Mátészalkai Szakképzési Centrum

Budai Nagy Antal

Technikum és Szakgimnázium

SZAKMAI PROGRAM

Nagykálló 2021.

Tartalomjegyzék

A szakmai program véleményezése, elfogadása és jóváhagyása 4

Alapadatok 5

Jogszabályi háttér 6

Bevezető rendelkezések 7

I. Nevelési program 9

1.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 9

1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 11

1.3. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 12

1.4. Közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 12

1.5. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai .. 16

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 17

1.7. A tanulóknak, a szakképző intézmény döntési folyamataiban való részvételi jogának gyakorlását, részvételét 20

1.8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partneri kapcsolattartásának formái 21

1.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei 25

1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai 26

1.11. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának módja 26

II. Egészségfejlesztési program 27

2.1. Az egészségfejlesztési folyamat 27

2.2. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok megvalósítása 28

2.3. Prevenciós programok 31

2.4. Együttműködési formák az egészségügyi szolgáltatókkal, egészségfejlesztéssel, prevencióval foglalkozó szakemberekkel 32

III. Oktatási program 33
3.1. A kötelező és nem kötelező foglalkozásokról 33
3.2. A közismereti kerettantervben foglalt pedagógiai feladatok helyi megvalósulásának szabályai 34
3.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósulásának módjai 34
3.4. Választható tantárgyak, foglalkozások szabályai (szakkörök, edzések, emelt szintű érettségi felkészítés) 35
3.5. Választható érettségi tárgyak 36
3.6. Az egyes érettségi vizsgatárgyak témakörei 36
3.7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelés 36
3.8. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei 40
3.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 40
3.10. A tanulók jutalmazásával összefüggő szabályok 41
3.11. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés fejlesztési feladatai, követelményei 43
IV. Képzési program 44
4.1. Képzési program terve (tanulási eredmények eléréséhez vezető utak) 44
4.2. Oktatásszervezés 48
4.3. Értékelés elvei, szabályai 49
V. Mellékletek 50

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ MAFESZ SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A SZAKMAI PROGRAM VÉLEMÉNYEZÉSE, ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Mátészalkai Szakképzési Cetrum Budai Nagy Antal Technikum és Szakgimnázium szakmai programját 2021. augusztus…… napján az oktatói testület elfogadta, melyet az intézmény felmenő rendszerben a 2021/2022. tanévtől vezet be.

Nagykálló, 2021. augusztus …….

A Mátészalkai Szakképzési Cetrum Budai Nagy Antal Technikum és Szakgimnázium szakmai programját 2021. augusztus…… napján az igazgató jóváhagyta, melyet az intézmény felmenő rendszerben a 2021/2022. tanévtől vezet be.

Nagykálló, 2021. augusztus …….

Szabóné Lipkovics Ildikó
igazgató

A Mátészalkai Szakképzési Cetrum Budai Nagy Antal Technikum és Szakgimnázium szakmai programját az intézmény fenntartója jóváhagyja – kancellári egyetértés mellett - , melyet az intézmény felmenő rendszerben a 2021/2022. tanévtől vezet be.

Nagykálló, 2021. augusztus …….

Rostás János Tibor
kancellár

Dr. Bugya László
főigazgató

ALAPADATOK

A szakképző intézmény neve:

Budai Nagy Antal Technikum és Szakgimnázium
(többcélú szakképző intézmény)

A szakképző intézmény címe:

4320 Nagykálló, Korányi F. u. 27.

A szakképző intézmény fenntartója:

Mátészalkai Szakképzési Centrum
(4700 Mátészalka, Kölcsey u. 12.)

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A szakképző intézmény oktatási tevékenységével összefüggő jogszabályok:

2019. évi LXXX. tv. A szakképzésről
12/2020. (II. 7.) Korm. rend. A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
319/2020. (VII.1.) Korm. rend. a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet módosításáról
1168/2019. (III. 28.) Korm. hat. A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira c. stratégia elfogadása és végrehajtása érdekében meghatározott intézkedésekről
100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzata
5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
2011. évi CXC. tv. A nemzeti köznevelésről
20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
2021. évi LXXXIII. törvény egyes törvényeknek a szakképzéssel és a felnőttképzéssel összefüggő módosításáról
11/2020. (II.7.) Korm. rendelet a Felnőttképzési törvény végrehajtásáról
48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A Mátészalkai Szakképzési Centrum Budai Nagy Antal Technikum és Szakgimnázium szakmai programja a nevelési programból, egészségfejlesztési programból, oktatási programból és képzési programból áll, mely mellékleteivel együtt tartalmazza a közismereti és szakmai kerettantervek, programtantervek alapján készült helyi tanterveket és érettségi követelményeket is.

A Mátészalkai Szakképzési Centrum Budai Nagy Antal Technikum és Szakgimnázium szakmai programja összefoglalja az iskolában folyó szakképzési szakmai munka, az oktató-nevelő munka legfontosabb tartalmi elemeit. Áttekinthetővé és tervezhetővé teszi az iskolai munkát.

A szakmai program elkészítésénél a szakképző intézmény oktatói testülete törekedett a világnézeti semlegesség elvének betartására.

A szakmai program nyilvános, bárki megtekintheti. Egy-egy példányát az érdeklődők megtalálhatják az intézmény titkárságán, az intézmény oktatói szobájában, a könyvtárban valamint a honlapon.

A szakmai programot, a szervezeti és működési szabályzatot, a házirendet egységesen kell alkalmazni.

Hatályossági záradék

A szakképző intézmény a szakmai programját vagy annak módosítását, a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

Az értékelésre vonatkozó rendelkezések:

Az oktatói tantestület a szakmai programban (és annak mellékleteiben) foglaltak teljesítését tanítási évente értékeli a tanévnyitó értekezleten az előző tanévre vonatkozóan.

Továbbá a dokumentumelemzés keretében az intézmény minőségellenőrzéssel foglalkozó felelősei/csoportja is rendszeres időközönként értékeli a Szakmai Programban foglaltak teljesülését.

A módosításra vonatkozó rendelkezések:

A szakmai program módosítható. A módosítást kezdeményezheti a szakképző intézmény igazgatója, az oktatóitestület munkaközösségei vagy az oktatóitestület tagjainak 50%-a + 1 fő az oktatóitestületi értekezleteken, a feltételek meglétének írásbeli igazolása alapján.

Az oktatóitestület szavazással határoz arról, hogy a módosítás kezdeményezését elfogadja-e. (A jelenlévő tantestületi tagok kétharmadának egyetértése szükséges az indítvány elfogadásához.)

A szakmai program módosítását kezdeményezheti az intézmény fenntartója is.

A szakmai program mellékletében foglalt közismereti- és szakképzési kerettantervek, programtantervek és irányelvek változásai, a mindenkori módosulásokhoz igazodva, évente felülvizsgálatra és az oktatói testület által elfogadásra kerül.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

I. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az intézmény szakképzési feladata, a szakképzési törvényben meghatározottakkal összhangban, a szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés, azon készségek fejlesztése, melyek az egész életen át tartó tanulás feltételét teremtik meg, valamint a felsőoktatásban való továbbtanulásra való felkészítés.
Az állami képzésben a szakképzésben való részvétel ingyenes, a törvényben meghatározott feltételek szerint.

Az intézmény pedagógiai alapelve az „emberközeliség”, a humánus, családias légkör biztosítása az itt tanulók számára, mely hozzájárul a képességek kibontakoztatásához, a szakmai eredmények eléréséhez, a nyugodt intézményi légkörhöz.

A középfokú oktatási intézményünk célja, hogy a szakmai ismereteket magas színvonalon sajátítsák el tanulóink, miközben megszerzik az általános műveltséghez szükséges ismereteket is. A sikeres érettségi és szakmai vizsga megszerzése, a felsőfokú továbbtanulás feltételeinek megteremtése az intézményben oktatók és tanulók közös érdeke.

Oktatási célok:
Tanulóink sikeres érettségi vizsgát tegyenek közép vagy emelt szinten. A továbbtanulni szándékozók a felvételi tárgyakat a közép vagy az emelt szintű érettségi követelményeinek megfelelően sajátítsák el.
A kiemelkedő képességű tanulók vegyenek részt a korosztályuknak hirdetett versenyeken.
A tanulókban alakuljon ki a mozgás és az egészséges életmód iránti igény.
A tanulók idegen nyelvtudási szintje feleljen meg az modern kor elvárásainak.
Rendelkezzenek a tanulók a gyakorlatban is hasznosítható informatikai ismeretekkel.
A szakképző évfolyamokon, a tanulók korszerű szakmai ismeretekre tegyenek szert, valamint sikeres vizsgát tegyenek.

Nevelési célok:
Tanulóink váljanak alkalmassá a magyar- és egyetemes kultúra értékeinek a befogadására.

Legyenek tiszteletteljesek, jól neveltek, társas kapcsolataikban kulturáltak, jó kommunikációs készséggel rendelkezők.
Érezzenek felelősséget a nemzeti lét, a magyarság sorskérdései iránt.
Alakuljon ki a tanulóban a demokratikus gondolkodás készsége és a demokratikus értékrend tisztelete.
Tudatosan, kulturáltan vállalják fel konfliktusaikat, tetteik következményét, fejlesszék kommunikációs képességüket, hogy kiegyensúlyozott emberré váljanak.
Váljanak képessé saját érdekeik érvényesítésére, hogy a siker esélyével készüljenek fel életpályájukra.
Legyenek motiváltak a tanulásban, legyenek nyitottak az új lehetőségek felé.

Tapasztalják meg a sikert társaik, szüleik és nevelőik körében, a tantervi követelményeken túl képességeik mind szélesebb körében.
Becsüljék és óvják az épített és a természeti környezetet, ügyeljenek környezetük tisztaságára, épségére.
A tanulók sajátítsák el a társas érintkezés alapvető normáit.
Egymás értékeit tartsák tiszteletben.
A tanulók szerezzenek tudomást a környező világ egyes veszélyeiről, azok elhárításának lehetőségeiről (drogok, alkohol, közlekedési balesetek, betegségek).
Vigyázzanak saját és társaik egészségére, kerüljék a káros szenvedélyeket.
Ápolják az iskolai hagyományokat, kapcsolódjanak be városunk és saját lakóhelyük kulturális életébe.
Minden oktató törekszik a mindennapi életre nevelést előtérbe helyezni életszerű-korszerű feladatokkal, problémák megoldásával. Felkészítve ezzel a tanulókat a valódi életre.

Az intézmény a célok elérése érdekében - fenntartói támogatással - megteremti a szakmai és közismereti oktatás személyi- és tárgyi feltételeit, a korszerű oktatás feltételrendszerét és lehetőségeit, az ismeretszerzés sokszínű módját.

A nevelő-oktató munkánk eszközei:
Az iskola oktatói következetes és példamutató magatartásukkal igyekeznek a Szakmai Programban foglaltakat a tanulók egyéni fejlődése érdekében, a meghatározott célokhoz igazítva megvalósítani.
Tanulóinkat kitartó munkára motiváljuk és arra, hogy közben egyéni céljaikat is érjék el.

Rendszeresen értékeljük tanulóink munkáját, visszajelzést adva arról, hogy hol tartanak, céljaik elérése érdekében.
Kulturális, szociális, társadalmi téren a lehetőségeinkhez képest megmutatni számukra a VILÁGOT, mellyel érdeklődésüket és nyitottságukat szeretnénk felkelteni és fenntartani, valamint gyakorlati ismereteiket bővíteni. Megfelelő IKT eszközökkel, online felületekkel színesítjük a tanórákat. Változatos oktatási módszereket (szakértői mozaik, projekt módszer) alkalmazva tesszük hatékonyabbá az ismeretek elsajátítását.

A nevelő-oktató munkánk eljárásai:
Nevelő munkánkat áthatja a „budais légkör", melyben törekszünk diákjainkat mind jobban megismerni, bizalmukat megnyerni mely segítségével otthonos légkör teremthető számunkra az intézményben töltött időre.
Minden oktató törekszik a családokkal való szoros együttműködésre, a tanulók egyéni fejlődése érdekében.
Esélyt teremtünk minden tanulónak képességei kibontakoztatásához.
Segítjük az egyéni célok elérését, megvalósítását.

1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:
Biztosítjuk a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődését, fejlesztését, felzárkóztatását, tehetséggondozását, akár egyéni fejlesztéssel, differenciált módon.
Törekszünk arra, hogy a tanulók önismeretét fejlesszük, együttműködési készségüket erősítsük, a motivációjukat növeljük, valamint a felmerülő szociális hiányosságaikat pótoljuk.
Az intézményben folyó munkánk adjon teret színes és sokoldalú iskolai életnek: a tanulásnak, játéknak, munkának és járuljon hozzá életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

A személyiségfejlesztés során:
A vallási, világnézeti kérdéseket semlegesen tárgyaljuk. Az oktatók is ennek szellemében végzik munkájukat.
Az oktató a munkája során gondoskodik a tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, továbbá az ismereteket tárgyilagosan és többboldalúan közvetíti.

Az iskola tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeik kibontakoztatásában együttműködik a szülővel.
Az iskola felkészíti a tanulót a családi életre, családtervezésre.
Az iskolában gondoskodni kell az alapvető erkölcsi ismeretek elsajátításáról.

Iskolánk elkötelezett a fejlődő személyiség iránt. Ezért pedagógiai munkánkban figyelembe kell venni a diákok eltérő életkori sajátosságai, eltérő adottságait, képességeit. Meg kell adnunk a fejlődés esélyét minden tanulónak. Az iskola humánus légköre azt is jelenti, hogy az egyes tanulók a nekik megfelelő nevelésben, ennek keretén belül a nekik megfelelő tanulásban vehetnek részt. Az iskola alapfeladataival összhangban olyan pedagógiát kívánunk megvalósítani, amely figyelembe veszi a tanulók eltérő képességeit, teljesítményük alapján biztosítja az átjárhatóságot, a felzárkóztatás és korrepetálás révén az esélyegyenlőséget, csoportbontásokkal, differenciálással és az emeltszintű, valamint a versenyfelkészítéssel a tehetség kibontakoztatását.

1.3. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A II. fejezetben kerül részletes kifejtésre. Főbb feladataink ezen a területen:

- A testi és a lelki egészség megőrzése, az egészség fogalmának ismeretében, a rizikófaktorok ismeretében, sport jelentőségével, a testápolás, és higiéniai ismeretek birtokában.
- Táplálkozás szerepe a lelki egyensúly megteremtésében, a jólétben, az ideális testsúly meghatározásában.
- Betegségeink ismerete, a stressz kezelésének módjai, a kockázati tényezők megismerése
- Önismeret, önértékelés, önkritika, a személyiség ismerete, önvizsgálat
- Agresszió kezelés megismerése.
- Kamaszkori problémák, mint felvilágosítás, fogamzásgátlás, egészséges szexualitás alapjai
- Párválasztás-család, szerelem, házasság szerepe, konfliktusok kezelése, a felelősségtudat.
- Családon belüli erőszak jelzése, kezelése.
- Segítségnyújtás megfelelő szakember keresésében.

1.4. Közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Jelen világunkban jól eligazodó, megfelelő alapműveltséggel és világszemlélettel rendelkező, jó kommunikációra és feladatvállalásra is képes, igaz ön – és nemzettudattal rendelkező fiatalok

felnőttkori elindítása, pályára állítása a legfőbb cél. Ez pedig olyan iskolai pedagógiai munkát feltételez, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység egyéb fóruma is.

A közösségfejlesztés lehetséges helyszínei:

- tanítási-, osztályfőnöki óra
- szakmai gyakorlatok helyszínei
- iskolai rendezvények, ünnepségek, versenyek
- tanulmányi kirándulások, kiállítások, hangversenyek, külső tréningek, szakmai tanulmányi utak
- szakkörök, klubok, érdeklődési körök
- kollégium
- diákönkormányzat
- digitális on-line tér, közösségi oldalak.

A közösségfejlesztés főbb szempontjai, elvei:

Tanulóink legyenek nyitottabbak és érdeklődőbbek a saját és iskolatársaik családi helyzetével kapcsolatban. Kövessék nyomon a családjaikban zajló eseményeket, legyenek aktívabb részesei a családi életnek, otthoni gondoknak és örömöknek. Alakuljon ki szociális érzékenység és nagyfokú segítőkészség diáktársaikkal kapcsolatban. Legyenek elfogadók egymással, segítsék társuk beilleszkedését a közösségbe, akinek szüksége van rá.

Ismerjék és szeressék szűkebb lakókörnyezetük természeti és kulturális értékeit. Legyenek tájékozottak a haza földrajzában, történelmében, irodalmában, mindennapi életében. Ismerjék a magyar kultúra személyiségeit, a kiemelkedő államférfiakat, tudósokat, művészeket, sportolókat. Fedezzék fel az ország kulturális, néprajzi és idegenforgalmi kincseit. Legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megbecsülésére. Segítő, harmonikus kapcsolatot alakítsanak ki a határon túlról érkező diáktársaikkal kapcsolatban.

Társas és baráti kapcsolataikban váljanak figyelmes, érdeklődő, őszinte, szeretetet adni tudó személyekké. Kerüljék a durva, udvariatlan magatartásformákat.

Legyenek büszkék saját és diáktársaik belső értékeire és sikereire. A tanulás, tudás, siker, kreativitás váljon példaértékűvé számukra. Tudjanak érvelni, értelmesen és udvariasan vitatkozni.

Aktívan vegyenek részt az iskolai életben, legyenek alakítói és szervezői a közösségi programoknak.
Ismerjék az alapvető állampolgári és diákjogaikat. Tartsák be az alapvető együttélési szabályokat, s várják el ezt másoktól is. Jogsérelmük esetén legyenek képesek a demokrácia által biztosított módon megvédeni igazukat.
Alakítsanak ki a későbbi életüket is meghatározó „életstratégiákat", szokásokat a munka – pihenés – szórakozás, tisztálkodás, étkezés, öltözködés, TV nézés, stb. területein. Ismerjék a torzult gondolkodás és életvitel formáit, következményeit és veszélyeit.

Az intézmény pedagógiai tevékenységének szerves részét képezik az oktatói testület, a tanulóközösség és a szülői közösség által létrehozott szervezetek:
Önálló jogi személyként működnek:

- Segítők-Ész Alapítvány
- „Éld az életed" Kulturális- és sportegyesület

Iskolán belüli szervezetek:

- iskolai Szülői Munkaközösség
- iskolai Diákönkormányzat

Valamennyi szervezet saját SZMSZ illetve működési rend szerint végzi tevékenységét. Az önálló jogi személyként működő szervezetek az alapító okiratukban foglaltaknak megfelelően tevékenykednek.

Szülői Munkaközösség (SZMK)
Az SZMK közreműködik tanévenként a szalagavató, a ballagás, a pedagógusnapi ünnepség valamint az egyes osztályokat érintő közösségi programok szervezésében. Az SZMK aktívan részt vesz az iskola belső életét meghatározó szabályzatok elkészítésében. Segítséget nyújt az iskolai bál szervezésében.

Diákönkormányzat (DÖK)
Az iskola tanulóinak demokratikus választással létrehozott szervezete. Tevékenységüket oktatói segítséggel végzik. Szervezik a verébavatót, a mikulás napi ünnepet/teremdekorációs versenyt, a diáknapot, segítséget nyújtanak a sportnap és a verébtalálkozó lebonyolításához.

Évente diákparlamenten értékelik munkájukat. Együttműködnek a regionális és országos diákszervezetekkel, továbbképzéseken, rendezvényeken vesznek részt.

Az iskolai hagyományok

A valahova tartozás tudatát a közösségi értékek és eszmék megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében.

Iskolánk tudatosan ápolja, őrzi és folyamatosan bővíti hagyományait. Rendszeresen ismétlődő események, tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolához tartozást. A hagyományteremtő és hagyományápoló tevékenység az oktatókból álló testület és a tanulóközösség közös munkájának eredménye. Az iskola hagyományainak ápolása, fejlesztése és bővítése, az iskola jó hírnevének gyarapítása az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége.

A hagyományok ápolásával kapcsolatos teendőket, azok folyamatos gazdagítását, időpontokat, valamint a felelősöket az oktatói testület az éves munkatervben határozza meg.

A szakképző intézmény vezetése minden olyan kezdeményezést támogat, ami az iskolához tartozás érzését erősíti.

Az iskola által szervezett rendezvényeken a tanulók oktatói felügyelet mellett vesznek részt. A rendezvény résztvevőire az iskola házirendje vonatkozik.

Az iskolai rendezvények megvalósításának rendje

A rendezvények (ünnepségek, megemlékezések, kiállítások stb.) felelősét az éves munkaterv tartalmazza, vagy az igazgató ad megbízást. A felelős gondoskodik a műsorról és a szervezésről. A tanulók elhelyezésében, felügyeletében az osztályfőnökök is közreműködnek.

Legfőbb ünnepeink és intézményi eseményeink:

- tanévnyitó,
- verébavató, verébtalálkozó
- aradi vértanúk emléknapja,
- szalagavató,
- az 1956-os forradalom,
- pályaorientációs nap
- karácsony,
- farsang,

- március 15.
- diáknap,
- ballagás,
- tanévzáró.
- a magyar kultúra napja,
- kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja,
- nőnap,
- költészet napja,
- holokauszt áldozatainak emléknapja,
- a Föld napja,
- a nemzeti összetartozás napja
- pedagógusnap.

Az osztályfőnökök a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése érdekében évente 1 alkalommal osztályaik számára tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A kirándulás tervezett helyét, idejét az osztályfőnöki munkatervben rögzítik. A kirándulások önköltségesen szervezhetők.

Tanulmányi kirándulás, mozi színházlátogatás, diáknap, osztály klubdélután, szervezett közhasznú munka, szervezett külföldi utazások, fiú-lány kosárlabda stb., oktató felügyeletével szervezhető. Tanulmányi kirándulás és közhasznú munka esetén 10 tanulónként 1 felnőtt kísérőt kell biztosítani.

1.5. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnökök a rábízott csoportok fejlesztéséért, neveléséért is felelnek oktató munkájukon túl. Az osztályközösség formálásának segítésén túl, az egyéi képességek és készségek fejlődéséért egyaránt felelnek az osztályfőnöki feladatokat teljesítő kollégák.

Az osztályfőnök az információáramlásban az iskola vezetői és az osztályközössége között látja el az információ átadó-átvevő szerepet. A tanulók minden iskolai életet érintő információt első kézből az osztályfőnökön keresztül kapnak meg.

Az osztályfőnök feladata a közösségi élet szervezése, az osztályterem rendjének, a közösségen belüli szokásoknak a kialakítása. Összefoglalja és orientálja az osztályában tanító oktatók munkáját, amivel az egységes értékrend megvalósulását szolgálja.

Az osztályfőnök ápolja a legszorosabb kapcsolatot a családi házzal, szükség esetén „beavatkozik", külső szakmai szervek segítségét kérve, ha azt a tanuló fejlődése érdekében indokoltnak látja. Titoktartási kötelezettség terheli a gyermekekkel és családjukkal kapcsolatosan szerzett információkat, adatokat illetően. A szülőket tájékoztatja a házirendről, gyermekük iskolai teljesítményéről, viselkedéséről, az iskolai eseményekről és programokról. Pályaorientációs teendőket lát el, segítséget nyújt a tanulók pályaválasztásában.

Az osztályfőnök gondoskodik a szülői munkaközösség elnökének és tagjainak megválasztásáról. Szülői értekezletet tart a munkatervben előre rögzített időpontokban. Az osztályfőnöki feladatokkal megbízott oktató vezeti az osztállyal kapcsolatban felmerülő dokumentációs tevékenységet, így kiállítja a beírási naplót, vezeti az E-Kréta elektronikus naplót, a törzskönyvet, kiállítja a bizonyítványokat, valamint a közösségi szolgálat dokumentációját is elvégzi. A keletkező dokumentumokat kettő oktató közreműködésével összeolvassa, akik ennek tényét aláírásukkal igazolják.

Az oktatói testület osztályozó értekezletén elővezeti és részt vesz a tanulók magasabb osztályba lépésével kapcsolatos döntéshozatalban.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A szakképző intézmény e körben ellátott pedagógiai tevékenységét a Szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. tv. 94.§-a, valamint a 12/2020. Korm. rend. 293.§-297.§-a az Szkt. végrehajtási rendeletes szerint végzi.

A tanuló tanulmányi- és vizsga-kötelezettségének teljesítésekor a szakértői bizottság által kibocsátott szakértői véleményt alapul véve, az intézmény vezetője hoz határozatot.

Az intézmény pályázatok keretében biztosít lehetőséget arra, hogy kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciálisan, az élethelyzetüknek, fizikai vagy szellemi adottságaiknak megfelelően, személyre szabottan, akár egyénileg haladjanak tanulmányaikban és teljesítsék kötelezettségeiket. Ilyen esetekben a rendelkezésre álló pályázati lehetőségek mentén, valamint az igazgató egyéni határozata szerint történik a nevelő-oktató munka.

Pedagógiai feladatok a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel és sajátos nevelési igénnyel összefüggésben

A pedagógiailag eltérő nevelésre az alábbi okok miatt lehet szükség:

- A technikai eszközök helyettesítik az olvasást, melyből tanulási nehézségek, tanulási zavarok adódhatnak.
- Nincs megfelelő családi modell, a megfelelő értékrend és a pozitív szemlélet kialakulásához, fejlődéséhez.
- Lelki egyensúly hiánya, mely figyelemhiányból, közömbösségi és szeretethiányból tevődik össze.
- A konfliktus megoldási technikák közül a győztes-vesztes modellt alkalmazzák, ami hatalmi harchoz vezet. (a győztes-győztes modell helyett)
- A súlyos takargatni való a családban.

A pedagógiai helyzet kezelésének folyamata:

- A probléma meghatározása
- A probléma elismerése, elismertetése
- Az optimális megoldások kiválasztása
- A megoldás megvalósítása
- Az eredmény értékelése, visszacsatolás.

A problémafeltárásban jelentős szerep jut**:** Az induló 9. évfolyamokon az osztályfőnöknek és az oktatóknak. Az osztályfőnökök és az oktatók az első időszakban vizsgálják a tanulók neveltségi szintjét, mely alapján, szükség esetén bevonják a szülői házat, valamint a területileg illetékes – tanuló lakóhelye szerinti – Gyermekjóléti Szolgálatot. A probléma feltárásában a területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgálatok nyújtanak szakszerű segítséget a továbbiakban.

A probléma megoldásához, vagy felzárkóztatáshoz szükség van az oktatók, az osztályfőnök, az iskolavezetés, a szülők, az iskolaorvos, a védőnő, a kollégium nevelői, együttműködésére, mely során konkrét cselekvési programot dolgoznak ki a tanuló magatartási problémáinak megoldására. A cselekvési programba a tanulót is be kell vonni. A közös munka alapelve, a nyílt és őszinte kommunikáció.

A probléma megoldására alkalmazott lehetőségek:

Tanulmányi téren:

a. Hátrány-kompenzációs foglalkozások bevezetése. Pl. felzárkóztató foglalkozások a nehézséget okozó tantárgyakból.
b. Szakértői vizsgálatot követően kapott határozat alapján történő eljárás, egyéni fejlesztés vagy tantárgyi felmentés a mindenkori jogszabályi lehetőségeknek megfelelően.
c. Különböző tanulási módszerek elsajátítása oktatói irányítással.

Személyiség fejlesztés:

a. Külső szakemberek bevonása, fejlesztőpedagógusok, pszicho- pedagógusok.
b. Személyiség fejlesztő jellegű tréningek, pedagógiai, pszichológiai és szakmai tantárgyakat tanítókkal.
c. Tanulókkal egyéni elbeszélgetések

Célunk, hogy megtanítsuk a gyenge teljesítményű fiatalokat a konstruktív életvezetésre, az önbizalmuk növelésére és az iskolai életben az értékes programok iránti motiválásra. Annak a pedagógiának vagyunk hívei, hogy „bízom benned, te ezt meg tudod csinálni”.

A tehetséges tanulók képesség kibontakoztatása:

Első lépés a tehetség felismerése. Bármilyen területen, az átlagostól többet teljesíteni képes tanulókkal törődés, tudatos foglalkozás mind a tanuló egyéni boldogulását, mind az iskolai munka színvonalasabbá tételét és az iskola hírnevének erősbítését is jelenti. A 9. évfolyamon a hozott alapot kell felkarolni és tovább segíteni, ösztönözni a tanulót tehetsége kibontakoztatásában. Ennek, az intézményben alkalmazott eszközei, módszerei:

- emelt szintű érettségi felkészítés
- versenyfelkészítés
- nyelvvizsga felkészítés
- egyéni fejlesztés (tanórai vagy tanórán kívüli differenciálással).

A tanulási kudarccal „fenyegetett” tanulók felzárkóztatása, a lemorzsolódás megelőzése:

Oktatáspolitikai cél, az érettségivel és szakmával rendelkezők számának növelése és a lemorzsolódás csökkentése.

A szakképző intézményben, az évente induló osztályainkba nagyon sok általános iskolából érkeznek a tanulók. A hozott jegyek, azonos értékű osztályzatok esetén is különböző tanulói

felkészültséget jelentenek. A különböző általános iskolai felkészítés miatt előfordul a tanulóknál, hogy olvasási és számolási készségek fejletlenek.

Tanórai keretek között az egyes tantárgyak feszített képzési programja miatt alig van lehetőség a szintre hozásra. Hatékonyan ez csak külön foglalkozások keretében oldható meg.

Az intézmény felzárkóztató, szintre hozó foglalkozások kínálatával igyekszik segíteni, a hiányosságokat kompenzálni.
Az iskola foglalkozási kínálata:

- Tanulást segítő módszertani foglalkozások szervezése.
- A tanulási problémákkal küzdőknek felzárkóztató, szintre hozó foglalkozások szervezése.
- Egyéni korrepetálások
- A pedagógiai szakszolgálat igénybevétele.
- Pályázati lehetőségek által kínált egyéni tanrend szerinti oktatásban való részvétel.

1.7. A tanulóknak, a szakképző intézmény döntési folyamataiban való részvételi jogának gyakorlását, részvételét

Az iskola tanulói demokratikus elven működő, a közéleti felelősségre nevelés érdekében, az érdekeik képviseletére diákönkormányzatot hoznak létre, mely útján képviseltetik magukat az őket érintő intézményi kérdésekben. A diákönkormányzat munkáját egy oktató segíti.
A diákönkormányzat véleményező fórumként működik, amikor:

- iskolai szervezeti szabályzatban meghatározott rendelkezéseket kell elfogadni;
- házirendet kell elfogadni;
- képviselhetik magukat a képzési tanácsban
- a tanulók érdekképviseleti szerve;
- közreműködik fegyelmi ügyekben;
- szervezi a diákönkormányzati programokat (diáknap, verébavató, Mikulás-nap);
- véleményt fogalmazhat meg, minden a tanulói közösséget érintő ügyekben (tanulmányi ügyek, sport-körök, könyvtár működés, stb.).

A diákönkormányzat tevékenységét a saját szervezeti és működési szabályzata szerint végzi.

1.8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partneri kapcsolattartásának formái

A tanulók nevelésének két legfőbb színtere az otthon és a szakképző intézmény. Ezért kiemelten fontos, hogy összhangban dolgozzanak. Iskolánkban alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus és jó kapcsolattartást. Az oktató – szülő – diák kapcsolatnak a kölcsönös megbecsülésen, megértésen és bizalmon kell alapulnia. Ezen együttműködés alapja a tanulók iránt érzett közös nevelési felelősség, megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Az oktató magabiztos szakmai felkészültsége, figyelmes, jóindulatú és körültekintő fellépése elősegíti a megfelelő kapcsolat megteremtését, a problémák konstruktív kezelését és hozzájárul, hogy az esetleges félreértések, súrlódások elkerülhetők, megelőzhetők legyenek. Kívánatos, hogy az oktató képes legyen felelősségteljesen összeegyeztetni a gyermek érdekeit és a kollegialitás szempontjait, valamint megőrizze erkölcsi feddhetetlenségét, mint a bizalom és tisztelet legfontosabb zálogát.

Belső szereplők a nevelési-oktatási folyamatban:

- Tanuló;
- Iskolavezetés tagjai
- Osztályfőnök
- Oktató
- Egészségügyi szakember
- Kollégiumi nevelő
- Diákönkormányzat
- Mátészalkai Szakképzési Centrum, mint fenntartó.

Külső együttműködési modell szereplői:

- általános iskolák
- Önkormányzatok
- Gyermekjóléti Szolgálatok
- Gyermekvédelmi Központok
- Pedagógiai szakszolgálatok
- Kórházak
- Rendőrség- Pártfogói Felügyelet
- Sz-Sz-B Megye óvodái, általános iskolái
- Sz-Sz-B Megyei Rendőrfőkapitányság
- Sz-Sz-B Megyei Katasztrófavédelem
- Sz-Sz-B-M. Büntetés végrehajtás,
- Sz-Sz-B Megyei Polgárőrség szervezetei
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- vállalkozások, pénzügyi intézmények, gazdálkodó szervek
- más szakképzési centrumok intézményei.

Kapcsolattartás a szülőkkel

Iskolánk széleskörű tájékoztatást igyekszik nyújtani a pedagógiai, szakmai szolgáltatások lehetőségeiről, színvonaláról, a feltételrendszerről, az oktatás-nevelés eredményességéről a szülők részére.

A szülők közösségének szervei:

- osztály-szülői munkaközösség
- iskolai szülői munkaközösség

A szülők tájékoztatásának formái:

- telefon
- osztály-, iskolai- és kollégiumi szülői értekezletek (évente legalább 2 alkalommal)
- fogadóórák, szülői értekezletek
- nyílt tanítási napok
- felvételi tájékoztatók, beiskolázási szülői értekezletek, road-show-k
- e-ellenőrző
- levél, elektronikus levél
- tájékoztató szórólap
- iskolai kiadvány
- közösségi média
- szükség esetén családlátogatás.

Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel a harmonikus, jó kapcsolat kialakítását. Szakmai programunkat a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani, ezért nagyon fontos a szülők folyamatos tájékoztatása az iskola működéséről és a szülők véleményének folyamatos megismerése az igényekhez igazodó oktatás megteremtésének érdekében.

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, amely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladataink sikerességét támogatja.

Az iskola jelzi a szülőnek, ha a tanuló igazolatlanul mulaszt, romlik a tanulmányi eredménye, vagy magatartása. Az iskola meghívja a szülőt a tanulóval kapcsolatos esetmegbeszélésekre. A szülő felkeresheti az iskolát nevelési gondjaival kapcsolatban, és tőlünk segítséget kap, vagy szakellátáshoz továbbítjuk jelzéseit. Célunk a partnerség kialakítása a nevelési folyamatban.

A szülő közreműködhet:

- az iskola alapítványának támogatásában

- az iskola eszközparkjának gyarapításában
- az iskola esztétikai arculatának alakításában
- iskolai rendezvények lebonyolításában
- a szülői szervezeten keresztül a jogszabályban meghatározott keretek között az iskola működését meghatározó dokumentumok létrehozásában.

A szülők gyermekük tanulmányi előmeneteléről és az iskolában tanúsított viselkedéséről rendszeres tájékoztatást kapnak. Ez elsősorban telefonon, a szülői értekezletek és a fogadóórák révén, levelezés útján, valamint a tanulók e-ellenőrzőn keresztül történik.
A tanév során az osztályfőnök szülői értekezletet tart. Szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is összehívható az osztályfőnök, a szülői munkaközösség, az iskolavezetés kezdeményezésére.

Az iskola valamennyi oktatója hetente egyszer 45 percben szülői fogadóórát tart. Amennyiben a szülő/gondviselő fogadóórán kívüli időpontban is találkozni szeretne gyermeke oktatójával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetnie. Az iskolavezetés tagjaival történő találkozás is előzetes bejelentkezés alapján időpont egyeztetés útján történhet.

A szülők az intézményhez, nevelőkhöz intézett kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat írásban vagy szóban, egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, oktatói testületével, oktatóival vagy az SZMK vezetőségével.

<u>Kapcsolattartás a tanulókkal</u>
A tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról tájékoztatja:
- az igazgató,
- az iskolák épületében található információs táblákon, illetve az iskolarádió segítségével,
- az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon,
- a szaktanárok a szaktantárggyal összefüggésben és a tanulmányi előmenetelről rendszeresen tájékoztatják,
- az iskolai diákönkormányzat,
- kollégiumi nevelők a csoportfoglalkozáson,
- iskolai honlapon, közösségi oldalon.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján közölhetik az iskola vezetőségével, az oktatókkal, az oktatói testülettel, az SZMK-val.

Oktatók kapcsolattartása

Humánus, emberi magatartásra, segítőkészségre, a tanulók megismerésére inspiráljuk egymást. Alapvető igény a magas színvonalú felkészültség és a felkészülés a pedagógiai munkában.
Konszenzusra vagy kompromisszum létrehozására törekszünk, amelyben ugyanakkor érvényesül a többségi akarat és az előzetesen egyeztetett vezetői elképzelés is.
A megfelelő információáramlás biztosítása érdekében a vezetőség több csatornán keresztül igyekszik a tudnivalókat a dolgozók felé eljuttatni. A szóbeli és írott információhordozók gazdag tárháza van jelen az iskolában.

Szóbeli:

- vezetői, munkaközösségi értekezletek
- alakuló és nyitóértekezlet
- félévzáró és tanévzáró értekezlet
- tájékoztató értekezlet
- „nyitott iroda”
- alkalmi beszélgetések

Írott:

- E-Kréta
- iskolai honlap
- iskolai Facebook-felület
- tájékoztató levél
- e-mail.

Az iskola egyéb külső kapcsolatai

Az iskolának állandó kapcsolatot tart a környezetében lévő intézményekkel, szakmai szervezetekkel, cégekkel, vállalkozókkal. A kapcsolatunk a kölcsönösségen alapul.
A folyamatos, rendszeres információ, a vállalati és vállalkozói szféra bevonása a képzésbe, véleményük, elvárásaik megismerése az iskola szakmai oktatásának naprakészségét segíti.
Fontosnak tartjuk, hogy az iskola fenntartójával, a Mátészalkai Szakképzési Centrummal és a városi önkormányzattal korrekt munkakapcsolatot, állandó információcserét tartsunk fenn.
A szakmai együttműködés kibővül a Mátészalkai Szakképzési Centrum szakképző intézményeivel is.
Az évközi gyakorlatok során szorosan együttműködünk a helyi óvodával és általános iskolával.
Az összefüggő nyári szakmai gyakorlatok lebonyolítása élénk kapcsolattartást eredményez különböző szakmai szervezetekkel. A foglalkozások egy része az iskolánk falain belül történik,

kiegészítve külső helyszínen történő látogatással. Sokoldalú szakmai együttműködésre kerül sor a Sz-Sz-B Megyei Rendőrfőkapitányság, a SZ-Sz-B-M.Katasztrófavédelem, A Sz-Sz-B-M. Büntetés végrehajtás, a Sz-Sz-B Megyei Polgárőrség szervezeteivel, a környező települések oktató-nevelő intézményeivel, települési önkormányzatokkal és a Kormányhivatallal. A szakképzések, vizsgaszervezések tekintetében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával napi szintű kapcsolat ápolása elengedhetetlen. Ezekkel a szervezetekkel a kapcsolatot az igazgató és a gyakorlati oktatás-vezető tartják.

A gyakorlatorientált képzés megvalósítása érdekében rendszeres kapcsolatba kerülünk vállalkozásokkal, gazdálkodó szervezetekkel, pénzügyi intézményekkel.

Az iskolai közösségi szolgálat lebonyolításakor kapcsolatba kerülünk a non-profit szférával is.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a média megjelenéseknek, hiszen ma már nem elég, ha jól csinálunk valamit, fontos, hogy a külvilág is megismerje a tevékenységeinket.

A beiskolázás sikeressége érdekében igyekszünk szoros kapcsolatot tartani a környező általános iskolákkal. Ennek formái: ún.”road- show”-k, amikor az általános iskolák meghívásának eleget téve az intézmény vezetősége valamint oktatói részt vesznek az általuk szervezett beiskolázási tájékoztatókon. Pályaorientációs napon évente tematikus nyílt napot szervezünk az általános iskolások és szüleik számára.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatti vizsga lehet: osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga és ágazati alapvizsga, melynek követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét az oktatói testület a szakmai program alapján, a kerettantervi és a programtantervi követelményeket is figyelembe véve határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a szakképzési törvény 60-63.§ és a vhr. 180-193.§ az irányadó.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján nem megállapítható.

A tanulmányok alatti vizsga és az értékelés részletes szabályai, jelen Szakmai Program 1. sz. mellékletét képezi.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető. A tanulmányok alatti vizsga szabályzatának hatálya kiterjed az osztályozó-, a különbözeti és javítóvizsgákra, valamint az oktatói testület tagjaira és a vizsgabizottság tagjaira. Az értékelés rendjét, valamint a vizsgatárgyak részeit és követelményeit a szakmai programban foglaltak szerint kell elvégezni.

1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói felvételről, átvételről, vagyis a tanulói jogviszonyról, valamint a felnőttképzési jogviszony létrejöttéről a szakképző intézmény igazgatója határozattal dönt.

A felvételi kérelmek elbírálása az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján történik a KIFIR rendszerben. A rendészet és közszolgálat ágazatban az alkalmassági vizsga eredménye is beleszámít a tanuló felvételi rangsorába.

Az iskola a felvételi eljárása során szóbeli vizsgát nem tart. A rendészet és közszolgálat ágazatban pályaorientációs felvételi elbeszélgetést, egészségügyi alkalmassági vizsgálatot és testnevelésből gyakorlati felvételit előír a jelentkezőknek.

A tanuló átvételének rendje:

Az átvételről a szülő kérelme alapján - a szükséges dokumentumok bemutatásával az érintett osztályfőnök, munkaközösség-vezető véleményét meghallgatva - az igazgató dönt.

Pedagógiai és létszámbeli szempontokat mérlegelve veszünk át tanulót.

Az intézmény az átvett tanuló részére különbözeti vizsga letételét írhatja elő.

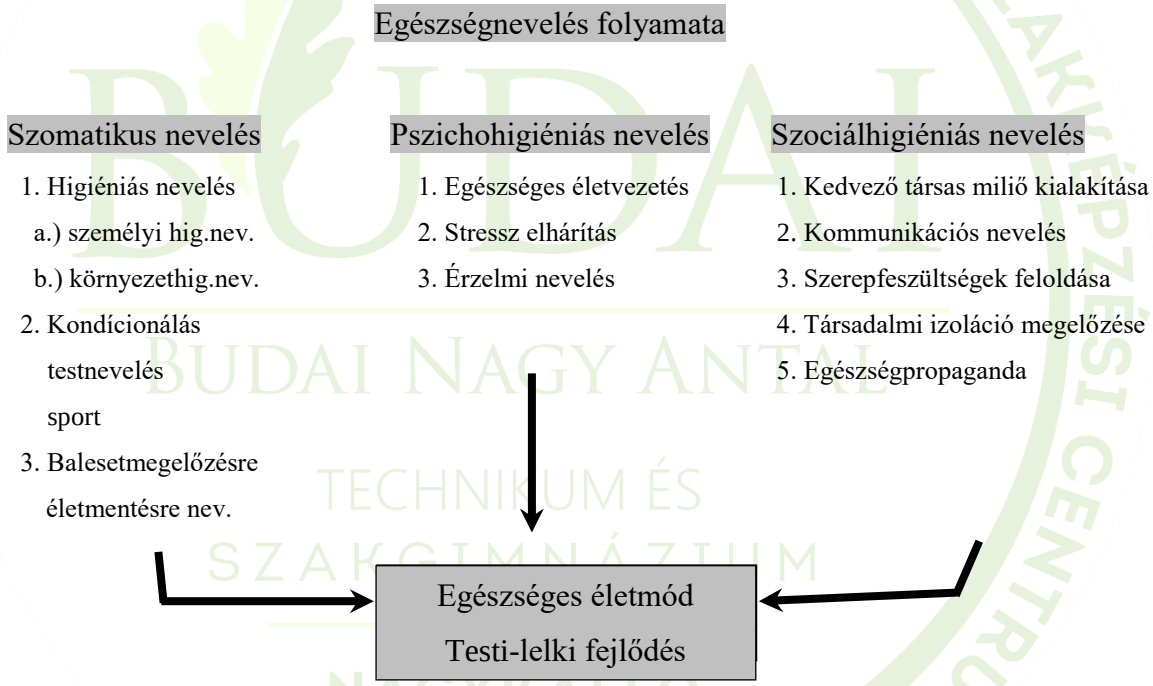
1.11. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának módja

Kifejtésre kerül a II. fejezt Egészségfejlesztési program témával foglalkozó alfejezetében.

II. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

2.1. Az egészségfejlesztési folyamat

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely módot ad az embereknek, közösségeknek, egészségük fokozottabb kézbentartására és tökéletesítésére. A teljes fizikai, szellemi és szociális jólét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy megfogalmazza és megvalósítsa vágyait, kielégítse szükségleteit, és környezetével változzék vagy alkalmazkodjon ahhoz. Az egészséget tehát, mint a mindennapi élet erőforrását kell értelmezni és nem pedig mint életcélt. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az szakképző intézmény az élet, a tanulás, és a munka egészséges színtere, s ennek érdekében fejleszti a környezetet.

Az egészségfejlesztés formái intézményünkben:

- Az oktató minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és az oktatói testület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy a szakképző intézmény egészséges környezet legyen.
- A szakképző intézmény egészségnevelést (biológia-, testnevelés-, és osztályfőnöki órákon – de témafüggően bármelyik tanórán előfordul) és a szakképző intézmény egészségügyi

szolgáltatásokat biztosít (iskolaorvos és iskolavédőnő), a szakképző intézmény személyzetét célzó egészségfejlesztési programok is megjelennek – akár pályázati keretek között.

- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek, és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret adunk a társas támogatást, a lelki egészség fejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytatunk, amely figyelembe veszi az oktatók és a tanulók jóllétét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előre jutást.
- Törekszünk arra, hogy elősegítse diákjainak, a szakképző intézmény személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészség-megőrzését.
- Oktat, felvilágosítást ad illetve sport rendezvényeken előadást tart az egészséges táplálkozással kapcsolatos tudni valókról.

Az egészségre nevelés magában foglalja a tanulók testi, lelki szellemi és szociális fejlődésének, a betegségek megelőzésének elősegítését, az egészséges állapot, a harmonikus életvitel értékként való tiszteletének közvetítését, a veszélyeztető tényezők és a veszélyhelyzetek helyes kezelésének, a szenvedélybetegségek és a mentális kórképek elkerülésének megismerését, a családi és a társadalmi életre való felkészítést. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére is nevel.

Az egészségfejlesztés (vagyis a tanulók egészséges életmódra nevelése, a betegségek megelőzése) akkor hatékony, ha teljes körű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- Mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt (egészségtelen táplálkozás, mozgásszegénység, a lelki egészség hiányosságai, egészségműveltség hiányosságai) befolyásolja.
- A szakképző intézmény mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van.
- Az egészségfejlesztést megvalósító szakképző intézmény minden tanulója részt vesz benne.
- A teljes oktatói testület részt vesz benne (miközben a szakképző intézmény összes nem-oktató dolgozója is segíti). Az oktatók fő segítője a szakképző intézményben az egészségügyi szolgálat.
- Bevonja a szülőket és a szakképző intézmény közelében működő, erre alkalmas intézményeket és civil szervezeteket, valamint a szakképző intézmény társadalmi környezetét.

2.2. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok megvalósítása

<u>Egészséges táplálkozás</u>

Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek átadására sor kerül az osztályfőnöki órákon, biológia órán, testnevelés órán és minden olyan tantárgynál, ahol az adott téma felmerül. Minden oktató kötelességének érzi, felhívni a figyelmet az egészséges életmód egyik alapvető elemére, a helyes táplálkozásra. Az egészséges táplálkozásra nevelés az iskolai büfében is előtérbe kerül, mely betartja azon népegészségügyi előírásokat, melyek meghatározzák az iskolai büfében árusítható termékek körét. Az egészséges táplálkozással kapcsolatban ismeretterjesztésre kerül sor a Fenntarthatósági Témaheteken, valamint a pályázati és/vagy fenntartói forrásból megvalósuló Egészség-napokon.

Mindennapos testnevelés és testmozgás

Kifejtésre kerül a III. fejezt Oktatási program témával foglalkozó alfejezetében.

Testi és lelki egészség fejlesztése, viselkedési függőségek, szenvedélybetegségek megelőzése

Az iskolában folyó oktatói munka nagyon fontos területe az egészségnevelés, hiszen a testi egészség az alapja a lelki és szellemi egészségnek is. Az egészségnevelés nem más, mint az egészséges életmódra vonatkozó ismeretek közvetítése, amely az egészség tudatos megőrzését, megerősítését szolgálja.

A szakképző intézmény célja, hogy a tanulók szociális, érzelmi, testi és lelki jóllétének fejlesztése annak érdekében, hogy képesek legyenek a tanulással és az egészséggel kapcsolatos törekvéseiket megvalósítani, s megfelelő kapcsolatokat kialakítani a kortársaikkal, oktatóival, családjukkal és a tágabb közösségükkel.

Ezek célja többek között:

- az iskola, a diákok családja és a helyi közösségek közötti kapcsolat kialakítása,
- a viselkedésminták következetes változtatása e kapcsolatok segítségével,
- az iskola környezetének fejlesztése,
- tiszteletteljes és támogató kapcsolatok kialakítása a diákok, tanárok és a szülők között,
- interaktív tanulási és tanítási megközelítések alkalmazása,
- minden egyes diák kapcsolatrendszerének bővítése,
- a szociális és érzelmi készségek fejlesztése, a magaviselet javítása, a szorongás és a depresszió visszaszorítása
- viselkedési függőségek, szenvedélybetegségek megelőzése.

Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Napjainkban aligha van olyan közösség, ahol ne fordulna elő bántás vagy bántalmazás. A tanulók megütik, meglökik egymást, sokszor mondanak a másikra megalázó, bántó kifejezéseket. Az a feladatunk, hogy megtaláljuk, hogyan reagálunk minderre, és hogyan dolgozzuk fel a történteket. Képesek legyünk a tanulókban megoldási rutinokat kialakítani az ilyen helyzetekre, vagy létrehozni olyan közösségi együttélési módszert, ahol egymást tiszteletben tartva az erőszak sem tettekben, sem szavakban nem jelenik meg, vagy a lehetőségekhez képest minimálisra csökken.

A fiatalok között az erőszak, a legkülönfélébb módokon tud megjelenni. Egy hagyományos iskolai közegben jellemzően nem a tanteremben történik, ahol a tanulók valamilyen struktúrában, egymástól elszeparálva, vagy egymással együttműködve dolgoznak valamilyen feladaton. Az erőszak színtereivé inkább azok a közösségi helyek válnak, ahol a gyerekek kapcsolatba tudnak lépni egymással: parkok, udvarok, aula, folyosók vagy akár a virtuális tér. Ezek az esetek rendszerint rejtve maradnak a felnőttek elől, és így feldolgozásuk is nehézkessé válik: a történetek zavarosak, a gyerekek próbálják magukat védeni, a felnőttek előtt sokáig rejtve maradhatnak a problémák.

Feladataink, melyeket osztályfőnöki órákon, prevenciós-, kortárs előadásokon, külső szakemberek előadásain valósítunk meg pályázati vagy fenntartói forrásból.

- a diákok, az oktatók és a szülők informálása a bántalmazás jelenségéről, elterjedtségéről, a kialakulásához vezető pszichológiai mechanizmusokról, és következményeiről.
- kiemelt jelentőséggel bír az iskolai bántalmazás rejtettebb formáinak (indirekt bántalmazás, internetes bántalmazás) bemutatása
- az áldozat érzéseinek, szenvedésének hangsúlyozása
- a figyelem felhívása a bántalmazót és a közösséget érintő hosszú távú károkra
- az áldozat hibáztatása helyett a csoport szerepének tisztázása.
- a bántalmazás-ellenes attitűd és csoportnorma kialakítása,
- a személyes felelősség hangsúlyozása,
- az árulkodás tabujának megtörése a bántalmazás jelentése érdekében

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát, formáit;

- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

A balestek megelőzésének és az elsősegély-nyújtás oktatásának helyi módszerei:

- a tanulók részére az egészségük és testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadása a tanórán és tanórán kívüli foglalkozások keretében egyaránt megtörténik.
- a balesetvédelmi előírások betartására nagy hangsúlyt fektetünk, mely előírások az osztályfőnöki órákon évről évre ismertetésre kerülnek.

A személyi higiéné

A higiénés szabályok elsődleges elsajátításának terepe az otthon, a családi környezet. A szakképző intézmény ezeket az ismereteket korrigálni, kiegészíteni, támogatni tudja tudatos és példamutató oktatói magatartással, célirányos ismeretek átadásával, mint:

- az alapvető egészségügyi szabályok ismertetése
- a személyi higiéné szokásrendszerré formálása
- a különböző nevelési igényű, hátrányos helyzetű tanulók integrációjának segítése
- az önmagával és környezetével szembeni igényesség kialakítása
- az adott szakmában, szakterületen elvárt ismeretek átadásával.

2.3. Prevenciós programok

A szakképző intézmény feladata és kötelessége is egyben, hogy a jövő generációja egészséges, tudatos életvezetési képességekkel bírjon. Így a megelőző tevékenység igen sokrétűen jelenhet meg intézményünkben is. Számos formában és módon lehet a tanulóifjúság szemléletét formálni. E tevékenységek megvalósulnak tanórai keretek között, tanórán kívül (tematikus napokon, előadásokon, különféle rendezvények keretében), pályázati vagy intézményi forrásból egyaránt.

- A dohányzással, az alkohol-és drogfogyasztással kapcsolatos felvilágosító, ismeretterjesztő programok szervezése és lebonyolítása.
- Az iskolai kezdeményezések sikeresebbek, ha nem oktató-centrikus tanórák, hanem interaktív foglalkozások keretében valósulnak meg, a diákok életvezetési készségeinek (például szerhasználat elutasításának képessége), magabiztosságának fejlesztése.

- A szexualitással és az emberi kapcsolatokkal foglalkozó prevenciós programok elsődleges célja a diákok szexualitással és a biztonságos szexszel összefüggő tudásának bővítése jól képzett, empatikus oktatók segítségével.

2.4. Együttműködési formák az egészségügyi szolgáltatókkal, egészségfejlesztéssel, prevencióval foglalkozó szakemberekkel

A szakképző intézményben iskolaorvos, védőnő valamint szociális munkás rendszeresen ellát szolgálatot. Jó a kapcsolat a helyi egészségügyi intézményekkel, bármikor segítséget nyújtanak, ha szükséges. Rendszeres szakmai kapcsolatban vagyunk a gyermekjóléti szolgálat területi szerveivel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

III. OKTATÁSI PROGRAM

3.1. A kötelező és nem kötelező foglalkozásokról

A szakképző intézményben a szakmai oktatás vonatkozásában, a technikumi osztályokban a programtantervben meghatározottak szerint kell eljárni; a szakgimnáziumban a szakmai kerettantervek az irányadók. A közismereti oktatásra a Nemzeti Alaptantervben foglaltak az érvényesek.

A vizsgafelkészítésre vonatkozó tartalmi szabályok a Képzési és Kimeneti Követelményekben kerülnek meghatározásra ágazatonként a technikumban. A szakgimnázium vonatkozásában a szakmai- és vizsga-követelményekben van rögzítve a kifutó szakképzésben, a felmenő rendszerben a szakképesítés megszerzésére irányuló programkövetelmény az irányadó.

A szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző intézmény feladata, amely a kötelező foglalkozások keretében történik. A szakmai vizsgára történő felkészülést a szakképző intézmény választható foglalkozások biztosításával is segíti.

A kötelező foglalkozások száma nem haladhatja meg a napi nyolc, kiskorú tanuló esetén a napi hét foglalkozást. A szabadon választott foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező foglalkozást. A tanuló kötelező foglalkozásait úgy kell megszervezni, hogy ugyanazon napon, ugyanazon helyszínen valósuljon meg a szakmai oktatás.

Egyéb foglalkozásként a kötelező foglalkozásokon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai vagy szakmai tartalmú foglalkozás szervezhető meg. A szakképző intézmény által szervezett egyéb foglalkozásokat a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni.

Kötelező foglalkozások a tantervi követelmények szerint. A középszintű érettségi felkészítő foglalkozások a tanulók számára kötelező foglalkozásként kerülnek megtartásra. A foglalkozáson nyújtott teljesítmény értékelése beszámít az adott tantárgy értékelésébe.

<u>A szabadon választható foglalkozások köre:</u>

- érettségi felkészítő foglalkozások (emelt szinten)
- sport edzések (futball, röplabda, judo, stb.)
- néptánc szakkör
- énekkar
- ECDL felkészítés
- szükség szerint felzárkóztató/tehetséggondozó foglalkozások.

3.2. A közismereti kerettantervben foglalt pedagógiai feladatok helyi megvalósulásának szabályai

A középfokú tanulmányokat megkezdő tanulóknál minden esetben szintfelmérés történik a közismereti érettségi tantárgyak vonatkozásában a 9. évfolyamon. A méréssel a szövegértés, helyesírás, matematikai alapkészségek, valamint az idegen nyelvi előzetes ismeretek kerülnek „vizsgálatra". A mérések alapján előzetes képet kapnak az oktatók a tanulók felkészültségéről, ismereteiről. Kiderülnek a hiányosságok, a szintrehozást igénylő területek, valamint ilyenkor az is kiderül, van-e tehetséges tanuló adott területen. Ezt követően a szakmai oktató munka a tanulói képességek és készségek figyelembevételével, a rendelkezésre álló eszközökkel, valamint a változatos pedagógiai módszerekkel megkezdődik a szakképző intézményben.

A helyismeret, a helyi kulturális értékek megismerésére is törekszünk a tanulóink vonatkozásában. Mivel diákjaink több, mint 80%-a más településről érkezik, így rendszeresen megszervezzük a helytörténeti sétákat, ahol a tanulóink Nagykálló városának értékeivel, hagyományaival, a város szülötteinek életével ismerkedhetnek.

A felsőbb évfolyamokon az intézmény törekszik a folytonosság elvének megtartására, (aki megkezdte a csoporttal a munkát, az az oktató végezze majd a vizsgáztatást is) a folyamatos oktatói-nevelői tevékenységre.

A közismereti tantárgyak helyi tantervi követelményeit a 2. számú mellékletben tantárgyanként összegezzük.

3.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósulásának módjai

Mindennapos testnevelés minden tanulónak az egészségfejlesztési kritériumok teljesítésével, valamint az ezt kiegészítő egyéb testmozgásprogramokkal valósul meg. Ahhoz, hogy a hazánkban Európa-szerte egyedülálló módon törvény által előírt mindennapos testnevelés elérhesse célját, a gyermekek jobb egészségét, arra is szükség van, hogy a tevékenység az, egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelően működjön.

A mindennapos testnevelés egészségfejlesztési kritériumainak lényege röviden:

- Minden nap, minden tanuló aktív részvételével valósul meg (kapcsolat a szülőkkel annak érdekben, hogy az indokolatlan felmentések visszaszoruljanak).

- Minden alkalommal megfelelő keringési-és légző rendszeri terhelés történjen.
- Minden alkalommal a jól végzett munka és a játék siker-és örömélménye minden tanulónak
- Megfelelő mozgás az eltérő testi adottságú tanulóknak is. Minden tanuló találja meg a testalkatának, képességeinek legmegfelelőbb sportot, mozgásformát.
- A közösségi mozgásélmény jelentőségének hangsúlyozása a versenyszellem erősítése mellett.
- Minden testnevelés órán van gimnasztika, mert ez hozzájárul a biomechanikailag helyes testtartást kialakításához, automatizáló és fenntartó speciális tartásjavító torna (az izomérzésekre, a testtudat kialakítására ügyelve).
- A mindennapos testmozgás stressz oldásra alkalmas.
- Tánc, melyen belül előnyben részesítendő a néptánc és társastánc (Ezeknek speciálishatásaik vannak a lelki egészségre: a fiú-lány szerep különbözőségére tanítanak szavak nélkül; valamint a néptánc még a hagyományokhoz kötődést is elősegíti; mindkét hatás lényeges összetevője a lelki egészségnek).
- Diáksport.
- Életmód sportok elsajátítása
- Egészségismeretek hatékony átadása a megtapasztalt élettani hatások tudatosításával.
- Értékelés módja a részvételre serkent.
- Tornatermen kívül is hatékony testnevelés óra szerveződjön.

A pedagógia ágazaton a szakmai sokszínűség érdekében a mindennapost testnevelés órákból 2 óra néptánc oktatás.

A testnevelés oktatás és értékelés intézményi elveit az 1. sz. melléklet is tartalmazza.

3.4. Választható tantárgyak, foglalkozások szabályai (szakkörök, edzések, emelt szintű érettségi felkészítés)

A szakképző intézmény – a szülő, illetve a tanuló igénye figyelembe vételével – tanórán kívüli foglalkozásokat szervez. A szabadon választható foglalkozásokon való tanulói részvételhez, a szülő, gondviselő az iskolába való jelentkezéssel hozzájárul és tudomásul veszi az ezzel járó jogokat és kötelezettségeket. A szabadon szervezhető, illetve választható tanórákat az értékelés és minősítés, a mulasztás, úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. A tanórán kívüli foglalkozásokra a jelentkezéseket május 20-ig kell leadni, majd a jelentkezés eredményétől függően a következő tanév szeptember első hetében, meghirdeti az ingyenes foglalkozásokat. A tanulók jelentkezése önkéntes.

A 9. évfolyam tanulói a szabadon választható foglalkozásokra szeptember 15-ig jelentkezhetnek a foglalkozást vezető oktatónál.

Újabb szakkör vezetői döntés alapján indítható, melynek feltétele: 15 tanuló által aláírt jelentkezési lap.

Év közbeni változtatásra a szülő írásbeli kérelme alapján van lehetőség. Méltányolható esetben – szülői kérés és oktatói vélemény alapján – az igazgató a választás módosítását tanév közben is engedélyezheti. Szakkörök, énekkar, sportkör érdeklődési kör és önkéntesség alapján választható. Jelentkezés esetén a tanév végéig a részvétel kötelező.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokon a részvétel az oktató javaslatára kötelezően ajánlott.

3.5. Választható érettségi tárgyak

A technikumi oktatás az általános műveltséget megalapozó érettségi vizsgára és szakmai vizsgára készít fel elsősorban, így a tanulók a kötelezően választandó érettségi vizsgatárgyak közül a továbbtanulási szándékuknak megfelelően választhatnak további érettségi vizsgatárgyat a 100/1997. Korm. rendelet, az érettségi vizsga szabályai szerint, melyre a felkészítést az intézmény a közismereti kerettantervek alapján látja el.

3.6. Az egyes érettségi vizsgatárgyak témakörei

A közismereti érettségi vizsgatárgyak témakörei a 3.sz. mellékletben.

3.7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelés

Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás. Intézményünk értékelési normája, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés (az érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

A mérés- ellenőrzés célja: informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, az értékelés funkciója pedig hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelmény-teljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

A félévi és a tanév végi (a továbblépés szempontjából meghatározó) teljesítmény megállapításának módja

Az elméleti és gyakorlati tantárgyakban elért előmenetelt az alábbi szempontok szerint kell értékelni:

a. A tanuló tárgyi ismerete,
b. Az ismeretek önálló alkalmazásának foka

c. A tantárgyhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek színvonala (pl. házifeladat, kiselőadás, tanórai felszerelés, órai munka)

Alkalmazott osztályzatok

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek logikus gondolatmenettel eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, rendszerben, összefüggésekben gondolkodik, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran kezdeményez. Önálló gondolatai vannak.

Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Előadásában kisebb hibák fordulnak elő.

Közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond.

Elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Osztályzattal értékelni csak tényleges tanulói teljesítményt lehet, valamint a szerzett érdemjegyet a tanulóval közölni kell és a naplóba haladéktalanul be kell írni.

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Évközi értékeléskor minden oktató a módszertani szabadság jegyében szabadon alkalmazhat értékelő szimbólumokat. Oktatói testületünk az értékelés rendszerességét előtérbe helyezve szabályozza a minimális osztályzatok számát, így:

- ✓ a heti egy órás tárgyak esetében félévente minimum 3 osztályzattal kell rendelkeznie a tanulóknak;
- ✓ a heti két órás tárgyak esetében, félévente minimum 1 témazáró dolgozatot kell íratni, és havonta 1 érdemjegyet kell a tanulónak szereznie;
- ✓ a heti három órás tárgyak esetében, a témazáró dolgozatok száma egyezzen meg a tantárgy heti óraszámával (pl.: heti 3 órás tárgy, 3 témazáró dolgozat/tanév és havonta 2 érdemjegy);

- ✓ minden más esetben a témazáró dolgozatok száma egyezzen meg a tantárgy heti óraszámával (pl.: heti 4 órás tárgy, 4 témazáró dolgozat/tanév és havonta 3 érdemjegy).

Az oktató felelősséggel tartozik azért, hogy időarányosan megfelelő számú érdemjegy alapján szülessen az osztályzat, hiszen a szülők folyamatosan tájékoztatásának követelménye csak így valósulhat meg. A félévi és év végi tantárgyi érdemjegy kialakításakor az adott időszak alatt megszerzett különböző típusú osztályzatok súlyozott átlagát kell figyelembe venni.

A súlyozás elve: A témazáró (piros jegy) kétszeres súlyú; minden egyéb osztályzat egyszeres súlyú; az elektronikus napló számításait figyelembe véve. Házi feladat, órai munka súlyozása 50%, minden más értékelési forma 100%

Az oktató, az első tanítási órán ismerteti a témazáró dolgozatok várható számát és az érdemjegy megállapításának elvi módszereit.

Az osztályozásra kerülő feladatok kiosztásánál az oktatónak ki kell hirdetni a feladatra vonatkozó súlyozási/értékelési elveket.

A biztos tudás kialakításához feltétlenül szükséges a közvetített ismeretek rendszeres és a tantárgyaknak megfelelő formákban végzett számonkérése, a tanuló teljesítményének folyamatos megfigyelése és értékelése. A tudás, felkészülés mérése szóban illetve írásban történik. A számonkérés irányulhat a házi feladat, a napi tananyag, kisebb egység és egy-egy témakör ismeretének mérésére, önként vállalt feladatok teljesítésének értékelésére is.

Értékelés rögzítése, közlése

A oktatók az ismeretek számonkérése, ellenőrzésekor osztályzatokat adnak, a szakmai program szerint, melyet az elektronikus naplóban rögzítenek. A tanuló rendelkezésére áll elektronikus ellenőrző, melyet a szülő és a tanuló egyaránt bármilyen technikai eszköz segítségével meg tud tekinteni, melyben az érdemjegyek közlésén túl lehetőség van a szülő és az iskola közötti írásos információközlésre is.

A testnevelésből állandó jelleggel felmentett tanulót osztályozni nem kell. A bizonyítványba és az anyakönyvi lapra érdemjegy helyett „mentes = mt” szót kell bejegyezni. A könnyített és gyógytestnevelésre kötelezett tanulók teljesítményét osztályzattal kell értékelni.

- A félévi zárások előtt legalább egy hónappal értesíti az osztályfőnök azokat a szülőket, akiknek a gyermeke valamely tantárgyból bukásra áll.

A tanulmányok alatti vizsgákra és az értékelésre vonatkozón külön szabályzatban rendelkezünk. (lásd. 1.sz. melléklet)

Írásbeli dolgozatok értékelése

Az írásbeli ellenőrzés csak órarend szerinti tanítási órán történhet. Minden, érdemjeggyel minősített dolgozatot a tanulónak betekintésre át kell adni. A dolgozatok kijavításának határideje két hét. Ha a dolgozatot az oktató határidőn túl javítja ki és mutatja be, a tanuló nem köteles elfogadni az érdemjegyet. (kivétel a betegség miatti távollét). A témazáró dolgozat írását minimum egy héttel előre jelezni kell. A témazáró dolgozat íratása előtt összefoglaló órát kell tartani. Egy tanítási napon a témazáró dolgozatok száma kettőnél több nem lehet. Ütközés esetén a szaktanárok egymás között megegyeznek. Az előre bejelentett írásbeli témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló a dolgozatírás napján indokoltan és igazoltan hiányzik, legkorábban a hiányzás megszűnését követő második napon pótló dolgozatot köteles írni.

Minden munkaközösség a tantárgyak követelményi sajátosságai, a képzési- és kimeneti követelmények, valamint az érettségi követelmények alapján határozza meg, melyet a tanulmányok alatti vizsgákra és az értékelésre vonatkozó szabályokban részletesen rögzítünk.

Szóbeli értékelés szempontjai

A tanítási órán/tanulók jelenlétében történhet szóbeli értékelés. Az érdemjegyet a tanulóval minden esetben közölni kell, és a naplóba haladéktalanul be kell írni. A szóbeli felelet értékelésekor a nyelvi kifejezőkészség, a szaknyelv helyes használata is szempont.

A tantervi követelmény teljesítésének része, így értékelhető a tanév során:

- a házi feladat (az el nem készítése is)
- a felszerelés hiánya
- kiselőadás,
- a projektfeladat
- a beszámoló
- vállalt feladat nem teljesítése, így e tevékenységek is érdemjeggyel értékelhetők.

Amennyiben a tanuló nappali/esti vagy felnőttoktatásban vesz részt, valamint pályázati keretek között, igazgatói engedéllyel egyéni tanrend szerint tanul figyelembe kell venni az oktató-nevelő munka során a speciális élethelyzetet, vagy az egyéni előre-haladására vonatkozó külön utasításokat.

Az írásos tanulói teljesítmények (dolgozatok) érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni, a szóbeli feleleteket pedig szóban is értékelni kell. Nem kerülhet olyan érdemjegy az elektronikus naplóba, amiről a tanuló nem tud.

3.8. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontásra indokot ad az osztálylétszám, az eltérő ágazati képzésben való részvétel, a különböző nyelvek tanulása és az infrastrukturális feltétel (számítógépes tanterem befogadó képessége illetve a testnevelés órák szervezése). Továbbá mindenkor figyelembe kell venni a jogszabályok, valamint a fenntartó utasításait a csoport- és osztálylétszámra vonatkozóan. Fontos pedagógiai szempont, hogy a csoportbontás során nemcsak a tanuló szellemi, hanem testi-lelki-erkölcsi fejlődésére, személyiségének kibontakoztatására, problémái, nehézségei feltárására is több lehetőség van, így szükség esetén a segítségnyújtás, kiemelkedő képességek esetén pedig a tehetséggondozás is hamarabb felmerülhet.

3.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az oktatáshoz való jog, minden tanköteles tanuló számára törvény által biztosított. Ennek megvalósulását biztosítani kell, ezért a tanulók érdekének érvényesítéséhez együttműködünk a családdal, szakmai szervezetekkel, fenntartóval, civil szervezetekkel. A nevelő-oktató munkának, az érettségi/szakmai végzettség megszerzésének meg kell valósulnia akkor is, ha a tanuló tanulási nehézségekkel, magánéleti/családi problémákkal küzd. Az esélyegyenlőség megteremtését akkor szolgáljuk a legjobban, ha tanulóink személyiségét megismerjük és ahhoz megfelelő pedagógiai módszereket alkalmazunk. A tehetséges tanulók felismerése és egyéni fejlesztése is az esélyteremtést szolgáló feladatunk egyike. A képességek szerinti differenciálás, egyéni tanulási követelményeinek, a „neki megfelelő oktatásban való részvétel lehetősége”.

A felzárkóztatásra/korrepetálásra szoruló diákoknak lehetőségük van az egyéni fejlődés lehetőségére. A folyamatában részt vesz az oktató mellett a szülő is, aki segíti a közös munkát.

A felzárkóztatás, tanulási nehézségek enyhítésének színterei:

- tanórai foglalkozások,
- nem tanórai formában megszervezett kötelező tananyag-átadás / projekt, témahét/
- egyéni foglalkozások.

Iskolánk földrajzilag olyan területen található és vonzáskörzetünkben élő tanulóink között nagy arányban vannak HH és HHH határozattal rendelkezők, csonka családban, szociálisan hátrányos helyzetben lévők vagy nagycsaládosok.

Ezért fontos, hogy

- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején, majd kövessék nyomon a diákok szociális és egyéb körülményeit, életvezetését.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulókra. Helyzetük enyhítése érdekében ösztöndíjra és más forrásokra lehetőséget nyújtó pályázatokon indítjuk őket.
- Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését. közösségbe.
- A problémás esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe.

3.10. A tanulók jutalmazásával összefüggő szabályok

Azt a tanulót – a szakképző intézmény jutalomban részesíti -, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

A jutalmazás elvei: házi, területi, országos tanulmányi versenyen történő részvétel, eredményes szereplés; kiemelkedő művészeti és sport tevékenység; kiemelkedő tanulmányi eredmény; az iskola hírnevét öregbítő cselekvés, magatartás; tisztelettudó, példamutató magatartás, szorgalom, közösségi munka; pályázatokon való részvétel, projektmunka. Személyre szóló legyen, ösztönző legyen, fokozatokat tartalmazzon, mérhető eredményeken alapuljon, s nyilvánosságot kapjon.

Oktatói testületi dicséret:

- városi vagy annál magasabb szintű kulturális, sport vagy tanulmányi versenyen elért kimagasló eredmény (1-3. helyezés)
- annak a tanulónak vagy tanuló csoportnak, akik városi vagy magasabb szinten meghirdetett pályázatokon sikeresen szerepelnek
- „Jó tanuló, jó sportoló” címet elért tanulónak
- iskolai versenyeken elért első helyezésért
- kimagasló tanulmányi eredményért, kötelességteljesítésért és legalább 4,7-es tanév végi tanulmányi átlag esetén.

Igazgatói dicséret:

- városi vagy annál magasabb szintű kulturális, sport vagy tanulmányi versenyen elért teljesítmény, amely lelkiismeretes felkészülésen alapszik
- iskolai rendezvényeken való aktív részvétel
- iskolai versenyeken elért jó teljesítmény (1-4. helyezett)

Osztályfőnöki dicséret:

- az osztályközösségért végzett munka;
- társak segítése a felzárkóztatásban, pótlásban;
- iskolai versenyeken való teljesítményért
- iskolai rendezvényeken való aktív részvétel.

Szaktanári dicséret:

- szaktárgyi többletmunka
- szaktárgyi versenyeredmény
- szaktárgyi vizsgaeredmény.

Szóbeli dicséretek: amikor aktuális a szaktárgyi órán, osztályfőnöki órán, szülői értekezleten, fogadóórán, osztályozó értekezleteken.

E mellett alkalmazzuk a tárgyi jutalmazást, és az alapítványi jutalmazást is.

A fegyelmező intézkedések a házirendben kerülnek rögzítésre.

3.11. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés fejlesztési feladatai, követelményei

Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés a közismereti tárgyak, és a szakmai vizsgatárgyak vonatkozásában lehetséges. Az új szakképzési törvényben az emelt szintű szakmai érettségi a technikumi képzésben automatikusan megszerezhetővé válik a tanulók számára, míg a szakgimnáziumi képzésben erre külön jelentkezni kell. A felkészítésre jelentkezést a választható tárgyakra vonatkozó fejezet taglalja. A szakmai tartalom és benne foglalt oktatói munka a jogszabályi követelmények mentén, a pedagógiai szabadság elve mellett valósul meg.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAI ÉS JÖVŐBELI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

A Budai Nagy Antal Technikum és Szakgimnázium képzési programjában az alábbi ágazati képzések szerepelnek:

- Rendészet és közszolgálat (technikumi képzés)
- Turizmus-vendéglátás (technikumi képzés)
- Gazdálkodás és menedzsment (technikumi képzés)
- Informatika és távközlés (technikumi képzés)
- Kisgyermekgondozó, -nevelő (technikumi képzés)
- Pedagógia (szakgimnáziumi képzés).

4.1. Képzési program terve (tanulási eredmények eléréséhez vezető utak)

A technikumi és szakgimnáziumi képzési programok a programtantervek, a képzési- és kimeneti követelmények, szakgimnáziumi képzésben a szakmai kerettanterv, valamint a szakmai és vizsgakövetelmények előírásait figyelembevéve, illetve a jogszabályi keretek betartása mellett készült.

A szakképző intézmény alapvető feladata, hogy a tanulók szakmájukban korszerű ismeretekhez jussanak, általános műveltségre tegyenek szert, valamint fejlődjenek olyan készségeik és képességeik, melyekkel a munkaerőpiacon előnyre tehetnek szert.

A szakmai oktatásban vegyesen kívánjuk alkalmazni a hagyományos oktatási és értékelési módszereket, valamint a projekt alapokon nyugvó ismeretátadást. Ennek megfelelően az alábbi táblázatok ágazatonként tartalmazzák azokat a tantárgyakat, melyeket hagyományos módon kívánunk oktatni, és azokat, melyek a projektoktatásban több oktató együttes szakmai közreműködése mellett képzelünk el.

Általános intézményi javaslatok az oktatási formákra

Rendészet és közszolgálat ágazat **Közszolgálati technikus szakmához**	Hagyományos módon oktatva	Projekt oktatást is alkalmazva	Közös projekt tárgyai
Munkavállalói ismeretek	✓		
Munkavállalói idegen nyelv	✓		
Közszolgálati alapismeretek	✓		
Kommunikációs gyakorlatok		✓	
Kommunikációs ismeretek		✓	Közös projekt megvalósulhat 10. évfolyamon
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	✓	✓	
Speciális testnevelés és önvédelem		✓	Önmagában projektoktatásra alkalmas 9-10-11-12. évfolyamokon
Közigazgatási ismeretek	✓		
Jogi ismeretek	✓		
Szakmai kommunikáció		✓	
Digitális kommunikáció és gépírás		✓	Közös projekt megvalósítható 13. évfolyamon
Szakmai kommunikáció idegen nyelven		✓	
Személy és vagyonvédelem	✓		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Turizmus-vendéglátás ágazat **Turisztikai szervező szakmához**	Hagyományos módon oktatva	Projekt oktatást is alkalmazva	Közös projekt tárgyai
Munkavállalói ismeretek	✓		
Munkavállalói idegen nyelv	✓		
A munka világa	✓		
IKT a vendéglátásban		✓	Bármely szakmai és/vagy közismereti tárggyal a 9.-10. évfolyamon
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek		✓	Önmagában projektoktatára alkalmas
Beszerzés és értékesítés		✓	Közös projekt megvalósítható 11-12. évfolyamon
Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás		✓	
Speciális szolgáltatások	✓		
Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok		✓	Közös projekt megvalósítható 11-12. évfolyamon
Adminisztráció és elszámolás		✓	
Üzleti menedzsment a turizmusban		✓	Közös projekt megvalósítható 13. évfolyamon
Turizmusmarketing és protokoll		✓	
Országismeret magyar nyelven		✓	

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Gazdálkodás és menedzsment ágazat **Pénzügyi-számviteli ügyintéző szakmához**	Hagyományos módon oktatva	Projekt oktatást is alkalmazva	Közös projekt tárgyai
Munkavállalói ismeretek	✓		
Munkavállalói idegen nyelv	✓		
Gazdasági és jogi alapismeretek	✓	✓	
Vállalkozások működésének és alapismeretei	✓	✓	Közös projekt megvalósítható 9-10. évfolyamon
Kommunikáció		✓	
Digitális alkalmazások		✓	
Gazdálkodási ismeretek	✓	✓	Közös projekt megvalósítható 11-12. évfolyamon
Gazdasági számítások		✓	
Pénzügy	✓	✓	
Irodai szoftverek alkalmazása		✓	Közös projekt megvalósítható 12-13. évfolyamon
Adózás	✓	✓	
Elektronikus adóbevallás		✓	
Számvitel	✓	✓	Közös projekt 11-12-13. évfolyamokon
Számvitel esettanulmányok		✓	
Számítógépes könyvelés		✓	

Ágazati tantervek, követelmények az 5. sz. mellékletben

A 2018. órahálók ágazati szakmai programok és közismereti programok átemelése (kifutó jelleggel) 7. sz. melléklet.

A 2020-tól alkalmazott órahálók, a szakmai- és közismereti tárgyak tekintetében (felfutó képzés) 8. sz. melléklet.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

4.2. Oktatásszervezés

Egy-egy tanév projektoktatásról az adott ágazatban tanító oktatók döntenek ágazatonként és évfolyamonként, melyet az egyes munkaközösségek éves munkatervében rögzítenek. Az éves munkatervben konkretizálják, milyen projektet kívánnak megvalósítani adott tanévben, és azt hogyan tervezik lebonyolítani. A projektoktatás összekapcsolódhat az intézmény más szakmai és vagy közismereti munkájával egyaránt.

A projektoktatás munkamenete:

1. Projekt-munkacsoport megalakulása (évfolyamonként, ágazatonként az adott területet oktatók közösségéből jön létre). /A munkacsoport évente változó tagokból állhat, a projekt céljának megfelelően./
2. Projekt céljának megfogalmazása
3. Projekt által elérni kívánt eredmény, produktum meghatározása
4. A projekt lebonyolításának módja (projekt napok, projekt hetek meghatározása)
5. A projekt tervét a projektoktatási adatlapon (6. sz. mellékletben szereplő formanyomtatványon) összesítik az oktatók.
6. Projektben végzett munka, elért eredmények értékelésének módja
7. Az adott tanév projektmunkájának eredménye (publikálás, közzététel, kiállítás, bemutatkozás, stb.)
8. Oktatói reflexió készítése az éves beszámolóhoz.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

4.3. Értékelés elvei, szabályai

Az értékelési elvek és szabályok igazodnak a KKK-ban meghatározott Ágazati alapvizsga, valamint Szakmai vizsga értékelési követelményéhez, így ágazatonként és vizsgatípusonként eltérnek. A projektek megvalósítása során szintén a fenti értékelési módokkal élünk, abban különbözve, hogy minden tantárgy 1x-es súllyal szerepel az értékelésben. A projektek megvalósításakor készülhetnek írásos és szóbeli projekt-produktumok, melyek mindegyike értékelésre kerül a projektmunka megvalósításakor és felhasználható a tanulói vizsgaportfólió elemei között is értékelés után.

Ágazat	Alapvizsga minimum szint	Szakmai vizsga minimum szint
Rendészet és közszolgálat	51%	41%
Turizmus és vendéglátás	61%	41%
Gazdálkodás és menedzsment	41%	41%
Informatika- és távközlés	41%	41%
Kisgyermekgondozó-, nevelő Pedagógia ágazat	51%	41%
	-	

Az ágazati tantárgyak értékelésének részlet-szabályait az 1. sz. melléklet tartalmazza.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

V. MELLÉKLETEK

MELLÉKLET SZÁMA	MELLÉKLETEK (JEGYZÉKE) MEGNEVEZÉSE	MELLÉKLET HELYE (FEJEZET-KIEGÉSZÍTÉS) A SZAKMAI PROGRAMBAN
1. sz. melléklet	TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA ÉS AZ ÉRTÉKELÉS SZABÁLYAI	1.9. fejezethez és 3.7. fejezethez
2. sz. melléklet	A KÖZISMERETI TANTÁRGYAK HELYI PROGRAMJA Sorrendben: 1. magyar nyelv és irodalom 2. történelem 3. matematika 4. angol nyelv 5. német nyelv 6. digitális kultúra (informatika) 7. testnevelés 8. állampolgári ismeretek 9. biológia 10. fizika 11. földrajz 12. kémia 13. vizuális kultúra 14. osztályfőnöki_közösségi nevelés 15. pénzügyi és vállalkozói ismeretek	3.2. fejezethez
3. sz. melléklet	A KÖZISMERETI ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK TÉMAKÖREI	3.6. fejezethez
4. sz. melléklet	A KÖZISMERETI ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK TÉMAKÖREI 2024-től	3.6. fejezethez
5. sz. melléklet	AZ ÁGAZATI SZAKMAI TANTERVEK ÉS KÖVETELMÉNYEK Sorrendben: A. Pedagógia ágazat szakgimnáziumi képzéshez a 2016., 2018., és 2020. szakmai kerettantervek és vizsgakövetelmények, valamint az Ének és Néptánc követelmények A Pedagógiai munkatárs valamint a Dajka szakképesítések programkövetelménye (10 db melléklet) B. Rendészet és közszolgálat ágazat szakgimnáziumi képzéshez, a 2016., 2018. kerettantervek valamint a technikumi képzés programtanterve (PTT), valamint képzési és kimeneti	4.1 és 4.3 fejezetekhez

		követelménye (KKK) (4 db melléklet) C. Közgazdaság ágazat szakgimnáziumi képzéshez, a 2016., 2018. kerettantervek valamint a Gazdálkodás és menedzsment ágazat technikumi képzés programtanterve (PTT), valamint képzési és kimeneti követelménye (KKK) (4 db melléklet) D. Turisztika ágazat (kifutó) szakgimnáziumi képzéshez, a 2018. kerettantervek, valamint a Turizmus-vendéglátás ágazat technikumi képzés programtantervei (PTT), valamint képzési és kimeneti követelményei (KKK) (6 db melléklet) E. Informatika és távközlés ágazat technikumi képzés programtanterve (PTT), valamint képzési és kimeneti követelménye (KKK) (2db melléklet) F. Szociális ágazatban a Kisgyermekgondozó, -nevelő szakma technikumi képzésének programtanterve (PTT), valamint képzési és kimeneti követelménye (KKK) (2db melléklet)	
		5_Technikum_Heti_óraterv_2020	
6.	sz. melléklet	Projektoktatási adatlap	4.2. fejezethez
7.	sz. melléklet	Órahálók_2016; 2018; és 2020-tól a felmenő rendszerben.	4.1. fejezethez

MŰSZAKI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Mellékletek

TARTALOMJEGYZÉK

Tanulmányok alatti vizsga és az értékelés szabályai **51**

A közismereti tantárgyak helyi programja **71**

magyar nyelv és irodalom 71

fizika 144

földrajz 152

kémia 168

vizuális kultúra 188

osztályfőnöki közösségi nevelés 194

pénzügyi és vállalkozói ismeretek 217

történelem 224

matematika 281

angol nyelv 333

német nyelv 361

digitális kultúra (informatika) 454

testnevelés 494

állampolgári ismeretek 521

biológia 537

A közismereti érettségi vizsgatárgyak témakörei **567**

A közismereti érettségi vizsgatárgyak témakörei 2024-től **660**

Az ágazati szakmai tantervek és követelmények **781**

Pedagógia ágazat szakgimnáziumi képzéshez a 2016., 2018., és 2020. szakmai kerettantervek és vizsgakövetelmények, valamint az Ének és Néptánc követelmények, a felmenő rendszerű pedagógiai munkatárs és a dajka szakképesítés programkövetelményei (8 db melléklet) 782

Rendészet és közszolgálat ágazat szakgimnáziumi képzéshez, a 2016., 2018. kerettantervek valamint a technikumi képzés programtanterve (PTT), valamint képzési és kimeneti követelménye (KKK) 1010
Közgazdaság ágazat szakgimnáziumi képzéshez, a 2016., 2018. kerettantervek valamint a Gazdálkodás és menedzsment ágazat technikumi képzés programterve (PTT), valamint képzési és kimeneti követelménye (KKK)..... 1434
Turisztika ágazat szakgimnáziumi képzéshez, a 2018. kerettantervek valamint a Turizmus-vendéglátás ágazat technikumi képzés programtanterve (PTT), valamint képzési és kimeneti követelménye (KKK) (4 db melléklet)..... 1488
Informatika és távközlés ágazat technikumi képzés KKK és PTT……1708
Kisgyermekgondozó, -nevelő szakma (szociális ágazat) technikumi képzés KKK és PTT……....1850
Technikum Heti óraterv 2020 1983
Projektoktatási adatlap..... 1984
Órahálók_2016, 2018 (kifutó) és 2020-tól felmenő képzések szerint 1986

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAGASSZAKKÉPZÉSI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

1. Melléklet a Szakmai Programban

Szabályzat a tanulmányok alatti vizsgákról és tanulói értékelésről

A szabályzat célja, hogy a szakképzési törvénnyel és annak végrehajtási rendeletével összhangban foglalja össze a szakképző intézményünkben alkalmazott eljárásokat a tanulmányok alatti vizsga vonatkozásában, a magasabb osztályba lépés vonatkozásában valamint a tanulói értékelésben.

Jelen szabályozás létrejöttekor többféle kerettantervi és programtantervi követelménnyel dolgozik a Budai Nagy Antal Technikum és Szakgimnázium, így az átláthatóság kedvéért külön szabályzat készül, mely évente felülvizsgálatra és aktualizálásra kerül. A szabályzatban foglaltak szerves részét képezik (együtt értelmezendő) a Szakmai Program 1.9. valamint a 3.7. fejezeteinek.

*Szkt. 60. § [**A tanuló értékelése és minősítése**] (1) A tanuló teljesítményét, előmenetelét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.*

Az Szkt. végrehajtási rendeletének 180. §-a értelmében,

(2) A tanuló félévi és év végi osztályzatait

a) évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy

b) a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

A tanulók évközi teljesítményének értékelésének elvei tantárgyanként /munkaközösségenként, valamint ágazatonként került meghatározásra az alábbiak szerint:

A humán munkaközösségben (magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, állampolgári ismeretek tantárgyak vonatkozásában) a témazáró dolgozatok százalékolása:

40%-tól	elégséges
60%-tól	közepes
80%-tól	jó
90%-tól	jeles

Az írásbeli számonkérések egyéb változatainál, valamint a szóbeli feleleteknél a munkaközösség szaktanári kompetenciakörbe rendeli az értékelést.

A reál munkaközösségben (matematika, digitális kultúra, fizika, földrajz tantárgyak vonatkozásában) a témazáró dolgozatok százalékolása:

30%-tól	elégséges
45%-tól	közepes
65%-tól	jó
85%-tól	jeles

Biológia, kémia tantárgyak esetében a témazáró dolgozatok értékelése:

80%-tól	jeles (5),
60%-tól	jó (4),
40%-tól	közepes (3),
25%-tól	elégséges (2),

Az írásbeli számonkérések egyéb változatainál, valamint a szóbeli feleleteknél a munkaközösség szaktanári kompetenciakörbe rendeli az értékelést.

A pedagógia ágazaton (szakgimnáziumi képzésben) minden szakmai tantárgyára vonatkozóan a témazárók értékelése az alábbiak szerint történik:

0-30%: elégtelen (1)

31-50%: elégséges (2)

51-70%: közepes (3)

71-84%: jó (4)

85-100%: jeles (5)

Minden egyéb értékelésnél (pl. röpdolgozat, házi dolgozat, projektmunka, házi feladat, beszámoló) a szaktanár egyéni értékelése szerint.

A pedagógia ismeretek érettségi vizsga értékelése:

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 41. § (3) bekezdése alapján középszintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

- a) 80-100% elérése esetén jeles (5),
- b) 60-79% elérése esetén jó (4),
- c) 40-59% elérése esetén közepes (3),
- d) 25-39% elérése esetén elégséges (2),
- e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

A rendészet-közszolgálat ágazaton (technikumi képzésben) minden szakmai tantárgyára vonatkozóan a témazárók értékelése az alábbiak szerint történik:
0-39%: elégtelen (1)
40-59%: elégséges (2)
60-79%: közepes (3)
80-89%: jó (4)
90-100%: jeles (5)
Minden egyéb esetben (pl. röpdolgozat, házi dolgozat, projektmunka, házi feladat, beszámoló) a szaktanár dönt a ponthatárokról.
Az ágazati alapvizsga, valamint a szakmai vizsga értékelése a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően történik.

A közgazdaság ágazaton (2016-2018 tantervi képzésekben) a szakmai érettségi tantárgyaira vonatkozóan a témazárók értékelése az alábbiak szerint történik:
0-51%: elégtelen (1)
52-60%: elégséges (2)
61-70%: közepes (3)
71-80%: jó (4)
81-100%: jeles (5)

Minden egyéb értékelésnél (pl. röpdolgozat, házi dolgozat, projektmunka, házi feladat, beszámoló) a szaktanár egyéni értékelése szerint.

Az ágazati szakmai érettségi vizsga értékelése:

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 41. § (3) bekezdése alapján középszintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

a) 80-100% elérése esetén jeles (5),

b) 60-79% elérése esetén jó (4),

c) 40-59% elérése esetén közepes (3),

d) 25-39% elérése esetén elégséges (2),

e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

A gazdálkodás és menedzsment ágazaton (2020-tól felmenő rendszerben):

Az ágazati alapvizsga tantárgyaira vonatkozóan a témazárók értékelése az alábbiak szerint történik:

0-39%: elégtelen (1)

40-49%: elégséges (2)

50-59%: közepes (3)

60-79%: jó (4)

80-100%: jeles (5)

Minden egyéb értékelésnél (pl. röpdolgozat, házi dolgozat, projektmunka, házi feladat, beszámoló) a szaktanár egyéni értékelése szerint.

KKK szerint: ágazati alapvizsga esetén a vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte mind az írásbeli, mind a gyakorlati vizsgán

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 290. § (1) bekezdése alapján szakmai vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

a) 80-100% elérése esetén jeles (5),

b) 60-79% elérése esetén jó (4),

c) 50-59% elérése esetén közepes (3),

d) 40-49% elérése esetén elégséges (2),

e) 0-39% elérése esetén elégtelen (1).

KKK szerint szakmai vizsga esetén a vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte a központi interaktív vizsga, valamint a projektfeladat megvalósítása során is.

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 15%, Szakmai vizsga: 85%

A turisztika ágazat (2018 tantervi képzésben) szakmai érettségi tantárgyaira vonatkozóan a témazárók értékelése az alábbiak szerint történik:

0-51%: elégtelen (1)

52-60%: elégséges (2)

61-70%: közepes (3)

71-80%: jó (4)

81-100%: jeles (5)

Minden egyéb értékelésnél (pl. röpdolgozat, házi dolgozat, projektmunka, házi feladat, beszámoló) a szaktanár egyéni értékelése szerint.

Az ágazati szakmai érettségi vizsga értékelése:

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 41. § (3) bekezdése alapján középszintű érettségi vizsga esetén az

elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

a) 80-100% elérése esetén jeles (5),

b) 60-79% elérése esetén jó (4),

c) 40-59% elérése esetén közepes (3),

d) 25-39% elérése esetén elégséges (2),

e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

A turizmus-vendéglátás ágazat tantárgyainak értékelése 2020-tól felmenő rendszerben:

Az ágazati alapvizsga tantárgyára vonatkozóan a témazárók értékelése az alábbiak szerint történik:

0-60%: elégtelen (1)

61-70%: elégséges (2)

71-80%: közepes (3)

81-90%: jó (4)

91-100%: jeles (5)

Minden egyéb értékelésnél (pl. röpdolgozat, házi dolgozat, projektmunka, házi feladat, beszámoló) a szaktanár egyéni értékelése szerint.

KKK szerint: ágazati alapvizsga esetén a vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 61%-át elérte a gyakorlati vizsgán

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 290. § (1) bekezdése alapján szakmai vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

a) 80-100% elérése esetén jeles (5),

b) 60-79% elérése esetén jó (4),

c) 50-59% elérése esetén közepes (3),

d) 40-49% elérése esetén elégséges (2),

e) 0-39% elérése esetén elégtelen (1).

KKK szerint: szakmai vizsga esetén a vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte mind a központi interaktív vizsga, mind a projektfeladat megvalósítása során.

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 20%, Szakmai vizsga: 80%

Szakmához kötődő további sajátos követelmény: a tanult idegen nyelvből B2 (középfokú) komplex nyelvvizsga vagy idegenforgalmi-vendéglátóipari szaknyelvi B2 (középfokú) komplex nyelvvizsga a szakmai vizsga megkezdésekor.

Testnevelés tantárgyból az alábbi értékelési és ellenőrzési alapelvek és szabályok kerültek megfogalmazásra:

Az értékelés a tanuló teljesítményére irányul, célja a személyiségfejlesztés.

A számonkérés idejét, anyagát a testnevelőnek előre meg kell határozni, hogy a tanuló fel tudjon készülni. Az értékelés kritériumait is ismertetni kell, és feltétlenül biztosítani kell javítási alkalmat, lehetőséget.

A tanulók fejlettségének, teljesítményének ellenőrzése és értékelése:

Az ellenőrzés voltaképpen információszerzés a tanulók fejlődéséről, teljesítményeiről, az értékelés pedig az így kialakult kép egybevetése az elvárt és elvárható fejlődéssel, fejlődési ütemmel és teljesítmény-színvonallal.

Értékelési alapelveink:

- személyre szóló,
- tárgyszerű,
- ösztönző hatású,
- nyilvános, folyamatos és kiszámítható,

- az önállóságot, önértékelést és a társakkal való együttműködést erősítő legyen.

Mindennapos, valamint a heti 4 testnevelés óra esetén az oktatónak havonta legalább 2 érdemjeggyel, heti 3 óra esetén pedig legalább havi 1 érdemjeggyel kell értékelni a tanulót.

A testnevelés tantárgy értékelése 5 fokozatú skála alapján történik:

Elégtelen (1) – Nem tudja végrehajtani a gyakorlatot, vagy a gyakorlat tartalma nem felel meg a követelményeknek.

Elégséges (2) – A gyakorlat végrehajtása hibás, rosszul végrehajtott.

Közepes (3) – A gyakorlat végrehajtása megfelelő, de a jellegének nem felel meg a sebessége, ritmusa.

Jó (4) - A gyakorlat végrehajtása pontos, a tanuló kisebb hibákat vét.

Jeles (5) – A gyakorlat végrehajtás hibátlan.

A testnevelés tantárgy nem gyakorlati értékelése (pl. részleges felmentés esetén) szóbeli vagy írásbeli számonkérés alapján történik 5 fokozatú skála alapján:

0-25% - elégtelen (1)

26-50% - elégséges (2)

51-70% - közepes (3)

71-85% - jó (4)

86-100% - jeles (5)

A szaktárgyi jegybe beszámítjuk a versenyeken való szereplést és az elért eredményt, melyet szaktárgyi ötössel, szaktanári-, valamint igazgatói dicsérettel értékelünk.

A tanulói teljesítmények értékelésének körébe tartozik tovább, amelyekre érdemjegyet adunk:

- A különféle versenyeken elért eredmények

- Órai aktívitás, szorgalom
- Figyelembe vesszük a tanuló önmagához mért teljesítményjavulását, munkához való hozzáállását is.

Az iskolaorvos vagy a szakorvos döntése, hogy a tanuló egészségi állapota miatt:

- nem vehet részt a testnevelésórán,
- könnyített testnevelésórán kell részt vennie,
- gyógytestnevelésre kell járnia.

Felmentés:

Fel kell menteni a tanulót a testnevelés órán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a testnevelés vagy gyógytestnevelés-órán való részvételét sem. A felmentett tanulónak is meg kell jelennie az órán. Ez vonatkozik a délutáni testnevelés órákra is.

Könnyített testnevelés:

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés vagy gyógytestnevelés-órára kell beosztani. A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órát – lehetőség szerint– a többi tanulóval együtt, azonos csoportban kell szervezni.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelés óra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

Igazolások kezelése, adminisztráció:

Minden felmentést a szaktanárnak be kell mutatni, leadni. Ezeket a testnevelő tanár gyűjti egész tanévben. Amennyiben a testnevelés órai felmentés a tanuló hiányzását igazoló orvosi értesítőn van, azt a testnevelőnek be kell mutatni, majd az igazolás az osztályfőnökhöz kerül.

Felszerelés hiánya:

Testnevelés órán csak megfelelő felszerelésben vehet részt a tanuló. Ez higiéniai és balesetmegelőzési szempontból is indokolt. Amennyiben nem rendelkezel felszereléssel, azt óra elején jelenteni kell testnevelőjének, aki feljegyzi.

Ha a tanulónak nincs felszerelése nem vehet részt aktívan az órán, balesetveszély miatt. Ha egy félévben 2 alkalommal nem hoz felszerelést, egyéni feladatot kap az órán, harmadik alkalomtól órai munkája elégtelen.

Testnevelés órai kötelező felszerelés:

- póló vagy atléta
- rövid nadrág (kinti óra esetén tréningruha)
- zokni
- tiszta tornacipő
- hosszú haj esetén hajgumi

Testnevelés órákon a nagyobb értékű, drága tárgyat, felszerelést a lopások elkerülése érdekében le kell adni a testnevelő által meghatározott helyre.

A mobiltelefonokért, valamint az iskolában nem kötelezően használatos tárgyakért (eltűnés esetén) az iskola nem tud felelősséget vállalni.

Fokozott tilalom alá esik:

Kép-és hangfelvételek készítése engedély nélkül tanítási órán, foglalkozáson, szünetekben, s ezek egyéb portálokon történő elhelyezése, bárminemű

továbbadása. (mivel ez a cselekedet személyiségi jogokat sért, büntetőjogi következményei lehetnek.)

Tornaterem:

- A testnevelési órán a tanulónak sportfelszerelésben kell részt vennie!
- A tornaterembe utcai cipőben belépni tilos!
- A tornaterembe ételt, italt bevinni tilos!
- Az öltözőkben ugrálni tilos!
- Az öltözőket zárva kell tartani.
- A tanulók a tornaterembe csak a tanár engedélyével mehetnek be.
- Rágógumizni a testnevelési órákon és az edzéseken baleset- és életveszélyes, ezért tilos!
- Testnevelési órán, edzésen ékszerek (nyaklánc, olyan fülbevaló, amit a szaktanár balesetveszélyesnek ítél, karkötő, gyűrű, karóra, pearcing. stb.) viselése balesetveszélyes és ezért tilos!
- A tanulók a különböző tornaszereket csak tanár felügyelete mellett készíthetik ki és használhatják.
- Az öltözőben szándékosan okozott kárt a tanuló köteles megtéríteni!

Sportudvar:

A sportudvart szakórákon, szakköri foglalkozásokon szaktanári irányítással, szünetekben és szabadidős tevékenységek alkalmával az ügyeletes tanárok felügyelete mellett vehetik igénybe a diákok.

A kapukra, palánkokra felmászni balesetveszélyes és tilos!

Osztályozó vizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve

- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet. Osztályozó vizsga félévkor és év végén a rendeletben leírtak alapján tehető. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó- és javítóvizsga:

Osztályozó- és javítóvizsga feladatai TESTNEVELÉS tantárgyból. A vizsga feladatsora a tanév tananyaga és a tanév során tanultakból áll. A feladatok sorrendjét a szaktanár jelöli ki. A tanuló a vizsgát akkor kezdheti meg, ha megfelelő tornafelszerelésben van jelen.

A vizsga menete:

A gyakorlati vizsga egy sportág gyakorlatsorának a kivitelezéséből áll, időtartama 60 perc. Ezután az elméleti tétel kihúzása következik, ami 30 perc felkészülési idő után 15 perc.

(3) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) az e rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A „c” pont kivételével az osztályozóvizsga letételét az igazgató határozatban rögzíti.

(4) Egy osztályozó vizsga – a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Félévkor osztályozó vizsgát kell szervezni, ha a tanulónak, ha nem osztályozható, mert nincs elegendő érdemjegye. A mulasztások miatti osztályozó vizsgák megszervezésére minden tanév végén június 25-ig sor kerül.

(5) Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

A különbözeti vizsgák letételére igazgatói határozat születik, melyben meghatározásra kerül a vizsga letételének határideje.

(6) A vizsgázó pótlóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

(7) Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

(8) Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

A javítóvizsgára a tanulóknak jelentkeznie kell az év végi bizonyítvány leadásával és jelentkezési lap kitöltésével a titkárságon.

(9) Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. Az értékelésről és a minősítésről a tanulót és kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét tájékoztatni kell. A szakképző intézmény az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott esetben.

182. § (1) A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell a kijelölni. A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. (2) Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető. (3) A szakképző intézményben tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a szakképzési államigazgatási szerv a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát. (4) Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. (5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt a szakképző intézményben szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízza meg. (6) Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, **a tanulmányok alatti vizsgán** minden évfolyamon kötelező követelmény a **minimum hatvanperces**, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló **írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység** sikeres teljesítése.

E rendelet értelmében valamennyi vizsgatárgy esetében az írásbeli időtartama 60 perc, a szóbeli vizsga időtartama tantárgyanként maximum 15 perc/felelet + 30 perc felkészülési idő/tantárgy.

183. § (1) A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását, b) vezeti a szóbeli vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit, c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait, d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el. (2) A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. (3) A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe, b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről, c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását, d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni. (4) A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

184. § (1) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni. (2) Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék. (3) A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható. (4) Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania. (5) Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről a szakképző intézmény gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

185. § (1) A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni. (2) A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként minimum hatvan perc. (3) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

186. § (1) **Egy vizsganapon egy vizsgázó** vonatkozásában **legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani**. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető. (2) Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti. (3) Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli. (4) Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat. (5) Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót. (6) Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az igazgatóból és két – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt, b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja vagy c) ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát eredménytelennek nyilvánítja vagy az a) pont szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét. (7) A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

187. § (1) **Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga**. A **vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat**. (2) A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották. (3) A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – ha szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik. (4) Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt

percnél nem lehet több. (5) A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg. (6) A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottságtól segítséget kaphat. (7) A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett vagy a rendelkezésre álló idő eltelt. (8) Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

188. § (1) Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja. (2) Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre. (3) Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni. (4) A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

189. § (1) A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg. (2) A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá. (3) A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről. (4) A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról. (5) A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a gyakorlati vizsgatevékenység ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő. (6) A gyakorlati vizsgatevékenységet egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, a

tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá. (7) A vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

190. § (1) A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi. (2) A tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 164. §-ban meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az igazgató a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szerv. A vizsgát az első félév, illetve a tanítási év utolsó hetében kell megszervezni. (3) A tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy ha bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. A szakképző intézmény a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek. (4) A vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban a szakképző intézményben tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

191. § (1) A tanuló félévi osztályzatáról a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét a félévi értesítőben kell tájékoztatni. (2) Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni. (3) Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni. (4) Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt a szakképző intézményt, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az a szakképző intézmény dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. (5) Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A szakképző intézmény magasabb évfolyamán vagy évfolyamismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban a szakképző intézmény szakmai programjában foglaltak szerint kell eljárni.

192. § (1) Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. (2) Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

193. § A tanuló bizonyítványának kiadását a szakképző intézmény nem tagadhatja meg. (2) A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, az igazgató mentesíti a) az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő, b) – a szakirányú oktatás kivételével – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. (3) Az érdemjegyek és az osztályzatok a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). 69. Az Szkt. 60. § (3) bekezdéséhez

194. § Ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az oktatói testület felhívja az érintett oktatót, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem változtatja meg döntését, és az oktatói testület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MATEOLAFFI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

2. Melléklet a Szakmai Programban

A közismereti tantárgyak helyi programja

Magyar nyelv és irodalom 9-12. évfolyam

Az anyanyelv már nevében is a legszorosabb összetartozást fejezi ki az azonos nyelvet beszélő emberek között. Az anyanyelven megszülető irodalom alkotói és hallgatói olyan olvasói hagyományt, kultúrát teremtenek, amely megerősíti egy közösség tagjainak az identitását, mert a „… nemzeti hagyomány s nemzeti poézis szoros függésben állanak egymással."(Kölcsey Ferenc). Egy nemzet megmaradásának alapja, de fennmaradásának, jövőjének is a záloga a kultúrája, az anyanyelve.
A magyar nyelv és irodalom tantárgynak ezért van kitüntetett szerepe: gondolkodni tanít, ismereteket ad át, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. Egy nép szimbolikus szövegei többnyire irodalmi alkotások, amelyek a legszorosabb összetartozást fejezik ki. Ezek olvasása, tanítása személyiséget formál, fejleszti a szépérzéket, az ítélőképességet, az erkölcsi érzékenységet. Ezzel a magyar nyelv és irodalom tantárgy az érzelmi nevelés egyik legfontosabb eszköze.
Kultúránk, benne irodalmunk magyarul született meg, és ezen a nyelven formálódik tovább. A magyar irodalom a Kárpát-medence magyarságának irodalma. Nyelvünk, történelmünk, kultúránk közös. Kulturális értelemben egy nemzet vagyunk. Ezért a magyar nyelv és irodalom tantárgy is a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kezeli.

A középfokú képzés szakaszában, a 9–12. évfolyamon a nevelésnek-oktatásnak sok és sokrétű cél- és feladatrendszere van:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Ismerjék és értsék múltjukat, jelenüket, benne önmagukat.
- A tanulók felkészítése arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak értői és később formálói legyenek.
- A tanulók megértsék a gondolkodás, a viselkedés és a nyelvhasználat összefüggéseit, ennek feltétele a biztos szövegértés és szövegalkotás képességének fejlesztése. Az, hogy a diákok szabatosan és pontosan, illetve a kommunikációs helyzetnek megfelelően tudják kifejezni magukat.
- Ismerjék nyelvünk szerkezetét, grammatikáját, a nyelvhelyességi szabályokat, a stilisztikai árnyalatokat, hiszen csak ezek ismeretében tudják megítélni saját és a többi ember nyelvi teljesítményét. Ezek alapján ismerik fel az adott kommunikációs helyzetet, szövegösszefüggést, a műfaji elvárásokat.
- Cél, hogy a nyelvi megnyilatkozások jelentésszintjeit és -árnyalatait a képzési szakasz végén megértsék, mert így veszik észre a manipulációt vagy értik meg az összetett üzeneteket.
- A tanulók tudják elhelyezni anyanyelvüket a világ többi nyelve között, ismerjék nyelvük történelmi fejlődését. Értsék, hogy a nyelv a jelenben is folyamatosan változik, s ezért a változásért felelősséggel tartoznak.

- Alakuljon ki nyelvhasználati igényességük. Legyen elemi elvárás számukra – önmaguktól és másoktól is – a pontos és a magyar nyelvhelyességi szabályokat betartó szövegalkotás, a magyar helyesírás szabályainak ismerete.
- Értsék meg és példákkal tudják szemléltetni, hogy a nyelv és a gondolkodás, a beszéd és a gondolkodás feltételezik egymást, szorosan összefüggnek, ismerjék fel, hogy a nyelv szegényedése a gondolkodás szegényedését jelenti.
- Fontos cél a digitális kompetencia fejlesztése is, az IKT-eszközök tudatos és kreatív alkalmazása.
- A digitális világ bővülésével a diákokra hatalmas információ-mennyiség zúdul. Meg kell tanulniuk kiválasztani a fontos, értékes adatokat és ismereteket, azt is, hogy ezen adatokat és információkat etikusan és kritikusan használják, építsék be tudásukba.
- Az irodalmi szövegek megértéséhez elengedhetetlen, hogy a diákok rendelkezzenek megfelelő művészettörténeti, műfajtörténeti, irodalomelméleti, -történeti ismeretekkel. A képzési szakasz első felében ezek az ismeretek állnak a tananyag középpontjában. Fontos, hogy a diákok az irodalmat egy közösség történelmi-társadalmi folyamataként is lássák. A képzési szakasz második felében a szerzői portrék és látásmódok is helyet kapnak. *Mindkét képzési szakasz célja és feladata az irodalmi művek elemző értelmezése.* Ez fejleszti a gondolkodást, az erkölcsi érzéket, segíti az érzelmi nevelést. Az önálló elemzési készség fejleszti az önismeretet, önbizalmat ad, fejleszti az anyanyelvi kompetenciát is.
- Cél, hogy a tanulók rendelkezzenek az irodalmi művek értelmezéséhez szükséges elemzési stratégiákkal. A művek tartalmi összefoglalásán túl vállalkozzanak önálló értelmezés kialakítására.
- Vegyék észre a különböző korok szerzői, művei között kialakuló párbeszédet, az irodalom vándortémáit és motívumait, értsék meg azok jelentésváltozását.
- A XXI. század emberei már élethosszig tanulnak, ezért a diákoknak meg kell őrizni kíváncsiságukat, meg kell tanulniuk középiskolás módon tanulni. Ennek feltétele, hogy olvasó emberekké neveljük őket, akik többféle olvasási és értelmezési technikákkal rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket. Tudnak önállóan jegyzetelni.
- Alakuljon ki a diákokban az önfejlesztés igénye. Ennek alapja az önvizsgálaton alapuló magatartás és gondolkodás fejlesztése. Az irodalmi szövegek sokfélesége biztosítja, hogy olyan esztétikai, morális, lélektani, társadalmi kérdésekkel szembesüljenek a tanulók, amelyekben felismerik önmagukat, saját gondjaikat.
- Kiemelt cél a gondolkodni tanítás, kíváncsiságuk, alkotókedvük megtartásával.

A magyar nyelv és az irodalom tantárgy fejlesztési céljai jórészt összehangolhatók: az alaptantervben meghatározott hat fő fejlesztési területből (szövegértés; szövegalkotás; olvasóvá nevelés; mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás; anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek; irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek) négy mindkét tantárgy keretében fejleszthető. Minden nyelvtanóra kiemelt feladata a szövegértés és a szövegalkotás tanítása.

A magyar nyelv és irodalom más tantárgyakhoz, műveltségterületekhez is kötődik. A tantárgyi koncentráció kialakítása a tantárgyi struktúra egyik fontos elve. Bizonyos irodalmi témakörök feldolgozásához ajánljuk a művek filmes vagy színházi adaptációjának beépítését az órai munkába vagy a házi feladatba.

A magyar nyelv és irodalom tanításának nemcsak a műveltségátadás, a kompetenciafejlesztés, hanem az érzelmi nevelés is a célja. A diákok érzelmi fejlődése az alapja későbbi személyes boldogulásuknak, együttműködési képességüknek, társadalmi beilleszkedésüknek és kulturált viselkedésüknek.
A képzési szakasz feladata, hogy a tanulókat felkészítse az érettségire, tegye lehetővé – megfelelő ismeret, műveltség átadásával, a tanulói kompetenciák fejlesztésével – a sikeres továbbtanulást, a társadalomba való beilleszkedést. Érett, gondolkodó, ép erkölcsi érzékkel rendelkező, kiegyensúlyozott felnőttekként kerüljenek ki a közoktatásból.

Az órakeret minimum 80%-át a törzsanyagra kell fordítani. Az órakeret 20%-át a szaktanár választása alapján a tananyagok mélyebb, sokszínűbb tanítására, ismétlésre, gyakorlásra vagy a tanórán kívüli tudásszerzésre (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), kompetenciafejlesztésre, projektmunkák megalkotására lehet felhasználni. A választást segítő javaslatok a részletesen szabályozott kötelező törzsanyag mellett találhatók.
A magyar nyelv és irodalom tantárgy kötelező törzsanyagában csak lezárt, biztosan értékelhető életművek szerepelnek. Ezen felül, a választható órakeret terhére a tanár szabadon beilleszthet kortárs alkotókat, műveket a tananyagba.
Ha a szaktanár úgy ítéli meg, hogy az órakeret 100%-át a törzsanyag tanítására kell fordítania, lemondhat a választás lehetőségéről.

A törzsanyag órai feldolgozása kötelező.

A Nat alapján álló törzsanyag és az azt kiegészítő tartalmak, választható, ajánlott témák, művek

I. A törzsanyag
   A témakörökben megadott művek a Nat-ban megfogalmazott tanulási eredmények elérését biztosítják.
II. A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak
   A törzsanyagon felüli ajánlott témák, művek elősegítik az oktató választását a helyi sajátosságoknak, az osztály érdeklődésének megfelelően.

A törzsanyagot jelentő témákra, művekre, tevékenységekre szánt órák nem vonhatók össze a szabadon választott témák, művek értelmezésére szánt órákkal. Az ajánlott, illetve választott témákra szánt órakeretet a oktató akkor használhatja fel, ha a törzsanyagot már feldolgozta a diákokkal.
A szövegek kiválasztásakor is ez a két elv érvényesül a magyar nyelv és az irodalom tanításában is: a törzsanyag témái és művei, a hozzájuk kapcsolódó választható témák, művek, illetve a szabadon választható témák, művek.
Az irodalom és média (film, tévéjáték, színház) kapcsolata azt jelenti, hogy a szaktanár döntése alapján – a kötelező olvasmányok kivételével – vagy a művet olvastatja el a diákokkal, vagy annak feldolgozását nézik meg.

Óraszámfelosztás

	Magyar nyelv és irodalom heti óraszáma		Magyar nyelv és irodalom éves óraszáma	
	Magyar nyelv	**Irodalom**	**Magyar nyelv**	**Irodalom**
9. évfolyam	2	2	72	72
10. évfolyam	1	3 (Technikum esetében +1 óra)	36	108 (Technikum esetében 144 óra)
11. évfolyam	1	3	36	108
12. évfolyam	1	3	32	96

9–10. ÉVFOLYAM

A középiskolai képzés első szakaszának kiemelt cél- és feladatrendszere:

- A tanulás tanulása. Egy új tanulási szakaszt kezdenek el a diákok, nagyobb, bonyolultabb tananyagokkal találkoznak. Meg kell tanulniuk a lényeget kiemelni, vázlatot írni, gondolataikat írásban és szóban is pontosan és szándékaik szerint árnyaltan, adekvátan kifejezni.
- A diákok szövegértésének folyamatos fejlesztése. A biztos szövegértés nemcsak a magyar nyelv és irodalom, de valamennyi tantárgy értő és eredményes tanulását segíti, feltétele a gondolkodás és a beszéd fejlesztésének is.
- A szövegértés és -alkotás tanulásának feltétele a biztos anyanyelvi (grammatikai, stilisztikai) ismeret, a kommunikációelmélet alapvető fogalmainak elsajátítása, hiszen csak így tudják a tanulók felismerni az adott kommunikációs helyzetet.
- Az érvelési képesség és a beszédkészség folyamatos fejlesztése.
- A tanulók személyiségfejlesztésének feltétele, hogy rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel ahhoz, hogy kérdéseket tudjanak megfogalmazni, az irodalmi szereplők, konfliktusok és saját élethelyzeteik között felfedezzék a párhuzamokat, kialakuljon elvonatkoztató képességük, s igényük és képességük arra, hogy kifejezzék saját véleményüket.
- Ez a két évfolyam a diákok számára a tájékozódás, saját tehetségük és érdeklődési körük felfedezésének kora, ezért elengedhetetlen, hogy sokféle ismerettel és ismerethordozóval találkozzanak.
- Tudásuk megszerzésében és bővítésében a hagyományos információhordozókon kívül egyre erőteljesebb szerepet kapnak a digitális eszközök. Cél ezek észszerű, gondolkodásukat segítő, etikus használatának elsajátítása.
- A képzésnek ebben a szakaszában már rendszerezett nyelvtani és irodalmi (irodalomtörténeti, -elméleti, és műfaji) ismeretek elsajátítása elvárt eredmény, hiszen a képzési szakasz második felében csak így lesznek képesek a tanulók az irodalomtörténeti ismereteiket rendszerezni, így sajátítják el a nyelvészet és az irodalomtudomány – korosztályuknak megfelelő szintű – szaknyelvét, s így tudnak az

érettségi dolgozatban is elvárt szintű, nyelvezetű esszét, érvelést, műfajnak megfelelő gyakorlati szöveget alkotni.

A magyar nyelv és irodalom nem pusztán tantárgy a középiskolában, hanem kulcsszerepet tölt be a tanulók identitásának kialakításában, megismerteti velük saját kultúrájukat, nemzeti önazonosságukat, fejleszti érzékenységüket. A tanulókat segíti abban, hogy a kommunikációs célnak megfelelően fejezzék ki magukat. Fejlődjék érvelési kultúrájuk, könnyebben beilleszkedjenek környezetükbe, és ismerjék fel saját tehetségüket.

Helyi változtatás

A törzsanyag tematikájának bővítését zöld betűszínnel jelöltük. Az összesítő táblázat tartalmazza, hogy mely témákra kívánunk több órát szánni. Minden tanévben 2 hét projektmunkát terveztünk be.

A 9–10. ÉVFOLYAM TANANYAG TARTALMA:

MAGYAR NYELV
I. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció
A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói
A személyközi kommunikáció
A nem nyelvi jelek
A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói
A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre
Médiaműfajok
A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv
A reklámok hatása nyelvhasználatunkra
Az internet mint hiteles adatforrás; plágium; adatvédelem
II. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek
A nyelv mint jelrendszer
A nyelvi szintek
A magyar nyelv hangrendszere

Hangkapcsolódási szabályszerűségek
A szavak felépítése, a szóelemek (szótő, képző, jel, rag)
A magyar nyelv szófaji rendszere: alapszófajok, mondatszók és viszonyszók
A szószerkezetek (szintagmák)
A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai
Az egyszerű mondat: az alany, az állítmány, a tárgy, a határozók, a jelzők
Az összetett mondat
Az alárendelő összetett mondatok
A mellérendelő összetett mondatok
A többszörösen összetett mondatok
A szófajváltás, a többszófajúság
Mondatok elemzése szerkezeti rajzzal
III. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás
A szöveg fogalma. A szövegösszefüggés, a beszédhelyzet
A szöveg típusai, a szöveg szerkezete
A szövegkohézió (lineáris és globális)
A szöveg kifejtettsége
Szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv)
Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati színterek szerint
A legjellegzetesebb szövegtípusok, szövegfajták
Az esszé
A munka világához tartozó szövegek (a hivatalos levél típusai, önéletrajz, motivációs levél)
Az intertextualitás
A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében
IV. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok
A stílus fogalma és hírértéke

A stílus kifejező ereje
Stílusrétegek: társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki és irodalmi stílus
Stílusárnyalatok (pl.: neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, költői, archaikus)
A mondatstilisztikai eszközök (a verbális stílus, nominális stílus, a körmondat)
Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés
Szóképek (egyszerű; hasonlatból kinövő szóképek /metafora, szinesztézia/, érintkezésen nyugvó szóképek /metonímia, szinekdoché/, összetett szóképek /összetett költői kép, allegória, szimbólum/)
Költői alakzatok (ismétlés, felcserélés, kihagyás) köznyelvi és irodalmi szövegekben

Irodalom

I. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom

A) Az irodalom és hatása

Karinthy Frigyes: A cirkusz

B) Szerzők, művek párbeszéde

Aiszóposz: A tücsök és a hangya

Hajnóczy Péter: A hangya és a tücsök

Romhányi József: Tücsökdal

C) Népszerű irodalom. Az irodalom határterületei

Arthur Conan Doyle: Sherlock Holmes-történetek (részletek)

D) Műnemi-műfaji rendszer

II. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia

A) Az ősi magyar hitvilág

Hoppál Mihály: Sámánok. Lelkek és jelképek (részletek)

Irodalom és mozgókép:

Jankovics Marcell: Ének a csodaszarvasról (részlet)

B) A görög mitológia

A világ születése; istenek születése és harca; istenek nemzedékei, világkorszakok; az ember teremtése

Az olimposzi istenek

A görög mitológia híres történetei (Hermész, Dionüszosz, Héraklész tettei, Daidalosz és Ikarosz, Thészeusz és Ariadné, a Minótaurosz)

További görög mítoszok:

Hésziodosz: Istenek születése (részletek)

C) Egyéb teremtésmítosz

Babiloni teremtésmítosz (részlet)

III. A görög irodalom

A) Az epika születése

Homérosz: Íliász vagy Odüsszeia (részletek)

B) A görög líra, az időmértékes verselés

Alkaiosz: Az állam hajója

Alkaiosz: Bordal

Szapphó: Aphroditéhez

Szapphó: Édesanyám! Nem perdül a rokka

Anakreón: Töredék a halálról

Anakreón: Gyűlölöm

C) A görög dráma

Színház- és drámatörténet:

Szophoklész: Antigoné

IV. A római irodalom

A) A polgárháborúk kora

Catullus: Gyűlölök és szeretek

Catullus: Éljünk, Lesbia

B) Augustus kora

Vergilius: Aeneis (Első ének, 1-7.sor)

Vergilius: IX. ecloga

Horatius: Thaliarchushoz,

Ovidius: Átváltozások

Pygmalion

Vergilius: IV. ecloga

Horatius: Leuconoénak

V. A Biblia mint kulturális kód

A) Az Ószövetség (részletek)

a) Történeti könyvek

Mózes első könyvéből **részletek**:

- Teremtéstörténet
- József

Mózes második könyvéből részletek:

- Kivonulás Egyiptomból (**részletek**), a Tízparancsolat

b) Tanító könyvek

- Zsoltárok könyve (23., 42.)

Szemelvények az Ószövetségből

Az Ószövetség motívumainak megjelenése későbbi korok irodalmi alkotásaiban

B) Újszövetség (részletek)

Az „örömhír”

Máté evangéliumából részletek:

- Jézus Krisztus születése, megkeresztelése
- Jézus Krisztus tanításai: Hegyi beszéd, A magvető példázata
- Passió-történet
- Jézus feltámadása

Lukács evangéliumából (részletek):

- Az irgalmas szamaritánus
- A tékozló fiú

Pál apostol Szeretethimnusza

VI. A középkor irodalma

A) Egyházi irodalom

a) Epika:

Szent Ágoston: Vallomások (részlet)

Halotti beszéd és könyörgés

Szent Margit legendája (részlet)

Szent Gellért püspök legendája (részlet)

b) Líra

Jacopone da Todi: Himnusz a fájdalmas anyáról

Ómagyar Mária-siralom

B) Lovagi és udvari irodalom

a) Epika

Anonymus: Gesta Hungarorum (részlet)

Kálti Márk: Képes krónika (részlet)

b) Líra

Walter von der Vogelweide: A hársfaágak csendes árnyán

C) Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)

Irodalom és képzőművészet

Dante: Pokol Gustave Doré illusztrációi, Auguste Rodin munkái

D) A középkor világi irodalma

Vágánsköltészet

Carmina Burana (részlet)

Irodalom és zene:

Carl Orff: Carmina Burana

François Villon: A nagy testamentum (részletek)

E) A humanista irodalom

a) Líra

Petrarca: Pó, földi kérgem, Daloskönyv (részletek)

Portré: Janus Pannonius

Janus Pannonius: Pannónia dicsérete

Janus Pannonius: Egy dunántúli mandulafáról

Janus Pannonius: Galeotto Marzióhoz

Janus Pannonius: Búcsú Váradtól

Janus Pannonius: A saját lelkéhez

b) Epika

Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella

F) A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése

a) Bibliafordítások

Károli Gáspár Szent Biblia fordítása (részlet)

b) Zsoltárfordítások

Szenczi Molnár Albert: 42. zsoltár

c) Heltai Gáspár: Száz fabula (részletek)

G) A reformáció világi irodalma

a) Históriás énekek

Tinódi Lantos Sebestyén: Eger vár viadaljáról (részlet)

b) Széphistóriák

Gyergyai (Gergei) Albert: História egy Árgirus nevű királyfiról és egy tündér szűz leányról (részletek)

H) Líra a reformáció korában

a) Portré: Balassi Bálint

Balassi Bálint: Egy katonaének
Balassi Bálint: Borivóknak való
Balassi Bálint: Adj már csendességet…
Balassi Bálint: Hogy Júliára talála

b) ***William Shakespeare***: LXXV. szonett

I) Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában

William Shakespeare:

Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi

Irodalom és film

Franco Zeffirelli: Romeo és Júlia (vagy más feldolgozás)

VII. A barokk és a rokokó irodalma

A) Epika

a) Vitairatok, vallásos értekezések – a katolikus megújulás

Pázmány Péter: Alvinczi Péter uramhoz írt öt szép levél (részlet)

b) **Portré**: Zrínyi Miklós és a barokk eposz

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)

c) Levél

Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)

d) Tudományos élet

Apáczai Csere János: Magyar Encyclopaedia (részlet)

B) A kuruc kor lírája: művek, műfajok

Rákóczi-nóta

Őszi harmat után

VIII. A felvilágosodás irodalma

A) Az európai felvilágosodás

a) Epika

Jonathan Swift: Gulliver utazásai (részletek)

Voltaire: Candide (részletek)

b) A francia klasszicista dráma

Irodalom és színház

Molière: A fösvény vagy Tartuffe

Johann Wolfgang von Goethe: Faust I. (részletek)

c) Líra

Robert Burns: John Anderson

Robert Burns: Falusi randevú

B) A felvilágosodás korának magyar irodalma: rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus

a) Epika

Csokonai Vitéz Mihály:

Dorottya vagyis a dámák diadalma a fársángon (részletek)

b) Líra

Kazinczy Ferenc: Tövisek és virágok (részletek)

Portré: Csokonai Vitéz Mihály

Csokonai Vitéz Mihály: Az estve

Csokonai Vitéz Mihály: A boldogság

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem

Csokonai Vitéz Mihály: Szerelemdal a csikóbőrös kulacshoz

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez

Csokonai Vitéz Mihály: A Magánossághoz

Csokonai Vitéz Mihály: Szegény Zsuzsi a táborozáskor

Csokonai Vitéz Mihály: A tihanyi Ekhóhoz

C) Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban

a) Líra

Portré: Berzsenyi Dániel

Berzsenyi Dániel: Osztályrészem

Berzsenyi Dániel: Levéltöredék barátnémhoz

Berzsenyi Dániel: A közelítő tél

Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.)

Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (II.)

MÁTÉSZALKAI LAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKANIZSA

Berzsenyi Dániel: Horác

Berzsenyi Dániel: Búcsúzás Kemenes-aljától

Kisfaludy Károly: Mohács (részlet)

Portré: Kölcsey Ferenc

Kölcsey Ferenc: Himnusz

Kölcsey Ferenc: Vanitatum vanitas

Kölcsey Ferenc: Zrínyi dala

Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke

b) Epika

Kölcsey Ferenc: Nemzeti hagyományok (részletek)

Kölcsey Ferenc: Parainesis (részletek)

c) Színház és dráma

Katona József: Bánk bán

Irodalom és zene

Erkel Ferenc: Bánk bán

IX. A romantika irodalma

a) Az angolszász romantika

George Byron egy szabadon választott művéből részlet

Sir Walter Scott: Ivanhoe (részlet)

Edgar Allan Poe: A Morgue utcai kettős gyilkosság

b) A francia romantika

Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame (részlet)

c) A német romantika

Heinrich Heine: Loreley

d) Az orosz romantika

Alexandr Szergejevics Puskin: Anyegin (részletek)

e) A lengyel romantika

Adam Mickiewicz: A lengyel anyához

X. A magyar romantika irodalma

A) Életművek a magyar romantika irodalmából

a) Vörösmarty Mihály

– **Líra**

Szózat

Gondolatok a könyvtárban

A merengőhöz

Az emberek

Előszó

A vén cigány

Ábránd

– **Drámai költemény**

Csongor és Tünde

b) Petőfi Sándor

– **Líra**

A négyökrös szekér

A bánat? egy nagy oceán

A természet vadvirága

Fa leszek, ha…

Hortobágyi kocsmárosné

Megy a juhász szamáron

Reszket a bokor, mert…

Minek nevezzelek?

Szeptember végén

Egy gondolat bánt engemet

Európa csendes, újra csendes

Szabadság, szerelem

A puszta, télen vagy Kis-Kunság

A XIX. század költői

Fekete-piros dal

– **Epika**

A helység kalapácsa (részlet)

Az apostol (részlet)

c) Jókai Mór

– **Elbeszélések**

A tengerszem tündére

A huszti beteglátogatók

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

– **Regények**

Az arany ember

B) Tudományos élet a romantika korában

Erdélyi János: A magyar népdalok (részlet)

Bajza József: Dramaturgiai és logikai leckék (részlet)

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Homérosz: Odüsszeia (részletek)

Szophoklész: Antigoné

Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből.

Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)

François Villon: A nagy testamentum (részletek)

Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella

William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)

Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)

Molière: A fösvény vagy Tartuffe

Katona József: Bánk bán

Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde

Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)

Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)

Jókai Mór: Az arany ember

MEMORITEREK

Homérosz: Odüsszeia (részlet)

Anakreón: Gyűlölöm azt…

Catullus: Gyűlölök és szeretek

Halotti beszéd és könyörgés (részlet)

Ómagyar Mária-siralom (részlet)

Janus Pannonius: Pannónia dicsérete

Balassi Bálint: Egy katonaének (részlet)

Balassi Bálint: Adj már csendességet… (részlet)

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez

Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)

Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)

Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)

Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)

MATÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)

Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)

Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)

Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)

Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy oceán…

Petőfi Sándor: Fa leszek, ha…

Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

A témakörök áttekintő táblázata:

9. évfolyam

Magyar nyelv	**Javasolt óraszám**	**Helyi többlet óraszám**
TÉMAKÖR NEVE		**pluszóra**
I. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	**11**	**4**
II.A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	**18**	**35**
III.Projektmunka	**0**	**4**

10. évfolyam

Magyar nyelv	Javasolt óraszám	Helyi többlet óraszám
TÉMAKÖR NEVE		pluszóra
I. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	**13**	**5**
II. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	**12**	**4**
III.Projektmunka	**0**	**2**

IRODALOM

9. évfolyam

IRODALOM	Javasolt óraszám	Helyi többlet óraszám
TÉMAKÖR NEVE		pluszóra
I. **Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**4**	**1**
A) A művészet fogalma, művészeti ágak. Művészet és irodalom. Az irodalom születése, hatása. Az irodalmi kommunikáció	*1*	*1*
B) Szerzők, művek párbeszéde – a művészet	*1*	
C) Népszerű irodalom. Az irodalom határterületei	*1*	
D) Műnemi-műfaji rendszer	*1*	
II. **Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**	**8**	
A) Az ősi magyar hitvilág	*3*	

B) A görög mitológia	*4*	
C) Egyéb teremtésmítosz - *Babiloni teremtésmítosz*	*1*	
III. **A görög irodalom**	**11**	**5**
A) Az epika születése	*4*	*3*
B) A görög líra, az időmértékes verselés	*3*	
C) A görög dráma	*4*	*2*
IV. **A római irodalom**	**4**	
V. **A Biblia mint kulturális kód**	**12**	
A) Az Ószövetség	*5*	
B) Újszövetség	*7*	
VI. **A középkor irodalma**	**13**	
A) Egyházi irodalom	*4*	
B) Lovagi és udvari irodalom	*2*	
C) Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)	*3*	
D) A középkor világi irodalma	*4*	

MATÉSZALKAI SZA
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
NAGYKÁLLÓ
ESTI CA
RUM

VII. **A reneszánsz irodalma**	**16+4 (8 óra-9.évf)**	**4 (9. évfolyamon +2 óra)**
A) A humanista irodalom	*4*	
B) A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra	*2*	*2*
C) A reformáció világi irodalma	*2*	
VIII. **Projektmunka**		**4**
Összes óraszám	***60 óra***	***12 óra***
(10. évfolyam)		*+ technikumi többlet pirossal jelölve*
Reneszánsz irodalma	**8**	***2/4***
D) Líra a reformáció korában	*4*	
E) Dráma a reformáció korában	*4*	*2/4*
I. **A barokk és a rokokó irodalma**	**7**	**2**
A) Epika	*5*	*2*
B) A kuruc kor lírája: műfajok, művek	*2*	
II. **A felvilágosodás irodalma**	**28**	**11/13**
A) Az európai felvilágosodás	**9**	
a) Epika	*5*	

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZŐ BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS NAGYKÁLLÓ

b) *Dráma*	*3*	
c) *Líra*	*1*	
B) A felvilágosodás korának magyar irodalma: rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus	***8***	
a) *Epika*	*2*	
b) *Líra*	*6*	*3/5*
C) Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban	**11**	
a) *Líra*	*8*	*3*
b) *Epika*	*1*	
c) *Dráma*	*2*	*5*
III. **A romantika irodalma**	**9**	**1/2**
a) *Az angolszász romantika*	*3*	
b) *A francia romantika*	*2*	
c) *A német romantika*	*1*	
d) *Az orosz romantika*	*2*	*1/2*
e) *A lengyel romantika*	*1*	
IV. **A magyar romantika irodalma I.**	**26**	**10/13**
A) Életművek a magyar romantika irodalmából I.	***25***	***10/13***
a) *Vörösmarty Mihály*	*8*	*4*
b) *Petőfi Sándor*	*10*	*4/7*
c) *Jókai Mór*	*7*	*2*

B) Irodalomtudomány a romantika korában	*1*	
V. Szövegértés, szövegalkotás a technikumi osztályokban		**24**
VI. **Projektmunka**		**6/8**
	78 óra	*30/66 óra*

Összes óraszám

MAGYAR NYELV

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret** **11 óra +4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése – A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése – A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása – A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben – Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése – A kommunikáció tényezői – A kommunikációs célok és funkciók – A kommunikáció jelei – A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai – A kommunikációs kapcsolat illemszabályai – A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés	
Fogalmak	kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció (tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai finkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika, gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.	

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret** **18 óra + 35 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása – A nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása – Kreatív nyelvi fejlesztés – A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei – A szavak és osztályozásuk – A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban – A szószerkezetek – A mondatrészek – A mondatok csoportosítása – Szórend és jelentés – Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is	
Fogalmak	nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései	

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret** **13 óra + 4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése – A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban – A szövegelemző képességek fejlesztése – A szöveg fogalma, jellemzői – A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, korának és összetettségének jellemzői – A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek – A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje – Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői – Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás – A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése – A helyesírási készség fejlesztése	

	– Helyesírási szótárak használatának tudatosítása – A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák – Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos – Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás – A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb. – Az esszé
Fogalmak	szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret** **12 óra + 4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A stílus szerepének tudatosítása – A stiláris különbségek felfedeztetése – Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor – A stílus, a stilisztika, a stílustípusok – A stílusérték – A stílushatás – Stílusgyakorlatok – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben – A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása – A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés tudatosítása – A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése – Szótárhasználat fejlesztése – A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői – A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek – A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező	

	– Motivált és motiválatlan jelentés – A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk – A mondat- és szövegjelentés
Fogalmak	stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

IRODALOM

9. évfolyam

Tematikai egység	**I. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**Órakeret 4 óra+1 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Változatos lírai, kisprózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése – Szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei – Nyelv és nyelviség az irodalomban: a képi és a hangzó nyelv, szóképek és retorikai alakzatok a hétköznapi és az irodalmi kommunikációban	
Fogalmak	művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, terjesztő, másoló, előadó, befogadó; befogadás, értelmezés, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, elbeszélés, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológ	

Tematikai egység	**II. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**	**Órakeret 8 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A mítoszok kulturális jelentőségének megértése – Hősök és archetípusok a kortárs kultúrában, pl. populáris filmen, videojátékban vagy képregényben – Mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése. Mítoszok, mondák és népmesék	

	– Az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése – Az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban – A vándormotívumok felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy – Irodalmi alapformák, műfajok és motívumok megismerése – A történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése – A görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás; mai magyar szókincs
Fogalmak	szóbeliség, írásbeliség, sámánizmus, regös, mágus, jokulátor, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia eredetmítosz, archaikus világ, archetípus

Tematikai egység	**III. A görög irodalom**	**Órakeret 11 óra + 5 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Ismerkedés az ókori görög mitológiai történetekkel a törzsanyagban megjelöltek alapján – Részleteket megismerése meg a homéroszi eposzokból – Szemelvények megismerése a görög lírából (pl. Anakreón, Szapphó, Alkaiosz, Szimónidész) és prózaepikából (Aiszóposz fabuláiból). – A szerzőkhöz, illetve hősökhöz kapcsolódó toposzok megismerése – Irodalmi alapformák, történetek és motívumok hatásának, továbbélésének bemutatása többféle értelmezésben az irodalomban, képzőművészetben, filmen, – Az ókori görög színház és dráma jellemzőinek, valamint a színház- és drámatörténetre gyakorolt hatásának megismerése – A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése – Drámai helyzetek és dramaturgiai eszközök megértése drámajátékon keresztül, részvétel drámai jelenet kidolgozásában és előadásában – A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése – Lehetőség szerint e szerzők valamely művéből készült kortárs színházi előadás megtekintése, a színházi előadás élményének megbeszélése, feldolgozása	

	– Különféle magatartásformák, konfliktusok, értékek és hibák (harmónia, mértéktartás,) felismerése; ezek elemzésével, értékelésével erkölcsi érzék fejlesztése – A görög filozófia alaptételeinek megismerése, értelmezése
Fogalmak	eposz, eposzi konvenciók: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, toposz, tragédia, komédia, dialógus, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet, expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás, kar, katarzis, őselemek, idea-tan, barlang-hasonlat, lélekvándorlás, anamnézis, mimézis

Tematikai egység	**IV. A római irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Szemelvények megismerése a római lírából és epikából, Horatius és Vergilius művek, továbbá Catullus, Ovidius, Phaedrus művek vagy részletek – A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak hatása, továbbélése – Emberi magatartásformák azonosítása, értékelése a művek, illetve a szerzők portréi alapján; a horatiusi életelvek érvényességének vizsgálata; – Irodalmi műfajok, versformák megismerése; – A görög és római kultúra viszonyának értelmezése; – A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás)	
Fogalmak	imitáció, dal, óda, elégia ekloga, episztola, strófaszerkezet, horátiusi alapelvek, ars poetica	

Tematikai egység	**V. A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 12 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése – Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése – Háttérismeretek a Bibliához mint az európai kultúra korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához – Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban	

	– A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban – A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma – A Biblia hatástörténetét feltáró és megértető, önálló és csoportos kutatási és projektfeladatok
Fogalmak	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis

Tematikai egység	**VI. A középkor irodalma**	**Órakeret 13 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának bevezetése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – Szövegrészlet elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz – A középkori irodalom jellegének megismerése az ókeresztény és középkori szakaszban – A vallásos és világi irodalom együtthatásának megismerése – Az egyház irodalomra gyakorolt hatásának megértése – A kéziratos kor írási és olvasási szokásainak megismerése – Az antikvitás középkorra tett hatásának felismerése (pl. Vergilius-Dante) – Dante és Villon életműve jelentőségének megértése	
Fogalmak	középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, patrisztika, skolasztika, katedrális, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágáns költészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, rondó, rím, oktáva, testamentum, haláltánc, oximoron	

Tematikai egység	**VII. A reneszánsz irodalma (A-C)**	**Órakeret 8 óra+2 óra**
	A) A humanista irodalom – 4 óra	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – Petrarca-szonett megismerése – A magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése Janus Pannonius műveinek olvasásával és értelmezésével	
Fogalmak	reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers	
	B) A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvi kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra – 2+2 óra	
	C) A reformáció világi irodalmából – 2 óra	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A reformáció kultúrtörténeti jelentőségének (iskolák, nyomdák, anyanyelvűség) megismerése – A XVI. századi Magyarországon a reformáció gyors terjedése okainak (miért és hogyan) megértése – A XVII. század elejétől megjelenő a katolikus megújulás jellemzőinek megismerése – A magyar és európai reformációs irodalom műfaji gazdagságának, sokszínűségének megismerése	
Fogalmak	bibliafordítás, zsoltárfordítás, vitairat, vitadráma, jeremiád, fabula, dallamvers, szövegvers, mese, példázat, históriás ének, széphistória, lovagregény-paródia	

10. évfolyam

Tematikai egység	**VII. A reneszánsz irodalma (D-E)**	**8 óra + 2/4 óra**
	D) Líra a reformáció korában – 4	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása – Lírai beszédhelyzetek, szerepek, alapvető műfajok (dal, epigramma, óda, elégia) – Líra és metrika, líra és zeneiség: az ütemhangsúlyos verselés alapjai – Népköltészet, közköltészet és műköltészet a régi és klasszikus magyar irodalomban – A szonett formai változása Shakespeare-nél – A törzsanyagban megnevezett költemények részletesebb értelmezése a korábban megismert stilisztikai-poétikai fogalmak segítségével
Fogalmak	Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, szonett
	E) Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában – 4+2/4 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az angol reneszánsz színház és dráma jellemzőinek, a shakespeare-i dramaturgia és nyelvezet befogadása, reflektálás Shakespeare drámairói életművének hatására – A színházi kultúra alapvető változásai a görög színháztól a shakespeare-i színházig – A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése – Drámai helyzetek és dramaturgiai eszközök megértése drámajátékon keresztül, részvétel drámai jelenet kidolgozásában és előadásában – A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése – A törzsanyagban megjelölt művek egyikének feldolgozása – Lehetőség szerint a szerző valamely művéből készült kortárs színházi előadás megtekintése, a színházi előadás élményének megbeszélése, feldolgozása
Fogalmak	blank verse, commedia dell'arte, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, királydráma, bosszúdráma, lírai tragédia

Tematikai egység	**VIII. A barokk és a rokokó**	**Órakeret 7 óra+2 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése	

	– A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A törzsanyagban felsorolt szerzők és műveik megismerése, rendszerezése, – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyaghoz tartozó művek olvasásával és értelmezésével
Fogalmak	barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat

Tematikai egység	**IX. A felvilágosodás irodalma**	**Órakeret 28 óra+11/13 óra**
	A) Az európai felvilágosodás – 9 óra	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A korstílus fogalmának használata az európai művelődéstörténetben – Az európai irodalom nagy korstílusai jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílusok jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusai időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, áttekintése a történetiség, a korstílusok nézőpontjából – A klasszicizmus eszmetörténeti háttere, főbb sajátosságai – A felvilágosodás mint mozgalom és mint eszmetörténeti irányzat	
Fogalmak	felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény”, szatíra, gúny, klasszicista dráma, normatív poétika, rezonőr, weimari klasszika, drámai költemény, robinzonád	
	B) A felvilágosodás korának magyar irodalmából: rokokó, klasszicizmus, szentimentalizmus – 8 óra+3/5 óra	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyagban rögzített szerzők és műveik olvasásával és értelmezésével
Fogalmak	vátesz, röpirat, komikus vagy vígeposz, szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal
	C) A klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban – 11 óra+8 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai és prózai szövegek olvasása, értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések szellemi hátterének feltárása a társadalomtörténeti jelenségként is értelmezett irodalomban – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok érzékelése és értelmezése – Intertextuális utalások azonosítása és értelmezése, következtetések levonása – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása – Lírai beszédhelyzetek, szerepek, alapvető műfajok (dal, epigramma, óda, elégia) – Líra és metrika, líra és zeneiség: az ütemhangsúlyos és időmértékes verselés alapjai – A törzsanyagban megnevezett költemények részletesebb értelmezése a korábban megismert stilisztikai-poétikai fogalmak segítségével
Fogalmak	nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, nemzeti identitás, közösségi értékrend, költői öntudat, prófétai szerephelyzet

Tematikai egység	X. A romantika irodalma	Órakeret 9 óra + 1/2 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A korstílus fogalmának használata az európai művelődéstörténetben – Az európai irodalom nagy korstílusa jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílus jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusa időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – Az európai romantika sajátosságai; néhány szövegrészlet a romantikus művek köréből	
Fogalmak	korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, felesleges ember	

Tematikai egység	X. A magyar romantika irodalma	Órakeret 26 óra + 10/13 óra
	A) Életművek a magyar romantika irodalmából ***a) Vörösmarty Mihály – 8 óra+4 óra***	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai szövegek olvasása, értelmezése Vörösmarty Mihály életművéből a törzsanyagban meghatározottak szerint – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések szellemi hátterének feltárása a társadalomtörténeti jelenségként is értelmezett irodalomban – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok érzékelése és értelmezése – Intertextuális utalások azonosítása és értelmezése, következtetések levonása	

Fogalmak	rapszódia, drámai költemény
	A) Életművek a magyar romantika irodalmából ***b) Petőfi Sándor – 10+4/7 óra***
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megnevezett versek szövegre épülő ismeretén, értelmezésén, elemzésén – Petőfi életművének főbb témái (szerelem, táj, haza, forradalom, család, házasság, ars poetica stb.) és műfajainak megismerése – A költő epikájának (*Az apostol, A helység kalapácsa*) néhány sajátossága részletek vagy egész mű tanulmányozásán keresztül – Petőfi alkotói pályájának és életútjának kapcsolatai, főbb szakaszai – A népiesség és a romantika jelenlétének bemutatása Petőfi Sándor életművében – Petőfi életútja legfontosabb eseményeinek megismerése; Petőfi korának irodalmi életében – A Petőfi-életmű befogadástörténetének néhány sajátossága, a Petőfi-kultusz születése – A Petőfi-életmű szerepe, hatása a reformkor és a forradalom történéseiben
Fogalmak	népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz
	A) Életművek a magyar romantika irodalmából ***c) Jókai Mór – 7 óra+2 óra***
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább egy regény önálló elolvasása – Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenése, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepe – A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése – Kreatív szövegek alkotása megadott stílusban vagy ábrázolásmóddal – Szövegek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével
Fogalmak	irányregény, utópia, szigetutópia
	B) Irodalomtudomány a romantika korában – 1 óra
Fogalmak	nemzeti szemlélet, korszerű népiesség

Tematikai egység	**Szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret** **+24 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Különböző szövegfajták sajátosságainak felismerése. A szövegértési szintek megismerése, alkalmazása, a szövegszerkezetének vizsgálata, vázlatkészítési technikák megismerése – Alapvető szövegfajták, valamint különféle tartalmú és rendeltetésű, a mindennapi életben és az iskolai tanulmányokban előforduló írott szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek fokozódó önállóságú értelmezése. – Különböző ismeretfeldolgozási technikák megtanulása, alkalmazása – A szövegértéssel szorosan összefüggő nyelvi eszközök és a jelentés kapcsolatának megfigyelése, felfogása – Elbeszélő, leíró szövegfajták nyelvi-stiláris-szerkesztésbeli jellemzőinek tudatos alkalmazása, önálló anyaggyűjtésre épülő szövegalkotás, szövegkorrekciós stratégiák megismerése. – Elbeszélő szövegfajták alkotása időrend- és nézőpontváltással, leíró szövegfajták önálló alkotása különböző térbeli váltással, saját élethelyzetek, élmények kifejezése, kreatív írás. – Képes legyen saját élethelyzetének, élményeinek kifejezésétől a kreatív írás felé elmozdulni.	
Fogalmak	Elbeszélés, leírás, érvelés, igei stílus, nominális stílus, modalitás, hangnem, tételmondat, kulcsszó, a szöveg makroszerkezete (bevezetés, tárgyalás, befejezés), szövegszerkesztési szintek: megértés, értelmezés, reflektálás, időrend, nézőpontok, elbeszélő, szemlélő, térbeli váltások, anyaggyűjtés, cédulázás, pókhálóábra, fürtábra, gondolattérkép	

11-12. évfolyam

A 11-12. évfolyam a közoktatás utolsó szakasza. Ez a képzési szakasz a nevelési és oktatási célokat tekintve a legösszetettebb: nemcsak új ismereteket kell átadni, hanem a meglévő ismeretek gyakorlati felhasználását is, emellett bővíteni és fejleszteni kell a tanulók kompetenciáit. Kiemelt feladat a szövegértés és a szövegalkotás tanítása. Ennek a képzési szakasznak a végén a tanulók érettségi vizsgát tesznek. Fontos cél, hogy ismereteik és képességeik birtokában önállóan fel tudjanak készülni a közép- és az emelt szintű érettségire. A 11-12. évfolyamon elvárható, hogy a tanulók képesek legyenek projekt- vagy kutatómunkában részt venni. Etikusan és kritikusan használják a hagyományos, papíralapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális adatbázisokat. Felismerjék az adott kommunikációs helyzetet, s arra írásban és szóban is adekvátan válaszoljanak. Képesek legyenek az összetett szövegek elsődleges jelentése mögé látni, a jelentéseket értelmezni, gondolataikat írásban és szóban is pontosan és elegánsan, illetve az adott kommunikációs helyzetnek megfelelően megfogalmazni. Képessé váljanak érvekkel vagy cáfolatokkal igazolni nézeteiket, véleményüket. Sajátítsák el a mindennapi életben szükséges szövegalkotás alapvető követelményeit (műfajok, stílus, retorikai építkezés).

A tanulmányaik során szerzett ismereteik és készségeik révén ismerjék a magyar irodalomtörténet korszakait, képesek legyenek azokat az európai és világirodalmi folyamatokkal összekapcsolni. Lássák meg a magyar irodalom nagy filozófiai, társadalmi, esztétikai kérdésfelvetéseit, az egyes művekben található válaszokat ezekre a kérdésekre. Tudják értelmezni a szerzők és irodalmi alkotások időn és téren átívelő párbeszédét, a magyar irodalom jellegzetes motívumait, s ezek jelentésváltozását az irodalom történetében. Váljanak képessé az absztrakt gondolkodásra, a differenciált véleményalkotásra. Értsék az irodalom és a történelem kapcsolatát. Ezt szolgálja *„A XX. századi történelem az irodalomban”* című anyagrész. A *témakör* oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a XX. századi magyar, illetve európai történelem kataklizmáit. Ennek révén szembesüljenek történelmi, erkölcsi kérdésekkel.

Ez az utolsó nevelési-oktatási szakasz, melyben lehetőség nyílik az erkölcsi és érzelmi nevelésre. A XIX-XX. századi irodalmi művek két nagy témája a nemzeti, illetve a személyes identitáskeresés. A művek kaleidoszkópszerű sokszínűsége lehetőséget teremt arra, hogy a Kárpát-medencei irodalomban felvetődő történelmi sorskérdésekkel, nemzeti és személyes erkölcsi dilemmákkal találkozzanak a tanulók. Ezekre a dilemmákra reagálva fejlődjék erkölcsi érzékenységük, érzelmi intelligenciájuk. Nemzeti és személyes identitásuk kialakulásában, szociális kompetenciáik fejlesztésében irodalmunk, nyelvünk ismerete a tanulók segítségére van.

Ennek a képzési szakasznak a feladata – a műveltségátadás, a kompetencia és érzelemfejlesztés mellett –, hogy a tanulóknak segítséget nyújtson a pályaválasztásban, felkészítse őket a továbbtanulásra.

Mindezek elérése érdekében a képzés kiemelt céljai:

- a retorikai ismeretek bővítése. Ismerjék meg a diákok a retorika fogalmát, történetének nagy állomásait, az érvek, illetve a cáfolatok típusait, helyes alkalmazásukat. Ezek birtokában képesek legyenek arányos, előrehaladó szöveget alkotni, mely megfelel a

műfaji és a stilisztikai követelményeknek, a magyar nyelvhelyességi – írásos szöveg esetében – a helyesírási szabályoknak.

- Ismerjék meg a magyar nyelv földrajzi és társadalmi tagozódását. A Kárpát-medence tíz nyelvjárási régiójának jellegzetes nyelvhasználati (hangtani, lexikai, mondatszerkesztési) sajátosságai közül ismerjenek fel néhányat.
- Ismerjék a magyar nyelv társadalmi tagozódását, jellegzetes csoportnyelveit, azok tipikus szóhasználatát, nyelvi sajátosságait.
- Ismerjék a nyelvvizsgálati módszereket, a világ nagy nyelvcsaládjait. Tanulják meg a magyar nyelv eredetéről szóló tudományos hipotéziseket, illetve az ezeket igazoló bizonyítékokat. Tudják a magyar nyelvtörténet nagy korszakait, az ezekben a korokban keletkezett kiemelkedő jelentőségű nyelvemlékeinket.
- Bővüljön stilisztikai tudásuk: ismerjék fel a szóképeket, alakzatokat. Képesek legyenek a tanulók ezeket értelmezni, saját nyelvhasználatukban is alkalmazni a metaforikus szövegépítést, a magyar nyelv archaikusabb elemeit, pl.: szólásokat, közmondásokat, szállóigéket.
- Szövegértő- és szövegalkotó kompetenciájuk folyamatos bővítése, irodalomelméleti és -történeti tudásuk gazdagodása lehetővé teszi, hogy a tanulók összetett szövegeket értelmezzenek. Poétikai és retorikai ismereteik aktualizálásával képessé válnak egy mű értelmezésére, elemzésére vagy két mű – megadott szempontok alapján történő – összevetésére. Elvárt cél, hogy elemző gondolatmenetüket arányos esszében vagy értekezésben tudják kifejteni.
- Cél, hogy a képzés ezen szakaszában a különböző művészeti ágak közös témáit, motívumkincsét, kérdésfelvetéseit is megértsék. Tudatosítsák, hogy egy-egy irodalmi alkotás adaptációja önálló művészeti alkotás. Az eredeti mű és az adaptáció összevetésével mindkét művet képesek legyenek értelmezni, az eltérő problémafelvetést érzékelni.
- A XIX-XX. századi irodalom rendkívüli gazdagságából ismerjenek meg a diákok átfogó életműveket, több műnemben alkotó szerzőkről portrékat, illetve egy-egy – döntően egy műnemben alkotó – szerzőről vagy egy kiemelkedő irodalmi alkotásról metszetet kapjanak. Cél, hogy ismerjék meg a XIX-XX. század kiemelkedő jelentőségű, már lezárt életművel bíró alkotóit, a két század stílusirányzatait, irodalmi mozgalmait.

A 11-12. ÉVFOLYAM TANANYAG TARTALMA:

MAGYAR NYELV
I. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma
A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései
A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik
Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok
Az érvelés módszere

A retorikai szövegek kifejezőeszközei
A kulturált vita szabályai
A befolyásolás módszerei
II. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv
A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során
A társalgás udvariassági formái
A beszédaktus
Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)
III. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer
A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés
A beszéd mint cselekvés
A nyelvcsaládok és nyelvtípusok
IV. Szótárhasználat
V. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei
A magyar nyelvtörténet korszakai
Nyelvemlékek
A szókészlet változása a magyar nyelv történetében
Nyelvújítás
VI. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma
Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek
Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma
Nyelvünk helyzete a határon túl
Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés
Az adott nyelvjárási terület és a nyelvi norma eltérései
VII. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés

I. A klasszikus modernség irodalma

A) A nyugat-európai irodalom

a) Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) **vagy**
Stendhal: Vörös és fekete
(részletek)

b) Színház- és drámatörténet:
Henrik Ibsen: A vadkacsa **vagy**
Nóra (Babaotthon)

B) Az orosz irodalom

a) Nyikolaj Vasziljevics Gogol: A köpönyeg
b) Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij:
Bűn és bűnhődés (részletek)
c) Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála

d) Színház- és drámatörténet:
Anton Pavlovics Csehov: Sirály
vagy Ványa bácsi

C) A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai

a) Charles Baudelaire
A Romlás virágai – Előszó
Az albatrosz
b) Paul Verlaine
Őszi chanson
Költészettan
c) Arthur Rimbaud
A magánhangzók szonettje

D) *Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában*

1. *Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából*

a) *Arany János*

- Epika

  Toldi estéje

- Balladák

  Ágnes asszony

  V. László

  Vörös Rébék

  Híd-avatás

  Tetemre hívás

  Tengeri-hántás

- Líra

  Fiamnak

  Letészem a lantot

  Az örök zsidó

  Kertben

  Epilógus

  Kozmopolita költészet

  Mindvégig

b) *Mikszáth Kálmán*

Az a fekete folt

Bede Anna tartozása

A bágyi csoda

Beszterce ostroma

Tímár Zsófi özvegysége

Szegény Gélyi János lovai

2. *Színház- és drámatörténet*

Madách Imre: Az ember tragédiája

MÁTÉSZALKA BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

3. Szemelvények a XIX. század második felének és a századfordulónak a magyar irodalmából

a) Tompa Mihály

A gólyához

A madár, fiaihoz

b) Gárdonyi Géza

Az én falum (részletek)

A láthatatlan ember (részlet)

---

c) Vajda János

Húsz év múlva

II. A magyar irodalom a XX. században

A) Életművek a XX. század magyar irodalmából

a) Herczeg Ferenc

Az élet kapuja

Fekete szüret a Badacsonyon

Színház- és drámatörténet:

Bizánc

b) Ady Endre

- Góg és Magóg fia vagyok én…
- Héja-nász az avaron
- Harc a Nagyúrral
- Új vizeken járok
- Az ős Kaján
- A Sion-hegy alatt
- Az Úr érkezése
- Kocsi-út az éjszakában
- Emlékezés egy nyár-éjszakára
- Őrizem a szemed
- A Tisza-parton
- Lédával a bálban
- Sem utódja, sem boldog őse…
- Elbocsátó szép üzenet
- A Hortobágy poétája
- Párisban járt az Ősz

c) Babits Mihály

- In Horatium
- A lírikus epilógja

MÁTÉSZALKAI KÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

- Esti kérdés
- obb és bal
- Mint különös hírmondó…
- Ősz és tavasz közt
- Jónás könyve; Jónás imája
- Húsvét előtt

- Balázsolás
- Cigány a siralomházban

d) Kosztolányi Dezső

A szegény kisgyermek panaszai (részletek: Mint aki a sínek közé esett…, Azon az éjjel, Anyuska régi képe)

Boldog, szomorú dal

Őszi reggeli

Halotti beszéd

Hajnali részegség

Édes Anna

Esti Kornél; Tizennyolcadik fejezet, melyben egy közönséges villamosútról ad megrázó leírást, – s elbúcsúzik az olvasótól

B) Portrék a XX. század magyar irodalmából

– **Móricz Zsigmond**

Tragédia

Úri muri

Barbárok

– **Wass Albert**

Adjátok vissza a hegyeimet!

Üzenet haza

C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából – a Nyugat alkotói

a) Juhász Gyula

Tiszai csönd

Tápai lagzi

Anna örök

b) Tóth Árpád

Esti sugárkoszorú
Lélektől lélekig
Isten oltó-kése

---

c) Karinthy Frigyes

Így írtok ti (részletek)

Találkozás egy fiatalemberrel

III. A modernizmus irodalma

A) Avantgárd mozgalmak

Expresszionizmus, szürrealizmus, egyéb avantgárd irányzatok;

a) Guillaume Apollinaire: A megsebzett galamb és a szökőkút
b) Kassák Lajos: A ló meghal a madarak kirepülnek (részlet)

B) A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai

a) Thomas Stearns Eliot: A háromkirályok utazása (részlet)

C) A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai

a) Franz Kafka: Az átváltozás
b) Thomas Mann: Tonio Kröger vagy Mario és a varázsló

D) Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései

Irodalom és színház

Bertolt Brecht: Koldusopera
vagy Kurázsi mama vagy A szecsuáni jólélek

Samuel Barclay Beckett: Godot-
ra várva
vagy
Friedrich Dürrenmatt: A
fizikusok vagy A nagy Romulus

E) A posztmodern világirodalom

a) Bohumil Hrabal: Sörgyári capriccio (részletek)
b) Gabriel García Márquez: Száz év
magány (részletek)

IV. A magyar irodalom a XX. században II.

Életmű a XX. század magyar irodalmából II.

József Attila

Nem én kiáltok

Reménytelenül

Holt vidék

Óda

Flóra

Kései sirató

A Dunánál

Tudod, hogy nincs bocsánat

Nem emel föl

- Tiszta szívvel
- Nagyon fáj
- (Talán eltünök hirtelen…)
- (Íme, hát megleltem hazámat…)
- Téli éjszaka
- Eszmélet
- Levegőt

B) Portrék a XX. század magyar irodalmából

a) **Örkény István**

Egyperces novellák (részletek)

b) **Szabó Magda**

Az ajtó

– **Kányádi Sándor**

Fekete- piros

Halottak napja Bécsben

Sörény és koponya (részlet)

Valaki jár a fák hegyén

C) ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából***

a) Metszetek: egyéni utakon

Krúdy Gyula

Szindbád – A hídon – Negyedik

út vagy Szindbád útja a halálnál

– Ötödik út

Szabó Dezső

Feltámadás Makucskán

MÁTÉSZALKAI S. BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ ST CENTRUM

Weöres Sándor

Rongyszőnyeg (részletek: 4., 99.,

127.)

b) Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói

Szabó Lőrinc
Semmiért Egészen

Mozart hallgatása közben

Radnóti Miklós
Járkálj csak, halálraítélt!

Hetedik ecloga

Erőltetett menet
Razglednicák

- Töredék
- Tétova óda
- Első ecloga
- Márai Sándor:
- Halotti beszéd

c) Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból

Dsida Jenő
Nagycsütörtök
Arany és kék szavakkal

Reményik Sándor
Halotti beszéd a hulló leveleknek
Eredj, ha tudsz (részlet)

Áprily Lajos
Tavasz a házsongárdi temetőben
Március

d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének" irodalmából

Nagy László
Ki viszi át a Szerelmet
Adjon az Isten

e) Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói

Pilinszky János
Halak a hálóban

MÁTÉSZALKAI SZÉCHENYI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Apokrif
Négysoros

f) Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból
Illyés Gyula

Puszták népe (részlet)

D) Színház- és drámatörténet

a) Örkény István: Tóték

Irodalom és film

Fábri Zoltán: Isten hozta, őrnagy úr!

b) **Szabó Magda:** Az a szép fényes nap (részlet)

c) Szabadon választott dráma

V. A XX. századi történelem az irodalomban

a) Trianon

- Juhász Gyula: Trianon
- Vérző Magyarország (Szerk.: Kosztolányi Dezső)

Lyka Károly: Magyar művészet – magyar határok (részlet)

b) Világháborúk

- Gyóni Géza: Csak egy éjszakára…

c) Holokauszt

- Szép Ernő: Emberszag (részlet)
- Tadeusz Borowski: Kővilág

d) Kommunista diktatúra

- Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról vagy

George Orwell: 1984 (részletek)

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

e) 1956

- Nagy Gáspár

  Öröknyár: elmúltam 9 éves

  A Fiú naplójából

- Márai Sándor: Mennyből az angyal vagy Halotti beszéd

VI. Metszetek a kortárs magyar irodalomból

- A szaktanár által szabadon választott szerzők, művek

VII. Regionális irodalom

- A szaktanár által szabadon választott szerzők, művek

VIII. Filmadaptáció

- A szaktanár által szabadon választott szerzők, művek

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)

Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi

Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála

Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus

Arany János: Toldi estéje

Madách Imre: Az ember tragédiája

Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma

Herczeg Ferenc: Az élet kapuja

Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája

Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia

Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet!

Örkény István: Tóték

Szabó Magda: Az ajtó

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

MEMORITEREK

Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)

Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból

Arany János: Epilógus (részlet)

Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én…

Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában

Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)

Babits Mihály: Jónás imája

Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)

József Attila: Reménytelenül (Lassan, tűnődve) (részlet)

József Attila Óda (részlet)

Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén

Reményik Sándor: Halotti vers a hulló leveleknek (részlet)

Radnóti Miklós: Hetedik ecloga (részlet)

Áprily Lajos: Március (részlet)

Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet

A témakörök áttekintő táblázata:

11. évfolyam		
Magyar nyelv	**Javasolt óraszám**	**Helyi többlet óraszám**
TÉMAKÖR NEVE		**pluszóra**
Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	**11**	**7**
Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	**7**	
Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	**7**	
Szótárhasználat	**2**	

Projektmunka		**2**

12. évfolyam

Magyar nyelv	**Javasolt óraszám**	**Helyi többlet óraszám**
Témakör neve		**pluszóra**
Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	**6**	**2**
A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	**8**	**2**
Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	**10**	**2**
Projektmunka		**2**

Irodalom

11. évfolyam

IRODALOM

TÉMAKÖR NEVE	**Javasolt óraszám**	**Helyi többlet óraszám**
I. A klasszikus modernség irodalma	**38**	**13**
A) A nyugat-európai irodalom	***5***	
B) Az orosz irodalom	***5***	*2*

C) A klasszikus modernizmus líra alkotói, alkotásai	***3***	*1*
D) Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában	***25***	
1. Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából		
a) Arany János	*10*	*3*
b) Mikszáth Kálmán	*6*	*4*
2. Színház- és drámatörténet	*5*	*3*
3. Szemelvények a XIX. század második felének és a századfordulónak a magyar irodalmából	*4*	
***II.* A magyar irodalom a XX. században**	**44**	**7**
A) Életművek a XX. század magyar irodalmából	*30*	
a) Herczeg Ferenc	*5*	
b) Ady Endre	*9*	*3*
c) Babits Mihály	*8*	
d) Kosztolányi Dezső	*8*	
B) Portrék a XX. század magyar irodalmából	***9***	
a) Móricz Zsigmond	*5*	*4*
b) Wass Albert	*4*	
C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.	***5***	

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZŐ CENTRUM
BUDAI SZENT ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói			
Juhász Gyula		*3*	
Tóth Árpád			
Karinthy Frigyes		*2*	
III.	**Projektmunka**		6
Összes óraszám		***82 óra***	***26 óra***

(12. évfolyam)

IV.	**A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma**	**17**	
A)	***Avantgárd mozgalmak***	*3*	
B)	***A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai***	*3*	
C)	***A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai***	*4*	
D)	***Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései***	*4*	
E)	***A posztmodern világirodalom***	*3*	
V.	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**42**	**10**
A)	***Életmű a XX. század magyar irodalmából II.***	***9***	
József Attila		*9*	*3*
B)	***Portrék a XX. század magyar irodalmából I.***	***7***	
a, Örkény István (a drámával együtt: 2+2=4)		*2*	
b, Szabó Magda (a drámával együtt: 2+1=3)		*2*	

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM

c, Kányádi Sándor	*3*		
C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából II.	***23***		
a) Metszetek: egyéni utakon			
Szabó Dezső	*2*		
Krúdy Gyula	*2*		
Weöres Sándor	*2*		
b) Metszetek a modernista irodalomból			
Szabó Lőrinc	*2*		
Radnóti Miklós	*4*	*2*	
Márai Sándor		*1*	
c) Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból	*6*		
Dsida Jenő			
Reményik Sándor			
Áprily Lajos			
d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából	*2*		
Nagy László			
e) Metszet a tárgyias irodalomból	*2*		
Pilinszky János			
f) Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból	1		
Illyés Gyula			
D) Színház- és drámatörténet	***3***		
Örkény István	*2*	*2*	
Szabó Magda	*1*		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Szabadon választott dráma		*2*
V. A XX. századi történelem az irodalomban	**8**	
a) Trianon	*2*	
b) Világháborúk	*1*	
c) Holokauszt	*2*	
d) Kommunista diktatúra	*1*	
e) 1956	*2*	
VI. Kortárs magyar irodalom	**5**	
VII.Regionális kultúra		**4**
VIII.Filmadaptáció		**4**
IX.Projektmunka		**6**
Összes óraszám	***72 óra***	***24 óra***

MÁTÉSZALKAI PÁLYÁZATI ÉS PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ ÉS KÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Tematikai egység	**Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés**	**Órakeret** **11 óra + 7 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A retorika alapfogalmainak megismertetése, azok alkalmazása a tanulók életével, mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalásokban – A hatásos érvelés technikájának, a legfőbb érvelési hibáknak a megismertetése – Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése – A szónok tulajdonságai, feladatai – A szónoki beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig – Az érv, érvelés, cáfolat megértése – Az érvelési hibák felfedeztetése – A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása – Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása	
Fogalmak	retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítése	

Tematikai egység	**Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv**	**Órakeret** **7 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése – A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel – A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése	
Fogalmak	megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv	

Tematikai egység	**Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok**	**Órakeret** **7 óra**

Fejlesztési feladatok és ismeretek	– a nyelv mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban – a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek – a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése – a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya – nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása
Fogalmak	Jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv

Tematikai egység	**Szótárhasználat**	**Órakeret 2 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- a fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása: értelmező szótár, történeti-etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár	
Fogalmak	értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár	

Tematikai egység	**Nyelvtörténet- a nyelv változása, nyelvrokonság, nyelvemlékek**	**Órakeret 6 óra + 2 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése – A magyar nyelv rokonságának megismerése – Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban – Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével – Változás és állandóság nyelvi egyensúlyának megértése – Nyelvrokonság és nyelvcsaládok vizsgálata – A nyelvrokonság bizonyítékainak tudományos módszereinek tisztázása	

	– A magyar nyelv eredetének, az erről szóló tudományos hipotéziseknek megismerése – A szókincs jelentésváltozásának főbb típusai, tendenciái – A nyelvtörténeti kutatások forrásainak vizsgálata: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek – A magyar nyelv történetének főbb korszakai, és néhány fontos nyelvemlékünk (*A tihanyi apátság alapítólevele*, *Halotti beszéd*, *Ómagyar Mária-siralom* – A nyelvújításnak, illetve hatásának tanulmányozása
Fogalmak	nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet

Tematikai egység	**A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma, nyelvünk helyzete a határon túl**	**Órakeret** **8 óra + 2 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása – A nyelvjárások nyelvhasználati sajátosságainak megismertetése – A nyelvi tervezés elveinek és feladatainak megismertetése – A nyelv társadalmi tagozódásának vizsgálata	
Fogalmak	nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek	

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés**	**Órakeret** **10 óra + 2 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása	

	– A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási ismeretek rendszerezése
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése

IRODALOM
11. évfolyam

TÉMAKÖR: **I. A klasszikus modernség irodalma** (A,B,C,D)
JAVASOLT ÖSSZÓRASZÁM: **38 ÓRA +13 ÓRA**

Tematikai egység	***A. A realizmus a nyugat-európai irodalomban*** ***B. A realizmus az orosz irodalomban***	**Órakeret** **10 (5+5) óra+2 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább két regény és két dráma önálló elolvasása – A XIX. század történelmi, erkölcsi, filozófiai kérdésfelvetéseinek, konfliktusainak megértése az epikus és drámai művek elemzése alapján – A XIX. század néhány jellemző epikus műfajának és irányzatának áttekintése – Lírai szövegek közös értelmezése lírapoétikai fogalmainak segítségével – Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése – Klasszikus esztétikai és modernista esztétikai törekvések felfedezése a XIX. századi világirodalom kiemelkedő alkotásaiban – A XIX. századi világirodalom magyar irodalomra gyakorolt hatásának megértése	
Fogalmak	klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma	

Tematikai egység	***C. A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai***	**Órakeret**

		3 óra+1 óra
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A klasszikus modernista költészet főbb irányzatainak, programjainak megismerése – A XIX. századi líra új kifejezésmódbeli jellemzőinek azonosítása – A hagyományhoz való viszony értelmezése, a költői programok főbb sajátosságainak megfigyelése, poétikaértelmezések, a régi és új költészeteszmény jellemzőinek számbavétele – A korszak programadó verseinek értelmezése, poétikai-retorikai elemzése (annak tudatosításával, hogy ezek a művek fordításokban olvashatók)	
Fogalmak	szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő	

D. Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában

1. Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából

Tematikai egység	***a) Arany János***	**Órakeret** **10 óra +3 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a kijelölt versek értelmezése, elemzése alapján – Arany János lírai életművének főbb témái és változatai (szabadság és rabság; visszatekintés és önértékelés; a művész szerepe a társadalomban; erkölcsi dilemmák és választlehetőségek) – Arany János balladaköltészetének megismerése legalább három ballada elemzésével, a műfaji sajátosságok és a tematikus jellemzők rendszerezése – A költő epikájának (*Toldi estéje, Buda halála*) tanulmányozása a kijelölt és választott szövegek segítségével – A kortárs történelem eseményeinek feldolgozása, bemutatása Arany lírai és epikus költészetében – Arany alkotói pályája főbb szakaszainak azonosítása (forradalom előtti időszak, nagykőrösi évek, Őszikék) – Arany életművében a népiesség és a romantika összefonódásának tudatosítása – Arany jelentősége kora irodalmi életében, Arany életútja legfontosabb eseményeinek megismerése	

	– Az Arany-életmű befogadás-történetének, az Arany-kultusz születésének áttekintése
Fogalmak	ballada, pillérversszak, önirónia, eszményítő realizmus

Tematikai egység	***b. Mikszáth Kálmán***	**Órakeret** **6 óra + 4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább négy novella és egy regény önálló elolvasása – Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenésének, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepének tanulmányozása – A romantika és a realizmus találkozásának vizsgálata a mikszáthi epikában – Az anekdota műfaji jellegzetességeinek megismerése, az anekdota szerepének vizsgálata Mikszáth regényeiben és novelláiban – A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése – Mikszáth egy művében a különc szerepének tanulmányozása – Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás) vizsgálata Mikszáth műveiben	
Fogalmak	különc, donquijoteizmus	

2. Színház- és drámatörténet –

Tematikai egység	***Madách Imre: Az ember tragédiája***	**Órakeret** **5 óra + 3 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Madách Imre *Az ember tragédiája* című művének közös órai feldolgozása – A mű irodalmi, történetfilozófiai, eszmetörténeti előzményeinek megismerése – A bibliai és a mitológiai előképek felfedezése: a Teremtés könyve, Jób könyve, a Faust-történet – A mű erkölcsi kérdésfelvetéseinek megértése, mai vonatkozásainak tisztázása – Az ember tragédiájának történelemfilozófiai dilemmáinak vizsgálata (pl.: Ki irányítja a történelmet?, Van-e fejlődés a történelemben?)	

	– Eszmék, nemek harcának vizsgálata a műben
Fogalmak	emberiségdráma, emberiségköltemény, drámai költemény, történelemfilozófia, történeti színek, keretszínek, falanszter

3. Szemelvények a XIX. század második felének magyar irodalmából

Tematikai egység	***Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Vajda János, Reviczky Gyula***	**Órakeret** **4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Ezen XIX. századi alkotók helyének, irodalomtörténeti szerepének megismerése – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése. – A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezése – Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján	
Fogalmak	nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal	

TÉMAKÖR: II. A magyar irodalom a XX. században (A,B, C)
JAVASOLT ÖSSZÓRASZÁM: 44 óra +7 óra

A, Életművek a XX. század magyar irodalmából

Tematikai egység	**i. *Herczeg Ferenc***	**Órakeret** **5 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt művek elemzésével – A hazához fűződő viszonyt vizsgáló prózai szövegek olvasása, értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések vizsgálata Herczeg Ferenc műveiben – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok értelmezése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése	
Fogalmak	Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű	

Tematikai egység	**b) Ady Endre**	**Órakeret 9 óra + 3 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Ady Endre életművének főbb témái (pl.: szerelem, magyarság, Élet-Halál, Isten, költészet, pénz, háború, stb.) és versformái – Ady költészetének tematikus, formai és nyelvi újdonságai XIX. századi költészetünk tükrében – A szimbólumok újszerű használata az életműben – A szecessziós-szimbolista versek esztétikai jellemzőinek megismerése – Ady Endre költészetének hatása a kortársakra, illetve az ún. Ady-kultusz születésének megismerése – Szemelvények a költő prózájából, publicisztikai írásaiból – Ady Endre életútjának költészetét meghatározó főbb eseményei, kapcsolatuk a költői pálya alakulásával – A költő főbb pályaszakaszainak jellemzői, az Új versek c. kötet felépítésének tanulmányozása – A Nyugat születése, jelentőségének felismerése – Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor recepciójában) tanulmányozása	
Fogalmak	szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés	

Tematikai egység	***c, Babits Mihály***	**Órakeret 8 óra**
	– Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt versek és a Jónás könyve elemzésével – Babits Mihály irodalomszervező munkásságának feltérképezése – Babits Mihály költészetének főbb témái (filozófiai kérdésfelvetések, az értelmiségi lét kérdései és felelőssége, értékőrzés, erkölcsi kérdések és választások) tanulmányozása – Babits Mihály „poeta doctus” költői felfogásának megismerése néhány költői eszközének tanulmányozásával – Babits költői életútjának és költői pályájának főbb szakaszai, eseményei – Babits jelentőségének megismerése a magyar irodalomban: a költő, a magánember, a közéleti személyiség egysége; szemléleti, esztétikai öröksége	
Fogalmak	filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia	

Tematikai egység	***d, Kosztolányi Dezső***	**Órakeret** **8 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt művek elemzésével – Kosztolányi Dezső költészetének főbb témáinak (gyermek- és ifjúkor, emlékezés, értékszembesítés, elmúlás, érzelmek stb.) tanulmányozása – A költő „homo aestheticus” költői felfogásának megismerése költői eszköztárának tanulmányozása által – Elbeszélő prózája főbb narrációtechnikai, esztétikai sajátosságainak felismerése, értelmezése – A lélektani analízis tanulmányozása Kosztolányi Dezső prózájában – A történelem és a magánember konfliktusának ábrázolása Kosztolányi Dezső regényeiben – Kosztolányi Dezső szerepének vizsgálata kora irodalmi életében (vitái kortársaival; helye, szerepe a Nyugat első nemzedékében)	
Fogalmak	homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás	

B, Portrék a XX. század magyar irodalmából I.

Tematikai egység	***a, Móricz Zsigmond*** ***b, Wass Albert***	**Órakeret** **Móricz: 5 óra + 4 óra** **Wass: 4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Művelődéstörténeti kitekintés: a stílusok egyidejűségének, az olvasóközönség átalakulásának, az irodalmi elbeszélés, a film és más médiumok kapcsolatának vizsgálata – A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása	

	– A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok értelmezése – Történelmi sorskérdések vizsgálata az adott szerzők műveiben – A transzilván irodalom fogalmának, irodalomtörténeti jelentőségének tisztázása
Fogalmak	naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom

C, Metszetek a XX. század magyar irodalmából - a Nyugat alkotói

Tematikai egység	***a, Juhász Gyula, b, Tóth Árpád***	**Órakeret** **3 óra**
Tematikai egység	***c) Karinthy Frigyes***	**Órakeret: 2 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az alkotók irodalomtörténeti helyének, szerepével vizsgálata – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg – A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése. – Az **Így írtok ti** irodalmi jelentőségének megértése – A költemények közös és egyéni feldolgozása, értelmezése – Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján	
Fogalmak	A Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia	

IRODALOM

12. ÉVFOLYAM

III. A világirodalom modernista lírájának és epikájának nagy alkotói, alkotásai

Tematikai egység	***A. Avantgárd mozgalmak*** ***B. A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai*** ***C. A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai***	**Órakeret** **17 óra**

	D. Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései ***E. A posztmodern világirodalom***	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése – Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben – Művelődéstörténeti áttekintés: a XIX-XX. század fordulójának filozófiai, művészeti és irodalmi irányzatainak tanulmányozása – Nietzsche, Bergson, Freud nézeteinek megismerése, irodalomra gyakorolt hatásuk feltérképezése – A művészet- és irodalomtörténetben a modernség/modernizmus jelentőségének vizsgálata. – Az avantgárd mozgalmak művészeti és politikai szerepének, jelentőségének megismerése – Az egzisztencializmus és a posztmodern filozófia irodalmi hatásának felfedezése – Valóság és fikció, a bűntelenség és bűnösség, létbe vetettség filozófiai kérdéseinek értelmezése – A XX. századi irodalom néhány meghatározó tendenciájának megismertetése. Művek, műrészletek feldolgozása, alkotói nézőpontok, látásmódok, témák, történeti, kulturális kontextusok megvitatása. Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására. - Kimerülés és újrafeltöltődés: a kísérleti irodalom és az olvasóközönség viszonya, a posztmodern változó meghatározásai	
Fogalmak	dekadencia; életfilozófia, pszichoanalízis; a nyelv és a személyiség válsága; avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus; szabad vers, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern	

IV. A magyar irodalom a XX. században II.

Tematikai egység	***A, Életmű a XX. század magyar irodalmából II.*** ***József Attila***	**Órakeret** **9 óra +3 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– Az életmű főbb sajátosságainak megismerése az életmű különböző szakaszaiból származó törzsanyagban megnevezett vers elemzésével	

	– József Attila életműve főbb témáinak (pl.: haza, táj, szerelem, külváros és szegénység, lélekábrázolás, értékszembesítés, közéleti és gondolati költészet) és versformáinak, költői eszközeinek tanulmányozása – Annak vizsgálata, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyokkal – A költői pálya indulása, a költői életút szakaszolásának lehetséges változatai – József Attila nagy gondolati verseinek elemzése, a művek filozófiai, esztétikai összetettségének vizsgálata – József Attila helyének tisztázása saját kora szellemi életében (vitái és kapcsolatai kortársaival) – Utóéletének, a József Attila-kultusz születésének, a költői életmű XX. századi recepciójának tanulmányozása
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, létértelmező vers, önmegszólító vers, dialogizáló versbeszéd

Tematikai egység	***B, Portrék a XX. század magyar irodalmából II.*** **a*, Örkény István*** ***b, Szabó Magda*** ***c, Kányádi Sándor***	**Órakeret** **7 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A választott XX. századi szerzők szerepének megismerése a magyar irodalomban – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg – Az erkölcs, hit, egyén és közösség, egyén és egyén viszonyának, kapcsolatának megvilágítása lírai, epikai, drámai alkotásokban – Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján	
Fogalmak	groteszk, abszurd, egyperces, családregény, kálvinista és katolikus értékrend szembenállása, önéletrajziság	

Tematikai egység	***C, Metszetek a XX. század magyar irodalmából II.*** ***a, Metszetek: egyéni utakon*** **Szabó Dezső, Krúdy Gyula és Weöres Sándor** ***b, Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói*** **Szabó Lőrinc** **Radnóti Miklós** ***Márai Sándor*** ***c) Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból*** **Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos** ***d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének" irodalmából*** **Nagy László** ***e, Metszet a tárgyias irodalomból*** **Pilinszky János** ***f, Metszetek az irodalmi szociográfia alkotásainak munkáiból*** **Illyés Gyula**	**Órakeret** **23 óra + 3 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A választott XX. századi szerzők szerepének megismerése a magyar irodalomban – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg. – Történelmi kataklizmák és egyéni helytállások lírai ábrázolásának tanulmányozása Radnóti költészetében – Történelmi traumák, nemzeti tragédiák ábrázolásának tanulmányozása a transzilván irodalomban – Az erkölcs, hit, egyén és közösség viszonyának kérdései lírai és prózai alkotásokban – A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése. – A líra sokfélesége: párhuzamos és versengő költészeti hagyományok bemutatása	

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM

	– Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján
Fogalmak	életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, ekloga, eklogaciklus, razglednica, szerepvers, „Fényes szellők nemzedéke”; tárgyias irodalom

Tematikai egység	***D, Színház- és drámatörténet*** **Örkény István** **Szabó Magda** **Szabadon választott dráma**	**Órakeret** **3 óra + 4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A törzsanyagban megnevezett drámai művek vagy műrészletek olvasása, megismerése, közös elemzése – Ismerkedés a korszakban kidolgozott dramaturgiai eljárásokkal – Álláspontok megismerése és kialakítása a feldolgozott drámák problémafelvetésével kapcsolatban – A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése – A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése	
Fogalmak	totalitárius, történelmi dráma	

V. A XX. századi történelem az irodalomban

Tematikai egység	**V. A XX. századi történelem az irodalomban** ***a,* Trianon** ***b, Világháborúk*** ***c, Holokauszt*** ***d,* Kommunista diktatúra** ***e,* 1956**	**Órakeret** **8 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	– A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése, megbeszélése – Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban – Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése, megvitatása	

	– Az olvasott szövegek szerkezeti egységeinek megfigyelése, a szerkezeti egységek retorikai funkcióinak azonosítása – Egyes olvasott szövegek jellegzetes retorikai alakzatainak megfigyelése
Fogalmak	

VI. Kortárs magyar irodalom

Tematikai egység	**VI. Kortárs magyar irodalom**	**Órakeret 5 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	A szaktanár szabadon választhat a kortárs magyar irodalom műveiből.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**VII.Regionális kultúra**	**Órakeret 4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	A szaktanár szabadon választhat a regionális magyar irodalom műveiből.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**VIII.Filmadaptáció**	**Órakeret 4 óra**
Fejlesztési feladatok és ismeretek	A szaktanár szabadon választhat alkotást elemzésre.	

Fogalmak	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK 9-12. ÉVFOLYAM

A pedagógia történetében nagyon sokféle tanulási és oktatási stratégia létezik. Az oktatás meghatározó eleme azonban maga a tanár (McKenzie-jelentés, 2007.) A tanár személyisége, szerepéről szóló tudása és ars poeticája, szakmai-módszertani felkészültsége, az általa tanított gyerekek adottságai, érdeklődésük, felkészültségük, az iskola szakmai-pedagógiai elvárásrendszere határozza meg, hogy a tanár egy osztályban milyen tanulásszervezési módokat, oktatási módszereket, munkaformákat választ.

A tanár tanít: ismereteket ad át, ezáltal hagyományt örökít, értékeket közvetít. Gondolkodni és beszélni tanít (Babits, 1908.). A tanár irányít: tanulási folyamatokat, differenciálást, tehetséggondozást. A diákokkal, illetve az irodalmi művekkel való folyamatos párbeszéd révén irányítja tanítványai iskolai érzelmi nevelését. A tanár nevel és fejleszt: kompetenciákat, személyiséget. A tanár segít: segíti a diákokat a kognitív struktúrák kialakításában, az olvasási stratégiák elsajátításában, az önálló értelmezések létrehozásában. Segíti tanítványait az egyéni, illetve a csapatban végzett, együttműködésen alapuló munkavégzés képességének kialakításában. Segíti a diákokat abban, hogy felismerjék: az irodalom örökérvényű alkotásainak folyamatosan változó jelentését, a jelentések megalkotásában a hagyomány és a befogadó szerepét.

Tanítási-tanulási stratégiák

Ez az összetett tanárszerep indokolja, hogy ne egy kitüntetett stratégia uralja a magyar nyelv és irodalom tanítását. Ez az összetett tanárszerep indokolja, hogy ne egy kitüntetett stratégia uralja a magyar nyelv és irodalom tanítását. A tanár a tananyag típusához, illetve az általa tanított diákközösséghez, iskolája programjához és technikai felszereltségéhez igazítva választhat több oktatási stratégia közül. A hagyományos, tanárközpontú oktatási, tanulási stratégiákat javasolt bizonyos tananyagrészekre szorítani: korszakok, korstílusok, filozófiai irányzatok, stb. A tananyagok feldolgozásában döntően a tanulóközpontú, kooperatív munkaformák alkalmazása javasolt. Fontos, hogy a tanórák változatosak, s ezáltal is motiválók legyenek.

A képzés 3. szakaszának 1-2. évében (9-10. évfolyam) a javasolt tanulásszervezési módok: a kooperatív tanulási-tanítási technikák alkalmazása, az önálló munkavégzés és tanulás kialakítása, a gamifikáció. Javasolt az összetett gondolkodás kialakítása tanári kalauzzal.

A képzés 3. szakaszának 3-4. évében az önálló, illetve a kooperatív csoportokban kialakított munkavégzés kiemelt jelentőségű az érettségi, illetve a továbbtanulás szempontjából. Ajánlott a hagyományos és digitális technikák bekapcsolása a tananyag-feldolgozásba, az összetett gondolkodási műveletek fejlesztése (absztrakció, elemzés, analógia alapján gondolkodási műveletek felismerése, új gondolkodási műveletek elsajátítása, kognitív struktúrák felismerése és megalkotása, stb.).

Tanulásszervezési módok

Javasolt a reflektív és interaktív módszerek alkalmazása (szakaszos olvasás, kooperatív csoportmunkák, projektmunkák, drámajátékok, újságszerkesztés, stb.).
Továbbra is javasolt: a gamifikáció, a hagyományos játékok adaptálása, illetve a digitális játékok felhasználása, létrehozása a tananyag feldolgozásában.
A tanárközpontú és a diákközpontú, az „analóg" (egy munkafolyamat uralja az órát) és a digitális módszereknek (IKT-alapú, párhuzamos munkafolyamatok) összekapcsolása egy órán belül is lehetséges. A frontális tanításnak is van létjogosultsága, ha az nem uralja az egész tanítási folyamatot.
Fontos szerepe van az osztálytermen kívüli tanulásnak (színház- és múzeumlátogatás, könyvheti események, stb.), egyes tanulási-tanítási munkaszakaszban a jelenségalapú oktatásnak, azaz a különböző tanulási területek összekapcsolásának.

Oktatási módszerek

Az oktatási módszerek közül javasolt az előadás, a magyarázat, az elbeszélés, a játékosítás, a szerepjátékok, házi feladatok. Az irodalmi művek és a filmek összekapcsolása, az irodalmi alkotások és filmes adaptációk összevetése, jelenetek dramatikus ábrázolása. Esszéírás, gondolattérképek, fürtábrák készítése a műelemzések előkészítéseként, kreatív írás, konstruktív vita (disputa). Irányított szempontok alapján szövegértési és szövegalkotási gyakorlatok. Digitális és hagyományos szótárak, szakirodalmi művek használata (pl.: Szimbólumtár, Szinonima szótár, A magyar nyelv értelmező szótára). A digitális oktatási módszereknek ebben a képzési szakaszban kiemelt jelentősége van) pl.: digitális újság, magazinok, ppt-k, prezik, blogok készítése, meghívott előadók meghallgatása)

Munkaformák

A munkaformák közül a frontális osztálymunka használata mellett elsősorban a páros munka, a csoportmunka, az egyénre szabott (individualizált) munkaforma és a differenciált tananyag-feldolgozás javasolt.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Fizika

Civilizációnk egyik alapja a természettudományos műveltség, mely jelentős mértékben a fizika által feltárt ismereteken nyugszik. Ezek megőrzése, továbbadása, bővítése az egymást követő generációk kiemelt feladata. A korszerű fizikatanítás célja részben azoknak az ismereteknek átadása és képességeknek fejlesztése, amelyek ennek megvalósulását lehetővé teszik. Emellett kiemelt feladat a korunkban fontossá vált, illetve a közeljövőben fontossá váló kulcskompetenciák fejlesztése, valamint a fizika és a technológia kapcsolatának, a fizika művelése sokoldalú társadalmi vonatkozásainak bemutatása. Ez úgy érhető el, ha a fizikai mennyiségek és törvények jelentése gyakorlati alkalmazások, illetve az egész emberiséget érintő határokon átívelő problémák (környezetszennyezés, globális éghajlatváltozás) kontextusában, a diákok életkori sajátosságainak megfelelően kerül megfogalmazásra.

Fontos feladata a fizika tantárgynak a diákok természettudományos szemléletének formálása, mely alapvetően a fizika tudományában alakult ki, és amelyet később a többi természettudománnyal foglalkozó tudomány átvett. A természettudományos szemlélet megismerése általános iskolában kezdődik, a középiskolában új elemek kapnak nagyobb hangsúlyt.

A természettudomány feladata elsősorban a világ működésének leírása, a „hogyan működik?” Kérdésre való válaszok keresése egyre alapvetőbb és átfogóbb törvények segítségével, azokból kiindulva, sokszor hosszú logikai láncok felhasználásával. Ez jelenti azt, hogy a „miért, mi az oka?” Kérdésekre is választ keres.

A megismerési folyamatban az empíria és az elmélet összhangja van jelen. A dolgok lehetséges működéséről, a megfigyelt jelenségek létrejöttének okáról hipotéziseket alkotunk, és ezek beválását megfigyelésekkel és kísérletekkel képesek vagyunk vizsgálni.

A természet leírásához, megismeréséhez egyszerűsítő feltételeket vezetünk be, analógiákat és modelleket alkalmazunk, a lényeges és lényegtelen momentumokat elkülönítjük, majd minél több tényezőt veszünk fokozatosan figyelembe.

Mai technikai világunk alapja a természettudomány. A technika egyben segítője a további természettudományi kutatásnak és az oktatásnak egyaránt. Elsősorban a számítógépek megjelenése és fejlődése fontos elem. A számítógép a megismerés egyik alapvető eszközévé vált egyrészt a számítások gyorsabb elvégzésével, a hatalmas adatbázisok kezelési lehetőségeivel, a szimulációknak a modellalkotásban és a modell tesztelésében való felhasználásával. Ezzel egyben kitágult a vizsgálható jelenségek köre. Az Internet elterjedése másrészt megteremtette a gyors tudásmegosztás lehetőségét is.

A tanári értékelés célja nem lehet eltérő a tantárgy céljától, azaz fontos a motiváció felkeltése, a fizika tárggyal való pozitív attitűd kialakítása. Mindez fejlesztő, tanulást támogató értékeléssel valósítható meg. Az értékelésnek az elvárt sokszínű tanulói tevékenységekre kell vonatkoznia, s kiemelt szerepe van benne az árnyalt, szöveges visszajelzésnek. Szerencsés lehet az önértékelés bevezetése, csoportmunka esetében egymás vagy a projekt értékelése. Egy-egy feladat kapcsán indokolt az értékelési szempontokat előre rögzíteni. Fontos az is, hogy az értékelés egy projektben, csoportmunkában annak a feladatrésznek a megítélésére irányul, melyet az értékelendő diák elvégzett. Így az értékelésnek a csoportmunkában egyénre szabottnak kell lennie. Az egyedi (tehát nem ötfokú skálát követő) értékelést indokolhatja az is, hogy a tanárnak – aki nem a tantárgyat, hanem a tanulót tanítja, irányítja – tisztában kell lennie azzal, hogy egy adott tanulót milyen típusú visszajelzésekkel lehet motiválni. A jól kialakított értékelés növeli a motivációt, a végiggondolatlan, nem megfelelően kialakított, nem elegendően árnyalt értékelés viszont ellenében hat. Az értékelés nagymértékben képes befolyásolni a tárgy tanítási céljainak sikeres teljesítését.

A kerettanterv témaköreit, fejlesztési feladatait és ismereteit úgy alakítottuk ki, hogy az ezek figyelembevételével készített helyi tanterv, illetve tanmenet segítségével megvalósuljanak a Nat-ban megfogalmazott fejlesztési területek szerint csoportosított tanulási eredmények. Ezek egy része nem

kötődik szorosan a tananyaghoz és témakörökhöz. A „Fizikai megfigyelések, kísérletek végzése, az eredmények értelmezése” –fejlesztési részterület tanulási eredményeinek megvalósulását segítik a megfigyeléssel, méréssel, kísérletezéssel a mért adatok elemzésével, egyszerű számításos feladatok megoldásával foglalkozó órák, amelyek megtartására minden témakörben nyílik alkalom. A fizika, mint természettudományos megismerési módszer - című első fejlesztési terület további tanulási eredményei a tudományos vitákkal gazdagított tanórák segítségével valósulnak meg, ezek lehetőségét – a megfelelő órakeretet biztosítva - külön jelezzük a kerettantervben. A digitális technológiák használatával kapcsolatos tanulás eredmények megvalósulása a megfelelő eszközök és programok tanári irányítás melletti önálló használatával biztosítható. Ezeket a tanulási eredményeket az alábbiakban soroljuk fel:

- A tanuló használ helymeghatározó szoftvereket, a közeli és távoli környezetünket leíró adatbázisokat, szoftvereket;
- a vizsgált fizikai jelenségeket, kísérleteket bemutató animációkat, videókat keres és értelmez;
- ismer magyar és idegen nyelvű megbízható fizikai tárgyú honlapokat;
- készségszinten alkalmazza a különböző kommunikációs eszközöket, illetve az internetet a főként magyar, illetve idegen nyelvű, fizikai tárgyú tartalmak keresésére;
- fizikai szövegben, videóban el tudja különíteni a számára világos, valamint nem érthető, további magyarázatra szoruló részeket;
- az interneten talált tartalmakat több forrásból is ellenőrzi;
- a forrásokból gyűjtött információkat számítógépes prezentációban mutatja be;
- az egyszerű vizsgálatok eredményeinek, az elemzések, illetve a következtetések bemutatására prezentációt készít;
- a projektfeladatok megoldása során önállóan, illetve a csoporttagokkal közösen különböző médiatartalmakat, prezentációkat, rövidebb-hosszabb szöveges produktumokat hoz létre a tapasztalatok, eredmények, elemzések, illetve következtetések bemutatására;
- a vizsgálatok során kinyert adatokat egyszerű táblázatkezelő szoftver segítségével elemzi, az adatokat grafikonok segítségével értelmezi;
- használ mérésre, adatelemzésre, folyamatelemzésre alkalmas összetett szoftvereket (például hang és mozgókép kezelésére alkalmas programokat).

A digitális eszközök használatának lehetőségére gyakran utalunk a fejlesztési feladatok között.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

9. évfolyam

A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott órabeosztás szerint a fizika tantárgy tanítására a 9. évfolyamon heti 2, a 10. évfolyamon heti 3 órában kerülhet sor. A kerettanterv témakörei a mindennapok gyakorlatában fontos kérdések köré szerveződnek arra biztatva a tanárt, hogy a diákok fizikai ismereteit a gyakorlathoz kapcsolódó témákból kiindulva, a gyakorlatban megfigyelt, megfigyelhető jelenségek magyarázata során mutassa be. Ilyen módon elkerülhető a főleg képletekre koncentráló és a gyakorlati alkalmazásokat csak érdekességként megemlítő elméleti fizika szemléletű képzés. Szó sincs ugyanakkor arról, hogy ez a tudományosság háttérbe szorulását, vagy az összefüggések teljes elhanyagolását jelentené. A kerettanterv hangsúlyozottan törekszik a fizikai gondolkodásmód, a tudomány művelésének közvetlen megmutatására fejlesztési területként megjelenítve a korunkat fokozottan érintő, illetve a mai fizikai kutatásokkal kapcsolatos tudományos vitát, támogatva a tudományos megismerési folyamat aktív tanulás, kísérletezés során történő élményszerű átélését. Ebben az életszakaszban a diákok jövővel kapcsolatos elképzelése még gyakran kialakulatlan. Nagyon fontos, hogy a tananyag – a tartalmakkal túlzsúfolt elméleti tanulás erőltetése helyett – adjon lehetőséget a tárgy megszeretésére, illetve a későbbi, szakirányú tanulást megalapozó kompetenciák (például az önálló tanulás, a csoportban történő munka, a kritikus gondolkodás, a kreativitás) fejlesztésére. Mindez adatok memorizálása helyett aktív, differenciált, projektszemléletű tevékenységek révén valósítható meg – szem előtt tartva azt is, hogy a legfontosabb fogalmak és törvények helyes megértése alapozhatja meg a későbbi fizika tanulmányokat. Javasolt lehet tehát a kerettantervben megadott minimális elvárások alapján a helyi tantervben egy projektlistát készíteni, s e projektek köré szervezni a tanulást. A szabad órakeretet az adott projekt által megkívánt kiegészítő ismeretek és tevékenységek időigényének kielégítésére célszerű felhasználni. A projekt mind a differenciálás, mind az érdeklődés szerinti motiváció, mind az aktív tanulás lehetőségét megadja.

A fizika tantárgy sajátosan komplex tartalmából, valamint az imént említett tevékenység- és kompetencia központúságból következik az is, hogy értékelésében nem a szabály- és képletismeretnek kell dominálnia. Tág teret kell kapnia az értékelés sokféleségének. A prezentációra alapuló szóbeli felelet, a teszt, az esszé, az önálló munka, az aktív tanulás közbeni tevékenység, illetve a csoportmunka csoportos értékelése mellett a középiskolában előtérbe kerülhet a mérési és kísérleti feladatok értékelése, az önálló vagy kis csoportokban végzett projektmunka, az életkori sajátosságoknak megfelelő komplexebb kutató munka is.

A témakörök áttekintő táblázatában a témakör neve után zárójelbe tett számok azt jelölik, hogy a témakör a Nat-ban felsorolt melyik fő témakörökhöz tartozik.

Kapcsolódás a Nat témaköreihez

Témakör neve	Javasolt óraszám
Egyszerű mozgások (1, 2)	12
Ismétlődő mozgások (1, 2)	0
A közlekedés és sportolás fizikája (1, 2)	6
Az energia (1, 7)	12
Gépek (1, 4, 5)	6
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: Egyszerű mozgások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyszerű méréseket, kísérleteket végez, az eredményeket rögzíti;
- fizikai kísérleteket önállóan is el tud végezni;
- ismeri a legfontosabb mértékegységek jelentését, helyesen használja a mértékegységeket számításokban, illetve az eredmények összehasonlítása során;
- mérések és a kiértékelés során alkalmazza a rendelkezésre álló számítógépes eszközöket, programokat;
- megismételt mérések segítségével, illetve a mérés körülményeinek ismeretében következtet a mérés eredményét befolyásoló tényezőkre;
- egyszerű, a megértést segítő számolási feladatokat old meg, táblázatokat, ábrákat, grafikonokat értelmez, következtetést von le, összehasonlít;
- gyakorlati oldalról ismeri a tudományos megismerési folyamatot: megfigyelés, mérés, a tapasztalatok, mérési adatok rögzítése, rendszerezése, ezek összevetése valamilyen egyszerű modellel vagy matematikai összefüggéssel, a modell (összefüggés) továbbfejlesztése.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás leírására;
- tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt;
- ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását, tud esésidőt számolni, mérni, becsapódási sebességet számolni;
- egyszerű számításokat végez az állandó gyorsulással mozgó testek esetében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával
- A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése
- Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása
- A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata
- Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával
- Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról
- Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása
- A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével
- Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata
- Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására

FOGALMAK

Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Videó készítése néhány, a környezetben megfigyelhető mozgásról. Egy megfelelően kiválasztott pont koordinátáinak meghatározása az egymást követő képkockákon videó-analízis segítségével
- Egy kút mélységének vagy erkély magasságának meghatározása az elejtett test zuhanási idejének mérésével, a mérés pontosságának becslése
- Közel állandó sebességű mozgás megvalósítása önálló kísérletezés során. A súrlódás csökkentése különböző módon, légpárnás eszközök, jégen csúszó eszközök
- Lejtőn leguruló, lecsúszó testek mozgásának megfigyelése, a mozgás jellegének kvantitatív megállapítása
- Galilei munkásságának megismerése a mozgások és a tudományos módszer kialakulásának témakörében
- Kísérlet tervezése annak belátására, hogy a szabadesés egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás

TÉMAKÖR: A közlekedés és sportolás fizikája

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudja, hogyan születnek az elismert, új tudományos felismerések, ismeri a tudományosság kritériumait;
- tisztában van azzal, hogy a fizika átfogó törvényeket ismer fel, melyek alkalmazhatók jelenségek értelmezésére, egyes események minőségi és mennyiségi előrejelzésére;
- átlátja a jelen közlekedése, közlekedésbiztonsága szempontjából releváns gyakorlati ismereteket, azok fizikai hátterét;
- felismeri a tudomány által vizsgálható jelenségeket, azonosítani tudja a tudományos érvelést, kritikusan vizsgálja egy elképzelés tudományos megalapozottságát;
- kialakult véleményét mérési eredményekkel, érvekkel támasztja alá.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát;
- egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendület megmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét;
- tisztában van az erő, mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére;
- egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét;
- érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit;
- tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével;
- ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor
- Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével
- A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő
- Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével
- A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata
- A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága

FOGALMAK

A lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás,

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egy vagy több kiválasztott sporteszköz (pl. síléc, labda) kialakításának és fizikai hátterének feltárása, az eredmények megosztása a tanulótársakkal
- Kísérleti megfigyelése és vizsgálata annak, hogy az érintkező felületek közötti súrlódást hogyan lehet kis mennyiségű szennyező anyaggal (por, olaj) befolyásolni. Alkalmas kísérleti eszköz (pl. változtatható hajlásszögű lejtő) megépítése
- Adott teher szállítására alkalmas hajómodell elkészítése a rendelkezésre álló eszközök felhasználásával. Az eszköz felépítésének magyarázata
- Nagysebességű képrögzítésre alkalmas kamerával rögzített lassított felvételek tanulmányozása ütközésekről, labdák deformációjáról

TÉMAKÖR: Az energia

JAVASOLT ÓRASZÁM: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a megújuló és a nem megújuló energiaforrások használatának és az energia szállításának legfontosabb gyakorlati kérdéseit;
- az emberiség energiafelhasználásával kapcsolatos adatokat gyűjt, az információkat szemléletesen mutatja be;
- tudja, hogy a Föld elsődleges energiaforrása a Nap. Ismeri a napenergia felhasználási lehetőségeit, a napkollektor és a napelem mibenlétét, a közöttük lévő különbséget;
- ismeri a szervezet energiaháztartásának legfontosabb tényezőit, az élelmiszerek energiatartalmának szerepét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát;
- konkrét esetekben alkalmazza a munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról
- A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka
- A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az energia megmaradás segítségével
- Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése

- Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia
- A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia
- Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok
- Az energia szállításának lehetőségei
- A Nap, mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata
- Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.

FOGALMAK

Munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Beszámoló készítése az örökmozgókról és arról, miért nem lehetséges ilyen gépet építeni
- Beszámoló készítése a napállandóról
- Egyszerű eszköz készítésével annak kimutatása, hogy a felület napsugárzás hatására történő felmelegedése hogyan függ a felület és a napsugarak irányától
- Az emberiség energiafelhasználását és energiatermelését jellemző adatok gyűjtése, rendszerezése, szemléletes ábrázolása, területi változásainak bemutatása
- Az autó indulását kísérő energiaváltozások összegyűjtése, szemlélete bemutatása
- A teavíz melegítése hatásfokának kísérleti vizsgálata. Hogyan függ a hatásfok a gázláng méretétől, milyen más tényezők befolyásolják?

TÉMAKÖR: Gépek

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- el tudja választani egyszerű fizikai rendszerek esetén a lényeges elemeket a lényegtelenektől;
- néhány konkrét példa alapján felismeri a fizika tudásrendszerének fejlődése és a társadalmi-gazdasági folyamatok, történelmi események közötti kapcsolatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapokban, mindennapi eszközeinkben;
- néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével vizsgálja a testek egyensúlyi állapotának feltételeit, összeveti az eredményeket a megfigyelések és kísérletek tapasztalataival.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A libikóka és a mérleg egyensúlyának kísérleti vizsgálata és értelmezése
- Szerszámkulcsok és fogók működésének magyarázata az erőkar segítségével
- Gépek összehasonlítása a teljesítmény és hatásfok adatok alapján
- A kerékpár felépítésének és működésének fizikai magyarázata
- Egy jelentős gép és a kapcsolódó technológia fizikai lényegének ismertetése, történelmet és társadalmat átalakító hatásának bemutatása (Ilyen lehet: hajítógép, szövőgép, mechanikus számológép, belső égésű motor)
- Anyaggyűjtés James Wattról és gőzgépéről
- Beszélgetés a robotokról: elterjedésük, jövőbeli szerepük, mesterséges intelligencia, gépi tanulás, önvezérelt működés

FOGALMAK

Forgatónyomaték, forgatónyomatékok egyensúlya, erőkar, teljesítmény, hatásfok

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egy a diákok számára elérhető gép (ceruzahegyező, konzervnyitó, zárszerkezet, mechanikus óra, zenegép,) szétszedése, a főbb alkotórészek azonosítása, szerepük felismerése, a működés fizikai alapjainak leírása. A tevékenység dokumentálása
- A felfújt léggömbben levő levegő súlyának kimutatása egyszerű mérleg segítségével
- Egyszerű kísérletek elvégzése a súlypont egyensúlyozásban betöltött szerepének bemutatására
- Különböző csavarok beszerzése, vizsgálata, jellemzőinek (menetemelkedés, menetsűrűség) megfigyelése és működésének magyarázata
- Az egyes történelmi korokra jellemző gépek összegyűjtése, alkalmazásuk bemutatása
- Kedvelt gépek modelljeinek megfigyelése, illetve elkészítése, működésük megismerése, megértése

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MÁTYÁS SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Mátészalkai Szakképzési Centrum
Budai nagy Antal Szakgimnázium és Technikum

Földrajz

készítette: Kocsis Pál

A földrajztudomány a természeti és a társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait mutatja be, összekapcsolja azokat, ezáltal sajátos helyet foglal el az oktatási rendszerben. A tanítás során fontos hangsúlyt kap, hogy a tanulók megértsék Földünk mint egységes rendszer sérülékenységét, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek. A földrajz tantárgy komplex természet- és társadalomtudományi szemléletének köszönhetően feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására. Szemléletformálásra képes, ezért kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakításában.

Bolygónkról és annak természeti és társadalmi-gazdasági folyamatairól összegyűjtött, mind pontosabb és sokrétűbb ismereteink, egyre összetettebbé váló világunk komplex problémáinak megértetésére csak a megújult szemléletű földrajzoktatás képes. Az oktatási hagyományok újragondolását teszi szükségessé az információforrások, illetve az általuk közvetített adatmennyiség rohamos növekedése is. Ezért napjaink földrajzoktatása szakít a leíró jellegű, szigorúan ismeretközlő hagyományokkal, és a hangsúlyt az információk tudatos keresésére, értelmezésére, az összefüggések feltárására, a megszerzett információk alkalmazását lehetővé tevő képességek kialakítására helyezi. Az élményszerű, a hétköznapi megfigyeléseken, tapasztalatokon és információgyűjtésen alapuló földrajztanítás nem pusztán leírja a jelenséget, hanem annak okait és következményeit is feltárja. Mindez a természeti-környezeti és a társadalmi-gazdasági folyamatokat szintetizálva, a jelen eseményein túlmutatva értékelésre, problémamegoldásra, jövőképalkotásra ösztönöz.

A földrajztanítás fontos feladata annak felismertetése és tudatosítása, hogy a környezettudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó gondolkodás és cselekvés az élhető jövő, a fenntartható környezet záloga. A Föld tűrőképességét veszélyeztető problémák felismertetése, a már észlelhető és várható következmények beláttatása, a lehetséges megoldások keresése és bemutatása döntő szerepet játszik a cselekvőképes, a környezetért felelősséggel tenni akaró magatartás kialakításában.

Mindennapjainkat, életvitelünket, szokásainkat jelentősen átalakította és folyamatosan formálja a globalizáció. Ezért is fontos feladat, hogy a tanulók megértsék, hogyan válnak globális folyamatokká, jelenségekké az egyes regionális történések, és ez a folyamat hogyan befolyásolja mindennapi életünket. A globális világ nyújtotta lehetőségek mellett fontos a nemzeti és az európai önazonosság felvállalása és ezek értékeinek megőrzése. Hazánk nemzeti

értékeinek és a globális világban betöltött szerepének megismertetésével a földrajzoktatás hozzájárul a szülőföldhöz és a magyarsághoz való kötődés kialakításához és elmélyítéséhez.

*

A földrajz tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: Szüntelenül változó és globalizálódó világunk megismeréséhez, megértéséhez elengedhetetlen a folyamatos tájékozódás, információszerzés és a nyitott gondolkodás, amely elképzelhetetlen a tanuló kezdetben még irányított, majd egyre önállóbbá váló információszerző tevékenysége nélkül. Így a tanulás-tanítási folyamatnak hozzá kell járulnia az információszerzés és -feldolgozás készségének fejlesztéséhez, különös tekintettel a digitális világ nyújtotta lehetőségek kritikus felhasználására. A földrajztanulás célja, hogy elősegítse a megszerzett ismeretek alkalmazását a mindennapi élet különböző területein, támogassa az egyéni igényekkel összhangban lévő önirányító és önfejlesztő tanulás képességének fejlődését. Cél, hogy a tanuló képes legyen a földrajzi-földtudományi, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi jellegű információk felismerésére és összegyűjtésére a valós térben (például terepen) csakúgy, mint különböző információhordozókból (például újságcikkek, grafikonok, térképek, híradások, forrásszövegek, karikatúrák, képek, ábrák elemzése révén).

A kommunikációs kompetenciák: A különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő, illetve értékelési módszerek alkalmazásával a földrajztanítás segíti az anyanyelvi kommunikáció fejlődését. A földrajzi információk értelmezése során fejlődik a tanuló érvelésen alapuló egészséges vitakészsége. A kommunikációs kompetenciák fejlesztését segítik a földrajzi tartalmú információk értelmezését elváró írásbeli és szóbeli – közöttük a prezentációhoz kapcsolódó – feladatok megoldása. A különböző forrásokból gyűjtött információk, leírások értelmezése és feldolgozása hozzájárul a szövegértési kompetencia fejlesztéséhez.

A digitális kompetenciák: A korszerű földrajzoktatás elképzelhetetlen a digitális világ nyújtotta aktuális információk tanításba való beépítése nélkül. Ehhez szükség van a tanuló digitális kompetenciáinak alkalmazására. A tanulási-tanítási folyamat tudatosan épít a digitális térképek, térinformatikai szoftverek alkalmazására, elemzések elvégzésére, földrajzi összefüggések felismerésére és megértésére. Az adatok összegyűjtése és felhasználása mellett fontos feladatnak tartja az adatbázisok, információforrások értő szemléletének kialakítását, a tudatos felhasználóvá válás támogatását. A projektfeladatok, önálló vagy csoportban végzett kutatások fejlesztik a tudatos közösségi információáramlást, a tudás hálózatos megosztásának képességét. A földrajztanítás tudatosan épít a tanuló prezentációs képességére, ösztönzi a földrajzi folyamatok digitális eszközökkel történő bemutatását.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A földrajztanítás során a földrajzi problémák kezdetben közös, majd csoportos vagy önálló megoldásán keresztül lehetőség nyílik a gondolkodási készségek, elsősorban az elemzés, a rendszerezés, a valós vagy modellkísérleteken alapuló tapasztalást követő következtetés és problémamegoldás fejlesztésére. A földrajztanítás fontos célja az analógiás gondolkodás, a sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítási készségének fejlesztése. A különböző földrajzi folyamatok vizsgálata során szükség van az analitikus és a szintetizáló gondolkodásra. Előtérbe

kerül az új megoldási ötletek megfogalmazása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése, ezzel párhuzamosan pedig nagy hangsúlyt kap a tanulói döntéshozatal, az alternatívák végiggondolása, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb megoldási lehetőségek kiválasztása. Fontos feladat a mérlegelő gondolkodás megerősítése.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A földrajz elsősorban a társadalomföldrajzi témák feldolgozásával hozzájárul a világ társadalmi-kulturális sokszínűségének megismertetéséhez, ehhez társul a más kultúrák, szokások iránti érdeklődés és tisztelet kialakulásának támogatása. A csoportos és interaktív munkamódszerek alkalmazása során lehetőség nyílik az egyéni és a kollektív felelősség tudatosítására. A kooperatív módszerek alkalmazása lehetővé teszi a tanuló szociális kompetenciáinak fejlesztését, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy későbbi élete során képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén kezelni tudja a felmerülő konfliktusokat.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A világ társadalmi, kulturális sokszínűségének bemutatásával a földrajzoktatás segíti a kulturális értékek megismerését, emellett hozzájárul a kulturális identitás tudatosításához, a kulturális értékeink és hagyományaink megőrzése iránti igény kialakításához. Az önállóan vagy csoportosan létrehozott produktumot (például modell, prezentáció) elváró feladatok hozzájárulnak a kreatív alkotás és önkifejezés képességének fejlődéséhez.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: Modern földrajzoktatásunk révén napjaink társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatainak megismerése nagymértékben hozzájárul a társadalmi-gazdasági élet eseményeiben történő eligazodáshoz, az aktív, kreatív, a körülményekhez rugalmasan alkalmazkodó állampolgárrá váláshoz. Az oktatás a modern gazdasági élet sikeres szereplőinek bemutatásával hozzájárul az innováció szerepének, a munkaerőpiac igényeinek megismeréséhez, ez pedig hatással van a munkavállalói és a vállalkozói kompetencia fejlődésére.

A technikum 10. évfolyamán a földrajz tantárgy óraszáma: 36 óra. (első év)

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Tájékozódás a térben, térképen és terepen.	6
A kőzetburok, légkör és vízburok legfontosabb jellemzői	16
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	10
Globális természeti kihívások	4
Összes óraszám	36

A technikum 11. évfolyamán a földrajz tantárgy óraszáma: 36 óra. (második év)

Témakör neve	Javasolt óraszám
A világgazdaság folyamatai, jelenségei. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	7
Gazdasági erőterek	4

Az Európai Unió legfontosabb jellemzői	10
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	10
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	5
Összes óraszám	36

10. évfolyam, a komplex természettudomány földrajzi vonala

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Tájékozódás a térben, térképen és terepen.	6
A kőzetburok, légkör és vízburok legfontosabb jellemzői	16
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	10
Globális természeti kihívások	4
Összes óraszám	36

10/1. TÉMAKÖR: Tájékozódás a térben, térképen és terepen

ÓRASZÁM: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket, ismeri a légi- és űrfelvételek sajátosságait, alkalmazási területeit;
- térszemlélettel rendelkezik a földrajzi térben.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- egyszerű térrel, távolsággal kapcsolatos feladatokat, számításokat végez;
- problémaközpontú feladatokat old meg, környezeti változásokat hasonlít össze térképek és légi- vagy űrfelvételek párhuzamos használatával.
- értelmezni és alkalmazni tudja az atlasz tematikus térképeinek többségét
- képes önálló tájékozódásra terepen

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analizáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése
- A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése
- A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával
- a digitális, valamint matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése földrajzi feladatok megoldásával

FOGALMAK

térkép, tematikus térkép, méretarány, térképjelek, helymeghatározás, időzónák, égtájak, tájoló, természetes és mesterséges tereptárgyak….

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– A különböző típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlítása irányított szempontok alapján grafikus rendszerező segítségével pármunkában
– Föld körüli utazás 3D-ben műholdfelvételek segítségével, illetve 3D modellek, vizualizációk tanulmányozása
– A hétköznapi életben hasznosítható (pl. külföldi utazás tervezésekor felmerülő) időszámítási feladatok megoldása
– önálló tájékozódási, tájolási gyakorlat térkép segítségével

A kőzetburok, légkör és vízburok legfontosabb jellemzői

10/2. Témakör: A kőzetburok, légkör és vízburok legfontosabb jellemzői

Óraszám: 16 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a Föld felépítésének törvényszerűségeit;
– érti a különböző kőzettani felépítésű területek eltérő környezeti érzékenysége, terhelhetősége közti összefüggéseket.
– ismeri a légkör szerkezetét, fizikai és kémiai jellemzőit, magyarázza az ezekben bekövetkező változások mindennapi életre gyakorolt hatását;
– megnevezi a légkör legfőbb szennyező forrásait és a szennyeződés következményeit, érti a lokálisan ható légszennyező folyamatok globális következményeit.
– ismeri a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusait, azok jellemzőit, a mennyiségi és minőségi viszonyaikat befolyásoló tényezőket, a víztípusok közötti összefüggéseket;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– összefüggéseiben mutatja be a lemeztektonika és az azt kísérő jelenségek (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés) kapcsolatát, térbeliségét,
– összefüggéseiben mutatja be a légköri folyamatokat és jelenségeket, illetve összekapcsolja ezeket az időjárás alakulásával;
– időjárási térképeket és előrejelzéseket értelmez, egyszerű prognózisokat készít;
– felismeri a szélsőséges időjárási helyzeteket, és tud a helyzetnek megfelelően cselekedni;
– magyarázza az éghajlatváltozás okait, valamint helyi, regionális, globális következményeit.
– ismeri a vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek okait, és reálisan számol a várható következményekkel;
– tudatában van a személyes szerepvállalások értékének a globális vízgazdálkodás és éghajlatváltozás rendszerében.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése
– A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése

- A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése
- A Föld felépítésének törvényszerűségei
- Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik
- Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése
- Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése
- Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése
- A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői
- A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők
- Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok)
- Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály)
- A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények
- Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák
- A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analizáló és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése
- A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői
- A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció)

FOGALMAK

geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit

troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámzás, tengerjárás, tengeráramlás, deltatorkolat, tölcsértorkolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Afrikai-lemez, Antarktiszi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer;

Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv

Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger

Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger

Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó

Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szuezi-csatorna

Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga

Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A vulkáni utóműködés hazai előfordulásainak összegyűjtése az internet segítségével, majd csoportosítása a tanult szempontok alapján
- Hírfigyelés: hazai és nemzetközi hírek keresése és elemzése aktuális földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek témakörében
- Magyarázó és folyamatábrák, modellek, egyszerű animációk készítése, illetve elemzése a lemeztektonikával kapcsolatban
- Légköri jelenségek tanórai vizsgálata okostelefonos alkalmazás használatával, valós adatokból dolgozó vizualizáció tanulmányozásával
- Projektfeladat: időjárás-megfigyelés – saját meteorológiai mérések rögzítése, az adatok ábrázolása és értelmezése, az adatokon alapuló számolási feladatok elvégzése
- Az éghajlatváltozással, időjárási veszélyhelyzetekkel kapcsolatos hagyományos és online forrásszövegek elemzése, szóbeli értékelése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása
- Ötletbörze: környezettudatos energiahasználat, a légkör megújuló energiaforrásainak hasznosítása a mindennapi életben
- Projektfeladat: helyi környezetvédelmi akciók tervezése
- Hírfigyelés és beszámoló készítése a légkör globális és lokális változásaival és aktuális problémáival kapcsolatban
- Projektfeladat: vízfogyasztási szokások felmérése, egyéni és közösségi vízlábnyom kiszámítása – víztakarékossági javaslatok megfogalmazása
- Projektfeladat: A víz világnapja alkalmából iskolai rendezvény programjának összeállítása, a program lebonyolítása
- Ötletbörze – Légy tudatos vízhasználó! Vízkímélő praktikák gyűjtése
- Vízminta (ivóvíz, öntözővíz, csapadékvíz) gyűjtése és egyszerű vizsgálata, adatgyűjtés a vonatkozó egészségügyi és környezetvédelmi határértékekről
- Műholdfelvételek segítségével a felszíni vizek és vízkészletek időbeli változásának összehasonlító vizsgálata (például: Aral-tó, gleccserek), a változás okainak feltárása

10/3. TÉMAKÖR: A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései

ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban mutatja be a földrajzi övezetesség rendszerének egyes elemeit, a természeti jellemzők társadalmi-gazdasági vonatkozásait;
– összefüggéseiben mutatja be a talajképződés folyamatát, tájékozott a talajok gazdasági jelentőségével kapcsolatos kérdésekben, ismeri Magyarország fontosabb talajtípusait;
– bemutatja a felszínformálás többtényezős összefüggéseit, ismeri és felismeri a különböző felszínformáló folyamatokhoz (szél, víz, jég) és kőzettípusokhoz kapcsolódóan kialakuló, felszíni és felszín alatti formakincset.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– érti az ember környezetátalakító szerepét, ember és környezete kapcsolatrendszerét, illetve példák alapján igazolja az egyes geoszférák folyamatainak, jelenségeinek gazdasági következményeit, összefüggéseit;
– felismeri a történelmi és a földtörténeti idő eltérő nagyságrendjét, ismeri a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszait, meghatározó jelentőségű eseményeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése
– A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása
– A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése
– Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása
– Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése
– A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében
– A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem
– A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég)
– Az ember felszínformáló tevékenysége
– Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok
– Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége
– A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek
– A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben

FOGALMAK

földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Földtörténeti eseménysorok elemzése pl. logikai láncok alkotásával, „gázlókövek” módszer alkalmazásával
– Logikai kapcsolatok keresése, halmazképzés a geoszférákat jellemző szókészlet felhasználásával

- Látványos idővonal vagy földtörténeti óra készítése a geoszférák fejlődéséről grafikus elemekkel vagy online interaktív tervezővel
- A Föld több különböző pontjának éghajlatáról készült diagramok tanulmányozása, azok összehasonlítása a lakóhely éghajlati adataival, értékeivel
- Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek összegyűjtése, a hozzájuk kapcsolódó teendők csoportosítása
- Egyszerű talajtani kísérletek elvégzése, a talajok gazdasági jelentőségének, a talajvédelem fontosságának igazolása
- Tanulói kísérletek megtervezése és kivitelezése a külső erők felszínformáló munkájának megfigyelésére
- Digitális fotóalbum készítése narrációval a karsztjelenségekről, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentőségéről
- A földrajzi övezetesség rendszerének ábrázolása jelmagyarázat és színkód segítségével egy képzeletbeli földrészen
- A Föld különböző hegységeiben lévő magassági növényövek összehasonlítása, a hegységek éghajlatválasztó szerepének elemzése metszetábrák alapján
- Online információk alapján az éghajlati területekre jellemző életképek megalkotása csoportmunkában
- Éghajlati diagramok és éghajlatra jellemző képek párosítása
- A földrajzi övezetesség, illetve az övek összehasonlító jellemzéséhez elemzési algoritmus kialakítása
- Képzeletbeli levélírás pl. az amazonasi esőerdők védelmében az illetékeseknek
- Az elsivatagosodás problémaalapú megbeszélése

10/4. TÉMAKÖR: Globális természeti kihívások

ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tisztában legyen az élettelen és élő természeti környezetünk sérülékenységével
- lássa, értse a globális környezeti károsodások folyamatát
- érezze szükségességét a személyes cselekvésnek

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- természetvédő gondolkodás kialakítása
- pozitív attitűd kialakítása az természeti környezetünkkel, az élővilággal kapcsolatban

FOGALMAK

ökológiai lábnyom, természetvédelem, környezetvédelem, zöld mozgalom, környezetterhelés, globális és lokális folyamatok, légszennyezés, vízszennyezés, endemikus fajok

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– globális és lokális problémák gyűjtése, rendszerezése
– 100 év változása az elektromosság használata tükrében – csoportos gyűjtőmunkával
– digitális kompetencia alkalmazásával az elmúlt évek, évtizedek nagy környezetkárosító kronológikus összesítő táblázatának elkészítése

---

11. évfolyam, társadalom és gazdaságföldrajzi ismeretek

Témakör neve	Javasolt óraszám
A világgazdaság folyamatai, jelenségei. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	7
Gazdasági erőterek	4
Az Európai Unió legfontosabb jellemzői	10
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	10
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	5
Összes óraszám	36

11/1. TÉMAKÖR: A világgazdaság folyamatai, jelenségei. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

ÓRASZÁM: 7 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismerteti a gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők szerepének átalakulását, bemutatja az egyes gazdasági ágazatok jellemzőit, értelmezi a gazdasági szerkezetváltás folyamatát;
– megnevezi a globális folyamatok okait és jelenségeit,
– ismerteti a világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzőit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– értelmezi és értékeli a társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítására alkalmas mutatók adatait, a társadalmi-gazdasági fejlettség területi különbségeit a Föld különböző térségeiben;
– értékeli az eltérő adottságok, erőforrások szerepét a társadalmi-gazdasági fejlődésben;
– megnevezi a világgazdaság működése szempontjából tipikus térségeket, országokat;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése

- A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése
- A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése
- A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése
- A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése
- A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése

FOGALMAK

GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke,

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítása, elemzése adatsorok, tematikus térképek segítségével
- A tanulók által kiválasztott termék előállításához megfelelő telephely keresése, a szükséges telepítő tényezők listázása kooperatív munkában
- A piac működési elveit bemutató helyzetgyakorlat a termelő, a fogyasztó és a közvetítő szemszögéből
- Egy ismert transznacionális vállalat működési modelljének elkészítése
- Esettanulmány elkészítése a térségben megvalósult zöld- vagy barnamezős beruházásokról
- Az integrálódás fokozatainak ábrázolása piramisábrán
- A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők ábrázolása fürtábrán
- Logikai lánc alkotása a nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okokról és következményekről
- Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét alátámasztó adatsorok összehasonlító elemzése
- A centrum- és perifériatérségek, a világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek komplex bemutatása infografika segítségével, kooperatív tanulási módszer alkalmazásával
- Szemléletes ábra, térképvázlat készítése a centrum- és perifériaországok kapcsolatrendszerének bemutatására
- Különböző típusú bemutatók készítésével más társadalmak kultúrájának megismertetése, pl. zenei válogatás készítése, étlap összeállítása, ünnepek és szokások bemutatása
- A globalizáció pozitív és negatív hatásainak megvitatása és összegzése
- A társadalmi-gazdasági változás nagyvárosok térbeli szerkezetére gyakorolt hatásának bemutatása régi és új térképek, valamint képek összehasonlításával

11/2. TÉMAKÖR: Gazdasági erőterek

ÓRASZÁM: 4 óra

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megnevezi és értékeli a gazdasági erőtereket és perifériku térségeket,
- képes összehasonlítani az európai, ázsiai és amerikai erőterek gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét, illetve azok változását a globális világban;
- összefüggéseiben mutatja be a perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásait, a felzárkózás lehetőségeit;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése
- Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban
- A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei
- Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése

FOGALMAK

piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, GDP, TRIÁD

11/3. TÉMAKÖR: Az Európai Unió legfontosabb jellemzői

ÓRASZÁM: 10 óra

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismerteti az Európai Unió működésének földrajzi alapjait, példák segítségével bemutatja az Európai Unión belüli társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségeket, és megnevezi a felzárkózást segítő eszközöket;
- példák alapján bemutatja a globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeit, mindennapi életünkre gyakorolt hatását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az európai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban

– a tanuló ismerje az Európai Unió kialakulásának folyamatát, fontosabb állomásait, a csatlakozások kronológiáját
– legyen önálló véleménye az unióval kapcsolatos napjainkban tapasztalható pozitív, illetve negatív eseményekkel kapcsolatban

Topográfiai ismeretek

– Európa
– *Országok:* Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna
– *Városok:* Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich
– Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék, kék-banán, Visegrádi országok

11/4. TÉMAKÖR: Magyarország és Kárpát-medence a 21. században

ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– példák alapján jellemzi és értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, az Európai Unióban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– bemutatja a területi fejlettségi különbségek okait és következményeit Magyarországon, megfogalmazza a felzárkózás lehetőségeit;
– értékeli hazánk környezeti és gazdasági állapotát, megnevezi jelentősebb környezeti és társadalmi problémáit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban
– Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése
– Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése

– A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)

FOGALMAK

régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió

TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Régiók, megyék

Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Környezettudatos energiastratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával
– Projektfeladat: öröm- és bánattérkép készítése a megye, a régió rendezett, fejlődő és pusztuló, leszakadó területeiről
– Nyomtatott és online cikkek, információk alapján az aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatása, értékelése, saját vélemény megfogalmazása
– A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával
– A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával

11/5. TÉMAKÖR: Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– a lakóhely adottságaiból kiindulva felismeri és azonosítja a földrajzi tartalmú természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti problémákat, megnevezi kialakulásuk okait, és javaslatokat fogalmaz meg megoldásukra;
– rendszerezi a geoszférákat ért környezetkárosító hatásokat, bemutatja a folyamatok kölcsönhatásait;
– megnevez a környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezeteket, példákat említ azok tevékenységére, belátja és igazolja a nemzetközi összefogás szükségességét;
– értelmezi a fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás fogalmát, érveket fogalmaz meg a fenntarthatóságot szem előtt tartó gazdaság, illetve gazdálkodás fontossága mellett.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákkal igazolja a természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeit, a környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatását, a lokális szennyeződés globális következményeit;
- megfogalmazza az energiahatékony, nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás lényegét, valamint példákat nevez meg a környezeti szempontok érvényesíthetőségére a termelésben és a fogyasztásban;
- megkülönbözteti a fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőit;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése
- A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése
- A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése
- A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei
- Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása
- A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése
- A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése
- Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében

FOGALMAK

globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Képek, leírások alapján környezeti problémák felismerése, kialakulásuk magyarázata, mérséklésük lehetőségeinek megfogalmazása
- Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása
- Figyelemfelhívó plakátok készítése az élelmiszer-pazarlásról és élelmiszerhiányról, a tudatos fogyasztói magatartás fontosságáról
- Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével
- A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése
- Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal
- Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás)

Nagykálló, 2020. augusztus 26.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Kémia –Komplex természettudomány résztantárgya

Középiskolában az addig alapvetően egységes szemlélettel tanított természettudomány – a lehetőségeknek megfelelően – különválik tantárgyakra, amelyek azonban a tantárgyi logika felé haladva, de a társtudományok ismeretanyagát szorosan a tananyagba integrálva építik és fejlesztik a tanulók természettudományos gondolkodását. A középiskolai kémiai ismeretek tanításának célja tehát egyrészt a természettudományos szemléletmód továbbfejlesztése, a különböző tantárgyak keretében tanult ismeretek természettudományos műveltséggé történő integrálása, másrészt az elvontabb kémiai ismeretek, fogalmak feldolgozása, a kémiát továbbtanulásra választó tanulók ismereteinek megalapozása.

A természettudományos műveltség kialakítását olyan komplex problémák tárgyalásával lehet elősegíteni, melyek megoldása a kémiai, fizikai, biológiai és természetföldrajzi ismeretek bizonyos mértékű integrálását igényli. Ilyenek lehetnek például: a víz, a talaj és a levegő szennyezése, tisztítása; a hulladékkezelés és hulladékhasznosítás; ételeink és italaink; gyógyszerek és „csodaszerek”.

A szakgimnáziumi és technikumi kémiatanulás hozzájárul ahhoz, hogy a fizika, kémia, biológia és földrajz tantárgyak által közvetített tartalmak egységes természettudományos műveltséggé rendeződjenek. 14–16 éves korban a tanuló szellemileg és érzelmileg is nagyon fogékony a környezeti kérdésekre. Már kezdi átlátni a világot, érzékeli és érti az ellentmondásos helyzeteket, erős a kritikai érzéke, és érzelmileg, értelmileg is nagyon nyitott.

Ebben a korban a tanulók többsége már képes az elvont fogalmak befogadására, és igényli a logikus gondolkodást, a jelenségek, valamint az anyagok tulajdonságait értelmező magyarázatokat. A tananyag felépítése egyre jobban közelít a kémia tudományának logikájához.

A kémia tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A tanuló felismeri, összegyűjti, csoportosítja, rendszerezi és értékeli a hétköznapi életben, a tanulói kísérletezések során, illetve a szaknyelvi környezetben megjelenő, a kémiához kapcsolódó információkat. A rendszerezett és értékelt természettudományos információkat társaival megosztja.

A kommunikációs kompetenciák: A tanuló magabiztosan kommunikál írásban és szóban az anyanyelvén, ismeri és alkalmazza a legfontosabb természettudományos, különösen a kémiához kapcsolható legalapvetőbb szaknyelvi kifejezéseket. Egyszerű, a fizikai és kémiai tulajdonságokkal, a környezetvédelemmel, illetve a vegyipari tevékenységgel kapcsolatos médiatartalmakat, prezentációkat hoz létre, illetve szöveges feladatot old meg önállóan vagy csoportban dolgozva, annak érdekében, hogy általuk üzeneteket közvetítsen főként társai és korosztálya számára.

A digitális kompetenciák: A tanuló magabiztosan használja a digitális technológiát kémiai tárgyú tartalmak keresésére, értelmezésére, elemzésére, a vizsgálatai során meghatározott adatok kiértékelésére. Ismeri azokat a szempontokat, amelyek alapján kiszűrhetők és helyesen értelmezhetők az általudományos tartalmak a világhálón. A technológia felhasználásával a tanuló különböző médiatartalmakat, prezentációkat, esetleg modelleket, animációkat készít különböző témakörökben. A tanulás része az együttműködés és a kommunikáció, korszerű eszközökkel, felelős és etikus módon.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló a kémiai tanulmányai során gyakorlatot szerez a bizonyítékokon alapuló következtetések levonásában és az ezekre alapozott döntések meghozatalában. A kémiai tárgyú problémák megoldása során hipotézist alkot, az elvégzendő kísérleteket megtervezi, miközben fejlődik absztrakciós készsége. A kritikai elemzések során

összefüggéseket vesz észre, ok-okozati viszonyokra jön rá, ami alapján egyszerűbb általánosításokat fogalmaz meg.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A kémiatanulás alapja az egyéni és a csoportos tevékenység. A tanulási tevékenységet vagy munkavégzést érintő csoportmunka során a tanuló felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként a társakkal együtt végez különböző tevékenységeket, illetve megfelelő készségek birtokában igény szerint csoportvezetői szerepet vállal.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanuló a projektfeladatok megoldása során önállóan, illetve a csoporttagokkal közösen különböző médiatartalmakat, prezentációkat, rövidebb-hosszabb szöveges produktumokat hoz létre a tapasztalatok, eredmények, elemzések, illetve következtetések bemutatására.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A tanuló a kémiaórai tevékenysége során elsajátít számos olyan készséget, amely alkalmassá teszi arra, hogy képes legyen a feladatkörét érintő változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodni. Felismeri a hétköznapi életben előforduló, kémiai tárgyú problémákban rejlő lehetőségeket, lehetőségeihez mérten hozzájárul a problémák megoldásához, az esélyeket és alternatívákat mérlegeli. Hatékonyan kommunikál másokkal, a többség álláspontját elfogadva vagy saját álláspontját megvédve érvel, mások érveit meghallgatja, azokat elfogadja vagy cáfolja.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MATEMATIKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

9. évfolyam

A 9. évfolyamos kémiaoktatás célja, hogy a technikumi, szakgimnáziumi tanulók többsége számára releváns, a mindennapi életben felmerülő problémák magyarázatán keresztül fejlessze a tanulók kémiai ismereteit, gondolkodási képességeit, valamint pozitív attitűdöt alakítson ki a tanulókban a kémiához való viszonyukban és a kémia életünkben betöltött szerepének megítélésében. A gyakorlatban hasznosítható ismeretek egyrészt konkrét tárgyi ismereteket jelentenek, másrészt pedig az ismeretekből kialakuló olyan szemléletet adnak, amely a még nem ismert, új jelenségekben való eligazodásban nyújt segítséget.

A tananyag felépítése, elrendezése közelít a tudomány logikájához, de annak mentén még a kontextus- vagy problémaközpontú feldolgozás a jellemző. Ez egyrészt megkönnyíti a jelenségek értelmezéséhez szükséges ismeretek és képességek kapcsolati rendszerének kialakulását.

A logikai kapcsolatok feltárása lehetőséget ad az óravezetésben az aktív tanulási formák használatára is: a problémák tudatos azonosítására, információkeresésre, kísérletek tervezésére, objektív megfigyelésre, a grafikonok elemzésére, modellezésre, szimulációk használatára, következtetések levonására. A logikai kapcsolatok hangsúlyozása elsősorban a kémia és a természettudományok iránt fogékony tanulók érdeklődését tartják fenn, esetleg fokozzák is. A humán érdeklődésű tanulók kémia iránti érdeklődését pedig csak úgy lehet felkelteni, ha folyamatosan a mindennapi életből vett példákkal, a jelenüket és a jövőjüket meghatározó kérdésekkel és problémákkal szembesítjük őket.

A 9.évfolyamon a kémia – komplex természettudomány résztantárgy tantárgy alapóraszáma: 36 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	10
Kémiai átalakulások	12
A szén egyszerű szerves vegyületei	3
Az életműködések kémiai alapjai	3
Elemek és szervetlen vegyületeik	2
Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	3
Környezeti kémia és környezetvédelem	3
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: Az anyagok szerkezete és tulajdonságai

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyedül vagy csoportban elvégez egyszerű kémiai kísérleteket leírás vagy szóbeli útmutatás alapján, és értékeli azok eredményét;
- kémiai vizsgálatainak tervezése során alkalmazza az analógiás gondolkodás alapjait és használja az „egyszerre csak egy tényezőt változtatunk” elvet.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri az atom felépítését, az elemi részecskéket, valamint azok jellemzőit, ismeri az izotópok legfontosabb tulajdonságait, érti a radioaktivitás lényegét, és példát mond a radioaktív izotópok gyakorlati felhasználására;
- ismeri az anyagmennyiség és a mól fogalmát, érti bevezetésük szükségességét, és egyszerű számításokat végez m, n és M segítségével;
- ismeri az atom elektronszerkezetének kiépülését a Bohr-féle atommodell szintjén, tisztában van a vegyértékelektronok kémiai reakciókban betöltött szerepével;
- értelmezi a periódusos rendszer fontosabb adatait (vegyjel, rendszám, relatív atomtömeg), alkalmazza a periódusszám és a (fő)csoportszám jelentését a héjak és a vegyértékelektronok szempontjából, ismeri a periódusos rendszer fontosabb csoportjainak a nevét és az azokat alkotó elemek vegyjelét;
- ismeri a molekulaképződés szabályait, ismeri az elektronegativitás fogalmát, és érti a kötéspolaritás lényegét, a kovalens kötést jellemzi száma és polaritása szerint, megalkotja egyszerű molekulák szerkezeti képletét, ismeri a legalapvetőbb molekulaalakokat (lineáris, síkháromszög, tetraéder, piramis, V-alak), valamint ezek meghatározó szerepét a molekulák polaritása szempontjából;
- meghatározza egyszerű molekulák polaritását, és ennek alapján következtet a közöttük kialakuló másodrendű kémiai kötésekre, valamint oldhatósági jellemzőikre, érti, hogy a moláris tömeg és a molekulák között fellépő másodrendű kötések minősége hogyan befolyásolja az olvadás- és forráspontot, ezeket konkrét példákkal támasztja alá;
- érti a részecske szerkezete és az anyag fizikai és kémiai tulajdonságai közötti alapvető összefüggéseket;
- ismeri az egyszerű ionok atomokból való létrejöttének módját, ezt konkrét példákkal szemlélteti, ismeri a fontosabb összetett ionok molekulákból való képződésének módját, tudja a nevüket, összegképletüket, érti egy ionvegyület képletének a megszerkesztését az azt alkotó ionok képlete alapján, érti az ionrács felépülési elvét, az ionvegyület képletének jelentését, konkrét példák segítségével jellemzi az ionvegyületek fontosabb tulajdonságait;
- ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, érti a fémes kötés kialakulásának és a fémek kristályszerkezetének a lényegét, érti a kapcsolatot a fémek kristályszerkezete és fontosabb tulajdonságai között, konkrét példák segítségével (pl. Fe, Al, Cu) jellemzi a fémes tulajdonságokat, összehasonlításokat végez;
- ismeri az anyagok csoportosításának a módját a kémiai összetétel alapján, ismeri ezeknek az anyagcsoportoknak a legfontosabb közös tulajdonságait, példákat mond minden csoport képviselőire, tudja, hogy az oldatok a keverékek egy csoportja;
- érti a „hasonló a hasonlóban jól oldódik” elvet, ismeri az oldatok töménységével és az oldhatósággal kapcsolatos legfontosabb ismereteket, egyszerű számítási feladatokat old meg az oldatok köréből (tömegszázalék, anyagmennyiség-koncentráció, tömegkoncentráció);
- adott szempontok alapján összehasonlítja a három halmazállapotba (gáz, folyadék, szilárd) tartozó anyagok általános jellemzőit, ismeri Avogadro gáztörvényét, és egyszerű számításokat végez gázok térfogatával standard körülmények között, érti a halmazállapot-változások lényegét és energiaváltozását;
- egyedül vagy csoportban elvégez összetettebb, halmazállapot-változással és oldódással kapcsolatos kísérleteket, és megbecsüli azok várható eredményét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Megfigyelési és manuális készség fejlesztése
- A társakkal való együttműködés képességének fejlesztése
- Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása
- A biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása
- Az analógiás gondolkodás fejlesztése
- Alapvető matematikai készségek fejlesztése
- Alkotás digitális eszközzel
- Információkeresés digitális eszközzel
- Az atomok és a periódusos rendszer
- A kovalens kötés és a molekulák
- Az atomrácsos kristályok
- Az ionok, az ionkötés és az ionvegyületek
- A fémes kötés és a fémek
- Az anyagok csoportosítása: elemek, vegyületek és keverékek
- Halmazállapotok, halmazállapot-változások

FOGALMAK

izotópok, vegyértékelektronok, anyagmennyiség, Avogadro-szám, relatív atomtömeg, moláris tömeg, elektronegativitás, elsőrendű kémiai kötés, kötéspolaritás, szerkezeti képlet, másodrendű kémiai kötés, kristályrács, ion, anyagmennyiség-koncentráció, Avogadro-törvény, moláris térfogat, amorf állapot

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Logikai térkép készítése az atomot felépítő atommagról és elektronburokról, az elemi részecskékről, valamint azok legfontosabb szerepéről, tulajdonságairól
- Magyar és/vagy idegen nyelvű mobilalkalmazások keresése és használata az atomok elektronszerkezetével és a periódusos rendszerrel kapcsolatban
- Bemutató készítése „Mengyelejev és a periódusos rendszer” címmel
- Cikkek, illetve hírek keresése a médiában a radioaktív izotópok veszélyeiről, illetve felhasználási lehetőségeiről
- Hevesy György munkásságának bemutatása kiselőadásban
- Marie Curie munkásságának bemutatása poszteren vagy prezentáció formájában
- Bemutató készítése a radiokarbon kormeghatározásról
- Egyszerű számítások elvégzése az anyagmennyiséggel kapcsolatban, pl. egy korty vagy egy csepp vízben lévő vízmolekulák hozzávetőleges számának kiszámítása, egy vascsipeszben lévő vasatomok számának kiszámítása, egy kockacukorban lévő répacukormolekulák számának kiszámítása, vagy egy adott tömegű kénkristályban található kénmolekulák számának kiszámítása
- Demonstrációs kísérletek elvégzése vagy keresése a világhálón az egy csoportban lévő elemek hasonló kémiai tulajdonságainak szemléltetésére (pl. a kálium és a nátrium, a magnézium és a kalcium, a klór és a jód kémiai reakcióinak összehasonlítása), a kísérletek tapasztalatainak szemléltetése
- Logikai térkép készítése a kémiai kötésekről, azok típusairól, főbb jellemzőikről, példákkal
- Egyszerű molekulák felismerése a modelljük alapján, a molekula alakjának és polaritásának meghatározása

- Memóriakártyák készítése a legfontosabb molekulákról (a kártya egyik oldalán a molekula összegképlete és szerkezeti képlete, a másik oldalán az atomok száma, kötései, nemkötő elektronpárjai, alakja, polaritása)
- Molekulák csoportosítása polaritásuk, valamint a közöttük kialakuló legerősebb másodrendű kölcsönhatás alapján
- Egyszerű molekulamodellek készítése a molekulák alakjának megértéséhez, a modellek bemutatása saját készítésű videofelvétel segítségével
- Molekulamodellező alkalmazások keresése és használata
- Az olvadáspont, a forráspont, valamint oldhatósági adatok elemzése, kapcsolat keresése az anyag szerkezete és tulajdonságai között
- Egyszerű kísérletek molekula-, atom-, fém- és ionrácsos anyagok tulajdonságainak összehasonlítására (pl. a kén, a kvarc, a vas, illetve a nátrium-klorid összehasonlítása), a várható tapasztalatok megjóslása, majd összevetése a tényleges tapasztalatokkal, a tapasztalatok táblázatos összefoglalása
- Különféle rácstípusú elemek és vegyületek olvadás- és forráspont adatainak digitális ábrázolása többféle módokon, következtetések levonása, ábraelemzés
- Szilárd kősó és a sóoldat vezetőképességének vizsgálata, előzetes becslés a bekövetkező tapasztalatokkal kapcsolatban, a tapasztalatok alapján következtetések levonása
- Tanulókísérlet elvégzése a rézgálic kristályvíztartalma eltávolításának bemutatására
- Kísérlettervezés 3-4 fős csoportban egy anyag tulajdonságainak vizsgálatára, valamint a tulajdonságok alapján a rácstípus megállapítására
- A pontos és részletes megfigyelés fejlesztése a kén olvasztásos kísérlete segítségével
- Kb. azonos vastagságú vas-, réz- és alumíniumhuzal fizikai tulajdonságainak vizsgálata, összehasonlító táblázat készítése
- Kb. 24,5 dm^3 térfogatú „Avogadro-kocka” készítése kartonból 1 mól gáz térfogatának szemléltetésére
- Egyszerű számítások elvégzése a gázok moláris térfogatával kapcsolatban
- Információkeresés a gázok moláris térfogatának hőmérsékletfüggésével kapcsolatban, az adatok grafikus ábrázolása
- Animáció készítése a gázok, folyadékok és szilárd anyagok szerkezetének és mozgásformáinak szemléltetésére
- Oldódással, illetve halmazállapot-változással járó reakciók elvégzése részletes leírás alapján, a tapasztalatok rögzítése, a következtetések levonása
- Kísérlettervezés a „hasonló a hasonlót old” elv szemléltetésére, a vizsgálat mozgóképes dokumentálása
- Kiselőadás a víz fagyása során bekövetkező térfogatnövekedésről
- Információkeresés a hidrátburoknak az élő szervezetben betöltött szerepével kapcsolatban
- Animáció keresése vagy készítése a hidrátburok kialakulásának bemutatására
- Az ásványvizes palackok címkéjén található koncentrációértékek értelmezése
- Szövegaláírással ellátott fényképgaléria összeállítása az elvégzett kísérletekkel kapcsolatban

TÉMAKÖR: Kémiai átalakulások
JAVASOLT ÓRASZÁM: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a kémiai reakciókat szimbólumokkal írja le;
- egyedül vagy csoportban elvégez egyszerű kémiai kísérleteket leírás vagy szóbeli útmutatás alapján, és értékeli azok eredményét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti a fizikai és kémiai változások közötti különbségeket;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének feltételeit, ismeri, érti és alkalmazza a tömeg- és töltésmegmaradás törvényét a kémiai reakciókra;
- ismeri a kémiai reakciók csoportosítását többféle szempont szerint: a reagáló és a képződő anyagok száma, a reakció energiaváltozása, időbeli lefolyása, iránya, a reakcióban részt vevő anyagok halmazállapota szerint;
- konkrét reakciókat termokémiai egyenlettel is felír, érti a termokémiai egyenlet jelentését, ismeri a reakcióhő fogalmát, a reakcióhő ismeretében megadja egy reakció energiaváltozását, energiadiagramot rajzol, értelmez, ismeri a termokémia főtételét és jelentőségét a többlépéses reakciók energiaváltozásának meghatározásakor;
- érti a katalizátorok hatásának elvi alapjait;
- ismer egyirányú és egyensúlyra vezető kémiai reakciókat, érti a dinamikus egyensúly fogalmát, ismeri és alkalmazza az egyensúly eltolásának lehetőségeit Le Châtelier elve alapján;
- ismeri a fontosabb savakat, bázisokat, azok nevét, képletét, Brønsted sav-bázis elmélete alapján értelmezi a sav és bázis fogalmát, ismeri a savak és bázisok erősségének és értékűségének jelentését, konkrét példát mond ezekre a vegyületekre, érti a víz sav-bázis tulajdonságait, ismeri az autoprotolízis jelenségét és a víz autoprotolízisének a termékeit;
- konkrét példákon keresztül értelmezi a redoxireakciókat oxigénfelvétel és oxigénleadás alapján, ismeri a redoxireakciók tágabb értelmezését elektronátmenet alapján is, konkrét példákon bemutatja a redoxireakciót, eldönti egy egyszerű redoxireakció egyenlete ismeretében az elektronátadás irányát, az oxidációt és redukciót, megadja az oxidálószert és a redukálószert;
- érti az elektromos áram és a kémiai reakciók közötti összefüggéseket: a galvánelemek áramtermelésének és az elektrolízisnek a lényegét;
- tisztában van az elektrokémiai áramforrások felépítésével és működésével, ismeri a Daniell-elem felépítését és az abban végbemenő folyamatokat, az elem áramtermelését;
- ismeri az elektrolizáló cella felépítését és az elektrolízis lényegét a hidrogén-klorid-oldat grafitelektródos elektrolízise kapcsán, érti, hogy az elektromos áram kémiai reakciók végbemenetelét segíti, példát ad ezek gyakorlati felhasználására (alumíniumgyártás, galvanizálás).

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása
- A problémamegoldó képesség fejlesztése
- Vitakészség fejlesztése
- A társakkal való együttműködés fejlesztése
- Az analógiás gondolkodás fejlesztése
- Alkotás digitális eszközzel
- Információkeresés és -megosztás digitális eszközzel
- A kémiai reakciók általános jellemzése és csoportosítása

- A reakciók egyenletének leírása képletekkel, az egyenlet értelmezése
- Savak, bázisok, sav-bázis reakciók
- A kémhatás és a pH
- A redoxireakciók
- Elektrokémiai alapismeretek

FOGALMAK

reakcióhő, Hess-tétel, dinamikus egyensúly, a legkisebb kényszer elve, Brønsted-féle sav-bázis elmélet, amfoter vegyület, oxidáció, redukció, redoxireakció, galvánelem, elektród, akkumulátor, elektrolízis

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Kémiai dominó készítése és használata a reakciók típusaival és a reakcióegyenletekkel kapcsolatban
- Internetes oldalak keresése és használata a tömegmegmaradás törvényének szemléltetésére
- Egyszerű kémcsőkísérletek elvégzése a különböző reakciótípusokra: exoterm – endoterm, sav-bázis – redoxi, gázfejlődés – csapadékképződés, pillanatreakció – időreakció
- Az elvégzett kísérletekről jegyzőkönyv vagy narrált videofelvétel készítése
- Egyszerű, életszerű, a gyakorlati szempontból is releváns sztöchiometriai feladatok megoldása a reakcióegyenlet alapján
- Adatok, grafikonok, leírt jelenségek tapasztalatainak értelmezése a termokémia tárgyköréből
- A katalizátorok működésének vizsgálata, a kísérletek elvégzése leírás alapján, a tapasztalatok rögzítése, magyarázata
- A katalizátorok mindennapi életben betöltött szerepének felismerése és alátámasztása példákkal, az enzimreakciók áttekintése
- A reakciósebesség vizsgálata, adott reakció sebességének különböző módszerekkel való növelése, az „egyszerre csak egy tényezőt változtatunk” elv alkalmazásával, jegyzőkönyv készítése, számadatokkal, következtetések levonásával
- Animációk és szimulációk keresése az interneten a kémiai egyensúlyok és a Le Châtelier-féle legkisebb kényszer elvének demonstrálására
- A kémiai egyensúly szemléltetése szénsavas üdítőital segítségével
- A leggyakoribb, legismertebb savak tulajdonságainak vizsgálata egyszerű kémcsőkísérletekkel (reakció lúgokkal, fémekkel, mészkővel), tapasztalatok megfigyelése, rögzítése, magyarázata
- Bemutató készítése a háztartásban előforduló savakról, azok kémiai összetételéről, molekuláik szerkezetéről, felhasználási módjukról és biztonságos kezelésükről
- Bemutató készítése a háztartásban előforduló lúgos kémhatású anyagokról/oldatokról, azok kémiai összetételéről, felhasználási módjukról és biztonságos kezelésükről
- Hígítási sor készítése erős savból és bázisból, a pH megállapítása indikátorpapírral, a pH és az oldat oxóniumion-koncentrációja közötti kapcsolat áttekintése
- Animáció keresése az egy-, illetve többértékű savak esetében a közömbösítésük során bekövetkező pH-változás szemléltetésére
- Egyszerű galvánelemek (pl. Daniell-elem) összeállítása, gyümölcselemek készítése, a bennük végbemenő redoxireakciók értelmezése
- Házi dolgozat vagy bemutató készítése „A gyakorlatban használt elektrokémiai áramforrások” címmel – összetétel, felépítés, működés, felhasználási területek, környezetvédelmi vonatkozások
- „Tényleg 0% emisszió jellemzi az elektromos autókat?” – érvelő vita lefolytatása

- Hidrogén-klorid-oldat elektrolizálására alkalmas cella összeállítása és működtetése
- Elektrolizáló cella összeállítása és működtetése – hypo előállítása laboratóriumban nátrium-klorid-oldat grafitelektródos elektrolízisével, a hypo tulajdonságainak (kémhatás, oxidáló hatás) vizsgálata
- A vízbontás és a cink-jodid-oldat elektrolízisének kivitelezése vagy videofelvételen való megtekintése, a tapasztalatok értelmezése
- Animáció keresése az ionvándorlás szemléltetésére
- Projektmunka: „Oláh György és a direkt metanolos tüzelőanyagcella” – a működés bemutatása, előnyeinek kiemelése a környezet- és energiatermelés, valamint a fenntarthatóság szempontjából
- Érvelő beszélgetés kezdeményezése „Működhet-e vízzel egy autó?” címmel
- Interaktív feladatok készítése az interneten található feladatkészítő alkalmazások segítségével

TÉMAKÖR: A szén egyszerű szerves vegyületei

JAVASOLT ÓRASZÁM: 3 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri az anyagok jellemzésének logikus szempontrendszerét: anyagszerkezet – fizikai tulajdonságok – kémiai tulajdonságok – előfordulás – előállítás – felhasználás;
- ismeri a legegyszerűbb szerves kémiai reakciótípusokat;
- analógiás gondolkodással következtet a szerves vegyület tulajdonságára a funkciós csoportja ismeretében;
- magabiztosan használ magyar és idegen nyelvű mobiltelefonos/táblagépes applikációkat kémiai tárgyú információk keresésére;
- egyedül vagy csoportban elvégez egyszerű kémiai kísérleteket leírás vagy szóbeli útmutatás alapján, és értékeli azok eredményét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a szerves vegyületeket felépítő organogén elemeket, érti a szerves vegyületek megkülönböztetésének, külön csoportban tárgyalásának az okát, az egyszerűbb szerves vegyületeket szerkezeti képlettel és összegképlettel jelöli;
- ismeri a telített szénhidrogének homológ sorának felépülési elvét és fontosabb képviselőiket, ismeri a metán fontosabb tulajdonságait, jellemzi az anyagok szempontrendszere alapján, ismeri a homológ soron belül a forráspont változásának az okát, valamint a szénhidrogének oldhatóságát, ismeri és egy-egy kémiai egyenlettel leírja az égés, a szubsztitúció és a hőbontás folyamatát;
- érti az izoméria jelenségét, példákat mond konstitúciós izomerekre;
- ismeri a telítetlen szénhidrogének fogalmát, az etén és az acetilén szerkezetét és fontosabb tulajdonságait, ismeri és reakcióegyenletekkel leírja a telítetlen szénhidrogének jellemző reakciótípusait, az égést, az addíciót és a polimerizációt;
- felismeri az aromás szerkezetet egy egyszerű vegyületben, ismeri a benzol molekulaszerkezetét és fontosabb tulajdonságait, tudja, hogy számos illékony aromás szénhidrogén mérgező;
- példát mond közismert halogéntartalmú szerves vegyületre (pl. kloroform, vinil-klorid, freonok, DDT, tetrafluoretén), és ismeri felhasználásukat;
- ismeri és vegyületek képletében felismeri a legegyszerűbb oxigéntartalmú funkciós csoportokat: a hidroxilcsoportot, az oxocsoportot, az étercsoportot;

- ismeri az alkoholok fontosabb képviselőit (metanol, etanol, glikol, glicerin), azok fontosabb tulajdonságait, élettani hatásukat és felhasználásukat;
- felismeri az aldehidcsoportot, ismeri a formaldehid tulajdonságait, az aldehidek kimutatásának módját, felismeri a ketocsoportot, ismeri az aceton tulajdonságait, felhasználását;
- ismeri és vegyületek képletében felismeri a karboxilcsoportot és az észtercsoportot, ismeri az egyszerűbb és fontosabb karbonsavak (hangyasav, ecetsav, zsírsavak) szerkezetét és lényeges tulajdonságait;
- az etil-acetát példáján bemutatja a kis szénatomszámú észterek jellemző tulajdonságait, tudja, hogy a zsírok, az olajok, a foszfatidok, a viaszok egyaránt az észterek csoportjába tartoznak;
- szerkezetük alapján felismeri az aminok és az amidok egyszerűbb képviselőit, ismeri az aminocsoportot és az amidcsoportot.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az analógiás gondolkodás fejlesztése
- Vitakészség fejlesztése
- A rendszerezőképesség fejlesztése
- Információk keresése és megosztása digitális eszközökkel
- A telített szénhidrogének
- A telítetlen szénhidrogének
- A halogéntartalmú szerves vegyületek
- Az oxigéntartalmú szerves vegyületek
- A nitrogéntartalmú szerves vegyületek

Fogalmak

funkciós csoport, homológ sor, telített és telítetlen szénhidrogének, szerves reakciótípusok, izoméria, konstitúció, aromás vegyületek, heteroatom, alkoholok, aldehidek, ketonok, éterek, karbonsavak, észterek, aminok, amidok

Javasolt tevékenységek

- Pálcikamodellek használata egyszerű konstitúciós izomer vegyületek molekulaszerkezetének a modellezésére, az etanol és a dimetil-éter összehasonlítása
- Szerkezeti képletek felírásának gyakorlása molekulamodellek alapján
- Az anyagok jellemzési szempontrendszerének bemutatása a legegyszerűbb szénhidrogén, a metán példáján, a szerkezet és a tulajdonságok kapcsolatának elemzése, az összefüggések keresése
- Anyagismereti kártyák készítése az egyes vegyületcsoportok gyakorlati szempontból legfontosabb képviselőiről az anyagok jellemzésének szempontrendszere alapján
- Táblázatos adatok értelmezése, elemzése, összefüggések keresése az alkánok homológ sora, tagjainak moláris tömege, molekulapolaritása, halmazállapota (olvadás- és forráspontja), sűrűsége és oldhatósága kapcsán, grafikonok, diagramok készítése a táblázat adatainak felhasználásával
- Kiselőadás a metán és a sújtólégrobbanások témaköréből
- A CO-hegesztéssel kapcsolatos prezentáció készítése
- Kiselőadás a Davy-lámpa történetéről és működéséről
- Logikai térkép készítése a szénhidrogének áttekintésére, amely tartalmazza a tanult szénhidrogén-csoportokat, azok legfontosabb tulajdonságait, és példák megnevezése a gyakorlati szempontból fontos képviselőikre

- Internetes információgyűjtés és bemutató készítése a halogénezett szénvegyületek gyakorlati jelentőségéről, felhasználásáról, élettani és környezetvédelmi vonatkozásairól
- A különböző szerves vegyületcsoportok legjellemzőbb képviselőinek (etanol, dietil-éter, aceton, ecetsav, etil-acetát) bemutatása, az anyagok legjellemzőbb tulajdonságainak megfigyelése, kapcsolatok keresése az anyagok tulajdonságai és köznapi felhasználása között
- Egyszerű kísérletek elvégzése leírás alapján benzinnel, etil-alkohollal, acetonnal, ecetsavval, valamint aldehidcsoportot tartalmazó vegyületekkel, a kísérletek fényképes és/vagy mozgóképes dokumentálása
- Médiatartalmak keresése a metanol-mérgezések kapcsán, híradások, videofelvételek keresése alkoholok (metanol, etanol, glikol) okozta mérgezésekkel kapcsolatban
- Érvelő vita a házi pálinkafőzés mellett és ellen
- Görgey Artúr vegyészeti munkásságát bemutató poszter vagy prezentáció készítése
- A palmitinsav, sztearinsav és olajsav molekuláinak modellezése
- Információgyűjtés a környezetünkben és szervezetünkben megtalálható szerves savakról, azok jelentőségéről
- Információgyűjtés az interneten „Nagyhatású aminok az élő szervezetekben” címmel, kapcsolat keresése a biológiával, az életfolyamatokkal
- Kabay János tevékenységét bemutató poszter vagy bemutató készítése
- Kritikusan válogatott videofilmek megtekintése alapvető, de nem minden laboratóriumban kivitelezhető kémiai kísérletekről, a pontos, precíz megfigyelések jelentőségének hangsúlyozása

TÉMAKÖR: Az életműködések kémiai alapjai

JAVASOLT ÓRASZÁM: 3 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyedül vagy csoportban elvégez egyszerű kémiai kísérleteket leírás vagy szóbeli útmutatás alapján, és értékeli azok eredményét;
- mobiltelefonos/táblagépes alkalmazások segítségével médiatartalmakat, illetve bemutatókat hoz létre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a biológiai szempontból fontos szerves vegyületek építőelemeit (kémiai összetételét, a nagyobbak alkotó molekuláit);
- ismeri a lipid gyűjtőnevet, tudja, hogy ebbe a csoportba hasonló oldhatósági tulajdonságokkal rendelkező vegyületek tartoznak, felsorolja a lipidek legfontosabb képviselőit, felismeri azokat szerkezeti képlet alapján, ismeri a lipidek csoportjába tartozó vegyületek egy-egy fontos szerepét az élő szervezetben;
- ismeri a szénhidrátok legalapvetőbb csoportjait, példát mond mindegyik csoportból egy-két képviselőre, ismeri a szőlőcukor képletét, összefüggéseket talál a szőlőcukor szerkezete és tulajdonságai között, ismeri a háztartásban található szénhidrátok besorolását a megfelelő csoportba, valamint köznapi tulajdonságaikat (ízük, oldhatóságuk) és felhasználásukat, összehasonlítja a keményítő és a cellulóz molekulaszerkezetét és tulajdonságait, valamint szerepüket a szervezetben és a táplálékaink között;

– tudja, hogy a fehérjék aminosavakból épülnek fel, ismeri az aminosavak általános szerkezetét és azok legfontosabb tulajdonságait, ismeri a fehérjék elsődleges, másodlagos, harmadlagos és negyedleges szerkezetét, érti e fajlagos molekulák szerkezetének kialakulását, példát mond a fehérjék szervezetben és élelmiszereinkben betöltött szerepére, ismeri a fehérjék kicsapásának módjait és ennek jelentőségét a mérgezések kapcsán.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az analógiás gondolkodás fejlesztése
– Keresés digitális eszközzel
– A lipidek
– A szénhidrátok
– A fehérjék

FOGALMAK

lipidek, trigliceridek, szénhidrátok, kondenzáció, hidrolízis, aminosav, polipeptid, fehérjék szerkezete

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Halmazábra, logikai térkép készítése a biológiai szempontból fontos szerves vegyületek áttekintésére
– Biológiai szempontból fontos vegyületek kivonása növényi és állati eredetű anyagokból (pl. színanyagok pirospaprikából vagy hagymahéjból, cukrok gyümölcsökből, olajok magvakból)
– Biológiai szempontból fontos vegyületek kimutatása élelmiszerekből (pl. redukáló cukrok kimutatása ezüsttükörpróbával, fehérje kimutatása xantoprotein-reakcióval, keményítő kimutatása Lugol-oldattal)
– Egyszerű tanulókísérletek a növényi eredetű olajok és az állati eredetű zsírok tulajdonságainak megfigyelésére
– A szőlőcukor-molekula térbeli szerkezetének modellezése pálcikamodell és webes molekulaszerkesztő és -megjelenítő alkalmazások segítségével, a molekula stabilitásáért felelős tényezők megállapítása
– Videofilm készítése „Szénhidrátok a háztartásban” címmel, bemutatva az otthonunkban fellelhető szénhidrátok csoportosítását, eredetét, tulajdonságaikat és felhasználásukat
– Kiselőadás az esszenciális aminosavak jelentőségéről
– Fehérjekicsapási reakciók elvégzése, fehérjeoldat reakciója erős savval, lúggal, könnyű- és nehézfémsók oldatával, kicsapás alkohollal, hővel, illetve mechanikai úton
– 3D-s fehérjeszerkezeti modellek keresése az interneten az elsődleges, másodlagos, harmadlagos és negyedleges szerkezet megfigyelésére
– Információkeresés az enzimek szerepéről és csoportosításáról
– Az enzimek működésének szemléltetése egyszerű tanulókísérlettel (pl. a hidrogén-peroxid bontása burgonyával)
– A konstitúciós képlettől a vonalábráig – a biológiai szempontból fontos szerves vegyületek ábrázolásának gyakorlása különböző képletekkel, a szerkezet ábrázolásának egyszerűsítései, a kémia- és biológiaórán használt képletek közötti különbségek kiemelése
– Érvelő vita az egyszer használatos műanyag poharak, tányérok, evőeszközök, valamint papírból és fából készült társaik mellett és ellen: „Miért váltja/válthatja fel sok helyen a cellulóz a műanyagból készült party kellékeket?”

TÉMAKÖR: Elemek és szervetlen vegyületeik

JAVASOLT ÓRASZÁM: 2 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismer megbízható magyar és idegen nyelvű internetes forrásokat kémiai tárgyú, elemekkel és vegyületekkel kapcsolatos képek és szövegek gyűjtésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a hidrogén, a halogének, a kalkogének, a nitrogén, a szén és fontosabb vegyületeik fizikai és kémiai sajátságait, különös tekintettel a köznapi életben előforduló anyagokra;
- alkalmazza az anyagok jellemzésének szempontjait a hidrogénre, kapcsolatot teremt az anyag szerkezete és tulajdonságai között;
- ismeri a halogének képviselőit, jellemzi a klórt, ismeri a hidrogén-klorid és a nátrium-klorid tulajdonságait;
- ismeri és jellemzi az oxigént és a vizet, ismeri az ózont mint az oxigén allotróp módosulatát, ismeri mérgező hatását (szmogban) és UV-elnyelő hatását (ózonpajzsban);
- ismeri és jellemzi a ként, a kén-dioxidot és a kénsavat;
- ismeri és jellemzi a nitrogént, az ammóniát, a nitrogén-dioxidot és a salétromsavat;
- ismeri a vörösfoszfort és a foszforsavat, fontosabb tulajdonságaikat és a foszfor gyufagyártásban betöltött szerepét;
- összehasonlítja a gyémánt és a grafit szerkezetét és tulajdonságait, különbséget tesz a természetes és mesterséges szenek között, ismeri a természetes szenek felhasználását, ismeri a koksz és az aktív szén felhasználását, példát mond a szén reakcióira (pl. égés), ismeri a szén oxidjainak (CO, CO_2) a tulajdonságait, élettani hatását, valamint a szénsavat és sóit, a karbonátokat;
- ismeri a fémrács szerkezetét és az ebből adódó alapvető fizikai tulajdonságokat;
- ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, megkülönbözteti az alkálifémeket, az alkáliföldfémeket, ismeri a vas, az alumínium, a réz, valamint a nemesfémek legfontosabb tulajdonságait;
- kísérletek tapasztalatainak ismeretében értelmezi a fémek egymáshoz viszonyított reakciókészségét oxigénnel, sósavval, vízzel és más fémionok oldatával, érti a fémek redukáló sorának felépülését, következtet fémek reakciókészségére a sorban elfoglalt helyük alapján;
- használja a fémek redukáló sorát a fémek tulajdonságainak megjóslására, tulajdonságaik alátámasztására;
- ismeri a fontosabb fémek (Na, K, Mg, Ca, Al, Fe, Cu, Ag, Au, Zn) fizikai és kémiai tulajdonságait;
- ismeri a fémek köznapi szempontból legfontosabb vegyületeit, azok alapvető tulajdonságait (NaCl, Na_2CO_3, $NaHCO_3$, Na_3PO_4, $CaCO_3$, $Ca_3(PO_4)_2$, Al_2O_3, Fe_2O_3, $CuSO_4$);
- ismer eljárásokat fémek ércekből történő előállítására (vas, alumínium).

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Alkotás digitális eszközökkel
- Kísérletek értelmezése
- Az analógiás gondolkodás fejlesztése
- A rendszerezőképesség fejlesztése
- A digitális kompetencia fejlesztése
- A hidrogén

- A halogének
- A kalkogének
- A nitrogéncsoport elemei
- A szén és szervetlen vegyületei
- A fémek általános jellemzése
- A fémek csoportosítása és kémiai tulajdonságaik
- A legfontosabb fémvegyületek tulajdonságai

FOGALMAK

durranógáz, szökőkút-kísérlet, jódtinktúra, allotróp módosulatok, szintézis, természetes és mesterséges szenek, könnyűfémek, nehézfémek, a fémek redukáló sora, korrózióvédelem

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Anyagismereti kártyák készítése a legfontosabb elemekről és szervetlen vegyületekről az anyagok jellemzésének szempontrendszere alapján
- Az anyagok tulajdonságainak levezetése a szerkezetből, a felhasználásuk kapcsolatba hozása a tulajdonságokkal
- Magyar és idegen nyelvű applikációk keresése és használata az anyagok tulajdonságainak megismeréséhez, a megszerzett információk kritikus kezelése, pontosítások elvégzése szakkönyvek, tankönyvek segítségével
- Egyszerű, lehetőleg tanulókísérletek elvégzése a tananyagban előkerülő nemfémes elemek és vegyületeik előállítására, tulajdonságaik bemutatására
- Egyszerű tanulókísérlet a durranógáz összetételének igazolására, a kísérlet mozgóképes dokumentálása
- Összefoglaló táblázat készítése a nemfémes elemekről, hidrogénnel alkotott vegyületeikről, oxidjaikról, oxosavaikról és sóikról
- Kritikusan válogatott videofilmek megtekintése alapvető, de nem minden laborban kivitelezhető kémiai kísérletekről, a pontos, precíz megfigyelések jelentőségének hangsúlyozása
- Kiselőadások egyes nemfémes elemek és vegyületeik köznapi életben betöltött szerepéről (pl. „A klór és a víztisztítás”, „A kén használata a borászatban”, „Az aktív szén és az adszorpció”, „A néma gyilkos – a szén-monoxid”, „Miért nevezik a szén-dioxidot mustgáznak?” címekkel)
- Bemutatók készítése tudománytörténeti témákban (pl. „Irinyi János és a gyufa”, „Haber és Bosch ammóniaszintézise”, „Semmelweis Ignác és a klórmeszes fertőtlenítés”)
- Színes molekulamodellek készítése polisztirolgolyókból a molekulaszerkezeti ismeretek elmélyítése céljából
- Folyamatábrák készítése a nemfémes elem – nemfém-oxid – oxosav, valamint a fémes elem – fém-oxid – lúg előállítási/levezetési sorokra
- A fémek legfontosabb képviselőinek csoportosítása különféle szempontok szerint (pl. helyük a periódusos rendszerben, színük, sűrűségük, korróziós hajlamuk, keménységük alapján)
- A köznapi élet szempontjából legfontosabb fémek (vas, réz, alumínium, esetleg ezüst, arany) tulajdonságainak megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, a vizsgálatok jegyzőkönyves dokumentálása
- A fémek redukáló sorának felépítése egyszerű kísérletek elvégzésén keresztül – fémek reakciója oxigénnel, savakkal, vízzel, valamint más fémionok vizes oldatával

- Az alumínium, az alumínium-oxid, illetve az alumínium-hidroxid reakciójának vizsgálata savakkal és lúgokkal
- A korrózió folyamatának egyszerű kísérletes szemléltetése (pl. vashuzal nedves levegőn, alufólia higany(II)-klorid-oldatos kezelés után), információgyűjtés a korrózió elleni védekezés lehetőségeiről
- Egyszerű kísérletek elvégzése a tanult fémvegyületekkel, majd „ismeretlen fehér por" meghatározása a tanult információk és a kísérleti tapasztalatok alapján
- Összehasonlító táblázat készítése a tanult fémekről, fémvegyületekről, azok tulajdonságairól

TÉMAKÖR: Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban

JAVASOLT ÓRASZÁM: 3 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- magabiztosan használ magyar és idegen nyelvű mobiltelefonos/táblagépes applikációkat kémiai tárgyú információk keresésére;
- a különböző, megbízható forrásokból gyűjtött információkat számítógépes prezentációban mutatja be.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a természetben megtalálható legfontosabb nyersanyagokat;
- érti az anyagok átalakításának hasznát, valamint konkrét példákat mond vegyipari termékek előállítására;
- ismeri a különböző nyersanyagokból előállítható legfontosabb termékeket;
- érti, hogy az ipari (vegyipari) termelés során különféle, akár a környezetre vagy szervezetre káros anyagok is keletkezhetnek, amelyek közömbösítése, illetve kezelése fontos feladat;
- az ismeretein alapuló tudatos vásárlással és tudatos életvitellel képes a környezetének megóvására;
- érti a mészkőalapú építőanyagok kémiai összetételét és átalakulásait (mészkő, égetett mész, oltott mész), ismeri a beton alapvető összetételét, előállítását és felhasználásának lehetőségeit, ismeri a legfontosabb hőszigetelő anyagokat;
- érti, hogy a fémek többsége a természetben vegyületek formájában van jelen, ismeri a legfontosabb redukciós eljárásokat (szenes, elektrokémiai redukció), ismeri a legfontosabb ötvözeteket, érti az ötvözetek felhasználásának előnyeit;
- ismeri a mindennapi életben előforduló növényvédő szerek használatának alapvető szabályait, értelmezi a növényvédő szerek leírását, felhasználási útmutatóját, példát mond a növényvédő szerekre a múltból és a jelenből (bordói lé, korszerű peszticidek), ismeri ezek hatásának elvi alapjait;
- ismeri a legfontosabb (N-, P-, K-tartalmú) műtrágyák kémiai összetételét, előállítását és felhasználásának szükségességét;
- ismeri a fosszilis energiahordozók fogalmát és azok legfontosabb képviselőit, érti a kőolaj ipari lepárlásának elvét, ismeri a legfontosabb párlatok nevét, összetételét és felhasználási lehetőségeit, példát mond motorhajtó anyagokra, ismeri a töltőállomásokon kapható üzemanyagok típusait és azok felhasználását;
- ismeri a bioüzemanyagok legfontosabb típusait;

- ismeri a műanyag fogalmát és a műanyagok csoportosításának lehetőségeit eredetük, illetve hővel szemben mutatott viselkedésük alapján, konkrét példákat mond műanyagokra a környezetéből, érti azok felhasználásának előnyeit, ismeri a polimerizáció fogalmát, példát ad monomerekre és polimerekre, ismeri a műanyagok felhasználásának előnyeit és hátrányait, környezetre gyakorolt hatásukat;
- ismeri az élelmiszereink legfontosabb összetevőinek, a szénhidrátoknak, a fehérjéknek, valamint a zsíroknak és olajoknak a molekulaszerkezetét és tulajdonságait, felsorolja a háztartásban megtalálható legfontosabb élelmiszerek tápanyagait, példát mond bizonyos összetevők (fehérjék, redukáló cukrok, keményítő) kimutatására, ismeri a legfontosabb élelmiszeradalék-csoportokat, alapvető szinten értelmezi egy élelmiszer-tájékoztató címkéjét;
- ismeri a leggyakrabban használt élvezeti szerek (szeszes italok, dohánytermékek, kávé, energiaitalok, drogok) hatóanyagát, ezen szerek használatának veszélyeit, érti az illegális drogok használatával kapcsolatos alapvető problémákat, példát mond illegális drogokra, ismeri a doppingszer fogalmát, megérti és értékeli a doppingszerekkel kapcsolatos információkat;
- ismeri a gyógyszer fogalmát és a gyógyszerek fontosabb csoportjait hatásuk alapján, alapvető szinten értelmezi a gyógyszerek mellékelt betegtájékoztatóját;
- ismeri a méreg fogalmának jelentését, érti az anyagok mennyiségének jelentőségét a mérgező hatásuk tekintetében, példát mond növényi, állati és szintetikus mérgekre, ismeri a mérgek szervezetbe jutásának lehetőségeit (tápcsatorna, bőr, tüdő), ismeri és felismeri a különböző anyagok csomagolásán a mérgező anyag piktogramját, képes ezeknek az anyagoknak a felelősségteljes használatára, ismeri a köznapi életben előforduló leggyakoribb mérgeket, mérgezéseket (pl. szén-monoxid, penészgomba-toxinok, gombamérgezések, helytelen égetés során keletkező füst anyagai, drogok, nehézfémek), tudja, hogy a mérgező hatás nem az anyag szintetikus eredetének a következménye;
- ismeri a mosó- és tisztítószerek, valamint a fertőtlenítőszerek fogalmi megkülönböztetését, példát mond a környezetéből gyakran használt mosó-/tisztítószerre és fertőtlenítőszerre, ismeri a szappan összetételét és a szappangyártás módját, ismeri a hypo kémiai összetételét és felhasználási módját, érti a mosószerek mosóaktív komponenseinek (a felületaktív részecskéknek) a mosásban betöltött szerepét;
- ismeri a kemény víz és a lágy víz közötti különbséget, érti a kemény víz és egyes mosószerek közötti kölcsönhatás (kicsapódás) folyamatát;
- érti a különbséget a tudományos és az áltudományos információk között, konkrét példát mond a köznapi életből tudományos és áltudományos ismeretekre, információkra;
- ismeri a tudományos megközelítés lényegét (objektivitás, reprodukálhatóság, ellenőrizhetőség, bizonyíthatóság);
- látja az áltudományos megközelítés lényegét (feltételezés, szubjektivitás, bizonyítatlanság), felismeri az áltudományosságra utaló legfontosabb jeleket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Természettudományos problémamegoldó képesség fejlesztése
- Kommunikációs készségek fejlesztése
- Vitakészség fejlesztése
- Digitális készségek fejlesztése
- Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása
- Az egészséges életmódra nevelés

- Az építőanyagok kémiája
- A fémek előállításának módszerei
- Növényvédő szerek és műtrágyák
- A kőolaj feldolgozása
- Műanyagok
- Élelmiszereink és összetevőik
- Gyógyszerek, drogok, doppingszerek
- Veszélyes anyagok, mérgek, mérgezések
- Mosó-, tisztító- és fertőtlenítőszerek
- Tudomány és áltudomány

FOGALMAK

mész, érc, fosszilis energiahordozók, természetes és mesterséges alapú műanyag, vízkeménység, felületaktív anyag, toxikus anyag, tudomány, áltudomány

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Összehasonlító táblázat készítése a cement, beton, üveg, mészkő, fa, acél legfontosabb tulajdonságainak bemutatására
- Prezentáció készítése a hazai ipar által felhasznált legfontosabb ércek bemutatására
- A cseppkőképződés kísérleti modellezése, a cseppkő kísérleti úton történő vizsgálata
- Prezentáció készítése a kedvenc ásványokról, illetve kőzetekről
- Videofilm megtekintése a vasgyártásról
- Az alumíniumgyártást bemutató animáció keresése az interneten
- Növényvédő szerek címkéinek értelmezése, a biztonságos, körültekintő használat fontosságának hangsúlyozása
- Érvelő vita a műtrágyázás szükségességének kérdéséről
- Kiselőadás a különböző kőolajpárlatok felhasználásának lehetőségeiről
- Videofilm megtekintése a hazai kőolajfeldolgozásról
- Információgyűjtés a motorbenzin összetételéről, az adalékanyagokról, az oktánszám növelésének lehetőségéről és korlátairól
- Kiselőadás a vegyipari benzin további feldolgozásáról, a pirolízisről, a polietilén, polipropilén, polibutadién gyártásáról
- Érvelő vita a műanyagok felhasználásának előnyeiről és hátrányairól
- Ötletek gyűjtése, miként csökkenthető a mindennapi életünk során használt műanyag termékek mennyisége
- Információgyűjtés a lebomló műanyagokkal kapcsolatban
- Érvekkel alátámasztott kiselőadás vagy bemutató készítése „Ezért nem cserélhető le az összes műanyag lebomló műanyagra” címmel
- Videofilm megtekintése a gumiabroncsok előállításáról, a hazai gumiipari vállalatokról
- A vulkanizált gumi kéntartalmának kimutatása demonstrációs kísérlettel
- Celofán, polietilén, polipropilén, polisztirol, PVC, PET, nylon vizsgálata (hő hatására mutatott változás, oldhatóság, sűrűség), a vizsgálatok mozgóképes dokumentálása, a tapasztalatok táblázatban történő összehasonlítása
- Információgyűjtés és prezentációkészítés az E-számokkal kapcsolatban

- Beszélgetés kezdeményezése a gyógyszerek lejárati ideje betartásának fontosságáról, a lehetséges veszélyek áttekintése
- Kiselőadás a gyógyszerkutatás és -fejlesztés folyamatáról, illetve Richter Gedeon munkásságáról
- Érvelő vita a homeopátiás szerek alkalmazása mellett és ellen
- Bemutató készítése a legismertebb kábítószerek fizikai és pszichés hatásáról
- Véleménycikk írása a doppingszerek rövid és hosszú távú hatásairól és mellékhatásairól
- Mérgezések feltérképezése az irodalmi művekben (pl. Agatha Christie műveiben)
- Kiselőadás „Mérgezések régen és ma” (pl. a tiszazugi mérgezés, polóniumos mérgezés) címmel
- Információgyűjtés a világ különböző pontjain alkalmazott méregjelekről, kiemelve az egységes veszélyességi jelölések bevezetésének jelentőségét
- Információgyűjtés a szintetikus mosószerek összetételéről, a kemény és lágy vízben való alkalmazhatóságukról, a vizes oldataik kémhatásáról, az intelligens molekulák működéséről
- A vízlágyítás módszereinek áttekintése modellkísérletek alapján, Magyarország és Európa vízkeménységi térképének elemzése
- A micellás tisztítók működési elvének feltérképezése
- Áltudományos cikk írása egy kitalált termékkel kapcsolatban
- Áltudományos gondolatokat tartalmazó termékbemutató kisvideó készítése egy kitalált termékkel kapcsolatban

TÉMAKÖR: Környezeti kémia és környezetvédelem

JAVASOLT ÓRASZÁM: 3 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a különböző, megbízható forrásokból gyűjtött információkat számítógépes prezentációban mutatja be.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákkal szemlélteti az emberiség legégetőbb globális problémáit (globális éghajlatváltozás, ózonlyuk, ivóvízkészlet csökkenése, energiaforrások kimerülése) és azok kémiai vonatkozásait;
- ismeri az emberiség előtt álló legnagyobb kihívásokat, kiemelten azok kémiai vonatkozásaira (energiahordozók, környezetszennyezés, fenntarthatóság, új anyagok előállítása);
- példákon keresztül szemlélteti az antropogén tevékenységek kémiai vonatkozású környezeti következményeit;
- kiselőadás vagy projektmunka keretében mutatja be a XX. század néhány nagy környezeti katasztrófáját, és azt, hogy milyen tanulságokat vonhatunk le azok megismeréséből;
- érti a környezetünk megóvásának jelentőségét az emberi civilizáció fennmaradása szempontjából;
- ismeri a zöld kémia lényegét, a környezetbarát folyamatok előtérbe helyezését, példákat mond újonnan előállított, az emberiség jólétét befolyásoló anyagokra (pl. új gyógyszerek, lebomló műanyagok, intelligens textíliák);
- alapvető szinten ismeri a természetes környezetet felépítő légkör, vízburok, kőzetburok és élővilág kémiai összetételét;
- ismeri a legfontosabb környezetszennyező forrásokat és anyagokat, valamint ezeknek az anyagoknak a környezetre gyakorolt hatását;

- ismeri a légkör kémiai összetételét és az azt alkotó gázok legfontosabb tulajdonságait, példákat mond a légkör élőlényekre és élettelen környezetre gyakorolt hatásaira, ismeri a legfontosabb légszennyező gázokat, azok alapvető tulajdonságait, valamint az általuk okozott környezetszennyező hatásokat, ismeri a légkört érintő globális környezeti problémák kémiai hátterét és ezen problémák megoldására tett erőfeszítéseket;
- ismeri a természetes vizek típusait, azok legfontosabb kémiai összetevőit a víz körforgásának és tulajdonságainak tükrében, példákat mond vízszennyező anyagokra, azok forrására, a szennyezés lehetséges következményeire, ismeri a víztisztítás folyamatának alapvető lépéseit, valamint a tiszta ivóvíz előállításának módját;
- érti a kőzetek és a környezeti tényezők talajképző szerepét, példát mond alapvető kőzetekre, ásványokra, érti a hulladék és a szemét fogalmi megkülönböztetését, ismeri a hulladékok típusait, kezelésük módját, környezetre gyakorolt hatásukat;
- példákkal szemlélteti egyes kémiai technológiák, illetve bizonyos anyagok felhasználásának környezetre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Környezettudatos szemlélet fejlesztése
- Vitakészség fejlesztése
- Problémamegoldó készség fejlesztése
- A társakkal való együttműködés fejlesztése
- Alkotás digitális eszközökkel
- Kommunikációs készség fejlesztése
- A légkör kémiája
- A természetes vizek kémiája
- A talaj kémiája
- A hulladékok
- Új kihívások: ember, társadalom, környezet és kémia

Fogalmak

zöld kémia

Javasolt tevékenységek

- Kiselőadás vagy bemutató készítése „Az emberiség legégetőbb globális problémái” címmel
- A lakóhely környezetében működő környezettudatos cégek, vállalatok meglátogatása, a látottakról prezentáció készítése
- A környezettudatosságot hangsúlyozó témanap vagy témahét szervezése
- Projekt: „A XX. század nagy környezeti katasztrófái”, a projekt tartalmának bemutatása kiselőadás formájában
- Információgyűjtés a zöld kémia elveivel kapcsolatban, a nehezebben teljesíthető célok előtt álló akadályok megismerése
- Logikai térkép készítése a légkört felépítő összetevőkről és a leggyakoribb szennyezőkről
- Javaslatok gyűjtése a légszennyezettség csökkentésével kapcsolatban
- Poszter készítése a helyi vagy regionális vízmű ivóvíz-előállítási módjáról, illetve szennyvíztisztítási eljárásáról
- Egy akváriumi szűrő működésének vizsgálata
- A talajszennyezés egyszerű modellezése

Középiskola – alap óraszám

- Projekt vagy videofilm készítése „Hogyan érhető el a hulladékmentes élet?” címmel
- Videofilm megtekintése a hulladékok újrahasznosításáról

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Vizuális kultúra

“Megtanítani a gyerekeket különbséget tenni az igaz és hamis, jó és rossz, a szép és rút között…”

A vizuális nevelés legfontosabb célja, hogy segítse a tanulókat az őket körülvevő világ vizuálisan értelmezhető jelenségeinek megértésében, ezen belül a vizuális művészeti alkotások átélésében és értelmezésében, illetve ennek segítségével környezetünk tudatos alakításában. Ez a cél a tanórai kereteken belül az alkotva befogadás elvét követve valósulhat meg a leghatékonyabban, azaz a tantárgy jellemző tulajdonsága, hogy aktív tanulói tevékenységen alapul. Ezt a célt természetesen megfelelő szaktantermi környezetben, kiscsoportos létszámmal lehet hatékonyan elérni.

A tantárgy fontos célja, hogy a tanulók az iskolában megismerjék a legfontosabb magyar és egyetemes képzőművészeti és építészeti műalkotásokat, nemzetünk hagyományos tárgykultúráját és díszítőművészetét. A tantárgy kulcsszerepet játszik a tanulók érzelmi fejlesztésében, mely az őket körülvevő világhoz való pozitív érzelmi viszonyulásuk kialakításának fontos eszköze. Ennek eredményeként elérendő cél, hogy a tanulók büszkék legyenek a magyar kultúrára, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez.

A vizuális kultúra tantárgy tartalmát három részterület – a képzőművészet, a tárgy- és környezetkultúra, valamint a vizuális kommunikáció – képezi. A vizuális nevelés szempontjából
1. a képzőművészet részterület az ábrázoló és kifejező szándékú, esetleg művészi élményt nyújtó képalkotással, illetve befogadással foglalkozik,
2. a tárgy- és környezetkultúra részterület az ember tervezett tárgyi és épített környezetét jelenti,
3. a vizuális kommunikáció pedig a képekben, gyakran kép és szöveg egységében megjelenő, eleve kommunikációs célú képalkotást tartalmazza. A Nat alapelvei alapján a vizuális kultúra tantárgy gyakorlatközpontúsága a vizuális megismerés, a közvetlen tapasztalatszerzés, az elemző-szintetizáló gondolkodás egységében értelmezendő, és a tanulók ténylegesen megvalósuló alkotó munkáját szolgálja.

Fontos cél továbbá a minél szélesebb körű anyaghasználat, az alkotótevékenységen keresztül a kéz finommotorikájának fejlesztése, a változatos médiumok és megközelítési módok alkalmazása, a vizuális médiumok közötti átjárhatóság és a művészi gondolkodás szabadságának kialakítása. Mindez segíti a tanulók tájékozódását az őket érő nagy mennyiségű vizuális információ feldolgozásában, szelektálásában, majd az önálló, mérlegelni képes szemlélet kialakításában. Jelen korunk jellemző képkészítési lehetőségeit is figyelembe véve további cél a vizuális kommunikáció digitális kultúrához is köthető mindennapi formáinak, illetve az épített környezet és a tárgyi világ vizsgálata, valamint a környezetalakítás tudatosságának fejlesztése.

A köznevelésben a vizuális kultúra tantárgy a művészettel nevelés eszköze, s mint ilyen, az általánosan alapozó, vizuális szemlélet kialakítását és fejlesztését tartja elsőrendű feladatának.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Ahogyan a kisgyermekkorban a megismerés alapvető eszköze a vizualitás, úgy a későbbi tanulási folyamatban is meghatározó szerepe van a vizuálisan nyerhető információk feldolgozásának. Érzékszerveink által nyerhető információk 70 %-át a látás útján szerezzük!A vizuális megfigyelés, a belső képalkotás, a vizuális elemzés, összehasonlítás, esetleg a tapasztalatok, a következtetések vizuális megjelenítése – kiváltképp a digitális kor vizuális dominanciája miatt – az információszerzés, a tanulás feltétele. A vizuális információszerzés rutinja különösen fontos az önálló tanulás szempontjából. A vizuális gondolkodás ugyanakkor nemcsak az információszerzést, hanem az információk feldolgozását és a gondolkodási folyamatokat is ösztönözheti (például gondolattérkép, modellalkotás), segítséget nyújtva különböző tanulási stílusok és stratégiák megtalálásában. Miközben a vizuális kultúra tantárgy változatos tevékenységei és fejlesztési technikái más tudásterületeket is támogathatnak, olyan tanulási motivációt jelentenek, melyek érdekesebbé, izgalmasabbá és sikeresebbé tehetik a tanulók számára a tanulást.

Kommunikációs kompetenciák: A vizuális kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék és használják a vizuális kommunikáció lehetőségeinek minél szélesebb skáláját. A digitáliseszköz-használat – a kommunikációs csatornák átalakításával – folyamatosan hatást gyakorol a kommunikáció domináns formáira és minőségére. A vizuális kommunikációs formák értelmezése, értő és felelős használata – ami a vizuális kultúra tantárgy keretében fejlesztheti leginkább – a mindennapi életben és a munka világában is elengedhetetlen. A vizuális kultúra a művészeti nevelés olyan átfogó megközelítésére törekszik, melynek keretében sokféle önkifejezési forma (vizuális megjelenítés, beszéd, mozgás) gyakorlására van mód, ami a kommunikációs lehetőségek körét is tágítja.

Digitális kompetenciák: A digitális kor, amelyben élünk, nagyrészt vizuális kommunikációs formákat használ, ezért a vizuális kultúra tantárgynak is alapvető feladata, hogy segítse a digitális médiumok használatát, mind a közlés, mind a befogadás képességeinek fejlesztésével. A kreatív feladatmegoldás érdekében a tanulók digitálisan hozzáférhető információkat gyűjtenek, és életkori sajátosságaiknak megfelelően lehetőséget kapnak arra, hogy az egy-egy tananyagrész produktumát digitális formában készítsék el. Ezáltal megtanulják, hogy hogyan érdemes alkotó folyamatba építeni az elérhető és összegyűjthető információkat, és hogyan lehet felhasználni a technikai lehetőségeket. A digitális technika lehetőségeinek előre nem látható fejlődési iránya miatt legfontosabb éppen a változásokra reagálni tudó tanulói személyiség fejlesztése.

A matematikai, gondolkodás kompetenciái: A megismerési folyamatok fontos eleme a vizuális megfigyelés. A vizualitás a belső képalkotásnak, majd az ismeretszerzésnek és a magasabb szintű gondolkodási folyamatoknak is sajátos eszköze. A vizuális kultúra tanulása során mind a szabad alkotásban , mind az egyszerű tervezési feladatokban a problémamegoldó gondolkodást gyakorolhatja a tanuló, amikor végigjárja az információgyűjtés, -elemzés, -értelmezés, az ötletelés, a tesztelés és az újraértelmezés szakaszait. Minden problémamegoldás esetében nagy jelentősége

van a szabad asszociáción alapuló, divergens gondolkodási szakaszoknak, amit a vizuális kultúra tantárgy tanulása a nyitottság, az egyéni ötletek és a sajátos kifejezési megoldások bemutatásával és elfogadásával jelentős mértékben képes fejleszteni.

A társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái: Az életkori sajátosságok változásával az identitás keresésének egy sajátos és izgalmas lehetősége a szűkebb, majd az egyre tágabb kulturális környezettel való ismerkedés. A vizuális kultúra tantárgy ezen belül bemutatja kulturális örökségünk bizonyos részeit, amelynek kapcsán egyrészt felhívja a figyelmet a közös értékeinkre és azok megőrzésének jelentőségére, másrészt a vizuális alkotásokkal való kapcsolat megalapozott értékítélet megfogalmazására ösztönöz. A kortárs képzőművészet fontos feladata, hogy a művészet sajátos kifejezési formáival hívja fel a társadalom figyelmét a kortárs problémákra, így a vizuális kultúra tantárgy sajátos, szokatlan megjelenésekkel is képes üzeneteket közvetíteni a körülöttünk lévő társadalmi és környezeti jelenségekkel kapcsolatban. Ugyanakkor – miután a vizuális kultúra tantárgy feladata nem csupán a kultúra és a magasművészet közvetítése, hanem a média és az épített, tervezett környezetünk vizuális szempontú vizsgálata is – e tartalmakhoz kapcsolódóan hatást gyakorol a társadalmi felelősség erősítésére is.

Személyes és társas kompetenciák: A művészettel nevelés elvének megfelelően a vizuális kultúra tantárgy kiemelt feladata a személyiség fejlesztése, különös tekintettel a személyes és társas kompetenciákra. A tantárgy egyik jellemzője a gazdag önkifejezési formák támogatása, ami segíti az önismeretet és a reális önértékelés kialakítását, miközben a változatos tevékenységi formák nagyobb esélyt adnak a sikerélmény elérésére. Az érzelmek kifejezéséhez, felismeréséhez és szabályozásához kapcsolódó készségek gyakorlása ugyanakkor szerepet játszik a társas viselkedésben is. A vizuális kultúra tantárgy – és ezen belül a kreatív problémamegoldás fejlesztésének – lehetősége, hogy csoportos együttműködésben valósuljon meg, azaz a feladatmegoldások sokféle nézőpont és sokféle tudás megjelenítésével, mindenki közreműködésével és megelégedésével jöjjön létre. A csoportos együttműködésen alapuló alkotó vagy befogadó feladatmegoldásokban lehetőség van a különböző szerepek megtapasztalására, a közös döntések megvitatására és a konfliktushelyzetek megoldására, végül a legjobb megoldás érdekében a produktív tevékenység gyakorlására.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A vizuális kultúra tantárgy a *Művészetek* tanulási terület részeként, hagyományosan magába foglalja a műalkotások elemző vizsgálatát, így alapvető feladata a művészet kultúraközvetítésben elfoglalt helyének hangsúlyozása. Cél, hogy kontextusba helyezze a művészettörténeti változásokat, különös tekintettel kulturális örökségünk jelentőségére, ugyanakkor a tantárgy feladata a kortárs kulturális jelenségek értelmezése is. A tantárgy fontos célja, hogy a tanulók az iskolában megismerjék a magyarság által létrehozott legfontosabb képzőművészeti és építészeti alkotásokat, nemzetünk hagyományos tárgykultúráját és díszítőművészetét, ezáltal büszkék legyenek a magyar kultúrára, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez. A befogadó tevékenység aktív alkotótevékenységgel támogatva a kreativitásfejlesztés egyedülálló lehetőségeként működik. A kreatív gazdaság a világ

leggyorsabban fejlődő ága, hisz a mindennapos kihívásokkal szemben mindig új megoldásokra van szükség. A vizuális kultúra tantárgy az alkotó feladataiban olyan megoldásra váró problémákat tud meghatározni, amelyek kreatív megoldásokat kívánnak, a megoldások pedig produktum formájában is bemutatásra kerülnek.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A vizuális kultúra tantárgy leginkább a személyiségfejlesztésben betöltött feladata miatt képes a munkavállalói és vállalkozói kompetenciák fejlesztésére. A kreatív feladatmegoldás megköveteli az adott helyzet rugalmas kezelését, az innovatív ötletek, új megoldások megtalálását, a megoldás érdekében a helyzetek értékelését, majd a hatékony döntés céljából a kitartó mérlegelést és döntést. A csoportos feladatmegoldások (például projektfeladatok) esetében a tanuló kipróbálhat ugyanakkor olyan együttműködéseket is, amelyekre a munka világában is szüksége lehet.

9. évfolyam

(szabadon tervezhető órakeret terhére heti 1 óra /éves 34 óra)

A 9. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgy alapóraszáma: 34 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Korszak, stílus, műfaj – művészetek az őskortól napjainkig	16
Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	10
Alkotó vizuális közlés – Vizuális információfeldolgozás	8
Összes óraszám:	34

TÉMAKÖR: Korszak, stílus, műfaj – művészetek az őskortól napjainkig

JAVASOLT ÓRASZÁM: 16 ÓRA

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkotó és befogadó tevékenységei során érti és komplex módon használja a vizuális nyelv eszközeit;
- ismeri és felismeri az egyes művészettörténeti korszakok jellemzőit, ismertebb alkotásait
- az alkotótevékenység során szerzett tapasztalatait önálló feladatmegoldás során beépíti, és az eredményes feladatmegoldás érdekében szükség szerint továbbfejleszti;

- a vizuális megjelenések elemzése és értelmezése során a befogadó és az alkotó szerepkört egyaránt megismerve reflexióit szemléletesen és szakszerűen fogalmazza meg szövegesen és képi megjelenítéssel is;
- a művészi hatás megértése és magyarázata érdekében összehasonlít és következtetéseket fogalmaz meg a különböző művészeti ágak kifejezési formáival kapcsolatban;
- adott és választott vizuális művészeti témában önállóan gyűjtött képi és szöveges információk felhasználásával részletesebb helyzetfeltáró, elemző, összehasonlító, projektmunkát végez;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés).
- Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is
- Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére

FOGALMAK

építészet, szobrászat, festészet, kisplasztika, dombormű, freskó, szekkó, izmusok, művészi hatás...

TÉMAKÖR: Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a látható világ vizuális összefüggéseinek megfigyeléseit ok-okozati viszonyoknak megfelelően rendszerezi;
- alkotó és befogadó tevékenységei során érti és komplex módon használja a vizuális nyelv eszközeit;
- a művészi hatás megértése és magyarázata érdekében összehasonlít és következtetéseket fogalmaz meg a különböző művészeti ágak kifejezési formáival kapcsolatban;
- saját munkáit bátran újraértelmezi és felhasználja további alkotótevékenység során;
- vizuális megjelenéseket, alkotásokat újraértelmez, áttervez és módosított kifejezési szándék vagy funkció érdekében újraalkot;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel
- Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával

- -ismerjen néhány kortárs művészeti stílust, alkotót és alkotást.

FOGALMAK
koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet

TÉMAKÖR: ALKOTÓ vizuális közlés – Vizuális információfeldolgozás
JAVASOLT ÓRASZÁM:-8 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- a látható világ vizuális összefüggéseinek megfigyeléseit ok-okozati viszonyoknak megfelelően rendszerezi;
- alkotó és befogadó tevékenységei során érti és komplex módon használja a vizuális nyelv eszközeit;
- adott feladatmegoldás érdekében meglévő vizuális ismeretei között megfelelően szelektál, a további szakszerű információszerzés érdekében adekvátan keres;
- megfelelő érvekkel alátámasztva, mérlegelő szemlélettel viszonyul az őt körülvevő kulturális környezet vizuális értelmezéseinek mediális csatornáihoz, amit társaival is megvitat;
- tervezési folyamat során a gondolkodás szemléltetése érdekében gondolatait mások számára is érthetően, szövegesen és képpel dokumentálja;
- valós célokat szolgáló, saját kommunikációs helyzetnek megfelelő, képes és szöveges üzenetet felhasználó vizuális közlést hoz létre társaival együttműködésben is;
- adott téma újszerű megjelenítéséhez illő technikai lehetőségeket kiválaszt és adott vizuális feladatmegoldás érdekében megfelelően felhasznál;
- egyéni munkáját hajlandó a közösségi alkotás érdekei alá rendelni, a hatékonyság érdekében az együttműködésre törekszik.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás) felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése
- Egyszerű vagy összetett önálló alkotás elkészítése az ötlettől a bemutatásig.
- A digitális nyelv/technika alkalmazása vizuális alkotások létrehozásában

Osztályfőnöki/közösségi nevelés helyi tanterv

A szakgimnáziumi 9-12. évfolyamokon a tantárgy elnevezése közösségi nevelés, mely heti egy tanórában valósul meg; technikumi 9-13. évfolyamokon osztályfőnöki néven szerepel a tantárgy.

Célok, feladatok

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse, az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Az osztályfőnöki munka

Az osztályfőnöki munka a pedagógiai tevékenységben kiemelkedően fontos helyet foglal el, a nevelési folyamat minden területén kiterjed.

Az osztályfőnök munkáját, ha áttételesen is, de befolyásolja az adott társadalmi és gazdasági környezet, amely mind a család, mind az iskola életét sok tekintetben meghatározza. A nevelési célkitűzésekben és annak tartalmában tükröződnie kell annak, hogy milyen módon lehet megfelelni a társadalmi elvárásoknak.

Legalább ilyen hangsúlyos szerepet kell kapnia a pozitív emberi értékek fejlesztésének, amelyek az egészséges, stabil, autonóm személyiség kialakulását eredményezik.

Osztályfőnök-szerepek:

–Közvetlen és gyakorlati pedagógiai vezetője a rábízott osztálynak, tevékeny szervezője az egyén és a közösség fejlődésének, alkotó kezdeményezője, segítője az önismeret és az önnevelés kibontakozásának.

–Rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, informálja őket, bevonja egyenként és közösségként is őket a nevelési folyamatba; velük együtt igyekszik megteremteni a különböző nevelő tényezők összhangját.

–Összefoglalja és orientálja az osztályában tanító tanárok munkáját, amivel az egységes értékrend megvalósulását szolgálja.

–Elvégzi a tanítással-neveléssel kapcsolatos adminisztratív feladatokat.

Mindehhez megismeri a tanulók értelmi, érzelmi, akarati képességeit, családi helyzetüket, szociális környezetüket, s ennek megfelelően körvonalazza nevelési programját, összhangban az iskola célkitűzéseivel és a társadalom igényeivel.

Középiskola – alap óraszám

Az osztályfőnöki tevékenység szervezett színtere az osztályfőnöki óra, amelynek a feladata, hogy segítse a tanulókat:

- felkészülésükben a felnőtt életre,
- önismeretük fejlesztésében, az önnevelés iránti igényük felkeltésében,
- életpályájukra való felkészülésükben,
- testi és lelki egészségük megóvásában,
- tanulás-módszertani ismereteik bővítésében,
- hogy képesek legyenek harmonikus társas és párkapcsolatok kialakítására,
- társadalmi környezetünk eseményeinek megértésében,
- nemzeti hagyományaink megismerésében, ápolásában,
- szociális képességeik fejlesztésében,
- felelős állampolgárrá nevelésükben,
- a fogyasztói kultúra fejlesztésében, a környezettudatos fogyasztás kialakításában,
- a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakításában és fejlesztésében.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MŰSZAKI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

9. évfolyam

Óraszám: 1 óra/hét

Célok és feladatok

A tanuló ismerje és fogadja el az iskola szabályait. Lássa be, hogy szabályok nélkül nem lehet nyugodtan, biztonságosan élni. Tervezze meg napirendjét, a tanév tennivalóit.

Ne olcsó népszerűségre törekedjen. Nem mindig azt kell követni, aki a leghangosabb és a legtöbbet enged meg magának. Legyen „nyugtató" és ne felforgató tényezője osztályának. Próbáljon meg már most tudatosan küzdeni indulatai ellen. Tudjon bocsánatot kérni felelőtlen tetteiért. Önállósága nem veszélyeztetheti sem maga, sem mások testi-lelki épségét.

Legyen tisztában a barátság fogalmával. A barátság nem egyenlő a haverséggal. Tisztelje a másik emberben a nőt/férfit. Váljon egyre inkább őszinte, igaz baráttá. Tudja, hogy a titok kibeszélése, a másik ember bizalmával való visszaélés az egyik legsúlyosabb bűn az ember ellen. Gondoljon arra, milyen érzéseket válthat ki egy-egy meggondolatlan szava, tette a másikban. Ami neked fáj, az fáj a másik embernek is.

Érezze át a nagyszerűségét annak, ha egészségesnek született, egészsége tudatos veszélyeztetése súlyos bűn.

Tudja, hogy a kultúra igazi értékeinek megismerése fejleszti személyiségét, míg a giccs, bóvli, ízléstelenség rombolja személyiségében az értéket.

Tudja, hogy a média nem mindig az igazságot közvetíti, hanem az éppen akkor divatos eszméket. Legyen tisztában azzal, hogy nagyon erősen képes befolyásolni a közvéleményt.

Az éves óraszám felosztása

Témakörök	Óraszám
Iskolakezdés	5
Baleset-és tűzvédelmi oktatás	1
Jellemnevelés, önismeret – emberismeret, emberi kapcsolatok	5
A szabadidő jó felhasználása	4
Felelősségvállalás másokért, közösségi szolgálat	2
Egészségnevelés, prevenció	2
Tanulásmódszertan	2
Aktualitások, készülés iskolai programokra (osztályprogramok szervezése, félévi és év végi magatartás- és szorgalomjegyek megbeszélése, tanév értékelése, tanulmányi kirándulás)	15

Középiskola – alap óraszám

Összesen	**36**

Iskolakezdés (5 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a kommunikációértékelés készségének fejlesztése **Hatékony, önálló tanulás** A tanulás tanítása Az önfejlesztés készségének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A társas aktivitás és a társadalmi érzékenység fejlesztése	A Házirend megismerése, értelmezése A tanév rendjének ismertetése Szervezési feladatok, felelősök választása Az iskola története Az eredményes tanulás mentálhigiénés feltételei Az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök Tantárgyak tanulási technikái Jó időbeosztás, a tananyag ismétlésének fontossága Helyes életvitel, a kötelesség és a fakultatív lehetőségek összhangja. Magatartási, viselkedési, udvariassági alapszabályok A beszélgetés, vitatkozás alapszabályai	Tanórai beszélgetés a napirendről Tanulói kiselőadások (prezentáció)az iskola történetéről Tapasztalatcsere, tanulási ötletbörze

Jellemnevelés, önismeret – emberismeret, emberi kapcsolatok (5 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Szociális és állampolgári kompetencia Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Az önfejlesztés és az etikai készség fejlesztése Felkészülés a felnőtt lét szerepeire	Önismeret, akaratnevelés Példaképek, célok (pl. osztálytársban észrevenni a jót és követni) Döntés, felelősség, kudarcok, sikerek Önállóság és alkalmazkodás	Tanórai beszélgetés a jellemről, önismeretről, önnevelésről, önismereti játékok Oktató vagy más

Állampolgárságra, demokráciára nevelés **Anyanyelvi kommunikáció** A szóbeli kifejező készség és a szóbeli szövegek megértése készségének fejlesztése, nyelvi igényesség fejlesztése **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a képi információ feldolgozása készségének fejlesztése	A belső és a külső összhangja, egymásra hatása (megjelenés, beszéd, közvetlen környezet kialakítása…) Közösség, osztályközösség, a másik tisztelete Őszinteség, titoktartás, bizalom, becsület, hűség A család A barátság, fiúk-lányok kapcsolata	szakember irányításával ön- és emberismereti kérdőívek kitöltése, kiértékelése Írásbeli fogalmazás: milyennek látom magam Példaképek gyűjtése az internetről, ezek kiértékelése

A szabadidő jó felhasználása (4 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli kifejezőkészség fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A nyitottság és a társas aktivitás képességének fejlesztése **Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség** Az önfejlesztés Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** Testi, lelki egészség Az önértékelés és az alkotóképesség fejlesztése Az oksági gondolkodás fejlesztése	Személyes kapcsolatok építése Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Önművelés, zenehallgatás, művészetek, tánc, kiállítás, múzeum, hangverseny, film, színház Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése Káros szenvedélyek	Közvélemény-kutatás a csoportban a szabadidő felhasználásáról, az eredmények közös kiértékelése A különféle tehetséggel rendelkező csoporttagok rövid bemutatókat tartanak érdeklődési körükről a csoportnak Közös esztétikai élmény megvitatása (színház, kiállítás stb.) művészettörténet Drogprevenciós szakemberek, rendőrségi előadók előadása, beszélgetés, foglalkozás szervezése

Felelősségvállalás másokért, közösségi szolgálat (2 óra)

Fejlesztendő kompetenciák,	Témák, tartalmak	Tanulói

Középiskola – alap óraszám

fejlesztési feladatok		tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a kommunikációértékelés készségének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A társas aktivitás és a társadalmi érzékenység fejlesztése Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés	Ismeretek a közösségi szolgálatról Munkavégzés igényének kialakítása Felelősségvállalás Nyitottság más személyek és kultúrák felé, az emberi jogok teljes körű tiszteletének kialakítása, erősítése Az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldásában a tervezés, szervezés, irányítás, közös munkavégzés képességének fejlesztése Helyes életvitel, a kötelesség és a fakultatív lehetőségek	Tanórai beszélgetés Saját álláspont megvédése Szituációs játékok Közösségi szolgálati lehetőségekről tájékozódás, beszámoló

Egészségnevelés, prevenció (2 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a kommunikációértékelés készségének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A társas aktivitás és a társadalmi érzékenység fejlesztése Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés	Az egészségnek, mint alapértéknek az elfogadtatása. Az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése.	Tanórai beszélgetés digitális segédanyagok felhasználása kiselőadások

Tanulásmódszertan (2 óra)

Középiskola – alap óraszám

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a kommunikációértékelés készségének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A társas aktivitás és a társadalmi érzékenység fejlesztése Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés	A személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása, a személyiség stabilizálása, az önálló döntéshez szükséges képességek kialakítása. A személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítása valamennyi tantárgyban,	Tanórai beszélgetés Személyiségtesztek kitöltése Digitális segédanyagok felhasználása

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

10. évfolyam

Óraszám: 1 óra/hét

Célok és feladatok

Érezzen felelősséget környezetéért, lássa be, hogy a környezet pusztulása az ember pusztulását is okozza. Tudjon a technikai civilizáció káros következményeiről (környezetszennyezés, zaj, elidegenedés, neurózis stb.).

Tudja és fogadja el testét, fontos megőrizni az egészségét. Testét nem kell szégyellnie, még ha nem is olyan, amilyennek ő szeretné. Az igazi értékek az emberen belül vannak, ennek tudatában megfelelően használja a médiákat.

Már most tudatosan készüljön eljövendő hivatására, és ezért tegyen meg minden tőle telhetőt (egészségvédelem, tanulás, testedzés, képességei reális számbavétele stb.). Választott hivatásának az árnyoldalait is igyekezzen megismerni, ne csak a pozitívumokat.

Lehetőségei szerint óvja a természetet, figyelmeztesse a károkozókat. Érezze át annak a felelősségét, hogy ajándékba kaptuk a Földet, nincs jogunk tönkretenni.

Az éves óraszám felosztása

Témakörök	Óraszám
Iskolakezdés	5
Baleset és tűzvédelmi oktatás	1
Egészséges életmód	2
Környezetvédelem	3
Viselkedéskultúra	7
Jellemnevelés, önismeret – emberismeret, emberi kapcsolatok	6

Aktualitások, készülés iskolai programokra (osztályprogramok szervezése, félévi és év végi magatartás- és szorgalomjegyek megbeszélése, tanév értékelése, tanulmányi kirándulás stb.)	12
Összesen	**36**

Iskolakezdés (5 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a kommunikációértékelés készségének fejlesztése **Hatékony, önálló tanulás** A tanulás tanítása Az önfejlesztés készségének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A társas aktivitás és a társadalmi érzékenység fejlesztése	A Házirend felelevenítése A tanév rendjének ismertetése Szervezési kérdések, felelősök választása Jó időbeosztás, a tananyag ismétlésének fontossága Helyes életvitel, a kötelesség és a fakultatív lehetőségek összhangja. A folyamatos önellenőrzés fontossága A memória fejlesztésének lehetőségei A pályaválasztási, továbbtanulási irányok választása	Tanórai beszélgetés Szituációs játékok

Egészséges életmód (2 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Szociális és állampolgári kompetencia Testi, lelki egészség Az oksági gondolkodás, a kritikus gondolkodás fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** A felelősségvállalás képességének fejlesztése	Testápolás, A betegségek megelőzése Egészséges életmód Környezeti hatások A szorongás, a stressz, a feszültség oldása Konfliktus és lelki egészség Iskolai terhelés és lelki	Kiscsoportos beszélgetés megadott szempontok alapján az egészséges életmódról; beszámoló az eredményekről az osztály előtt Szakember előadása, információcsere

Digitális kompetencia Az információkezelés érzékének fejlesztése	egészség A konfliktuskezelés feltételei A konfliktuskezelés módszerei	Drog prevenció: beszélgetés az előző évfolyamon szerzett ismeretek kapcsán

Környezetvédelem (3 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Szociális és állampolgári kompetencia Fenntarthatóság, környezettudatosság Az oksági gondolkodás fejlesztése Felelősségvállalás másokért, önkéntesség **Anyanyelvi kommunikáció** A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés A társas aktivitás és az etikai érzék fejlesztése Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése Digitális kompetencia fejlesztése	Az ember felelőssége a teremtett világért A technikai kultúra káros következményei Mit tehetek környezetemért? A természeti környezet védelme Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban a természettudományos A technikai eredmények felhasználhatósága a mindennapi életben felmerülő problémák megoldásában	Tanórai beszélgetés az ember felelősségéről a környezet iránt Problémamegoldó gyakorlat: hogyan tehetjük élhetőbbé világunkat (ötletbörze)

Viselkedéskultúra (7 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia**	**Viselkedéskultúra** A mindennapi együttéléshez nélkülözhetetlen civilizációs szokások: ígéret,	Tanórai beszélgetés a hivatásokról, kisfilmek megtekintése, tapasztalatok

A társadalmi érzékenység és empátiakészség fejlesztése **Digitális kompetencia** Az információkezelés képességének fejlesztése	megállapodás, határidők betartása Az arra rászorulókkal fokozottan figyelmes, illemtudó magatartás (idősek, betegek, sérültek) Önértékelés Magatartási, viselkedési, udvariassági alapszabályok A beszélgetés, vitatkozás alapszabályai	megbeszélése

Jellemnevelés, önismeret – emberismeret, emberi kapcsolatok (6 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Szociális és állampolgári kompetencia Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Az önfejlesztés és az etikai készség fejlesztése Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Állampolgárságra, demokráciára nevelés **Anyanyelvi kommunikáció** A szóbeli kifejező készség és a szóbeli szövegek megértése készségének fejlesztése, nyelvi igényesség fejlesztése **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a képi információ feldolgozása készségének fejlesztése	Önismeret, akaratnevelés Mindennapok a családban Ki a művelt ember? Példaképek Döntés, felelősség, kudarcok, sikerek Önállóság és alkalmazkodás Közösség, osztályközösség, a másik tisztelete Őszinteség, titoktartás, bizalom, becsület, hűség A barátság, fiúk-lányok kapcsolata	Tanórai beszélgetés a jellemről, önismeretről, önnevelésről, önismereti játékok Oktató vagy más szakember irányításával ön- és emberismereti kérdőívek kitöltése, kiértékelése Írásbeli fogalmazás: milyennek látom magam Példaképek gyűjtése az internetről, ezek kiértékelése

11. évfolyam

Óraszám: 1 óra/hét

Célok és feladat

A tanuló lássa be, hogy értelmünk véges, nem tudunk vele mindent felfogni. Érezze annak súlyát, hogy döntenie kell további életéről, sorsáról.

Legyen képes megszervezni egy-egy családi vagy osztályünnepet. Legyen igényes az ünnepléssel kapcsolatban. Tudja, hogy a tartalmatlan „szórakozás" rombol, és nem épít.
Tudjon elfogadni „nehéz" embereket is. Lássa be, hogy neki is vannak kevésbé jó tulajdonságai, és ezért ezt másokban is el kell tudni fogadni. Sokszor az életben a nehéz emberek többet segítenek nekünk, mint gondoljuk. Alakítsa felelősen baráti kapcsolatait, párkapcsolatát! Legyen képes tudatosan választani a médiakínálat területén is és felelősen használni azt.

Az éves óraszám felosztása

Témakörök	Óraszám
Iskolakezdés	5
Baleset –és tűzvédelmi oktatás	1
Közösség, közélet, média	5

Pályaválasztás, továbbtanulás	4
Gazdasági és pénzügyi nevelés	4
Családi élet,ünnepek	3
Aktualitások, készülés iskolai programokra (osztályprogramok szervezése, félévi és év végi magatartás- és szorgalomjegyek megbeszélése, tanév értékelése, tanulmányi kirándulás.)	14
Összesen	**36**

Iskolakezdés (5 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a kommunikációértékelés készségének fejlesztése **Hatékony, önálló tanulás** A tanulás tanítása Az önfejlesztés készségének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A társas aktivitás és a társadalmi érzékenység fejlesztése	A Házirend felelevenítése A tanév rendjének ismertetése Szervezési kérdések, felelősök választása Jó időbeosztás, a tananyag ismétlésének fontossága A megnövekedett tananyag elsajátításának lehetőségei Helyes életvitel, a kötelesség és a fakultatív lehetőségek összhangja.	Tanórai beszélgetés Vita-játék az alapvető viselkedési szabályokról

Közösség, közélet, média (5 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Digitális kompetencia Médiatudatosságra nevelés IKT-alkalmazás A forráskezelés és a kommunikációértékelés képességének fejlesztése **Kezdeményezőképesség és**	Közösségi élet, közélet Társadalmi felelősség A fogyasztói társadalom; fogyasztóvédelem A tájékoztatás erkölcstana.	Tanórai beszélgetés a társadalom szociális problémáiról Vita, mások véleményének értelmezése

vállalkozói kompetencia Az önfejlesztés és a társas aktivitás képességének fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** Szóbeli és írásbeli szövegek megértésének és alkotásának képessége, fejlesztése **Hatékony, önálló tanulás** A rendszerszemlélet és a kritikus gondolkodás képességének fejlesztése	Hirdetés és reklám. Információözön. Az internet hatása Elmélyült és felszínes ismeretszerzés A média manipulálhatósága, a média a személyes életben Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése Az IKT alkalmazáshoz kapcsolódó etikai és jogi szabályozás ismerete	Média-megfigyelés, információgyűjtés az interneten a médiahasználatról

Pályaválasztás (4 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia Az önfejlesztés és a társas aktivitás képességének fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** Szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Hatékony, önálló tanulás** A rendszerszemlélet és a kritikus gondolkodás képességének fejlesztése **Digitális kompetencia** Médiatudatosságra nevelés IKT-alkalmazás A forráskezelés és a kommunikációértékelés képességének fejlesztése	Önismeret, énkép Jövőkép Munkaterületek, munkakörök A pályaválasztási képesség fejlesztése Egyéni pályaelképzelések szembesítése a lehetőségekkel A pályaválasztás intézményes segítése (tájékoztatás, kiadványok, ajánlatok gyűjtése)	Tanórai beszélgetés Információgyűjtés az interneten, elmúlt évi továbbtanulási lehetőségek tanulmányozása Pályaorientációs kérdőívek kitöltése Saját álláspont megvédése

Gazdasági és pénzügyi nevelés (4 óra)

Középiskola – alap óraszám

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli és írásbeli szövegek megértésének és alkotásának képessége, fejlesztése **Matematikai kompetencia** **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** **Digitális kompetencia** Az információkezelés képességének fejlesztése	Alapvető gazdasági fogalmak megismerése hétköznapi példákkal A külső gazdasági folyamatok egyéni életre gyakorolt hatásának érzékeltetése Egyéni gazdasági, pénzügyi döntések előkészítésének fontossága A matematikai műveltség fontossága és szerepe a mindennapi életben,gyakorlatban	Tanórai beszélgetés tapasztalatok megbeszélése Egy átlagos család költségvetésének megtervezése A családi élet szervezése (pénzkeresés, önellátás, háztartásszervezés, elosztás)

Családi élet, ünnepek (3 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia A felelősségérzet képességének fejlesztése A nyitottság képességének fejlesztése Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Az önkifejezés képességének fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** Az előadókészség fejlesztése A szóbeli szövegalkotás képességének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** Aktív állampolgárságra, A társadalmi érzékenység fejlesztése **Digitális kompetencia**	A család. A család, mint érték. Családi kapcsolatok. Különböző életkorú emberek a családban. Családi szerepek, felelős apaság, felelős anyaság és felelős gyermekség. A munkamegosztás, az arányos és személyre szabott teherviselés. Önkiszolgálás és a család „szolgálata” Együtt járás – jegyesség - házasság – család. Családi ünnepek. Szükségünk van szertartásokra! Az ünnepek hagyományőrző	Beszélgetés. tapasztalatok megbeszélése. Beszélgetés arról, miért fontosak az ünnepek A különféle vélemények kiértékelése

A forráskezelés és a kommunikáció-értékelés képességének fejlesztése	szerepe Az ünnepek közösségteremtő ereje Családi, nemzeti, egyházi ünnepek	

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

12. évfolyam

Óraszám: 1 óra/hét

Célok és feladatok

A tanuló érezze át annak súlyát, hogy lassan felnőtté válik, és mások is e szerint fogják megítélni tetteit. Tudja, hogy a felnőttség nemcsak jogokban, hanem elsősorban kötelességekben nyilvánul meg. Személy szerint ő is felelős a világ alakulásáért.

Mindaz, amit eddig tanult, megélt, tapasztalt, vezesse el önálló véleményre, melyet nem ad fel divatok kedvéért vagy a könnyebb érvényesülésért.

Ne mindenáron akarjon változtatni, soha ne feledje, hogy erőszakkal a jót sem lehet elfogadtatni felnőtt emberekkel. Személyes példájával hasson. Mielőtt bármit tesz, gondolja át tettének lehetséges következményeit. Tudja, hogy a média nem mindig az igazságot közvetíti. Legyen tisztában azzal, hogy nagyon erősen képes befolyásolni a közvéleményt.

Legyen tisztában azzal, hogy az életben alá-fölérendeltségi viszonyok vannak, és ezek az élet természetes velejárói. Ha jól működnek, nem gátolják, hanem segítik az egyént. Az

alkalmazkodás nem jelent szolgalelkűséget, de ésszerű kompromisszumok elengedhetetlenek az életben.

„A fejjel a falnak menés” nem építi, nem viszi előre sem az egyént, sem a közösséget.

Az éves óraszám felosztása

Témakörök	Óraszám
Iskolakezdés	5
Baleset –és tűzvédelmi oktatás	1
A felnőtté válás útja	2
Értékrend, egyén és közösség	4
Gazdasági és pénzügyi nevelés	4
Pályaválasztás, továbbtanulás	6
Aktualitások, készülés iskolai programokra (osztályprogramok szervezése, érettségi-, felvételi jelentkezés, félévi és év végi magatartás- és szorgalomjegyek megbeszélése, tanév értékelése, stb.)	9
Összesen	**31**

Iskolakezdés (5 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a kommunikációértékelés készségének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A társas aktivitás és a társadalmi érzékenység fejlesztése	A Házirend felelevenítése Szervezési kérdések, felelősök választása Tanév programjának ismertetése, szalagavató, ballagás Jó időbeosztás, a tananyag ismétlésének fontossága Helyes életvitel, a kötelesség és a fakultatív lehetőségek összhangja.	Tanórai beszélgetés Vita az alapvető viselkedési szabályokról

A felnőtté válás útja (2 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Az életszakaszok szépsége, a növekedő felelősség, az emberi	Különféle életszakaszokat

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Az empátia, az önkifejezés és a lényegkiemelés készségének fejlesztése A hálaadás képességének fejlesztése Az esztétikai érzék fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** A pozitív gondolkodás és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése	élet értelme Konfliktusok, veszteségek elfogadása Felelős véleményalkotás Párválasztás, házasság, családtervezés Felelős gondolkodás a párkapcsolatokról Magánélet és közélet harmóniája Nemzedékek egymásért Felelősség: az egészségért, idegrendszerért, időért Megjelenés, viselkedés, illem Társadalmi felelősség, politika	bemutató fényképek alapján tanórai beszélgetés az életszakaszok jellemzőiről, szépségeiről, feladatiról Beszélgetés a családi, kis és nagy közösség iránti felelősségről, a nehézségek viselésének módjáról, az erőt adó lehetőségekről

Értékrend, egyén és közösség (4 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Az oksági gondolkodás, a lényegkiemelés és a modellalkotás képességének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A nyitottság és felelősségérzet fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** Szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség** Az önkifejezés és alkotóképesség	A kívülről és a belülről vezérelt ember Lényeglátás, önálló ítéletalkotás, eszmények Állandó nyitottság: az igazra, szépre, jóra Tájékozottság, tájékozódni tudás környezetünkben Értékrendi torzulások Pozitív, negatív érzelmek Jogok, kötelességek, törvények és szabályok ismerete A felgyorsult élet veszedelmei:	Csoportmunka: a legfontosabb értékek összegyűjtése, rangsorolása A csoportmunka eredményének közös megbeszélése Közös beszélgetés: hogyan építhető egy mindenkit többé tévő közösség Szituációs játékok-a a meggyőződés melletti kiállás

fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés A társadalmi érzékenység fejlesztése	tömegtájékoztatási eszközök használata (manipulációs jelenségek) A közösség pozitív és negatív hatásai az egyénre Közösségépítés Önállóság, alkalmazkodás	

Gazdasági és pénzügyi nevelés (4 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció Szóbeli és írásbeli szövegek megértésének és alkotásának képessége, fejlesztése **Matematikai kompetencia** **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** **Digitális kompetencia** Az információkezelés képességének fejlesztése	A külső gazdasági folyamatok egyéni életre gyakorolt hatásának érzékeltetése Egyéni gazdasági, pénzügyi döntések előkészítésének fontossága A matematikai műveltség fontossága és szerepe a mindennapi életben, gyakorlatban	Tanórai beszélgetés tapasztalatok megbeszélése Számlanyitás / online bankolás lehetőségeinek tanulói bemutatása esetleg szakember előadása a lehetőségekről

Pályaválasztás (6 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Digitális kompetencia A forráskezelés és a kommunikációértékelés képességének fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** Az önfejlesztés és a társas aktivitás képességének fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** Szóbeli és írásbeli szövegek megértésének és alkotásának képessége, fejlesztése **Hatékony, önálló tanulás**	A pályaválasztás intézményes segítése (tájékoztatás, kiadványok, ajánlatok gyűjtése Felvételi tájékoztatók Nyílt napok Elmélyült és felszínes ismeretszerzés Az egyéni pályaelképzelések szembesítése a valós esélyekkel A munkaerő iránti megváltozott igények	Tanórai beszélgetés a továbbtanulási lehetőségekről, feltételekről A felvételi tájékoztatók tanulmányozása, értelmezése Nyílt napok tapasztalatainak megbeszélése

A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése	tudatosítása: általános műveltség, idegen nyelvek tudása, szélesebb profilú szakmai alapműveltség, magasan kvalifikált szaktudás, pályamódosítás képessége	

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

1 3 . é v f o l y a m

Óraszám: 1 óra/hét

Célok és feladatok

A tanuló kellő önismerettel tudatosan készüljön tanulmányai folytatására, illetve a munka világára. Tudja felismerni valós képességeit, tudatosítsa céljait és tegyen meg mindent azok

eléréséért. Ismerje fel a nyelvismeret fontosságát. Sajátítsa el a munkavállaláshoz szükséges dokumentumok létrehozásának szabályait. Ismerkedjen meg az állásinterjúk világával.

Az éves óraszám felosztása

Témakörök	Óraszám
Iskolakezdés	5
Baleset –és tűzvédelmi oktatás	1
A felnőtté válás útja	5
Pályaválasztás, továbbtanulás	12
Aktualitások, készülés iskolai programokra (osztályprogramok szervezése, érettségi-, felvételi jelentkezés, félévi és év végi magatartás- és szorgalomjegyek megbeszélése, tanév értékelése, stb.)	8
Összesen	**31**

Iskolakezdés (5 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Anyanyelvi kommunikáció A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése **Digitális kompetencia** Az információkezelés és a kommunikációértékelés készségének fejlesztése **Szociális és állampolgári kompetencia** A társas aktivitás és a társadalmi érzékenység fejlesztése	A Házirend felelevenítése Szervezési kérdések, felelősök választása Tanév programjának ismertetése, Jó időbeosztás, a tananyag ismétlésének fontossága Helyes életvitel, a kötelesség és a fakultatív lehetőségek összhangja.	Tanórai beszélgetés Vita az alapvető viselkedési szabályokról

A felnőtté válás útja (5 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Az életszakaszok szépsége, a növekedő felelősség, az emberi	Különféle életszakaszokat

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Az empátia, az önkifejezés és a lényegkiemelés készségének fejlesztése A hálaadás képességének fejlesztése Az esztétikai érzék fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** A pozitív gondolkodás és a társadalmi érzékenység képességének fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** A szóbeli kommunikációs készség fejlesztése	élet értelme Konfliktusok, veszteségek elfogadása Felelős véleményalkotás Párválasztás, házasság, családtervezés Felelős gondolkodás a párkapcsolatokról Magánélet és közélet harmóniája Nemzedékek egymásért Felelősség: az egészségért, idegrendszerért, időért Megjelenés, viselkedés, illem Társadalmi felelősség, politika	bemutató fényképek alapján tanórai beszélgetés az életszakaszok jellemzőiről, szépségeiről, feladatiról Beszélgetés a családi, kis és nagy közösség iránti felelősségről, a nehézségek viselésének módjáról, az erőt adó lehetőségekről

Pályaválasztás (12 óra)

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek
Digitális kompetencia A forráskezelés és a kommunikációértékelés képességének fejlesztése **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia** Az önfejlesztés és a társas aktivitás képességének fejlesztése **Anyanyelvi kommunikáció** Szóbeli és írásbeli szövegek megértésének és alkotásának képessége, fejlesztése **Hatékony, önálló tanulás** A kritikus gondolkodás képességének fejlesztése	A pályaválasztás intézményes segítése (tájékoztatás, kiadványok, ajánlatok gyűjtése Felvételi tájékoztatók Nyílt napok Elmélyült és felszínes ismeretszerzés Az egyéni pályaelképzelések szembesítése a valós esélyekkel A munkaerő iránti megváltozott igények tudatosítása: általános műveltség, idegen nyelvek tudása, szélesebb profilú szakmai alapműveltség,	Tanórai beszélgetés a továbbtanulási lehetőségekről, feltételekről A felvételi tájékoztatók tanulmányozása, értelmezése Nyílt napok tapasztalatainak megbeszélése Állásinterjú gyakorlása Önéletrajz, motivációs

	magasan kvalifikált szaktudás, pályamódosítás képessége Állásinterjú szabályai, munkavállalói ismeretek. Munkavállaláshoz szükséges dokumentumok készítése	levél írása

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

PÉNZÜGYI ÉS VÁLLALKOZÁSI ISMERETEK

A magyar lakosság körében alacsony a pénzügyi tudatosság, emellett alacsony a vállalkozói hajlandóság is a fiatal generáció körében is. A Pénzügyi és vállalkozói ismeretek tantárgy célja, hogy a következő generációk minden támogatást megkapjanak ahhoz, hogy tudatos döntéseket tudjanak hozni gazdasági kérdésekben, szaktudásuk megszerzése mellett tudatosan készüljenek vállalkozói karrierjükre.

A gyakorlatorientált kerettanterv első része arra világít rá, hogy felelős pénzügyi döntésekre, tudatos tervezésre és kockázatvállalásra van szükség minden szinten: legyen szó egy gyerek életében az első pénzügyi döntésről a babakötvény kapcsán, a pályaválasztásról, a családi költségvetés egy eleméről vagy akár arról, hogy a boltban melyik polcot választják.

A tantárgy második részében szereplő vállalkozási ismeretek terén az a cél, hogy az iskola nemcsak képes legyen közvetíteni egy hiteles vállalkozó kultúrát, átadni gyakorlatorientált vállalkozási ismereteket, hanem képes legyen felismerni és fejleszteni a diákok azon kompetenciáit, melyek egy sikeres munkavállalói, vagy vállalkozói karrier alapjait adják.

A tantárgy elsődlegesen a Nat-ban meghatározott „Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia” fejlesztésére, a vállalkozókészség kialakítására irányul. „Vállalkozókészségen, amikor valaki a lehetőségek és ötletek mentén cselekedve mások számára értékké alakítja azokat. Ez az érték lehet üzleti, kulturális vagy társadalmi.” (FFE-YE, 2012) A tantárgy célja, hogy a tanuló legyen nyitott a gazdaság működésével, az egyén gazdasági szerepével, a pénzügyek, és a vállalkozások világával kapcsolatos témák iránt.

A pénzügyi és vállalkozási ismeretek tantárgy tartalma, módszertana segíti a középiskola általános céljának megvalósulását, hogy olyan igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére, valamint az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre. A gazdaság és a pénz világának ismerete nélkülözhetetlen a tanulók sikeres társadalmi, gazdasági szerepvállalásához, gazdasági jellegű döntéseik ésszerű meghozatalához.

A képzés során a gazdasági és pénzügyi nevelés mellett a Nat kiemelt fejlesztési területei közül előtérbe kerül az erkölcsi nevelés, a családi életre nevelés, az önismeret, és társas kapcsolatok fejlesztése, a pályaorientáció, a felelősségvállalás másokért, az önkéntesség és környezettudatosság egyaránt.

Az állam gazdasági szerepének, gazdaságpolitikai céljainak megismerése segíti a tanulókat a gazdasági folyamatok megértésében, a makrogazdasági környezetben bekövetkező változások értelmezésében. Képessé teszi a tanulókat a szűkösség problémájának felismerésére, a fenntarthatóság és a környezettudatos gondolkodásmód elsajátítására.

A pénzpiaci ismeretek birtokában képesek lesznek racionális gazdasági döntések meghozatalára, gyakorlati példákon keresztül megismerik a pénzpiac szereplőit, a különböző lehetőségekben rejlő lehetőségeket és kockázatokat.

A tantárgy a munkapiaci alapismeretek átadásával, az önismeret fejlesztésével hozzájárul a pályaorientáció gazdagításához, a munkahelykereséssel, munkába állással kapcsolatos problémák hatékony megoldáshoz.

A tantárgy lehetőséget kínál a tanulók számára, hogy megismerjék mind az alkalmazottként történő munkavégzés, mind a saját vállalkozásban végzett munka előnyeit, hátrányait. Megismerik a vállalkozások típusait illetve a főbb vállalkozói kompetenciákat.

A tantárgy keretében a diákok betekintést nyernek a vállalkozások világába is, hogy ne csak alkalmazottként, fogyasztóként, hanem potenciális vállalkozóként is gondolják át, ismerjék meg a gazdaság e fontos szereplőinek tevékenységét. Ismerjék meg a vállalkozók,

vállalkozások munkáját, becsüljék meg a tisztességes, felelős vállalkozói magatartást.

Saját üzleti ötlet kidolgozásával a tanulók megismerik a vállalkozások alapításának legfontosabb lépéseit, aktuális szabályait. Megtanulják felmérni a fogyasztói igényeket, képesek lesznek megfelelő kérdőíveket készíteni, illetve rendszerezni és értékelni a kapott eredményeket.

Megismerik a legfontosabb nyilvántartásokat, a költségkalkuláció, az eredmény meghatározás módját, a precíz, pontos, naprakész kimutatások fontosságát, megismerkednek a vállalkozások finanszírozásának alapvető kérdéseivel.

Vállalkozás alapításakor, illetve a folyamatos működés közben is elengedhetetlen az üzleti terv. A tanulók saját üzleti ötletüket csoportmunkában készítik el, fejlesztve ezzel az együttműködési képességet, megismerve a munkamegosztásból eredő előnyöket. Megismerik a legfontosabb részterveket, a vállalkozás sikerének alapjait.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Az állam gazdasági szerepe**	**Óra-keret 6 óra**
Előzetes tudás	Gazdálkodással kapcsolatos személyes tapasztalatok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alapvető gazdasági fogalmak, folyamatok megismerése. Tudatos, felelősségteljes állampolgári gondolkodás kialakítása	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Az állam feladatai napjainkban Az állam bevételei Az állami gazdaságpolitika céljai A költségvetési és a monetáris politika eszköztára	„ Te és a gazdaság” a fiatalok gazdasági kapcsolatai Az adók és járulékok szerepének megértése „Tervezz költségvetést”, ami lehet állami, és önkormányzati egyaránt. Szakértői csoportban dolgozva megoldást találni a deficit csökkentésére. A csoport tagjai érveljenek a véleményük mellett. Forráselemzés, önálló véleményalkotás a GDP, GNI, a munkanélküliség, foglalkoztatás, valamint az infláció témákban	*Etika* A felelősség új dimenziói a globalizáció korában *Földrajz* A modern pénzügyi közvetítő rendszer a világgazdaságban

Kulcsfogalmak/ fogalmak	állam, gazdaság, költségvetés, adó, járulék, költségvetési politika, monetáris politika, jegybank, költségvetés, deficit, szufficit, makrogazdasági jövedelem, GDP, GNI, munkanélküliség, foglalkoztatottság, infláció

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**A pénzpiac működése**	**Óra-keret 6 óra**

Előzetes tudás	A gazdálkodással, bankrendszerrel, pénzkezeléssel kapcsolatos személyes tapasztalatok
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A modern bankrendszer szereplőinek és feladatainak a megismerése. Alapvető pénzügyi fogalmak ismerete.

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
A bankrendszer a mai gazdaságban A tőkepiac és termékei A pénzügyi közvetítők A háztartás, mint megtakarító A háztartás, mint hitel felvevő Nemzetközi pénzpiac alapfogalmai, intézményei	Befektetési lehetőségek összehasonlítása hozam-kockázat- futamidő alapján Gyűjtőmunka, prezentáció-készítés a BÉT tevékenységéről Banki ajánlatok összehasonlítása csoportmunkában Bankszámlanyitás gyakorlata, e-banking Árfolyam változások nyomon követése, grafikonok elemzése	*Földrajz* A modern pénzügyi közvetítő rendszer a világgazdaságban *Matematika* kamatos kamat-számítás, árfolyamszámítás *Informatika* Internet használat

Kulcsfogalmak/ fogalmak	piac, pénzpiac, bankrendszer, jegybank, pénzügyi intézmények, megtakarítás, hozam, hitel, kamat, EBKM, EHM, THM, kötvény, részvény, tőzsde, lízing társaság, pénzügyi közvetítők, öngondoskodás, valuta, deviza, árfolyam, Nemzetközi Valutaalap, Világbank

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Egy háztartás költségvetése; munkavállalás**	**Óra-keret 6 óra**
Előzetes tudás	A társadalmi környezet munkával kapcsolatos mintáinak, tapasztalatainak ismerete, diákmunka során szerzett tapasztalatok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A háztartás költségvetése, mint az összes erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás eszköze. Munkakeresés, a munkába állás folyamata. A munkavállalók alapvető jogainak, kötelezettségeinek megismerése	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
A család, illetve a háztartás fogalmának eltérése	Eltérő jövedelmű, életvitelű családok költségvetésének elkészítése egy hónapra. Bevételek, fix, és választható	*Magyar nyelv és irodalom* Tájékozódás listaszerű, nem folyamatos szövegekben

A háztartás költségvetése Álláskeresés: elvárások, álláskeresési technikák Munkába állás: munkaviszonnyal kapcsolatos jogok, kötelezettségek Bérek, járulékok napjainkban Munkaviszony megszűnése, megszüntetése	kiadások, megtakarítás, hitelfelvétel. Álláshirdetések elemzése Kezdeményezőkészség és önismeret fejlesztése: lehetőségek azonosítása a munkavállalás során. Önismeret: pályaorientációs önismereti tesztek: FLAG teszt Önéletrajzírás, a motivációs levél készítése A munkaszerződés tartalmának megismerése Nettó bérszámítás – bérkalkulátor használata Álláskeresést támogató intézmények feladatainak bemutatása (2016 - Járási Hivatalok Foglalkoztatási Osztálya): meghívott előadó segítségével	*Informatika* Információgyűjtés Dokumentumkészítés *Matematika* Alapműveletek
Kulcsfogalmak/ fogalmak	család, háztartás, költségvetés, hatékony gazdálkodás, önéletrajz, motivációs levél, munkaadó, munkavállaló, munkaszerződés, bruttó bér, nettó bér, levonások, bérjárulékok, munkanélküliség, munkanélküli ellátás, álláskeresési támogatás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Vállalkozás-vállalat**	**Óra-keret 4 óra**
Előzetes tudás	Saját környezetben lévő vállalkozások ismerete. A történelemből megismert híres magyar vállalkozók.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vállalkozások általános jellemzőinek megismerése. Önismeret erősítése a vállalkozói tulajdonságokkal összefüggésben. A nonprofit szervezetek jelentősége	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
A vállalkozás, vállalkozó fogalma A vállalkozások típusai	Egy-egy ismert helyi vállalkozás bemutatása Önismereti játékok: kommunikációs készség,	*Történelem* A XIX. és XX. század magyar gyáralapítói, vállalkozói

A vállalkozások környezete A nem nyereségérdekelt szervezetek megismerése Saját vállalkozás előnyök-hátrányok Vállalkozói kompetenciák	kockázat vállalási hajlandóság, konfliktuskezelés, társas hatékonyság. Tervezés és forrásmenedzsment: hosszú, közép és rövidtávú célok kitűzése; prioritások és cselekvési tervek meghatározása; rugalmasság a váratlan változásokhoz való alkalmazkodásban Kezdeményezőkészség fejlesztése: felkészülés a kudarcra, és a próbálkozás folytatása a hosszú távú egyéni vagy csoport célok eléréséért	*Földrajz* A termelés tényezői
Kulcsfogalmak/ fogalmak	vállalkozás, vállalat, társasági formák, egyéni vállalkozás, társas vállalkozások, társadalmi vállalkozások, alapítványok, civil szervezetek, vevők, szállítók, versenytársak, nyereség, kockázat, önállóság, nyitottság, szervező készség, kockázatvállaló készség, kitartás, céltudatosság, rugalmasság, szaktudás, társadalmi vállalkozás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Vállalkozás alapítása, működése**	**Óra-keret 8 óra**
Előzetes tudás	Saját környezetben lévő vállalkozások ismerete. Saját ötletek megvalósítása, költségeinek tervezése. Szükségletek, és azok kielégítése javakkal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részvétel új üzleti ötlet kidolgozásában, fogyasztói igények felmérése. Termelés költségeinek felmérése, költségkalkuláció készítése.	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Üzleti ötlet kidolgozása Vállalkozás alapításának finanszírozási kérdései Vállalkozás alapítás szabályai napjainkban Szükséglet felmérés, piackutatás marketing eszközökkel Bevételek és költségek tervezése,	Brain-Storming saját üzleti ötlet kidolgozására Kérdőív készítése a fogyasztói igények felmérésére. A kitöltött kérdőívek adatainak kiértékelése Konkrét vállalkozói ötlet kidolgozása Az adott szakaszban szükséges (technikai, jogi, üzleti és	*Földrajz* A termelés tényezői *Informatika* Dokumentumkészítés táblázatkezelés *Matematika* Alapműveletek

A termelési, szolgáltatási folyamat Adók, járulékok, támogatások	digitális) kompetenciák beépítése, partnerségeken, hálózati kapcsolatokon, a munka kiszervezésén, társadalmi mozgósításon (crowdsourcing), outsourcing vagy bármilyen más együttműködési formán keresztül Saját üzleti ötlet költségkalkulációjának elkészítése	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	társasági szerződés, szükséglet, igény, piackutatás, kérdőív, fogyasztás, saját forrás, idegen tőke, termelési tényezők, kalkuláció, bevétel, költség, fix költség, változó költség, önköltség, nyereség, veszteség, SZJA, ÁFA, társasági adó, szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás, támogatás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Az üzleti terv**	**Óra-keret 6 óra**
Előzetes tudás	Otthoni, vagy iskolai feladat megtervezése, megvalósítása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az üzleti terv, mint a vállalkozás vezérfonala, szükségessége a vállalkozás életében. Saját üzleti ötlet üzleti tervének összeállítása, bemutatása.	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Az üzleti terv szükségessége, felépítése Vezetői összefoglaló A vállalkozás bemutatása, környezete Marketing Terv Működési terv Vezetőség és szervezeti felépítés Pénzügyi terv Mellékletek Sikeres vállalkozások jellemzői Az esetleges kudarc okai, kezelése	Saját üzleti ötlet bemutatása, elemzése SWOT analízis készítése Marketing mix elemei Mérleg, eredménykimutatás, Cash flow Cégprezentáció készítése, bemutatása Találkozás sikeres helyi vállalkozókkal, vállalat látogatási program keretében A verseny, mint pozitív üzleti erő Kudarcfelismerés és feldolgozás.	*Informatika* Dokumentumkészítés, prezentációkészítés *Matematika* Alapműveletek

Kulcsfogalmak/ fogalmak	üzleti terv, SWOT analízis, arculat, marketing, marketing mix, szervezeti felépítés, mérleg, eredménykimutatás, cash flow, Business Model Canvas

A fejlesztés várt eredményei az egy évfolyamos ciklus végén	A tanuló érti a nemzetgazdaság szereplőinek (háztartások, vállalatok, állam, pénzintézetek) feladatait, a köztük lévő kapcsolatrendszer sajátosságait. Tudja értelmezni az állam gazdasági szerepvállalásának jelentőségét, ismeri főbb feladatait, azok hatásait. Tisztában van azzal, hogy az adófizetés biztosítja részben az állami feladatok ellátásnak pénzügyi fedezetét. Ismeri a mai bankrendszer felépítését, az egyes pénzpiaci szereplők főbb feladatait. Képes választani az egyes banki lehetőségek közül. Tisztában van az egyes banki ügyletek előnyeivel, hátrányaival, kockázataival. A bankok kínálatából bankot, bankszámla csomagot tud választani. Tud érvelni a családi költségvetés mellett, a tudatos, hatékony pénzgazdálkodás érdekében. Önismereti tesztek, játékok segítségével képes átgondolni milyen foglalkozások, tevékenységek illeszkednek személyiségéhez. Tisztában van az álláskeresés folyamatával, a munkaviszonnyal kapcsolatos jogaival, kötelezettségeivel. Ismer vállalkozókat, vállalatokat, össze tudja hasonlítani az alkalmazotti, és a vállalkozói személyiségjegyeket. Érti a leggyakoribb vállalkozási formák jellemzőit, előnyeit, hátrányait. Tisztában van a nem nyereségérdekelt szervezetek gazdaságban betöltött szerepével. Ismeri a vállalkozásalapítás, -működtetés legfontosabb lépéseit, képes önálló vállalkozói ötlet kidolgozására. Meg tudja becsülni egy vállalkozás lehetséges költségeit, képes adott időtartamra költségkalkulációt tervezni. Tisztában van az üzleti tervezés szükségességével, mind egy új vállalkozás alapításakor, mind már meglévő vállalkozás működése esetén. Tájékozott az üzleti terv tartalmi elemeiről. Megismeri a nem üzleti (társadalmi, kulturális, egyéb civil) kezdeményezések pénzügyi-gazdasági igényeit, lehetőségeit. Felismeri a kezdeményezőkészség jelentőségét az állampolgári felelősségvállalásban. Felismeri a sikeres vállalkozás jellemzőit, képes azonosítani az esetleges kudarc okait, javaslatot tud tenni a problémák megoldására.

Történelem

A történelemtanítás és - tanulás célja, hogy a tanuló megismerkedjen a történettudomány, valamint a hagyomány által legfontosabbnak elismert történelmi tényekkel, szereplőkkel, eseményekkel, történetekkel és folyamatokkal, valamint tudatosodjon benne nemzeti hovatartozása. Ismerkedjen meg a kulturális kódrendszer legalapvetőbb elemeivel, amelyek lehetővé teszik, hogy azonosuljon kultúránk alapértékeivel. A történelem tantárgy tantervének középpontjában a magyar nemzet és Magyarország története áll.

A tantervi szabályozás irányítóelve, hogy a magyar történelmet általában kontinuitásában, az európai, illetve egyetemes történelmet szigetszerűen tárgyalja. A kerettanterv több általános európai jelenséget is konkrét magyar példákon keresztül mutat be. Ennek révén a tanuló a magyar történelmi jelenségeket elsősorban nem általános modellek alapján, hanem a konkrét történelmi helyzet jellegzetességeit figyelembe véve tanulmányozhatja. Ez a megközelítés hozzásegíti a tanulót, hogy megértse és méltányolja a magyarság, a magyar nemzet, illetve Magyarország sajátos helyzetéből adódó jelenségeket és folyamatokat, így alakulhat ki benne a tényeken alapuló reális és pozitív nemzettudat, és ezáltal erősödhet benne a hazaszeretet érzése.

A történelem tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanuló a történelemtanulás során különféle jellegű tudástartalmakkal és különböző típusú feladatokkal találkozik, amelyek megtanulásához, illetve elvégzéséhez különféle módszereket kell választania. A történelmi információk keresése és feldolgozása, a forráskritika, a következtetések levonása és egyéb gondolkodási műveletek közvetítő hatásuk révén általában fejlesztik a tanulási kompetenciákat. A történelmi értelmező kulcsfogalmak megértésén és állandó használatán keresztül a tanuló fejleszti a lényeges és kevésbé lényeges elemek megkülönböztetésének és rendszerezésének a tanulás során elengedhetetlenül fontos képességét.

A tanuló a történelemtanulás során megtapasztalja, hogy a történelemtudása az iskolán kívül, más élethelyzetekben, illetve a jelen társadalmi, gazdasági és politikai jelenségeinek megértéséhez és megítéléséhez is segítséget nyújt. Ez a tapasztalat – az iskolai történelemtanulás élményszerűsége mellett – erős ösztönzést adhat az élethosszig tartó tanulásra vagy legalábbis a történelmi és társadalmi kérdések iránti érdeklődésre.

Kommunikációs kompetenciák: A történelmi források feldolgozása a szövegértés fejlesztésének egyik hatékony módja. A tanuló a felmerülő történelmi problémákról beszélgetéseket folytat, érveket gyűjt, azokat írásban és szóban összefoglalja, digitális kommunikációs eszközök segítségével mutatja be. A különböző típusú, más-más korokból és eltérő társadalmi közegekből származó források feldolgozása pedig nagyban segíti a különféle kommunikációs környezetek (kontextusok) közötti magabiztos eligazodást.

Digitális kompetenciák: A történelem tanulása során a digitális eszközök etikus, felelősségteljes használatával a tanuló információkezelési és -feldolgozási készségei fejlődnek, ami elősegíti elemző és mérlegelő gondolkodása kialakulását és elmélyítését is, aminek része a megszerzett információk ellenőrzése, hitelességének vizsgálata. A történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálok, hang- és filmarchívumok és adatbázisok megismerése és használata, az itt talált források feldolgozása elengedhetetlen feltétele a korszerű

történelemtanulásnak. A digitális információfeldolgozás, illetve a digitális kommunikáció fejlesztésének nagy szerepe van a közéleti tájékozódási készségek kialakításában, így a felelős és aktív állampolgárrá nevelésben.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló az információk, illetve a források feldolgozása során problémákat azonosít, magyarázatokat fogalmaz meg, kiemeli a lényeget, következtetéseket von le. A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával, valamint a történelmi források és interpretációk mérlegelésével, hipotézisek alkotásával fejlődik az elemző, problémamegoldó gondolkodása. Mindezek együttesen segítik a differenciált történelmi gondolkodás kialakulását, melynek következtében a tanuló képessé válik események, folyamatok és jelenségek különböző szempontú megközelítésére, valamint bizonyos történések okainak és következményeinek több szempontú feltárására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló a különböző történelmi korok mindennapi életének vizsgálatával, az életmód változatos formáinak, valamint történelmi életutaknak és cselekedeteknek a megismerésével viszonyítási pontokat találhat, illetve követhető modelleket adaptálhat saját életútjának tervezéséhez és szervezéséhez. A tanulóban tudatosul, hogy nehéz élethelyzetekben is kialakíthatók cselekvési tervek, lehetőségek. Értékeli a válságos történelmi helyzetekben megnyilvánuló bátorság, kitartás, önfeláldozás, segítségnyújtás és szolidaritás követésre méltó példáit. A tanuló arra törekszik, hogy az emberi cselekedeteket, életutakat, élethelyzeteket, társadalmi folyamatokat és jelenségeket árnyaltan értelmezze. A társadalmakra, közösségekre jellemző magatartási és kommunikációs szabályok felismerése a tanuló alkalmazkodóképességét fejleszti.

A kreativitás a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A történelem tanulása során a tanuló megismeri az emberiség, a magyarság kulturális örökségének fő elemeit. Értékeli a kiemelkedő emberi alkotásokat és értelmezi azok technológiai, tudományos és művészeti szerepét. Az egyes történelmi korszakok áttekintése során felismeri az értékteremtő alkotások jelentőségét, és elemző gondolkodással feltárja azoknak az életmódra, a mindennapokra gyakorolt hatását.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A tanuló megismeri és értékeli az alkotó emberi tevékenységek változatos formáit. Értelmezi és elismeri a tudósok, kutatók és művészek teljesítményét. Büszke a magyar tudósok, művészek, sportolók és más értékteremtő, alkotó emberek kiemelkedő eredményeire, teljesítményeire. Az életmódtörténeti témakörök feldolgozása révén a tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. A történelmi korszakok jellegzetes, egyedi vagy kiemelkedő példái kiindulópontként szolgálnak a saját életút tervezésekor, akár a pályaválasztás során is.

A kerettanterv témakörönként határozza meg a javasolt óraszámot. Ezek összege megfelel az évi teljes óraszámnak, amely elegendő a témák ismeretanyagának feldolgozásához és a tanulási eredményekhez kapcsolódó kompetenciák elsajátításához. A kerettantervben meghatározott tanulási tartalmak azonban átlagos esetben a javasolt órakeret kb. 80%-ában feldolgozhatók.

A helyi tanterv alapján a tanár a kerettantervből évente két témát mélységelvű feldolgozásra jelöl ki, amelyre több idő, a javasolt időkereten felül összesen további 6–10 óra tervezhető**.** Ezeknek legalább 70%-a magyar történelmi témájú legyen. A mélységelvű tanítás lehetőséget ad az adott téma részletesebb ismeretekkel, többféle megközelítési móddal és tevékenységgel

történő feldolgozására. A mélységelvű témák esetében nagyobb lehetőség nyílik a projektmunkára, illetve a múzeumi órák és a témával kapcsolatos tanulmányi kirándulások szervezésére.

A *Témakörönként* megjelenő tantervi táblázatok magukba foglalják a hozzájuk tartozó *Téma*kat, a konkrétabb tartalmakat feltüntető *Altéma*kat, valamint az egyes témakörökhöz kapcsolódó *Fogalmak és adatok/Lexikák* címszó alatt a kötelezően elsajátítandó fogalmakat, személyeket, kronológiai és topográfiai adatokat. Minden fogalmi elem csak egyszer fordul elő, annál a témakörnél, ahol kötelező elemként először szerepel a tantervben. A táblázat utolsó oszlopában feltüntetett *Fejlesztési feladatok* teljesítésével valósulnak meg az előírt tanulási eredmények.

A táblázat alatt témakörönként felsorolt *Javasolt tevékenységek* nem kötelező elemei a tantervnek, de eredményessé tehetik a tananyag feldolgozását és a szaktanári munkát. Ezek köre természetesen bővíthető különféle tanulási eljárásokkal, módszerekkel.

MATÉSZAKMAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

9-12. évfolyam

A középiskolai történelemtanítás és -tanulás célja, hogy a tanulóban a történettudomány, valamint a hagyomány által legfontosabbnak elismert történelmi tények és folyamatok, szereplők és események ismeretének segítségével alakuljon ki önálló világkép és magyar identitástudat. Szerezzen mélyebb ismereteket a magyar és az egyetemes történelem legfontosabb jelenségeiről és fordulópontjairól, tudjon azonosulni a keresztény alapú magyar és európai kultúra értékeivel, legyen képes társadalmi és kulturális téren hatékony, árnyalt kommunikációra. A történelemtanulás során végzett változatos tevékenységek révén alakuljon ki a tanulóban a múltról, illetve a társadalmi kérdésekről való árnyalt gondolkodás.

A középiskolai történelemtanítás az általános iskolában elsajátított ismeretekre és kompetenciákra épül. Míg az általános iskolában a történetek elbeszélése, a régebbi korok és történelmi szereplők szemléletes bemutatása az elsődleges, a középiskolai történelemtanításban mindez kiegészül a források feldolgozásával, történelmi helyzetek és folyamatok több szempontú elemzésével, a problémák azonosításával és megtárgyalásával. Az önálló információgyűjtés és –feldolgozás, a történeti jelenségek értelmezése, elemzése, a különböző érvek mérlegelése, valamint a következtetések levonása együttesen segíti a történelmi szemléletmód kialakulását. A tantárgy tanulásának élményszerűségét már nemcsak a történetek izgalma vagy az érdekes feladatok nyújtják, hanem azok az elemzések, viták, felismerések is, amelyek az egyes témák, problémák feldolgozása során felmerülnek.

A tantárgy tantervének középpontjában a magyarság, a magyar nemzet és Magyarország története áll. A témakörök mintegy kétharmada a magyar történelemhez kapcsolódik. Ez az egyes témák részletezettségén túl abban is megmutatkozik, hogy az általános iskolai kerettantervhez hasonlóan több általános európai jelenség bemutatásánál magyar és külföldi példák egyaránt előkerülnek. Ugyanakkor az általános iskolainál nagyobb tér jut Magyarország, illetve a magyar nemzet történetét befolyásoló európai és globális folyamatok és jelenségek bemutatására. Ezek eredményeként a tanuló a magyar történelmi jelenségeket konkrét egyetemes történelmi helyzetekhez viszonyítva tanulmányozhatja. Ez hozzásegíti őt, hogy megértse és méltányolja a magyarság, a magyar nemzet, illetve Magyarország sajátos helyzetéből adódó jelenségeket, folyamatokat és törekvéseket, így alakulhat ki benne a tényeken alapuló reális és pozitív nemzettudat. Alapvető cél annak érzékeltetése, hogy a magyar nemzet történelmére számos nemzetiség és közösség (pl. német, zsidó) együttélése is hatást gyakorolt. Fontos cél a magyarországi kisebbségek és nemzetiségek történetének bemutatása, valamint kiemelt cél a határainkon túl kisebbségbe szorult magyarok történelmének átfogó megismertetése.

A középiskolai történelemtanulás motiválja a tanulót arra, hogy felnőttként, a középiskola befejezése után is érdeklődjék a történelem, illetve közéleti kérdések iránt. Hozzájárul továbbá ahhoz, hogy az iskolából kikerülve hazáját szerető, a történelmi hagyományokat örökítő, demokratikus gondolkodású, kisebb-nagyobb közösségeiért felelősséget vállaló polgárrá; a társadalom tevékeny és önálló tagjává váljék.

A 9–12. évfolyamok tanterve spirális módon épül az 5–8. évfolyamokéra, és nem ismétli automatikusan azokat. Természetesen a magyar és az egyetemes történelemnek meghatározó folyamatai, jelenségei vagy eseményei az általános iskola után a középiskolában is előkerülnek, mivel a hozzájuk kapcsolódó mélyebb ismeretek, illetve a témák forrás- és problémaközpontú tárgyalásmódja a középiskolai korosztály számára válik részletesebben hozzáférhetővé.

A kerettanterv évenként 6–9 *témakör* feldolgozását írja elő; az egyes témakörök 2–6 témát foglalnak magukba. A kerettanterv pontos témaleírásai tartalmazzák azokat az ismereteket, amelyeknek a tanítása minden iskolában kötelező, ugyanakkor lehetőséget adnak esetleges új témák és tartalmak bevezetésére a helyi tantervben.

Egy-egy téma feldolgozásához minimálisan 2–6 tanóra szükséges. Miközben az éves időkeret a korábbi tantervekhez képest nem változott, a minimálisan kötelező témák, fogalmak és egyéb lexikai egységek száma a korábbiakhoz képest csökkent. Mindez időt és alkalmat ad a tevékenységalapú tanulásra, az ismeretek alkalmazására, a kompetenciák fejlesztésére, a kooperatív tanulási technikák alkalmazására, továbbá a helyi tantervben megfogalmazott helytörténeti vagy egyéb témák tantervbe való beépítésére. Így marad idő speciális foglalkozások (pl. múzeumi, könyvtári órák, közös filmnézés) szervezésére, illetve tantárgyközi projektek megvalósítására is.

Az egyes témakörökhöz kapcsolódó *Fogalmak és adatok/Lexikák* címszó alatt a kötelezően elsajátítandó fogalmakat, személyeket, kronológiai és topográfiai adatokat soroljuk fel. Az egyértelműség kedvéért valamennyi olyan általános iskolában szereplő fogalmi elemet feltüntettünk itt is, ami az adott középiskolai témakörhöz kapcsolható, értelmezése tovább mélyíthető. Ezeket aláhúzással jelöltük. Az idegen személynevek a tantervben teljes névvel szerepelnek, de a diákoktól csak a vezetéknevek ismerete és pontos helyesírása várható el.

A tanuló a 9-12. évfolyamon a következő kulcsfogalmakat használja:

Értelmező kulcsfogalmak: történelmi idő, történelmi forrás és bizonyítékok; ok és következmény; változás és folyamatosság; történelmi jelentőség, történelmi nézőpont és interpretáció.

Tartalmi kulcsfogalmak:

- politikai: politika, állam, államszervezet, államforma, köztársaság, diktatúra, demokrácia, parlamentarizmus, monarchia, önkormányzat, közigazgatás, hatalmi ágak, jog, alkotmány/alaptörvény, törvény, rendelet, birodalom;
- társadalmi: társadalom, társadalmi csoport/réteg, népesedés/demográfia, migráció, nemzet, etnikum, identitás, életmód;
- gazdasági: gazdaság, pénz, piac, mezőgazdaság, ipar, kereskedelem, adó, önellátás, árutermelés;
- eszme- és vallástörténeti: kultúra, művészet, vallás, hit, egyház, civilizáció, eszme/ideológia, világkép.

FEJLESZTÉSI TERÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TANULÁSI EREDMÉNYEK (ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK)

(A TÖRTÉNELMI ISMERETEK AZ EGYES ÉVFOLYAMPÁROKNÁL KERÜLNEK BEMUTATÁSRA.)

ISMERETSZERZÉS ÉS FORRÁSHASZNÁLAT

A történelem tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- önállóan tud használni általános és történelmi, nyomtatott és digitális információforrásokat (tankönyv, kézikönyvek, szakkönyvek, lexikonok, képzőművészeti alkotások, könyvtár és egyéb adatbázisok, filmek, keresők);
- önállóan információkat tud gyűjteni, áttekinteni, rendszerezni és értelmezni különböző médiumokból és írásos vagy képi forrásokból, statisztikákból, diagramokból, térképekről nyomtatott és digitális felületekről;
- tud forráskritikát végezni, és különbséget tenni a források között hitelesség, típus és szövegösszefüggés alapján;
- képes azonosítani a különböző források szerzőinek a szándékát, bizonyítékok alapján értékeli egy forrás hitelességét;
- képes a szándékainak megfelelő információkat kiválasztani különböző műfajú forrásokból;
- összehasonlítja a forrásokban talált információkat saját ismereteivel, illetve más források információival és megmagyarázza az eltérések okait;
- képes kiválasztani a megfelelő forrást valamely történelmi állítás, vélemény alátámasztására vagy cáfolására.

TÁJÉKOZÓDÁS IDŐBEN ÉS TÉRBEN

A történelem tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a magyar és az európai történelem tanult történelmi korszakait, időszakait, és képes azokat időben és térben elhelyezni;
- az egyes események, folyamatok idejét konkrét történelmi korhoz, időszakhoz kapcsolja vagy viszonyítja, ismeri néhány kiemelten fontos esemény, jelenség időpontját, kronológiát használ és készít;
- össze tudja hasonlítani megadott szempontok alapján az egyes történelmi korszakok, időszakok jellegzetességeit az egyetemes és a magyar történelem egymáshoz kapcsolódó eseményeit;
- képes azonosítani a tanult egyetemes és magyar történelmi személyiségek közül a kortársakat;
- felismeri, hogy a magyar történelem az európai történelem része, és példákat tud hozni a magyar és európai történelem kölcsönhatásaira;
- egyszerű történelmi térképvázlatot alkot hagyományos és digitális eljárással.
- a földrajzi környezet és a történeti folyamatok összefüggéseit példákkal képes alátámasztani;

– képes különböző időszakok történelmi térképeinek összehasonlítására, a történelmi tér változásainak és a történelmi mozgások követésére megadott szempontok alapján a változások hátterének feltárásával.

SZAKTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓ

A történelem tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– képes a történelmi jelenségeket általános és konkrét történelmi fogalmak, tartalmi és értelmező kulcsfogalmak felhasználásával értelmezni és értékelni;
– fel tud ismerni fontosabb történelmi fogalmakat, meghatározás alapján;
– képes kiválasztani, rendezni és alkalmazni az azonos korhoz, témához kapcsolható fogalmakat;
– össze tudja foglalni rövid és egyszerű szaktudományos szöveg tartalmát;
– képes önállóan vázlatot készíteni és jegyzetelni;
– képes egy-egy korszakot átfogó módon bemutatni;
– történelmi témáról kiselőadást, digitális prezentációt alkot és mutat be;
– történelmi tárgyú folyamatábrákat, digitális táblázatokat, diagramokat készít, történelmi, gazdasági társadalmi és politikai modelleket vizuálisan is meg tud jeleníteni;
– megadott szempontok alapján történelmi tárgyú szerkesztett szöveget (esszét) tud alkotni, amelynek során tételmondatokat fogalmaz meg, szövegtömörítés és átfogalmazás segítségével, állításait több szempontból indokolja és következtetéseket von le;
– társaival képes megvitatni történelmi kérdéseket, amelynek során bizonyítékokon alapuló érvekkel megindokolja a véleményét, és választékosan reflektál mások véleményére, árnyalja saját álláspontját.

TÖRTÉNELMI GONDOLKODÁS

A történelem tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– képes felismerni, megfogalmazni és összehasonlítani különböző társadalmi és történelmi problémákat, értékrendeket, jelenségeket, folyamatokat;
– a tanult ismereteket problémaközpontúan tudja rendezni,
– hipotéziseket alkot történelmi személyek, társadalmi csoportok és intézmények viselkedésének mozgatórugóiról;
– önálló kérdéseket fogalmaz meg történelmi folyamatok, jelenségek és események feltételeiről, okairól és következményeiről;
– önálló véleményt tud alkotni történelmi eseményekről, folyamatokról, jelenségekről és személyekről;
– képes különböző élethelyzetek, magatartásformák megfigyelése által következtetések levonására, erkölcsi kérdéseket is felvető történelmi helyzetek felismerésére és megítélésére;
– a változás és a fejlődés fogalma közötti különbséget ismerve képes felismerni és bemutatni azokat azonos korszakon belül, vagy azokon átívelően;
– képes összevetni, csoportosítani és súlyozni az egyes történelmi folyamatok, jelenségek, események okait, következményeit, és ítéletet alkotni azokról, valamint a benne résztvevők szándékairól;

- összehasonlít különböző, egymáshoz hasonló történeti helyzeteket, folyamatokat, jelenségeket;
- képes felismerni konkrét történelmi helyzetekben, jelenségekben és folyamatokban valamely általános szabályszerűség érvényesülését;
- összehasonlítja és kritikusan értékeli az egyes történelmi folyamatokkal, eseményekkel és személyekkel kapcsolatos eltérő álláspontokat;
- feltevéseket fogalmaz meg, azok mellett érveket gyűjt, illetve mérlegeli az ellenérveket;
- felismeri, hogy a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális viszonyai a múltbeli események, tényezők következményeiként alakultak ki.

TÖRTÉNELEM TANTÁRGY ÓRASZÁMAI:

óraszámok	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
heti	3	3	3	3
évi	108	108	108	96

MÁTÉSZALKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

9–10. évfolyam

A középiskola első két évfolyamának témakörei az ókortól a 19. század közepéig ölelik fel a magyar és egyetemes történelem fontosabb folyamatait, jelenségeit, eseményeit, illetve az ehhez kapcsolódó tanulási eredményeket és fejlesztési feladatokat. A magyar és európai identitásunk alapját képező civilizációkhoz, korszakokhoz, történelmi eseményekhez tartozó témakörök az általános iskola után ismét előkerülnek, ám új megközelítéssel és bővülő tartalommal. Míg a témák többsége 5–6. évfolyamon a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően többnyire életmódtörténeti és portré témakörökbe rendeződtek, a középiskolában előtérbe kerül a politikai, társadalmi, gazdasági és kultúrtörténeti megközelítés, a hangsúly a korszakok gazdasági változásaira, társadalmi szerkezetére, politikai modelljeire és világképére helyeződik.

Az egyetemes és a magyar történeti témák általában külön témakörökbe szerveződnek, mivel előbbiek jobbára tematikus, utóbbiak pedig tematikus és eseménytörténeti jellegűek. A magyar történelem eseményei és folyamatai az egyetemes történelem által felrajzolt háttér előtt, nemzetközi összefüggésekbe ágyazva jelennek meg.

A strukturáltabb szempontok és bővebb ismeretek mellett az egyes témák feldolgozási módja is változik. A szemléletes megjelenítés és a történetek tanítása mellett egyre nagyobb szerepet kapnak az önállóan végzett információszerző és –feldolgozó tevékenységek, a forrásokkal végzett különböző műveletek és a problémaközpontú tárgyalási mód.

Fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények)

Történelmi ismeretek

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- ismeri az ókori civilizációk legfontosabb jellemzőit, valamint az athéni demokrácia és a római állam működését, hatásukat az európai civilizációra;
- felidézi a monoteista vallások kialakulását, legfontosabb jellemzőiket, tanításaik főbb elemeit, és bemutatja terjedésüket;
- bemutatja a keresztény vallás civilizációformáló hatását, a középkori egyházat, valamint a reformáció és a katolikus megújulás folyamatát és kulturális hatásait; érvel a vallási türelem, illetve a vallásszabadság mellett;
- képes felidézni a középkor gazdasági és kulturális jellemzőit, világképét, meghatározó birodalmait, és bemutatni a rendi társadalmat;
- ismeri a magyar nép őstörténetére és a honfoglalásra vonatkozó tudományos elképzeléseket és tényeket, tisztában van legfőbb vitatott kérdéseivel, a különböző tudományterületek kutatásainak főbb eredményeivel;
- értékeli az államalapítás, valamint a kereszténység felvételének jelentőségét;
- felidézi a középkori magyar állam történetének fordulópontjait, legfontosabb uralkodóink tetteit;
- ismeri a magyarság törökellenes küzdelmeit, azok fordulópontjait és hőseit; felismeri, hogy a magyar és az európai történelem alakulását meghatározóan befolyásolta a török megszállás;

- be tudja mutatni a kora újkor fő gazdasági és társadalmi folyamatait, ismeri a felvilágosodás eszméit, illetve azok kulturális és politikai hatását, valamint véleményt formál a francia forradalom európai hatásáról;
- összefüggéseiben és folyamatában fel tudja idézni, miként hatott a magyar történelemre a Habsburg Birodalomhoz való tartozás, bemutatja az együttműködés és konfrontáció megnyilvánulásait, a függetlenségi törekvéseket és értékeli a Rákóczi-szabadságharc jelentőségét;
- ismeri és értékeli a magyar nemzetnek a polgári átalakulás és nemzeti függetlenség elérésére tett erőfeszítéseit a reformkor és az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc időszakában; a kor kiemelkedő magyar politikusait és azok nézeteit;
- fel tudja idézni az ipari forradalom szakaszait, illetve azok gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai hatásait; képes bemutatni a modern polgári társadalom és állam jellemzőit és a 19. század főbb politikai eszméit, valamint felismeri a hasonlóságot és különbséget azok mai formái között.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAGYARORSZÁGI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

9. ÉVFOLYAM

9. évfolyamon a történelem tantárgy alapóraszáma: 108 óra

Heti óraszám: 3 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Javasolt óraszám	Helyi többlet
Civilizáció és államszervezet az ókorban	13	**7**
Vallások az ókorban	5	**2**
Hódító birodalmak	6	**0**
A középkori Európa	10	**5**
A magyar nép eredete és az Árpád-kor	14	**12**
A középkori Magyar Királyság fénykora	13	**15**
Projektmunka	0	**6**

TÉMAKÖR: Civilizáció és államszervezet az ókorban

ÓRASZÁM: 13 óra+ 7óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	– Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. – Tudomány. – A pénz megjelenése.	*Fogalmak:* öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás,	– Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. – Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése.
A görög civilizáció	– A görög anyagi kultúra öröksége. – A filozófia és a történetírás.		

	– A görög embereszmény. – A hellenisztikus kultúra elterjedése.	rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. *Személyek:* Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. *Kronológia:* Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. *Topográfia:* Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	– Az ókori civilizációk azonosítása térképen. – Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. – A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. – Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. – A római jog alapelveinek felidézése és azonosítása. – Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. – A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása. – A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása. – A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. – Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. – Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.
Az athéni demokrácia	– Arisztokratikus köztársaság és demokrácia. – Kleiszthenész és Periklész. – Az athéni államszervezet és működése.		
A római civilizáció	– Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. – A római jog néhány máig élő alapelve. – A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia). – A latin nyelv és írás elterjedése.		
A római köztársaság	– A vérségi, a vagyoni és a területi elv. – A római köztársaság államszervezete és működése. – Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

– Képek gyűjtése a különböző civilizációk kultúrájának bemutatásához.

– Az ókori görög tudomány kulcsfogalmait bemutató idézetek, képi források gyűjtése.
– Információk gyűjtése egy pannóniai kulturális emlékről, régészeti feltárásról, épületről vagy építményről.
– Ábra készítése az athéni demokrácia és a római köztársaság működési rendjéről.
– Ókori témájú filmek / filmrészletek elemzése, értelmezése.
– Római kori emlékek felkeresése.

TÉMAKÖR: Vallások az ókorban

ÓRASZÁM: 5 óra+ 2 óra

ISMERETET ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Politeizmus és monoteizmus	– A politeizmus az ókori Keleten. – Görög és római istenek. – A zsidó monoteizmus.	*Fogalmak:* politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra,, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. *Személyek:* Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus *Kronológia:* a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat.	– A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. – A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. – A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. – Bibliai történetek, személyek felidézése. – A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. – Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása bibliai idézetek alapján. – Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek, regények elemzése, értelmezése.
A kereszténység kezdete	– Jézus tanításai. – A páli fordulat. – Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. – A Szentháromság-tan.		

		Topográfia: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	– Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Képek, ábrázolások gyűjtése a különböző tanult vallások jellegzetes építményeiről.
- Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése antik mitológiai témákról.
- Áttekintő táblázat / tabló készítése a görög-római hitvilágról.
- Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása bibliai idézetek alapján.
- Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek, regények elemzése, értelmezése.
- Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról.

TÉMAKÖR: Hódító birodalmak

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	– A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. – A népvándorlás. – A Hun Birodalom. – Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása. – Róma örökösei Európa térképén.	*Fogalmak:* népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. *Személyek:* Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. *Kronológia:* 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata.	– A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. – A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. – A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. – Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása.
Az Arab Birodalom és az iszlám	– Mohamed tanításai és a Korán. – Az iszlám kultúra jellegzetességei. – Az Arab Birodalom és az arab hódítás.		

	– Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.	*Topográfia:* Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- A Római Birodalom bukása külső és belső okainak összegyűjtése.
- A monoteista vallások (zsidó, keresztény, iszlám) összehasonlítása különböző szempontok alapján.
- Kiselőadás, prezentáció készítése jellegzetes iszlám vallási épületekről, szokásokról.

TÉMAKÖR: A középkori Európa

ÓRASZÁM: 10 óra+ 5 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	– A hierarchikus világkép. – Az uradalom. – A jobbágyok kötelességei és jogai. – Az önellátástól az árutermelésig. – Éhínségek, járványok, felkelések.	*Fogalmak:* uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. *Személyek:* Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói	– A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása. – A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a középkor világáról. – A középkor társadalmi berendezkedése és a rendi szemlélet értelmezése. – A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. – Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában.
Az egyházi rend	– Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer. – Az egyházszakadás és a 11. századi reform. – A szerzetesség. – Az eretnekség. – Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek.		

	– Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.	Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. *Kronológia:* 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. *Topográfia:* Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	– A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. – A nyugati és keleti kereszténység összehasonlítása. – A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. – A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján, kitérve a zsidóság városiasodásban játszott szerepére, valamint az antijudaista törekvésekre. – A céhek működésének jellemzése források alapján.
A nemesi rend	– Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség). – Lovagi eszmény és lovagi kultúra. – A keresztes hadjáratok eszméje.		
A polgárok világa	– A középkori város és lakói. – A város kiváltságai (magyar példák alapján). – A céhek. – A helyi és távolsági kereskedelem. – A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Képek gyűjtése és rendszerezése román, gótikus és reneszánsz stílusú épületekről.
- Képek gyűjtése az ortodox egyház jellegzetes épületeiről, szokásairól.
- Áttekintő ábra készítése az egyházi hierarchiáról.
- Prezentáció, bemutató készítése valamely szerzetes, illetve lovagrendről.
- A város jellegzetes helyszíneinek, intézményeinek azonosítása egy fiktív középkori várost bemutató ábrán.
- Kampányplakát készítése egy középkori témáról (pl. a keresztes háborúkban való részvétel hirdetése).

TÉMAKÖR: A magyar nép eredete és az Árpád-kor

ÓRASZÁM: 14 óra+ 12 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Magyar őstörténet és honfoglalás	– Az eredet kérdései, a nyelvészet, a régészet, a néprajz és a genetika eredményei. – A magyar törzsszövetség az Etelközben. – A honfoglalás okai és menete. – A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.	*Fogalmak:* finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok *Személyek*: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit. *Kronológia:* 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás. *Topográfia:* Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.	– A magyarság eredetére vonatkozó elméletek közötti különbségek megállapítása. – A mondák, a történeti hagyomány és a történettudomány eredményeinek megkülönböztetése. – A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása. – Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése. – A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése. – A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.
Az államalapítás	– Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. – A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet. – Az egyházszervezés.		
A magyar állam megszilárdulása az Árpád-korban	– Szent László, az országépítő. – Könyves Kálmán törvénykezési reformjai. – A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása. – II. András kora: az átalakuló társadalom. – Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla. – Az Árpádok európai kapcsolatai.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Beszámoló készítése a magyar kalandozó hadjáratok irányairól, sikereiről és kudarcairól, valamint a magyarok harcmodoráról IKT eszközök segítségével.
- A kalandozó hadjáratok jellegének megvitatása.
- Áttekintő ábra készítése a Szent István-i állam- és egyházszervezetről.
- Információgyűjtés Szent László kultuszáról a krónikák és néphagyományok tükrében.
- Tabló összeállítása az Árpád-kor legfontosabb kulturális emlékeiből.
- Folyamatábra készítése II. András politikai döntéseinek okairól és következményeiről.
- A 13. századi társadalmi rétegek azonosítása az Aranybulla szövegében.
- Az Árpádok európai dinasztikus kapcsolatainak ábrázolása térképen.
- A magyar igazságszolgáltatás gyakorlatának bemutatása Szent László és Könyves Kálmán törvényeinek elemzésével.

TÉMAKÖR: A középkori Magyar Királyság fénykora

ÓRASZÁM: 13 óra+ 15 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az Anjouk	– A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején. – A visegrádi királytalálkozó. – Az 1351-es törvények. – Nagy Lajos hadjáratai.	*Fogalmak:* aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent	– A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása az egyes személyek cselekedeteiről, döntéseiről. – A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb összecsapásainak felidézése. – Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája
A török fenyegetés árnyékában	– Az Oszmán Birodalom. – Török hódítás a Balkánon. – Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély.		

	– Hunyadi János, a politikus és hadvezér. – Hunyadi János törökellenes harcai.	Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. *Személyek:* I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. *Kronológia:* 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. *Topográfia:* Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. – Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. – A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában. – A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
Hunyadi Mátyás	– Mátyás útja a trónig. – A központosított királyi hatalom. – Jövedelmek és kiadások. – Birodalomépítő tervek. – Aktív védelem a török ellen.		
A magyar középkor kulturális hagyatéka	– Honfoglalás kori leletek. – A Szent Korona. – Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. – Magyar geszták, krónikák és szentek legendái.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Nándorfehérvár ostromának rekonstruálása különböző írásos és vizuális források alapján.
- A korszak kiemelkedő személyiségeinek jellemzése, feltevések megfogalmazása a cselekedeteik mozgatórugóiról. (Pl. Hunyadi Mátyás külpolitikája.)
- Hunyadi János és Mátyás híres ütközeteinek felidézése, bemutatása térképvázlatok és írott források segítségével.
- Kiselőadás készítése 14–15. századi magyar történelem kulturális hagyatékának kiemelkedő emlékeiről.

– A magyar középkor egy kiemelkedő helyszínének (pl. Pannonhalma, Diósgyőr, Székesfehérvár, Visegrád, stb.) meglátogatása és jellemzőinek bemutatása.
– Gyűjtőmunka készítése Mátyás és a budai zsidók kapcsolatáról.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

10. ÉVFOLYAM

10. évfolyamon a történelem tantárgy alapóraszáma: 108 óra

Heti óraszám: 3 óra

A témakörök áttekintő táblázata:41

Témakör	Javasolt óraszám	Helyi többlet
A kora újkor	12	**0**
A török hódoltság kora Magyarországon	10	**5**
A felvilágosodás kora	7	**3**
Magyarország a 18. században	10	**5**
Új eszmék és az iparosodás kora	5	**2**
A reformkor	10	**15**
A forradalom és szabadságharc	8	**10**
Projektmunka	0	**6**

TÉMAKÖR: A kora újkor

ÓRASZÁM: 12 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A földrajzi felfedezések	– A portugál és spanyol felfedezések. – A korai gyarmatosítás és következményei.	*Fogalmak:* gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus,	– A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken.

	– A világkereskedelem kialakulása. – Az abszolutizmus.	bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk. *Személyek:* Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. *Kronológia:* 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. *Topográfia:* Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak.	– Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről. – Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. – Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. – A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. – A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. – A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. – Vallás és politika összefonódásának felismerése. – Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. – A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
A korai kapitalizmus	– Az árforradalom. – A manufaktúrák. – Bankok és tőzsdék. – Az európai munkamegosztás és következményei		
Reformáció Európában és Magyarországon	– A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). – Luther és Kálvin fellépése. – A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. – A reformáció eredményei Magyarországon		
„Hitviták tüzében”	– Vallási konfliktusok Európában. – Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. – A magyar protestáns és katolikus iskolák. – A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- A felfedező utak irányainak követése és a korai gyarmatok elhelyezése térképen.
- Információk gyűjtése a korai gyarmatosítás módszereiről és következményeiről.
- Beszámoló készítése az európai és magyar reformáció kapcsolatáról (pl. peregrináció, kulturális hatások, irányzatok).
- Interjú készítése különböző felekezetek papjaival, lelkészeivel az egyházak szerepvállalásáról és hivatásukról.

- Kiselőadás készítése a reformáció korának valamely jelentős személyiségéről (pl. Szenci Molnár Albert, Pázmány Péter).

TÉMAKÖR: A török hódoltság kora Magyarországon

ÓRASZÁM: 10 óra+ 5 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az ország három részre szakadása	– A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. – Az ország három részre szakadása. – A várháborúk és az új végvárrendszer.	*Fogalmak:* rendi országgyűlés, hajdúszabadság. *Személyek:* I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. *Kronológia:* 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke. *Topográfia:* Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.	– A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. – A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. – A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. – A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. – A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	– A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok. – Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.		
A török kiűzése és a török kor mérlege	– Magyarország az európai munkamegosztásban. – Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. – A török kiűzése.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- A mohácsi csata eseményeinek megvitatása különböző interpretációk alapján.
- Politikai portré készítése a korszak kiemelkedő személyiségeiről (pl. Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós).
- Államszervezeti ábrák készítése a Magyar Királyságról és az Erdélyi Fejedelemségről.
- Az országrészek és a fontosabb várak, csaták elhelyezése vaktérképen.
- A török kiűzése állomásainak nyomon követése térképen.
- A Habsburg-magyar konfliktusok okainak és eredményeinek vázlatos összegzése.
- Korabeli beszámolók gyűjtése a török kiűzéséről (pl. Bél Mátyás, Schulhof Izsák).

TÉMAKÖR: A felvilágosodás kora

ÓRASZÁM: 7 óra + 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A felvilágosodás	− Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. − A felvilágosodás államelméletei. − A szabad verseny elmélete.	*Fogalmak:* felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. *Személyek:* Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington,	− A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. − A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. − A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. − Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása. − A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	− A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. − Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.		
A francia forradalom és hatása	− A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata. − A jakobinus diktatúra.		

	– Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. *Kronológia:* 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. *Topográfia:* Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Képek és irodalmi idézetek gyűjtése a felvilágosodás világképének bemutatásához.
- Vita a brit és az amerikai államszervezet sajátosságairól.
- Vita rendezése a francia forradalom pozitív és negatív hatásairól.
- Gondolattérkép készítése a francia forradalom okairól.

TÉMAKÖR: Magyarország a 18. században

ÓRASZÁM: 10 óra + 5 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Rákóczi-szabadságharc	– Magyarország a Habsburg Birodalomban. – A szabadságharc okai és céljai. – A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai.	*Fogalmak:* kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio	– A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. – A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek, képek és szöveges források segítségével.

	– A szatmári béke kompromisszuma.	Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. *Személyek:* II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. *Kronológia:* 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. *Topográfia:* Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.	– Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. – A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének, valamint eredményeinek azonosítása. – Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. – II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. – A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
Magyarország újranépesülése és újranépesítése	– A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. – A többnyelvű és többvallású ország. – Gazdaság és életmód.		
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	– A Pragmatica Sanctio. – A felvilágosult abszolutizmus céljai. – Mária Terézia: együttműködés és reform. – II. József reformpolitikája és kudarca.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Összefoglaló készítése a szabadságharc okainak és eredményeinek összehasonlítására.
- Vita Magyarország és a Habsburg-dinasztia kapcsolatáról.
- Képek, térképek, irodalmi szövegek, kuruc nóták gyűjtése a Rákóczi-szabadságharccal kapcsolatban.
- A Rákóczi-szabadságharc nemzetközi kapcsolatainak ábrázolása gondolattérképen.
- A népességmozgások és az egyes népcsoportok nyomon követése térképen.
- Magyarázó ábra készítése a kettős vámhatár működéséről.
- Beszélgetés az állami iskolarendszer létrejöttéről és működéséről a Ratio Educationis részlete alapján.

TÉMAKÖR: Az új eszmék és az iparosodás kora

ÓRASZÁM: 5 óra + 2 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	– Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. – Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. – Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	*Fogalmak:* liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. *Személyek:* James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. *Topográfia:* Manchester, New York.	– A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. – Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. – Egy ipari nagyváros életkörülmé-nyeinek jellemzése. – Az ipari forradalmak ökológiai következmé-nyeinek azonosítása. – A 19. századi demográfiai változások okainak feltárása.
Az ipari forradalom hullámai	– Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. – A közlekedés forradalma. – A második hullám: elektronika és vegyipar. – A gyár és a futószalag. – Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Az egyes politikai eszmék álláspontjai közötti különbségek megbeszélése.
- Grafikonok, adatsorok elemzése az ipari forradalmak társadalmi és demográfiai hatásairól.
- Kiselőadások tartása fontosabb találmányokról.
- Az ipari forradalom társadalmi hatásainak megvitatása.

TÉMAKÖR: A reformkor

ÓRASZÁM: 10 óra+ 15 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A politikai élet színterei	– A Habsburg Birodalom és Magyarország. – A rendi országgyűlés és a megyerendszer. – A reformkori Pest-Buda. – A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	*Fogalmak:* alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. *Személyek:* József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. *Kronológia:* 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. *Topográfia*: Pest-Buda.	– A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján. – A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőv Lipót) – A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. – Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. – A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. – A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak
A reformkor fő kérdései	– A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. – A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. – A polgári alkotmányosság kérdése. – Széchenyi és Kossuth programja és vitája.		

			azonosítása különböző típusú források alapján.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Ábrák készítése a rendi államszervezet működéséről.
- Kiselőadások, prezentációk készítése a reformkor jelentősebb alkotásairól.
- Táblázatos összefoglaló készítése a reformellenzék, a konzervatívok és az udvar álláspontjáról a főbb vitakérdésekben.
- A reformkor legfontosabb kérdéseinek, jellemzőinek azonosítása szépirodalmi művekben és más szöveges forrásokban.

TÉMAKÖR: A forradalom és a szabadságharc

ÓRASZÁM: 8 óra + 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	– Az európai forradalmi hullám és március 15. – Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. – A Batthyány-kormány tevékenysége.	*Fogalmak:* márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. *Személyek:* Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. *Kronológia:* 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a	– A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. – A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. – A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. – A szabadságharc néhány kiemelkedő szereplőjének, illetve vértanújának bemutatása. – A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (pl. németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	– Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel. – A tavaszi hadjárat. – A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére. – A szabadságharc leverése és a megtorlás.		

		pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése. *Topográfia:* Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	szabadságharcban és az azt követő megtorlás során. – A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. – A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- A szabadságharc főbb eseményeinek elhelyezése vaktérképen.
- Vita a szabadságharc vereségének okairól.
- Kisesszé készítése a forradalom és szabadságharc valamely vitatott kérdéséről.
- A forradalom és szabadságharc eseményeit megörökítő művészeti alkotások (képek, irodalmi szövegek, filmek) gyűjtése és értelmezése.
- Mikrotörténeti kutatás: konfliktusos élethelyzetek és életutak bemutatása a szabadságharc nemzetiségi vagy zsidó származású résztvevői köréből.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

11–12. évfolyam

A tanuló történelmi ismereteinek gyarapodása, információszerzési és forrásfeldolgozási kompetenciájának, valamint gondolkodási és érvelő készségeinek fejlődése lehetővé teszi, hogy a középiskola utolsó évfolyamaira birtokába kerüljön azoknak az általános kompetenciáknak, amelyek hozzájárulnak a társadalmi életben való hatékony tájékozódásához és részvételéhez.

Az utolsó két év az érettségire való felkészülés időszaka. A különböző témakörök, összefüggések, jelenségek összefoglaló áttekintése külön időkeretet igényel – ez a kerettanterv ajánlása szerint 22 óra –, amit a helyi tantervek a vizsgakövetelmények figyelembevételével szabályozhatnak.

Az utolsó két év témakörei a 19. század közepétől a 21. század elejéig terjedő időszakot ölelik fel. Feldolgozásuk során kiemelt szempont, hogy ez az időszak már közvetlen hatást gyakorol a jelen társadalmi, gazdasági és politikai viszonyaira, ezért különösképpen alkalmas a problémaközpontú megközelítésre. Az egyes témakörök, témák a korábbiaknál összetettebb feldolgozásra, komplexebb fejlesztésre adnak lehetőséget.

A középiskolai történelemtanulás inspirációt nyújt arra, hogy a tanuló felnőttként, a középiskola befejezése után is érdeklődjék a történelem, illetve közéleti kérdések iránt, valamint hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló az iskolából kikerülve hazáját szerető, demokratikus gondolkodású, kisebb-nagyobb közösségeiért felelősséget vállaló polgárrá; a társadalom tevékeny és autonóm tagjává váljék.

Fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (Általános követelmények)

Történelmi ismeretek

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- ismeri és értékeli a magyar nemzetnek a polgári átalakulás és nemzeti függetlenség elérésére tett erőfeszítéseit az 1848–1849-es forradalmat és szabadságharcot követő időszakban; a kor kiemelkedő magyar politikusait és azok nézeteit, véleményt tud formálni a kiegyezésről;
- fel tudja idézni az első világháború előzményeit, a háború jellemzőit és fontosabb fordulópontjait, értékeli a háborúkat lezáró békék tartalmát, és felismeri a háborúnak a 20. század egészére gyakorolt hatását;
- bemutatja az első világháború magyar vonatkozásait, a háborús vereség következményeit; példákat tud hozni a háborús helytállásra;
- képes felidézni azokat az okokat és körülményeket, amelyek a történelmi Magyarország felbomlásához vezettek;
- tisztában van a trianoni békediktátum tartalmával és következményeivel, be tudja mutatni az ország talpra állását, a Horthy-korszak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális viszonyait, felismeri a magyar külpolitika mozgásterének korlátozottságát;
- össze tudja hasonlítani a nemzetiszocialista és a kommunista ideológiát és diktatúrát, példák segítségével bemutatja a rendszerek embertelenségét és a velük szembeni ellenállás formáit;

- képes felidézni a második világháború okait, a háború jellemzőit és fontosabb fordulópontjait, ismeri a holokausztot és a hozzávezető vezető okokat;
- bemutatja Magyarország revíziós lépéseit, a háborús részvételét, az ország német megszállását, a magyar zsidóság tragédiáját, a szovjet megszállást, a polgári lakosság szenvedését, a hadifoglyok embertelen sorsát;
- össze tudja hasonlítani a nyugati demokratikus világ és a kommunista szovjet blokk politikai és társadalmi berendezkedését, képes jellemezni a hidegháború időszakát, bemutatni a gyarmati rendszer felbomlását és az európai kommunista rendszerek összeomlását;
- bemutatja a kommunista diktatúra magyarországi kiépítését, működését és változatait, az 1956-os forradalom és szabadságharc okait, eseményeit, és hőseit, összefüggéseiben szemléli a rendszerváltoztatás folyamatát, felismerve annak történelmi jelentőségét;
- bemutatja a gyarmati rendszer felbomlásának következményeit, India, Kína és a közel-keleti régió helyzetét és jelentőségét;
- ismeri és reálisan látja a többpólusú világ jellemzőit napjainkban, elhelyezi Magyarországot a globális világ folyamataiban;
- bemutatja a határon túli magyarság helyzetét, a megmaradásért való küzdelmét Trianontól napjainkig;
- ismeri a magyar cigányság történetének főbb állomásait, bemutatja jelenkori helyzetét;
- ismeri a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit, példákat hoz a magyar nemzet és a közép-európai régió népeinek kapcsolatára, különös tekintettel a visegrádi együttműködésére;
- ismeri hazája államszervezetét, választási rendszerét.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

11. ÉVFOLYAM

11. évfolyamon a történelem tantárgy alapóraszáma: 108 óra

Heti óraszám: 3 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Javasolt óraszám	Helyi többlet
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	6	**0**
A dualizmus kori Magyarország	15	**0**
A nagy háború	14	**0**
Az átalakulás évei	13	**0**
A két világháború között	8	**2**
A Horthy-korszak	12	**4**
A második világháború	18	**0**
A két világrendszer szembenállása	6	**4**
Projektmunka	0	**6**

TÉMAKÖR: A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkásmozgalom	– Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. – A Kommunista kiáltvány.	*Fogalmak:* polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus,	– A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból.

	– Szakszervezetek és munkáspártok. – Szociáldemokrácia és kommunizmus. – Keresztényszocializmus.	szociáldemokrácia, kommunizmus, keresztényszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. *Személyek:* Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. *Kronológia:* 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868 a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. *Topográfia:* Németország, Japán.	– A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása. – A kommunista, a szociáldemokrata és a kereszténységszociális eszmék azonosítása és összehasonlítása.
A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)	– A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). – Alkotmányosság és választójog. – Jogegyenlőség és emancipációs törekvések. – A polgári állam kiépítése.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Egyetemes és magyar történeti példák gyűjtése a polgári állam feladatköreiről és társadalmi hatásairól.
- Táblázat készítése a szociáldemokrácia és a kommunizmus céljainak, módszereinek, lehetőségeinek összevetéséről.
- Vita a szocialista eszmékről, és hatásukról a korabeli közéletre.
- Az egységes Olaszország és a Német Császárság kialakulásának, valamint az Egyesült Államok terjeszkedése főbb mozzanatainak követése a térképen.

TÉMAKÖR: A dualizmus kora

ÓRASZÁM: 15 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A kiegyezés és a dualizmus rendszere	– A kiegyezés és okai. – A közös ügyek rendszere. – A magyar államszervezet. – A pártrendszer, a választójog és a véderőviták.	*Fogalmak:* emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, nyílt és titkos szavazás, Szabadelvű Párt, Függetlenségi Párt, Magyarországi Szociáldemokrata Párt, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia. *Személyek:* Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd. *Kronológia:* 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium.	– A kiegyezés értékelése egykorú szempontok szerint, illetve másfél évszázados történelmi távlat nézőpontjából. – A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése. – A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése. – A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével. – A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével. – A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban.
A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete	– A politikai nemzet koncepciója. – A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény. – Asszimiláció és anyanyelvhasználat. – Autonómiatörekvések és irredenta mozgalmak. – Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése. – Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.		
Az ipari forradalom Magyarországon	– A gazdasági kiegyezés. – A vasútépítés. – Állami gazdaságpolitika. – Mezőgazdaság és élelmiszeripar.		

	– Modernizálódó ipar.	*Topográfia:* Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.	– A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.
Társadalom és életmód a dualizmus korában	– Demográfiai robbanás és urbanizáció. – Kivándorlás Európából és Magyarországról. – A földkérdés és a vidék. – A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros. – Oktatás és kultúra. – Életmód és szórakozás.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Vita Magyarország és a Habsburg-dinasztia dualizmus kori kapcsolatáról.
- Folyamatábra, készítése a dualizmus kori pártviszonyokról.
- A dualizmus kori nemzetiségi törekvések és ideológiai hátterük táblázatos összefoglalása.
- A Nemzeti Sírkert felkeresése (a 19. század szereplőihez kapcsolódó sírok, mauzóleumok közös megtekintése).
- A korszakkal kapcsolatos emlékművek, emlékhelyek fölkeresése a lakóhelyen és környékén.
- Kiselőadás / tabló készítése a dualizmus korának kiemelkedő beruházásairól.
- Programajánló összeállítása egy a millennium korában Budapestre látogató turista számára.
- Tisza István lexikon szócikk készítése kormánypárti, illetve függetlenségi és szociáldemokrata szemszögből.
- Ellenzéki és kormánypárti választási plakát készítése az 1905-ös választásokra.

TÉMAKÖR: A nagy háború

ÓRASZÁM: 14 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	– A gyarmatosítás okai és céljai. – Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. – Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. – Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	*Fogalmak:* villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. *Személyek:* II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly. *Kronológia:* 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. *Topográfia:* Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	– A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. – Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken. – Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. – A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. – A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. – A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Az első világháború	– A világháború kitörése. – A hadviselő felek és a frontok. – Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.		
Az első világháború jellemzői és hatása	– Az állóháború és az anyagcsata. – A hadigazdaság és a háborús propaganda. – A hagyományos világrend felbomlása. – A nők helyzetének megváltozása.		
Magyarország a világháborúban	– Magyar frontok, nagy csaták. – Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek. – Magyar hősök a világháborúban. – A hátország. – A magyar hadifoglyok sorsa.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- A háború előzményeinek összesítése, a döntési alternatívák bemutatása saját szerkesztésű ábrán.
- Példák gyűjtése a magyar katonák első világháborús hősi helytállásáról.
- Első világháborút bemutató múzeumok meglátogatása (pl. Hadtörténeti Múzeum, "Új világ született" c. kiállítás).
- A lakóhelyen található első világháborús hősi emlékmű, katonasírok felkeresése, egy-egy hős életének feltárása.
- Képek gyűjtése és elemzése a háború új jellegzetességeiről (fegyverek, intézmények, jelenségek).
- Különböző internetes háborús témájú szövegek, propagandaképek, plakátok, karikatúrák gyűjtése és elemzése.
- Családi történetek, fényképek gyűjtése feldolgozása, bemutatása az első világháborúból.

TÉMAKÖR: Az átalakulás évei

ÓRASZÁM: 13 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	– A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom). – Forradalom és kommunista hatalomátvétel Oroszországban. – Az újraszülető Lengyelország. – Az olasz fasizmus.	*Fogalmak:* bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörösterror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. *Személyek:* Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi	– Közép-Európa első világháború előtti és utáni térképének összehasonlítása, a területi változások azonosítása és indoklása. – A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. – Magyarország megszállásának áttekintése térképek, szöveges források segítségével. – A Károlyi-időszak kormányzati tevékenységének értékelése.
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	– A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása. – A forradalmi átalakulás kísérlete és kudarca. – Cseh és román támadás, a fegyveres ellenállás kérdése.		

A tanácsköztársaság és az ellenforradalom	– A kommunista hatalomátvétel. – A proletárdiktatúra és a vörösterror. – Az északi hadjárat és a tanácsköztársaság veresége. – Az ellenforradalom győzelme.	Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. *Kronológia:* 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. *Topográfia:* Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.	– A magyarországi proletárdiktatúra működésének elemzése források alapján. – Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. – A trianoni békediktátum okainak feltárása. – A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. – A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. – A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása. – A vesztes hatalmak területi veszteségeinek összehasonlítása.
A Párizs környéki békék	– A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. – Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. – Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások. – A szétszabdalt közép-európai régió.		
A trianoni békediktátum	– A magyar ügy a békekonferencián. – A magyar delegáció érvei. – Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei. – Az önrendelkezési elv megsértése – A békediktátum etnikai és gazdasági következményei. – Az ellenállás példái: székely hadosztály, Balassagyarmat, Sopron.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

– Kiselőadás / prezentáció készítése a korszak meghatározó személyiségeiről.

- Példák gyűjtése az 1919-es rendezetlen politikai viszonyok bemutatására (pl. vörösterror, román megszállás, különítmények, Rongyos Gárda).
- Bizonyítékok és adatok gyűjtése az elcsatolt területeknek az ezeréves magyar kultúrában betöltött jelentős szerepéről (pl. történelmi személyiségek, művészek, tudósok, épületek, művészeti alkotások, intézmények).
- Különböző internetes revíziós témájú szövegek, képek, plakátok, dalok gyűjtése és vizsgálata, elemzése.
- A várpalotai Trianon Múzeum meglátogatása.

TÉMAKÖR: A két világháború között

ÓRASZÁM: 8 óra+ 2 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A kommunista Szovjetunió	– A totális diktatúra és a pártállam kiépítése. – A tervgazdaság és a kollektivizálás. – A terror eszközei és áldozatai.	*Fogalmak:* totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss. *Személyek:* Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler. *Kronológia:* 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel,	– A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével. – A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása. – A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével. – A totális diktatúrák ideológiáinak és működésének összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.
A Nyugat és a gazdasági világválság	– A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása. – A munkanélküliség. – Állami beavatkozás a gazdaságba.		
A nemzetiszocialista Németország	– A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom. – A totális állam kiépítése. – A terror eszközei. – Terjeszkedés a háború előtt.		

		1938 az Anschluss, a müncheni konferencia. *Topográfia:* Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Visszaemlékezések, források gyűjtése és prezentáció készítése a sztálini terror megnyilvánulásairól (pl. GULAG, holodomor, koncepciós perek).
- Különböző képi és szöveges források gyűjtése a sztálini diktatúra hétköznapjairól.
- Folyamatábra készítése a világgazdasági válság kirobbanásáról és kezeléséről, a folyamatábra szemléltetése az Amerikai Egyesült Államok példáján.
- Prezentáció készítése a náci terror megnyilvánulásairól (pl. kristályéjszaka, GESTAPO, koncentrációs táborok stb.).
- Statisztikai táblázatok, grafikonok, diagramok gyűjtése és tanulmányozása (pl. a német választások eredményei 1928-1933 között; a munkanélküliség alakulása az Egyesült Államokban 1929-1937 között).
- A korszakkal kapcsolatos dokumentum- és játékfilmek/filmrészletek megtekintése és értelmezése.

TÉMAKÖR: A Horthy-korszak

ÓRASZÁM: 12 óra + 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Talpra állás Trianon után	– A király nélküli alkotmányos királyság. – A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában.	*Fogalmak:* kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i	– A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése.

	– A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. – A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. *Személyek:* Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. *Kronológia:* 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása.	– A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. – A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. – A magyarországi politikai irányzatok azonosítása szöveges források alapján. – Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). – A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	– A válság és hatása. – A belpolitika irányváltásai. – Életmód és társadalom. – A földkérdés. – Tudomány és művészet a két világháború között. – A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Kiselőadás / prezentáció készítése a korszak kiemelkedő szereplőiről (pl. Horthy, Bethlen, Teleki).
- Kormánypárti és ellenzéki választási plakát készítése egy-egy fontos témakörben.
- A Horthy-korszak gazdasági fejlődéséről tanúskodó képek gyűjtése és bemutatása (pl. Csepeli Szabadkikötő, villamosított vasútvonal stb.).
- Folyamatábra készítése a Horthy-korszak pártviszonyairól, korlátozott parlamentáris rendszeréről.

TÉMAKÖR: A második világháború

ÓRASZÁM: 18 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A tengelyhatalmak sikerei	– Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. – Nyugat-Európa lerohanása. – Német támadás a Szovjetunió ellen. – Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	*Fogalmak:* Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. *Személyek:* Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Salkaházi Sára, Apor Vilmos, Sztehlo Gábor, Richter Gedeon. *Kronológia:* 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország	– A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. – A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. – A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. – A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján. – A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma). – A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy
A szövetségesek győzelme	– A keleti és a nyugati front. – A csendes-óceáni hadszíntér.		
Magyarország a második világháborúban: mozgástér és kényszerpálya	– A területi revízió lépései. – A fegyveres semlegesség. – A Szovjetunió elleni háború. – A Don-kanyar. – A német megszállás és következményei.		
A holokauszt	– Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. – Koncentrációs és megsemmisítő táborok. – Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában. – A magyarországi zsidótörvények.		

	– A magyar holokauszt. – Felelősség és embermentés.	lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. *Topográfia:* Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.	politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. – A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. – A nyilas terror áttekintése források alapján. – A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. – A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján. – Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
A második világháború jellemzői	– A villámháború és következményei. – Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. – Az ellenállás formái. – A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.		
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	– A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. – A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. – Megszabadulás és szovjet megszállás. – Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak. – A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- A nagyhatalmak (Németország, Szovjetunió, Nagy-Britannia, Franciaország) világháború kitörésében játszott szerepének megvitatása.
- Beszámoló készítése az európai és/vagy csendes-óceáni hadszínterek egyik jelentős csatájáról.
- A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése.
- A magyar honvédség háborús részvétele főbb helyszíneinek nyomon követése térképen.

- Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése feldolgozása, bemutatása a második világháborúból.
- Híres magyar tudósok, művészek életművének bemutatása, akik származásuk vagy politikai nézeteik miatt emigrációba kényszerültek.
- Kiselőadás készítése a budapesti gettó életéről visszaemlékezések alapján.
- Második világháborús emlékművek, emlékhelyek, sírok felkeresése a lakóhelyen és környékén.
- A Holokauszt Emlékközpont meglátogatása.
- A felelősség és embermentés kérdéseinek megbeszélése.
- A Malenkij Robot Múzeum meglátogatása.
- Beszámoló készítése a határon túli magyarság körében folytatott etnikai tisztogatásokról források alapján.

TÉMAKÖR: A két világrendszer szembenállása

ÓRASZÁM: 6 óra + 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	– Az ENSZ megalapítása. – A párizsi béke. – Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. – A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. – A két világrend jellemzői. – A két Németország.	*Fogalmak:* Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. *Személyek:* Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung.	– A második világháború után kialakult világrend áttekintése. – A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. – A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. – Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. – A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	– A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. – A szembenállás és enyhülés hullámai.		

	– Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).	*Kronológia:* 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. *Topográfia:* Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	
A gyarmatok felszabadulása	– India függetlenné válása. – Kommunista fordulat Kínában. – A gyarmatbirodalmak felbomlása. – Izrael megalapítása.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Beszélgetés a kollektív bűnösség elvéről.
- A kitelepítések irányainak és létszámának grafikus ábrázolása.
- Információk gyűjtése a főbb hidegháborús konfliktusokról (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam).
- Beszámoló készítése a Mao Ce-tung-i diktatúra jellemzőiről (pl. „nagy ugrás”, kulturális forradalom).
- Képek, idézetek gyűjtése Mahátma Gandhi életútjáról.

BUDAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

12. ÉVFOLYAM

12. évfolyamon a történelem tantárgy alapóraszáma: 96 óra

Heti óraszám: 3 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Javasolt óraszám	Helyi többlet
Háborútól forradalomig	10	**0**
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	7	**0**
A kádári diktatúra	7	**0**
A kétpólusú világ és felbomlása	8	**0**
A rendszerváltoztatás folyamata	8	**0**
A világ a 21. században	6	**0**
Magyarország a 21. században	10	**0**
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6	**0**
Ismétlés, felkészülés az érettségire	22	**6**
Projektmunka:	0	**6**

TÉMAKÖR: Háborútól forradalomig

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az átmenet évei Magyarországon	− A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés.	*Fogalmak:* népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar	− Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása.

	– A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság. – A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.	Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat. *Személyek:* Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit. *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány. *Topográfia*: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.	– A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása. – A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök azonosítása konkrét példákkal alátámasztva. – Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát. – A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján. – A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon. – A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.
A szovjetizálás Magyarországon	– Az egypárti diktatúra kiépítése. – Államosítás és kollektivizálás. – Koncepciós perek, egyházüldözés. – A keleti blokk.		
A Rákosi-diktatúra	– Az erőltetett iparosítás. – A pártállam. – A terror. – A diktatúra hatása a mindennapi életre.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Választási plakátok gyűjtése és értelmezése.
- A kékcédulás választások feldolgozása adatsorok és a választási törvény értelmezésével.
- Beszélgetés az átmeneti időszak demokratikus jellegéről.
- Internetes gyűjtés a Rákosi-időszak vicceiből és karikatúráiból – a mögöttük kirajzolódó korkép értékelése.
- Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése feldolgozása, bemutatása a Rákosi időszakból.
- Egy kiemelkedő koncepciós per (pl. Mindszenty-per) feldolgozása.
- A Terror Háza Múzeum meglátogatása.

- Tanulmányi kirándulás a Recski Nemzeti Emlékparkba.
- Beszámoló készítése a diktatúra prominens szereplőiről, felelőseiről (pl. Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Péter Gábor, Rajk László).
- Kommunista propaganda plakátok gyűjtése és értelmezése.
- A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése.
- Beszámoló készítése a korabeli magyar sporteredményekről.

TÉMAKÖR: Az 1956-os forradalom és szabadságharc

ÓRASZÁM: 7 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A forradalom	– A forradalom okai és közvetlen előzményei. – A forradalom céljai. – Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. – A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Iván Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Mosonmagyaróvár, Salgótarján.	– Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjai-nak bemutatása. – 1956 szimbólumainak értelmezése. – Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggéseinek bemutatása. – A forradalom és szabadságharc értékelése.
A nemzet szabadságharca	– Szabadságharc a fővárosban és vidéken. – A fegyveres ellenállás hősei. – Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. – A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban.		

	– Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Korabeli dokumentumok elemzése.
- A forradalommal és szabadságharccal kapcsolatos archív- és játékfilmek/filmrészletek megtekintése és értelmezése.
- Az 1956-os forradalom külpolitikai hátterének vizsgálata.
- Információk gyűjtése a forradalom és szabadságharc kiemelkedő hőseiről és mártírjairól.
- A Terror Háza Múzeum meglátogatása.

TÉMAKÖR: A kádári diktatúra

ÓRASZÁM: 7 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Javasolt tevékenységek**
A pártállami diktatúra és működése	– A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. – A pártállam és szervezetei. – Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. – Hamis társadalmi béke – a kádári alku. – Az elnyomás változó formái.	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.	– A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. – A „kádári alku” fogalmának értelmezése. – Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. – A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. – A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején.
Gazdaság, társadalom, életmód	– A tervgazdaság és a KGST. – A gazdasági reform és a második gazdaság. – A „gulyáskommunizmus”. – Népesedési folyamatok.		

	– Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.		– A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Információk gyűjtése a kultúrpolitika jellemzőiről, módszereiről.
- Internetes gyűjtés a kádári időszak vicceiből. A mögöttük kirajzolódó korkép értékelése.
- Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása a kádári diktatúra időszakából.

TÉMAKÖR: A kétpólusú világ és felbomlása

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	– A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. – Emancipáció, szekularizáció, individualizáció. – Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna.	– A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. – A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. – A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. – A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. – A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. – A délszláv háború okainak feltárása. – A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	– Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. – A kis hidegháború. – A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. – Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.		
A kétpólusú világ megszűnése	– Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás.		

	– A Szovjetunió felbomlása. – A kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában. – Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Esszé készítése Mindennapi élet a vasfüggöny két oldalán címmel.
- Tények és képek gyűjtése 1968 eseményeiből a nyugati és keleti tömbből. Párhuzamosságok keresése.

TÉMAKÖR: A rendszerváltoztatás folyamata

ÓRASZÁM: 8 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	– Az adósságválság kialakulása és következményei. – Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. – Az ellenzék megszerveződése – Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás. – A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás.	– A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. – A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. – A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek áttekintése és értékelése. – A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján.
A rendszerváltoztatás	– Az új pártok – különböző ideológiák.		

	– Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. – Az Antall-kormány megalakulása. – A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).	*Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	– A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A piacgazdaság kiépülése	– A privatizáció – vesztesek és nyertesek. – A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. – A külkereskedelem átalakulása. – Gazdasági szerkezetváltás.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- A rendszerváltó pártok plakátjainak és jelszavainak elemzése.
- Kronológia készítése a rendszerváltoztatás legfontosabb történéseiről.
- Magyarország államberendezkedésének nyomon kísérése a 20. század folyamán.
- Interjú készítése egy családtaggal, ismerőssel a rendszerváltoztatás időszakáról.

TÉMAKÖR: A világ a 21. században

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	– A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei.	*Fogalmak:* modern kori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus , terrorizmus, globalizáció.	– A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben.

	– A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. – Óriásvállalatok a globális térben.		– A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. – A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. – A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. – A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése. – A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében). – Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
A globális világ	– Demográfiai változások, népmozgások. – Az iszlamizmus térhódítása. – A kereszténység helyzete a globalizálódó világban. – Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus. – Globalizáció és kultúra. – A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. – Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

– Vita a globalizáció előnyeiről és hátrányairól.

– A globalizációval kapcsolatos napi hírek gyűjtése és elemzése.

TÉMAKÖR: Magyarország a 21. században

ÓRASZÁM: 10 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A demokrácia működése Magyarországon	– Az Alaptörvény. – A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. – A választási rendszer.	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta (a legalább négy évig hivatalban lévő kormányfők). *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	– Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. – A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek azonosítása különböző források alapján. – A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. – Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. – Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. – Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	– A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. – Magyarország a NATO-ban. – Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.		
Magyarország és az Európai Unió	– Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. – Az Európai Unió főbb szervei és működésük. – Magyarország csatlakozásának folyamata. – Az együttműködés eredményei és nehézségei. – Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

– A magyar alkotmányozás, alkotmányjellegű törvények (pl. Aranybulla, Tripartitum / Corpus Juris Hungarici, Pragmatica Sanctio, áprilisi törvények) nyomon követése különböző nyomtatott és internetes források segítségével.

– Vita az Európai Unió szerepéről életünkben.

TÉMAKÖR: A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

ÓRASZÁM: 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A határon túli magyarok	– A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. – Demográfiai jellemzők és folyamatok. – Az asszimilációs politika megnyilvánulásai. – Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. – Anyanyelvű oktatás és kultúra. – Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció,. *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Csúrog, Jarek, Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	– A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig. – A kisebbségben élő magyarság egy kiemelkedő személyiségének bemutatása. – A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. – A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	– A politikai rendszerek változásai és hatásaik a nemzetiségek helyzetére. – A cigányok/romák 20–21. századi története. – Demográfiai jellemzők és folyamatok. – Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. – Anyanyelvű oktatás és kultúra.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Népszámlálási adatok, statisztikai adatsorok segítségével a határon túli magyarság létszámadatainak a nyomon követése 1920-tól a közelmúltig, következtetések levonása az adatokból.
- Információk gyűjtése a magyar kisebbségek önszerveződésének, érdekvédelmének intézményeiről a 21. században.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Matematika helyi tanterv a szakgimnázium részére

Az iskolai matematikatanítás célja, hogy hiteles képet nyújtson a matematikáról, mint tudásrendszerről, és mint sajátos emberi megismerési, gondolkodási, szellemi tevékenységről. A matematika tanulása érzelmi és motivációs vonatkozásokban is formálja, gazdagítja a személyiséget, fejleszti az önálló rendszerezett gondolkodást, és alkalmazásra képes tudást hoz létre. A matematikai gondolkodás fejlesztése segíti a gondolkodás általános kultúrájának kiteljesedését.

A matematikatanítás feladata a matematika különböző arculatainak bemutatása. A matematika: kulturális örökség; gondolkodásmód; alkotó tevékenység; a gondolkodás örömének forrása; a mintákban, struktúrákban tapasztalható rend és esztétikum megjelenítője; önálló tudomány; más tudományok segítője; a mindennapi élet része és a szakmák eszköze.

A tanulók matematikai gondolkodásának fejlesztése során alapvető cél, hogy mind inkább ki tudják választani és alkalmazni tudják a természeti és társadalmi jelenségekhez illeszkedő modelleket, gondolkodásmódokat (analógiás, heurisztikus, becslésen alapuló, matematikai logikai, axiomatikus, valószínűségi, konstruktív, kreatív stb.), módszereket (aritmetikai, algebrai, geometriai, függvénytani, statisztikai stb.) és leírásokat. A matematikai nevelés sokoldalúan fejleszti a tanulók modellalkotó tevékenységét. Ugyanakkor fontos a modellek érvényességi körének és gyakorlati alkalmazhatóságának eldöntését segítő képességek fejlesztése. Egyaránt lényeges a reproduktív és a problémamegoldó, valamint az alkotó gondolkodásmód megismerése, elsajátítása, miközben nem szorulhat háttérbe az alapvető tevékenységek (pl. mérés, alapszerkesztések), műveletek (pl. aritmetikai, algebrai műveletek, transzformációk) automatizált végzése sem. A tanulás elvezethet a matematika szerepének megértésére a természet- és társadalomtudományokban, a humán kultúra számos ágában. Segít kialakítani a megfogalmazott összefüggések, hipotézisek bizonyításának igényét. Megmutathatja a matematika hasznosságát, belső szépségét, az emberi kultúrában betöltött szerepét. Fejleszti a tanulók térbeli tájékozódását, esztétikai érzékét.

A tanulási folyamat során fokozatosan megismertetjük a tanulókkal a matematika belső struktúráját (fogalmak, axiómák, tételek, bizonyítások elsajátítása). Mindezzel fejlesztjük a tanulók absztrakciós és szintetizáló képességét. Az új fogalmak alkotása, az összefüggések felfedezése és az ismeretek feladatokban való alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a kreativitást, az önálló gondolatok megfogalmazását, a felmerült problémák megfelelő önbizalommal történő megközelítését, megoldását. A diszkussziós képesség fejlesztése, a többféle megoldás keresése, megtalálása és megbeszélése a többféle nézőpont érvényesítését, a

komplex problémakezelés képességét is fejleszti. A folyamat végén a tanulók eljutnak az önálló, rendszerezett, logikus gondolkodás bizonyos szintjére.

A műveltségi terület a különböző témakörök szerves egymásra épülésével kívánja feltárni a matematika és a matematikai gondolkodás világát. A fogalmak, összefüggések érlelése és a matematikai gondolkodásmód kialakítása egyre emelkedő szintű spirális felépítést indokol – az életkori, egyéni fejlődési és érdeklődési sajátosságoknak, a bonyolódó ismereteknek, a fejlődő absztrakciós képességnek megfelelően. Ez a felépítés egyaránt lehetővé teszi a lassabban haladókkal való foglalkozást és a tehetség kibontakoztatását.

A matematikai értékek megismerésével és a matematikai tudás birtokában a tanulók hatékonyan tudják használni a megszerzett kompetenciákat az élet különböző területein. A matematika a maga hagyományos és modern eszközeivel segítséget ad a természettudományok, az informatika, a technikai, a humán műveltségterületek, illetve a választott szakma ismeretanyagának tanulmányozásához, a mindennapi problémák értelmezéséhez, leírásához és kezeléséhez. Ezért a tanulóknak rendelkezniük kell azzal a képességgel és készséggel, hogy alkalmazni tudják matematikai tudásukat, és felismerjék, hogy a megismert fogalmakat és tételeket változatos területeken használhatjuk Az adatok, táblázatok, grafikonok értelmezésének megismerése nagyban segítheti a mindennapokban, és különösen a média közleményeiben való reális tájékozódásban. Mindehhez elengedhetetlen egyszerű matematikai szövegek értelmezése, elemzése. A tanulóktól megkívánjuk a szaknyelv életkornak megfelelő, pontos használatát, a jelölésrendszer helyes alkalmazását írásban és szóban egyaránt.

A tanulók rendszeresen oldjanak meg önállóan feladatokat, aktívan vegyenek részt a tanítási, tanulási folyamatban. A feladatmegoldáson keresztül a tanuló képessé válhat a pontos, kitartó, fegyelmezett munkára. Kialakul bennük az önellenőrzés igénye, a sajátunkétól eltérő szemlélet tisztelete. Mindezek érdekében is a tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére. A matematikatanítás, -tanulás folyamatában egyre nagyobb szerepet kaphat az önálló ismeretszerzés képességnek fejlesztése, az ajánlott, illetve az önállóan megkeresett, nyomtatott és internetes szakirodalom által. A matematika lehetőségekhez igazodva támogatni tudja az elektronikus eszközök (zsebszámológép, számítógép, grafikus kalkulátor), Internet, oktatóprogramok stb. célszerű felhasználását, ezzel hozzájárul a digitális kompetencia fejlődéséhez.

A tananyag egyes részleteinek projektmunkában való feldolgozása, a feladatmegoldások megbeszélése az együttműködési képesség, a kommunikációs képesség fejlesztésének, a reális önértékelés kialakulásának fontos területei. Ugyancsak nagy gondot kell fordítani a kommunikáció fejlesztésére (szövegértésre, mások szóban és írásban közölt gondolatainak meghallgatására, megértésére, saját gondolatok közlésére), az érveken alapuló vitakészség fejlesztésére. A matematikai szöveg értő olvasása, tankönyvek, lexikonok használata, szövegekből a lényeg kiemelése, a helyes jegyzeteléshez szoktatás a felsőfokú tanulást is segíti.

Változatos példákkal, feladatokkal mutathatunk rá arra, hogy milyen előnyöket jelenthet a mindennapi életben, ha valaki jártas a problémamegoldásban. A matematikatanításnak kiemelt szerepe van a pénzügyi-gazdasági kompetenciák kialakításában. Életkortól függő szinten, rendszeresen foglakozzunk olyan feladatokkal, amelyekben valamilyen probléma legjobb megoldását keressük. Szánjunk kiemelt szerepet azoknak az optimumproblémáknak, amelyek gazdasági kérdésekkel foglalkoznak, amikor költség, kiadás minimumát; elérhető eredmény, bevétel maximumát keressük. Fokozatosan vezessük be matematikafeladatainkban a pénzügyi fogalmakat: bevétel, kiadás, haszon, kölcsön, kamat, értékcsökkenés, -növekedés, törlesztés, futamidő stb. Ezek a feladatok erősítik a tanulókban azt a tudatot, hogy matematikából valóban hasznos ismereteket tanulnak, ill. hogy a matematika alkalmazása a mindennapi élet szerves része. Az életkor előrehaladtával egyre több példát mutassunk arra, hogy milyen területeken tud segíteni a matematika. Hívjuk fel a figyelmet arra, hogy milyen

matematikai ismereteket alkalmaznak az alapvetően matematikaigényes, ill. a matematikát csak kisebb részben használó szakmák (pl. informatikus, mérnök, közgazdász, pénzügyi szakember, biztosítási szakember, ill. pl. vegyész, grafikus, szociológus stb.), ezzel is segítve a tanulók pályaválasztását.

A matematikához való pozitív hozzáállást nagyban segíthetik a matematika tartalmú játékok és a matematikához kapcsolódó érdekes problémák és feladványok.

A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A matematika tanulása során elengedhetetlen a tananyag alapos és átfogó megértése. A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét. Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétele, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését. A matematika tantárgy a matematikai logika és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.
A kommunikációs kompetenciák: A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait. A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége. A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg megértésének készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során. A matematika tanulási folyamatában kialakul a különböző módon (szöveg, grafikon, táblázat, diagram és képlet) bemutatott tartalmak megértésének és alkotásának készségrendszere.
A digitális kompetenciák: A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését. A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.
A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy a megoldás több különböző úton is elképzelhető, illetve találkozik olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges. Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása.
A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.
A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét. A matematika tanulásán keresztül erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható

következmények mérlegelésében. A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet.
A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.
A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.
A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét. A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására, és megtapasztalja döntései következményét. A matematikai projektekben való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, problémamegoldás, kezdeményezőkészség, másokkal való együttműködés készsége).

A szakgimnáziumi évfolyamokon a matematika tantárgy heti óraszámai:

9. évfolyam: 3 óra

10. évfolyam: 3 óra

11. évfolyam: 4 óra

12. évfolyam: 3 óra

9–10. évfolyam

A megismerés módszerei között a célközönség számára elsőrendű a gyakorlati tapasztalatszerzés, de az ismertszerzés fő módszere a tapasztalatokból szerzett információk rendszerezése, igazolása, ellenőrzése, és az ezek alapján elsajátított ismeretanyag alkalmazása. A középiskola első két évfolyamán sok, korábban már szereplő ismeret, összefüggés, fogalom újra előkerül, úgy, hogy a fogalmak definiálásán, az összefüggések igazolásán, az ismeretek rendszerezésén, kapcsolataik feltárásán és az alkalmazási lehetőségeik megismerésén van a hangsúly. Ezért a tanulóknak meg kell ismerkedniük a tudományos feldolgozás alapvető módszereivel. (Mindenki által elfogadott alapelvek/axiómák, már bizonyított állítások, új sejtések, állítások megfogalmazása.) A felsorolt célok az általános iskolai matematikatanítás céljaihoz képest jelentős többletet jelentenek, ezért is fontos, hogy változatos módszertani megoldásokkal tegyük könnyebbé az átmenetet.

A problémamegoldás megszerettetésének igen fontos eszközei lehetnek a matematikai alapú játékok. A gyerekek szívesen játszanak maradékos osztáson, oszthatósági szabályokon alapuló számjátékokat, és szimmetriákon alapuló geometriai, rajzos játékokat. Nyerni akarnak,

ezért természetes módon elemezni kezdik a szabályokat, lehetőségeket. Olyan következtetésekre jutnak, olyan elemzéseket végeznek, amilyeneket hagyományos feladatokkal nem tudnánk elérni. A matematikatanításnak ebben a szakaszában sok érdekes matematikatörténeti vonatkozással lehet közelebb hozni a tanulókhoz a tantárgyat. A témakör egyes elemeihez kapcsolódva mutassuk be néhány matematikus életútját. A geometria egyes területeinek (szimmetriák, aranymetszés) a művészetekben való alkalmazásait megjelenítve világossá tehetjük a tanulók előtt, hogy a matematika a kultúra elválaszthatatlan része. Az ezekre a témákra fordított idő bőven megtérül az ennek következtében növekvő érdeklődés, javuló motiváció miatt.

Változatos példákkal, feladatokkal mutathatunk rá arra, hogy milyen előnyöket jelenthet a mindennapi életben, ha valaki jól tud problémákat megoldani. Gazdasági, sport témájú feladatokkal, számos geometriai és algebrai szélsőérték-feladattal lehet gyakorlati kérdésekre optimális megoldásokat keresni.

Ez az életkor már alkalmassá teszi a tanulókat az önálló ismeretszerzésre. Legyen követelmény, hogy egyes adatoknak, fogalmaknak, ismereteknek könyvtárban, interneten nézzenek utána. Ez a kutatómunka hozzájárulhat a tanulók digitális kompetenciájának növeléséhez, ugyanúgy, mint a geometriai és egyéb matematikai programok használata is.

A tanulók későbbi, matematika szempontjából nagyon különböző céljai, a fogalmi gondolkodásban megnyilvánuló különbségek igen fontossá teszik ebben a szakaszban a differenciálást. Az évfolyamok összetételének a bevezetőben vázolt sokszínűsége miatt nagyon indokolt csoportbontásban tanítani a matematikát.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Halmazok	11
Matematikai logika	4
Kombinatorika, gráfok	14 (3 projekt óra)
Számhalmazok, műveletek	16
Hatvány, gyök	12
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	20
Arányosság, százalékszámítás	8 (3 projekt óra)
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	22 (3 projekt óra)
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek	20
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	22
Geometriai alapismeretek	5
Háromszögek	20
Négyszögek, sokszögek	14
A kör és részei	6
Transzformációk, szerkesztések	8

Leíró statisztika	10 (3 projekt óra)
Valószínűség-számítás	4
Összes óraszám:	**216**

Témakör: Halmazok
Óraszám: 11 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
- véges halmazok elemszámát meghatározza;
- alkalmazza a logikai szita elvét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adott halmazt diszjunkt részhalmazaira bont, osztályoz;
- halmazokat különböző módokon megad;
- halmazokkal műveleteket végez, azokat ábrázolja és értelmezi.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben
- Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával
- Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése
- Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése
- Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével
- Szemléletes kép végtelen halmazokról

Fogalmak

alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Témakör: Matematikai logika
Óraszám: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
- megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét;
- tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adott állításról eldönti, hogy igaz vagy hamis;

– alkalmazza a tagadás műveletét egyszerű feladatokban;
– ismeri és alkalmazza az „és”, a (megengedő és kizáró) „vagy” logikai jelentését;
– megfogalmazza adott állítás megfordítását;
– helyesen használja a „minden” és „van olyan” kifejezéseket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A matematikai bizonyítás fogalma
– Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis)
– Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban
– A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban
– A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben
– Adott állítás megfordításának megfogalmazása
– „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása
– Stratégiai és logikai játékok

Fogalmak

tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

Témakör: Kombinatorika, gráfok

Óraszám: 14 óra (3 óra projekt munkával kerül feldolgozásra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
– megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
– konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével;
– véges halmazok elemszámát meghatározza;
– alkalmazza a logikai szita elvét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel
– Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban
– Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában
– Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában
– Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására

Fogalmak

gráf, gráf csúcsa, gráf éle

Témakör: Számhalmazok, műveletek
Óraszám: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
- ismer példákat irracionális számokra.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás műveleti azonosságokat helyesen alkalmazza különböző számolási helyzetekben;
- racionális számokat tizedes tört és közönséges tört alakban is felír;
- ismeri a valós számok és a számegyenes kapcsolatát;
- ismeri és alkalmazza az abszolút érték, az ellentett és a reciprok fogalmát;
- a számolással kapott eredményeket nagyságrendileg megbecsüli, és így ellenőrzi az eredményt;
- valós számok közelítő alakjaival számol, és megfelelően kerekít.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata
- Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont
- Irracionális számok szemléltetése
- Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen
- Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása
- Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása
- Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése
- Valós számok adott jegyre kerekítése
- Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése

Fogalmak

racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok

Témakör: Hatvány, gyök
Óraszám: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
- ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza a négyzetgyök fogalmát és azonosságait;
- ismeri és alkalmazza az egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;

– ismeri és alkalmazza a normálalak fogalmát.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre
– Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre
– A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése
– A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén
– Számok normálalakja
– Számolás normálalak segítségével
– A négyzetgyök definíciója
– Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével
– A négyzetgyökvonás azonosságai

Fogalmak

hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök

Témakör: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során
Óraszám: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– műveleteket végez algebrai kifejezésekkel;
– ismer és alkalmaz egyszerű algebrai azonosságokat;
– átalakít algebrai kifejezéseket összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa
– Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során
– Az $(a + b)^2$, az $(a – b)^2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában)
– Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel
– Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával

Fogalmak

összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

Témakör: Arányosság, százalékszámítás
Óraszám: 8 óra (3 óra projekt munkával kerül feldolgozásra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
– ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza az egyenes és a fordított arányosságot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
– Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése
– Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös)
– Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből
– Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása

Fogalmak

egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb

Témakör: Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszere**k**
Óraszám: 22 óra (3 óra projekt munkával kerül feldolgozásra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
– a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
– felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;
– egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza a következő egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, szorzattá alakítás;
– megold elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket, elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszereket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
– Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése

- A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
- A kiválasztott modellben a probléma megoldása
- A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
- Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan
- Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan
- Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)

Fogalmak

alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Témakör: Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek
Óraszám: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
- adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
- a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
- a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
- a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;
- egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megold másodfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket; ismeri és alkalmazza a diszkriminánst, a megoldóképletet és a gyöktényezős alakot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
- Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
- A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
- A kiválasztott modellben a probléma megoldása
- A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
- Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal
- Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan

– Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása
– Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan
– Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása
– $\sqrt{x+c} = ax+b$

Fogalmak
másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkrimináns, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

Témakör: A függvény fogalma, függvénytulajdonságok
Óraszám: 22 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
– adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– megad hétköznapi életben előforduló hozzárendeléseket;
– adott képlet alapján helyettesítési értékeket számol, és azokat táblázatba rendezi;
– táblázattal megadott függvény összetartozó értékeit ábrázolja koordináta-rendszerben;
– a grafikonról megállapítja függvények alapvető tulajdonságait.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
– Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű
– Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete
– Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése
– Függvények ábrázolása táblázat alapján
– Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására
– A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása
– Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai
– Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $|f(x)|$
– Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján
– Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
– Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása

Fogalmak
egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Témakör: Geometriai alapismeretek
Óraszám: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és használja a pont, egyenes, sík (térelemek) és szög fogalmát;
- ismeri és alkalmazza a nevezetes szögpárok tulajdonságait;
- ismeri az alapszerkesztéseket, és ezeket végre tudja hajtani hagyományos vagy digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban
- Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása
- Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek
- A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete
- Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata
- Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása

Fogalmak

pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező

Témakör: Háromszögek
Óraszám: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
- kiszámítja háromszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza a háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei közötti kapcsolatokat; a speciális háromszögek tulajdonságait;
- ismeri és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmakat és tételeket;

– ismeri és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint
– Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között
– Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög
– A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör
– Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása
– A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
– A Pitagorasz-tétel bizonyítása
– Háromszög területének kiszámítása

Fogalmak

szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör.

Témakör: Négyszögek, sokszögek
Óraszám: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
– ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
– sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
– ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
– átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza a szabályos sokszög fogalmát; kiszámítja a konvex sokszög belső és külső szögeinek összegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása
– Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása
– Szabályos sokszög fogalmának ismerete
– Szabályos sokszög területe átdarabolással

Fogalmak

trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög.

Témakör: A kör és részei
Óraszám: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ki tudja számolni a kör és részeinek kerületét, területét;
- ismeri a kör érintőjének fogalmát, kapcsolatát az érintési pontba húzott sugárral;
- ismeri és alkalmazza a Thalész-tételt és megfordítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával
- Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével
- Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása
- Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak
- A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
- A Thalész-tétel bizonyítása

Fogalmak

középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

Témakör: Transzformációk, szerkesztések
Óraszám: 8 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
- ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
- alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
- ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismer példákat geometriai transzformációkra;

– ismeri és alkalmazza a síkbeli egybevágósági transzformációkat és tulajdonságaikat; alakzatok egybevágóságát;
– ismeri és alkalmazza a középpontos hasonlósági transzformációt, a hasonlósági transzformációt és az alakzatok hasonlóságát;
– megszerkeszti egy alakzat tengelyes, illetve középpontos tükörképét, pont körüli elforgatottját, párhuzamos eltoltját hagyományosan és digitális eszközzel;
– geometriai szerkesztési feladatoknál vizsgálja és megállapítja a szerkeszthetőség feltételeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés)
– A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik
– A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével
– Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása
– Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel
– Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban
– Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
– Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása
– Négyszögek egybevágósága
– Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió
– Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata)
– A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai
– A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
– Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)

Fogalmak

tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

Témakör: Leíró statisztika
Óraszám: 10 óra (3 óra projekt munkával kerül feldolgozásra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
– hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;

– felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– adatsokaságból adott szempont szerint oszlop- és kördiagramot készít hagyományos és digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése
– Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból
– Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel
– A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések
– Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel
– Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása
– Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont
– Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén

Fogalmak

oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz

Témakör: Valószínűség-számítás
Óraszám: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– tapasztalatai alapján véletlen jelenségek jövőbeni kimenetelére észszerűen tippel;
– véletlen kísérletek adatait rendszerezi, relatív gyakoriságokat számol, nagy elemszám esetén számítógépet alkalmaz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése
– A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon
– A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása
– Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel

Fogalmak

valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

11–12. évfolyam

Ez a szakasz az érettségire felkészítés időszaka is, ezért a fejlesztésnek kiemelten fontos tényezője az elemző- és összegzőképesség alakítása. Ebben a két évfolyamban áttekintését adjuk a korábbi évek ismereteinek, eljárásainak, problémamegoldó módszereinek, emellett sok, gyakorlati területen széles körben használható tudást is közvetítünk. Olyanokat, amelyekhez kell az előző évek alapozása, amelyek kissé összetettebb problémák megoldását is lehetővé teszik. Az érettségi előtt már elvárható többféle ismeret együttes alkalmazása. A sík- és térgeometriai fogalmak és tételek mind a térszemlélet, mind az analógiás gondolkodás fejlesztése szempontjából lényegesek. A koordináta-geometria elemeinek tanításával a matematika különböző területeinek összefüggéseit s így a matematika komplexitását mutatjuk meg.

Minden témában nagy hangsúllyal ki kell térnünk a gyakorlati alkalmazásokra, az ismeretek más tantárgyakban való felhasználhatóságára. A statisztikai kimutatások és az információk kritikus értelmezése, az esetleges manipulációs szándék felfedeztetése hozzájárul a vállalkozói kompetencia fejlesztéséhez, a helyes döntések meghozatalához. Gyakran alkalmazhatjuk a digitális technikát az adatok, problémák gyűjtéséhez, a véletlen jelenségek vizsgálatához. A terület-, felszín-, térfogatszámítás más tantárgyakban és mindennapjaink gyakorlatában is elengedhetetlen. A sorozatok, kamatos kamat témakör kiválóan alkalmas a pénzügyi, gazdasági problémákban való jártasság kialakításra.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztését is segíti, ha önálló kiselőadások, prezentációk elkészítését, megtartását várjuk el a diákoktól. A matematikatörténet feldolgozása például alkalmas erre. Ez sokat segíthet abban, hogy a matematikát kevésbé szerető tanulók se tekintsék gondolkodásmódjuktól távol álló területnek a matematikát.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Halmazok, matematikai logika	6
Kombinatorika, gráfok	12
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	14
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	16
Exponenciális folyamatok vizsgálata	8
Sorozatok	25
Trigonometria	22
Térgeometria	20
Koordinátageometria	20
Leíró statisztika	12
Valószínűség-számítás	10
Rendszerező összefoglalás	72 (8 projekt óra)
Összes óraszám:	**237**

Témakör: Halmazok, matematikai logika
Óraszám: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
- megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét;
- tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül
- Logikai kifejezések megfelelő használata
- Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása
- Stratégiai és logikai játékok

Fogalmak

logikai műveletek

Témakör: Kombinatorika, gráfok
Óraszám: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
- a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
- a kiválasztott modellben megoldja a problémát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
- konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása
- A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása
- Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül
- A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában

Fogalmak

faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban

Témakör: Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése
Óraszám: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza az oszthatóság alapvető fogalmait;
- összetett számokat felbont prímszámok szorzatára;
- meghatározza két természetes szám legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét, és alkalmazza ezeket egyszerű gyakorlati feladatokban;
- ismeri és alkalmazza az oszthatósági szabályokat;
- érti a helyi értékes írásmódot 10-es és más alapú számrendszerekben;
- ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
- ismer példákat irracionális számokra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból
- Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása
- Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka)
- Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben
- Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata
- A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig
- Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete
- Példák irracionális számokra
- Számhalmazok műveleti zártsága

Fogalmak

természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek

Témakör: Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus
Óraszám: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
- ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
- képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
- adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása
- Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén
- Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén
- A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén

– Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai
– A logaritmus értelmezése
– Áttérés más alapú logaritmusra
– Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához

Fogalmak

n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Témakör: Exponenciális folyamatok vizsgálata

Óraszám: 8 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
– a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
– egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi;
– megold egyszerű, a megfelelő definíció alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket, egyenlőtlenségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban
– Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
– Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
– A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
– A kiválasztott modellben a probléma megoldása
– A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve

Fogalmak

Nincsenek új fogalmak.

Témakör: Sorozatok

Óraszám: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– számtani és mértani sorozatokat adott szabály alapján felír, folytat;
– a számtani/mértani sorozat n-edik tagját felírja az első tag és a különbség (differencia)/hányados (kvóciens) ismeretében;
– a számtani/mértani sorozatok első n tagjának összegét kiszámolja;
– ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát;
– mértani sorozatokra vonatkozó ismereteit használja gazdasági, pénzügyi, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A számsorozat fogalmának ismerete
– Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval
– Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint
– Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
– Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
– A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása
– Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában
– Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása
– Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása
– Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása

Fogalmak

számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet

Témakör: Trigonometria
Óraszám: 22 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri hegyesszögek szögfüggvényeinek definícióját a derékszögű háromszögben;
– ismeri tompaszögek szögfüggvényeinek származtatását a hegyesszögek szögfüggvényei alapján;
– ismeri a hegyes- és tompaszögek szögfüggvényeinek összefüggéseit;
– alkalmazza a szögfüggvényeket egyszerű geometriai számítási feladatokban;
– a szögfüggvény értékének ismeretében meghatározza a szöget;
– kiszámítja háromszögek területét;
– ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
– átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense
- Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben
- Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense
- Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei
- Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével
- Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében
- Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása
- A szinusztétel bizonyítása
- Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével
- A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva
- Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása

Fogalmak

szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

Témakör: Térgeometria
Óraszám: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;
- ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
- ismeri és alkalmazza a hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságait;
- lerajzolja a kocka, téglatest, egyenes hasáb, egyenes körhenger, egyenes gúla, forgáskúp hálóját;
- kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben;
- ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket;
- ismeri és alkalmazza a hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban

- A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete
- Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete
- Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben
- A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban
- A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben
- A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással
- Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása
- A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása
- A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása

Fogalmak

kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

Témakör: Koordinátageometria
Óraszám: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
- ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
- alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
- megad pontot és vektort koordinátáival a derékszögű koordináta-rendszerben;
- koordináta-rendszerben ábrázol adott feltételeknek megfelelő ponthalmazokat;
- koordináták alapján számításokat végez szakaszokkal, vektorokkal;
- ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét;
- egyenesek egyenletéből következtet az egyenesek kölcsönös helyzetére;
- kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében;
- megadja és alkalmazza a kör egyenletét a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása

– A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása
– Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában
– Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben
– Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben
– Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján
– Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái
– Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján
– Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban
– Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján
– Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái
– A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében

Fogalmak

vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

Témakör: Leíró statisztika
Óraszám: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
– hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
– ismeri és alkalmazza a sodrófa (box-plot) diagramot adathalmazok jellemzésére, összehasonlítására;
– felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete
– Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése
– Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal
– Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása
– A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések
– Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal
– Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése

Fogalmak

reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás

Témakör: Valószínűség-számítás
Óraszám: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza;
- ismeri és alkalmazza a klasszikus valószínűségi modellt és a Laplace-képletet;
- ismeri és egyszerű esetekben alkalmazza a valószínűség geometriai modelljét;
- meghatározza a valószínűséget visszatevéses, illetve visszatevés nélküli mintavétel esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre
- Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására
- Példák ismerete független és nem független eseményekre
- A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása
- A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása
- Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén
- A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban
- Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)

Fogalmak

események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MAGYAR SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Matematika helyi tanterv a technikum részére

Az iskolai matematikatanítás célja, hogy hiteles képet nyújtson a matematikáról, mint tudásrendszerről, és mint sajátos emberi megismerési, gondolkodási, szellemi tevékenységről. A matematika tanulása érzelmi és motivációs vonatkozásokban is formálja, gazdagítja a személyiséget, fejleszti az önálló rendszerezett gondolkodást, és alkalmazásra képes tudást hoz létre. A matematikai gondolkodás fejlesztése segíti a gondolkodás általános kultúrájának kiteljesedését.

A matematikatanítás feladata a matematika különböző arculatainak bemutatása. A matematika: kulturális örökség; gondolkodásmód; alkotó tevékenység; a gondolkodás örömének forrása; a mintákban, struktúrákban tapasztalható rend és esztétikum megjelenítője; önálló tudomány; más tudományok segítője; a mindennapi élet része és a szakmák eszköze.

A tanulók matematikai gondolkodásának fejlesztése során alapvető cél, hogy mind inkább ki tudják választani és alkalmazni tudják a természeti és társadalmi jelenségekhez illeszkedő modelleket, gondolkodásmódokat (analógiás, heurisztikus, becslésen alapuló, matematikai logikai, axiomatikus, valószínűségi, konstruktív, kreatív stb.), módszereket (aritmetikai, algebrai, geometriai, függvénytani, statisztikai stb.) és leírásokat. A matematikai nevelés sokoldalúan fejleszti a tanulók modellalkotó tevékenységét. Ugyanakkor fontos a modellek érvényességi körének és gyakorlati alkalmazhatóságának eldöntését segítő képességek fejlesztése. Egyaránt lényeges a reproduktív és a problémamegoldó, valamint az alkotó gondolkodásmód megismerése, elsajátítása, miközben nem szorulhat háttérbe az alapvető tevékenységek (pl. mérés, alapszerkesztések), műveletek (pl. aritmetikai, algebrai műveletek, transzformációk) automatizált végzése sem. A tanulás elvezethet a matematika szerepének megértésére a természet- és társadalomtudományokban, a humán kultúra számos ágában. Segít kialakítani a megfogalmazott összefüggések, hipotézisek bizonyításának igényét. Megmutathatja a matematika hasznosságát, belső szépségét, az emberi kultúrában betöltött szerepét. Fejleszti a tanulók térbeli tájékozódását, esztétikai érzékét.

A tanulási folyamat során fokozatosan megismertetjük a tanulókkal a matematika belső struktúráját (fogalmak, axiómák, tételek, bizonyítások elsajátítása). Mindezzel fejlesztjük a tanulók absztrakciós és szintetizáló képességét. Az új fogalmak alkotása, az összefüggések felfedezése és az ismeretek feladatokban való alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a kreativitást, az önálló gondolatok megfogalmazását, a felmerült problémák megfelelő önbizalommal történő megközelítését, megoldását. A diszkussziós képesség fejlesztése, a többféle megoldás keresése, megtalálása és megbeszélése a többféle nézőpont érvényesítését, a komplex problémakezelés képességét is fejleszti. A folyamat végén a tanulók eljutnak az önálló, rendszerezett, logikus gondolkodás bizonyos szintjére.

A műveltségi terület a különböző témakörök szerves egymásra épülésével kívánja feltárni a matematika és a matematikai gondolkodás világát. A fogalmak, összefüggések érlelése és a matematikai gondolkodásmód kialakítása egyre emelkedő szintű spirális felépítést indokol – az életkori, egyéni fejlődési és érdeklődési sajátosságoknak, a bonyolódó ismereteknek, a fejlődő absztrakciós képességnek megfelelően. Ez a felépítés egyaránt lehetővé teszi a lassabban haladókkal való foglalkozást és a tehetség kibontakoztatását.

A matematikai értékek megismerésével és a matematikai tudás birtokában a tanulók hatékonyan tudják használni a megszerzett kompetenciákat az élet különböző területein. A matematika a maga hagyományos és modern eszközeivel segítséget ad a természettudományok, az informatika, a technikai, a humán műveltségterületek, illetve a választott szakma ismeretanyagának tanulmányozásához, a mindennapi problémák értelmezéséhez, leírásához és kezeléséhez. Ezért a tanulóknak rendelkezniük kell azzal a képességgel és készséggel, hogy alkalmazni tudják matematikai tudásukat, és felismerjék, hogy a megismert fogalmakat és tételeket változatos területeken használhatjuk Az adatok, táblázatok, grafikonok

értelmezésének megismerése nagyban segítheti a mindennapokban, és különösen a média közleményeiben való reális tájékozódásban. Mindehhez elengedhetetlen egyszerű matematikai szövegek értelmezése, elemzése. A tanulóktól megkívánjuk a szaknyelv életkornak megfelelő, pontos használatát, a jelölésrendszer helyes alkalmazását írásban és szóban egyaránt.

A tanulók rendszeresen oldjanak meg önállóan feladatokat, aktívan vegyenek részt a tanítási, tanulási folyamatban. A feladatmegoldáson keresztül a tanuló képessé válhat a pontos, kitartó, fegyelmezett munkára. Kialakul bennük az önellenőrzés igénye, a sajátunkétól eltérő szemlélet tisztelete. Mindezek érdekében is a tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére. A matematikatanítás, -tanulás folyamatában egyre nagyobb szerepet kaphat az önálló ismeretszerzés képességnek fejlesztése, az ajánlott, illetve az önállóan megkeresett, nyomtatott és internetes szakirodalom által. A matematika lehetőségekhez igazodva támogatni tudja az elektronikus eszközök (zsebszámológép, számítógép, grafikus kalkulátor), Internet, oktatóprogramok stb. célszerű felhasználását, ezzel hozzájárul a digitális kompetencia fejlődéséhez.

A tananyag egyes részleteinek projektmunkában való feldolgozása, a feladatmegoldások megbeszélése az együttműködési képesség, a kommunikációs képesség fejlesztésének, a reális önértékelés kialakulásának fontos területei. Ugyancsak nagy gondot kell fordítani a kommunikáció fejlesztésére (szövegértésre, mások szóban és írásban közölt gondolatainak meghallgatására, megértésére, saját gondolatok közlésére), az érveken alapuló vitakészség fejlesztésére. A matematikai szöveg értő olvasása, tankönyvek, lexikonok használata, szövegekből a lényeg kiemelése, a helyes jegyzeteléshez szoktatás a felsőfokú tanulást is segíti.

Változatos példákkal, feladatokkal mutathatunk rá arra, hogy milyen előnyöket jelenthet a mindennapi életben, ha valaki jártas a problémamegoldásban. A matematikatanításnak kiemelt szerepe van a pénzügyi-gazdasági kompetenciák kialakításában. Életkortól függő szinten, rendszeresen foglakozzunk olyan feladatokkal, amelyekben valamilyen probléma legjobb megoldását keressük. Szánjunk kiemelt szerepet azoknak az optimumproblémáknak, amelyek gazdasági kérdésekkel foglalkoznak, amikor költség, kiadás minimumát; elérhető eredmény, bevétel maximumát keressük. Fokozatosan vezessük be matematikafeladatainkban a pénzügyi fogalmakat: bevétel, kiadás, haszon, kölcsön, kamat, értékcsökkenés, -növekedés, törlesztés, futamidő stb. Ezek a feladatok erősítik a tanulókban azt a tudatot, hogy matematikából valóban hasznos ismereteket tanulnak, ill. hogy a matematika alkalmazása a mindennapi élet szerves része. Az életkor előrehaladtával egyre több példát mutassunk arra, hogy milyen területeken tud segíteni a matematika. Hívjuk fel a figyelmet arra, hogy milyen matematikai ismereteket alkalmaznak az alapvetően matematikaigényes, ill. a matematikát csak kisebb részben használó szakmák (pl. informatikus, mérnök, közgazdász, pénzügyi szakember, biztosítási szakember, ill. pl. vegyész, grafikus, szociológus stb.), ezzel is segítve a tanulók pályaválasztását.

A matematikához való pozitív hozzáállást nagyban segíthetik a matematika tartalmú játékok és a matematikához kapcsolódó érdekes problémák és feladványok.

A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A matematika tanulása során elengedhetetlen a tananyag alapos és átfogó megértése. A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét. Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétele, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését. A matematika tantárgy a matematikai logika és az

algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.

A kommunikációs kompetenciák: A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait. A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége. A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg megértésének készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során. A matematika tanulási folyamatában kialakul a különböző módon (szöveg, grafikon, táblázat, diagram és képlet) bemutatott tartalmak megértésének és alkotásának készségrendszere.

A digitális kompetenciák: A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését. A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy a megoldás több különböző úton is elképzelhető, illetve találkozik olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges. Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása.

A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét. A matematika tanulásán keresztül erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható következmények mérlegelésében. A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet.

A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.

A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás

rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét. A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására, és megtapasztalja döntései következményét. A matematikai projektekben való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, problémamegoldás, kezdeményezőkészség, másokkal való együttműködés készsége).

A technikum évfolyamokon a matematika tantárgy heti óraszámai:

9. évfolyam: 4 óra

10. évfolyam: 4 óra

11. évfolyam: 3 óra

12. évfolyam: 4 óra

9–10. évfolyam

A megismerés módszerei között a célközönség számára elsőrendű a gyakorlati tapasztalatszerzés, de az ismertszerzés fő módszere a tapasztalatokból szerzett információk rendszerezése, igazolása, ellenőrzése, és az ezek alapján elsajátított ismeretanyag alkalmazása. A középiskola első két évfolyamán sok, korábban már szereplő ismeret, összefüggés, fogalom újra előkerül, úgy, hogy a fogalmak definiálásán, az összefüggések igazolásán, az ismeretek rendszerezésén, kapcsolataik feltárásán és az alkalmazási lehetőségeik megismerésén van a hangsúly. Ezért a tanulóknak meg kell ismerkedniük a tudományos feldolgozás alapvető módszereivel. (Mindenki által elfogadott alapelvek/axiómák, már bizonyított állítások, új sejtések, állítások megfogalmazása.) A felsorolt célok az általános iskolai matematikatanítás céljaihoz képest jelentős többletet jelentenek, ezért is fontos, hogy változatos módszertani megoldásokkal tegyük könnyebbé az átmenetet.

A problémamegoldás megszerettetésének igen fontos eszközei lehetnek a matematikai alapú játékok. A gyerekek szívesen játszanak maradékos osztáson, oszthatósági szabályokon alapuló számjátékokat, és szimmetriákon alapuló geometriai, rajzos játékokat. Nyerni akarnak, ezért természetes módon elemezni kezdik a szabályokat, lehetőségeket. Olyan következtetésekre jutnak, olyan elemzéseket végeznek, amilyeneket hagyományos feladatokkal nem tudnánk elérni. A matematikatanításnak ebben a szakaszában sok érdekes matematikatörténeti vonatkozással lehet közelebb hozni a tanulókhoz a tantárgyat. A témakör egyes elemeihez kapcsolódva mutassuk be néhány matematikus életútját. A geometria egyes területeinek (szimmetriák, aranymetszés) a művészetekben való alkalmazásait megjelenítve világossá tehetjük a tanulók előtt, hogy a matematika a kultúra elválaszthatatlan része. Az ezekre a témákra fordított idő bőven megtérül az ennek következtében növekvő érdeklődés, javuló motiváció miatt.

Változatos példákkal, feladatokkal mutathatunk rá arra, hogy milyen előnyöket jelenthet a mindennapi életben, ha valaki jól tud problémákat megoldani. Gazdasági, sport témájú feladatokkal, számos geometriai és algebrai szélsőérték-feladattal lehet gyakorlati kérdésekre optimális megoldásokat keresni.

Ez az életkor már alkalmassá teszi a tanulókat az önálló ismeretszerzésre. Legyen követelmény, hogy egyes adatoknak, fogalmaknak, ismereteknek könyvtárban, interneten

nézzenek utána. Ez a kutatómunka hozzájárulhat a tanulók digitális kompetenciájának növeléséhez, ugyanúgy, mint a geometriai és egyéb matematikai programok használata is.

A tanulók későbbi, matematika szempontjából nagyon különböző céljai, a fogalmi gondolkodásban megnyilvánuló különbségek igen fontossá teszik ebben a szakaszban a differenciálást. Az évfolyamok összetételének a bevezetőben vázolt sokszínűsége miatt nagyon indokolt csoportbontásban tanítani a matematikát.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Óraszám**
Év eleji szintfelmérés, ismétlés	10
Halmazok	14
Matematikai logika	6
Kombinatorika, gráfok	16
Számhalmazok, műveletek	20
Hatvány, gyök	12
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	22
Arányosság, százalékszámítás	10
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	25
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek	22
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	22
Geometriai alapismeretek	6
Háromszögek	22
Négyszögek, sokszögek	16
A kör és részei	8
Transzformációk, szerkesztések	10
Leíró statisztika	14
Valószínűség-számítás	6
Projekt	16
Év végi ismétlés	11
Összes óraszám:	**144+144=288**

Témakör: Halmazok
Óraszám: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
- véges halmazok elemszámát meghatározza;

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

– alkalmazza a logikai szita elvét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– adott halmazt diszjunkt részhalmazaira bont, osztályoz;
– halmazokat különböző módokon megad;
– halmazokkal műveleteket végez, azokat ábrázolja és értelmezi.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben
– Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával
– Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése
– Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése
– Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével
– Szemléletes kép végtelen halmazokról

Fogalmak

alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Témakör: Matematikai logika
Óraszám: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
– megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét;
– tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– adott állításról eldönti, hogy igaz vagy hamis;
– alkalmazza a tagadás műveletét egyszerű feladatokban;
– ismeri és alkalmazza az „és”, a (megengedő és kizáró) „vagy” logikai jelentését;
– megfogalmazza adott állítás megfordítását;
– helyesen használja a „minden” és „van olyan” kifejezéseket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A matematikai bizonyítás fogalma
– Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis)
– Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban
– A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban
– A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben

– Adott állítás megfordításának megfogalmazása
– „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása
– Stratégiai és logikai játékok

Fogalmak

tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

– Tudatos pénzügyi tervezést segítő játékok

Témakör: Kombinatorika, gráfo**k**
Óraszám: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
– megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
– konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével;
– véges halmazok elemszámát meghatározza;
– alkalmazza a logikai szita elvét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel
– Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban
– Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában
– Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában
– Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására

Fogalmak

gráf, gráf csúcsa, gráf éle

Témakör: Számhalmazok, műveletek
Óraszám: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
– ismer példákat irracionális számokra.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– a kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás műveleti azonosságokat helyesen alkalmazza különböző számolási helyzetekben;
– racionális számokat tizedes tört és közönséges tört alakban is felír;
– ismeri a valós számok és a számegyenes kapcsolatát;
– ismeri és alkalmazza az abszolút érték, az ellentett és a reciprok fogalmát;
– a számolással kapott eredményeket nagyságrendileg megbecsüli, és így ellenőrzi az eredményt;
– valós számok közelítő alakjaival számol, és megfelelően kerekít.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata
– Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont
– Irracionális számok szemléltetése
– Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen
– Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása
– Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása
– Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése
– Valós számok adott jegyre kerekítése
– Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése

Fogalmak

racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok

Témakör: Hatvány, gyök
Óraszám: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
– ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza a négyzetgyök fogalmát és azonosságait;
– ismeri és alkalmazza az egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
– ismeri és alkalmazza a normálalak fogalmát.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre
– Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre
– A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése
– A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén
– Számok normálalakja

– Számolás normálalak segítségével
– A négyzetgyök definíciója
– Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével
– A négyzetgyökvonás azonosságai

Fogalmak

hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök

Témakör: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során
Óraszám: 22 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– műveleteket végez algebrai kifejezésekkel;
– ismer és alkalmaz egyszerű algebrai azonosságokat;
– átalakít algebrai kifejezéseket összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa
– Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során
– Az $(a + b)^2$, az $(a – b)^2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában)
– Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel
– Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával

Fogalmak

összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

Témakör: Arányosság, százalékszámítás
Óraszám: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
– ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza az egyenes és a fordított arányosságot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
– Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése

– Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös)
– Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből
– Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása

Fogalmak

egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb

Témakör: Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszere**k**
Óraszám: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
– a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
– felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;
– egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza a következő egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, szorzattá alakítás;
– megold elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket, elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszereket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
– Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
– A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
– A kiválasztott modellben a probléma megoldása
– A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
– Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete
– Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan
– Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan

– Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)

Fogalmak

alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Témakör: Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek

Óraszám: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
– a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
– felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;
– egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– megold másodfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket; ismeri és alkalmazza a diszkriminánst, a megoldóképletet és a gyöktényezős alakot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
– Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
– A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
– A kiválasztott modellben a probléma megoldása
– A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
– Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal
– Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan
– Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása
– Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan
– Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása
– $\sqrt{x+c} = ax+b$

Fogalmak

másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkrimináns, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

Témakör: A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Óraszám: 22 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
- adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megad hétköznapi életben előforduló hozzárendeléseket;
- adott képlet alapján helyettesítési értékeket számol, és azokat táblázatba rendezi;
- táblázattal megadott függvény összetartozó értékeit ábrázolja koordináta-rendszerben;
- a grafikonról megállapítja függvények alapvető tulajdonságait.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű
- Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete
- Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése
- Függvények ábrázolása táblázat alapján
- Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására
- A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása
- Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai
- Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $|f(x)|$
- Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján
- Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
- Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása

Fogalmak

egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Témakör: Geometriai alapismeretek

Óraszám: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;

– felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és használja a pont, egyenes, sík (térelemek) és szög fogalmát;
– ismeri és alkalmazza a nevezetes szögpárok tulajdonságait;
– ismeri az alapszerkesztéseket, és ezeket végre tudja hajtani hagyományos vagy digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban
– Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása
– Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek
– A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete
– Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata
– Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása

Fogalmak

pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező

Témakör: Háromszögek
Óraszám: 22 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
– ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
– sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
– kiszámítja háromszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza a háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei közötti kapcsolatokat; a speciális háromszögek tulajdonságait;
– ismeri és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmakat és tételeket;
– ismeri és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint
– Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között

– Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög
– A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör
– Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása
– A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
– A Pitagorasz-tétel bizonyítása
– Háromszög területének kiszámítása

Fogalmak

szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör

Témakör: Négyszögek, sokszögek
Óraszám: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
– ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
– sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
– ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
– átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza a szabályos sokszög fogalmát; kiszámítja a konvex sokszög belső és külső szögeinek összegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása
– Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása
– Szabályos sokszög fogalmának ismerete
– Szabályos sokszög területe átdarabolással

Fogalmak

trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög

Témakör: A kör és részei
Óraszám: 8 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ki tudja számolni a kör és részeinek kerületét, területét;
- ismeri a kör érintőjének fogalmát, kapcsolatát az érintési pontba húzott sugárral;
- ismeri és alkalmazza a Thalész-tételt és megfordítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával
- Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével
- Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása
- Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak
- A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
- A Thalész-tétel bizonyítása

Fogalmak

középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

Témakör: Transzformációk, szerkesztések
Óraszám: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
- ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
- alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
- ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismer példákat geometriai transzformációkra;
- ismeri és alkalmazza a síkbeli egybevágósági transzformációkat és tulajdonságaikat; alakzatok egybevágóságát;
- ismeri és alkalmazza a középpontos hasonlósági transzformációt, a hasonlósági transzformációt és az alakzatok hasonlóságát;
- megszerkeszti egy alakzat tengelyes, illetve középpontos tükörképét, pont körüli elforgatottját, párhuzamos eltoltját hagyományosan és digitális eszközzel;
- geometriai szerkesztési feladatoknál vizsgálja és megállapítja a szerkeszthetőség feltételeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés)
- A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik
- A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével
- Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása
- Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel
- Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban
- Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
- Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása
- Négyszögek egybevágósága
- Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió
- Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata)
- A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai
- A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
- Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)

Fogalmak

tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

Témakör: Leíró statisztika
Óraszám: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
- hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
- felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adatsokaságból adott szempont szerint oszlop- és kördiagramot készít hagyományos és digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése
- Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

– Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel
– A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések
– Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel
– Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása
– Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont
– Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén

Fogalmak

oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz

Témakör: Valószínűség-számítás
Óraszám: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– tapasztalatai alapján véletlen jelenségek jövőbeni kimenetelére észszerűen tippel;
– véletlen kísérletek adatait rendszerezi, relatív gyakoriságokat számol, nagy elemszám esetén számítógépet alkalmaz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése
– A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon
– A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása
– Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel

Fogalmak

valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

11–12. évfolyam

A 11–12. évfolyamon a tanulási-tanítási folyamatra jellemző, hogy az ismeretek jellege egyre absztraktabb és formálisabb, a matematika belső logikája egyre jobban érvényesül. Ebben a szakaszban az egyik nagyon fontos didaktikai cél a szimbolikus gondolkodás fejlesztése. A tanulóknak a korábban elsajátított készségekre, képességekre és ismeretanyagra támaszkodva kell eljutniuk az absztrakt összefüggések megértéséhez és tudatos alkalmazásához. Tudatosítani kell a matematikai fogalmak pontos definiálásának fontosságát és a matematikai bizonyítások szerepét. Amellett, hogy a lehetséges alkalmazásokat minden egyes témakör kapcsán szem előtt kell tartani, fontos, hogy a tanulók lássák az egyes matematikai területek kapcsolatát is.

Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló a tanár által irányított módon, a feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok ebben a szakaszban is fejlesztik a matematikai kommunikációt. Az érettségi vizsgára készülés során egyre nagyobb hangsúlyt kap a tanulók önálló munkája mind a feladatmegoldásokban, mind a tanultak ismétlésében, rendszerezésében. A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést, a felfedeztetést és a gyakorlást.

A 11–12. évfolyamon is jellemző, hogy a megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Bizonyos témakörök azonban ebben a szakaszban jelennek meg először. Ilyen a racionális kitevőjű hatvány, az exponenciális függvény, a logaritmus, a számtani és mértani sorozatok, a trigonometria, a koordinátageometria és a térgeometria. Vannak olyan témakörök, amelyek ismeretei megjelennek más terület tanítása során is. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése, a trigonometria és a koordinátageometria alapjainak megjelenése, valamint a statisztikai és valószínűségi szemlélet mélyülése további lehetőségeket nyújt változatos hétköznapi és matematikai problémák megoldására. A matematikai eszköztár bővülése ebben a szakaszban teszi leginkább lehetővé, hogy a tanulók más tantárgyakban, más tanulási területeken is alkalmazni tudják matematikai tudásukat.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Óraszám**
Halmazok, matematikai logika	6
Kombinatorika, gráfok	12
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	14
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	15
Exponenciális folyamatok vizsgálata	8
Sorozatok	24
Trigonometria	22
Térgeometria	19
Koordinátageometria	20
Leíró statisztika	12
Valószínűség-számítás	10
Rendszerező összefoglalás, projekt óra	70
Összes óraszám:	**108+124=232**

Témakör: Halmazok, matematikai logik**a**
Óraszám: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;

– megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét;
– tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül
– Logikai kifejezések megfelelő használata
– Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása
– Stratégiai és logikai játékok

Fogalmak

logikai műveletek

Témakör: Kombinatorika, gráfok
Óraszám: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
– konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása
– A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása
– Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül
– A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában

Fogalmak

faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban

Témakör: Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése
Óraszám: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza az oszthatóság alapvető fogalmait;
– összetett számokat felbont prímszámok szorzatára;
– meghatározza két természetes szám legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét, és alkalmazza ezeket egyszerű gyakorlati feladatokban;

– ismeri és alkalmazza az oszthatósági szabályokat;
– érti a helyi értékes írásmódot 10-es és más alapú számrendszerekben;
– ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
– ismer példákat irracionális számokra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból
– Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása
– Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka)
– Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben
– Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata
– A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig
– Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete
– Példák irracionális számokra
– Számhalmazok műveleti zártsága

Fogalmak

természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek

Témakör: Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus
Óraszám: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
– ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
– képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
– adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása
– Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén
– Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén
– A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén
– Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai
– A logaritmus értelmezése
– Áttérés más alapú logaritmusra

– Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához

Fogalmak

n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Témakör: Exponenciális folyamatok vizsgálata

Óraszám: 8 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
– ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
– a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
– a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
– a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
– egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi;
– megold egyszerű, a megfelelő definíció alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket, egyenlőtlenségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban
– Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
– Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
– A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
– A kiválasztott modellben a probléma megoldása
– A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve

Fogalmak

Nincsenek új fogalmak.

Témakör: Sorozatok

Óraszám: 24 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– számtani és mértani sorozatokat adott szabály alapján felír, folytat;

– a számtani/mértani sorozat n-edik tagját felírja az első tag és a különbség (differencia)/hányados (kvóciens) ismeretében;
– a számtani/mértani sorozatok első n tagjának összegét kiszámolja;
– ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát;
– mértani sorozatokra vonatkozó ismereteit használja gazdasági, pénzügyi, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A számsorozat fogalmának ismerete
– Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval
– Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint
– Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
– Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
– A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása
– Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában
– Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása
– Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása
– Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása

Fogalmak

számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet

Témakör: Trigonometria
Óraszám: 22 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri hegyesszögek szögfüggvényeinek definícióját a derékszögű háromszögben;
– ismeri tompaszögek szögfüggvényeinek származtatását a hegyesszögek szögfüggvényei alapján;
– ismeri a hegyes- és tompaszögek szögfüggvényeinek összefüggéseit;
– alkalmazza a szögfüggvényeket egyszerű geometriai számítási feladatokban;
– a szögfüggvény értékének ismeretében meghatározza a szöget;
– kiszámítja háromszögek területét;
– ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
– átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense
– Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben

- Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense
- Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei
- Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével
- Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében
- Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása
- A szinusztétel bizonyítása
- Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével
- A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva
- Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása

Fogalmak

szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

Témakör: Térgeometria

Óraszám: 19 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;
- ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
- ismeri és alkalmazza a hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságait;
- lerajzolja a kocka, téglatest, egyenes hasáb, egyenes körhenger, egyenes gúla, forgáskúp hálóját;
- kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben;
- ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket;
- ismeri és alkalmazza a hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban
- A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete
- Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete

- Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben
- A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban
- A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben
- A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással
- Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása
- A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása
- A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása

Fogalmak

kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

Témakör: Koordinátageometria

Óraszám: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
- ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
- alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
- megad pontot és vektort koordinátáival a derékszögű koordináta-rendszerben;
- koordináta-rendszerben ábrázol adott feltételeknek megfelelő ponthalmazokat;
- koordináták alapján számításokat végez szakaszokkal, vektorokkal;
- ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét;
- egyenesek egyenletéből következtet az egyenesek kölcsönös helyzetére;
- kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében;
- megadja és alkalmazza a kör egyenletét a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása
- A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása

– Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában
– Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben
– Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben
– Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján
– Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái
– Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján
– Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban
– Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján
– Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái
– A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében

Fogalmak

vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

Témakör: Leíró statisztika
Óraszám: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
– hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
– ismeri és alkalmazza a sodrófa (box-plot) diagramot adathalmazok jellemzésére, összehasonlítására;
– felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete
– Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése
– Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal
– Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása
– A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések
– Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal
– Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése

Fogalmak

reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás

Témakör: Valószínűség-számítás

Óraszám: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza;
- ismeri és alkalmazza a klasszikus valószínűségi modellt és a Laplace-képletet;
- ismeri és egyszerű esetekben alkalmazza a valószínűség geometriai modelljét;
- meghatározza a valószínűséget visszatevéses, illetve visszatevés nélküli mintavétel esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre
- Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására
- Példák ismerete független és nem független eseményekre
- A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása
- A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása
- Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén
- A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban
- Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)

Fogalmak

események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ MATEMATIKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Élő idegen nyelv

Az első idegen nyelv tantárgy helyi tanterve

Pedagógia ágazat

13. évfolyam

Célok és feladatok

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvő képességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 13. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt

fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegen nyelv-oktatás a középiskolában is tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő helyzeteket teremt, amelyekben a nyelvet eszközként, hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza, és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Kiemelten fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett ismeretekre, és az idegen nyelven megszerzett tudással pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

A hosszú távon is fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a

nyelvórán egyre nagyobb mértékben felkészítsük. Mindezek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás fontos szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében. A nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése tehát a felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, valamint általában a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek, (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.), amelyek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást. Ennek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. A nyelvoktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák már képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértsen és létrehozzon szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen angol nyelven. Az idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúrának, kapcsolatot teremthet anyanyelvi beszélőkkel, és ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága erősödik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. E tapasztalatok által a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát továbbra is a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanár és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a középiskolában is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma erősödik, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, és egyre inkább szívesen és tudatosan használja nyelvtudását. Képes saját hibáit észrevenni, javítani, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű szöveg, mely a nyelvtanuló számára tartalmi és nyelvi szempontból is illeszkedik életkorához és érdeklődéséhez. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség tanárnak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. E nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia tudatos fejlesztése egyre elvontabb és összetettebb szövegek révén. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, és az azokból kinyert információkat fel tudja használni saját kommunikációs céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazottan kell, hogy megjelenjenek. A nyelvtanulót arra is képessé kell tenni, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, és szövegkohéziós, valamint figyelemvezető eszközöket használjon.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása továbbra is kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 13. évfolyam végére a KER szerinti B2 nyelvi szint a kimeneti cél. A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló témakörtől függetlenül ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, képessé válik arra, hogy nyelvtudását valós, személyes, tanulással kapcsolatos vagy szakmai céljaira alkalmazza, valamint készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

Az egyes élő idegen nyelvi helyi tantervek felépítése, szerkezete

A helyi tantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A 13. évfolyamon valamennyi, az 5-12. évfolyamon bevezetett témakör szerepel, elemeik azonban jelentősen bővülnek, és feldolgozásuk egyre árnyaltabban és mélyebben történik. Egyre hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, interkulturális és célnyelvi vonatkozások, valamint a tudásmegosztással és ismeretszerzéssel kapcsolatos tartalmak. Az általános iskolában még egy témakörként kezelt személyes és környezeti témák a szakgimnáziumban már önálló egységként jelennek meg.

Az egyes témakörök mellett meghatározásra kerültek az adott évfolyamokra kötelező nyelvi funkciók, nyelvi elemek és struktúrák. A megadott nyelvi funkciók, stratégiák és elemek a korábbi évfolyamok kerettanterveiben megadott listákra épülnek, azok kötelező ismeretéből indulnak ki, azokat bővítik, és a tanulónak témakörtől vagy a választott nyelvkönyvtől függetlenül el kell sajátítania őket.

Az egyes témaköröknél találhatók meg a részletes tanulási eredmények, a fejlesztési feladatok, illetve a javasolt tevékenységek. A helyi tanterv, ugyanis, minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéséődését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni: fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak gondolatébresztő példák, és – ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával – nem kötelező érvényűek.

Élő idegen nyelv: Angol

Helyi tanterv az angol, mint első idegen nyelv tantárgy számára

13. évfolyam

Az angol nyelv tantárgy helyi tantervei az Élő idegen nyelv kerettanterveinek részeként íródtak, és az ott meghatározott céloknak, feladatoknak, módszereknek és kimeneti követelményeknek megvalósítását részletezik a különböző nevelési és oktatási szakaszokra vonatkozóan.

A 13. évfolyamra a tanuló már B1 vagy B2 nyelvtudással érkezik, és célja - nyelvtudása további fejlesztése mellett – az, hogy B2 nyelvtudást érjen el. Középiskolai tanulmányai végére már elegendő tudással és tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy nyelvtudását hatékonyan fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszerzésre és -cserére, valamint valós kommunikációra és kapcsolatépítésre.

A szakasz végére célként kitűzött, KER szerinti B2 szint az önálló nyelvhasználat magasabb fokát jelenti. A tanuló tudja és érti, hogy ezt a célt akkor tudja elérni, ha a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeit a lehető legjobban kihasználja: olvas, filmet néz, illetve digitális csatornákon keresztül használja a nyelvet lehetőleg minden nap. A személyes tartomány a nyelvtanuló számára kibővül oly módon, hogy már a közéleti, az oktatási és akár a szakmai tartományok vonatkozásában is tényleges nyelvhasználóként tud működni, és nyelvtudását egyéni céljainak megfelelően tudja alkalmazni. Egyre kevésbé akadályozzák a fizikai korlátok (például a környezeti zajok, vagy a kiejtés milyensége), a társadalmi/társasági tényezők (például beszédpartnereinek száma vagy egymáshoz viszonyított státusza), a 'mentális kontextus' (például a motiváció, a lelkiállapot), vagy egyéb paraméterek (például a felkészülés lehetősége, vagy egy vizsgaszituáció), és egyre sokszínűbb nyelvi tevékenységekben vesz részt, a nyelvi stratégiák széles körének aktív és tudatos beépítésével. Általános beszédprodukcióját ekkor már változatos, az érdeklődési körén túlmutató témákban is részletes, példákkal kiegészített és jól felépített szöveg jellemzi, szükség esetén megfelelő érveléssel alátámasztva. Képes az előre elgondoltaktól eltérni, mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítani. Írásprodukciója is összetettebbé válik, élményeiről és különböző eseményekről részletes és világos leírást képes adni. Megtervezi és az adott szituációhoz illeszti az alkalmazott nyelvi eszközöket, hiányosságait egyre hatékonyabban kompenzálja, és javítja hibáit. Írás-, illetve beszédprodukciójában érzelmeit, személyes véleményét megjeleníti, számára ismerős helyzetekben helytállóan folytat célnyelvi információátadást és -cserét. Szóbeli beszélgetést hatékonyan és megfelelő eszközökkel kezdeményez, azt fenntartja és lezárja, a megértést biztosítja céljainak megfelelően. Egészében világosan ki tudja fejezni magát mind írásban, mind beszédben anélkül, hogy komoly korlátokba ütközne.

A tanult nyelvi elemek segítségével ismeretlen témákat és szituációkat is felismer mind élőbeszédben, mind pedig hangzóanyagokban, és ez igaz az anyanyelvi beszélők által folytatott köznyelvi társalgásra is. A konkrét bejelentések mellett képes az elvontabb témájú üzenetek megértésére is, ideértve a beszélők attitűdjét, nézeteit is. Olvasásában nagy önállóságot tanúsít, a szövegeknek megfelelően

alkalmazza olvasási stílusát és sebességét. Hosszabb, összetettebb szövegekben megleli a részleteket is. Megért standard dialektusban, szokványos tempóban folyó célnyelvi műsorokat, filmeket a média különböző csatornáin, és ehhez változatos stratégiákat tudatosan alkalmaz.

Interakcióiban jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt. A különböző közegekben olvasott és hallott szövegeket képes összegezni, azt továbbadni. Szókincsében változatos, a hiányosságokat körülírással megoldja. Nyelvhelyességében még előfordulnak hibák, de a megértést ezek már kevéssé gátolják. Szövegalkotásában többnyire koherens, a kohéziós eszközök széles körét tudja használni. Kiejtésében, hanglejtésében közelít a természeteshez, helyesírásában már többnyire pontos.

A szakasz végére szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson. Interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik. Megszerzett nyelvtudásával részt tud venni célnyelvű oktatási és szabadidős tevékenységekben, és ez egyre inkább igaz a választott pályájának, érdeklődésének megfelelő tartalmakra is. A nyelvtanulás során elsajátított tanulási stratégiákat és készségeket már más tantárgyak elsajátításában is alkalmazza, és nyelvtudását kereszttantervi témákban is fejleszti.

Ebben a szakaszban a témakörök óraszámai kifejezik a nyelvtudás fejlődésének és az életkor változásának következtében áthelyeződő hangsúlyokat. A középiskola elején a személyes tématartomány még kiemelkedő szerepet játszik. Ezt itt felváltja egy egyenletesebb eloszlás, azaz nagyobb jelentőséget kapnak további témakörök, mint például az országismeret és az interkulturális ismeretek vagy egyes kereszttantervi tartalmak idegen nyelven. A tanuló életkora és elvontabb gondolkodása lehetővé teszi, hogy megjelenjenek új témakörök is, melyeket az érettségi vizsgára történő felkészülés tesz szükségessé. Ilyen témák az ember és társadalom, a különböző és egyre szaporodó függőségek veszélyei vagy a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A pályaválasztás előtt álló diákok számára szintén elengedhetetlen a munka világával való ismerkedés a célnyelven, mely a nyelvi fejlődés mellett kiváló lehetőséget nyújt az erről történő beszélgetésre, gondolkodásra, valamint a munkavállalói kompetencia megalapozására.

Ebben a szakaszban is fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja. A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott B2 nyelvi szintet.

A helyi tanterv a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelíti meg. Az egyes témakörök mellett az adott évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra célnyelvi példákkal. A listákban megjelenhetnek korábbi elemek összetettebb nyelvi példákkal és újonnan belépő funkciók és struktúrák is.

Nyelvi funkciók az angol, mint első idegen nyelvre a 13. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

— álláspont, vélemény kifejezése (In my view …, As I see it …, Personally, I think …)
— érvek felvezetése (I find it extremely important …, When we consider…, Considering …, We should keep it in mind that …, I suppose we all agree that …)
— egyetértés mások érveivel (I completely agree. I couldn’t agree more. That’s exactly what I think, You’ve persuaded me.)

— kétely, bizonytalanság kifejezése (I'm not entirely sure, Yes, maybe, but…, I see what you mean, but … I agree to some extent, but…)
— mások érveivel való egyet nem értés (I am afraid I disagree/can't agree with you. I don'see why/how …, Actually, … Surely you don't think that … I partly agree. I agree up to a point. I completely disagree. You must be joking.)
— konklúzió levonása (The point I'm trying to make is …, All in all it shows …)
— statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Judging from the examples …, The diagram proves that …)
— reklamáció, panasz kifejezése (I'd like to make a complaint about …, I'd like to return this …, It doesn't fit. It's not my size. It won't work properly. Can I have a refund?)
— bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I apologise. I feel/am sorry for …)
— érzések kifejezése (I'm satisfied. I'm frightened. I'm embarrassed.)
— szükségesség kifejezése (It is necessary/unnecessary to …)
— dicséret, kritika kifejezése (Congratulations! I congratulate you on doing it.)
— javaslat és arra reagálás (I was wondering if you'd like to ... I recommend…. Yes, that would be excellent. That's a good idea, but…)
— információkérés (Could you please tell me when the next train leaves? You wouldn't know the time, would you?)
— egymást követő események leírása (Firstly, secondly, thirdly, later on, in the end, eventually)
— beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Can I interrupt you for a second? May I say something?)
— segítségkérés és arra reagálás (Could you do me a favour? Could you give/lend me a hand? Sure. No problem.)

Nyelvi elemek és struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre a 13. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

— cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous, future perfect (I'll be cooking then. I'll have finished cooking by then.)
— jövőidejűség kifejezése a múltban: 'was/were going to', 'was/were about to', 'was/were to have' (I was going to help her. I was about to leave.)
— cselekvés, történés kifejezése múlt időben: past perfect continuous (I had been learning English for two years before I passed my exam.)
— feltételes mód kifejezése: third conditional, 'I wish', 'if only' (I would have done it if I had had the time. I wish you were here. If only he could have helped me.)
— függő beszéd: statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs (She threatened to leave me there. She asked me if she should leave. She asked me to take her home. She offered to take me home. She told me to take him home.)
— vonatkozó névmások / mellékmondatok: relative pronouns and clauses (She's a girl who can sing really well. I won't eat the banana which was on the floor.)
— közvetett kérdések: indirect questions (Could you tell me what the time is, please?)
— műveltetés kifejezése: causative (I have my hair cut every month.)
— igei vonzatok (gerunds and infinitives)
— szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however…)
— inverzió: inversion (Not only did they listen to me, they also followed my orders. Never have I seen such a beautiful landscape.)

— képzők: negative prefixes (uneducated, impolite), adjective suffixes (dangerous, professional, hopeful) noun suffixes (teacher, bakery, difference)
— visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself…)

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:
— az adott tématartományban megért összetett, elvontabb, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
— létrehoz összetett, akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú célnyelvi szöveget;
— életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

A 13. évfolyamon az angol nyelv tantárgy alapóraszáma: 124 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Personal topics: family relations, lifestyle	12
Environment and nature	7
Holidays, travelling, tourism	10
Public matters, entertainment	10
English and language learning	10
Intercultural topics	10
Cross-curricular topics and activities	10
Current topics	10
Science and technology, Communication	10
People and society	8
Financial matters	7
Career and employment	10
Gaining and sharing knowledge	10
Összes óraszám:	**124**

TÉMAKÖR: Personal topics: family relations, lifestyle

JAVASOLT ÓRASZÁM: **12 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló, akár az érdeklődési körén túlmutató vagy elképzelt személyes eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
– a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában és számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;

- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- értelmezi az összefüggéseket;
  - megért szokványos tempóban folyó autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
  - megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
  - társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a személyes tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
  - érzelmeit és véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
  - érzelmeit és véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
  - a nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő élethelyzetekben megfelelően alkalmazza;
  - mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
  - digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
  - szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
  - beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
  - szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a személyes tématartományban és az idetartozó érettségi témákban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző szókincs bővítése célnyelven: acquaintances, family relations, different generations within the family, love and marriage, friends, famous people, role models, healthcare personnel, family types
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs bővítése célnyelven: immediate and wider environment, workplace, healthcare facilities, places to spend freetime
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs bővítése célnyelven: parts of the house/flat, furnishings, appliances, basic objects used for treating illnesses and keeping fit, clothes and accessories
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete és bővítése célnyelven: holidays, school and family celebrations, sports, sport events, illnesses
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: daily routine, habits, healthy eating, eating in different places (home, canteeen, restaurants) keeping fit, going to the doctor's, household duties, doing chores, doing the garden and taking care of everyday responsibilites
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete és bővítése célnyelven: extended family, welfare, social relations, clothes and fashion, life stages, relationships, future

plans, common illnesses/injuries, healthcare (traditional treatments, home remedies), positive and negative characteristics, personal success and failure, future plans

– Személyes élethez tartozó összetettebb akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása

– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a személyes tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Internetes kutatás:
  - A családok szerepe a különböző társadalmakban (dinasztiák, klánok stb…)
  - Milyenek voltak a családok Magyarországon 100 évvel ezelőtt?
  - A nők szerepének változásai az évszázadok folyamán
  - Az orvoslás lehetőségei a régmúltban és ma
- Szerepjáték:
  - orvosi ellátás igénybevétele
  - ajándékba kapott ruhanemű/könyv/telefon visszacserélése
- Önálló szövegalkotás
  - életem 15 év múlva
  - híres személyiségek, mint példaképek
- Vitafórum
  - az egyes családtagok családban betöltött szerepe és feladatai
  - 'A házasságok az égben köttetnek'
  - Vannak-e még családi példaképek?

TÉMAKÖR: Environment and nature

JAVASOLT ÓRASZÁM: **7 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató környezeti eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;

– a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;

– megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;

– megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;

– megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;

– társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a környezeti tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;

– szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;

– beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
– környezeti témákban a kommunikációs helyzetek széles körében hatékonyan ad át és cserél információt;
– érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
– érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
– digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megfelelő nyelvi eszközökkel alkot szöveget szóban és írásban;
– szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a környezeti tématartományban és az idetartozó érettségi témákban;
– összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
– papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
– megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
– értelmezi az elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
– véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
– véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
– egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: animals, plants, environmental protection personnel
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature, home, city/town/village/countryside, geographical places, continents, space, the Earth
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural disasters, nature protection campaigns
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature protection, animal protection, keeping pets, saving natural resources, volunteering
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural phenomena, maintaining the environment, sustainability, weather and climate, seasons, recycling and reusing
- Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása

– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

— Kiselőadás angol nyelven IKT eszközök segítségével
    - Természeti kincsek Magyarországon
    - Mindennapi természetvédelem
— Csoportos projektmunka
    - A hulladékújrahasznosítás lehetőségei
— Kutatómunka az interneten
    - alternatív energiaforrások
    - globális felmelegedés
    - a föld belső szerkezete, lemez eltolódások, vulkánok, cunamik

TÉMAKÖR: **Holidays, travelling, tourism**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
– összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
– papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
– véleményét szóban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
– véleményét írásban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: tourists, tour guides, public service personnel
– A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: types of accommodation, destinations, sights, places of interests, public service offices
– A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: monuments, exhibits, travel documents, means of transport, objects used while travelling, forms, brochures
– A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays in Hungary and abroad, festivals

- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: preparing, planning, organizing a trip, sightseeing, guided tours
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: self-organized and package holidays, currencies, cultural differences, effect of tourism on people and economy, new areas in tourism: wellness, language learning
  - A nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
  - A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Szerepjáték
  - telefonos érdeklődés és szállásfoglalás a nyaralásra
- Önálló projektmunka
  - prospektus összeállítása a lakóhely nevezetességeiről
  - plakátkészítés a saját és egy választott ország kulturális különbségeiről
- Egy dokumentumfilm megtekintése egy célnyelvi ország nevezetességeiről
- Csoportos projektmunka
  - film készítése lakóhelyem nevezetességeiről
- kutatómunka (Internet, újságok, statisztikák)
  - Az utazás hatása a gazdaságra, társadalomra
- Vitafórum
  - a turizmus pozitív és negatív hatásai
  - olcsók-e az olcsó repülőjáratok?

TÉMAKÖR: **Public matters, entertainment**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató közügyekkel, szórakozással kapcsolatos eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában;
- megérti az elvontabb tartalmú hangzószövegek lényegét, valamint a beszélők véleményét is;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a legtöbb televíziós hírműsort;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;

- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt szórakozás, illetve információszerzés, -csere céljából, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat a természeteshez közelítő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- nyelvtanulási céljai érdekében alkalmazza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete, bővítése célnyelven: members of the public sector and civil service
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: cultural institutions, public offices, restaurants, hotels, national and international attractions/sights, city life/country life
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: entrance tickets, forms, brochures
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: cultural events, ways of entertainment
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: administration, services, giving directions, giving information, presenting sights
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: hobbies, entertainment, culture, services
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak alkalmazása: free time activities, hobbies, arts and cultural events, concerts, films, books, computer games, sports, applications, media
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő angol nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Internetes kutatómunka
  - kulturális események és szórakozási lehetőségek egy kiválasztott célnyelvi/magyarországi városban
  - egy híres művész, író vagy költő munkásságának bemutatása
- Szerepjáték
  - útbaigazítás kérése és adása
- Vitafórum
  - GPS vagy útbaigazítás?
  - Kidobhatjuk már a papír térképeket?
  - Az e-könyvek előnyei és hátrányai

TÉMAKÖR: English and language learning

JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hiányosságait, hibáit felismeri, azokat egyre hatékonyabban kompenzálja, javítja a tanult stratégiák felhasználásával;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- a legfontosabb jelenkori témákban a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondat jelentését;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével érzéseit és beszédszándékait világosan és érthetően fejezi ki;
- a szövegek létrehozásához hatékonyan használ nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat a természeteshez közelítő célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkalmazza az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket.
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő, természeteshez közelítő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti a legfőbb nyelvi dialektusok egyes elemeit is tartalmazó szóbeli közléseket;
- hatékonyan alkalmazza a tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- elolvas és értelmez nyelvi szintjének megfelelő irodalmi szövegeket;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- céljai eléréséhez megtalálja és használja a megfelelő eszközöket, módokat;
- nyelvi haladását fel tudja mérni és ezt fejlődése szolgálatába állítja;
- hibáit általában önállóan is tudja javítani;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeket;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: language skills, language learning strategies, languages, accents and dialects, autonomous learning
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben

- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni projekt
  - 2-3 könnyített olvasmány elolvasása, olvasónapló írása
  - egy kétnyelvű novella elolvasása és a fordítás értékelése
- interaktív térképek használata
  - ismerkedés célnyelvi dialektusokkal
  - ismerkedés a célnyelvi kiejtési szótárakkal
- csoportmunka
  - szótári ismeretek alapján idegen nyelvi szócikkelyek írása
  - szófelhők készítése az érettségi témakörökhöz
- prezentáció készítése és bemutatása a külföldi nyelvtanulás pozitív és negatív tapasztalatairól
- Vitafórum
  - miért halványulnak el a dialektusok?
  - internetes szótárt vagy papíralapút érdemes használni?

TÉMAKÖR: **Intercultural topics**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális és akár formális kommunikációjában;
  - ismeri a célnyelvi országok történelmének és jelenének legfontosabb vonásait;
  - interkulturális ismeretei segítségével társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytat írásban és szóban;
- megfogalmaz főbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- alkalmazza a nyelvi változatokról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
  - szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson;
  - interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik;
  - tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
  - ismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket;
  - tájékozott, és alkalmazni is tudja a célnyelvi országokra jellemző alapvető érintkezési és udvariassági szokásokat;
  - átadja célnyelven a magyar értékeket;
  - a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: customs and traditions

- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history, literature
- Célnyelvi országok történelmi jellemzőinek ismerete
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása
- Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- projektmunka
    - Magyarország rövid történelme
    - Anglia rövid történelme
    - A magyar és angol történelem kapcsolódási pontjai
    - hagyományok és szokások egy célnyelvi országban
    - Mely országokban van magyar nyelvű lakosság, milyen számban
    - Miért vált az angol világnyelvvé?
- internetes kutatómunka
    - egy célnyelvi ország gasztronómiája
    - magyar receptek angol interpretálása
    - Milyen más nyelvek találhatók az Egyesült Királyságban?
- Egy angol történelmi film megtekintése
- Vitafórum
    - Fontos-e a hagyományok életben tartása
    - Fontos-e a különböző kultúrák megőrzése?
    - Miben hasznos a globalizáció?
    - Romantikus idea vagy tényleg fontos az önrendelkezés?

TÉMAKÖR: Cross-curricular topics and activities

JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;

- ismer más tantárgyi tartalmakat, részinformációkat célnyelven;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni projektmunka
  - a továbbtanuláshoz választott tantárgyam (tantárgyaim) bemutatása
  - poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről
- Vitafórum
  - a humán vagy a reál műveltség a fontos?

TÉMAKÖR: Current topics

JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- felhasználja a célnyelvű, legfőbb hazai és nemzetközi híreket ismeretszerzésre és szórakozásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő angol nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Pármunka
  - célnyelvi sajtótermékek felkutatása
  - angol sajtótermékek fajtái
  - angol újságcikkek stílusának megismerése – magyar híreket ebben a stílusban megjeleníteni
  - aktuális hírek olvasása
  - az olvasott cikk tartalmának ismertetése, és állásfoglalás a benne foglaltakkal kapcsolatban
- Osztálymunka
  - angol nyelvű híradó rendszeres nézése
  - iskolai/osztály hírekből angol nyelvű híradó készítése, filmezése

TÉMAKÖR: Science and technology, Communication

JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a tudomány és technika tématartományhoz tartozó alapvető témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: scientists, researchers, inventors, engineers, people working for scientific and technological development
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: basic objects used by everyday people/scientists/IT professionals, (parts of) IT gadgets
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: exhibitions
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: using technology in everyday life, using technology for studying or for work, major innovations
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: internet, dangers of the internet, social networks, research, inventions
- A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Internetes kutatómunka
  - találmányok
  - a jövő technikái
- Egyéni project
  - Az autó/repülő története – kik voltak a feltalálók?
  - A jogosítvány megszerzése, az autó részei
  - Mit fog tudni a következő telefonom?
- Vitafórum
  - az internet pozitív és negatív oldalai
  - Lesz-e az unokámnak telefonja?
  - Lehetséges-e még az egyéni feltalálás?

TÉMAKÖR: **People and society**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **8 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél az ember és társadalom tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: family, friends, acquaintances, members of the society (teenagers, adults, the elderly), the public, authorities, people working in services
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: towns, villages, countryside, home, public places, public offices
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: objects used in everyday life, fashion and clothes items
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: holidays, family events and celebrations, national and international events and holidays
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: shopping, using public services, everyday tasks and chores, taking part in the life of a community, volunteering, community service
- A témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven: drug addict, computer nerd, workaholic
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: basic gender roles, tolerance, friendships, relationships, appearance and personality, differences between individuals, relationship between generations, crime and punishment
- Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni projekt

- különböző társadalmi berendezkedések a történelem folyamán
- hagyományos és jelenlegi férfi/női társadalmi szerepek
- önkéntesség, társadalmi munka, társadalmi szerepvállalás

— Szerepjáték:
- szolgáltatások igénybevétele

— Önálló szövegalkotás:
- Megfigyeléseim a generációk közti különbségekről

— Vitafórum/eszmecsere
- korunk függőségei (pl: vásárlás, játék, telefon)
- megszüntethetőek-e a társadalmi különbségek?
- megszüntethetőek-e az előítéletek?

TÉMAKÖR: Financial matters

JAVASOLT ÓRASZÁM: 7 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;

– összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;

– papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;

– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;

– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;

– véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;

– véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: employers, employees, white and blue collar workers
– A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: public service offices
– A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: money, currencies, bank forms, advertisements, commercials
– A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: saving, spending and wasting money, banking, online shopping, exchanging currencies
– A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: family budget, saving, spending and wasting money

- A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni projekt
  - a pénz kialakulása, története
  - az első bankok
- Szerepjáték
  - banki ügyintézés
  - számlanyitás
  - reklamáció online vásárolt termékkel kapcsolatban
  - valutaváltás nyaralás előtt
- eszmecsere
  - spórolás-költekezés
  - a jövedelem értelmes beosztása
- kutatómunka (internet, újságcikk)
  - hitelek, állami támogatások
  - a tőzsde története, működése

TÉMAKÖR: **Carreer and employment**
JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan, vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: professionals, employers, employees, colleagues

- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: workplaces, offices
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: objects used in different jobs
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: job interviews, meetings
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: planning, life long learning, applying for a job
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: choosing a career, summer jobs, working hours, part time jobs, unemployment, team work, individual tasks, cooperation, critical thinking, mobility, CV
- A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Önálló szövegalkotás
  - jelentkezés álláshirdetésre
  - angol nyelvű önéletrajz készítése
- Szerepjáték
  - Állásinterjú
  - beszégetés egy állásbörzén
- Olvasott szövegértés fejlesztése
  - Álláshirdetések böngészése
  - Munkaköri leírás értelmezése
- Csoportos projektmunka
  - Egy munkahelyi projekt kidolgozása
  - Közkedvelt szakmákbemutatása

TÉMAKÖR: Gaining and sharing knowledge

JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összetettebb információkat ad át és cserél;
- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban ad át nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- írott szöveget igénylő projektmunkát készít olvasóközönségnek;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;

- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- használ célnyelvi tartalmakat ismeretszerzésre;
- használ célnyelvi tartalmakat tudásmegosztásra;
- használ ismeretterjesztő anyagokat nyelvtudása fejlesztésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Angol nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Akár elvontabb információ megosztása angol nyelven
  - Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre.

A TÉMAKÖR FELDOLGOZÁSÁHOZ JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Prezentáció, hangfelvétel, video felvételkésztése bármely témában
- idegen nyelvű szócikk/blog írása megadott témában, kutatómunka alapján

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Élő idegen nyelv

Az első idegen nyelv tantárgy helyi tanterve

9–12. évfolyam

Célok és feladatok

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvő képességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 9-12. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs

feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegen nyelv-oktatás a középiskolában is tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő helyzeteket teremt, amelyekben a nyelvet eszközként, hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza, és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Kiemelten fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett ismeretekre, és az idegen nyelven megszerzett tudással pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

A hosszú távon is fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvórán egyre nagyobb mértékben felkészítsük. Mindezek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé,

valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás fontos szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében. A nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése tehát a felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, valamint általában a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek, (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.), amelyek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást. Ennek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. A nyelvoktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák már képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértsen és létrehozzon szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen angol nyelven. Az idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúrának, kapcsolatot teremthet anyanyelvi beszélőkkel, és ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága erősödik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. E tapasztalatok által a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát továbbra is a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanár és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a középiskolában is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma erősödik, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, és egyre inkább szívesen és tudatosan használja nyelvtudását. Képes saját hibáit észrevenni, javítani, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű szöveg, mely a nyelvtanuló számára tartalmi és nyelvi szempontból is illeszkedik életkorához és érdeklődéséhez. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség tanárnak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. E nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia tudatos fejlesztése egyre elvontabb és összetettebb szövegek révén. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, és az azokból kinyert információkat fel tudja használni saját kommunikációs céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazottan kell, hogy megjelenjenek. A nyelvtanulót arra is képessé kell tenni, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, és szövegkohéziós, valamint figyelemvezető eszközöket használjon.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása továbbra is kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható

nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 12. évfolyam végére a KER szerinti B2 nyelvi szint a kimeneti cél, ezen belül a továbbtanulni nem szándékozó tanulónak fel kell készülnie legalább a középszintű idegen nyelvi érettségi követelményeinek sikeres teljesítésére. A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló témakörtől függetlenül ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, képessé válik arra, hogy nyelvtudását valós, személyes, tanulással kapcsolatos vagy szakmai céljaira alkalmazza, valamint készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

Az egyes élő idegen nyelvi kerettantervek felépítése, szerkezete

A helyi tantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A 9-12. évfolyamon valamennyi, az 5-8. évfolyamon bevezetett témakör szerepel, elemeik azonban jelentősen bővülnek, és feldolgozásuk egyre árnyaltabban és mélyebben történik. Egyre hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, interkulturális és célnyelvi vonatkozások, valamint a tudásmegosztással és ismeretszerzéssel kapcsolatos tartalmak. Az általános iskolában még egy témakörként kezelt személyes és környezeti témák gimnáziumban már önálló egységként jelennek meg. Új témakörök a négyéves nevelési-oktatási szakaszban: az utazás és turizmus, a tudomány és technika és a kommunikáció; a 11-12. évfolyamon: az ember és társadalom, a munka világa és a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A közéleti témakör kiegészül a hobbik, a szabadidő és a művelődés aspektusaival. Az osztálytermi témakör a 9-10. évfolyamon az iskola és a tanulás témáit, 11-12. évfolyamon pedig a vizsgafelkészítést, illetve az érettségire való felkészítést állítja fókuszba.

Az egyes témakörök mellett meghatározásra kerültek az adott évfolyamokra kötelező nyelvi funkciók, nyelvi elemek és struktúrák, melyeket a 9-10. évfolyamra, valamint a 11-12. évfolyamra vonatkozó specifikus bevezetők utolsó részei sorolnak fel. A megadott nyelvi funkciók, stratégiák és elemek az általános iskola 4., 5-6., és 7-8. évfolyamok kerettanterveiben megadott listákra épülnek, azok kötelező ismeretéből indulnak ki, azokat bővítik, és a tanulónak témakörtől vagy a választott nyelvkönyvtől függetlenül el kell sajátítania őket.

Az egyes témaköröknél találhatók meg a részletes tanulási eredmények, a fejlesztési feladatok, illetve a javasolt tevékenységek. A kerettanterv, ugyanis, minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéződését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni: fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak gondolatébresztő példák, és – ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával – nem kötelező érvényűek.

Élő idegen nyelv

Az első idegen nyelv tantárgy kerettanterve

9–13. évfolyam

Célok és feladatok

Az idegen nyelvi kerettanterv célja kettős: egyrészt megadni azokat a kimeneti kritériumokat melyek az iskolai nyelvoktatás lépcsőihez a nyelvi fejlődés érdekében elengedhetetlenek, másrészt irányelveket adni az iskoláknak a helyi tantervek elkészítéséhez és az eredményes nyelvtanári munkához.

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 9-13. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg

társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegen nyelv-oktatás a középiskolában is tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő helyzeteket teremt, amelyekben a nyelvet eszközként, hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza, és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Kiemelten fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett ismeretekre, és az idegen nyelven megszerzett tudással pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

A hosszú távon is fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvórán egyre nagyobb mértékben felkészítsük. Mindezek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás fontos szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében. A nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése tehát a felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, valamint általában a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek, (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.), amelyek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást. Ennek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. A nyelvoktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák már képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértsen és létrehozzon szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen angol nyelven. Az idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúrának, kapcsolatot teremthet anyanyelvi beszélőkkel, és ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága erősödik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. E tapasztalatok által a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát továbbra is a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanár és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a középiskolában is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma erősödik, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, és egyre inkább szívesen és tudatosan használja nyelvtudását. Képes saját hibáit észrevenni, javítani, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű szöveg, mely a nyelvtanuló számára tartalmi és nyelvi szempontból is illeszkedik életkorához és érdeklődéséhez. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség tanárnak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. E nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia tudatos fejlesztése egyre elvontabb és összetettebb szövegek révén. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, és az azokból kinyert információkat fel tudja használni saját kommunikációs céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazottan kell, hogy megjelenjenek. A nyelvtanulót arra is képessé kell tenni, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, és szövegkohéziós, valamint figyelemvezető eszközöket használjon.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása továbbra is kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 13. évfolyam végére a KER szerinti B2 nyelvi szint a kimeneti cél, ezen belül a továbbtanulni nem szándékozó tanulónak fel kell készülnie legalább a középszintű idegen nyelvi érettségi követelményeinek sikeres teljesítésére. A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló témakörtől függetlenül ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, képessé válik arra, hogy nyelvtudását valós, személyes, tanulással kapcsolatos vagy szakmai céljaira alkalmazza, valamint készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

Az egyes élő idegen nyelvi kerettantervek felépítése, szerkezete

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A 9-13. évfolyamon valamennyi, az 5-8. évfolyamon bevezetett témakör szerepel, elemeik azonban jelentősen bővülnek, és feldolgozásuk egyre árnyaltabban és mélyebben történik. Egyre hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, interkulturális és célnyelvi vonatkozások, valamint a tudásmegosztással és ismeretszerzéssel kapcsolatos tartalmak. Az általános iskolában még egy témakörként kezelt személyes és környezeti témák gimnáziumban már önálló egységként jelennek meg. Új témakörök a négyéves nevelési-oktatási szakaszban: az utazás és turizmus, a tudomány és technika és a kommunikáció; a 11-13. évfolyamon: az ember és társadalom, a munka világa és a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A közéleti témakör kiegészül a hobbik, a szabadidő és a művelődés aspektusaival. Az osztálytermi témakör a 9-10. évfolyamon az iskola és a tanulás témáit, 11-13. évfolyamon pedig a vizsgafelkészítést, illetve az érettségire való felkészítést állítja fókuszba.

Az egyes témakörök mellett meghatározásra kerültek az adott évfolyamokra kötelező nyelvi funkciók, nyelvi elemek és struktúrák, melyeket a 9-10. évfolyamra, valamint a 11-13. évfolyamra vonatkozó specifikus bevezetők utolsó részei sorolnak fel. A megadott nyelvi funkciók, stratégiák és elemek az általános iskola 4., 5-6., és 7-8. évfolyamok kerettanterveiben megadott listákra épülnek, azok kötelező ismeretéből indulnak ki, azokat bővítik, és a tanulónak témakörtől vagy a választott nyelvkönyvtől függetlenül el kell sajátítania őket.

Az egyes témaköröknél találhatók meg a részletes tanulási eredmények, a fejlesztési feladatok, illetve a javasolt tevékenységek. A kerettanterv, ugyanis, minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéződését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni: fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak gondolatébresztő példák, és – ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával – nem kötelező érvényűek.

Élő idegen nyelv: Német

Kerettanterv a német mint első idegen nyelv tantárgy számára a pedagógiai asszisztens szakképesítéshez

9-13. évfolyam

A német nyelv tantárgy kerettantervei az Élő idegen nyelv kerettanterveinek részeként íródtak és az ott meghatározott céloknak, feladatoknak, módszereknek és kimeneti követelményeknek a megvalósítását részletezik a különböző nevelési és oktatási szakaszokra vonatkozóan.

9–10. évfolyam

Ennek a nevelési-oktatási szakasznak a fő célja az, hogy a tanuló az előző szakaszokban megalapozott idegen nyelvi kommunikatív kompetenciáját továbbfejlessze. A nyelvi alapkészségek kialakítása mellett egyre hangsúlyosabbá válnak a társadalom és a nyelvhasználat valamint a jel- és szabályrendszerek kapcsolatai, melyek fejlesztése összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének lehetőségét, az ismeretek, a tudás átadásának igényét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint fejlessze a digitális kompetenciákat.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Nemcsak egyre több és árnyaltabb valós kommunikációs helyzetben tudja használni a nyelvórákon megszerzett tudását, hanem azt is egyre jobban érti, hogy a használható nyelvtudás a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás, a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa, és egyre inkább kész lesz arra, hogy akár elvontabb témákban is alkalmazza nyelvi ismereteit, készségeit. Ezért a nyelvóráknak segíteniük kell a tanulót abban, hogy az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveihez, valamint boldogulásához igazodó valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák továbbra is sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon is. Érzékenységéből, (ön)kritikusságából adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, és az a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat helyükön kezelni. Így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. Az egyéni érdeklődés és igények figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül szívesen foglalkozik, ennek megfelelően az osztálytermi vonatkozások súlya ebben a szakaszban tovább csökken.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A tanuló újabb szövegtípusokkal – nyelvi szintjének és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi olvasmányokkal,

személyes élményeihez kapcsolódó szövegekkel – ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során tovább fejlődik a tanuló szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A célnyelvi ismeretszerzés és tudásmegosztás az általános iskolához képest hangsúlyosabbá válik. Új témakörként megjelenik a tudomány és technika, a kommunikáció és az utazás és turizmus. A már ismert témakörök is bővülnek, összetettebbé válnak. Kettéválik a személyes és környezeti tématartomány, a személyes tématartomány kiegészül a tágabb emberi kapcsolatok, az életmód, valamint az ember és társadalom témakörökkel, a környezeti pedig a környezetvédelemmel. Míg az osztálytermi témakör, valamint a személyes és a környezeti vonatkozások súlya csökken, addig hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, a kibővített közéleti, aktuális, célnyelvi és nyelvtanulási tématartományok. A hozzájuk rendelt óraszámok továbbra is ajánlások, inkább a tématartományok feldolgozásának javasolt mélységét jelölik.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti B1 nyelvi szintet.

Az egyes témakörökön kívül a kerettantervben megtalálhatók az adott szakasz végére elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák, célnyelvi példákkal. A 9-10. évfolyamokra vonatkozó listákban nem jelennek meg az általános iskolában elsajátított elemek, de ezek további gyakorlása, tudatosítása elengedhetetlen a KER szerinti B1 szint eléréséhez.

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)
- elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)

- véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstande, dass…
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber… / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie…)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit .... / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, …)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, …/Darf ich hier hinzufügen, …)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der ...)
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- indoklás (Ich kann nicht kommen, weil…)
- szóbeli üdvözletküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Sehr geehrter Herr …./Sehr geehrte Frau …, Mit freundlichen Grüßen, Mit herzlichen Grüßen)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich … ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- feltételezés, kétely kifejezése (Ich vermute…., Ich weiß nicht, ob ….)
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

Nyelvi elemek, struktúrák a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- személytelenség (Es ist warm. Es schneit.)
- függő beszéd jelen időben (Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.)
- vonzatos igék (Ich denke viel an den Sommer), névmási határozószók (Woran denkst du viel? Ich denke daran, …)
- főnévként használt melléknév (der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter), melléknévi igenév (der Reisende, der Angestellte)
- modalitás: módbeli segédigék Präteritumban (Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.), brauchen zu + Inf. (Heute brauchst du nicht mitzukommen.)
- műveltetés jelen időben és első múltban: lassen (Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.)
- szenvedő szerkezet jelen és múlt időben (Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.)
- zu + Inf. szerkezet (Es ist schön, hier zu sein.)
- mellékmondatok: alanyi mellékmondat (Es freut mich, dass du hier bist.), tárgyi mellékmondat (Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.), helyhatározói

mellékmondat (Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.), időhatározói mellékmondat egyidejűségre (Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.) és elő- és utóidejűségre (Nachdem Liza die Hausaufgabe gemacht hatte, kochte sie einen Tee.) vonatkozóan, okhatározói mellékmondat (Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.), célhatározói mellékmondat (Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.), vonatkozó mellékmondat (Ich mag dieses Lied, das du singst.)

- névmások szövegben betöltött funkcionális használata: mutató névmás (dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe), vonatkozó névmás (der, die, das)
- feltételesség jelen időben (Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.), wäre, hätte, würde (Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?), módbeli segédigék feltételes módban (könnte, müsste stb.)
- kollokációk, Funktionsverbgefüge (eine Reise machen, zur Verfügung stehen

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématartományban megért összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban létrehoz összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban életkorának megfelelő interakciót folytat.

A 9–10. évfolyamon a német nyelv tantárgy alapóraszáma: 288 óra.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAGYARORSZÁGI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	40
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	20
Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	15
Reisen und Urlaub, Tourismus, Verkehr	20
Öffentliches Leben, Unterhaltung	20
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	20
Interkulturelle und landeskundliche Themen	20
Fächerübergreifende Themen und Situationen	15
Aktuelle Themen(Viren,Politik,Wirtschaft)	30
Wissenschaft und Technik Kommunikation	20
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	30
Projektarbeit	8
Mündliche und schriftliche Kontrollierung	30
Összes óraszám	288

TÉMAKÖR: **Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **40 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló vagy elképzelt eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő jellemzésével;
- leír összetettebb cselekvéssort, történetet, személyes élményeket, elvontabb témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- a társalgást fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt, akár ismeretlen beszélgetőtárs esetében is;
- előkészület nélkül részt tud venni személyes jellegű, vagy érdeklődési körének megfelelő ismert témáról folytatott társalgásban;
- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- a tanult nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő helyzetekben alkalmazza;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;

- a társalgásba aktívan, kezdeményezően és egyre magabiztosabban bekapcsolódik az érdeklődési körébe tartozó témák esetén a személyes tématartományon belül;
- a mindennapi élet különböző területein, a kommunikációs helyzetek széles körében tesz fel releváns kérdéseket információszerzés céljából, és válaszol megfelelő módon a hozzá intézett célnyelvi kérdésekre;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Freizeitorte, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste, Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeitaktivitäten, Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, tägliche Aufgaben,
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten und Verletzungen, medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause, positive und negative Charakterzüge Wohlstand, Lebensphasen, Zukunftspläne, persönliche Erfolge und Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle
- Személyes élethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Interakció a személyes tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- csoportos projekt (plakát készítése): a sport fontossága, egészséges életvitel
- kutatómunka: házi gyógymódok, házi praktikák
- projekt (egyéni): családfa készítése, képekkel, szóbeli prezentációval
    - közeli és távoli rokonok
    - kedvenc rokonaim - miért?
    - névadási szokások a családon belül
    - érdekes családi történetek a múltból
    - jövőképem (plakát, prezentáció)
    - példaképem, ill. egy híres ember élete
- internetes kutatómunka és csoportos projekt – családok a DACHL országaiban

- különbségek, hasonlóságok
- a mai kor családtípusai
- szerepek a családon belül
- a fiatal és az idős családtagok helyzete a különböző országokban
- a felnőtté válás hivatalos ideje a különböző országokban – miért más-más?

— vitafórum
- pl. tinédzserek helyzete a családban

— szerepjáték:
- pl. az orvosnál, a fodrásznál, a postán
- telefonos beszélgetések különböző szakemberekkel

— prezentáció készítése:
a. családi ünnepek a német és magyar családoknál – hasonlóságok és különbségek

— közvélemény kutatás:
a. hobbik, érdeklődési körök

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó és az érettségi témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande geografische Orte, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne

- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Wetter und Klima, Jahreszeiten
- A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása
- Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- csoportos projektmunka (plakát, prezentáció készítése):
  - a vidék és a város összehasonlítása
- kérdőív készítése, közös kiértékelése: „Sind Sie ein Ökotyp?"
- interjú készítése: „Was tust du für die Umwelt?"
- kisfilm megtekintése célnyelven: pl: természeti katasztrófák, környezetvédelem, újrahasznosítás
- internetes kutatás:
  - veszélyeztetett állatok
  - eltűnő növények
  - nemzeti parkok a célnyelvi országokban és Magyarországon
  - a tengerek szennyezése - műanyagszigetek a tengerben
- kiselőadás készítése:
  - veszélyben a Földünk
  - a klímaváltozás jelenlegi és lehetséges hatásai
  - a nemzeti parkok és állatkertek feladatai
  - mennyire egészséges lakóhelyem környezete?
- vitafórum:
  - hasznosak-e az állatkertek?
  - jó-e kutyát tartani lakótelepi lakásban?

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung

JAVASOLT ÓRASZÁM: **15 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi a szintjének megfelelő célnyelvi, komplexebb tanári magyarázatokat a nyelvórákon;
- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- részt vesz a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- alkalmazza a hangzó szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- alkalmazza az írott szövegből nyert információt feladatok megoldása során;

- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- visszaad tankönyvi vagy más tanult szöveget, elbeszélést, nagyrészt folyamatos és érthető történetmeséléssel, a cselekményt logikusan összefűzve;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre jellemzően célnyelvi eszközökkel is reagál tanórai szituációkban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző ismeretek, összehasonlítások célnyelven: Schulsystem in Ungarn und in den DACHL-Ländern
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **szerepjátékok:**
  - **konfliktus az iskolában, osztályban (osztálytárssal, tanárral)**
  - **különböző foglalkozások bemutatása**
  - **'Álomszakmám'**
- **egyéni kutatás és képes beszámoló:**
  - **régi és új iskolám összehasonlítása - történetük, híres tanáraik**
  - **a magyarországi és a németországi iskolarendszer összehasonlítása**
- **csoportmunka / projekt:**
  - **egy osztályprogram megtervezése**
  - **'Az ideális iskola' jellemzői**
  - **kisfilm készítése: „Unsere Schule"**
- **internetes kutatómunka: képes beszámolók**
  - **érdekes iskolák a célnyelvi országokban és hazánkban**
- **vitafórum:**
  - **hasznos-e az iskolai egyenruha?**

- **jó dolog-e a bentlakásos iskola?**
- **milyen a jó tanár?**

— **íráskészség fejlesztése:**

- **beszámoló írása egy iskolai eseményről az iskolai újság részére**
- **e-mail írása egy angliai barátomnak a sok házifeladatról**

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus Verkehr

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen öffentliche Dienstleistungsbetriebe in Ungarn und im Ausland
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt Stadtführung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede Währungen, Wirkung des Tourismus auf Menschen und Wirtschaft
- Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban:**
  - **híres helyek, épületek bemutatása a DACHL országokban**
  - **híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon**
  - **lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven**
  - **'Álomnyaralásom' részletes megtervezése**
  - **felkészülés egy külföldi útra (utazási előkészületek listája)**
- **internetes kutatás**
  - **érdekes, szokatlan szállások**
  - **különleges utazási lehetőségek, járművek a nagyvilágban**
- **játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszélek!**
- **felmérés készítése az osztályban:**
  - **ki melyik országot szeretné megismerni? - Melyik a legnépszerűbb célpont?**
  - **ki hol szeretne nyaralni? (tengerpart? Balaton? hegyvidék? stb.)**
- **szituációs játék**
  - **szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés**
  - **'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a turistacsoport'**
- **panaszlevél és/vagy kritika írása: egy hotelről, szórakozóhelyről**
- **vitafórum**
  - **egyéni vagy társasutazás?**
  - **üdülés vagy aktív nyaralás?**
- **kérdőív készítése, elemzése: „Bist du abenteuerlustig?"**
- **Plauderstube: irányított kérdések segítségével**

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben, Unterhaltung

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- írásban röviden indokolja érzéseit, gondolatait, véleményét már elvontabb témákban;
- összefoglalja ismert témában nyomtatott vagy digitális alapú ifjúsági tartalmak lényegét röviden és érthetően;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír;

- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése: Freizeitaktivitäten, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje
- Interakció a közéleti tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **vitakészség fejlesztése:**
  - **vidéki-városi élet előnyei és hátrányai**
  - **az olvasás szerepe a 21. században**
  - **'mozik' – kellenek még?**
  - **Klasszikus zene = a régmúlt pop zenéje?**
- **íráskészség fejlesztése:**
  - **brossúrák, adatlapok kitöltése,**
  - **film/könyvajánló brossúra készítése**
  - **plakátok, szórólapok, hirdetések készítése**
- **csoportos projektmunka (prezentáció, plakát készítése):**
  - **szórakozási lehetőségek lakóhelyeden**
  - **a média szerepe a mai korban**
- **kutatómunka**
  - **külföldi kulturális események megismerése, bemutatása**
  - **hazai fesztiválok bemutatása, értékelése**
  - **kiállítások, érdekes múzeumok bemutatása**
- **projektmunka**
  - mi szórakoztatta nagyszüleinket/szüleinket?
  - mi szórakoztat minket?
- **egy német nyelvű – korosztályi érdeklődésnek megfelelő – film megtekintése, megbeszélése**
- **egy rövid német nyelvű novella órai feldolgozása**

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

JAVASOLT ÓRASZÁM:**20 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beazonosít nyelvtanulási célokat és ismeri az ezekhez tartozó nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- nyelvtanulási céljai érdekében tudatosabban foglalkozik a célnyelvvel;
- céljai eléréséhez társaival párban és csoportban is együttműködik;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- egyre tudatosabban használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- körülírással közvetíti a jelentéstartalmat, ha a megfelelő szót nem ismeri;
- ismert témákban a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondat jelentését;
- félreértéshez vezető hibáit kijavítja, ha beszédpartnere jelzi a problémát;
- a kommunikáció megszakadása esetén más stratégiát alkalmazva újrakezdi a mondandóját;
- a társalgás vagy eszmecsere menetének fenntartásához alkalmazza a rendelkezésére álló nyelvi és stratégiai eszközöket;
- nem értés esetén tudja tisztázni a tartalmat;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével céljainak megfelelő érzéseket és beszédszándékokat fejez ki;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hibáiból levont következtetéseire többnyire épít nyelvtudása fejlesztése érdekében;
- megfogalmaz hosszú távú nyelvtanulási célokat saját maga számára;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- használ kiemelést, hangsúlyozást, helyesbítést;
- összekapcsolja a mondatokat megfelelő kötőszavakkal, így követhető leírást ad vagy nem kronológiai sorrendben lévő eseményeket is elbeszél;
- a szövegek létrehozásához nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt használ;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó írott – akár egyszerűbb irodalmi – szöveg tartalmát;

- a szövegkörnyezet alapján kikövetkezteti a szövegben előforduló ismeretlen szavak jelentését;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- kikövetkezteti a szövegben megjelenő elvontabb nyelvi elemek jelentését az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó témákban;
- nyelvi haladását fel tudja mérni;
- hibáit az esetek többségében is tudja javítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- **gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére**
- **nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán**
- **internetes kutatás és beszámoló**
  - **új szavak jelentéséről, eredetéről, szinonímáiról**
  - **a magyar és a német nyelv eredetéről, a különböző nyelvcsaládokról**
  - **a dialektusokról**
  - **kedvenc pop dalom érdekes szófordulatai**
- **olvasásértés fejlesztése: ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése**
- **'Osztálykönyvtár'**
  - **évente egy-két könnyített olvasmány elolvasása, egyéni értékelése, ajánlása**
- íráskészség fejesztése
  - cikkek egy havonta megjelenő német nyelvű osztály 'hírlaphoz' (pl: LUX') felhasználva az aktuális témákhoz végzett kutatómunkákat
  - német nyelvű hirdetőtábla az osztályban az aktuális hírekkel/felhívásokkal németül

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- ismeri és keresi a főbb hasonlóságokat és különbségeket saját anyanyelvi és a célnyelvi közösség szokásai, értékei, attitűdjei és meggyőződései között;
- felismeri a legfőbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen

- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása
- Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— **projektmunka**
  - **a hagyományok ápolása Magyarországon és a DACHL országokban**
  - **Mik a legfőbb sportágak a két országban és miért?**
  - **a népviselet szerepe hazánkban és a DACHL országokban**

— **internetes kutatómunka**
  - **a karácsonyfa eredete és elterjedése**
  - **a német himnusz eredete és változásai**

— **prezentáció**
  - **a karácsony ünneplése a világ országaiban**
  - **a magyar történelem egy kiemelkedő eseménye**

— **játék**
  - **leírás készítése/receptek – magyar vagy német/osztrák/svájci specialitás**
  - **kvíz különböző országok étkezési szokásairól**

— **kritika írása egy étteremről, kulturális programról az iskolai/osztály újságba**

— **vitafórum**
  - **milyen kulturális meglepetések érhetnek a DACHL országokban?**

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

JAVASOLT ÓRASZÁM:**15 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— **projektmunka (egyéni)**
  - **szókincsgyűjtés a kedvenc tantárgyam bemutatásához**
  - **egy magyar tudós/író/költő/történelmi hős életének ismertetése**

- **(papíralapú vagy online) poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről**
- **vitafórum**
  - **melyik tantárgyat hogyan hasznosíthatjuk a felnőtt életben?**
  - **kell-e a mindennapos testnevelés?**
  - **fontos-e a zene és a tánc?**
  - **kell-e könyvet olvasnia a 21. század fiataljának?**
  - **fontos-e az irodalmi művek lefordítása, filmek szinkronizálása?**
- **játék**
  - **szavak gyűjtése és elhelyezése a különböző tantárgyak oszlopai alá – kié a leghosszabb lista?**
  - **egy történelmi esemény modellezése szerepjátékkal**

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen(Viren,Politik,Wirtschaft)

JAVASOLT ÓRASZÁM: **30 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megérti a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **vitafórum egy aktuális eseményről**
- **újság készítése, rövid cikkek írása az aktuális témákban**
- **videók megtekintése**
  - **hírműsorok**
  - **aktuális eseményekről szóló tudósítások**
  - **riportok**
- **szerepjáték**
  - **'néma' videókhoz szövegkészítés és eljátszás**
  - **TV interjúkészítés egy híres emberrel (pl. sportolóval)**
- **internetes kutatómunka**
  - **egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról**
  - **szókincsfejlesztés a média világához**
- **nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv**
  - **a szalagcímek nyelvezete**
  - **az újságcikkek stílusa, szerkezete**

- **különbség egy hír írott és szóbeli megjelenésében**

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi a lényeget az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke
- Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban
- Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- kiselőadás: Én és az okostelefonom
- csoportos projektmunka: A világ internet nélkül
- projektmunka (csoportban): Milyen technikai újítások fogják segíteni a jövőben…
  - a közlekedést?
  - a házimunkát?
  - az oktatást?
  - a kommunikációt?
- internetes kutatómunka és prezentáció
  - a világ legfontosabb találmányai
  - a kommunkáció fejlődése az utóbbi 20 évben
  - a tudományos élet „fáklyavivői” a történelem folyamán

— vitafórum
    - az internet jövője
    - mire jó a virtuális valóság?
    - haladás-e minden változás?
    - a közösségi média előnyei és hátrányai

TÉMAKÖR: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít nyelvi szintjének megfelelő, rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése
- Információ megosztása német nyelven

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka (egyéni vagy csoportos)
    - prezentáció/hangfelvétel/videófelvétel készítése különböző témákban és ezek bemutatása az osztálynak
    - kedvenc témák feldolgozása posztereken – majd ezek kiállítása az osztályban
    - német nyelvű filmek, programok ismertetése a németes faliújságon írásban
- projektmunka osztályszinten: magazin készítése a tanulók írásaiból (történetek, versek, kutatási eredmények, beszámolók stb.)

TÉMAKÖR: Projektarbeit
JAVASOLT ÓRASZÁM: 8 óra

TÉMAKÖR: Ständige schriftliche und mündliche Kontrollierung-
einzelne und frontale Abfrage Zusammenfassung
JAVASOLT ÓRASZÁM: 30

11–12-13. évfolyam

A 11. évfolyamra a tanuló már B1 nyelvtudással érkezik az első idegen nyelvből, és célja, nyelvtudása további fejlesztése mellett, legalább a középszintű, de felsőoktatási felvételi esetén az emelt szintű érettségi követelményeit sikeres teljesítése. Középiskolai tanulmányai végére már elegendő tudással és tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy nyelvtudását hatékonyan fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszerzésre és –cserére, valamint valós kommunikációra, kapcsolatépítésre.

A szakasz végére célként kitűzött, KER szerinti B2 szint az önálló nyelvhasználat magasabb fokát jelenti. A tanuló tudja és érti, hogy ezt a célt akkor tudja elérni, ha a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeit a lehető legjobban kihasználja: olvas, filmet néz, illetve digitális csatornákon keresztül használja a nyelvet lehetőleg minden nap. A személyes tartomány a nyelvtanuló számára kibővül oly módon, hogy már a közéleti, az oktatási és akár a szakmai tartományok vonatkozásában is tényleges nyelvhasználóként tud működni, és nyelvtudását egyéni céljainak megfelelően tudja alkalmazni. Egyre kevésbé akadályozzák a fizikai korlátok (például a környezeti zajok, feltételek vagy a kiejtés milyensége), a társadalmi/társasági tényezők (például beszédpartnereinek száma vagy egymáshoz viszonyított státusza), a mentális kontextus (például a motiváció, a lelkiállapot) vagy egyéb paraméterek (például a felkészülés lehetősége, a kommunikációs témák vagy egy vizsgaszituáció), és egyre sokszínűbb nyelvi tevékenységekben vesz részt, a nyelvi stratégiák széles körének aktív és tudatos beépítésével. Általános beszédprodukcióját ekkor már változatos, az érdeklődési körén túlmutató témákban is részletes, példákkal kiegészített és jól felépített szöveg jellemzi, szükség esetén megfelelő érveléssel alátámasztva. Képes az előre elgondoltaktól eltérni, mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítani. Írásprodukciója is összetettebbé válik, élményeiről és különböző eseményekről részletes és világos leírást képes adni. Megtervezi és az adott szituációhoz illeszti az alkalmazott nyelvi eszközöket, hiányosságait egyre hatékonyabban kompenzálja, és javítja hibáit. Írás-, illetve beszédprodukciójában érzelmeit, személyes véleményét megjeleníti, számára ismerős helyzetekben helytállóan folytat célnyelvi információ átadást és -cserét. Szóbeli diskurzust hatékonyan és megfelelő eszközökkel kezdeményez, azt fenntartja és lezárja, a megértést biztosítja, céljainak megfelelően. Egészében világosan ki tudja fejezni magát mind írásban, mind beszédben anélkül, hogy komoly korlátokba ütközne.

A tanult nyelvi elemek segítségével már ismeretlen témákat és szituációkat is felismer, mind élőbeszédben, mind pedig hangzóanyagokban, és ez igaz az anyanyelvi beszélők által folytatott, köznyelvi kommunikációs tevékenységekre is. A konkrét bejelentések mellett képes az elvontabb témájú üzenetek megértésére is, ideértve a beszélők attitűdjét, nézeteit is. Olvasásában nagy önállóságot tanúsít, a szövegeknek megfelelően alkalmazza olvasási stílusát és sebességét. Hosszabb, összetettebb szövegekben megleli a részleteket is. Megért standard dialektusban, szokványos tempóban folyó célnyelvi műsorokat, filmeket a média különböző csatornáin, ehhez változatos stratégiákat tudatosan alkalmaz.

Interakcióiban jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt. A különböző közegekben olvasott és hallott szövegeket képes összegezni, azt továbbadni. Szókincsében változatos, a hiányosságokat körülírással megoldja. Nyelvhelyességében még előfordulnak hibák, de a megértést ezek már kevéssé gátolják. Szövegalkotásában többnyire koherens, a kohéziós eszközök széles körét tudja használni. Kiejtésében, hanglejtésében közelít a

természeteshez, helyesírásában már többnyire pontos.

A szakasz végére szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson. Interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik. Megszerzett nyelvtudásával részt tud venni célnyelvű oktatási és szabadidős tevékenységekben, és ez egyre inkább igaz a választott pályájának, érdeklődésének megfelelő tartalmakra is. A nyelvtanulás során elsajátított tanulási stratégiákat és készségeket már más tantárgyak elsajátításában is alkalmazza, és nyelvtudását kereszttantervi témákban is fejleszti.

Ebben a szakaszban a témakörök óraszáma kifejezi a nyelvtudás fejlődésének és az életkor változásának következtében áthelyeződő hangsúlyokat: a középiskola elején a személyes tématartomány még kiemelkedő szerepét felváltja egy egyenletesebb eloszlás, azaz nagyobb jelentőséget kapnak további témakörök, mint például az országismeret és interkulturális ismeretek, vagy egyes kereszttantervi tartalmak idegen nyelven. A tanuló életkora és absztraktabb nyelvi gondolkodása lehetővé teszi, hogy megjelenjenek új témakörök is, melyeket az érettségi vizsgára történő felkészülés tesz szükségessé. Ilyen témák az ember és társadalom, az egyre szaporodó függőségek veszélyei vagy a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A pályaválasztás előtt álló 11-12-13.évfolyamos diákok számára szintén elengedhetetlen a munka világával való ismerkedés a célnyelven, mely a nyelvi fejlődés mellett kiváló lehetőséget nyújt az erről történő beszélgetésre, gondolkodásra, valamint a munkavállalói kompetencia megalapozására. Ezeken az évfolyamokon az osztálytermi és iskolai témakört a vizsgafelkészülés váltja fel, mert a tanulónak tanórai keretek között kell megismerkednie a német nyelvi érettségi feladataival, követelményeivel, valamint a sikeres teljesítéshez szükséges stratégiákkal. Rálátást kell kapnia az értékelés szempontjaira, és gyakorlatot kell szereznie a feladatsorok megoldásában. A középiskola utolsó két évében mindezek elérése érdekében a legnagyobb jelentőség a célnyelvi és nyelvtanulással kapcsolatos témakörnek jut.

Ebben a szakaszban is fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott B2 nyelvi szintet és fel tud készülni az emelt szintű nyelvi érettségi vizsga sikeres teljesítésére, amely elősegíti számára a felsőoktatásba való bejutást.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az adott 2 évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra, célnyelvi példákkal. A 11-12-13 évfolyamokra vonatkozó listákban megjelenhetnek a korábbi elemek összetettebb nyelvi példákkal és újonnan belépő funkciók és struktúrák is.

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a 11-12-13.évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, …)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)

- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber…)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir...., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, … An letzer Stelle steht …)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte…/Verzeihen Sie bitte…, kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass…)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a német mint első idegen nyelvre a 11-12-13 évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

<u>Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:</u>

- az adott tématartományban megért összetett, elvontabb, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;

- létrehoz összetett, akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

A 11–12. évfolyamon a német nyelv tantárgy alapóraszáma: 288 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	20
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	10
Reisen und Urlaub Tourismus Verkehr	25
Öffentliches Leben und Unterhaltung	20
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	20
Interkulturelle und landeskundliche Themen	20
Fächerübergreifende Themen und Situationen	20
Aktuelle Themen: Migration globale Erwärmung	20
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	20
Mensch un Gesellschaft Sucht und Abhängigkeit Beim Arzt	20
Wirtschaft und Finanzen	10
Arbeitswelt und Karriere	15
Wissenserwerb und Wissensermittlung	20
Projektarbeit	8
Praktische Ratschläge zum Abitur und zur Sprachprüfung:	5
Vorbereitung auf das Abitur und auf die Sprachprüfung	20
Schriftliche und mündliche Kontrollierung	15
Összes óraszám	288

A 13.ÉVFOLYAMON A NÉMET NYELV TANTÁRGY ALAPÓRASZÁMA:124 ÓRA

Témakör neve	Javasolt óraszám
Persönliche Angaben, Familie, Verwandschaft, Lebensstil	5
Umgebung und Umwelt	5
Reise, Urlaub, Tourismus und Verkehr	10
Öffentliche Leben und Unterhaltung	10

Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**5**
Interkulturelle und landeskundliche Themen	**10**
Fächerübergreifende Themen und Situationen	**5**
Aktuelle Themen	**10**
Wissenschaft, Technik und Kommunikation	**5**
Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	**11**
Wirtschaft und Finanzen	**5**
Arbeitswelt und Karriere	**10**
Wissenserwerb und Wissensvermittlung	**10**
Projektarbeit	**8**
Kontrollierung	**15**
Összes óraszám:	**124**

TÉMAKÖR: **Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra/5 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló, akár az érdeklődési körén túlmutató vagy elképzelt személyes eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában és számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a személyes tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;

- érzelmeit és véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit és véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- a nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő élethelyzetekben megfelelően alkalmazza;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a személyes tématartományban és az idetartozó érettségi témákban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal, Gleichberechtigung von Mann und Frau, alte und neue Familienmodelle
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Haushalts – und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Kleidung als Ausdruck der gesellschaftlichen Zugehörigkeit, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft
- Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a személyes tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- internetes kutatás

- a családok szerepe a különböző társadalmakban (dinasztiák, klánok stb…)
- milyenek voltak a családok Magyarországon 100 évvel ezelőtt?
- a nők szerepének változásai az évszázadok folyamán
- modern családok
- az orvoslás lehetőségei a régmúltban és ma

— szerepjáték
- orvosi ellátás igénybevétele
- ajándékba kapott ruhanemű/könyv/telefon visszacserélése

— önálló szövegalkotás
- az életem 15 év múlva
- híres személyiségek mint példaképek

— vitafórum
- az egyes családtagok családban betöltött szerepe és feladatai
- 'A házasságok az égben köttetnek'
- vannak-e még családi példaképek?
- a generációk együttélése: kölcsönös segítség vagy konfliktusforrás?
- a Mama Hotel lakói
- hagyományos vagy modern családmodell?
- piercingek és tetoválások a fiatalok körében
- 'Egy gyerek nem gyerek?'
- valóban „ruha teszi az embert"?
- hagyományos vagy alternatív gyógyítás?
- minden biotermék bio?
- a márkanevek szerepe a társadalomban

TÉMAKÖR: **Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**
JAVASOLT ÓRASZÁM: **10 óra/5 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató környezeti eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a környezeti tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;

- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- környezeti témákban a kommunikációs helyzetek széles körében hatékonyan ad át és cserél információt;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megfelelő nyelvi eszközökkel alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a környezeti tématartományban és az idetartozó érettségi témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- értelmezi az elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen, Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Land, geografische Orte, Kontinente, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne, Möglichkeiten vom Umweltschutz,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien
- Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása

– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— kiselőadás német nyelven IKT eszközök segítségével
  - természeti kincsek a lakóhelyemen
  - mindennapi természetvédelem
— csoportos projektmunka
  - a hulladékújrahasznosítás lehetőségei
  - természetvédő aktivista csoport létrehozása
— kutatómunka
  - alternatív energiaforrások
  - globális felmelegedés
  - a Föld belső szerkezete, vulkánok, cunamik
— vitafórum
  - családi ház vagy lakás? 'Az én házam az én váram'
  - valóban olyan „szuperek" a szupermarketek?
  - miért népszerűek a lakóparkok?
  - a hulladékprobléma megoldható?
  - vidék vagy város?
  - gazdaságosak az új energiaforrások?

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus Verkehr

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra/10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
– összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
– papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
– véleményét szóban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
– véleményét írásban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal

- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen, öffentliche Dienstleistungsbetriebe
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland, Festivals
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt, Stadtführung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einzelreise und Gruppenreise, Währungen, kulturelle Unterschiede, Wirkung des Tourismus auf Menschen, Bedeutung des Tourismus auf die Wirtschaft, Neue Tourismuszweige (Wellness, Sprachtourismus u.s.w)
- A nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- szerepjáték
  - telefonos érdeklődés és szállásfoglalás a nyaralásra
- önálló projektmunka
  - prospektus összeállítása a lakóhely nevezetességeiről
  - plakátkészítés a saját és egy választott ország kulturális különbségeiről
- vitafórum
  - a turizmus pozitív és negatív hatásai
  - olcsók-e az olcsó repülőjáratok?
  - szervezett vagy egyéni utazás?
  - valóban olyan vonzó a kempingezés?
  - hagyományos vagy modern turizmus?
- egy dokumentumfilm megtekintése egy célnyelvi ország nevezetességeiről
- csoportos projektmunka: film készítése lakóhelyem nevezetességeiről
- **kutatómunka (internet, újságok, statisztikák): az utazás hatása a gazdaságra, társadalomra**

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben und Unterhaltung

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra/10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató közügyekkel, szórakozással kapcsolatos eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;

- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában;
- megérti az elvontabb tartalmú hangzószövegek lényegét, valamint a beszélők véleményét is;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a legtöbb televíziós hírműsort;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt szórakozás, illetve információszerzés, -csere céljából, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat a természeteshez közelítő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- nyelvtanulási céljai érdekében alkalmazza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak alkalmazása: Freizeitaktivitäten, Bücher, Filme, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— internetes kutatómunka

- kulturális események és szórakozási lehetőségek egy kiválasztott célnyelvi/magyarországi városban
- egy híres mű és író vagy költő munkásságának bemutatása

— szerepjáték
- útbaigazítás kérése és adása

— vitafórum
- GPS vagy útbaigazítás?
- kidobhatjuk már a papír térképeket?
- az e-könyvek előnyei és hátrányai
- hobbi- vagy versenysport?
- gyorsétterem vagy házi koszt?

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra/5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hiányosságait, hibáit felismeri, azokat egyre hatékonyabban kompenzálja, javítja a tanult stratégiák felhasználásával;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondatot;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével érzéseit és beszédszándékait világosan és érthetően fejezi ki;
- a szövegek létrehozásához hatékonyan használ nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat a természeteshez közelítő célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkalmazza az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő, természeteshez közelítő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti a legfőbb nyelvi dialektusok egyes elemeit is tartalmazó szóbeli közléseket;
- hatékonyan alkalmazza a tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;

- elolvas és értelmez nyelvi szintjének megfelelő irodalmi szövegeket;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- céljai eléréséhez megtalálja és használja a megfelelő eszközöket, módokat;
- nyelvi haladását fel tudja mérni és ezt fejlődése szolgálatába állítja;
- hibáit általában önállóan is tudja javítani;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- interaktív térképek használata
  - ismerkedés célnyelvi dialektusokkal
  - ismerkedés a célnyelvi kiejtési szótárakkal
- csoportmunka
  - szótári ismeretek alapján idegen nyelvi szócikkelyek írása
  - szófelhők készítése az érettségi témakörökhöz
- prezentáció készítése és bemutatása a külföldi nyelvtanulás pozitív és negatív tapasztalatairól
- dialektus-szótár készítése
- egyéni projekt
  - 2-3 könnyített olvasmány elolvasása, olvasónapló írása
  - egy kétnyelvű novella elolvasása és a fordítás értékelése
- vitafórum
  - miért halványulnak el a dialektusok?
  - internetes szótárt vagy papíralapút érdemes használni?
  - a „Denglisch” hatása a német nyelv jövőjére

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra/10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális és akár formális kommunikációjában;
- ismeri a célnyelvi országok történelmének és jelenének legfontosabb vonásait;
- interkulturális ismeretei segítségével társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytat írásban és szóban;
- megfogalmaz főbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- alkalmazza a nyelvi változatokról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;

- szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson;
- interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- ismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket;
- tájékozott, és alkalmazni is tudja a célnyelvi országokra jellemző alapvető érintkezési és udvariassági szokásokat;
- átadja célnyelven a magyar értékeket;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur
- Célnyelvi országok történelmi jellemzőinek ismerete: Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w)
- Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- prezentáció készítése és bemutatása
  - Magyarország és Németország/Ausztria történelmének legfontosabb kapcsolódásai
- projektmunka
  - Magyarország rövid történelme
  - a DACHL országok rövid történelme
  - a magyar és német/osztrák/svájci történelem kapcsolódási pontjai
  - hagyományok és szokások egy célnyelvi országban
  - mely országokban van magyar nyelvű lakosság, milyen számban?
- internetes kutatómunka
  - egy célnyelvi ország gasztronómiája
  - magyar receptek német nyelvű interpretálása
  - milyen más nyelvek találhatók a DACHL országokban?
- egy német nyelvű történelmi film megtekintése
- vitafórum
  - fontos-e a hagyományok életben tartása?
  - fontos-e a különböző kultúrák megőrzése?
  - miben hasznos a globalizáció?

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra/5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- ismer más tantárgyi tartalmakat, részinformációkat célnyelven;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projektmunka
  - a továbbtanuláshoz választott tantárgyam (tantárgyaim) bemutatása
  - poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről
- **vitafórum: a humán vagy a reál műveltség a fontos?**

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen Migration globale Erwärmung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra/10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- felhasználja a célnyelvű, legfőbb hazai és nemzetközi híreket ismeretszerzésre és szórakozásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- pármunka
  - célnyelvi sajtótermékek felkutatása
  - a német sajtótermékek fajtái
  - német újságcikkek stílusának megismerése – magyar híreket ebben a stílusban megjeleníteni
  - aktuális hírek olvasása
  - az olvasott cikk tartalmának ismertetése és állásfoglalás a benne foglaltakkal kapcsolatban

— osztálymunka
    - német nyelvű híradó rendszeres nézése
    - iskolai/osztály hírekből német nyelvű híradó készítése, filmezése

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra/ 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a tudomány és technika tématartományhoz tartozó alapvető témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten,
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Messen, Konferenzen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen
- A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— internetes kutatómunka
    - találmányok
    - a jövő technikái

— egyéni projekt
    - az autó/repülő története – kik voltak a feltalálók?
    - a jogosítvány megszerzése, az autó részei
    - mit fog tudni a következő telefonom?
— vitafórum
    - az internet pozitív és negatív oldalai
    - lesz-e az unokámnak telefonja?
    - lehetséges-e még az egyéni feltalálás?
    - az okosház mindent megold?

TÉMAKÖR: Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit beim Arzt

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra/11 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél az ember és társadalom tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Heimat, öffentlicher Raum, Ämter
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst

- A témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven: Handysucht, Internetabhängigkeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen
- Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— egyéni projekt
  - különböző társadalmi berendezkedések a történelem folyamán
  - hagyományos és jelenlegi férfi/női társadalmi szerepek
  - önkéntesség, társadalmi munka, társadalmi szerepvállalás
— szerepjáték
  - szolgáltatások igénybevétele
— önálló szövegalkotás
  - megfigyeléseim a generációk közti különbségekről
— vitafórum/eszmecsere
  - korunk függőségei (pl: vásárlás, játék, telefon)
  - megszüntethetőek-e a társadalmi különbségek?
  - megszüntethetőek-e az előítéletek?

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

TÉMAKÖR: Wirtschaft und Finanzen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra/5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: öffentliche Dienstleistungsbereiche, Bank, Post, Wechselstube
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden, Banking, online kaufen, Geld wechseln
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite
- A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— egyéni projekt
  - a pénz kialakulása, története
  - az első bankok

— szerepjáték
  - banki ügyintézés
  - számlanyitás
  - reklamáció online vásárolt termékkel kapcsolatban

- valutaváltás nyaralás előtt

— eszmecsere
  - spórolás-költekezés
  - a jövedelem értelmes beosztása

— kutatómunka (internet, újságcikk)
  - hitelek, állami támogatások
  - a tőzsde története, működése

— vitafórum
  - ki kezelje a családi kasszát?
  - a munka jutalma a zsebpénz?
  - hitellel kezdődjön a felnőtt élet?
  - a reklámok a mindennapi életünkhöz tartoznak?

TÉMAKÖR: Arbeitswelt und Karriere

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra/10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitsplätze, Büros
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände in unterschiedlichen Berufen
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorstellungsgespräch, Besprechungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Planung, lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, kritisches Denken, Mobilität
- A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— önálló szövegalkotás
  - jelentkezés álláshirdetésre
  - német nyelvű önéletrajz készítése
— szerepjáték
  - állásinterjú
  - beszégetés egy állásbörzén
— olvasott szövegértés fejlesztése
  - álláshirdetések böngészése
  - munkaköri leírás értelmezése
— csoportos projektmunka
  - egy munkahelyi projekt kidolgozása
  - közkedvelt szakmák bemutatása
— vitafórum
  - nyári munka vagy a jól megérdemelt pihenés?
  - csak az egyetem lehet a cél?
  - létezik ideális munkahely?
  - hazai vagy külföldi munkavállalás?

TÉMAKÖR: Wissenserwerb und Wissensvermittlung

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra/10 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összetett információkat ad át és cserél;
- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban ad át nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- írott szöveget igénylő projektmunkát készít olvasóközönségnek;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;

- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- használ célnyelvi tartalmakat ismeretszerzésre;
- használ célnyelvi tartalmakat tudásmegosztásra;
- használ ismeretterjesztő anyagokat nyelvtudása fejlesztésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Akár elvontabb információ megosztása német nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— prezentáció, hangfelvétel, videofelvétel készítése bármely témában
— idegen nyelvű szócikk írása megadott témában, kutatómunka alapján

TÉMAKÖR: Projektarbeit

JAVASOLT ÓRASZÁM:8 óra/ 8 óra

-

TÉMAKÖR: PRAKTISCHE RATSCHLäGE ZUM ABITUR UND ZUR SPRACHPRÜFUNG

JAVASOLT ÓRASZÁM: 5 óra/ 0 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK(KÖVETELMÉNYEK)

-a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi

-összefüggő szövegeket ír önállóan, akár elvontabb témákban

-írásos üzeneteket ír digitális felületen is

-véleményét szóban és írásban is megfogalmazza

-érvelni tud megadott témákban az adot célnyelven

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

-közép-és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása

-a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása (pl. képleírás)

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

-vizsgafeladatok gyakorlása

-vizsgaszituációk gyakorlása

-pro/kontra vita gyakorlása

-megadott szószámú szöveg írása (pl. baráti vagy hivatalos levél)

TÉMAKÖR: Vorbereitung auf das Abitur und auf die Sprachprüfung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra/0 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- alkalmazza a formális és informális regiszterhez köthető sajátosságokat;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- megold változatos írásbeli feladatokat szövegszinten;
- összefüggő szövegeket ír önállóan, akár elvontabb témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti a hangzó szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- megérti és értelmezi az írott szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- informális és életkorának megfelelő formális írásos üzeneteket ír, digitális felületen is;
- aktívan, kezdeményezően és magabiztosan vesz részt a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- szóbeli és írásbeli közlései során változatos nyelvi struktúrákat használ;
- megértést nehezítő hibáit önállóan javítani tudja;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- nyelvi produkciójában és recepciójában önállóságot mutat, és egyre kevesebb korlát akadályozza;
- egyre változatosabb, hosszabb, összetettebb és elvontabb szövegeket, tartalmakat értelmez és használ;
- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi szóbeli feladatokat old meg;
- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi írásbeli feladatokat old meg;
- az ismert nyelvi elemeket vizsgahelyzetben is használja;
- az első idegen nyelvből sikeres érettségit tesz legalább középszinten.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása
- a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása
- az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- vizsgafeladatok gyakorlása
- vizsgaszituációk gyakorlása
- szókincsfejlesztés az érettségi témakörökben
- vélemény összefüggő kifejtése spontán felmerülő, érettségihez kapcsolódó témakörökben
- viták az emelt szintű érettségi vizsga témaköreiben
- megadott szószámú szöveg írása az emelt szintű érettségi vizsga témaköreihez kapcsolódóan

TÉMAKÖR: STäNDIGE MÜNDLICHE UND SCHRIFTLICHE ABFRAGE ZUSAMMENFASSUNGEN

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra/15 óra

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Élő idegen nyelv

Az első idegen nyelv tantárgy kerettanterve

9–13. évfolyam

Célok és feladatok

Az idegen nyelvi kerettanterv célja kettős: egyrészt megadni azokat a kimeneti kritériumokat melyek az iskolai nyelvoktatás lépcsőihez a nyelvi fejlődés érdekében elengedhetetlenek, másrészt irányelveket adni az iskoláknak a helyi tantervek elkészítéséhez és az eredményes nyelvtanári munkához.

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 9-13. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg

társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegen nyelv-oktatás a középiskolában is tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő helyzeteket teremt, amelyekben a nyelvet eszközként, hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza, és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Kiemelten fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett ismeretekre, és az idegen nyelven megszerzett tudással pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

A hosszú távon is fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvórán egyre nagyobb mértékben felkészítsük. Mindezek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás fontos szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében. A nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése tehát a felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, valamint általában a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek, (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.), amelyek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást. Ennek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. A nyelvoktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák már képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértsen és létrehozzon szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen angol nyelven. Az idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúrának, kapcsolatot teremthet anyanyelvi beszélőkkel, és ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága erősödik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. E tapasztalatok által a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát továbbra is a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanár és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a középiskolában is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma erősödik, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, és egyre inkább szívesen és tudatosan használja nyelvtudását. Képes saját hibáit észrevenni, javítani, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű szöveg, mely a nyelvtanuló számára tartalmi és nyelvi szempontból is illeszkedik életkorához és érdeklődéséhez. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség tanárnak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. E nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia tudatos fejlesztése egyre elvontabb és összetettebb szövegek révén. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, és az azokból kinyert információkat fel tudja használni saját kommunikációs céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazottan kell, hogy megjelenjenek. A nyelvtanulót arra is képessé kell tenni, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, és szövegkohéziós, valamint figyelemvezető eszközöket használjon.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása továbbra is kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 13. évfolyam végére a KER szerinti B2 nyelvi szint a kimeneti cél, ezen belül a továbbtanulni nem szándékozó tanulónak fel kell készülnie legalább a középszintű idegen nyelvi érettségi követelményeinek sikeres teljesítésére. A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló témakörtől függetlenül ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, képessé válik arra, hogy nyelvtudását valós, személyes, tanulással kapcsolatos vagy szakmai céljaira alkalmazza, valamint készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

Az egyes élő idegen nyelvi kerettantervek felépítése, szerkezete

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A 9-13. évfolyamon valamennyi, az 5-8. évfolyamon bevezetett témakör szerepel, elemeik azonban jelentősen bővülnek, és feldolgozásuk egyre árnyaltabban és mélyebben történik. Egyre hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, interkulturális és célnyelvi vonatkozások, valamint a tudásmegosztással és ismeretszerzéssel kapcsolatos tartalmak. Az általános iskolában még egy témakörként kezelt személyes és környezeti témák gimnáziumban már önálló egységként jelennek meg. Új témakörök a négyéves nevelési-oktatási szakaszban: az utazás és turizmus, a tudomány és technika és a kommunikáció; a 11-13. évfolyamon: az ember és társadalom, a munka világa és a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A közéleti témakör kiegészül a hobbik, a szabadidő és a művelődés aspektusaival. Az osztálytermi témakör a 9-10. évfolyamon az iskola és a tanulás témáit, 11-13. évfolyamon pedig a vizsgafelkészítést, illetve az érettségire való felkészítést állítja fókuszba.

Az egyes témakörök mellett meghatározásra kerültek az adott évfolyamokra kötelező nyelvi funkciók, nyelvi elemek és struktúrák, melyeket a 9-10. évfolyamra, valamint a 11-13. évfolyamra vonatkozó specifikus bevezetők utolsó részei sorolnak fel. A megadott nyelvi funkciók, stratégiák és elemek az általános iskola 4., 5-6., és 7-8. évfolyamok kerettanterveiben megadott listákra épülnek, azok kötelező ismeretéből indulnak ki, azokat bővítik, és a tanulónak témakörtől vagy a választott nyelvkönyvtől függetlenül el kell sajátítania őket.

Az egyes témaköröknél találhatók meg a részletes tanulási eredmények, a fejlesztési feladatok, illetve a javasolt tevékenységek. A kerettanterv, ugyanis, minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéséődését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni: fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak gondolatébresztő példák, és – ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával – nem kötelező érvényűek.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Élő idegen nyelv: Német

Kerettanterv a német mint első idegen nyelv tantárgy számára

9-13. évfolyam

A német nyelv tantárgy kerettantervei az Élő idegen nyelv kerettanterveinek részeként íródtak és az ott meghatározott céloknak, feladatoknak, módszereknek és kimeneti követelményeknek a megvalósítását részletezik a különböző nevelési és oktatási szakaszokra vonatkozóan.

9–10. évfolyam

Ennek a nevelési-oktatási szakasznak a fő célja az, hogy a tanuló az előző szakaszokban megalapozott idegen nyelvi kommunikatív kompetenciáját továbbfejlessze. A nyelvi alapkészségek kialakítása mellett egyre hangsúlyosabbá válnak a társadalom és a nyelvhasználat valamint a jel- és szabályrendszerek kapcsolatai, melyek fejlesztése összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének lehetőségét, az ismeretek, a tudás átadásának igényét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint fejlessze a digitális kompetenciákat.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Nemcsak egyre több és árnyaltabb valós kommunikációs helyzetben tudja használni a nyelvórákon megszerzett tudását, hanem azt is egyre jobban érti, hogy a használható nyelvtudás a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás, a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa, és egyre inkább kész lesz arra, hogy akár elvontabb témákban is alkalmazza nyelvi ismereteit, készségeit. Ezért a nyelvóráknak segíteniük kell a tanulót abban, hogy az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveihez, valamint boldogulásához igazodó valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák továbbra is sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon is. Érzékenységéből, (ön)kritikusságából adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, és az a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat helyükön kezelni. Így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. Az egyéni érdeklődés és igények figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül szívesen foglalkozik, ennek megfelelően az osztálytermi vonatkozások súlya ebben a szakaszban tovább csökken.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A tanuló újabb szövegtípusokkal – nyelvi szintjének és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi olvasmányokkal,

személyes élményeihez kapcsolódó szövegekkel – ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során tovább fejlődik a tanuló szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A célnyelvi ismeretszerzés és tudásmegosztás az általános iskolához képest hangsúlyosabbá válik. Új témakörként megjelenik a tudomány és technika, a kommunikáció és az utazás és turizmus. A már ismert témakörök is bővülnek, összetettebbé válnak. Kettéválik a személyes és környezeti tématartomány, a személyes tématartomány kiegészül a tágabb emberi kapcsolatok, az életmód, valamint az ember és társadalom témakörökkel, a környezeti pedig a környezetvédelemmel. Míg az osztálytermi témakör, valamint a személyes és a környezeti vonatkozások súlya csökken, addig hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, a kibővített közéleti, aktuális, célnyelvi és nyelvtanulási tématartományok. A hozzájuk rendelt óraszámok továbbra is ajánlások, inkább a tématartományok feldolgozásának javasolt mélységét jelölik.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti B1 nyelvi szintet.

Az egyes témakörökön kívül a kerettantervben megtalálhatók az adott szakasz végére elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák, célnyelvi példákkal. A 9-10. évfolyamokra vonatkozó listákban nem jelennek meg az általános iskolában elsajátított elemek, de ezek további gyakorlása, tudatosítása elengedhetetlen a KER szerinti B1 szint eléréséhez.

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)
- elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)

- véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstande, dass…
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber… / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie…)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit .... / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, …)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, …/Darf ich hier hinzufügen, …)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der ...)
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- indoklás (Ich kann nicht kommen, weil…)
- szóbeli üdvözletküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Sehr geehrter Herr …./Sehr geehrte Frau …, Mit freundlichen Grüßen, Mit herzlichen Grüßen)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich … ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- feltételezés, kétely kifejezése (Ich vermute…., Ich weiß nicht, ob ….)
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

Nyelvi elemek, struktúrák a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- személytelenség (Es ist warm. Es schneit.)
- függő beszéd jelen időben (Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.)
- vonzatos igék (Ich denke viel an den Sommer), névmási határozószók (Woran denkst du viel? Ich denke daran, …)
- főnévként használt melléknév (der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter), melléknévi igenév (der Reisende, der Angestellte)
- modalitás: módbeli segédigék Präteritumban (Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.), brauchen zu + Inf. (Heute brauchst du nicht mitzukommen.)
- műveltetés jelen időben és első múltban: lassen (Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.)
- szenvedő szerkezet jelen és múlt időben (Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.)
- zu + Inf. szerkezet (Es ist schön, hier zu sein.)
- mellékmondatok: alanyi mellékmondat (Es freut mich, dass du hier bist.), tárgyi mellékmondat (Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.), helyhatározói

mellékmondat (Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.), időhatározói mellékmondat egyidejűségre (Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.) és elő- és utóidejűségre (Nachdem Liza die Hausaufgabe gemacht hatte, kochte sie einen Tee.) vonatkozóan, okhatározói mellékmondat (Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.), célhatározói mellékmondat (Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.), vonatkozó mellékmondat (Ich mag dieses Lied, das du singst.)

- névmások szövegben betöltött funkcionális használata: mutató névmás (dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe), vonatkozó névmás (der, die, das)
- feltételesség jelen időben (Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.), wäre, hätte, würde (Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?), módbeli segédigék feltételes módban (könnte, müsste stb.)
- kollokációk, Funktionsverbgefüge (eine Reise machen, zur Verfügung stehen

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématartományban megért összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban létrehoz összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématartományban életkorának megfelelő interakciót folytat.

A 9–10. évfolyamon a német nyelv tantárgy alapóraszáma: 288 óra.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAGYARORSZÁGI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	40
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	20
Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	15
Reisen und Urlaub, Tourismus, Verkehr	20
Öffentliches Leben, Unterhaltung	20
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	20
Interkulturelle und landeskundliche Themen	20
Fächerübergreifende Themen und Situationen	15
Aktuelle Themen(Viren,Politik,Wirtschaft)	30
Wissenschaft und Technik Kommunikation	20
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	30
Projektarbeit	8
Mündliche und schriftliche Kontrollierung	30
Összes óraszám	288

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft

JAVASOLT ÓRASZÁM: **40 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló vagy elképzelt eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő jellemzésével;
- leír összetettebb cselekvéssort, történetet, személyes élményeket, elvontabb témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- a társalgást fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt, akár ismeretlen beszélgetőtárs esetében is;
- előkészület nélkül részt tud venni személyes jellegű, vagy érdeklődési körének megfelelő ismert témáról folytatott társalgásban;
- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- a tanult nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő helyzetekben alkalmazza;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;

- a társalgásba aktívan, kezdeményezően és egyre magabiztosabban bekapcsolódik az érdeklődési körébe tartozó témák esetén a személyes tématartományon belül;
- a mindennapi élet különböző területein, a kommunikációs helyzetek széles körében tesz fel releváns kérdéseket információszerzés céljából, és válaszol megfelelő módon a hozzá intézett célnyelvi kérdésekre;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Freizeitorte, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste, Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeitaktivitäten, Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, tägliche Aufgaben,
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten und Verletzungen, medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause, positive und negative Charakterzüge Wohlstand, Lebensphasen, Zukunftspläne, persönliche Erfolge und Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle
- Személyes élethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Interakció a személyes tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- csoportos projekt (plakát készítése): a sport fontossága, egészséges életvitel
- kutatómunka: házi gyógymódok, házi praktikák
- projekt (egyéni): családfa készítése, képekkel, szóbeli prezentációval
    - közeli és távoli rokonok
    - kedvenc rokonaim - miért?
    - névadási szokások a családon belül
    - érdekes családi történetek a múltból
    - jövőképem (plakát, prezentáció)
    - példaképem, ill. egy híres ember élete
- internetes kutatómunka és csoportos projekt – családok a DACHL országaiban

- különbségek, hasonlóságok
- a mai kor családtípusai
- szerepek a családon belül
- a fiatal és az idős családtagok helyzete a különböző országokban
- a felnőtté válás hivatalos ideje a különböző országokban – miért más-más?

— vitafórum
- pl. tinédzserek helyzete a családban

— szerepjáték:
- pl. az orvosnál, a fodrásznál, a postán
- telefonos beszélgetések különböző szakemberekkel

— prezentáció készítése:
a. családi ünnepek a német és magyar családoknál – hasonlóságok és különbségek

— közvélemény kutatás:
a. hobbik, érdeklődési körök

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó és az érettségi témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande geografische Orte, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne

- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Wetter und Klima, Jahreszeiten
- A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása
- Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- csoportos projektmunka (plakát, prezentáció készítése):
  - a vidék és a város összehasonlítása
- kérdőív készítése, közös kiértékelése: „Sind Sie ein Ökotyp?"
- interjú készítése: „Was tust du für die Umwelt?"
- kisfilm megtekintése célnyelven: pl: természeti katasztrófák, környezetvédelem, újrahasznosítás
- internetes kutatás:
  - veszélyeztetett állatok
  - eltűnő növények
  - nemzeti parkok a célnyelvi országokban és Magyarországon
  - a tengerek szennyezése - műanyagszigetek a tengerben
- kiselőadás készítése:
  - veszélyben a Földünk
  - a klímaváltozás jelenlegi és lehetséges hatásai
  - a nemzeti parkok és állatkertek feladatai
  - mennyire egészséges lakóhelyem környezete?
- vitafórum:
  - hasznosak-e az állatkertek?
  - jó-e kutyát tartani lakótelepi lakásban?

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung

JAVASOLT ÓRASZÁM: **15 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi a szintjének megfelelő célnyelvi, komplexebb tanári magyarázatokat a nyelvórákon;
- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- részt vesz a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- alkalmazza a hangzó szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- alkalmazza az írott szövegből nyert információt feladatok megoldása során;

- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- visszaad tankönyvi vagy más tanult szöveget, elbeszélést, nagyrészt folyamatos és érthető történetmeséléssel, a cselekményt logikusan összefűzve;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre jellemzően célnyelvi eszközökkel is reagál tanórai szituációkban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző ismeretek, összehasonlítások célnyelven: Schulsystem in Ungarn und in den DACHL-Ländern
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **szerepjátékok:**
  - **konfliktus az iskolában, osztályban (osztálytárssal, tanárral)**
  - **különböző foglalkozások bemutatása**
  - **'Álomszakmám'**
- **egyéni kutatás és képes beszámoló:**
  - **régi és új iskolám összehasonlítása - történetük, híres tanáraik**
  - **a magyarországi és a németországi iskolarendszer összehasonlítása**
- **csoportmunka / projekt:**
  - **egy osztályprogram megtervezése**
  - **'Az ideális iskola' jellemzői**
  - **kisfilm készítése: „Unsere Schule"**
- **internetes kutatómunka: képes beszámolók**
  - **érdekes iskolák a célnyelvi országokban és hazánkban**
- **vitafórum:**
  - **hasznos-e az iskolai egyenruha?**

- **jó dolog-e a bentlakásos iskola?**
- **milyen a jó tanár?**

— **íráskészség fejlesztése:**

- **beszámoló írása egy iskolai eseményről az iskolai újság részére**
- **e-mail írása egy angliai barátomnak a sok házifeladatról**

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus Verkehr

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen öffentliche Dienstleistungsbetriebe in Ungarn und im Ausland
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt Stadtführung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede Währungen, Wirkung des Tourismus auf Menschen und Wirtschaft
- Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban:**
  - **híres helyek, épületek bemutatása a DACHL országokban**
  - **híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon**
  - **lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven**
  - **'Álomnyaralásom' részletes megtervezése**
  - **felkészülés egy külföldi útra (utazási előkészületek listája)**
- **internetes kutatás**
  - **érdekes, szokatlan szállások**
  - **különleges utazási lehetőségek, járművek a nagyvilágban**
- **játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszélek!**
- **felmérés készítése az osztályban:**
  - **ki melyik országot szeretné megismerni? - Melyik a legnépszerűbb célpont?**
  - **ki hol szeretne nyaralni? (tengerpart? Balaton? hegyvidék? stb.)**
- **szituációs játék**
  - **szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés**
  - **'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a turistacsoport'**
- **panaszlevél és/vagy kritika írása: egy hotelről, szórakozóhelyről**
- **vitafórum**
  - **egyéni vagy társasutazás?**
  - **üdülés vagy aktív nyaralás?**
- **kérdőív készítése, elemzése: „Bist du abenteuerlustig?"**
- **Plauderstube: irányított kérdések segítségével**

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben, Unterhaltung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- írásban röviden indokolja érzéseit, gondolatait, véleményét már elvontabb témákban;
- összefoglalja ismert témában nyomtatott vagy digitális alapú ifjúsági tartalmak lényegét röviden és érthetően;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír;

- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése: Freizeitaktivitäten, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje
- Interakció a közéleti tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **vitakészség fejlesztése:**
  - **vidéki-városi élet előnyei és hátrányai**
  - **az olvasás szerepe a 21. században**
  - **'mozik' – kellenek még?**
  - **Klasszikus zene = a régmúlt pop zenéje?**
- **íráskészség fejlesztése:**
  - **brossúrák, adatlapok kitöltése,**
  - **film/könyvajánló brossúra készítése**
  - **plakátok, szórólapok, hirdetések készítése**
- **csoportos projektmunka (prezentáció, plakát készítése):**
  - **szórakozási lehetőségek lakóhelyeden**
  - **a média szerepe a mai korban**
- **kutatómunka**
  - **külföldi kulturális események megismerése, bemutatása**
  - **hazai fesztiválok bemutatása, értékelése**
  - **kiállítások, érdekes múzeumok bemutatása**
- **projektmunka**
  - mi szórakoztatta nagyszüleinket/szüleinket?
  - mi szórakoztat minket?
- **egy német nyelvű – korosztályi érdeklődésnek megfelelő – film megtekintése, megbeszélése**
- **egy rövid német nyelvű novella órai feldolgozása**

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

JAVASOLT ÓRASZÁM:**20 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beazonosít nyelvtanulási célokat és ismeri az ezekhez tartozó nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- nyelvtanulási céljai érdekében tudatosabban foglalkozik a célnyelvvel;
- céljai eléréséhez társaival párban és csoportban is együttműködik;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- egyre tudatosabban használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- körülírással közvetíti a jelentéstartalmat, ha a megfelelő szót nem ismeri;
- ismert témákban a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondat jelentését;
- félreértéshez vezető hibáit kijavítja, ha beszédpartnere jelzi a problémát;
- a kommunikáció megszakadása esetén más stratégiát alkalmazva újrakezdi a mondandóját;
- a társalgás vagy eszmecsere menetének fenntartásához alkalmazza a rendelkezésére álló nyelvi és stratégiai eszközöket;
- nem értés esetén tudja tisztázni a tartalmat;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével céljainak megfelelő érzéseket és beszédszándékokat fejez ki;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hibáiból levont következtetéseire többnyire épít nyelvtudása fejlesztése érdekében;
- megfogalmaz hosszú távú nyelvtanulási célokat saját maga számára;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- használ kiemelést, hangsúlyozást, helyesbítést;
- összekapcsolja a mondatokat megfelelő kötőszavakkal, így követhető leírást ad vagy nem kronológiai sorrendben lévő eseményeket is elbeszél;
- a szövegek létrehozásához nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt használ;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó írott – akár egyszerűbb irodalmi – szöveg tartalmát;

- a szövegkörnyezet alapján kikövetkezteti a szövegben előforduló ismeretlen szavak jelentését;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- kikövetkezteti a szövegben megjelenő elvontabb nyelvi elemek jelentését az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó témákban;
- nyelvi haladását fel tudja mérni;
- hibáit az esetek többségében is tudja javítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- **gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére**
- **nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán**
- **internetes kutatás és beszámoló**
  - **új szavak jelentéséről, eredetéről, szinonímáiról**
  - **a magyar és a német nyelv eredetéről, a különböző nyelvcsaládokról**
  - **a dialektusokról**
  - **kedvenc pop dalom érdekes szófordulatai**
- **olvasásértés fejlesztése: ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése**
- **'Osztálykönyvtár'**
  - **évente egy-két könnyített olvasmány elolvasása, egyéni értékelése, ajánlása**
- íráskészség fejesztése
  - cikkek egy havonta megjelenő német nyelvű osztály 'hírlaphoz' (pl: LUX') felhasználva az aktuális témákhoz végzett kutatómunkákat
  - német nyelvű hirdetőtábla az osztályban az aktuális hírekkel/felhívásokkal németül

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- ismeri és keresi a főbb hasonlóságokat és különbségeket saját anyanyelvi és a célnyelvi közösség szokásai, értékei, attitűdjei és meggyőződései között;
- felismeri a legfőbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen

- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása
- Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— **projektmunka**
  - **a hagyományok ápolása Magyarországon és a DACHL országokban**
  - **Mik a legfőbb sportágak a két országban és miért?**
  - **a népviselet szerepe hazánkban és a DACHL országokban**
— **internetes kutatómunka**
  - **a karácsonyfa eredete és elterjedése**
  - **a német himnusz eredete és változásai**
— **prezentáció**
  - **a karácsony ünneplése a világ országaiban**
  - **a magyar történelem egy kiemelkedő eseménye**
— **játék**
  - **leírás készítése/receptek – magyar vagy német/osztrák/svájci specialitás**
  - **kvíz különböző országok étkezési szokásairól**
— **kritika írása egy étteremről, kulturális programról az iskolai/osztály újságba**
— **vitafórum**
  - **milyen kulturális meglepetések érhetnek a DACHL országokban?**

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

JAVASOLT ÓRASZÁM:**15 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— **projektmunka (egyéni)**
  - **szókincsgyűjtés a kedvenc tantárgyam bemutatásához**
  - **egy magyar tudós/író/költő/történelmi hős életének ismertetése**

- **(papíralapú vagy online) poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről**
- **vitafórum**
  - **melyik tantárgyat hogyan hasznosíthatjuk a felnőtt életben?**
  - **kell-e a mindennapos testnevelés?**
  - **fontos-e a zene és a tánc?**
  - **kell-e könyvet olvasnia a 21. század fiataljának?**
  - **fontos-e az irodalmi művek lefordítása, filmek szinkronizálása?**
- **játék**
  - **szavak gyűjtése és elhelyezése a különböző tantárgyak oszlopai alá – kié a leghosszabb lista?**
  - **egy történelmi esemény modellezése szerepjátékkal**

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen(Viren,Politik,Wirtschaft)

JAVASOLT ÓRASZÁM: **30 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megérti a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **vitafórum egy aktuális eseményről**
- **újság készítése, rövid cikkek írása az aktuális témákban**
- **videók megtekintése**
  - **hírműsorok**
  - **aktuális eseményekről szóló tudósítások**
  - **riportok**
- **szerepjáték**
  - **'néma' videókhoz szövegkészítés és eljátszás**
  - **TV interjúkészítés egy híres emberrel (pl. sportolóval)**
- **internetes kutatómunka**
  - **egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról**
  - **szókincsfejlesztés a média világához**
- **nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv**
  - **a szalagcímek nyelvezete**
  - **az újságcikkek stílusa, szerkezete**

- **különbség egy hír írott és szóbeli megjelenésében**

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi a lényeget az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke
- Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban
- Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- kiselőadás: Én és az okostelefonom
- csoportos projektmunka: A világ internet nélkül
- projektmunka (csoportban): Milyen technikai újítások fogják segíteni a jövőben…
  - a közlekedést?
  - a házimunkát?
  - az oktatást?
  - a kommunikációt?
- internetes kutatómunka és prezentáció
  - a világ legfontosabb találmányai
  - a kommunkáció fejlődése az utóbbi 20 évben
  - a tudományos élet „fáklyavivői” a történelem folyamán

— vitafórum
    - az internet jövője
    - mire jó a virtuális valóság?
    - haladás-e minden változás?
    - a közösségi média előnyei és hátrányai

TÉMAKÖR: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít nyelvi szintjének megfelelő, rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése
- Információ megosztása német nyelven

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka (egyéni vagy csoportos)
    - prezentáció/hangfelvétel/videófelvétel készítése különböző témákban és ezek bemutatása az osztálynak
    - kedvenc témák feldolgozása posztereken – majd ezek kiállítása az osztályban
    - német nyelvű filmek, programok ismertetése a németes faliújságon írásban
- projektmunka osztályszinten: magazin készítése a tanulók írásaiból (történetek, versek, kutatási eredmények, beszámolók stb.)

TÉMAKÖR: Projektarbeit
JAVASOLT ÓRASZÁM: 8 óra

TÉMAKÖR: Ständige schriftliche und mündliche Kontrollierung-
einzelne und frontale Abfrage Zusammenfassung
JAVASOLT ÓRASZÁM: 30

11–12-13. évfolyam

A 11. évfolyamra a tanuló már B1 nyelvtudással érkezik az első idegen nyelvből, és célja, nyelvtudása további fejlesztése mellett, legalább a középszintű, de felsőoktatási felvételi esetén az emelt szintű érettségi követelményeit sikeres teljesítése. Középiskolai tanulmányai végére már elegendő tudással és tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy nyelvtudását hatékonyan fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszerzésre és –cserére, valamint valós kommunikációra, kapcsolatépítésre.

A szakasz végére célként kitűzött, KER szerinti B2 szint az önálló nyelvhasználat magasabb fokát jelenti. A tanuló tudja és érti, hogy ezt a célt akkor tudja elérni, ha a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeit a lehető legjobban kihasználja: olvas, filmet néz, illetve digitális csatornákon keresztül használja a nyelvet lehetőleg minden nap. A személyes tartomány a nyelvtanuló számára kibővül oly módon, hogy már a közéleti, az oktatási és akár a szakmai tartományok vonatkozásában is tényleges nyelvhasználóként tud működni, és nyelvtudását egyéni céljainak megfelelően tudja alkalmazni. Egyre kevésbé akadályozzák a fizikai korlátok (például a környezeti zajok, feltételek vagy a kiejtés milyensége), a társadalmi/társasági tényezők (például beszédpartnereinek száma vagy egymáshoz viszonyított státusza), a mentális kontextus (például a motiváció, a lelkiállapot) vagy egyéb paraméterek (például a felkészülés lehetősége, a kommunikációs témák vagy egy vizsgaszituáció), és egyre sokszínűbb nyelvi tevékenységekben vesz részt, a nyelvi stratégiák széles körének aktív és tudatos beépítésével. Általános beszédprodukcióját ekkor már változatos, az érdeklődési körén túlmutató témákban is részletes, példákkal kiegészített és jól felépített szöveg jellemzi, szükség esetén megfelelő érveléssel alátámasztva. Képes az előre elgondoltaktól eltérni, mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítani. Írásprodukciója is összetettebbé válik, élményeiről és különböző eseményekről részletes és világos leírást képes adni. Megtervezi és az adott szituációhoz illeszti az alkalmazott nyelvi eszközöket, hiányosságait egyre hatékonyabban kompenzálja, és javítja hibáit. Írás-, illetve beszédprodukciójában érzelmeit, személyes véleményét megjeleníti, számára ismerős helyzetekben helytállóan folytat célnyelvi információ átadást és -cserét. Szóbeli diskurzust hatékonyan és megfelelő eszközökkel kezdeményez, azt fenntartja és lezárja, a megértést biztosítja, céljainak megfelelően. Egészében világosan ki tudja fejezni magát mind írásban, mind beszédben anélkül, hogy komoly korlátokba ütközne.

A tanult nyelvi elemek segítségével már ismeretlen témákat és szituációkat is felismer, mind élőbeszédben, mind pedig hangzóanyagokban, és ez igaz az anyanyelvi beszélők által folytatott, köznyelvi kommunikációs tevékenységekre is. A konkrét bejelentések mellett képes az elvontabb témájú üzenetek megértésére is, ideértve a beszélők attitűdjét, nézeteit is. Olvasásában nagy önállóságot tanúsít, a szövegeknek megfelelően alkalmazza olvasási stílusát és sebességét. Hosszabb, összetettebb szövegekben megleli a részleteket is. Megért standard dialektusban, szokványos tempóban folyó célnyelvi műsorokat, filmeket a média különböző csatornáin, ehhez változatos stratégiákat tudatosan alkalmaz.

Interakcióiban jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt. A különböző közegekben olvasott és hallott szövegeket képes összegezni, azt továbbadni. Szókincsében változatos, a hiányosságokat körülírással megoldja. Nyelvhelyességében még előfordulnak hibák, de a megértést ezek már kevéssé gátolják. Szövegalkotásában többnyire koherens, a kohéziós eszközök széles körét tudja használni. Kiejtésében, hanglejtésében közelít a

természeteshez, helyesírásában már többnyire pontos.

A szakasz végére szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson. Interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik. Megszerzett nyelvtudásával részt tud venni célnyelvű oktatási és szabadidős tevékenységekben, és ez egyre inkább igaz a választott pályájának, érdeklődésének megfelelő tartalmakra is. A nyelvtanulás során elsajátított tanulási stratégiákat és készségeket már más tantárgyak elsajátításában is alkalmazza, és nyelvtudását kereszttantervi témákban is fejleszti.

Ebben a szakaszban a témakörök óraszáma kifejezi a nyelvtudás fejlődésének és az életkor változásának következtében áthelyeződő hangsúlyokat: a középiskola elején a személyes tématartomány még kiemelkedő szerepét felváltja egy egyenletesebb eloszlás, azaz nagyobb jelentőséget kapnak további témakörök, mint például az országismeret és interkulturális ismeretek, vagy egyes kereszttantervi tartalmak idegen nyelven. A tanuló életkora és absztraktabb nyelvi gondolkodása lehetővé teszi, hogy megjelenjenek új témakörök is, melyeket az érettségi vizsgára történő felkészülés tesz szükségessé. Ilyen témák az ember és társadalom, az egyre szaporodó függőségek veszélyei vagy a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A pályaválasztás előtt álló 11-12-13.évfolyamos diákok számára szintén elengedhetetlen a munka világával való ismerkedés a célnyelven, mely a nyelvi fejlődés mellett kiváló lehetőséget nyújt az erről történő beszélgetésre, gondolkodásra, valamint a munkavállalói kompetencia megalapozására. Ezeken az évfolyamokon az osztálytermi és iskolai témakört a vizsgafelkészülés váltja fel, mert a tanulónak tanórai keretek között kell megismerkednie a német nyelvi érettségi feladataival, követelményeivel, valamint a sikeres teljesítéshez szükséges stratégiákkal. Rálátást kell kapnia az értékelés szempontjaira, és gyakorlatot kell szereznie a feladatsorok megoldásában. A középiskola utolsó két évében mindezek elérése érdekében a legnagyobb jelentőség a célnyelvi és nyelvtanulással kapcsolatos témakörnek jut.

Ebben a szakaszban is fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott B2 nyelvi szintet és fel tud készülni az emelt szintű nyelvi érettségi vizsga sikeres teljesítésére, amely elősegíti számára a felsőoktatásba való bejutást.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az adott 2 évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra, célnyelvi példákkal. A 11-12-13 évfolyamokra vonatkozó listákban megjelenhetnek a korábbi elemek összetettebb nyelvi példákkal és újonnan belépő funkciók és struktúrák is.

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a 11-12-13.évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, …)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)

- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber…)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir...., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, … An letzer Stelle steht …)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte…/Verzeihen Sie bitte…, kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass…)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a német mint első idegen nyelvre a 11-12-13 évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák)**:**

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

<u>Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:</u>

- az adott tématartományban megért összetett, elvontabb, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;

- létrehoz összetett, akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

A 11–12-13.évfolyamon a német nyelv tantárgy alapóraszáma: 433 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	30
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	15
Reisen und Urlaub Tourismus Verkehr	25
Öffentliches Leben und Unterhaltung	20
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	20
Interkulturelle und landeskundliche Themen	20
Fächerübergreifende Themen und Situationen	20
Aktuelle Themen: Migration globale Erwärmung	30
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	20
Mensch un Gesellschaft Sucht und Abhängigkeit Beim Arzt	25
Wirtschaft und Finanzen	13
Arbeitswelt und Karriere	15
Wissenserwerb und Wissensermittlung	20
Zivile Organisationen	10
Öffentliche Sicherheit, Kriminalität	10
Projektarbeit	8
Praktische Ratschläge zum Abitur und zur Sprachprüfung:	10
Vorbereitung auf das Abitur und auf die Sprachprüfung	92
Schriftliche und mündliche Kontrollierung	30
Összes óraszám	433

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil

JAVASOLT ÓRASZÁM: **30 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló, akár az érdeklődési körén túlmutató vagy elképzelt személyes eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában és számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;

- értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a személyes tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- érzelmeit és véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit és véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- a nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő élethelyzetekben megfelelően alkalmazza;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a személyes tématartományban és az idetartozó érettségi témákban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal, Gleichberechtigung von Mann und Frau, alte und neue Familienmodelle
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Haushalts – und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Kleidung als Ausdruck der gesellschaftlichen Zugehörigkeit, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen

(medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft

- Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a személyes tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— internetes kutatás
  - a családok szerepe a különböző társadalmakban (dinasztiák, klánok stb…)
  - milyenek voltak a családok Magyarországon 100 évvel ezelőtt?
  - a nők szerepének változásai az évszázadok folyamán
  - modern családok
  - az orvoslás lehetőségei a régmúltban és ma

— szerepjáték
  - orvosi ellátás igénybevétele
  - ajándékba kapott ruhanemű/könyv/telefon visszacserélése

— önálló szövegalkotás
  - az életem 15 év múlva
  - híres személyiségek mint példaképek

— vitafórum
  - az egyes családtagok családban betöltött szerepe és feladatai
  - 'A házasságok az égben köttetnek'
  - vannak-e még családi példaképek?
  - a generációk együttélése: kölcsönös segítség vagy konfliktusforrás?
  - a Mama Hotel lakói
  - hagyományos vagy modern családmodell?
  - piercingek és tetoválások a fiatalok körében
  - 'Egy gyerek nem gyerek?'
  - valóban „ruha teszi az embert"?
  - hagyományos vagy alternatív gyógyítás?
  - minden biotermék bio?
  - a márkanevek szerepe a társadalomban

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

JAVASOLT ÓRASZÁM: **15 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató környezeti eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MAGYAR ALKALMAZOTT SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a környezeti tématartományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukcióját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- környezeti témákban a kommunikációs helyzetek széles körében hatékonyan ad át és cserél információt;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megfelelő nyelvi eszközökkel alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a környezeti tématartományban és az idetartozó érettségi témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématartományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- értelmezi az elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen, Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Land, geografische Orte, Kontinente, Weltall, die Erde

- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne, Möglichkeiten vom Umweltschutz,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien
- Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— kiselőadás német nyelven IKT eszközök segítségével
  - természeti kincsek a lakóhelyemen
  - mindennapi természetvédelem
— csoportos projektmunka
  - a hulladékújrahasznosítás lehetőségei
  - természetvédő aktivista csoport létrehozása
— kutatómunka
  - alternatív energiaforrások
  - globális felmelegedés
  - a Föld belső szerkezete, vulkánok, cunamik
— vitafórum
  - családi ház vagy lakás? 'Az én házam az én váram'
  - valóban olyan „szuperek" a szupermarketek?
  - miért népszerűek a lakóparkok?
  - a hulladékprobléma megoldható?
  - vidék vagy város?
  - gazdaságosak az új energiaforrások?

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus Verkehr

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYRÁLLÓ
BUDAI MÉSZOLKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen, öffentliche Dienstleistungsbetriebe
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland, Festivals
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt, Stadtführung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einzelreise und Gruppenreise, Währungen, kulturelle Unterschiede, Wirkung des Tourismus auf Menschen, Bedeutung des Tourismus auf die Wirtschaft, Neue Tourismuszweige (Wellness, Sprachtourismus u.s.w)
- A nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— szerepjáték
  - telefonos érdeklődés és szállásfoglalás a nyaralásra
— önálló projektmunka
  - prospektus összeállítása a lakóhely nevezetességeiről
  - plakátkészítés a saját és egy választott ország kulturális különbségeiről
— vitafórum
  - a turizmus pozitív és negatív hatásai
  - olcsók-e az olcsó repülőjáratok?
  - szervezett vagy egyéni utazás?
  - valóban olyan vonzó a kempingezés?
  - hagyományos vagy modern turizmus?
— egy dokumentumfilm megtekintése egy célnyelvi ország nevezetességeiről
— csoportos projektmunka: film készítése lakóhelyem nevezetességeiről
— **kutatómunka (internet, újságok, statisztikák): az utazás hatása a gazdaságra, társadalomra**

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben und Unterhaltung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató közügyekkel, szórakozással kapcsolatos eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában;
- megérti az elvontabb tartalmú hangzószövegek lényegét, valamint a beszélők véleményét is;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a legtöbb televíziós hírműsort;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt szórakozás, illetve információszerzés, -csere céljából, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat a természeteshez közelítő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- nyelvtanulási céljai érdekében alkalmazza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak alkalmazása: Freizeitaktivitäten, Bücher, Filme, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— internetes kutatómunka
  - kulturális események és szórakozási lehetőségek egy kiválasztott célnyelvi/magyarországi városban
  - egy híres mű és író vagy költő munkásságának bemutatása
— szerepjáték
  - útbaigazítás kérése és adása
— vitafórum
  - GPS vagy útbaigazítás?
  - kidobhatjuk már a papír térképeket?
  - az e-könyvek előnyei és hátrányai
  - hobbi- vagy versenysport?
  - gyorsétterem vagy házi koszt?

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hiányosságait, hibáit felismeri, azokat egyre hatékonyabban kompenzálja, javítja a tanult stratégiák felhasználásával;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédkészségének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondatot;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével érzéseit és beszédszándékait világosan és érthetően fejezi ki;
- a szövegek létrehozásához hatékonyan használ nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt;

- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat a természeteshez közelítő célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkalmazza az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő, természeteshez közelítő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti a legfőbb nyelvi dialektusok egyes elemeit is tartalmazó szóbeli közléseket;
- hatékonyan alkalmazza a tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- elolvas és értelmez nyelvi szintjének megfelelő irodalmi szövegeket;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- céljai eléréséhez megtalálja és használja a megfelelő eszközöket, módokat;
- nyelvi haladását fel tudja mérni és ezt fejlődése szolgálatába állítja;
- hibáit általában önállóan is tudja javítani;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— interaktív térképek használata
  - ismerkedés célnyelvi dialektusokkal
  - ismerkedés a célnyelvi kiejtési szótárakkal
— csoportmunka
  - szótári ismeretek alapján idegen nyelvi szócikkelyek írása
  - szófelhők készítése az érettségi témakörökhöz
— prezentáció készítése és bemutatása a külföldi nyelvtanulás pozitív és negatív tapasztalatairól
— dialektus-szótár készítése
— egyéni projekt
  - 2-3 könnyített olvasmány elolvasása, olvasónapló írása
  - egy kétnyelvű novella elolvasása és a fordítás értékelése
— vitafórum
  - miért halványulnak el a dialektusok?
  - internetes szótárt vagy papíralapút érdemes használni?
  - a „Denglisch” hatása a német nyelv jövőjére

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális és akár formális kommunikációjában;
- ismeri a célnyelvi országok történelmének és jelenének legfontosabb vonásait;
- interkulturális ismeretei segítségével társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytat írásban és szóban;
- megfogalmaz főbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- alkalmazza a nyelvi változatokról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson;
- interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- ismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket;
- tájékozott, és alkalmazni is tudja a célnyelvi országokra jellemző alapvető érintkezési és udvariassági szokásokat;
- átadja célnyelven a magyar értékeket;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur
- Célnyelvi országok történelmi jellemzőinek ismerete: Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w)
- Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- prezentáció készítése és bemutatása
  - Magyarország és Németország/Ausztria történelmének legfontosabb kapcsolódásai
- projektmunka
  - Magyarország rövid történelme
  - a DACHL országok rövid történelme
  - a magyar és német/osztrák/svájci történelem kapcsolódási pontjai
  - hagyományok és szokások egy célnyelvi országban
  - mely országokban van magyar nyelvű lakosság, milyen számban?
- internetes kutatómunka

- egy célnyelvi ország gasztronómiája
- magyar receptek német nyelvű interpretálása
- milyen más nyelvek találhatók a DACHL országokban?

— egy német nyelvű történelmi film megtekintése
— vitafórum
- fontos-e a hagyományok életben tartása?
- fontos-e a különböző kultúrák megőrzése?
- miben hasznos a globalizáció?

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
– egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
– ismer más tantárgyi tartalmakat, részinformációkat célnyelven;
– használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
– Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— egyéni projektmunka
- a továbbtanuláshoz választott tantárgyam (tantárgyaim) bemutatása
- poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről

— **vitafórum: a humán vagy a reál műveltség a fontos?**

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen Migration globale Erwärmung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– használja a célnyelvet aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
– felhasználja a célnyelvű, legfőbb hazai és nemzetközi híreket ismeretszerzésre és szórakozásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven
– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven

– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— pármunka
  - célnyelvi sajtótermékek felkutatása
  - a német sajtótermékek fajtái
  - német újságcikkek stílusának megismerése – magyar híreket ebben a stílusban megjeleníteni
  - aktuális hírek olvasása
  - az olvasott cikk tartalmának ismertetése és állásfoglalás a benne foglaltakkal kapcsolatban
— osztálymunka
  - német nyelvű híradó rendszeres nézése
  - iskolai/osztály hírekből német nyelvű híradó készítése, filmezése

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a tudomány és technika tématartományhoz tartozó alapvető témákban;
– összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
– papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
– megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
– véleményét szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
– véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
– véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure
– A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten,
– A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Messen, Konferenzen

- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen
- A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— internetes kutatómunka
  - találmányok
  - a jövő technikái
— egyéni projekt
  - az autó/repülő története – kik voltak a feltalálók?
  - a jogosítvány megszerzése, az autó részei
  - mit fog tudni a következő telefonom?
— vitafórum
  - az internet pozitív és negatív oldalai
  - lesz-e az unokámnak telefonja?
  - lehetséges-e még az egyéni feltalálás?
  - az okosház mindent megold?

TÉMAKÖR: Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit beim Arzt

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél az ember és társadalom tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Heimat, öffentlicher Raum, Ämter
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst
- A témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven: Handysucht, Internetabhängigkeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen
- Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projekt
  - különböző társadalmi berendezkedések a történelem folyamán
  - hagyományos és jelenlegi férfi/női társadalmi szerepek
  - önkéntesség, társadalmi munka, társadalmi szerepvállalás
- szerepjáték
  - szolgáltatások igénybevétele
- önálló szövegalkotás
  - megfigyeléseim a generációk közti különbségekről
- vitafórum/eszmecsere
  - korunk függőségei (pl: vásárlás, játék, telefon)
  - megszüntethetőek-e a társadalmi különbségek?
  - megszüntethetőek-e az előítéletek?

TÉMAKÖR: Wirtschaft und Finanzen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: öffentliche Dienstleistungsbereiche, Bank, Post, Wechselstube
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden, Banking, online kaufen, Geld wechseln
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite
- A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— egyéni projekt
  - a pénz kialakulása, története
  - az első bankok

— szerepjáték
  - banki ügyintézés
  - számlanyitás
  - reklamáció online vásárolt termékkel kapcsolatban

- valutaváltás nyaralás előtt

— eszmecsere
  - spórolás-költekezés
  - a jövedelem értelmes beosztása

— kutatómunka (internet, újságcikk)
  - hitelek, állami támogatások
  - a tőzsde története, működése

— vitafórum
  - ki kezelje a családi kasszát?
  - a munka jutalma a zsebpénz?
  - hitellel kezdődjön a felnőtt élet?
  - a reklámok a mindennapi életünkhöz tartoznak?

TÉMAKÖR: Arbeitswelt und Karriere

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitsplätze, Büros
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände in unterschiedlichen Berufen
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorstellungsgespräch, Besprechungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Planung, lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, kritisches Denken, Mobilität
- A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

— önálló szövegalkotás
  - jelentkezés álláshirdetésre
  - német nyelvű önéletrajz készítése
— szerepjáték
  - állásinterjú
  - beszégetés egy állásbörzén
— olvasott szövegértés fejlesztése
  - álláshirdetések böngészése
  - munkaköri leírás értelmezése
— csoportos projektmunka
  - egy munkahelyi projekt kidolgozása
  - közkedvelt szakmák bemutatása
— vitafórum
  - nyári munka vagy a jól megérdemelt pihenés?
  - csak az egyetem lehet a cél?
  - létezik ideális munkahely?
  - hazai vagy külföldi munkavállalás?

TÉMAKÖR: Wissenserwerb und Wissensvermittlung

JAVASOLT ÓRASZÁM: **20 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összetett információkat ad át és cserél;
- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban ad át nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- írott szöveget igénylő projektmunkát készít olvasóközönségnek;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;

- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- használ célnyelvi tartalmakat ismeretszerzésre;
- használ célnyelvi tartalmakat tudásmegosztásra;
- használ ismeretterjesztő anyagokat nyelvtudása fejlesztésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Akár elvontabb információ megosztása német nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- prezentáció, hangfelvétel, videofelvétel készítése bármely témában
- idegen nyelvű szócikk írása megadott témában, kutatómunka alapján

TÉMAKÖR: Projektarbeit

JAVASOLT ÓRASZÁM: 8 óra

TÉMAKÖR: Zivile Organisationen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK ÉS KÖVETELMÉNYEK

a témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló-a nevelési-oktatási szakasz végére tisztában legyen a civil szervezetek fogalmával, tevékenységi körével, feladataival.

Érzelmeit és véleményét szóban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

Érzelmeit és véleményét változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

Digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban.

Társalgást kezdeményez, törekszik mások bevonására.

Szóban és írásban valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel vesz részt a személyes tématartományban és az ide tartozó érettségi témákban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

-a témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

-a témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

-a témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

-a témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

-a témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

-személyes élethez tartozó információk átadása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

-Internetes kutatás

-szerepjáték

-önálló szövegalkotás

-vitafórum

TÉMAKÖR: ÖFFENTLICHE SICHERHEIT KRIMINALITäT

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

-összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél az ember és társadalom tématartományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban.

-összefüggő szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját.

-projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában-

megérti és értelmezi az összefüggéseket a tématartományhoz kapcsolódó autentikus szövegben.

-véleményét írásban és szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK:

-a témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

-a témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

-a témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

-a témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven

-a témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

-egyéni projekt

-szerepjáték

önálló szövegalkotás

-vitafórum, eszmecsere

TÉMAKÖR: PRAKTISCHE RATSCHLäGE ZUM ABITUR UND ZUR SPRACHPRÜFUNG

JAVASOLT ÓRASZÁM:10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK(KÖVETELMÉNYEK)

-a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi

-összefüggő szövegeket ír önállóan, akár elvontabb témákban

-írásos üzeneteket ír digitális felületen is

-véleményét szóban és írásban is megfogalmazza

-érvelni tud megadott témákban az adot célnyelven

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

-közép-és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása

-a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása (pl. képleírás)

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

-vizsgafeladatok gyakorlása

-vizsgaszituációk gyakorlása

-pro/kontra vita gyakorlása

-megadott szószámú szöveg írása (pl. baráti vagy hivatalos levél)

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

TÉMAKÖR: **Vorbereitung auf das Abitur und auf die Sprachprüfung**

JAVASOLT ÓRASZÁM:92 **óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tématartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- alkalmazza a formális és informális regiszterhez köthető sajátosságokat;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- megold változatos írásbeli feladatokat szövegszinten;
- összefüggő szövegeket ír önállóan, akár elvontabb témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti a hangzó szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;

- megérti és értelmezi az írott szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- informális és életkorának megfelelő formális írásos üzeneteket ír, digitális felületen is;
- aktívan, kezdeményezően és magabiztosan vesz részt a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- szóbeli és írásbeli közlései során változatos nyelvi struktúrákat használ;
- megértést nehezítő hibáit önállóan javítani tudja;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- nyelvi produkciójában és recepciójában önállóságot mutat, és egyre kevesebb korlát akadályozza;
- egyre változatosabb, hosszabb, összetettebb és elvontabb szövegeket, tartalmakat értelmez és használ;
- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi szóbeli feladatokat old meg;
- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi írásbeli feladatokat old meg;
- az ismert nyelvi elemeket vizsgahelyzetben is használja;
- az első idegen nyelvből sikeres érettségit tesz legalább középszinten.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása
- a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása
- az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- vizsgafeladatok gyakorlása
- vizsgaszituációk gyakorlása
- szókincsfejlesztés az érettségi témakörökben
- vélemény összefüggő kifejtése spontán felmerülő, érettségihez kapcsolódó témakörökben
- viták az emelt szintű érettségi vizsga témaköreiben
- megadott szószámú szöveg írása az emelt szintű érettségi vizsga témaköreihez kapcsolódóan

TÉMAKÖR: STäNDIGE MÜNDLICHE UND SCHRIFTLICHE ABFRAGE ZUSAMMENFASSUNGEN

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

Digitális kultúra helyi tanterv a szakgimnázium részére

A digitális átalakulás komoly kihívást jelent oktatási rendszerünk számára. Ahhoz ugyanis, hogy tanulóink sikeresen érvényesüljenek a társadalmi életben és megfeleljenek a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítaniuk a felmerülő problémák digitális eszközökkel, eljárásokkal történő megoldását is. Mivel az informatikai eszközök fejlődése folyamatosan olyan új lehetőségeket tár fel, amelyekkel korábban nem találkoztunk, a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése nem csupán az informatikai tudás átadását jelenti, hanem a tanulók digitális kultúrájának sokoldalú fejlesztését is igényli. Ez természetesen valamennyi tanulási területen megjelenik, azonban a szükséges szakmai és módszertani hátteret és koherenciát a digitális kultúra tantárgy biztosítja.

A tanulók digitális kultúráját a középiskolában is elsősorban gyakorlati problémák tudatos és célszerű megoldásával fejlesztjük, amelyben nagy szerepet kell kapnia a tanulók kreativitásának és együttműködésének is. A problémák összetettségében építünk a korosztályra jellemző, magasabb absztrakciós szintre, és célként már megjelenik az elméleti tudás rendszerezése és mélyítése is. A középiskolás korosztálynál is fontos, hogy a hagyományos PC-központú megközelítés helyett egy sokkal szélesebb spektrumot bemutató és használó rendszert írjunk le. Az ismeretszerzés, kompetenciafejlesztés, tudásépítés és -alkalmazás szempontjából a mindennapokban megjelenő, a diákok életében jelen lévő hálózati, mobil- és webes eszközök is kiemelt szerepet kapnak.

A digitális kultúra tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A digitális kultúra tanulása során a tanuló képessé válik a digitális környezetben, felhőalapú információmegosztó rendszerekben megszerezhető tudáselemek keresésére, szűrésére, rendszerezésére, továbbá tudásépítő folyamataikban való alkotó felhasználására.

A kommunikációs kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy fejleszti az eszközhasználatot, így különösen a kommunikációs eszközök használatát.

A digitális kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy elsősorban a digitális kompetenciákat fejleszti. Ezeket a tanuló képes lesz egyéb tudásterületeken, a mindennapi életben is alkalmazni. A tantárgy segíti a kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességek kialakítását és fejlesztését is.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A digitális kultúra keretében végzett tevékenység fejleszti a tanulónak a problémák megoldása során szükséges analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodását.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló online térben történő közös feladatmegoldáshoz, kapcsolatteremtéshez, alkotótevékenységhez szükséges képességeit, továbbá fejleszti a felelősségtudatot a különböző felületeken való információmegosztás során. Az online térben elősegíti a szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus kialakítását.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység kialakítja azokat a biztos és koherens kompetenciákat, melyek birtokában lehetőség nyílik az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatására.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló azon képességét, hogy alkalmazkodni tudjon a változó környezethez, képes legyen tudását folyamatosan felülvizsgálni és frissíteni, ahogyan azt a

munkaerőpiac megkívánja. Fejleszti továbbá a munka világában alapkövetelményként megjelenő élethosszon át tartó tanulás és flexibilitás képességét.

A digitális kultúra tantárgy fejlesztési feladatait a Nat a középiskolában is négy témakör köré szervezi, amelyek szervesen kapcsolódnak egymáshoz.

Az *informatikai eszközök használata* önálló tartalmi elemként csak a közép- és emelt szintű érettségi vizsgát közvetlenül előkészítő kurzusokban jelenik meg, elsősorban a 11-12. évfolyamon. Ezt a fejlesztési területet integráltan dolgozzuk fel akkor, amikor az adott eszköz használata azt szükségessé teszi. A tanuló ugyanakkor több olyan témakörrel is találkozik, ahol az elméleti háttér fontos alapokat biztosít a feladatok gyakorlati megoldásához (pl. grafika, adatbázis-kezelés). A tananyag feldolgozása során támaszkodnunk kell a tanulók különböző informális tanulási utakon megszerzett tudására, melyet kiegészítünk, rendszerezünk. A óraszám nem egyszeri, lezárható témafeldolgozást jelent, hanem egy becsült, összegzett elképzelést.

A *digitális írástudást* a középiskolás tanulóktól a többi tantárgy tananyagának feldolgozása során, az iskolai élet egyéb területein, a hétköznapi életben és később, a felsőoktatásban is elvárják. A digitális írástudás alapjait a tanulók az általános iskolában megszerezték. A középiskolában ezt a tudást a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően összetettebb problémákon – együttműködésben a többi tantárgy oktatóival – ismételjük, alkalmazzuk, illetve néhány ponton kiegészítjük (pl. körlevélkészítés, vektorgrafika, weblapkészítés). Nem egy szoftver részletes funkcionalitásának ismeretére kell törekednünk, hanem a tanulóknak minél több célprogrammal minél több szituációban érdemes találkozniuk. Ki kell alakítani a megfelelő szemléletet ahhoz, hogy a tanuló a későbbiekben olyan szoftvereket is bátran, önállóan megismerjen, alkalmazzon, amelyek nem voltak részei a formális iskolai tanulásának.

A *problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel* a hétköznapi élethelyzetek, a tanulási feladatok, a munkavégzés, a felsőoktatás fontos részét képezi. A feladatok eredményes megoldásához azok megértése, részekre bontása és tervezett, precíz végrehajtása szükséges. A problémamegoldás egyre gyakrabban digitális eszközökkel történik, ezért a digitális kultúra tantárgy tanulási eredményei között kiemelt szerepet kap.

Az algoritmizálás, programozás ismerete elősegíti az olyan elvárt készségek fejlesztését, amelyek a digitális eszközökkel történő problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek. A középfokú oktatásban, az életkori sajátosságoknak megfelelően, fontos szerepet kap az algoritmusok megfogalmazása, létrehozása, és adott problémák megoldása során azok alkalmazása. Míg a tanulók az általános iskolában a blokkprogramozás eszközeivel ismerkedtek meg, középiskolai tanulmányaikban a grafikus felületet is kezelő fejlesztői környezetben egy könnyen tanulható programozási nyelvvel találkoznak.

Az *információs technológiákat* nemcsak a digitális szolgáltatások igénybevételéhez használjuk, azok ma már az állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítéséhez is szükségesek. A webes és mobilkommunikációs eszközök széles választéka, felhasználási területük gazdagsága lehetővé teszi a tanórák rugalmas alakítását, és szükségessé teszi a tanulók bevonását a tanulási folyamat tervezésébe, egyéni adottságaikhoz, szükségleteikhez igazítva – beleértve ebbe a tanulók saját mobileszközeinek alkalmazását is. A témakör feldolgozása során nem a technikai újdonságokra kell helyezni a hangsúlyt, hanem az „okos eszközök” „okos használatára”, vagyis a tudatos felhasználói és vásárlói magatartás alakítására, a biztonsági okokból bevezetett korlátozások megismerésére és elfogadására.

A szakgimnázium évfolyamokon a digitális kultúra tantárgy heti óraszámai:

9. évfolyam: 2 óra

10. évfolyam: 2 óra

11. évfolyam: 1 óra

9–10. évfolyam

A 8. évfolyam végére a tanulók a *digitális írástudás* alapjainak elsajátítását lezárták. A 9–10. évfolyamon feladatunk a tanulók tudásának egy szintre hozása, felkészítése a középiskolában elvárt, a korábbinál bonyolultabb feladatok megoldására. Ugyancsak feladatunk az új környezetben a tanulók közötti együttműködés fejlesztése.A differenciált fejlesztés lehetőséget teremt arra, hogy a tanulók egy-egy részterületen, egyéni érdeklődésüknek megfelelően elmélyültebb munkát végezzenek.

A *programozás és algoritmizálás* témaköreiben a tanulók új kihívással találkoznak. Míg korábban a blokkprogramozás segítségével gyakran közvetlenül vezéreltek eszközöket, most magasabb szintű absztrakciót igénylő feladatokat oldanak meg hagyományosnak nevezhető, azaz a programkód közvetlen beírását elváró fejlesztői környezetben. Célszerű a fejlesztői környezetet és a programozási nyelvet úgy megválasztani, hogy az lehetőséget adjon az elterjedt grafikus felületek alkalmazására, továbbá könnyen kezelhető és hiteles, azaz akár ipari környezetben is elterjedt legyen.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Óraszám**
Információs társadalom, e-Világ	6
Online kommunikáció	4
A digitális eszközök használata	6
Szövegszerkesztés	30
Számítógépes grafika	8
Multimédiás dokumentumok készítése	10
Publikálás a világhálón	10
Táblázatkezelés	22
Adatbázis-kezelés	26
Mobiltechnológiai ismeretek	4
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	10
Projekt	8
Összes óraszám:	**72+72=144**

Témakör: Információs társadalom, e-Világ
Óraszám:6 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– tisztában van az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi kérdéseivel.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
– tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Az információ megjelenési formái, jellemzői
– Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai
– A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai
– Személyhez köthető információk és azok védelme

Fogalmak

adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél

Témakör: Online kommunikáció
Óraszám:4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat;
– a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
– ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét;
– ismeri és alkalmazza a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Az online kommunikáció jellemzői
– Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során
– Az online közösségek szerepe, működése

Fogalmak

chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia

Témakör: A digitális eszközök használata
Óraszám:6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket;
– követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával;
– céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri a digitális eszközök és a számítógépek fő egységeit, ezek fejlődésének főbb állomásait, tendenciáit;

- tudatosan alakítja informatikai környezetét. Ismeri az ergonomikus informatikai környezet jellemzőit, figyelembe veszi a digitális eszközök egészségkárosító hatásait, óvja maga és környezete egészségét;
- használja az operációs rendszer segédprogramjait, és elvégzi a munkakörnyezet beállításait;
- igénybe veszi az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- használja az állományok tömörítését és a tömörített állományok kibontását;
- tisztában van a digitális kártevők elleni védekezés lehetőségeivel;
- önállóan használja az informatikai eszközöket, elkerüli a tipikus felhasználói hibákat, elhárítja az egyszerűbb felhasználói hibákat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése
- Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése
- A digitális eszközök főbb egységei
- Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei
- Operációs rendszer segédprogramjai
- Állomány- és mappatömörítés
- Digitális kártevők elleni védekezés
- Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés
- Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában
- Állományok kezeléseés megosztása a felhőben

Fogalmak

ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük,mobileszközök operációs rendszere,felhőszolgáltatások,szinkronizálás, etikus információkezelés

Témakör: Szövegszerkesztés

Óraszám:30 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait;
- adatokat táblázatba rendez;
- az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- speciális dokumentumokat hoz létre, alakít át és formáz meg;
- tapasztalatokkal rendelkezik a formanyomtatványok, a sablonok, az előre definiált stílusok használatáról.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Tipográfiai ismeretek
- Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése
- Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából. Körlevél készítése
- Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása

– Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok

Fogalmak

karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb

Témakör: Számítógépes grafika

Óraszám:8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– létrehozza az adott probléma megoldásához szükséges rasztergrafikus ábrákat;
– létrehoz vektorgrafikus ábrákat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– tisztában van a raszter-, a vektorgrafikus ábrák tárolási és szerkesztési módszereivel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése
– A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység
– Rasztergrafikus rajzolóprogram használata
– Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás
– Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján
– Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete
– Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk
– Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata
– Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap
– Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján
– Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése
– Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés
– Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás
– Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek
– Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója
– Elemi műveletek 3D-s modellel

Fogalmak

rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység,pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás,eltolás,tükrözés, feliratozás,igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság,csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Témakör: Multimédiás dokumentumok készítése

Óraszám:10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– digitálisan rögzít képet, hangot és videót, azokat manipulálja;

– ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– alkalmazza az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemeket új dokumentumok készítéséhez;
– gyakorlatot szerez a fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő, a bemutatókészítő eszközök használatában.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Multimédia állományok manipulálása
– Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása
– Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

Fogalmak

fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás,-megosztás

Témakör: Publikálás a világhálón

Óraszám:10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri a HTML formátumú dokumentumok szerkezeti elemeit;
– érti a CSS használatának alapelveit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– dokumentumokat szerkeszt és helyez el tartalomkezelő rendszerben;
– több lapból álló webhelyet készít.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete
– Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége
– Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok
– Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai
– Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben
– Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel
– Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához
– Összetett webdokumentum készítése

Fogalmak

böngészőprogram,tartalomkezelő rendszer,weblap részei,weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok,weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése

Témakör: Táblázatkezelés

Óraszám:22 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adatokat táblázatba rendez;
- táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ;
- az adatokat diagramon szemlélteti;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Adatok táblázatos elrendezése
- Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása
- Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása
- Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése
- Cellahivatkozások használata
- Függvények használata, paraméterezése
- Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése
- Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
- Diagram létrehozása, szerkesztése

Fogalmak

cella, oszlop, sor,cellatartomány,munkalap, munkafüzet,szöveg, szám- és logikai típus,számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata,függvény paraméterezése,függvények egymásba ágyazása,diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Témakör: Adatbázis-kezelés

Óraszám:26 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- strukturáltan tárolt nagy adathalmazokat kezel, azokból egyedi és összesített adatokat nyer ki.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri az adatbázis-kezelés alapfogalmait;
- az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Strukturált adattárolás
- Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai
- Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése
- Szűrési feltételek megadása
- Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés

Fogalmak

adatbázis,adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság

Témakör: Mobiltechnológiai ismeretek

Óraszám:4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és használja a mobiltechnológiát, kezeli a mobileszközök operációs rendszereit és használ mobilalkalmazásokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az applikációkat önállóan telepíti;
- **céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit;**
- **az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használata során együttműködik társaival.**

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete
- Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása
- Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata
- Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés

Fogalmak

mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása,kezelőfelület,oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat

Témakör: Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Óraszám:10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat;
- ismeri a következő elemi adattípusok közötti különbségeket: egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai;
- ismeri az elemi és összetett adattípusok közötti különbségeket;
- érti egy algoritmusleíró eszköz alapvető építőelemeit;
- érti a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákban, feladatok megoldásában használja egy formális programozási nyelv fejlesztői környezetének alapszolgáltatásait;
- szekvencia, elágazás és ciklus segítségével algoritmust hoz létre, és azt egy magas szintű formális programozási nyelven kódolja;
- a feladat megoldásának helyességét teszteli;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról;
- hétköznapi, oktatáshoz készült szimulációs programokat használ;
- tapasztalatokat szerez a kezdőértékek változtatásának hatásairól a szimulációs programokban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata
- Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója
- A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései
- A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírásaegy lehetséges módjának megismerése
- Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata

- Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata
- Szekvencia, elágazások és ciklusok
- Példák típusalgoritmus használatára
- A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben
- Elágazások, feltételek kezelése,többirányú elágazás,ciklusok
- Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása
- A program megtervezése, kódolása, tesztelése
- Az objektumorientált szemlélet megalapozása
- Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata

Fogalmak

algoritmuselemek, tervezésifolyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód,szekvencia, elágazás, ciklus,egész szám, valós szám, karakter, szöveg, sorozat, logikai adat,egyszerű algoritmusok tervezése,vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, hibajavítás

11. évfolyam

A 11. évfolyamon a digitális kultúra tantárgy oktatását jelentősen befolyásolja a tanulók továbbtanulási szándéka. Azoknak a tanulóknak, akik digitális kultúra tantárgyból közép- vagy emelt szinten érettségi vizsgát kívánnak tenni, fel kell készülniük az érettségi vizsga követelményrendszerére. Esetükben a tananyagot ez a követelményrendszer is befolyásolja, így például az ott elvárt elméleti ismeretek rendszerezett feldolgozása is szükséges. Másrészt a tanulók a szakgimnázium befejezése után vagy továbbtanulnak, vagy a munka világában helyezkednek el, így valamennyi tanuló számára fontos azoknak a kompetenciáknak a fejlesztése, amelyeket a felsőoktatási intézmények vagy a munkahelyek a digitális eszközök alkalmazásának terén elvárnak.

Míg korábban a diákok kész, főleg weben át elérhető adatbázisokkal találkoztak, abból kértek le, módosítottak adatokat, addig a 11. évfolyamon új elemként jelenik meg a strukturált adatbázis-kezelés. A diákok olyan elemi adatbázis-kezelési feladatokkal ismerkednek meg, melyekkel jól szemléltethető nagy mennyiségű, strukturált adat tárolása, feldolgozása az információszerzés érdekében.

A 11. évfolyamon fontos szerepet kell kapniuk az olyan összetett problémák digitális eszközökkel történő megoldásának, amelyek akár egy munkahelyen, akár egy felsőoktatási intézményben végzett kutatómunka során felmerülnek. A tanulók egyre több olyan projektmunkát végeznek, amelyekben együttműködve egy valós, de az informatikától gyakran távol eső probléma feldolgozása során kell egyszerre többféle digitális eszközt és programot használniuk.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Információs társadalom, e-Világ	2
Online kommunikáció	2
A digitális eszközök használata	2
Szövegszerkesztés	8
Táblázatkezelés	5
Adatbázis-kezelés	6
Mobiltechnológiai ismeretek	4
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	5

Projekt	2
Összes óraszám:	**36**

Témakör: Információs társadalom, e-Világ
Óraszám: 2 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- tisztában van az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi kérdéseivel.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Az információhitelesség ellenőrzésének összetett eljárásai
- A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások
- Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban
- Az e-szolgáltatások főbb ismérvei

Fogalmak
e-gazdaság,e-kereskedelem,e-közigazgatás, digitális állampolgárság, e-szolgáltatások, ügyfélkapu, GDPR, adatbiztonság, információvédelem

Témakör: Online kommunikáció
Óraszám: 2 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat;
- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
- ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét;
- ismeri és alkalmazza a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit;
- tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Veszélyhelyzetek az online kommunikáció folyamatában
- A kollaboráció jellemzői, alkalmazási példák
- A fogyatékkal élők online kommunikációját segítő hardver- és szoftvereszközök

Fogalmak
felolvasóprogram, személyi asszisztens (operációs rendszerekben), kollaboráció, kooperáció,csapatmunka, személyiséglopás,online zaklatás

Témakör: A digitális eszközök használata
Óraszám:2 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket;
- követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával;
- céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a digitális eszközök és a számítógépek fő egységeit, ezek fejlődésének főbb állomásait, tendenciáit;
- tudatosan alakítja informatikai környezetét. Ismeri az ergonomikus informatikai környezet jellemzőit, figyelembe veszi a digitális eszközök egészségkárosító hatásait, óvja maga és környezete egészségét;
- használja az operációs rendszer segédprogramjait, és elvégzi a munkakörnyezet beállításait;
- igénybe veszi az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- használja az állományok tömörítését és a tömörített állományok kibontását;
- tisztában van a digitális kártevők elleni védekezés lehetőségeivel;
- önállóan használja az informatikai eszközöket, elkerüli a tipikus felhasználói hibákat, elhárítja az egyszerűbb felhasználói hibákat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése
- A digitális eszközök főbb egységei, azok fejlődéstörténetének főbb állomásai
- Operációs rendszer segédprogramjai
- Állomány- és mappatömörítés
- Digitális kártevők elleni védekezés
- Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés
- Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában
- Állományok kezelése és megosztása a felhőben, jogosultságok kiosztása, kezelése

Fogalmak

ergonómia; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, jogosultságok, etikus információkezelés, távmunka digitális eszközökkel

Témakör: Szövegszerkesztés

Óraszám:8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival;
- adatokat táblázatba rendez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- speciális dokumentumokat hoz létre, alakít át és formáz meg;
- tapasztalatokkal rendelkezik a formanyomtatványok, a sablonok, az előre definiált stílusok használatáról;

– etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Tipográfiai ismeretek
– Hosszú dokumentumok készítése, formázása
– Közösen használt dokumentum kezelése, tárolása
– Korrektúra alkalmazása, változások követése. Verziókövetés
– Más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, formanyomtatványok, hivatalos dokumentumok

Fogalmak

karakterformázás, bekezdésformázás, oldal kialakítása, stílus, sablon, megosztott dokumentum, megjegyzés, korrektúra, változások követése

Témakör: Táblázatkezelés

Óraszám:5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– adatokat táblázatba rendez;
– táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– a problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ;
– nagy adathalmazokat tud kezelni;
– az adatokat diagramon szemlélteti.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Szám, szöveg, logikai típusok
– Számformátumok alkalmazása. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Egyéni számformátum kialakítása
– Saját képletek szerkesztése, cellahivatkozások használata
– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel
– Adatok bevitele különböző forrásokból
– Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
– Adatok elemzése, csoportosítása
– Nagy adathalmazok kezelése. Keresés, rendezés, szűrés
– Számítások végzése nagy adathalmazokon
– Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei

Fogalmak

cella, oszlop, sor,cellatartomány,munkalap, munkafüzet, adatimportálás; szöveg-, szám- és logikai típus; számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum,egyéni számformátum,relatív és abszolút cellahivatkozás, saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése,adatok keresése, rendezés, szűrés, adatok kiemelése formázással,diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Témakör: Adatbázis-kezelés

Óraszám:6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– strukturáltan tárolt nagy adathalmazokat kezel, azokból egyedi és összesített adatokat nyer ki;
– a feladatmegoldás során az adatbázisba adatokat visz be, módosít és töröl, űrlapokat használ, jelentéseket nyomtat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– ismeri az adatbázis-kezelés alapfogalmait;
– az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr.

Fejlesztési feladatok és ismeretek
– Strukturált adattárolás
– Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai
– Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása
– Lekérdezések készítése
– Szűrési feltételek megadása
– Függvényhasználat adatok összesítésére
– Jelentések készítése
– Adatok módosítása, hozzáfűzése, törlése
– Közérdekű adatbázisok elérése

Fogalmak
adatbázis, adattábla; sor, rekord; oszlop, mező; adattípus, kapcsolat, importálás, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; összeg, átlag, szélsőérték, darabszám, szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek, hozzáférési jogosultság

Témakör: Mobiltechnológiai ismeretek
Óraszám:4 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit;
– céljainak megfelelő alkalmazást választ, az alkalmazás funkcióira, kezelőfelületére vonatkozó igényeit megfogalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– ismeri és használja a mobiltechnológiát, kezeli a mobileszközök operációs rendszereit és használ mobilalkalmazásokat;
– az applikációkat önállóan telepíti;
– **az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használata során együttműködik társaival.**

Fejlesztési feladatok és ismeretek
– A mobileszközök kezelőfelületének használata, személyre szabása, egyedi igényekhez beállítása
– Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása
– Alkalmazások erőforrásigényének felmérése
– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata
– Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása
– Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés

Fogalmak
mobiltechnológia, mobileszköz; alkalmazás, applikáció; alkalmazás telepítése, eltávolítása, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat, alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció

Témakör: Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Óraszám:5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat;
- ismeri a következő elemi adattípusok közötti különbségeket: egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai;
- ismeri az elemi és összetett adattípusok közötti különbségeket;
- érti egy algoritmusleíró eszköz alapvető építőelemeit;
- érti a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákban, feladatok megoldásában használja egy formális programozási nyelv fejlesztői környezetének alapszolgáltatásait;
- szekvencia, elágazás és ciklus segítségével algoritmust hoz létre, és azt egy magas szintű formális programozási nyelven kódolja;
- a feladat megoldásának helyességét teszteli;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról;
- hétköznapi, oktatáshoz készült szimulációs programokat használ;
- tapasztalatokat szerez a kezdőértékek változtatásának hatásairól a szimulációs programokban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata
- A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. Szöveges specifikáció készítése
- A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek használata. Algoritmus leírása egy algoritmusleíró eszköz segítségével
- Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata
- Az elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése és használata
- Egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján
- Egyszerű típusalgoritmus használata
- A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben
- Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, feltételes ciklusok
- Eljárások, függvények alkalmazása
- A program megtervezése, kódolása
- Tesztelés, elemzés
- Objektumorientált szemlélet
- Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata

Fogalmak

algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, vektor, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, objektumorientáltság, típusfeladatok, tesztelés, elemzés, hibajavítás, hatékonyságvizsgálat

Digitális kultúra helyi tanterv a technikum részére

A digitális átalakulás komoly kihívást jelent oktatási rendszerünk számára. Ahhoz ugyanis, hogy tanulóink sikeresen érvényesüljenek a társadalmi életben és megfeleljenek a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítaniuk a felmerülő problémák digitális eszközökkel, eljárásokkal történő megoldását is. Mivel az informatikai eszközök fejlődése folyamatosan olyan új lehetőségeket tár fel, amelyekkel korábban nem találkoztunk, a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése nem csupán az informatikai tudás átadását jelenti, hanem a tanulók digitális kultúrájának sokoldalú fejlesztését is igényli. Ez természetesen valamennyi tanulási területen megjelenik, azonban a szükséges szakmai és módszertani hátteret és koherenciát a digitális kultúra tantárgy biztosítja.

A tanulók digitális kultúráját a középiskolában is elsősorban gyakorlati problémák tudatos és célszerű megoldásával fejlesztjük, amelyben nagy szerepet kell kapnia a tanulók kreativitásának és együttműködésének is. A problémák összetettségében építünk a korosztályra jellemző, magasabb absztrakciós szintre, és célként már megjelenik az elméleti tudás rendszerezése és mélyítése is. A középiskolás korosztálynál is fontos, hogy a hagyományos PC-központú megközelítés helyett egy sokkal szélesebb spektrumot bemutató és használó rendszert írjunk le. Az ismeretszerzés, kompetenciafejlesztés, tudásépítés és -alkalmazás szempontjából a mindennapokban megjelenő, a diákok életében jelen lévő hálózati, mobil- és webes eszközök is kiemelt szerepet kapnak.

A digitális kultúra tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A digitális kultúra tanulása során a tanuló képessé válik a digitális környezetben, felhőalapú információmegosztó rendszerekben megszerezhető tudáselemek keresésére, szűrésére, rendszerezésére, továbbá tudásépítő folyamataikban való alkotó felhasználására.

A kommunikációs kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy fejleszti az eszközhasználatot, így különösen a kommunikációs eszközök használatát.

A digitális kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy elsősorban a digitális kompetenciákat fejleszti. Ezeket a tanuló képes lesz egyéb tudásterületeken, a mindennapi életben is alkalmazni. A tantárgy segíti a kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességek kialakítását és fejlesztését is.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A digitális kultúra keretében végzett tevékenység fejleszti a tanulónak a problémák megoldása során szükséges analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodását.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló online térben történő közös feladatmegoldáshoz, kapcsolatteremtéshez, alkotótevékenységhez szükséges képességeit, továbbá fejleszti a felelősségtudatot a különböző felületeken való információmegosztás során. Az online térben elősegíti a szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus kialakítását.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység kialakítja azokat a biztos és koherens kompetenciákat, melyek birtokában lehetőség nyílik az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatására.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló azon képességét, hogy alkalmazkodni tudjon a változó környezethez, képes legyen tudását folyamatosan felülvizsgálni és frissíteni, ahogyan azt a munkaerőpiac megkívánja. Fejleszti továbbá a munka világában alapkövetelményként megjelenő élethosszon át tartó tanulás és flexibilitás képességét.

A digitális kultúra tantárgy fejlesztési feladatait a Nat a középiskolában is négy témakör köré szervezi, amelyek szervesen kapcsolódnak egymáshoz.

Az *informatikai eszközök használata* önálló tartalmi elemként csak a közép- és emelt szintű érettségi vizsgát közvetlenül előkészítő kurzusokban jelenik meg, elsősorban a 11-12. évfolyamon. Ezt a fejlesztési területet integráltan dolgozzuk fel akkor, amikor az adott eszköz használata azt szükségessé teszi. A tanuló ugyanakkor több olyan témakörrel is találkozik, ahol az elméleti háttér fontos alapokat biztosít a feladatok gyakorlati megoldásához (pl. grafika, adatbázis-kezelés). A tananyag feldolgozása során támaszkodnunk kell a tanulók különböző informális tanulási utakon megszerzett tudására, melyet kiegészítünk, rendszerezünk. A javasolt óraszám nem egyszeri, lezárható témafeldolgozást jelent, hanem egy becsült, összegzett elképzelést.

A *digitális írástudást* a középiskolás tanulóktól a többi tantárgy tananyagának feldolgozása során, az iskolai élet egyéb területein, a hétköznapi életben és később, a felsőoktatásban is elvárják. A digitális írástudás alapjait a tanulók az általános iskolában megszerezték. A középiskolában ezt a tudást a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően összetettebb problémákon – együttműködésben a többi tantárgy oktatóival – ismételjük, alkalmazzuk, illetve néhány ponton kiegészítjük (pl. körlevélkészítés, vektorgrafika, weblapkészítés). Nem egy szoftver részletes funkcionalitásának ismeretére kell törekednünk, hanem a tanulóknak minél több célprogrammal minél több szituációban érdemes találkozniuk. Ki kell alakítani a megfelelő szemléletet ahhoz, hogy a tanuló a későbbiekben olyan szoftvereket is bátran, önállóan megismerjen, alkalmazzon, amelyek nem voltak részei a formális iskolai tanulásának.

A *problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel* a hétköznapi élethelyzetek, a tanulási feladatok, a munkavégzés, a felsőoktatás fontos részét képezi. A feladatok eredményes megoldásához azok megértése, részekre bontása és tervezett, precíz végrehajtása szükséges. A problémamegoldás egyre gyakrabban digitális eszközökkel történik, ezért a digitális kultúra tantárgy tanulási eredményei között kiemelt szerepet kap.

Az algoritmizálás, programozás ismerete elősegíti az olyan elvárt készségek fejlesztését, amelyek a digitális eszközökkel történő problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek. A középfokú oktatásban, az életkori sajátosságoknak megfelelően, fontos szerepet kap az algoritmusok megfogalmazása, létrehozása, és adott problémák megoldása során azok alkalmazása. Míg a tanulók az általános iskolában a blokkprogramozás eszközeivel ismerkedtek meg, középiskolai tanulmányaikban a

grafikus felületet is kezelő fejlesztői környezetben egy könnyen tanulható programozási nyelvvel találkoznak.

Az *információs technológiákat* nemcsak a digitális szolgáltatások igénybevételéhez használjuk, azok ma már az állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítéséhez is szükségesek. A webes és mobilkommunikációs eszközök széles választéka, felhasználási területük gazdagsága lehetővé teszi a tanórák rugalmas alakítását, és szükségessé teszi a tanulók bevonását a tanulási folyamat tervezésébe, egyéni adottságaikhoz, szükségleteikhez igazítva – beleértve ebbe a tanulók saját mobileszközeinek alkalmazását is. A témakör feldolgozása során nem a technikai újdonságokra kell helyezni a hangsúlyt, hanem az „okos eszközök" „okos használatára", vagyis a tudatos felhasználói és vásárlói magatartás alakítására, a biztonsági okokból bevezetett korlátozások megismerésére és elfogadására.

A technikum évfolyamokon a digitális kultúra tantárgy heti óraszámai:

9. évfolyam: 2 óra
10. évfolyam: 1 óra
11. évfolyam: 1 óra
12.évfolyam: 1 óra
13. évfolyam 2. óra

9–10. évfolyam

A 8. évfolyam végére a tanulók a *digitális írástudás* alapjainak elsajátítását lezárták. A 9–10. évfolyamon feladatunk a tanulók tudásának egy szintre hozása, felkészítése a középiskolában elvárt, a korábbinál bonyolultabb feladatok megoldására. Ugyancsak feladatunk az új környezetben a tanulók közötti együttműködés fejlesztése.A differenciált fejlesztés lehetőséget teremt arra, hogy a tanulók egy-egy részterületen, egyéni érdeklődésüknek megfelelően elmélyültebb munkát végezzenek.

A *programozás és algoritmizálás* témaköreiben a tanulók új kihívással találkoznak. Míg korábban a blokkprogramozás segítségével gyakran közvetlenül vezéreltek eszközöket, most magasabb szintű absztrakciót igénylő feladatokat oldanak meg hagyományosnak nevezhető, azaz a programkód közvetlen beírását elváró fejlesztői környezetben. Célszerű a fejlesztői környezetet és a programozási nyelvet úgy megválasztani, hogy az lehetőséget adjon az elterjedt grafikus felületek alkalmazására, továbbá könnyen kezelhető és hiteles, azaz akár ipari környezetben is elterjedt legyen.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Óraszám**
Információs társadalom, e-Világ	6
Online kommunikáció	4
A digitális eszközök használata	6
Szövegszerkesztés	20
Számítógépes grafika	8

Multimédiás dokumentumok készítése	8
Publikálás a világhálón	8
Táblázatkezelés	15
Adatbázis-kezelés	15
Mobiltechnológiai ismeretek	4
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	8
Projekt	6
Összes óraszám:	**72+36=108**

Témakör: Információs társadalom, e-Világ
Óraszám:6 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- tisztában van az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi kérdéseivel.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Az információ megjelenési formái, jellemzői
- Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai
- A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai
- Személyhez köthető információk és azok védelme

Fogalmak
adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél

Témakör: Online kommunikáció
Óraszám:4 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat;
- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
- ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét;
- ismeri és alkalmazza a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Az online kommunikáció jellemzői
– Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során
– Az online közösségek szerepe, működése

Fogalmak

chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia

Témakör: A digitális eszközök használata
Óraszám:6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket;
– követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával;
– céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri a digitális eszközök és a számítógépek fő egységeit, ezek fejlődésének főbb állomásait, tendenciáit;
– tudatosan alakítja informatikai környezetét. Ismeri az ergonomikus informatikai környezet jellemzőit, figyelembe veszi a digitális eszközök egészségkárosító hatásait, óvja maga és környezete egészségét;
– használja az operációs rendszer segédprogramjait, és elvégzi a munkakörnyezet beállításait;
– igénybe veszi az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
– használja az állományok tömörítését és a tömörített állományok kibontását;
– tisztában van a digitális kártevők elleni védekezés lehetőségeivel;
– önállóan használja az informatikai eszközöket, elkerüli a tipikus felhasználói hibákat, elhárítja az egyszerűbb felhasználói hibákat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése
– Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése
– A digitális eszközök főbb egységei
– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei
– Operációs rendszer segédprogramjai
– Állomány- és mappatömörítés
– Digitális kártevők elleni védekezés
– Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés
– Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában
– Állományok kezeléseés megosztása a felhőben

Fogalmak

ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük,mobileszközök operációs rendszere,felhőszolgáltatások,szinkronizálás, etikus információkezelés

Témakör: Szövegszerkesztés
Óraszám:20 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait;
- adatokat táblázatba rendez;
- az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- speciális dokumentumokat hoz létre, alakít át és formáz meg;
- tapasztalatokkal rendelkezik a formanyomtatványok, a sablonok, az előre definiált stílusok használatáról.

Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Tipográfiai ismeretek
- Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése
- Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából. Körlevél készítése
- Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása
- Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok

Fogalmak
karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb

Témakör: Számítógépes grafika
Óraszám:8 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- létrehozza az adott probléma megoldásához szükséges rasztergrafikus ábrákat;
- létrehoz vektorgrafikus ábrákat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- tisztában van a raszter-, a vektorgrafikus ábrák tárolási és szerkesztési módszereivel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése
- A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység
- Rasztergrafikus rajzolóprogram használata
- Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás

- Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján
- Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete
- Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk
- Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata
- Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap
- Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján
- Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése
- Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés
- Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás
- Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek
- Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója
- Elemi műveletek 3D-s modellel

Fogalmak

rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység,pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás,eltolás,tükrözés, feliratozás,igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság,csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Témakör: Multimédiás dokumentumok készítése
Óraszám:8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- digitálisan rögzít képet, hangot és videót, azokat manipulálja;
- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alkalmazza az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemeket új dokumentumok készítéséhez;
- gyakorlatot szerez a fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő, a bemutatókészítő eszközök használatában.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Multimédia állományok manipulálása
- Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása
- Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

Fogalmak

fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás,-megosztás

Témakör: Publikálás a világhálón
Óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- ismeri a HTML formátumú dokumentumok szerkezeti elemeit;
- érti a CSS használatának alapelveit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- dokumentumokat szerkeszt és helyez el tartalomkezelő rendszerben;
- több lapból álló webhelyet készít.

Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata
- Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete
- Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége
- Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok
- Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai
- Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben
- Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel
- Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához
- Összetett webdokumentum készítése

Fogalmak
böngészőprogram,tartalomkezelő rendszer,weblap részei,weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok,weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése

Témakör: Táblázatkezelés
Óraszám:15 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- adatokat táblázatba rendez;
- táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- a problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ;
- az adatokat diagramon szemlélteti;

– tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Adatok táblázatos elrendezése
– Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása
– Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása
– Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése
– Cellahivatkozások használata
– Függvények használata, paraméterezése
– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése
– Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
– Diagram létrehozása, szerkesztése

Fogalmak

cella, oszlop, sor,cellatartomány,munkalap, munkafüzet,szöveg, szám- és logikai típus,számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata,függvény paraméterezése,függvények egymásba ágyazása,diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Témakör: Adatbázis-kezelés
Óraszám: 15 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– strukturáltan tárolt nagy adathalmazokat kezel, azokból egyedi és összesített adatokat nyer ki.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri az adatbázis-kezelés alapfogalmait;
– az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Strukturált adattárolás
– Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai
– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése
– Szűrési feltételek megadása
– Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés

Fogalmak

adatbázis,adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság

Témakör: Mobiltechnológiai ismeretek

Óraszám:4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és használja a mobiltechnológiát, kezeli a mobileszközök operációs rendszereit és használ mobilalkalmazásokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az applikációkat önállóan telepíti;
- céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit;
- az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használata során együttműködik társaival.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete
- Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása
- Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata
- Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés

Fogalmak

mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása,kezelőfelület,oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat

Témakör: Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Óraszám:8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat;
- ismeri a következő elemi adattípusok közötti különbségeket: egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai;
- ismeri az elemi és összetett adattípusok közötti különbségeket;
- érti egy algoritmusleíró eszköz alapvető építőelemeit;
- érti a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákban, feladatok megoldásában használja egy formális programozási nyelv fejlesztői környezetének alapszolgáltatásait;
- szekvencia, elágazás és ciklus segítségével algoritmust hoz létre, és azt egy magas szintű formális programozási nyelven kódolja;
- a feladat megoldásának helyességét teszteli;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról;
- hétköznapi, oktatáshoz készült szimulációs programokat használ;
- tapasztalatokat szerez a kezdőértékek változtatásának hatásairól a szimulációs programokban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata
- Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója
- A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései
- A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírásaegy lehetséges módjának megismerése
- Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata
- Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata
- Szekvencia, elágazások és ciklusok
- Példák típusalgoritmus használatára
- A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben
- Elágazások, feltételek kezelése,többirányú elágazás,ciklusok
- Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása
- A program megtervezése, kódolása, tesztelése
- Az objektumorientált szemlélet megalapozása
- Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata

Fogalmak

algoritmuselemek, tervezésifolyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód,szekvencia, elágazás, ciklus,egész szám, valós szám, karakter, szöveg, sorozat, logikai adat,egyszerű algoritmusok tervezése,vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, hibajavítás

11-12. évfolyam

A 11. évfolyamon a digitális kultúra tantárgy oktatását jelentősen befolyásolja a tanulók továbbtanulási szándéka. Azoknak a tanulóknak, akik digitális kultúra tantárgyból közép- vagy emelt szinten érettségi vizsgát kívánnak tenni, fel kell készülniük az érettségi vizsga követelményrendszerére. Esetükben a tananyagot ez a követelményrendszer is befolyásolja, így például az ott elvárt elméleti ismeretek rendszerezett feldolgozása is szükséges. Másrészt a tanulók a technikum befejezése után vagy továbbtanulnak, vagy a munka világában helyezkednek el, így valamennyi tanuló számára fontos azoknak a kompetenciáknak a fejlesztése, amelyeket a felsőoktatási intézmények vagy a munkahelyek a digitális eszközök alkalmazásának terén elvárnak.

Míg korábban a diákok kész, főleg weben át elérhető adatbázisokkal találkoztak, abból kértek le, módosítottak adatokat, addig a 11. évfolyamon új elemként jelenik meg a strukturált adatbázis-kezelés. A diákok olyan elemi adatbázis-kezelési feladatokkal ismerkednek meg, melyekkel jól szemléltethető nagy mennyiségű, strukturált adat tárolása, feldolgozása az információszerzés érdekében.

A 11. évfolyamon fontos szerepet kell kapniuk az olyan összetett problémák digitális eszközökkel történő megoldásának, amelyek akár egy munkahelyen, akár egy felsőoktatási intézményben végzett kutatómunka során felmerülnek. A tanulók egyre több olyan

projektmunkát végeznek, amelyekben együttműködve egy valós, de az informatikától gyakran távol eső probléma feldolgozása során kell egyszerre többféle digitális eszközt és programot használniuk.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Óraszám**
Információs társadalom, e-Világ	4
Online kommunikáció	2
A digitális eszközök használata	2
Szövegszerkesztés	18
Táblázatkezelés	12
Adatbázis-kezelés	15
Mobiltechnológiai ismeretek	4
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	8
Projekt	2
Összes óraszám:	**36+31=67**

Témakör: Információs társadalom, e-Világ
óraszám:4 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– tisztában van az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi kérdéseivel.
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
– a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
– tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.
Fejlesztési feladatok és ismeretek
– Az információhitelesség ellenőrzésének összetett eljárásai
– A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások
– Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban
– Az e-szolgáltatások főbb ismérvei
Fogalmak
e-gazdaság,e-kereskedelem,e-közigazgatás, digitális állampolgárság, e-szolgáltatások, ügyfélkapu, GDPR, adatbiztonság, információvédelem

Témakör: Online kommunikáció
Óraszám:2 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
– használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat;

– a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
– ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét;
– ismeri és alkalmazza a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit;
– tisztában van a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Veszélyhelyzetek az online kommunikáció folyamatában
– A kollaboráció jellemzői, alkalmazási példák
– A fogyatékkal élők online kommunikációját segítő hardver- és szoftvereszközök

Fogalmak

felolvasóprogram, személyi asszisztens (operációs rendszerekben), kollaboráció, kooperáció,csapatmunka, személyiséglopás,online zaklatás

Témakör: A digitális eszközök használata
Óraszám:2 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket;
– követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával;
– céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri a digitális eszközök és a számítógépek fő egységeit, ezek fejlődésének főbb állomásait, tendenciáit;
– tudatosan alakítja informatikai környezetét. Ismeri az ergonomikus informatikai környezet jellemzőit, figyelembe veszi a digitális eszközök egészségkárosító hatásait, óvja maga és környezete egészségét;
– használja az operációs rendszer segédprogramjait, és elvégzi a munkakörnyezet beállításait;
– igénybe veszi az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
– használja az állományok tömörítését és a tömörített állományok kibontását;
– tisztában van a digitális kártevők elleni védekezés lehetőségeivel;
– önállóan használja az informatikai eszközöket, elkerüli a tipikus felhasználói hibákat, elhárítja az egyszerűbb felhasználói hibákat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése
– A digitális eszközök főbb egységei, azok fejlődéstörténetének főbb állomásai
– Operációs rendszer segédprogramjai
– Állomány- és mappatömörítés
– Digitális kártevők elleni védekezés

– Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés
– Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában
– Állományok kezelése és megosztása a felhőben, jogosultságok kiosztása, kezelése

Fogalmak

ergonómia; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, jogosultságok, etikus információkezelés, távmunka digitális eszközökkel

Témakör: Szövegszerkesztés
Óraszám:18 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait;
– etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival;
– adatokat táblázatba rendez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– speciális dokumentumokat hoz létre, alakít át és formáz meg;
– tapasztalatokkal rendelkezik a formanyomtatványok, a sablonok, az előre definiált stílusok használatáról;
– etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Tipográfiai ismeretek
– Hosszú dokumentumok készítése, formázása
– Közösen használt dokumentum kezelése, tárolása
– Korrektúra alkalmazása, változások követése. Verziókövetés
– Más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, formanyomtatványok, hivatalos dokumentumok

Fogalmak

karakterformázás, bekezdésformázás, oldal kialakítása, stílus, sablon, megosztott dokumentum, megjegyzés, korrektúra, változások követése

Témakör: Táblázatkezelés
Óraszám:12 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– adatokat táblázatba rendez;
– táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– a problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ;

– nagy adathalmazokat tud kezelni;
– az adatokat diagramon szemlélteti.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Szám, szöveg, logikai típusok
– Számformátumok alkalmazása. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Egyéni számformátum kialakítása
– Saját képletek szerkesztése, cellahivatkozások használata
– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel
– Adatok bevitele különböző forrásokból
– Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
– Adatok elemzése, csoportosítása
– Nagy adathalmazok kezelése. Keresés, rendezés, szűrés
– Számítások végzése nagy adathalmazokon
– Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei

Fogalmak

cella, oszlop, sor,cellatartomány,munkalap, munkafüzet, adatimportálás; szöveg-, szám- és logikai típus; számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum,egyéni számformátum,relatív és abszolút cellahivatkozás, saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése,adatok keresése, rendezés, szűrés, adatok kiemelése formázással,diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Témakör: Adatbázis-kezelés
Óraszám:15 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– strukturáltan tárolt nagy adathalmazokat kezel, azokból egyedi és összesített adatokat nyer ki;
– a feladatmegoldás során az adatbázisba adatokat visz be, módosít és töröl, űrlapokat használ, jelentéseket nyomtat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri az adatbázis-kezelés alapfogalmait;
– az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– Strukturált adattárolás
– Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai
– Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása
– Lekérdezések készítése
– Szűrési feltételek megadása
– Függvényhasználat adatok összesítésére
– Jelentések készítése
– Adatok módosítása, hozzáfűzése, törlése

– Közérdekű adatbázisok elérése

Fogalmak

adatbázis, adattábla; sor, rekord; oszlop, mező; adattípus, kapcsolat, importálás, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; összeg, átlag, szélsőérték, darabszám, szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek, hozzáférési jogosultság

Javasolt tevékenységek

– Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása online adatbázisokból, például menetrendekből, film- és kulturális adatbázisokból, nyilvános adattárakból, az elektronikus naplóból
– Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével
– Adott adathalmaz, például települési, népesedési adatok esetén érvelés az adathalmaz táblázatkezelővel vagy adatbázis-kezelő rendszerrel történő feldolgozása mellett
– A hétköznapi, iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése és adatbázis-kezelő programba való bevitele
– Adott problémának megfelelő adattípusok választása, szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban
– Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése
– Összefüggések keresése nagyméretű adathalmazban
– Más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben adatok feldolgozása és következtetések levonása

Témakör: Mobiltechnológiai ismeretek

Óraszám:4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit;
– céljainak megfelelő alkalmazást választ, az alkalmazás funkcióira, kezelőfelületére vonatkozó igényeit megfogalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri és használja a mobiltechnológiát, kezeli a mobileszközök operációs rendszereit és használ mobilalkalmazásokat;
– az applikációkat önállóan telepíti;
– az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használata során együttműködik társaival.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

– A mobileszközök kezelőfelületének használata, személyre szabása, egyedi igényekhez beállítása
– Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása
– Alkalmazások erőforrásigényének felmérése
– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata
– Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása
– Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés

Fogalmak

mobiltechnológia, mobileszköz; alkalmazás, applikáció; alkalmazás telepítése, eltávolítása, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat, alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció

Témakör: Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Óraszám:8 óra

Tanulási eredmények
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- érti az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat;
- ismeri a következő elemi adattípusok közötti különbségeket: egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai;
- ismeri az elemi és összetett adattípusok közötti különbségeket;
- érti egy algoritmusleíró eszköz alapvető építőelemeit;
- érti a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- példákban, feladatok megoldásában használja egy formális programozási nyelv fejlesztői környezetének alapszolgáltatásait;
- szekvencia, elágazás és ciklus segítségével algoritmust hoz létre, és azt egy magas szintű formális programozási nyelven kódolja;
- a feladat megoldásának helyességét teszteli;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról;
- hétköznapi, oktatáshoz készült szimulációs programokat használ;
- tapasztalatokat szerez a kezdőértékek változtatásának hatásairól a szimulációs programokban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata
- A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. Szöveges specifikáció készítése
- A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek használata. Algoritmus leírása egy algoritmusleíró eszköz segítségével
- Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata
- Az elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése és használata
- Egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján
- Egyszerű típusalgoritmus használata
- A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben
- Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, feltételes ciklusok
- Eljárások, függvények alkalmazása
- A program megtervezése, kódolása
- Tesztelés, elemzés
- Objektumorientált szemlélet

– Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata

Fogalmak

algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, vektor, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, objektumorientáltság, típusfeladatok, tesztelés, elemzés, hibajavítás, hatékonyságvizsgálat

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

13. évfolyam

A 13. évfolyamon fontos szerepet kell kapniuk az olyan összetett problémák digitális eszközökkel történő megoldásának, amelyek akár egy munkahelyen, akár egy felsőoktatási intézményben végzett kutatómunka során felmerülnek. A tanulók egyre több olyan projektmunkát végeznek, amelyekben együttműködve egy valós, de az informatikától gyakran távol eső probléma feldolgozása során kell egyszerre többféle digitális eszközt és programot használniuk.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Online kommunikáció	4
A digitális eszközök használata	4
Szövegszerkesztés	10
Táblázatkezelés	10
Multimédiás dokumentumok készítése	10
Projektfeladat (portfolió) készítése	30
Összes óraszám:	**64**

TÉMAKÖR: Online kommunikáció

ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat;
- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
- ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét;
- ismeri és alkalmazza a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az online kommunikáció jellemzői
- Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során
- Az online közösségek szerepe, működése

FOGALMAK

chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek és alkalmazások használata
- Online közösségekben folytatott kommunikáció során a kialakult viselkedési kultúra és szokások, szerepelvárások használata
- A hálózati, közösségi portálok identitáskérdésének összetettebb kezelése, elemzése
- Az adatok védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása
- Fogyatékkal élők közötti kommunikációhoz kisegítő lehetőségek beállítása

– Tematikus és kulcsszavas információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása például technikai, szaktudományos és szépirodalmi területen
– A találati lista szűkítése, bővítése és szűrése, valamint hitelességének ellenőrzése

TÉMAKÖR: A digitális eszközök használata

ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket;
– követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával;
– céljainak megfelelően használja a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri a digitális eszközök és a számítógépek fő egységeit, ezek fejlődésének főbb állomásait, tendenciáit;
– tudatosan alakítja informatikai környezetét. Ismeri az ergonomikus informatikai környezet jellemzőit, figyelembe veszi a digitális eszközök egészségkárosító hatásait, óvja maga és környezete egészségét;
– használja az operációs rendszer segédprogramjait, és elvégzi a munkakörnyezet beállításait;
– igénybe veszi az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
– használja az állományok tömörítését és a tömörített állományok kibontását;
– tisztában van a digitális kártevők elleni védekezés lehetőségeivel;
– önállóan használja az informatikai eszközöket, elkerüli a tipikus felhasználói hibákat, elhárítja az egyszerűbb felhasználói hibákat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése
– Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése
– A digitális eszközök főbb egységei
– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei
– Operációs rendszer segédprogramjai
– Állomány- és mappatömörítés
– Digitális kártevők elleni védekezés
– Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés
– Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában
– Állományok kezelése, megosztása a felhőben

FOGALMAK

ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük,mobileszközök operációs rendszere,felhőszolgáltatások,szinkronizálás, etikus információkezelés

TEVÉKENYSÉGEK

- Projektfeladathoz szükséges digitális eszközök kiválasztása, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása mind szoftveres, mind hardveres szempontból
- A digitális eszközök biztonságos használatához szükséges lépések megtétele, az eszköz szoftveres karbantartása, vírusvédelme
- Az együttműködéshez szükséges állományok megosztása számítógépes hálózat segítségével

TÉMAKÖR: Szövegszerkesztés

ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival;
- adatokat táblázatba rendez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- speciális dokumentumokat hoz létre, alakít át és formáz meg;
- tapasztalatokkal rendelkezik a formanyomtatványok, a sablonok, az előre definiált stílusok használatáról;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tipográfiai ismeretek
- Hosszú dokumentumok készítése, formázása
- Közösen használt dokumentum kezelése, tárolása
- Korrektúra alkalmazása, változások követése. Verziókövetés
- Más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, formanyomtatványok, hivatalos dokumentumok

FOGALMAK

karakterformázás, bekezdésformázás, oldal kialakítása, stílus, sablon, megosztott dokumentum, megjegyzés, korrektúra, változások követése

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Más tantárgyakhoz kapcsolódó hosszú dokumentum szerkesztése projektmunkában, például tanulmány készítése irodalomból, történelemből, etikából
- Információforrások etikus használata, például tanulmány készítésekor irodalomjegyzék beszúrása, ábrajegyzék beszúrása
- Dokumentumok közös használata online felületen, például csoportmunkában kialakított tartalom létrehozása
- Korrektúra alkalmazása, változások követésének bekapcsolása, például egy dokumentum tartalmának közös véleményezése

TÉMAKÖR: Táblázatkezelés

ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adatokat táblázatba rendez;
- táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ;
- nagy adathalmazokat tud kezelni;
- az adatokat diagramon szemlélteti.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Szám, szöveg, logikai típusok
- Számformátumok alkalmazása. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Egyéni számformátum kialakítása
- Saját képletek szerkesztése, cellahivatkozások használata
- Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel
- Adatok bevitele különböző forrásokból
- Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
- Adatok elemzése, csoportosítása
- Nagy adathalmazok kezelése. Keresés, rendezés, szűrés
- Számítások végzése nagy adathalmazokon
- Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei

FOGALMAK

cella, oszlop, sor,cellatartomány,munkalap, munkafüzet, adatimportálás; szöveg-, szám- és logikai típus; számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum,egyéni számformátum,relatív és abszolút cellahivatkozás, saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése,adatok keresése, rendezés, szűrés, adatok kiemelése formázással,diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

TEVÉKENYSÉGEK

- Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból
- Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással
- A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy elterjedt táblázatkezelő programban
- Táblázatok megosztása és közös szerkesztése online táblázatkezelő felületen
- Nagyméretű adathalmaz elemzése a táblázatkezelő program lehetőségeivel
- Összefüggések keresése nagyméretű adathalmazban a táblázatkezelő program eszközeivel
- Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése
- Más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben az adatok feldolgozása táblázatkezelő program segítségével, és következtetések levonása az eredményekből

TÉMAKÖR: Multimédiás dokumentumok készítése

ÓRASZÁM:10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- digitálisan rögzít képet, hangot és videót, azokat manipulálja;
- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alkalmazza az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemeket új dokumentumok készítéséhez;
- gyakorlatot szerez a fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő, a bemutatókészítő eszközök használatában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Multimédia állományok manipulálása
- Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása
- Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

FOGALMAK

fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás,-megosztás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítése – például szkennerrel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal – és manipulálása
- Adott probléma megoldásához az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása, például kép, videorészlet beszúrása a bemutatóba
- Más tantárgyak projektfeladatainak megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztása. A projektfeladat bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

TÉMAKÖR: Projektfeladat: portfolió készítése

ÓRASZÁM:30 óra

Az értékelési célból összeállított portfólió olyan dokumentumok (papír alapú vagy digitális formátumú anyagok) gyűjteménye, amelyek rálátást engednek a tanulónak a rendészet és közszolgálat területen szerzett tudására, jártasságára, hozzáállására.

A 13. évfolyamon az informatika tantárgy feladatkörébe tartozik ezen projektfeladat informatikai támogatása, azon ismeretek felelevenítése és alkalmazása, amelyek a digitális rendszerezést, szerkesztést elősegítik. Célja továbbá, az esztétikus megvalósítás támogatása, valamint a tanuló segítése abban, hogy munkáját, prezentáció segítségével megvédhesse, bemutathassa a szakmai vizsgabizottság előtt.

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

Közszolgálati technikus ágazaton:

- Képes digitális formában megvalósítani, rendezni, az elmúlt évek során keletkezett dokumentumait: tanulmányi versenyeredmények; - legalább „B1" típusú államilag elismert komplex nyelvvizsga bizonyítvány, vagy rendészeti szaknyelvi nyelvvizsga; - egyéb szakmai, sport vagy tanulmányi elismerések, díjak, jutalmak; - a tanulmányai alatt készült, olyan szakmai tartalmú produktum, elért siker, melyet a tanuló saját fejlődése szempontjából értékesnek ítél meg; - egyéb, a közszolgálati alapkompetenciák kialakulását, fejlesztését segítő tevékenységekről szóló igazolás (pl. polgárőri szolgálat, társadalmi felelősségvállalást erősítő önkéntes tevékenység – közösségi szolgálat, tartalékos katonai szolgálat stb.).
- a tanév során elvégzett gyakorlati foglalkozás keretében megismert igazgatási cselekményekről anonimizált dolgozatban történő beszámoló (pl. a fogyatékkal élő személyekkel való bánásmód bemutatása, akadálymentes ügyfélszolgálat ismertetése; a kormányhivatali szervezeti struktúra és rendszer bemutatása);
- - a tanév során elvégzett gyakorlati foglalkozás keretében megismert, egyes közigazgatási hatósági eljárási cselekmények anonimizált bemutatása az adott eljárási cselekményhez kapcsolódó dokumentum elkészítésével;

Turisztikai technikus ágazaton:

- A vizsgázó az iskola székhelye szerinti régióban megtalálható, a tanuló által választott egy turisztikai attrakciót és egy szálláshelyet és annak szolgáltatásait bemutatja. A bemutatót elektronikus formában, szövegszerkesztő program használatával készíti el, a vizsgát szervező szakképző intézmény által megadott határidőre és e-mail címre beadja. Az elkészített dokumentum formai követelményei: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus:Times New Roman/Arial , betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetőek a minimum terjedelmen felül. A vizsga keretében szóban és PPT formátumban prezentálja.

Pénzügyi-számviteli ügyintéző ágazaton:

- A tanuló a 11-13. évfolyam tanulmányi időszaka alatt készíti el a digitális portfóliót, amely bemutatja egyéni tanulási útját és személyiségének fejlődését. A portfólió célját, szempontjait és szerkezetét az érintett szaktanárral közösen, a 11. évfolyam elején kell egyeztetni, amely vezeti a tanulót a portfólió elkészítésében és az (ön)reflexiók megfogalmazásában. Egységbe szerkesztett digitális portfóliót egy megjelölt tárhelyre és időpontig kell feltölteni.
- **A témakör tanulása eredményeként minden ágazaton a tanuló:**
- vizsgaprodukt létrehozása során alkalmazza a szövegszerkesztésben, táblázatkezelésben, multimédiás tartalmak előállításában, digitális eszközök használatában megszerzett ismereteit.
- gyakorlatot szerez a fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő, a bemutató készítő eszközök használatában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Multimédia állományok készítése
- Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása
- A projektfeladat, elkészítése és bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

FOGALMAK

fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítése – például szkennerrel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal
- Adott probléma megoldásához az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása, például kép, videorészlet beszúrása a bemutatóba
- A projektfeladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztása. A projektfeladat bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAI TUDÁSNAK MEGFELELŐ SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

TESTNEVELÉS

heti 5 óra, heti 4 óra (9. 10. évfolyam), heti 3 óra (11. 12. évfolyam), heti 5 óra (3 testnevelés, 2 tánc 9. évfolyam)
Projektmunka: 5 óra/ évfolyam

A testnevelés és egészségfejlesztés műveltségtartalma ezen az iskolafokon – már a mérlegelő gondolkodásra alapozva – tovább mélyíti és bővíti a sportolás, aktív pihenés alkalmazásához szükséges ismereteket és mozgásos tevékenységeket, és az ehhez tartozó kompetenciákat. Ebben a szakaszban a munkaerőpiac kompetenciaelvárásainak és a Nat kulcskompetenciáinak tudatosítására és a Nat-nak megfelelő sportműveltség, sportágismeret elsajátítására kell elsősorban törekedni. További cél az önálló felelősségvállalás, a munkavállalásra alkalmazhatóság, a munkabírás, a tanulás és mozgás helyes aránya, a választás kialakítása a saját, előnyben részesített rekreációs terület irányába, és az azokkal kapcsolatos tudás összefoglalása, továbbfejlesztése. A műveltségterület ebben az életszakaszban közvetíti a civilizációs betegségek ismeretét, felismerési módjait, az ezek elleni küzdelem lehetőségét, módját.

A diák alapvetően képessé válik az eddig megszerzett tudás, kompetenciák birtokában a tárgyi és eszköztudását fejleszteni, valamint felelősen végig tudja gondolni a jövőjét sarkalatosan befolyásoló események fontosságát, azok szerepét. A kerettantervben megjelenő mozgásos és kognitív tartalmak sikeres akkomodációjának érdekében inkább a tanuló változó körülményekhez kapcsolódó alkalmazkodóképességét és nem a mozgásreprodukáló képességét fejlesztjük. A különböző testgyakorlási formák hozzájárulnak az általános értékteremtés mellett a közös és az egyéni érdekek képviseletéhez, valamint erősítik a tantárgy alapvető és aktuális motivációs tényezőit, pl. ötletszerzés, élményszerzés, jókedv, kaland, testformálás, fogyókúra, párválasztás, kikapcsolódás, feszültséglevezetés, örömszerzés, baráti kör, önmegvalósítás, teljesítménykontroll, sportolási divatok.

A kívánt célállapotban a szakképzési tanulmányait befejező fiatal képes a mozgáskommunikáció sokoldalú felhasználására, az iskolai testnevelésben tanult testgyakorlati ágak technikájának teljesítményhez kötött bemutatására, a testi képességekhez, az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek alkotó felhasználására, az egyéni és társas játékok, sporttevékenységek szervezéséhez szükséges ismeretek átadására és bemutatására.

A kerettanterv minden tanuló számára biztosítani kívánja a hatékony és élményszerű motoros tanulást. Módszereiben döntően a játékos cselekvéstanulást, az adekvát játékok és versengések alkalmazását helyezi előtérbe. Az egységesség és differenciálás elvét az általa vezérelt gyakorlatok során a legfőbb értékek közé sorolja. Ebben az oktatási szakaszban is megkülönböztetett figyelmet fordít a belső, didaktikai differenciálásra. Ez a záloga annak, hogy minden tanuló eljusson a megszerezhető tudás legmagasabb szintjére és megvalósulhassanak a társadalmi érdekeket is kifejező tantárgyi célok. A differenciálás alappillérei a tanulói képességek különbözősége, a motivációs háttér és a testneveléshez kapcsolódó egyéni célok. A fejlesztő munka igazodik a tanulásban mutatkozó alapvető tendenciákhoz, de az oktatási-nevelési folyamatban bekövetkező változásokhoz is. A belső didaktikai differenciálás emeli a motoros tanulás, de egyúttal a személyiségfejlesztés egyéb dimenzióiban bekövetkező fejlesztés hatásfokát is. A motoros tanulás sajátossága ugyanis, hogy a tudáshoz, a teljesítményhez vezető úton formálódnak az értelmi, érzelmi-akarati, szociális képességek és tulajdonságok. A fejlesztés várt eredményei ennek megfelelően a készségekben, a képességekben, az ismeretekben és az attitűdökben megfogalmazható követelményeket is tartalmaznak.

A szakképzési folyamat kimeneti szakaszához közeledve a tudatosan tervezett, rendszeres képzésben megjelenik a testkultúrához tartozó, a sportkultúrát és sportműveltséget

fejlesztő szabály-, élettani, anatómiai, illetve sporttörténeti oktatás, megteremtve a szükséges alapot és lehetőséget a közép- és emelt szintű érettségi vizsga sikeres teljesítéséhez, valamint az *állampolgárságra, demokráciára nevelés és az erkölcsi nevelés* segítéséhez. Az évfolyamszakasz vége az általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasznak tekinthető – előtérbe lép a *pályaorientáció,* a saját életút iránti *felelősségvállalás*. A tanulók értik, tudják a kultúra és a testkultúra kapcsolatrendszerét, a mozgásigény és mozgásszükséglet alakulását a biológiai fejlődéssel összhangban, az önálló testedzés elméleti és gyakorlati alapjait, a testi képességek és a mozgásműveltség sokoldalú fejlesztésének módozatait, a *testi és a lelki egészség* megőrzésére vonatkozó lehetőségeket. Az alternatív, szabadtéri sportok kapcsán hangsúlyt kap a *környezettudatos* nevelés is.

Mindezek adják az egészségtudatos, sportos felnőtt élet kialakításának bázisát. Megteremtik az élethosszig tartó mozgásos tevékenységekhez szükséges felelős döntések elegendő és rugalmasan bővíthető információs készletét – kiteljesedik az *önértékelés*. Kialakítják a társas viszonyokba ágyazott személyes identitást, és képessé teszik a fiatalt arra, hogy a sportban átélt konkrét élményeket szimbolikus síkon értelmezze, az élet más területén szerzett tapasztalataival összevesse, és az összefüggéseket megértse – ezáltal erősödik a *nemzeti öntudat, a hazafias nevelés*.

Ebben a szakaszban célként jelenik meg az iskolai műveltség differenciált megszilárdítása, amelyben már feltűnnek a szakképzés előkészítéséhez, a pályaválasztáshoz, a munkavállalói szerepekhez szükséges kompetenciák. Ez a szakasz a tudás alapvető tényezőit és összetevőit a tartalomba ágyazott képességfejlesztés elvének a szem előtt tartásával szilárdítja meg. Ebben az életkorban már kiemelten valósulhat meg – a kognitív fejlesztési oldal figyelembevételével – a testnevelés és sport oktatásában az alapvető egészséggel és önismerettel kapcsolatos értékek elsajátítása.

A tantárgy tanításának alapja a szaknyelv fejlődését biztosító *kommunikációs kompetenciák*. Célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon elemezni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. Mindezek mellett tudatosan és minden tekintetben kielégítő módon kommunikáljanak, és saját véleményüket artikuláltan, határozottan fejtsék ki az egészségtudatos életvitellel kapcsolatban és a társaknak nyújtott segítségadás során.

A sikeres interperszonális részvétel érdekében elengedhetetlen a viselkedési szabályok és az általánosan elfogadott magatartás megértése, ezáltal fejlődik a *személyes és társas kapcsolati kompetenciák*. E kompetenciák alapját az a készség képezi, hogy építő módon tudjanak a tanulók *kommunikálni*, nézőpontokat kifejezni és megérteni, bizalmat keltő módon tárgyalni, és képesek legyenek az együttérzésre. Az egyénnek tudnia kell kezelni a stresszt és a frusztrációt, és építő módon kell ezeket kifejezésre juttatnia, továbbá különbséget kell tudnia tenni a személyes és a szakmai szféra között.

A sport- és mozgáskultúra bázisára építve fejlődnek a *munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*, miszerint egyénileg és csapatban is képesek a személyek dolgozni. Kialakul az egyén saját erős és gyenge pontjai megítélésének képessége, valamint az a képesség, hogy az egyén a kockázatokat értékelni és adott esetben vállalni tudja. A mozgásminőség és mozgáskivitelezés elemzésén keresztül fejlődnek a *kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái*.

9. évfolyam: heti 5 óra, heti 4 óra, heti 3 óra (+néptánc 2)
10. évfolyam: heti 5 óra, heti 4 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Sportjátékok**	**Órakeret 9.évf.: 45; 36; 27 óra Órakeret 10.évf.: 40; 32 óra**
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő technikai és taktikai, elméleti és gyakorlati tudás. Aktív részvétel az előkészítő játékokban, sportjátékokban. Figyelmes és hatékony munkavégzés a gyakorlásban. Csapatjátékos tulajdonságok ismerete. Sportszerűség; a szabálykövető magatartás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A választott legalább két labdajátékra vonatkozóan: Az új játékfeladatokban, játékszituációkban a technikai, taktikai és szabályismeret tudatos és felelős alkalmazása, bővítése. A sportjáték-specifikus képességek megerősítése. A játékszituációk, játékfeladatok magasabb gondolkodási, motoros szinten történő megoldása a szabálykövetés, a csoportkonszenzus és az ellenfél tisztelete szempontjából is.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG A labdajátékokra felkészítő mozgásfeladatok *Speciálisan előkészítő, rávezető, képességfejlesztő feladatok és testnevelési játékok* A labda nélkül végzett mozgások – szlalomfutások (változó irányokba), vágták, irányváltások, taposások helyben, súlypontemelkedések, ugrások páros és egy lábbal, váltott lábbal – gyakorlási hatékonyságának, játékban való eredményes használatának továbbfejlesztése. Az alapmozgások nagyszámú variációja irányban, sebességnöveléssel. A reakcióidő és a társ mozdulatára reagálás optimumának elérése. A helyezkedés, helyzetfelismerés továbbfejlesztése a labdáért való harcban, cselek labdával és labda nélkül, küzdések váll-váll érintéssel a labda megszerzéséhez. Labdás ügyességfejlesztés egy-két labdával, a labdás ügyességfejlesztés összetettebb játékai: a labda fogadása, kezelése fokozódó lendületben, magasságban, távolságban, a labda továbbítása gyorsabban, lendületesebb, változó magasságokban, futás közben, labdavezetés, haladás a labdával gyors irányváltásokkal és ritmusváltásokkal. Az adott sportjáték technikái gyakorlása testnevelési játékokban, kidobós, fogójátékok labdával, labdaszerző és -védő játékok, cicajátékok, pontszerzők, stilizált játékok, szabadon alkalmazott technikai-taktikai elemek és szabályismeretek mellett is. A mozgástanulást segítő eszközök használata (szemüveg, célkeret stb.). Bonyolultabb – kooperatív, kreatív – testnevelési és sportjátékok (pl. játékszabályok dinamikus változtatása, esélykiegyenlítő játékok, fordított eredményszámítás). A sportjátékokra való előkészítésen túlmutató, stratégiai jellegű, az életszerepekre felkészítő és inklúziót támogató játékok. *Bemelegítés labdajáték foglalkozásra – részleges tanári irányítással* A bemelegítési modell ismételt gyakorlása és az önálló bemelegítésre való felkészítés. A modell minimális tartalma: sportjáték-specifikus futó-ugrómozgások, labda nélküli és labdás gyakorlatok az ízületek átmozgatására, labdavezetések variációi helyben és haladással, páros,		

mikrocsoportos labdás gyakorlatok, bemelegítő testnevelési játékok labda nélkül és labdával, az adott labdajáték specifikus technikai és taktikai előkészítő gyakorlatai.
A választott labdajátékok technikai és taktikai elemeinek gyakorlása, tökéletesítése, alkalmazása új variációkban, szituációkban.

Kosárlabdázás
Technikai elemek
Fokozódó lendületben, magasságban, távolságban, csökkenő hibaszázalékkal végrehajtott technikai elemek.
Taktikai elemek
Kisebb csapatrészekben azonos létszámmal egymás elleni játék teljes anyagának beépítése az 5:5 elleni játékba, félpályás és egészpályás gyakorlatokkal.
Emberfölényes helyzetek támadásban, védekezésben.
Emberfogás, területvédekezés. Ötletjáték támadásban.
A speciális feladatok megoldása (feldobás, alap- és oldalvonal-bedobás, büntetődobás utáni támadás és védekezés).

Kézilabdázás
Technikai elemek végrehajtása *fokozódó lendülettel, erőközléssel, magasabban és távolabbra, csökkenő hibaszázalékkal*
Labda nélkül: Gyorsfutások közben, a társ futómozgásának követése. Térnyerésre törekvés indulócselekkel mindkét irányba. A kapus mozgástechnikája.
Labdával: Alaphelyzetek, alapmozgások, támadó, illetve védő játékos esetén. Labdakezelési gyakorlatok 2-3-4-es csoportokban, egy-két kézzel. Átadások talajról és felugrásból cselezés után. Indulócsel, átadócsel, lövőcsel, cselkapcsolatok alkalmazása mindkét oldalra. Kapura lövések bevetődésből is.
Taktikai elemek növekvő együttműködéssel és eredményességgel
Támadó taktika: Zárás, leválás alkalmazása. Támadásbefejezések lerohanásból, rendezetlen védelem elleni játékból. Szélsőbefutások. Beállós játék. A test-test elleni játék a támadásban.
Védekező taktika: Vegyes védekezés alkalmazása a játékban. Ütközés talajon és levegőben. 4:2 elleni védekezési rendszer. A test-test elleni játék a védelemben.

Labdarúgás
Technikai elemek fokozódó kitartással, variációban, lendületben, magasságban, távolságban, csökkenő hibaszázalékkal
A labdás koordináció minőségi fejlesztése. Labdakezelések mozgás közben és irányváltoztatással, átadások különböző mértani alakzatokban. Rövid és hosszú labdaátadások talajon vagy levegőben. Átadások, átvételek mélységi, szélességi játékhelyzetek kialakításával.
Induló-, futó-, átadási és lövőcselek védővel szemben. Fejelések technikái levegőből, társnak vagy kapura.
Taktikai elemek a variációk növelésével és végrehajtási minőség emelésével
Posztok betöltése: kapus, védő, középpályás, támadó.
Rombuszban 4 játékos feladatmegoldása mélységben, szélességben, folyamatos helycserékkel.

Röplabda
Technikai elemek optimális erőközléssel, fokozódó magasságban, pontossággal, folyamatossággal, csökkenő hibaszázalékkal

A mélységlátást, labdához való igazodást elősegítő gyakorlatok, társtól dobott vagy falra feljátszott labdával. Gurulások, vetődések. Célba ütések és érintő labdatovábbítások mozdulatlan, majd mozgó céltárgyra vagy társhoz. A sáncolás technikája egyénileg és párban. *Támadás és védekezés alapvető megoldásai* két-három támadási technikák védelem nélkül és védelem ellen, védekező feladatok, biztosítás, változatos támadásbefejezések (erő, ív, elhelyezés stb. szempontjából). Kooperativitás és versengés a labdajátékokban, a szabályok – játékszabályok begyakorlása – játékvezetési gyakorlat. Az elsajátított játéktudásnak megfelelő színvonalú játékszabályok alkalmazása, betartatása növekvő tudatossággal és önállósággal az osztályszintű gyakorlások és mérkőzések során. Játékszituációk előidézése egy-egy szabály begyakorlására, a játékszituáció megállítása, elemenkénti ismétlése a szabálytalanság korrekciója érdekében. Játék egyszerűsített és fokozatosan bővülő szabályokkal. Rövidített játékidővel gyakorlás, osztálymeccsek, villámtornák a diákolimpiáknak megfelelő versenyszerű körülmények és a helyi szabályozás szerint. Differenciált mennyiségű és minőségű játéklehetőség biztosítása. Rövid játékvezetői gyakorlás a tanárral együtt, rögzített, változtatható, egyszerűsített játékvezetésben. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Játéktípusok, szabályok, stratégiák működtetése. A tanult játékstratégiák (támadó és védő alaptaktika, emberelőnyös-emberhátrányos játékszituációk) felhasználása a taktikai magyarázatok, beszélgetések és játékszervezés során. Az animáció alkalmazása a játékok továbbfejlesztésében. Különböző életkorra, az egyénre és a helyzetre jellemző érzelmi önkontroll. A siker egyéni és csoportos átélése, a kudarc elfogadása, mint a tevékenység természetes velejárója. Az alkotó, kooperatív mozgásos tevékenységek kezdeményezése, az ötletek kulturált megfogalmazása és megvalósítása. Az együttjátszás előnyeinek, jelentőségének képviselete.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játékrendszer, taktika, támadási rend, védelmi rend, önszerveződés, problémaorientált taktikai megoldás, támadási stratégia, védekezési stratégia, megegyezésen alapuló játék.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák**	**Órakeret: 9. évf.: 30; 24;(18+72) óra Órakeret: 10. évf.:32; 26 óra**
Előzetes tudás	Részlegesen önálló, balesetmentes gyakorlás. Az alapvető torna mozgáselemek önálló bemutatása. Az aerobik kargyakorlatok és lépésgyakorlatok, alaplépések, haladások összehangolása a zenével. A kötél biztonságos mozgatása. A szabályok érthető megfogalmazása. A gyengébbeknek, a segítségre szorulóknak feltétel nélküli segítségadás. Sportágak versenyrendszeréről alapismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az iskolai tornajellegű feladatok, táncos mozgásformák során a reális énkép további alakítása. A gyakorlás során segítség adása és elfogadása, mások bátorítása révén a tevékenységek állandó motivációs hátterének biztosítása.	

	Szabadabb és differenciáltabb önálló részvétel, az alkotókészség, kreativitás fejlesztése a gimnasztika, torna, esztétikai sportok, és a helyi tantervben választott sporttáncok, történelmi és néptáncok mozgásrendszerén belül. Az esztétikus mozgás, a feszes, megtartott testmozgás további javítása. A test térbeli, időbeli és dinamikai érzékelésének, valamint a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának továbbfejlesztése. A táncmotívumok ritmikailag, plasztikailag pontosabbá, az újabb koreográfiák, művészeti előadások tudatosabbá tétele. A saját kultúra újrateremtése iránti igény erősítése, a más népek kultúrája iránti tisztelet erősítése. Az ismeretek körének bővítése az adott versenysportágak hazai élvonaláról, ennek révén a nemzeti öntudat fejlesztése.

Ismeretek/fejlesztési követelmények

MOZGÁSMŰVELTSÉG

Gimnasztika

Térbeli alakzatok – rendgyakorlatok

Alakzatok, mozgások zárt rendben, alakzatváltozások. Variációk a ritmusban, a tempóban történő változtatással, rendgyakorlatok zene nélkül és zenére is.

Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok

8-16 ütemű gimnasztikai gyakorlatok egyidejű fejlesztő hatásokkal, kiemelten a mély hát- és hasizmok, a függesztő öv, a lábboltozat izomzatának optimális és precíz működése által. Gimnasztikai gyakorlatok alkalmazása az izommunka jellege szerint (nyújtó, erősítő, ernyesztő-lazító) arányosan, minden testrész mozgásaira kiterjedően, növekvő önállósággal a gyakorlatok kiválasztásában, növekvő önállósággal a gyakorlatsorok összeállításában.
A gyakorlatok variálása szempontjai szerinti változatok a mozgásütem változtatásával, a kiinduló helyzet és kartartás változtatásával, a kéziszerek – súlyzó, bordásfal, pad, medicinlabda – alkalmazásával. A dinamikus és statikus erőkifejtés megkülönböztetése.
A különböző erőadagolás változatos gyakorlatai alkalmazása.

Összetett, komplex, fizikai képességeket fejlesztő gyakorlatok

Szabadgyakorlati alapformájú és természetes gyakorlatok differenciáltan, egyénre szabottan, állandó gyakorlási jelleggel. Erőgyakorlatok az egyén számára optimális ellenállás leküzdésével. Aerob állóképesség-fejlesztő eljárások a gimnasztika eszközeivel.
Az elrugaszkodás (dobbantás) gyorsaságának fejlesztése. Az egyensúlyozás továbbfejlesztésére a statikus helyzetek időtartamának és bonyolultságának növelése. Az esztétikus mozgások előadásmódja segítésére a testtartást biztosító kondicionális és koordinációs képességfejlesztő eljárások gyakorlása.
Mászások, függeszkedések differenciált követelménnyel, az 1–8. osztályban elért egyéni szint szerinti fejlődést követő rendszeres kontrollal.

Torna

Célirányos előkészítő és rávezető gyakorlatok, mozgásszabályozó, mozgásalkalmazó, átállító és mozgástanuló jelleggel. **Talajon és gerendán vagy felemáskorláton, illetve korláton vagy gyűrűn** a korábbi követelményeken nehézségben túlmutató mozgásanyag tanulása, gyakorlása egységesen és differenciáltan.

Akrobatikus gyakorlatok – talajtorna

Tartásos gyakorlatelemek végzése: tarkóállás, fejállás, kézállás, mérlegek kéztámasszal, mérlegállások, spárgák, hidak.

Mozgásos gyakorlatelemek végzése: gurulóátfordulások különböző irányokba, tarkóbillenés, fejenátfordulás, cigánykerék, vetődések, átguggolások, átterpesztések, lábkörzések, dőlések,

felállások, egységesen az alapformában és differenciáltan a variációkban. Az esztétikus és harmonikus előadásmód rávezető eljárásai (feszítések, fejtartás, válltartás, spicc kidolgozása). Az elemek mennyiségének és nehézségi fokának továbbfejlesztése – differenciáltan. Az egyéni optimum, az önálló bővítés lehetőségének megjelenítése az elemkapcsolatokban, gyakorlatokban.
A gyakorlatbemutatás rítusa minőségi paraméterek hozzáadásával történik az ellenőrzések során.
Szertorna
A helyi tanterv által meghatározott szeren vagy szereken történik: egységesen az alapformában, differenciáltan a variációkban és az elemek mennyiségében és nehézségi fokában, egyénre szabott segítségadással társak és/vagy tanár közreműködésével, önálló tervezéssel és gyakorlással.

Szertorna fiúk számára
Korláton gyakorlás – terpeszülés, harántülés, nyújtott támasz, hajlított támasz, oldaltámaszok, lebegőtámasz, lebegő-felkartámasz, felkarfüggés, alaplendületek támaszban és felkarfüggésben, beterpesztések, terpeszpedzés, támlázás, szökkenés, fellendülés előre terpeszülésbe, felkarállás, felugrás beterpesztéssel támasz ülőtartásba, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás.
Gyűrűn gyakorlás – kéz- és lábfüggések, függések, lefüggések, mellső függőmérleg, hajlított támasz, nyújtott támasz, alaplendület, lendületvétel, húzódás-tolódás támaszba, vállátfordulás előre, homorított leugrás, leterpesztés hátra.

Szertorna lányok számára
Gerendán gyakorlás – állások, térdelések, ülések, fekvések, térdelőtámaszok, mérlegek, guggolótámaszok, fekvőtámaszok, támaszban átlendítés, belendítés, hasonfekvésből emelés fekvőtámaszba, térdelőtámaszba, fordulatok állásban, guggolásban. Szökdelések, lábtartás-cserék, felugrás egy láb át- és belendítéssel, homorított leugrás, terpesz csukaugrás.
Felemáskorláton gyakorlás – támaszok, harántülés, térdfüggés, fekvőfüggés, függőtámasz, függésből lendítés, átguggolás, átterpesztés fekvőfüggésbe, pedzés, lendület előre-hátra függésben, támaszban lendület lebegőtámaszba, kelepfellendülés támaszba, fordulat fekvőfüggésben, térdfellendülés, guggoló függőállásból fellendülés támaszba, támaszból átfordulás előre fekvőfüggésbe, felugrás támaszba, felugrás függésbe, leugrás támaszból, alugrás, nyílugrás.

Szertorna – szerugrás, ugrószekrényen gyakorlás
Gyakorlás és kontroll a tanuló előzetes tudása és testalkata figyelembevételével. Az 5–8. osztályban tanultak továbbfejlesztése, az első és második ív növelése.
Felguggolások – homorított ugrások, vetődések, kanyarlatok, bukfencek, guggoló átugrások, terpeszátugrások, lebegőtámasz.
Bemelegítés a torna gyakorlásához, egy specifikus jellegű mozgássor megtanulása.
Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk működtetése növekvő tanulói önállósággal. A segítségadás technikái, felelős külső kontrollal – a hibajavítás beépítése a mindennapi gyakorlási szokásokba.
Versenyszituációkon keresztül a szabályok – pontozási hierarchia és szemlélet – gyakorlása, az 5–8. osztályban tanultak továbbfejlesztése.

Néptánc gyakorlása:
A magyar néptánckincs egyszerűbb motívumai és azok kapcsolatai (alkalmazhatók a Dráma és tánc kerettantervben kidolgozottak is).

Egy dunántúli és/vagy alföldi tánctípus motívumai és rövid táncfolyamata megtanulása, gyakorlása, előadása. Dunántúli ugrós és csárdás – dudálás, cifra és variációi, lengetők, bokázók, csárdás lépések, ridák, lezárók. Kalocsai mars – feröer lépés, fércelés, lenthangsúlyos rida, keresztlengető, ugrós motívumok páros és négyes forgással. *Egyéb tornajellegű mozgásformák*: A tornajellegű kondicionális és koordinációs képességek és készségek alkalmazása más – a helyi lehetőségek szerint a helyi tantervben rögzített – mozgásrendszerekben. Gúlatorna, falmászás, gumiasztal, eszközös táncok stb. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A szakkifejezések és vezényszavak ismerete, a legismertebbek önálló használata a tervezésben, segítségadásban és a hibajavítás értelmezésében. A saját test szemlélése, elfogadása, változásainak követése, és az ezzel kapcsolatos félelmek, szorongások, frusztrációk megfogalmazásának képessége (önreflexió), átélése és tudatos felvállalása. A nemnek megfelelő mozgás dinamikájának és/vagy esztétikájának ismerete. A saját és társ testi épsége iránti felelősségvállalás. A társak gyenge, esetleg sérült oldalának segítése, az erősségek elismerése, támogatása. A divat és a média testkultúrára ható kedvező és kedvezőtlen tényezőinek szétválasztása (értékfelismerés, önértékelés). Tájékozottság a tanult versenysportágak versenyrendszeréről, a magyar élsportolók eredményeinek ismerete.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szaknyelvi kifejezés, elem, vezényszó, táncmotívum.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Atlétika jellegű feladatok**	**Órakeret 9. évf.: 35; 28; 21óra Órakeret 10. évf.:28; 22 óra**
Előzetes tudás	A térdelő- és állórajt technikája, a fokozó- és repülőfutás összehangolt kar- és lábmunkája. A rövid- és hosszú távú futásnál irambeosztási tapasztalat. Váltás alsó botátadással. Távolugrás guggoló technikája. Kislabdahajítás beszökkenéssel. Lökőmozdulat oldal felállásból, dobások lendületvétellel is.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az atlétikai mozgásokat befolyásoló jellegzetes biomechanikai törvényszerűségek megismerése, egyre tudatosabb alkalmazása. Jártasság kialakítása az egyes szakági technikákban. Az emberi teljesítőképesség jelenlegi határainak viszonyítása a saját teljesítményhez, ennek révén az önismeret fejlesztése. Az egyéni teljesítmény túlszárnyalására ösztönzés. Az általános atlétikus képességek továbbfejlesztése, a más sportágakban történő alkalmazhatóság érdekében is.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG Futások, rajtok *A képességfejlesztés gyakorlatai*		

Az 5–8. osztályban végzett futóiskolai feladatok gyorsabban, erősebben és tudatosabban. Futóiskolai és futófeladatok bemutatás nélküli végrehajtása. Iramfutások. Aerob állóképesség fejlesztése, a kitartó futás távjának további növelésével, az önismeretre, a korábbi tapasztalatokra épített, a távnak megfelelő egyéni iram kialakításával. Akadályok felett 5-4-3 lépéses ritmusfutások könnyített magasságon és távolságon. Tartós és résztávos állóképesség-fejlesztő módszerek gyakorlása.
A sportági technika gyakorlása
Futások 30-60 méteren. A térdelőrajt szabályos végrehajtása a rövid és hosszú sprintszámokban. A váltófutás botátadási technikáinak, a váltótávolság kialakításának (segédjelek alkalmazásával), és a váltás szabályainak gyakorlása. A gátfutás lendítő és elrugaszkodó lábmozgásának ismerete. A rövid, közép- és hosszú távok közötti futótechnika megkülönböztetése.
A tartós futás technikájának kontrollja, az egyéni tartós futás sebességének kialakítása az önálló gyakorlás elősegítése érdekében.
Játékok és versenyek
Rajtversenyek, sprintversenyek. Fogójátékok. Egyéni, sor- és váltóversenyek gyors-, akadály- és váltófutással. Egyéb testnevelési játékok futófeladatokkal.

Ugrások, szökdelések
A képességfejlesztés gyakorlatai
az 5–8. osztályban végzett ugróiskolai feladatok továbbfejlesztése, koordináltabban, nagyobb kiterjedéssel, erővel és tudatosabban, egylépéses sorozatelugrás, illetve kétlépéses sorozat felugrás.
A sportági technika gyakorlása
Az ugrás előtti utolsó három lépés ritmusának kialakítása.
Az elrugaszkodó láb és a lendítő láb, kar megfelelő mozgásának összehangolása. A lépő távolugró technika végrehajtása, aktív leérkezéssel. Az egyéni nekifutás próbái nagyobb elugró terület kijelölése mellett.
Az átlépő technika végrehajtása, 5-7 lépéses íven történő nekifutás.
A flop-technika gyakorlása, s az egyéni nekifutó távolság kimérése és rögzítése. Az egyéni magasugró technikák megismerése, mozgástapasztalat szerzése növekvő teljesítményre törekvés nélkül.
Játékok és versenyek
Távolugróversenyek helyből és egyéni nekifutással. Magasugróversenyek egyéni nekifutással (érintő ugrások). Egyéni, sor- és váltóversenyek ugró és szökdelő feladatokkal. Egyéb testnevelési játékok ugrásokkal és szökdelésekkel.

Dobások
A képességfejlesztés gyakorlatai
Különböző szerekkel változatos dobásformák végrehajtása egy és két kézzel, különböző kiinduló helyzetekből. Speciális erősítés kézisúlyzókkal, súlyzókkal, erőgépekkel.
A sportági technika gyakorlása
Célba és távolságra dobások hajító, lökő és vető mozdulattal.

Hajítás nekifutással, ötlépéses dobóritmusban. A lekészítés technikájának és az impulzus-lépés, beszökkenés szerepének ismerete.
A háttal felállásból történő lökés technikájának ismerete.
Szabályos lökés végrehajtása oldal vagy háttal felállásból súlygolyóval vagy medicinlabdával.
Az egy- és kétkezes vetések technikái. Az ideális kirepülési szög a különböző dobásoknál, szerepük a jobb eredmény elérésében.

Játékok és versenyek
Kislabdahajító és szabadon választható egyéb dobószerrel versenyek helyből és lendületszerzéssel. Súlylökő versenyek. Célbadobó versenyek.
Dobóiskolai versengések.

Bemelegítési modellek gyakorlása a kocogások, futások, ugrások, dobások végzése és a versenyek előtt.

ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS
A futóversenyek, a váltás szabályainak ismerete.
A középtávok állórajtra vonatkozó szabályainak, a köríven futás szabályszerűségeinek, a repülőrajt előnyeinek ismerete.
A savasodás jellegzetes hatásainak és annak teljesítőképességre gyakorolt hatásának ismerete.
Az állóképesség-fejlesztő módszerek ismerete.
A nekifutás jellemzőinek ismerete távol- és magasugrásnál.
Az ugrószámok főbb szabályainak és a sérülések megelőzésének ismerete.
A dobások főbb versenyszabályainak és balesetvédelmi, biztonsági rendjének ismerete.
A magyar olimpiai futó-, ugró- és dobóeredmények ismerete.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Reakcióidő, mozdulat- és mozgásgyorsaság; lépéshossz, lépésfrekvencia; irambeosztás, pihenőidő; ugróláb, lendítőláb, felugrás, elugrás; optimális sebesség, maximális sebesség; súlypont, szögsebesség, pördület, fordulat, hatás-ellenhatás, belső ritmus, dinamizmus.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek**	**Órakeret 9. évf.: 35; 28; 21 óra Órakeret 10. évf.:35; 28 óra**
Előzetes tudás	Motorikus képességek, mozgástapasztalatok. Balesetmentesen végzett, kevéssé ismert, szokatlan sportmozgások. A természetben űzhető sportok alapszabályai. A legfőbb balesetvédelmi és biztonsági szabályok alkalmazásszintű ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A helyi tárgyi feltételek függvényében legalább négy választott sportági mozgással a kívánt edzéshatás és élményszerzés elérése. Felkészítés az önálló vagy önszerveződő sporttevékenységek űzésére. A szervezet edzettségének, ellenállásának növelése a tudatosan szabadtéren tartott foglalkozásokkal. A testneveléssel és a sporttal kapcsolatos pozitív beállítódás, elköteleződés kialakítása az élményszerű, változatos és kötetlen foglalkozások által.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG A választott sportági mozgások (legalább 4) mozgásműveltségének fejlesztése. Az 5–8. osztályban felsorolt lehetséges sportok, vagy/és a helyi lehetőségek adta egyéb alternatív, szabadidős sportok. Az egyén által előnyben részesített, élethossziglan űzhető sportok alternatíváinak bővítése. *Előkészítés, felkészítés, képességfejlesztés* Az élményszerű, természetben végzett előkészítő és rávezető gyakorlatokkal, a természeti erők felhasználásával a szervezet alkalmazkodóképességének, az edzettségnek, fittségnek a fejlesztése. A természetben végzett önálló bemelegítés, gyakorlás – laza tanári kontrollal. A környezettudatos viselkedés alapelveinek megismerése. Közlekedésbiztonsági szabályok elsajátítása és betartása. Felkészülés és együttműködés a különböző tábori lehetőségek, speciális, túra jellegű terhelések előtt és alatt. *Technika és taktika gyakorlása* Minimális helyigényű vagy kis eszközigényű sportmozgások megismerése. Az adott sportmozgás lehetőségekhez képest minél sokoldalúbb, balesetmentes elsajátítása, élményszerű gyakorlása. Játékok, versengések, akadályok legyőzése a választott sportban, fizikai aktivitásban. A fair play szellemének és a személyes biztonságnak a szem előtt tartása minden mozgásos tevékenységben. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Az élethosszig tartó mozgásos tevékenységek számára felelős döntésekhez szükséges képességek fejlesztése. Az egyéni képességek kibontakoztatása közösségi tevékenységek során. Transzferáló képesség fejlesztése a sportban átélt élményeknek az élet más területén, a saját és a környezet javára történő fordítására. Információk átadása, mások tanítása, a megélt élmények, tábori tapasztalatok átadása. Prevenciós és rekreációs tevékenységformák elsajátítása, kreatív alkalmazása.		

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kooperáció, önkéntesség, szabálykövető magatartás, segítségadás, környezettudatosság, edzettség, fittség, zene, ritmusérzék, egyensúlyérzék, bátorság-vakmerőség, közlekedési szabály.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Önvédelem és küzdősportok**	**Órakeret 9. évf.: 15; 12; 9 óra Órakeret 10. évf.: 15; 12 óra**
Előzetes tudás	A páros és küzdőjátékok, test-test elleni küzdelmek fajtái. A grundbirkózás mozgástechnikái, alapvető szabályai. A dzsúdóval kapcsolatos technikák fajtái és alkalmazhatóságuk a küzdelmekben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az egyén (ön)védelmét szolgáló egyszerűbb technikákban, küzdelmekben magas fokú jártasság elérése. A küzdő típusú sportágak, játékok tudatos alkalmazása során az önuralom erősítésére, a társak tiszteletére és a szabályok elfogadására szoktatás.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények

MOZGÁSMŰVELTSÉG
A test-test elleni feladatokat csak és kizárólag azonos nemű és közel azonos testalkatú tanulókkal végeztetjük.

Előkészítő és rávezető gyakorlatok, játékok a küzdésekhez.
Az 5–8. osztályos mozgásfeladatok variációinak gyakorlása, továbbfejlesztésük. Azon testi és pszichés képességek megerősítése, amik alkalmassá teszik a tanulót a bonyolultabb gyakorlatok végrehajtására.
Alap kézgyakorlatok, húzó-taszító gyakorlatok, lenyomó-emelő gyakorlatok, esések-zuhanások sérülésmentes elsajátítása, egészségi és élettani szabályok betartása.
Küzdőgyakorlatok szerrel, szer nélkül társakkal vagy önállóan.
Alapvető önvédelmi technikákat elsajátító gyakorlatok játékos és változó körülmények között.
A gyakorlatok tanulása saját képességek figyelembevétele mellett történik.

Grundbirkózás
A 7–8. osztályos kerettantervben felsorolt fogások, kitolások, kihúzások, emelések, szabadulások gyakorlása, cselekvésbiztos végrehajtása. Újabb elemkapcsolatok megismerése, megoldása.
Az egyensúlyhelyzetek tudatos kihasználása, mögékerülések, kiemelések állásból, térdelésből, földharcban.

Dzsúdó
Eséstechnikák, földharctechnikák, állástechnikák, önvédelmi fogások a 7–8. osztályban felsoroltak szerint. A technikák alkalmazása új variációkban, fokozódó erőkifejtéssel és bővülő szabályismerettel, önfegyelemmel. A tanult variációk mellett – a szabályok adta kereteken belül – önálló megoldások, kreatív alkalmazások támogatása a küzdelmek során, az állásharcban, földharcban.

ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS
Az általános és küzdőjellegű sportágak gyakorlását megelőző specifikus bemelegítő mozgások ismerete.
Az eszközökkel végrehajtható küzdőfeladatok ismerete (tornabot, súlyzó, gumikötél, medicinlabda).
A balesetveszélyes helyzetek felismerése, megelőzése.

A küzdőfeladatok közben felmerülő saját és társas problémák konstruktív megoldása, és az ellentmondásos helyzetek szabálytudatos kezelése. A sportszerűség, sikerorientáltság, kudarctűrés megfogalmazásának képessége. A felmerülő vitákban érvelés a sportszerű magatartás mellett.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Páros és csapat küzdőjáték, tiszta győzelem, pontozásos győzelem, önismeret, tisztelet, tus, ippon.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Egészségkultúra – prevenció**	**Órakeret 9. évf.: 20; 16; 12 óra Órakeret 10. évf.: 30; 24 óra**
Előzetes tudás	Légző, stressz- és feszültségoldó, valamint testtartásjavító gyakorlatok, alapvető gerinctorna-gyakorlatok, törzsizom-erősítő gyakorlatok és ellenjavallt gyakorlatok. Önfejlesztő mozgás, egészségtudatos szokás fogalma, gyakorlata. A prevenció tágabb értelmezése. A bemelegítés, a levezetés, a szervezet lecsillapítása jelentősége, szerepe. Tudatos baleset-megelőzés, a veszélyes helyzetek és a fenyegetettség elkerülése. A téli időjárás jótékony hatása az egészségvédelemre. A fájdalmak tűrése (oxigénadósság, savasodás).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A testkultúrához tartozó, az általános műveltséget fejlesztő élettani, anatómiai – elméleti és gyakorlati – tudás megalapozottá tétele. Az egészséges életvitel szükségleteivel kapcsolatos értékek és az egészségmegőrző szokásrendszer megerősítése. Az élethosszig tartó sportoláshoz szükséges felelős döntések rugalmasan bővíthető információs készletének rendszerezése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG Bemelegítés Általános bemelegítő mozgássor gyakorlása (futás, hajlítások, nyújtások, lendítések stb.). Fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre. Stretching gyakorlatok bemelegítő és levezető jelleggel. A sportági területeken tanult speciális bemelegítések ismétlése. Edzés, terhelés A keringési rendszer terhelése megfelelő munkapulzusérték mellett, és a pulzus mérése (nyugalmi pulzus, munkapulzus, felső érték stb.). Az intenzitás, ismétlésszám és a pihenőidő változtatása, hatása a terhelésre. A fizikai fittség típusai, fejlesztési lehetőségei. A fizikai aktivitás szintjének becslése, követése. Részben önálló mozgásprogram-tervezés. Testépítés – a főbb izomcsoportok izolált hatású gyakorlatai. Gyakorlás az állapotfelmérés adataira épített célokért az edzettség fejlesztése, megőrzése érdekében – egyszerű edzéstervek a gyengeségek felszámolására. Edzés korszerű (alternatív) eszközökkel, erőgépekkel, fitneszgépekkel. Nemek közötti eltérések megjelenítése az edzésaktivitásban. Gyakorlás az állapotfelmérés adataira épített célokért az edzettség fejlesztése, megőrzése érdekében.		

Köredzéses módszer változatos mintákkal, mégy-hat feladattal.	
Motoros tesztek – központi előírás szerint. Az egészséges test és lélek megóvása. A testsúly, testtömeg, illetve lehetőség szerint a testösszetétel mérése – összehasonlító idősoros adatrögzítés. Stressz- és feszültségoldó gyakorlatok. Képesség a fizikai és lelki egyensúly önellenőrzésen alapuló fenntartására. A technikák használata a tanuló saját tanulási technikáinak tökéletesítésében. A komputerhasználat ellensúlyozására megoldási minták gyakorlása. A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag: a biomechanikailag helyes testtartás megőrzésének gyakorlatai – állandó gyakorlás a tanár és a társak kontrollja, hibajavítása mellett. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A testtartásért felelős izmok erősítését és nyújtását szolgáló gyakorlatok megfogalmazása, felismerése, helyes kivitelezése, a helytelen kijavítása. A gerinckímélet lényegének ismerete a testnevelési és sportmozgásokban. A házi és kerti munkák gerinckímélő módjainak ismerete. A gerincsérülések leggyakoribb fajtáinak ismerete. Törekvés az önmagához képest a legjobb teljesítmény elérésére, a siker átélésére, a kudarc elfogadására és az azzal való megküzdésnek a teljesítmény részeként való értelmezésére. A saját test szemlélése, elfogadása, változásainak követése, kommunikációja mint a műveltségterületi kommunikáció része. A serdülőkor specifikus feszültségei és érzelmi hullámzásai felismerése, és a sport általi oldás elfogadása. Felelősségvállalás kimutatása a társak egészséges életmódja iránt**.**	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Stretching, nyugalmi pulzus, munkapulzus, testépítés, köredzés, intenzitás, ismétlésszám, testtömegindex, biomechanikailag helyes testtartás, megküzdési stratégia, gerincvédelem.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	*Sportjátékok* Az adott iskolában a helyi tanterv szerinti technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok ismerete és aktív, kooperatív gyakorlás. Komplex szabályismeret, sportszerű alkalmazás és a játékok önálló továbbfejlesztése. Játék lényeges versenyszabályokkal. A technikák és taktikai megoldások többnyire tudatos, a játékszerepnek megfelelő megválasztása. A játékfolyamat, a taktikai megoldások szóbeli elemzése, a fair és a csapatelkötelezett játék melletti állásfoglalás. Tapasztalat a játékvezetői gyakorlatban. Játéktapasztalat a társas kapcsolatok ápolásában, a bármilyen képességű társakat elfogadó, bevonó játékok játszásában, megválasztásában. *Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák* A mozgáselemek mozgásbiztonságának és a gyakorlás mennyisége, minősége oksági viszonyainak megértése és érvényesítése a gyakorlatban. A javító elemzés elfogadása és a mozdulatok kivitelezésének javítása. Esztétikus és harmonikus előadásmód.

	Önálló talaj- és/vagy szergyakorlat, egyszerű aerobik elemkapcsolat, táncmotívumfüzér összeállítása. Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk, versenyszituációk, versenyszabályok ismerete. A tanult mozgások versenysportja területén, a magyar sportolók sikereiről elemi tájékozottság. *Atlétika jellegű feladatok* Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslése, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása. Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény. A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában. A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására. *Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek* Az adott sportmozgás technikájának elfogadható cselekvésbiztonságú végrehajtása. A sebesség, gyorsulás és a tempóváltások uralása guruláskor, csúszáskor, gördüléskor. Tapasztalat a sportolás során használt különféle anyagok, felületek tulajdonságairól és a baleseti kockázatokról. Feladatok tervezése és megoldása alternatív sporteszközökkel. Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés és balesetvédelmi alapfogalmak ismerete, és azok alkalmazása a gyakorlatban. *Önvédelem és küzdősportok* Az önvédelmi és küzdőgyakorlatokban, harcokban a közös szabályok, biztonsági követelmények és a küzdésekkel kapcsolatos rituálé betartása. A veszélyhelyzetek kerülése, az indulatok, agresszív magatartásformák feletti uralom. Néhány támadási és védekezési megoldás, kombináció ismerete, eredményes önvédelem, és szabadulás a fogásból. *Egészségkultúra és prevenció* Bemelegítés, fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre. A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek és néhány jellemző deformitás kockázatának értelmezése, a megőrzés néhány gyakorlatának ismerete és felelős alkalmazása. A gerinc sérüléseinek leggyakoribb fajtái, és a gerinc és az ízületek védelemének legfontosabb szempontjainak ismerete. A preventív stressz- és feszültségoldó gyakorlatok tudatos alkalmazása. A fittségi paraméterek ismerete, mérésük tesztek segítségével, ezzel kapcsolatosan önfejlesztő célok megfogalmazása az egészség-edzettség érdekében. A szükséges táplálkozási ismeretek alkalmazása a testsúly, testtömeg ismeretében. A rendszeres testmozgás pozitív hatásainak ismerete a káros szenvedélyek leküzdésében, az érzelem- és a feszültségszabályozásban.

11.-12. évfolyam heti 5 óra, heti 3 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Sportjátékok**	**Órakeret 11. évf.: 40; 24 óra Órakeret 12. évf.: 35; 21 óra**
Előzetes tudás	A helyi tanterv szerint választott labdajátékokban a 9–10. osztályos technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok, lényeges versenyszabályok ismerete és alkalmazásuk. Megfelelés a játékszerepnek, sportszerű és csapatelkötelezett viselkedés. Tapasztalat a játékvezetői gyakorlatban. Empátia és tolerancia a társak elfogadásában. Önfejlesztő és társas kapcsolatépítő játékok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A választott **legalább két** labdajátékra vonatkozóan: A megoldások sokféleségének, sikerességének bővítése. Az önálló játékhoz szükséges technikai és taktikai tudás mennyiségi és minőségi növelése. Az egyéni fizikai adottságok és jellemvonások fejlesztése, a csapatok eredményességéhez szükséges képességek, attitűdök erősítése. A többféle labdajáték során a mozgástanulás folyamatában működő transzferhatás kihasználása. Megküzdés a feszültségekkel.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG Általános feladatok *Az önszervezés gyakorlása* Önálló csapatalakítás, bemelegítés, gyakorlás és játékszervezés. A közvetlen tanári irányítást többnyire nélkülöző, a támadás és védekezés megszervezésére, a csapatösszeállításra és az értékelésre vonatkozó megbeszélések a gyakorlásokba építve. Szituációk, feladatok megoldása, melyek során önálló az egyéni és/vagy társas döntéshozatal – a sportszerűség, tolerancia és empátia szem előtt tartásával. A tevékenységekhez tartozó felszerelések, berendezések önálló használata, rendben tartása, megóvása. *Lényeges játékszabályok készség szintű alkalmazása – játékvezetési gyakorlat* A labdával vagy labda nélküli mozgások közben elkövethető, direkt vagy indirekt személyre irányuló szabálytalanságok elkerülését elősegítő gyakorlatok, megerősítések, megbeszélések. A kosárlabdában, kézilabdában és labdarúgásban a szabályok engedte test-test elleni játék több lehetőségének modellálása, gyakorlása. Kézilabdában és labdarúgásban a mezőnyjátékosra és a kapusra vonatkozó szabályok ismerete, betartása. Röplabdában a forgásszabály, az első és második sorra vonatkozó főbb megkötéseknek való megfelelés, a háló és a labda hibás érintése szabályai és a labdára, emberre vonatkozó területelhagyás értelmezése. A labdajáték-specifikus időhatárok betartásának gyakorlatai. A szabályok a képzettségnek megfelelő, önkontrollos betartása, játék az elkövetett vétség önálló jelzésének elvárásával. Játékfolyamatok „belső” játékvezetéssel, megegyezéssel. A játékvezetés gyakorlása laza tanári kontrollal, önállóan, a lényeges játékszabályok alkalmazásával, néhány játékvezetői nonverbális jel használatával is. Az eredmény jelzésében és egyszerűsített jegyzőkönyvvezetésben szerzett gyakorlat.		

Versenyhelyzetek
A labdajátékok alap- és játékismereteinek alkalmazása, megmérettetése osztályszintű mérkőzéseken, házibajnokságokon, a tehetségesebb tanulók számára a korosztályos diákolimpiai és egyéb versenyeken.

Kosárlabdázás
Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása
Új variációk a már megtanult technikákkal kisebb taktikai egységekbe ágyazottan – mindenféle cselezés, ritmusváltás, biztonságos labdabirtoklás, kidobott labda elfogása, labdavezetés különböző testhelyzetekben, támadó, védő láb- és karmozgások, összetettebb átadások, kötetlen átadási formák, lepattanó labda megszerzése, ebből indulás, átadás vagy kosárra dobás.
A technikákat alkalmazó játékok párban, csoportban a variációk önálló és kreatív felhasználásával.
Taktikai továbbfejlesztés
A lényeges védekezési formák – területvédelem, emberfogásos védekezés, vegyes védekezés – gyakorlása és önálló alkalmazása.
Formációk begyakorlása két vagy több ember kapcsolatára (támadásban és védekezésben).
Játék minden összetételű, emberhátrányos, emberelőnyös és azonos létszámú taktikai szituációban.
Önálló játék (streetball, illetve egész pályás 5:5 elleni játék).

Kézilabdázás
Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása
Változatos variációk megoldása már megtanult technikákkal kisebb taktikai egységekbe ágyazottan.
Taktika előkészítő futó- és fogójátékok, test-test elleni küzdelmek.
Labdatechnikák összetett és bonyolultabb alapformái cselekvésbiztosan végrehajtva.
Szélsők, átlövők, beállók kapura lövéseinek gyakorlása, alkalmazása rövidebb akciók befejezéseként, kapusmozgások átismétlése.
Taktikai továbbfejlesztés
Gyors indítások gyakorlása, létszámbeli előnyből, illetve hátrányból való támadások.
A támadó taktika posztonként történő alkalmazása, játékszituációk ismétlése egy-két beállóval, lerohanás rendezetlen védelem ellen.
Védekezés irányítása gyorsindítás esetén. Védekezési taktika végrehajtása 6:0, 5:1, 4:2 védekezési rendszerek esetén.

Labdarúgás
Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása
A tanult elemek összetett variációkban alkalmazott megoldásai csökkenő hibaszázalékkal, labdakezelési cselekvés biztonsággal, eredményes befejezésekkel. Pozícióváltások szélességben és mélységben zavaró ellenféllel szemben is, felívelés, beadások, letámadás, visszatámadás. Pontos cselezések, szerelések alkalmazása a játékban.
Változatos kapura lövések, ívelések, rúgásfajták alkalmazása, a labda céltudatos irányításával.
Fejelések különböző fajtái dobott vagy rúgott labdából. Szögletrúgás, bedobás eredményes technikája, büntetőrúgások különböző távolságból. Gólszerzés különféle testrésszel a szabályok betartása mellett.
Taktikai továbbfejlesztés
A területvédekezésben szerzett tapasztalatok, megoldások bővítése.

A szoros és követő emberfogás gyakorlása kisebb és nagyobb egységekben. Védelmi rendszerek ismerete és gyakorlása.
Támadási variációk felépítése a különböző védekezési formák ellen.
Csapatrészeken belüli koordinált együttműködés, és csapatrészek összjátékának megvalósítása a kötött játékfolyamatok és ötletjáték során.

Röplabdázás
A röplabda sajátossága kettős: egyrészt a játékos nem birtokolhatja a labdát, így a döntési idő igen-igen rövid és a cselekvés pillanata elé helyeződik, másrészt a játék szabályai szerint a játékosok között nincs testi kontaktus. E két szempont alapvetően meghatározza az oktatás menetét.
Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása
A labdaérintés biztonságának, a labda tudatos és pontos helyezésének gyakorlása, a hibaszázalék csökkentése, az élvezhető, folyamatos játék elérése érdekében.
Tanult támadási technikák gyakorlása, a felső egyenes nyitás elsajátítása helyes technikával talajról, tehetségesebbeknek felugrásból.
A feladás technikájának biztonságos alkalmazása alkar és kosárérintéssel egyaránt.
A háló felett érkezett nyitásfogadások gyakorlása változó irányú és erejű labdákkal, technikai kombinációkkal.
Az eredményes sáncolás elsajátítása, sáncolás párban is.
Gurulások, labdamentések technikájának továbbfejlesztése.
„Röptenisz”, szabadon választott vagy megkötött érintéssel..
Taktikai továbbfejlesztés
Védekezések különböző állásrendek szerint, a csillagalakzat, alapvédekezési forma megtanítása.
4:2-es és az 5:1-es védekezési és támadási játékelemek elsajátítása.
Ütő és sáncoló játékosok melletti védekezés, sánc mögötti ütött vagy ejtett labdához való elhelyezkedés, támadás közbeni helycserék megtanítása, helytartási szabály betartása.

ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS
A sportági ismeretek magasabb szintű, kreatív alkalmazása az alkotó, kooperatív feladatokban, játékokban, sportjátékokban.
A testnevelési és sportjátékok mozgásai, szabályrendszere egymásra épülésének megértése.
A játékszabályok, játéktípusok tudatos alkalmazása.
A legfontosabb játékvezetői jelzések ismerete.
A sportjátékok transzferhatásának felismerése és a lehetséges összefüggések értelmezése az egyéni fejlődés szempontjából.
A páros és társas kapcsolatokban konstruktív konfliktusmegoldás.
Sportjáték-történeti ismeretek, érdekességek iránti érdeklődés, tájékozottság a témában.
A személyes biztonság és a társak biztonságának védelme a játékszituációkban, a döntésekben pedig a baleset-megelőzés fontosságának tudatos képviselete.
A sport és környezettudatosság értő összekapcsolása, a sportolási felszerelés és a sportolási környezet felelős, jövőorientált használata, kímélete.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játékrendszer, taktika, támadási rend, védelmi rend, önszerveződés, problémaorientált taktikai megoldás, támadási stratégia, védekezési stratégia, megegyezésen alapuló játék.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák**	**Órakeret 11. évf.: 32; 20 óra Órakeret 12. évf.:30; 18 óra**

Előzetes tudás	A differenciáltan összeállított gyakorlatok bemutatása átlagos mozgásbiztonsággal, szükség esetén segítő biztosítással. Esztétikus, fegyelmezett, feszes testtartású végrehajtás. Differenciált gyakorlási mennyiség és minőség okai, következményei. Gyengeségek ellensúlyozása képességfejlesztéssel, gyakorlással. Kis tanári segítséggel, aktív tevékenykedés gyakorlási és versenyszituációban. Részleges önállóság és segítségadás az egyéni, páros és társas feladatokban.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A koordináció, a cselekvésbiztonság, a zenéhez illeszkedő mozgásritmus továbbfejlesztése a tornajellegű és táncos sorozatok során a már ismert és új elem- és motívumkapcsolatokkal is. Az önállóság és kooperativitás növelése a mozgásrendszer működtetésének minden területén: bemelegítésben, képességfejlesztésben, gyakorlásban, versenyzésben, versenyrendezésben. Az erősségek és gyengeségek figyelembevétele. A közös tervezés, kivitelezés során a kellő határozottságú és öntudatú kommunikáció fejlesztése. A produktumok jó tartással, biztos kiállással történő, gördülékeny, könnyed, plasztikus, esztétikus végrehajtásának elérése.

Ismeretek/fejlesztési követelmények

MOZGÁSMŰVELTSÉG

Gimnasztika

Rendgyakorlatok gyakorlása

A korábbi évfolyamokon gyakoroltak bővített elemkapcsolatokkal történő ismétlése.

Alkalmazásuk az óraszervezés funkcióinak megfelelően.

Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok végzése

A gyakorlatok variálása szempontjai szerinti változatok: pl. mozgásütem változtatása, kiinduló helyzet és kartartás változtatása.

Az agonista és antagonista izmok arányos, harmonikus fejlesztése.

Az aktív és passzív izomnyújtás – a hatás elkülönítése.

Kéziszerek – thera band, gyógylabda, homokzsák stb. – alkalmazása.

8-16 ütemű gimnasztikai gyakorlatok, egyidejű mozgáskapcsolatok, aszimmetrikus sorozatok.

Önállóság a gyakorlatok kiválasztásában, gyakorlatsorok összeállításában.

Összetett, komplex, fizikai képességeket fejlesztő gyakorlatok végzése

Szabadgyakorlati alapformájú és természetes gyakorlatok differenciáltan, egyénre szabottan.

Az ízületi lazaság megtartása, fokozása gimnasztikai és stretching gyakorlatokkal.

Erőgyakorlatok az egyén számára optimális ellenállás leküzdésével.

Anaerob állóképesség-fejlesztő eljárások a gimnasztika eszközeivel.

Az egyensúly gyakorlatai: dinamikus gyakorlatok guggolásban, ülésben, fekvésben, forgómozgásokkal sorozatban.

Az esztétikus mozgások előadásmódját segítő kondicionális és koordinációs képességfejlesztő eljárások.

Mászások, függeszkedések differenciált követelménnyel, az egyéni fejlődést követő rendszeres kontrollal.

Torna, sporttorna

Talajon és a helyi tanterv szerint 9–10. osztályban választott egy szeren a korábbi követelményeken nehézségben túlmutató, vagy egy másik választott szeren a minimumkövetelmény mozgásanyagának tanulása, gyakorlása.

Akrobatikus gyakorlatok – talajtorna Tartásos gyakorlatelemek, elemkapcsolatok gyakorlása: tarkóállás, fejállás, kézállás, mérlegek kéztámasszal, mérlegállások, spárgák, hidak, mozgásos gyakorlatelemek gyakorlása: gurulóátfordulások különböző irányokba, gurulóátfordulás hátra-tolódás kézállásba, tarkóbillenés, fejenátfordulás, kézenátfordulás oldalt, kézenátfordulás, vetődések, átguggolások, átterpesztések, lábkörzések, dőlések, felállások egységesen az alapformában és differenciáltan a variációkban, az elemek mennyiségének és nehézségi fokának továbbfejlesztése differenciáltan. *Akrobatikus gyakorlatok – össszefüggő gyakorlatsorok* Gyakorlás során az egyéni optimum, önálló bővítés megjelenítése az elemkapcsolatokban, sorozatokban. Az esztétikus és harmonikus előadásmód igénye (feszítések, fejtartás, válltartás, spicc) mint minőségi elvárás megjelenik a hibajavítás, az ismétlések során. *Szertorna-gyakorlatok* A gyakoroltatás során egységesen az alapformában és differenciáltan a variációkban, az elemek mennyiségének és nehézségi fokának továbbfejlesztése differenciáltan, egyénre szabottan történik. *Szertorna, gyakorlás tornaszereken fiúk számára* Korláton – terpeszülés, harántülés, nyújtott támasz, hajlított támasz, oldaltámaszok, lebegőtámasz, lebegő-felkartámasz, felkarfüggés, alaplendületek támaszban és felkarfüggésben, beterpesztések, terpeszpedzés, támlázás, szökkenés, fellendülés előre terpeszülésbe, felkarállás, felugrás beterpesztéssel támasz ülőtartásba, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás. Gyűrűn – kéz- és lábfüggések, függések, lefüggések, mellső függőmérleg, hajlított támasz, nyújtott támasz, alaplendület, lendületvétel, húzódás-tolódás támaszba, vállátfordulás előre, homorított leugrás, leterpesztés hátra.	
Szertorna, gyakorlás tornaszereken lányok számára Gerendán – állások, térdelések, ülések, fekvések, térdelőtámaszok, mérlegek, guggolótámaszok, fekvőtámaszok, támaszban átlendítés, belendítés, hasonfekvésből emelés fekvőtámaszba, térdelőtámaszba, fordulatok állásban, guggolásban. Szökdelések, lábtartáscserék, felugrás egy láb át- és belendítéssel, homorított leugrás, terpesz csukaugrás. Felemáskorláton – támaszok, harántülés, térdfüggés, fekvőfüggés, függőtámasz, függésből lendítés, átguggolás, átterpesztés fekvőfüggésbe, pedzés, lendület előre-hátra függésben, támaszban lendület lebegőtámaszba, kelepfellendülés támaszba, fordulat fekvőfüggésben, térdfellendülés, guggoló függőállásból fellendülés támaszba, támaszból átfordulás előre fekvőfüggésbe, felugrás támaszba, felugrás függésbe, leugrás támaszból, alugrás, nyílugrás. Bemelegítés a torna gyakorlásához, egyénileg összeállított mozgássor, együttes bemelegítés az önálló mozgássorral. Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk működtetése önállóan. A segítségadás technikái, felelős külső kontrollal – a tudatos hibajavítás beépítése a mindennapi gyakorlási szokásokba. Versenyszituációkon keresztül egyszerű szabályok alkalmazása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Agonista, antagonista izmok, aktív és passzív nyújtás, dinamikus egyensúly, társas talajtorna, forgásbiztonság, táncstílus, divattánc, sporttánc.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Atlétikai jelegű feladatok	Órakeret 11. évf.: 28; 16 óra Órakeret 12. évf.:30; 18 óra
Előzetes tudás	Térdelő-, álló- és repülőrajt versenyhelyzetekben. Iramszakasz, egyéni irambeosztás. Különféle bottechnikák a váltófutásban. Optimális lendületszerzés, elrugaszkodás, repülőfázis, biztonságos leérkezés az ugrásokban. A hajítás, lökés és vetőmozgás biomechanikai különbözőségei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása a biomechanikai törvényszerűségek alkalmazásában. Az önismeret fejlesztése a kedvező atlétikai mozgásformák kiválasztása és önálló gyakorlása révén. A már elsajátított atlétikai futó-, ugró-, dobószámok versenyszabályai a korosztályos előírások szerinti alkalmazása és betartása. Motiváló eljárások az egyéni eredmény, teljesítmény javítására. A mérhető teljesítményeken alapuló objektív ellenőrzés elfogadtatása, beépítése a döntéshozatalba. A folyamatos és visszatérő gyakorlás szerepének, jelentőségének, hatásának tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG Futások *Rövidtáv, váltófutás, gátfutás* A gyorsfutás technikáját javító gyakorlatok változatos végrehajtása. A kedvező rajthelyzet kialakítása, segédvonalak kijelölése. Versenyszerű végrehajtás, eredményorientált együttműködés váltófutásban. Csapatban 4x50-100 méteres váltók alakítása, versenyzés. A gátvételi technika alkalmazása magasabb akadályon, gáton 3-4 lépéses ritmusban. *Középtáv, folyamatos futás, tájékozódási futás* Választás a távok közül. A különböző távokhoz illeszkedő futótechnika kiválasztása. Jártasság az adott távhoz szükséges versenytempó és irambeosztás megválasztásában. Állóképesség-fejlesztő módszerek rendszeres alkalmazása és teljesítményének nyomon követése. Az állóképesség-fejlesztő módszerek önálló gyakorlása. Folyamatos futás közbeni tájékozódás, kisebb területen célállomások megtalálása. Ugrások A homorító távolugrás jellemzőinek ismerete, gyakorlati alkalmazása. Választás a magasugró technikák közül. 5-7 lépéses egyénileg kialakított nekifutással versenyszerű végrehajtás. Közreműködés versenyek lebonyolításában. Kondicionális jelleggel sorozatszökdelések végrehajtása. 1-3 lépéses sorozat elugrás, illetve 2-4 lépéses sorozat felugrások technikajavító végrehajtása. Gyorsuló nekifutás optimális távolságról. Dobások A különböző dobásformákkal a törzsizom sokoldalú erősítése. Teljes lendületből történő hajítás. Választás az egyes lökő mozdulatok közül. Lendületvétellel egykezes vetés végrehajtása. ISMERETEK – SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS		

Az iram és tempó megválasztása szempontjainak ismerete. A nekifutás módosítása szükségszerűségének ismerete. Az atlétikai ugrások és dobások technikatörténeti, a technikák változásai teljesítménynövelő hatásainak ismerete. Az olimpiákon szereplő atlétikai versenyszámok ismerete. „A gyorsabban, magasabbra, erősebben” jelmondat értelmezése. Önmagához képest a legjobb teljesítmény elérésére, a siker átélése, a kudarc elfogadása és az azzal való megküzdés. Az élettani különbözőségek ismerete. Tájékozódási futás alapjainak ismerete.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyéni reakcióidő, mozdulat- és mozgásgyorsaság, váltás közbeni alkalmazkodás, korrekció, holtpont, lépő, homorító és ollózó technika, átlépő, guruló, hasmánt- és floptechnika, ötlépéses hajító ritmus, lökés, vetés, jegyzőkönyvvezetés.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek**	**Órakeret 11. évf.: 35; 21 óra Órakeret 12. évf.: 30; 18 óra**
Előzetes tudás	Az adott sportmozgás technikájának ismerete. A test feletti uralom szokatlan, új mozgásszituációkban. A baleseti kockázatok mérlegelése. Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzésmódszertani és balesetvédelmi alapfogalmak, eljárások. Szabadban, teremben, spontán helyzetben végezhető egyéni, társas, csoportos mozgásformák. Az edzéshatáshoz szükséges ingerek nagysága és gyakorisága, a pihenőidő jelentősége.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A rekreációs életvitelhez szükséges sportági, élettani, edzéselméleti ismeretek megszerzése. Az önállóan kezdeményezett társas vagy csoportos sportolás szervezési és lebonyolítási ismereteinek, jártasságainak megszerzése. A testnevelés újszerű tartalmakkal történő gazdagítása, az iskolai, létesítményen belüli és a tanuló tágabb környezetében lévő lehetőségek kihasználása sportolásra. A felnőtt kor sportos életviteléhez újabb sportágak megismerése, családi és csoportos öntevékeny sportoláshoz szükséges szervezési és rendezési ismeretek megszerzése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG A helyi tárgyi feltételek függvényében **a** választott sportági mozgás mozgásműveltségének fejlesztése. A szabadidő-, illetve alternatív sportok rendszerben kezelése. A helyi tantervben választott alternatív sport technikai, taktikai, gyakorlási, edzési és versenyzési rutinjának kialakítása, a hozzátartozó eszközök, technikák és veszélyek kezelése. A szabadtéri formák hangsúlyának megerősítése. Edzés a természet erőivel – játszóterek, szabadidő-központok bevonása, az adottságok kihasználásával jégpálya készítése. Újszerű mozgásfeladatok kihívásainak való megfelelés, pl. a közlekedésbiztonság területén a kerékpározás kultúráját szem előtt tartva. Sportolás közben a rutinok megerősítése a zöldfelület megóvásában, a tájhasználatban, az épületek megóvásában és az energia, a vízhasználat, a dohányzás elleni küzdelem és a		

hulladékgyűjtés, újrahasznosítás területén.
A családi, baráti, munkahelyi csoportos és öntevékeny sportolásra való felkészítés, az önszerveződéshez szükséges ismeretek, jártasságok megszerzése. Társaságban is jól alkalmazható mozgásos, kreatív, kommunikációs és kooperációs játékok tárházának bővítése.
A többfunkciós helyi lehetőségek, eszközök bevonása a tartalmi változatosság biztosításához (természetes akadályok, ügyességi versenyek, a környezet adta kihívások legyőzése).
Egyszerű (akár saját készítésű) eszközökkel szerény térigényű mozgásformák elsajátítása (ugrókötelezés, asztalitenisz, lengőteke, tollaslabda, minitrambulin, gúlagyakorlatok stb.).

ISMERETEK – SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS
Szabályismeret és baleset-megelőzési információk a helyi tantervben kidolgozott alternatív sportok területén.
A helyes öltözködés és folyadékfogyasztás a szabadtéren végzett sportolás során.
A környezettudatos magatartás, a testmozgások során az egyénnek önmagával, társaival és a természettel való harmonikus kapcsolata kialakítása.
A táborozási eszközrendszer megismerése, használatában jártasság szerzése (tájfutás, tájoló és térkép használata, sátorverés, vízitúra, vándortábor stb.).
Egy választott alternatív sportágban a világ-elit teljesítményének ismerete.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rekreáció, edzettség, fittség, jó közérzet, teljesítőképesség, újrahasznosítás, példamutatás; környezettudatos természet- és épített környezet-használat.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Önvédelem és küzdősportok**	**Órakeret 11. évf.: 15; 9 óra Órakeret 12. évf.: 15; 9 óra**
Előzetes tudás	Biztonsági követelmények és a küzdésekkel kapcsolatos rituálé. Az indulatok feletti uralom. Néhány önvédelmi megoldás, szabadulás a fogásból. A dzsúdó, illetve grundbirkózás alaptechnikái, szabályai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az akaraterő, a kitartás, a küzdőképesség, az önbizalom fejlesztése, a félelem leküzdése és a sportszerűség (fair play) szemléletének kiteljesítése. Küzdő típusú játékok tudatos alkalmazása a személyiségfejlesztésben, különös tekintettel az önuralomra, a társak tiszteletére és a szabályok elfogadására. A közösségben előforduló veszélyhelyzetek felismerése és kezelése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG A küzdéseket előkészítő és rávezető gyakorlatok, játékok: Tolások-húzások, változatos testrészekkel, testhelyzetekben. Grundbirkózás cselekvésbiztos gyakorlása: Alapállás, alaphelyzetek stabil alkalmazása, szabályos és erős fogások csuklóra, karra, nyakra, derékra, rögzített kilendítések, keresztfogások. Emelések hónaljfogással, derékfogással, kevert fogással. A mögékerülések és kiemelések különböző változatai, dobástechnikák, leszorítások alkalmazása. Az eredményes földharc technikájának elsajátítása. Egyéni és csapatversenyek, küzdési taktikát igénylő feladatok játékos formában és páros küzdelmek.		

Dzsúdó sportági készségfejlesztés: A 9–10. osztályban tanult technikák és taktikák továbbfejlesztése. Az egyensúlyt stabilizáló és ezt kibillentő gyakorlatok, testsúlyáthelyezések, irányváltoztatások, előre, hátra, oldalra gurulások. Szabadulás különböző fogásokból (karfogás, ölelőfogás, fojtás). Támadáselhárítási módszerek (ütés, szúrás, rúgás, fejelés elhárításai). ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Önmaga megvédésének ismerete, néhány támadáselhárítási eljárás ismerete, megértése és alkalmazása. Az érzelem- és feszültségszabályozás, az agresszió megelőzése a küzdőjellegű sporttevékenységek révén, az előnyök megfogalmazásának képessége. A sportszerű küzdések jellemformáló hatásának ismerete, elismerése. A megegyezésre való készenlét képessége, a szabályok időleges, társ által megerősített felfüggesztésének, módosításának lehetősége.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Viszonylagos erőkifejtés, fokozatosan növekvő erőkifejtés, sérülésmentes küzdelem, agresszió, önuralom, sportszerűség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Egészségkultúra és prevenció**	**Órakeret 11. évf.: 30; 18 óra Órakeret 12. évf.: 15; 9 óra**
Előzetes tudás	Rendeződő egészségtudatosság, döntésképesség az egészséges, aktív életmód érdekében. Stressz- és feszültségoldó, terhelési, edzési és a test épségét, egészségét megőrző eljárásokból egy-két megoldás ismerete, alkalmazása. Jártasság a gerincvédelmet érintő minden tanult feladat megoldásában. A terhelés igazítása a tesztek eredményeihez. A testmozgás szerepének ismerete a káros szenvedélyek elleni küzdelemben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az élethosszig tartó optimális, életkornak és testalkatnak megfelelő prevenciós és rekreációs mozgásos tevékenységek önálló működtetéséhez, bővítéséhez és szükség esetén gyógyászati céllal történő gyakorlásához szükséges készségek és kompetenciák továbbfejlesztése. Az edzésre, a teljesítmény növelésére és mérésére, a prevencióra, rekreációra kész fizikai és mentális állapot állandósítása, a stressz kezelése. Az egészség fenntartásához szükséges elméleti és gyakorlati tudás rendszerré szervezése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
MOZGÁSMŰVELTSÉG Bemelegítés Általános és sportágspecifikus bemelegítő mozgásanyag feladatmegoldásai, kezdetben egyénileg, párban a tervezés, szervezés, levezetés, értékelés megvalósítása. A labdajátékhoz, tornához, futáshoz, ugráshoz, dobáshoz, küzdéshez kapcsolódó bemelegítések általános és speciális jellemzőinek, mozgásainak elkülönítése szóban és gyakorlatban egyaránt. Edzés, terhelés		

A fejlődés, a megfelelő hatékonyság alapfeltételeinek biztosítása: jól szervezettség, a felesleges állásidők kiküszöbölése, szükséges mozgásterjedelem (idő, ismétlésszám), szükséges intenzitás (sebesség, gyakorlatsűrűség, megfelelő ellenállás), terhelés-pihenés egyensúlya.
Főbb témák:
Kondicionális és koordinációs képességfejlesztés tervezése és megvalósítása a gyakorlatban egyénileg, párban, csoportban eszközök nélkül és különböző eszközök segítségével.
A fizikai fittség típusai, fejlesztési lehetőségei. A fizikai aktivitás szintjének becslése, követése.
Önálló mozgásprogram-tervezés.
Lehetséges hagyományos és alternatív eszközök: pulzusmérő, mozgásszenzorok, medicinlabda, súlyzó, ugrókötél, erősítő gumiszalag, gimnasztikai labda, pilates roller, TRX, erőgépek.
A képességfejlesztő módszertani eljárások bemutatása: intervallumos, ismétléses, tartós és ellenőrző módszerekkel edzésfolyamatok.
A koordinációt javító eljárások bemutatása: a végrehajtás megváltoztatása és a végrehajtás feltételeinek megváltoztatása.
A rendelkezésre álló szabadidő megtervezésének eljárásai.
Egyéni rekreációs megoldások bemutatása, foglalkozásrészlet vezetése.
Konkrét sportági tevékenységre és mozgásanyagra fejlesztett kondicionális és koordinációs képességfejlesztés.
Motoros tesztek lebonyolítása – központi előírás szerint.

Az egészséges test és lélek megóvása
A munkahelyi és egyéb ártalmak elleni védekezésre való felkészítés: a biomechanikailag helyes testtartás és az egészséges lábboltozat kialakításának és fenntartásának, a helyes légzésnek a gyakorlatai, az ülőmunka és a zárt tér ellensúlyozására szolgáló tevékenységek, a sportolás kedvező hatása a szenvedélyek megelőzésében.
A stresszoldás gyakorlatai.
A megtanult és folyamatosan használt stressz- és feszültségoldó módszerek tudatos alkalmazása a pályaorientációt és jövőképet építő lelki munkában.
A test-lelki harmónia fejlesztésének egyéb, alternatív megközelítése a helyi lehetőségek és programok szerint.
A testtartásért felelős izmok kellő erejének és nyújthatóságának fejlesztése a helyesen végzett tartásjavító tornával (általános és konkrét sportági jelleggel).

ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS
A sport által a pillanatnyi kiteljesedés (flow) élményének megélése.
A sportágak gyakorlásához megfelelően illeszkedő bemelegítő eljárások ismerete.
A terhelésfokozás paramétereinek ismerete.
Az alvás és ébrenlét megfelelő arányai, a sport szerepe az egészséges alvásban.
A gerincsérülések, ártalmak elkerülési módozatainak ismerete.
A sérült gerinc esetén az elsősegély ellátása és/vagy a sérülttel való helyes bánásmód ismerete.
A stresszes állapot elleni tudatos védekezés ismerete.
A helyes gerinctorna kivitelezésével kapcsolatos fogalmak, a gerinckímélet lényegének ismerete.
A növekvő teljesítmény, sporteredmény objektív elismerése, öröm a másik ember teljesítményén, pozitív megerősítés.

Az öröm mint pozitív életérzés melletti tudatos döntés, a közös élmény, az egészség és a mozgásra fordított szabadidő megteremtésének egymást erősítő igénye (motiváció). A tudatos terhelésen, méréseken, önkontrollon alapuló teljesítményfejlesztés. Felelősségvállalás a társak egészséges életmódja iránt.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Sportágspecifikus bemelegítés, mozgásterjedelem, intervallumos, ismétléses, tartós és ellenőrző módszer, terhelés-pihenés egyensúlya, ingernagyság, ingergyakoriság, gerinckímélet.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	*Sportjátékok* A helyi tanterv szerint tanított két labdajátékra vonatkozóan: Önállóság és önszervezés a bemelegítésben, a gyakorlásban, az edzésben és a játékban, játékvezetésben. Az adott labdajáték főbb versenykörülményeinek ismerete. Erős figyelemmel végrehajtott technikai elemek, taktikai megoldások, szimulálva a valódi játékszituációkat. Ötletjáték és 2–3 tudatosan alkalmazott formáció, a csapaton belüli szerepnek való megfelelés. A csapat taktikai tervének, teljesítményének szakszerű és objektív megfogalmazása. Más személyek különféle szintű játéktudásának elfogadása. Kreativitást, együttműködést, tartalmas, asszertív társas kapcsolatokat szolgáló mozgásos játéktípusok ismerete és célszerű használata. *Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák* A torna mozgásanyagában az optimális végrehajtására jellemző téri, időbeli és dinamikai sajátosságok megjelenítése. Bonyolult gyakorlatelem-sorok, folyamatok végrehajtása közben a mozgás koordinált irányítása. Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok tervezése, gyakorolása, bemutatása. Önálló zeneválasztás, a mozdulatoknak a zene időbeli rendjéhez illesztése. Könnyed, plasztikus, esztétikus végrehajtás a táncos mozgásformákban. A torna versenysport előnyei, veszélyei, a hozzá kapcsolódó testi képességek fejlesztése lehetőségeinek ismerete. Bemelegítő és képességfejlesztő gyakorlatok ismerete, a célnak megfelelő kiválasztása. Optimális segítségadás, biztosítás, biztatás. Hibajavítás és annak asszertív kommunikációja. Az izmok mozgáshatárát bővítő aktív és passzív eljárások ismerete. *Atlétika jellegű feladatok* A futások, ugrások és dobások képességfejlesztő hatásának felhasználása más mozgásrendszerekben. Az atlétikai versenyszámok biomechanikai alapjainak ismerete. Az állóképesség fejlesztésével, a lendületszerzés az izom-előfeszítések begyakorlásával a futó-, az ugró- és a dobóteljesítmények növelése. Az alapvető atlétikai versenyszabályok ismerete. Bemelegítés az atlétikai mozgásokhoz illeszkedően. *Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek* A helyi tantervben kiválasztott sportmozgás végzése elfogadható cselekvésbiztonsággal.

	Uralom a test felett a sebesség, gyorsulás, tempóváltás, gurulás, csúszás, gördülés esetén. Feladatok önálló tervezése és megoldása alternatív sporteszközökkel. Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés és balesetvédelmi alapfogalmak ismerete. Az ismeretek alkalmazása az új sporttevékenységek során. *Önvédelem és küzdősportok* A szabályok és rituálék betartása. Önfegyelem, az indulatok és agresszivitás kezelése. Több támadási és védekezési megoldás, kombináció ismerete az álló- és földharcban. *Egészségkultúra és prevenció* A bemelegítés szükségessége élettani okainak ismerete. Az egészség fenntartásához szükséges edzés, terhelés megtervezése. Tudatos védekezés a stresszes állapot ellen. A testtartásért felelős izmok erősítését és nyújtását szolgáló gyakorlatok ismerete, pontos gyakorlása, értő kontrollja. A gerinckímélet alkalmazása a testnevelési és sportmozgásokban, kerti és házimunkákban, az esetleges sérüléses szituációk megfelelő kezelése.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAI ESZKÖZÖKKEL A JÖVŐ SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Állampolgári ismeretek

Az állampolgári ismeretek tantárgy tanulása hozzájárul a tanuló egyéni és családi szocializációjának pozitív alakulásához, az aktív és felelős állampolgári magatartás megalapozásához, a szabadságértékek és a társadalmi normák belsővé válásához, nemzeti azonosságtudat és a hazaszeretet erősödéséhez, a haza iránti kötelezettségek megismeréséhez, a fenntartható fejlődés feltételeinek megértéséhez és a felnőtt szerepekre való eredményes felkészüléséhez.

A fenntarthatóság és a pénzügyi tudatosság szemléletének és gyakorlatának továbbfejlesztése nemcsak a tanuló előzetes tudására épít, hanem a társak értékes gondolatainak megértésére, a vélemények, javaslatok megbeszélésére, megvitatására, tervek közös kidolgozására is lehetőség nyílik: például a család pénzügyi tervezése, a környezettudatos életvitelt befolyásoló tényezők értelmezése, a pénzügyi döntések megfelelő előkészítése, a kockázatvállalás mérlegelése, a tudatos fogyasztóvá válás lehetőségei és a vállalkozások mikro- és makrokörnyezetének vizsgálata. A rendszerszemlélet és az értelmező gondolkodás érvényesítése, az egyéni, közösségi és társadalmi felelősségvállalás tudatosítása kiemelt fejlesztési feladat.

A tanulás folyamatában – az önálló ismeretszerzés mellett – a tanuló megtapasztalhatja a csoportos tanulási módszerek alkalmazásának hatékonyságát, a társas együttműködés személyiségfejlesztő és közösségi élményét.

A tanuló reális jövőképének alakításához, az életpálya-tervezéshez szükséges ismeretek, jártasságok és készségek elsajátítása a szocializációs folyamat részévé válik.

Az állampolgári ismeretek tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A tanuló az információk gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása közben megkülönbözteti a lényegest a lényegtelentől, és arra törekszik, hogy hiteles szövegeket használjon fel beszámolói elkészítéséhez. Önállóan vagy megadott szempontok alapján képes megkülönböztetni egymástól a megalapozott, tudományos hátterű és a hamis következtetéseket tartalmazó leírásokat, gondolatsorokat. Az érveléstechnikák alkalmazásával, mások véleményének megismerésével tovább fejlődik vitakultúrája.

A kommunikációs kompetenciák: A tanuló véleménynyilvánításához, érveléséhez, a vitahelyzetekben való megszólalásaihoz a kommunikációs helyzetnek megfelelő nyelvhasználat és viselkedés társul. A véleménynyilvánítás és a vitakultúra fejlesztése az autonóm magatartás kialakulását és a másik ember iránti tiszteletet, a más vélemények mérlegelését egyaránt segíti.

A digitális kompetenciák: A tanuló információk gyűjtéséhez és rendszerezéséhez használja a könyvtári dokumentumokat és az internetet, a beszámolók egy részéhez digitális tartalmakat készít. Az önálló és a társas tanulás folyamatában tanári segítséggel körültekintően választja ki az ismeretforrásokat, ha szükséges, tanácsot kér vagy tanácsot ad a médiahasználatról.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló információkat, tényeket, adatokat gyűjt, válogat, önállóan vagy társaival együttműködve rendszerez. Társadalmi jelenségeket hasonlít össze, összefüggéseket állapít meg, következtetéseket, magyarázatokat fogalmaz meg. A társadalommal, a honvédelemmel és az állampolgári feladatokkal kapcsolatban képes a problémák azonosítására, releváns kérdéseket alkot, javaslatokat tesz, társaival tervezeteket készít. Nyitott annak átgondolására, hogy a tudományos-technológiai fejlődés, a környezetvédelemmel kapcsolatos problémák és a fenntarthatóság kérdésköre miképpen hat életútjára, családjára és hazájára.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A oktató vagy a társak orientáló észrevételeit, javaslatait és tanácsait figyelembe véve a tanuló képes korrigálni álláspontját, véleményét, valamint módosíthatja, átértékelheti, felülbírálhatja döntéseit. A társas tanulás közösségi élménye növeli önbizalmát, önbecsülését, egyúttal segíti reális énképének alakulását, és erősíti a közösségért történő felelősségvállalást.

A kooperatív tanulás révén az együttes tevékenység saját élménnyé válik. A tanuló társaival közös véleményt alakít ki, javaslatokat fogalmaz meg és terveket készít. A tanulás folyamán sok esetben társaival együttműködve dolgoz fel szövegeket, készít beszámolókat, gyűjt információkat, továbbá bekapcsolódik egy téma vagy probléma közös megbeszélésébe, ennek során érveket-ellenérveket fogalmaz meg.

A tanulási tevékenységek jellege, a társas tanulás lehetőségei olyan szituációkat és légkört teremtenek, amelyek biztosítják a tanuló szorongásmentes önkifejezését, ezek révén támogatják véleményének, gondolatainak, érveinek szabad kifejtését, ugyanakkor tudatosítják, hogy saját szempontjai csak mások hasonló megnyilvánulásainak tiszteletben tartásával, érveinek megértésével, egyeztetésével érvényesülhetnek.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanuló lakóhelye történetét és a település kulturális, néprajzi értékeit megismerve arra törekszik, hogy gazdagítsa a helyi társadalom életét. Önállóan és társaival együttműködve újságcikket ír, weboldalt szerkeszt. Problémaérzékenység, egyúttal együttműködő, segítő szemlélet jellemzi a projektekben való tevékenységét.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A mindennapi élethez kapcsolódó készségfejlesztés, a hivatali ügyintézés intézményeinek és alapvető eljárásainak megismerése, a munkavállaláshoz szükséges ismeretek és készségek megszerzése, fejlesztése elősegíti a tanulónak a felnőtt szerepekre való felkészülését. A tanuló javaslatokat fogalmaz meg, tervezeteket készít; mindez hozzájárul az innováció iránti nyitottság és igény, valamint a felelősségteljes munkamorál megalapozásához.

12. évfolyam

A középiskolai képzés záró szakaszában az állampolgári ismeretek tantárgy tanulásával, az életkori sajátosságok figyelembevételével, a tanuló – építve az általános iskolában a tantárgy keretében már kialakított attitűdre, megszerzett tudásra, képességekre és készségekre – elsajátítja az alapvető állampolgári ismereteket, valamint azokat a kompetenciákat és eljárásokat, amelyek a társadalmi részvételéhez, a haza iránti kötelességeinek teljesítéséhez és mindennapi boldogulásához szükségesek.

A 12. évfolyamon a kiemelt – mindegyik témakörben szereplő – fejlesztési feladatok a tanuló képességeinek, készségeinek és személyiségének továbbfejlesztését szolgálják: a kommunikációs kultúra részeként a véleménynyilvánítás lehetőségeinek biztosításával, az érvelési technikák gyakorlásával, a vitakultúra fejlesztésével, a digitális lehetőségek használatával, a rendszerszemlélet és a mérlegelő gondolkodás kialakításával, erősítésével.

A tanuló felismeri a család mint a társadalom alapvető intézményének jelentőségét és szerepét, megfogalmazza a párválasztás és a felelős családtervezés szempontjait, a gyermekvállalás fontosságát és demográfiai jelentőségét, valamint kiemeli a családi szocializációnak az életutat befolyásoló funkcióját.

A tanuló értelmezi a nemzeti identitás alkotóelemeit, megfogalmazza a hazafiság kifejezésének lehetőségeit, személyiségébe beépülnek a hazaszeretet és a patriotizmus emocionális összetevői. Kiemeli a világ magyarsága mint nemzeti közösség kohéziós szerepét. Tájékozódik a határon túl és a diaszpórában élő magyarság életviszonyairól: információkat gyűjt és rendszerez közösségeikről, fontosabb szervezeteikről, felismeri törekvéseiket, átérzi örömeiket és gondjaikat. Véleményt alkot a nemzetek, nemzetállamok fontosságáról, a globalizáció hatásairól.

Megismeri Magyarország fontosabb állami intézményeit, értelmezi a demokratikus jogállam felépítését és működését, az országgyűlési és a helyhatósági választások alapelveit. Tudatosul benne, hogy a haza védelme nemcsak a fegyveres erők, hanem a nemzet minden tagjának közös feladata, amely a magyar állampolgárok hazafias elkötelezettségén és kötelességtudatán kell, hogy alapuljon.

A tanuló alapvető jogi ismereteket szerez, ezek révén elsajátítja a mindennapi élethez szükséges jártasságokat is: elsajátítja a hivatali ügyintézéshez, a munkavállaláshoz, a szerződések kötéséhez kapcsolódó alapvető ismereteket, készségeket. Egyértelművé válik számára a társadalmi normák követése és az egyén felelősségvállalása közötti összefüggés, erősödik benne a normatudat.

A tanuló tudatosan készül későbbi munkavállalói szerepére, életpályájára, ezért megismeri a munka világát érintő alapvető jogi szabályozást, illetve tájékozódik a munkaerőpiac helyzetéről, a sikeres munkaerőpiaci részvétel feltételeiről. A munkavállalásra vonatkozó ismeretek megszerzése elősegíti a felnőttkori szerepekre történő felkészülését.

Támpontokat kap saját pénzügyei racionális, gyakorlatorientált intézéséhez, a család költségvetésének megtervezéséhez, megismeri a körültekintő és megalapozott hitelfelvétel feltételeit. Életvitelébe beépül a fogyasztóvédelem, a környezeti, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság szemlélete és gyakorlata. Ismereteket szerez az állam gazdasági szerepvállalásának formáiról, szerepéről, a monetáris politika lényegéről és a vállalkozások működésének sajátosságairól. Mindez hozzájárul felelős állampolgári létének és a

változásokhoz alkalmazkodó, a problémahelyzetekre eredményes válaszokat kereső innovatív, vállalkozói szemléletének megalapozásához.
A demokratikus attitűd megalapozását, illetve fejlődését szolgálja, hogy a tanuló bekapcsolódik a tematikus vitákba, ezáltal fejlődik az értelmező, mérlegelő gondolkodási készsége, erősödik a problémamegoldó szemlélete. A tanuló véleménynyilvánításához, érveléséhez, a vitahelyzetekben történő megszólalásaihoz a kommunikációs helyzetnek megfelelő nyelvhasználat és viselkedés társul. A vitakultúra fejlesztésének alapját mások álláspontjának, véleményének azonosítása, megértése és az érvekre épülő vélemény megfogalmazása képezi, ellenérvek ütköztetésére, továbbá közös gondolkodásra sarkall.
A tanulás változatos módszereinek és formáinak alkalmazása a tanulási folyamat hatékonyabbá válását eredményezi. A tantárgy elősegíti az együttműködés közösségi élményének megélését, a másik ember véleményének megértését, az empátia erősödését, és a társadalmi kérdések közös megbeszélését is. A tanuló az információk gyűjtéséhez, beszámolói elkészítéséhez használja az infokommunikációs eszközöket.
Az állampolgári ismeretek tanulása a 12. évfolyamon is kapcsolódik a *történelem* tantárgyhoz: a közös értelmező és tartalmi kulcsfogalmak révén, a személyes és közösségi döntések okainak és következményeinek vizsgálatával, az egyén és közösség viszonyának elemzésével, a morális dilemmák számbavételével. A két tantárgy tanulása szoros – több esetben komplementer – együttműködést is feltételez, például a diktatórikus és a demokratikus rendszerek sajátosságainak elkülönítése, az emberi jogok megfogalmazásának és elfogadásának, a demokráciamodellek történetiségének nyomon követése, a magyarországi rendszerváltozás eredményeként kiépülő jogállami berendezkedés és intézményrendszer vizsgálata terén. Mindkét tantárgy tanulása során erősödik a tanuló nemzeti öntudata, erősödnek az őt a hazájához fűző érzelmi szálak. Az állampolgári ismeretek tanulásakor építhetünk a *földrajz* tantárgy keretében elsajátított környezeti, gazdasági és pénzügyi ismeretekre: a 12. évfolyam fejlesztési feladatainak egy része a pénzügyi tudatosság megalapozását és a fenntarthatóság környezeti, gazdasági-társadalmi fontosságának kiemelését, valamint a környezet védelme iránti felelősségtudat kialakítását szolgálja.
A 12. évfolyamon összegző-minősítő értékelés (ötfokozatú skálán értelmezett érdemjeggyel) javasolt az ismeretek elsajátításának ellenőrzése, mérése, az ismeretek alkalmazásához kapcsolódó tudás mértékének megítélése során. A szöveges, tanulást támogató, értékelés elsősorban a társakkal végzett tevékenységekkel, a kooperációval, a beszámolók, prezentációk készítésével, portfólió összeállításával kapcsolatos. Az önértékelés, a társak értékelése és a csoportos megbeszélés biztosítja a segítő, támogató és fejlesztő jelleget.

A 12. évfolyamon az állampolgári ismeretek tantárgy alapóraszáma: 32 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám	Helyi többlet
A család, a családi szocializáció	3	0
A család gazdálkodása és pénzügyei	2	0
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	5	0
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	4	0
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	4	0
A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	3	0
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	3	0
Bankrendszer, hitelfelvétel	2	1
Vállalkozás és vállalat	2	1
Projektmunka	0	2

TÉMAKÖR: A család, a családi szocializáció
ÓRASZÁM: 3 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- értelmezi a családi szocializációnak az ember életútját befolyásoló jelentőségét;
- felismeri, hogy a családtagok milyen szerepet töltenek be a szocializáció folyamatában.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
- értelmezi a család mint a társadalom alapvető intézményének szerepét és jellemzőit;
- társaival megbeszéli a párválasztás, a családtervezés fontos szakaszait, szempontjait és a gyermekvállalás demográfiai jelentőségét: tájékozódás, minták, orientáló példák, átgondolt tervezés, felelősség.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása
- A kommunikációs készség fejlesztése
- A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése
- Az érvelés készségének fejlesztése
- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése

- A családi szocializáció folyamata és jellemzői
- A családtervezés szempontjai és szakaszai
- A gyermekvállalás demográfiai, társadalmi jelentőségének tudatosítása
- A házasság intézménye, a hagyományos családmodell, a családi szerepek
- A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A család társadalmi funkciói
- Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás; Párkapcsolatok, házasság, családtervezés; Szerepek a családban; Családi szocializáció

FOGALMAK

család, családi szocializáció, családi életciklus, családtervezés, gyermekvállalás, házasság, demográfia;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Vita: a család fogalma és társadalmi funkciói
- Szövegalkotás: a családi szocializáció jellemzői és szakaszai
- Plakátkészítés a családi szerepekről
- Prezentáció készítése a gyermekvállalás fontosságáról, társadalmi és demográfiai jelentőségéről
- Forráselemzés és gyűjtőmunka segítségével grafikai szervező készítése a családmodell átalakulásáról és annak következményeiről a 20-21. században

TÉMAKÖR: A család gazdálkodása és pénzügyei

ÓRASZÁM: 2 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- saját pénzügyi döntéseit körültekintően, megalapozottan hozza meg.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- társaival megtervezi egy fiktív család költségvetését;
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kommunikációs készség fejlesztése
- A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése
- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A problémamegoldó szemléletmód és gondolkodás fejlesztése
- A döntési képesség fejlesztése
- A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A társas együttműködés fejlesztése
- A családi költségvetés felépítése
- A családi gazdálkodás; pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások
- A megtakarítás szerepe és jelentősége, lehetőségei
- A fenntarthatóság és a fogyasztási szokások kölcsönhatása

- A családi háztartás pénzügyei; Bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek; Fogyasztók a családban; A családi költségvetés, pénzügyi tervezés

FOGALMAK

családi háztartás, családi költségvetés, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, megtakarítás, hitel, GYES, GYED;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Szakértői mozaik: Családi háztartás, a család pénzügyei
- Kérdések és feltevések megfogalmazása egy téma előzetes áttekintése alapján: a családi háztartás, a család pénzügyei
- Szövegalkotás: a család környezettudatos életvitelét befolyásoló tényezők bemutatása szabadon választott műfajban
- Egy fiktív család költségvetésének megtervezése
- Vita: a fenntarthatóság szerepe a pénzügyi tervezésben
- Önálló kutatás eredményeinek felhasználásával prezentáció készítése a megtakarítás, az előtakarékosság lehetőségeiről

TÉMAKÖR: Szabadság és felelősség, jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri az alapvető emberi jogok egyetemes és társadalmi jelentőségét;
- érti a társadalmi normák és az egyéni cselekedetek, akaratok, célok egyeztetésének, összehangolásának követelményét;
- felismeri és értelmezi az igazságosság, az esélyegyenlőség biztosításának jelentőségét és követelményeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- bemutatja Magyarország Alaptörvényének legfontosabb részeit: Alapvetés; Az állam; Szabadság és felelősség;
- értelmezi a választójog feltételeit és a választások alapelveit;
- kiemeli a közteherviselés nemzetgazdasági, társadalmi és morális jelentőségét;
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse;
- felismeri a véleménynyilvánítás, érvelés, a párbeszéd és a vita társadalmi hasznosságát;
- önállóan vagy társaival együttműködve javaslatokat fogalmaz meg;
- tiszteletben tartja a másik ember értékvilágát, gondolatait és véleményét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kommunikációs készség fejlesztése
- Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése
- A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése
- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása

- A digitális kompetencia fejlesztése
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A demokratikus elköteleződés kialakítása, erősítése
- A társadalmi normák fontosságának megismerése
- A társas együttműködés fejlesztése
- Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok
- Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség
- Az állampolgári jogok és kötelességek
- Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye
- A választójog és feltételei
- A jövő nemzedékek jogai
- Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma
- A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei

- Magyarország Alaptörvénye; Az alapvető jogok; Az állampolgári kötelességek; Választójog, választási rendszer; Közjog: büntetőjog; Magánjog: polgári jog

FOGALMAK

állam, államforma, politikai rendszer, alapjog(ok), emberi jog, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, polgári szabadságjog, a jövő nemzedékek jogai, norma, normakövető magatartás, állampolgári felelősség, állampolgári kötelesség, közteherviselés, adómorál, választójog, állampolgári részvétel, választási rendszer, országgyűlési választás, önkormányzati választás, európai parlamenti választás, népszavazás, politikai párt, képviselő, közjog, magánjog, jogforrás, jogforrási hierarchia, jogérvényesülés, bűncselekmény , szankció, büntetőjog, ügyész, bíró, ügyvéd, természetes személy, jogi személy, jogképesség, közokirat, magánokirat, közjegyző; polgári peres eljárás, felperes, alperes;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Grafikai szervező segítségével a magyar jogrendszer felépítésének bemutatása
- Vita: a közteherviselés szerepe az állam működésében, hogyan javítható az adómorál
- Plakátkészítés az állampolgári jogokról és kötelezettségekről
- Szituációs gyakorlat: az igazságszolgáltatás működésnek bemutatása egy fiktív eljáráson keresztül
- Önálló kutatómunka: az országgyűlési választás rendszerének alakulása 1867 és 2014 között, vagy népszavazások Magyarországon 1990-2018 között
- Tudósítás vagy riport készítése egy fiktív vagy valós országgyűlési vitanapról források, a média-megjelenések segítségével
- Prezentáció vagy digitális médiatartalom készítése a jövő nemzedék jogairól
- Szövegalkotás: Magyarország Alaptörvényének szerepe

TÉMAKÖR: Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem

ÓRASZÁM: 4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri a világ magyarsága mint nemzeti közösség összetartozásának jelentőségét;
- véleményt alkot a nemzetek és a globalizáció összefüggéseiről;
- felismeri és értékeli a helyi, regionális és országos közgyűjtemények nemzeti kulturális örökség megőrzésében betöltött szerepét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- társaival megbeszéli a nemzeti érzület sajátosságait és a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formáit;
- társaival megbeszéli a honvédelem, mint nemzeti ügy jelentőségét;
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse;
- felismeri a véleménynyilvánítás, érvelés, a párbeszéd és a vita társadalmi hasznosságát;
- tiszteletben tartja a másik ember értékvilágát, gondolatait és véleményét;
- beszámolója elkészítéséhez önállóan vagy segítséggel használja az infokommunikációs eszközöket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A nemzethez tartozás emocionális kötődésének kialakítása, megerősítése
- A kommunikációs készség fejlesztése
- Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése
- A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése
- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása
- A társas együttműködés fejlesztése
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A digitális kompetencia fejlesztése
- A nemzettudat alkotóelemeinek értelmezése
- A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái
- A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás
- A honvédelmi kötelezettség teljesítésének békeidőben és a különleges működési rend idején
- A Magyar Honvédség szerepe, feladatai; a katonai szolgálat lehetőségei
- A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban
- Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere
- A határon túli magyar közösségek kihívásai, Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében
- A nemzettudat alkotóelemei; A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei; A világ magyarsága és a nemzeti közösség; A honvédelem kérdései a 21. században; A nemzetek, nemzetállamok szerepe a globális világban és az Európai Unióban

Fogalmak

nemzet, nemzettudat, nemzeti identitás, lokálpatriotizmus, hazaszeretet, honvédelem, honvédség, különleges működési rend, nemzetállam;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Forrásfeldolgozás: 19. és 20. századi szemelvények a hazaszeretetről, a nemzeti identitás fontosságáról
- Szövegalkotás: kapcsolat a szülőföldhöz, a lokálpatriotizmus szerepe a tanulók életében
- Tanulói előadás a nemzetállamok és az Európai Unió kapcsolatrendszeréről
- Vita: a globalizáció hatása a közösségekre, a nemzetekre és a környezetre
- Grafikai szervező segítségével Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszerének bemutatása
- Lapszemle készítése egy kiválasztott nemzeti ünnep eseményeiről és sajátosságairól
- Prezentáció készítése a határon túli magyar közösségekről, az őket érő kihívásokról
- Szöveges vagy audiovizuális riport készítése a Magyar Honvédségről
- Digitális eszközhasználattal tematikus összeállítások szerkesztése egy határon túli magyar közösségről

TÉMAKÖR: A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása

ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- bemutatja Magyarország Alaptörvényének legfontosabb részeit: Alapvetés; Az állam; Szabadság és felelősség;
- értelmezi a törvényalkotás folyamatát;
- azonosítja az állam gazdasági szerepvállalásának elemeit;
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse;
- beszámolója elkészítéséhez önállóan vagy segítséggel használja az infokommunikációs eszközöket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása
- A társas együttműködés fejlesztése
- A digitális kompetencia fejlesztése
- A kommunikációs készség fejlesztése
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A hatalmi ágak
- A magyar állam intézményrendszere
- A kormány és szervei
- Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása
- A törvényalkotás folyamata
- Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben
- Az állam gazdasági feladatai
- A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe
- A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok

- A magyar állam intézményrendszere; az igazságszolgáltatás rendszere, szervezetei; A gazdaság körforgása; A gazdaságpolitika; Az állam gazdasági feladatai; Az állami költségvetés

FOGALMAK

állam, intézmény, politikai rendszer, hatalmi ágak, jogforrási hierarchia, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvényalkotás, törvény, országgyűlési határozat, képviselő, mentelmi jog, országgyűlési bizottság(ok), házszabály, parlamenti frakciók, interpelláció, Kormány, miniszterelnök, miniszter, államtitkár; miniszterelnöki, kormány- és miniszteri rendelet, Alkotmánybíróság, alkotmánybírósági határozat, Állami Számvevőszék, Kúria, Országos Bírói Hivatal, ügyészség, legfőbb ügyész, főügyészségek, fellebbviteli főügyészségek, járási és járási szintű ügyészségek, az alapvető jogok biztosa, gazdaságpolitika, államháztartás, költségvetés, költségvetési egyensúly, adórendszer, adók, járulékok, illetékek, közteherviselés, adómorál, korrupció és integritás, hatóság, hatáskör, illetékesség;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Vázlat vagy egyéb grafikai szervező készítése az állam felépítéséről, a hatalmi ágak legfontosabb intézményeiről
- Vita: az állami szerepvállalásról a gazdasági életben
- Költségvetés tervezése a főbb állami feladatokhoz, vagy egy-egy kiválasztott feladat költségeinek részletes kidolgozása, bemutatása és megvédése
- Szerepjáték: a törvényalkotói munka, egy képzelt jogszabály megalkotása, érvek és ellenérvek gyűjtése
- Prezentáció készítése egy kiválasztott ellátórendszer működéséről, feladatairól Szövegalkotási feladat: egy-egy minisztérium felépítésének és feladatainak bemutatása források segítségével
- Mozaik, szakértői mozaik: az állam szociális funkciói, oktatási, egészségügyi feladatai vagy a rendvédelmi szervek feladatai
- Képzelt riport egy országgyűlési ülésről vagy kormányülésről
- Önálló kutatás alapján plakát vagy ábra készítése egy kiválasztott államigazgatási szerv vagy hivatal felépítéséről, feladatairól

TÉMAKÖR: A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése

ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- jártasságot szerez a jog területének mindennapi életben való alkalmazásában.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- azonosítja a mindennapi ügyintézés alapintézményeit;
- tájékozott a munkavállalás szabályozásáról**;**
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kommunikációs készség fejlesztése

- A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése
- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A problémamegoldó szemléletmód fejlesztése
- A döntési képesség fejlesztése
- A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása
- A társas együttműködés fejlesztése
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A mindennapi ügyintézés alapintézményeinek megismerése
- A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés
- A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelességei
- A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív szerződés szerepe
- Az önéletrajz és a motivációs levél felépítése, legfontosabb tartalmi és formai elemeinek megismerése
- Az állásinterjúra történő felkészülés szempontjai
- A szerződések néhány fő típusai: adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön- és biztosítási szerződés
- Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai
- Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra

- Az állampolgár és az intézmények, szervezetek kapcsolatai; Munkajogi alapok, munkavállalás, munkaszerződés; Munkaerőpiaci változások, előrejelzések; Szerződések

FOGALMAK

hivatal, intézmény, szervezet, ügyfélkapu, kormányablak, körjegyzőség, járási hivatal, polgármesteri hivatal, polgármester, jegyző, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, képviselőtestület, munkaerőpiac, munkáltató, munkavállaló, munkavállalás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés, kollektív szerződés, adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön-, biztosítási, tartási és életjáradéki szerződés;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Az e-ügyintézés felületének megismerése, az egyes ügytípusok csoportosítása önálló kutatómunka keretében
- Helyzetgyakorlat vagy szituációs játék a mindennapi ügyintézés egy-egy eljárásáról
- Grafikai szervező segítségével az egyes ügytípusok és az azokban hatáskörrel rendelkező hivatalok csoportosítása
- Szakértői mozaik: Munkaszerződés, kollektív szerződés, érdekképviselet, érdekegyeztetés
- Szövegalkotás: önéletrajz, motivációs levél; Állásinterjú
- Szituációs játék vagy helyzetgyakorlat egy fiktív állásinterjún való megjelenésről, szereplésről
- Prezentáció készítése internetes források alapján a munkaerőpiaci előrejelzésekről
- Vita: az automatizáció, a digitalizáció és a robotizáció gazdasági és társadalmi következményei, a munkaerőpiacra gyakorolt hatásai

TÉMAKÖR: Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem

ÓRASZÁM: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- életvitelébe beépülnek a tudatos fogyasztás elemei, érvényesíti a fogyasztóvédelmi szempontokat;
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse;
- beszámolója elkészítéséhez önállóan vagy segítséggel használja az infokommunikációs eszközöket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A kommunikációs készség fejlesztése
- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása
- A döntési képesség fejlesztése
- A társas együttműködés fejlesztése
- A digitális kompetencia fejlesztése
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei
- A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai
- A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése
- A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése
- Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai
- A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás szemléletének kialakítása
- A környezetvédelem legfontosabb helyi, országos és globális kérdéseinek megismerése, feltárása
- Az épített és természeti környezetünk védelme iránti elköteleződés kialakítása, erősítése

Fogalmak

fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztó, a fogyasztó jogai, a fogyasztói érdekek védelme, békéltető testület, webáruház, garancia, szavatosság, jótállás, természetvédelem, épített környezet, klímavédelem, ökológiai lábnyom;

Javasolt tevékenységek

- Szövegalkotás: saját tapasztalatok és információgyűjtés alapján tájékoztató/GYIK készítése az internetes vásárlással kapcsolatos tudnivalókról
- Vázlatírás vagy egyéb grafikai szervező készítése a fogyasztóvédelem szerepéről
- Vita: A tudatos fogyasztó jellemzői, a különféle fogyasztói magatartásformák hatása a természeti környezetre, az emberiség ökológiai lábnyomára
- Plakát készítése a szavatosság, a garancia és a jótállás alapvető szabályairól, amelyekre kell odafigyelnie a vásárlónak
- Médiahasználat (könyvtár, internet, sajtó): fogyasztóvédelmi esetek gyűjtése és esetmegbeszélés keretében történő feldolgozása
- Forráselemzés és forrásfeldolgozás keretében a biológiai diverzitást veszélyeztető tényezők, a legsúlyosabb környezetvédelmi kockázatok összegyűjtése és ábrázolása prezentáció formájában

TÉMAKÖR: Bankrendszer, hitelfelvétel

ÓRASZÁM: 2 óra + 1 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- saját pénzügyi döntéseit körültekintően, megalapozottan hozza meg;
- társaival megbeszéli a megalapozott, körültekintő hitelfelvétel szempontjait, illetve feltételeit;
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A döntési képesség fejlesztése
- A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása
- A társas együttműködés fejlesztése
- A kommunikációs készség fejlesztése
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A monetáris politika fogalmának és alapvető jellemzőinek megismerése
- A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai
- A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése
- A pénzügyi intézetek típusai
- A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai
- A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei
- A bank alapvető tevékenysége; Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok; A Magyar Nemzeti Bank; A pénzügyi intézmények; Hitelfelvétel

FOGALMAK

Bank, kétszintű bankrendszer, jegybank, Magyar Nemzeti Bank, kereskedelmi bank, pénzügyi intézmények, hitel, hitelszerződés, a hitelek típusai, kamat, hitelfedezeti mutató, jövedelemarányos törlesztő részlet, jelzáloghitel, kezesség, hitelbiztosítás, teljes hiteldíjmutató (THM), futamidő, követeléskezelés, hitelközvetítő, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Szövegalkotási feladat: a magyar bankrendszer működése, felépítése
- Vita: a tudatos és megalapozott hitel felvétele / miért van szükség a hitelre?
- Plakát készítése a hitel kockázatairól
- Véleményvonal segítségével a hitelkockázatok közös mérlegelése
- Beszélgetőkör a megalapozott, körültekintő hitelfelvétel szempontjairól és feltételeiről
- Lapszemle készítése a Magyar Nemzeti Bank gazdaságélénkítő, pénzügyi szektor működését szabályozó tevékenységéről

TÉMAKÖR: Vállalkozás és vállalat

ÓRASZÁM: 2 óra + 1 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi a vállalkozás indítását befolyásoló tényezőket**;**
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kommunikációs készség fejlesztése
- A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése
- A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A problémamegoldó szemlélet fejlesztése
- A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása
- Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
- A társas együttműködés fejlesztése
- A digitális kompetencia fejlesztése
- A vállalkozás fogalmának értelmezése
- A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése
- Az egyes cégtípusok, vállalati formák szerepe a gazdaságban
- Az üzleti terv fogalma, célja
- A vállakozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői
- A vállalkozás működési köre és környezete; A vállalkozások típusai; Vállalkozási terv; A vállalatok fajtái

FOGALMAK

jogi személy, vállalkozás, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), zártkörű (zrt.) és nyilvános (nyrt.) részvénytársaság, startup, a vállalkozások mikro- és makrokörnyezete; vállalkozói kompetenciák, üzleti terv, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Vázlat vagy egyéb grafikai szervező készítése a vállalkozások fajtáiról, a vállalatok típusairól
- Információgyűjtést követően egy vállalkozás üzleti tervének vizsgálata
- Vita: a kis- és középvállalkozások szerepe, gazdasági, társadalmi fontossága
- Szövegalkotás: vállalkozási ötletek, egy tetszőleges vállalkozás tervének bemutatása

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Biológia

Általános célok

A 7–8. évfolyamokon tanult biológiai ismeretek minden tanuló számára képet adtak az élővilág kialakulásáról, fejlődéséről és szerveződéséről. Alapszinten elsajátították a biológiai vizsgálatok néhány laboratóriumi és terepen végezhető módszerét is. Tudatosabbá váltak az egészségükkel és a természeti környezet fenntarthatóságával kapcsolatos kérdésekben, fejlődtek az életviteli készségeik. A középiskolában a tanulók erre az alapra építve kezdik meg a biológia tanulását. Közöttük vannak, akik később a szaktárgyi tudás további bővítését választják, de olyanok is, akik inkább a természettudományos műveltségük gyarapítását várják ettől a tantárgytól. Ehhez a tanulói alaptudáshoz és célrendszerhez kell igazodni a biológia tantárgy témakörszerkezetének, tartalmi elemeinek és készségfejlesztési céljainak. A témakörök a mindenki által megszerezhető és a mindennapi életben alkalmazható tudás és képességek mellett előkészítik a 11–12. évfolyamokon választható biológia tanulmányokat is. A biológia tantárgy tanulási folyamatának tervezése többféleképpen történhet, figyelembe véve az évfolyamok óraszámát, a témakörök logikai kapcsolódását, a természettudományos társtantárgyak haladási ütemét, illetve a helyi sajátosságokat (pl. iskolán kívüli tanulás, tematikus napok szervezése). A párhuzamosan folyó műveltségépítés és szaktudásbővítés szükségessé teszi, hogy az alkalmazott tanulási módszerek igazodjanak a tanulók eltérő tanulási céljaihoz és képességeihez, felébresztve és fenntartva az élő természet gazdagságára és szépségére való rácsodálkozást, valamint a természet épsége iránt érzett felelősséget.

A biológia tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A biológiai megfigyelések és kísérletek alapján a tanuló átéli a tudásszerzés aktív folyamatát, míg a tudás alkalmazhatóságának tapasztalata az önirányító tanulás képességét erősíti. Tantárgyhoz kapcsolódó, napról napra frissülő információk keresése, az ezekre a forrásokra épített tanulás fejleszti az önálló tanulás képességét.

A kommunikációs kompetenciák: A természet megfigyelése és a tapasztalatok megfogalmazása fejleszti a tanuló szókincsét, anyanyelvi kifejezőkészségét. Az élő rendszerek és életjelenségek ábrák, képek, mozgóképek formájában is vizsgálhatók, ez fejleszti a képzeletet, a képek és a nyelvi kifejezésmódok közötti átalakítás képességét. A csoportos, interaktív tanulási helyzetek a vélemények felszínre hozását, a tudás közös építését és megosztását segítik.

A digitális kompetenciák: A közvetlen tapasztalatszerzés mellett a tanuló digitális forrásokból szerezhet információkat a természeti környezetéről. A könyvtári és egyéb adatbázisokban végzett célzott keresése kiegészül a tárolás, rendezés és átalakítás műveleteivel. Megfelelő tanári támogatással a tanuló maga is alkotóvá válhat, személyre szabott tananyagokat hozhat létre, eredményeit megoszthatja társaival.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A biológiai vizsgálatok során a tanuló alkalmazza az analitikus és a szintetizáló gondolkodás műveleteit, összehasonlítja a különféle állapotokat és következtet a változások, folyamatok és egyensúlyok kialakulására. Az elvégzett megfigyelések és kísérletek számos egyedi jelenséget tárnak fel, ezek tanulságainak levonásához az induktív gondolkodás képességét is fejleszteni kell. A megismert biológiai elméletek alkalmazása többféle kontextusban, pl. a fenntarthatóság, a biotechnológia vagy az egészség összefüggésében, deduktív gondolkodás útján történhet. A biológiai jelenségek leírása gyakran csak statisztikai szemlélettel lehetséges, a sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítása az analógiás

gondolkodást fejleszti. Az élet egymásra épülő szerveződési szintjeinek megértése rendszerszintű, komplex gondolkodást igényel.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: Az ember biológiai és társadalmi lény, a biológia tanulása hozzásegít e kettősség tudatos szemléletéhez. A tanuló felismeri az öröklött és a szerzett tulajdonságaiban rejlő lehetőségeit, a testi és szellemi képességek kibontakoztatásának személyes felelősségét. Az önismeret fejlesztését szolgálják az interaktív tanulási formák, a fejlesztő szemléletű ön- és társértékelés. A tanuláshoz nyújtott megfelelő tanári támogatás, az egymástól tanulás növeli a közösségi összetartozás érzését, a segítség adásának és elfogadásának képességét.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az élő természeti környezetből érkező érzelmi hatások befogadása, ezek kreatív alkotásokban történő kifejezése segíti a biológia nevelési céljainak elérését.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A mezőgazdaság, az élelmiszeripar, az orvostudomány és a gyógyszeripar a folyamatos innovációra épül, az erre való felkészítés a biológia tanulásának is feladata.

10. -11. évfolyam

A kerettanterv bevezető témaköre a tudomány működéséről, a tudásunk eredetéről szól. A biológia tudományának fejlődése, a jelenkori alkalmazások áttekintése mellett ebben kap helyet a vizsgálati módszerek elméleti áttekintése és a természettudományos gondolkodás módszereinek megismerése. A további témakörök a tanulási céloknak megfelelően három fő tartalmi területre oszthatók. Az első témakörök a tanulók általános biológiai szemléletét hivatottak fejleszteni, fő kérdésként állítva eléjük az élet mibenlétét, amelyre több szempontú megközelítésekkel igyekszik választ adni. A tanulók áttekintik az élet keletkezésére és fejlődésére vonatkozó elméleteket, fejlesztik a tudományos tényekre alapozott érvelés és a kritikai gondolkodás készségeit. Részletesen megismerkednek az élet alapvető egységeként működő sejt felépítésével és működésével, majd ezt összekötik a magasabb szerveződési szintekkel. Vizsgálati szempontként állítják az energia biológiai rendszerekben történő áramlását, rávilágítanak az életfolyamatok energetikai összefüggéseire. Az életközösségekben zajló energiaforgalom elemzésével mélyebben is megérthetik a növény- és állatvilág, valamint a lebontó szervezetek egymásrautaltságát. Fontos szempont a biológiai információ mibenlétének, változékonyságának és áramlásának megértése, amit a modern, rendszerszemléletű biológia szintjén is elemeznek. A második tartalmi terület célja az emberi szervezetről eddig szerzett tudás elmélyítése és az életkori sajátosságoknak megfelelő egészségműveltség építése. Ebben több olyan elem is található, amely a mindennapi élet egészséggel és betegséggel kapcsolatos kérdéseiben segíti a tanulókat. Ilyen például az egészségügyi rendszer áttekintése, valamint az elsősegélynyújtás képességének fejlesztése. A harmadik tematikai egység a környezettel és fenntarthatósággal kapcsolatos témaköröket foglalja magában. A tanulók vizsgálatokat végezhetnek a környezetükben, forrásokat kereshetnek és elemezhetnek a különféle szintű ökológiai rendszerekkel kapcsolatban. Ez a tanulási folyamat nem csak az ismeretek bővítését célozza, hasonlóan fontos a természettel kapcsolatos érzelmi nevelés és attitűdformálás is. A Kárpát-medence élő természeti értékeinek áttekintése mellett a Föld bioszférájának állapotát is vizsgálják a tanulók. Ehhez felhasználják a korábban szerzett alapismereteiket, a földtörténeti múlt adatait és jelenkori eseteket, valamint megismerik az előrejelzést adó modellek működését is.

A 10.-11. évfolyamon a biológia tantárgy alapóraszáma: kétszer 36 = 72 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Nat témakör	Témakör neve	Javasolt óraszám
1. A biológia kutatási céljai és módszerei	A biológia tudománya	2
2. Az élet eredete és szerveződése	Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	2
	A sejt és a genom szerveződése és működése	5
	Sejtek és szövetek	3
	Élet és energia	3
	Az élet eredete és feltételei	2
4. Öröklődés és evolúció	A változékonyság molekuláris alapjai	4
5. A biotechnológia módszerei és alkalmazása	Egyedszintű öröklődés	4
	A biológiai evolúció	4
6. Az ember szervezete és egészsége	Az emberi szervezet felépítése és működése I. Testkép, testalkat, mozgásképesség	3
	II. Anyagforgalom	8
	III. Érzékelés, szabályozás	8
	Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	4
	A viselkedés biológiai alapjai, a lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése	4
	Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás	2
3. Az életközösségek jellemzői és típusai	Az élőhelyek jellemzői, alkalmazkodás, az életközösségek biológiai sokfélesége	4
7. A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság	A Föld és a Kárpát-medence értékei	5
	Ember és bioszféra – fenntarthatóság	5
	Összes óraszám:	**72 óra**

TÉMAKÖR: A biológia tudománya

JAVASOLT ÓRASZÁM: 2 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a vizsgált biológiai jelenségek magyarázatára előfeltevést fogalmaz meg, ennek bizonyítására vagy cáfolatára kísérletet tervez és kivitelez, azonosítja és beállítja a kísérleti változókat, megfigyeléseket és méréseket végez;
- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;

- egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni;
- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a biológiai kutatások alapvető céljait, legfontosabb területeit, értékeli az élet megértésében, az élővilág megismerésében és megóvásában játszott szerepét;
- példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét;
- ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A biológiai kutatások alapvető céljainak, világképünket és mindennapi életünket alakító eredményeinek tudománytörténeti példákkal való bemutatása
- A tudományos vizsgálatok menetének ismerete, vizsgálatokban való tudatos alkalmazása és nyomon követése kísérletelemzésekben
- A biológiai vizsgálatok során alkalmazható, egyszerűbb laboratóriumi és terepmunkára alkalmas eszközök ismerete, vizsgálatok esetében a megfelelő kiválasztása és használata
- A tudományos gondolkodás műveleteiről szerzett alapszintű ismeret, a műveletek alkalmazásában való jártasság, adott probléma esetén a célravezető módszer kiválasztása és alkalmazása
- Az ismeretszerzésben és a problémamegoldásban a másokkal való együttműködés fontosságának felismerése, a közös munkában való aktív szerepvállalás
- Tényekre alapozott, koherens érvelés, véleményalkotás és mások meghallgatásának képessége
- Kísérleti megfigyelések, mérési és statisztikai adatok megfelelő rögzítése, rendezése és feldolgozása, az ebből levonható következtetések és további kutatási kérdések megfogalmazása
- A modern biológia kulcsterületeinek, ezek technológiai lehetőségeinek ismerete, a kutatás és alkalmazás etikai, társadalmi-gazdasági kérdéseiben véleményalkotási és vitaképesség
- A népszerűsítő és a tudományos igényű információs forrásokról való tájékozottság, az álhírek, áltudományos közlések felismerése, velük szemben tényekre alapozott kritikai érvelés.

Fogalmak

kutatási kérdés, hipotézis, kísérlet, kísérleti változó, valószínűség, rendszerbiológia, molekuláris biológia, biotechnológia, bioetika, bioinformatika, bionika

Javasolt tevékenységek

- A tudományos gondolkodás műveleteinek tudatos alkalmazása konkrét példán és/vagy egy tudós munkásságának bemutatásán keresztül
- A hétköznapi és a tudományos megfigyelés összehasonlítása, konkrét példa bemutatása
- Strukturált, félig strukturált vagy nem strukturált (a csoport készségszintjétől függően) biológiai kísérlet kivitelezése, jegyzőkönyv készítése, a kísérleti eredmények értékelése és publikálása
- Irányított kutatási terv elkészítése, hipotézis önálló felállítása, a függő és független változók megállapítása, projektmunka elkészítése
- Biológiai kutatóintézet (valós vagy virtuális) meglátogatása, beszámoló készítése a kutatási területekről és módszerekről
- Egy-egy tudós megszemélyesítésével kerekasztal-beszélgetés egy tudományos problémáról

- Bionikai alkalmazások példáinak keresése, kiselőadás, házi dolgozat készítése (pl. strukturális bionika, szenzorbionika)
- Természettudományos ismeretterjesztő folyóiratok cikkeinek feldolgozása, kivonat, reflexió írása

TÉMAKÖR: Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei

JAVASOLT ÓRASZÁM: 2 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozás szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában;
- megérti, miért és hogyan mehetnek végbe viszonylag alacsony hőmérsékleten, nagy sebességgel kémiai reakciók a sejtekben, vizsgálja az enzimműködést befolyásoló tényezőket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni;
- tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szerveződési szintek hierarchikus és rendszerszemléletű elvének felismerése a tanulók által ismert, felidézett társadalmi, gazdasági, technológiai vagy természeti rendszerek példái alapján
- Az energiáról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, az energiafajták és átalakítási módok áttekintése példák alapján, a fény, a kémiai és a biológiai energia összefüggésbe hozása
- Az információról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, a sokféleséggel és a rendezettséggel való kapcsolat felismerése mindennapi példák és természeti jelenségek értelmezése alapján
- A szervetlen és a szerves anyagok közötti kapcsolat tudománytörténeti, technológiai és biológiai szempontú értelmezése, az élet szénalapúsága
- Az optimális enzimműködés kísérletes bemutatása, az enzimműködés és az anyagcserezavarok kapcsolatának példákkal való bemutatása
- Biogén elemek kimutatása, következtetések levonása
- A víznek az élet szempontjából kitüntetett szerepe melletti érvelés
- A makromolekulák és monomerjeik felépítése és funkciója közötti kapcsolatok sokoldalú elemzése
- A szabályozottság elvének elmélyítése mindennapi életből vett technológiai példák alapján, a szabályozott állandó állapot jelentőségének felismerése

FOGALMAK

rendszer, szerveződési szint, egymásba épülés, biológiai energia és ATP, biogén elem, víz, makromolekulák, enzimek, sokféleség és információ, fehérjeszerkezet, vezérlés és szabályozás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Biogén elemek kimutatása növényi és állati eredetű szervekből (levél, csont)
- Szerves makromolekulák kimutatása (pl. biuret-próba, Fehling-reakció)
- Enzimműködés vizsgálata (pl. hidrogén-peroxid-kataláz, keményítő-nyálamiláz) különböző környezeti feltételek (változó beállítások) között
- A fehérjék szerkezetét befolyásoló tényezők vizsgálata (pl. tojásfehérje-oldattal)
- Diffúzióval és ozmózissal kapcsolatos kísérletek elvégzése és/vagy értelmezése
- Programvezérelt, automatizált technológiai rendszerek (pl. klíma, mosógép, ABS fékrendszer stb.) keresése és elemzése, összehasonlítása az élő rendszerek valamely részműködésével, a szabályozás és vezérlés közötti különbségek megbeszélése

TÉMAKÖR: A sejt és a genom szerveződése és működése

JAVASOLT ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- azonosítja és vizsgálható formában megfogalmazza a természettudományos problémákat, biológiai és más természettudományi területről kiválasztja a jelenségek magyarázatához szükséges tényeket és ismereteket;
- érti a biológia molekuláris szintű vizsgálati módszereinek elméleti alapjait és felhasználási lehetőségeit, ezek eredményeit konkrét kísérleti leírásokban értelmezi;
- ismeri a bioinformatika fogalmát, érti a felhasználási lehetőségeit és értékeli a biológiai kutatásokból származó nagy mennyiségű adat feldolgozásának jelentőségét;
- a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;
- értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozás szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ábrák, animációk alapján értelmezi és biológiai tényekkel alátámasztja, hogy a vírusok az élő és élettelen határán állnak;
- a felépítés és működés összehasonlítása alapján bemutatja a sejtes szerveződés kétféle típusának közös jellemzőit és alapvető különbségeit, értékeli ezek jelentőségét;
- tényekkel igazolja a baktériumok anyagcseréjének sokfélesége, gyors szaporodása és alkalmazkodóképessége közötti összefüggést;
- felismeri az összetett sejttípus mikroszkóppal megfigyelhető sejtalkotóit, magyarázza a sejt anyagcsere-folyamatainak lényegét, igazolja, hogy azok a környezettel folytonos kölcsönhatásban mennek végbe;
- ismeri az örökítőanyag többszintű szerveződését, képek, animációk alapján értelmezi a sejtekben zajló biológiai információ tárolásának, átírásának és kifejeződésének folyamatait;
- tudja, hogy a sejtekben és a sejtek között bonyolult jelforgalmi hálózatok működnek, amelyek befolyásolják a génműködést, és felelősek lehetnek a normál és a kóros működésért is;
- összehasonlítja a sejtosztódás típusait, megfogalmazza ezek biológiai szerepét, megérti, hogy a soksejtű szervezetek a megtermékenyített petesejt és utódsejtjei meghatározott számú osztódásával és differenciálódásával alakulnak ki;
- ismeri az őssejt fogalmát, különféle típusait, jellemzőit, különbséget tesz őssejt és daganatsejt között;

– felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A vírusok felépítése, szaporodása és a megbetegedések közötti összefüggések felismerése egy konkrét betegség (pl. influenza) kapcsán, a betegségek megelőzési és gyógyítási lehetőségeinek számbavétele, tévképzetek eloszlatása
– A prokarióta és eukarióta sejttípusok összehasonlítása, a felépítés, működés és alkalmazkodás főbb összefüggéseinek bemutatása
– Az eukarióta sejttípusok kialakulását magyarázó elmélet bizonyítékainak ismertetése
– A főbb sejtalkotók mikroszkópos képének tanulmányozása, felépítésük egyszerű lerajzolása és működésük bemutatása, a működések összekapcsolása a szervezetszintű folyamatokkal
– A génműködés alapelveinek megértése: aktív és nem aktív régiók , gének bekapcsolása, kikapcsolása, módosítása
– Az őssejt és a differenciált sejt összehasonlítása génaktivitás alapján, a különbség felismerése őssejt és daganatsejt között
– A sejtciklus biológiai szerepének, szakaszainak és szabályozásának megértése, a daganatelnyomó és DNS-javító fehérjék létezése, a programozott sejthalál szerepe.
– A sejtosztódás egyes típusainak értelmezése, biológiai szerepének összekapcsolása az emberi sejtek, szervek működésével (őssejtek, differenciált sejt, sebgyógyulás, ivarsejtképzés)
– A sejten belüli és a sejtek közötti jelforgalmi hálózatok biológiai jelentőségének felismerése egy-egy egyszerűbb példa alapján
– Felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért

FOGALMAK

vírus, baktérium, prokarióta, eukarióta, gén, kromoszóma, fehérjeszintézis, sejtciklus, sejtosztódás, őssejt, differenciált sejt, mitózis, meiózis, jelforgalom, biológiai hálózat, daganatképződés, rák, GMO

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Prokarióta és eukarióta sejt összehasonlítása ábrák, mikrofotók és mikroszkópi metszetek alapján
– Baktériumok izolálása táptalajra a környezetből és emberi bőrről, a tenyészet inkubálása, telepek morfológiai vizsgálata
– Kromoszóma felépítésének modellezése
– A mitózis és a meiózis osztódási folyamatának ábrákon, mikrofotókon és/vagy mikroszkópi metszeteken történő összehasonlítása, értelmezése
– A sejtciklust és a biológiai információ másolását, átírását és kifejeződését bemutató animációk elemzése
– A géntechnológiai eljárások néhány bioetikai kérdésének megvitatása
– Forrásfelkutatás a számítógépes módszerek és a rákkutatás kapcsolatára
– A daganatos betegségekről szóló hiteles webes tájékoztató oldalak információinak értelmezése
– Kiselőadás védőoltásokról, vírus és baktérium okozta betegségekről, a mikroszkóp felfedezésének és alkalmazásának történetéről, egy-egy meghatározó kutató munkásságáról
– Fertőtlenítési és sterilizálási eljárások korszerű eljárásainak megismerése, Semmelweis Ignác munkásságának rövid megismerése (kiselőadás, kisfilm stb. formájában)

TÉMAKÖR: Sejtek és szövetek

JAVASOLT ÓRASZÁM: 3 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni;
- egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni;
- tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- fénymikroszkópban, ábrán vagy fotón felismeri és jellemzi a főbb állati és növényi szövettípusokat, elemzi, hogy milyen funkciók hatékony elvégzésére specializálódtak.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A többsejtű életforma alapvető jellemzőinek azonosítása, az ebben rejlő (evolúciós) előnyök felismerése, megfogalmazása
- A (transzmissziós) fénymikroszkóp működési elvének ismerete, a nagyítás és a felbontóképesség értelmezése, a mikroszkóp alapbeállításának képessége, mikrofotó készítése mobiltelefonnal
- Növényi metszetek, preparátumok készítése, fénymikroszkópos vizsgálata, rajzok, fotók készítése és rendszerezése
- A növényi szövetek alaptípusainak megkülönböztetése, a sejttani jellemzők és a szövettípus biológiai funkciója közötti összefüggés érvekkel való bizonyítása
- A zárvatermő növények szerveinek ismerete, a gyökér, a szár a levél és a virág jellegzetes szöveti felépítésének azonosítása
- A különféle emberi (állati) szövetek sejttípusainak kialakulására vezető differenciálódási folyamat elvi értelmezése, egy konkrét példán (pl. vérsejtek képzése) való bemutatása
- Állati vagy emberi szövetekről, szervekről készült metszetek fénymikroszkópos vizsgálata vagy fotókon való összehasonlítása és jellemzése
- Az emberi szövetek alaptípusainak (hám-, kötő- és támasztó-, izom-, ideg-) jellemzése a felépítés és működés kapcsolatba hozásával, néhány fontosabb altípus elkülönítése
- A gyógyászatban alkalmazott diagnosztikus szövettani vizsgálatok céljának, egy-egy módszerének ismerete, a daganatos betegségek felismerésében játszott szerepének értékelése

FOGALMAK

osztódó és állandósult (növényi) szövetek, őssejt fogalma és típusai, daganatsejt, embrionális fejlődés, hám-, kötő- és támasztó-, izom-, idegszövet

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A (transzmissziós) fénymikroszkóp felépítésének és működésének megbeszélése, alkalmazásának gyakorlása
- Növényi szövetek mikroszkópos vizsgálata önálló metszetkészítéssel, rajzolás és fotózás mobiltelefonnal
- Növénytani szervpreparátumok főbb szövettípusainak tanulmányozása, jellemzése

- Állati szövetek mikroszkópos vizsgálata, rajzolás és fotózás mobiltelefonnal
- Állattani preparátumok főbb szövettípusainak tanulmányozása, jellemzése
- Daganatos elváltozásokról, diagnosztikáról, kezelésről kiselőadás, csoportmunka

TÉMAKÖR: Élet és energia

JAVASOLT ÓRASZÁM: 3 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- a vizsgált biológiai jelenségek magyarázatára előfeltevést fogalmaz meg, ennek bizonyítására vagy cáfolatára kísérletet tervez és kivitelez, azonosítja és beállítja a kísérleti változókat, megfigyeléseket és méréseket végez;
- érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez;
- egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és példákkal bizonyítja az élőlények szén- és energiaforrásainak különféle lehetőségeit, az anyagcseretípusok közötti különbséget;
- vázlatrajzok, folyamatábrák és animációk alapján értelmezi a biológiai energiaátalakítás sejtszintű folyamatait, azonosítja a fotoszintézis és a sejtlégzés fő szakaszainak sejten belüli helyét és struktúráit, a fontosabb anyagokat és az energiaátalakítás jellemzőit;
- a sejtszintű anyagcsere-folyamatok alapján magyarázza a növények és állatok közötti ökológiai szintű kapcsolatot, a termelő és fogyasztó szervezetek közötti anyagforgalmat;
- a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A fotoszintézis biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése
- Az erjesztés és a sejtlégzés megkülönböztetése, az erjesztés biológiai előfordulásának és technológiai alkalmazásának ismerete, példákkal való igazolása
- A sejtlégzés biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése
- Folyamatábrák elemzése és készítése a fotoszintézis és a (sejt)légzés fő szakaszairól, a folyamatok vizualizálása és értelmezése
- Kísérletek tervezése, elvégzése a fotoszintézis és a (sejt)légzés vizsgálatára, kutatási kérdések megfogalmazása, változók beállítása, adatok rögzítése és elemzése, következtetések levonása
- Az életközösségek anyag- és energiaforgalmának megértése, a szénkörforgás diagramon való ábrázolása, a sejtszintű folyamatokkal való kapcsolatba hozása

FOGALMAK

autotróf és heterotróf, kemotróf és fototróf, biológiai energia és ATP, fotoszintézis, erjedés, sejtlégzés, aerob és anaerob folyamat, szénkörforgás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Levél keresztmetszetének vizsgálata modell vagy ábra, illetve önállóan készített metszet alapján
- Gázcserenyílások eloszlásának, nyitódásának és záródásának mikroszkópos vizsgálata (ozmózis)
- Színtestek azonosítása mikroszkópos vizsgálatokban, aktivitásuk vizsgálata a levél színén takarásos (árnyék) módszerrel
- Levélkivonat készítése, növényi színanyagok papírkromatográfiás vizsgálata
- A fotoszintézis mértékének a fény erősségétől, színétől való függését vizsgáló kísérletek tervezése és kivitelezése
- A szén-dioxid-mennyiség fotoszintézis intenzitására gyakorolt hatásának kísérleti vizsgálata
- A fotoszintézis során keletkező oxigén kimutatása
- Csírázás, illetve emberi légzés során keletkező szén-dioxid kimutatása meszes vízzel
- Keményítő kimutatása levélben
- Élesztőgombák alkoholos erjesztésének környezeti tényezőit vizsgáló kísérletek elvégzése
- Anyagcseretípusok vizsgálata hétköznapi példákon keresztül (baktériumok szerepe az élelmiszeriparban, mezőgazdaságban stb.)

TÉMAKÖR: Az élet eredete és feltételei

JAVASOLT ÓRASZÁM: 2 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- azonosítja és vizsgálható formában megfogalmazza a természettudományos problémákat, biológiai és más természettudományi területről kiválasztja a jelenségek magyarázatához szükséges tényeket és ismereteket;
- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- ki tudja fejteni, hogy a sejt az élő szervezetek szerkezeti és működési egysége.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is;
- megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét;
- biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az élő állapot és kialakulásának magyarázása életkritériumok, a baktériumok sejtszerkezete alapján
- Az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességének példákkal való igazolása
- A Naprendszeren belüli és azon kívüli élet kutatási céljának, feltételezéseinek és eddigi eredményeinek ismerete

FOGALMAK

őslégkör, ősóceán, RNS-világ, prokarióta sejt, anaerob anyagcsere, cianobaktérium, UV-sugárzás és ózonpajzs, kozmikus sugárzás és földmágnesség, ősbaktérium, földön kívüli életlehetőségek

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Az élet kialakulására vonatkozó néhány elmélet összevetése vita során, önálló (tudományos érvekkel alátámasztott) vélemény megfogalmazása
- A Miller-kísérletet bemutató ábrák, videók keresése, a modellrendszerként való értelmezés és az eredmények kritikai elemzése kiselőadás vagy házi dolgozat formájában
- A sejtek kialakulása az ősóceánban – videó megtekintése, közös értelmezés
- Az ősbaktériumok egy-egy jellegzetes csoportját és élőhelyeét bemutató kiselőadás készítése (pl. Yellowstone parki hőforrások baktériumai, Holt-tengeri sókedvelő baktériumok, mélytengeri kénalapú életformák)
- A földön kívüli élet kutatásáról szóló információk keresése, a célok, módszerek és eddigi eredmények összefoglalása (pl. üstökösszondák, Mars-kutatás, exobolygók felfedezése)

TÉMAKÖR: A változékonyság molekuláris alapjai

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét;
- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- érti a biológia molekuláris szintű vizsgálati módszereinek elméleti alapjait és felhasználási lehetőségeit, ezek eredményeit konkrét kísérleti leírásokban értelmezi;
- ismeri a bioinformatika fogalmát, érti a felhasználási lehetőségeit és értékeli a biológiai kutatásokból származó nagymennyiségű adat feldolgozásának jelentőségét;
- megérti a különféle biotechnológiai eljárások célját és módszertani alapjait, a róluk folyó vitában több szempontú, tudományos tényekre alapozott véleményt formál;
- megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét;
- tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri az örökítőanyag bázissorrendjének vagy bázisainak megváltozásához vezető folyamatokat, konkrét esetekben azonosítja ezek következményeit;
- az örökítőanyag felépítéséről és működéséről alkotott tudását összefüggésbe hozza a géntechnológia, a génszerkesztés céljával és módszertani alapjaival, tényekre alapozottan, kritikai szemlélettel elemzi a genetikai módosítások vélt vagy valós előnyeit és kockázatait;

– felismeri a kapcsolatot az életmód és a gének kifejeződése között, érti, hogy a sejt és az egész szervezet jellemzőinek kialakításában és fenntartásában kiemelt szerepe van a környezet általi génaktivitás-változásoknak.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A DNS bázissorrendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti összefüggés példaszerű bemutatása
– A mutációk és a betegségek (anyagcserezavarok, daganatos betegségek) összefüggéseinek felismerése, konkrét példa elemzése
– A szerzett tulajdonságok örökölhetősége, epigenetikai hatások értelmezése: az életmóddal (táplálkozás, mozgás, dohányzás) és más környezeti hatásokkal (pl. stressz) módosítható genetikai információ (pl. miért nem mindegy, hogy valamely tulajdonság az apai vagy anyai gén által kódolt)
– A DNS-bázissorrend megállapítás jelentőségének felismerése, a DNS-chip, a genetikai ujjlenyomat módszerének bemutatása, a gyakorlati alkalmazások példáinak áttekintése és értékelése
– A géntechnológiák céljának és eljárásainak megismerése, a rekombináns DNS, a génszerkesztés, a klónozás biológiai alapjainak és gyakorlati felhasználásának (pl. igazságügyi orvostani és diagnosztikai vizsgálatok) bemutatása
– A géntechnológia orvostudományban, gyógyszeriparban, növénytermesztésben, állattenyésztésben, élelmiszeriparban való alkalmazásának példákkal történő bemutatása (humán genom projekt, génterápia, genetikailag megváltoztatott élőlények)
– A bioinformatika céljának, alkalmazási lehetőségeinek és jövőbeli jelentőségének megértése (pl. evolúciós leszármazási kapcsolatok keresése adatbázisok alapján, kapcsoltság elemzése egyes betegségek és gének összefüggésének vizsgálatához, jelátviteli hálózatok modellezése)
– A bioetika kialakulására vezető okok és a főbb alkalmazási területek áttekintése, bioetika alapelvein alapuló érvelés (pl. a genetikai kutatások előnyei és kockázatai, az állatkísérletek kérdései, transzplantáció és biorobotika, a jövőbeli hatások előrejelzése)

FOGALMAK

mutáció, mutagén, epigenetikai hatás, géntechnológia, klónozás, génszerkesztés, génmódosítás, géndiagnosztika, bioinformatika, bioetika

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Tanulóknak szóló, epigenetikával foglalkozó online oldalak animációinak, video- és ábraanyagainak áttekintése, a látottak értelmezése
– A növényi géntechnológia néhány ismert alkalmazási példájának (pl. Bt-toxin bevitel, aranyrizs, érésgátlás, stressztűrő fajták stb.) bemutatása, az előnyök és kockázatok kritikai elemzése
– A génmódosított haszonnövényekkel és -állatokkal kapcsolatos érvelés
– DNS kimutatása egyszerű vizsgálattal (pl. banánból)

TÉMAKÖR: Egyedszintű öröklődés

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;

- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában;
- megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti az örökítőanyagban tárolt információ és a kifejeződő tulajdonságok közötti összefüggést, megkülönbözteti a genotípust és a fenotípust, a fenom-genom összefüggéseket konkrét esetek magyarázatában alkalmazza;
- megérti a genetikai információ nemzedékek közötti átadásának törvényszerűségeit, ezeket konkrét esetek elemzésében alkalmazza.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Mendel kutatási módszerének (kísérletek, hipotézisek felállítása, statisztikai megközelítés) elemzése, az eredmények és a levont következtetések kapcsolatba hozása
- A gének, a DNS és a kromoszómák (testi és ivari) kapcsolatának megértése, a gének és a tulajdonságok kapcsolatának sokoldalú elemzése
- A mendeli öröklődés kiterjesztése: példák és magyarázatok a Mendel-szabályoktól való eltérésekre
- A környezet fenotípusra gyakorolt hatásának megértése, példákkal való igazolása
- A genom és a fenom kapcsolatának megértése (hogyan, hányféleképpen jöhet létre a fenotípus)
- A fenotípus-elemzésben rejlő lehetőségek feltérképezése (miért és hogyan idéz elő elváltozásokat a genetikai és a környezeti tényezők egymásra hatása)
- Az egyénre szabott gyógyítási lehetőségek céljának, jelenlegi alkalmazásainak és jövőbeli lehetőségeinek megismerése, értékelése

FOGALMAK

gén, allél, genotípus, fenotípus, Mendel-szabályok, domináns, recesszív, öröklésmenet, családfa, genom, fenom, bioinformatika, személyre szabott gyógyítás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Mendel kísérleteinek módszertani és tudományos technikai szempontokból való áttekintése, bemutató összeállítása
- Kapcsolt öröklődésekkel, génkölcsönhatások kal kapcsolatos példa megbeszélése
- Genetikai tanácsadási szituációk, esetleírások, családfák értelmezése humán genetikai betegségek/jellegek esetében
- Tanulóknak szóló, genetikával foglalkozó online oldalak animációinak, ábraanyagának áttekintése, a leírtak, látottak értelmezése
- Humán genetikai vizsgálatokat (tesztelést) leíró és magyarázó weboldalak felkeresése, az olvasottak értelmezése
- Bioinformatikával foglalkozó weboldalak felkeresése, majd annak bemutatása, hogyan segítheti a bioinformatika a kísérletes kutatásokat
- Véletlenszerű genetikai változást (sodródást) bemutató szimulációk játékok tanulmányozása (tervezése), következtetések levonása

TÉMAKÖR: A biológiai evolúció

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;
- ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza;
- megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét;
- példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét;
- érti és elfogadja, hogy a mai emberek egy fajhoz tartoznak, és a kialakult nagyrasszok értékükben nem különböznek, biológiai és kulturális örökségük az emberiség közös kincse;
- példákkal mutatja be az élővilág főbb csoportjainak evolúciós újításait, magyarázza, hogy ezek hogyan segítették elő az adott élőlénycsoport elterjedését.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megérti a természetes változatosság szerveződését, az evolúciós változások eredetét és elterjedését magyarázó elemi folyamatokat, felismer és magyaráz mikro- és makroszintű evolúciós jelenségeket;
- példákkal igazolja, hogy a szelekció a különböző szerveződési szinteken értelmezhető tulajdonságokon keresztül egyidejűleg hat;
- morfológiai, molekuláris biológiai adatok alapján egyszerű származástani kapcsolatokat elemez, törzsfát készít;
- ismeri az evolúció befolyásolásának lehetséges módjait (például mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), értékeli ezek előnyeit és esetleges hátrányait.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A természetes változatosság példáinak bemutatása a DNS-szinttől az egyedszintű különbségekig
- A genotípus és a fenotípus kapcsolata bonyolultságának (ritkán egyszerű 1:1 leképezésű) megértése
- A fajok viszonylagos genetikai állandóságának magyarázása animációk segítségével
- Példák bemutatása a fajok genetikai változatosságának eredetére
- Darwin evolúciós elméletét alátámasztó fontosabb érvek ismerete (pl. elterjedési területek, csökevényes szervek, homológiák)
- Az evolúciós változások egyszerű modelljében a változatosság eredetének (mutáció, rekombináció) és terjedésének (szelekció, sodródás, génáramlás) felismerése példák alapján, a folyamatok adaptív, nem adaptív jellegének ismertetése
- Példák bemutatása makroevolúciós (faji szint feletti) változásokra: evolúciós újdonságok, kihalások, adaptív radiáció
- Annak megértése, hogy az evolúció általános rendezőelv a természettudományokban

- Internetes források alapján annak bemutatása, hogy a szelekció egysége nemcsak gén lehet, hanem gének közössége (egyed), egyedek közössége (populáció), populációk csoportja (metapopuláció), életközösségek (ökoszisztéma) is
- Az evolúció lehetséges mechanizmusainak (pl. mutáció – szelekció és együttműködés – szelekció) bemutatása, a vitatott kérdések elemzése esettanulmányok alapján (pl. kihalási hullámok, emergencia, hiányzó láncszemek problémája)
- Egyszerű biológiai adatbázisok, bioinformatikai programok használata származástani kapcsolatok elemzéséhez, törzsfa készítéséhez
- Példák bemutatása internetes források segítségével: hogyan befolyásolta az ember eddig is az evolúciót (mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), ezek előnyeinek és esetleges hátrányainak értékelése

FOGALMAK

evolúció, mikroevolúció, makroevolúció, mutáció, szelekció, természetes és mesterséges szelekció, génáramlás, sodródás, adaptív evolúció, törzsfa

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Prezentáció készítése egy önállóan választott populáció természetes szelekciójáról
- A természetes szelekció modellezése, szimulációkon történő tanulmányozása
- Különböző fajok (pl. nyírfaaraszoló) fenotípusos variabilitásának összehasonlítása, adatok gyűjtése, grafikonon történő megjelenítése és elemzése
- Önállóan gyűjtött példák bemutatása a mesterséges szelekció folyamatáról (pl. egy faj háziasítása, kutyafajták kialakítása stb.), összehasonlítása a természetes szelekció folyamatával
- A fajképződés különféle folyamatait (pl. földrajzi izoláció, adaptív radiáció) konkrét példák alapján elemző feladatok gyakorlása
- Poszter készítése a galápagosi pintyek csőrtípusairól, a sokféleség okainak feltárása, magyarázatok megadása
- Különböző törzsfák értelmezése vagy készítése biológiai adatbázisok és szerkesztőprogramok segítségével

TÉMAKÖR: Az emberi szervezet felépítése és működése – I. Testkép, testalkat, mozgásképesség

JAVASOLT ÓRASZÁM: 3óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- azonosítja és vizsgálható formában megfogalmazza a természettudományos problémákat, biológiai és más természettudományi területről kiválasztja a jelenségek magyarázatához szükséges tényeket és ismereteket;
- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- a vizsgált biológiai jelenségek magyarázatára előfeltevést fogalmaz meg, ennek bizonyítására vagy cáfolatára kísérletet tervez és kivitelez, azonosítja és beállítja a kísérleti változókat, megfigyeléseket és méréseket végez;
- a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;

- megérti a környezeti állapot és az ember egészsége közötti összefüggéseket, azonosítja az ember egészségét veszélyeztető tényezőket, felismeri a megelőzés lehetőségeit, érvényesíti az elővigyázatosság elvét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- kiegyensúlyozott saját testképpel rendelkezik, amely figyelembe veszi az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét;
- az emberi test kültakarójának, váz- és izomrendszerének elemzése alapján magyarázza az ember testképének, testalkatának és mozgásképességének biológiai alapjait;
- elemzi az ember mozgásképességének biokémiai, szövettani és biomechanikai alapjait, ezeket összefüggésbe hozza a mindennapi élet, a sport és a munka mozgásformáival, értékeli a rendszeres testmozgás szerepét egészségének megőrzésében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az emberi szervek helymeghatározása a test anatómiai síkjai, tengelyei és irányai szerint
- Az emberszabású majmok, az előemberek, az ősemberek és a mai ember anatómiai jellemzőinek összehasonlítása, a fejlődési folyamat értelmezéseA bőr három fő rétegének megismerése és a rétegek funkcióinak elemzése, egészségtani vonatkozások
- Az ember helyváltoztató mozgását lehetővé tevő belső váz és az erre felépülő vázizomzat együttes működésének értelmezése modellek, animációk, képek alapján
- Az emberi csontváz három fő táján (fej, törzs, végtagok) elhelyezkedő csontok, a végtagok főbb izmainak megismerése, az anatómiai és élettani kapcsolatok elemzése, egészségtani vonatkozások
- A csontok, izmok együttműködésének biomechanikai értelmezése, modellezése

FOGALMAK

emberszabású majmok, előemberek, ősemberek, mai ember, bőr, bőrszín, bőrvizsgálat, fejváz, törzsváz, végtagváz, hajlító- és feszítőizom, záróizmok, mimikai izmok, ízület, sportsérülések

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Összehasonlító vázlatrajz készítése az emberszabású majmok, előemberek, ősemberek és a mai ember koponyájának és fogazatának felépítéséről
- Az emberré válás folyamatát bemutató filmek, animációk megtekintése és elemzése
- Az emberi bőr felépítését bemutató ábrák, makettek vizsgálata
- Ujjlenyomatok összehasonlítása (pl. az osztályban tanulók vagy családtagok esetében)
- Kiselőadás, házi dolgozat készítése a napfény okozta hatások és a bőr működésének összefüggéséről
- A bőrre kerülő krémek, tisztálkodószerek összetételének elemzése, következtetések levonása
- Az emberi csontváz makettjének vizsgálata, a testtájak fő csontjainak és a kapcsolódás módjainak azonosítása
- Különböző ízülettípusok mechanikai modellezése, makettek készítése
- Izmok eredésének, tapadásának, a hajlító- és feszítőizmok mechanikai modellezése, makettek készítése
- Néhány jellegzetes sportmozgás (pl. futás, ugrás, dobás) mozgásszervi alapjának megbeszélése, a sportsérülések elkerülési lehetőségeinek megbeszélése, ellátásuk gyakorlati bemutatása

TÉMAKÖR: Emberi szervezet felépítése és működése – II. Anyagforgalom

JAVASOLT ÓRASZÁM: 8 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- azonosítja és vizsgálható formában megfogalmazza a természettudományos problémákat, a biológiai és más természettudományi területről kiválasztja a jelenségek magyarázatához szükséges tényeket és ismereteket;
- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- a vizsgált biológiai jelenségek magyarázatára előfeltevést fogalmaz meg, ennek bizonyítására vagy cáfolatára kísérletet tervez és kivitelez, azonosítja és beállítja a kísérleti változókat, megfigyeléseket és méréseket végez;
- a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;
- egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni;
- megérti a környezeti állapot és az ember egészsége közötti összefüggéseket, azonosítja az ember egészségét veszélyeztető tényezőket, felismeri a megelőzés lehetőségeit, érvényesíti az elővigyázatosság elvét;
- a szervrendszerek felépítésének és működésének elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet anyagforgalmi, energetikai és információs működésének biológiai alapjait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a táplálkozás, a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet anyag- és energiaforgalmi működésének biológiai alapjait.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az emberi tápcsatorna szakaszainak és azok felépítésének elemzése, a fontosabb élettani funkciók vizsgálata és összehasonlítása
- Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése
- Az emberi légzőszervrendszer felépítésének és működésének vizsgálata
- A légúti fertőzések típusainak és tüneteinek ismerete, a légszennyező anyagok egészségkárosító hatásainak elemzése
- Az emberi keringési rendszer felépítése és működésének vizsgálata, a gyakoribb betegségeinek elemzése
- Az emberi kiválasztó szervrendszer felépítése és szerepe a szervezet homeosztázisában, a húgyúti fertőzések tüneteinek ismerete, a művesekezelés elvének és alkalmazási módjának megismerése

FOGALMAK

bélcsatorna, légutak, légzőmozgások, légszennyezés, szív, keringési rendszer, vér, magas vérnyomás betegség, infarktusveszély, agyvérzés, kiválasztó szervrendszer

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A test belső szervei elhelyezkedésének tanulmányozása emberi torzó maketten
- Az emésztés és felszívódás helyéről és működéseiről folyamatábra rajzolása
- Vércukorszint mérése, az eredmények értékelése
- A cukor-, zsír- és fehérjeemésztésre vonatkozó egyszerűbb biokémiai kísérlet elvégzése

- A keringési szervrendszer működésével összefüggő mérések (pl. vérnyomásmérés, pulzusszámmérések) elvégzése, következtetések levonása
- A légzési szervrendszer működésével összefüggő megfigyelések és egyszerűbb mérések elvégzése (pl. légzésszámváltozás, kilélegzett levegő CO_2-tartalma, vitálkapacitás-mérő készítése stb.)
- A dohányzás káros hatásainak megismertetése kiselőadások, tanulói prezentációk során, érveléssel a saját és mások egészségmegőrzése érdekében
- Emésztőenzimek működésének vizsgálata
- Az epe és mosogatószer hatásának összehasonlító vizsgálata
- Táplálkozási allergiák esetében alkalmazható étrendek készítése
- Élelmiszerek só- és cukortartalmának vizsgálata
- Az infarktus és az agyi keringési zavarok korai jeleinek összegyűjtése, összefoglaló esetleírások elemzése

TÉMAKÖR: Emberi szervezet felépítése és működése – III. Érzékelés, szabályozás

JAVASOLT ÓRASZÁM: 8 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- azonosítja és vizsgálható formában megfogalmazza a természettudományos problémákat, biológiai és más természettudományi területről kiválasztja a jelenségek magyarázatához szükséges tényeket és ismereteket;
- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- a vizsgált biológiai jelenségek magyarázatára előfeltevést fogalmaz meg, ennek bizonyítására vagy cáfolatára kísérletet tervez és kivitelez, azonosítja és beállítja a kísérleti változókat, megfigyeléseket és méréseket végez;
- értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozás szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában;
- a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;
- egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni;
- megérti a környezeti állapot és az ember egészsége közötti összefüggéseket, azonosítja az ember egészségét veszélyeztető tényezőket, felismeri a megelőzés lehetőségeit, érvényesíti az elővigyázatosság elvét;
- a szervrendszerek felépítésének és működésének elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet anyagforgalmi, energetikai és információs működésének biológiai alapjait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az ideg-, hormon- és immunrendszer elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet információs rendszerének biológiai alapjait.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A bőr, a szem és a fül felépítése és érzékelő működésének vizsgálata, a leggyakoribb érzékszervi megbetegedések okainak és megelőzési lehetőségeinek áttekintése
- Reflextípusok megkülönböztetése, elvégzett reflexvizsgálatok értelmezése

- A hormonrendszer szabályozó szerepének értelmezése, az agyalapi mirigy, a mellékvese, a hasnyálmirigy és a pajzsmirigy által termelt hormonok hatásainak elemzése
- Az ember központi és környéki idegrendszerének megismerése konkrét példákon keresztül (pl. mozgásszabályozás, vérnyomás-szabályozás, a vércukorszint és a vér ozmotikus koncentrációjának szabályozása)
- Az emberi immunrendszer felépítésének és működésének elemzése animációk alapján, a fertőzés, a gyulladás, az allergia kialakulására vonatkozó tudományos cikkek elemzése, a betegségek kialakulásának megelőzésére, csökkentésére irányuló egyéni cselekvési lehetőségek számbavétele

FOGALMAK

mechanikai és hőérzékelés, reflex, látás, szemhibák és -betegségek; hallás, külső, középső, belső fül; egyensúlyozás, hormon, agyalapi mirigy, hasnyálmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, központi és környéki idegrendszer, immunrendszer, immunválasz, kórokozó, antigén, antitest, védőoltás, gyulladás, allergia, bőrflóra, fertőzés, járvány

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Hideg- és melegpontok vizsgálata az emberi bőrfelszínen (páros gyakorlat)
- A bőr 1 cm^2-nyi területén elhelyezkedő nyomáspontok vizsgálata (kétpontküszöb-térkép)
- A közel- és távollátás modellezése lencsékkel
- Vakfolt kimutatásának gyakorlása
- A csiga frekvenciafelfogó működésének modellezése
- Alapvető reflexműködéseink (pl. térdreflex, pupillareflex) vizsgálata
- Folyamatábra szerkesztése egy konkrét hormonális szabályozás megvalósulásáról
- Bemutató ábrák készítése (poszteren vagy számítógépes animáción) különböző szabályozási folyamatokról (pl: vérnyomás-, testhőmérséklet-, légzés-, vércukorszint-szabályozás stb.)
- Kiselőadás, poszter készítése a hormonális megbetegedésekről
- Az emberi immunrendszer felépítésének és működésének elemzése filmek, animációk és/vagy ábrák alapján
- Kiselőadások készítése történelmi és jelenkori világjárványokról, az okok és a megelőzési, védekezési módok feltárása
- Kiselőadások készítése a hazai kötelező védőoltások szerepéről és azok hiánya miatt kialakuló betegségekről

TÉMAKÖR: Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;
- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;

- értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozás szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában;
- tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a férfi és a női nemi szervek felépítését és működését, a másodlagos nemi jellegeket és azok kialakulási folyamatát, ismereteit összekapcsolja a szaporító szervrendszer egészségtanával;
- biológiai ismereteit is figyelembe véve értékeli az emberi szexualitás párkapcsolattal és tudatos családtervezéssel összefüggő jelentőségét;
- megérti a fogamzásgátlók hatékonyságáról szóló információkat, a személyre szabott, orvosilag ellenőrzött fogamzásgátlás fontosságát;
- ismeri a fogamzás feltételeit, a terhesség jeleit, bemutatja a magzat fejlődésének szakaszait, értékeli a terhesség alatti egészséges életmód jelentőségét;
- felsorolja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, magyarázza, hogyan és miért változik a szervezetünk az életkor előrehaladásával, értékeli a fejlődési szakaszok egészségvédelmi szempontjait, önmagát is elhelyezve ebben a rendszerben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az emberi nemek kromoszómák (X, Y) általi meghatározottságának ismerete
- A nemi jellegek és működések hormonok általi szabályozottságának megértése, a főbb hormonok és hatásaik azonosítása
- Az elsődleges és másodlagos nemi jelleg fogalmi értelmezése, biológiai szempontú leírása
- A női és a férfi szaporodási szervrendszer szerveinek (külső és belső nemi szervek) megismerése, a felépítés és a működés összekapcsolása
- A menstruációs ciklus hormonális szabályozásának értelmezése
- Az emberi szexualitás, a nemi kapcsolatok biológiai alapjainak megismerése, a szexualitás egyéni boldogsággal, párkapcsolatokkal összefüggő funkcióinak megbeszélése
- A biztonságos nemi élet fontosságának felismerése, a nemi betegségek megelőzési módjainak megismerése, a nemi higiénia gyakorlati szempontjainak áttekintése
- A családtervezésről meglévő előzetes tudás felszínre hozása, etikai szempontú megbeszélése
- Mechanikai és hormonális fogamzásgátlás mechanizmusainak értelmezése és elemzése
- A fogamzás feltételeinek, folyamatának megismerése, a terhesség kezdeti jeleinek megbeszélése, a terhességi vizsgálatok biológiai hátterének értelmezése
- A terhességi szűrővizsgálatok formáinak megismerése és összehasonlítása
- A várandósság alatti élettani, hormonális változások értelmezése és elemzése
- Az embrionális és a magzati fejlődés biológiai történéseinek elemzése, a folyamatok anatómiai és időbeli elhelyezése
- A szülés szakaszai, a folyamat során végbemenő élettani változások, működések elemzése
- A születés utáni egyedfejlődés főbb szakaszainak vázlatos áttekintése, a jellegzetes élettani és pszichikai változások azonosítása
- A gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító családi és társadalmi hatások megbeszélése
- A gyermekgondozás társadalmi szinten kialakult segítő szolgálatainak és egyéb formáinak áttekintése, a gyermekorvosi és a védőnői hálózat működésének megismerése

- A veleszületett rendellenességek biológiai hátterének értelmezése, a gyakoribb formák bemutatása, az ezzel kapcsolatos genetikai és magzati vizsgálati lehetőségek áttekintése

FOGALMAK

nemi kromoszómák, nemi jellegek, ivari őssejtek, here, hímivarsejt, tesztoszteron, petefészek, petesejt, peteérés, méh, menstruáció, zigóta, embrió, magzatburok, magzat, fogamzás és fogamzásgátlás, családtervezés, FSH, LH, progeszteron, ösztrogén, HCG, veleszületett rendellenességek, magzati szűrővizsgálatok

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A nemi jellegeket és az egyedfejlődés során tapasztalható változásokat összehasonlító táblázat készítése
- Az elsődleges nemi szervek felépítését és működését bemutató ábrák, animációk elemzése
- Szaporító szervrendszert jellemző szövettani metszetek vizsgálata (méh, petefészek, here, ivarsejtek)
- A menstruációs ciklus hormonális periódusait bemutató ábrák, animációk keresése és értelmezése
- Mechanikai és hormonális fogamzásgátlás módszereinek összehasonlítása és elemzése
- Terhességi szűrővizsgálatok módjainak megismerése kiselőadások formájában vagy védőnői előadás során
- Bemutató készítése az embrionális és magzati fejlődés főbb szakaszairól
- Családtervezési módszerek megismerése szakember előadásában és/vagy tanulói kiselőadások formájában
- Nőgyógyász előadása a fogamzás, a fogamzásgátlás, a terhesség, a szülés folyamatairól és a magzati szűrővizsgálatok módjairól

TÉMAKÖR: A viselkedés biológiai alapjai, a lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;
- ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza;
- értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában;
- ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a biológiai működések alapján magyarázza a stressz fogalmát, felismeri a tartós stressz egészségre gyakorolt káros hatásait, igyekszik azt elkerülni, csökkenteni;

- ismeri a gondolkodási folyamatokat és az érzelmi és motivációs működéseket meghatározó tényezőket, értékeli az érzelmi és az értelmi fejlődés kapcsolatát;
- ismeri a mentális egészség jellemzőit, megérti annak feltételeit, ezek alapján megtervezi az egészségmegőrző magatartásához szükséges életviteli elemeket;
- megérti az idegsejtek közötti jelátviteli folyamatokat, és kapcsolatba hozza azokat a tanulás és emlékezés folyamataival, a drogok hatásmechanizmusával;
- az agy felépítése és funkciója alapján magyarázza az információk feldolgozásával, a tanulással összefüggő folyamatokat, értékeli a tanulási képesség jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából;
- biológiai folyamatok alapján magyarázza a függőség kialakulását, felismeri a függőségekre vezető tényezőket, ezek kockázatait és következményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az emberi viselkedés biológiai gyökereinek és emberi sajátosságainak elemzése az állatok viselkedésével történő összehasonlítás és az evolúciós megközelítés alapján
- A stresszhatás mértékétől és időtartamától függő élettani, viselkedésbeli változások (vészreakció, szimpatikus túlsúly) felismerése és megkülönböztetése, a legális stresszoldás melletti érvelés
- A gondolkodás folyamatát meghatározó tényezők bemutatása egy konkrét esetre (probléma megoldására) alkalmazva
- A mentális egészséget is figyelembe vevő (saját, családtag, barát) egészségmegőrző program megtervezése, bemutatása, mobiltelefonos applikációk felhasználása
- A drogok és más függőségek okozta hatások jeleinek és mechanizmusainak értelmezése
- Az idegsejt ingerelhetőségének magyarázása, fő funkcióinak értelmezése (információfelvétel, -feldolgozás, -továbbítás, -átadás), kapcsolata a tanulási és emlékezési folyamatokkal
- Az idegsejtek hálózatokba szerveződésének megértése, a magasabb rendű működésekben játszott szerepük értékelése
- Esettanulmányok, mobiltelefonos applikációk, képek alapján annak megértése, hogy a halántéklebenynek a memória kialakításában, a homloklebenynek (neokortex) a kognitív funkciókban van kiemelkedő szerepe
- A tanulás biológiai funkcióinak bemutatása, az eltérő tanulási képesség lehetséges okainak és formáinak feltérképezése, a következmények megvitatása
- A függőségek összekapcsolása biológiai tényezőkkel (genetikai hajlamok, egyes agyterületek szinapszisainak megváltozása), a függőségekből eredő kockázatok, következmények felismerése esettanulmányok alapján

Fogalmak

öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Javasolt tevékenységek

- Konrad Lorenz és Pavlov állatkísérleteinek bemutatása beszámolók vagy filmek alapján
- Az ember öröklött és tanult viselkedési elemeit bemutató példák gyűjtése, megbeszélése
- A természetben vagy állatkertben megfigyelhető faj viselkedésében látható mintázatok (idő, tér és cselekvés) számítógépes elemzése, dokumentálása
- Drogok hatásmechanizmusát bemutató animációk elemzése
- Idegsejtek, idegi hálózatok működését és a drogok hatását bemutató tudományos ismeretterjesztő előadások, filmek megtekintése, közös megbeszélés

– Esettanulmányok elemzése az eltérő tanulási képességek lehetséges okairól

TÉMAKÖR: Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás

JAVASOLT ÓRASZÁM: 2 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
– ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat;
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
– a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;
– a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

– ismeri az orvosi diagnosztika, a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban;
– megkülönbözteti a házi- és a szakorvosi ellátás funkcióit, ismeri az orvoshoz fordulás módját, tisztában van a kórházi ellátás indokaival, jellemzőivel;
– ismeri a leggyakoribb fertőző betegségek kiváltó okait, ismeri a fertőzések elkerülésének lehetőségeit és a járványok elleni védekezés módjait;
– ismeri a leggyakoribb népbetegségek (pl. szívinfarktus, stroke, cukorbetegség, allergia, asztma) kockázati tényezőit, felismeri ezek kezdeti tüneteit;
– korábbi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek és készségeinek alkalmazásával képes a bekövetkezett balesetet, rosszullétet felismerni, segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint elsősegélyt nyújtani;
– az emberi szervezet felépítéséről, működéséről szerzett tudását, eddigi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit és készségeit az egészséges életvitel kialakításában és az elsősegélynyújtásban alkalmazza;
– szükség esetén képes a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel (vagy eszköz nélkül) megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása);
– ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat;
– szükség esetén alkalmazza a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit (CPR), képes félautomata defibrillátor alkalmazására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az orvosi diagnosztika céljának, legfontosabb eljárásainak megismerése
– A legfontosabb laboratóriumi vizsgálatok céljának, indokoltságának, egyes módszereinek és gyógyítással kapcsolatos jelentőségének értékelése

- Egyes orvosi képalkotó eljárások céljának, alkalmazásuk indokoltságának megértése (példákon keresztül), szükségességüknek az előnyök és kockázatok mérlegelésén alapuló elfogadása
- A különféle sugárzások okozta megbetegedések okainak elemzése, kialakulásuk csökkentésének megismerése
- Konkrét példák, esettanulmányok és filmek alapján a különféle típusú orvosi ellátások (házi-, szakorvosi, kórházi) céljának, egymással való összefüggésének megértése
- A betegjogi képviselet lehetőségének, elérhetőségének ismerete, az igénybevétellel kapcsolatos tájékozottság megszerzése
- A gyakoribb fertőző betegségek tüneteinek felismerése, az orvoshoz fordulás szükségességének felismerése, alapszintű járványügyi ismeretek megszerzése, a népességre kiterjedő védőoltások jelentőségének értékelése
- Preventív szemléletű egészségműveltség kialakítása, a gyakoribb népbetegségek életmóddal összefüggő kockázati tényezőinek ismeretén alapuló életvitel kialakítása
- A XXI. századi technológiákra alapozott egészségműveltség és -tudatosság, az önmegfigyelés, az otthoni mérések (testsúly, vérnyomás, vércukor) és mobiltelefonos applikációkon alapuló monitorozás lehetőségének megismerése
- Az elsősegélynyújtás és életmentés elemi szabályainak gyakorlatban történő kivitelezése szimulációk során, telefonos applikációk alkalmazása
- A mentőhívás lépéseinek és alapszabályainak megismerése, gyakorlása
- A klinikai halál és a biológiai halál fogalmának értelmezése, annak megértése, hogy a halál nem pillanatnyi esemény, hanem folyamat, mely visszafordítható, ha az elsősegélynyújtó haladéktalanul és szakszerűen megkezdi az újraélesztést
- A berendezés nélküli alapfokú újraélesztési eljárások megismerése és gyakorlati alkalmazása
- A félautomata defibrillátor működési mechanizmusának megismerése és alkalmazásának gyakorlati elsajátítása
- A vérzések leggyakoribb okainak és a vérzéscsillapítás módjainak megismerése, alkalmazásuk képességének megszerzése
- Sebtípusok megismerése és a fertőtlenítés, sebellátás szabályainak gyakorlati elsajátítása
- Csonttörések típusainak, valamint a nyílt és zárt törések ellátásának megismerése
- Ficam, rándulás ellátási szabályainak megismerése
- Égési sérülési fokozatok megismerése, összehasonlítása, az égési sérülések alapvető ellátási teendőinek megismerése
- Áramütést szenvedett egyén ellátásakor szükséges alapvető teendők megismerése
- Mérgezési tünetek megismerése és az ellátás lépéseinek gyakorlati alkalmazása
- Eszméletvesztést szenvedett egyén ellátási módjának megismerése

FOGALMAK

laborvizsgálat, lelet, vérnyomás mérése, UH, röntgen, CT, MR, sugárbetegségek, betegjogok, népbetegség, fertőzés, járvány, újraélesztés, stabil oldalfekvés, defibrillátor, ájulás, sokkos állapot, vérzéstípusok, fertőtlenítés, csonttöréstípusok, ficam, égési sérülések fokozatai, mérgezések típusai

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Az egészséges életmód fenntartását szolgáló mobilapplikációk megismerése, értelmezése, elemzése, alkalmazásuk kritikai megítélése
- Alapvető egészségügyi mérések (vérnyomásmérés, vércukorszintmérés) elvégzése, érvelés a rendszeres vizsgálatok és a betegségmegelőzés közötti összefüggésről

- Az Egészségügyi törvény betegjogokra vonatkozó részeit bemutató kiselőadás megtartása
- Teljes laborvizsgálati lap értelmezése szakember segítségével
- Iskolai egészségnap vagy tematikus hét szervezése, ennek keretében szakemberek előadásai a betegellátás fokozatairól, módjairól
- Az orvosi képalkotó eljárások (röntgen, ultrahang, CT, MR) működésének és diagnosztikai jelentőségének bemutatása tanulói prezentációkban
- A szűrővizsgálatok rendszerének és szükségességének megismerése
- Elsősegélynyújtást igénylő helyzetek megbeszélése, ezekkel kapcsolatos gyakorlatok elvégzése
- Újraélesztési protokoll és félautomata defibrillátor alkalmazásának gyakorlása

TÉMAKÖR: Az élőhelyek jellemzői, alkalmazkodás, az életközösségek biológiai sokfélesége

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- azonosítja és vizsgálható formában megfogalmazza a természettudományos problémákat, biológiai és más természettudományi területről kiválasztja a jelenségek magyarázatához szükséges tényeket és ismereteket;
- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- az elvégzett vagy elemzett biológiai vizsgálatok során elvégzi az adatrögzítés és -rendezés műveleteit, ennek alapján tényekkel alátámasztott következtetéseket von le;
- felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről;
- érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez;
- a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket;
- tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket keres.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákkal mutatja be a fontosabb hazai szárazföldi és vizes életközösségek típusait, azok jellemzőit és előfordulásait;
- másokkal együttműködve megtervezi és kivitelezi lakóhelye környezeti állapotának eseti vagy hosszabb idejű vizsgálatát, értékeli a kapott eredményeket;
- megfigyelések, leírások és videók alapján azonosítja a populációk közötti kölcsönhatások típusait, az ezzel összefüggő etológiai jellemzőket, bemutatja ezek jellegét, jelentőségét;
- érti az ökológiai mutatókkal, bioindikációs vizsgálatokkal megvalósuló környezeti állapotelemzések céljait, adott esetben alkalmazza azok módszereit;
- ismeri a levegő-, a víz- és a talajszennyezés forrásait, a szennyező anyagok típusait és példáit, konkrét esetek alapján elemzi az életközösségekre gyakorolt hatásukat;
- felismeri és példákkal igazolja az állatok viselkedésének a környezethez való alkalmazkodásban játszott szerepét;

- érti a biológiai sokféleség fogalmát, értékeli a bioszféra stabilitásának megőrzésében játszott szerepét, érti az ökológiai rendszerek működése és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez;
- érti az ökológiai egyensúly fogalmát, értékeli a jelentőségét, példákkal igazolja az egyensúly felborulásának lehetséges következményeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az élettelen környezeti tényező fogalmának ismerete és összekapcsolása az élettani és ökológiai tűrőképességgel
- A környezeti tűrőképesség általános értelmezése, típusok azonosítása példák alapján
- Élőhelyek fény-, hőmérsékleti, vízellátási és talajminőségi viszonyainak vizsgálat
- A levegő kémiai, fizikai jellemzőinek vizsgálata, az élőlényekre gyakorolt hatásuk elemzése
- Az édesvízi és tengeri élőhelyek vízminőségét befolyásoló tényezők elemzése példákon keresztül
- A talaj kémiai és fizikai tulajdonságainak, minőségi jellemzőinek ismerete, főbb talajtípusok összehasonlítása
- A környezet eltartóképességének elemzése
- A biológiai óra és a környezeti ciklusok (napi, éves) közötti összefüggés megértése, az aszpektus értelmezése
- Az életközösségek hosszabb távú, nem ciklikus időbeli változásának vizsgálata, a szukcesszió folyamatának értelmezése
- Az élőlények bioszférában történő elterjedését befolyásoló tényezők elemzése
- A testfelépítés, az élettani működés és a viselkedés környezeti alkalmazkodásban játszott szerepének vizsgálata, konkrét példák elemzése
- Populációk kölcsönhatásait meghatározó viszonyok elemzése, főbb típusok azonosítása és felismerése konkrét példák alapján
- A biológiai sokféleség fogalmi értelmezése
- Az ökológiai stabilitás feltételeinek és jellemzőinek vizsgálata, veszélyeztető tényezők azonosítása
- Esettanulmányok elemzése és készítése, helyszíni megfigyelések elvégzése, adatgyűjtés és elemzés
- Az élőhelyek és védett fajok megőrzése biológiai jelentőségének értékelése, az ezt támogató egyéni és társadalmi cselekvési lehetőségek áttekintése, sikeres példák gyűjtése

FOGALMAK

tűrőképesség, biológiai óra, aszpektus, aerob és anaerob környezet, vízminőség, talajminőség, szukcesszió, kommenzalizmus, szimbiózis, antibiózis, versengés, parazitizmus, zsákmányszerzés, ökológiai stabilitás, biológiai sokféleség, védett fajok, fajmegőrző program

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Az intézmény közelében lévő természeti terület abiotikus tényezőinek mérése, aspektusainak vizsgálata, az adatok rögzítése és elemzése
- Az iskola környezetében lévő környezetszennyező források feltérképezése
- Fajok tűrőképességének grafikonokon történő összehasonlítása
- Különféle vízminták fizikai, kémiai és biológiai vizsgálata (nitrát/nitrit-, foszfáttartalom, vízkeménység, pH, BISEL)
- Különböző talajminták vízmegkötő képességének, szerves- és szervetlenanyag-tartalmának vizsgálata
- Ülepedő por mennyiségi vizsgálata növényi részeken, műtárgyakon
- A populációk közötti kölcsönhatásokat bemutató videók keresése és elemzése

- Konkrét példák és megfigyelések alapján táblázatok készítése a populációk együttélésének módjairól
- Védett fajok megismerése, esetenként azonosítása határozók és mobiltelefonos applikációk segítségével
- Kiselőadások tartása kihalt fajokról, kihalásuk okairól

TÉMAKÖR: A Föld és a Kárpát-medence értékei

JAVASOLT ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát;
- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez;
- felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről;
- a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érvel a Föld mint élő bolygó egyedisége mellett, tényekre alapozottan és kritikusan értékeli a természeti okokból és az emberi hatásokra bekövetkező változásokat;
- ismeri a Kárpát-medence élővilágának sajátosságait, megőrzendő értékeit, ezeket összekapcsolja a hazai nemzeti parkok tevékenységével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Föld Naprendszeren belüli elhelyezkedésének, kozmikus környezetének és a bolygó adottságainak a földi élet lehetőségével való összefüggése, az élet hosszú távú fennmaradásához és fejlődéséhez kapcsolódó jellemzők azonosítása
- A szárazföldi élővilág egyes kiemelt jelentőségű elemeinek, konkrét életközösségeinek és védett fajainak bemutatása, értékelése (pl. Amazonas vidéke, afrikai esőerdők és szavannák, magashegységek, füves puszták stb.)
- A Föld óceáni és tengeri életközösségeinek tanulmányozása, néhány kiemelt jelentőségű példa elemzése, védendő értékeik bemutatása (pl. korallszirtek)
- A Föld élővilágát különleges nézőpontokból bemutató természetfilmek nézése, a szerzett élmények és ismeretek megbeszélése
- A Kárpát-medence földtani és éghajlati adottságainak és az itt folyó gazdálkodás kölcsönhatásainak elemzése

- A Kárpát-medence és az eurázsiai, afrikai élővilág közötti kapcsolat megértése (növények elterjedése, madárvándorlások)
- A Kárpát-medence jellegzetes életközösségeinek megismerése, egy-egy endemikus, illetve reliktum faj bemutatása, jelentőségük értékelése
- Néhány hazai nemzeti park jellegzetes természeti adottságainak, életközösségeinek vizsgálata, jellemző növény- és állatfajainak bemutatása
- Természetfotók, filmek készítése hazai környezetben, azok szemlélése és megbeszélése egyénileg és csoportosan

FOGALMAK

globális átlaghőmérséklet, ózonpajzs, üvegházhatás, mágneses védőpajzs, ártéri erdő, löszgyep, homoki gyep, endemikus fajok, reliktum fajok, szikesek, sziklagyepek, nádasok, láprét, hegyi kaszálórét, nemzeti parkok

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egyes kontinensek élővilágát bemutató tematikus foglalkozások, kiállítások szervezése (pl. Afrika-nap, Dél-Amerika-nap stb.)
- A környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos poszterek készítése jeles napok alkalmával
- A Kárpát-medencében található nemzeti parkok honlapjának felkeresése, a kiemelkedő értékek bemutatása
- A természeti tájat, védendő értékeket bemutató művészeti alkotások (rajzok, festmények, fotók, tájleírások) gyűjtése és megbeszélése
- Tájakat, életközösségeket és élőlényeket bemutató művészeti alkotások készítése (rajzolás, festés, fotózás, leírások, versek írása)
- Projektmunka készítése: lakóhelyem környezetvédelmi problémái, természetvédelmi értékei

TÉMAKÖR: Ember és bioszféra – fenntarthatóság

JAVASOLT ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;
- biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;
- ismeri a bioinformatika fogalmát, érti a felhasználási lehetőségeit, és értékeli a biológiai kutatásokból származó nagy mennyiségű adat feldolgozásának jelentőségét;
- felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről;
- tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot;
- valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- konkrét példák alapján vizsgálja a bioszférában végbemenő folyamatokat, elemzi ezek idő- és térbeli viszonyait, azonosítja az emberi tevékenységgel való összefüggésüket;
- történeti adatok és jelenkori esettanulmányok alapján értékeli a mezőgazdaság, erdő- és vadgazdaság, valamint a halászat természetes életközösségekre gyakorolt hatását, példák alapján bemutatja az ökológiai szempontú, fenntartható gazdálkodás technológiai lehetőségeit;
- példák alapján elemzi a levegő-, a víz- és a talajszennyeződés, az ipari és természeti katasztrófák okait és ezek következményeit, az emberi tevékenységnek az élőhelyek változásához vezető hatását, ennek alapján magyarázza egyes fajok veszélyeztetettségét;
- érti és elfogadja, hogy a jövőbeli folyamatokat a jelen cselekvései alakítják, tudja, hogy a folyamatok tervezése, előrejelzése számítógépes modellek alapján lehetséges;
- a kutatások adatai és előrejelzései alapján értelmezi a globális éghajlatváltozás élővilágra gyakorolt helyi és bioszféra szintű következményeit;
- értékeli a környezet- és természetvédelem fontosságát, megérti a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések jelentőségét, döntései során saját személyes érdekein túl a természeti értékeket és egészségmegőrzési szempontokat is mérlegeli.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A fenntarthatóság fogalmának komplex értelmezése, a természeti, technológiai és gazdasági folyamatok közötti összefüggések feltárása
- Az élő rendszerekre gyakorolt, emberi tevékenységgel összefüggő hatások adatok alapján való azonosítása, a lehetséges következmények felismerése
- A fenntarthatósággal összefüggő egyéni, közösségi, nemzeti és globális szintű felelősségek és cselekvési lehetőségek elemzése, megfogalmazása
- A növénytermesztés és állattenyésztés, az erdő- és vadgazdálkodás, a halászat és haltenyésztés történeti és jelenkori technológiáinak a fenntarthatóság szempontjából való kritikai elemzése, alternatívák keresése
- A Föld globális szintű környezeti folyamatai, pl. az éghajlatváltozás vizsgálatára szolgáló módszerek („big data”, számítógépes modellezés) megismerése, az előrejelzések megbízhatóságának értékelése
- A környezet- és természetvédelem törvényi szabályozásának, a nemzetközi egyezmények jelentőségének példákkal való bizonyítása
- Az ökológiai fenntarthatósággal összefüggő civil kezdeményezések és szervezetek tevékenységének megismerése, lehetőség szerinti segítése
- Fenntarthatósággal kapcsolatos tematikus programokban való aktív részvétel

FOGALMAK

globális éghajlatváltozás, üvegházgázok, klímamodellek, fenntarthatóság, ökológiai gazdálkodás, biogazdálkodás, élőhely-degradáció és -védelem, invazív faj, természetvédelmi törvény, „big data”

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Az üvegházhatás alapvető jelentőségének és a növekedés következményeinek megbeszélése
- A Föld éghajlatában várható változások élőlényekkel, életközösségekkel való összefüggésével kapcsolatos információk keresése, összefoglalása, az éghajlatváltozást modellező szimulációk (játékprogramok) kipróbálása
- Kiselőadás a Fenntartható Fejlődési Célokról
- Klímavédelemmel kapcsolatos önálló projekt kidolgozása, az eredmények megosztása más iskolákkal, klímavédelmi egyezmény alkotása projekt/vita keretében

- Az egészséges ívóvíz és a vizes élőhelyek biztosításával kapcsolatos projektmunka kidolgozása, az eredmények megosztása más iskolákkal
- Az interneten is bemutatkozó vagy a lakóhely környezetében található biogazdálkodás felkeresése, összefoglaló készítése az ott alkalmazott gazdálkodási módszerekről
- Ökológiai lábnyom számítása internetes applikáció segítségével, egyéni és közösségi cselekvésre vonatkozó következtetések levonása
- Hulladékhasznosítási és szennyvíztisztítási eljárások megbeszélése, ötletek megvitatása

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

3. Melléklet a Szakmai Programban

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

I. RÉSZLETES VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A) KOMPETENCIÁK

Közép- és emelt szinten egyaránt

1. Szövegértés

- Információk feldolgozása és megítélése.
- Információk célirányos és kritikus használata: kiválasztás, újrarendezés a téma és az olvasási cél összefüggésében.
- Nyomtatott és elektronikus információforrások ismerete és használata *(pl. egynyelvű szótár, antológia, kézikönyv, lexikon, enciklopédia, írott és elektronikus sajtó; CD-ROM, Magyar Elektronikus Könyvtár).* A célirányos, etikus és kritikus információhasználat.
- Nyelvi, kommunikációs és irodalmi ismeretek alkalmazása nyomtatott és elektronikus információforrások szövegeinek értelmezésében, létrehozásában, összehasonlításában, megítélésében.
- Személyes állásfoglalás kialakítása különféle gondolatokról, ismeretekről, véleményekről. ▪ Irodalmi és nem irodalmi szövegek értelmezése.
- Különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása a műfajnak és az adott szempontnak megfelelően.
  - A gondolatmenet, a kifejezésmód, a műfaj, a szerkezet, a grammatikai szerveződés, a stílus jelentéshordozó szerepének megfogalmazása szépirodalmi, szakmai-tudományos, publicisztikai és gyakorlati szövegek értelmezésével, összehasonlításával, értékelésével.
- Annak bemutatása, hogyan hordozza és fejezi ki az irodalom különböző korok és emberek tapasztalatait, élményeit, gondolatait, erkölcsi megfontolásait.
- Szövegen belüli és szövegek közötti jelentésbeli utalások megfogalmazása.
- A cél, a kommunikatív kontextus meghatározása, a szerzői vélemények, álláspontok felismerése, rekonstruálása, értékelése írott megnyilatkozásokban.
- Olvasmányokra való tárgyszerű, illetve a személyes érintettséget is kifejező reagálás különböző írásbeli és szóbeli közlésmódokban, a műfaji normák és a címzettek figyelembevételével.

2. Írásbeli szövegalkotás

- Széles körű olvasottságon alapuló tájékozottság és személyes vélemény megfogalmazása különböző témákban és különböző műfajokban a műfajnak, a témának, a címzettnek megfelelő szabatossággal.
  - Tájékoztató, érvelő és esszé-típusú szövegek létrehozása a megadott témákban (*pl. a kulturális örökség; a civilizáció ellentmondásai; az élet minősége, a mindennapi életvitel döntéshelyzetei; az emberi kapcsolatok, erkölcsi kérdések, érzelmek; a mindenkori jelen problémahelyzetei, kérdései, válaszai; a tömegkommunikáció, az információs társadalom).*
- Írásbeli és szóbeli műfajok felépítési, nyelvhasználati normáinak önálló alkalmazása, ideértve az önellenőrzés és a javítás képességét.

- A megnyilatkozás céljának és tárgyának megfelelő kifejtettségű és stílusú közlés, a köznyelvi norma alkalmazása, biztos helyesírás, rendezett, olvasható íráskép.
- Kérdés, probléma írásbeli megvitatása, érvek megfogalmazása, a téma több nézőpontú értékelését is magában foglaló önálló vélemény, álláspont, következtetés megfogalmazása az érvelés módszerével.
- Műalkotások keltette hangulat, élmény, vélemény, álláspont, értékelés kifejezése *(pl. költészetben, szépprózában, színházi előadásban, filmben, épített alkotásokban, a tárgyi világban, képzőművészetben, zenében)*.
- Gyakorlati írásművek szerkezeti, tartalmi, nyelvi normáinak alkalmazása *(pl. hozzászólásban, pályázatban, levélben, önéletrajzban, kérvényben)*.
- Az információk célirányos, etikus és kritikus felhasználása.

3. Szóbeli szövegalkotás, beszéd

- A beszédhelyzetnek, a műfajnak és a témának megfelelő nyelvi norma követésével lényegre törő, világos felépítésű, önállóan kifejtett közlés.
- A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumainak alkalmazása előbeszédben, felolvasásban, memoriter szöveghű előadásában, adott témáról szóló szóbeli előadásban. A nyelv zenei eszközeinek – artikuláció, beszédtempó, hangerő, hangsúly, hanglejtés, szünet – kifejező és pontos alkalmazása.

4. Fogalomhasználat

- Szövegértelmezés, olvasmányélmény, személyes állásfoglalás fogalmilag helytálló bemutatása, előadása.
- Erkölcsi, esztétikai, poétikai, retorikai, stilisztikai fogalmak önálló alkalmazása a beszédhelyzetnek és a témának megfelelően.
- Fogalmak összefüggéseinek és változó jelentésének megértése és bizonyítása példákkal.

Kizárólag emelt szinten

- Fogalmak értelmezése, meghatározása, összehasonlítása történeti kontextusokban is.
- Fogalmak változó érvényességéből következtetések megfogalmazása *(pl. a köznyelvi norma alakulása, az irodalmiság fogalmának változásai)*.

Az érettségi vizsgán számon kérhető fogalmak körét a Kerettantervek 5-12. évfolyamra érvényes előírásaiban szereplő fogalmak alkotják.

B) ISMERETKÖRÖK

Emelt szinten a középszintű tananyag ismerete is elvárás. Az ismeretkörök emelt szint című oszlopai kizárólag az emelt szinten elvárt többletet tartalmazzák.

1. MAGYAR NYELV

1. témakör: Kommunikáció

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**

A nyelv mint kommunikáció	▪ A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással.	▪ A kommunikáció folyamata. ▪ A kommunikáció tényezői. ▪ A kommunikációs cél és funkció. ▪ A kommunikáció univerzális jellege. ▪ A kommunikáció fogalmának interdiszciplináris jellege. ▪ Néhány példa a különféle

	▪ A nyelv szerepe a kommunikációban.	társadalmak és kultúrák jelrendszereinek eltéréseire (pl. a folklór, az utca, az elektronikus kommunikáció jelrendszere). ▪ A nyelvi és nem nyelvi kommunikációs normák kultúránkénti eltérései példák alapján.
Pragmatika	▪ A sikeres nyelvhasználat gyakorlata: a nyelvhasználat, a társalgás összetevői beszédaktusok az együttműködés elve udvariassági formák.	▪ A nyelv működése, a nyelvhasználat különböző kontextusokban, különböző célok elérésére. ▪ Együttműködési elvek. ▪ Deixis.
Nyelvi és vizuális kommunikáció	▪ Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközszabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).	▪ A vizuális és a nyelvi jel, a vizuális és a nyelvi kommunikáció.
A kommunikáció működése	▪ A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség. ▪ A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal. ▪ Példák a különböző közlésmódok kommunikációs funkcióira (párbeszéd, történetmondás, levél, üzenet, feljegyzés; köszönés, megszólításformák).	
Személyközi kommunikáció	▪ Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés.	▪ A közvetlen személyközi kommunikáció, az írott és az elektronikus tömegkommunikáció különbségei.

A tömegkommunikáció	▪ A különféle kommunikációs helyzetekben elhangzó üzenetek céljának dekódolása, az üzenetek szándékának felismerése. ▪ Tény és vélemény, tájékoztatás és véleményközlés megkülönböztetése a tömegkommunikációban ▪ A kommunikáció típusainak, jellemzőinek megismerése: személyes, csoportos, nyilvános és	▪ Tájékoztató és véleményközlő műfajok.
	tömegkommunikáció. ▪ A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái. ▪ A reklámok, internetes felületek. ▪ Néhány tömegkommunikációs műfaj.	

2. témakör: A magyar nyelv története

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
A nyelv mint történeti képződmény	▪ Változás és állandóság a nyelvben. ▪ Nyelvi változások felismerése a jelenkorban és múltban, példák alapján.	▪ Szinkrón és diakrón nyelvszemlélet.
A magyar nyelv rokonsága	▪ A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása.	▪ A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának kutatói, a nyelvrokonság kutatásának módszerei. ▪ A magyar nyelvrokonság főbb bizonyítékai.

Nyelvtörténeti korszakok	▪ A magyar nyelv történetének fő korszakai. ▪ A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek *(pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Máriasiralom).* ▪ A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján.	▪ Az ősmagyar, az ómagyar, a középmagyar korszak, az újmagyar kor. ▪ A nyelvtörténeti korszakokat jellemző változások néhány példája a hangrendszerből, a nyelvtani rendszerből. ▪ Az életmód, a történelem és a szókincs néhány összefüggése, anyagi és szellemi műveltség megjelenése a szókészletben néhány példával. ▪ Nyelvtörténeti-nyelvtudományi kézikönyvek (*pl. A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára – TESZ*). ▪ A nyelvújítás története, hatása, értékelése, ortológus-neológus vita főbb állomásai és szereplői, a magyar nyelv sztenderdizációja. ▪ Néhány szöveg nyelvi szempontú bemutatása a régi magyar irodalom köréből *(pl. Pázmány Péter, Mikes Kelemen).*
A magyar nyelv szókészletének alakulása	▪ A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségszók, idegen szavak.	▪ A szókincs jelentésváltozásának főbb típusai, tendenciái.
Nyelvművelés	▪ A mai magyar nyelvművelés néhány kérdése.	▪ A nyelvművelés fogalma, kérdései, feladata, színterei; a nyelvi norma. ▪ A nyelvművelés szerepe az új nyelvi fejlemények, jelenségek értelmezésében.

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
Ember és nyelv	▪ A nyelv mint a gondolkodás része.	▪ A nyelv szerepe a világról formált tudásunkban. ▪ Korlátozott kódú nyelvek: gesztusnyelvek, jelnyelvek.
A jel, a jelrendszer	▪ A nyelv mint jelrendszer. ▪ A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben.	▪ A nyelvi jel sajátosságai. ▪ A jeltípusok.

Általános nyelvészet		▪ A nyelvek egyező és eltérő tulajdonságai, nyelvtipológia, főbb nyelvtípusok és jellemzőik (agglutináló, izoláló, flektáló). ▪ Az anyanyelv és más, tanult, ismert nyelvek jellemző tulajdonságainak összehasonlító megfigyelése.
Nyelvváltozatok	▪ A nyelvváltozatok rendszere, a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása. ▪ A köznyelv jellemzői, használati területe. ▪ A nyelv társadalmi tagolódása szerinti csoportnyelvek, azok jellemző használati köre, szókincse. ▪ Csoportnyelvek, szaknyelvek, rétegnyelvek, hobbinyelvek. A szleng és az argó. ▪ Egynyelvű szótárak.	▪ A nyelv területi tagolódása: leggyakoribb nyelvjárásaink jellemzői, területi megjelenésük, a regionális köznyelv jellemzői. ▪ A rétegnyelvi szótárak (pl. tájszótár, szaknyelvi szótár). ▪ A szókincs szerepének jellemzése nem irodalmi és irodalmi művekben (pl. újságnyelvben, szaknyelvben, szociográfiában).
Nemzetiségi nyelvhasználat és határon túli magyar nyelvűség	▪ Hazánkban élő nemzetiségiek nyelvhasználata. ▪ Nyelvünk helyzete a határon túl. ▪ Nyelvi identitás.	▪ A kétnyelvűség, kettősnyelvűség, kevert nyelvűség kérdései. ▪ A nyelvközösség helyzete és nyelvhasználata közötti összefüggés.
Nyelv és társadalom	▪ Nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia, nyelvi diszkrimináció. ▪ A tömegkommunikáció, valamint az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra. ▪ Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés). ▪ Az új „szóbeliség” (skype, chat) jelenségei és jellemzői.	▪ Kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség.
Nyelv és politika		▪ Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, norma. ▪ Korlátozott kód.

4. témakör: A nyelvi szintek

	VIZSGASZINTEK

	Középszint	Emelt szint
Hangtan	▪ A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere. ▪ A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.	▪ Hangtani ismeretek: a magyar hangállomány ismerete, a hangok alapvető képzési, ejtési jellemzői. ▪ A magyar hangrendszer nyelvjárási eltéréseinek megfigyelése. ▪ A magyar hangrendszer néhány nyelvtörténeti vonatkozása.
A helyesírás	▪ A magyar helyesírás rendszerszerűsége. ▪ Helyesírási szótár, elektronikus szótárak az iskolai és hétköznapi szövegalkotásban.	▪ A magyar helyesírás rendszere. A magyar helyesírás alapelvei. ▪ A helyesírás stilisztikai változatai.
Alaktan és szótan	▪ A morfémák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szószerkezetek alkotásában. ▪ Az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók.	▪ Alaktani sajátosságok: a szótő, a szóelemek szerepe és funkciója, kapcsolódási szabályaik. ▪ A szavak szófaji rendszerbe sorolásának kritériumai, hagyományai, egy lehetséges szófaji rendszer megismerése.
A mondat szintagmatikus szerkezete	▪ A szószerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik. ▪ A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó,	▪ A vonzat.
	jelző).	
Mondattan	▪ A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai. ▪ Az egyszerű és összetett mondatok felismerése, egyszerű mondatok elemzése. ▪ A helyes mondatszerkesztés a gyakorlatban.	▪ Az egyszerű és összetett mondatok típusainak felismerése. ▪ Összetett mondatok elemzése. ▪ Mondatvariánsok közötti különbségek értelmezése (pl. a stílusérték szempontjából).

5. témakör: A szöveg

	VIZSGASZINTEK

	Középszint	Emelt szint
A szöveg és a kommunikáció	▪ Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet. ▪ Szövegek jellemzőinek megfigyelése. ▪ A címzett szerepe a szöveg megalkotottságában.	▪ A szöveg fogalma, a szövegek jellemzőinek megfigyelése, megnevezése, rendszerezése. ▪ Szövegpragmatika: szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv.
A szöveg szóban és írásban	▪ A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra. ▪ A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei. ▪ Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány egyszerűbb műfajában. ▪ A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek értelmes, kifejező alkalmazása. ▪ A szövegfonetika helyes használata (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó).	▪ Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány összetettebb műfajában. ▪ Érvelő esszék írása. ▪ A szövegfonetika jelentősége, funkciója (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó).
A szöveg szerkezete és jelentése	▪ A szöveg és a mondat viszonya. ▪ A különféle szövegek felépítése, egységei. ▪ Szövegméret, megjelenés. ▪ A szövegkohézió, a témaháló és a cím. ▪ Bekezdés, tömb, szakasz.	▪ A szövegértelem összetevői: a pragmatikai, a jelentésbeli és a nyelvtani szintek. ▪ Az elsődleges és másodlagos, mögöttes jelentés. ▪ Szövegkohézió: téma–réma, topik, fókusz, kulcsszó. ▪ A szövegmondat. ▪ Nyelvtani tényezők a szöveg jelentésének megteremtésében: kötőszó, névmás, névelő,

		határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés.
Szövegértelmezés	▪ A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasási típusok és stratégiák. ▪ A téma értelmezése mindennapi, ismeretterjesztő és szépirodalmi szövegekben.	▪ A téma értelmezése tudományos szövegekben.

Az intertextualitás	▪ A szövegköziség, intertextualitás jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.	
A szövegtípusok	▪ Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati színterek szerint. ▪ A legjellegzetesebb közlésmódok: a beszélt nyelvi társalgási és az írott monologikus szövegek ▪ Nyelvhasználati színterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, sajtó és média, szépirodalmi. ▪ A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél), kérvény, beadvány; hozzászólás, felszólalás, vitaindító, rövid ünnepi beszéd; ajánlás, méltatás; szórólap szövege.	▪ Szövegtípusok: monologikus, dialogikus és polilogikus; beszélt, írott, elektronikus; spontán, tervezett. ▪ Közlésmódok: elbeszélő, leíró, érvelő. ▪ Ismeretterjesztő, szépirodalmi és egyszerűbb tudományos szövegek elemzése (pl. a címzettek, a téma, a szóhasználat, a megszerkesztettség szempontjából).
Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában	▪ Az internetes szövegek jellemzői, az írott és internetes szövegek összehasonlítása, az eltérő és azonos jegyek megfigyelése, megnevezése. ▪ Az internetes adatkeresés, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdései. ▪ A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, megvitatása, kritikai következtetés levonása. A pontos és etikus hivatkozás. ▪ Az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és	▪ Digitális formájú szövegek alkotása, multimédiás kiegészítések használata. ▪ Az írott és az elektronikus tömegkommunikáció szövegtípusait elkülönítő nyelvi és nem nyelvi tényezők. ▪ Médiaközlések elemzése (pl. hír, kommentár, tudósítás, interjú, cikk, glossza, ismeretterjesztő szöveg): tartalmi, szerkezeti és szövegformálási kritériumai, nyelvhasználati, hatásbeli sajátosságai. ▪ A hagyományos és az új elektronikus média publicisztikai és a tájékoztató műfajai.

	új közlésmódjai (pl. honlap, blog, internet), az új közlésmódok társadalmi hatása.	

6. témakör: A retorika alapjai

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
A nyilvános beszéd	▪ A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben. ▪ A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig. ▪ A hivatalos felszólalás, hozzászólás különböző helyzetekben, a nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai.	▪ A retorika jelentősége és alkalmazása. ▪ A retorika mint a szónoklás tudománya. ▪ Néhány történeti értékű és jelenkori szónoki beszéd retorikai eszközei és esztétikai hatása.
Érvelés, megvitatás, vita	▪ A kulturált véleménynyilvánítás és vita gyakorlata. ▪ Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv. ▪ Az érv felépítése. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése. A releváns és a hibás érv megkülönböztetése. ▪ A kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése. ▪ Az állásinterjú. ▪ A hatásos előadásmód eszközei.	▪ A szónok tulajdonságai, feladatai. ▪ Az érvelési hibák. ▪ A cáfolat módszerei. ▪ Az előadás szemléltetésének módjai (bemutatás, prezentáció). ▪ A hatásos meggyőzés és véleménynyilvánítás nyelvi (mondat- és szövegfonetikai eszközök) és nem nyelvi kifejezésbeli eszközei a különféle szövegműfajokban, az audiovizuális és multimédiás közlés különböző formáiban. ▪ A hivatalos felszólalás, hozzászólás különböző helyzetekben.
A szövegszerkesztés eljárásai	▪ Az összefoglalás funkciója és típusai (*pl. vázlat, tartalmi kivonat, tömörítés*).	▪ A szónoklat felépítése: bevezetés (az érdeklődés felkeltése, a jóindulat megnyerése, témamegjelölés), elbeszélés, érv, cáfolat, összekötő elem; befejezés (összefoglalás, kitekintés). ▪ Indukció, dedukció.

7. témakör: Stílus és jelentés

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
Szóhasználat és stílus	▪ Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, a szaknyelvben és a szépirodalomban. ▪ A jellegzetes stílustípusok (stílusárnyalatok) megismerése (*pl. bizalmas, közömbös, választékos*), felismerése, hatásának elemzése. ▪ Egyszerű stílusjelenségek felismerése, magyarázata. ▪ Stílusérték (alkalmi és állandó). ▪ Stílushatás.	▪ A szóhasználat nyelvtani, jelentésbeli és stiláris kötöttségei. ▪ Jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály. ▪ Denotatív, konnotatív jelentés.
A szójelentés	▪ A nyelvi szintek alkalmi és állandó stílusértékének megfigyelése, felismerésük, valamint alkalmazásuk a szövegalkotásban. ▪ A szavak jelentésének szerkezete, jelentéselemek. ▪ Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés. ▪ Egynyelvű szótárak használata (*pl. Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár*), valamint kétnyelvű szótárak ismerete.	▪ A hangalak és jelentés viszonya, jelentésmező. ▪ Motivált és motiválatlan szavak. ▪ A szójelentés változásai. ▪ A jelentés szerepe a nyelvi szerkezetek kialakításában. ▪ A szórend jelentésváltozatainak megfigyelése, hatásértelmezés.
Stíluseszközök	▪ A helyzetnek, kommunikációs célnak megfelelő stíluseszközök tudatos használata a szövegalkotásban. ▪ Az egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben: hasonlat, metafora, metonímia. ▪ Metaforikus jelentés. ▪ Az egyszerűbb alakzatok: felsorolás, ismétlődés, ellentét, gondolatritmus.	▪ A bonyolultabb szóképek: szinesztézia, szinekdoché, összetett költői kép, allegória, szimbólum. ▪ Az alakzatok. ▪ A szókészlet stilisztikája és a mondatstilisztikai eszközök (*pl. archaizálás, evokáció, verbális stílus, nominális stílus, körmondat*). ▪ Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés, alliteráció.

Stílusréteg, stílusváltozat	▪ A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése, összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel. ▪ A társalgási stílus ismérvei, minősége. ▪ A közélet színterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stiláris kötöttségei. ▪ A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (*pl. tipográfia, képi világ*).	▪ Nem irodalmi és szépirodalmi szövegek stílusának összehasonlítása. ▪ Nem irodalmi és szépirodalmi szövegek stílushatásának komplex értékelése. ▪ A tudományos és a szakmai stílus sajátosságai. ▪ A stílus és norma koronkénti változatai – néhány példa bemutatásával.

2. IRODALOM

2.1. Szerzők, művek

A SzerzŊk, művek (2.1). szempontjaiból összeállított tételekben megjelenhetnek különbözŊ korok, szerzŊk, művek az Értelmezési szintek, megközelítések (2.2.) szempontjai szerint.

1. témakör: Művek a magyar irodalomból I. KötelezŊ szerzŊk

SZERZ'nK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
▪ Ady Endre ▪ Arany János ▪ Babits Mihály ▪ József Attila ▪ Kosztolányi Dezső ▪ Petőfi Sándor	▪ A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között *(pl. témák, műfajok, kifejezésmód, jellemző motívumok),* a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban. ▪ Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, illetve 1-3 epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (*pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.*) ▪ Műrészletek értelmezése. ▪ Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. ▪ Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. ▪ A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	▪ Az életút, az életmű legjelentősebb tényei. ▪ Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői. ▪ A pályaszakaszokat jellemző főbb témák, kérdésfeltevések. ▪ A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok. ▪ Kötetek, ciklusok, témák, motívumok. ▪ A művek hatása, fogadtatása egy-két példa alapján. ▪ A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmi-kulturális hagyományban. ▪ A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá

		gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása. ▪ Különféle kritikák, interpretációk.

2. témakör: Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

SZERZŐK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
▪ Balassi Bálint ▪ Berzsenyi Dániel ▪ Csokonai Vitéz Mihály ▪ Illyés Gyula ▪ Jókai Mór ▪ Karinthy Frigyes ▪ Kassák Lajos ▪ Kertész Imre ▪ Kölcsey Ferenc ▪ Krúdy Gyula	▪ Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, illetve 1-3 epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (*pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján*). ▪ A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. ▪ Műrészletek értelmezése.	▪ Az életút, az életmű legjelentősebb tényei. ▪ Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői. ▪ A pályaszakaszokat jellemző főbb témák, kérdésfeltevések. ▪ A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok.

▪ Márai Sándor ▪ Mikszáth Kálmán ▪ Móricz Zsigmond ▪ Nagy László ▪ Nemes Nagy Ágnes ▪ Németh László ▪ Ottlik Géza ▪ Örkény István ▪ Pilinszky János ▪ Radnóti Miklós ▪ Szabó Lőrinc ▪ Szilágyi Domokos ▪ Vörösmarty Mihály ▪ Weöres Sándor ▪ Zrínyi Miklós A fenti lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel, vagy egy szerzővel a közelmúlt vagy a jelenkor irodalmából.	▪ Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. ▪ Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	▪ Kötetek, ciklusok, témák, motívumok. ▪ A művek hatása, fogadtatása egy-két példa alapján. ▪ A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmi-kulturális hagyományban. ▪ Különféle kritikák, interpretációk. ▪ Tájékozottság a korszakban, a kortársak között (*pl. Berzsenyi és Kazinczy, Berzsenyi és Kölcsey; Jókai és kora*), az irodalmi hagyományban *(pl. az antik hagyomány Berzsenyi, Kosztolányi, Radnóti költészetében)*. ▪ Műfaji, kifejezésmódbeli, tematikai sajátosságok a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is. ▪ A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása. ▪ A művek fogadtatása, hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban egy-egy példával.

3. témakör: Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

MŰVEK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.	▪ Legalább egy szerző néhány lírai, drámai, illetve epikai művének értelmezése az utolsó harminc évből. ▪ A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. ▪ Műrészletek értelmezése. ▪ Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. ▪ Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. ▪ A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti,	▪ Nyomtatott szöveg, digitális közlés. ▪ Tájékozódás a kortárs irodalmi nyilvánosságban *(pl. antológiák, irodalmi ismeretterjesztés, könyvhét*). ▪ A művek hatása, fogadtatása – egy-két példa alapján, különféle kritikák, interpretációk. ▪ A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása.

	lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	

4. témakör: Művek a világirodalomból

SZERZ'nK / MŰVEK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
Választható korok és művek a világirodalomból	▪ Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. *műfajok, témák, motívumok, hőstípusok*). ▪ További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század. ▪ A korszak jellemzőinek és egykét kiemelkedő alkotásának bemutatása. ▪ A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. ▪ Műrészletek értelmezése. ▪ A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, gondolati, filozófiai vonatkozása.	▪ További választható korszakok: a középkor, a reneszánsz, a felvilágosodás, avantgárd és a 20. század első fele, a 20. század második fele és kortárs világirodalom. ▪ A korszak jellemzőinek és egykét kiemelkedő képviselőjének vagy alkotásának bemutatása. ▪ Művek értelmezése a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is (*pl. műfaji sajátosságok, a téma, a kompozíció összefüggései, a lehetséges és szükséges stíluskorszakbeli, stílustörténeti vonatkozások*).

5. témakör: Színház és dráma

SZERZ'nK / MŰVEK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**

▪ Szophoklész egy műve ▪ Shakespeare egy műve ▪ Molière egy műve ▪ Katona József: *Bánk bán* ▪ Madách Imre: *Az ember tragédiája* ▪ Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov ▪ Örkény István egy drámája ▪ Egy 20. századi magyar dráma	▪ A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével. ▪ Drámarészletek értelmezése. ▪ Színház és dráma az adott mű korában. ▪ A művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. ▪ A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	▪ Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde* ▪ Az epikus dráma. Az abszurd dráma. ▪ Egy 20-21. századi magyar dráma. ▪ Az adott mű színpadi előadása mint az interpretáció eszköze (*pl. színpadi megjelenítések összehasonlítása*). ▪ Memoriter szöveghű és kifejező előadása. ▪ A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása.

6. témakör: Az irodalom határterületei

SZERZ'nK / MŰVEK / JELENSÉGEK /	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
MŰFAJOK		

Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemzése vagy bemutatása a lehetséges témák egyikéből.	▪ A népköltészet. ▪ Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (*pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben*). ▪ A gyermek- és ifjúsági irodalom. ▪ A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (*pl. sematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték*). ▪ Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (*pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers*). ▪ A virtuális tér műfajai: fanfiction, komment, blog stb. ▪ Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában (*pl. A Gyűrűk Ura, Bridget Jones naplója*).	▪ Az olvasmányok iránti tömegszükséglet és a művészi színvonal / minőség összefüggései. ▪ „Magas” (elit) művészet és a tömegkultúra viszonyának problémája egy korszakban. ▪ Könyvnyomtatás, sajtó, irodalom (*pl. a folytatásos regény jelentősége és példái*). ▪ Egy-egy jellemző nézet az irodalomolvasás szellemi, lelki motivációiról. ▪ Az irodalom felhasználása, praktikus használata (*pl. gyógyító használata: olvasásterápia; alkalmi költészet: köszöntők, ünnepi versek*). ▪ Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai (*pl. könyvismertetés, ajánlás, kritika, CD-ROM, internetes könyvkínálat*).

7. témakör: Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

SZERZ'nK / MŰVEK / JELENSÉGEK / INTÉZMÉNYEK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

Egy szerző vagy műalkotás vagy jelenség vagy intézmény bemutatása vagy elemzése a lehetséges témák egyikéből.	**Csak középszinten: Regionális jelenségek, valamint a határon túli irodalom** ▪ Az adott régió, a tájegység, a település múltbeli és jelenkori kulturális, irodalmi hagyományainak bemutatása (*pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór, művelődéstörténeti vonatkozások; múzeum, színház, civil társaságok*). ▪ A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való	**Csak emelt szinten: Interkulturális jelenségek, valamint a határon túli irodalom** ▪ Interkulturális jelenségek, eltérő szöveghagyományok. ▪ Posztmodern jelenségek a mai kultúrában. ▪ Szerzők, művek a határon túli magyar irodalomból.
	megjelenítése. ▪ Szerzők, művek a határon túli magyar irodalomból.	

2.2. Értelmezési szintek, megközelítések

Az *Értelmezési szintek, megközelítések* (*2.2.*) szempontjai különböző korokból és szerzőktől származó műveket is kérhetnek a *Szerzők, művek* (*2.1.*) megengedett témaköreiben.

Témák	**Vizsgaszint**	
	Középszint	**Emelt szint**
Témák, motívumok	▪ Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. ▪ Az olvasott művekben motívum, téma változatainak felismerése, értelmezése *(pl. hegy, kert, sziget, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás; ember és természet, mikro- és makrokozmosz, felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák; a háború élménye, a holokauszt, a lágerek világa, a diktatúrák, az elidegenedés stb.).*	▪ Műveket összekötő motivikus összefüggések *(pl. hasonlóságok, párhuzamosságok, nyilvánvaló utalások)* elismerése, szerepének, jelentésének megfogalmazása. ▪ Néhány téma, motívum, toposz, archetípus hosszmetszetszerű feltárása érvekkel, példákkal. ▪ Egy-egy szépirodalmi mű motívumai továbbélésének bemutatása példákkal. ▪ Az intertextualitás egy-egy példájának bemutatása elsősorban a posztmodern irodalmából.

Műfajok, poétika	▪ A műnemek és műfajok felismerése. ▪ Alapvető versformák felismerése. ▪ Poétikai fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében. ▪ Azonos műfajú alkotások összehasonlítása.	▪ Különböző korokban keletkezett, azonos műfajú alkotások poétikai szempontú összevetése, történeti változásának vizsgálata. ▪ Műfajteremtő művek, egyegy magyar és világirodalmi példa bemutatása. ▪ Egy-egy műfaj, poétikai sajátosság változása hosszabbrövidebb történeti folyamatban *(pl. elégiák a magyar irodalomban; epigrammák Kazinczytól Illyésig, a meseforma változatai, az antik és a shakespeare-i tragédia; regényformák, regénytípusok; a posztmodern irodalom poétikai jellemzői)*.
Korszakok, stílustörténet	▪ A kifejezésmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól napjainkig.	
Irodalomtörténet		▪ Az irodalom, az irodalmiság történetileg változó hagyományának bemutatása néhány példával. ▪ A magyar irodalomtörténet / művelődéstörténet főbb korszakainak néhány jellemzője. ▪ Azonosság és változás az irodalomban *(pl. a kifejezésmódok, a témák, a hőstípusok változásai; irányzatok, programok)*.

MATEMATIKA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

Az érettségi követelményeit két szinten határozzuk meg:

- *középszinten* a mai társadalomban tájékozódni és alkotni tudó ember matematikai ismereteit kell megkövetelni, ami elsősorban a matematikai fogalmak, tételek gyakorlati helyzetekben való ismeretét és alkalmazását jelenti;
- az *emelt szint* tartalmazza a középszint követelményeit, de az azonos módon megfogalmazott követelmények körében az emelt szinten nehezebb, több ötletet igénylő feladatok szerepelnek. Ezen túlmenően az emelt szint követelményei között speciális anyagrészek is találhatók, mivel emelt szinten elsősorban a felsőoktatásban matematikát használó, illetve tanuló diákok felkészítése történik.

A) KOMPETENCIÁK

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

- A vizsgázó legyen képes adott szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, szükség esetén matematikai modellt alkotni, a modell alapján számításokat végezni, és a kapott eredményeket értelmezni.
- Legyen képes kijelentéseket szabatosan megfogalmazni, azokat összekapcsolni, kijelentések igazságtartalmát megállapítani.
- Lássa az eltéréseket, illetve a kapcsolatokat a matematikai és a mindennapi nyelv között.
- A matematika minden területén és más tantárgyakban is tudja alkalmazni a halmaz fogalmát, illetve a halmazműveleteket.
- Legyen jártas alapvető kombinatorikus gondolatmenetek alkalmazásában, és legyen képes ennek segítségével gyakorlati sorbarendezési és kiválasztási feladatok megoldására.
- Ismerje a gráfok jelentőségét, sokoldalú felhasználhatóságuk néhány területét, és legyen képes további felhasználási lehetőségek felismerésére a gyakorlati életben és más tudományágakban.
- Az *emelt szinten* érettségiző diák ismerje a halmazelmélet alapvető szerepét a mai matematika felépítésében.

Számelmélet, algebra

- A vizsgázó legyen képes betűs kifejezések értelmezésére, ismerje fel használatuk szükségességét, tudja azokat kezelni, lássa, hogy mi van a „betűk mögött”.
- Ismerje az egyenlet és az egyenlőtlenség fogalmát, megoldási módszereit (pl. algebrai, grafikus, közelítő).
- Legyen képes egy adott probléma megoldására felírni egyenleteket, egyenletrendszereket, egyenlőtlenségeket, egyenlőtlenség-rendszereket.
- Tudja az eredményeket előre megbecsülni, állapítsa meg, hogy a kapott eredmény reális-e.
- Az *emelt szinten* érettségiző diáknak legyen jártassága az összetettebb algebrai átalakításokat igénylő feladatok megoldásában is.

Függvények, az analízis elemei

- A vizsgázó legyen képes a körülötte levő világ egyszerűbb összefüggéseinek függvényszerű megjelenítésére, ezek elemzéséből tudjon következtetni valóságos jelenségek várható lefolyására.

- Legyen képes a változó mennyiségek közötti kapcsolat felismerésére, a függés értelmezésére. Értse, hogy a függvény matematikai fogalom, két halmaz elemeinek egymáshoz rendelése. Ismerje fel a hozzárendelés formáját, tudja elemezni a halmazok közötti kapcsolatokat.
- Lássa, hogy a sorozat diszkrét folyamatok megjelenítésére alkalmas matematikai eszköz, a pozitív egész számok halmazán értelmezett függvény. Ismerje a számtani és mértani sorozatot.
- Az *emelt szinten* érettségiző diák ismerje az analízis néhány alapelemét, amelyekre más szaktudományokban is (pl. fizika) szüksége lehet. Ezek segítségével tudjon függvényvizsgálatokat végezni, szélsőértéket, görbe alatti területet számolni.

Geometria, koordinátageometria, trigonometria

- A vizsgázó tudjon síkban, illetve térben tájékozódni, térbeli viszonyokat elképzelni, tudja a háromdimenziós valóságot - alkalmas síkmetszetekkel - két dimenzióban vizsgálni.
- Vegye észre a szimmetriákat és az arányokat, tudja ezek egyszerűsítő hatásait problémák megfogalmazásában, bizonyításokban, számításokban kihasználni.
- Tudjon a feladatok megoldásához megfelelő ábrát készíteni.
- Tudjon hosszúságot, területet, felszínt, térfogatot mérni és számolni, legyen tisztában a mérési pontosság fogalmával.
- Ismerje a geometria szerepét a műszaki életben és bizonyos képzőművészeti alkotásokban.
- Az *emelt szinten* érettségiző diák tudja szabatosan megfogalmazni a geometriai bizonyítások gondolatmenetét.

Valószínűség-számítás, statisztika

- A vizsgázó értse a statisztikai kijelentések és gondolatmenetek sajátos természetét.
- Ismerje a statisztikai állítások igazolására felhasználható adatok gyűjtésének lehetséges formáit, és legyen jártas a kapott adatok áttekinthető szemléltetésében, különböző statisztikai mutatókkal való jellemzésében.
- Az *emelt szinten* érettségiző diák tudjon egyszerűbb véletlenszerű jelenségeket modellezni és a valószínűségi modellben számításokat végezni.
- Az *emelt szinten* érettségiző diák ismerje a véletlen szerepét egyszerű statisztikai mintavételi eljárásokban.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

B) VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

E témakört (különösen a gondolkodási módszereket, a halmazokat és a matematikai logikát) elsősorban nem önállóan számon kérhető ismeretanyagként kell elképzelni, hanem olyan szemléletformáló, a matematikaoktatás egészét átszövő módszerek, illetve eszközök összességeként, amely szinte teljes egészében megjelenik minden további témakörben is.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1 Halmazok	Ismerje és használja a halmazok megadásának különböző módjait, a halmaz elemének fogalmát. Definiálja és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő fogalmakat: halmazok egyenlősége, részhalmaz, üres halmaz, véges és végtelen halmaz, komplementer halmaz.	
1.1.1 Halmazműveletek	Ismerje és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő műveleteket: unió, metszet, különbség. Tudjon koordináta-rendszerben ábrázolni egyszerűbb ponthalmazokat.	Ismerje és alkalmazza a de Morgan azonosságokat.
1.1.2 Számosság, részhalmazok	Tudja meghatározni véges halmazok elemeinek a számát.	Tudja alkalmazni a logikai szita módszerét egyszerűbb esetekben. Ismerjen példát véges, megszámlálhatóan végtelen és nem megszámlálhatóan végtelen halmazra. Ismerje a megszámlálhatóan végtelen halmaz definícióját. Bizonyítsa egyszerűbb esetekben, hogy egy halmaz számossága megszámlálhatóan végtelen.
1.2 Matematikai logika	Tudjon egyszerű matematikai szövegeket értelmezni. Értse, és egyszerű feladatokban alkalmazza a tagadás műveletet. Ismerje az „és”, a „(megengedő) vagy” logikai jelentését, tudja használni és összekapcsolni azokat a halmazműveletekkel. Tudja a „ha…akkor…” és az „akkor és csak akkor” típusú állítások igazságértékét megállapítani. Használja helyesen a „minden” és a „van olyan” kifejezéseket.	
1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában	Tudjon definíciókat, tételeket pontosan megfogalmazni. Használja és alkalmazza feladatokban helyesen a szükséges, az elégséges és a szükséges és elégséges feltétel fogalmát. Képes legyen egy egyszerű állításról eldönteni, hogy igaz vagy hamis.	Ismerje az alábbi bizonyítási típusokat és tudjon példát mondani alkalmazásukra: direkt és indirekt bizonyítás, skatulyaelv, teljes indukció. Tudja megfogalmazni konkrét esetekben tételek megfordítását.

1.3 Kombinatorika	Tudjon egyszerű sorbarendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani. Tudja a kedvező esetek számát meghatározni a komplementer esetek segítségével is. Tudja kiszámolni a binomiális együtthatókat.	Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza a permutációk (ismétlés nélkül és ismétléssel), variációk (ismétlés nélkül és ismétléssel), kombinációk (ismétlés nélkül) kiszámítására vonatkozó képleteket. Ismerje és alkalmazza a binomiális tételt. Ismerje a Pascal-háromszöget és alapvető tulajdonságait.
1.4 Gráfok	Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: pont, él, fokszám, teljes gráf. Ismerje a gráf pontjainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggést.	Definiálja a következő fogalmakat: többszörös él, hurokél, út, kör, összefüggő gráf, egyszerű gráf, fa. Ismerje a fa pontjai és élei száma közötti összefüggést.

2. Számelmélet, algebra

Az algebra tanításának egyik fő célja annak felfedeztetése és megértetése, hogy egymástól távol állónak tűnő problémák ugyanazon matematikai, algebrai struktúrával rendelkeznek, ezért megoldásuk során hasonló eljárásokat, gondolatmeneteket alkalmazhatunk, s leírásuk formálisan azonos módon történik. (Például különböző témakörökből vett másodfokú egyenletre vezető feladatok.)
Fontos a számolás során megismert műveleti szabályok absztrahálása, a jártasság megszerzése a betűkifejezésekkel végzett műveletekben. Meg kell mutatni a számfogalom bővítésének szükségességét és folyamatát. Emelt szinten el kell juttatni a tanulókat a permanencia-elv fontosságának felismeréséhez.

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
2.1 Alapműveletek	Tudjon alapműveleteket biztonságosan elvégezni (zsebszámológéppel is). Ismerje és használja feladatokban az alapműveletek műveleti azonosságait (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás).	
2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek	Ismerje, tudja definiálni és alkalmazni az oszthatósági alapfogalmakat (osztó, többszörös, prímszám, összetett szám). Tudjon természetes számokat prímtényezőkre bontani, tudja adott számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét kiszámítani; tudja mindezeket egyszerű szöveges (gyakorlati) feladatok megoldásában alkalmazni. Definiálja és alkalmazza feladatokban a relatív prímszámokat.	Tudja megfogalmazni a számelmélet alaptételét. Bizonyítsa, hogy végtelen sok prímszám van.

2.2.1 Oszthatóság	Ismerje a 10 hatványaira, illetve a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 számokra vonatkozó oszthatósági szabályokat, tudjon egyszerű oszthatósági feladatokat megoldani.	Tudjon összetett oszthatósági feladatokat megoldani. Tudja meghatározni természetes számok pozitív osztóinak számát.
2.2.2 Számrendszerek	Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből 2-es alapú számrendszerbe és viszont. Ismerje a helyiértékes írásmódot.	Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből n alapú ($n \leq 9$) számrendszerbe és viszont. Tudjon n alapú ($n \leq 9$) számrendszerben felírt számokat összeadni és kivonni.
2.3 Racionális és irracionális számok	Tudja definiálni a racionális és irracionális számokat, és ismerje ezek kapcsolatát a tizedestörtekkel.	Adott n ($n \in \boldsymbol{N}$) esetén tudja eldönteni, hogy $\sqrt{n}$ irracionális szám-e. Bizonyítsa, hogy $\sqrt{2}$ irracionális szám. Tudja meghatározni tizedestört alakban megadott racionális szám közönséges tört alakját.
2.4 Valós számok	Ismerje a valós számkör felépítését (N, Z, Q, Q*, R), valamint a valós számok és a számegyenes kapcsolatát. Tudjon ábrázolni számokat a számegyenesen. Ismerje és használja a nyílt és zárt intervallum fogalmát és jelölését. Ismerje az abszolútérték definícióját. Ismerje adott szám normálalakjának felírási módját, tudjon számolni a normálalakkal. Tudjon adott helyiértékre vonatkozóan helyesen kerekíteni.	Tudja, hogy mit értünk adott műveletekre zárt számhalmazokon.
2.5 Hatvány, gyök, logaritmus	Tudja értelmezni a hatványozást racionális kitevő esetén. Ismerje és használja a hatványozás azonosságait. Ismerje és alkalmazza a négyzetgyökvonás azonosságait. Definiálja és használja az n a fogalmát. Definiálja és használja feladatok megoldásában a logaritmus fogalmát, valamint a logaritmus azonosságait. Tudjon áttérni más alapú logaritmusra.	Ismerje a permanencia elvet. Tudja szemléletesen értelmezni az irracionális kitevőjű hatványt. Bizonyítsa a hatványozás azonosságait egész kitevő esetén. Bizonyítsa a négyzetgyökvonás azonosságait. Ismerje és alkalmazza a gyökvonás azonosságait. Bizonyítsa a szorzat, a hányados és a hatvány logaritmusára vonatkozó azonosságokat. Bizonyítsa a más alapú logaritmusra való áttérés szabályát.
2.6 Betűkifejezések		Ismerje a polinom fokszámát, fokszám szerint rendezett alakját.

2.6.1 Nevezetes azonosságok	Tudja alkalmazni feladatokban a következő kifejezések kifejtését, illetve szorzattá alakítását: $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$. Tudjon algebrai kifejezésekkel egyszerű műveleteket végrehajtani, algebrai kifejezéseket egyszerűbb alakra hozni (összevonás, szorzás, osztás, szorzattá alakítás kiemeléssel, nevezetes azonosságok alkalmazása).	Tudja alkalmazni feladatokban az $a^n - b^n$, illetve az $a^{2n+1} + b^{2n+1}$ kifejezés szorzattá alakítását.
2.7 Arányosság	Tudja az egyenes és a fordított arányosság definícióját és grafikus ábrázolásukat.	
2.7.1 Százalékszámítás	Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni az arányosság fogalmát. Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni a százalék fogalmát.	

2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek	Ismerje az alaphalmaz és a megoldáshalmaz fogalmát. Alkalmazza a különböző egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, ekvivalens átalakítások, következményegyenletre vezető átalakítások, új ismeretlen bevezetése, értelmezési tartomány és értékkészlet vizsgálata. Tudja meghatározni szöveges feladatban szereplő változók értelmezési tartományát és a feladat eredményét összevetni a feladat szövegével.	
2.8.1 Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek	Alkalmazza az egyenleteket, egyenletrendszereket szöveges feladatok megoldásában.	
Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek	Tudjon elsőfokú, egyismeretlenes egyenleteket és elsőfokú, kétismeretlenes egyenletrendszereket megoldani.	Tudjon paraméteres elsőfokú egyenleteket megoldani. Tudjon elsőfokú, háromismeretlenes egyenletrendszereket megoldani.
Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek	Ismerje az egyismeretlenes másodfokú egyenlet általános alakját. Ismerje a másodfokú egyenlet diszkriminánsának fogalmát, és a diszkrimináns előjele és a (valós) megoldások száma közötti összefüggést. Ismerje és alkalmazza a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Használja a teljes négyzetté alakítás módszerét. Alkalmazza feladatokban a gyöktényezős alakot. Tudjon törtes egyenleteket, másodfokú egyenletre vezető szöveges feladatokat megoldani.	Igazolja a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Igazolja és alkalmazza a gyökök és együtthatók közötti összefüggéseket. Tudjon másodfokú paraméteres egyenleteket megoldani.

	Tudjon egyszerű másodfokú egyenletrendszereket megoldani.	
Magasabb fokú egyenletek	Tudjon egyszerű, okúra visszavezethető egyenleteket másodf megoldani.	Tudjon másodfokúra visszavezethető egyenletrendszereket megoldani. Tudjon értelmezési tartomány, illetve értékkészlet-vizsgálattal, valamint szorzattá alakítással megoldható összetett feladatokat megoldani.
Négyzetgyökös egyenletek	Tudjon d típusú egyenleteket megoldani. $\sqrt{ax+b} = cx +$	Tudjon két négyzetre emeléssel megoldható egyenleteket megoldani.
2.8.2 Nem algebrai egyenletek		
Abszolútértékes egyenletek	Tudjon $\lvert ax + b\rvert = cx + d$ típusú egyenleteket megoldani.	Tudjon összetett abszolútértékes egyenleteket algebrai úton megoldani.
Exponenciális és logaritmusos egyenletek	Tudjon definíciók és azonosságok közvetlen alkalmazását igénylő feladatokat megoldani.	Tudjon összetett egyenleteket, egyenletrendszereket megoldani.
Trigonometrikus egyenletek	Tudjon definíciók és azonosságok közvetlen alkalmazását igénylő feladatokat megoldani.	Tudjon másodfokúra visszavezethető és a 4.5 pontban szereplő azonosságok alkalmazásával megoldható egyenleteket megoldani.
2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek	Tudjon egyszerű első- és másodfokú, valamint törtes egyenlőtlenségeket és egyszerű egyenlőtlenség-rendszereket megoldani.	Tudjon összetett egyenlőtlenségeket és egyenlőtlenség-rendszereket megoldani. Tudjon egyszerű négyzetgyökös, abszolútértékes, exponenciális, logaritmusos és trigonometrikus egyenlőtlenségeket megoldani.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

2.9 Középértékek, egyenlőtlenségek	Ismerje két pozitív szám számtani és mértani közepének fogalmát, kapcsolatát, használatát.	Ismerje *n* szám számított középértékeit (számtani, mértani, négyzetes, harmonikus), valamint a nagyságrendi viszonyaikra vonatkozó tételeket. $\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$ Bizonyítsa, hogy , ha $a, b \in \mathbf{R}^+$. Tudjon megoldani feladatokat számtani és mértani közép közötti összefüggés alapján.

3. Függvények, az analízis elemei

A témakör (hasonlóan a geometria, illetve a valószínűség-számítás, statisztika fejezetekhez) különösen alkalmas annak szemléltetésére, hogy egy probléma matematikai megoldása három lépésben történik: a matematikai modell megalkotása, a matematikai feladat megoldása a modellen belül, és az eredmény értelmezése. Fontos terület a függvényábrázolás alkalmazása egyenletek és egyenlőtlenségek megoldásában.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
3.1 A függvény	Ismerje a függvény matematikai fogalmát és a függvénytani alapfogalmakat (értelmezési tartomány, hozzárendelés, képhalmaz, helyettesítési érték, értékkészlet). Tudjon szövegesen megfogalmazott függvényt képlettel megadni. Tudjon helyettesítési értéket számítani, illetve tudja egyszerű függvények esetén $f(x) = c$ alapján az x-et meghatározni. Ismerje a kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés fogalmát. Ismerje és alkalmazza a függvényeket gyakorlati problémák megoldásánál. Ismerje az inverzfüggvény fogalmának szemléletes értelmezését (pl. az exponenciális és a logaritmus függvény vagy a geometriai transzformációk esetében).	Ismerje a függvénytani alapfogalmak pontos definícióját. Ismerje és alkalmazza a függvények összegének, különbségének, szorzatának és hányadosának a fogalmát. Ismerje és alkalmazza a függvények megszorításának (leszűkítésének) és kiterjesztésének fogalmát. Ismerje és alkalmazza az inverzfüggvény fogalmát. Ismerje az összetett függvény fogalmát, képzésének módját.
3.2 Egyváltozós valós függvények	Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket: $x \mapsto ax + b$, $x \mapsto x^2$, $x \mapsto x^3$, $x \mapsto ax^2 + bx + c$, $x \mapsto \sqrt{x}$, $x \mapsto \lvert x \rvert$, $x \mapsto \frac{a}{x}$, $x \mapsto \sin x$, $x \mapsto \cos x$, $x \mapsto \operatorname{tg} x$, $x \mapsto a^x$, $x \mapsto \log_a x$.	Ismerje és tudja ábrázolni az $x \mapsto x^n$ ($n \in \mathbf{N}^+$) függvényt. Tudjon a középszinten felsorolt függvényekből összetett függvényeket képezni.

3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk	Tudjon értéktáblázat és képlet alapján függvényt ábrázolni, illetve adatokat leolvasni a grafikonról. Tudjon néhány lépéses transzformációt igénylő függvényeket függvénytranszformációk segítségével ábrázolni: $f(x) + c$, $f(x+c)$, $c \cdot f(x)$.	Tudja ábrázolni az alapvető függvények (3.2) transzformáltjainak grafikonját ($c \cdot f(ax + b) + d$).
3.2.2 A függvények jellemzése	Tudjon egyszerű függvényeket jellemezni (pl. grafikon alapján) értékkészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték, periodicitás, paritás szempontjából.	Tudja jellemezni a függvényeket korlátosság szempontjából. Tudja meghatározni a függvények tulajdonságait az alapfüggvények ismeretében, transzformációk segítségével. Használja a konvexitás és konkavitás fogalmát a függvények jellemzésére. Tudjon másodfokú függvényre vezető szélsőérték-feladatokat megoldani.
3.3 Sorozatok	Ismerje a számsorozat fogalmát és használja a különböző megadási módjait (utasítás, képlet, rekurzív definíció).	Tudjon sorozatot jellemezni (korlátosság, monotonitás). Ismerje a konvergencia szemléletes fogalmát. Ismerje és alkalmazza egyszerű sorozatokban a konvergens sorozat definícióját. Alkalmazza egyszerű sorozatokban a konvergens sorozatok összegének, különbségének, szorzatának és hányadosának határértékére vonatkozó tételeket.
3.3.1 Számtani és mértani sorozatok	Tudjon olyan feladatokat megoldani a számtani és mértani sorozatok témaköréből, ahol a számtani, illetve mértani sorozat fogalmát és az a_n-re, illetve az S_n-re vonatkozó összefüggéseket kell használni.	Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket, valamint az összegképleteket.
3.3.2 Végtelen mértani sor		Ismerje a végtelen mértani sor fogalmát, összegét.
3.3.3 Kamatos kamat, járadékszámítás	Tudja a kamatos kamat számítására vonatkozó képletet használni, s abból bármelyik ismeretlen adatot kiszámolni.	Tudjon gyűjtőjáradékot és törlesztőrészletet számolni.

3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei		
3.4.1 Határérték, folytonosság		Ismerje a végesben vett véges, a végtelenben vett véges és a tágabb értelemben vett határérték szemléletes fogalmát. Ismerje a folytonosság szemléletes fogalmát.

3.4.2 Differenciálszámítás		Tudja a differencia- és differenciálhányados definícióját. Alkalmazza az összeg-, a különbség-, a konstansszoros, a szorzat- és a hányadosfüggvény deriválási szabályait. Alkalmazza egyszerű esetekben az összetett függvény deriválási szabályát. Tudja bizonyítani, hogy $(x^n)' = nx^{n-1}$ ($n \in \mathbf{N}$ esetén). Ismerje a trigonometrikus függvények deriváltját. Alkalmazza a differenciálszámítást érintő egyenletének felírására, szélsőérték-feladatok megoldására és polinomfüggvények vizsgálatára (monotonitás, szélsőérték, konvexitás).
3.4.3 Integrálszámítás		Ismerje folytonos függvényekre a határozott integrál szemléletes fogalmát és tulajdonságait. Ismerje a kétoldali közelítés módszerét, az integrálfüggvény fogalmát, a primitív függvény fogalmát, valamint a Newton-Leibniz-tételt. Tudja polinomfüggvények, illetve a szinusz és koszinusz függvény grafikonja alatti területet kiszámolni.

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

A témakör követelményeit abban a tudatban kell megfogalmaznunk, hogy a geometria szerepe, funkciója, hangsúlyai sokat változtak az elmúlt évtizedekben. Ennek következtében a szintetikus geometria egyes területeken háttérbe szorult. Szem előtt kell tartani ugyanakkor, hogy a geometria oktatása segíti a pontos fogalomalkotást, a struktúraalkotás képességét, és fejleszti a térszemléletet.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1 Elemi geometria	Ismerje és használja megfelelően az alapfogalom, axióma, definiált fogalom, bizonyított tétel fogalmát.	

4.1.1 Térelemek	Ismerje a térelemeket és a szög fogalmát. Ismerje a szögek nagyság szerinti osztályozását és a nevezetes szögpárokat. Tudja a térelemek távolságára és szögére (pont és egyenes, pont és sík, párhuzamos egyenesek, párhuzamos síkok távolsága; két egyenes, egyenes és sík, két sík hajlásszöge) vonatkozó meghatározásokat.	Tudja kitérő egyenesek távolságát és hajlásszögét meghatározni.
4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok	Ismerje a kör, gömb, szakaszfelező merőleges, szögfelező fogalmát. Használja a fogalmakat feladatmegoldásokban.	Ismerje a parabola fogalmát.
4.2 Geometriai transzformációk		Ismerje a geometriai transzformációk és a függvények kapcsolatát.
4.2.1 Egybevágósági transzformációk	Ismerje a síkbeli egybevágósági transzformációk (eltolás, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás) leírását, tulajdonságaikat. Alkalmazza a feladatokban az eltolás, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés egybevágósági transzformációkat. Tudjon végrehajtani transzformációkat konkrét esetekben. Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek egybevágósági alapeseteit. Ismerje fel és használja feladatokban a különböző alakzatok szimmetriáit.	Tudja pontosan megfogalmazni az egybevágósági transzformációk definícióit, a síkidomok egybevágóságának fogalmát, valamint a sokszögek egybevágóságának feltételét. Tudja alkalmazni a pont körüli forgatást. Ismerje és alkalmazza feladatokban a térbeli egybevágósági transzformációkat.
4.2.2 Hasonlósági transzformációk	Ismerje a középpontos hasonlósági transzformáció leírását, tulajdonságait. Alkalmazza a középpontos nagyítást, kicsinyítést egyszerű, gyakorlati feladatokban. Tudjon szakaszt adott arányban felosztani. Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek hasonlósági alapeseteit. Ismerje fel a hasonló alakzatokat, tudja felírni a hasonlóság arányát. Ismerje és alkalmazza feladatokban a hasonló síkidomok területének arányáról és a hasonló testek felszínének és térfogatának arányáról szóló tételeket.	Ismerje a hasonlósági transzformáció definícióját. Ismerje és alkalmazza a párhuzamos szelők tételét, a tétel megfordítását és a párhuzamos szelőszakaszok tételét. Bizonyítsa és alkalmazza a belső szögfelező tételt.

4.2.3 Egyéb transzformációk Merőleges vetítés		Ismerje és alkalmazza feladatokban a merőleges vetítést.
4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok 4.3.1 Síkbeli alakzatok Háromszögek	Ismerje a síkidomok, testek csoportosítását különböző szempontok szerint. Tudja csoportosítani a háromszögeket oldalak és szögek szerint. Ismerje és alkalmazza az alapvető összefüggéseket háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között (háromszög-egyenlőtlenség, belső, illetve külső szögek összege, nagyobb oldallal szemben nagyobb szög van). Ismerje és alkalmazza speciális háromszögek tulajdonságait. Ismerje és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó definíciókat, tételeket (oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör).	Bizonyítsa a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó tételeket (körülírt és beírt kör középpontja, magasságpont, súlypont, középvonal tulajdonságai).
	Ismerje és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását. Ismerje és alkalmazza a magasság- és a befogótételt.	Bizonyítsa a Pitagorasz-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a magasság- és a befogótételt.
Négyszögek	Ismerje a négyszögek fajtáit (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) és tulajdonságaikat, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Ismerje a konvex négyszög belső és külső szögeinek összegére vonatkozó tételeket, alkalmazza ezeket egyszerű feladatokban.	Bizonyítsa a húrnégyszögek és az érintőnégyszögek tételét, ismerje a tételek megfordítását. Ismereteit alkalmazza feladatok megoldásában.
Sokszögek	Ismerje és alkalmazza konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételeket. Ismerje a szabályos sokszögek definícióját.	Bizonyítsa a konvex sokszög átlóinak számára, valamint a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételeket.
Kör	Ismerje a kör részeit, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Tudja és használja, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak. Tudjon szöget mérni fokban és radiánban.	Bizonyítsa, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, valamint hogy a külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak.
	Tudja és alkalmazza feladatokban, hogy a középponti szög arányos a körívvel és a hozzá tartozó körcikk területével.	Bizonyítsa és alkalmazza feladatokban a kerületi és középponti szögek tételét és a kerületi szögek tételét. Ismerje és használja a látókör fogalmát.

4.3.2 Térbeli alakzatok	Ismerje és alkalmazza feladatokban a Thalész-tételt és megfordítását. Ismerje a következő testeket és azok részeit, alkotóelemeit: hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp. Ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban.	Bizonyítsa a Thalész-tételt és megfordítását. Ismerje és alkalmazza a körhöz húzott érintő- és szelőszakaszok tételét.
4.4 Vektorok síkban és térben	Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket: - vektor fogalma, abszolútértéke, - nullvektor, ellentett vektor, - vektorok összege, különbsége, vektor skalárszorosa, - vektorműveletekre vonatkozó műveleti azonosságok, - vektor felbontása összetevőkre. Ismerje a skaláris szorzat definícióját, tulajdonságait. Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket: - vektor koordinátái, - a vektor 90°-os elforgatottjának koordinátái, - vektorok összegének, különbségének, skalárral való szorzatának koordinátái, - skalárszorzat kiszámítása vektorok koordinátáiból.	Tudja koordinátáikkal adott vektorok hajlásszögét meghatározni. Ismerje az egyértelmű vektorfelbontás tételét. Bizonyítsa a skalárszorzat koordinátákból való kiszámítására vonatkozó tételt.
4.5 Trigonometria	Tudja hegyesszögek szögfüggvényeit derékszögű háromszög oldalarányaival definiálni, ismereteit alkalmazza feladatokban. Tudja a szögfüggvények általános definícióját. Tudja és alkalmazza a szögfüggvényekre vonatkozó alapvető összefüggéseket: pótszögek, kiegészítő szögek, negatív szög szögfüggvénye, $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$, $\operatorname{tg}\alpha = \frac{\sin\alpha}{\cos\alpha}$ Ismerje és alkalmazza a nevezetes szögek (30°, 45°, 60°) szögfüggvényeit.	Függvénytáblázat segítségével tudja alkalmazni egyszerű feladatokban az addíciós összefüggéseket ($\sin(\alpha \pm \beta)$, $\cos(\alpha \pm \beta)$, $\operatorname{tg}(\alpha \pm \beta)$, $\sin 2\alpha$, $\cos 2\alpha$, $\operatorname{tg} 2\alpha$). Bizonyítsa a szinusz- és a koszinusztételt.

	Ismerje és alkalmazza feladatokban a szinusz- és a koszinusztételt.	
4.6 Koordinátageometria	Tudja kiszámítani $\vec{AB}$ vektor koordinátáit, abszolútértékét.	
4.6.1 Pontok, vektorok	Tudja kiszámítani két pont távolságát. Tudja kiszámítani szakasz felezőpontjának, harmadoló pontjainak koordinátáit, alkalmazza ezeket feladatokban. Tudja felírni a háromszög súlypontjának koordinátáit, alkalmazza ezt feladatokban.	Igazolja a szakasz felezőpontja és harmadoló pontjai koordinátáinak kiszámítására vonatkozó összefüggéseket. Tudja kiszámítani szakasz *n: m* arányú osztópontjának koordinátáit. Igazolja a háromszög súlypontjának koordinátáira vonatkozó összefüggést.
4.6.2 Egyenes	Tudja felírni különböző adatokkal meghatározott egyenesek egyenletét. Tudja kiszámítani egyenesek metszéspontjának koordinátáit. Ismerje az egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordinátageometriai feltételeit. Tudjon megoldani egyszerű geometriai feladatokat koordinátageometriai eszközökkel.	Tudja levezetni az egyenes egyenletét a síkban különböző kiindulási adatokból. Tudja síkbeli egyenesek hajlásszögét meghatározni.
4.6.3 Kör	Tudja felírni adott középpontú és sugarú kör egyenletét. Tudja meghatározni kétismeretlenes másodfokú egyenletből a kör középpontját és sugarát. Tudja meghatározni kör és egyenes metszéspontját. Tudja felírni a kör adott pontjában húzott érintő egyenletét.	Tudja levezetni a kör egyenletét. Ismerje a kör és a kétismeretlenes másodfokú egyenlet kapcsolatát. Tudja meghatározni két kör kölcsönös helyzetét, metszéspontjait. Tudja felírni külső pontból húzott érintő egyenletét.
4.6.4 Parabola		Tudja levezetni a parabola $x^2 = 2py$ alakú egyenletét. Tudjon feladatokat megoldani a koordinátatengelyekkel párhuzamos tengelyű parabolákkal.
4.7 Kerület, terület	Ismerje a kerület és a terület szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani a háromszög területét különböző adatokból: $t = \frac{a}{2} \cdot \frac{}{2} \cdot m = ab \cdot \sin\gamma$ Tudja kiszámítani nevezetes négyszögek, szabályos sokszögek, továbbá kör, körcikk, körszelet kerületét és területét.	Bizonyítsa a háromszög területének kiszámítására használt képleteket, továbbá ismerje és alkalmazza az alábbi összefüggéseket: $= \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$ $t = sr$ (bizonyítással), t . Bizonyítsa nevezetes négyszögek és szabályos sokszögek területképleteit.
4.8 Felszín, térfogat	Ismerje a felszín és a térfogat szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb, csonkagúla és csonkakúp felszínét és térfogatát egyszerű esetekben.	Bizonyítsa a csonkagúla és a csonkakúp térfogatképletét.

5. Valószínűség-számítás, statisztika

A modern tudományelmélet egyik fontos pillére az a gondolkodásmód, amellyel a sztochasztikus jelenségek leírhatók. A társadalomtudományi, a természettudományi és a közgazdasági törvényeink nagy része csak statisztikusan igaz. A mindennapi élet történéseit sem lehet megérteni statisztikai ismeretek nélkül, mivel ott is egyre gyakrabban olyan tömegjelenségekkel kerülünk szembe, amelyek a statisztika eszközeivel kezelhetők. A sztochasztika gondolkodásmódja a XXI. század elejére az emberi gondolkodásnak, döntéseknek és cselekvéseknek olyannyira alapvető része lesz, hogy elsajátítása semmiképpen sem kerülhető meg.
Ebben a témakörben középszinten csak az alapfogalmak megértését és használatát követeljük meg, míg emelt szinten a téma matematikai felépítésének egyes részeiről is számot kell adni.

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
5.1 Leíró statisztika 5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai	Tudjon adott adathalmazt szemléltetni. Tudjon adathalmazt táblázatba rendezni és táblázattal megadott adatokat feldolgozni. Értse a véletlenszerű mintavétel fogalmát. Tudjon kördiagramot és oszlopdiagramot készíteni. Tudjon adott diagramról információt kiolvasni. Tudja és alkalmazza a következő fogalmakat: osztályba sorolás, gyakorisági diagram, relatív gyakoriság.	
5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók	Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: átlag, súlyozott számtani közép, medián, módusz, terjedelem, átlagos abszolút eltérés, szórás. Tudja kiszámítani ismert átlagú adathalmazok egyesítésének átlagát. Tudja a szórást kiszámolni adott adathalmaz esetén a definíció alkalmazásával vagy számológéppel. Tudjon adathalmazokat összehasonlítani a tanult statisztikai mutatók segítségével.	
5.2 A valószínűség-számítás elemei	Alkalmazza az esemény és az eseménytér fogalmát konkrét példák esetén. Ismerje és alkalmazza a klasszikus (Laplace)-modellt. Tudja meghatározni esemény komplementerének a valószínűségét. Ismerje a szemléletes kapcsolatot a relatív gyakoriság és a valószínűség között.	Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: események egyesítésének, metszetének és komplementerének valószínűsége, feltételes valószínűség, függetlenség, függőség. Ismerje és alkalmazza a geometriai valószínűség modelljét.

	Tudjon valószínűséget számítani visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén. Ismerje és alkalmazza a binomiális eloszlás képletét.	Tudja értelmezni a binomiális eloszlást (visszatevéses modell) és a hipergeometriai eloszlást (visszatevés nélküli modell). Tudjon ezek alkalmazásával konkrét valószínűségeket kiszámítani. Ismerje és tudja kiszámítani a várható értéket a diszkrét egyenletes és a binomiális eloszlás esetén.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

TÖRTÉNELEM

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

A) KOMPETENCIÁK

1. Ismeretszerzés, források használata

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1. Releváns információk **gyűjtése** történelmi forrásokból (tárgyi, írásos stb.), **következtetések megfogalmazása, a** források **értelmezése**	- Legyen képes **információkat gyűjteni** a forrásból megadott szempontok szerint, **összevetni** az információkat ismereteivel, az eltéréseket **megfogalmazni** és **indokolni**. - Tudjon forrásokból gyűjtött információkra vonatkozó **kérdésekre válaszolni** *szöveges forrás, képi forrás, statisztikai táblázat, diagram, grafikon, térkép, térképvázlat, ábra* alapján. - Legyen képes *képi forrásokat* saját szavaival **leírni, ismereteivel összevetni** és a nagy történelmi korszakok, korstílusok szerint **csoportosítani**. - Tudja **értelmezni** a szöveges forrásokat megadott szempontok szerint, és tudjon forrásokból gyűjtött információkra vonatkozó **következtetéseket megfogalmazni**.	- Tudja **csoportosítani,** típusuk alapján **meghatározni** az *írásos* forrásokat, és **bemutatni** jellemzőiket konkrét példák alapján. - Legyen képes **megnevezni** a történelmi háttérre utaló tartalmi elemeket, műfaji, nyelvi sajátosságokat a forrás **elemzése** és **értelmezése** során.
1.2. Tanult ismeretek **felidézése, azonosítása** forrás alapján	- Legyen képes **felismerni és megnevezni** eseményeket, személyeket, fogalmakat, földrajzi helyeket, korszakokat, korstílusokat *szöveges* forrás alapján. - Legyen képes **azonosítani** személyeket, fogalmakat, kulturális emlékeket, korszakokat, korstílusokat, illetve ezek jellemzőit jellemző *kép* alapján, folyamatokat *térképvázlatok* alapján, jelenségeket, folyamatokat *ábra* alapján. - Legyen képes **azonosítani** a térképes ábrázolás fontosabb sajátosságait. - Legyen képes **kiegészíteni** *szöveges forrást* a hiányzó információval.	- Legyen képes **kiegészíteni** *szemléltető ábrát, térképvázlatot, táblázatot, grafikont, diagramot* a hiányzó információval.

1.3. Különböző típusú forrásokból származó információk **összevetése**	- Legyen képes **megállapítani** két azonos tárgyú történelmi forrás közti tartalmi és formai különbségeket.	- Legyen képes **összevetni** két azonos tárgyú nem szöveges, illetve különböző típusú forrásban megjelenő információkat, álláspontokat. - Tudjon **feltételezéseket megfogalmazni** a források tartalmi és formai különbözőségének okáról.
1.4. **Forráskritika alkalmazása**	- Legyen képes **felismerni** szöveges források szerzőjének szándékát, azonosítani nézőpontját. - Legyen képes érveket, bizonyítékot **gyűjteni** egy forrás hitelességének megállapításához más forrás segítségével.	- Legyen képes **feltárni** a forrás keletkezésének körülményeit. - Legyen képes **megállapítani** a forrás hitelességét ismeretei alapján.
1.5. Folyamatok és történelmi jelenségek, történelmi személyiségek **bemutatása/értelmezése, értékelése** források alapján	- Legyen képes **értelmezni** jelenségeket, *szöveges források, képi ábrázolások, statisztikai táblázatok, diagramok, grafikonok, ábrák* alapján, folyamatokat **bemutatni** *térképvázlatok* alapján. - Legyen képes **bemutatni** történelmi mozgásokat *térképek* segítségével. - Tudjon **felhasználni** *képzőművészeti alkotásokat* egy-egy történelmi korszak sajátosságainak **bemutatásához**. - Legyen képes **kiválasztani** több forrás közül azt, amelyik alkalmas egy történelmi állítás, feltételezés, vélemény indoklására vagy cáfolására. - Legyen képes **kiválogatni** a rendelkezésre álló forrásokat megadott kérdés alapján.	- **Hozzon példát** arra, hogy a történelem sorsfordító eseményeinek eltérő értékelései léteznek. - Legyen képes **kifejteni** megadott források alapján, hogy azok hogyan tükrözik a bemutatott személy vagy esemény megítélését. - Legyen képes **megfogalmazni** az események, jelenségek többféle megítélése közötti különbségeket, és azok lehetséges okaira vonatkozó feltételezéseket.

2. Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
2.1. Fontosabb történelmi fogalmak **felismerése, azonosítása, meghatározása** forrás alapján, történelmi fogalmak helyes használata	- Legyen képes **felismerni** a fontosabb történelmi fogalmakat meghatározás alapján. - Legyen képes **használni** a történelmi szakszókincset.	- Legyen képes forrás alapján **meghatározni, történelmi jelenségekhez kapcsolni** történelmi fogalmakat.
2.2. Az egy témához vagy korhoz kapcsolható fogalmak **kiválasztása, rendszerezése**, fogalmak jelentésváltozásainak ismerete	- Legyen képes **kiválasztani** és megadott szempont szerint **rendszerezni** az egy témához vagy korhoz kapcsolható fogalmakat.	- Legyen képes **megkülönböztetni, összehasonlítani** a történelmi fogalmak jelentésváltozatait. - **Tudja**, hogy bizonyos fogalmak a különböző történelmi korokban eltérő jelentéssel bírtak, és tudja **értelmezni** e különböző jelentéseket források segítségével.
2.3. **Szövegalkotás** megadott témában (szóban és írásban)	- Legyen képes **kiemelni** a lényeges ismereteket egy megadott témához. - Legyen képes szerkesztett szöveget **alkotni** kérdések, megadott szempontok alapján, megadott források felhasználásával.	

3. Tájékozódás térben és időben

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
3.1. Események, folyamatok, jelenségek, személyek **elhelyezése** térben és időben	- Legyen képes történelmi régiókhoz **kapcsolni, elhelyezni**, konkrét földrajzi helyhez **rendelni** eseményeket, jelenségeket, személyeket. - Legyen képes térképvázlaton jelölt pontokhoz, területekhez **rendelni** földrajzi helyeket. - Legyen képes **sorrendbe állítani** a fontos történelmi eseményeket. - Legyen képes **összekapcsolni** a történelmi eseményeket évszámokkal, nevekkel és helyekkel. - Legyen képes **bemutatni** konkrét eseménysorokat. - Legyen képes **meghatározni** a fontos történelmi események időpontját konkrét kronológiai adatokkal.	- Legyen képes **azonosítani** térképvázlaton jelölt földrajzi helyeket. - Legyen képes táblázatba **rendezni** eseményhez vagy eseménysorhoz kapcsolódó adatokat.
3.2. A nagy történelmi korok és a kisebb korszakok elnevezésének és sorrendjének, valamint legfontosabb jellemzőinek **felismerése** és **bemutatása.**	- Tudja **megállapítani** a nagy történelmi korok és a kisebb korszakok sorrendjét. - Tudja **kiválasztani** a nagy történelmi korok és a kisebb korszakok jellemzőit felsorolásból.	- Legyen képes **jellemezni** a különböző történelmi korszakokat több szempontból. - Tudja megadott szempontból korszakokra **felbontani** az egyetemes vagy a magyar történelmet. - Példákkal **bizonyítsa**, hogy egy-egy korszaknak többféle korszakhatára is létezhet. - Legyen képes analógiákat **felismerni** több korszakból vett
		példák alapján.

3.3. A földrajzi környezet szerepének **felismerése és bemutatása** az egyes történelmi kultúrák és államok kialakulásában	- Tudjon példákat **felsorolni** arra, hogy a földrajzi környezet hatással volt az egyes történelmi kultúrák és államok kialakulására.	- Tudjon feltételezéseket **megfogalmazni** és azokat **indokolni** a földrajzi környezetnek az egyes civilizációk kialakulásában játszott szerepéről.
3.4. A történelmi fejlődés során kialakult régiók **bemutatása** térképeken és a történelmi tér változásainak ismerete	- Tudja az adott kor történelmi régióit **megnevezni** történelmi térképvázlat alapján, vagy **hozzárendelni** felsorolt nevekhez. - Legyen képes **leolvasni** a történelmi tér változásait térképről.	- Legyen képes **jellemezni** a korszak történelmi régióit történelmi térképvázlat és más segédlet alapján.
3.5. Különbségek és egybeesések **felismerése, értelmezése** a világtörténet és a magyar történelem legfontosabb eseményei között	- **Ismerje** fel az egyetemes és a magyar történelem felsorolt eseményeiből azokat, amelyek valamilyen összefüggés alapján egymáshoz kapcsolhatók. - Tudjon **kiválasztani** jelentős magyar és egyetemes történelmi személyiségeket, akik egymással kapcsolatban álltak.	- Tudja felsorolásból **kiválasztani** a jelentős magyar és egyetemes történelmi személyiségek kortársait.
3.6. Aktuális események történelmi előzményeinek **bemutatása**	- Tudja **kiválasztani** megadott felsorolásból valamely aktuális esemény történelmi előzményeit.	- Legyen képes **állításokat megfogalmazni** valamely jelenkori esemény történelmi előzményeivel kapcsolatban.

4. Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaközpontú gondolkodás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1. Ok-okozati összefüggések, események, folyamatok, cselekedetek <u>mozgatórugóinak</u> **rendszerezése**, **feltárása**, **bemutatása**	- Legyen képes **feltárni** az események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit. - Legyen képes **csoportosítani** a felsorolt történelmi okokat, célokat, következményeket megadott szempontok szerint. - Legyen képes **összekapcsolni** a felsorolt történelmi tényezők közül az okokat és a következményeket. - Tudjon **megfogalmazni** egyszerű kérdéseket történelmi események okairól és következményeiről. - Legyen képes **kiválasztani** a különböző felsorolt történelmi tényezők közül az adott történelmi esemény okait, következményeit. - Legyen képes **megkülönböztetni** történelmi események okait, következményeit. - Legyen képes **összevetni** egyes fontosabb történelmi események következményeit és a benne részt vevők szándékait. - **Ismerje fel** az események, folyamatok, cselekedetek ok-okozati összefüggéseit. Példákkal **bizonyítsa**, hogy egy történelmi eseménynek egyszerre több oka és következménye van. - Legyen képes több szempontból **feltárni** történelmi jelenségek okait (társadalmi, gazdasági, politikai, eszmei).	- Legyen képes **feltételezéseket megfogalmazni** történelmi események okairól, következményeiről és azokat **indokolni**. - Legyen képes **megkülönböztetni** a különböző típusú okokat, következményeket, és **felismerni** azok eltérő jelentőségét. - Tudjon önálló kérdéseket **megfogalmazni** történelmi események okairól és következményeiről. - Legyen képes **összehasonlítani** történelmi események okait, következményeit és a résztvevők szándékait, és **rámutatni** a közöttük levő összefüggésekre. - Tudjon feltételezéseket **megfogalmazni** megadott forrás segítségével, hogy az emberek nézeteit, döntéseit és cselekedeteit élethelyzetük miként befolyásolhatja.

4.2. A változás és fejlődés közötti különbség **értelmezése** konkrét példákon	- Legyen képes példákat **kiválasztani** a változás és a fejlődés bemutatására. - Legyen képes **felismerni** és **bemutatni** változást, fejlődést egy korszakon belül.	- **Értelmezze** példák segítségével a változás és a fejlődés közti különbséget. - Legyen képes **felismerni** és **bemutatni** több korszakon átívelő változást, fejlődést.
4.3. Történelmi analógiák megadott szempontok szerinti **keresése, értelmezése**	- Legyen képes **összehasonlítani** hasonló történelmi eseményeket megadott vagy önálló szempontok alapján.	- Legyen képes analógiákat **keresni** történelmi eseményhez megadott szempontok szerint, és választását **indokolni**.
4.4. Hosszabb időtávú történelmi változások **bemutatása**		- Legyen képes **áttekinteni** történelmi jelenségek változásait hosszabb időtávon. - Legyen képes **bemutatni** egy ország vagy régió történelmét hosszabb időtávon keresztül.
4.5. Személyek, pártok, csoportok szerepének **felismerése, bemutatása** egy történelmi esemény alakulásában	- Legyen képes **kapcsolatot találni** történelmi események és szereplők között. - Legyen képes **bemutatni** források segítségével történelmi szereplőknek az események alakulásában betöltött szerepét.	- Legyen képes több szempontból **bemutatni** történelmi szereplőknek az események alakulásában betöltött szerepét. - Legyen képes **értelmezni** az ugyanazon eseményeket, személyeket többféleképpen, illetve ellentmondásosan bemutató állításokat. Legyen képes **bemutatni** érvekkel alátámasztott véleményeket az ellentmondásosan értékelhető eseményekről és személyekről.
4.6.	- Legyen képes problémaközpontúan **rendszerezni** tanult ismereteit	- Legyen képes **megkülönböztetni** a történelmi események,

Történelmi jelenségek problémaközpontú, forrásokon alapuló **rendszerezése**, **bemutatása**	és a forrásból gyűjtött információkat. - Legyen képes problémaközpontúan **bemutatni** történelmi eseményeket és jelenségeket. - Legyen képes komplex módon **összerendezni**, **bemutatni**, **magyarázni**, **értékelni** a múltról szóló információkat és a történelmi események és változások leírásait egy megadott kérdés szerint.	összefüggések lényeges és kevésbé lényeges elemeit. - Tudjon érveket **gyűjteni** és bemutatni feltevések mellett és ellen, az érveket kritikailag **értékelni**.
4.7. Általános szabályok **alkalmazása** konkrét esetekre	- Legyen képes **felismerni** egy megadott általános szabály érvényesülését valamely forrásban megjelenő konkrét esetben. - Legyen képes **bemutatni** az eseményeket, jelenségeket a felismert történelmi kontextus figyelembe vételével többféle szempontból, többféle forrás alapján. - Legyen képes **alátámasztani** vagy **cáfolni** egy történelmi kérdésre adott válaszát érvekkel és a források vizsgálatán alapuló következtetésekkel és bizonyítékokkal.	- Legyen képes **besorolni** konkrét jelenségeket általános fogalmi kategóriákba.
4.8. A történelmi kulcsfogalmak **használata** történelmi jelenségek **bemutatásakor**	- Legyen képes **megállapítani**, hogy egy történelmi jelenség mely kulcsfogalmak alapján értelmezhető. - Legyen képes történelmi jelenségeket **bemutatni** kulcsfogalmak felhasználásával.	- Legyen képes történelmi jelenségeket **értelmezni** és **értékelni** történelmi kulcsfogalmak felhasználásával.

B) TÉMAKÖRÖK

A középszintű érettségi vizsgán a számon kérhető évszámok, személyek, topográfiai adatok és fogalmak megegyeznek az alap- és középfokú történelem kerettantervek évszámokra, személyekre, topográfiai adataira és fogalmaira vonatkozó – az adott témakörhöz rendelhető – tantárgyi követelményeivel.

Az emelt szintű érettségi vizsga egyszerű, rövid választ igénylő feladatainak megoldásához szükséges részletes követelményeket a történelem kerettanterveknek az évszámokra, személyekre, topográfiára és fogalmakra vonatkozó részei tartalmazzák.

Az emelt szintű érettségi vizsga írásbeli részének szöveges (kifejtendő) feladatai és szóbeli tételei megoldásához szükséges nevek, fogalmak stb. körére vonatkozóan a kerettanterveknek az évszámokra, személyekre, topográfiára és fogalmakra vonatkozó részei példaként értelmezendőek.

1. Az ókor és kultúrája

TÉMÁK	VIZSGA SZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1. Poliszok ókori Hellászban	Az athéni demokrácia működése a Kr.e. 5. században.	
1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában	Julius Caesar egyeduralmi kísérlete.	Octavianus hatalomra jutása és a principátus Augustus idején.
1.3. Az európai kultúra alapjai	A görög-római hitvilág. Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei. A zsidó vallás fő jellemzői. A kereszténység kialakulása és főbb tanításai.	Az ókori keleti civilizációk vallási és kulturális jellemzői. A görög filozófia kimagasló képviselői (Platón, Arisztotelész). A kereszténység államvallássá válása.

2. A középkor

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**

2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban	A hűbériség és a jobbágyság jellemzői. Az uradalom és a mezőgazdasági technika.	A Frank Birodalom történetének főbb állomásai.
2.2. A középkori egyház	A nyugati és a keleti kereszténység főbb jellemzői. Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó) – együttműködés és konfliktusok.	A legfontosabb szerzetesrendek jellemzői *(pl. bencések, kolduló rendek).*
2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában	A középkori város és a céhes ipar.	A rendi állam kialakulása és működése Angliában és Franciaországban.
2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom	Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai.	Az Oszmán Birodalom kialakulása és főbb jellemzői.
2.5 A középkor kultúrája	A román és gótikus építészet; a reneszánsz kultúra.	Művelődés és írásbeliség a középkorban.

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

TÉMÁK	**VIZSGA SZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
3.1. A magyar nép története az államalapításig	A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás.	A honfoglaló magyarság életmódja.
3.2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora	Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején.	Az új rend megszilárdulása Szent László és Könyves Kálmán idején. Az Aranybulla.
3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora	A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején.	I. (Nagy) Lajos törvényei és az Anjou-kori társadalom. Zsigmond király külpolitikája.
3.4. A Hunyadiak	Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája.	Hunyadi János törökellenes harcai.

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1. A földrajzi felfedezések és következményei	A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői.	A 16-17. századi gyarmatosítás és a világgazdaság kialakulása.
4.2. Reformáció és katolikus megújulás	A lutheri és kálvini reformáció. A katolikus megújulás. A barokk stílus jellemzői.	
4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században	Az alkotmányos monarchia jellemzői Angliában.	A francia abszolutizmus XIV. Lajos korában.
4.4. A felvilágosodás kora	A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői források alapján.	Az Egyesült Államok létrejötte és alkotmánya.
4.5. Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században		Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században (harmincéves háború, spanyol örökösödési háború, osztrák örökösödési háború, hétéves háború).

5. *Magyarország a kora újkorban (1490-1790)*

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése	A mohácsi vész és az ország három részre szakadása. A várháborúk (1541-1568).	A három országrész berendezkedése.
5.2. Az Erdélyi Fejedelemség	Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete. A hazai reformáció és a barokk kulturális hatásai.	Bethlen Gábor fejedelemsége.

virágkora		
5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc	A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei.	Zrínyi Miklós tevékenysége és a török kiűzése Magyarországról.
5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban	Demográfiai és etnikai változások a 18. században. Mária Terézia és II. József reformjai.	
5.5. Művelődés, egyházak,		Reformáció és katolikus megújulás Magyarországon.
iskolák		

6. *A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)*

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk	Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései.	A napóleoni háborúk fordulópontjai. A nagyhatalmi együttműködés céljai és rendszere a bécsi kongresszus nyomán.
6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában	A korszak főbb eszmeáramlatainak (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus és szocializmus) jellemzői.	Az egységes Németország létrejötte és nagyhatalommá válása.
6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért	A szövetségi rendszerek kialakulása.	Gyarmatok és gyarmattartók a 19. század közepétől az első világháborúig.
6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai	Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripar kezdetei.	Az ipari forradalmak társadalmi hatásai (demográfia, életmód, nők helyzete)

7. *A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)*

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
7.1. A reformkor	A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja.	A nemzeti eszme a reformkorban. A rendi országgyűlés és a megyerendszer működése.
7.2. Forradalom és szabadságharc	A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények. A szabadságharc főbb katonai és politikai eseményei.	Népek, nemzetiségek (pl.: németek, zsidók, szlávok) szerepe a forradalom és szabadságharc eseményeiben.
7.3. A kiegyezés és a dualizmus	A kiegyezéshez vezető út. A kiegyezés tartalma és értékelése.	A polgári állam kiépülése Magyarországon (közigazgatás, közegészségügy, iskolahálózat).
7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában	Gazdasági változások a dualizmus korában. A magyar polgárosodás társadalmi, gazdasági jellegzetességei, sajátosságai. Népek, nemzetiségek (pl.: zsidók, németek) szerepe a modernizációban. Etnikai viszonyok és a nemzetiségi kérdés a dualizmus korában.	Budapest világvárossá fejlődése. Társadalmi és életmódbeli változások a dualizmus korában. Egyenlőség és emancipáció.

8. *A világháborúk kora (1914-1945)*

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
8.1. Az első világháború és következményei	Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege). Az első világháborút lezáró békerendszer.	
8.2. Gazdaság, társadalom és életmód		Életmód és mindennapok a 20. század első felében. A világgazdasági válság és a New Deal.

8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus	A náci Németország legfőbb jellemzői.	Az olasz fasizmus jellemzői.
8.4. A kommunista diktatúra	A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban.	
8.5. A második világháború	A világháború előzményei, kitörése és jellemzői. A holokauszt.	A második világháború főbb hadi és diplomáciai eseményei.

9. *Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)*

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon	A trianoni békediktátum és következményei.	Magyarország az első világháborúban. Az őszirózsás forradalom és a tanácsköztársaság.
9.2. A Horthy-korszak	Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb lépései. A magyar külpolitika a két világháború között. A politikai rendszer főbb jellemzői. Társadalmi, gazdasági, ideológiai kérdések.	A válság és hatása: a belpolitikai élet változásai az 1930-as években.
9.3. Művelődési viszonyok és társadalom	Társadalmi rétegződés és életmód a húszas-harmincas években. Az antiszemitizmus megjelenési formái és a „zsidókérdés” Magyarországon.	A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika.
9.4. Magyarország a második világháborúban	Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban. Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel. A holokauszt Magyarországon.	Magyarország a náci birodalom árnyékában. A területi revízió lépései. Kállay Miklós miniszterelnöksége.

10. A jelenkor (1945-től napjainkig)

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
10.1. A kétpólusú világ kialakulása	A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői. Az ENSZ létrejötte, működése.	Nemzetközi konfliktusok a hidegháború idején (berlini válság, Korea, Kuba, Vietnam).
10.2. A „harmadik világ”		A gyarmati rendszer felbomlása Indiában. A Kínai Népköztársaság létrejötte. A közel-keleti helyzet összetevői, az izraeli állam.
10.3. A kétpólusú világrend megszűnése	A kétpólusú világrend megszűnése; a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése; Németország újraegyesítése.	
10.4. Az európai integráció	Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése.	Az európai integráció főbb állomásai (bővülés és mélyülés).
10.5. A globális világ sajátosságai	A globális világgazdaság ellentmondásai.	A tömegkultúra új jelenségei napjainkban.

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak	Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban.	Magyarország szovjetizálása (1945-1949).

11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei; a megtorlás.	A magyar forradalom nemzetközi jelentősége és összefüggései.
11.3. A Kádár-korszak	A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok.	A Kádár-rendszer válsága, a külpolitikai változások és az ellenzéki mozgalmak.
11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés	A rendszerváltozás főbb eseményei. A piacgazdaságra való áttérés és következményei.	A közjogi rendszer átalakítása (1990-2011).
11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság	A határon túli magyarság 1945-től.	Demográfiai változások Magyarországon 1945-től.

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás	A magyarországi romák története és helyzetének főbb jellemzői napjainkban. A szociális ellátórendszer fő elemei.	Társadalmi rétegződés és társadalmi egyenlőtlenségek. Nemzetiségek Magyarországon.
12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai	Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok, kötelességek. A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény). A választási rendszer fő elemei.	

12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek	A háztartás pénzügyei (adók és járulékok, pénzkezelési technikák, banki ügyletek). A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek, a munkaviszony megszűnése.	Az állam gazdasági szerepvállalása. A pénzpiac működése. A vállalkozási formák, a vállalkozás alapítása és működtetése.

MATEMATIKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

ÉLŐ IDEGEN NYELV

A vizsgakövetelmény minden élő idegen nyelv érettségi vizsgájának részletes vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását tartalmazza. A dokumentum konkrét nyelvi példákat nem tartalmaz.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e kommunikációs céljait megvalósítani.

A vizsga mindkét szinten *írásbeli és szóbeli részből* áll, és *a négy nyelvi alapkészséget* méri: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszédkészség és íráskészség. A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő szókinccsel, és ismernie kell a nyelv struktúráját is. Ezért *a nyelvtani és lexikai kompetenciát* mindkét szinten külön vizsgarész keretében is mérjük. A vizsga egynyelvű, azaz közvetítési készséget nem mér.

A követelmények az Élő idegen nyelvi érettségi vizsga általános követelményei, valamint az Európa Tanács idegennyelv-oktatással kapcsolatos ajánlásai alapján készültek. Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga középszintje a B1, az emelt szint pedig a B2 szintnek felel meg.

Európa Tanács	**Érettségi vizsga**
C2 Mesterszint	
C1 Haladó szint	
B2 Középszint	**Emelt szint**
B1 Küszöbszint	**Középszint**
A2 Alapszint	
A1 Minimumszint	

Az Európa Tanács B1, B2 szintjeinek általános leírása:

B2	Megérti a változatos, konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, követni tudja a hosszabb, összetettebb érveléseket is. Folyamatos és természetes módon tud a célnyelven interakciót folytatni. Világos és részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról. Véleményét indokolni tudja, részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
B1	Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.

A dokumentum az élő idegen nyelvi érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását tartalmazza. A vizsga szintje, alapelvei és a készségek szintjén megfogalmazott követelményei azonosak minden élő idegen nyelvben.

Az I. fejezetben találhatók a részletes vizsgakövetelmények. Először a készségekre lebontott követelményeket, a szövegek jellemzőit és a szövegfajtákat soroljuk fel mindkét szintre vonatkozóan a vizsgarészek lebonyolításának sorrendjében. Ezt követik a témakörök, a kommunikációs helyzetek és szándékok, továbbá a nyelvtanra és a szókincsre vonatkozó információk.

A készségeken belül külön jelöljük az Európa Tanács szintrendszere szerinti B1 és B2 szintű követelményeket. Az adott szinten megfogalmazott követelmények magukban foglalják az alacsonyabb szinten megadottakat is.

A dokumentum II. fejezete, a vizsgaleírás először a középszintű, majd az emelt szintű vizsgát mutatja be. A vizsgarészek itt is a lebonyolítás sorrendjében követik egymást. A könnyebb kezelhetőség érdekében az egyes vizsgarészek leírásakor megismételjük a készségekre lebontott követelményeket, a szövegek jellemzőit és a szövegfajták felsorolását.

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

Az emelt szinten megjelenő követelményekbe a középszint követelményei is beleértendők.

A) KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

<table>
<tr><td rowspan="2"></td><td colspan="2">VIZSGASZINTEK</td></tr>
<tr><td>Középszint (B1)</td><td>Emelt szint (B2)</td></tr>
<tr><td rowspan="6">1.1 Készségek</td><td colspan="2">A vizsgázó képes az olvasási céloknak, alkalmazásával a szövegben illetve a feladatnak megfelelő stratégiák</td></tr>
<tr><td>a gondolatmenet lényegét megérteni</td><td>a gondolatmenetet követni</td></tr>
<tr><td>véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni</td><td>véleményeket, érvelést követni</td></tr>
<tr><td>egyes részinformációkat kiszűrni.</td><td>az információkat megfelelő részletességgel megérteni</td></tr>
<tr><td></td><td>a szerző álláspontjára következtetni</td></tr>
<tr><td></td><td>a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.</td></tr>
<tr><td colspan="3">A vizsgarészben használt szöveg
- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos, - tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a Témakörök című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="2"></td><td colspan="2">VIZSGASZINTEK</td></tr>
<tr><td>Középszint (B1)</td><td>Emelt szint (B2)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">1.2 A szöveg jellemzői</td><td>rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos</td><td>hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb</td></tr>
<tr><td>hétköznapi nyelven íródott.</td><td>konkrét vagy elvont témájú.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">1.3 Szövegfajták</td><td>utasítások (pl. használati utasítások)</td><td rowspan="6">publicisztikai írások.</td></tr>
<tr><td>tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet)</td></tr>
<tr><td>levelek</td></tr>
<tr><td>újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport)</td></tr>
<tr><td>ismeretterjesztő szövegek</td></tr>
<tr><td>egyszerű elbeszélő szövegek</td></tr>
</table>

	irodalmi szövegek.	

2. Nyelvhelyesség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
2.1 Készségek	A vizsgázó képes	
	gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.	változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.
A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet - nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál, - autentikus, esetleg szerkesztett, - tartalma, szerkezete, nyelve világos, - tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, - megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, - kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó, - autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,		

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
2.2 A szöveg jellemzői	rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos	hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb
	hétköznapi nyelven íródott.	konkrét vagy elvont témájú.

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
3.1 Készségek	A vizsgázó képes az értési céloknak, illet alkalmazásával a szöveg	ve a feladatnak megfelelő stratégiák
	gondolatmenetét nagy vonalakban követni	gondolatmenetét részleteiben is követni
	egyes tényszerű részinformációkat megérteni.	megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára
		megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.

A vizsgarészben használt szöveg
- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
3.2 A szöveg jellemzői	hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik	változatos nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkező
	normál tempójú	természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú
	a standard kiejtés(ek)hez közel álló.	tartalmilag és szerkezetileg összetett.
3.3 Szövegfajták	közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban)	általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.
	r ögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, menetrend)	
	utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron)	
	médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír)	
	beszélgetések, telefonbeszélgetések	
	műsorrészletek	
	riportok, interjúk	
	beszámolók.	

4. Íráskészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
4.1 Készségek	A vizsgázó képes - a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt), - a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),	
	ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni	a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni
	meglévő szókincsét változatosan használni	álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejteni
	a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni	a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni

	a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet, választani	
	az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni	a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírás szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.
	egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.	
4.2 Szövegfajták	személyes jellegű közlés (pl. e-mail, üzenet, blog, naplóbejegyzés)	olvasói levél
	meghívó	cikk (diák)újság számára.
	magánjellegű vagy intézménynek pl. nyelviskolának) szóló levél.	

5. Beszédkészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
5.1 Készségek	A vizsgázó képes - a megadott helyzetekben és szerepekbe n, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat ni (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt), megvalósíta - a megadott témákról szóló beszélgetése kben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt), - a kommunikációs stratégiákat a szintne k megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és bef ejezni).	
	az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni	folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet
		gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatasan kifejteni,

	ismerős témáról folyó társalgásban részt venni	a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni
	kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani	folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban
	viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről	bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani
		elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni
	érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.	enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

B) TÉMAKÖRÖK

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép- és emelt szintre. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
1. Személyes vonatkozások, család	A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)	A család szerepe az egyén és a társadalom életében
	Családi élet, családi kapcsolatok	Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
	A családi élet mindennapjai, otthoni teendők	
	Személyes tervek	
2. Ember és társadalom	A másik ember külső és belső jellemzése	
	Baráti kör	Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)
	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel	Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése
	Női és férfi szerepek	Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése

	Ünnepek, családi ünnepek	Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében
	Öltözködés, divat	Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése
	Vásárlás, szolgáltatások (posta)	A fogyasztói társadalom, reklámok
	Hasonlóságok és különbségek az emberek között	Társadalmi viselkedésformák
3. Környezetünk	- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)	A lakóhely és környéke fejlődésének problémái
	A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek	
	A városi és a vidéki élet összehasonlítása	A természet és az ember harmóniája
	Növények és állatok a környezetünkben	
	Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?	A környezetvédelem lehetőségei és problémái
	Időjárás	

4. Az iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)	- Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban
	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka	
	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága	Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok	
5. A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás	A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák
	Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	
6. Életmód	Napirend, időbeosztás	A kulturált étkezés feltételei, fontossága
	Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)	A szenvedélybetegségek
	Étkezési szokások a családban	Az étkezési szokások hazánkban és más országokban

	Ételek, kedvenc ételek	Ételspecialitások hazánkban és más országokban
	Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben	
	Gyakori betegségek, sérülések, baleset	
	Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)	A gyógyítás egyéb módjai
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik	A szabadidő jelentősége az ember életében
	Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.	A művészet szerepe a mindennapokban
	Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport	Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok
	Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet	A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
	Kulturális események	
8. Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés	A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra
	Nyaralás itthon, illetve külföldön	
	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése	Az idegenforgalom jelentősége
	Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai	
9. Tudomány és technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés	A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre
	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben	
10. Gazdaság	Családi gazdálkodás	Üzleti világ, fogyasztás, reklámok
	A pénz szerepe a mindennapokban	Pénzkezelés a célnyelvi országokban
	Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)	

C) KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK ÉS SZÁNDÉKOK

1. Kommunikációs helyzetek

A vizsgázó az alábbi kommunikációs helyzetekben, illetve szerepekben nyilatkozhat meg szóban, illetve írásban mindkét szinten.

Helyzet	**Szerep**
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltató egységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszertár stb.)	ü gyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

2. A kommunikációs szándékok listája

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát. Az utolsó csoportban található kommunikációs stratégiák felsorolása nem teljes, csak ajánlásnak tekinthető.

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok
Megszólítás és arra reagálás
Köszönés, elköszönés és arra reagálás; Bemutatkozás, bemutatás és ezekre reagálás
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás
Levélben megszólítás, elbúcsúzás
Szóbeli üdvözletküldés
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás; Köszönet és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gratuláció, jókívánságok és azokra reagálás

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok
Hála
Sajnálkozás, csalódottság
Öröm
Elégedettség, elégedetlenség
Csodálkozás
Remény
Félelem, aggodalom; Bánat, elkeseredés; Együttérzés
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok
Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás
Érdeklődés, érdektelenség
Tetszés, nem tetszés
Valaki igazának elismerése, el nem ismerése; Egyetértés, egyet nem értés
Helyeslés, rosszallás
Ellenvetés, ellenvetés visszautasítása; Elismerés kifejezése, dicséret és arra reagálás; Közömbösség
Ígéret
Akarat, szándék, terv; Kívánság, óhaj
Képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség; Bizonyosság, bizonytalanság
Preferencia, érdeklődési kör kifejezése, illetve érdeklődés ezek iránt; Kritika, szemrehányás
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok
Dolgok, személyek megnevezése
Dolgok, események leírása
Információkérés
Igenlő vagy nemleges válasz; Tudás, nem tudás; Válaszadás elutasítása;
Bizonyosság, bizonytalanság; Ismerés, nem ismerés; Feltételezés
Emlékezés, nem emlékezés
Indoklás (ok, cél)
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok
Kérés, kívánság; Felszólítás, tiltás, parancs; Javaslat és arra reagálás
Rendelés
Meghívás és arra reagálás; Kínálás és arra reagálás
Reklamálás
Tanácskérés, tanácsadás; Figyelmeztetés
Engedély kérése, megadása, megtagadása
Segítségkérés és arra reagálás; Segítség felajánlása és arra reagálás
6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok (kommunikációs stratégiák)
Visszakérdezés, ismétléskérés
Nem értés
Betűzés kérése, betűzés
Felkérés lassabb, hangosabb beszédre; Beszélési szándék jelzése
Téma bevezetése, témaváltás
Félbeszakítás, megerősítés, igazolás
Körülírás
Példa megnevezése

Beszélgetés lezárása

D) NYELVTANI SZERKEZETEK ÉS SZÓKINCS

1. Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
A vizsgázó megérti, és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban,	A vizsgázó változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban
ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál	viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát
az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait.	szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani
	árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

2. Szókincs

VIZSGASZINTEK	
Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
A vizsgázó megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a legtöbb olyan témában, amely összefügg saját mindennapi életével	A vizsgázó megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon változatos helyzetekben, illetve elvont témákról
jól tudja alkalmazni alapvető szókincsét, noha még előfordulhatnak nagyobb hibák	a változatos nyelvi, lexikai elemek közül általában ki tudja választani a kommunikációs célnak legmegfelelőbbet; szükség esetén néha körülírást alkalmaz
a bonyolultabb gondolatokhoz, témákhoz nem mindig találja meg a legmegfelelőbb kifejezőeszközt.	kisebb lexikai pontatlanságai nem gátolják a kommunikációt.

A vizsga szókincsének alapjául a mindenkori mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

TESTNEVELÉS

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

A) Elméleti ismeretek

	KÖZÉPSZINT	EMELT SZINT
1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek	- Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története; kiemelkedő események; - olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng; - magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok; - magyar sikersportágak; - paralimpiai játékok.	- Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története; kiemelkedő események; - olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng; - magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok; - magyar sikersportágak; - paralimpiai játékok; - NOB és a MOB szerepe az olimpiai eszme ápolásában.
2. A harmonikus testi fejlődés	A testi fejlődés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, mozgásos cselekvések).	- Legfontosabb testméretek (magasság, testsúly, testarányok) alakulása a fejlődés során; - a mozgásos cselekvések változása az életkor függvényében; - a serdülőkor testi és mozgásos cselekvés fejlődésének specialitásai.
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében	Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben. Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, optimális testsúly, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük. A testmozgás szerepe az érzelem- és feszültségszabályozásban, stresszkezelésben (mentális egészség).	- A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatása; - az egészséges életmód meghatározó tényezői; - szenvedélybetegségek veszélyei; - az egyéni és a csapatsportok hatása a személyiségfejlődésre; - az „egészséges” közösség visszatartó ereje; - életre szóló sportolás lehetőségei.
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben	A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei. A pulzus fogalma, típusai, mérési lehetőségei, összefüggése az intenzitással. Az erőfejlesztés szabályai.	- A motoros képességek jellemzése; - fizikai teherbíró képesség; - szellemi teherbíró képesség; - edzettségi állapot mérésének lehetősége; - az egyes képességek és a sportágak kapcsolata; - egyszerű képességfejlesztő módszerek.

5. Gimnasztikai ismeretek	A bemelegítés szerepe és kritériumai. A rendgyakorlatok szerepe a testnevelés órákon. Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális képességek fejlesztésére. Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok. Légzőgyakorlatok.	- A gimnasztika gyakorlatok felhasználása a testedzésben; - gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális képességek fejlesztésére.
6. Atlétika	A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege.	- Az atlétikai mozgásformák csoportosítása; - az atlétika mint előkészítő sportág; - fizikai törvényszerűségek érvényesülése az atlétika versenyszámaiban; - az atlétika mozgásanyagának kapcsolata más sportágakkal; - képességfejlesztés az atlétika mozgásanyagával; - magyarok az atlétika élvonalában.
7. Torna	A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése. A legfontosabb baleset-megelőző eljárások. Segítségadás gyakorlásnál.	- A női és férfi torna versenyszámai; - a különböző szereken végrehajtható alapelemek és a legfontosabb baleset- megelőző eljárások; - a tanult talaj- és szertornaelemek technikai végrehajtásának és a segítségnyújtás módjainak ismerete - magyar tornászok a világ élvonalában; kiemelkedő nemzetközi eredmények.
8. Zenés-táncos mozgásformák	A zenés-táncos mozgásformák egyikének ismertetése (pl. ritmikus sportgimnasztika, aerobik, néptánc stb.).	- A ritmikus gimnasztika és az aerobik sportág bemutatása; - az esztétikum szerepének megítélése a zenés-táncos mozgásformákban; - a versenygyakorlatok speciális mozgásformái.
9. Küzdősportok, önvédelem	2-2 páros és 1-1 csapat küzdőjáték ismertetése. Egy küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése. Küzdőjátékok. Alapvető esések, gurulások, tompítások jellemzése.	- A küzdősportok tanulásának szerepe az iskolai testnevelésben; - előkészítő küzdőjátékok - páros és csoportos testnevelési játékok; - grundbirkózás és szabályai; - magyarok a küzdősportolók a világ élvonalában.

10. Úszás	Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben. Egy úszásnem ismertetése. Az úszás higiéniájának ismerete.	- Az úszás jelentősége az ember életében; - az úszás és a vízi sportok higiénéje; - úszásnemek és jellemzőik; - egy úszásnem technikai végrehajtásának leírása; - az úszás alapvető versenyszabályai; - a szabadvízi és az uszodai úszás különbségei; - fizikai törvényszerűségek érvényesülése az úszásban; - a vízből mentés végrehajtása; - kiemelkedő magyar nemzetközi eredmények az úszósportban.
11. Testnevelési és sportjátékok	Labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatos három testnevelési játék ismertetése. Egy választott sportjáték alapvető szabályainak (pályaméretek, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok), valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása. Személyes és társas folyamatok a játéktevékenységben (asszertivitás, sikerorientáltság, kooperáció).	- Egy választott sportjáték bemutatása, szabályainak értelmezése; - a sportjátékot előkészítő testnevelési játékok; - két sportág összehasonlítása - szabályainak alapján (pályaméretek, játékosszám, pontszerzés, időtartam, csere, időkérés, technika, taktika stb.); - magyarok a sportjátékokban; sikeres labdajátékok.
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	Egy választott, alternatív, szabadidős, természetben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése (sí, kerékpár, természetjárás, evezés, görkorcsolya stb.) Alapvető ismeretek a táborozások előnyeiről.	- Egy választott, alternatív, szabadidős, természetben űzhető sportág bemutatása: sí, kerékpár, természetjárás, evezés, kajakozás, görkorcsolya, gördeszka stb.; - a választott sportág legfontosabb technikai elemeinek és szabályainak ismertetése; - baleset-megelőzés; - felszerelések, és azok karbantartása; - a választott sportág népszerűsége, elterjedése a világban; hazai ismertség; eredmények; - táborozási lehetőségek; alapvető táborozási ismeretek.

B) Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika	Lányok: kötélmászás állásból, teljes magasságig mászókulcsolással. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 10 s. Fiúk: függeszkedés állásból teljes magasságig, legfeljebb: 9,7 s. A szabadon összeállított, 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.	Lányok: kötélmászás állásból, teljes magasságig mászókulcsolással. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 9,7 s. Fiúk: függeszkedés ülésből teljes magasságig, legfeljebb: 9,7 s. A mászókötél hossza: 5 méter. Az adott iskolaévre érvényes kötelező 64 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.
2. Atlétika	Egy futó-, egy ugró- és egy dobószám választása kötelező. - 60 m-es síkfutás; - 2000 m-es síkfutás; - Távolugrás választott technikával; - Magasugrás választott technikával; - Súlylökés; - Kislabdahajítás.	60 m-es síkfutás, 2000 m-es síkfutás; egy választható dobószám (kislabdahajítás, súlylökés, gerelyhajítás, diszkoszvetés); egy választható ugrószám (távol- vagy magasugrás) technikailag elfogadott, teljesítménnyel értékelt bemutatása.
Futások	Egyik futószám választása kötelező: *60 méteres síkfutás* térdelőrajttal. Lányok: legfeljebb 9,8 s. Fiúk: legfeljebb 8,8 s. *2000 méteres síkfutás* Lányok: legfeljebb 10:30 perc. Fiúk: legfeljebb 9:30 perc.	*60 méteres síkfutás* térdelőrajttal. Lányok: legfeljebb 9,5 s. Fiúk: legfeljebb 8,4 s. *2000 méteres síkfutás* Lányok: legfeljebb 9:50 perc. Fiúk: 9:00 perc.
Ugrások	A két ugrószámból egy választása kötelező. Az ugrás technikája egyénileg választható. *Magasugrás* Lányok: minimummagasság: 110 cm. Fiúk: minimummagasság: 125 cm. *Távolugrás* Lányok: minimumtávolság: 330 cm. Fiúk: minimumtávolság: 410 cm.	A két ugrószámból egy választása kötelező. *Magasugrás* (flop vagy hasmánttechnikával) Lányok: minimummagasság: 115 cm. Fiúk: minimummagasság: 140 cm. *Távolugrás* választott technikával Lányok: minimumtávolság: 380 cm. Fiúk: minimumtávolság: 480 cm.
Dobások	Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása. *Kislabdahajítás* (Javasolt a Magyar Atlétikai Szövetség által rendszeresített új típusú kislabda használata.) Lányok: minimumtávolság: 20 m. Fiúk: minimumtávolság: 30 m.	Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása. *Kislabdahajítás* Lányok: minimumtávolság: 30 m. Fiúk: minimumtávolság: 42 m. *Súlylökés* Lányok. 4 kg-os súlygolyóval; minimumtávolság: 7 m.

	Súlylökés Lányok. 4 kg-os súlygolyóval; minimumtávolság: 5,5 m. Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval; minimumtávolság: 7,5 m.	Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval; minimumtávolság: 9 m. *Diszkoszvetés* Lányok: 1 kg-os diszkosszal; minimumtávolság: 20 m. Fiúk: 1,5 kg-os diszkosszal; minimumtávolság: 28 m. *Gerelyhajítás* Lányok. 600 g-os gerellyel; minimumtávolság: 20 m. Fiúk: 800 g-os gerellyel; minimumtávolság: 32 m.
3. Torna	A talajgyakorlat és a szekrényugrás bemutatása kötelező, és egy további szer kötelezően választható. Lányoknál választható: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika. Fiúknál a szer lehet: gyűrű, nyújtó vagy korlát.	A talaj- és a szekrényugrás bemutatása kötelező, egy szer kötelezően választható. Lányoknál: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika választható. Fiúknál a szer lehet: gyűrű, nyújtó vagy korlát.
3.1. Talajtorna	A négy kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő talajgyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: gurulóátfordulás, fejállás, kézállás, mérlegállás. Ajánlott elemek: kézenátfordulás, tarkóbillenés, fejenátfordulás, tigrisbukfenc, gurulóátfordulás futólagos kézállásba.	A tanévre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.2. Szekrényugrás	Egy tanult támaszugrás bemutatása (lányok minimum 4 részes, keresztben, fiúk 5 részes, hosszában felállított szekrényen).	Fiúk: lebegőtámasszal végzett terpeszátugrás bemutatása. Lányok: lebegőtámasszal végzett guggolóátugrás bemutatása.

3.3. Felemáskorlát	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: térdfellendülés, kelepfellendülés a felső karfára, alugrás. Ajánlott elemek: ostorlendület, kelepfelhúzódás, malomforgás, kelepforgás.	A tanévre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása - - Ostorlendület, kelepfellendülés a magaskarfára, kelepforgás hátra, malomforgás előre, alugrás.
3.4. Gerenda	A négy kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: járás, felugrás, testfordulat, leugrás. Ajánlott elemek: szökdelések, térdelés és térdelőtámasz, fekvőtámasz, hasonfekvés, hanyattfekvés, gurulóátfordulás.	A tanévre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása - Felugrás guggolásba, fordulat, lebegőállás, keringőlépés, mérlegállás, szökkenő hármaslépés, guggolás, lábtartás-csere, homorított leugrás.

3.5. Ritmikus gimnasztika	Különböző elemekből álló szabadgyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje: 35–45 s). Javasolt elemek: érintőjárás, hintalépés, keringőlépés, fordulatok, szökkenő hármaslépés, lebegő- és mérlegállás, lábemelések és lendítések, törzshullámok, ívelt és nyújtott kartartások stb. Egy választott kéziszerrel (labda, karika, kötél, szalag, buzogány) 3 elem bemutatása.	Önállóan összeállított kéziszergyakorlat bemutatása zenére, a kötelezően megjelölt test- és szertechnikai elemeknek megfelelően. A gyakorlat ideje: minimum 45 s. (választható kéziszer: labda, karika, kötél, szalag, buzogány).
3.6. Gyűrű	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: zsugorlefüggés, lefüggés, homorított leugrás. Ajánlott elemek: futólagos támaszba kerülés, lebegőfüggés, hátsófüggés, vállátfordulás előre, leterpesztés.	A tanévre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.7. Nyújtó	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: alaplendület, kelepforgás, alugrás. Ajánlott elemek: malomfellendülés, térdfellendülés, nyílugrás.	A tanévre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.8. Korlát	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: alaplendület támaszba vagy felkarfüggésbe, felkarfüggés, pedzés, kanyarlati leugrás. Ajánlott elemek: pedzés, billenések, emelések, saslendület, vállállás.	A tanévre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.

4. Küzdősportok, önvédelem	A dzsúdó vagy a birkózás alapelemeinek bemutatása: Dzsúdó alapelemek: – csúsztatott esés állásból, – esés állásból, – dzsúdógurulás; vagy Birkózás alapelemek: – dulakodás, – hídban forgás, – társ felemelése háttal felállásból.	A dzsúdó és a birkózás alapelemeinek bemutatása: Dzsúdó alapelemek: – csúsztatott esés állásból, – esés állásból, – dzsúdógurulás; vagy Birkózás alapelemek: – dulakodás, – hídban forgás, – társ felemelése háttal felállásból.

5. Úszás	50 m megtétele egy választott úszásnemben, szabályos rajttal és fordulóval; 25 m teljesítése egy másik választott úszásnemben, szabályos rajttal.	50 m úszás választott úszásnemben; két másik úszásnemben 25 m teljesítése, szabályos rajttal és fordulókkal. Vízből mentési előgyakorlat (az uszoda falától 5-10 m-re, a medence alján elhelyezett tárgy felhozása a víz alól). Az 50 m-es úszásnemben a pontszám az elért időeredmény alapján kerül kiszámításra.
6. Testnevelési és sportjátékok	Két sportjáték választása kötelező.	A vizsgázó a négy választható labdajáték (labdarúgás, kézi-, kosár- és röplabda) közül három gyakorlati anyagát mutatja be.
Kézilabda	1. Kapura lövés gyorsindítás után - a saját védővonalról indulva átadás a félpályánál álló társnak, a futás közben visszakapott labda vezetése után egykezes beugrásos kapura lövés. 2. Büntetődobás - egyenlő eloszlásban, a kapu két alsó sarkába elhelyezett zsámolyra. 3. Tetszőleges lendületszerzés után távolba dobás kézilabdával.	1. Kapura lövés gyorsindítás után - a saját védővonalról indulva átadás a félpályánál álló társnak, futás közben a visszakapott labda vezetése után egykezes beugrásos kapura lövés passzív védő mellett. 2. Büntetődobás - egyenletes eloszlással a kapu két sarkában elhelyezett zsámolyra. Érvényes a közvetlen találat, amelyet erős, egykezes felső dobással kell elvégezni. 3. Távolba dobás kézilabdával - tetszőleges lendületszerzés után.
Kosárlabda	1. Fektetett dobás - félpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indulócsel után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Jobbkezes végrehajtás. 2. Fektetett dobás - félpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indulócsel után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Balkezes végrehajtás. 3. Büntetődobás - választott technikával.	1. Fektetett dobás - félpályáról a középkörből indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal előtt álló társnak, rövid csel után futás balra és a visszakapott labdával megállás, bal láb elől. Hosszú indulás, labdavezetés az adogató előtt, jobbkezes fektetett dobás. 2. Fektetett dobás - félpályáról a középkörből indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal előtt álló társnak, rövid csel után futás jobbra és a visszakapott labdával megállás, jobb láb elől. Hosszú indulás, labdavezetés az adogató előtt, balkezes fektetett dobás. 3. Tempódobás - elhelyezkedés a büntetővonal sarkánál kosárlabda alapállásban: rövidindulás után egy leütés tempódobás.

Labdarúgás	1. Labdaemelgetés (dekázás) - a földről felvett vagy feldobott labdát váltott lábbal történő érintéssel kell levegőben tartani. 2. Szlalom labdavezetés - 10 m hosszan, öt darab egyenlő távolságra letett tömöttlabda (bója) között szlalom labdavezetés oda-vissza, kapura lövés 10 méterről. 3. Összetett gyakorlat: félpályáról indulva labdavezetés, rárúgás a kaputól 8-10 méterre oldalt elhelyezett, ledöntött ugrószekrénytetőre, a visszapattanó labda kapura rúgása.	1. Labdaemelgetés (dekázás) - a gyakorlatot a földről felvett, illetve feldobott labdával is lehet kezdeni. A labdát váltott lábú érintéssel kell levegőben tartani. 2. Szlalom labdavezetés - 10 m hosszan, öt darab egyenlő távolságra letett tömöttlabda (bója) között szlalom labdavezetés, kapura lövés 10 m-ről. Az utolsó bója 15 m-re legyen a kaputól. 3. Összetett gyakorlat: félpályáról indulva labdavezetés, rárúgás a kaputól 10-12 m-re oldalt elhelyezett, ledöntött ugrószekrénytetőre, a visszapattanó labda kapura rúgása.
Röplabda	1. Kosárérintéssel a labda fej fölé játszása egy 2 m sugarú körben. (A labdát legalább 1,5 m-re a fej fölé kell játszani.) 2. Alkarérintéssel a labda fej fölé játszása egy 2 m sugarú körben. (A labdát legalább 1 m-re a fej fölé kell játszani.) 3. Nyitások választott technikával a támadóvonal mögé, váltott térfélre.	1. Kosárérintéssel 2 m távolságról a labda falra játszása 3 m magasságú vonal fölé. 2. Alkarérintéssel 2 m távolságról a labda falra játszása 3 m magasságú vonal fölé. 3. Nyitások - felső egyenes nyitástechnikával, érvényes a 3 m-es vonal mögötti terület. Váltott oldalra kell nyitni.

Szakszó-, név- és fogalomtár

Az alábbi szakkifejezések használata a szóbeli vizsgán elvárható.

KÖZÉPSZINT

11-es rúgás aktív pihenés
alakzatok - oszlop, vonal, kör
alkarérintés álló- és térdelőrajt alsó
egyenes nyitás - nyitásfogadás
átadás - egykezes, kétkezes mellső, kétkezes felső, pattintott
büntetődobás Coubertin
báró deformitás döntés
edzésmódszer edzettség
egészség egészséges
életmód elhízás
előkészítő gyakorlatok
emelés emelkedés
ereszkedés esztétikus
mozgás fejelés

fejlődések, szakadozások
fektetett dobás fogások
fordítás forduló
gimnasztikai alapforma
gurulás gyerekkor gyors
indítás
hajítás, vetés, lökés
hajlékonyság hajlítás
helyes légzés (mellkasi, hasi, teljes)
ideális testsúly ízületi mozgékonyság
járás (futás) megindítása, megállítása
kapura lövések - beugrásos, felugrásos
keringési rendszer kiindulóhelyzet
kosárérintés küzdelem
labdaátadások lábbal - lapos, félmagas, ívelt labdaérintések
- belső, belső csüd, teljes csüd, külső csüd
labdavezetés
leengedés
légzőrendszer lendítés
lendületszerzés
magasugrás - flop-, hasmánt-, átlépőtechnika
magyar olimpiai bajnokok - legalább öt név ismerete
mell-, gyors-, hátúszás motiváció mozgatórendszer
nyitódás, zárkózás, igazodás, takarás nyújtás
olimpiai játékok - ókori, újkori játékok
passzív pihenés prevenció pulzus
rajtolás rekreáció
ritmikus gimnasztika szerek - kötél, labda, karika, buzogány, szalag
serdülőkor sérülés sikerélmény sorakozás
szabadgyakorlat, szergyakorlatok (pad, bordásfal), kéziszergyakorlatok (babzsák, labda, súlyzó, medicinlabda stb.)
szabadrúgás - közvetett, közvetlen távolugrás - lépőtechnika, ollózótechnika teljesítmény terhelés természeti erők
testedzés testfordulatok testi higiéné testnevelés - sport testtartás
tornaelemek: állások, gurulások, fordulatok, ugrások, billenések, forgások, átfordulások, támaszugrások, lebegőtámasz, lendületek, fellendülések, támaszhelyzetek, leugrások, összekötő
elemek tornaszerek - talaj, gerenda, felemáskorlát, ló, nyújtó, gyűrű, korlát, lólengés
váltás
védekezés - emberfogásos, területvédekezés

EMELT SZINT

a szervezet energiaszolgáltató rendszere
akadályfutás akceleráció
átadások - légátadás, horogátadás, egykezes oldalsó átadás
átlövés autogén tréning bedobás biológiai életkor
biológiai feltételek cselekvésbiztonság
cselezés
diszkoszvetés
egyéni felelősség
elemkapcsolatok

ellenálló képesség
elzárás-leválás
értékrend feladás
felső nyitás
fordulatok genetikai
adottságok
gyakorlatok az izmok munkájának jellege szerint: erő-, nyújtó-, lazító-, ernyesztőgyakorlatok
gyakorlatok testrészre, izomcsoportra kifejtett hatás szerint: nyak-, kar-, törzs- (has-, hát-, oldal-), lábgyakorlatok
hármasugrás húzás irambeosztás ismeret
izomműködés
jártasság kalapácsvetés
kapustechnikák - kidobás, kirúgás, vetődés
Kemény Ferenc
képesség készség
kinesztézia
kondicionális képességek (erő, gyorsaság, állóképesség)
koordinációs képességek (egyensúlyérzék, téri tájékozódóképesség, reakcióképesség, kinesztézis, gyorsasági koordináció, ügyesség)
környezetkímélő
tevékenység kudarckerülés
kudarctűrés kultúra
lábboltozat lelki higiénia les
leütés megelőzés
monotóniatűrés
mozgáskészség
mozgáskommunikáció
mozgásműveltség
nemi különbségek a testmozgásban nyugalmi
pulzusszám
olimpiai bajnokok - legalább 10 név ismerete
olimpiai eszme, jelképek, bajnokok
ortopédiai elváltozások önismeret
pillangóúszás relaxáció rúdugrás sánc
sikerorientáció stressz stretching
szenvedélybetegségek - alkohol, drog, dohányzás tápanyagszükséglet
társas gyakorlat, szergyakorlatok (pad, bordásfal), kéziszergyakorlatok (babzsák, bot, súlyzó, homokzsák stb.)
tempódobás terheléses pulzusszám
terhelési tényezők (intenzitás, ismétlésszám, pihenőidő)
testi nevelés testkultúra testnevelés védekezés -
letámadás

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

4. Melléklet a Szakmai Programban

A közismereti érettségi vizsgatárgyak témakörei 2024-től

Közismereti, kötelező érettségi tárgyak témaköre az alábbiak szerint:

- Élő idegen nyelv
- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Történelem

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A közzététel időpontja: 2021. július 16.

Az alkalmazás kezdő dátuma: 2022. január 1.

ÉLŐ IDEGEN NYELV

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

A vizsgakövetelmény minden élő idegen nyelv érettségi vizsgájának részletes vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását tartalmazza. A dokumentum konkrét nyelvi példákat nem tartalmaz.

Az emelt szintű vizsga tartalmi követelményeibe beletartoznak a középszintű vizsga tartalmi követelményei.

A vizsga szintje, alapelvei és a készségek szintjén megfogalmazott követelményei azonosak minden élő idegen nyelvben, és igazodnak az Európa Tanács által meghatározott Közös Európai Keretrendszer (KER) nyelvi szintjeihez: a középszintű érettségi vizsga a B1 küszöbszintnek, az emelt szintű érettségi vizsga a B2 középszintnek felel meg.

Európa Tanács	**Érettségi vizsga**
C2 Mesterszint	
C1 Haladó szint	
B2 Középszint	**Emelt szint**
B1 Küszöbszint	**Középszint**
A2 Alapszint	
A1 Minimumszint	

Az Európa Tanács B1, B2 szintjeinek általános leírása:

B2	Megérti a változatos, konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, követni tudja a hosszabb, összetettebb érveléseket is. Folyamatos és természetes módon tud a célnyelven interakciót folytatni. Világos és részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról. Véleményét indokolni tudja, részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
B1	Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.

A) KOMPETENCIÁK (KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK)

1. Olvasott szöveg értése

A középszintű (B1) érettségi vizsgán a vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a gondolatmenet lényegét megérteni; véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni; egyes részinformációkat kiszűrni rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, hétköznapi nyelven íródott szövegekben. A szövegfajták lehetnek utasítások (pl. használati utasítások); tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet); levelek; újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport); ismeretterjesztő szövegek; egyszerű elbeszélő szövegek; irodalmi szövegek.

Az emelt szintű (B2) érettségi vizsgán a vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a gondolatmenetet, véleményeket érvelést követni; az információkat megfelelő részletességgel megérteni; a szerző álláspontjára következtetni; a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb, konkrét vagy elvont témájú

szövegekben. A középszinten előforduló szövegfajtákon túlmenően az emelt szintű vizsgán előforduló szövegfajtába tartoznak a publicisztikai írások.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
1.1 Készségek	A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben	
	a gondolatmenet lényegét megérteni	a gondolatmenetet követni
	véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni	véleményeket, érvelést követni
	egyes részinformációkat kiszűrni.	az információkat megfelelő részletességgel megérteni
		a szerző álláspontjára következtetni
		a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
1.2 A szöveg jellemzői	rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos	hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb
	hétköznapi nyelven íródott.	konkrét vagy elvont témájú.
1.3 Szövegfajták	utasítások (pl. használati utasítások)	publicisztikai írások.
	tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet)	
	levelek	
	újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport)	
	ismeretterjesztő szövegek	
	egyszerű elbeszélő szövegek	
	irodalmi szövegek.	

2. Nyelvhelyesség

A középszintű (B1) érettségi vizsgán a vizsgázó képes gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, hétköznapi nyelven íródott szövegekben.
Az emelt szintű (B2) érettségi vizsgán a vizsgázó képes változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb, konkrét vagy elvont témájú szövegekben.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
2.1 Készségek	A vizsgázó képes	
	gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.	változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
2.2 A szöveg jellemzői	rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos	hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb
	hétköznapi nyelven íródott.	konkrét vagy elvont témájú.

3. Hallott szöveg értése

A középszintű (B1) érettségi vizsgán a vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg gondolatmenetét nagy vonalakban követni, egyes tényszerű részinformációkat megérteni hétköznapi nyelven elhangzó, alapvetően gyakran

használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkező, normál tempójú, a standard kiejtés(ek)hez közel álló szövegekben. A szövegfajták lehetnek közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban); rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, menetrend); utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron); médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír); beszélgetések, telefonbeszélgetések; műsorrészletek; riportok, interjúk; beszámolók; általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.

Az emelt szintű (B2) érettségi vizsgán a vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg gondolatmenetét részleteiben is követni, megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára, a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára változatos nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkező, természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú, tartalmilag és szerkezetileg összetett szövegekben.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
3.1 Készségek	A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg	
	gondolatmenetét nagy vonalakban követni	gondolatmenetét részleteiben is követni
	egyes tényszerű részinformációkat megérteni.	megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára
		megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
3.2 A szöveg jellemzői	hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik	változatos nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkező
	normál tempójú	természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú

	a standard kiejtés(ek)hez közel álló.	tartalmilag és szerkezetileg összetett.
3.3 Szövegfajták	közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban)	általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.
	rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, menetrend)	
	utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron)	
	médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír)	
	beszélgetések, telefonbeszélgetések	
	műsorrészletek	
	riportok, interjúk	
	beszámolók.	

4. Íráskészség

Középszintű (B1) érettségi vizsgán a vizsgázó képes a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt), valamint a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt). Továbbá képes ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni; meglévő szókincsét változatosan használni; a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni; a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani; az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni; egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni. A szövegfajták lehetnek személyes jellegű közlések (pl. e-mail, üzenet, blog, naplóbejegyzés); meghívó; magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

Emelt szintű (B2) érettségi vizsgán a vizsgázó képes a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt), valamint a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt). Továbbá képes a

megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni; álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejteni; a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni; a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírás szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni. A szövegfajták lehetnek (a középszinten felsoroltakon túlmenően) olvasói levél, cikk (diák)újság számára.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
4.1 Készségek	A vizsgázó képes • a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt), • a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),	
	ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni	a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni
	meglévő szókincsét változatosan használni	álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejteni
	a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni	a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni
	a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani	
	az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni	
	egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.	a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírás szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.
4.2 Szövegfajták	személyes jellegű közlés (pl. e-mail, üzenet, blog, naplóbejegyzés)	olvasói levél
	meghívó	cikk (diák)újság számára.

	magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.	

5. Beszédkészség

Középszintű (B1) érettségi vizsgán a vizsgázó képes a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt); a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt); a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni). Továbbá képes az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni; ismerős témáról folyó társalgásban részt venni; kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani; viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről; érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

Emelt szintű (B2) érettségi vizsgán a vizsgázó képes a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt); a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt); a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni). Továbbá képes folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet; gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejteni; a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni; folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban, bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani; elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni; enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

	VIZSGASZINTEK

	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
5.1 Készségek	A vizsgázó képes • a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt), • a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt), • a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni).	
	az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni	folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet
		gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejteni,
	ismerős témáról folyó társalgásban részt venni	a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni
	kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani	folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban
	viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről	bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani
		elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni
	érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.	enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

B) TÉMAKÖRÖK

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden feladatlapban tematikusan ezekre épülnek. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
1. Személyes vonatkozások, család	A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)	A család szerepe az egyén és a társadalom életében
	Családi élet, családi kapcsolatok	Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
	A családi élet mindennapjai, otthoni teendők	
	Személyes tervek	
2. Ember és társadalom	A másik ember külső és belső jellemzése	
	Baráti kör	Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)
	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel	Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése
	Ünnepek, családi ünnepek	Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében
	Öltözködés, divat	Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése
	Hasonlóságok és különbségek az emberek között	Társadalmi viselkedésformák
3. Környezetünk	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)	A lakóhely és környéke fejlődésének problémái
	A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek	
	A városi és a vidéki élet összehasonlítása	A természet és az ember harmóniája
	Növények és állatok a környezetünkben	
	Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?	A környezetvédelem lehetőségei és problémái
	Időjárás	

4. Az iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)	Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban
	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka	
	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés	Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok	
5. A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban Divatszakmák
6. Életmód	Napirend, időbeosztás	A kulturált étkezés feltételei, fontossága
	Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)	A szenvedélybetegségek
	Étkezési szokások a családban	Az étkezési szokások hazánkban és más országokban
	Ételek, kedvenc ételek	Ételspecialitások hazánkban és más országokban
	Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben	
	Gyakori betegségek, sérülések, baleset	
	Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)	A gyógyítás egyéb módjai
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik	A szabadidő jelentősége az ember életében
	Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.	A művészet szerepe a mindennapokban
	Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport	Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok
	Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet	A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
	Kulturális és sportesemények	
8. Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés	A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra
	Nyaralás itthon, illetve külföldön	Célnyelvi ország néhány főbb látnivalója

	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése	Az idegenforgalom jelentősége
	Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai	
9. Tudomány és technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés	A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre
	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben	
10. Gazdaság	Családi gazdálkodás	
	- A pénz szerepe a mindennapokban	- Üzleti világ, fogyasztás, reklámok
	- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele	- Pénzkezelés a célnyelvi országokban

KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK ÉS SZÁNDÉKOK

1. Kommunikációs helyzetek

A vizsgázó az alábbi kommunikációs helyzetekben, illetve szerepekben nyilatkozhat meg szóban, illetve írásban mindkét szinten.

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég, családtag
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő

Szolgáltató egységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, gyógyszertár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

2. A kommunikációs szándékok listája

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát. Az utolsó csoportban található kommunikációs stratégiák felsorolása nem teljes, csak ajánlásnak tekinthető.

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok
Megszólítás és arra reagálás
Köszönés, elköszönés és arra reagálás; Bemutatkozás, bemutatás és ezekre reagálás
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás
Levélben megszólítás, elbúcsúzás
Szóbeli üdvözletküldés
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás; Köszönet és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gratuláció, jókívánságok és azokra reagálás

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok
Hála
Sajnálkozás, csalódottság
Öröm
Elégedettség, elégedetlenség
Csodálkozás
Remény
Félelem, aggodalom; Bánat, elkeseredés; Együttérzés
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok
Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás
Érdeklődés, érdektelenség
Tetszés, nem tetszés

Valaki igazának elismerése, el nem ismerése; Egyetértés, egyet nem értés
Helyeslés, rosszallás
Ellenvetés, ellenvetés visszautasítása; Elismerés kifejezése, dicséret és arra reagálás; Közömbösség
Ígéret
Akarat, szándék, terv; Kívánság, óhaj
Képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség; Bizonyosság, bizonytalanság
Preferencia, érdeklődési kör kifejezése, illetve érdeklődés ezek iránt; Kritika, szemrehányás
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok
Dolgok, személyek megnevezése
Dolgok, események leírása
Információkérés
Igenlő vagy nemleges válasz; Tudás, nem tudás; Válaszadás elutasítása;
Bizonyosság, bizonytalanság; Ismerés, nem ismerés; Feltételezés

Emlékezés, nem emlékezés
Indoklás (ok, cél)
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok
Kérés, kívánság; Felszólítás, tiltás, parancs; Javaslat és arra reagálás
Rendelés
Meghívás és arra reagálás; Kínálás és arra reagálás
Reklamálás
Tanácskérés, tanácsadás; Figyelmeztetés
Engedély kérése, megadása, megtagadása
Segítségkérés és arra reagálás; Segítség felajánlása és arra reagálás
6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok (kommunikációs stratégiák)
Visszakérdezés, ismétléskérés
Nem értés
Betűzés kérése, betűzés
Felkérés lassabb, hangosabb beszédre; Beszélési szándék jelzése
Téma bevezetése, témaváltás
Félbeszakítás, megerősítés, igazolás
Körülírás
Példa megnevezése
Beszélgetés lezárása

NYELVTANI SZERKEZETEK ÉS SZÓKINCS

1. Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
A vizsgázó megérti, és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban,	A vizsgázó változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban
ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál	viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát
az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait.	szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani
	árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

2. Szókincs

VIZSGASZINTEK	
Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
A vizsgázó megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a legtöbb olyan témában, amely összefügg saját mindennapi életével	A vizsgázó megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon változatos helyzetekben, illetve elvont témákról
jól tudja alkalmazni alapvető szókincsét, noha még előfordulhatnak nagyobb hibák	a változatos nyelvi, lexikai elemek közül általában ki tudja választani a kommunikációs célnak legmegfelelőbbet; szükség esetén néha körülírást alkalmaz

a bonyolultabb gondolatokhoz, témákhoz nem mindig találja meg a legmegfelelőbb kifejezőeszközt.	kisebb lexikai pontatlanságai nem gátolják a kommunikációt.

A vizsga szókincsének alapjául a mindenkori mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

C) VIZSGALEÍRÁS A VIZSGA RÉSZEI

Középszint		**Emelt szint**				
Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga I.**	**Írásbeli vizsga II.**	**Írásbeli vizsga III.**	**Írásbeli vizsga IV.**	**Szóbeli vizsga**
180 perc	15 perc	70 perc	50 perc	30 perc	90 perc	20 perc
117 pont	33 pont	30 pont	30 pont	30 pont	30 pont	30 pont

A VIZSGÁN HASZNÁLHATÓ SEGÉDESZKÖZÖK

	Középszint		**Emelt szint**				
	Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga I.**	**Írásbeli vizsga II.**	**Írásbeli vizsga III.**	**Írásbeli vizsga IV.**	**Szóbeli vizsga**
A vizsgázó biztosítja	nyomtatott szótár csak a IV. feladatalaphoz (Íráskészséghez)	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	nyomtatott szótár	NINCS

A vizsgaszervező intézmény biztosítja	hanganyag lejátszására alkalmas eszköz a III. feladatlaphoz (Hallott szöveg értése)	NINCS	NINCS	NINCS	hanganyag lejátszására alkalmas eszköz	NINCS	NINCS

Közzé kell tenni: NINCS

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga				**Szóbeli vizsga**
180 perc				15 perc
60 perc	30 perc	30 perc	60 perc	
Feladatsor				Beszédkészség
I. feladatlap Olvasott szöveg értése	II. feladatlap Nyelvhelyesség	III. feladatlap Hallott szöveg értése	IV. feladatlap Íráskészség	
33 pont	18 pont	33 pont	33 pont	
117 pont				33 pont

Értékelés

- Az írásbeli vizsgarész egyes vizsgarész-összetevőinek értékelése egymástól független.
- Az írásbeli vizsgarész minden vizsgarész-összetevőjében csak a célzottan mért készséget értékeljük.
- A vizsgázónak az írásbeli és a szóbeli vizsgarészben külön-külön teljesítenie kell az elérhető pontszámnak legalább a 12%-át.

- Az írásbeli és a szóbeli vizsgarészek elbírálása központilag kidolgozott javítási-értékelési, illetve értékelési útmutató alapján történik. Az Olvasott szöveg értése, a Hallott szöveg értése és a Nyelvhelyesség vizsgarész-összetevők javítási-értékelési útmutatói tartalmazzák a lehetséges elfogadható válaszokat.
- Az Íráskészség vizsgarész-összetevő és a Beszédkészség vizsgarész értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák alapján történik.
- Az írásbeli vizsgarész-összetevőkben, illetve a szóbeli vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési, illetve értékelési útmutató alapján történik.

Írásbeli vizsga

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Összetevő		Időtartam (perc)
Olvasott szöveg értése		60
Nyelvhelyesség		30
15 perc szünet		
Hallott szöveg értése		30
Íráskészség		60

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP TARTALMI ÉS FORMAI JELLEMZŐI

Az Olvasott szöveg értése, Nyelvhelyesség, Íráskészség vizsgarész-összetevőkben a megadott szószám helyett egyes nyelvekben – többek között az arab, a kínai, a japán és a héber esetében a használt eltérő írásjegyek miatt – nyelvspecifikusan a karakterszám értendő.

Olvasott szöveg értése

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e a mindennapi életben előforduló, különböző fajtájú autentikus szövegeket önállóan elolvasni, és az olvasási céloknak megfelelő mélységben megérteni.

A vizsgafeladatok megoldásához a vizsgázónak képesnek kell lennie a céloknak megfelelő stratégiák alkalmazására is.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, egyes részinformációkat kiszűrni.

A felhasznált szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- rövid, tartalma és szerkezete világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök (Részletes követelmények)* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, hétköznapi nyelven íródott.

A vizsgán az alábbi szövegfajták fordulhatnak elő:

- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet), elektronikus és nyomtatott levelek, elektronikus és nyomtatott újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), ismeretterjesztő vagy egyszerű, elbeszélő (modern szépirodalmi) szövegek.

A feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- feleletválasztás,
- igaz/hamis állítás,
- egymáshoz rendelés, pl.:
  - cím, kép, összegző mondat szöveg(rész)hez, bekezdéshez rendelése, o kérdés és felelet egymáshoz rendelése,
  - szavak, kifejezések, definíciók, szinonimák egymáshoz rendelése a szövegösszefüggés alapján, o vélemények, kijelentések, események személyekhez kapcsolása,
- csoportosítás megadott kategóriák szerint,
- képek, események sorrendbe rakása a szöveg alapján,
- a szövegből kiemelt mellékmondat, mondat, bekezdés helyének azonosítása a szövegben,
- szöveg részeinek sorrendbe rakása,
- hiányos szöveg kiegészítése (szavak, kifejezések pótlása előre megadott listából vagy anélkül), hiányos mondatok kiegészítése a szöveg alapján, rövid választ igénylő nyitott kérdések.

Az írásbeli feladatlap feladattipológiailag kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne. A feladatsor a szövegértés alábbi részkészségeit méri: globális, szelektív és részletes értés.

A feladatsor 3-4 szövegből és 3-4 feladatból áll. Egy feladaton belül egy hosszabb szöveg helyett előfordulhat több rövidebb szöveg is (pl. apróhirdetések). A feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme (az egyes nyelvek sajátosságaitól függően) 1000-1200 szó. A feladatsor 25-30 itemből áll.

A feladatok az adott idegen nyelven vannak meghatározva.

Nyelvhelyesség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó rendelkezik-e azokkal a lexikai, grammatikai, szemantikai és pragmatikai ismeretekkel, amelyek képessé teszik az önálló kommunikációra.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.

A felhasznált szöveg vagy szövegrészlet

autentikus, esetleg szerkesztett,

rövid; tartalma, szerkezete, nyelve világos,

- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök (Részletes követelmények)* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához.

A feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- hiányos mondatok vagy szövegek kiegészítése feleletválasztással (négy válaszlehetőség közül egy helyes kiválasztása),
- a szövegből kivett mondatrészlet helyének azonosítása szövegkohéziós eszközök segítségével,
- hiányos szöveg kiegészítése önállóan vagy előre megadott szókészletből,
- megadott szavak ragozott alakjainak vagy a belőlük képzett új szavaknak a szövegbe illesztése,
- szövegtranszformáció megadott szempontok alapján.

Az írásbeli feladatlap feladattipológiailag kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne.

A feladatsor 3-4 feladatból, összesen 20-25 itemből áll. A feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme 500-600 szó.

Az összes feladat szövegre épül.

A feladatok az adott idegen nyelven vannak meghatározva.

Hallott szöveg értése

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e megérteni az adott nyelvterületen általánosan elfogadott nyelvhasználattól nem vagy csak kissé eltérő anyanyelvi beszédet az értési céloknak megfelelően.

A vizsgafeladatok megoldásához a vizsgázónak képesnek kell lennie a céloknak megfelelő stratégiák alkalmazására is.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

- lényegét megérteni,
- gondolatmenetét nagy vonalakban követni, egyes tényszerű részinformációkat megérteni.

A felhasznált szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel), tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, kiválasztásakor a *Témakörök (Részletes követelmények)* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,
- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik, normál tempójú,

- a standard kiejtés(ek)hez közel álló.

A vizsgán az alábbi szövegfajták fordulhatnak elő:

- közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban),
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend),
- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír), beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek, riportok, interjúk,
- beszámolók,
- ismeretterjesztő szövegek.

A feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- feleletválasztás,
- igaz/hamis,
- egymáshoz rendelés (pl. személy és kijelentés, képek kiválasztása szöveghez),
- események sorrendjének megállapítása,
- nyomtatványok, űrlapok kitöltése,
- táblázat kitöltése,
- hiányos mondatok kiegészítése, rövid választ igénylő nyitott kérdések, ténybeli hibák azonosítása, javítása.

Az írásbeli feladatlap feladattipológiailag kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne. A feladatsor a szövegértés alábbi részkészségeit méri: globális, szelektív és részletes értés.

A feladatsor 2-3 szövegből és 2-3 feladatból áll. Egy feladaton belül egy hosszabb szöveg helyett előfordulhat több rövidebb szöveg is. A feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme 6-9 perc. A feladatsor 20-25 itemből áll.

A vizsgázó minden szöveget kétszer hallgat meg, a második meghallgatásnál megszakításokkal. A

feladatok az adott idegen nyelven vannak meghatározva.

A hangfelvétel tartalmazza a feladat meghatározását, a szövegeket kétszer, valamint a feladatok elolvasásához és megoldásához szükséges szüneteket is. A hangfelvételen hallható és a feladatlapon olvasható feladat-meghatározások szó szerint megegyeznek.

Íráskészség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e magát az adott szinten idegen nyelven írásban kifejezni, illetve írásbeli feladatokat végrehajtani különböző kommunikációs célok megvalósítása érdekében. *Tartalmi szerkezet* A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd Részletes vizsgakövetelmények: *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd Részletes vizsgakövetelmények: *Témakörök* című részt), ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- meglévő szókincsét változatosan használni,
- a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani,
- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.

A vizsgázónak olyan szövegeket kell létrehoznia, amelyek

- meghatározott kommunikációs szándékkal jönnek létre,

- az olvasó számára világosak, érthetőek és alkalmasak a kommunikációs cél elérésére,
- szövegfajtája meghatározott,
- tematikusan megfelelnek a vizsgázói populáció élettapasztalatának és általános érdeklődésének, megírásához nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre. A vizsgán az alábbi szövegfajtákat kell létrehozni:

rövid, személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés, blogbejegyzés), internetes hozzászólás,

- e-mail,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek szóló levél. *A feladatsor jellemzői*

A feladatok a *Kommunikációs helyzetek és szándékok,* valamint a *Témakörök (Részletes követelmények)* című listákra épülnek.

Az íráskészség mérése során meghatározott kommunikációs helyzetet teremtünk, azaz megadjuk a szituációt, amelyben az írásmű keletkezik, az ehhez illeszkedő szövegfajtát, továbbá meghatározzuk az írásmű célját, témáját és címzettjét, valamint a szöveg írója és olvasója közötti kapcsolat jellegét. Mindezek meghatározzák a szöveg stílusát és hangnemét.

A feladatok a következő feladattípusok egy vagy több elemét tartalmazhatják:

- meghatározott szituációban megadott szempontok alapján történő szövegalkotás,
- verbális segédanyagok (pl. személyes feljegyzések, üzenetek, levelek, cikkek, felhívások, hirdetések, blogbejegyzések, internetes hozzászólások, szórólapok) alapján történő szövegalkotás, illetve azokra való reagálás, vizuális segédanyagok (pl. ábrák, képek, képsorok, grafikonok, táblázatok) alapján történő szövegalkotás.

Az irányító szempontok a téma alpontjait adják meg, a verbális és vizuális segédanyagok pedig gondolati, illetve nyelvi segítséget nyújtanak az adott téma kidolgozásához. A feladatlap két feladatból áll.

Az *első feladat* interakciós és tranzakciós szöveg. Ebben a feladatban a vizsgázó verbális, illetve vizuális segédanyagra reagálva, három irányító szempont alapján 80-100 szó terjedelmű közlést hoz létre.

A *második feladatban* a vizsgázó hosszabb leíró, vagy véleménykifejtő szöveget hoz létre négy irányító szempont alapján. Az írás terjedelme 100120 szó.

A feladatok, az irányító szempontok és a segédanyagok az adott idegen nyelven vannak meghatározva. A feladatok megoldása során egy-, illetve kétnyelvű nyomtatott szótár használható.

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP ÉRTÉKELÉSE

Olvasott szöveg értése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Ha többféle válasz is elfogadható, az útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.
A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékelik, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor veszik figyelembe, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
A vizsgadolgozatban szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Nyelvhelyesség

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik, amely tartalmazza az összes elfogadható választ. A vizsgadolgozatban szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Hallott szöveg értése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Ha többféle válasz is elfogadható, az útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.
A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékelik, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor veszik figyelembe, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
A vizsgadolgozatban szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Íráskészség

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutatók alapján történik. Az értékelés alapjául szolgáló analitikus skálák magukban foglalják az értékelési szempontok részletes leírását is. A két feladat értékelése egymástól független.

Szóbeli vizsga

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A szóbeli tételt a vizsgázó húzza. A tételekhez vizsgáztatói és vizsgázói példány készül. A kihúzott tétel – a társalgás feladat kivételével – az összes feladatot tartalmazza. Egy tétel feladatainak különböző témakörökhöz kell tartozniuk. A tételhez készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az előre megtervezett közbeszólásokat, kérdéseket és megjegyzéseket is.
A feladatok kidolgozásához felkészülési idő nincs, de a feladatok végiggondolásához a vizsgázónak rövid (körülbelül fél perc) gondolkodási idő áll rendelkezésére a 2. és a 3. feladat megkezdése előtt. A tételsor tételeinek legalább 10%-a évenként cserélendő.

A SZÓBELI TÉTELSOR TARTALMI ÉS FORMAI JELLEMZŐI

Beszédkészség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e az adott szinten gondolatait idegen nyelven szóban kifejezni és a kommunikációs szándékoknak megfelelő beszélgetést folytatni.
A vizsga azt méri, hogy a vizsgázó milyen mértékben és milyen minőségben képes szóbeli tranzakcióra és interakcióra, amelynek egyaránt részét képezik a receptív és a produktív (beszédértés, beszédkészség) készségek. A vizsgázónak képesnek kell lennie mind az önálló témakifejtésre, mind a beszélgetésben való interaktív részvételre. *Tartalmi szerkezet* A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd Részletes vizsgakövetelmények: *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd Részletes vizsgakövetelmények: a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni),
- az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
- kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről,
- érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

A tételsor jellemzői

A tételben előforduló helyzetek és szerepek a *Kommunikációs helyzetek és szándékok,* valamint a *Témakörök* című listákra épülnek.

A feladatok tematikusan megfelelnek a vizsgázói populáció élettapasztalatának és általános érdeklődésének, és teljesítésükhöz nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre.

A vizsga három feladatból áll. (A vizsga néhány rövid, ráhangoló kérdéssel kezdődik. Az itt elhangzottakat nem értékelik.) A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulnak elő:

- társalgás,
- szerepjáték, önálló témakifejtés verbális vagy vizuális segédanyagok alapján.

A *társalgási feladatban* a vizsgázó néhány olyan kérdésre válaszol, amelyek saját személyéhez, közvetlen környezetéhez és hétköznapi tevékenységeihez kapcsolódnak. A társalgás *egy* témát érint. A feladathoz készült vizsgáztatói példány tartalmazza az előre megtervezett kérdéseket is. Ehhez a vizsgafeladathoz a vizsgázó nem kap tétellapot, a vizsgáztató által feltett, a témához kapcsolódó kérdésekre kell reagálnia.

A *szerepjáték* során a vizsgázónak a mindennapi élet helyzeteihez hasonlító szituációban kell részt vennie, amelyben partnere a vizsgáztató. A vizsgázó feladata az, hogy az előre meghatározott helyzetben, a meghatározott cél elérése érdekében különböző kommunikációs szándékok felhasználásával beszélgetést (tranzakciót vagy interakciót) folytasson, azaz szükség esetén megfelelő kérdéseket tegyen fel, illetve az

elhangzottakra megfelelően reagáljon. A vizsgázó számára készült leírás rögzíti a szituációt, a szerepeket és az elérendő célt, továbbá tartalmazhat néhány szavas szöveget, egyszerű képet, rajzot, ábrát. A szerep minden esetben reális, alkalmazkodik a vizsgázó személyéhez, életkorához. A feladathoz készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az előre megtervezett kérdéseket is. A *szerepjáték* feladat-meghatározás egyértelműen megadja a szituációt és a vizsgázó szerepének leírását. A szóbeli vizsgán az aktív szerepet a vizsgázó játssza. Az *önálló témakifejtés feladatban* a vizsgázónak egy adott, hétköznapi témához kapcsolódóan kell gondolatait, véleményét összefüggően kifejtenie verbális vagy vizuális segédanyagok alapján. A vizsgázónak ebben a feladatban vagy két kép (fénykép, rajz) és megadott irányítószempontok alapján kell beszélnie egy adott témáról, vagy csak irányító szempontok alapján. Az önálló témakifejtés feladatban a vizsgázó számára készült tétellap tartalmazza a témát, adott esetben a képeket az irányító szempontokkal vagy kizárólag az irányító szempontokat. Az irányító szempontok egyrészt segítségül szolgálnak, másrészt megakadályozzák, hogy a vizsgázó előre megtanult szövegeket mondjon el. A vizsgáztató szükség esetén segítő kérdéseket tehet föl. A feladathoz készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az előre megtervezett segítő kérdéseket is. A feladatok és a verbális segédanyagok az adott idegen nyelven vannak meghatározva.
A szóbeli tételeket úgy kell összeállítani, hogy azok minden témakört (10) lefedjenek. Ha a vizsgázók száma 10-nél kevesebb, akkor minimum 10 tételt, ha 10 vagy annál több, akkor minimum 20 tételt kell készítenie.

A SZÓBELI VIZSGARÉSZ ÉRTÉKELÉSE

Az értékelés központilag kidolgozott analitikus skála alapján történik, amely tartalmazza az értékelési szempontok részletes leírását is. A feladatok értékelése egymástól független.

A közzététel időpontja: 2021. július 16.

Az alkalmazás kezdő dátuma: 2022. január 1.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

RÉSZLETES VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A) KOMPETENCIÁK

Közép- és emelt szinten egyaránt

1. Szövegértés

- Információk feldolgozása és megítélése.
- Információk célirányos és mérlegelő használata: kiválasztás, újrarendezés a téma és az olvasási cél összefüggésében.
- Nyomtatott és elektronikus információforrások ismerete és használata *(pl. egynyelvű szótár, antológia, kézikönyv, lexikon, enciklopédia, írott és elektronikus sajtó; Magyar Elektronikus Könyvtár).* A célirányos, etikus és mérlegelő információhasználat.
- Nyelvi, kommunikációs és irodalmi ismeretek alkalmazása nyomtatott és elektronikus információforrások szövegeinek értelmezésében, létrehozásában, összehasonlításában, megítélésében.
- Személyes állásfoglalás kialakítása különféle gondolatokról, ismeretekről, véleményekről.
- Irodalmi és nem irodalmi szövegek értelmezése.
- Különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása a műfajnak és az adott szempontnak megfelelően.
- A gondolatmenet, a kifejezésmód, a műfaj, a szerkezet, a grammatikai szerveződés, a stílus jelentéshordozó szerepének megfogalmazása szépirodalmi, szakmai-tudományos, publicisztikai és gyakorlati szövegek értelmezésével, összehasonlításával, értékelésével.
- Annak bemutatása, hogyan hordozza és fejezi ki az irodalom különböző korok és emberek tapasztalatait, élményeit, gondolatait, erkölcsi megfontolásait.
- Szövegen belüli és szövegek közötti jelentésbeli utalások megfogalmazása.

- Olvasmányokra való tárgyszerű, illetve a személyes érintettséget is kifejező reagálás különböző írásbeli és szóbeli közlésmódokban.

2. Írásbeli szövegalkotás

- Széles körű olvasottságon alapuló tájékozottság és személyes vélemény megfogalmazása különböző témákban és különböző műfajokban a műfajnak, a témának, a címzettnek megfelelő szabatossággal.
- Tájékoztató, érvelő és esszétípusú szövegek létrehozása a megadott témákban *(pl. a kulturális örökség; a civilizáció ellentmondásai; az élet minősége, a mindennapi életvitel döntéshelyzetei; az emberi kapcsolatok, erkölcsi kérdések, érzelmek; a mindenkori jelen problémahelyzetei, kérdései, válaszai; a tömegkommunikáció, az információs társadalom).*
- Írásbeli és szóbeli műfajok felépítési, nyelvhasználati normáinak önálló alkalmazása, ideértve az önellenőrzés és a javítás képességét. A megnyilatkozás céljának és tárgyának megfelelő kifejtettségű és stílusú közlés, a köznyelvi norma alkalmazása, biztos helyesírás, rendezett, olvasható íráskép.
- Kérdés, probléma írásbeli megvitatása, érvek megfogalmazása, a téma több nézőpontú értékelését is magában foglaló önálló vélemény, álláspont, következtetés megfogalmazása az érvelés módszerével.
- Műalkotások keltette hangulat, élmény, vélemény, álláspont, értékelés kifejezése *(pl. költészetben, szépprózában, színházi előadásban, filmben, épített alkotásokban, a tárgyi világban, képzőművészetben, zenében)*.
- Gyakorlati írásművek szerkezeti, tartalmi, nyelvi normáinak alkalmazása *(pl. hozzászólásban, pályázatban, levélben, önéletrajzban, kérvényben)*. Az információk célirányos, etikus és elemző felhasználása.

3. Szóbeli szövegalkotás, beszéd

A beszédhelyzetnek, a műfajnak és a témának megfelelő nyelvi norma követésével lényegre törő, világos felépítésű, önállóan kifejtett közlés. A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumainak alkalmazása élőbeszédben, felolvasásban, memoriter szöveghű előadásában, adott témáról szóló szóbeli előadásban. A nyelv zenei eszközeinek – artikuláció, beszédtempó, hangerő, hangsúly, hanglejtés, szünet – kifejező és pontos alkalmazása.

4. Fogalomhasználat

- Szövegértelmezés, olvasmányélmény, személyes állásfoglalás fogalmilag helytálló bemutatása, előadása.
- Erkölcsi, esztétikai, poétikai, retorikai, stilisztikai fogalmak önálló alkalmazása a beszédhelyzetnek és a témának megfelelően.
- Fogalmak összefüggéseinek és változó jelentésének megértése és bizonyítása példákkal.

Kizárólag emelt szinten

- Fogalmak értelmezése, meghatározása, összehasonlítása történeti kontextusokban is.
- Fogalmak változó érvényességéből következtetések megfogalmazása *(pl. a köznyelvi norma alakulása, az irodalmiság fogalmának változásai).* Az érettségi vizsgán számon kérhető fogalmak körét a Kerettantervek 5–12. évfolyamra érvényes előírásaiban szereplő fogalmak alkotják.

B) TÉMAKÖRÖK

Az emelt szintű vizsga tartalmi követelményeibe beletartoznak a középszintű vizsga tartalmi követelményei.

1. MAGYAR NYELV

1. témakör: Kommunikáció

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

A nyelv mint kommunikáció	- A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással. - A nyelv szerepe a kommunikációban.	- A kommunikáció folyamata. - A kommunikáció tényezői. - A kommunikációs cél és funkció. - A kommunikáció univerzális jellege. - A kommunikáció fogalmának interdiszciplináris jellege. - Néhány példa a különféle társadalmak és kultúrák jelrendszereinek eltéréseire (pl. a folklór, az utca, az elektronikus kommunikáció jelrendszere). - A nyelvi és nem nyelvi kommunikációs normák kultúránkénti eltérései példák alapján.
Pragmatika	- A sikeres nyelvhasználat gyakorlata: a nyelvhasználat, a társalgás összetevői; beszédaktusok; az együttműködés elve; udvariassági formák.	- A nyelv működése, a nyelvhasználat különböző kontextusokban, különböző célok elérésére. - Együttműködési elvek.
Nyelvi és vizuális kommunikáció	- Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközszabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).	- A vizuális és a nyelvi jel, a vizuális és a nyelvi kommunikáció.
A kommunikáció működése	- A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség. - A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek	
ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
	kapcsolata a kommunikációs folyamattal. - Példák a különböző közlésmódok kommunikációs funkcióira (párbeszéd, történetmondás, levél, üzenet, feljegyzés; köszönés, megszólításformák).	

Személyközi kommunikáció	- Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés.	- A közvetlen személyközi kommunikáció. - Az írott és az elektronikus tömegkommunikáció különbségei.
A tömegkommunikáció	- A különféle kommunikációs helyzetekben elhangzó üzenetek céljának dekódolása, az üzenetek szándékának felismerése. - Tény és vélemény, tájékoztatás és véleményközlés megkülönböztetése a tömegkommunikációban. - A kommunikáció típusainak, jellemzőinek megismerése: személyes, csoportos, nyilvános és tömegkommunikáció. - A főbb médiaműfajok ismerete. - A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái. - Az internetes felületek mint kommunikációs csatornák. - A reklámok funkciója, működése, hatása.	- Tájékoztató és véleményközlő műfajok.

2. témakör: A magyar nyelv története

ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
A nyelv mint történeti képződmény	- Változás és állandóság a nyelvben. - A szókészlet változása a magyar nyelv történetében.	- Szinkrón és diakrón kutatási módszer. - Összehasonlító nyelvszemlélet: nyelvünk helye a világban.
A magyar nyelv rokonsága	- A magyar nyelv rokonságának elméletei.	- A 19. század versengő elméletei, az utóbbi évtizedek
ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

		törekvései a származási modellek felülvizsgálatára („család” és „fa” metaforák kritikája, illetve újabb régészeti és más segédtudományok kutatásai stb.)
Nyelvtörténeti korszakok	- A magyar nyelv történetének fő korszakai. - A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek *(pl. A tihanyi apátság alapítólevele*, *Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Máriasiralom).* - A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján.	- Az ősmagyar, az ómagyar, a középmagyar korszak, az újmagyar kor jellemzőinek és nyelvtörténeti folyamatainak részletesebb ismerete. - A nyelvtörténeti korszakokat jellemző változások néhány példája a hangrendszerből, a nyelvtani rendszerből. - Az életmód, a történelem és a szókincs néhány összefüggése, anyagi és szellemi műveltség megjelenése a szókészletben néhány példával. - Nyelvtörténeti-nyelvtudományi kézikönyvek (*pl. A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára – TESZ*). - A nyelvújítás története, hatása, értékelése, az ortológus–neológus vita főbb állomásai és szereplői, a magyar nyelv sztenderdizációja. - Néhány szöveg nyelvi szempontú bemutatása a régi magyar irodalomból *(pl. Pázmány Péter, Mikes Kelemen írásai).*
A magyar nyelv szókészletének alakulása	- A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségszók, idegen szavak.	- A szókincs jelentésváltozásának főbb típusai, tendenciái.

3. témakör: Ember és nyelvhasználat

ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

Ember és nyelv	- A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés.	- A nyelv szerepe a világról formált tudásunkban. - Korlátozott kódú nyelvek: gesztusnyelvek, jelnyelvek.
ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
		- Az emberiség információs forradalmai. - A nyelv és a kultúra viszonya.
Jelek és jelrendszerek	- A nyelv mint jelrendszer. - A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben.	- A nyelvi jel sajátosságai. - A jeltípusok.
Általános nyelvészet		- A nyelvek egyező és eltérő tulajdonságai, nyelvtipológia, főbb nyelvtípusok és jellemzőik (agglutináló, izoláló, flektáló).
Nyelvváltozatok	- Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek. - Anyanyelvünk rétegződése II. A nyelvjárások és a nyelvi norma. - Egynyelvű szótárak.	- Egy adott nyelvjárási terület és a nyelvi norma eltérései.
Nyelv és társadalom	- A hazánkban élő nemzetiségiek nyelvhasználata. - Nyelvünk helyzete a Kárpát-medencében. - Nyelvi identitás. - Nyelvi sokszínűség.	- A kétnyelvűség, kettősnyelvűség, kevert nyelvűség fogalma és kérdései.
Nyelv és politika, nyelvművelés	- Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, a nyelvi norma. - A mai magyar nyelvművelés.	A nyelvművelés szerepe az új nyelvi fejlemények, jelenségek értelmezésében.

4. témakör: A nyelvi rendszer

ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**

	Középszint	Emelt szint
A nyelv mint jelrendszer	- A nyelvi szintek.	- A jelnyelvek.
Hangtan	- A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere. - A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.	- Hangtani ismeretek: a magyar hangállomány ismerete, a hangok alapvető képzési, ejtési jellemzői. - A magyar hangrendszer nyelvjárási eltéréseinek
ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
		megfigyelése. - A magyar hangrendszer néhány nyelvtörténeti vonatkozása.
Alaktan és szótan	- A morfémák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szószerkezetek alkotásában. A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók.	- Alaktani sajátosságok: a szótő, a szóelemek szerepe és funkciója, kapcsolódási szabályaik. - A szavak szófaji rendszerbe sorolásának kritériumai, hagyományai, egy lehetséges szófaji rendszer bemutatása. - Szófajváltás, többszófajúság, átmeneti szófajok.
A mondat szintagmatikus szerkezete	- A szószerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik. - A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző).	- A vonzat.
Mondattan	- A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai. - Az egyszerű és összetett mondatok felismerése. Mondatok elemzése szerkezeti vázlattal. - A helyes mondatszerkesztés a gyakorlatban.	- Az egyszerű és összetett mondatok típusainak felismerése. - Mondatok elemzése szerkezeti vázlattal. - Rendszermondat, szövegmondat. - A szinteződés, tömbösödés a mondatban.

		- Mondatvariánsok közötti különbségek értelmezése (pl. a stílusérték szempontjából).

5. témakör: A szöveg

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
A szöveg és a kommunikáció	- A szöveg fogalma, jellemzői. - Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet. - Szövegek jellemzőinek megfigyelése.	- A szövegek jellemzőinek rendszerezése.

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
	- A címzett szerepe a szöveg megalkotottságában.	
A szöveg szóban és írásban	- A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra. - A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei. - Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány egyszerűbb műfajában. - A szövegfonetikai eszközök (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó) és az írásjelek helyes, kifejező alkalmazása.	- Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány összetettebb műfajában. - Érvelő esszék írása.

A szöveg szerkezete és jelentése	- A szöveg és a mondat viszonya. - A különféle típusú és műfajú szövegek felépítése, egységei. - Szövegméret, megjelenés. - A szövegkohézió, a témaháló és a cím. - Bekezdés, tömb, szakasz.	- A szövegértelem összetevői: a pragmatikai, a jelentésbeli és a nyelvtani szintek. - Az elsődleges és másodlagos, mögöttes jelentés. - Szövegkohézió: téma-réma, topik, fókusz, kulcsszó. - A szövegmondat. - Nyelvtani tényezők a szöveg jelentésének megteremtésében: kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, egyeztetés.
Szövegértelmezés	- A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasási típusok és stratégiák. - A téma értelmezése mindennapi, ismeretterjesztő és szépirodalmi szövegekben. - A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében.	- A téma értelmezése tudományos szövegekben. - A szöveg és a szöveget kiegészítő nem szövegszerű elemek (kép, ábra, táblázat, tipográfia) kapcsolata.
Az intertextualitás	- A szövegköziség, a vendégszöveg jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.	- A szövegek transzformációi: pl. mém.
A szövegtípusok	- Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati színterek szerint. - Digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos szövegek.	- Szövegtípusok: monologikus, dialogikus és polilogikus; beszélt, írott, elektronikus; spontán, tervezett. - Közlésmódok: elbeszélő, leíró, érvelő.
ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

	- A legjellegzetesebb közlésmódok: a beszélt nyelvi társalgási és az írott monologikus szövegek. - Nyelvhasználati színterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, publicisztikai, szépirodalmi. - A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény), rövid, alkalmi beszéd. - Az esszé műfaji jellemzői.	- Ismeretterjesztő, szépirodalmi és egyszerűbb tudományos szövegek elemzése (pl. a címzettek, a téma, a szóhasználat, a megszerkesztettség szempontjából).

6. témakör: A retorika alapjai

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
A nyilvános beszéd	- A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben. - A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig. - A tanulók életével, mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalások – a kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése. - Az állásinterjú. - A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzői.	- A retorika jelentősége és alkalmazása. A retorika mint a szónoklás tudománya. - Néhány történeti értékű és jelenkori szónoki beszéd retorikai eszközei és esztétikai hatása. - A szójáték és a retorika.

Érvelés, megvitatás, vita	- A kulturált véleménynyilvánítás és vita szabályai, gyakorlata. A befolyásolás módszerei. - Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az	- A szónok tulajdonságai, feladatai. - A cáfolat módszerei. - Az előadás szemléltetésének módjai (bemutatás,
ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
	érv és az ellenérv. - Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése. - A legfőbb érvelési hibák. - A hatásos előadásmód eszközei.	prezentáció). - A hatásos meggyőzés és véleménynyilvánítás nyelvi (mondat- és szövegfonetikai eszközök) és nem nyelvi kifejezésbeli eszközei a különféle szövegműfajokban, az audiovizuális és multimédiás közlés különböző formáiban. - A hivatalos felszólalás, hozzászólás különböző helyzetekben.

7. témakör: Stílus és jelentés

ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
Szóhasználat és stílus	- Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, a szaknyelvben és a szépirodalomban. - A jellegzetes stílusárnyalatok megismerése (*pl. neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, archaikus, bizalmas, választékos*), felismerése, hatásának elemzése. - Egyszerű stílusjelenségek felismerése, magyarázata.	- A szóhasználat nyelvtani, jelentésbeli és stiláris kötöttségei. - Stílusparódia.

	- Stílusérték (alkalmi és állandó). - Stílushatás.	
A szójelentés	- A nyelvi szintek alkalmi és állandó stílusértékének megfigyelése, felismerésük, valamint alkalmazásuk a szövegalkotásban. - A szavak jelentésének szerkezete, jelentéselemek. - Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés. - Egynyelvű szótárak használata (*pl. Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár*),	- A hangalak és jelentés viszonya, jelentésmező. - Motivált és motiválatlan szavak. - A szójelentés változásai. - A jelentés szerepe a nyelvi szerkezetek kialakításában. - A szórend jelentésváltozatainak megfigyelése, hatásértelmezés.
ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
	valamint kétnyelvű szótárak ismerete.	

Stíluseszközök	- A helyzetnek, kommunikációs célnak megfelelő stíluseszközök tudatos használata a szövegalkotásban. - A mondatstilisztikai eszközök (a verbális, a nominális stílus, a körmondat). - Hangszimbolika. Hangutánzás, hangulatfestés. - Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben. - Metaforikus jelentés. - Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmi szövegekben.	- Az alakzatok különböző típusainak ismerete. - A szókészlet stilisztikája (*pl. archaizálás, evokáció).* - Az íráskép stilisztikai hatásai. - Egyéni szóalkotások stilisztikai hatásai. - Összetett képrendszerek, képi hálózatok, jelképrendszerek.
Stílusréteg, stílusváltozat	- A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése, összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel. - A társalgási stílus ismérvei, minősége. - A tudományos és szakmai stílus sajátosságai. - A közélet színterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stiláris kötöttségei. - A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (*pl. tipográfia, képi világ*).	- Nem irodalmi és szépirodalmi szövegek stílusának összehasonlítása. - Nem irodalmi és szépirodalmi szövegek stílushatásának komplex értékelése. - A stílus és norma koronkénti változatai – néhány példa bemutatásával.

8. témakör: Digitális kommunikáció

ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

A digitális kommunikáció ismérvei	- A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv.	- Az internetes információ megbízhatósága, hitelessége: a plágium és az adatvédelem.
ISMERETKÖRÖK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai	- Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés). - Az új „szóbeliség” (chat) jelenségei és jellemzői.	
Digitális szövegtípusok	- Digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos szövegek jellemzőinek ismerete.	
Digitális szemléltetés	- Az előadás szemléltetésének módjai (bemutatás, prezentáció).	- Digitális eszközök, grafikus szerkesztők használata a retorikai szövegek alkotásában.
Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában	- Az internetes szövegek jellemzői, az írott és internetes szövegek összehasonlítása, az eltérő és azonos jegyek megfigyelése, megnevezése. - Az internetes adatkeresés, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdései. - A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, megvitatása, következtetés levonása. A pontos és etikus hivatkozás. - Az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlésmódjai (pl. honlap, blog, vlog, közösségi platformok), az új közlésmódok társadalmi hatása.	- Digitális formájú szövegek alkotása, multimédiás kiegészítések használata. - Az írott és az elektronikus tömegkommunikáció szövegtípusait elkülönítő nyelvi és nem nyelvi tényezők. - Médiaközlések elemzése (pl. hír, kommentár, tudósítás, interjú, cikk, glossza, ismeretterjesztő szöveg): tartalmi, szerkezeti és szövegformálási kritériumai, nyelvhasználati, hatásbeli sajátosságai. - A hagyományos és az új elektronikus média publicisztikai és tájékoztató műfajai.

2. IRODALOM

2.1. Szerzők, művek

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

SZERZŐK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
Ady Endre Arany János Babits Mihály Herczeg Ferenc Jókai Mór József Attila Kosztolányi Dezső Mikszáth Kálmán Petőfi Sándor Vörösmarty Mihály	- A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között *(pl. témák, műfajok, kifejezésmód, jellemző motívumok)*, a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban. - Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (*pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.*) - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	- Az életút, az életmű legjelentősebb tényei. - Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői. - A pályaszakaszokat jellemző főbb témák, kérdésfeltevések. - A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok. - Kötetek, ciklusok, témák, motívumok. - Tájékozottság a korszakban, a kortársak között (pl. Jókai és kora), - A művek hatása, fogadtatása egy-két példa alapján. - A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmikulturális hagyományban. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása. - Különféle kritikák, interpretációk.

2. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők

SZERZŐK, KORSZAKOK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
Janus Pannonius Balassi Bálint Zrínyi Miklós Mikes Kelemen Csokonai Vitéz Mihály A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése A reformáció világi irodalma A barokk irodalma Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája	- Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (*pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján*). - A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	- Az életút, az életmű legjelentősebb tényei. - Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői. - A pályaszakaszokat jellemző főbb témák, kérdésfeltevések. - A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok. - Kötetek, ciklusok, témák, motívumok. - A művek hatása, fogadtatása egy-két példa alapján. - A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmikulturális hagyományban. - Kritikák, interpretációk. - Műfaji, kifejezésmódbeli, tematikai sajátosságok a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása. - A művek fogadtatása, hatása, utóélete az irodalmikulturális hagyományban egy-egy példával.

3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

SZERZŐK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
Berzsenyi Dániel Gárdonyi Géza Illyés Gyula Juhász Gyula	- Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek,	- Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői. - A pályaszakaszokat jellemző főbb témák,
SZERZŐK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

Karinthy Frigyes Kölcsey Ferenc Krúdy Gyula Márai Sándor Móricz Zsigmond Nagy László Örkény István Pilinszky János Radnóti Miklós Szabó Lőrinc Szabó Magda Tóth Árpád Weöres Sándor A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.	világlátás alapján). - A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	kérdésfeltevések. - A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok. - Kötetek, ciklusok, témák, motívumok. - A művek hatása, fogadtatása egy-két példa alapján. - A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmikulturális hagyományban. - Kritikák, interpretációk. - Tájékozottság a korszakban, a kortársak között (pl. Berzsenyi és Kazinczy, Berzsenyi és Kölcsey), az irodalmi hagyományban (pl. az antik hagyomány Berzsenyi, Kosztolányi, Radnóti költészetében). - Műfaji, kifejezésmódbeli, tematikai sajátosságok a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása. - A művek fogadtatása, hatása, utóélete az irodalmikulturális hagyományban egy-egy példával.

4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

SZERZŐK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**

Április Lajos Dsida Jenő Gion Nándor	- Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a	- Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői.
SZERZŐK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
Kányádi Sándor Kovács Vilmos Reményik Sándor Sütő András Tamási Áron Wass Albert A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.	műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján). - A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	- A pályaszakaszokat jellemző főbb témák, kérdésfeltevések. - A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok. - Kötetek, ciklusok, témák, motívumok. - A művek hatása, fogadtatása egy-két példa alapján. - A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmikulturális hagyományban. - Kritikák, interpretációk. - Műfaji, kifejezésmódbeli, tematikai sajátosságok a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása. - A művek fogadtatása, hatása, utóélete az irodalmikulturális hagyományban egy-egy példával.

5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból

MŰVEK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.	- Legalább egy szerző néhány lírai vagy drámai, illetve epikai művének értelmezése az utolsó harminc évből. - A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése.	- Nyomtatott szöveg, digitális közlés. - Tájékozódás a kortárs irodalmi nyilvánosságban *(pl. antológiák, irodalmi ismeretterjesztés, könyvhét, online irodalmi programok, események*). - A művek hatása, fogadtatása – egy-két példa alapján. - Kritikák, interpretációk. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai,
MŰVEK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
	- A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása.

6. témakör: Művek a világirodalomból

SZERZŐK / MŰVEK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből	- Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. *műfajok, témák, motívumok, hőstípusok*). - További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század. - A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedő alkotásának bemutatása. - A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, gondolati, filozófiai vonatkozása.	- További választható korszakok: a középkor, a reneszánsz, a felvilágosodás, avantgárd és a 20. század első fele, a 20. század második fele és kortárs világirodalom. - A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének vagy alkotásának bemutatása. - Művek értelmezése a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is (*pl. műfaji sajátosságok, a téma, a kompozíció összefüggései, a lehetséges és szükséges stíluskorszakbeli, stílustörténeti vonatkozások*).

7. témakör: Színház és dráma

SZERZŐK / MŰVEK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
Szophoklész egy műve Shakespeare egy műve Molière egy műve	- A világlátás és a kifejezésmód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével. - Drámarészletek értelmezése. - Színház és dráma az adott mű korában.	- Az epikus dráma. Az abszurd dráma. - Egy 20-21. századi magyar dráma. - Az adott mű színpadi előadása mint az interpretáció eszköze (*pl. színpadi megjelenítések összehasonlítása*).

Katona József: Bánk bán Madách Imre: Az ember tragédiája Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov Örkény István egy drámája Egy 20. századi magyar dráma	- A művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.	- Memoriter szöveghű és kifejező előadása. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani, társadalmi, továbbá gondolati, filozófiai, esztétikai vonatkozása.

8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

SZERZŐK/MŰVEK/ JELENSÉGEK/MŰFAJOK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből.	- A népköltészet. - Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (*pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben*). - A gyermek- és ifjúsági irodalom. - A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei (*pl. értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték*). - Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (*pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers, sms-vers*). - Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában VAGY - Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről;	- Az olvasmányok iránti tömegszükséglet és a művészi színvonal / minőség összefüggései. - „Magas” (elit) művészet és a tömegkultúra viszonyának problémája egy korszakban. - Könyvnyomtatás, sajtó, irodalom (*pl. a folytatásos regény jelentősége és példái*). - Egy-egy jellemző nézet az irodalomolvasás szellemi, lelki motivációiról. - Az irodalom felhasználása, praktikus használata (*pl. gyógyító használata: olvasásterápia; alkalmi költészet: köszöntők, ünnepi versek*). - Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai (*pl. könyvismertetés, ajánlás, kritika*); valamint digitális formái (pl. internetes folyóiratok, könyvkínálat.
	folklór). - A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.	

2.2. Értelmezési szintek, megközelítések

Az *Értelmezési szintek, megközelítések* lehetséges szempontjai a Szerzők, művek (2.1) témaköreiben

Témák	**Vizsgaszint**

	Középszint	Emelt szint
Témák, motívumok, toposzok	- Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. - Témák, motívumok, toposzok változatainak felismerése, értelmezése *(pl. hegy, kert, sziget, út, évszakok, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás, ember és természet, mikro- és makrokozmosz, felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák; a háború élménye, Trianon, a holokauszt, a lágerek világa, a diktatúrák, az elidegenedés stb.).*	- Műveket összekötő motivikus összefüggések (pl. hasonlóságok, párhuzamosságok, nyilvánvaló utalások) felismerése, szerepének, jelentésének megfogalmazása. - Témák, motívumok, toposzok, archetípusok feltárása érvekkel, példákkal. *(Alekszandr Iszajevics Szolzsenyicin: Gulág szigetcsoport (részlet), Kertész Imre: Sorstalanság, Szilágyi Andor: Mansfeld)* - Egy-egy szépirodalmi mű motívumai továbbélésének bemutatása példákkal. - Az intertextualitás egy-egy példájának bemutatása elsősorban a posztmodern irodalmából.
Műfajok, poétika	- Műnemek és műfajok felismerése. - Alapvető versformák felismerése. - Poétikai fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében. - A kerettanterv törzsanyagában szereplő verstani ismeretek.	- Azonos műfajú alkotások poétikai szempontú összevetése, történeti változásának vizsgálata. - Műfajteremtő művek, egy-egy magyar és világirodalmi példa bemutatása. - Egy-egy műfaj, poétikai sajátosság változása hosszabbrövidebb történeti folyamatban *(pl. elégiák a magyar irodalomban; epigrammák Kazinczytól Illyésig, a meseforma változatai, az antik és a shakespeare-i tragédia; regényformák, regénytípusok; a posztmodern irodalom poétikai jellemzői)*.

Korszakok, stílustörténet	- A kifejezésmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól napjainkig.	

Irodalomtörténet	- A magyar irodalomtörténet/művelődéstörténet főbb korszakainak néhány jellemzője.	- Az irodalom, az irodalmiság történetileg változó hagyományának bemutatása néhány példával. - Azonosság és változás az irodalomban *(pl. a kifejezésmódok, a témák, a hőstípusok változásai; irányzatok, programok).*

C) VIZSGALEÍRÁS

A VIZSGA RÉSZEI

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**
240 perc	15 perc	240 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A VIZSGÁN HASZNÁLHATÓ SEGÉDESZKÖZÖK

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS

A vizsgaszervező biztosítja	nyomtatott helyesírási szótár (tantermenként négy példány); a II. feladatlaphoz tankönyvjegyzékben szereplő irodalmi szöveggyűjtemény (9-12. évf.) valamennyi vizsgázó számára	a tankönyvjegyzékben szereplő irodalmi szöveggyűjtemény (9-12. évf.) tantermenként 5-5 példány, a feladatok kidolgozásával összefüggő kötet vagy más nyomtatott ismerethordozó a tételnek megfelelő részlete (pl. internetes oldal nyomtatott változata, egynyelvű szótár, művelődéstörténeti térkép, képzőművészeti album)	nyomtatott helyesírási szótár (tantermenként négy példány)	a tankönyvjegyzékben szereplő irodalmi szöveggyűjtemény (9-12. évf.) tantermenként 5-5 példány, a feladatok kidolgozásával összefüggő kötet vagy más nyomtatott ismerethordozó a tételnek megfelelő részlete (pl. internetes oldal nyomtatott változata, egynyelvű szótár, művelődéstörténeti térkép, képzőművészeti album)

KÖZZÉ KELL TENNI

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**
Anyag	NINCS	témakör- és tételcímek	NINCS	témakör- és tételcímek
Határidő	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal
Felelős	A vizsgaanyagok elkészítéséért felelős intézmény			

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

A VIZSGA RÉSZEI

<table>
<tr><th colspan="2">Írásbeli vizsga</th><th colspan="2">Szóbeli vizsga</th></tr>
<tr><td colspan="2">240 perc</td><td colspan="2" rowspan="2">15 perc</td></tr>
<tr><td>90 perc</td><td>150 perc</td></tr>
<tr><td colspan="2">Feladatsor</td><td colspan="2">Tételkifejtés</td></tr>
<tr><td>I. feladatlap:
Szövegértési-nyelvi feladatsor és irodalmi feladatlap</td><td>II. feladatlap:
Műértelmező szövegalkotás: egy mű értelmezése vagy témakifejtő dolgozat/esszé írása</td><td>Egy magyar nyelvi tétel kifejtése</td><td>Egy irodalmi tétel kifejtése</td></tr>
<tr><td>40+20 pont</td><td>40 pont</td><td>15 pont</td><td>25 pont</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">A kifejtés nyelvi minősége: 10 pont</td></tr>
<tr><td colspan="2">100 pont</td><td colspan="2">50 pont</td></tr>
<tr><td colspan="2">Helyesírás: –8 pont
Íráskép: –2 pont</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

ÍRÁSBELI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A vizsgázó először az I. feladatlapot oldja meg, a megoldásra 90 perc áll rendelkezésére. A I. feladatlap egy szövegértési-nyelvi feladatsort és egy irodalmi feladatsort tartalmaz. Az I. feladatlapot 90 perc leteltével a felügyelő tanár összegyűjti. Az I. feladatlap megoldásához szöveggyűjtemény nem használható.

Ezután kerül sor a II. feladatlap kiosztására és megoldására. A II. feladatlap megoldására 150 perc áll rendelkezésre, ennek leteltével a felügyelő tanár összegyűjti a dolgozatokat.

Az írásbeli vizsgafeladatok I. és II. részének megoldásakor nyomtatott helyesírási szótár, a II. feladatlap megoldásakor a tankönyvjegyzékben szereplő irodalmi szöveggyűjtemény (9-12. évf.) is használható. A helyesírási szótárból vizsgatermenként négy-négy példány szükséges, amelyekről a vizsgaszervező intézmény gondoskodik, a tankönyvjegyzékben szereplő irodalmi szöveggyűjteményeket is a vizsgaszervező biztosítja valamennyi vizsgázó számára.

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP FORMAI JELLEMZŐI

Az I. feladatlap

első része egy adott szöveg értését és az ehhez kapcsolódó nyelvi feladatok megoldását várja el. Eszerint tartalmaz egy szövegértési feladatsort, melynek része néhány nyelvi feladat; második része irodalomtörténeti, -elméleti feladatsor feladatainak megoldását várja el a vizsgázótól.

Az írásbeli vizsga II. feladatlapja választási lehetőséget tartalmaz.

A) egy műértelmező szöveg alkotása, amely lehet egy adott mű vagy műrészlet adott szempontrendszerű értelmezése vagy
B) egy témakifejtő dolgozat/esszé írása irodalmi művekhez kötődően.

A két feladat közül a vizsgázó választ.

A feladatlapon jelzi a választását. Ha az elkezdett feladat helyett másikat választ, akkor az általa érvénytelennek tekintett írásművet át kell húznia. Amennyiben a vizsgázó nem jelöli, hogy melyik feladatot választotta, illetve nem húzza át azt a kidolgozását, amelyet érvénytelennek tekint, akkor a feladatlap sorrendjében első feladatra adott megoldása lesz az érvényes.

Ha dolgozatának szövege nem azonosítható egyértelműen a feladatban megadott lehetőségek egyikével sem, akkor a feladat megoldása nem értékelhető egyetlen értékelési szempont szerint sem.

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP TARTALMI JELLEMZŐI

a) Szövegértési-nyelvi feladatsor

A szövegértési feladat szövege egy, esetleg két (egymással összefüggő), 800-1000 szó terjedelmű ismeretterjesztő szöveg, publicisztikai mű vagy ezek részlete.

A szövegértést vizsgáló kérdések, feladatok az adott szöveg tematikus, szerkezeti, nyelvi, kommunikációs jellemzőinek megfelelően a következőkre irányulhatnak:

- azonosítás, értelmezés: a szövegben közvetlenül megtalálható tény, adat, megállapítás; különböző szövegbeli érvek, álláspontok; szerzői álláspont; a szöveg jelentése, jelentésrétegei;
- összefüggések: a szöveg grammatikai, (leíró nyelvtani), stilisztikai jellemzői között; a cím és a szöveg között; a szöveg egészének jelentése, jelentésrétegei között;
- a szöveg jellemzői kommunikatív, szövegműfaji, pragmatikai szempontokból; a szövegbeli utalások, hivatkozások szerepe; a szöveg és más (külső) információk kapcsolata;
- a szöveg felépítése: szövegbeli logikai, tartalmi kapcsolatok; a szöveg szerkezete, a szerkesztésmód, a felépítés által közvetített jelentés; a szöveg visszaépítése (pl. vázlat, kivonat, fürtábra, adott szempontú tömörítés stb. formájában). A feladatlap közli a konkrét feladatoknak megfelelő kritériumokra kapható részpontszámokat.

b) Irodalmi feladatlap

A vizsgázó egy irodalmi feladatlapot old meg, ami a tanulmányai alatt megszerzett irodalmi **tájékozottság**át méri. Az összesen 20 pontot érő feladatok kérdéseinek mindegyike a részletes érettségi vizsgakövetelményekre épül. A feladatok 4-6 kérdés- vagy feladatcsoport köré szerveződnek. A feladatlap (a)

- korstílusok, stílusjegyek, stílusfajták felismerését,
- műnemi, műfaji tájékozottságot,
- verstani ismereteket (felismerés szintjén),

- a kötelezőnek kijelölt memoritereket,
- műismeretet,
- az irodalmi szöveg megalkotottságának eszközeit

mérhet(i).

A vizsgázók különböző feladattípusokkal találkoznak egy feladatlapon belül (pl. táblázat kitöltése, igaz-hamis választás, sorrend kialakítása, párosítás, szövegkiegészítés, fogalmak azonosítása, memoriterek felismerése, kiegészítése). A feladatlap közli a konkrét feladatoknak megfelelő kritériumokra kapható részpontszámokat.

Műértelmező szövegalkotás

A vizsgázó két különböző szövegalkotási feladatból választ egyet. A vizsgázó által választott feladat megoldásának elvárt terjedelme 500-800 szó. A választható feladatok a következők lehetnek:

A) Egy adott mű (vagy műrészlet) problémaközpontú, értelmező bemutatása vagy
B) Témakifejtő dolgozat/esszé írása irodalmi témakörben.

Az A) feladat bázisszövege lehet lírai alkotás, szépprózai mű vagy műrészlet, drámarészlet. A művek származhatnak tematikai és műfaji kötöttség nélkül a magyar irodalom bármely korszakából, stíluskorszakából, szerzőtől. A feladat nem feltétlenül várja el a szerző ismeretét. Műrészlet esetében nem elvárás a teljes mű ismerete.

Helyesírás – a helyesírás szabályainak való megfelelés szerint; a súlyos hibák, az enyhe hibák és a központozás figyelembevételével, a javításiértékelési útmutatóban közölt egységes pontozási elv szerint.

Íráskép – a szöveg rendezettsége, olvashatósága, az olvasó szempontjának figyelembe vétele, a forma kulturáltsága szerint.

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP ÉRTÉKELÉSE

A feladatsor értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. A javítási-értékelési útmutató közli a megoldás lehetséges tartalmi elemeit és az ettől való eltérés lehetőségét. A központi javítási-értékelési útmutató tartalmazza az egyes feladatokra adható pontok megoszlását. A vizsgázó teljesítményének értékelése lehetővé teszi, hogy a vizsgázó személyes értékítélete eltérjen a feladatban tárgyalt probléma, kérdés, jelenség általánosnak tekinthető megítélésétől.

A javító tanár mindegyik feladatban jelöli a helyesírási hibákat a központi javítási-értékelési útmutatóban közölt hibatípusok szerint. A végső minősítésben értékeli az egész dolgozat helyesírását és írásképét.

AZ ÍRÁSBELI DOLGOZAT PONTSZÁMAINAK ÖSSZESÍTÉSE

Szövegértési-nyelvi feladatsor		40 pont
Irodalmi feladatlap		20 pont
Műértelmező szövegalkotás	Tartalmi minőség	30 pont
	Nyelvi minőség (Szövegszerkezet 5 pont. Nyelvi igényesség 5 pont)	10 pont
Helyesírás		–8 pont
Íráskép		–2 pont

SZÓBELI VIZSGA

A szóbeli vizsga egy magyar nyelvi és egy irodalmi tételhez megfogalmazott feladat megoldásából és a megoldás kifejtéséből áll.

A magyar nyelv és irodalom tételsor 20 magyar nyelvi és 20 irodalmi tételből áll. A magyar nyelvi és az irodalmi tételek egymástól elkülönülő tételsorokat alkotnak.

Mindkét tételsor témaköreit és tételcímeit a meghatározott időben és módon nyilvánosságra kell hozni. Az egyes tételekhez tartozó feladatok nem hozhatók nyilvánosságra, csak a vizsgán ismerhetőek meg.

A magyar nyelvi és az irodalmi tételsorban irodalomból és magyar nyelvből is legalább 3 tételt módosítani kell az előző évhez képest.

Az egyes tételekhez legalább egy-egy feladat tartozik. A vizsgázó a következő segédeszközöket használhatja a felkészüléshez és a feladatkifejtéshez: a tankönyvjegyzékben szereplő irodalmi szöveggyűjtemény (9-12. évf.), kötet vagy a feladatok kidolgozásával összefüggő más nyomtatott ismerethordozó a tételnek megfelelő részlete (pl. internetes oldal nyomtatott változata, egynyelvű szótár, művelődéstörténeti térkép, képzőművészeti album). A tételsornak megfelelő segédeszközöket a vizsgaszervező intézmény biztosítja.

A SZÓBELI TÉTELSOR TARTALMI ÉS FORMAI JELLEMZŐI

Magyar nyelvi tételsor és feladatok

A tételsor 20 tételét a magyar nyelv részletes vizsgakövetelményében foglaltak alapján kell összeállítani. A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a témakörök mindegyikéhez legalább két tétel tartozzék, a 8. témakörhöz pedig 1 tétel. További szóbeli tételek kijelöléséről a tételkészítő dönt, de egy témakörben legfeljebb 4 tétel adható.

Magyar nyelvi tételsor

Témakörök	**Tételek száma (legalább-legfeljebb)**
1. Kommunikáció	2-4
2. A magyar nyelv története	2-4
3. Ember és nyelvhasználat	2-4
4. A nyelvi rendszer	2-4

5. A szöveg	2-4
6. A retorika alapjai	2-4
7. Stílus és jelentés	2-4
8. Digitális kommunikáció	1

Magyar nyelvi feladat

A témakörnek, illetve a tételnek megfelelő feladat egy szövegből, szövegrészletből és az ahhoz kapcsolódó utasításból áll.

A szöveg, szövegrészlet lehet megállapítás, idézet, nyomtatott vagy elektronikus dokumentum (pl. űrlap, használati utasítás, újságoldal, kép, ábra, térkép, internetes oldal, egynyelvű szótár vagy annak részlete). A feladat a szövegben megjelenő nyelvi, kommunikációs jelenségre kérdez rá: a jelenség felismerésére, adott szempontú értésére, a feladat megoldására a kapcsolódó nyelvi probléma, jelenség, összefüggés, szabály vonatkozásában.

Irodalom tételsor és feladatok

A tételsor 20 tételét az irodalom részletes vizsgakövetelményében foglaltak alapján kell összeállítani. A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a témakörök mindegyikéhez a megadott számú tétel tartozzék.

Irodalom tételsor

Témakörök	**Tételek száma**
1. Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők	10
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők	1
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők	2

4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból	1
5. Művek a kortárs magyar irodalomból	1
6. Művek a világirodalomból	2
7. Színház és dráma	2 (Egy tétel a magyar irodalomból, egy tétel a világirodalomból)
8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom	1

Irodalom feladat

A témakörnek, illetve a tételnek megfelelő feladat közli a kifejtendő vizsgafeladatot, annak kiemelt szempontját. Megjelöli a vizsgakérdésnek, illetve a kitűzött szempontnak megfelelő konkrét szerzőt, művet, műrészletet (vagy szerzőket, műveket és részleteket). A kiemelt szempont lehet műfaji, tematikus, stíluskorszakbeli, poétikai, esztétikai, etikai, világértelmezési kérdés. A kiemelt szempontok lehetőséget adnak arra, hogy a tételek között szerepeljenek olyanok, amelyek különböző korok és szerzők műveit kapcsolják össze tematikus, motivikus, műfaji, archetipikus, stiláris, poétikai jegyek alapján (az Értelmezési szintek, megközelítések szempontjai szerint). Ugyanaz a mű egyazon tételsor két különböző tételében nem szerepelhet. Ha a feladat lehetővé teszi, a vizsgázó választhat a megjelölt szerzők vagy művek közül.

A feladat tartalmazhat egy felvezető nyomtatott vagy elektronikus dokumentumot (pl. szépirodalmi idézetet, értekező próza, esszé rövid részletét, illusztrációt, képzőművészeti alkotást, színpadképet, filmképet, ábrát, térképet). Ebben az esetben a feladatnak kapcsolódnia kell a dokumentum szövegéhez vagy részletéhez.

A SZÓBELI VIZSGARÉSZ ÉRTÉKELÉSE

A szóbeli vizsgateljesítmény maximális pontértéke 50 pont. Ezen belül az irodalom felelet tartalmi minőségéért 25 pont, a magyar nyelv felelet tartalmi minőségéért 15 pont, a két felelet nyelvi minőségéért együtt 10 pont adható.

A vizsgateljesítmény értékelése az alábbi értékelési kritériumok és pontszámok alkalmazásával történik. A ponthatárokon belül az értékelés kritériumainak való megfelelés mértéke dönt.

ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK ÉS PONTSZÁMOK

Tartalmi minőség – irodalomból összesen 25 pont, magyar nyelvből összesen 15 pont a következő kritériumok mérlegelésével:	Irodalmi, nyelvi, kulturális tájékozottság
	Tárgyi tudás
	Szövegismeret, szövegértés
	Feladatmegoldó képesség
	Gondolatgazdagság
	Önálló vélemény
	A feladat kifejtettsége
Nyelvi minőség – a két feleletre összesen 10 pont a következő kritériumok mérlegelésével:	Rendszerezés, lényegkiemelés
	Logikus gondolatmenet
	Világos, tagolt szöveg- és mondatszerkesztés
	Megfelelő szókincs, szóhasználat
	Érthető előadásmód

A SZÓBELI VIZSGARÉSZ PONTSZÁMAINAK ÖSSZESÍTÉSE

Tartalmi minőség – irodalom	25 pont
Tartalmi minőség – magyar nyelv	15 pont
A kifejtés nyelvi minősége	10 pont

A közzététel időpontja: 2021. július 16.

Az alkalmazás kezdő dátuma: 2022. január 1.

MATEMATIKA

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

Az érettségi követelményei két szinten kerülnek meghatározásra:

- *középszinten* a mai társadalomban tájékozódni és alkotni tudó ember matematikai ismereteit kell megkövetelni, ami elsősorban a matematikai fogalmak, tételek gyakorlati helyzetekben való ismeretét és alkalmazását jelenti;
- az *emelt szint* tartalmazza a középszint követelményeit, de az azonos módon megfogalmazott követelmények körében az emelt szinten nehezebb, több ötletet igénylő feladatok szerepelnek. Ezen túlmenően az emelt szint követelményei között speciális anyagrészek is találhatók, mivel emelt szinten elsősorban a felsőoktatásban matematikát használó, illetve tanuló hallgatók felkészítése történik.

A) KOMPETENCIÁK

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

- A vizsgázó legyen képes adott szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, szükség esetén matematikai modellt alkotni, a modell alapján számításokat végezni, és a kapott eredményeket értelmezni.
- Legyen képes kijelentéseket szabatosan megfogalmazni, azokat összekapcsolni, kijelentések igazságtartalmát megállapítani.
- Lássa az eltéréseket, illetve a kapcsolatokat a matematikai és a mindennapi nyelv között.
- A matematika minden területén és más tantárgyakban is tudja alkalmazni a halmaz fogalmát, illetve a halmazműveleteket. Legyen jártas alapvető kombinatorikus gondolatmenetek alkalmazásában, és legyen képes ennek segítségével gyakorlati sorbarendezési és kiválasztási feladatok megoldására.

- Ismerje a gráfok jelentőségét, sokoldalú felhasználhatóságuk néhány területét, és legyen képes további felhasználási lehetőségek felismerésére a gyakorlati életben és más tudományágakban.
- Az *emelt szinten* érettségiző vizsgázó ismerje a halmazelmélet alapvető szerepét a mai matematika felépítésében.

Számelmélet, algebra

- A vizsgázó legyen képes betűs kifejezések értelmezésére, ismerje fel használatuk szükségességét, tudja azokat kezelni, lássa, hogy mi van a „betűk mögött”.
- Ismerje az egyenlet és az egyenlőtlenség fogalmát, megoldási módszereit (pl. algebrai, grafikus, közelítő).
- Legyen képes egy adott probléma megoldására felírni egyenleteket, egyenletrendszereket, egyenlőtlenségeket, egyenlőtlenségrendszereket.
- Tudja az eredményeket előre megbecsülni, állapítsa meg, hogy a kapott eredmény reális-e.
- Az *emelt szinten* érettségiző vizsgázónak legyen jártassága az összetettebb algebrai átalakításokat igénylő feladatok megoldásában is.

Függvények, az analízis elemei

- A vizsgázó legyen képes a körülötte levő világ egyszerűbb összefüggéseinek függvényszerű megjelenítésére, ezek elemzéséből tudjon következtetni valóságos jelenségek várható lefolyására.
- Legyen képes a változó mennyiségek közötti kapcsolat felismerésére, a függés értelmezésére. Értse, hogy a függvény matematikai fogalom, két halmaz elemeinek egymáshoz rendelése. Ismerje fel a hozzárendelés formáját, tudja elemezni a halmazok közötti kapcsolatokat.
- Lássa, hogy a sorozat diszkrét folyamatok megjelenítésére alkalmas matematikai eszköz, a pozitív egész számok halmazán értelmezett függvény. Ismerje a számtani és mértani sorozatot.
- Az *emelt szinten* érettségiző vizsgázó ismerje az analízis néhány alapelemét, amelyekre más szaktudományokban is (pl. fizika) szüksége lehet. Ezek segítségével tudjon függvényvizsgálatokat végezni, szélsőértéket, görbe alatti területet számolni.

Geometria, koordinátageometria, trigonometria

- A vizsgázó tudjon síkban, illetve térben tájékozódni, térbeli viszonyokat elképzelni, tudja a háromdimenziós valóságot - alkalmas síkmetszetekkel - két dimenzióban vizsgálni.
- Vegye észre a szimmetriákat és az arányokat, tudja ezek egyszerűsítő hatásait problémák megfogalmazásában, bizonyításokban, számításokban kihasználni.
- Tudjon a feladatok megoldásához megfelelő ábrát készíteni.
- Tudjon hosszúságot, területet, felszínt, térfogatot mérni és számolni, legyen tisztában a mérési pontosság fogalmával.
- Ismerje a geometria szerepét a műszaki életben és bizonyos képzőművészeti alkotásokban.
- Az *emelt szinten* érettségiző vizsgázó tudja szabatosan megfogalmazni a geometriai bizonyítások gondolatmenetét.

Valószínűség-számítás, statisztika

- A vizsgázó értse a statisztikai kijelentések és gondolatmenetek sajátos természetét.
- Ismerje a statisztikai állítások igazolására felhasználható adatok gyűjtésének lehetséges formáit, és legyen jártas a kapott adatok áttekinthető szemléltetésében, különböző statisztikai mutatókkal való jellemzésében.
- Az *emelt szinten* érettségiző vizsgázó tudjon egyszerűbb véletlenszerű jelenségeket modellezni és a valószínűségi modellben számításokat végezni.
- Az *emelt szinten* érettségiző vizsgázó ismerje a véletlen szerepét egyszerű statisztikai mintavételi eljárásokban.

B) VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

Az emelt szintű vizsga tartalmi követelményeibe beletartoznak a középszintű vizsga tartalmi követelményei.

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1 Halmazok 1.1.1 Halmazműveletek	Ismerje és használja a halmazok megadásának különböző módjait, a halmaz elemének fogalmát. Definiálja és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő fogalmakat: halmazok egyenlősége, részhalmaz, üres halmaz, véges és végtelen halmaz, komplementer halmaz. Ismerje és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő műveleteket: unió, metszet, különbség. Tudjon koordináta-rendszerben ábrázolni egyszerűbb ponthalmazokat.	Ismerje és alkalmazza a de Morgan azonosságokat.
1.1.2 Számosság, részhalmazok	Tudja meghatározni véges halmazok elemeinek a számát. Tudja alkalmazni a logikai szita elvét két-három halmaz esetében.	Ismerjen példát véges, megszámlálhatóan végtelen és nem megszámlálhatóan végtelen halmazra. Ismerje a megszámlálhatóan végtelen halmaz definícióját. Bizonyítsa egyszerűbb esetekben, hogy egy halmaz számossága megszámlálhatóan végtelen.
1.2 Matematikai logika	Tudjon egyszerű matematikai szövegeket értelmezni. Értse és egyszerű feladatokban alkalmazza a tagadás műveletet. Ismerje az „és”, a „megengedő vagy” és a „kizáró vagy” logikai jelentését, tudja használni és összekapcsolni azokat a halmazműveletekkel. Tudja a „ha…akkor…” és az „akkor és csak akkor”	
TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában	típusú állítások igazságértékét megállapítani. Használja helyesen a „minden” és a „van olyan” kifejezéseket. Tudjon definíciókat, tételeket pontosan megfogalmazni, valamint egyszerű állításokat, tételeket bizonyítani. Képes legyen egy egyszerű állításról eldönteni, hogy igaz vagy hamis. Tudja megfogalmazni egy állítás megfordítását.	Ismerje az alábbi bizonyítási típusokat és tudjon példát mondani alkalmazásukra: direkt és indirekt bizonyítás, skatulyaelv, teljes indukció. Használja és alkalmazza feladatokban helyesen a szükséges, az elégséges, és a szükséges és elégséges feltétel fogalmát. Tudja megfogalmazni konkrét esetekben tételek megfordítását.
1.3 Kombinatorika	Tudjon egyszerű sorbarendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani. Tudja a kedvező esetek számát meghatározni a komplementer esetek segítségével is. Tudja kiszámolni a binomiális együtthatókat.	Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza a permutációk (ismétlés nélkül és ismétléssel), variációk (ismétlés nélkül és ismétléssel), kombinációk (ismétlés nélkül) kiszámítására vonatkozó képleteket. Ismerje és alkalmazza a binomiális tételt. Ismerje a Pascal-háromszöget és alapvető tulajdonságait.
1.4 Gráfok	Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: pont, él, fokszám. Ismerje és alkalmazza gyakorlati feladatokban a gráf pontjainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggést.	Definiálja és alkalmazza a következő fogalmakat: többszörös él, hurokél, séta, körséta, út, kör, összefüggő gráf, egyszerű gráf, teljes gráf, fa, komplementer gráf, izomorf gráfok. Ismerje az *n* pontú teljes gráf éleinek a számát. Ismerje a fa pontjai és élei száma közötti összefüggést. Bizonyítsa, hogy bármely (legalább kétpontú) egyszerű gráfban létezik két azonos fokszámú pont.

2. Számelmélet, algebra

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
2.1 Alapműveletek	Tudjon alapműveleteket biztonságosan elvégezni (zsebszámológéppel is). Ismerje és használja feladatokban az alapműveletek műveleti azonosságait (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás).	
2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek	Ismerje, tudja definiálni és alkalmazni az oszthatóság alapvető fogalmait (osztó, többszörös, prímszám, összetett szám). Tudjon természetes számokat prímtényezőkre bontani, tudja adott számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét kiszámítani; tudja mindezeket egyszerű szöveges (gyakorlati) feladatok megoldásában alkalmazni. Definiálja és alkalmazza feladatokban a relatív prím számpár fogalmát.	Tudja megfogalmazni a számelmélet alaptételét. Bizonyítsa, hogy végtelen sok prímszám van.
2.2.1 Oszthatóság	Ismerje a 10 hatványaira, illetve a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 számokra vonatkozó oszthatósági szabályokat, tudjon egyszerű oszthatósági feladatokat megoldani.	Tudjon összetett oszthatósági feladatokat megoldani. Tudja meghatározni természetes számok pozitív osztóinak számát.
2.2.2 Számrendszerek	Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből n alapú ($n \leq 9$) számrendszerbe és viszont. Ismerje a helyiértékes írásmódot.	Tudjon n alapú ($n \leq 9$) számrendszerben felírt számokat összeadni és kivonni.

2.3 Racionális és irracionális számok	Tudja definiálni a racionális és irracionális számokat, és ismerje ezek kapcsolatát a tizedestörtekkel.	Adott n ($n \in \mathbb{N}$) esetén tudja eldönteni, hogy $\sqrt{n}$ irracionális szám-e. Bizonyítsa, hogy $\sqrt{2}$ irracionális szám. Tudja meghatározni tizedestört alakban megadott racionális szám közönséges tört alakját.
2.4 Valós számok	Ismerje a valós számkör felépítését ($\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{Q}^*, \mathbb{R}$), valamint a valós számok és a számegyenes kapcsolatát. Tudjon ábrázolni számokat a számegyenesen.	Tudja, hogy mit értünk adott műveletekre zárt számhalmazokon.

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
	Ismerje és használja a nyílt és zárt intervallum fogalmát és jelölését. Ismerje az abszolútérték definícióját. Ismerje adott szám normálalakjának felírási módját, tudjon számolni a normálalakkal. Tudjon adott helyiértékre vonatkozóan helyesen kerekíteni.	
2.5 Hatvány, gyök, logaritmus	Tudja értelmezni a hatványozást racionális kitevő esetén. Ismerje és használja a hatványozás azonosságait. Bizonyítsa a hatványozás azonosságait konkrét alap és pozitív egész kitevő esetén.	Ismerje a permanencia elvet. Tudja szemléletesen értelmezni az irracionális kitevőjű hatványt. Bizonyítsa a hatványozás azonosságait egész kitevő esetén.

	Ismerje és alkalmazza a négyzetgyökvonás azonosságait. Definiálja és használja az $\sqrt[n]{a}$ fogalmát. Definiálja és használja feladatok megoldásában a logaritmus fogalmát. Tudja kiszámolni tetszőleges alapú logaritmus értékét 10-es alapú logaritmus segítségével.	Bizonyítsa a négyzetgyökvonás azonosságait. Ismerje és alkalmazza a gyökvonás azonosságait. Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza a szorzat, a hányados és a hatvány logaritmusára vonatkozó azonosságokat. Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza a más alapú logaritmusra való áttérés szabályát.
2.6 Betűkifejezések 2.6.1 Nevezetes azonosságok	Tudja alkalmazni feladatokban a következő kifejezések kifejtését, illetve szorzattá alakítását: $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2. Tudjon algebrai kifejezésekkel egyszerű műveleteket végrehajtani, algebrai kifejezéseket egyszerűbb alakra hozni (összevonás, szorzás, osztás, szorzattá alakítás kiemeléssel, nevezetes azonosságok alkalmazása).	Ismerje a polinom fokszámát, fokszám szerint rendezett alakját. Tudja alkalmazni feladatokban az a^n-b^n, illetve az $a^{2n+1}+b^{2n+1}$ kifejezés szorzattá alakítását.
2.7 Arányosság	Tudja az egyenes és a fordított arányosság definícióját és grafikus ábrázolásukat.	

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
2.7.1 Százalékszámítás	Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni az arányosság fogalmát. Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni a százalék fogalmát.	

2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek	Ismerje az alaphalmaz és a megoldáshalmaz fogalmát. Alkalmazza a különböző egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, ekvivalens átalakítások, következményegyenletre vezető átalakítások, új ismeretlen bevezetése, értelmezési tartomány és értékkészlet vizsgálata. Tudja meghatározni szöveges feladatban szereplő változók értelmezési tartományát, és a feladat eredményét összevetni a feladat szövegével.	
2.8.1. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek	Alkalmazza az egyenleteket, egyenletrendszereket szöveges feladatok megoldásában.	Tudjon értelmezési tartomány, illetve értékkészletvizsgálattal, valamint szorzattá alakítással megoldható összetett feladatokat megoldani.
2.8.1.1. Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek	Tudjon elsőfokú, egyismeretlenes egyenleteket és elsőfokú, kétismeretlenes egyenletrendszereket megoldani.	Tudjon paraméteres elsőfokú egyenleteket megoldani. Tudjon elsőfokú, háromismeretlenes egyenletrendszereket megoldani.
2.8.1.2. Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek	Ismerje az egyismeretlenes másodfokú egyenlet általános alakját. Ismerje a másodfokú egyenlet diszkriminánsának fogalmát, és a diszkrimináns előjele és a (valós) megoldások száma közötti összefüggést. Ismerje és alkalmazza a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Használja a teljes négyzetté alakítás módszerét. Alkalmazza feladatokban a gyöktényezős alakot.	Igazolja a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Igazolja és alkalmazza a gyökök és együtthatók közötti összefüggéseket. Tudjon másodfokú paraméteres egyenleteket megoldani. Tudjon törtes egyenleteket megoldani. Tudjon egyszerű másodfokú egyenletrendszereket megoldani.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK

	Középszint	Emelt szint
	Tudjon másodfokú egyenletre vezető szöveges feladatokat megoldani.	
2.8.1.3. Magasabb fokú egyenletek	Tudjon egyszerű, másodfokúra visszavezethető egyenleteket megoldani.	Tudjon másodfokúra visszavezethető egyenleteket, egyenletrendszereket megoldani.
2.8.1.4. Négyzetgyökös egyenletek	Tudjon $\sqrt{x+b} = cx + d$ típusú egyenleteket megoldani.	Tudjon legfeljebb két négyzetre emeléssel megoldható egyenleteket megoldani.
2.8.2 Nem algebrai egyenletek		
2.8.2.1. Abszolútértékes egyenletek		Tudjon egyszerű abszolútértékes egyenleteket algebrai úton megoldani.
2.8.2.2. Exponenciális egyenletek	Tudjon definíciók és azonosságok közvetlen alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket megoldani. Tudjon exponenciális folyamatokkal kapcsolatos problémákat felismerni, modellezni és megoldani.	Tudjon exponenciális egyenleteket, egyenletrendszereket megoldani.
2.8.2.3. Logaritmusos egyenletek		Tudjon egyszerű logaritmusos egyenleteket megoldani.
2.8.2.4. Trigonometrikus egyenletek		Tudjon definíciók és azonosságok közvetlen alkalmazását igénylő, és másodfokúra visszavezethető trigonometrikus egyenleteket megoldani.
2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek	Tudjon egyszerű első- és másodfokú egyenlőtlenségeket megoldani.	Tudjon első és másodfokú egyenlőtlenségrendszereket megoldani. Tudjon egyszerű négyzetgyökös, abszolútértékes, törtes, exponenciális, logaritmusos és trigonometrikus egyenlőtlenségeket megoldani.

2.9 Középértékek, egyenlőtlenségek		Ismerje két pozitív szám számított középértékeit (számtani, mértani, négyzetes, harmonikus), valamint a nagyságrendi viszonyaikra vonatkozó
TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
		tételeket. Bizonyítsa, hogy $\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$, ha $a, b \in \mathbb{R}^+$. Tudjon megoldani feladatokat számtani és mértani közép közötti összefüggés alapján.

3. Függvények, az analízis elemei

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
3.1 A függvény	Ismerje a függvény matematikai fogalmát és az alapvető függvénytani fogalmakat (értelmezési tartomány, hozzárendelés, képhalmaz, helyettesítési érték, értékkészlet). Tudjon szövegesen megfogalmazott függvényt képlettel megadni. Tudjon helyettesítési értéket számítani, illetve tudja egyszerű függvények esetén $f(x) = c$ alapján az $x$et meghatározni. Ismerje a kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés fogalmát. Ismerje és alkalmazza a függvényeket gyakorlati problémák megoldásánál.	Ismerje az alapvető függvénytani fogalmak pontos definícióját. Ismerje és alkalmazza a függvények összegének, különbségének, szorzatának és hányadosának a fogalmát. Ismerje és alkalmazza a függvények megszorításának (leszűkítésének) és kiterjesztésének fogalmát. Ismerje és alkalmazza az inverzfüggvény fogalmát. Ismerje az összetett függvény fogalmát, képzésének módját.

	Tudjon kölcsönösen egyértelmű hozzárendelést megfordítani, és a megfordított hozzárendelést ábrázolni.	
3.2 Egyváltozós valós függvények	Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket: $x \mapsto ax + b$, $x \mapsto x^2$, $x \mapsto \sqrt{x}$ $x \mapsto ax^2 + bx + c$, ,	Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket: $x \mapsto x^n$ $(n \in \mathbb{N}^+)$, $x \mapsto \frac{a}{x}$ $x \mapsto \lvert x \rvert$, , $x \mapsto \sin x$,

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
	$x \mapsto a^x$ $x \mapsto \frac{1}{x}$, .	$x \mapsto \cos x$, $x \mapsto \operatorname{tg} x$, $\mapsto$ x $\log_a x$. Tudjon a felsorolt függvényekből összetett függvényeket képezni.
3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk	Tudjon értéktáblázat és képlet alapján függvényt ábrázolni, illetve adatokat leolvasni a grafikonról. Tudjon néhány lépéses transzformációt igénylő függvényeket függvénytranszformációk segítségével ábrázolni: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $\lvert f(x) \rvert$.	Tudja ábrázolni az alapvető függvények (3.2) transzformáltjainak grafikonját ($c \cdot f(x + b) + d$, illetve $c \cdot f(ax) + d$).

3.2.2 A függvények jellemzése	Tudjon egyszerű függvényeket jellemezni grafikon alapján értékkészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték szempontjából.	Tudja jellemezni a függvényeket periodicitás, paritás, korlátosság szempontjából. Tudja meghatározni a függvények tulajdonságait az alapfüggvények ismeretében, transzformációk segítségével. Ismerje és alkalmazza a konvexitás és konkavitás fogalmát. Tudjon másodfokú függvényre vezető szélsőértékfeladatokat megoldani.
3.3 Sorozatok	Ismerje a számsorozat fogalmát és használja a különböző megadási módjait (utasítás, képlet, rekurzív definíció).	Tudjon sorozatot jellemezni (korlátosság, monotonitás). Ismerje a konvergencia szemléletes fogalmát, valamint ismerje és alkalmazza egyszerű sorozatokban a konvergens sorozat definícióját. Alkalmazza egyszerű sorozatokban a konvergens sorozatok összegének, különbségének, szorzatának és hányadosának határértékére vonatkozó tételeket.
3.3.1 Számtani és mértani sorozatok	Ismerje a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket. Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat	Vezesse le a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
	összegképletét. Tudjon olyan feladatokat megoldani a számtani és mértani sorozatok témaköréből, ahol a számtani, illetve mértani sorozat fogalmát és az a_n-re, illetve az S_n-re vonatkozó összefüggéseket kell használni.	

3.3.2 Végtelen mértani sor		Ismerje és alkalmazza egyszerű feladatokban a végtelen mértani sor fogalmát, összegét.
3.3.3 Kamatos kamat, járadékszámítás	Tudja a kamatos kamat számítására vonatkozó képletet használni, s abból bármelyik ismeretlen adatot kiszámolni. Tudjon gyűjtőjáradékot és törlesztőrészletet számolni. Tudjon megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatokat megoldani.	
3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei		
3.4.1 Határérték, folytonosság		Ismerje a végesben vett véges, a végtelenben vett véges és a tágabb értelemben vett határérték szemléletes fogalmát. Ismerje a folytonosság szemléletes fogalmát.
3.4.2 Differenciálszámítás		Tudja a differencia- és differenciálhányados definícióját. Alkalmazza az összeg-, a különbség-, a konstansszoros, a szorzat- és a hányadosfüggvény deriválási szabályait. Alkalmazza egyszerű esetekben az összetett függvény deriválási szabályát. Tudja bizonyítani, hogy $(x^n)' = nx^{n-1}$ ($n \in \mathbb{N}$ esetén). Ismerje a trigonometrikus függvények deriváltját.
TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

3.4.3 Integrálszámítás		Alkalmazza a differenciálszámítást érintő egyenletének felírására, szélsőérték-feladatok megoldására és polinomfüggvények vizsgálatára (monotonitás, szélsőérték, konvexitás). Ismerje folytonos függvényekre a határozott integrál szemléletes fogalmát és tulajdonságait. Ismerje a kétoldali közelítés módszerét, az integrálfüggvény fogalmát, a primitív függvény fogalmát, valamint a Newton-Leibniz-tételt. Tudja polinomfüggvények, illetve a szinusz- és koszinuszfüggvény grafikonja alatti területet kiszámolni.

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1 Elemi geometria	Ismerje és használja megfelelően az alapfogalom, axióma, definiált fogalom, bizonyított tétel fogalmát.	
4.1.1 Térelemek	Ismerje a térelemeket és a szög fogalmát. Ismerje a szögek nagyság szerinti osztályozását és a nevezetes szögpárokat. Tudja a térelemek távolságára és szögére (pont és egyenes, pont és sík, párhuzamos egyenesek, párhuzamos síkok távolsága; két egyenes, egyenes és sík, két sík hajlásszöge) vonatkozó meghatározásokat.	Tudja kitérő egyenesek távolságát és hajlásszögét meghatározni.

4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált	Ismerje a kör, gömb, szakaszfelező merőleges, szögfelező fogalmát. Használja a fogalmakat feladatmegoldásokban.	Ismerje a parabola fogalmát.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
ponthalmazok		
4.2 Geometriai transzformációk 4.2.1 Egybevágósági transzformációk	Ismerje a síkbeli egybevágósági transzformációk (eltolás, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás) leírását, tulajdonságaikat, és alkalmazza ezeket feladatokban. Tudjon végrehajtani transzformációkat konkrét esetekben. Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek egybevágósági alapeseteit. Ismerje fel és használja feladatokban a különböző alakzatok szimmetriáit.	Ismerje a geometriai transzformációk és a függvények kapcsolatát. Tudja pontosan megfogalmazni az egybevágósági transzformációk definícióit, a síkidomok egybevágóságának fogalmát, valamint a sokszögek egybevágóságának feltételét. Ismerjen példákat a térbeli egybevágósági transzformációkra.

4.2.2 Hasonlósági transzformációk	Ismerje a középpontos hasonlósági transzformáció leírását, tulajdonságait. Alkalmazza a középpontos nagyítást, kicsinyítést egyszerű, gyakorlati feladatokban. Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek hasonlósági alapeseteit. Ismerje fel a hasonló alakzatokat, tudja felírni a hasonlóság arányát. Ismerje és alkalmazza feladatokban a hasonló síkidomok területének arányáról és a hasonló testek felszínének és térfogatának arányáról szóló tételeket.	Ismerje a középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció definícióját. Ismerje és alkalmazza a párhuzamos szelők tételét, a tétel megfordítását és a párhuzamos szelőszakaszok tételét. Bizonyítsa és alkalmazza a belső szögfelező tételt.
4.2.3 Egyéb transzformációk		Ismerje és alkalmazza feladatokban a merőleges vetítést.
4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok 4.3.1 Síkbeli alakzatok	Ismerje a síkidomok, testek csoportosítását különböző szempontok szerint.	

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

4.3.1.1 Háromszögek	Tudja csoportosítani a háromszögeket oldalak és szögek szerint. Ismerje és alkalmazza az alapvető összefüggéseket háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között (háromszög-egyenlőtlenség, belső, illetve külső szögek összege, nagyobb oldallal szemben nagyobb szög van). Ismerje és alkalmazza speciális háromszögek tulajdonságait. Ismerje és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó definíciókat, tételeket (oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, magasságpont, súlyvonal, súlypont, középvonal, körülírt, illetve beírt kör). Bizonyítsa az oldalfelező merőlegesek metszéspontjára illetve a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tételt. Ismerje és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a Pitagorasz-tételt.	Bizonyítsa a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó tételeket. Bizonyítsa a Pitagorasz-tétel megfordítását. Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza a magasság- és a befogótételt.
4.3.1.2 Négyszögek	Ismerje a speciális négyszögek fajtáit (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) és tulajdonságaikat, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Ismerje a konvex négyszög belső és külső szögeinek összegére vonatkozó tételeket, alkalmazza ezeket egyszerű feladatokban.	Bizonyítsa a húrnégyszögek és az érintőnégyszögek tételét, ismerje a tételek megfordítását. Ismereteit alkalmazza feladatok megoldásában.

4.3.1.3 Sokszögek	Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételeket. Ismerje a szabályos sokszögek definícióját.	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
4.3.1.4 Kör	Ismerje a kör részeit, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Tudja és használja, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak. Tudjon szöget mérni fokban. Tudja és alkalmazza feladatokban, hogy a középponti szög arányos a körívvel és a hozzá tartozó körcikk területével. Ismerje és alkalmazza feladatokban a Thalész-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a Thalész-tételt.	Bizonyítsa, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, valamint hogy a külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak. Tudjon szöget mérni radiánban. Bizonyítsa és alkalmazza feladatokban a kerületi és középponti szögek tételét és a kerületi szögek tételét. Ismerje és használja a látókör fogalmát. Bizonyítsa a Thalész-tétel megfordítását.
4.3.2 Térbeli alakzatok	Ismerje a következő testeket és azok részeit, alkotóelemeit: hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp. Ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban.	

4.4 Vektorok síkban és térben	Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket: - vektor fogalma, abszolútértéke, - nullvektor, ellentett vektor, - vektorok összege, különbsége, vektor skalárszorosa. Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket: - vektor koordinátái, - vektorok összegének, különbségének, skalárral való szorzatának koordinátái.	Ismerje és alkalmazza a vektorműveletekre vonatkozó műveleti azonosságokat. Ismerje és alkalmazza a skaláris szorzat definícióját, tulajdonságait. Tudja koordinátáikkal adott vektorok hajlásszögét meghatározni. Ismerje az egyértelmű vektorfelbontás tételét. Ismerje és alkalmazza feladatokban a vektor 90°-os elforgatottjának koordinátáit, valamint a skalárszorzat kiszámítását vektorok koordinátáiból. Ismerje és bizonyítsa a skalárszorzat koordinátákból való kiszámítására vonatkozó tételt.

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
4.5 Trigonometria	Tudja hegyesszögek szögfüggvényeit derékszögű háromszög oldalarányaival definiálni, ismereteit alkalmazza feladatokban. Tudja származtatni tompaszögek szögfüggvényeit a kiegészítő szögek szögfüggvényeiből. Tudja és alkalmazza a szögfüggvényekre vonatkozó alapvető összefüggéseket: pótszögek, kiegészítő szögek, $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$, $\operatorname{tg}\alpha = \frac{\sin\alpha}{\cos\alpha}$. Ismerje és alkalmazza a nevezetes szögek (30°, 45°, 60°) szögfüggvényeit. Szögfüggvény értékének ismeretében tudja a szöget meghatározni számológép segítségével.	Ismerje a szögfüggvények általános definícióját, és alkalmazza forgásszögekre a középszinten szereplő összefüggéseket. Függvénytáblázat segítségével tudja alkalmazni $\sin(\alpha+\beta)$ $(\alpha+\beta)$ $\operatorname{tg}(\alpha+\beta)$ egyszerű feladatokban 2α $\operatorname{tg}2\alpha$ az addíciós összefüggéseket (, cos , , $\sin 2\alpha$, cos ,).

	Ismerje és alkalmazza feladatokban a szinusz- és a koszinusztételt. Bizonyítsa a szinusztételt.	Bizonyítsa a koszinusztételt.
4.6 Koordinátageometria 4.6.1 Pontok, vektorok 4.6.2 Egyenes	Tudja $\overrightarrow{AB}$ vektor koordinátáit, abszolútértékét kiszámítani Tudja kiszámítani két pont távolságát. Tudja kiszámítani szakasz felezőpontjának koordinátáit, és alkalmazza ezt feladatokban. Tudja felírni egyenesek egyenletét $y = mx + b$, illetve $x = c$ alakban. Tudja kiszámítani egyenesek metszéspontjának koordinátáit. Ismerje meredekséggel megadott egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordinátageometriai feltételeit. Tudjon megoldani egyszerű geometriai feladatokat	Igazolja a szakasz felezőpontja és harmadoló pontjai koordinátáinak kiszámítására vonatkozó összefüggéseket. Igazolja és alkalmazza a háromszög súlypontjának koordinátáira vonatkozó összefüggést. Tudja többféle alakban felírni és levezetni az egyenes egyenletét a síkban különböző kiindulási adatokból. Ismerje egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordinátageometriai feltételeit. Tudja síkbeli egyenesek hajlásszögét meghatározni.
TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
	koordinátageometriai eszközökkel.	

4.6.3 Kör	Tudja felírni adott középpontú és sugarú kör egyenletét.	Tudja levezetni a kör egyenletét. Ismerje a kör és a kétismeretlenes másodfokú egyenlet kapcsolatát. Tudja meghatározni kétismeretlenes másodfokú egyenletből a kör középpontját és sugarát. Tudja meghatározni kör és egyenes metszéspontját. Tudja felírni a kör adott pontjában húzott érintő egyenletét. Tudja meghatározni két kör kölcsönös helyzetét, metszéspontjait.
4.6.4 Parabola		Tudja levezetni a parabola $x^2 = 2py$ alakú egyenletét. Tudjon feladatokat megoldani az *y* tengellyel párhuzamos tengelyű parabolákkal.
4.7 Kerület, terület	Ismerje a kerület és a terület szemléletes fogalmát. Tudja $t = \frac{a \cdot m}{2} = \frac{ab \cdot \sin\gamma}{2}$ kiszámítani a háromszög területét különböző adatokból: Tudja kiszámítani nevezetes négyszögek, szabályos sokszögek, továbbá kör, körcikk, körszelet és körgyűrű kerületét és területét.	Bizonyítsa a háromszög területének kiszámítására használt képleteket, továbbá ismerje és alkalmazza az alábbi összefüggéseket: $t = sr$ (bizonyítással), $t = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$. Bizonyítsa nevezetes négyszögek és szabályos sokszögek területképleteit.
4.8 Felszín, térfogat	Ismerje a felszín és a térfogat szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb, csonkagúla és csonkakúp felszínét és térfogatát egyszerű esetekben.	Bizonyítsa a csonkagúla és a csonkakúp térfogatképletét.

5. Valószínűség-számítás, statisztika

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
5.1 Leíró statisztika 5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai	Tudjon adott adathalmazt szemléltetni. Tudjon adathalmazt táblázatba rendezni és táblázattal megadott adatokat feldolgozni. Értse a véletlenszerű mintavétel fogalmát. Tudjon kördiagramot, oszlopdiagramot és sodrófa (box-plot) diagramot készíteni. Tudjon választani megfelelő diagramtípust egy adathalmaz ábrázolásához, és tudjon a választása mellett érvelni. Tudjon adott diagramról információt kiolvasni. Tudjon grafikus manipulációkat felismerni és javítani diagramok esetén. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: osztályba sorolás, gyakorisági diagram, relatív gyakoriság.	Tudjon adathalmazokat összehasonlítani sodrófadiagramok alapján.

5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók	Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: átlag, kvartilisek, medián, módusz, terjedelem, szórás. Tudja kiszámítani ismert átlagú adathalmazok egyesítésének átlagát. Tudja a szórást kiszámolni adott adathalmaz esetén a definíció alkalmazásával vagy számológéppel. Tudjon adathalmazokat összehasonlítani a tanult statisztikai mutatók segítségével.	Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: súlyozott számtani közép, átlagos abszolút eltérés. Tudjon választani az adathalmazt jól jellemző középértéket, és tudjon a választása mellett érvelni. Tudjon statisztikai adatokat értelmezni, értékelni, azokból tudjon statisztikai következtetéseket levonni.
TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
5.2 A valószínűségszámítás elemei	Ismerje és alkalmazza konkrét példák esetén a következő fogalmakat: esemény, eseménytér, elemi esemény, események összege és szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események. Ismerje és alkalmazza a klasszikus (Laplace)modellt. Tudja meghatározni esemény komplementerének a valószínűségét. Ismerje a szemléletes kapcsolatot a relatív gyakoriság és a valószínűség között. Ismerje és alkalmazza a geometriai valószínűség modelljét. Tudjon valószínűséget számítani visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén. Ismerje és alkalmazza a várható érték fogalmát.	Definiálja és alkalmazza a középszinten felsorolt fogalmakat. Definiálja és alkalmazza a feltételes valószínűség fogalmát. Tudja értelmezni a binomiális eloszlást (visszatevéses modell) és a hipergeometriai eloszlást (visszatevés nélküli modell). Tudjon ezek alkalmazásával konkrét valószínűségeket kiszámítani.

C) VIZSGALEÍRÁS

A VIZSGA RÉSZEI

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**
180 perc	15 perc	240 perc	20 perc
100 pont	50 pont	115 pont	35 pont

A VIZSGÁN HASZNÁLHATÓ SEGÉDESZKÖZÖK

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**
A vizsgázó biztosítja	függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő	függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő	függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő
A vizsgaszervező intézmény biztosítja	NINCS	NINCS	NINCS	a tételsorban szereplő feladatokhoz kapcsolódó összefüggéseket tartalmazó képlettár

KÖZZÉ KELL TENNI

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**
Anyag	NINCS	NINCS	NINCS	tételcímek, képlettár
Határidő	NINCS	NINCS	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal
Felelős	A vizsgaanyagok elkészítéséért felelős intézmény			

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

A VIZSGA RÉSZEI

Írásbeli vizsga		**Szóbeli vizsga**
180 perc		15 perc
45 perc	135 perc	
Feladatsor		Definíció, illetve tétel kimondása Definíció közvetlen alkalmazása Feladatmegoldás
I. rész	II. rész	
30 pont	70 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A vizsgázó az I. (45 perc) és a II. (135 perc) feladatlapon belül a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja. A vizsgázó először az I. feladatlapot oldja meg. A vizsgadolgozatokat a 45 perc leteltével a felügyelő tanár összegyűjti. Ezután kerülhet sor a II. feladatlap kiosztására és megoldására.

Vizsgázónként megengedett segédeszközök: függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő, melyekről a vizsgázó gondoskodik. Ezeket az eszközöket a vizsgázók a vizsga során egymás között nem cserélhetik.

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP FORMAI JELLEMZŐI

A feladatsor két, jól elkülönülő feladatlapból áll.

Az I. feladatlap 10-12 feladatot tartalmaz, amely az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét hivatott ellenőrizni. Ebben a feladatlapban előfordulhat néhány igaz-hamis állítást tartalmazó vagy egyszerű feleletválasztós feladat is, de a feladatok többsége nyílt végű. Az első feladatlap megoldására 45 perc áll rendelkezésre, vagyis ezen idő eltelte után e feladatok megoldására nincs tovább mód.

A II. feladatlap megoldási időtartama 135 perc. Ez további két részre oszlik, melynek megoldása folyamatos, az adott időn belül nem korlátozott.

A II. A rész három, egyenként 9-14 pontos feladatot tartalmaz. A feladatok több részkérdésből állnak.

A II. B rész három, egyenként 17 pontos feladatot tartalmaz, amelyből a vizsgázó választása szerint kettőt kell megoldani, és csak ez a kettő értékelhető. A feladatok a középszintű követelmények keretein belül összetett feladatok, általában több témakört is érintenek és több részkérdésből állnak.

A II. feladatlap megoldására fordított időt a vizsgázó szabadon használhatja fel.

Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői

IRÁNYADÓ TARTALMI ARÁNYOK

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok	20%
Számelmélet, algebra	25%
Függvények, az analízis elemei	15%
Geometria, koordinátageometria, trigonometria	25%
Valószínűség-számítás, statisztika	15%

A FELADATLAP FELÉPÍTÉSE

Ezek az arányok természetesen csak hozzávetőlegesek lehetnek, hiszen a feladatok egy jelentős része több témakörbe is besorolható, összetett ismeretkörre épül, továbbá a feladatsor választható feladatokat tartalmazó részei miatt az egyes vizsgázók számára – a választásaiktól függően – az arányok eltolódhatnak. Az első témakörbe tartozik a feladatoknak minden olyan részeleme, amely a szöveg matematikai nyelvre való lefordítását, matematikai modell megalkotását igényli. A feladatsor feladatainak 30-50%-a szöveges, a hétköznapi élethelyzetekhez kapcsolódó, esetenként egyszerű modellalkotást igénylő feladat.

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP ÉRTÉKELÉSE

Az írásbeli vizsgadolgozatokat a szaktanár javítja és értékeli. Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. A javítási-értékelési útmutató tartalmazza a feladatok részletes megoldását, esetenként több változatot is, valamint az egyes megoldási lépésekre adható részpontszámokat.

A középszintű feladatlap II. B részében kitűzött 3 feladat közül csak 2 feladat megoldása értékelhető. A vizsgázónak az erre a célra szolgáló négyzetben meg kell jelölnie annak a feladatnak a sorszámát, melynek értékelése nem fog beszámítani az összpontszámába. Ezt a felügyelő tanárnak a vizsgadolgozat beszedésekor ellenőriznie kell. Amennyiben ez nem történt meg, és a választás ténye a dolgozatból sem derül ki egyértelműen, akkor a nem értékelendő feladat automatikusan a kitűzött sorrend szerinti utolsó feladat lesz.

Szóbeli vizsga

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A szóbeli tételek nem hozhatók nyilvánosságra.

A szóbeli vizsgára kétszer annyi tételt kell készíteni, mint amennyien a szóbeli vizsgázók vannak, de a tételek száma nem lehet 10-nél kevesebb vagy 20-nál több.

Vizsgázónként megengedett segédeszközök: függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő, melyekről a vizsgázó gondoskodik. Ezeket az eszközöket a vizsgázók a vizsga során egymás között nem cserélhetik.

A SZÓBELI TÉTELEK TARTALMI JELLEMZŐI

A tétel tartalmazzon három egyszerű, az elméleti anyag elsajátítását számon kérő kérdést (definíció, tétel kimondása, tétel bizonyítása, vagy ezek közvetlen alkalmazását megkívánó egyszerű feladat), valamint 3 feladatot. A tétel egyes elemeiben jelenjen meg mind az öt nagyobb témakör.

A szóbeli vizsgarész értékelése Az értékelés szempontjai:

- Az elméleti kérdések összesen: 15 pont A három feladat összesen: 30 pont
- Önálló teljesítményre való képesség, a feladatok logikus előadása, illetve a matematikai kommunikációs képesség: 5 pont Azt, hogy a harmadik szempont szerinti 5 pontból mennyit kap a vizsgázó, annak a mérlegelésével kell eldönteni, hogy a vizsgázó milyen mértékben tudta önállóan megválaszolni a kérdéseket, illetve megoldani a feladatokat; ha segítő kérdésekre volt szüksége, azokat megértette-e, és a feleletében fel tudta-e használni.

A szóbeli vizsgát is tett vizsgázó végső értékelése az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes pontszáma alapján történik.

A közzététel időpontja: 2021. július 16. Az alkalmazás kezdő dátuma: 2022. január 1.

TÖRTÉNELEM

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

A) KOMPETENCIÁK

1. Ismeretszerzés és forráshasználat

Téma	Középszint	Emelt szint
1.1 Információgyűjtés	Releváns információkat tud gyűjteni különböző típusú forrásokból (szöveges forrás, képi forrás, statisztikai táblázat, statisztikai diagram, statisztikai grafikon, térkép, térképvázlat, ábra).	
1.2 Ismeretek felidézése	Képes tanult ismereteket felidézni, illetve azonosítani forrás alapján (esemény, személy, fogalom, földrajzi hely, korszak, korstílus azonosítása szöveges forrás alapján; esemény, személy, fogalom, kulturális emlék, korszak, korstílus, illetve ezek jellemzőinek azonosítása jellemző kép alapján; esemény azonosítása térképvázlat alapján; jelenség, folyamat azonosítása ábra alapján). Képes hiányzó információt pótolni szöveges forrásban, ábrán, statisztikai táblázatban, diagramon, grafikonban.	Képes tanult ismereteket felidézni, azonosítani irodalmi szöveg segítségével. Jelmagyarázatot tud készíteni térképhez.

1.3 Forráselemzés	Képes szöveges forrást, egyszerű képi ábrázolást, karikatúrát, mémet, plakátot, statisztikai táblázatot, diagramot, grafikont, ábrát, térképvázlaton ábrázolt folyamatot vagy jelenséget értelmezni. Különböző típusú forrásokban megjelenő információkat, álláspontokat össze tud vetni. Képes a forrásokban megjelenő érveket és ellenérveket azonosítani, rendszerezni, bemutatni.	Képes az esetleges különbségek okainak feltárására.
1.4 Forráskritika	Forráskritikát tud alkalmazni szöveges és képi források esetében: a szerző/alkotó szándékát, álláspontját feltárja,	Képes a forrás történelmi hitelességét megállapítani saját ismeretei alapján, feltárni a keletkezés körülményeit.
Téma	**Középszint**	**Emelt szint**
	nézőpontját azonosítja, a történelmi hitelességet megvizsgálja más forrás segítségével.	
1.5 Folyamatok bemutatása	Képes egy megadott nézőpont szerint a múltról szóló információkat összerendezni a történelmi események és változások leírása, összehasonlítása és megmagyarázása céljából. A rendelkezésre álló forrásokat képes áttekinteni és kiválogatni a megvizsgálandó kérdés szempontjából.	Képes az események különféle forráson alapuló és többféle nézőpontból történő bemutatására.

2. Tájékozódás időben és térben

Téma	Középszint	Emelt szint
2.1 Időben elhelyezés	Eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket el tud helyezni időben (történelmi korszakhoz kapcsolás, időmeghatározás konkrét kronológiai adatokkal, időrendbe állítás).	

2.2 Történelmi korszakok	Felismeri és azonosítja a történelmi korszakok fő jellemzőit. Aktuális események történelmi előzményeit be tudja mutatni.	Felismeri az analógiákat több korszakból vett példák alapján.
2.3 Időbeli összekapcsolás	Egyetemes és magyar történelmi eseményeket össze tud kapcsolni időbeli közelség alapján.	Felismeri az egyetemes és a magyar történelem kölcsönhatásait, hasonlóságait és eltéréseit.
2.4 Térben elhelyezés	Eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket el tud helyezni térben (történelmi régiókhoz kapcsolás, térbeli meghatározás konkrét földrajzi hellyel). Földrajzi helyeket tud párosítani térképvázlaton jelölt pontokhoz, területekhez.	Térképvázlaton jelölt földrajzi helyeket képes azonosítani.
2.5 Térbeli folyamatok	Különböző időszakok történelmi térképeit össze tudja hasonlítani, a történelmi tér változásait le tudja olvasni. Felismeri és be tudja mutatni a földrajzi környezet hatását a történelmi eseményekre.	

3. Szaktárgyi kommunikáció

Téma	Középszint	Emelt szint
3.1 Szövegalkotás	Tud megadott témában történeti tárgyú szerkesztett szöveget (szóbeli feleletet és írásbeli esszét) alkotni.	
3.2 Lényegkiemelés	Képes kiemelni a megadott témához tartozó lényeges ismereteket.	
3.3 Fogalomhasználat	Helyesen használja a szakszókincset, a tartalmi és értelmező kulcsfogalmakat.	Képes forrásban szereplő vagy forrás által körülírt fogalmat meghatározni. Tudja, hogy bizonyos fogalmak különböző történelmi korokban eltérő jelentéssel bírtak, és tudja értelmezni e különböző jelentéseket források segítségével.

4. Történelmi gondolkodás

Téma	Középszint	Emelt szint
4.1 Szabályszerűségek alkalmazása	Tud általános szabályszerűségeket azonosítani és alkalmazni konkrét esetekben.	Képes konkrét eseteket besorolni általános kategóriákba.
4.2 Problémaközpontú gondolkodás	Problémaközpontúan tudja rendszerezni a tanult ismereteket, forrásból gyűjtött információkat. Képes problémaközpontúan bemutatni a történelmi eseményeket és jelenségeket. Képes a véleményét és értékelését logikus és tényeket tartalmazó érvekkel alátámasztani.	Képes álláspont, feltevés bizonyítására vagy cáfolatára.
4.3 Ok-okozati összefüggések	Események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit és következményeit fel tudja tárni, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.	Különböző típusú okokat és következményeket meg tud különböztetni, felismeri azok eltérő jelentőségét. Képes megkülönböztetni események, folyamatok, cselekedetek rövid- és hosszú távú hatásait.
4.4 Változás felismerése	Képes a változás, fejlődés, eltérés felismerésére és bemutatására egy korszakon belül.	Képes több korszakon átívelő változás, fejlődés, eltérés felismerésére és bemutatására.
4.5 Mérlegelő gondolkodás	A történelmi kérdésre adott válaszát alá tudja támasztani ismeretein alapuló érvekkel, a források vizsgálatából levont következtetésekkel és bizonyítékokkal.	A történelmi szituáció különböző aspektusainak és összefüggéseinek érzékelésével, a források tartalmának értelmezésével képes feltárni a történelmi kontextust.
Téma	**Középszint**	**Emelt szint**
		Képes az egyes történelmi szituációk, személyek és csoportok többszempontú megközelítésére. Felismeri az egyes egyének, kultúrák, nemzetek, nemzetiségek, vallások, társadalmi csoportok eltérő érdekeit, céljait és szemléletét.

B) TÉMAKÖRÖK

A középszintű érettségi vizsgán a számon kérhető fogalmak, személyek, évszámok és topográfiai adatok megegyeznek az általános iskola 5–8. és a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára a történelem kerettantervekben előírt, az évszámokra, személyekre, topográfiára és fogalmakra vonatkozó – az adott témakörhöz rendelhető – tantárgyi követelményekkel.

Mindkét szinten érvényesül az a szabály, hogy a személynevek az eredeti helyesírással és magyar helyesírással is elfogadhatók (pl. Martin Luther/Luther Márton, Jelačić/Jellasics)

Az emelt szintű érettségi vizsga feladatainak megoldásához szükséges részletes követelményeket a fent megnevezett történelem kerettantervek fogalmakra, személyekre, évszámokra és topográfiára vonatkozó részei mellett a vizsgakövetelményekben szereplő emelt szintű lexikai anyag tartalmazza. Tehát egy középszintű téma emelt szintű ismerete is bővebb lexikai tudást igényel.

A vizsgázó az írásbeli érettségi esszé feladataiban, valamint a szóbeli feleletek során a kerettantervben és a vizsgakövetelményekben nem szereplő lexikai elemeket is felhasználhat, melyeket a javítási-értékelési, illetve az érétkelési útmutató alapján kell értékelni.

Az egyes témák kifejtéséhez a vizsgakövetelményekben szereplő fogalmakra, személyekre, évszámokra és topográfiára vonatkozó követelményeken túl a témakörök tartalmának és összefüggéseinek ismerete valamint az A) Kompetenciák részben meghatározottak alkalmazása is szükséges.

Az emelt szintű vizsga tartalmi követelményeibe beletartoznak a középszintű vizsga tartalmi követelményei.

1. Az ókor

Témák	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint

1.1 Politika	Az athéni államszervezet működése a és demokrácia virágkorában	Köztársaságból egyeduralom: a római köztársaság működése, Caesar és Augustus
		A sztyeppei állam: a Hun Birodalom és hódításainak iránya
1.2 Ókori civilizációk	A görög és a római építészet	A pénz megjelenése, formái és szerepe az ókori gazdaságban
öröksége		Ókori írások, a görög filozófia, a római jog alapelvei
1.3 Vallások	A zsidó monoteizmus	Politeizmus az ókori Keleten
	A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése	

A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:

Fogalmak: esküdtbíróság, türannisz, cenzor, arisztokratikus köztársaság, triumvirátus, principátus, Colosseum, bazilika, Forum Romanum, Circus Maximus, újraelosztás, árupénz, betűírás, szofizmus, zsinagóga, államvallás, dogma, brahmanizmus/ hinduizmus, buddhizmus, lélekvándorlás/reinkarnáció, taoizmus, az ókori Izrael állama

Személyek: Pompeius, Antonius, Szókratész, Nagy Theodosius, Ré, Ízisz, Ozirisz, Buddha, Zeusz, Aphrodité, Arész, Athéné, Poszeidon, Héra

Kronológia: Kr. e. 6. század Szolón reformja, Kr. e. 31 az actiumi csata, 451 a catalaunumi csata

Topográfia: Hispania, Gallia, Actium, Olümposz, Delphoi

2. A középkor

Témák	**Vizsgaszintek**	
	Középszint	**Emelt szint**

2.1 Az iszlám világ	Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában	
2.2 Gazdaság, társadalom, állam	Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai	Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség, rendi monarchia)
	A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem	
2.3 Egyház és kultúra Európában és Magyarországon	Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon	Egyházi és lovagi kultúra, a középkori egyetemek Európában és Magyarországon
	Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák	Az egyházszakadás, a nyugati és a keleti kereszténység fő jellemzői
2.4 Magyar őstörténet és honfoglalás	A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok	Az eredet kérdései (nyelvészet, régészet, néprajz, genetika), a magyar törzsszövetség az Etelközben
2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor	Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet	A magyar állam megszilárdulása: I. (Szent) László és Könyves Kálmán törvényei
	IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés	A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása
	Az Aranybulla legfontosabb elemei	
2.6 A vegyesházi királyok kora	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó	Nagy Lajos külpolitikája és az 1351-es törvények
	Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai	
	Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek	

A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:

Fogalmak: dzsihád, despotizmus, hűbérúr, vazallus, Magna Charta Libertatum, szerviens, ellenállási záradék, ősiség, királyi és nemesi vármegye, úriszék, familiaritás, kolduló rend, skolasztika, legenda, pátriárka, Magyar Nagyfejedelemség, primogenitúra, bán, káptalan, honorbirtok

Személyek: II. Mehmed, III. Ince, Vitéz János, Michelangelo, Mediciek, II. Szilveszter pápa, Anonymus, Szilágyi Mihály, Kapisztrán János

Kronológia: 955 az augsburgi csata, 972–997 Géza fejedelemsége, 1077–1095 Szent László uralkodása, 1172–1196 III. Béla uralkodása, 1235–1270 IV. Béla uralkodása, 1308–1342 I. (Anjou) Károly, 1342–1382 I. (Nagy) Lajos uralkodása, 1370 lengyel–magyar perszonálunió, 1389 rigómezei csata, 1479 kenyérmezei csata, 1485 Mátyás elfoglalja Bécset

Topográfia: Arab Birodalom, Konstantinápoly/Isztambul, Sopron, Kassa, Szászföld, Nagyszeben, Kalocsa, Bologna, Oxford, Pécs, Óbuda, Magna Hungaria, Halics/Galícia, Nápoly, Krakkó, Moldva, Havasalföld, Bosznia

3. A kora újkor

Témák	Vizsgaszintek	
	Középszint	**Emelt szint**
3.1 A földrajzi felfedezések és következményeik	A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása)	A gyarmatosítás a 16-17.században, a világkereskedelem kialakulása
		Magyarország gazdasága az európai munkamegosztásban (16-17. század)
3.2 A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon	A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon	
	Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon	

3.3 Törökellenes és rendi küzdelmek	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás	Rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok a 17. században: a Bocskai-szabadságharc, Bethlen Gábor bekapcsolódása a harmincéves háborúba, Zrínyi Miklós pályafutása
	Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)	
3.4 Erdély	Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete	Az Erdélyi Fejedelemség államszervezete
3.5 Magyarország a Habsburg Birodalomban	A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke	A török kiűzése
	Magyarország újranépesülése és újranépesítése	Magyarország a Habsburg Birodalomban (Pragmatica Sanctio, kormányzat)
3.6 A felvilágosodás	A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	A jakobinus diktatúra
	A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata	Napóleoni háborúk és a bécsi kongresszus
	Mária Terézia és II. József reformjai	Az európai világkép változása (alapvető kérdések, tudományos gondolkodás, társadalomkép, vallás)

A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:

Fogalmak: presbiter, predesztináció, rekatolizáció, három rendi nemzet, merkantilizmus, újszerzeményi jog, Szent Liga, svábok, görög katolikus, Udvari Haditanács, Magyar Kancellária, Helytartótanács, elektori rendszer, kontinentális zárlat

Személyek: Méliusz Juhász Péter, Misztótfalusi Kis Miklós, I. Rákóczi György, Tomori Pál, Fráter György, Báthori István, Lotharingiai Károly, Károlyi Sándor, III. Károly

Kronológia: 1555 augsburgi vallásbéke, 1568 drinápolyi béke, 1606 bécsi béke, 1664 Zrínyi téli hadjárata, 1570 speyeri szerződés, 1613–1629 Bethlen fejedelemsége, 1687 pozsonyi országgyűlés, 1697 zentai csata, 1705 a szécsényi országgyűlés, 1707 az ónodi országgyűlés, 1723 a

Pragmatica Sanctio elfogadása, 1793–1794 jakobinus diktatúra, 1805 austerlitzi csata, 1813 lipcsei csata

Topográfia: Genf, Nagyszombat, Partium, Bánság/Temesköz, Borogyino

4. Az újkor

Témák	Vizsgaszintek	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1 Politikai eszmék	Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus	
4.2 Az ipari forradalom első hulláma	Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyáripar	Az ipari forradalom társadalmi hatásai, urbanizáció
4.3 A reformkor	A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája	A rendi országgyűlés és a megyerendszer a reformkorban
4.4 A forradalom és szabadságharc	A pesti forradalom és az áprilisi törvények	
	A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiával és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése	A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során
4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon	Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon	A második ipari forradalom gazdasági és társadalmi háttere: tőkekoncentráció, népességrobbanás, urbanizáció, környezeti hatások – a világban és Magyarországon. Pest-Buda/Budapest fejlődése a reformkortól az első világháborúig
4.6. A szocializmus	A szocializmus eszméje (marxizmus)	A munkásmozgalom irányzatai: szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus
Témák	**Vizsgaszintek**	

	Középszint	Emelt szint
4.7 Polgári állam, nagyhatalmi törekvések	A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján	A gyarmatosítás okai és céljai, nagyhatalmi érdekek és konfliktusok az imperializmus korában
4.8 A dualizmus kora	A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet	Politikai eszmék és pártrendszer (kormánypárt, közjogi ellenzék, agrármozgalmak, világnézeti pártok) a dualizmus kori Magyarországon
		A zsidóság és a németség szerepe a polgárosodásban
4.9. A nemzetiségi kérdés Magyarországon	Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában	Magyar nemzetiségi politika, a nemzetiségek autonómiatörekvései és irredenta mozgalmai a dualizmus korában

A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:

Fogalmak: vetésforgó, zsellér, követutasítás, Pesti Hírlap, Védegylet, főispán, alispán, közgyűlés, Országos Honvédelmi Bizottmány (OHB), olmützi alkotmány, T-modell, kartell, szecesszió, historizmus, Kommunista kiáltvány, Internacionálé, anarchizmus, Rerum Novarum enciklika, kultúrharc, Republikánus és Demokrata Párt, pánszlávizmus, hármas szövetség, delegáció, obstrukció, koalíció, Nemzeti Munkapárt, szeparatizmus

Személyek: Burke, Mill, I. Ferenc, Jellasics/Jelačić, Windisch-Grätz, Gábor Áron, Damjanich János, I. Miklós orosz cár, Puskás Tivadar, Kandó Kálmán, Ybl Miklós, Podmaniczky Frigyes, Prohászka Ottokár, Herzl Tivadar

Kronológia: 1849. április isaszegi csata, 1863 a rabszolgaság megszüntetése az USA-ban, 1866 a königgrätzi csata, 1875–1890 Tisza Kálmán miniszterelnöksége, 1878 a berlini kongresszus, 1905 a koalíciós válság

Topográfia: Vaskapu, Elzász-Lotaringia, Szuezi-csatorna, Balkán, Fashoda

5. A világháborúk kora

Témák	Vizsgaszintek	
	Középszint	**Emelt szint**
5.1. Az első világháború	A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban	A világháború kirobbanása, a nyugati front, tengeri hadviselés
5.2. Politikai változások a háború után	A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban	Bolsevik hatalomátvétel Oroszországban
5.3. Párizs környéki békék	A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei	A Párizs környéki békék, Közép-Európa átalakítása
5.4 Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között	A nemzetiszocialista Németország A kommunista Szovjetunió	A fasiszta állam és ideológia A világgazdasági válság, kezelése az USA-ban
5.5 Politika és gazdaság Magyarországon	Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években	A világgazdasági válság hatása, kezelése és következményei Magyarországon az 1930-as években
5.6. Társadalom és életmód Magyarországon	Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon	A társadalom és az életmód átalakulása Magyarországon
5.7. A második világháború	A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátország, ellenállás)	A második világháború: frontok, fordulópontok, a háború lezárása
5.8.Magyarország a második világháborúban	A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata	Magyarország háborús részvétele 1944 márciusig
5.9. A holokauszt Európában és Magyarországon	A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon	

5.10.Magyarország pusztulása	Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérré vált ország, deportálások a Szovjetunióba	A határon túli magyarság tragédiái 1944–46

A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:

Fogalmak: Schlieffen-terv, jegyrendszer, Magyar Nemzeti Tanács, pacifizmus, székely hadosztály, demarkációs vonal, népbiztosok, mensevik, Harmadik Birodalom, CSEKA/NKVD, legitimizmus, duce, korporáció, Collegium Hungaricum, dzsentri, vitézi rend, kolhoz, sztahanovizmus, protekcionizmus, közmunkaprogram, minimálbér, kollaboráns, izolacionizmus, Atlanti Charta, a katyńi vérengzés, genocídium, nürnbergi törvények, Vasgárda, porrajmos, Maniu-gárda, kollektív bűnösség

Személyek: Hindenburg, Szamuely Tibor, Prónay Pál, Trockij, Beneš, Piłsudski, Goebbels, Berija, Keynes, Rommel, Zsukov, Eisenhower, Szombathelyi Ferenc, Sztójay Döme, Eichmann,

Kronológia: 1914. július 28., az első világháború kirobbanása, 1915 gorlicei áttörés, 1915–1917 az isonzói csaták, 1916 Románia belépése az antant oldalán, verduni „vérszivattyú”, 1917 USA belépése a világháborúba, 1918. november 3. padovai fegyverszünet, 1919 a versailles-i béke, 1920 a varsói csata, 1921 a Habsburg-ház trónfosztása, 1921 a soproni népszavazás, 1936 Berlin–Róma tengely, 1938 eviani konferencia, 1939–40 szovjet–finn téli háború, 1940 angliai csata, 1941 romániai holokauszt kezdete, 1942 wannseei konferencia, 1942 El-Alamein, Midway, 1942 újvidéki mészárlás, 1943 teheráni csúcstalálkozó, 1944. május a magyarországi deportálások kezdete, 1944. július, a magyarországi deportálások leállítása, 1944. augusztus Románia átállása a szövetségesekhez, 1944. szeptember tordai csata, 1944. december–1945. február Budapest ostroma, 1945 jaltai és potsdami konferenciák, 1945. szeptember 2. Japán kapitulál

Topográfia: Przemyśl, Otrantó, Balassagyarmat, Danzig, Szudéta-vidék, Vichy, Kurszk, Varsó, Mauthausen, Jasenovac

6. A hidegháború kora

Témák	Vizsgaszintek	
	Középszint	**Emelt szint**
6.1 A hidegháború kora	A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői	India függetlenné válása, kommunista fordulat Kínában, Izrael megalapítása, arab–izraeli háborúk
		A szembenállás és enyhülés hullámai, hidegháborús konfliktusok: Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán
6.2. A kétpólusú világ felbomlása	Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában	Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború
6.3 A kommunista diktatúra kiépítése és működése	A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején	A szovjetizálás Magyarországon: a kommunisták térnyerése, a korlátozott többpártrendszer, az egypárti diktatúra kiépítése
Témák	**Vizsgaszintek**	
	Középszint	**Emelt szint**
6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás	A forradalom nemzetközi háttere
6.5 A kádári diktatúra	A pártállam, a téeszesítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku	A pártállam válsága, az ellenzék megszerveződése és irányzatai 1988-ig
6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon	A rendszerváltoztatás (1989–1991) A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása	

A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:

Fogalmak: Truman-doktrína, Marshall-segély, harmadik világ, „Nagy Ugrás” programja (Kínában), kulturális forradalom, II. vatikáni zsinat, Brezsnyev-doktrína, csillagháborús terv, peresztrojka, glasznoszty, Szövetséges Ellenőrző Bizottság (SZEB), B-listázás, népfront, munkaverseny, forradalmi bizottságok, második gazdaság, szamizdat, Ellenzéki Kerekasztal, „négy igenes” népszavazás, spontán privatizáció

Személyek: Adenauer, Willy Brandt, Nagy Ferenc, Péter Gábor, Tito, Szabó János („Szabó bácsi”), Mansfeld Péter, Aczél György, Pozsgai Imre, Szűrös Mátyás

Kronológia: 1946 a svábok kitelepítésének kezdete, 1946 a forint bevezetése, a köztársaság kikiáltása, 1950–1953 koreai háború, 1953 Sztálin halála, 1953–55 Nagy Imre első kormánya, 1956 az SZKP XX. kongresszusa, lengyel munkásfelkelés, 1956. október 28. a forradalom győzelme, 1956 szuezi válság, 1962 kubai válság, 1955–1975 vietnámi háború, 1968 prágai tavasz, 1979 Szovjetunió bevonul Afganisztánba, 1985 monori találkozó, 1989 máltai csúcstalálkozó, 1989. június 16. Nagy Imre újratemetése, 1989. augusztus páneurópai piknik, 1989. október 23. a köztársaság kikiáltása, 1990 Németország egyesítése, 1992 Csehszlovákia felbomlása

Topográfia: Pakisztán, Ciszjordánia, Tajvan, Koszovó

7. A jelenkor

Témák	Vizsgaszintek	
	Középszint	**Emelt szint**
7.1 Nemzetközi együttműködés, globális világ	Az Európai Unió főbb szervei és működésük	Az európai integráció főbb állomásai és kérdései: mélyítés és bővítés, nemzetek Európája vagy föderatív Európa.
	Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig	A világgazdaság átalakulása az ezredfordulón: hagyományos és új centrumok, a globális gazdaság

		A globalizáció kulturális hatásai az ezredfordulón
		Magyarország a nyugati integrációban (NATO, EU) és a közép-európai együttműködés
7.2. Politikai intézmények	Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer	
7.3. Nemzet	A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás)	A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbségekre és a magyarországi nemzetiségekre a 20. században
	A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)	

A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:

Fogalmak: Alapjogi Charta, a négy szabadság, lisszaboni szerződés, Európai Unió Bírósága, Európai Központi Bank, transznacionális vállalat, regionalizmus, politikai korrektség, kohéziós alap, parlamenti küszöb, alapvető jogok biztosa (ombudsman), többségi és arányos választás, Állami Számvevőszék, Kúria, köztársasági elnök, mentelmi jog, parlamenti frakció, interpelláció, ügyészség, polgármester, képviselőtestület,

Személyek: Robert Schuman, Sütő András,

Kronológia: 1991 visegrádi megállapodás, 2010 törvény a nemzeti összetartozásról

Topográfia: Strasbourg, Hongkong, Brazília, Dél-Afrika

C) VIZSGALEÍRÁS

A VIZSGA RÉSZEI

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**
180 perc	15 perc	240 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A VIZSGÁN HASZNÁLHATÓ SEGÉDESZKÖZÖK

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	**Szóbeli vizsga**	**Írásbeli vizsga**	**Szóbeli vizsga**
A vizsgázó biztosítja	középiskolai történelmi atlasz*	NINCS	II. részhez középiskolai történelmi atlasz*	NINCS
A vizsgaszervező intézmény biztosítja	legalább három példány helyesírási szótár	középiskolai történelmi atlasz*	legalább három példány helyesírási szótár	középiskolai történelmi atlasz*

* az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv által kiadott, kronológiai adattáblázatot nem tartalmazó középiskolai történelmi atlasz

KÖZZÉ KELL TENNI

	Középszint	Emelt szint

	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	tematika	NINCS	tematika
Határidő	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal
Felelős	A vizsgaanyagok elkészítéséért felelős intézmény			

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

A VIZSGA RÉSZEI

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		15 perc
Feladatsor		Tételkifejtés
I. rész: Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok megoldása	II. rész: Szöveges (kifejtendő) feladatok megoldása	
50 pont	50 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Az írásbeli vizsgán a vizsgázónak egy központi feladatsort kell megoldania.

A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között, és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja. Vizsgázónként szükséges segédeszköz az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv által kiadott, kronológiai adattáblázatot nem tartalmazó középiskolai történelmi atlasz, amelyről a vizsgázó gondoskodik; továbbá vizsgacsoportonként legalább három példány helyesírási szótár, amelyet a vizsgaszervező intézmény biztosít.

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP FORMAI JELLEMZŐI

Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

A feladatok a részletes követelményekben meghatározott kompetenciákra és témakörökre irányulnak. Mindegyik feladat valamely forrás (pl. elsődleges forrás, szakirodalmi/tankönyvi szöveg, publicisztika, kép, diagram) feldolgozását, értelmezését várja el a vizsgázótól.

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatsor 12 feladatból áll. A vizsgakövetelményekben szereplő 1. (Az ókor) és 7. (A jelenkor) témakörből 11, míg a többi (2–6.) témakörből 2-2 feladat alkotja a rövid választ igénylő feladatsort, oly módon, hogy az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok legalább 50%-a (de a komplex forráselemző feladat mindenképpen) magyar történelemre vonatkozzon. Egy-egy feladat több részfeladatot is tartalmazhat.

Példák a lehetséges feladattípusokra:

- Információkeresés források (szöveges, képi) segítségével;
- Források alapján egyszerű következtetések megfogalmazása;
- Különböző típusú (szöveges, képi, diagram) forrásból származó információk összevetése;
- Megadott szempontok szerinti fogalmak gyűjtése forrásokból;
- Fogalmak azonosítása, hozzárendelése egy korhoz vagy egy államhoz;
- Térképekről információk gyűjtése;
- Térképek alapján egyszerű következtetések megfogalmazása;
- Helyszínek azonosítása térképatlasz segítségével;

- Célok és következmények megkülönböztetése;
- Ok-okozati összefüggés felismerése, megkülönböztetése;
- Következtetések megfogalmazása események, folyamatok, jelenségek, döntések következményeiről; Komplex forráselemző feladat valamely magyar történelmi témából.

Szöveges (kifejtendő) feladatok

Az írásbeli vizsga szöveges feladatait az alábbi kronológiai szakaszolás szerint kell kijelölni:

1. az ókortól 1849-ig tartó szakasz;
2. az 1849 utántól napjainkig tartó szakasz.

Ezekben a feladatokban a vizsgázónak néhány összefüggő mondatban vagy hosszabb szövegben kell kifejtenie a válaszokat. A feladatok a részletes követelményekben meghatározott kompetenciákra és témakörökre irányulnak. Minden feladatnál forrás (szöveg, kép, adat, térkép stb.) segítségével kell a vizsgázónak megválaszolni a feltett kérdést.

A feladatsor kétféle típusú kifejtendő feladatot tartalmaz:

1. Rövid feladatot, amelyet 100–130 szóból álló szerkesztett szövegben kell megoldani.
2. Hosszú feladatot, amelyet 210–260 szóból álló szerkesztett szövegben kell megoldani.

A feladatsor két rövid, egyetemes történelemre vonatkozó feladatot (amelyek közül az egyik az 1849-ig tartó, a másik az 1849 utáni korszakokkal kapcsolatos) és két hosszú, magyar történelemre vonatkozó feladatot (amelyek közül az egyik az 1849-ig tartó, a másik az 1849 utáni korszakokkal kapcsolatos) tartalmaz.

A vizsgázónak a négy feladatból kettőt kell választania:

- egyet az egyetemes történelemre vonatkozó két feladat közül;
- egyet a magyar történelemre vonatkozó két feladat közül.

Ha a vizsgázó által választott rövid esszé az 1849-ig tartó korszakokra vonatkozik, akkor a hosszú esszéjének az 1849 utáni korszakokra kell vonatkoznia. Ha a vizsgázó által választott rövid esszé az 1849 utáni korszakokra vonatkozik, akkor a hosszú esszéjének az 1849-ig tartó korszakokra kell vonatkoznia.

(A vizsgázónak a feladatválasztást a feladatlapon jelölnie kell.)

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP TARTALMI JELLEMZŐI

A feladatsor egészében az alábbi arányok érvényesülnek:

- Politika-, esemény-, állam, jog- és intézménytörténet (35–45%);
- Társadalom-, életmód-, mentalitás- és művelődéstörténet (17–23%); Gazdaság-, technikatörténet és a környezeti kultúra története (17–23%);
- Eszme- és vallástörténet (17–23%).

AZ ÍRÁSBELI FELADATLAP ÉRTÉKELÉSE

Az értékelés a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Az írásbeli vizsgán elérhető 100 pontból 50 pont az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok megoldásával, 50 pont a szöveges (kifejtendő) kérdésekre adott válaszokkal érhető el.

A szöveges (kifejtendő) feladatok értékelési kritériumai:

- Feladatmegértés;
- Tájékozódás térben és időben;
- Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása;
- Ismeretszerzés, források használata;
- Történelmi gondolkodás és történelmi ismeretek.

Ha a feladatmegértésre 0 pontot kap a vizsgázó, akkor a feladat a további szempontok szerint nem értékelhető, összpontszáma is 0 pont.

A szöveges (kifejtendő) feladatokból a vizsgázó a választása és jelölése szerinti kettő feladatot kell értékelni, és csak ez a kettő értékelhető. A vizsgázónak a feladatlap erre a célra szolgáló helyén egyértelműen jelölnie kell választását. Ezt a felügyelő tanárnak a vizsgadolgozat beszedésekor ellenőriznie kell.

Az előírásnak nem megfelelő feladatválasztás esetén az alábbiak szerint kell eljárni:

- ha a vizsgázó választása egyértelmű, de rossz, akkor úgy kell értékelni, hogy a legkisebb pontveszteség érje;
- ha a vizsgázó kettőnél több feladatba is belekezd, de nem jelöli egyértelműen választását, akkor a legkisebb sorszámú megoldott feladattól indulva, a jó választás szabályai alapján emelkedő számsorrendben kell a feladatokat értékelni.

A szöveges feladat megszerkesztettségét, nyelvhelyességét a „kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása” kritérium keretein belül kell értékelni. A személynevek az eredeti helyesírással és magyar helyesírással is elfogadhatók (pl. Martin Luther/Luther Márton, Jelačić/Jellasics).

Szóbeli vizsga

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A vizsgázó vázlatot készíthet, amelyet tétele kifejtése közben használhat.

A tételsor témakörönként kettő-négy, összesen 20–22 tételt tartalmaz.

A szóbeli tételsorokat minden évben legalább 20%-ban módosítani kell (pl. a címeket, a feldolgozási szempontokat, a forrásokat).

A felkészüléshez és a tételkifejtéshez vizsgázónként szükséges segédeszköz az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv által kiadott, kronológiai adattáblázatot nem tartalmazó középiskolai történelmi atlasz, amelyet a vizsgaszervező intézmény biztosít.

A SZÓBELI TÉTELSOR FORMAI JELLEMZŐI

A tételsort a szóbeli vizsgához előírt témakörökbe rendezve kell elkészíteni.

A tétel lehet egy kisebb korszak történelmi problémájának részletezőbb bemutatása vagy egy összetettebb, illetve több történelmi korszakon átívelő probléma áttekintő bemutatása.

A tételek megfogalmazása ösztönöz a problémamegoldásra, valamint a történeti (szöveges, képi, grafikus, tárgyi stb.) források és térképek használatára. A szóbeli tétel 3–6 forrást tartalmaz.

A szóbeli tételek három-négy feldolgozási, értelmezési szempontot jelölnek ki, és a megadott, különböző típusú források értelmezését is elvárják a tétel kifejtésekor.

A szóbeli tételsor tartalmi jellemzői

A szóbeli vizsga tématerületei:

- Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra;
- Népesség, település, életmód; Egyén, közösség, társadalom;
- Politikai berendezkedések a modern korban;
- Politikai intézmények, eszmék, ideológiák; Nemzetközi konfliktusok és együttműködés;
- Szabad témakör.

Lehetőség van a hat kötelező témakörön felül szabad témakör kijelölésére helyi tanterv alapján (pl. helytörténeti téma; forradalom – reform – kompromisszum; etnikum – nemzet – nemzetiség).

A tételsor egészében is érvényesíteni kell azt, hogy a feladatok 55–65%-ban a magyar, 35–45%-ban pedig az egyetemes történelemhez kapcsolódjanak, és az összes feladat 45–55%-a az 1849-től napjainkig terjedő időszakra vonatkozzon.

A tételsor összeállításáért felelős intézménynek minden május–júniusi vizsgaidőszak előtt nyilvánosságra kell hoznia a követelmények és a szóbeli témakörök tartalmi szerkezetének megfelelő ún. tematikát, amely a témakörhöz kapcsolható korszakokat és résztémákat határozza meg. A tematikában 20–22 címet kell megfogalmazni és kiadni, amelyek alapján az egyes tételeket ki kell jelölni. Példa:

- témakör: nemzetközi konfliktusok és együttműködés;
- tematika (korszak): Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege);

 tétel: Mutassa be az első világháború főbb frontjait és az első világháború jellemzőit a megadott források és ismeretei alapján! A tételsort nem lehet előzetesen kiadni, a tételeket a vizsgázó csak a vizsgán ismerheti meg.

A SZÓBELI VIZSGARÉSZ ÉRTÉKELÉSE

Értékelési szempontok	**Legmagasabb pontszám**
A feladat megértése	4 pont
Tájékozódás térben és időben	6 pont
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	10 pont
Ismeretszerzés, források használata	12 pont
Történelmi gondolkodás és történelmi ismeretek	18 pont
Összesen	**50 pont**

A szóbeli tételek részletes értékelési útmutatóit a tételsor összeállításáért felelős intézmény készíti el.

Ha a feladatmegértés 0 pont, akkor a feladat a további szempontok szerint nem értékelhető, összpontszáma is 0 pont. A szóbeli felelet felépítettségét, világosságát, nyelvhelyességét a „kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása” kritérium keretein belül kell értékelni.

Ágazati szakmai tantervek és képzési-kimeneti követelmények

2016-os szakképzési kerettantervvel indult
Pedagógia ágazat szakmai tanterve

PEDAGÓGIA ÁGAZAT SZAKMAI PROGRAMJA

a Szakképzési kerettanterv 2016. szeptember 1-jétől hatályos szakmai tartalmához

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**7**	**4**	**7**	**5**	**140**	**7**	**3**	**140**	**6**	**4**	**19,5**	**11,5**	**19,5**	**11,5**	**160**	**19,5**	**11,5**
	Összesen	**11**		**12**			**10**			**10**		**31**		**31**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**											**0,5**					**0,5**	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**											**2**					**2**	
11464-16 Pedagógiai és pszichológiai feladatok	**Pedagógia**						**2***	**1***		**2***		**8,5**		**7**			**8,5**	
	Pedagógiai gyakorlat										**4***		**11,5**		**11,5**			**11,5**
	Pszichológia						**2***			**3***		**2**		**3**			**2**	
11676-16 Családpedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia**											**2**		**4**			**2**	
	Mentálhigiéniai alapismeretek											**1**		**2**			**1**	
11687-16 Program és szabadidő szervezés	**Szabadidő szervezés**											**1**		**1,5**			**1**	**0**
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	**Kommunikáció és viselkedéskultúra**											**1**		**1**			**1**	**0**

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	**Gondozási és egészségnevelési alapismeretek**	**1**		**1**			**1**			**1**		**1**		**1**			**1**	
11470-16 Óvodai nevelési feladatok	**A nevelés elméleti alapjai**	**1**		**1**			**2**											
	Nevelési gyakorlat		**3**		**4**			**2**										
11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Konyhai és udvari feladatok**	**1**		**1**														
11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Takarítási ismeretek**	**1**		**1**														
12070-16 Speciális gondozás és egészségvédelem	**Gyógypedagógiai egészségtan**	**1**		**1**														
	Gyógypedagógiai egészségtan gyakorlat		**1**		**1**													
11465-16 Általános gyógypedagógiai feladatok	**Gyógypedagógiai alapismeretek**	**2**		**2**														
11684-16 Gyógypedagógiai kommunikáció	**Sérülés-specifikus kommunikáció**																	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**											**0,5**					**0,5**	

*A tanulók számára a 11. évfolyamon a májusi-júniusi vizsgaidőszakban kerül megszervezésre a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés szakmai vizsga. A 11-12. évfolyam tantárgyai és óraszámai a választott mellék-szakképesítés alapján kerültek módosításra.

Tantárgyak és témakörök a Szakképzési kerettanterv 2016. szeptember 1-jétől hatályos szakmai tartalmához a 9-12. évfolyamra vonatkozóan:

Pedagógia tantárgy

Éves óraszám: 11. évfolyamon 72 óra elmélet - 36 óra gyakorlat, 12. évfolyamon: 62 óra

Témakörök:

1. Általános pedagógia és neveléstörténet

A pedagógia fogalma, tárgya, célja, feladata
A pedagógia a tudományok rendszerében, tudományközi kapcsolatai
A pedagógia területei
A nevelés áttekintő történeti vázlata: az egyes korszakok főbb jellemzői, kiemelkedő képviselői; nevelés az őskorban, spártai nevelés, athéni nevelés, görög nevelés, római nevelés, nevelés a középkorban, reneszánsz és humanizmus, nevelés az újkorban, Magyarország neveléstörténete 1616-1806 között: Pázmány Péter, I. Ratio Educationis, Tessedik Sámuel reformjai, II. Ratio Educationis, alternatív pedagógiai irányzatok: reformpedagógiai irányzatok, alternatív intézmények a hazai köznevelésben

2. Neveléselmélet

A nevelés fogalma, célja, feladata
A nevelés folyamata
A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások kölcsönhatása
Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.
A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere
Az érték és norma a nevelés folyamatában.
A nevelés feladat- és eszközrendszere
A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

A nevelési módszer fogalma, típusai; meggyőzés módszerei, tevékenység megszervezésének módszerei, magatartásra ható módszerek
Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
A nevelő, mint modell. A pedagógus szerepe a nevelés folyamatában
A vezetési stílusok

A nevelési színterek: család, óvoda, iskola
A szocializáció fogalma, színterei
A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere
A család, a család szerkezete, funkciója, típusai, a családi nevelés
A köznevelés intézményei
A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái
A kortársak szerepe a szocializációban

3. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló
SNI fogalma, területei
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő fogalma

Kiemelten tehetséges fogalma, a tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai
Hátrányos helyzet fogalma
Halmozottan hátrányos helyzet fogalma
Veszélyeztetett gyermek
Szegregáció, integráció, inklúzió
Nehezen nevelhetőség
Együttműködés a családdal, szakemberekkel

4. **Didaktika**

A didaktika fogalma, tárgya
A didaktika alapfogalmai: tanulás, tanítás, oktatás, ismeret, tudás, adottság, képesség, készség, jártasság
A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata
Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok: NAT fogalma, jellemzői; Kerettantervek fogalma, jellemzői; Irányelvek; Pedagógiai Program fogalma és jellemzői; Helyi tanterv fogalma és jellemzői; tanmenet fogalma és jellemzői; tematikus terv fogalma és jellemzői; óratervezet fogalma és jellemzői

Az oktatási folyamat fogalma, fázisai
Az oktatás módszerei
Az oktatási módszer kiválasztásának szempontjai
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei
Az oktatás szervezeti és munkaformái

5. **Kommunikáció és konfliktuskezelés (gyakorlat)**

A kommunikáció fogalma, funkciói
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
A verbális kommunikáció
A nonverbális kommunikáció
A kommunikációs technikák
Az eredményes közlés folyamata, feltételei
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A kapcsolatteremtés és kapcsolattartás szabályai
A közvetett kommunikáció formái

A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái
A konfliktuskezelési stratégiák
Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

Pedagógiai gyakorlat tantárgy

Éves óraszám: 12. évfolyamon: 124 óra

Témakörök:

1. **A gyermek megismerésének lehetőségei**

A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.
A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

2. A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség.
A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői.
Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés.
A tanórán kívüli foglalkozások.
Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.
Oktatástechnikai eszközök használata
Az iskolán kívüli programok, lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása.
A játék, munka, tanulás kapcsolata
A játék, a szabadidős tevékenységek feltételei, irányítása
A pedagógus és a gyermek, valamint a tanuló együttműködése

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek.
A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése.
A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem.
A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló sajátosságai a gyakorlatban
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

3. Ének-zene foglalkozás (ajánlás)

A pedagógia gyakorlat tantárgy keretében ének-zenei foglalkozás heti 2 órában.
Az ének-zene foglalkozások célja, hogy elősegítse az óvodai foglalkozásokra való eredményes felkészülést, valamint hozzájáruljon a felsőoktatásban továbbtanulók sikeres felvételi vizsgájához.

A pedagógiai gyakorlat tantárgy oktatása:
A tantárgy oktatása részben iskolai keretben történik, illetve alkalomszerűen az adott témakörhöz kapcsolódóan külső szakmai intézmények látogatására is sor kerül a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. Az intézménylátogatások helyszínét az iskola maga választhatja meg. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek, tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melyek tartalmazhatják az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

Pszichológia tantárgy

Éves óraszám: 11. évfolyamon 72 óra, 12. évfolyamon: 93 óra

Témakörök

1. **Általános és személyiséglélektani ismeretek**

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai
A pszichológia vizsgálati módszerei
A pszichológia helye a tudományok rendszerében
A megismerési folyamatok
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Adottság, rátermettség, hajlam, temperamentum, érdeklődés, képesség, tehetség, kreativitás
Az emberi szükségletek rendszere

2. **Fejlődéslélektani alapok**

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei
A fejlődést befolyásoló tényezők
Az életkori szakaszok, az egyes fejlődési szakaszok jellemzői (méhen belüli fejlődés és a csecsemőkor, kisgyermekkor és az óvodáskor, iskoláskor és a serdülőkor, felnőtt- és az időskor)
A gyermek és gondozója közötti kapcsolat
A kötődés
A korai anya-gyermek kapcsolat
Harlow kísérletei
Az Ainswort és az „Idegen helyzet kísérlet”
A kötődés mintázatai (biztonságos kötődés, elkerülő kötődés, ambivalens kötődés, dezorganizált kötődés)
Az én felfedezése
A hospitalizmus
Az apa- gyermek kapcsolat jelentősége, szerepe a fejlődésben

3. **Szociálpszichológiai alapismeretek**

A szociálpszichológia fogalma
A szociálpszichológia tárgya, területei
A csoport fogalma, fajtái és szerveződésük alapja
A csoportfejlődés szakaszai
A szerep és a státusz
Az előítélet és a sztereotípia fogalma, és kapcsolatuk
A deviancia fogalma, típusai
A társas hatás fogalma
A szociális interakció fogalma, jellemzői
A szerep, az érték fogalma
A konfliktusok fajtái
A kommunikáció fogalma, fajtái
A verbális és nonverbális közlés viszonya

4. **Pedagógiai pszichológia**

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai
A kortárscsoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria

Gondozási és egészségnevelési alapismeretek tantárgy

Éves óraszám: 9.-10.-11.: évfolyamon: 36 óra, 12. évfolyamon: 31 óra

Témakörök

1. **Egészségnevelés**

Az egészség fogalma
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata
Az egészségnevelés fogalma, célja
Az egészségnevelés feladata, területei
A táplálkozás egészségtana
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben
A helyes életritmus és érzelmi biztonság megteremtésének feltételei
A nyugodt pihenés, alvás környezeti feltételei
A nyugodt pihenés, alvás pszichés feltételei
Aktív és passzív pihenés jelentősége

2. **Személyi gondozás**

A személyi gondozás fogalma
A személyi gondozás területei
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
A higiénés szokások kialakításának területei
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
A kulturált étkezési szokások kialakítása
A lázas gyermek a közösségben
Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

A nevelés elméletei alapjai tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyam: 36 óra, 10. évfolyam: 36 óra, 11. évfolyam: 72 óra

A tantárgy tanításának célja olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló az óvodapedagógus közvetlen irányítás mellett képes segítséget nyújtani az óvodai napirend megvalósulásában.

Témakörök

1. **Az óvodai nevelés alapjai**

Nevelés fogalma, célja
Szocializáció fogalma, színterei
Az óvodai nevelés célja, feladata

Az óvodai nevelés alapelvei
Az óvodai élet megszervezésének elvei
Az óvodai élet tevékenységi formái és azok jellemzői
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
Az SNI –s gyermek az óvodában, inklúzió, integráció, szegregáció
Nevelési problémák az óvodában, agresszív és szorongó gyermek a csoportban
Az egyéni bánásmód az óvodai dajka tevékenységében
Társas kapcsolatok az óvodáskorban
A helyes életritmus jelentősége az óvodában
Az óvodai napirend sajátosságai
Az óvoda kapcsolatrendszere
Az óvodai dajka, mint modell

2. Játékpedagógia

A játék fogalma
A játék feltételei
A játék fajtái és azok jellemzői
A játék szerepe a személyiségfejlődésben
A játéktevékenység fejlődése az egyes életkori szakaszokban
Az óvodai dajka szerepe a biztonságos játék feltételeinek megteremtésében

3. Munka jellegű tevékenységek az óvodában

Munka jellegű tevékenységek az óvodában
A munka, mint a személyiségfejlesztés eszköze
A játék és a munka kapcsolata
Az önkiszolgálás és a naposi munka jelentősége az óvodáskorban
Munkalehetőségek az óvoda udvarán
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvodában
Az óvodai dajka munkatevékenységekkel kapcsolatos feladatai

4. Programok az óvodában

Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában
Óvodai ünnepélyek típusai
Ünnepélyek előkészítési és lebonyolítási feladatai, valamint a lebonyolítást követő feladatok
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk az óvodával
Kulturális programok az óvodában
Óvodai kirándulás, előkészítése, szervezése, lebonyolítása
Óvodán kívüli programok és azok feladatai
Szülői értekezletek jelentősége

Nevelési gyakorlat tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyam: 108 óra, 10. évfolyam: 144 óra, 11. évfolyam: 72 óra

Témakörök

1. **Az óvodáskorú gyermek tevékenységeinek megfigyelése és segítése (9. és 10. évfolyamon)**

   A gyerekek külső megjelenése
   Beszoktatás
   Részvétel a foglalkozásokon
   Érdeklődés
   Aktivitás
   Gyerek kötelezettségei
   Kérésre, utasításra való reagálás
   Gyerek-pedagógus együttműködése
   Gyerek-gyerek együttműködése
   A pedagógus reakcióinak megfigyelése

2. **A kisiskoláskorú gyermek tevékenységeinek megfigyelése és segítése (11. évfolyamon)**

   Az iskolaérett gyermek
   A pedagógus szerepe, személyisége
   Az alsó tagozatos tanítás szervezési formái
   A napközi otthon és tevékenységei
   Szabadidős tevékenységek a napköziben, a tevékenységek célja
   Szabadidős tevékenységek előkészítése, segítése, vezetése

3. Ének-zene foglalkozás (ajánlás) – csak 10. évfolyamon

   A nevelési gyakorlat tantárgy keretében ének-zenei foglalkozás heti 1 órában.
   Az ének-zene foglalkozások célja, hogy elősegítse az óvodai és iskolai foglalkozásokra való eredményes felkészülést, valamint hozzájáruljon a felsőoktatásban továbbtanulók sikeres felvételi vizsgájához.

4. Rajz foglalkozás (ajánlás) – csak 10 évfolyamon

   A nevelési gyakorlat tantárgy keretében rajz foglalkozás heti 1 órában. A rajz foglalkozások célja, hogy elősegítse az óvodai és iskolai foglalkozásokra való eredményes felkészülést.

A nevelési gyakorlat tantárgy oktatása:

A nevelési gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodáskorú és kisiskoláskorú gyermekeket nevelő intézmények szakmai munkájába. A gyakorlat során megfigyelhetik a gyermekek különböző tevékenységeit, segíthetik az ott folyó gondozó-nevelő munkát, bekapcsolódhatnak az egyes tevékenységek/programok előkészítésébe, szervezésébe, lebonyolításába.

A tantárgy oktatása részben iskolai keretben történik, illetve alkalomszerűen az adott témakörhöz kapcsolódóan külső szakmai intézmények látogatására is sor kerül a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek, tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

Konyhai és udvari feladatok tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 36 óra, 10. évfolyamon: 36 óra

Témakörök

1. **A tálalás, kiszolgálás szabályai**

   Az óvoda konyhája, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírások, a konyhában tartózkodás rendje
   A beszállítás és az ételek átvételének szabályai
   A tálalókonyha
   Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában
   Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő a melegítés szabályainak betartása
   A hűtés szabályai
   A hűtési lánc
   A tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában
   A csoportban történő tálalás szabályai
   A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései, a mosogatógép használatának szabályai
   Két- illetve háromfázisú mosogatás szabályai
   Mosogatószerek tárolásának szabályai
   Az ételmaradék tárolása
   A keresztszennyeződés elkerülése
   Az ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei
   A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai
   A konyha takarításának szabályai
   Veszélyhelyzetek az óvoda konyhájában

2. **Az óvodaudvar karbantartása**

   Az óvoda udvarának tagolása
   Növények az óvoda udvarán
   Mérgező növények veszélyei
   Hinták, csúszdák, mászókák, homokozó az óvoda udvarán
   Az udvari játékok karbantartásának szabályai
   A biztonságos udvari játék megteremtésének feltételei
   Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán
   A gyermekek körében végezhető tevékenységek az óvoda udvarán

Takarítási ismeretek tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 36 óra, 10. évfolyamon: 36 óra

Témakörök

1. **Takarítási technikák**

   Az óvoda rendje, tisztasága
   A takarítás fogalma, fajtái
   A tisztító- és ápolószerek típusa, a tisztító- és ápolószerek felhasználási területei
   A takarítás során használt anyagok, eszközök, hagyományos tisztítószerek
   A tisztítószerek tárolásának, használatának szabályai, a veszélyek figyelemkeltő jelölései

A gyermekek körében végezhető munkatevékenységek
A gyermekek körében nem végezhető munkatevékenységek
Elektromos kisgépek biztonságos használata, érintésvédelmi szabályok az óvodában
A textíliák mosása, vasalása
A porszívózás szabályai
Növénygondozás a csoportszobában
A szennyező anyagok kezelése, tárolása
A takarítás során használt védőruházat

Gyógypedagógiai egészségtan tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 36 óra, 10. évfolyamon: 36 óra

Témakörök

1. **Sérülés-specifikus gondozási feladatok**

A sajátos nevelési igényű gyermek testi fejlődésének sajátosságai
A személyi higiéné jelentősége
Cukorbeteg gyermek
Epilepsziás gyermek
Az akadálymentesítés fogalma, formái
A tanulásban akadályozottak speciális egészségtana
Az értelmileg akadályozottak speciális egészségtana
Az önálló életvitel lehetőségei
A látási fogyatékosok speciális egészségtana, iskolai higiénéje
A látási fogyatékosság hatása a személyiségfejlődésére
A látásfogyatékos gyermek önkiszolgáló tevékenysége, higiénés szokásainak sajátosságai
A hallási fogyatékosok speciális egészségtana, fülészeti gondozása
A hallási fogyatékosság hatása a gyermek személyiségfejlődésére
A műtéti úton helyreállított hallás
A hallási fogyatékos gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai
A mozgásszervi fogyatékosok speciális egészségtana
A mozgásszervi fogyatékosok gyógyászati és rehabilitációs eszközei
A mozgásszervi fogyatékosság hatása a személyiség fejlődésére
A mozgásszervi fogyatékos gyermekek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai
Logopédiai munka higiénéje
Az autizmus spektrum zavarral élő személyek speciális egészségtana
A protetikus környezet fogalma, eszközei, higiénéje
A pszichés fejlődési zavar higiénéje

Gyógypedagógiai egészségtan gyakorlat tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 36 óra, 10. évfolyamon: 36 óra

Témakörök

1. **A gondozási tevékenységek sérülés-specifikus kérdései**

Kapcsolatfelvétel, együttműködés az intézmény gyógypedagógusaival, nevelőivel, gondozóival.
Az intézmény működése, jellege, cél, feladatrendszere, működésének személyi és tárgyi feltételei.

Az intézmény által gondozott/nevelt/oktatott személyek megfigyelése, kapcsolatfelvétel a személlyel.
Gondozási tevékenység megfigyelése, elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján.
Speciális módszerek, eszközök, eljárások megfigyelése.
A sérült személy testi szükségleteinek megfigyelése, bekapcsolódás a szükségletek kielégítésébe.
A sérült személy mozgásigényének megfigyelése, bekapcsolódás az összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésébe.
A sérült személy higiénés szokásrendszerének megfigyelése, bekapcsolódás a higiénés szokásrendszer kialakításába.
A sérült személy önkiszolgáló folyamatainak megfigyelése, bekapcsolódás az önkiszolgálás folyamatába

A gyógypedagógiai egészségtan gyakorlat tantárgy oktatása
A tantárgy oktatása iskolai keretben történik, illetve alkalomszerűen külső intézmények látogatására is sor kerül, amikor a tanulók betekintést nyernek az integráltan nevelt fogyatékos gyermekek mindennapjaiba vagy a sérülteket nevelő-oktató intézményrendszerbe.

Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy
Éves óraszám: 9. évfolyamon: 72 óra, 10. évfolyamon: 72 óra

Témakörök

1. **Bevezetés a gyógypedagógiába**
   A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében
   A különleges gondozáshoz való jog
   Az SNI fogalma
   Integráció, inklúzió, szegregáció
   A fogyatékosságok okai
   A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők
   Gyógypedagógiai diagnózis felállítása
   A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere
   Fogyatékos gyermek a családban

2. **A gyógypedagógia területei**
   A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
   A látásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
   A hallásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
   A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői
   A beszédfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
   Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői
   A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
   A diszlexia, diszgráfia, és a diszkalkulia fogalma, okai, jellemzői
   A hiperaktivitás fogalma, okai, jellemzői
   A figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői
   A magatartási zavar fogalma, okai, jellemzői

2018-as szakképzési kerettantervvel indult
Pedagógia ágazat szakmai tanterve

a Szakképzési kerettanterv 2018. szeptember 1-jétől hatályos szakmai tartalmához

Pedagógia ágazat: Pedagógiai és családsegítő munkatárs szakképesítéshez, Óvodai dajka mellékszakképesítéshez

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**6**	**2**	**7,5**	**4,5**	**140**	**3**	**1,5**	**140**	**3,5**	**1,5**	**20**	**11**	**20**	**9,5**	**160**	**20**	**11**
	Összesen		**8**		**12**			**4,5**			**5**		**31**		**29,5**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia**	fő szakképesítés	3		3			1,5			1,5		1,5		9			1,5	
	Pszichológia	fő szakképesítés	3		2,5			1,5			2		1,5		9			1,5	
	Pedagógiai gyakorlat	fő szakképesítés		2		2,5			1,5			1,5		10		7,5			10
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	**Gondozás és egészségnevelés**	fő szakképesítés			2										2				
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	**Kommunikáció**	fő szakképesítés				2							1			2		1	
	Kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés												1					1
111676-16 Családpedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia**	fő szakképesítés											5					5	
	Mentálhigiéné	fő szakképesítés											3					3	
11687-16 Program- és szabadidő-szervezés	**Szabadidő-szervezés**	fő szakképesítés											5					5	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11470-16 Óvodai nevelési feladatok	**Az óvodai nevelés**	3214001 Óvodai dajka						1,5											
11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Higiénés ismeretek**	3214001 Óvodai dajka						2											
11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Higiénés ismeretek**	3214001 Óvodai dajka																	
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	**Gondozás és egészségnevelés**	3214001 Óvodai dajka																	

Mellékszakképesítés összes óraszáma: **451 óra**

ebből, az oktatott mellékszakképesítés óraszáma

3214001 Óvodai dajka	126 óra

a **fennmaradó: 325 óra felosztása**:

11. évfolyam	1 óra Pedagógia 1 óra Pedagógia gyakorlat 1 óra Pszichológia	3 óra/hét 108 óra/tanév
12. évfolyam	1,5 óra Pedagógia 4,5 óra Pedagógia gyakorlat (Ének, testnevelés, rajz tantárgy-pedagógiát is tartalmazhat, az ágazati képzés igényeinek függvényében) 1 óra Pszichológia	7 óra/hét 217 óra/tanév

Ha mellékszakképesítést nem tanul, az óraszámok felosztása:

Óraszám: 451 óra

11. évfolyam	2 óra Pedagógia 2 óra Pedagógia gyakorlat 2,5 óra Pszichológia	6,5 óra/hét 234 óra/tanév
12. évfolyam	1,5 óra Pedagógia 4,5 óra Pedagógia gyakorlat (Ének, testnevelés, rajz tantárgy-pedagógiát is tartalmazhat, az ágazati képzés igényeinek függvényében) 1 óra Pszichológia	7 óra/hét 217óra/tanév

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés 9-12. o. összes óraszáma	Nem a főszakképesítésre fordítandó órakeret	Főszakképesítés 9-12. o. összes óraszáma	5/13.		Főszakképesítés 9-13. o. összes óraszáma	1/13.			2/14.		A két évfolyamos szakképzés összes óraszáma
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		e	gy	ögy	e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**216**	**72**	**270**	**162**	**140**	**108**	**54**	**140**	**108**	**47**				**622**	**341**		**720**	**343**	**160**	**622**	**341**	
	Összesen		**288**		**432**			**162**			**155**					**963**			**1063**			**963**		
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 1324 óra (58,1%)										**1488**	**451**	**1037**			**2000**	1342 óra (61,4%)					**2026**
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 676 óra (41,9%)																684 óra (38,6%)					
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**15**	**0**	**15**	**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek												0			4		4				4		4
	Munkaviszony létesítése												0			4		4				4		4
	Álláskeresés												0			4		4				4		4
	Munkanélküliség												0			3		3				3		3
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**	**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1												0			8		8				8		8
	Nyelvtani rendszerezés 2												0			8		8				8		8
	Nyelvi készségfejlesztés												0			23		23				23		23
	Munkavállalói szókincs												0			23		23				23		23

11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia**	fő szakképesítés	**108**	**0**	**108**	**0**		**54**	**0**		**46**	**0**	**316**	**0**	**316**	**47**	**0**	**363**	**324**	**0**		**47**	**0**	**371**
	Általános pedagógia		18										18					18	18				0	18
	A nevelési folyamat		36										36					36	36				0	36
	A nevelés módszerei		36										36			5		41	36			5	0	41
	A gyermek fő tevékenységformái		18		36			18					72			12		84	72			12	0	84
	A nevelés színterei				36			18					54			12		66	54			12	0	66
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló				36								36			0		36	36				0	36
	Szabadidő-pedagógia							18					18			0		18	18				0	18
	Didaktika										30		30			12		42	35			12	0	47
	Alternatív pedagógiai irányzatok										16		16			6		22	19			6	0	25
	Pszichológia	fő szakképesítés	**108**	**0**	**90**	**0**		**54**	**0**		**62**	**0**	**314**	**0**	**314**	**48**	**0**	**362**	**324**	**0**		**48**	**0**	**372**
	Általános pszichológia		72										72					72	72				0	72
	Szociálpszichológia		36		36								72			15		87	72			15	0	87
	Fejlődéslélektan				54			18			15		87					87	89				0	89
	Személyiséglélektan							18			30		48			6		54	53			6	0	59
	Pedagógiai pszichológia										17		17			12		29	20			12	0	32
	Alkalmazott pszichológia							18					18			15		33	18			15	0	33
	Pedagógiai gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**72**	**0**	**90**		**0**	**54**		**0**	**47**	**263**	**0**	**263**	**0**	**310**	**573**	**0**	**271**		**0**	**310**	**581**
	A gyermek megismerésének lehetőségei			9									9				16	25		9			16	25
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése			36		36			30			24	126				46	172		130			46	176

	Gondozási tevékenység meegfigyelése, irányítása					18			24			23	65				62	127		69			62	131
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése			27		36							63				62	125		63			62	125
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben												0				62	62					62	62
	Intézményen belüli és kívüli programok												0				62	62					62	62
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	**Gondozás és egészségnevelés**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Egészségnevelés, egészségvédelem				24								24					24	24				0	24
	Személyi gondozás				36								36					36	36				0	36
	A beteg gyermek ellátása				12								12					12	12				0	12
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	**Kommunikáció**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**31**	**0**	**103**	**0**	**72**		**31**	**0**	**103**
	A kommunikáció folyamata					36							36					36		36			0	36
	A kommunikáció zavarai					18							18					18		18			0	18
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban					18							18					18		18			0	18
	Kommunikáció a családokkal												0			31		31				31	0	31
	Kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**31**	**0**	**0**		**0**	**31**	**31**
	Kommunikációs gyakorlat												0				31	31					31	31

111676-16 Családpedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**155**	**0**	**155**	**0**	**0**		**155**	**0**	**155**
	Családtani alapismeretek												0			35		35				35	0	35
	Krízishelyzetek a családban												0			120		120				120	0	120
	Mentálhigiéné	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**93**	**0**	**93**	**0**	**0**		**93**	**0**	**93**
	Mentálhigiénés alapismeretek												0			31		31				31	0	31
	Családi mentélhigiéné												0			62		62				62	0	62
11687-16 Program- és szabadidő-szervezés	**Szabadidő-szervezés**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**155**	**0**	**155**	**0**	**0**		**155**	**0**	**155**
	Szabadidő-pedagógia												0			62		62				62	0	62
	Játékpedagógia												0			31		31				31	0	31
	Programszervezés												0			62		62				62	0	62
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**16**	**0**	**16**	**0**	**0**		**16**	**0**	**16**
	Munkavédelmi alapismeretek												0			4		4				4	0	4
	Munkahelyek kialakítása												0			4		4				4	0	4
	Munkavégzés személyi feltételei												0			2		2				2	0	2
	Munkaeszközök biztonsága												0			2		2				2	0	2
	Munkakörnyezeti hatások												0			2		2				2	0	2
	Munkavédelmi jogi ismeretek												0			2		2				2	0	2

11470-16 Óvodai nevelési feladatok	**Az óvodai nevelés**	3214001 Óvodai dajka	**0**	**0**	**0**	**0**		**54**	**0**		**0**	**0**	**54**	**54**	**0**	**0**	**0**	**54**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Az óvodai nevelés területei							18					18					18					0	0
	Az óvodai élet megszervezése							18					18					18					0	0
	A dajka szerepe az óvodai nevelésben							18					18					18					0	0
	Az életkorhoz kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai ismeretek							0					0					0					0	0
11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Higiénés ismeretek**	3214001 Óvodai dajka	**0**	**0**	**0**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Konyhai feladatok							28					28					28					0	0
	Udvari feladatok							16					16					16					0	0
	Takarítási feladatok							28					28					28					0	0
12116-16 Speciális gondozás és egészségvédelem	**Gyógypedagógia egészségtan**	5214001 Fogyatékkal élők gondozója	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**	**62**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Sérülés-specifikus gondozási feladatok										62		62					62					0	0
	Gyógypedagógiai gyakorlat	5214001 Fogyatékkal élők gondozója	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**36**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Gondozási feladatok sérült személyek körében								36				36					36					0	0

11465-12 Általános gyógypedagógiai feladatok	**Gyógypedagógiai alapismeretek**	5214001 Fogyatékkal élők gondozója	**0**	**0**	**0**	**0**		**72**	**0**		**77**	**0**	**149**	**149**	**0**	**0**	**0**	**149**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Bevezetés a gyógypedagógiába							36					36					36					0	0
	A gyógypedagógia területei							36			77		113					113					0	0
11684-16 Gyógypedagógiai kommunikáció	**Gyógypedagógiai kommunikáció**	5214001 Fogyatékkal élők gondozója	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**	**62**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	A kommunikáció sajátosságai a gyógypedagógiában										62		62					62					0	0
	Kommunikáció	5214001 Fogyatékkal élők gondozója	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	A kommunikáció folyamata							0					0					0					0	0
	A kommunikáció zavarai							0					0					0					0	0
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban							0					0					0					0	0
11542-16 Gondozás és egészségvédelem	**Gondozás és egészségnevelés**	5214001 Fogyatékkal élők gondozója	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Egészségnevelés, egészségvédelem							0					0					0					0	0
	Személyi gondozás							0					0					0					0	0
	A beteg gyermek ellátása							0					0					0					0	0
11543-16 Takarít	**Higiénés ismeretek**	32140001 Óvodai	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

	Konyhai feladatok							0					0					0					0	0
	Udvari feladatok							0					0					0					0	0
	Takarítási feladatok							0					0					0					0	0
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	5214001 Fogyatékkal élők gondozója	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**16**	**0**	**16**	**16**	**0**	**0**	**0**	**16**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Munkavédelmi alapismeretek										4		4					4					0	0
	Munkahelyek kialakítása										4		4					4					0	0
	Munkavégzés személyi feltételei										2		2					2					0	0
	Munkaeszközök biztonsága										2		2					2					0	0
	Munkakörnyezeti hatások										2		2					2					0	0
	Munkavédelmi jogi ismeretek										2		2					2					0	0
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	**Gondozás és egészségnevelés**	3214001 Óvodai dajka	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Egészségnevelés, egészségvédelem												0					0					0	0
	Személyi gondozás												0					0					0	0
	A beteg gyermek ellátása												0					0					0	0

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

4. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

4.3. Témakörök

4.3.1. Munkajogi alapismeretek

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés-módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték)

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, munkaidő, pihenőidők, szabadság

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

4.3.2. Munkaviszony létesítése

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

4.3.3. Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

4.3.4. Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) szervezetrendszerének felépítése (a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, a kormányhivatal, a járási hivatal feladatai).
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

4.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11498-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

5. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.
Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.
Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

5.3. Témakörök

5.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múltra, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.
Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze.
A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

5.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a tanuló a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a tanuló arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók

és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangozott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

5.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a tanuló rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a tanuló koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

5.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a tanuló folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

5.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11464-16 azonosító számú

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11464-16 azonosító számú Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógia	Pszichológia	Pedagógiai gyakorlat
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló fejlődésének sajátosságait	x	x	x
Ismeri, értelmezi a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók egyéni sajátosságait	x	x	x
Felismeri a differenciált bánásmód szükségességét, jelentőségét	x	x	x
Igyekszik kielégíteni a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló speciális igényeit	x	x	x
Részt vállal az óvoda szakmai tevékenységein, az iskolában pedig a tanítási órákon	x	x	x
Segít a tevékenységek, tanórák előkészületében, a szükséges eszközök kiválasztásában, előkészítésében	x	x	x
Segíti a gyermeket, a tanulót a tevékenységek, tanórák alatt és tanórán kívül	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló megismerésének módjait, lehetőségeit	x	x	x
Tájékoztatja a pedagógust a gyermek, tanuló tevékenységéről	x	x	x
Ügyeletet lát el	x	x	x
Észleli és jelzi a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást javasol	x	x	x
Figyelemmel kíséri a család és az intézmény közötti kapcsolatot, segíti az együttműködésüket	x	x	x
Részt vesz az intézmény rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában	x	x	x
Tevékenyen részt vesz a gyermekek, tanulók személyi és környezeti higiénés szokásainak kialakításában, és ellenőrzi is azt	x	x	x
Felügyeli, segíti a tanulót a szabadidős tevékenységekben	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A pedagógia fogalma, célja, tárgya, feladata, területei	x		

A nevelés fogalma, jellemzői, színterei, módszerei, folyamata	x		
A szocializáció fogalma, színterei	x		
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei	x		
A szociometria	x		
A didaktika fogalma, tárgya és helye a tudományok rendszerében	x		
Az oktatás célja, módszerei, a módszer kiválasztásának szempontjai	x		
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei	x		
Az oktatás szervezeti és munkaformái	x		
A játékpedagógia, pszichológia alapjai	x		
A gyógypedagógia alapfogalmai, különleges bánásmód, SNI, inklúzió, integráció, szegregáció	x		
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, vizsgálati módszerei, a pszichológia helye a tudományok rendszerében		x	
A személyiség-lélektan fogalma		x	
A személyiség fogalma és a személyiség fejlődését befolyásoló tényezők		x	
Az emberi szükségletek rendszere		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A fejlődés fogalma, jellemzői		x	
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége, a hospitalizáció		x	
A kötődés fogalma, kötődési típusok		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A kötődés fogalma, kötődési típusok		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
A szociálpszichológia fogalma		x	
A szociálpszichológia alapfogalmai: csoport, szerep, státusz, előítélet, deviancia		x	
A pedagógus személyisége, attitűdje, vezetési stílusa			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Szervezőkészség	x	x	x
Elhivatottság	x	x	x
Kitartás	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x

Interperszonális rugalmasság	x	x	x
Tolerancia	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x

6. Pedagógia tantárgy 363 óra/371 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.
A Pedagógia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés 11470-16 Óvodai nevelési feladatok modulhoz tartozó Óvodai nevelés tantárgy szakmai tartalmához.

6.3. Témakörök

6.3.1. Általános pedagógiai

A pedagógia tárgya, célja, feladata
A pedagógia a tudományok rendszerében
A tudományosság kritériumai
A pedagógia területei

6.3.2. A nevelés folyamata

A nevelés fogalma, célja, feladata
A nevelés folyamata
A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása
Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.
A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere
Az érték és norma a nevelés folyamatában.
A nevelés feladat- és eszközrendszere
A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

6.3.3. A nevelés módszerei

A nevelési módszer fogalma, típusai
Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
A nevelő, mint modell.
A vezetési stílusok.

6.3.4. A gyermek fő tevékenységformái

A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás
A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái
A játék fogalma, fajtái, feltételei
A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei
A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében
A gyermekmunka mint a személyiségfejlesztés eszköze
Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben
A játék és a gyermekmunka kapcsolata

6.3.5. A nevelés színterei

A szocializáció fogalma, színterei
A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere
A kortársak szerepe a szocializációban
A család, a családi nevelés
A család, a család szerkezete, funkciója, típusait
A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe
A köznevelés intézményei
A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok
A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái
A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben

6.3.6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái
A különleges bánásmódot igénylő gyermekek
SNI fogalma
BTM
Szegregáció, integráció, inklúzió
A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai
HH fogalma
HHH fogalma
A család, mint a mentálhigiéné tárgya
A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Együttműködés a családdal, szakemberekkel

6.3.7. Szabadidő-pedagógia

A szabadidő fogalma, típusai
A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek
A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán
A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában
Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben

6.3.8. Didaktika

A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma.
A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata

Az oktatás célja, tartalma
Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok
Az oktatási módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban
Az oktatás módszer kiválasztásának szempontjai
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei, ezek használati lehetősége
Az oktatás szervezeti és munkaformái

6.3.9. Alternatív pedagógiai irányzatok (ajánlás)

Reformpedagógiai irányzatok
Alternatív intézmények a hazai köznevelésben
Egyéni tanulási utak

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

6.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Pszichológia tantárgy 362 óra/372 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

7.1. A tantárgy tanításának célja

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-lélektani, szociálpszichológiai, fejlődéspszichológiai és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat önmaguk és mások megismeréséhez, a szocializációs folyamatok értelmezéséhez, a családi és társadalmi helyzetek elemzéséhez.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pszichológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.
A Pszichológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés 11470-16 Óvodai nevelési feladatok modulhoz tartozó Óvodai nevelés tantárgy témaköreinek szakmai tartalmához.

7.3. Témakörök

7.3.1. Általános pszichológia

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai
A pszichológia vizsgálati módszerei
A pszichológia helye a tudományok rendszerében
A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem. emlékezet, képzelet, tanulás)
A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem, gondolkodás)

7.3.2. Szociálpszichológia

A szociálpszichológia fogalma
A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei
A szociálpszichológia alapfogalmai:

A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja
A csoportfejlődés szakaszai
A szerep és a státusz
Az előítélet és a sztereotípia fogalma és működése
Az előítélet és a sztereotípia összefüggései
A deviancia fogalma, típusai
A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái
A konfliktuskezelési stratégiák

7.3.3. Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei
A fejlődést befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői
A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok
Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor)
A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat
Harlow kísérletei
Az én felfedezése
A hospitalizmus
Az Ainswort és az „Idegen helyzet kísérlet”
A kötődés mintázatai (biztonságos kötődés, elkerülő kötődés, ambivalens kötődés, dezorganizált kötődés)
A gyermek és gondozója közötti kapcsolat
Életkori szakaszok (óvodáskor, kisiskoláskor, serdülőkor, ifjúkor, öregkor, aggkor)

7.3.4. Személyiség-lélektan

A személyiség-lélektan fogalma
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
A személyiség fogalma
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Az emberi szükségletek rendszere

7.3.5. Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei
A kortárscsoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai

7.3.6. Alkalmazott pszichológia (ajánlás)

Tömegkommunikáció
Reklámpszichológia
Művészet pszichológia
Internetpszichológia

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

7.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Pedagógiai gyakorlat tantárgy 573 óra/581 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

8.1. A tantárgy tanításának célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, megismerjék a nevelés- és oktatás különböző színtereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai gyakorlat tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti, a didaktikai és a fejlődés-lélektani szakmai tartalmakhoz.
A Pedagógiai gyakorlat tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés 11470-16 Óvodai nevelési feladatok modul szakmai tartalmához.

8.3. Témakörök

8.3.1. A gyermek megismerésének lehetőségei

A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.
A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

8.3.2. A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség
A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői
A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata
A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása
A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek
A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése
A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem
A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

8.3.3. Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei
A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

8.3.4. Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)

A gyermekirodalom, az ének zene jelentősége a gyermek személységének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény
A mesemondás, bábozás, dramatizálás
A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése
Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei
Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.
Oktatástechnikai eszközök használata

8.3.5. Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Konfliktuskezelés stratégiák
Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei
Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…), családlátogatás
A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek.
A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése.
A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem.
A köznevelési intézmények prevenciós munkája

8.3.6. Intézményen belüli és kívüli programok

Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés
Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban
Ünnepélyek, rendezvények szerepe az egyén és a közösség szempontjából
Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása

A hagyományőrzés lehetőségei a köznevelés és a közművelődés intézményeiben

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szakmai gyakorlat helyszíne: iskolai tanterem; a köznevelés intézményei, kiemelten óvoda vagy általános iskola.
A szorgalmi időszakban lebonyolításra kerülő szakmai gyakorlat: részben iskolai keretben, részben külső intézményben: lehetőség szerint heti, kétheti vagy havi tömbösítéssel történik, a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.
A szakképzés utolsó évfolyamán a tanuló ismerkedjen meg az intézmény prevenciós munkájával, ismerkedjen meg az intézményben dolgozó segítő szakemberek (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…) munkájával; lehetőség szerint vegyen részt a családdal való kapcsolattartás eseményein.

8.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11676-16 azonosító számú

Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11465-16 azonosító számú Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógiai szociológia	Mentálhigiéné
FELADATOK		
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x
Felismeri az egyéni, családi és krízishelyzeteket	x	x
Felismeri a család elemi életfeltételeinek hiányát	x	x
A pedagógussal együttműködve előkészíti a családlátogatást		x
Felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenő füzetbe ír, személyesen konzultál		x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait		x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét		x
Megérti, újrafogalmazza a problémát		x
A felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi	x	x
Támogatja a problémamegoldást	x	x
Keresi a kialakult probléma háttereit	x	x
Értelmezi, kezeli a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit.	x	x
Kompromisszumot keres	x	x
Együttműködik pedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében	x	x
Felismeri a családi diszfunkciókat		x
Részt vesz a családról szóló információgyűjtésben		x
Elősegíti az intézmény és a család kommunikációját		x
Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást végez		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A család fogalma	x	
Családtípusok	x	
A család, mint közösség	x	
A család, mint interakció	x	
A család rendszerelméletű modellje	x	
A család fejlődése, életciklusai	x	
A család funkciói	x	

A család funkciózavaraiból adódó jelenségek, családi konfliktusok	x	
A családok megismerésének módja: a családlátogatás	x	
A konfliktus fogalma, típusai	x	
Konfliktuskezelési stratégiák	x	
Devianciák megjelenése a családban	x	
Hátrányos helyzet fogalma	x	
Veszélyeztetettség fogalma	x	
Iskolakerülés és családi reakciók, lemaradás, kimaradás	x	
Gyermekszegénység megjelenése	x	
Fiatalkorú bűnöző a családban	x	
A krízis fogalma, krízishelyzetek a családban		x
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás		x
A mentálhigiéné, a családi mentálhigiéné fogalma, területei		x
A család és a gondozó-nevelő, valamint a nevelő-oktató feladatot ellátó intézmények integrációjának problémái		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőkészség	x	x
Elhivatottság	x	x
Önállóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konfliktusmegoldó készség	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Meggyőzőkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Tervezés	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x

9. Pedagógiai szociológia tantárgy 155 óra/155 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek azon társadalmi közösségekről (elsősorban a családról) amelyek körülveszik a gyermeket, tanulót és meghatározzák teljesítményét az intézményben és az intézményen kívül..

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai szociológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció, magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

9.3. Témakörök

9.3.1. Családtani alapismeretek

Család és társadalom
A család fogalma
A fejlődési családmodell
A család szerkezete
A család biológiai, szocializációs és gazdasági funkciói
A család fejlődési életciklusai
A család rendszerelméletű modellje
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás

9.3.2. Krízishelyzetek a családban

Családi szerepek és szerepkonfliktusok
Családi konfliktusok típusai
Családi konfliktusok feloldása
A család elégtelen működése
Az elhanyagolás fogalmai, területek, mutatói –teendők az intézmény részéről
A veszélyeztetettség fogalma, területei, jellemzői- teendők az intézmény részéről
A krízis fogalma
A családon belüli krízishelyzetek formái
Az iskolakerülés és a családi reakciók
Fiatalkorú bűnöző a családban
A büntethetőség jogi kérdései
A büntetés pszichés hatásai a fiatalkorú egyénre
Devianciák megjelenése a családban
A gyermekszegénység kérdései

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

9.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Mentálhigiénét tantárgy 93 óra/93 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

10.1. A tantárgy tanításának célja

A mentálhigiéniai alapismeretek tanításának célja a mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése, a családokkal való segítő munkához kapcsolódó ismeretek elsajátítása, elmélyítése.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mentálhigiéniai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a pedagógiai tantárgyak szakmai tartalmához.

10.3. Témakörök

10.3.1. Mentálhigiénés alapismeretek

A mentálhigiéné fogalma
Az emberi szükségletek rendszere
Az emberi szükségletek sérülése
A mentális egészség fogalma
A mentális egészség tényezői
A mentálhigiéné területei
A lelki egészségvédelem feladatkörei
A mentálhigiéné modelljei
A mentálhigiéné szerepe az óvodai, iskolai prevenciós munkában
A mentálhigiénés szemléletű nevelők
A mentálhigiénés beavatkozások lehetőségei az óvodai, iskolai nevelőmunkában.

10.3.2. Családi mentálhigiéné

A család, mint a mentálhigiéné tárgya
A család lelki egészségének tényezői
A család elégtelen, hibás működése
A túlkötés problémái
Az elhanyagolás
A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
A konfliktus fogalma, típusai
Konfliktuskezelés stratégiák
Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok
A krízis fogalma
Krízishelyzetek a családban
Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei
Együttműködés a családdal, szakemberekkel
A mentálhigiéné illetékességi határai
A segítőszerep.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem,

10.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11687-16 azonosító számú

Program és szabadidő szervezés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11687-16 azonosító számú Program és szabadidő szervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szabadidő szervezés
FELADATOK	
Ismeri a szabadidő megszervezésének pedagógiai, pszichológiai alapjait	x
Képes pedagógiailag hasznos szabadidős tevékenység megtervezésére, lebonyolítására	x
Élmény dús szabadidős programokat szervez	x
A pedagógus irányítása mellett részt vesz az intézményen belüli és kívüli programok tervezésében, szervezésében, lebonyolításában	x
Segédkezik az intézményen kívüli szabadidős tevékenységek helyszínének előkészítésében, kiválasztásában	x
Ellenőrzi a helyszín biztonsági és higiéniai feltételeit	x
A pedagógus instrukciói alapján részt vesz a játéktevékenységek feltételeinek megteremtésében	x
Elősegíti a gyermek, tanuló önművelésének kialakulását	x
Szakmai ismeretei által képessé válik a csoport, osztály közösségének alakítására, formálására	x
A pedagógus irányítása mellett segédkezik a programok forgatókönyvének elkészítésében	x
A pedagógussal együttműködve előkészíti a családlátogatást	x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait	x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét	x
Előkészíti a szülői értekezletet: értesíti a szülőt, termet rendez	x
Előkészíti a fogadó órát: értesíti a szülőt, termet rendez	x
Előkészíti a nyílt napot: értesíti a szülőt, felkészíti a gyermeket, tanulót, termet rendez	x
Munkadélutánokat szervez	x
Bevonja a családot a programokba, ünnepélyekbe	x
Tiszteli a hagyományokat	x
Együttműködik más szakemberekkel	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása	x
A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei	x
A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései	x
A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők	x
A szabadidő szervezés elvei	x
A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység	x
A szabadidő szemléletformáló hatása	x

Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában	x
Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek	x
Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Játéktevékenység az óvodában	x
Játéktevékenység az általános iskolában	x
Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában	x
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink	x
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel	x
Kulturális programok az óvodában, általános iskolában	x
Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása	x
Szülői értekezletek jelentősége, szervezése	x
Fogadó órák jelentősége, szervezése	x
Nyílt napok jelentősége, szervezése	x
Munkadélutánok jelentősége, szervezése	x
Tapasztalatok értékelése, következtetések jövőbeni felhasználása	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Szakmai szintű beszédkészség	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	x
Szervezőkészség	x
Kézügyesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Kompromisszum-készség	x
Segítőkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Kreativitás, ötletgazdagság	x
Tervezés	x
Gyakorlati feladatértelmezés	x

11. Szabadidő szervezés tantárgy 155 óra/155 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szabadidő szervezés tantárgy tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló képes játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szabadidő szervezés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a neveléselmélethez (a nevelés). Kapcsolódik a pszichológia (fejlődéslélektan), a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció), természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.
A modul témakörei kapcsolódnak a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok modul tantárgyainak szakmai tartalmához.

11.3. Témakörök

11.3.1. Szabadidő-pedagógia

Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása
A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei
A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései
A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők
A szabadidő szervezés elvei
A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység
A szabadidő szemléletformáló hatása
Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában
Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek
Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása

11.3.2. Játékpedagógia

A játékok általános jellemzői
A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban
A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében
A biztonságos játék – a játék biztonsága
A játék „öngyógyító” szerepe
Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjátékok
Mesék, versek feldolgozása szerepjátékkal
A játékvezető feladati, a vele szemben támasztott elvárások
Játék – oktatás – szabadidő összefüggései
Konstrukciós játékok
Korunk játékai: fantasy-játékok, virtuális játékok – veszélyei, előnyei

11.3.3. Programszervezés

A rendezvény fogalma, fajtái a nevelési intézményekben
A rendezvényszervezés főbb lépései

Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel
Kulturális programok az óvodában, általános iskolában
Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása
Szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok jelentősége, szervezése
Munkadélutánok jelentősége, szervezése

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

11.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11688-16 azonosító számú

Gondozás és egészségnevelés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11688-16 azonosító számú Gondozás és egészségnevelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gondozás és egészségnevelés
FELADATOK	
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz	x
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri	x
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánzást követő magatartását	x
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában	x
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során	x
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot	x
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakulásában	x
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe	x
Segít az öltözködésben	x
Tanítja az öltözködés szabályait	x
Segít a toalett-használat során	x
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit	x
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat	x
Felügyeli az étkeztetést	x
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában	x
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során	x
Lázat mér, lázat csillapít	x
sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az egészség fogalma	x
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai	x
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata	x
Az egészségnevelés fogalma, célja	x
Az egészségnevelés feladata, területei	x
A higiénés szokások kialakításának területei	x
A személyi gondozás fogalma	x
A személyi gondozás területei	x
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban	x
A táplálkozás egészségtana	x

Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően	x
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során	x
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben	x
A kulturált étkezési szokások kialakítása	x
A nyugodt pihenés ideális körülményei	x
A nyugodt pihenés, alvás környezeti feltételei	x
A nyugodt pihenés, alvás pszichés feltételei	x
A helyes életritmus és érzelmi biztonság	x
A lázas gyermek az óvodában	x
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	x
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi beszédkészség	x
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőkészség	x
Állóképesség	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Empatikus készség	x
Közérthetőség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemmegosztás	x
Körültekintés	x

12. Gondozás és egészségnevelés tantárgy 72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

12.1. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozási és egészségnevelés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a pszichológia, a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

12.3. Témakörök

12.3.1. Egészségnevelés, egészségvédelem

Az egészség fogalma

Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata

Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata

Az egészségnevelés fogalma, célja
Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban
A gyermek, a tanuló testi szükségletei
A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben
A helyes életritmus
A pihenés és a mozgás szerepe
Az aktív és passzív pihenés jelentősége

12.3.2. Személyi gondozás

A személyi gondozás fogalma
A személyi gondozás területei
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
A higiénés szokások kialakításának területei
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
A kulturált étkezési szokások kialakítása
Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

12.3.3. A beteg gyermek ellátása

A beteg gyermek ellátása, elhelyezése
A nevelő feladata a beteg gyermek ellátása során
Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal
A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között
A baleset szenvedett gyermek ellátása, elsősegélynyújtás
Adminisztratív teendők óvodai, iskolai baleset kapcsán

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

12.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11678-16 azonosító számú

Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11768-16 azonosító számú Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kommunikáció	Kommunikációs gyakorlat
FELADATOK		
Alkalmazza a verbális és nonverbális és kommunikáció módjait	x	x
Használja a kommunikációs technikákat	x	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságára	x	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t. (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x	x
Alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x	x
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x	x
Betartja a telefonálás illemtanát	x	x
Kommunikációja során igyekszik a bizalmi légkör kialakítására	x	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiénéjére	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x	x
A verbális kommunikáció	x	x
A nonverbális kommunikáció	x	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x	x
A tér, a térköz	x	x
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentőség	x	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	x	x
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x	x
A meggyőző kommunikáció	x	x
Az eredményes közlésfolyamata feltételei	x	x
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x	x
Kapcsolatteremtés szabályai	x	x
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x	x
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége	x	x

Köszönési formák	x	x
Megszólítás	x	x
Távolsági zónák, térközök	x	x
Telefonálás illemtana	x	x
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	x	x
Bizalmi légkör kialakítása	x	x
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőkészség	x	x
Elhivatottság	x	x
Önállóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Udvariasság	x	x
Kompromisszumkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	x	x
Figyelemösszpontosítás	x	x
Körültekintés	x	x

13. Kommunikáció tantárgy 103 óra/103 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.
A tantárgy megalapozza az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítés 11684-16 Gyógypedagógiai kommunikáció moduljának szakmai tartalmát.

13.3. Témakörök

13.3.1. A kommunikáció folyamata

A kommunikáció fogalma, jelentősége
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
A verbális kommunikáció
A nonverbális kommunikáció
A külső megjelenés, mint metakommunikáció
A tér, a térköz

Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

13.3.2. A kommunikáció zavarai

A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátak
A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái.
A konfliktuskezelési stratégiák.
Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

13.3.3. Kommunikáció a pedagógiai folyamatban

Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A meggyőző kommunikáció
Az eredményes közlésfolyamata feltételei
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)

13.3.4. Kommunikáció a családokkal

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai
A kapcsolattartás jelentősége
A családlátogatás, előkészítése
A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései
A családlátogatás megfigyelési szempontjai, jegyzőkönyve
A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

13.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Kommunikációs gyakorlat tantárgy 31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre nemcsak iskolai körülmények között, hanem a gyakorlati munkában is.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy valamennyi szakmai tartalma kapcsolódik a Kommunikáció tantárgy szakmai tartalmához, és megalapozza az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítés 11684-16 Gyógypedagógiai kommunikáció moduljának szakmai tartalmát.

14.3. Témakörök

14.3.1. Kommunikációs gakorlat1

Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátak
Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai
A családdal való kapcsolattartás formái(szülői értekezlet, fogadó óra, családlátogatás, nyílt napok)

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

14.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11470-16 azonosító számú

Óvodai nevelési feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11470-16 azonosító számú Óvodai nevelési feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Óvodai nevelés
FELADATOK	
Ismeri az óvodai nevelés sajátosságait	x
Figyel az egyéni sajátosságokra	x
Differenciáltan végzi munkáját	x
Egyezteti a napi nevelési/gondozási feladatok menetét az óvodapedagógussal	x
Segít az óvodapedagógusnak az óvodai tevékenységek során	x
Ismeri az óvodáskorú gyermek helyes életritmusának jellemzőit és megteremti feltételeit	x
A pedagógus instrukciói alapján előkészíti a tevékenységek eszközeit	x
Ismeri az óvodáskor játékfajtáit	x
Kiszűri a balesetveszélyes, sérült eszközöket, játékokat	x
Felügyeli és segíti a gyermekek munkajellegű tevékenységeit	x
Részt vesz az intézményi ünnepélyek, programok előkészítésében, lebonyolításában	x
Részt vesz az intézményen kívüli programok előkészítésében, lebonyolításában	x
Tevékenyen részt vállal a dekorációk elkészítésében és a gyermekekkel együtt dekorál, ajándékot készít, termet rendez	x
Lebonyolítja a vásárlást, számlát kér, elszámol	x
Részt vesz a gyermekek gondozásában, fogadásában	x
Ismeri az óvodai nevelés sajátosságait	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A nevelés fogalma, színterei	x
A szocializáció fogalma és jellemzői	x
A családi nevelés jelentősége	x
A nevelő, mint modell	x
Az óvodai nevelés sajátosságai	x
A különleges gondozás fogalma	x
Az SNI-s gyermek az óvodában, inklúzió, integráció, szegregáció	x
Nevelési problémák az óvodában, agresszív és szorongó gyermek a csoportban	x
Az egyéni bánásmód az óvodai dajka tevékenységében	x
Társas kapcsolatok az óvodáskorban	x
A helyes életritmus jelentősége az óvodában	x
Az óvodai napirend sajátosságai	x
A játék fogalma, fajtái, a játék szerepe az óvodáskorban, játék feltételei	x

Az óvodai dajka szerepe a biztonságos játék feltételeinek megteremtésében	x
Munkajellegű tevékenységek az óvodában, a munka, mint a személyiségfejlesztés eszköze	x
A játék és a munka kapcsolata, az önkiszolgálás és a naposi munka és jelentősége az óvodáskorban	x
Munkalehetőségek az óvoda udvarán, évszakokhoz kapcsolódó feladatok	x
Az óvodai dajka munkatevékenységekkel kapcsolatos feladatai	x
Az óvodai ünnepélyek, programok	x
A dajka szerepe a programok előkészítésében és lebonyolításában	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	x
Türelmesség	x
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Segítőkészség	x
Határozottság	x
Együttműködés	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemmegosztás	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x

15. Óvodai nevelés tantárgy 54 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló az óvodapedagógus közvetlen irányítás mellett képes segítséget nyújtani az óvodai napirend megvalósulásában.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A nevelési alapismeretek tantárgy közvetlenül kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció), természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

Az óvodai nevelés tantárgy ezen témakörének szakmai tartalma a kifejtésre nem került rész tekintetében megegyezik a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok modulhoz tartozó tantárgyak témakörének szakmai tartalmával.

15.3. Témakörök

15.3.1. Az óvodai nevelés területei

Az óvodai nevelés sajátosságai

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
Az SNI –s gyermek az óvodában, inklúzió, integráció, szegregáció
Az integráció /inklúzió lehetőségei, feltételei az óvodában
Nevelési problémák az óvodában, agresszív és szorongó gyermek a csoportban
Az egyéni bánásmód az óvodai dajka tevékenységében
Társas kapcsolatok az óvodáskorban
A játéktevékenység szerepe az óvodáskorú gyermek életében
Munkajellegű tevékenységek az óvodában
Az egészséges életmódra nevelés az óvodában

15.3.2. Az óvodai élet megszervezése

A helyes életritmus jelentősége az óvodában
Az óvodai napirend sajátosságai, jelentősége a gyermek életében
Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Kulturális programok az óvodában
Óvodai kirándulás, előkészítése, szervezése, lebonyolítása

15.3.3. A dajka szerepe az óvodai nevelésben

Az óvodai dajka mint modell
Az óvodai dajka szerepe a gyermek fejlődésének elősegítésében
Az óvodai dajka szerepe a biztonságos játék feltételeinek megteremtésében
Az óvodai dajka munkatevékenységekkel kapcsolatos feladatai
A dajka egészségnevelői feladatai
A dajka feladatai az óvodai gondozás során

15.3.4. Az életkorhoz kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai ismeretek

Az óvodai nevelés tantárgy ezen témakörének szakmai tartalma teljes mértékben kifejtésre került a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok modulhoz tartozó Pedagógia és Pszichológia tantárgyak témaköreinek szakmai tartalmában.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

15.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11544-16 azonosító számú

Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11544-16 azonosító számú Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Higiénés ismeretek
FELADATOK	
Ismeri az óvoda konyhájával, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírásokat	x
Átveszi az ételt a szállítótól	x
Ügyel az ételek megfelelő hőmérsékletére	x
Megméri az étel hőmérsékletét, maghőmérőt használ	x
Szükség szerint melegíti az ételt	x
Szabályozza a hűtési láncot	x
Az ételt tálaló kocsira helyezi és szétosztja csoportlétszámnak megfelelően	x
Előkészíti az étkezésekhez szükséges eszközöket	x
Részt vesz a tálalásban, kiszolgálásban	x
Elkészíti a reggelit és az uzsonnát	x
Gyümölcsöt hámoz, szeletel	x
Ismeri a mosogatás szabályait, lépéseit, mosogatógépet használ	x
Ismeri és betartja a mosogatószerek tárolásának szabályait	x
Tárolja, elhelyezi az ételmaradékot	x
Felügyel a keresztszennyeződés elkerülésére	x
Ügyel a hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályaira, ételmintát vesz	x
Takarítja a konyhát	x
Ápolja, locsolja az udvar növényzetét	x
Felássa, locsolja a homokozót	x
Tisztán tartja az óvoda előtti a járdát	x
A szemetet szelektív tárolóba helyezi	x
Ügyel az óvoda rendjére, tisztaságára	x
Betartja a munkavégzésre vonatkozó biztonsági előírásokat	x
Munkavégzés közben megfelelő munka, illetve védőruhát használ	x
Tisztítószereket tárol, használ, adagol	x
Tisztán tartja az óvoda helyiségeit, berendezéseit	x
Fertőtlenítő takarítást végez, fertőtleníti a játékokat, fogmosó-eszközöket, fésűket	x
Portalanít, Felmossa a padlózatot, ablakot tisztít, szőnyeget tisztít	x
Kezeli az elektromos kisgépeket: az automata mosógépet, vasalót, porszívót	x
Mossa, vasalja, varrja a textíliákat, áthúzza az ágyneműt	x
Gondozza a szobanövényeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	

Betartja az óvoda konyhájával, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírásokat, a konyhában tartózkodás rendjét	x
A beszállítás és az ételek átvételének szabályai	x
A tálalókonyha	x
Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában	x
Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő a melegítés szabályainak betartása	x
A hűtés szabályai	x
A hűtési lánc	x
A tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában	x
A csoportban történő tálalás szabályai	x
A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései, a mosogatógép használatának szabályai	x
Mosogatószerek tárolásának szabályai	x
Az ételmaradék tárolása	x
A keresztszennyeződés elkerülése	x
Az ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei	x
A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai	x
A konyha takarításának szabályai	x
Veszélyhelyzetek az óvoda konyhájában	x
Az óvoda udvarának tagolása, növények az óvoda udvarán	x
Hinták, csúszdák, mászókák, homokozó az óvoda udvarán	x
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán	x
Az óvoda rendje, tisztasága	x
A takarítás fogalma	x
A tisztító- és ápolószerek típusa, a tisztító- és ápolószerek felhasználási területei	x
A takarítás során használt anyagok, eszközök, hagyományos tisztítószerek	x
A tisztítószerek tárolásának, használatának szabályai, a veszélyek figyelemkeltő jelölései	x
A gyermekek körében végezhető munkatevékenységek	x
Elektromos kisgépek biztonságos használata, érintésvédelmi szabályok az óvodában	x
A textíliák mosása, vasalása	x
A porszívózás szabályai	x
Növénygondozás a csoportszobában	x
A szennyező anyagok kezelése, tárolása	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Kézírás	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőkészség	x
Elhivatottság	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x

Empatikus készség	x
Kompromisszumkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemösszpontosítás	x
Körültekintés	x

16. Higiénés ismeretek tantárgy 72 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje az óvodában történő tálalás, kiszolgálás higiénés előírásait, az óvodai konyha tisztántartásának eljárásait, az óvoda takarításához szükséges tisztítás-technológiai eljárásokat, eszközöket, fertőtlenítő vegyi anyagokat, a különböző felületek takarításának, fertőtlenítésének folyamatát, valamint legyen képes megteremteni a gyermek biztonságos udvari tevékenységének feltételeit.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy közvetlenül kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, valamint a Gondozás és egészségnevelés szakmai modul tartalmaihoz

A 11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében és a 11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében modulok szakmai tartalmát egy tantárgy keretében javasolt tanítani.

16.3. Témakörök

16.3.1. Konyhai feladatok

A tálalás, kiszolgálás szabályai

Az óvoda konyhája, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírások, a konyhában tartózkodás rendje

A beszállítás és az ételek átvételének szabályai

A tálalókonyha

Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában

Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő a melegítés szabályainak betartása

A hűtés szabályai

A hűtési lánc

A tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában

A csoportban történő tálalás szabályai

A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései, a mosogatógép használatának szabályai

Mosogatószerek tárolásának szabályai

Az ételmaradék tárolása

A keresztszennyeződés elkerülése

Az ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei

A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai

A konyha takarításának szabályai

Veszélyhelyzetek az óvoda konyhájában

16.3.2. Udvari feladtok

Az óvoda udvarának tagolása
Növények az óvoda udvarán
Mérgező növények veszélyei
Hinták, csúszdák, mászókák, homokozó az óvoda udvarán
Az udvari játékok karbantartásának szabályai
A biztonságos udvari játék megteremtésének feltételei
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán
A gyermekek körében végezhető tevékenységek az óvoda udvarán

16.3.3. Takarítási feladatok

Az óvoda rendje, tisztasága
A takarítás fogalma, fajtái
A tisztító- és ápolószerek típusa, a tisztító- és ápolószerek felhasználási területei
A takarítás során használt anyagok, eszközök, hagyományos tisztítószerek
A tisztítószerek tárolásának, használatának szabályai, a veszélyek figyelemkeltő jelölései
A gyermekek körében végezhető munkatevékenységek
Elektromos kisgépek biztonságos használata, érintésvédelmi szabályok az óvodában
A textíliák mosása, vasalása
A porszívózás szabályai
Növénygondozás a csoportszobában
A szennyező anyagok kezelése, tárolás
A takarítás során használt védőruházat

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

16.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11543-16 azonosító számú

Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11543-16 azonosító számú Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Higiénés ismeretek
FELADATOK	
Ismeri az óvoda konyhájával, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírásokat	x
Átveszi az ételt a szállítótól	x
Ügyel az ételek megfelelő hőmérsékletére	x
Megméri az étel hőmérsékletét, maghőmérőt használ	x
Szükség szerint melegíti az ételt	x
Szabályozza a hűtési láncot	x
Az ételt tálaló kocsira helyezi és szétosztja csoportlétszámnak megfelelően	x
Előkészíti az étkezésekhez szükséges eszközöket	x
Részt vesz a tálalásban, kiszolgálásban	x
Elkészíti a reggelit és az uzsonnát	x
Gyümölcsöt hámoz, szeletel	x
Ismeri a mosogatás szabályait, lépéseit, mosogatógépet használ	x
Ismeri és betartja a mosogatószerek tárolásának szabályait	x
Tárolja, elhelyezi az ételmaradékot	x
Felügyel a keresztszennyeződés elkerülésére	x
Ügyel a hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályaira, ételmintát vesz	x
Takarítja a konyhát	x
Ápolja, locsolja az udvar növényzetét	x
Felássa, locsolja a homokozót	x
Tisztán tartja az óvoda előtti a járdát	x
A szemetet szelektív tárolóba helyezi	x
Ügyel az óvoda rendjére, tisztaságára	x
Betartja a munkavégzésre vonatkozó biztonsági előírásokat	x
Munkavégzés közben megfelelő munka, illetve védőruhát használ	x
Tisztítószereket tárol, használ, adagol	x
Tisztán tartja az óvoda helyiségeit, berendezéseit	x
Fertőtlenítő takarítást végez, fertőtleníti a játékokat, fogmosó-eszközöket, fésűket	x
Portalanít, Felmossa a padlózatot, ablakot tisztít, szőnyeget tisztít	x
Kezeli az elektromos kisgépeket: az automata mosógépet, vasalót, porszívót	x
Mossa, vasalja, varrja a textíliákat, áthúzza az ágyneműt	x
Gondozza a szobanövényeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	

Betartja az óvoda konyhájával, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírásokat, a konyhában tartózkodás rendjét	x
A beszállítás és az ételek átvételének szabályai	x
A tálalókonyha	x
Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában	x
Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő a melegítés szabályainak betartása	x
A hűtés szabályai	x
A hűtési lánc	x
A tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában	x
A csoportban történő tálalás szabályai	x
A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései, a mosogatógép használatának szabályai	x
Mosogatószerek tárolásának szabályai	x
Az ételmaradék tárolása	x
A keresztszennyeződés elkerülése	x
Az ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei	x
A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai	x
A konyha takarításának szabályai	x
Veszélyhelyzetek az óvoda konyhájában	x
Az óvoda udvarának tagolása, növények az óvoda udvarán	x
Hinták, csúszdák, mászókák, homokozó az óvoda udvarán	x
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán	x
Az óvoda rendje, tisztasága	x
A takarítás fogalma	x
A tisztító- és ápolószerek típusa, a tisztító- és ápolószerek felhasználási területei	x
A takarítás során használt anyagok, eszközök, hagyományos tisztítószerek	x
A tisztítószerek tárolásának, használatának szabályai, a veszélyek figyelemkeltő jelölései	x
A gyermekek körében végezhető munkatevékenységek	x
Elektromos kisgépek biztonságos használata, érintésvédelmi szabályok az óvodában	x
A textíliák mosása, vasalása	x
A porszívózás szabályai	x
Növénygondozás a csoportszobában	x
A szennyező anyagok kezelése, tárolása	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Kézírás	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőkészség	x
Elhivatottság	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x

Empatikus készség	x
Kompromisszumkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemösszpontosítás	x
Körültekintés	x

17. Higiénés ismeretek tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

17.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje az óvodában történő tálalás, kiszolgálás higiénés előírásait, az óvodai konyha tisztántartásának eljárásait, az óvoda takarításához szükséges tisztítás-technológiai eljárásokat, eszközöket, fertőtlenítő vegyi anyagokat, a különböző felületek takarításának, fertőtlenítésének folyamatát, valamint legyen képes megteremteni a gyermek biztonságos udvari tevékenységének feltételeit.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy közvetlenül kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, valamint a Gondozás és egészségnevelés szakmai modul tartalmaihoz.
A 11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében és a 11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében modulok szakmai tartalmát egy tantárgy keretében javasolt tanítani.
A tantárgy témaköreinek szakmai tartalma megegyezik a 11544-16 konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében modul szakmai tartalmával.

17.3. Témakörök

17.3.1. Konyhai feladatok

17.3.2. Takarítási feladatok

17.3.3. Udvari feladatok

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

17.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
12116-16 azonosító számú

Speciális gondozás és egészségvédelem megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 12116-16 azonosító számú Speciális gondozás és egészségvédelem megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai egészségtan	Gyógypedagógiai gyakorlat
FELADATOK		
Segít a tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott gyermek, tanuló, gondozásában, önkiszolgálási, és a higiénés szokásrendszer kialakításában	x	x
Segít a látási fogyatékos gyermek, tanuló gondozásában, önkiszolgálási és a higiénés szokásrendszer kialakításában	x	x
Segít a hallási fogyatékos gyermek, tanuló gondozásában, önkiszolgálási és a higiénés szokásrendszer kialakításában	x	x
Segít a mozgásszervi fogyatékos gyermek, tanuló, gondozásában, önkiszolgálási és a higiénés szokásrendszer kialakításában	x	x
Segít a beszédfogyatékos gyermek, tanuló gondozásában, önkiszolgálási és a higiénés szokásrendszer kialakításában	x	x
Segít az autizmus spektrum zavarral élő gyermek, tanuló gondozásában, önkiszolgálási és a higiénés szokásrendszer kialakításában	x	x
Segít a figyelemzavarral küzdő és a hiperaktív gyermek, tanuló gondozásában, önkiszolgálási és a higiénés szokásrendszer kialakításában	x	x
Ismeri a gyógypedagógiában gyakran előforduló betegségeket	x	x
Segítséget nyújt a gyógyászati és rehabilitációs eszközök használatában	x	x
Segítséget nyújt az akadálymentes és biztonságos közlekedés kialakításában, a közlekedés eszközeinek használatában	x	x
Segítséget nyújt a speciális taneszközök és kommunikációs eszközök használatában	x	x
Kapcsolatot tart a családdal, szülővel	x	x
Tapasztalatait, megfigyeléseit közli a gyógypedagógussal, konduktorral	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A sajátos nevelési igényű gyermek testi fejlődésének sajátosságai	x	x
A személyi higiéné jelentősége	x	x
Az enuresis nocturna	x	x
Cukorbeteg gyermek	x	x
Epilepsziás gyermek	x	x
Az akadálymentesítés fogalma, formái	x	x
A tanulásban akadályozottak speciális egészségtana	x	x
Az értelmileg akadályozottak speciális egészségtana	x	x

Az önálló életvitel lehetőségei	x	x
A látási fogyatékosok speciális egészségtana, iskolai higiénéje	x	x
A látási fogyatékosság hatása a személyiségfejlődésére	x	x
A látásfogyatékos gyermek önkiszolgáló tevékenysége, higiénés szokásainak sajátosságai	x	x
A látásfogyatékos gyermek önkiszolgáló tevékenysége, higiénés szokásainak sajátosságai	x	x
A hallási fogyatékosok speciális egészségtana, fülészeti gondozása	x	x
A hallási fogyatékosság hatása a gyermek személyiségfejlődésére	x	x
A műtéti úton helyreállított hallás	x	x
A hallási fogyatékos gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai	x	x
A mozgásszervi fogyatékosok speciális egészségtana	x	x
A mozgásszervi fogyatékosok gyógyászati és rehabilitációs eszközei	x	x
A mozgásszervi fogyatékosság hatása a személyiség fejlődésére	x	x
A mozgásszervi fogyatékosok gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai	x	x
Logopédiai munkahigiéné	x	x
Az autizmus spektrum zavarral élő személyek speciális egészségtana	x	x
A protetikus környezet fogalma, eszközei, higiénéje	x	x
A pszichés fejlődési zavar higiénéje	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Speciális eszközök, taneszközök, fejlesztő eszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x
Elhivatottság	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Empatikus készség	x	x
Adekvát metakommunikáció	x	x
Segítőkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x
Áttekintő képesség	x	x
Figyelemmegosztás	x	x

18. Gyógypedagógiai egészségtan tantárgy 62 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek azon társadalmi közösségekről (elsősorban a családról) amelyek körülveszik a gyermeket, tanulót és meghatározzák teljesítményét az intézményben és az intézményen kívül.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai szociológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.
A tantárgy közvetlenül kapcsolódik a 11465-12 Általános gyógypedagógiai feladatok modul szakmai tartalmához.

18.3. Témakörök

18.3.1. Sérülés-specifikus gondozási feladatok

A sajátos nevelési igényű gyermek testi fejlődésének sajátosságai
A személyi higiéné jelentősége
Az enuresis nocturna
Cukorbeteg gyermek
Epilepsziás gyermek
Az akadálymentesítés fogalma, formái
A tanulásban akadályozottak speciális egészségtana
Az értelmileg akadályozottak speciális egészségtana
Az önálló életvitel lehetőségei
A látási fogyatékosok speciális egészségtana, iskolai higiénéje
A látási fogyatékosság hatása a személyiségfejlődésére
A látásfogyatékos gyermek önkiszolgáló tevékenysége, higiénés szokásainak sajátosságai
A hallási fogyatékosok speciális egészségtana, fülészeti gondozása
A hallási fogyatékosság hatása a gyermek személyiségfejlődésére
A műtéti úton helyreállított hallás
A hallási fogyatékos gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai
A mozgásszervi fogyatékosok speciális egészségtana
A mozgásszervi fogyatékosok gyógyászati és rehabilitációs eszközei
A mozgásszervi fogyatékosság hatása a személyiség fejlődésére
A mozgásszervi fogyatékos gyermekek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai
Logopédiai munka higiénéje
Az autizmus spektrum zavarral élő személyek speciális egészségtana
A protetikus környezet fogalma, eszközei, higiénéje
A pszichés fejlődési zavar higiénéje

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

18.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Gyógypedagógiai gyakorlat tantárgy 36 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

19.1. A tantárgy tanításának célja

A mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése A Gyógypedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók vegyenek részt az integráltan nevelt fogyatékos gyermekek mindennapjaiban, igazodjanak el a sérülteket nevelő-oktató intézményrendszerben, alakítsanak ki partneri együttműködési viszonyt a fogyatékos gyermekek nevelésében.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a 11465-12 Általános gyógypedagógia feladatok és a 11542-16 Gondozás és egészségvédelem szakmai modul, továbbá a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

19.3. Témakörök

19.3.1. Gondozási feladatok sérült személyek körében

Kapcsolatfelvétel, együttműködés az intézmény gyógypedagógusaival, nevelőivel, gondozóival.

Az intézmény működése, jellege, cél, feladatrendszere, működésének személyi és tárgyi feltételei.

Az intézmény által gondozott/nevelt/oktatott személyek megfigyelése, kapcsolatfelvétel a személlyel.

Gondozási tevékenység megfigyelése, elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján.

Speciális módszerek, eszközök, eljárások megfigyelése.

A sérült személy testi szükségleteinek megfigyelése, bekapcsolódás a szükségletek kielégítésébe.

A sérült személy mozgásigényének megfigyelése, bekapcsolódás az összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésébe.

A sérült személy higiénés szokásrendszerének megfigyelése, bekapcsolódás a higiénés szokásrendszer kialakításába.

A sérült személy önkiszolgáló folyamatainak megfigyelése, bekapcsolódás az önkiszolgálás folyamatába

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Köznevelési intézmények, integrált/inkluzív nevelést folytató óvoda, általános iskola

19.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11465-12 azonosító számú

Általános gyógypedagógiai feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11465-12 azonosító számú Általános gyógypedagógiai feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai alapismeretek
FELADATOK	
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x
Együttműködik más szakemberekkel	x
Közreműködik a tanórai és tanórán kívüli habilitációs, rehabilitációs, terápiás foglalkozásokon	x
Közreműködik a kulturális, sport, játék és munkatevékenység tervezésében, lebonyolításában	x
Ellátja a sajátos nevelési igényű, fogyatékos gyermek, felnőtt személyes gondozásával kapcsolatos teendőket	x
Tevékenyen részt vesz a sajátos nevelési igényű, fogyatékos gyermek, felnőtt önkiszolgálási szokásainak kialakításában	x
A gyógypedagógus, konduktor útmutatásai alapján szemléltető eszközöket készít	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében	x
A sajátos nevelési igény fogalma	x
Integráció, inklúzió, szegregáció	x
A fogyatékosság okai	x
Gyógypedagógiai diagnózis felállítása	x
A korai fejlesztés fogalma, tartalma, intézményrendszere	x
A tanulásban akadályozottság és az értelmileg akadályozottság fogalma, okai, jellemzői	x
A látási fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x
A hallási fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x
A mozgásszervi fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x
A beszédfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x
Az autizmus spektrum zavar fogalma, okai, jellemzői	x
A súlyos és halmozott fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x
A diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia fogalma, okai, jellemzői	x
A hiperaktivitás fogalma, okai, jellemzői	x
A figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői	x
A magatartási zavar fogalma, okai jellemzői	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
Fogyatékosság-specifikus eszközök használata	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x
Elhivatottság	x
Türelmesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Empatikus készség	x
Adekvát metakommunikáció	x
Segítőkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Áttekintő képesség	x
Figyelemmegosztás	x

20. Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy 149 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

20.1. A tantárgy tanításának célja

A Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyógypedagógia alapfogalmait, a sérülések típusait, valamint képesek legyenek eligazodni a gyógypedagógia intézményrendszerében.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy szakmai tartalma kapcsolódik a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak elméleti tartalmaihoz.

.

20.3. Témakörök

20.3.1. Bevezetés a gyógypedagógiába

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében
A különleges gondozáshoz való jog
Az SNI fogalma
Integráció, inklúzió, szegregáció
A fogyatékosságok okai
A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők
Gyógypedagógiai diagnózis felállítása
A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere
Fogyatékos gyermek a családban

20.3.2. A gyógypedagógia területei

A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
A látásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A hallásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői
A beszédfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői
A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A diszlexia, diszgráfia, és a diszkalkulia fogalma, okai, jellemzői

A hiperaktivitás fogalma, okai, jellemzői
A figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői
A magatartási zavar fogalma, okai, jellemzői

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

20.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11684-16 azonosító számú

Gyógypedagógiai kommunikáció megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11684-16 azonosító számú Gyógypedagógiai kommunikáció megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai kommunikáció	Kommunikáció
FELADATOK		
Ismeri és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	x	x
Megfelelően használja a kommunikációs technikákat	x	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni hallgatóságára	x	x
Ismeri az alternatív kommunikációs technikákat	x	x
Kapcsolatot tart sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családokkal	x	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiénéjére	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A kommunikáció fogalma, jelentősége		x
A verbális és a nonverbális kommunikáció		x
Kommunikációs technikák, a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők		x
A maggyőző, eredményes kommunikáció feltételei, jellemzői		x
A kapcsolatteremtés formái, illemtana		x
A nevelő látványa, hangja, illata a gyógypedagógiában	x	
A vakok beszédjének sajátossága	x	
A vakok verbalizmusa	x	
Kommunikáció látási fogyatékos gyermekkel, tanulóval	x	
A hallási fogyatékosság hatása a kommunikáció fejlődésére	x	
Kommunikáció hallási fogyatékos gyermekkel, tanulóval	x	
Kommunikáció a mozgásszervi fogyatékos gyermekkel, tanulóval	x	
A mozgásszervi fogyatékosság hatása a kommunikáció fejlődésére	x	
Kommunikáció beszédfogyatékos gyermekkel	x	
Az autizmus spektrum zavarral élő személyek speciális kommunikációja	x	
A protetikus környezet, mint kommunikáció	x	
A térköz szabályozása autizmus spektrum zavarral élő személyeknél	x	
A hiperaktív és a figyelemzavaros gyermek kommunikációja	x	
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége a gyógypedagógiában	x	
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők lehetőségei a gyógypedagógiában	x	

Kommunikáció a sérült gyermeket nevelő családdal	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x
Kézírás	x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőkészség	x	x
Elhivatottság	x	x
Önállóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Udvariasság	x	x
Kompromisszum készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	x	x
Figyelemösszpontosítás	x	x
Körültekintés	x	x

21. Gyógypedagógiai kommunikáció tantárgy 62 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

21.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló legyen képes a fogyatékos személy, hiányzó kommunikációs készségeinek kompenzálására, a kommunikáció iránti igény felkeltésére és minél több kommunikációs csatorna felhasználásával a bizalmi légkör kialakítására.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gyógypedagógiai kommunikáció tantárgy közvetlenül kapcsolódik a 11465-12 Általános gyógypedagógiai feladatok és a 11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra modul tantárgyaihoz, a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

21.3. Témakörök

21.3.1. A kommunikáció sajátosságai a gyógypedagógiában

A nevelő megjelenésének, kommunikációjának, hangjának, illatának jelentősége a fogyatékkal élő személyekkel való foglalkozás, kommunikáció során
A vakok beszédjének sajátossága
A vakok verbalizmusa
Kommunikáció látási fogyatékos gyermekkel, tanulóval
A hallási fogyatékosság hatása a kommunikáció fejlődésére
Kommunikáció hallási fogyatékos gyermekkel, tanulóval
Kommunikáció a mozgásszervi fogyatékos gyermekkel, tanulóval
A mozgásszervi fogyatékosság hatása a kommunikáció fejlődésére
Kommunikáció beszédfogyatékos gyermekkel
Az autizmus spektrum zavarral élő személyek speciális kommunikációja

A protetikus környezet, mint kommunikáció
A térköz szabályozása autizmus spektrum zavarral élő személyeknél
A hiperaktív és a figyelemzavaros gyermek kommunikációja
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők lehetőségei a gyógypedagógiában
Kommunikáció a sérült gyermeket nevelő családdal

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
iskolai tanterem

21.5. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

22. Kommunikáció tantárgy 0 óra/0 óra*
* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

22.1. A tantárgy tanításának célja
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló legyen képes a fogyatékos személy, hiányzó kommunikációs készségeinek kompenzálására, a kommunikáció iránti igény felkeltésére és minél több kommunikációs csatorna felhasználásával a bizalmi légkör kialakítására.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A Kommunikáció tantárgy témaköreinek szakmai tartalma megegyezik a 11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra modul Kommunikáció tantárgyának szakmai tartalmával, az ismeretek elsajátítása ott történik meg.

22.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)
iskolai tanterem

22.4. A tantárgy értékelésének módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11542-16 azonosító számú

Gondozás és egészségvédelem megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11542-16 azonosító számú Gondozás és egészségvédelem megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gondozás és egészségnevelés
FELADATOK	
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz	x
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri	x
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánzástkövető magatartását	x
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában	x
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során	x
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot	x
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakulásában	x
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe	x
Segít az öltözködésben	x
Tanítja az öltözködés szabályait	x
Segít a toalett-használat során	x
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit	x
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat	x
Felügyeli az étkeztetést	x
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában	x
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során	x
Lázat mér, lázat csillapít	x
Sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az egészség fogalma	x
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai	x
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata	x
Az egészségnevelés fogalma, célja	x
Az egészségnevelés feladata, területei	x
A higiénés szokások kialakításának területei	x
A személyi gondozás fogalma	x
A személyi gondozás területei	x
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban	x
A táplálkozás egészségtana	x
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően	x

Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során	x
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben	x
A kulturált étkezési szokások kialakítása	x
A nyugodt pihenés ideális körülményei	x
A nyugodt pihenés, alvás környezeti feltételei	x
A nyugodt pihenés, alvás pszichés feltételei	x
A helyes életritmus és érzelmi biztonság	x
A lázas gyermek az óvodában	x
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	x
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőkészség	x
Állóképesség	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Empatikus készség	x
Közérthetőség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemmegosztás	x
Körültekintés	x

23. Gondozás és egészségnevelés tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

23.1. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik fő szakképesítés 11688-16 Gondozás és egészségnevelés moduljával.

23.3. Témakörök

23.3.1. Egészségnevelés, egészségvédelem

A témakör részletes kifejtése

23.3.2. Személyi gondozás

A témakör részletes kifejtése

23.3.3. A beteg gyermek ellátása

A témakör részletes kifejtése

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

23.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

24. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 16 óra/16 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

24.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

24.3. Témakörök

24.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

24.3.2. Munkahelyek kialakítása

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

24.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

24.3.4. Munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

24.3.5. Munkakörnyezeti hatások

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

24.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

iskolai tanterem

24.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11688-16 azonosító számú

Gondozás és egészségnevelés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11688-16 azonosító számú Gondozás és egészségnevelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gondozás és egészségnevelés
FELADATOK	
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz	x
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri	x
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánzástkövető magatartását	x
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában	x
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során	x
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot	x
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakulásában	x
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe	x
Segít az öltözködésben	x
Tanítja az öltözködés szabályait	x
Segít a toalett-használat során	x
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit	x
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat	x
Felügyeli az étkeztetést	x
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában	x
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során	x
Lázat mér, lázat csillapít	x
sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az egészség fogalma	x
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai	x
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata	x
Az egészségnevelés fogalma, célja	x
Az egészségnevelés feladata, területei	x
A higiénés szokások kialakításának területei	x
A személyi gondozás fogalma	x
A személyi gondozás területei	x
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban	x
A táplálkozás egészségtana	x
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően	x

Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során	x
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben	x
A kulturált étkezési szokások kialakítása	x
A nyugodt pihenés ideális körülményei	x
A nyugodt pihenés, alvás környezeti feltételei	x
A nyugodt pihenés, alvás pszichés feltételei	x
A helyes életritmus és érzelmi biztonság	x
A lázas gyermek az óvodában	x
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	x
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi beszédkészség	x
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőkészség	x
Állóképesség	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Empatikus készség	x
Közérthetőség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemmegosztás	x
Körültekintés	x

25. Gondozás és egészségnevelés tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

25.1. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozási és egészségnevelés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a pszichológia, a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.
A tantárgy szakmai tartalma megegyezik a főszakképesítés 11688-16 Gondozás és egészségnevelés modul szakmai tartalmával.

25.3. Témakörök

25.3.1. Egészségnevelés, egészségvédelem

25.3.2. Személyi gondozás

25.3.3. A beteg gyermek ellátása

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

25.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

26. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 16 óra/0 óra*

A tantárgy az 52 140 01 Fogyatékkal élők gondozója mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

26.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

26.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A modul szakmai tartalma megegyezik a főszakképesítés 11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság modul szakmai tartalmával

26.3. Témakörök

26.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

26.3.2. Munkahelyek kialakítása

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmegelőzés érdekében

Tűzmegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó

berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.
Anyagmozgatás
Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése
Raktározás
Áruk fajtái, raktározás típusai
Munkahelyi rend és hulladékkezelés
Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

26.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

26.3.4. Munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök halmazai
Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.
Munkaeszközök dokumentációi
Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.
Munkaeszközök veszélyessége, eljárások
Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.
Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei
Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

26.3.5. Munkakörnyezeti hatások

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)
Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.
A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.
A kockázat fogalma, felmérése és kezelése
A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

26.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselet a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

26.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

26.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Öt évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

10. évfolyamot követően 140 óra
11. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 10. évfolyamot követő összefüggő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
Az összefüggő gyakorlat lebonyolítására a nyári szünetben kerül sor, ezért alkalmazkodni kell a gyakorlati helyszínen folyó munka tartalmához, a tanév rendjéhez így az összefüggő nyári gyakorlat teljesíthető: óvodában, vagy óvodáskorú gyermekeket ellátó intézményben, pl. gyermekotthonban.
A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben (óvodában) hospitálnak, illetve az óvodáskorú gyermekek körében gyakorlati tevékenységet folytatnak, bekapcsolódnak az intézmény napi munkájába.
A tanulók megismerkednek az intézmény működésével, az intézményben dolgozó szakemberek munkájával, az adott gyermekcsoport összetételével, napi, heti ritmusával.
A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, az adott intézményben tapasztalt szakmai munkáról. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

A 11. évfolyamot követő összefüggő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
Megvalósítható, köznevelési intézményekben, integrált/inkluzív nevelést folytató óvodában, általános iskolában. Az összefüggő gyakorlat lebonyolítására a nyári szünetben kerül sor, ezért alkalmazkodni kell a gyakorlati helyszínen folyó munka tartalmához, a tanév rendjéhez. Az összefüggő nyári gyakorlat sajátos körülmények között is teljesíthető, pl: nyári tábor, erdei iskola, sporttáborok, és egyéb óvodai, iskolai programok lebonyolítása keretében.
A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben (óvodában, iskolában) hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak, bekapcsolódnak az intézmény napi munkájába.
A tanulók megismerkednek az intézmény működésével, a működést meghatározó dokumentumokkal, az intézményben dolgozó szakemberek munkájával, az adott gyermekcsoport összetételével, napi, heti ritmusával.
A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül
1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1/13. évfolyamot követő összefüggő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
Az összefüggő gyakorlat lebonyolítására a nyári szünetben kerül sor, ezért alkalmazkodni kell a gyakorlati helyszínen folyó munka tartalmához, a tanév rendjéhez így az összefüggő nyári gyakorlat teljesíthető: óvodában, iskolában, nyári táborban, erdei iskolában, sporttáborokban, és egyéb óvodai, iskolai programok lebonyolítása keretében.
A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók az oktató elméleti felkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak.
A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is.
Lehetőség szerint megismerkednek az intézmények prevenciós, családsegítő munkájának lehetőségeivel.
A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

Az értékelés módja
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti értékelés.

2020-as szakképzési kerettantervvel indult
Pedagógia ágazat szakmai tanterve

2020. KERETTANTERV
a
PEDAGÓGIAI MUNKATÁRS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ
PEDAGÓGIAI ASSZISZTENS

I. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 4 0119 01
Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai munkatárs
Szakirány megnevezése: Pedagógiai asszisztens
Tanulmányi terület: Pedagógia
Iskolai rendszerű képzésben az évfolyamok száma: 2 év

II. Szakgimnáziumi évfolyamok közismereti és szakmai órakerete

Tantárgyak			**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**	**9-12. óraszám összesen**	**13. évf.**	**13. évf. óraszám összesen**
Magyar nyelv és irodalom			4	4	4	4	*556*	-	-
Idegen nyelv (első élő idegen nyelv)			4	4	4	4	*556*	4	124
Matematika			3	3	3	3	*417*	-	-
Történelem			2	2	3	3	*345*	-	-
Digitális kultúra			2	1	1	-	*144*	-	-
**Művészetek			1	1	1	-	*108*	-	-
***Testnevelés			5	5	5	5	*695*	-	-
Közösségi nevelés			1	1	1	1	*139*	-	-
Természettudományos képzésre (is) fordítandó sáv*	A	Komplex természettudomány	2	2	2	2	*278*	-	-
	B	Komplex természettudomány	3	-	-	-	*108*	-	-
		Első, vagy második Idegen nyelv, vagy egy Természettudományos tantárgy, vagy Művészettörténet	-	2	1	2	*170*	-	-
Szabadon tervezhető órakeret A			2	2	2	4	*340*		
Szabadon tervezhető órakeret B			1	2	3	4	*340*		
Szakmai tantárgy óraszámai			8	9	8	8	*1148*	31	961
Rendelkezésre álló órakeret/hét			34	34	34	34		35	
Tanítási hetek száma			36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám			**1224**	**1224**	**1224**	**1054**	**4726**	**1085**	**1085**

: az intézmény által választott szabadon tervezhető órák

Szabadon tervezhető órakeret B változat alapján felosztott órák:
9. évf.: 1 óra történelem
10. évf.: 1 óra történelem, **1 óra szakmai tantárgy**
11. évf.: 1 óra matematika, **2 óra szakmai tantárgy**
12. évf.: **4 óra szakmai tantárgy**

Természettudományos képzésre (is) fordítható sáv B változat alapján felosztott órák:
9. évf.: -
10. évf.: 1 óra digitális kultúra, 1 óra biológia
11. évf.: 1 óra biológia
12. évf.: 1 óra rajz, 1 óra ének

III. Szakmai óraszámok két évfolyamos szakgimnáziumi képzésben 1/13-2/14. évfolyamra

Tantárgyak	**1/13. évf.**	**2/14. évf.**	**1/13-2/14. évf. óraszám összesen**
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1085**	**2345**

A szakmai tantárgyak óraszámainak felosztása tantárgyanként a 2020-as kerettanterv

Szakmai követelménymodul	Tantárgy	9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13.		2/14.	
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
		heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Pedagógia	3		3		3		4		2		8		4	
	Pszichológia	3		3		3		4		1		8		4	
	Pedagógiai gyakorlat		2		2		2		4		10		8		8
Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségnevelés			2						1		4			
Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció					2				1		3			
Családpedagógiai alapismeretek	Pedagógiai szociológia									4				4	
	Mentálhigiéné									4				4	
Szabadidőszervezés	Játékpedagógia									3				3	
	Szabadidő- és programszervezés									5				4	
Összes heti óraszám elmélet/gyakorlat		6	2	8	2	8	2	8	4	21	10	23	8	23	8
Összesen		**8**		**10**		**10**		**12**		**31**		**31**		**31**	

alapján

IV. A pedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény modulja, tantárgyai, témakörei

Pedagógiai, pszichológiai feladatok	
Tantárgyak megnevezése	*Témakörök*
Pedagógia	Általános pedagógia
	A nevelési folyamat
	A nevelés módszerei
	A gyermek fő tevékenységformái
	A nevelés színterei
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló
	Szabadidő-pedagógia
	Didaktika
Pszichológia	Általános pszichológia
	Szociálpszichológia
	Fejlődéslélektan
	Személyiséglélektan
	Pedagógiai pszichológia
	Alkalmazott pszichológia
Pedagógiai gyakorlat	A gyermek megismerésének lehetőségei
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben
	Intézményen belüli és kívüli programok
Családpedagógiai alapismeretek	
Pedagógiai szociológia	Családtani alapismeretek
	Krízishelyzetek a családban
	Mentálhigiéné

Mentálhigiéné	Mentálhigiénés alapismeretek
Szabadidőpedagógia	
Szabadidőszervezés	Játékpedagógia
	Szabadidő és programszervezés
Gondozás és egészségnevelés	
Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségvédelem
	Személyi gondozás
	A beteg gyermek ellátása
Kommunikáció és viselkedéskultúra	
Kommunikáció	A kommunikáció folyamata
	A kommunikáció zavarai
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban
	Kommunikáció a családokkal
	Kommunikációs gyakorlat
	Kommunikációs gyakorlat
	A kommunikáció folyamata
	A kommunikáció zavarai

Pedagógiai, pszichológiai feladatok

megnevezésű

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű szakmai programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógia	Pszichológia	Pedagógiai gyakorlat
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló fejlődésének sajátosságait	x	x	x
Ismeri, értelmezi a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók egyéni sajátosságait	x	x	x
Felismeri a differenciált bánásmód szükségességét, jelentőségét	x	x	x
Igyekszik kielégíteni a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló speciális igényeit	x	x	x
Részt vállal az óvoda szakmai tevékenységein, az iskolában pedig a tanítási órákon	x	x	x
Segít a tevékenységek, tanórák előkészületében, a szükséges eszközök kiválasztásában, előkészítésében	x	x	x
Segíti a gyermeket, a tanulót a tevékenységek, tanórák alatt és tanórán kívül	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló megismerésének módjait, lehetőségeit	x	x	x
Tájékoztatja a pedagógust a gyermek, tanuló tevékenységéről	x	x	x
Ügyeletet lát el	x	x	x
Észleli és jelzi a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást javasol	x	x	x
Figyelemmel kíséri a család és az intézmény közötti kapcsolatot, segíti az együttműködésüket	x	x	x
Részt vesz az intézmény rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában	x	x	x
Tevékenyen részt vesz a gyermekek, tanulók személyi és környezeti higiénés szokásainak kialakításában, és ellenőrzi is azt	x	x	x
Felügyeli, segíti a tanulót a szabadidős tevékenységekben	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			

A pedagógia fogalma, célja, tárgya, feladata, területei	x		
A nevelés fogalma, jellemzői, színterei, módszerei, folyamata	x		
A szocializáció fogalma, színterei	x		
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei	x		
A szociometria	x		
A didaktika fogalma, tárgya és helye a tudományok rendszerében	x		
Az oktatás célja, módszerei, a módszer kiválasztásának szempontjai	x		
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei	x		
Az oktatás szervezeti és munkaformái	x		
A játékpedagógia, pszichológia alapjai	x		
A gyógypedagógia alapfogalmai, különleges bánásmód, SNI, inklúzió, integráció, szegregáció	x		
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, vizsgálati módszerei, a pszichológia helye a tudományok rendszerében		x	
A személyiség-lélektan fogalma		x	
A személyiség fogalma és a személyiség fejlődését befolyásoló tényezők		x	
Az emberi szükségletek rendszere		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A fejlődés fogalma, jellemzői		x	
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége, a hospitalizáció		x	
A kötődés fogalma, kötődési típusok		x	
A biztonságos kötődés fogalma, és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
A szociálpszichológia fogalma		x	
A szociálpszichológia alapfogalmai: csoport, szerep, státusz, előítélet, deviancia		x	
A pedagógus személyisége, attitűdje, vezetési stílusa			x

26.Pedagógia tantárgy

26.6. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre.

26.7. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

26.8. Témakörök

26.8.1. Általános pedagógiai

A pedagógia tárgya, célja, feladata
A pedagógia a tudományok rendszerében
A tudományosság kritériumai
A pedagógia területei

26.8.2. A nevelés folyamata

A nevelés fogalma, célja, feladata
A nevelés folyamata
A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása
Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.
A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere
Az érték és norma a nevelés folyamatában.
A nevelés feladat- és eszközrendszere
A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

26.8.3. A nevelés módszerei

A nevelési módszer fogalma, típusai
Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
A nevelő, mint modell.
A vezetési stílusok.
Konfliktus helyzetek a pedagógiai folyamatban

26.8.4. A gyermek fő tevékenységformái

A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás
A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái
A játék fogalma, fajtái, feltételei
A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei
A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében
A gyermekmunka, mint a személyiségfejlesztés eszköze

Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben
A játék és a gyermekmunka kapcsolata

26.8.5. A nevelés színterei

A szocializáció fogalma, színterei
A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere
A kortársak szerepe a szocializációban
A család, a családi nevelés
A család, a család szerkezete, funkciója, típusait
A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe
A köznevelés intézményei
A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok
A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái
A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben

26.8.6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái
A különleges bánásmódot igénylő gyermekek
SNI fogalma
BTM fogalma
Integráció, inklúzió, Szegregáció
A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai
HH fogalma
HHH fogalma
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Együttműködés a családdal, szakemberekkel

26.8.7. Szabadidő-pedagógia

A szabadidő fogalma, típusai
A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek
A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán
A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában
Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben

26.8.8. Didaktika

A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma.
A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata
Az oktatás célja, tartalma
Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok
Az oktatási módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban
Az oktatás módszer kiválasztásának szempontjai

Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei, ezek használati lehetősége
Az oktatás szervezeti és munkaformái

27. Pszichológia tantárgy

27.1. A tantárgy tanításának célja

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-lélektani, szociálpszichológiai, fejlődéspszichológiai és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat önmaguk és mások megismeréséhez, a szocializációs folyamatok értelmezéséhez, a családi és társadalmi helyzetek elemzéséhez.

27.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pszichológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.
A Pszichológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik pedagógia témaköreinek szakmai tartalmához.

27.3. Témakörök

27.3.1. Általános pszichológia

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai
A pszichológia vizsgálati módszerei
A pszichológia helye a tudományok rendszerében
A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem. emlékezet, gondolkodás képzelet, tanulás)
A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem,)

27.3.2. Szociálpszichológia

A szociálpszichológia fogalma
A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei
A szociálpszichológia alapfogalmai:
A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja
A csoportfejlődés szakaszai
A szerep és a státusz
Az előítélet és a sztereotípia fogalma és működése
Az előítélet és a sztereotípia összefüggései
A deviancia fogalma, típusai
A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái
A konfliktuskezelési stratégiák

27.3.3. Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei

A fejlődést befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői
A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok
Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, serdülőkor)
A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat
Harlow kísérletei
Az én felfedezése
A hospitalizmus
Az Ainswort és az „Idegen helyzet kísérlet”
A kötődés mintázatai
A gyermek és gondozója közötti kapcsolat

27.3.4. Személyiség-lélektan

A személyiség-lélektan fogalma
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Az emberi szükségletek rendszere

27.3.5. Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei
A kortárscsoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai

27.3.6. Alkalmazott pszichológia (ajánlás)

Tömegkommunikáció
Reklámpszichológia
Művészet pszichológia
Internetpszichológia

28. Pedagógiai gyakorlat tantárgy

28.1. A tantárgy tanításának célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, megismerjék a nevelés- és oktatás különböző színtereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

28.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai gyakorlat tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti, a didaktikai és a fejlődés-lélektani szakmai tartalmakhoz.

28.3. Témakörök

28.3.1. A gyermek megismerésének lehetőségei

A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

28.3.2. A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata

A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

28.3.3. Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

28.3.4. Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)

A gyermekirodalom, az ének zene jelentősége a gyermek személyiségének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény

A mesemondás, bábozás, dramatizálás

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.

Oktatástechnikai eszközök használata

28.3.5. Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Konfliktuskezelés stratégiák

Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…), családlátogatás

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek.

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése.

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem.

A köznevelési intézmények prevenciós munkája

28.3.6. Intézményen belüli és kívüli programok

Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés

Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban

Ünnepélyek, rendezvények szerepe az egyén és a közösség szempontjából

Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása

A hagyományőrzés lehetőségei a köznevelés és a közművelődés intézményeiben

28.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szakmai gyakorlat helyszíne: iskolai tanterem; a köznevelés intézményei, kiemelten óvoda vagy általános iskola. A szorgalmi időszakban lebonyolításra kerülő szakmai gyakorlat: részben iskolai keretben, részben külső intézményben: lehetőség szerint heti, kétheti vagy havi tömbösítéssel történik, a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása

az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik. A szakképzés utolsó évfolyamán a tanuló ismerkedjen meg az intézmény prevenciós munkájával, ismerkedjen meg az intézményben dolgozó segítő szakemberek (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…) munkájával; lehetőség szerint vegyen részt a családdal való kapcsolattartás eseményein.

Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógiai szociológia	Mentálhigiéné
FELADATOK		
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x
Felismeri az egyéni, családi és krízishelyzeteket	x	x
Felismeri a család elemi életfeltételeinek hiányát	x	x
A pedagógussal együttműködve előkészíti a családlátogatást		x
Felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenő füzetbe ír, személyesen konzultál		x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait		x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét		x
Megérti, újrafogalmazza a problémát		x
A felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi	x	x
Támogatja a problémamegoldást	x	x
Keresi a kialakult probléma háttereit	x	x
Értelmezi, kezeli a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit.	x	x
Kompromisszumot keres	x	x
Együttműködik pedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében	x	x
Felismeri a családi diszfunkciókat		x
Részt vesz a családról szóló információgyűjtésben		x
Elősegíti az intézmény és a család kommunikációját		x
Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást végez		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A család fogalma	x	
Családtípusok	x	
A család, mint közösség	x	
A család, mint interakció	x	
A család rendszerelméletű modellje	x	
A család fejlődése, életciklusai	x	

A család funkciói	x	
A család funkciózavaraiból adódó jelenségek, családi konfliktusok	x	
A családok megismerésének módja: a családlátogatás	x	
A konfliktus fogalma, típusai	x	
Konfliktuskezelési stratégiák	x	
Devianciák megjelenése a családban	x	
Hátrányos helyzet fogalma	x	
Veszélyeztetettség fogalma	x	
Iskolakerülés és családi reakciók, lemaradás, kimaradás	x	
Gyermekszegénység megjelenése	x	
Fiatalkorú bűnöző a családban	x	
A krízis fogalma, krízishelyzetek a családban		x
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás		x
A mentálhigiéné, a családi mentálhigiéné fogalma, területei		x
A család és a gondozó-nevelő, valamint a nevelő-oktató feladatot ellátó intézmények integrációjának problémái		x

29. Pedagógiai szociológia tantárgy

29.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek a gyermeket, tanulót körülvevő társadalmi közösségekről (elsősorban a családról).

29.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai szociológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció, magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

29.3. Témakörök

29.3.1. Családtani alapismeretek

Család és társadalom
A család fogalma
A fejlődési családmodell
A család szerkezete
A család biológiai, szocializációs és gazdasági funkciói
A család fejlődési életciklusai
A család rendszerelméletű modellje
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás

29.3.2. Krízishelyzetek a családban

Családi szerepek és szerepkonfliktusok
Családi konfliktusok típusai
Családi konfliktusok feloldása
A család elégtelen működése

Az elhanyagolás fogalmai, területek, mutatói –teendők az intézmény részéről
A veszélyeztetettség fogalma, területei, jellemzői- teendők az intézmény részéről
A krízis fogalma
A családon belüli krízishelyzetek formái
Az iskolakerülés és a családi reakciók
Fiatalkorú bűnöző a családban
A büntethetőség jogi kérdései
A büntetés pszichés hatásai a fiatalkorú egyénre
Devianciák megjelenése a családban
A gyermekszegénység kérdései

30. Mentálhigiéné tantárgy

30.1. A tantárgy tanításának célja

A mentálhigiéniai alapismeretek tanításának célja a mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése, a családokkal való segítő munkához kapcsolódó ismeretek elsajátítása, elmélyítése.

30.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mentálhigiéniai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a pedagógiai tantárgyak szakmai tartalmához.

30.3. Témakörök

30.3.1. Mentálhigiénés alapismeretek

A mentálhigiéné fogalma
Az emberi szükségletek rendszere
Az emberi szükségletek sérülése
A mentális egészség fogalma
A mentális egészség tényezői
A mentálhigiéné területei
A lelki egészségvédelem feladatkörei
A mentálhigiéné modelljei
A mentálhigiéné szerepe az óvodai, iskolai prevenciós munkában
A mentálhigiénés szemléletű nevelők
A mentálhigiénés beavatkozások lehetőségei az óvodai, iskolai nevelőmunkában.

30.3.2. Családi mentálhigiéné

A család, mint a mentálhigiéné tárgya
A család lelki egészségének tényezői
A család elégtelen, hibás működése
A túlkötés problémái
Az elhanyagolás
A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
A konfliktus fogalma, típusai
Konfliktuskezelés stratégiák

Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok
A krízis fogalma
Krízishelyzetek a családban
Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei
Együttműködés a családdal, szakemberekkel
A mentálhigiéné illetékességi határai
A segítőszerep.

Szabadidőpedagógia
megnevezésű

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

Szabadidőpedagógia megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szabadidő szervezés
FELADATOK	
Ismeri a szabadidő megszervezésének pedagógiai, pszichológiai alapjait	x
Képes pedagógiailag hasznos szabadidős tevékenység megtervezésére, lebonyolítására	x
Élmény dús szabadidős programokat szervez	x
A pedagógus irányítása mellett részt vesz az intézményen belüli és kívüli programok tervezésében, szervezésében, lebonyolításában	x
Segédkezik az intézményen kívüli szabadidős tevékenységek helyszínének előkészítésében, kiválasztásában	x
Ellenőrzi a helyszín biztonsági és higiéniai feltételeit	x
A pedagógus instrukciói alapján részt vesz a játéktevékenységek feltételeinek megteremtésében	x
Elősegíti a gyermek, tanuló önművelésének kialakulását	x
Szakmai ismeretei által képessé válik a csoport, osztály közösségének alakítására, formálására	x
A pedagógus irányítása mellett segédkezik a programok forgatókönyvének elkészítésében	x
A pedagógussal együttműködve előkészíti a családlátogatást	x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait	x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét	x
Előkészíti a szülői értekezletet: értesíti a szülőt, termet rendez	x
Előkészíti a fogadó órát: értesíti a szülőt, termet rendez	x
Előkészíti a nyílt napot: értesíti a szülőt, felkészíti a gyermeket, tanulót, termet rendez	x
Munkadélutánokat szervez	x
Bevonja a családot a programokba, ünnepélyekbe	x
Tiszteli a hagyományokat	x
Együttműködik más szakemberekkel	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása	x
A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei	x
A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései	x
A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők	x
A szabadidő szervezés elvei	x

A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység	x
A szabadidő szemléletformáló hatása	x
Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában	x
Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek	x
Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Játéktevékenység az óvodában	x
Játéktevékenység az általános iskolában	x
Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában	x
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink	x
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel	x
Kulturális programok az óvodában, általános iskolában	x
Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása	x
Szülői értekezletek jelentősége, szervezése	x
Fogadó órák jelentősége, szervezése	x
Nyílt napok jelentősége, szervezése	x
Munkadélutánok jelentősége, szervezése	x
Tapasztalatok értékelése, következtetések jövőbeni felhasználása	x

31. Szabadidő szervezés tantárgy

31.1. A tantárgy tanításának célja

A szabadidő szervezés tantárgy tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló képes játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni.

31.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szabadidő szervezés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a neveléselmélethez (a nevelés). Kapcsolódik a pszichológia (fejlődéslélektan), a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció), természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

31.3. Témakörök

31.3.1. Játékpedagógia

A játékok általános jellemzői
A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban
A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében
A biztonságos játék – a játék biztonsága
A játék „öngyógyító” szerepe
Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjátékok
Mesék, versek feldolgozása szerepjátékkal
A játékvezető feladati, a vele szemben támasztott elvárások
Játék – oktatás – szabadidő összefüggései
Konstrukciós játékok
Korunk játékai: fantasy-játékok, virtuális játékok – veszélyei, előnyei

31.3.2. Szabadidő és programszervezés

Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása
A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei
A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései
A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők
A szabadidő szervezés elvei
A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység
A szabadidő szemléletformáló hatása
Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában
Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek
Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
A rendezvény fogalma, fajtái a nevelési intézményekben
A rendezvényszervezés főbb lépései
Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel

Kulturális programok az óvodában, általános iskolában
Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása
Szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok jelentősége, szervezése
Munkadélutánok jelentősége, szervezése

Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

A Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gondozás és egészségnevelés
FELADATOK	
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz	x
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri	x
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánzást követő magatartását	x
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában	x
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során	x
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot	x
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakulásában	x
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe	x
Segít az öltözködésben	x
Tanítja az öltözködés szabályait	x
Segít a toalett-használat során	x
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit	x
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat	x
Felügyeli az étkeztetést	x
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában	x
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során	x
Lázat mér, lázat csillapít	x
sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az egészség fogalma	x
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai	x
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata	x
Az egészségnevelés fogalma, célja	x
Az egészségnevelés feladata, területei	x
A higiénés szokások kialakításának területei	x
A személyi gondozás fogalma	x
A személyi gondozás területei	x

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban	x
A táplálkozás egészségtana	x
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően	x
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során	x
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben	x
A kulturált étkezési szokások kialakítása	x
A nyugodt pihenés ideális körülményei	x
A nyugodt pihenés, alvás környezeti és pszichés feltételei	x
A helyes életritmus és érzelmi biztonság	x
A lázas gyermek az óvodában	x
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	x
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció	x

32. Gondozás és egészségnevelés tantárgy

32.1. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

32.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozási és egészségnevelés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a pszichológia, a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

32.3. Témakörök

32.3.1. Egészségvédelem

Az egészség fogalma
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata
Az egészségnevelés fogalma, célja
Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban
A gyermek, a tanuló testi szükségletei
A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben
A helyes életritmus
A pihenés és a mozgás szerepe
Az aktív és passzív pihenés jelentősége

32.3.2. Személyi gondozás

A személyi gondozás fogalma, területei
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
A higiénés szokások kialakításának területei
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
A kulturált étkezési szokások kialakítása

Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései

A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

32.3.3. A beteg gyermek gondozása

A beteg gyermek ellátása, elhelyezése

A nevelő feladata a beteg gyermek ellátása során

Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal

A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között

A baleset szenvedett gyermek ellátása, elsősegélynyújtás

Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

A Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kommunikáció
FELADATOK	
Alkalmazza a verbális és nonverbális és kommunikáció módjait	x
Használja a kommunikációs technikákat	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságára	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t. (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x
Betartja a telefonálás illemtanát	x
Kommunikációja során igyekszik a bizalmi légkör kialakítására	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiénéjére	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x
A verbális és nonverbális kommunikáció	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x
A tér, a térköz	x
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentőség	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	x
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x
A meggyőző kommunikáció	x
Az eredményes közlésfolyamata feltételei	x
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Kapcsolatteremtés szabályai	x
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x

Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége	x
Köszönési formák	x
Megszólítás	x
Távolsági zónák, térközök	x
Telefonálás illemtana	x
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	x
Bizalmi légkör kialakítása	x
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	x

33.**Kommunikáció tantárgy**

33.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

33.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

33.3. Témakörök

33.3.1. A kommunikáció folyamata

A kommunikáció fogalma, jelentősége
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
A verbális kommunikáció
A nonverbális kommunikáció
A külső megjelenés, mint metakommunikáció
A tér, a térköz
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

33.3.2. A kommunikáció zavarai

A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátak
A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái.
A konfliktuskezelési stratégiák.
Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

33.3.3. Kommunikáció a pedagógiai folyamatban

Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A meggyőző kommunikáció
Az eredményes közlésfolyamata feltételei
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége

A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátak
Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai

33.3.4. Kommunikáció a családokkal

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai
A kapcsolattartás jelentősége
A családlátogatás, előkészítése
A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései
A családlátogatás megfigyelési szempontjai, jegyzőkönyve
A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátak
Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai
A családdal való kapcsolattartás formái (szülői értekezlet, fogadó óra, családlátogatás, nyílt napok)

K E R E T T A N T E R V
a

PEDAGÓGIAI MUNKATÁRS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

GYÓGYPEDAGÓGIAI ASSZISZTENS

IV. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 4 0119 01
Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai munkatársa
Szakirány megnevezése: Gyógypedagógiai asszisztens
Tanulmányi terület: Pedagógia
Iskolai rendszerű képzésben az évfolyamok száma: 2 év

V. Szakgimnáziumi évfolyamok közismereti és szakmai órakerete

Tantárgyak			**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**	**9-12. óraszám összesen**	**13. évf.**	**13. évf. óraszám összesen**
Magyar nyelv és irodalom			4	4	4	4	*556*	-	-
Idegen nyelv (első élő idegen nyelv)			4	4	4	4	*556*	4	124
Matematika			3	3	3	3	*417*	-	-
Történelem			2	2	3	3	*345*	-	-
Digitális kultúra			2	1	1	-	*144*	-	-
**Művészetek			1	1	1	-	*108*	-	-
***Testnevelés			5	5	5	5	*695*	-	-
Közösségi nevelés			1	1	1	1	*139*	-	-
Természettudományos képzésre (is) fordítandó sáv*	A	Komplex természettudomány	2	2	2	2	*278*	-	-
	B	Komplex természettudomány	3	-	-	-	*108*	-	-
		Első, vagy második Idegen nyelv, vagy egy Természettudományos tantárgy, vagy Művészettörténet	-	2	1	2	*170*	-	-
Szabadon tervezhető órakeret A			2	2	2	4	*340*		
Szabadon tervezhető órakeret B			1	2	3	4	*340*		
Szakmai tantárgy óraszámai			8	9	8	8	*1148*	31	961
Rendelkezésre álló órakeret/hét			34	34	34	34		35	
Tanítási hetek száma			36	36	36	31		31	

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1085**	**2345**

Éves összes óraszám	**1224**	**1224**	**1224**	**1054**	**4726**	**1085**	**1085**

VI. Szakmai óraszámok két évfolyamos szakgimnáziumi képzésben 1/13-2/14. évfolyamra

IV. A gyógypedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény modulja, tantárgyai, témakörei

I. Pedagógiai, pszichológiai feladatok	
Tantárgyak megnevezése	*Témakörök*
Pedagógia	Általános pedagógia
	A nevelési folyamat
	A nevelés módszerei
	A gyermek fő tevékenységformái
	A nevelés színterei
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló
	Szabadidő-pedagógia
	Didaktika
Pszichológia	Általános pszichológia
	Szociálpszichológia
	Fejlődéslélektan
	Személyiséglélektan

	Pedagógiai pszichológia
	Alkalmazott pszichológia
Pedagógiai gyakorlat	A gyermek megismerésének lehetőségei
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben
	Intézményen belüli és kívüli programok
II. Általános gyógypedagógia ismeretek	
Gyógypedagógiai alapismeretek	Bevezetés a gyógypedagógiába
	A gyógypedagógia sérülésspecifikus területei
Gyógypedagógiai gyakorlat	A sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása
	A gondozási tevékenységek sérülésspecifikus kérdései
III. Speciális gyógypedagógiai ismeretek	
Gyógypedagógiai pszichológia	A gyógypedagógiai pszichológia alapjai
	Sérülésspecifikus gyógypedagógiai pszichológia
Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák	A nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései
Gyógypedagógiai egészségtan	Gyógypedagógiai gondozás

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógia	Pszichológia	Pedagógiai gyakorlat
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló fejlődésének sajátosságait	x	x	x
Ismeri, értelmezi a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók egyéni sajátosságait	x	x	x
Felismeri a differenciált bánásmód szükségességét, jelentőségét	x	x	x
Igyekszik kielégíteni a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló speciális igényeit	x	x	x
Részt vállal az óvoda szakmai tevékenységein, az iskolában pedig a tanítási órákon	x	x	x
Segít a tevékenységek, tanórák előkészületében, a szükséges eszközök kiválasztásában, előkészítésében	x	x	x
Segíti a gyermeket, a tanulót a tevékenységek, tanórák alatt és tanórán kívül	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló megismerésének módjait, lehetőségeit	x	x	x
Tájékoztatja a pedagógust a gyermek, tanuló tevékenységéről	x	x	x
Ügyeletet lát el	x	x	x
Észleli és jelzi a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást javasol	x	x	x
Figyelemmel kíséri a család és az intézmény közötti kapcsolatot, segíti az együttműködésüket	x	x	x
Részt vesz az intézmény rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában	x	x	x
Tevékenyen részt vesz a gyermekek, tanulók személyi és környezeti higiénés szokásainak kialakításában, és ellenőrzi is azt	x	x	x

Felügyeli, segíti a tanulót a szabadidős tevékenységekben	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A pedagógia fogalma, célja, tárgya, feladata, területei	x		
A nevelés fogalma, jellemzői, színterei, módszerei, folyamata	x		
A szocializáció fogalma, színterei	x		
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei	x		
A szociometria	x		
A didaktika fogalma, tárgya és helye a tudományok rendszerében	x		
Az oktatás célja, módszerei, a módszer kiválasztásának szempontjai	x		
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei	x		
Az oktatás szervezeti és munkaformái	x		
A játékpedagógia, pszichológia alapjai	x		
A gyógypedagógia alapfogalmai, különleges bánásmód, SNI, inklúzió, integráció, szegregáció	x		
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, vizsgálati módszerei, a pszichológia helye a tudományok rendszerében		x	
A személyiség-lélektan fogalma		x	
A személyiség fogalma és a személyiség fejlődését befolyásoló tényezők		x	
Az emberi szükségletek rendszere		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A fejlődés fogalma, jellemzői		x	
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége, a hospitalizáció		x	
A kötődés fogalma, kötődési típusok		x	
A biztonságos kötődés fogalma, és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
A szociálpszichológia fogalma		x	
A szociálpszichológia alapfogalmai: csoport, szerep, státusz, előítélet, deviancia		x	
A pedagógus személyisége, attitűdje, vezetési stílusa			x

Pedagógia tantárgy

33.4. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre.

33.5. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

33.6. Témakörök

33.6.1. Általános pedagógiai

A pedagógia tárgya, célja, feladata
A pedagógia a tudományok rendszerében
A tudományosság kritériumai
A pedagógia területei

33.6.2. A nevelés folyamata

A nevelés fogalma, célja, feladata
A nevelés folyamata
A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása
Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.
A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere
Az érték és norma a nevelés folyamatában.
A nevelés feladat- és eszközrendszere
A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

33.6.3. A nevelés módszerei

A nevelési módszer fogalma, típusai
Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
A nevelő, mint modell.
A vezetési stílusok.
Konfliktus helyzetek a pedagógiai folyamatban

33.6.4. A gyermek fő tevékenységformái

A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás
A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái
A játék fogalma, fajtái, feltételei

A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei
A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében
A gyermekmunka, mint a személyiségfejlesztés eszköze
Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben
A játék és a gyermekmunka kapcsolata

33.6.5. A nevelés színterei

A szocializáció fogalma, színterei
A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere
A kortársak szerepe a szocializációban
A család, a családi nevelés
A család, a család szerkezete, funkciója, típusait
A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe
A köznevelés intézményei
A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok
A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái
A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben

33.6.6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái
A különleges bánásmódot igénylő gyermekek
SNI fogalma
BTM fogalma
Integráció, inklúzió, Szegregáció
A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai
HH fogalma
HHH fogalma
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Együttműködés a családdal, szakemberekkel

33.6.7. Szabadidő-pedagógia

A szabadidő fogalma, típusai
A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek
A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán
A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában
Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben

33.6.8. Didaktika

A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma.
A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata
Az oktatás célja, tartalma

Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok
Az oktatási módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban
Az oktatás módszer kiválasztásának szempontjai
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei, ezek használati lehetősége
Az oktatás szervezeti és munkaformái

Pszichológia tantárgy

33.7. A tantárgy tanításának célja

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-lélektani, szociálpszichológiai, fejlődéspszichológiai és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat önmaguk és mások megismeréséhez, a szocializációs folyamatok értelmezéséhez, a családi és társadalmi helyzetek elemzéséhez.

33.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pszichológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.
A Pszichológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik pedagógia témaköreinek szakmai tartalmához.

33.9. Témakörök

33.9.1. Általános pszichológia

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai
A pszichológia vizsgálati módszerei
A pszichológia helye a tudományok rendszerében
A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem. emlékezet, gondolkodás, képzelet, tanulás)
A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem)

33.9.2. Szociálpszichológia

A szociálpszichológia fogalma
A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei
A szociálpszichológia alapfogalmai:
A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja
A csoportfejlődés szakaszai
A szerep és a státusz
Az előítélet és a sztereotípia fogalma és működése
Az előítélet és a sztereotípia összefüggései
A deviancia fogalma, típusai
A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái

A konfliktuskezelési stratégiák

33.9.3. Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei
A fejlődést befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői
A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok
Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, serdülőkor)
A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat
Harlow kísérletei
Az én felfedezése
A hospitalizmus
Az Ainswort és az „Idegen helyzet kísérlet”
A kötődés mintázatai
A gyermek és gondozója közötti kapcsolat

33.9.4. Személyiség-lélektan

A személyiség-lélektan fogalma
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Az emberi szükségletek rendszere

33.9.5. Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei
A kortárscsoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai

33.9.6. Alkalmazott pszichológia (ajánlás)

Tömegkommunikáció
Reklámpszichológia
Művészet pszichológia
Internetpszichológia

Pedagógiai gyakorlat tantárgy

33.10. A tantárgy tanításának célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, megismerjék a nevelés- és oktatás különböző színtereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A

megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

33.11. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai gyakorlat tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti, a didaktikai és a fejlődés-lélektani szakmai tartalmakhoz.

33.12. Témakörök

33.12.1. A gyermek megismerésének lehetőségei

A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

33.12.2. A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata

A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

33.12.3. Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

33.12.4. Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)

A gyermekirodalom, az ének zene jelentősége a gyermek személyiségének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény

A mesemondás, bábozás, dramatizálás

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.

Oktatástechnikai eszközök használata

33.12.5. Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Konfliktuskezelés stratégiák

Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…), családlátogatás

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek.

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése.

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem.

A köznevelési intézmények prevenciós munkája

33.12.6. Intézményen belüli és kívüli programok

Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés

Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban

Ünnepélyek, rendezvények szerepe az egyén és a közösség szempontjából

Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása

A hagyományőrzés lehetőségei a köznevelés és a közművelődés intézményeiben

33.13. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szakmai gyakorlat helyszíne: iskolai tanterem; a köznevelés intézményei, kiemelten óvoda vagy általános iskola. A szorgalmi időszakban lebonyolításra kerülő szakmai gyakorlat: részben iskolai keretben, részben külső intézményben: lehetőség szerint heti, kétheti vagy havi tömbösítéssel történik, a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik. A szakképzés utolsó évfolyamán a tanuló ismerkedjen meg az intézmény prevenciós munkájával, ismerkedjen meg az intézményben dolgozó segítő szakemberek (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…) munkájával; lehetőség szerint vegyen részt a családdal való kapcsolattartás eseményein.

Általános gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Általános gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai alapismeretek	Gyógypedagógiai gyakorlat
FELADATOK		
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik más szakemberekkel	x	x
Közreműködik a tanórai és tanórán kívüli habilitációs, rehabilitációs, terápiás foglalkozásokon	x	x
Közreműködik a kulturális, sport, játék és munkatevékenység tervezésében, lebonyolításában	x	x
Ellátja a sérült gyermek, felnőtt személyes gondozásával kapcsolatos teendőket	x	x
Tevékenyen részt vesz a sérült gyermek, felnőtt önkiszolgálási szokásainak kialakításában	x	x
Közreműködik a tanórai és tanórán kívüli habilitációs, rehabilitációs, terápiás foglalkozásokon	x	x
Közreműködik a kulturális, sport, játék és munkatevékenység tervezésében, lebonyolításában	x	x
A gyógypedagógus útmutatásai alapján a nevelő-oktató munkában használatos szemléltető eszközöket készít	x	x
Tevékenyen részt vesz a sérült gyermek, felnőtt önkiszolgálási szokásainak kialakításában	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében	x	x
Az SNI, fogalma	x	x
Integráció, inklúzió, szegregáció	x	x
A fogyatékosságok okai	x	x
Gyógypedagógiai diagnózis felállítása	x	x
A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere	x	x
A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A látásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A hallásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A beszédfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x	x

Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői	x	x
A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A dislexia, disgráfia, és a discalculia fogalma, okai, jellemzői	x	x
A hiperaktivitás fogalma, okai, jellemzői	x	x
A figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői	x	x
A magatartási zavar fogalma, okai, jellemzői	x	x

Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy

33.14. A tantárgy tanításának célja

Az általános gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyógypedagógia alapfogalmait, a sérülések típusait, valamint képesek legyenek eligazodni a gyógypedagógia intézményrendszerében.

33.15. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az általános gyógypedagógia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak elméleti tartalmakhoz.

33.16. Témakörök

33.16.1. Bevezetés a gyógypedagógiába

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében
A különleges gondozáshoz való jog
Az SNI fogalma
Integráció, inklúzió, szegregáció
A fogyatékosságok okai
A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők
A szakértői bizottságok feladata
Szakemberek feladata a szakértői bizottságokban
A szakértői vélemény tartalma
Gyógypedagógiai diagnózis felállítása
A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere
Fogyatékos gyermek a családban

33.16.2. A gyógypedagógia területei

A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
A látásfogyatékosság fogalma, jellemzői
A hallásfogyatékosság fogalma, jellemzői
A mozgáskorlátozottság fogalma, jellemzői
A beszédfogyatékosság fogalma, jellemzői
Az autizmus spektrumzavar fogalma, jellemzői
A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, jellemzői

A dislexia, disgráfia, és a discalculia fogalma, jellemzői
Az SH fogyatékosság fogalma, jellemzői
Az ADHD fogalma, okai, jellemzői

Gyógypedagógiai gyakorlat tantárgy

33.17. A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók vegyenek részt a fogyatékos gyermekek mindennapjaiban, igazodjanak el a sérülteket gondozó, nevelő, oktató intézményrendszerben, alakítsanak ki partneri együttműködési viszonyt a fogyatékos személyek nevelésében, rehabilitációjában közreműködő szakemberekkel.

33.18. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az tantárgy kapcsolódik a Gyógypedagógiai alapismeretek, a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak és a Speciális gyógypedagógiai ismeretek modul tantárgyainak elméleti tartalmához.

33.19. Témakörök

33.19.1. A sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, elemzése, irányítása

A sérült gyermek(felnőtt) tevékenységének pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.
A sérült gyermek(felnőtt) fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség.
Megfigyelés/bekapcsolódás a sérült gyermek (felnőtt) motiválásába.
Megfigyelés/bekapcsolódás a sérült gyermeket (felnőttet) gondozó intézmény napirendjébe, a csoport/osztály tevékenységébe, csoportfoglalkozásokba, tanórák rendjébe, bekapcsolódás a szervezési feladatokba, előkészületbe, lebonyolításba, ellenőrzésbe, értékelésbe, speciális eszközök használatába, speciális módszerek alkalmazásába.
A szabadidős programok megfigyelése, bekapcsolódás a programba.
Szemléltető eszközök készítése.
Részvétel az intézményen kívüli programokban, a program szervezésében, előkészületben, lebonyolításban.
A sérült gyermek viselkedésének megfigyelése, kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek, elemzése.
A sérült gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése, a konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem megfigyelése.
A pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége.
Kapcsolattartás a szülővel.

33.19.2. A gondozási tevékenységek sérülés-specifikuskérdései

Kapcsolatfelvétel, együttműködés az intézmény gyógypedagógusaival, nevelőivel, gondozóival.

Az intézmény működése, jellege, cél, feladatrendszere, működésének személyi és tárgyi feltételei.

Az intézmény által gondozott/nevelt/oktatott személyek megfigyelése, kapcsolatfelvétel a személlyel.

Gondozási tevékenység megfigyelése, elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján.

Speciális módszerek, eszközök, eljárások megfigyelése.

A sérült személy testi szükségleteinek megfigyelése, bekapcsolódás a szükségletek kielégítésébe.

A sérült személy mozgásigényének megfigyelése, bekapcsolódás az összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésébe.

A sérült személy higiénés szokásrendszerének megfigyelése, bekapcsolódás a higiénés szokásrendszer kialakításába.

A sérült személy önkiszolgáló folyamatainak megfigyelése, bekapcsolódás az önkiszolgálás folyamatában.

Speciális gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Speciális gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai pszichológia	Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák	Gyógypedagógiai egészségtan
FELADATOK			
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli, intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógussal együttműködve segít a súlyosan halmozottan fogyatékos gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi fejlesztő foglalkozásain, a fejlesztő foglalkozáson kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében.	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a látássérült gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a hallássérült gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a mozgáskorlátozott gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli, intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatásai alapján segít a beszédfogyatékos gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében.	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A tanulásban akadályozottak és értelmileg akadályozottak nevelése, oktatása, fejlesztése.	x	x	x
A tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott gyermekek önkiszolgálásra nevelésének, kérdései, az önálló életvitel lehetőségei	x	x	x

A súlyosan és halmozottan sérült személyek gondozása, higiénés feladatai, fejlesztésük kiemelt területei, az önálló életvitel lehetőségei			x
A látássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése	x	x	
A látásfogyatékosság hatása a gyermek személyiségfejlődésére	x		x
A vakok verbalizmusa	x		x
A vakok lereagáló mozgása	x		x
A látásfogyatékos gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai	x	x	x
A látássérültek speciális taneszközei, eszközei		x	
A hallássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése		x	
A hallássérült gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai	x	x	x
A hallásfogyatékosság hatása a gyermek személyiségfejlődésére	x		x
A mozgássérültek nevelése, oktatása, fejlesztése	x	x	x
A mozgáskorlátozottak speciális taneszközei, eszközei	x	x	x
A mozgáskorlátozottak gyógyászati és rehabilitációs eszközei	x	x	x
A mozgáskorlátozottság hatása a személyiség fejlődésére	x		x
A beszédhiba, beszédzavar fogalma, típusai		x	
A beszédfogyatékosság hatása a személyiség fejlődésére	x		x
Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése,	x	x	x
A protetikus környezet fogalma, fajtái	x	x	x
A dislexiás, disgráfiás, discalculiás gyermekek fejlesztése		x	
A Meixner módszer sajátosságai	x	x	
A beszédhiba, beszédzavar fogalma, típusai	x	x	x
A beszédfogyatékosság hatása a személyiség fejlődésére	x	x	
Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése	x	x	x
Az ADHD sajátosságai			

Gyógypedagógiai pszichológia tantárgy

33.20. A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai pszichológia tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérült ember személyiségfejlődésének pszichológiai sajátosságait, ezzel hozzájárulva az ember lelki működésének teljesebb megértéséhez.

33.21. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai pszichológia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia és általános gyógypedagógiai tárgyak elméleti tartalmakhoz

33.22. Témakörök

33.22.1. A gyógypedagógiai pszichológia alapjai

A gyógypedagógiai lélektan fogalma, célja, feladatai helye a tudományok rendszerében.

A fejlődés gyógypedagógiai kérdései, a fejlődés tempójának zavarai

Az intelligencia fogalma, megjelenési formái

33.22.2. Az egyes gyógypedagógiai területek pszichológiája

A tanulásban akadályozott és az értelmileg akadályozott gyermek fejlődése, az érzékelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás sajátosságai

Az analizátorok sérülésének sajátosságai

A vakok nyelvi fejlődése

A verbalizmus

A vakok lereagáló mozgása

A hallássérültek észlelése, érzékelése, figyelem, emlékezet jellemzői

A hallássérültek beszéde a jelbeszéd jelentősége

A mozgássérültek pszichés sajátosságai

A beszédsérülés hatása a személyiségfejlődésre

Az autista egyén beilleszkedésének problémája

A fejlődés kompenzatórikus jellege

A társadalmi beilleszkedés sajátosságai

SH fogyatékos gyermek a családban

Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák tantárgy

33.23. A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérülés specifikus oktatás, - nevelés sajátosságait, a gyógypedagógia speciális eszközrendszerét, ezáltal hatékony és szakszerű segítségnyújtásra legyenek képesek.

33.24. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai pszichológia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia és általános gyógypedagógiai tárgyak elméleti tartalmakhoz.

33.25. Témakörök

33.25.1. A nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései

A tanulásban akadályozottak nevelése, oktatása, fejlesztése

A tanulásban akadályozottak speciális taneszközei, eszközei
A tanulásban akadályozott, egyén életútja
Az értelmileg akadályozott gyermek, tanuló nevelés, oktatása, fejlesztése
Az értelmileg akadályozott, egyén életútja
A látássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése
A látássérültek speciális taneszközei, eszközei
A hallássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése
A hallássérültek speciális taneszközei, eszközei
A mozgássérültek nevelése, oktatása, fejlesztése
A mozgáskorlátozottak speciális taneszközei, eszközei
A beszédfogyatékosok nevelése, oktatása, fejlesztése
A beszédfogyatékosok speciális taneszközei, eszközei
Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése
A protetikus környezet fogalma, fajtái
A dislexiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése
A disgráfiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése
A discalculiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése
A Meixner módszer sajátosságai
Az ADHD-s gyermek, tanuló nevelése, oktatása, fejlesztése
Az SH fogyatékos nevelés, fejlesztése
Sérültek a munka világában

Gyógypedagógiai egészségtan tantárgy

33.26. A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai egészségtan tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérült gyermek/felnőtt gondozásának, intézményi ellátásának sajátosságait, valamint a speciális higiénés szokásrendszer kialakításának feltételrendszerét.

33.27. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai egészségtan a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak, valamint az általános gyógypedagógiai elméleti tartalmakhoz kapcsolódik

33.28. Témakörök

33.28.1. Gyógypedagógiai gondozás

A gyógypedagógiai egészségtan fogalma, célja, feladata
A sérült gyermek testi fejlődésének sajátosságai
A tanulásban akadályozott egyén speciális egészségtana
Az értelmileg akadályozott egyén speciális egészségtana
A hallássérültek speciális egészségtana
A látássérültek speciális egészségtana
A mozgássérültek speciális egészségtana, gyógyászati segédeszközök

A logopédiai munka higiénéje
Az autizmus spektrumzavar speciális egészségtana
A fogyatékos gyermek pályaválasztásának egészségtani vonatkozása
A SH fogyatékosok speciális egészségtana

PEDAGÓGIAI ISMERETEK
ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A pedagógiai ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga részletes érettségi vizsgakövetelményei a IV. Pedagógia ágazat következő szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 140 01 Gyógypedagógiai segítő munkatárs,
- 54 140 02 Pedagógiai és családsegítő munkatárs.

A) KOMPETENCIÁK

1. Információk feldolgozása

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1. Hallott, olvasott szöveg feldolgozása	- Legyen képes információkat gyűjteni a halott és olvasott szöveg feldolgozása során, megadott szempontok szerint. - Legyen képes az információkat összevetni már meglévő ismereteivel. - Legyen képes az eltéréseket megfogalmazni és indokolni.	- Legyen képes forrásokból gyűjtött információkra vonatkozó kérdésekre válaszolni. - Legyen képes szakmai szöveg megfogalmazására laikusok számára. - Legyen képes az információkat összevetni már meglévő elméleti ismereteivel és gyakorlati tapasztalataival. - Legyen képes az eltéréseket indokolni.
1.2. Közvetett tapasztalatszerzés útján szerzett információk feldolgozása	- Legyen képes a közvetett tapasztalatszerzés során szerezett megfigyeléseit rögzíteni. - Tudjon jegyzetet készíteni a tapasztaltakról kérdéssor alapján.	- Tudjon elemzéseket, összehasonlításokat készíteni a tapasztaltakról. - Legyen képes tapasztalatait megadott szempontok szerint csoportosítani. - Legyen képes esetleírás elemzésére, értékelésére.

1.3. Szakmai fogalmak ismerete	- Legyen képes mondanivalóját a szakmai terminusok alkalmazásával megfogalmazni. - Legyen képes kiválogatni a fogalom lényeges elemeit.	- Legyen képes kifejteni a fogalom lényeges elemeit. - Tudjon példát hozni a szakmai fogalmakra. - Legyen képes más megfogalmazásban is kifejteni a szakmai fogalmakat.

2. Ismeretek alkalmazása

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
2.1. Ismeretek alkalmazása gyakorlati tevékenységek, feladatok elemzésében, értékelésében	- Legyen képes feladatok gyakorlati szempontú megközelítésére. - Legyen képes az adott feladathoz szükséges ismeretek kiválogatására és adekvát alkalmazására. - Legyen képes a különböző forrásokból szerzett ismeretek szintetizálására.	- Legyen képes feladatok gyakorlati szempontú megközelítésére, elemzésére. - Legyen képes az értékeléshez szükséges ismeretek kiválogatására, elrendezésére és adekvát alkalmazására. - Legyen képes a különböző forrásokból szerzett ismeretek szintetizálására. - Legyen képes értékelését szakmai szempontok alapján indokolni.
2.2. Ismeretek alkalmazása nevelési szituációk megoldásában	- Legyen képes gyakorlati feladatok, nevelési helyzetek szakmailag helytálló megoldására.	- Legyen képes gyakorlati feladatok, nevelési helyzetek szakmailag helytálló megoldására. - Legyen képes megoldási alternatívákat megfogalmazni. - Legyen képes megoldását szakmai szempontok alapján indokolni.

3. Eszközhasználat

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

3.1. Gyakorlati tevékenységek során alkalmazott eszközök használata, előkészítése	- Hozzon példát a gyakorlati tevékenység során használt eszközökre. - Ismerje a gondozási tevékenység során alkalmazott eszközöket. - Ismerje a nevelési intézmények kötött és kötetlen tevékenységei során alkalmazott eszközöket, pedagógus iránymutatásával legyen képes alkalmazni. - Legyen képes összefoglalni az eszközök alkalmazásának lehetőségeit, használhatóságát. - Elméleti ismeretei és gyakorlati tapasztalatai felhasználásával legyen képes meghatározott célnak, a	- Ismerje a gondozási tevékenység során alkalmazott eszközöket. - Ismerje a nevelési intézmények kötött és kötetlen tevékenységei során alkalmazott eszközöket, pedagógus iránymutatásával legyen képes ezeket alkalmazni. - Legyen képes kifejteni a gyakorlati tevékenység során használt eszközök sajátosságait, nevelési, gondozási folyamatban betöltött szerepét. - Elméleti ismeretei és gyakorlati tapasztalatai felhasználásával legyen képes meghatározott célnak, a gyermekcsoport életkori
	gyermekcsoport életkori sajátosságainak megfelelő eszközök kiválogatására.	sajátosságainak megfelelő eszközök kiválogatására.

4. Helyzetfelismerés

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1. Nevelési helyzet felismerése	- Legyen képes a nevelési helyzet sajátosságainak felismerésére. - Legyen képes felismerni a konfliktusos nevelési helyzetet.	- Legyen képes a nevelési helyzet elemzésére, értékelésére. - Legyen képes elemezni a konfliktusos nevelési helyzetet. - Legyen képes a konfliktusos nevelési helyzetetek mögötti okok, érzelmek feltárására.
4.2. Nevelési helyzet megoldása szóban vagy írásban	- Legyen képes a megoldási alternatívák kidolgozására. - Legyen képes arra, hogy ismereteit a nevelési helyzetet	- Legyen képes a megoldási alternatívák kidolgozására, azok indoklására. - Legyen képes elméleti ismereteinek és gyakorlati tapasztalatainak adekvát

	megoldása során tudatosan alkalmazza.	alkalmazására az adott helyzet megoldásában.

5. Rendszerező képesség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
5.1. Lényegkiemelés	- Legyen képes információk rendezésére, csoportosítására megadott szempontok alapján. - Legyen képes a téma szempontjából a lényeges és lényegtelen elemek megkülönböztetésére.	- Legyen képes az információk rendezésére egy adott jelenség, szituáció elemzése érdekében. - Legyen képes a téma szempontjából lényeges és lényegtelen elemek magyarázatára.
5.2. Elvonatkoztatás képessége	- Legyen képes eligazodni a tények és törvényszerűségek között.	- Legyen képes a tények és törvényszerűségek közötti összefüggések felismerésére.

B) TÉMAKÖRÖK

1. A nevelés elmélete

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1. Általános pedagógia	Ismerje a pedagógia tárgyát, célját, feladatát, tudományközi kapcsolatait. Legyen képes elhelyezni a pedagógiát a tudományok rendszerében. Használja szakszerűen a nevelés, és ehhez kapcsolódva az adottság, a képesség és a jártasság fogalmát.	Ismerje a tudományosság kritériumait. Ismerje a pedagógia legfontosabb módszereit.

1.2. A nevelés i folyamat, a nevelés cél-, feladat és eszközrendszere	Ismerje a nevelés fogalmát. Ismerje a nevelési cél fogalmát. Értelmezze a nevelési cél és az embereszmény kapcsolatát. Ismerje a személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatását. Ismerje az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalmakat. Ismerje és értelmezze a nevelési folyamat jellemzőit. Ismerje az érték és norma szerepét a nevelés folyamatában, értelmezze ezek viszonyát a nevelési céllal. Ismerje a nevelés feladat- és eszközrendszerét. Legyen képes felismerni a szükségletek és a nevelés feladatainak összefüggését. Legyen képes ismertetni a nevelés, a személyiségfejlesztés fő területeit, a fejlesztés feladatait. Legyen képes felismerni a nevelési cél és a nevelés eszközrendszerének (nevelési módszerek, a nevelés szervezeti formái, színterei, a nevelés fő tevékenységi formái) kapcsolatát.	Legyen képes kiemelni a nevelés jelentőségét az egyén és a társadalom szempontjából. Ismerje a nevelési cél fogalmának változásait a különböző társadalmakban. Legyen képes bemutatni a célok összefüggését, szerepüket a személyiség fejlődésében Ismerje a nevelhetőség kérdéséről szóló álláspontokat. Ismerje az emberi szükségletek rendszerét, hierarchiáját.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MAJESZKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

1.3. A nevelés feladat- és eszközrendszere – a nevelés módszerei	Határozza meg a nevelési módszer helyét a nevelés feladat- és eszközrendszerében. Ismerje a nevelési módszer fogalmát. Legyen képes a nevelési módszereket a nevelési folyamatban betöltött szerepük alapján csoportosítani. Ismerje a meggyőzés módszereit. Ismerje a tevékenység megszervezésének módszereit. Ismerje a magatartásra ható módszereket. Legyen tisztában a nevelési módszer kiválasztásának szempontjaival. Legyen tisztában a nevelő modellszerepével, ismerje a vezetési stílusokat és azok hatását az egyén és a gyermekközösség viselkedésére, teljesítményére. Legyen képes kifejteni, mit jelent a differenciálás, az egyéni sajátosságok figyelembevételének elve.	Legyen képes a nevelési módszereket a nevelői irányítás szempontjából csoportosítani. Mutassa be a közvetett módszerek alkalmazásának lehetőségeit. Legyen képes példákat hozni a különböző nevelési módszerek alkalmazási lehetőségeire, alkalmazásuk szabályaira. Ismerje azokat a tényezőket, amelyek a nevelési módszerek eredményességét gátolják. Értékelje a különböző vezetési stílusokat pedagógia-pszichológiai szempontból. Ismerje a pozitívumokra való támaszkodás elvét és a nevelési ráhatások egységét. Legyen képes értelmezni ezek jelentőségét a gyermek személyiségfejlődése szempontjából.
1.4. A nevelés feladat- és eszközrendszere – a nevelés színterei, szervezeti formái	Határozza meg a nevelési színterek helyét a nevelés eszközrendszerében. Értelmezze a szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszerét. Ismerje az elsődleges és a másodlagos szocializációs színterek szerepét az egyén életében. Ismerje a család szerkezetét, funkcióját, típusait. Ismerje a családi nevelés jellemzőit, típusait, és legyen képes bemutatni ennek szerepét az egyén személyiségfejlődésében. Ismerje a különböző nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepét. Legyen képes összefoglalni a köznevelési intézményekben folyó nevelő-oktató munka célját, sajátosságait, területeit.	Értelmezze a nevelés társadalmi jellegét. Értelmezze ez egyes életkorokban az elsődleges és a másodlagos szocializációs színterek jelentőségét az egyén viselkedése szempontjából. Ismerje a szociális tanulás formáit. Hasonlítsa össze az egyes családi nevelési típusokat a gyermekre gyakorolt hatása szempontjából. Mutassa be, milyen eljárások segíthetik az átmenetet a nevelési színterek között (család-óvoda, óvoda-iskola) a gyermek számára. Ismerje a társas kapcsolatok humanista értékeit (tolerancia, bizalom, empátia).

	Ismerje a kortársak szerepét a szocializációban. Ismerje a család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formáit.	

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

1.5. A nevelés feladat- és eszközrendszere – fő tevékenységi formák	Ismerje a nevelés fő tevékenységi formáit: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás. Ismerje az kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformáit. Ismerje a szabadidő fogalmát, az aktív és passzív rekreációs tevékenységek jelentőségét. Tudjon példákat sorolni a különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységekre. Ismerje a játék fogalmát. Legyen képes bemutatni a játék kiemelkedő szerepét a gyermek fejlődésében. Példák segítségével legyen képes ismertetni a játékok fajtáit. Ismerje a különböző életkorok jellemző játéktevékenységét. Ismerje az elmélyült játék feltételeit. Ismerje a gyermekmunka jelentőségét a személyiségfejlődés folyamatában. Ismerje a gyermekmunka jellemzőit és lehetőségeit az egyes életkorokban. Ismerje a gyermekmunka és a játék hasonlóságait és különbségeit gyermekkorban. Legyen képes meghatározni a gyermekmunka irányításának feladatait. Tudjon példát hozni az egyes életkorokban jellemző munkafajtákra. Ismerje a tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás fogalmát. Ismerje a jártasság, a készség, a képesség fogalmát, és legyen képes különbséget tenni a fogalmak között. Értelmezze a nevelés, az oktatás és a képzés egymáshoz való viszonyát.	Legyen képes értelmezni a szabadidő szerepét az egyén és a közösség életében. Legyen képes bemutatni a közművelődési intézmények helyét a szabadidős tevékenységben. Legyen képes bemutatni a játékfejlődés szakaszait. Legyen képes bemutatni a felnőtt irányító tevékenysége és a gyermek játéktevékenysége között összefüggést. Mutassa be a közvetett és a közvetlen játékirányítás előnyeit, hátrányait. Értelmezze a játék és a munkajellegű tevékenységek kapcsolatát. Ismerje melyek a gyermek önmaga irányában és mások érdekében végzet munkajellegű tevékenységei. Értelmezze az oktatás helyét a nevelés folyamatában. Példákkal illusztrálva értelmezze a jártasság, a készség és a képesség fogalma közötti kapcsolatot.

1.6. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek	Legyen képes ismertetni a leggyakrabban előforduló nevelési nehézségeket, problémákat. Ismerje a sajátos nevelési igény fogalmát. Ismerje a hátrányos helyzet fogalmát. Ismerje a halmozottan hátrányos helyzet fogalmát. Legyen képes különbséget tenni a fenti fogalmak között. Legyen tisztában a szegregáció, az integráció és az inklúzió lehetőségeivel, előnyeivel és hátrányaival. Ismerje a tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságait.	Hospitálási tapasztalatai birtokában alkosson véleményt az együttnevelés előnyeiről és nehézségeiről.

2. Nevelési gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
2.1. Gondozási tevékenység	Legyen képes megfigyelni a nevelési intézményben folyó gondozási tevékenységet. Ismerje a gyermekek gondozásának alapjait, szabályait, és tudja ezeket alkalmazni gyakorlati szituációban. Ismerje az egészséges életmód területeit, és tudja ezeket alkalmazni gyakorlati szituációban. Legyen képes gyakoroltatni a gyermekkel, a tanulóval a mindennapi élethelyzethez szükséges tevékenységeket. Legyen képes ellenőrizni a gyermek, a tanuló higiénés és önkiszolgálási tevékenységét.	Legyen képes elemezni adott, konkrét gondozási tevékenységet pedagógiai, pszichológia szempontok alapján.

2.2. A gyermek megismerése	Ismerje a gyermek megismerésére alkalmas módszereket. Ismerje a megfigyelés módszerét. Ismerje a szociometria módszerét. Ismerje a gyermek fejlettségének mutatóit. Legyen képes megítélni, hogy a gyermek fejlettsége megfelel-e életkorának. Egyéni és csoportos hospitálásai során figyelje meg a személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások megnyilvánulását a gyermekek, a gyermekcsoport viselkedésében, teljesítményében. Ismerje a harmonikus mozgásfejlődés feltételeit, és legyen képes ezen feltételek megteremtésére. Ismerje a gyermek mozgásfejlődésének sajátosságait. Ismerje a mozgásfejlődés lépéseit, Ismerje a gyermek mozgásigényének kielégítésének lehetőségeit.	Ismerje a különböző életkorú gyermekek megismerésére alkalmas módszereket. Legyen képes értelmezni egy adott szociogramot, vagy annak részletét. Legyen képes megítélni, hogy egy megfigyelt gyermek testi és mozgásfejlettsége megfelel-e az életkorának. Legyen képes – felügyelet mellett – mozgásos tevékenység irányítására. Ismerje és helyesen alkalmazza a tevékenység irányításának balesetvédelmi szabályait.

BUDAI BUDA-NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ MAGYAR SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

2.3. A gyermek tevékenységének megfigyelése, problémahelyzetek elemzése	Legyen képes elemezni gyermektevékenységet - játék, munka, tanulás – pedagógiai, pszichológiai szempontok alapján. Legyen képes elemezni gyermektevékenységet saját hospitálási élmény felhasználásával. Ismerje a viselkedést kiváltó és fenntartó okokat. Legyen képes felismerni és megteremteni az elmélyült játék feltételeit. Legyen képes részt venni, pedagógus felügyelete mellett irányítani gyermekek, tanulók szabadidős és játéktevékenységét. Legyen képes részt venni a gyermekek, tanulók motivációjának felkeltésében. Ismerje a motiváció felkeltésének, a	Legyen képes elemezni gyermektevékenységet pedagógiai forrásanyag felhasználásával. Legyen képes elemezni megfigyelt gyermek tevékenységét. Legyen képes elemezni a jelenségek mögött álló tényeket, érzelmeket. Értelmezze a motiváció, a tanulói aktivitás és a teljesítmény viszonyát. Hospitálási tapasztalatai alapján értelmezze, értékelje a tanuló motiválásának, aktiválásának módszereit a különböző életszakaszokban.
	gyermek, tanuló aktiválásának módjait. Legyen képes szabadidős programokhoz, játéktevékenységhez szükséges eszközök előkészítésére. Legyen képes szabadidős programokhoz, játéktevékenységhez szükséges eszközök készítésére. Legyen képes megfigyelni a gyermek és a pedagógus együttműködését, a pedagógiai ráhatás módszereit. Legyen képes értelmezni az alkalmazott módszer szerepét az adott szituációban.	

3. Gondozás és egészségnevelés

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

3.1. Egészségvédelem	Ismerje az egészség, az egészségvédelem, az egészségnevelés fogalmát, célját, feladatait. Ismerje az egészségnevelés feladatait, területeit a különböző életszakaszokban. Ismerje a gyermek, a tanuló testi szükségleteit és kielégítésének módjait. Ismerje a táplálkozás egészségtanát. Legyen képes felismerni az egyéni sajátosságokat, szükségleteket a táplálkozás során. Ismerje a helyes életritmus és az érzelmi biztonság megteremtésének feltételeit. Ismerje a nyugodt pihenés ideális körülményeit. Ismerje az aktív és a passzív pihenés szerepét az egyén életében. Legyen képes rámutatni a mozgás egészségvédő szerepére.	Értelmezze az egészségvédelem és a nevelés kapcsolatát. Ismerje a pszichés hatások jelentőségét az étkezésben. Ismerje a helytelen táplálkozás egészségre gyakorolt negatív hatásait. Legyen képes bemutatni, mit tehet a nevelő a szemléletformálás érdekében. Ismerje fel az életritmus és az egészség összefüggéseit a jelen társadalmában. Ismertesse a mozgásszegény életmód és az egészség összefüggéseit.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

3.2. Személyi gondozás	Ismerje a gondozás fogalmát és területeit. Ismerje fel a gondozás szerepét az egyes életszakaszokban. Ismerje fel a gondozás szerepét a nevelési folyamatban. Legyen képes részt venni a gyermekek, a tanulók higiénés szokásainak kialakításában. Legyen képes részt venni a gyermekek, a tanulók öltözködési szokásainak kialakításában. Legyen képes részt venni a gyermekek, a tanulók étkezési szokásainak kialakításában. Ismerje a beteg gyermek, tanuló igényeit. Legyen képes felügyelni a beteg gyermeket. Ismerje az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló személyi gondozásának speciális kérdéseit.	Legyen képes rámutatni a divat és az öltözködés kapcsolatára. Legyen képes felismerni a nevelési intézmény feladatát, lehetőségeit, szemléletformáló szerepét ezzel kapcsolatban. Legyen képes véleményét a humanista értékek közvetítésével megfogalmazni.

4. Kommunikáció és konfliktuskezelés

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

4.1. Kommunikációs alapismeretek	Ismerje a kommunikációs alapfogalmakat. Ismerje és értelmezze a kommunikáció funkcióit, szerepét az emberi érintkezésben. Ismerje a közvetlen emberi kommunikáció csatornáit. Ismerje a verbális kommunikáció fogalmát, jellemzőit. Ismerje a nonverbális kommunikáció fogalmát, területeit, szerepét az emberi érintkezésben. Legyen képes bemutatni a verbális és a nonverbális közlés viszonyát. Ismerje a kommunikációs technikákat. Ismerje a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket.	Ismerje a tömegkommunikáció befolyásoló, személyiségfejlesztő hatását. Lássa át a tömegkommunikáció hatását a nevelési folyamatban. Ismerje a kongruencia fogalmát. Ismerje a megjelenés (öltözködés, hajviselet, smink, ékszerek, kiegészítők) kommunikációs értékét. Ismerje a kommunikációs gátakat. Nevezze meg a kommunikációs zavarok okait. Ismerje fel a hatékony nevelői kommunikáció szerepét a személyiségfejlesztés folyamatában. Legyen képes bemutatni az infokommunikációs (IKT) eszközök
	Ismerje az eredményes közlés folyamatát, feltételeit. Ismerje a kapcsolatteremtés és kapcsolattartás szabályait, a megszólítás protokollját. Ismerje a közvetett kommunikáció formáit.	hatását az emberi kapcsolatokra, a közvetlen kommunikációra.
4.2. A konfliktus, konfliktuskezelés	Ismerje a konfliktus fogalmát, hátterét, a konfliktusok fajtáit. Legyen képes feltárni a konfliktusok gyökereit. Ismerje a konfliktuskezelés stratégiáit. Ismerje az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatását. Mutasson rá az érzelmek kifejeződésének szerepére a hiteles kommunikációban, a konfliktusmegoldás folyamatában. Legyen képes véleményét a humanista értékek (tisztelet, felelősségvállalás, tolerancia) közvetítésével megfogalmazni.	Legyen képes konfliktusmegoldások elemzésére, véleményezésére. Legyen képes a konfliktus közvetlen és közvetett okainak feltérképezésére. Értelmezze a konfliktuskezelő stratégiák előnyeit és hátrányait. Értelmezze a konfliktusok hatását az interperszonális kapcsolatokra.

Pedagógiai gyakorlat -Ének- zene :

Az oktatás célja és feladata:

A zenei nevelés célja a nemzeti és az európai azonosságtudat erősítése, a hagyományos és a mai kulturális értékek megismertetése, a tudás gazdagítása a zeneművészet eszközeivel. Fontos, hogy a műalkotások által közvetített magatartásminták segítsék a nemzethez, közösséghez való viszony elmélyítését és járuljanak hozzá a tanulók személyiségfejlődéséhez, szocializációjához, mely egyúttal egy közösség fennmaradásának biztosítéka is. Feladatunk a népi hagyományok ápolása, tiszteletben tartása, más népek zenei kultúrájának elfogadása, a művészi kifejezőkészség kibontakoztatása. A helyi tantervben feltüntetett anyagon keresztül a tanulók megismerkednek a saját és más népek zenéjével, a klasszikus zenei műfajokkal, irányzatokkal, illetve a jazz, valamint a populáris műfajok igényes szemelvényeivel.

Az iskolánk pedagógiai szakirányú képzésén az egyik legfontosabb feladat közé tartozik a több évvel ezelőtt tanult ének- zenei ismeretek feleleventése és bővítése, illetve a szakirányú továbbtanulási lehetőségeknek biztosítása. Elsődlegesen az óvodapedagógusi felsőfokú képzésekre, vagy a tanítóképző illetve tanári felsőfokú intézménybe való jelentkezésre készülni, hogy sikeres alkalmassági vizsgát, felvételt tegyenek a diákok. A pedagógusi pályán, mint óvodapedagógus, tanítói, vagy ének tanári szakképzésen az ének -zene műveltségi terület elengedhetetlenül szükséges. Fontos, hogy minél előbb megismerjék a tanulóink a zenei nevelés hatásait a kisgyermekek általános fejlődésére, s ehhez egy biztos tudással rendelkezzenek, mert a pedagógusok, személyes közvetítéssel viszik közel a művészi élményt a gyermekekhez. Célunk ennek a közvetítő szerep kialakulásának segítése, fejlesztése. A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés. A diákok számára biztosítjuk a bekapcsolódást az ünnepi, vagy iskolai előadásokba, projektekbe, és az énekkari kórusba.

A Kerettanterv témakörei:

1. Zeneművek /Énekes anyag
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag
3. Komplex készségfejlesztés.

A témakörökön belül megjelenő fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik. Ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás. Az énekelt zeneművek igényes megszólaltatásához, a zenehallgatási anyag elmélyült befogadásához és a zeneművekkel kapcsolatos gondolatok megfogalmazásához, valamint a kreatív zenei megnyilvánulásokhoz továbbra is fontos a készségfejlesztés. Az előadói készség gazdagítása - a kifejezőkészség, tiszta intonáció, a stílusnak megfelelő előadásmód, a közösségi zenélés kiemelten fontos eleme. Legmagasabb szintje a kóruséneklésben testesül meg. A zenehallgatási anyag válogatásánál az életszerűség a fő szempont: a zeneművek a tanulók tanulmányaihoz és mindennapjaihoz kapcsolódnak. A korábban hallgatott zeneművek történelmi szemléletmóddal összegződnek, és a tanulók megismerkednek a hallgatott zenék kulturális környezetével is. Folyamatos feladat a zeneművek műfajának megnevezése, értelmezése.

A korábbi évfolyamokon Ritmikai fejlesztés, Hallásfejlesztés és Zenei írás-olvasás elnevezésű témakörök a középiskolában Komplex készségfejlesztés elnevezéssel folytatódnak

Követelmények:

1. Zeneművek /Énekes anyag

ISMERETEK:

- A zsoltár típusú dallamok jellemzői
- Gyermekdalok, játékok ismerete
- Ugrós és csárdás tánctípusok
- Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban
- Zenei nyelvjárások, dialektusok jelentése a népzenében

- A tanult dalok kulturális közegének megismerése
- Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében

FOGALMAK

- Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok, gyermekdalok és játékaik, felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése
- Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú éneklési fejlesztés
- A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése
- A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése.

2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag

ISMERETEK

- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása
- A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban
- Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése
- A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva
- A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása
- Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése
- Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége
- Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között
- A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása

FOGALMAK

Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, dalciklus, duett, motetta, etűd, hangfürt.

3. **Komplex készségfejlesztés**

ISMERETEK

- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmazása
- ritmikai játékok, mondókák ismerete
- A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete
- A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez
- A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban
- A zenei formaérzék fejlesztése.

Néptánc oktatás a mindennapos testnevelés részeként a pedagógia ágazaton tanulóknak

9. évfolyam

Alakuljon ki a tanulókban a tanórai munkához szükséges önfegyelem, tudják figyelemmel kísérni az útmutatásokat. A kapott feladatokat igyekezzenek pontosan végrehajtani. Az információkhoz igazodjanak a játék hevében is. Az utánzással történő mozgástanulás közben is fokozatosan ismerjék meg az alkalmazott mozgásanyaghoz kapcsolódó szaknyelvet. Adott jelre tudjanak különböző testhelyzetekből gyorsan és dinamikusan megindulni vagy helyzetet változtatni.

A néptánc oktatás célja a tanulók mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztése, az egészséges életmódra, ügyességre, magabiztosságra nevelés.

Kiemelt feladat a táncművészeti alapismeretek átadása, a hogy a gyerekek nyitottá váljanak a közösségi alkotó tevékenység és általában a művészetek iránt. A gyerekek megismerkedhetnek a magyar néptánc kincshez szorosan kapcsolódó népdalokkal, népzenével is, valamint elsajátítanak a különböző tánctípusokhoz szorosan kapcsolódó alapvető mozdulatelemeket és motívumokat.

A néptáncoktatás fejlesztő feladata a mindennapos testnevelésben, a pedagógia ágazaton:

- ✓ a táncot hatékony rekreációs eszközként alkalmazni
- ✓ a stílusra jellemző mozgásformákat és a fittségi edzéstan elveit összekapcsolni
- ✓ a táncot örömforrásként, önkifejezésként megélni,
- ✓ a tánc közösségteremtő és - fejlesztő funkcióját megvalósítani
- ✓ a néptánctanulás segít empatikus kapcsolatot kialakítani
- ✓ a tánctanulás hozzájárul a csoportdinamikához
- ✓ a táncstílus adta kompetenciahatárokat tiszteletben kell tartani
- ✓ a foglalkozások szervezésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatokat megvalósítani és az itt tanult szervezési módszertant átültetni a pedagógiai gyakorlatba
- ✓ a trendváltozásokhoz történő rugalmas alkalmazkodás
- ✓ a táncirányzat és az adott foglalkozás jellegének megfelelő zenét használni
- ✓ a táncstílus alapmozdulatait, kombinációs lehetőségeit bemutatni és megtanítani
- ✓ koreográfiákat összeállítani és betanítani

- ✓ a technikai és tartáshibákat felismerni és javítani - a sérüléseket lehetőség szerint megelőzni és az ízületeket védeni
- ✓ bemutatókat, produkciókat szervezni, összeállítani és lebonyolítani.

Óraszám: heti 2 óra

Éves óraszám: 72 óra

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 157. sorszámú Pedagógiai- és családsegítő munkatárs megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

1.1. A szakképesítés azonosító száma: 54 140 02

1.2. Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai– és családsegítő munkatárs

1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2

1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 900–1300

2. EGYÉB ADATOK

2.1.A képzés megkezdésének feltételei:

2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi bizonyítvány

2.1.2. Bemeneti kompetenciák: –

2.2. Szakmai előképzettség: –

2.3. Előírt gyakorlat: –

2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: nem szükséges

2.5. Pályaalkalmassági követelmények: –

2.6 Elméleti képzési idő aránya: 60 %

2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 40 %

2.8. Szintvizsga: –

2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
szakközépiskola esetében:

szakgimnázium esetében: 5 évfolyamos képzés esetén a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra; 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

3. PÁLYATÜKÖR

3.1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, munkakörök, foglalkozás, foglalkozások

	A	B	C
3.1.1.	**FEOR száma**	**FEOR megnevezése**	**A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)**
3.1.2	3410	Oktatási asszisztens	Szaktanár/óvodapedagógus irányítása mellett közreműködik a tanórai, a tanórán és intézményen kívüli, valamint az óvodai foglalkozások előkészítésében és lebonyolításában

3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A pedagógiai – és családsegítő munkatárs köznevelési intézményekben foglalkoztatott szakember, aki felsőfokú végzettségű pedagógus irányítása mellett végzi szakirányú munkáját. A kompetenciahatárokat betartva

közreműködik az óvodai tevékenységek, a tanítási órák előkészítésében és lebonyolításában. Tevékenyen részt vesz a gyermek, tanuló higiénés szokásrendszerének kialakításában. Felügyeli, kíséri a gyermeket, tanulót. Részt vesz a gyermekek, tanulók szabadidős tevékenységének szervezésében. Differenciált bánásmódot alkalmaz. Koordinálja a család és az intézmény kapcsolattartását. Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekre, tanulóra és családjára, valamint figyel a különleges gondozáshoz való jog érvényesülésére. Munkáját a családokkal, más szakemberekkel történő kölcsönös tisztelet, tolerancia és hatékony kommunikáció határozza meg.

A szakképesítéssel rendelkező képes:
- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére
- a különböző helyzetben élő emberek iránti empátiára, toleranciára
- adekvát kommunikációra
- konfliktusmegoldásra
- általános ismereteket speciális helyzetekben alkalmazni
- a szociális problémák felismerésére
- a szakmai, etikai szabályok betartására, betartatása a szakmai értékek képviseletére
- módszeres munkavégzésre
- tevékenységek, tanórák eszközeinek előkészítésére
  - differenciált bánásmód alkalmazására
  - a különleges bánásmódot igénylő gyermek felismerésére
  - rendezvények, programok szervezésére
  - ügyeleti feladatok ellátására
  - pontos, következetes munkára

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	**A kapcsolódó szakképesítés, részszakképesítés, szakképesítés–ráépülés**		
3.3.2.	**azonosító száma**	**megnevezése**	**a kapcsolódás módja**
3.3.3.	52 761 01	Családsegítő asszisztens	azonos ágazat
3.3.4.	52 140 01	Fogyatékkal élők gondozója	azonos ágazat
3.3.5.	54 140 01	Gyógypedagógiai segítő munkatárs	azonos ágazat
3.4.6.	32 140 01	Óvodai dajka	azonos ágazat

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	**A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti**	
4.2.	**azonosító száma**	**megnevezése**
4.3.	11464–16	Pedagógiai, pszichológiai feladatok
4.4.	11676–16	Családpedagógiai alapismeretek
4.5.	11687–16	Program és szabadidő szervezés
4.6.	11678–16	Kommunikáció és viselkedéskultúra
4.7.	11688–16	Gondozás és egészségnevelés
4.8.	11498–12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)
4.9.	11499–12	Foglalkoztatás II.
4.10.	11500–12	Munkahelyi egészség és biztonság

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

a. Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

b. Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. alpontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes teljesítése és a vizsga eredményességét igazoló dokumentum.

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a 40 órás szakmai gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás megszerzése/bemutatása. A szakmai gyakorlat helyszínét a résztvevő saját maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat letölthető a pedagógiai és családsegítő szakember jellemző munkaterületein: óvodáskorú gyermekeket ellátó intézményben, családi napköziben, iskolában, gyermekotthonban, nyári táborokban, erdei iskolában, családsegítő intézményekben.

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	**A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak**		
5.2.2.	**azonosító száma**	**megnevezése**	**a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége**
5.2.3.	11464–16	Pedagógiai, pszichológiai feladatok	írásbeli
5.2.4.	11676–16	Családpedagógiai alapismeretek	írásbeli
5.2.5.	11687–16	Program és szabadidő szervezés	írásbeli
5.2.6.	11678–16	Kommunikáció és viselkedéskultúra	írásbeli
5.2.7.	11688–16	Gondozás és egészségnevelés	írásbeli
5.2.8.	11498–12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.9.	11499–12	Foglalkoztatás II.	írásbeli
5.2.10.	11500–12	Munkahelyi egészség és biztonság	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51%–ra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, megoldási javaslat készítése, vagy megadott információk birtokában tananyagtartalomhoz kapcsolódóan a szemléltetést segítő eszköz kiválasztása, készítése.

A vizsgafeladat ismertetése: A gyakorlati tételeket a képző intézmény szakértői állítják össze. A gyakorlati vizsgafeladatok az óvodáskorú gyermek gondozási – nevelési feladataihoz, az általános iskolai tanuló neveléséhez, oktatáshoz, a gyermekek, a tanulók, a család és a szakember kapcsolatrendszeréhez, konfliktusaihoz, valamint a tevékenységek a tanórák, a játék és a szabadidős foglalkozások előkészítéséhez, lebonyolításához kapcsolódnak.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: Központilag összeállított feladatlap szerinti írásbeli vizsga
A központilag összeállított írásbeli vizsga feladatai a pedagógiai és családsegítés fogalmait és legfontosabb összefüggéseit tartalmazzák. Az írásbeli feladatok a 11464–16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok, a 11676–16 Családpedagógiai alapismeretek, a 11687–16 Program és szabadidő szervezés, a 11678–16 Kommunikáció és viselkedéskultúra, valamint a 11688–16 Gondozás és egészségnevelés szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra.
A tételkészítő törekedjen arra, hogy a feladatmegoldások értékelése ne adjon lehetőséget szubjektivitásra, ezáltal biztosítsa a tárgyszerű minősítés feltételeit. A tudás értékelésének a mennyiségi és minőségi kritériumai, egyaránt jelenjenek meg a feladatokban. A feladatok legyenek alkalmasak az ismeret és megértésjellegű tudás mérésére, hívjon elő: tényeket, fogalmakat, összefüggéseket, szabályokat, közös jellemzők. A részfeladatok a "nevezze meg", "definiálja", "jellemezze", "sorolja fel", "állítsa sorrendbe", "osztályozza", "hasonlítsa össze", "csoportosítsa", "értelmezze", "magyarázza meg"…stb. típusú instrukciókat tartalmazzák.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység a szakmai és vizsgakövetelmények alapján összeállított, a vizsgázó számára előre kiadott komplex szóbeli tételsor alapján történik. A vizsgázó a vizsga szóbeli vizsgatevékenysége során a szóbeli vizsgatevékenység megkezdését megelőzően a központilag meghatározott tételsorból, a vizsgázó által véletlenszerűen kiválasztott tétel alapján ad számot felkészültségéről. A szóbeli vizsga központilag összeállított kérdései a 11464–16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok, a 11676–16 Családpedagógiai alapismeretek, a 11687–16 Program és szabadidő szervezés, a 11678–16 Kommunikáció és viselkedéskultúra, valamint a 11688–16 Gondozás és egészségnevelés modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40 %

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:
A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a http://nive.hu/ weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai: –

6. ESZKÖZ– ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1.	**A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz– és felszerelési jegyzék**
6.2.	Általános iskolai tanterem és berendezési tárgyai: székek, asztalok, tábla, szemléltető eszközök, iskolai taneszközök, tanszerek
6.3	Óvodai csoportszoba és berendezési tárgyai: székek, asztalok, játékok, szemléltető eszközök, fejlesztő eszközök
6.4.	Általános iskola egyéb helyiségei, udvara,
6.5	Óvodai tevékenységek egyéb helyiségei, udvara
6.6.	Egyéni fejlesztő eszközök
6.7.	Alapvető sportszerek, játékszerek, társasjátékok
6.8.	Alapvető kézműves technikák megvalósításához szükséges eszközök
6.9.	Alapvető rajz és dekorációs eszközök, anyagok

6.10.	Iskolai adminisztrációs feladatok ellátásához szükséges eszközök

7. EGYEBEK

A szakképesítésért felelős miniszter évente a honlapján közzéteszi a vizsgaidőszakokat és vizsgaidőpontokat.

A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:
Magyar Pedagógiai Társaság

Magyar Óvodapedagógiai Egyesület

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 148. sorszámú Gyógypedagógiai segítő munkatárs megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

1.1. A szakképesítés azonosító száma: 54 140 01
1.2. Szakképesítés megnevezése: Gyógypedagógiai segítő munkatárs
1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2
1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 900-1340

2. EGYÉB ADATOK

2.1. A képzés megkezdésének feltételei:
2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
2.1.2. Bemeneti kompetenciák: -
2.2. Szakmai előképzettség: -
2.3. Előírt gyakorlat: -
2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: nem szükséges
2.5. Pályaalkalmassági követelmények: nem szükséges
2.6 Elméleti képzési idő aránya: 60%
2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 40%
2.8. Szintvizsga: -
2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
Szakgimnázium esetében: 5 évfolyamos képzés esetén a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra; 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

3. PÁLYATÜKÖR

3.1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, munkakörök, foglalkozás, foglalkozások

	A	B	C
3.1.1.	**FEOR száma**	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.2.	3410	Oktatási tevékenység	Gyógypedagógiai segítő munkatárs

3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:
A Gyógypedagógiai segítő munkatárs részt vesz a közvetlen gyógypedagógiai munka előkészítésében. Közreműködik a tanórai, a tanórán kívüli és intézményen kívüli foglalkozások előkészítésében és lebonyolításában. Közreműködik a sajátos nevelési igényű, fogyatékos személyek körében végzett általános jellegű nevelési, oktatási feladatokban. A gyógypedagógus, konduktor útmutatásai alapján ellátja az egyes sajátos nevelési igény-specifikus, fogyatékosság-specifikus, gyógypedagógiai asszisztensi feladatokat. Felügyeli, kíséri tanulókat vagy csoportokat. Gondozási feladatokat végez, tevékenyen részt vesz a higiénés szokásrendszer kialakításában, valamint a közösen végezhető

munkatevékenységekben. Közreműködik a gyermekek, tanulók szabadidős tevékenységének előkészítésében, szervezésében, segít a lebonyolításban. Betartja a titoktartási kötelezettséget. Munkáját a sajátos nevelési igényű, fogyatékos személyekkel, családtagjaikkal, és más szakemberekkel történő kölcsönös tisztelet, tolerancia és hatékony kommunikáció határozza meg.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére
- empátiára, toleranciára
- adekvát kommunikációra
- konfliktusmegoldásra
- a szabadidős tevékenységek önálló szervezésére
- gondozási, önkiszolgálási feladatok irányítására
- munkatevékenységek szervezésére, megvalósítására
- hatékony munkára a gyógypedagógussal együttműködve
- nevelési módszerek megválasztására, alkalmazására
- a szabadidős tevékenységek önálló szervezésére
- foglalkozások eszközeinek előkészítésére
- gondozási, önkiszolgálási feladatok irányítására
- differenciált bánásmódra
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek felismerésére
- a gyógypedagógus által kijelölt feladatok végrehajtására
- ügyeleti és kísérési feladatok ellátására
- munkatevékenységek szervezésére, megvalósítására

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	**A kapcsolódó szakképesítés, részszakképesítés, szakképesítés-ráépülés**		
3.3.2.	**azonosító száma**	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.4.3.	54 140 02	Pedagógiai és családsegítő munkatárs	azonos ágazat

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	**A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti**	
4.2.	**azonosító száma**	megnevezése
4.3.	11464-16	Pedagógiai, pszichológiai feladatok
4.4.	11465-12	Általános gyógypedagógiai feladatok
4.5.	11466-12	Speciális gyógypedagógiai feladatok
4.6.	11498-12	Foglalkoztatás I (érettségire épülő képzések esetén)
4.7.	11499-12	Foglalkoztatás II.
4.8.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 2. §, 7. §, 9-10. § és a 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendeletet rendelkezései alapján.

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzés esetén a komplex szakmai vizsgán való részvétel feltételei:

1. Az 5.2. alpontban előírt valamennyi modulból, modulzáró vizsga eredményességét igazoló dokumentum.

2.[1] 40 órás szakmai gyakorlat megvalósulásáról szóló igazolás. A szakmai gyakorlat helyszínét a résztvevő saját maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat letölthető gyógypedagógiai intézményben, bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, óvodában, iskolában, gyermekotthonokban, felnőtt fogyatékosokat gondozó intézményekben, nyári táborokban, erdei iskolákban, napközis táborokban, integrált és szegregált nevelést, oktatást végző intézményekben.

3. Előzetesen elkészített esettanulmány leadása, legkésőbb az írás vizsgát megelőzően 30 nappal.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak - a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint - egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	**A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak**		
5.2.2.	**azonosító száma**	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	11464-16	Pedagógiai, pszichológiai feladatok	írásbeli
5.2.4.	11465-12	Általános gyógypedagógiai feladatok	írásbeli
5.2.5.	11466-12	Speciális gyógypedagógiai feladatok	írásbeli
5.2.6.	11498-12	Foglalkoztatás I (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.7.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli
5.2.8.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása minimum 51%-ra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1.[2] Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Előzetesen elkészített esettanulmány ismertetése

A vizsgafeladat ismertetése: A megvalósított 40 órás szakmai gyakorlathoz kapcsolódó tanulmány bemutatása. A vizsgázó szakmai gyakorlatáról esettanulmányt készít, melyben összefoglalja szakmai és személyes tapasztalatait. Az elkészített esettanulmányt, 1 példányban

[1] Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 24. § a).

[2] Módosította: 23/2018. (VII. 18.) EMMI rendelet 1. § (3), 3. melléklet 23.3.

a vizsgázó az írásbeli vizsga megkezdése előtt legkésőbb 30 nappal leadja a képző intézménynek/iskolának. A vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázó az általa elkészített esettanulmányt megkapja, és az esettanulmány ismertetése alatt használhatja.

Az esettanulmány tartalmi és formai követelményeit lásd. a 7. EGYEBEK fejezetben

A vizsgafeladat időtartama: 15 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: Központilag összeállított feladatlap szerinti írásbeli vizsga

A központilag összeállított írásbeli vizsga feladatai a gyógypedagógia fogalmait és legfontosabb összefüggéseit tartalmazzák. Az írásbeli feladatok a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok, az 11465-16 Általános gyógypedagógiai feladatok és a 11466-16 Speciális gyógypedagógiai feladatok modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra. A tételkészítő törekedjen arra, hogy a feladatmegoldások értékelése ne adjon lehetőséget szubjektivitásra, ezáltal biztosítsa a tárgyszerű minősítés feltételei. A tudás értékelésének a mennyiségi és minőségi kritériumai egyaránt jelenjenek meg a feladatokban. A feladatok legyenek alkalmasak az ismeret és megértésjellegű tudás mérésére, hívjon elő: tényeket, fogalmakat, összefüggéseket, szabályokat, közös jellemzők. A részfeladatok a „nevezze meg”, „definiálja”, „jellemezze”, „sorolja fel”, „állítsa sorrendbe”, „osztályozza”, „hasonlítsa össze”, „csoportosítsa”, „értelmezze”, „magyarázza meg”...stb. típusú instrukciókat tartalmazzák.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység a vizsgakövetelmények alapján összeállított, a vizsgázó számára előre kiadott komplex szóbeli tételsor alapján történik. A vizsgázó a vizsga szóbeli vizsgatevékenysége során a szóbeli vizsgatevékenység megkezdését megelőzően a központilag meghatározott tételsorból, a vizsgázó által véletlenszerűen kiválasztott tétel alapján ad számot felkészültségéről. A szóbeli vizsga központilag összeállított kérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott témakörök mindegyikét tartalmazzák

A vizsgafeladat időtartama: 25 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a http://nive.hu/ weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai: -

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1.	**A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék**

6.2.	Általános jellegű iskolai tanterem, szertárak, könyvtár, foglalkoztató, étkező, tornaterem, öltöző, mosdó, wc, közlekedő és ezek berendezései
6.3.	Általános iskolai tantárgyak szemléltető eszközei, taneszközei
6.4.	Egyéni fejlesztő eszközök
6.5.	Alapvető sportszerek
6.6.	Alapvető kézműves technikák eszközei
6.7.	Alapvető oktatástechnikai eszközök
6.8.	Alapvető elsősegélynyújtó felszerelés
6.9.	Látásfogyatékosok speciális taneszközei
6.10.	Mozgáskorlátozottak gyógyászati és rehabilitációs eszközei
6.11.	Hallásfogyatékosok speciális taneszközei
6.12.	Autisták speciális kommunikációs eszközei
6.13.	Személyi gondozási ápolási eszközök
6.14.	Egyszerű munkatevékenységekhez szükséges eszközök (kertészeti, konyhai, varrodai, mosodai)

7. EGYEBEK

7.1 A vizsgabizottsági tagot delegáló szakmai szervezet megnevezése, elérhetősége:
A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:
Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete (MAGYE)
Magyar Óvodapedagógiai Egyesület (MOE)
Magyar Pedagógiai Társaság (MPT)
7.2. A 5.3.1. pontban leírt „Esettanulmány” formai és tartalmi követelményei
Az esettanulmány készítésének célja, hogy elolvasása után érthetővé váljanak a vizsgázó szakmai gyakorlatán szerzett konkrét megfigyelései, tapasztalatai. Jelenjenek meg benne a gyógypedagógiai segítő munkatárs jellemző tevékenységei, feladatai. A tanulmányban a vizsgázó mutasson be egy a szakmai gyakorlatán konkrétan elvégzett feladatot, tapasztalt eseményt, történést, konfliktust, programot, gondozási, fejlesztési feladatot.
Az esettanulmány leadási határideje: Az írásbeli vizsgát megelőzően, legkésőbb 30 nappal.
Terjedelme: 5 oldal

BUDAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 157. sorszámú Pedagógiai- és családsegítő munkatárs megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

1.1. A szakképesítés azonosító száma: 54 140 02
1.2. Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai- és családsegítő munkatárs
1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2
1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 900-1300

2. EGYÉB ADATOK

2.1. A képzés megkezdésének feltételei:
2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi bizonyítvány
2.1.2. Bemeneti kompetenciák: -
2.2. Szakmai előképzettség: -
2.3. Előírt gyakorlat: -
2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: nem szükséges
2.5. Pályaalkalmassági követelmények: -
2.6 Elméleti képzési idő aránya: 60%
2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 40%
2.8. Szintvizsga: -
2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
szakközépiskola esetében:
szakgimnázium esetében: 5 évfolyamos képzés esetén a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra; 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

3. PÁLYATÜKÖR

3.1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, munkakörök, foglalkozás, foglalkozások

	A	B	C
3.1.1.	**FEOR száma**	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.2[3]	3410	Oktatási asszisztens	Pedagógiai- és családsegítő munkatárs

3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:
A pedagógiai - és családsegítő munkatárs köznevelési intézményekben foglalkoztatott szakember, aki felsőfokú végzettségű pedagógus irányítása mellett végzi szakirányú munkáját. A kompetenciahatárokat betartva közreműködik az óvodai tevékenységek, a tanítási órák

[3] Módosította: 23/2018. (VII. 18.) EMMI rendelet 1. § (3), 3. melléklet 23.4.

előkészítésében és lebonyolításában. Tevékenyen részt vesz a gyermek, tanuló higiénés szokásrendszerének kialakításában. Felügyeli, kíséri a gyermeket, tanulót. Részt vesz a gyermekek, tanulók szabadidős tevékenységének szervezésében. Differenciált bánásmódot alkalmaz. Koordinálja a család és az intézmény kapcsolattartását. Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekre, tanulóra és családjára, valamint figyel a különleges gondozáshoz való jog érvényesülésére. Munkáját a családokkal, más szakemberekkel történő kölcsönös tisztelet, tolerancia és hatékony kommunikáció határozza meg.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére
- a különböző helyzetben élő emberek iránti empátiára, toleranciára
- adekvát kommunikációra
- konfliktusmegoldásra
- általános ismereteket speciális helyzetekben alkalmazni
- a szociális problémák felismerésére
- a szakmai, etikai szabályok betartására, betartatása a szakmai értékek képviseletére
- módszeres munkavégzésre
- tevékenységek, tanórák eszközeinek előkészítésére
- differenciált bánásmód alkalmazására
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek felismerésére
- rendezvények, programok szervezésére
- ügyeleti feladatok ellátására
- pontos, következetes munkára

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	**A kapcsolódó szakképesítés, részszakképesítés, szakképesítés-ráépülés**		
3.3.2.	**azonosító száma**	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	52 761 01	Családsegítő asszisztens	azonos ágazat
3.3.4.	52 140 01	Fogyatékkal élők gondozója	azonos ágazat
3.3.5.	54 140 01	Gyógypedagógiai segítő munkatárs	azonos ágazat
3.4.6.	32 140 01	Óvodai dajka	azonos ágazat

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	**A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti**	
4.2.	**azonosító száma**	megnevezése
4.3.	11464-16	Pedagógiai, pszichológiai feladatok
4.4.	11676-16	Családpedagógiai alapismeretek
4.5.	11687-16	Program és szabadidő szervezés
4.6.	11678-16	Kommunikáció és viselkedéskultúra
4.7.	11688-16	Gondozás és egészségnevelés
4.8.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)

4.9.	11499-12	Foglalkoztatás II.
4.10.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

a) Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak - a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint - egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

b)[4] Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. alpontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes teljesítése és a vizsga eredményességét igazoló dokumentum.

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a 40 órás szakmai gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás megszerzése/bemutatása. A szakmai gyakorlat helyszínét a résztvevő saját maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat letölthető a pedagógiai és családsegítő szakember jellemző munkaterületein: óvodáskorú gyermekeket ellátó intézményben, iskolában, gyermekotthonban, nyári táborokban, erdei iskolában, családsegítő intézményekben.

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	**A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak**		
5.2.2.	**azonosító száma**	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	11464-16	Pedagógiai, pszichológiai feladatok	írásbeli
5.2.4.	11676-16	Családpedagógiai alapismeretek	írásbeli
5.2.5.	11687-16	Program és szabadidő szervezés	írásbeli
5.2.6.	11678-16	Kommunikáció és viselkedéskultúra	írásbeli
5.2.7.	11688-16	Gondozás és egészségnevelés	írásbeli
5.2.8.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.9.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli
5.2.10.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51%-ra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, megoldási javaslat készítése, vagy megadott információk birtokában tananyagtartalomhoz kapcsolódóan a szemléltetést segítő eszköz kiválasztása, készítése.

A vizsgafeladat ismertetése: A gyakorlati tételeket a képző intézmény szakértői állítják össze. A gyakorlati vizsgafeladatok az óvodáskorú gyermek gondozási - nevelési feladataihoz, az általános iskolai tanuló neveléséhez, oktatáshoz, a gyermekek, a tanulók, a család és a szakember kapcsolatrendszeréhez, konfliktusaihoz, valamint a tevékenységek a tanórák, a játék

[4] Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 25. § abc).

és a szabadidős foglalkozások előkészítéséhez, lebonyolításához kapcsolódnak.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: Központilag összeállított feladatlap szerinti írásbeli vizsga

A központilag összeállított írásbeli vizsga feladatai a pedagógiai és családsegítés fogalmait és legfontosabb összefüggéseit tartalmazzák. Az írásbeli feladatok a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok, a 11676-16 Családpedagógiai alapismeretek, a 11687-16 Program és szabadidő szervezés, a 11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra, valamint a 11688-16 Gondozás és egészségnevelés szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra.

A tételkészítő törekedjen arra, hogy a feladatmegoldások értékelése ne adjon lehetőséget szubjektivitásra, ezáltal biztosítsa a tárgyszerű minősítés feltételeit. A tudás értékelésének a mennyiségi és minőségi kritériumai, egyaránt jelenjenek meg a feladatokban. A feladatok legyenek alkalmasak az ismeret és megértésjellegű tudás mérésére, hívjon elő: tényeket, fogalmakat, összefüggéseket, szabályokat, közös jellemzők. A részfeladatok a „nevezze meg”, „definiálja”, „jellemezze”, „sorolja fel”, „állítsa sorrendbe”, „osztályozza”, „hasonlítsa össze”, „csoportosítsa”, „értelmezze”, „magyarázza meg”...stb. típusú instrukciókat tartalmazzák.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység a szakmai és vizsgakövetelmények alapján összeállított, a vizsgázó számára előre kiadott komplex szóbeli tételsor alapján történik. A vizsgázó a vizsga szóbeli vizsgatevékenysége során a szóbeli vizsgatevékenység megkezdését megelőzően a központilag meghatározott tételsorból, a vizsgázó által véletlenszerűen kiválasztott tétel alapján ad számot felkészültségéről. A szóbeli vizsga központilag összeállított kérdései a 11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok, a 11676-16 Családpedagógiai alapismeretek, a 11687-16 Program és szabadidő szervezés, a 11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra, valamint a 11688-16 Gondozás és egészségnevelés modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a http://nive.hu/ weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai: -

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1.	**A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék**
6.2.	Általános iskolai tanterem és berendezési tárgyai: székek, asztalok, tábla, szemléltető eszközök, iskolai taneszközök, tanszerek

6.3	Óvodai csoportszoba és berendezési tárgyai: székek, asztalok, játékok, szemléltető eszközök, fejlesztő eszközök
6.4.	Általános iskola egyéb helyiségei, udvara,
6.5	Óvodai tevékenységek egyéb helyiségei, udvara
6.6.	Egyéni fejlesztő eszközök
6.7.	Alapvető sportszerek, játékszerek, társasjátékok
6.8.	Alapvető kézműves technikák megvalósításához szükséges eszközök
6.9.	Alapvető rajz és dekorációs eszközök, anyagok
6.10.	Iskolai adminisztrációs feladatok ellátásához szükséges eszközök

7. EGYEBEK

A szakképesítésért felelős miniszter évente a honlapján közzéteszi a vizsgaidőszakokat és vizsgaidőpontokat.

A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:

Magyar Pedagógiai Társaság

Magyar Óvodapedagógiai Egyesület

MAI ESZKÖZÖKKEL SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

01194002

Pedagógiai munkatárs (Pedagógiai asszisztens)

szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

0. A javaslatot tevő adatai (A megfelelő elem kiválasztandó)

a) természetes személy esetén:
- név:
- lakcím:
- e-mail cím:
- telefonszám:

b) nem természetes személy esetén:
- név: **oktatásért felelős miniszter**
- jogi személy működési formája (cégforma):
- székhely:
- képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:
- képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:
- képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

1.1. megnevezése: Pedagógiai munkatárs (Pedagógiai asszisztens)
1.2. besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0119

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

2.1. megnevezése: Pedagógiai munkatárs Pedagógiai asszisztens
2.2. szintjének besorolása
2.2.1. az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4
2.2.2. a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4
2.2.3. a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 5

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

Nem releváns

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A pedagógiai asszisztens óvodában, iskolában, gyermekotthonban, lakásotthonban és egyéb (gyermeknevelő, gondozó) intézményben foglalkoztatott szakember, aki felsőfokú végzettségű szakember, irányítása mellett végzi szakirányú munkáját. A kompetenciahatárokat betartva közreműködik a gyermek/fiatal tevékenységeinek, tanítási óráinak előkészítésében és lebonyolításában. Részt vesz az intézményen belüli és intézményen kívüli programok, szabadidős feladatok előkészítésében és lebonyolításában. Felügyeli, kíséri a csoportot, gondozási feladatokat lát el, részt vesz a gondjaira bízott gyermek/fiatal higiénés szokásrendszerének kialakításában. Koordinálja a család és az intézmény kapcsolattartását. Munkája során differenciált bánásmódot alkalmaz. Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekre, ta-

nulóra és családjára, valamint figyel a különleges gondozáshoz való jog érvényesülésére. Munkáját a családokkal, más szakemberekkel és a gyermekkel/fiatallal történő kölcsönös tisztelet, tolerancia és hatékony kommunikáció határozza meg.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- nevelési/oktatási feladatokat értelmezni
- együttműködni más szakemberekkel
- szociális problémák felismerésére
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek felismerésére
- differenciált bánásmód alkalmazására
- konfliktusok felismerésére és megoldásra
- adekvát kommunikációra
- tevékenységek, tanórák eszközeinek előkészítésére
- rendezvények, programok szabadidős tevékenységek szervezésére
- ügyeleti feladatok ellátására
- pontos, következetes munkára
- módszeres munkavégzésre
- a különböző helyzetben élő emberek iránti empátiára, toleranciára
- általános ismereteket speciális helyzetekben alkalmazni
- pedagógiai, pszichológiai, egészségtani ismereteit alkalmazni
- a szakmai, etikai szabályok betartására, szakmai értékek képviseletére
- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére
- önművelésre

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása

Nem áll szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
6.2. Szakmai előképzettség: -
6.3. Egészségügyi alkalmassági követelmény: -
6.4. Szakmai gyakorlat időtartama: -

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszáma: (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege.)

7.1. Minimális óraszáma: 900 óra
7.2. Maximális óraszám 1300 óra
7.3. Iskolai rendszerű képzésben: a kerettanterv szerinti óraszám

8. A szakmai követelmények leírása

8.1. Programkövetelmény-modul neve: **Pedagógiai, pszichológiai ismeretek**

Programkövetelmény-modul sorszáma: 1
Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális óraszáma: 300 óra
maximális óraszáma: 350 óra
Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri pedagógia szakmai terminusait, a pedagógiát tudományként értelmezi.	Képes pedagógiai feladatokat felismerni, rendszerezni és alkalmazni a gyakorlatban	Munkája során szem előtt tartja a szakma etikai szabályait, és az egyéni bánásmód jelentőségét.	Önállóan, de a pedagógus iránymutatása alapján végzi munkáját. Betartja szakmai kompetenciájának határait
Pontos szakmai ismeretekkel rendelkezik a szocializációról	Képes a nevelés színtereit komplexen értelmezni	Nyitott a közvetítő szerepre a gyermek és családja között	Felelősséget vállal munkájáért és együttműködik a pedagógussal
Ismeri a gyermek megismerésének lehetőségeit, módszereit	Alkalmazza a gyermek komplex, több szempontú megismerésének módszereit	A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	Törekszik a rá bízott gyermek/tanuló mind tökéletesebb megismerésére és figyelemmel kíséri a gyermekek/tanulók társas kapcsolatainak alakulását
Eligazodik a gyógypedagógia rendszerében, ismeri a gyógypedagógiai alapfogalmakat, csoportokat és tulajdonságaikat	Felismeri az egyes gyógypedagógiai csoportokat, fogalmakat és bekapcsolódik az SNI -s gyermek fejlesztő foglalkozásaiba	Elhivatott a fogyatékkal élők életminőségének javításában Előítéletmentes.	Önálló észrevételei vannak, és javaslatokat fogalmaz meg az SNI-s gyermek/tanulóval végzett munka során
Fejlődéslélektani, személyiséglélektani és szociálpszichológiai ismeretekkel rendelkezik	Alkalmazza az alapvető pszichológiai fogalmakat, a fejlődést folyamatnak tekinti. Ismeri az egyén és a közösség egymásra gyakorolt hatásait	Szem előtt tartja az egyéni, személyre szabott igényeket és megfelelő empátiával dolgozik, kezeli előítéleteit	Váratlan pedagógiai helyzetekben adekvátan reagál, de betartja kompetenciahatárait, munkájában elfogadó az egyéni sajátosságok, tulajdonságokkal szemben
Átlátja a személyiség fejlődését befolyásoló tényezőket, és értelmezi kapcsolatrendszerüket	Képes a személyiségalapú megközelítésre	Törekszik a személyiségfejlődést befolyásoló és veszélyeztető tényezők felismerésére a gyakorlatban	Munkájában igazodik a gyermekkel/tanuló személyiségének sajátosságaihoz
Ismeri az emberi szükségletek rendszerét, és a szükségletek egymásra gyakorolt hatását	Képes az ember alapvető és magasabb rendű szükségletek azonosítására a gondozási, nevelési folyamatban	Szem előtt tartja a gyermek/tanuló érdekeit, autonómiáját, identitását	Érzékenyen reagál a gyermek/tanuló szükségleteinek felmérésében és kielégítésében
Tisztában van az anya-gyermek kapcsolat jelentőségével, ismeri a kötődés fogalmát, típusait, valamint a hospitalizá-	Képes különbséget tenni az egyes kötődési mintázatok személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai között, és eligazodik az egyes kötődési között	Megfelelő empátiával dolgozik, szem előtt tartja a gyermek érdekeit, autonómiáját	Igyekszik megismerni a gyermek/tanuló családi körülményeit, tájékozódik a pedagógustól a rá bízott gyermek/tanuló családi hátteréről

ció káros hatásait			
Ismeri az életkori szakaszokat és általános jellemzőiket	Az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva, képes munkáját szervezni	Munkájában differenciál és megfelelő empátiával dolgozik	Szem előtt tartja az életkori és egyéni sajátosságokat a
Tudja, hogy a pedagógus személyisége, attitűdje, hogyan hat a személyiségfejlődésre	Képes különbséget tenni nevelő személyiségtulajdonságainak hatásai között.	Betartja kompetenciahatárait, törekszik arra, hogy magas szakmai szinten végezze munkáját	Önkritikával és reális önértékeléssel végzi munkáját

8.2. Programkövetelmény-modul neve: **Családpedagógiai alapismeretek**
Programkövetelmény-modul sorszáma: 2
Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások
minimális óraszáma: 250 óra
maximális óraszáma: 300 óra
Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Pontos szakmai ismeretei vannak a családról, átlátja a család szocializációban betöltött szerepét	Képes információk szerzésére és kezelésére a rábízott gyermek/tanuló családjáról	A rábízott gyermek/tanuló családjáról szerzett információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli	A pedagógus iránymutatása alapján, de önálló kapcsolatot tart fenn a rábízott gyermek/tanuló családjával
Tisztában van a konfliktus típusaival és a konfliktusok feloldásának módjaival	Képes különbséget tenni az egyes konfliktustípusok között, kezdeményezi feltárásukat	Felelősséggel kezeli a rábízott gyermek/tanuló környezetében megjelenő konfliktusokat	Érzékenyen reagál és visszacsatol a munkája során megjelenő konfliktusokra, de kompetenciahatárait megtartja
Ismeri a devianciákat és veszélyeiket, valamint megelőzésének lehetőségeit	Képes elemezni a rábízott gyermek/tanuló szociális kapcsolatrendszerében megjelenő deviáns elemeket	Felelősséggel reagál és beavatkozik a munkája során megjelenő, kezeli előítéleteit	Együttműködik a pedagógussal a deviancia okozta veszélyek elhárításában
Pontos ismeretekkel rendelkezik a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség vonzásában megjelenő a gyermek/tanuló fejlődését befolyásoló veszélyekről	Kezdeményezi az adekvát kapcsolatfelvételt a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekkel/tanulóval és családjával	Felelősséget vállal a tudomására jutott gyermekre/tanulóra és családjára vonatkozó terhelő tények kezelésében	Felvállalja a tudomására jutott és feltárt tények hiteles, reális és előítéletmentes megítélését
Átlátja a fiatalkorú bűnelkövetés személyiségfejlődésben betöltött szerepét	Képes párhuzamot vonni a hátrányos helyzet, a veszélyeztetettség és a bűnelkövetés között Képes megkülönböz-	Az ok-okozati összefüggéseket felismeri, de kezeli előítéleteit, nem bocsátkozik feltételezésekbe	Kompetenciahatárait megtartja, támogatja a rászoruló gyermeket/fiatalt és családját

	tetni a család és az iskola felelőségét		
Ismeri a krízis jelentőségét és átlátja a családon belüli krízishelyzetek veszélyeit	Együttműködik a krízishelyzetek feltárásában, képes elemezni a tudomására jutott tényeket. Képes különbséget tenni tények és hipotézis között	Egyéni kommunikációs technikákat alkalmaz a krízishelyzetbe került gyermekkel/tanulóval	Tiszteletben tartja a család intimitását, de érzékenyen reagál a tényekre Felelőségteljesen kezeli a tudomására jutott tényeket
Ismeri a mentálhigiéné a családi mentálhigiénés gondozás és a segítő beszélgetés szerepét a pedagógiai munkában	Képes a családtagokkal történő kapcsolatfelvételre, és az adekvát kommunikációra	Felelősségteljes, támogató, konzultatív, tanácsadó kommunikációt alkalmaz	Részt vesz a család belső erőforrásainak feltárásában, reszt vállal a segítő beszélgetésben

8.3. Programkövetelmény-modul neve: **Szabadidőpedagógia**
Programkövetelmény-modul sorszáma: 3
Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások
minimális óraszáma: 200 óra
maximális óraszáma: 280 óra
Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének szemléletformáló hatását.	Képes együtt gondolkodásra a pedagógussal a csoport szabadidős tevékenységeinek megszervezésében.	Felelőségteljesen, a rábízott gyermek/tanuló életkori sajátosságaihoz igazodva tesz javaslatot a szabadidős programokra.	Önállóan kezdeményez, javaslatokat tesz.
Ismeri az óvoda és az általános iskola intézményen belüli és intézményen kívüli szabadidős tevékenységeinek lehetőségeit.	Képes megkülönböztetni az óvodai és iskolai programok jellemzőit.	Munkájában hangsúlyos a biztonság, a gyermek/tanuló egészségének védelme.	Önállóan kezdeményez, javaslatokat tesz, bekapcsolódik a szervezésbe.
Ismeri az óvodai, iskolai kirándulás és azerdei iskola, tábor előkészítésének, szervezésének, lebonyolításának lépéseit.	Képes a programokhoz megszervezéséhez szükséges források előteremtésében, mozgósítja a szülőket.	Részt vállal a helyszínek körültekintő kiválasztásában.	Újabb lehetőségeket, helyszíneket keres a táborozásra.
Széleskörű ismeretekkel rendelkezik az óvodai, iskolai programok és a hozzájuk kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékek terén.	Képes különbséget tenni a nemzeti, a természeti és a magánjellegű ünnepek között.	Felelőségteljesen alkalmazza az ünnepi szimbólumokat, jelképeket.	Kutatja és fontosnak tartja a népszokásokat, hagyományokat.

Játékpedagógiai és játékpszichológiai ismeretekkel rendelkezik.	Képes játékeszközök beszerzésére, forrásteremtésre.	Felelősségteljesen összekapcsolja a játékot a munkával.	Önálló ötletei vannak, részt vesz a szervezésben.
Ismeri a közművelődési intézmények és a köznevelési intézmények kapcsolatrendszerét.	Képes a közművelődési intézmények között kiválasztani az életkorhoz igazodó programot biztosító intézményt.	Szelektál, felelősségteljesen dönt, választ a programok között, szerepet vállal a gyermek/tanuló szemléletének formálásában, igényszintjének emelésében.	Önállóan, adekvátan kommunikál a partnerintézményekkel, új lehetőségeket keres.
Ismeri a családdal történő kapcsolattartás formáit.	Együttműködik a családdal, képes a kapcsolatteremtésre, pedagógiai kommunikációra.	Felkészül a szülői értekezletekre, fogadóórákra, munkadélutánokra.	Team munkát végez, a pedagógus teljesértésű társaként jelenik meg.
Tapasztalatok értékelése, következtetések jövőbeni felhasználása.	Képes véleményt alkotni, tapasztalatokat megfogalmazni egy - egy programmal kapcsolatban.	Felelősségteljesen kommunikálja véleményét a gyermek, a család és a kollégák felé.	Kritikát, önkritikát gyakorol, szemléletformáló véleményt fogalmaz meg.

8.4. Programkövetelmény-modul neve: **Gondozás és egészségnevelés**
Programkövetelmény-modul sorszáma: 4
Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális óraszáma: 150 óra
maximális óraszáma: 200 óra
Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Alapvető egészségnevelési, egészségvédelmi ismeretekkel rendelkezik.	Képes megfelelő körülményeket teremteni a rá bízott gyermek/tanuló egészséges személyiségfejlődéséhez.	Felelőséggel kezdeményez és részt vállal a rá bízott gyermek/tanuló egészségnevelésében.	Bekapcsolódik a gyermek/tanuló és családja egészségvédelmi tevékenységébe.
Életkorspecifikus higiénés nevelési ismeretekkel rendelkezik.	Megteremti a gyermek/tanuló egészséges életkörülményeit.	Magas fokú higiénés elvárásokkal rendelkezik munkája minden területén.	Személyes példát mutat, keresi az új módszertani lehetőségeket a gyermek/fiatal egészségneveléséhez.
Ismeri a személyi gondozás szerepét és jelentőségét a nevelési folyamatban.	Képes az individuális segítségnyújtásra.	Egészségnevelő munkája során szem előtt tatja az életközösségek sajátosságait, felelősségteljes kommunikációt folytat. Rendszeres tevékenységszervezéssel alakítja	Példamutatásán túl keresi az egyéni nevelési utakat, igazodik a rá bízott gyermek/tanuló családi körülményeihez.

		a szokásrendszert.	
Szakmailag magas szintű ismeretekkel rendelkezik az egészséges táplálkozás általános szabályairól	Összefüggéseket keresni és találni a testtömegindex, az egészséges tápanyagok és a táplálék mennyisége között és ezt demonstrálni a gyermeknek/tanulónak.	Helyesen méri fel, a rá bízott gyermek/tanuló aktuális étkezési szokásait. Életkorspecifikusan demonstrálja a gyermekkori étkezési szokások felnőttkori hatásait.	Önállóan kezdeményezi a gyermekek/tanulók körében a szokatlanabb, kevésbé ismert ételfajták kóstoltatását.
Ismeri az óvodáskorú és iskoláskorú gyermek pihenésének ideális körülményeit és a pihentető alvás feltételrendszerét.	Képes pihenés, alvás környezetei feltételeinek előkészítésére.	Felelőséggel, lelkiismerettel készíti fel a gyermeket az alvásra, körültekintően jár el a higiénés szokások kialakítása terén.	Érzelmi biztonságot teremt, érzékenyen reagál az egyéni különbségekre.
Tisztában van a helyes életritmus és az érzelmi biztonság kapcsolatával.	Igyekszik kielégíteni az óvodáskorú és az iskoláskorú gyermek komfortérzetét.	Betartatja a napirendet, de biztosítja annak rugalmasságát.	Javaslatokat tesz, a napirendi pontok színesebb megvalósítása érdekében.
Ismeri a gondozási folyamatban elvárt magatartást, kommunikációs technikákat.	Képes saját igényeit a rábízott gyermek/tanuló igényei alá rendelni.	Az önállóság biztosításával irányítja a gondozási tevékenységet.	Megfelelő válaszkészséggel reagál a gyermek igényeire, segíti a gondozási folyamatot.

8.5. Programkövetelmény-modul neve: **Kommunikáció és viselkedéskultúra**
Programkövetelmény-modul sorszáma: 5
Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások
minimális óraszáma:100 óra
maximális óraszáma:170 óra
Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Szakmailag magasszintű ismeretekkel rendelkezi a kommunikáció elméletéről és gyakorlatáról.	Képes az adekvát kommunikációra.	Felelősséget vállal abban, hogy kommunikációs stílusa mintául szolgál a rábízott gyermek/tanuló kommunikációjához.	Önállóan veszi fel a kapcsolatot a gyermekkel, családdal, intézményekkel.
Tisztában van a kulturált és elvárt kapcsolatteremtés szabályairól a pedagógiai folyamatban.	Képes a munkahelyén a kulturált kapcsolatfelvételre, betartja a kapcsolatteremtés szabályait.	Felelősségteljesen irányítja a kommunikációs folyamatit.	Kapcsolatrendszereiben kezdeményező, kézben tartja az irányítást.
Ismeri a kulturált „Üdvözlési formákat”	Üdvözli a gyermeket, családot, bemutatko-	Kulturáltan társalog, tisztán, érthetően be-	Társalgást kezdeményez, irányít és tart

formákat és a „Bemutatkozás illemtanát”. Tiszában van az első benyomás jelentőségével.	zásában a lényeges elemekre szorítkozik, kerüli a személyes elemeket. Kommunikációjával képes fenntartani hallgatósága érdeklődését.	szél, aktív részese a kommunikációs folyatnak.	fenn.
Ismeri a közvetett és közvetlen kapcsolatteremtés szabályait, kultúráját.	Képes személyesen, telefonon és írásban kapcsolatot kezdeményezni és válaszolni.	Irányítja a kapcsolat mélységét és intenzitását.	Önállóan kezdeményez, kulturáltan, nyitottan kommunikál, egyértelmű határokat szab.
Ismeri a bizalmi légkör kialakításának lépéseit, feltételeit.	Képes bizalmi légkör kialakítására és fenntartására a gyermekkel/tanulóval és családjával.	A bizalom megszerzése után huzamosabb ideig fenntartja a bizalmi állapotot, a tudomására jutott információkat diszkréten kezeli.	Munkatársaival együttműködik, kommunikációja nyitott, az információka bizalmasan kezeli.
Pedagógus szerepét össze tudja egyeztetni a divatos, ápolt öltözködéssel, sminkkel, testi higiénével.	Ápolt, képes egyéniségének és pedagógus hivatásának összeegyeztetésére.	Igényes saját magával, munkájának színvonalával szemben és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rá bízott gyermekre/tanulóra.

BUDAI NAGY ANTAL

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A versenyképesség, illetve a tudásalapú társadalmakban a pedagóguspálya és a holdudvarába tartozó pedagógiai munkát segítő pályák felértékelődésének lehetünk tanúi. Az oktatás/nevelés intézményeiben az oktatás/nevelés minősége visszavezethető a pedagógiai munkában résztvevők mind magasabb szakmai tudására, megfelelő kompetenciáira és a mind teljesebb együttműködésre. A pedagógiai munka a társadalmi érdeklődés középpontjában áll, így a megítélés szempontjából kiemelkedően fontos, hogy a munkához köthető intrinzik motivációk között mind a pályaválasztás, mind a pályán maradás hátterében az egyik legtöbbször megjelenő elem a *gyermekekkel való foglalkozás öröme, mely hatással van a gyermek és családja életére is.* A humán tevékenységhez való vonzódás és az a tény, hogy munkájuk során gyermekekkel *szeretnének foglalkozni*, általában is azonosítható egy társadalmilag értékes, hasznosítható munkaterülettel.

10. A képesítő vizsga meg szervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása

10.1. Személyi feltételek:

Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló törvények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
A vizsgabizottság elnöke és tagjai: a hatályos jogszabályok rendelkezései szerint kerül kijelölésre. Továbbá: A vizsgabizottság munkáját segítő szakértő csak olyan személy lehet, aki a szakmai elméleti tantárgyak oktatásához jogszabályban előírt szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkezik. Az írásbeli vizsgatevékenység során a képző intézménynek vizsgacsoportonként 1 fő felügyelőtanárt és összesen további 1 fő folyosói ügyeletet ellátó személyt kell biztosítania. Írásbeli vizsgatevékenység során elkészült dolgozatokat a képző intézmény részéről a vizsgabizottság munkáját segítő pedagógus a javítási-értékelési útmutató alapján javítja ki és értékeli, valamint javaslatot tesz az eredményre.

10.2. Tárgyi feltételek: A pedagógiai asszisztens képesítő vizsga vizsgatevékenyégeinek helyszínéül szolgálhat olyan épület, amelynek infrastruktúrája garantálja a vizsgához szükséges feltételeket és racionalizálja a nyugodt vizsgázás és vizsgáztatás feltételeit. A vizsga helyszínén egészséges munkakörnyezetet kell teremteni és biztosítani kell a résztvevők létszámának megfelelő számú és méretű bútorzatot (asztal, szék). A vizsgázó számára a központi írásbeli vizsgatevékenység lebonyolítása során a pótlapokat, a gyakorlati és a szóbeli vizsgafeladat kidolgozásához a vizsgaszervező vagy a képző intézmény bélyegzőjével ellátott lapokat kell biztosítani. A tárgyi feltételek köre bővíthető, ha a gyakorlati tételek tartalma ezt megkívánja.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

10.3. Vizsgatevékenységek részletes leírása

Megnevezése	Időtartama	Egyes vizsgatételek és feladatok bemutatása	A mérés módszere	Az értékelés szempontjai	Súlyozása	Egyéb
Gyakorlati vizsgatevékenység	20 perc (felkészülési idő: 10 perc, válaszadási idő: 10 perc)	Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, helyzetgyakorlatok, megoldási javaslat készítése, vagy megadott információk birtokában tananyagtartalomhoz kapcsolódóan a nevelést, oktatást, szemléltetést, gondozást, segítő eszköz kiválasztása, bemutatása. A vizsgázó a gyakorlati vizsgatevékenység során a képző által összeállított *„Gyakorlati tételsorból”*, véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről. *A gyakorlati tételek:* A gyakorlati vizsgatevékenység lebonyolítása során felhasznált gyakorlati tételeket a képző intézmény pedagógusai állítják össze. A gyakorlati feladatok a *„Pedagógiai, pszichológiai ismeretek”, a „Családpedagógiai alapismeretek”, a „Szabadidőpedagógia” a „Gondozás és egészségnevelés”, valamint a „Kommunikáció és viselkedéskultúra”* modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra. A gyakorlati tételek száma iga-	**Gyakorlati:** Szakmai gyakorlati feladatmegoldás, elemzés, bemutatás	**Nem ismeri** a pedagógiai asszisztens feladatkörét, nem képes feladatai ellátására. **Kielégítően** ismeri a pedagógiai asszisztens feladatkörét, ismeri a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságait, igényeit. Tisztában van a pedagógiai folyamat és a napi pedagógiai munka sajátosságaival, a pedagógiai asszisztens kompetenciahatáraival, és ismeri a pedagógiai kommunikáció jelentőségét. **Megbízhatóan** ismeri a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságait és részt tud venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek/tanuló szükségleteit igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel/tanulóval, családdal, és más szakemberekkel. **Jól ismeri** és képes a pedagógussal mellett a pedagógus irányítása alapján, a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságainak figyelembevételével részt venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és adekvátan képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri	30%	-

		zodjon a vizsgacsoport létszámához oly módon, hogy a tételek száma ne legyen kevesebb, mint a vizsgacsoport létszámának 50%-a.		és kielégíti a gyermek/tanuló szükségleteit igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel/tanulóval, családdal, és más szakemberekkel **Kiválóan** ismeri és képes a pedagógus iránymutatása alapján történő önálló gondozási, nevelési, oktatási munkához kapcsolódó feladatokat és ezek ellátását. A pedagógus által kialakított napirendet önállóan előkészíti, szervezi, közreműködik a megvalósításban. Az életkori és pszichés sajátosságok alapján képes ösztönözni és támogatni a gyermeket/tanulót. Adekvátan kommunikál, ismeri és alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, tájékozódik a szakirodalomban.		
Írásbeli vizsgatevékenység	90 perc	Az írásbeli vizsgatevékenység a programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján központilag összeállított komplex feladatlapon történik, mely ismeret és megértésjellegű tudást mér. A feladatlap a pedagógiai asszisztens tevékenységeihez kapcsolódó fogalmakat, összefüggéseket tartalmaz. Az írásbeli feladatok a *„Pedagógiai, pszichológiai ismeretek”, a „Családpedagógiai alapismeretek”, a „Szabadidőpedagógia” a „Gondozás és egészségnevelés”, valamint a „Kommunikáció és viselkedéskultú-*	**Írásbeli:** tesztjellegű rövidebb és hosszabb válaszokat igénylő papírlapon történő írásbeli válaszadás, feladatmegoldás kombinációja.	Központi javítási-értékelési útmutató alapján	30%	-

		ra” modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra. Az írásbeli dolgozatokat a képző intézmény pedagógusai javítják és értékelik. Az írásbeli feladatlapok vizsgaidőpontonként kerülnek megújításra.				
Szóbeli vizsgatevékenység	20 perc (felkészülési idő: 10 p. válaszadási idő: 10 p)	A szóbeli vizsgatevékenység a szakmai programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján összeállított, a komplex szóbeli tételsor alapján történik. A vizsgázó a szóbeli vizsgatevékenység során a *„Szóbeli tételsorból”*, véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről. A szóbeli tételek a *„Pedagógiai, pszichológiai ismeretek”, a „Családpedagógiai alapismeretek”, a „Szabadidőpedagógia” a „Gondozás és egészségnevelés”, valamint a „Kommunikáció és viselkedéskultúra”* szakmai ismereteiből kerülnek összeállításra.	**Szóbeli:** Önálló vagy kérdésekkel irányított szóbeli válaszadás, beszélgetés	**Nem ismeri** a pedagógiai asszisztens feladatkörét, nem képes feladatai ellátására. **Kielégítően** ismeri a pedagógiai asszisztens feladatkörét, ismeri a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságait, igényeit. Tisztában van a pedagógiai folyamat és a napi pedagógiai munka sajátosságaival, a pedagógiai asszisztens kompetenciahatáraival, és ismeri a pedagógiai kommunikáció jelentőségét. **Megbízhatóan** ismeri a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságait és részt tud venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek/tanuló szükségleteit igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel/tanulóval, családdal, és más szakemberekkel. **Jól ismeri** és képes a pedagógussal mellett a pedagógus irányítása alapján, a rá bízott gyermek/tanuló sajátosságainak figyelembevételével részt venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és adekvátan képes intézkedni a munkája során	40%	

				felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek/tanuló szükségleteit igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel/tanulóval, családdal, és más szakemberekkel **Kiválóan** ismeri és képes a pedagógus irány-mutatása alapján történő önálló gondozási, nevelési, oktatási munkához kapcsolódó fel-adatokat és ezek ellátását. A pedagógus által kialakított napirendet önállóan előkészíti, szervezi, közreműködik a megvalósításban. Az életkori és pszichés sajátosságok alapján képes ösztönözni és támogatni a gyerme-ket/tanulót. Adekvátan kommunikál, ismeri és alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, tájékozódik a szakirodalomban.		

BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
ST CENTRUM

10.4. A képesítő vizsga egészének értékelése:

A képesítő vizsga értékelés a három vizsgarészének a 10.3. táblázatban kifejtett súlyozott százalékos arányainak megfelelően történik.

A képesítő vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

81 - 100% jeles (5)
71 - 80% jó (4)
61 - 70% közepes (3)
51 - 60% elégséges (2)
0 - 50% elégtelen (1)

A képesítő vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat értékelési arányával súlyozott átlaga alapján kerekítve, az általános szabályok szerint kell meghatározni.

Sikertelen a képesítő vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1).

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismétlése szükséges.

10.5. A képesítő vizsga menetének leírása:

A képesítő vizsga 3 részből áll: gyakorlati, írásbeli, szóbeli

10.5.1. A képesítő vizsgára bocsátás feltételei:

Az *iskolai rendszerű képzésben* az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítvány.

Az *iskolarendszeren kívüli képzésben* a 40 órás szakmai gyakorlat teljesítését igazoló dokumentum leadása a képző részére.

10.5.2. Gyakorlati vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, helyzetgyakorlatok

A vizsgafeladat ismertetése: A vizsgázó a gyakorlati vizsgatevékenység során a képző által összeállított *„Gyakorlati tételsorból”*, véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről.

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

10.5.3. Írásbeli vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Komplex írásbeli feladatmegoldás, a programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján központilag összeállított feladatlapon

A vizsgafeladat ismertetése: A szakképesítésért felelős miniszter által központilag kiadott feladatlapon történik a vizsgatevékenység megoldása.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

10.5.4. Szóbeli vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Komplex szóbeli feladatmegoldás, a programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján összeállított komplex szóbeli tételsor alapján
A vizsgafeladat ismertetése: A szakmai programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján összeállított, komplex szóbeli tételek alapján történik a feladatmegoldás

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat aránya: 40%

1 0.6.A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai:

A képesítő vizsgán, a gyakorlati vizsgatevékenység egyes tételeihez kapcsolódó fotók, gyermekmunkák, és egyéb a pedagógiai munkában alkalmazott eszközök felhasználhatóak. A szóbeli és az írásbeli vizsgán segédeszköz nem használható.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

01193003 számú Dajka megnevezésű szakképesítés
megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1. A javaslatot tevő adatai

1.1 Természetes személy esetén:

1.1.1 Név:

1.1.2 Lakcím:

1.1.3 E-mail cím:

1.1.4 Telefonszám:

1.2 Nem természetes személy esetén:

1.2.1 Név: **Oktatásért felelős miniszter**

1.2.2 Jogi személy működési formája (cégforma):

1.2.3 Székhely:

1.2.4 Képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:

1.2.5 Képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:

1.2.6 Képviseletre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:

1.2.7 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:

1.2.8 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:

1.2.9 Kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

2. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

2.1 Megnevezése: Dajka

2.2 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0119

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

3.1 Megnevezése: Dajka

3.2 Szintjének besorolása

3.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3

3.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3

3.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

4.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

4.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény, munkakör betöltéséhez, vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A dajka a bölcsődés és óvodáskorú gyermek gondozását, nevelését ellátó intézményben a felsőfokú végzettségű szakember irányításával végzi munkáját. Közreműködik a gyermek gondozásában, a higiénés feltételek biztosításában, a környezet rendjének, tisztaságának megteremtésében, valamint balesetvédelmi teendőket lát el. Ellátja a környezetgondozási és balesetmegelőzési teendőket. Munkáját a gyermek napirendjéhez igazodva, szervezi és végzi, a titoktartás kötelezettségének betartása mellett.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- a személyi gondozási ismeretek alkalmazására
- higiénés szokások kialakításában az öntevékeny cselekvésre
- az étel előkészítésére, az étkezés higiénéjének megteremtésére a gyermek tevékenységének aktív segítésére
- a környezet gondozására, tisztántartására
- a gyermek tevékenységének aktív segítésére
- a munkavédelmi előírások betartására
- empátiára, toleranciára
- adekvát kommunikációra
- általános ismereteket speciális helyzetben alkalmazni
- a szakmai, etikai szabályok betartására, a szakmai értékek képviseletére
- módszeres munkavégzésre
- differenciált bánásmódra

- segítségnyújtásra, rendezvények, programok szervezésében
- betartani a munkavédelmi és tűzrendészeti szabályokat
- szakemberekkel való együttműködésre

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

6.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: **Nem**

6.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -

6.1.2 Nyilvántartó hatóság: -

6.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

7.1 Iskolai előképzettség: **alapfokú iskolai végzettség**

7.2 Szakmai előképzettség: nem szükséges

7.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: Nem szükséges

7.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

8. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszáma (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

8.1 Minimális óraszám: 400 óra

8.2 Maximális óraszám: 500 óra

8.3 Tekintettel a pedagógiai szakmák jellegére a személyes/kontakt szerinti oktatási forma (csoportos és/vagy egyéni) a képzési idő min. 20 %-ában kötelező

9. A szakmai követelmények leírása:

9.1 Modulszerű felépítés esetén:

9.1.1 Programkövetelmény-modul neve: **Nevelési feladatok a dajka tevékenységében**

9.1.1.1 Programkövetelmény-modul sorszáma: 1

9.1.1.2 Programkövetelmény-modul tanulási eredményeinek elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszáma:

9.1.1.2.1 Minimális óraszám: 150

9.1.1.2.2 Maximális óraszám: 180

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke

Képes a nevelés színtereit komplexen értelmezni. Képes meghatározni a család, a bölcsőde és az óvoda szocializációban betöltött szerepét.	Ismeri a nevelés fogalmát, színtereit, és a szocializáció jellemzőit.	Nyitott a közvetítő szerepre a gyermek és családja között.	Felelősséget vállal munkájáért és együttműködik a pedagógussal/nevelővel.

Képes információk szerzésére és kezelésére a rábízott gyermek családjáról.	Pontos szakmai ismeretei vannak a családról, átlátja a család szocializációban betöltött szerepét és a családi nevelés jelentőségét.	A rábízott gyermek családjáról szerzett információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli.	A pedagógus/nevelő iránymutatása alapján, de önálló kapcsolatot tart fenn a rábízott gyermek/tanuló családjával.
Egyértelmű és rendszeres visszajelzéseket ad a pedagógusnak/nevelőnek a gyermekek felügyelete, gondozása során észlelt tapasztalatokról.	Ismeri a gyermek személyiségfejlődésének sajátosságait.	Törekszik a személyiségfejlődést befolyásoló és veszélyeztető tényezők felismerésére a gyakorlatban.	Munkájában igazodik a gyermek személyiségének sajátosságaihoz. A gyermekek életkori sajátosságait, reakcióit toleránsan, empátiával kezeli.
Képes különbséget tenni nevelő személyiségtulajdonságainak hatásai között.	Tudja, hogy a pedagógus/nevelő személyisége, attitűdje, hogyan hat a gyermek személyiség fejlődésre.	Betartja kompetenciahatárait, törekszik arra, hogy magas szakmai szinten végezze munkáját	Érdeklődő, nyitott, jól motiválható személyiségével, szívesen vállal részt a bölcsőde programjaiban. Önkritikával és reális önértékeléssel végzi munkáját.
Képes megkülönböztetni a bölcsőde és az óvoda gondozási/nevelési feladatait, az intézmények személyi és tárgyi feltételeit.	Ismeri a nevelés, gondozás intézményrendszerét, működésük személyi és tárgyi feltételeit.	Felelősséggel viseltetik az intézmény berendezéseivel, tárgyaival.	Kompetenciahatárait betartva, a pedagógus/nevelő irányítása szerint használja az intézmény eszközeit. Szakmai ismereteit bővíti.
Képes megkülönböztetni az SNI, az integráció, inklúzió, és szegregáció fogalmakat. Az egyéni bánásmód elvét alkalmazza.	Eligazodik a gyógypedagógia rendszerében, ismeri a gyógypedagógiai alapfogalmakat. Az egyéni	Elhivatott a fogyatékkal élők életminőségének javításában Előítélet mentes.	Önálló észrevételei vannak, és javaslatokat fogalmaz meg az SNI-s gyermekkel végzett munka során.

	bánásmód elvét alkalmazza.		
Képes nyomon követni a bölcsődés és az óvodás korú gyermek társas kapcsolatainak változásait.	Ismeri a társas kapcsolatok specifikus sajátosságait.	Megfelelően észleli és figyelemmel kíséri a gyermekek életkori sajátosságait, hozzájárul a társas kapcsolatok megfelelő kibontakozásához.	Önálló megfigyeléseket végez a gyermek társas kapcsolatainak fejlődése terén. Kompetenciahatárait megtartja.
Képes megkülönböztetni az agressziót más a gyermek magatartásában megjelenő sajátosságoktól.	Ismeri az agresszió megjelenési formáit.	Felelősséget vállal a nevelési problémák megoldásában, a gyermek érdekeinek szem előtt tartásával.	Nevelési kérdésekben nem nyilatkozik a szülőnek, kompetenciahatárait betartja.
Képes megkülönböztetni a bölcsődei és az óvodai napirend sajátosságait. Átlátja a bölcsődés korú gyermek alapvető szükségleteit és az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenységi formáit.	Tisztában van a helyes életritmus a napirend jelentőségével.	A gyermek érzelmi biztonságának megteremtése érdekében, felelősségteljesen végzi munkáját, szervezi és betartatja a napirendet.	Önállóan szervezi a gyermek napirendjét, új megoldásokat kezdeményez. Saját napirendjét a gyermekek napirendje határozza meg.
Alkalmazza ismereteit a bölcsődés korú és az óvodáskorú gyermek játéktevékenysége során. Képes hozzájárulni a biztonságos játék feltételeinek megteremtéséhez és a hibás játékok kiszűréséhez, megjavításához.	Ismeri a játék szerepét és feltételeit. Tudja, melyek a dajka feladatai a biztonságos játék feltételeinek megteremtésében.	Felelősségteljesen vesz részt a játék során használt eszközök előkészítésében.	Önállóan szervezi munkáját, a gyermek igényeinek megfelelően a gyermek társaként jelenik meg a játéktevékenységben.
Képes a munkát a személyiségfejlesztés eszközeként értelmezni.	Ismeri a munkajellegű tevékenységek jelentőségét. Ismeri a játék és a munka kapcsolatát, az önkiszolgálás, a naposi munka és a kerti munka jelentőségét az óvodáskorú gyermek fejlődésében.	Felelősségteljesen segíti a gyermeket a munkajellegű tevékenységei során.	Megfelelő kommunikációval, önállóan teremti meg a munkajellegű tevékenységek feltételeit.

Képes részt vállalni a biztonságos bölcsőde és óvoda udvar megteremtésében.	Tisztában van azzal, hogy az udvar, a nevelés fontos színtere.	Felelősséggel vesz részt az udvari játéktevékenységben.	Önállóan rendezi a gyermekellátás környezetét, új megoldásokat kezdeményez.
Képes munkálkodni a bölcsődei és az óvodai programok előkészítésében és lebonyolításában.	Eligazodik az intézményi ünnepélyek, programok között.	Aktívan és felelősséggel részt vesz a programokban.	Más szakemberekkel együttműködve kapcsolódik be a bölcsőde és óvoda közösségi életbe.

9.1.2 Programkövetelmény-modul neve: **Gondozás és egészségvédelem**

9.1.2.1. Programkövetelmény-modul sorszáma: 2

9.1.2.2. Programkövetelmény-modul tanulási eredményeinek elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszáma:

9.1.2.2.1. Minimális óraszám: 90

9.1.2.2.2. Maximális óraszám: 120

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**
Életkorspecifikus egészségnevelői feladatok ellátására képes a személyi gondozás, a higiénés szokások kialakítása során.	Ismeri az egészségnevelés jelentőségét, a személyi gondozás szerepét a nevelési/gondozási folyamatban.	A gyermek életkorához igazodva, felelősséggel vesz részt a gondozási és higiénés szokásrendszer kialakításban.	Önállóan törekszik a nevelő-gondozó munka optimális környezeti feltételeinek önálló megteremtésére.
Képes figyelemmel kísérni a gyermek egyéni sajátosságait és a környezeti pszichés hatásait a táplálkozás folyamatában.	Magas szintű szakmai ismeretekkel rendelkezik a táplálkozás egészségtan témakörben.	Felelősséggel jár el a higiénés szokások kialakítása során az étkezések előtt, közben és az étkezést követően. Alapvető igényként jelenik munkájában a kulturált étkezési szokások kialakítása.	A pedagógus/nevelő iránymutatásai szerint önállóan irányítja az étkeztetéseket, nyugodt légkör kialakítására törekszik.
Életkorspecifikusan képes megteremteni a gyermekek szükséges pihenés/alvás igényének kielégítéséhez a megfelelő körülményeket.	Magas szintű szakmai ismeretekkel rendelkezik a nyugodt pihenés, alvás ideális körülményeit illetően.	Felelősséggel jár el a higiénés szokások kialakítása során a pihenés/alvás előtt.	Önállóan tevékenykedik a pihenés/alvás tárgyi és személyi feltételeinek megteremtésében, csendet biztosít.

Képes felismerni a lázas állapotot.	Ismeri a lázas betegségek esetén követendő protokollt.	Felelősséggel felügyel a beteg gyermekre.	Lázas állapotot észlelve tájékoztatja a pedagógust/nevelőt. A pedagógus/nevelő iránymutatása alapján jár el a lázas gyermek ápolása során.
Képes adekvát kommunikációra, az egyéni bánásmód és a gondozási folyamat intimitását figyelembe véve.	Ismeri a gondozási folyamatban elvárt nevelői magatartást, kommunikációt.	Felelősséget vállal abban, hogy a folyamatban lévő gondozási tevékenység minősége a későbbiekben milyen hatást vált ki a gyermekben.	Tevékenységében önálló és megértő.

9.1.3. Programkövetelmény-modul neve: **Konyhai és udvari feladatok a dajka tevékeny- ségében**

9.1.3.1. Programkövetelmény-modul sorszáma: 3

9.1.3.2. Programkövetelmény-modul tanulási eredményeinek elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszáma:

9.1.3.2.1. Minimális óraszám: 90

9.1.3.2.2. Maximális óraszám: 120

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Képes az előírásoknak megfelelően végezni munkáját.	Tisztában van a konyhai munka higiénés előírásaival.	Felelősséget vállal a konyha és berendezési tárgyai tisztaságáért.	Önállóan készül fel napi higiénés feladataira, betartja a HACCP előírásait.
Képes ételt átvenni a szállítótól.	Ismeri az ételek átvételének, tárolásának és tálalásának szabályait.	Felelősséggel használja a konyhai gépeket, berendezéseket.	Önálló munkavégzés jellemzi, figyel munkatársai testi épségére is.
Képes megmérni az étel hőmérsékletét, és azt megfelelő hőmérsékleten tartani.	Ismeri az étel hőmérsékletére, és a melegítés szabályaira vonatkozó előírásokat.	Felelősségteljesen, megfelelő hőmérsékleten viszi be az ételt a gyermekek közé.	Önállóan szervezi feladatát, figyel az eszközök tisztaságára.
Képes ételmintát venni.	Ismeri az ételminta-vétel szabályait, lépései, eszközeit.	Felelősen tárolja az ételmintát.	Önálló munkavégzés jellemzi.

Képes az ételt a csoportba szállítani.	Ismeri a csoportban történő tálalás szabályait.	Felelősséget vállal a tálalás során.	A pedagógus/nevelő iránymutatása szerint, de önállóan végzi munkáját, figyelemmel kíséri a gyermeket az étkeztetés teljes időtartama alatt.
Tud mosogatni.	Ismeri a mosogatás higiénéjét, szabályait, lépéseit.	Felelősségteljesen tárolja a vegyszereket, óvja saját testi épségét, használja a védőruházatot.	Védőruházatot használ, és erre figyelmezteti munkatársait is.
Megfelelő helyre szállítja az ételmaradékot.	Ismeri az ételmaradék tárolásának szabályait.	Figyel a keresztszennyeződés elkerülésére.	Önálló munkavégzés jellemzi.
Képes megítélni a tisztaság és a szennyezett felület közötti különbséget.	Higiénés ismeretekkel rendelkezik a konyha takarítására vonatkozóan, ismeri a takarítás szabályait.	Felelősségteljesen takarítja a konyhát, figyelve a mikrobiológiai tisztaságra is.	Időszakosan nagytakarítást végez a konyhában, melynek szükségességét önállóan ítéli meg.
Képes megítélni a veszélyes tényezők jelenlétét az udvaron. Felismeri a mérgező növényeket.	Ismeri az intézmény udvarára, annak tagolására vonatkozó előírásokat, szabályokat. Ismeri a veszélyes növényeket.	Ügyel az udvari játékok, eszközök és növények jelenlétére.	Önálló ellenőrzéseket végez az udvaron, a mérgező növényeket eltávolítja, a sérült eszközöket, játékokat kiszűri.
Képes kisebb kerti munkát végezni.	Ismeri az egyes évszakokhoz kapcsolódó udvari, kerti feladatokat.	Felelősségteljesen dönt abban, hogy mely udvari munkatevékenységet végezhet gyermekek körében.	Munkájába bevonja kollégáit, az udvari, kerti feladatokat más szakemberekkel együttműködve végzi.

9.1.4. Programkövetelmény-modul neve: **Takarítási feladatok a dajka tevékenységében**

9.1.4.1. Programkövetelmény-modul sorszáma: 4

9.1.4.2. Programkövetelmény-modul tanulási eredményeinek elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszáma:

9.1.4.2.1. Minimális óraszám: 70

9.1.4.2.2. Maximális óraszám: 80

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke

Képes a takarítási feladatokat hatékonyan, magas színvonalon elvégezni. Képes a tiszta és a szenynyezett felület megkülönböztetésére.	Ismeri a takarítás típusait, a tisztítószerek tárolásának, használatának szabályait, a veszélyek figyelemkeltő jelöléseit.	Takarítási feladatait felelősségteljesen az intézmény napirendjébe illesztve végzi.	Önállóan dönt arról, melyek a gyermekek körében végezhető munkatevékenységek és azokban felelősséggel cselekszik.
Képes biztonságban tárolni a tisztítószereket.	Ismeri a tisztítószerek tárolásának szabályait.	Felelősséggel használja a tisztítószereket, ügyel arra, hogy elzárva legyenek.	Önállóan vezeti a vegyszerek dokumentálását.
Képes megfelelő védőruházat beszerzésére és használatára.	Ismeri a védőruházat részeit.	Saját testi épsége érdekében használja a védőruházatot.	Önállóan dönt a védőruházat használatáról.
Képes annak megítélésére, hogy mely munkatevékenységeket végezhet együtt a gyermekkel.	Ismeri a gyermekek körében végezhető munkatevékenységek nevelő értékét.	Óvja a gyermek testi épségét.	A pedagógus/nevelő iránymutatását betartja.
Képes annak megítélésére, hogy milyen helyzetben és milyen gyakorisággal alkalmazza az elektromos kisgépeket.	Ismeri az elektromos kisgépek biztonságos használatát, érintésvédelmi szabályait: a mosógép, a vasaló, a porszívó.	Betartja a biztonsági előírásokat.	Ha problémát tapasztal a gépek működése során szakember segítségét kéri.

9.5. A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/**nem**

Tekintettel a pedagógiai szakmák jellegére, - valamint arra a tényre, hogy felvételi jelenléti pszichológiai vizsgálat nincs - a személyes/kontakt szerinti oktatási forma (csoportos és/vagy egyéni) a képzési idő min.20 %-ában kötelező)

10. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A dajka bölcsődében, óvodában, gyermekotthonban dolgozó szakember. A gondozás és nevelés intézményeiben dolgozó pedagógusok és kisgyermeknevelők segítőtársa a gyermek nevelésében, gondozásában. A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fejlődését egyebek között a velük foglalkozó szakemberek szakmai tudása, képzettségének minősége garantálja. A kisgyermekkortól az óvodáskor végéig tartó fejlődési ívben kiemelkedő szerephez jutnak a ragaszkodási kapcsolatok, kötődési élmények. A dajka a visszatérő találkozások, az együttesen átélt élmények, a közösen végzett tevékenységek

által válik érzelmileg fontos személlyé kisgyermekkorban és óvodáskorban. E képesítés hivatott bővíteni azon szakemberek körét, mely a pedagógus és a kisgyermeknevelő mellett biztosítja a fejlődés személyi feltételeit és a családdal történő együttműködést. Ez garantálja a társadalmi hasznosságát.

11. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

11.1. Személyi feltételek:

A vizsgabizottság elnöke és tagjai: a hatályos jogszabályok rendelkezései szerint kerül kijelölésre. Továbbá: A vizsgabizottság munkáját segítő szakértő csak olyan személy lehet, aki a szakmai elméleti tantárgyak oktatásához jogszabályban előírt végzettséggel rendelkezik.

11.2.Tárgyi feltételek:

A dajka képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek helyszínéül szolgálhat olyan épület, amelynek infrastruktúrája garantálja a vizsgához szükséges feltételeket és racionalizálja a nyugodt vizsgázás és vizsgáztatás feltételeit. A vizsga helyszínén egészséges munkakörnyezetet kell teremteni és biztosítani kell a résztvevők létszámának megfelelő számú és méretű bútorzatot.

11.3.Vizsgatevékenységek részletes leírása

Megnevezése	Időtartama	Egyes vizsgatételek és feladatok bemutatása	A mérés módszere	Az értékelés szempontjai	Súlyozása	Egyéb
Gyakorlati vizsgatevékenység	20 perc (felkészülési idő: 10 perc, válaszadási idő: 10 perc)	Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, helyzetgyakorlatok, megoldási javaslat készítése, vagy megadott információk birtokában tananyagtartalomhoz	**Gyakorlati:** Szakmai gyakorlati feladatmegoldás, elemzés, bemutatás	Az értékelés az alábbiakban felsoroltak szerint történik: a dajka feladatkörét milyen mértékben ismeri: - nem ismeri - kielégítően ismeri	40%	-

		kapcsolódóan a nevelést, szemléltetést, gondozást, segítő eszköz kiválasztása, bemutatása.		- megbízhatóan ismeri - jól ismeri - kiválóan ismeri		
Szóbeli vizsgatevékenység	25 perc (felkészülési idő: 10 perc válaszadási idő: 15 perc)	A szóbeli vizsgatevékenység a szakmai programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján központilag összeállított szóbeli tételsor alapján történik.	**Szóbeli:** Önálló vagy indokolt esetben kérdésekkel irányított szóbeli válaszadás, beszélgetés	Az értékelés az alábbiakban felsoroltak szerint történik: a dajka feladatkörét milyen mértékben ismeri: - nem ismeri - kielégítően ismeri - megbízhatóan ismeri - jól ismeri - kiválóan ismeri	60%	

11.4. A képesítő vizsga egészének értékelése

A képesítő vizsga értékelése a két vizsgarészének a 11.3. táblázatban kifejtett súlyozott százalékos arányainak megfelelően történik.

A képesítő vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

81 - 100% jeles (5)

71 - 80% jó (4)

61 - 70% közepes (3)

51 - 60% elégséges (2)

0 - 50% elégtelen (1)

A képesítő vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat értékelési arányával súlyozott átlaga alapján kerekítve, az általános szabályok szerint kell meghatározni.

Sikertelen a képesítő vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1).

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismétlése szükséges.

11.5. A képesítő vizsga menetének leírása

11.5.1. A vizsgára bocsátás feltételei

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány, valamint a 40 órás szakmai gyakorlat teljesítését igazoló dokumentum leadása, a vizsgát megelőző hónap végéig.

A szakmai gyakorlat helyszínéhez a résztvevő arra alkalmas befogadó intézményt keres. A szakmai gyakorlat letölthető a dajka jellemző munkaterületein: bölcsődében, óvodában, gyermekotthonban, vagy bölcsődés, illetve óvodáskorú gyermeket ellátó egyéb intézményben. A szakmai gyakorlat (amennyiben a tanulmányainak megfelelő intézményben foglalkoztatott) letölthető a résztvevő saját munkahelyén is. A szakmai gyakorlat teljesítéséről a gyakorlat helyszínéül szolgáló intézmény igazolást állít ki.

11.5.2. Írásbeli vizsgatevékenység

11.5.2.1. A vizsgatevékenység megnevezése: -

11.5.2.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

11.5.2.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

perc

11.5.2.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül:

%

11.5.2.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

11.5.2.6. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább ..…%-át elérte.

11.5.3. Gyakorlati vizsgatevékenység

11.5.3.1. A vizsgatevékenység megnevezése: Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, helyzetgyakorlatok

11.5.3.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgafeladat ismertetése: A vizsgázó a képző/vizsgaszervező által előkészített és a vizsgabizottság által jóváhagyott tételsorból véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről.

A gyakorlati tételek*:* a „*Nevelési feladatok a dajka tevékenységében*”, a *„Gondozás és egészségvédelem”,* a *„Konyhai és udvari feladatok a dajka tevékenységében”,* valamint a *„Takarítási feladatok a dajka tevékenységében”* szakmai modulok ismeretanyagából kerülnek összeállításra.

A gyakorlati tételek száma igazodjon a vizsgacsoport létszámához oly módon, hogy a tételek száma ne legyen kevesebb, mint a vizsgacsoport létszámának 50%-a.

11.5.3.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:
20 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 15 perc) 11.5.3.4.

A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 40 %

11.5.3.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Nem ismeri a dajka feladatkörét, nem képes feladatai ellátására.

Kielégítően ismeri a dajka feladatkörét, ismeri a rá bízott gyermek sajátosságait, igényeit. Tisztában van a gondozási/nevelési folyamat és a napi gondozási/nevelési munka sajátosságaival, a dajka kompetenciahatáraival, és ismeri a pedagógiai kommunikáció jelentőségét.

Megbízhatóan ismeri a rá bízott gyermek sajátosságait és részt tud venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő munkában. Felismeri és képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel, családdal, és más szakemberekkel.

Jól ismeri és képes a pedagógus/nevelő irányítása alapján, a rá bízott gyermek sajátosságainak figyelembevételével részt venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő munkában. Felismeri és adekvátan képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel, családdal, és más szakemberekkel

Kiválóan ismeri a pedagógus/nevelő iránymutatása alapján történő önálló gondozási, nevelési, munkához kapcsolódó feladatokat és ezeket képes ellátni. A pedagógus/nevelő által kialakított napirendet önállóan előkészíti, szervezi, közreműködik a megvalósításban. Az életkori és pszichés sajátosságok alapján képes ösztönözni és támogatni a gyermeket. Adekvátan kommunikál, ismeri és alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, tájékozódik a szakirodalomban.

11.5.3.6. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

11.5.4. Szóbeli vizsgatevékenység

11.5.4.1. A vizsgatevékenység megnevezése: Szóbeli feladatok

11.5.4.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgafeladat ismertetése: A vizsgázó központilag összeállított szóbeli tételsorból véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről. A szóbeli tételek a *„Nevelési feladatok a dajka tevékenységében”, a „Gondozás és egészségvédelem”, a „Konyhai és udvari feladatok a dajka tevékenységében”, valamint a „Takarítási feladatok a dajka tevékenységében”,* szakmai ismereteiből kerülnek összeállításra.

11.5.4.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

25 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 15 perc

11.5.4.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 60 %

11.5.4.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Nem ismeri a dajka feladatkörét, nem képes feladatai ellátására.

Kielégítően ismeri a dajka feladatkörét, ismeri a rá bízott gyermek sajátosságait, igényeit. Tisztában van a gondozási/nevelési folyamat és a napi gondozási/nevelési munka sajátosságaival, a dajka kompetenciahatáraival, és ismeri a pedagógiai kommunikáció jelentőségét.

Megbízhatóan ismeri a rá bízott gyermek sajátosságait és részt tud venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő munkában. Felismeri és képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel, családdal, és más szakemberekkel.

Jól ismeri és képes a pedagógus/nevelő irányítása alapján, a rá bízott gyermek sajátosságainak figyelembevételével részt venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő munkában. **Felismeri** és adekvátan képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti a gyermek szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gyermekkel, családdal, és más szakemberekkel

Kiválóan ismeri a pedagógus/nevelő iránymutatása alapján történő önálló gondozási, nevelési, munkához kapcsolódó feladatokat és ezeket képes ellátni. A pedagógus/nevelő által kialakított napirendet önállóan előkészíti, szervezi, közreműködik a megvalósításban. Az életkori és pszichés sajátosságok alapján képes ösztönözni és támogatni a gyermeket. Adekvátan kommunikál, ismeri és alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, tájékozódik a szakirodalomban.

11.5.4.6. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

11.6. A vizsgatevékenység alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:-

11.7. A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai:

A képesítő vizsgán, a gyakorlati vizsgatevékenység egyes tételeihez kapcsolódó fotók, gyermekmunkák, és egyéb a pedagógiai munkában alkalmazott eszközök felhasználhatóak.

12.	A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek

Képzési program

a
18. Rendészet és
közszolgálat
ágazathoz tartozó
5 0413 18 01
Közszolgálati technikus
SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat
A szakma megnevezése: Közszolgálati technikus
A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01
A szakma szakmairányai: Közigazgatási ügyintéző
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Rendészet és közszolgálat alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).
A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanmű- helyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként a Közigazgatási ügyintéző szakmairány számára

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**432**	**432**	**697**	**2137**	**1116**	**976**	**2092**
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Rendészeti és közszolgálati alapozóképzés	**Közszolgálati alapismeretek**	**72**	**54**	**0**	**0**	**0**	**126**	**126**	**0**	**126**
	A magyar államszervezet és a közszolgálat rendszere	36					36	36		36
	A rendvédelem története, szervei és feladatrendszere	36					36	36		36
	Jogi alapismeretek		24				24	24		24
	Általános szolgálati ismeretek		30				30	30		30
	Kommunikációs gyakorlatok	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	Szókincsfejlesztés	6					6	6		6
	Beszédtechnikai gyakorlatok	6					6	6		6

	Nyelvművelés, nyelvhelyesség	6					6	6		6
	Helyesírási készség fejlesztése	18					18	18		18
	Személyiségfejlesztés, önismeretet fejlesztő kommunikációs gyakorlatok		16				16	16		16
	A megjelenés, mint az önkifejezés eszköze		8				8	8		8
	A nyelvi agresszió kezelési formái		4				4	4		4
	Stresszkezelés, ventilláció		8				8	8		8
	Kommunikációs ismeretek	**0**	**36**	**0**	**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**36**
	Együttműködési elvek, udvariassági szabályok		6				6	6		6
	Személyközi kommunikáció		6				6	6		6
	Kommunikáció konfliktushelyzetben		4				4	4		4
	Metakommunikáció, testbeszéd a kommunikációban		4				4	4		4
	Fogyatékkal élőkkel való kommunikáció		4				4	4		4
	Kommunikáció korlátozott nyelvi kód esetében		4				4	4		4
	Kommunikáció az áldozatokkal		2				2	2		2
	Kommunikáció a munkahelyen		2				2	2		2
	Jelenlét a közösségi médiában		2				2	2		2
	Tájékozódás a hírek, álhírek világában		2				2	2		2
	Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	**0**	**72**	**0**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	A pszichológia alapfogalmai		4				4	4		4
	Személyiségfejlődés		8				8	8		8
	Kommunikáció különböző személyiségtípusú emberekkel		8				8	8		8
	Szociológiai ismeretek		8				8	8		8
	Szociálpszichológiai alapismeretek		7				7	7		7
	Előítélet, attitűd, multikulturális ismeretek		6				6	6		6
	Antiszociális magatartás, deviancia		7				7	7		7
	Asszertív és agresszív magatartásformák		4				4	4		4

	A kriminológia és a bűnözés, a kriminális személyiség		16				16	16		16
	Áldozattan		4				4	4		4
	Speciális testnevelés és önvédelem	**126**	**126**	**0**	**0**	**0**	**252**	**252**	**0**	**252**
	Fizikai állóképesség fejlesztés	36	36				72	72		72
	Alaki szabályok	36	18				54	54		54
	Önvédelem	54	72				126	126		126
	Tanulási terület összóraszáma	234	324	0	0	0	558	558	0	558
Közszolgálat és közigazgatás	**Közigazgatási ismeretek**	**0**	**0**	**0**	**0**	**403**	**403**	**0**	**403**	**403**
	Közigazgatási alapismeretek					93	93		93	93
	Államigazgatás					62	62		62	62
	Önkormányzati igazgatás					31	31		31	31
	Ügyviteli ismeretek					62	62		62	62
	A közigazgatási hatósági eljárás					62	62		62	62
	Kormányablak ügyintézői ismeretek					31	31		31	31
	E-közigazgatás					31	31		31	31
	Határvédelmi ismeretek					31	31		31	31
	Jogi ismeretek	**0**	**0**	**0**	**108**	**62**	**170**	**0**	**170**	**170**
	Polgári jogi ismeretek				4		4		4	4
	Szabálysértési jogi ismeretek				80		80		80	80
	Büntetőjog általános rész				24		24		24	24
	Büntetőjog különös rész					46	46		46	46
	Büntetőeljárás-jog					16	16		16	16
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	108	465	573	0	573	573

Kommunikáció a közszolgálatban	**Szakmai kommunikáció**	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**31**	**0**	**31**	**31**
	A hivatalos kommunikáció műfaja					9	9		9	9
	Ügyfélszolgálati kommunikáció, panaszkezelés					5	5		5	5
	Utasítások, feladatok megfogalmazása, fogadása					9	9		9	9
	A kommunikáció szerepe az ügyfélkommunikációban. A rendőri intézkedések kommunikációja					8	8		8	8
	Digitális kommunikáció és gépírás	**0**	**0**	**144**	**36**	**62**	**242**	**180**	**62**	**242**
	Gépelés, szövegformázás alapjai					15	15		15	15
	Hivatalos iratok szerkesztése					16	16		16	16
	E-kommunikáció					19	19		19	19
	Online ügyintézés					12	12		12	12
	Gépírás gyakorlat			144	36		180	180		180
	Szakmai kommunikáció idegen nyelven	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés I.					10	10		10	10
	Nyelvtani rendszerezés II.					10	10		10	10
	Udvariassági formulák, utasítások, kérések idegen nyelven					10	10		10	10
	Felvilágosítás, segítségnyújtás, útbaigazítás					14	14		14	14
	Személy- és tárgyleírás					12	12		12	12
	Okmányfajták					6	6		6	6
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	144	36	155	335	180	155	335

Speciális testnevelés	**Erő- állóképesség fejlesztés**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**144**	**0**	**93**	**93**
	Fizikai állóképesség fejlesztés			72	72		144		93	93
	Önvédelem	**0**	**0**	**144**	**72**	**0**	**216**	**144**	**62**	**206**
	Önvédelmi technikák			144			144	144		144
	Közelharc alaptechnikák				72		72		62	62
	Lövészet	**0**	**0**	**72**	**36**	**15**	**123**	**108**	**31**	**139**
	A lőfegyverek fajtái, működési elvei			8			8	8		8
	A légfegyverek csoportosítása, működési elvei			6			6	6		6
	Lőelmélet, ballisztika			10			10	10		10
	Célzás, lehetséges célzási hibák			2			2	2		2
	A pontos lövés feltételei, befolyásoló tényezők, az irányzék beállítása			3			3	3		3
	Biztonsági és módszertani szabályok			4			4	4		4
	Vezényszavak és utasítások lőgyakorlaton			4			4	4		4
	A fegyver ellenőrzése			1			1	1		1
	Gyakorlati lőelőkészítő foglalkozás légfegyverrel			34	18		52	52		52
	Lőgyakorlat airsoft maroklőfegyverrel				18	15	33	18	31	49
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	288	180	15	483	252	186	438
Magánbiztonság és vagyonvédelem	**Személy- és vagyonvédelem**	**0**	**0**	**0**	**108**	**0**	**108**	**108**	**0**	**108**
	A civil vagyonvédelem alapjai				8		8	8		8
	A személy- és vagyonvédelmi tevékenységek				100		100	100		100
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	108	0	108	108	0	108
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	35	35			70		

A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 18/1

8 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkaválla- láshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés mód-szereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan	Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

62/6

2 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.
Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.
Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcso- latosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: a tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy állás-keresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hang-súlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, írás-készség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelő- en álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tar-talmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni ön-életrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munka-adóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelem-bevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális forma-nyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.

Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincs-csel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetése k során csevegést (small alk) kezdeményez, a társalgást fenntart-ja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állás-interjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munka-szerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismer- ni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small-talk" – általános társalgás

A small-talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small-talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető

Rendészet és közszolgálat alapozó képzés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 558/558 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanuló megismeri a közszolgálat főbb ágait, területeit (közigazgatás, rendvédelem, honvédelem), azok jogi szabályozóit és az államszervezetben elfoglalt helyüket.
Kapott feladatainak végrehajtása során a hierarchikus szervezetekben elvárható módon képes együttműködni a szervezet tagjaival.
Megismerve az együttélés szabályozóit, felismeri a normatív szabályokat, alapszinten átlátja hierarchikus rendszerüket és elkötelezi magát a szabályok betartására és betartatására.
A közszolgálati szervezetnek az állampolgárokat közvetlenül érintő közhatalmi feladatellátása során alap- és konfliktushelyzetben, a tanult szociológiai és pszichológiai ismeretek alkalmazásával írásban és szóban kommunikál. Metakommunikációját és testbeszédét verbális kommunikációjához tudatosan igazítja.
Előnyben részesíti az asszertív kommunikációt az agresszív, deviáns, antiszociális magatartás- formákat tanúsító személyekkel szemben.
Vezényszóra különböző alaki mozgásformákat hajt végre egyénileg és kötelékben.
Tudatosan tervezi fizikai állóképességének fejlesztését. A megismert önvédelmi fogásokkal megvédi saját testi épségét.

Közszolgálati alapismeretek tantárgy óra **126/126**

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a Magyarország államszervezetét és a közszolgálat rendszerét, a rendvédelmi szervek történetének legfontosabb eseményeit. A tanuló ismerje meg a rendőrség, feladatát, működését, szervezeti felépítését, az alapvizsgához szükséges általános szolgálati és jogi alapismereteket

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 10%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Összehasonlítja a közszolgálat főbb ágait azok jogi szabályozói és az állam-szervezetben elfoglalt helyük alapján.	Alapszinten ismeri Magyarország államszervezetét, a főbb államhatalmi ágakat. Ismeri a főbb állami feladatokat. Alapszinten ismeri a jog alapfogalmait (jogi norma, jog-szabály, jogforrás, jogszabályi hierarchia, jogalkotás) és az alkotmányos alapelveket. Azonosítja az egyes rendvédelmi szerveket és főbb fel- adataikat, valamint ismeri a rendvédelem főbb történelmi szakaszait. Ismeri a közszolgá-lat főbb jogi szabályozóit.	Teljesen önállóan	A rendelkezésre álló információk alapján az optimális döntést hozza meg.	
Kapott feladatainak végrehajtása során, a hierarchikus szervezetekre jellemző alá-fölérendeltségi szabályok szerint működik együtt a szervezet tagjaival.	Ismeri a hierarchia fogalmát, céljait. Átlátja a hierarchikus szervezetek jellemző felépítését, a szolgálati érintkezés és a szolgálati út lényegi jellemzőit. Tisztában van az állam, mint foglalkoztató szolgálatellátásra vonatkozó speciális elvárásaival (szolgálati kötelezettségek, korlátozott jogok). Alkalmazói szinten ismeri az udvarias-sági szabályokat.	Teljesen önállóan	Kész az együtt-működésre munka-társaival, más állami szervekkel.	

A tantárgy témakörei

A magyar államszervezet és a közszolgálat rendszere
Az állam fogalma, kialakulása, rendeltetése
Magyarország államszervezete:

- A törvényhozás szerve
- Államfő
- Végrehajtás szervei

- Igazságszolgáltatás szervei
- Az állami vád és törvényesség szervei
-

A helyi közügyek ellátására létesített szervek alapvető ismerete és főbb feladatai

Alapvető emberi és személyiségjogok
A rendvédelmi szervek helye és szerepe a társadalomban, a működésüket meghatározó jogszabályok
A rendvédelem alapfogalmai
A Magyarországon működő rendvédelmi szervek irányítása: a Belügyminisztérium

A rendvédelem története, szervei és feladatrendszere

A magyarországi rendvédelem történetének főbb szakaszai
Az államalapítástól a török kiűzéséig A török kiűzésétől 1848-ig
Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc idején A dualizmus korában
A két világháború között
Az 1945-1989 közötti időszakban
Az egyes rendvédelmi szervek alapvető ismerete

Jogi alapismeretek

Bevezetés a jogi ismeretekbe
Normák, értékek, erkölcsi szabályok, társadalmi szabályok, mint az emberi együttélés alapjai
A jog kialakulása, szerkezete
A jogi norma fogalma, jellemzői
A jogkövetkezmény fajtái: joghatás, szankció
A jogalkotás jellemzői, fajtái, szervei, szakaszai, folyamata A jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök A jogszabályok érvényessége és hatálya
A jogalkalmazás fogalma, szakaszai, fajtái Az alkotmányjog alapfogalmai
Az alkotmányosság fogalma és követelményei
Magyarország Alaptörvényének célja, szerkezete, alapelvei A nemzetközi jog fogalma, alapelvei, szerepe
A diplomáciai mentesség fogalma, a diplomáciai és személyes mentességet élvező személyekre vonatkozó nemzetközi jogi rendelkezések
Magyarország és az Európai Unió
A humanitárius jog alapvető rendelkezései A Munkavédelmi törvény alapvető szabálya

Általános szolgálati ismeretek

A szolgálati viszony tartalma
Egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasság vizsgálatára vonatkozó rendelkezések Beosztási, rendfokozati előmeneteli rendszer
A rendvédelmi szerv tagját megillető jogosultságok és elvárások Szolgálati elöljáró, alárendelt, feljebbvaló fogalma
A rendőr magatartására vonatkozó általános szabályok: magatartási szabályok szolgálatban, szolgálaton kívül
A szolgálat ellátására vonatkozó általános rendelkezések
Parancs, utasítás, szolgálati út, szolgálati érintkezés, jelentési kötelezettség Közösségi médiában történő megjelenés szabályai
A rendőr kötelezettségei, jogai és azok korlátozása. parancs, utasítás, végrehajtásának rendje, hivatásos állomány kötelezettségei, általános, korlátozott, speciális jogok

Kommunikációs gyakorlatok tantárgy 72/72 óra

A tantárgy tanításának fő célja
A kommunikációs gyakorlatok tantárgy fő célja, hogy a tanuló nyelvi alapkompetenciái és önismerete fejlődjön. Képes legyen az alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmazására. Munkája során szóban és írásban képes legyen választékos, igényes és érthető módon megnyilvánulni. Tudjon adekvát módon viselkedni a megnyilvánulás helyzetével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Magyar nyelv és irodalom vagy kommunikáció szakos középiskolai tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Magyar nyelv és irodalom 9. osztály - Beszédképzés, kommunikációs ismeretek, viselkedéskultúra, Bevezetés az élőszóbeli megnyilatkozás világába, Kommunikáció, tömeg- kommunikáció, A szöveg, Helyesírási ismeretek

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Használat közben alkalmazza a tanult nyelvhelyességi szabályokat.	Ismeri a helyesírás alapelveit és szabályait.	Teljesen önállóan	Törekszik a rendezett írásképre, és normakövető maga- tartást tanúsít szóbeli és írásbeli megnyilvánulásai alkalmával egyaránt.	Alkalmazói szinten használja a helyesírás ellenőrző programot. Szükség szerint használja az on-line egynyelvű szótárakat.

Az állampolgárokkal való kommunikációja során az alapvető illemszabályok előírásai szerint viselkedik.	Ismeri az alapvető udvariassági szabályokat, a protokoll elvárásait.	Teljesen önállóan	Alkalmazkodik a folyamatosan változó feladatokhoz. Fellépése határozott és magabiztos.	.
Alkalmazza a gyakorlatban a szóbeli és írásbeli kommunikáció eszköztárának lehetőségeit.	Ismeri a köz-szolgálati munka során előforduló kommunikációs helyzetek során elvárható szókincs elemeit.	Teljesen önállóan		.
A helyzetnek meg-felelően érthetően kifejezi ki magát szóban és írásban.	Birtokában van a szakmai kommunikációs helyzetek megoldásához szükséges általános és szakmai szókincs-nek.	Teljesen önállóan		
Mások kommunikációját megfelelő módon értelmezi.	Ismeri a különböző érzelmi állapotban levő emberekkel történő kommunikációs technikákat, a nyelvi agresszió esetén alkalmazható kommunikációs eszközöket	Teljesen önállóan		
Nehéz, megterhelő, stresszes vagy éppen egy-hangú helyzetében is képes teljesítőképességét megőrizni, fenntartani.	Ismeri a hatékony stresszkezelési technikákat.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szókincsfejlesztés
Meglevő aktív és passzív szókincs felidézése, majd bővítése
Tematikus szókincsfejlesztő gyakorlatok, játékok, társasjátékok
Beszédtechnikai gyakorlatok
Alapvető nyelvhelyességi szabályok
ismétlése
Nyelvművelés, nyelvhelyesség
Alapvető nyelvhelyességi szabályok
ismétlése
Helyesírási készség fejlesztése
Szófaji, mondattani alapismeretek
Leggyakoribb helyesírási hibák
Helyesírási gyakorlatok az egybe-különírás, a gyakoribb tulajdonnevek gyakorlására Helyesírás-ellenőrző program használatának lehetőségei

Személyiségfejlesztés, önismeretet fejlesztő kommunikációs gyakorlatok
Önbemutató játékok. Ön- és társértékelés
A reális önkép forrásai, jelentősége. A hiányos önismeret veszélyei Online, ingyenes önismereti tesztek kitöltése és kiértékelése
Saját személyiségjegyek. Személyiségprofil alkotása.
Erősségek és gyengeségek beazonosítása
Az önbizalom forrásai, jelentősége
Egyéni önfejlesztési tervek és célok kialakítása
A megjelenés, mint az önkifejezés eszköze
Az öltözet, hajviselet, tetoválások, ékszerek és testékszerek fontossága
A nyelvi agresszió kezelési formái
A verbális agresszió jelensége, fokozatai
Az erőszakmentes kommunikáció Az én nyelv
Stressz-kezelés, ventilláció
A stressz jelensége és folyamata
A krónikus stressz hatása az emberi szervekre Stressz-kérdőívek
Munkahelyi stressz-csökkentés
Félelemkezelés, frusztrációtűrés

Kommunikációs ismeretek tantárgy óra **36/36**

A tantárgy tanításának fő célja

A kommunikációs ismeretek tantárgy tanulásának célja képessé tenni a tanulót, hogy tudatosan, udvariasan, de határozottan reagáljon különböző kommunikációs helyzetekben. A tanuló kapjon használható ismereteket olyan kommunikációs feladatok megoldására, amelyek eltérnek a hétköznapi szituációs helyzetektől, legyen az a jövőbeli munkahelyi környezet vagy olyan személyekkel, embercsoportokkal való kommunikáció, akik valamely okból fokozott érzelmi állapotba kerültek vagy kommunikációs problémákkal küzdenek, és ezáltal az átlagosnál magasabb szintű empátiát igényel a velük való kapcsolattartás.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Magyar nyelv és irodalom vagy kommunikáció szakos középiskolai tanár.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: magyar nyelv és irodalom 9. osztály.

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Feladata elvégzése érdekében együttműködik társaival. Másokkal való együttműködése közben betartja az udvariassági szabályokat, és így hatékonyan kommunikál.	Ismeri az együttműködési elveket, udvariassági szabályokat.	Teljesen önállóan	Törekszik az udvariassági szabályok betartására. Közös feladat-végrehajtás során kiemelt figyelmet fordít társaira. Tudatosan reagál különböző kommunikációs helyzetekre. Empátiával és előítéletektől mentesen közelít az eltérő helyzetű, személyiségtípusú vagy érzelmi állapotú emberekhez, tudatosan választva az adekvát és hatékony kommunikációs stratégiát. Odafigyel saját indulataira, és törekszik uralkodni azokon.	
Kommunikáció-ját a különböző személyiségtípusú emberekhez igazítja.	Rendelkezik alapvető személyiségtipológiai ismeretekkel. Ismeri az egyes személyiségtípusokat.	Teljesen önállóan		
Felismerni és megérti saját és a másik személy érzelmi állapotát, valamint az abból adódó viselkedések közötti összefüggéseket	Ismeri az indulatkezelési technikákat.	Teljesen önállóan		
Felismerni a konfliktushelyzetet, és kiválasztja a megfelelő konfliktuskezelési módszert.	Ismeri a konfliktuskezelési módszereket.	Irányítással		
Tudatosan alkalmazza a testbeszéd, térközszabályozás és arcjáték lehetőségeit hétköznapi kommunikációs helyzetekben.	Ismeri a metakommunikáció nemverbális elemeit, azok összefüggéseit a verbális kommunikációval.	Teljesen önállóan		.
Kommunikáció-ját más kultúrájú vagy nehéz helyzetben levő embertársaihoz igazítja.	Birtokában van alapvető szociológiai, pszichológiai ismereteknek fogyatékkal élő vagy korlátozott nyelvi kóddal rendelkező személyekkel kapcsolatban.	Teljesen önállóan		Technológiai segítségével végzett interakció: fordítóprogramok ismerete

Eligazodik a hírek és álhírek világában, mi-közben hatékony és gyors információkeresést hajt végre informatikai eszközökkel.		Teljesen önállóan		Böngészés, keresés, információ szűrés: a digitális kultúra és az önálló tanulás fejlesztése a forrás- kritikus önálló adatgyűjtési technikák elsajátítása révén.

A tantárgy témakörei

Együttműködési elvek, udvariassági szabályok
Udvariassági szabályok, köszönéstípusok
Bemutatkozás
Az együttműködés fejlesztését segítő gyakorlatok
Személyközi kommunikáció
Személyiségtipológiai ismeretek, személyiségtípusok jellemzői Kommunikáció különböző személyiségtípusú emberekkel
Kommunikáció konfliktushelyzetben A konfliktus fogalma, konfliktusok okai és típusai
Kompromisszum
Helyzetnek megfelelő konfliktuskezelési módszerek
Metakommunikáció, testbeszéd a kommunikáció során
A metakommunikáció fogalma
A nemverbális jelek fajtái: mimika, vokális kommunikáció, tekintet, mozgásos kommunikáció, testtartás, térköz
A testbeszéd, a térközszabályozás és az arcjáték szerepének ismerete, tudatos alkalmazása különféle kommunikációs helyzetekben; dekódolása a hétköznapi kommunikációs helyzetekben és a tömegkommunikációban
Fogyatékkal élőkkel való kommunikáció
Alapvető szociológiai és pszichológiai ismeretek a fogyatékkal élőkről Mozgássérültek, látássérültek, siketek, szellemi fogyatékosok
A fogyatékkal élők kommunikációját segítő programok
Kommunikáció korlátozott nyelvi kód esetén
Kommunikáció más anyanyelvű turistákkal, migránsokkal, cigány etnikumhoz tartozókkal Fordítóprogramok ismerete, hatékony használata
Kommunikáció az áldozatokkal
Baleseti sérült, időskorú, gyermekkorú áldozatokkal való kommunikáció
Váratlan, előre nem látható helyzetek adekvát kezelése empátiával, segítőkészséggel
Kommunikáció a munkahelyen Kommunikációs stratégiák a munkahelyi alkalmazkodásban
Munkahelyi konfliktusok
Kollegialitás
Alá- fölérendeltségi viszonyok kommunikációs kezelése a közszolgálat világában

Jelenlét a közösségi médiában
A nyilvánosság és a tudás új terei: közösségi média fejlődése, típusai, szabályai A közösségi média világában való jelenlét lehetséges előnyei és hátrányai
A közösségi médiajelenlét és a közszolgálat
Milyen szabályok betartásával lehet a közösségi médiajelenlét veszélyeit csökkenteni

Tájékozódás a hírek, álhírek világában
Az újfajta tudás és a hitelesség kérdése
A fake news terjedése

Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek tantárgy óra **72/72**

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja olyan átfogó pszichológiai, szociológiai és kriminológiai ismeretek elsajátítása, melyek eredményeképp a tanuló képes legyen felismerni és megérteni az egyes emberi magatartásformák mögött rejlő motívumokat, és a különböző deviáns viselkedésmódok meg- nyilvánulásait.
Ezen ismeretek birtokában más személyekkel való kapcsolattartás során, legyen képes megválasztani a legmegfelelőbb kommunikációs technikát. Ismerje fel az előítélet megnyilvánulási formáit és az előítéletes viselkedés hátterét, annak kezelési lehetőségeit. Értse meg saját és más személyek érzelmi állapotát, az abból eredő viselkedések közötti összefüggéseket.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az állampolgárok kommunikációját megfelelő módon értelmezi és az intézkedési helyzetnek megfelelően fejezi ki önmagát.	Alkalmazás szintjén ismeri a kommunikáció verbális és a nonverbális eszköz-készletét, jeleit.	Teljesen önállóan	Tudatos önfejlesztési igény jellemzi kommunikációját. Érzékeny a társa-	

Lélektani és társadalomismereti tudásának birtokában tudatosan alakítja kommunikációját változatos kommunikációs helyzetekben.	Ismeri a lelki jelenségeket és a társadalmi problémákat.	Teljesen önállóan	dalmi problémák iránt, és előítéletektől mentesen reagál a különböző társadalmi rétegek, más kultúrával rendelkező csoportok megnyilvánulásaira, viselkedésére.	
Mások kommunikációját megfelelően értelmezi, és alkalmazkodik a különböző személyiségtípussal, esetleg hibás nyelvi kóddal rendelkező emberekhez saját kommunikációs eszközeinek megválasztásával.	Ismerje a személyiségtipológiai jellemzőket.	Teljesen önállóan		
Előnyben részesíti az asszertív kommunikációs eszközöket a különböző személyiségtípusú, illetve áldozattá vált emberekkel szembeni intézkedések során.	Ismeri és beazonosítja a deviancia, az antiszociális viselkedés megnyilvánulási formáit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A pszichológia alapjai
A pszichológia fogalma, területei
A lelki jelenségek
A pszichés függőség fogalma, kialakulása, jelei
Személyiségfejlődés
A személyiség
A személyiség kialakulása,
fejlődése
Személyiségtipológiák
Kommunikáció különböző személyiségtípusú emberekkel
A személyiség és a kommunikáció összefüggései
Nyelvi és nem nyelvi jegyek tudatos kiválasztása a kommunikáció során
Szociológiai ismeretek
A szociológiai fogalma, tárgya, területei Jelenismeret: társadalmi sokféleség
Változások és állandóság a társadalomban A migráció és hatásai
Társadalmi csoportok, konfliktusok
A városok és falvak szociológiai jellemzői Globalizáció
A kisebbségek helyzete Magyarországon

Szociálpszichológiai alapismeretek

A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei
A szocializáció folyamata, jellemzői
Elsődleges és másodlagos
szocializáció Szociális szerepek.
Szereptanulás
Az érett személyiség kialakulása, jellemzői

Előítélet, attitűd, multikulturális ismeretek
Az attitűd fogalma, pozitív és negatív attitűd
Sztereotípia, előítélet
Előítéletek kialakulásának okai
Az előítéletes viselkedés 5
fokozata A multikulturalizmus
A szegregáció

Asszertív és agresszív magatartásformák
A magatartás fogalma
A legtipikusabb magatartásformák
Magatartási sémák: asszertív, passzív, agresszív, manipulatív Az agresszió fogalma
Az agresszív magatartás jellemzői Az asszertív magatartás jellemzői
Helyzetgyakorlatok

Antiszociális magatartás, deviancia
Az antiszociális személyiség
Antiszociális
magatartásformák
Szerepjáték
Helyzetgyakorlatok: az antiszociális magatartásformák kezelése az asszertív kommuniká- ció segítségével
A norma és a deviáns viselkedés.
A deviancia fogalma, jelenségei
Deviáns viselkedésmódok (alkoholizmus, kábítószer-fogyasztás, függőség, pszichoszexuális rendellenességek, kóros elmeállapot, értelmi fogyatékosság)
Helyzetgyakorlat: kommunikáció deviáns viselkedésjegyeket mutató személlyel

A kriminológia és a bűnözés, a kriminális személyiség
A bűnözés szerkezete
A látens bűnözés
A kriminális karrier
A kriminális személyiség jellemzői, felismerése

Áldozattan
Az áldozattá válás
esélyei Áldozatvédelem

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM MATÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Speciális testnevelés és önvédelem tantárgy óra **252/252**

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja a tanulók állóképességének folyamatos és szisztematikus javítása az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	**Ismeretek**	**Önállóság és fele-lősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák**
Képes a tartós, folyamatos önfejlesztő munkára a kötelező fizikai felmérések minél eredményesebb végrehajtása érdek-ében	Ismeri az erő, állóképesség és gyorsaság fejlesztésének lehetőségeit, mód-szereit.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott a feladatok megértésére, és motivált azok sikeres végrehajtásában. Tudatosan alakítja életmódját, táplálkozását. Betartja az erő-állóképesség-fejlesztő gyakorlatok hatékony végre-hajtásához szükséges szabályokat. A hierarchikus szervezeteknél elvárt kommunikációs szabályokat, a hierarchia megjelenésének külső jegyeit és az elvárt	
Egészséges életmódot él, és ezzel együtt egészséges ét-rendet követ.	Ismeri az egészséges életmód alapelveit, az egészséges emberi test működését és az egészséges étrend összetevőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Saját testsúlyával, illetve társa segítségével edzi magát, amit súlyzós gyakorlatokkal is ki tud egészíteni.	Elsajátítja a saját testsúlyos és a súlyzós edzésgyakorlatok hatékony végre-hajtását.	Teljesen önállóan		
Végre tudja hajtani az alapvető vezényszavakat.	Alapvető vezény-szavak és a rájuk adandó adekvát válaszok, mozgás-sorok ismerete.	Teljesen önállóan		

Képes az elvárt alaki mozgás-formák szabályos kivitelezésére egyénileg, kötelékben és alakzatban.	Ismeri az alaki mozgásformák végrehajtásának szabályait.	Teljesen önállóan	mozgásformák szabályait elfogad- ja, törekszik az	
Betartja a tiszteletadás szabályait	Tisztában van a tiszteletadás szabályaival egyenruhában és polgári ruhában egyaránt. Ismeri a rendfokozatokat és azok jelzéseit.	Teljesen önállóan	alaki szabályok betartására. Folyamatos önreflexió jellemzi, amit alárendel szakmai fejlődésének.	
Önmaga védelmében alkalmazza a szabadulás technikáit, munkája során megakadályozza az intézkedés alá vont személy szabadulását	Ismeri a rendőri közelharc alaptechnikáit.	Teljesen önállóan	Nyitott a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában.	

A tantárgy témakörei

Fizikai állóképesség fejlesztés
Az életkorhoz tartozó fizikai állóképesség fejlesztéséhez szükséges ismeretek Az egészséges életmód elvei, az egészséges táplálkozás
Erő és állóképesség fejlesztése saját testsúllyal és társsal, kondicionáló gépekkel és egy, illetve kétkezes súlyzókkal
A rendvédelmi szerveknél és a Honvédségnél alkalmazott fizikai felmérések alapfeladatainak szabályos végrehajtási technikái: felülés, fekvőtámasz, helyből távolugrás, 4x10 m ingafutás, 2000 m futás
Alaki szabályok
Alaki alapismeretek
Utasítások, parancsok, vezényszavak fogadása
Helyiségbe való belépés, és onnan való távozás rendje
Alapvető vezényszavak végrehajtása: Vigyázz! Pihenj!
Oszolj! Egyéni mozgásformák szabályszerű kivitelezése
Kötelék, alakzat, igazodás
Mozgásformák gyakorlása
alakzata
Tiszteletadás egyenruhában és polgári öltözetben

Önvédelem
Az emberi test sérülékeny
pontjai Gurulások, esések
Esés- és dobásgyakorlatok
Hajfogás, nyakfogás, csuklófogás
hárítása. Alapütések és alaprúgások
Ütések: egyenes ütések, köríves
ütések Védések: fej, test és altest
védése
Rúgások: térddel, térdre, lábszárra,
gyomorra Bot támadás és védése

Közszolgálat és közigazgatás megnevezésű tanulási terület a Közigazgatási ügyintéző szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 573/57

3 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A közszolgálat és közigazgatás területén folyó képzések célja az olyan szakmai tudás nyújtá- sa, amelynek birtokában a közigazgatáshoz tartozó legjellemzőbb munkakörök betöltéséhez szükséges kompetenciák elsajátíthatók. Cél a közigazgatási és jogi ismeretek elsajátíttatása.

Közigazgatási ismeretek tantárgy óra **403/403**

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló elsajátítja az államszervezet kialakulásával, működésével kapcsolatos adatokat. Birtokába jut a Kormány nemzetpolitikája képviseletéhez, valamint Magyarország Európai Unióhoz való viszonya megítéléshez szükséges információknak. Összefüggéseiben átlátja a köz- igazgatás rendszerét, a választási rendszert, az államigazgatás és az önkormányzati igazgatás helyét, szerepét, feladatát és egymáshoz való viszonyát. A megszerzett ismereteket felhasználva képessé válik közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására, az elektronikus és az okmányirodai, a Kormányablak ügyintézésre, továbbá az ezekhez kapcsolódó ügyviteli és titkos ügykezelői feladatok ellátására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a közigazgatás, a választási rendszer felépítését, működését és helyét, szerepét az Európai Unióban.	Összefüggéseiben érti a végrehajtó hatalom helyét, szerepét, az államigazgatás és az önkormányzati igazgatás rendszerét.	Instrukció alapján részben önállóan	Azonosul Magyarország nemzetpolitikájával és közigazgatási rendszerének működésével. Elkötelezett a közigazgatás szakmai	

Közigazgatási eljárás keretén belül hivatalból vagy kérelemre hatósági eljárást folytat, elektronikus ügyintézést végez, közigazgatási ügyekben döntést készít elő, ügyfélkaput, hivatali kaput használ.	Ismeri az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény előírásait, a szabályozott- és a központi elektronikus ügyintézési szol-gálatások rendszerét, a döntés előkészítés fázisait. Ismeri a határvédelemmel kapcsolatos és a határforgalom ellenőrzés schengeni elveit, formáit, módjait, az utas kategóriákat, a Schengeni Információs Rendszer jelzéseit. Ismeri a személyek és gépjárművek okmányait, azok biztonsági jegyeit és hamisításuk jellemző megjelenési formáit. Ismeri a közlekedési alapfogalmakat, a közlekedésben való rész-vétel feltételeit (KRESZ alapismeretek).	Teljesen önállóan	és jog-szabályi előírásainak maradéktalan betartása mellett. A személyiségi és az információs önrendelkezési jogokat tiszteletben tartva kommunikál. Szem előtt tartja a részrehajlástól mentes ügyintézést Kellő empátiát tanúsít az ügyfelek irányába, a szükséges mértékben önkritikus. Törekszik az ügyfelek problémájának megoldására. A kommunikáció során az általa képviselt szervezet értékeit tartja szem előtt.	Ismeri és használja a közigazgatási ügyek elektronikus rendszereit (ügyfélkapu, hivatali kapu)
Az ügyfelekkel és szervezeten belül szóban, írásban és elektronikus formában kommunikál, kapcsolatot tart szükség esetén egy tanult idegen nyelven is.	Tisztában van az ügyfélszolgálati feladatokkal. Ismeri az ügyfélszolgálati elektronikus ügyintézéshez használt adatbázisokat és azok kezelési módját.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, levelező programok készség szintű használata
Az ügyfelek személyes vagy írásos megkereséseit kivizsgálva az ügyintézés folyamatában közreműködik.	Ismeri az ügyfélkapcsolati speciális helyzetekhez illő kommunikációt.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Közigazgatási alapismeretek
A közigazgatás felépítése és funkciói
A Magyary-program fő célkitűzései
Az országgyűlési képviselők választása, jogállása A köztársasági elnök választása, jogállása
Az országgyűlés megalakulása, feladata, működése Magyarország nemzetpolitikája

Adatvédelem és információszabadság
Az Európai Unió és az európai parlamenti választási rendszer

Államigazgatás
Az államszervezet és a közhatalmi szervek Az államigazgatási szervek tagozódása
A központi államigazgatási szervek és a főhivatalok
A miniszterelnök, a kormány, a minisztériumok jogállása, megalakulása, feladatai, működése
A kormányhivatalok és a járási hivatalok. a kormányablak

Önkormányzati igazgatás
Az önkormányzatiság és helyi közügy
Az önkormányzati képviselők választása
Az önkormányzatok típusai, megalakulásuk, feladat és hatásköre A helyi önkormányzatok működése, viszonya az állami szervekhez Az önkormányzatok államigazgatási feladatai
A jegyző jogállása, fő feladatai

Ügyviteli ismeretek
Az ügyviteli folyamatok, az iratkezelés szakaszai, az ügyviteli dokumentumok kezelése A minősített adatok, a minősítésére vonatkozó szabályok, a minősítési eljárás folyamata A titkos ügykezelésre vonatkozó szabályok
A számítógépes adatbázist kezelés, nyilvántartást készítés, adatgyűjtés, adatellenőrzés és adatszolgáltatás
Informatikai, irodatechnikai eszközöket, berendezéseket használata, iratkezelési szoftvereket alkalmazása
Különböző típusú hivatalos levelek, a jegyzőkönyv, feljegyzés, nyomtatvány, űrlap készítését
Az adatvédelmi és adatbiztonsági előírásokat az ügyviteli tevékenységben

A közigazgatási hatósági eljárás
A közigazgatási eljárásjogi szabályozás kialakulása, rendszere, viszonya a szakigazgatási normákhoz
Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény alapelvei, alanyi, tárgyi, területi és időbeli hatálya
Hatáskör, illetékesség, eljáró hatóságok
A hatósági ügy, az eljárás résztvevői, az eljárási cselekmények és a bizonyítás A közigazgatási hatósági eljárás szakaszai, lefolytatásának szabályai Döntéshozatal, döntésfajták
A jogorvoslati és a végrehajtási eljárás

Kormányablak ügyintézői ismeretek
A Kormányablakok működése, feladatai, hatásköre Kormányablak ügyintéző feladatai
Okmányirodai ügykörök

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKALLÓ

E-közigazgatás

Az E-közigazgatás
Az elektronikus dokumentum jellemzői, előállítása, hitelesítése Az elektronikus ügyintézés feltételrendszere
Az elektronikus ügyintézés menete
Az elektronikus rendszerek biztonsága
Biztonsági esemény és kezelése, adatkezelési incidens Ügyfélkapu/Hivatali kapu használata
A magyarorszag.hu kormányzati portál szolgáltatásai Elektronikus közigazgatási szolgáltatások
A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások Az elektronikus adatbázisok típusai az e-közigazgatásban

Határvédelmi ismeretek

Határrendészeti alapismeretek: az államhatárral kapcsolatos alapfogalmak
Az államhatárról szóló törvény feldolgozása, IJR alkalmazása a határőrizeti rendszerben A határrendészeti feladatokat meghatározó főbb jogi szabályzók
A határrendészeti szolgálati ág feladatrendszere, felépítése. HRK helye, szerepe A Schengeni Határellenőrzési Kódex és Kézikönyv alapfogalmai
A határforgalom-ellenőrzés: ellenőrzési módok (szisztematikus-célzott ellenőrzés), a határ- fogalom-ellenőrzés során alkalmazott technológiák, soron kívüli-, könnyített- és fokozott ellenőrzés
Az úti okmányok, a határátléptető bélyegző és az úti okmányok lebélyegzésének szabályai Kompenzációs intézkedések és SIS találatkezelés
Határvédelmi alapismeretek: tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet, tömeges migráció kezelése
Államhatár rendjét közvetlenül veszélyeztető konfliktushelyzet Az államhatár rendje ellen irányuló erőszakos cselekmények

Jogi ismeretek tantárgy 170/170 óra

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók ismerjék meg a polgári jog alapjait, szabálysértési alapfogalmakat, az egyes bűn- cselekmények és szabálysértések főbb jellemzőit. Ismerjék meg a helyszínbírságra vonatkozó általános szabályokat. A tanulók ismerjék meg a büntetőjog általános részének rendelkezéseit, a büntetőeljárás és a büntetés-végrehajtási jog alapjait. A kriminalisztika alapfogalmait, eszközeit, módszereit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A hatóság egyidejű értesítése mellett a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt elfogja, a hatóság kiérkezéséig visszatartja. A bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetéséhez használt, az elkövető birtokában lévő támadásra alkalmas eszközt elveszi.	Ismeri a főbb polgári jogi fogalmakat (tulajdon, a birtok, a birtokvédelem és a jogos önhatalom. Ismeri a közigazgatási hatósági és szabálysértési eljárások alapvető szabályait (hatásköri és illetékességi szabályok, vétkesség és társadalomra veszélyesség, ügyfél és hatóság fogalma, főbb eljárási cselekmények és meghozható határozatok, szabálysértési és közigazgatási ügyekben. Ismeri a legjellemzőbb szabálysértési (köznyugalom és tulajdon ellni, közlekedési és közterületre vonatkozó tényállások) és büntető tényállásokat (korrupciós, hivatali, köznyugalom elleni, vagyon elleni és vagyon elleni erőszakos cselekmények, élet- és testi épség elleni cselekmények, emberi szabadság és méltóság elleni, valamint hivatalos és közfeladatot ellátó személyek elleni cselekmények). Tisztában van a közveszély fogalmával és a közveszély helyszínének fogalmával. Ismeri a büntetőeljárás alapvető szabályait, az eljáró hatóságokat, az eljárásban érintett személyeket.	Teljesen önállóan	Elkötelezett a biztonság fenntartása és megőrzése iránt. Kész a tetten ért személy ellen szabályosan fellépni. A rendelkezésre álló információk alapján az optimális döntést hozza meg.	Különböző eszközökkel képes rákeresni a tananyag témaköréhez illeszkedő, releváns információkra online forrásokban (pl. netjogtár)

A tantárgy témakörei

Polgári jogi ismeretek
A polgári jog fogalma
A Polgári Törvénykönyv szerkezete A polgári jog alapelvei
A személy fogalma
Jogképesség, cselekvőképesség fogalma, az ember cselekvőképessége A személyhez fűződő jogok sérelmének esetei
A személyhez fűződő jogok védelmének polgári jogi eszközei A szerződés fogalma
A tulajdonjog alanya, tárgya és tartalma A birtok, a birtok fajtái
A birtokvédelem és a jogos önhatalom

Szabálysértési jogi ismeretek
A szabálysértés alapjai, az elkövetők, eljáró hatóságok Szabálysértési eljárás lefolytatásának alapvető szabályai Helyszíni bírságra vonatkozó szabályok
Rendzavarás, Garázdaság
Tulajdon elleni szabálysértés.
Magánlaksértés
Tiltott prostitúció
Valótlan bejelentés
Életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértése Járművezetés az eltiltás hatálya alatt
Személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése Csendháborítás
Köztisztasági szabálysértés
Veszélyeztetés kutyával
Szeszesital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése Becsületsértés
Koldulás
A közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés
Polgári felhasználású robbanóanyaggal és pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértés
A helyszín biztosításával kapcsolatos szabálysértés Ittas vezetés
A közúti közlekedés rendjének

megzavarása Engedély nélküli vezetés
Érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való
közlekedés Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú
megsértése
A felsorolt szabálysértések elkövetési magatartásai, fogalomrendszere, elkövetője,
szankciói, valamint elhatárolása más szabálysértésektől, bűncselekményektől

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Büntetőjog általános rész
A Btk. hatályai, bűncselekmény fogalma, elemei, bűntett, vétség, elkövetők A szándékosság és gondatlanság
A szándékos bűncselekmény szakaszai, jogos védelem, végszükség, (kizáró, megszüntető okok), fiatalkorúakra vonatkozó különleges rendelkezések
Az általános törvényi tényállás eleme

Büntetőjog különös rész
Korrupciós bűncselekmények: hivatali vesztegetés, hivatali vesztegetés elfogadása Vagyon elleni erőszakos bűncselekmények: rablás, kifosztás, zsarolás, önbíráskodás
Vagyon elleni bűncselekmények: lopás, rongálás, csalás, orgazdaság, jármű önkényes elvé- tele
Köznyugalom elleni bűncselekmények: garázdaság, közveszéllyel fenyegetés
Hivatalos személy elleni bűncselekmények hivatalos személy elleni erőszak, közfel- adatot ellátó személy elleni erőszak
Az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekmények: személyes adattal visszaélés, magánlaksértés, rágalmazás, becsületsértés
Élet, testi épség, egészség elleni bűncselekmények: emberölés, testi sértés, segítség- nyújtás elmulasztása, cserbenhagyás
Az egészséget veszélyeztető bűncselekmények: kábítószer kereskedelem, kábítószer birtoklása
Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények: hamis vád, hatóság félrevezetése, hamis tanúzás, bűnpártolás
A közbiztonság elleni bűncselekmények: közveszély okozása

Büntetőeljárás-jog
A büntetőeljárás fogalma, jogforrásai, a büntetőeljárási törvény szerkezeti felépítése és hatálya
A büntetőügyekben eljáró hatóságok és feladataik
A büntetőeljárásban résztvevő személyek: a terhelt, a védő, a sértett, egyéb személyek A fiatalkorúakra vonatkozó külön szabályok

Kommunikáció a közszolgálatban megnevezésű tanulási terület a Közigazgatási ügyintéző szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 335/335 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A közszolgálat területén folyó képzések egyik legfontosabb célja a tanulók kommunikációs készségeinek javítása. A tanulási terület elvégzésének célja olyan szakmai tudás nyújtása, amelynek birtokában a képzési területen dolgozó szakember stabil önismeret és stressz-kezelési ismeretek birtokában képessé válik különböző kommunikációs helyzetekben szakszerű intézkedésekre.
A tanulási terület tananyagában helyet kapnak az egyes segédtudományok alapismeretei is, amelyek segíthetnek a különböző személyiségtípussal rendelkező, eltérő élethelyzetben és érzelmi állapotban levő állampolgárok megértésében, a velük szembeni empatikus fellépésben.

A tananyagban komoly súllyal szerepelnek a szakmai, hivatali és digitális kommunikáció ismeretanyagai is.

Szakmai kommunikáció tantárgy óra **31/31**

A tantárgy tanításának fő célja
A szakmai kommunikációs tantárgy célja a rendőri intézkedésekhez igazodó, világos, egyértelmű kommunikáció fejlesztése, a Rendőrség külső és belső kommunikációs elvárásainak megismertetése.
A tanuló szerezze meg az egyes szakmai szituációk során szükséges képességeket, ismereteket, az ügyfélszolgálati kommunikáció, a panaszkezelés, a hivatalos kommunikációs helyzetek során, a jelentések, beszámolók, jegyzőkönyvek készítésével kapcsolatos elvárásokat.
Pszichológiai ismeretek segítségével képessé válik személyek ki- és meghallgatására, tömeg-kezelésre.
Alapvető irat- és ügykezelési, adatvédelmi ismereteket szerez.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Állami felsőfokú végzettség

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Hatékony és adekvát módon kommunikál hivatali munkája során az állampolgárokkal és saját munkatársaival.	Ismeri az ügyfelekkel történő kommunikációs szabályokat (köszönési és udvariassági szabályok, hivatalos nyelvezet).	Teljesen önállóan	Megegyezésre törekedve határozottan kommunikál. Szakmai igényességre, szakszerűségre, pontosságra törekszik feladatellátása során. Az adatvédelmi, irat és ügykezelési szabályok betartásával végzi hivatali munkáját.	
A feladatkörében megtett intézkedésekről elöljárójának vagy felettesének írásbeli jelentést készít vagy szóban jelent a szervezeti előírások szerint	Alkalmazói szinten ismeri a hivatalos kommunikáció műfaji jellemzőit. Alkalmazói szinten ismeri a jelentés, jegyzőkönyv, feljegyzés fő tartalmi követelményeire vonatkozó szakmai elvárásokat. Ismeri a hierarchikus szervezet hivatalos írásbeli és szóbeli kommunikációjára vonatkozó szabályokat, elvárásokat, a szakmai nyelv kifejezéseit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Tájékoztatja az ügyfeleket az általa végzendő intézkedés indokáról, a felhatalmazásáról, az intézkedés elleni panaszkezelési eljárásról.	Ismeri az ügyfelek és állampolgárok tájékoztatására vonatkozó jogszabályi kötelezettség tartalmát.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A hivatalos kommunikáció műfaja
A hivatalos szóbeli kommunikáció fejlesztése: a szóbeli megnyilatkozás. A hivatalos témájú írásbeli kommunikáció: a hivatalos szöveg jellemzői.
A hivatalos levél felépítése, formai követelményei. Kiemelések, hitelesítés. Irattovábbítás elektronikus módon.
Az önéletrajz írásának szabályai. Motivációs- vagy kísérőlevél.

Ügyfélszolgálati kommunikáció, panaszkezelés
Panasz és közérdekű bejelentés kommunikációs kezelése.
Az írásbeli ügyfél-kommunikáció típusai, jellemzői. A válaszlevél

Utasítások, feladatok megfogalmazása, fogadása
Utasítások, kérések adása, illetve fogadása az udvarias kommunikáció szabályainak betartásával.

A kommunikáció szerepe az ügyfél-kommunikációban. A rendőri intézkedések kommunikációja
Szervezeti kommunikáció: kommunikáció a szervezeten kívül és belül. A rendőri fellépés verbális és nonverbális eszközei.
Helyzetnek megfelelő kommunikáció az intézkedések során különböző nemű, életkorú, társadalmi helyzetű, stb. személyekkel helyzetgyakorlatokban.
Verbális és nonverbális kommunikációs jelzések megfigyelése, helyes értelmezése: személypercepció szakmai helyzetekben.

Digitális kommunikáció és gépírás tantárgy óra **242/242**

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló a digitális kommunikáció és gépírás tanulása során a hivatali munkája során szükséges infokommunikációs szakmai ismeretekhez jut.
Megtanulja a hang- kép rögzítésének szabályait Rendvédelmi híradástechnikai ismereteket szerez. Hivatalos iratokat szerkeszt.
Megtanulja az online hivatali ügyintézés alapjait.
Magabiztos tízujjas vakírás gyakorlati ismeretekkel rendelkezik.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Érettségi végzettség és középfokú szakképesítés

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Irodatechnikai, információs és kommunikációs eszközöket, berendezéseket kezel, használ, adatrögzítést végez.	Ismeri az alapvető szerkesztési, adatnyilvántartási felületek felhasználói funkcióit, lehetőségeit.	Teljesen önállóan	A jogszabályok és szakmai előírások által előírt dokumentáció vezetésében precizitás jellemzi. Precízen, igényesen	Adatrögzítést végez informatikai, digitális eszközökön.

A munkavégzéshez kötődő nyomtatványokat, beszámolókat, jelentéseket minden esetben pontosan, előírásszerűen tölti ki.	Azonosítja a különböző tevékenységekhez köthető nyomtatványsablonokat és tudja tartalmi egységeit értelmezni.	Instrukció alapján részben önállóan	végzi dokumentációs tevékenységét. Kellő empátiát tanúsít az ügyfelek irányába, a szükséges mértékben önkritikus. Az ügyfelek véleményét tiszteletben tartva, törekszik a problémájuk hatékony megoldására. Törekszik a hibátlan és pontos munkavégzésre.	
Az ügyfelekkel és szervezeten belül szóban, írásban és elektronikus formában kommunikál, kapcsolatot tart.	Ismeri az ügyfélszolgálati elektronikus ügyintézéshez használt adatbázisokat és azok kezelési módját.	Teljesen önállóan		Különböző eszközökkel (sz.gép, mobil eszköz) képes regisztrálni és belépni az iskola elektronikus oktatási rendszerébe, felhasználóként önállóan rákeres segéd-anyagokra, teszteket, kérdőíveket tölt ki.
Az ügyfelek személyes vagy írásos (papíralapú vagy elektronikus) megkereséseit (pl. panasz, reklamáció, kifogás) kivizsgálva a keletkezett ügyet megoldja és az ügyintézés folyamatában közreműködik.	Ismeri az ügyfélkapcsolati speciális helyzetekhez illő kommunikációt (különböző nemű, életkorú, társadalmi helyzet).	Instrukció alapján részben önállóan		
Bármely típusú szöveget tízujjas számítógépes adatbeviteli módszerrel gépel be.	Alkalmazói szinten ismeri az elektronikus írástechnikát, a helyes test- és kéztartást, fogás- és leütéstechnikát.	Teljesen önállóan		Előkészíti a számítógépes íráskörnyezetet.

A tantárgy témakörei

Gépelés, szövegformázás alapjai

Szövegbeviteli technikák kialakítása, különös tekintettel számok, írásjelek, adatcsoportok hibátlan rögzítésére.

Az iratok mentésének folyamata. Mentés nyomtatóra, fájlba.

Hivatalos iratok szerkesztése

Az ügyiratok típusai, szerkezeti elemei, részei.

A hivatalos iratban alkalmazott nyelvtani szabályok. A hivatalos iratok formai követelményei

E-kommunikáció

Az elektronikus közlésforma alapvető udvariassági követelményei. Az elektronikus levél formai követelményei.

Az elektronikus aláírás. Netikett.

Online ügyintézés.
Űrlapok, nyomtatványok elektronikus kitöltése. Az Ügyfélkapu.
A webes ügysegéd.

Gépírás gyakorlat
A tízujjas vakírás alapjai.
Betűtanulás. Alaptartáson kívüli betűk írástechnikája.
Gépírás-technikai alapgyakorlatok. Szövegmásolás, rögzítés, sebességfokozás. Írásbiztonság megerősítése.
Különleges másolási feladatok.
Diktátum. Idegen nyelvű gépírás.

Szakmai kommunikáció idegen nyelven tantárgy óra **62/62**

A tantárgy tanításának fő célja
A szakmai idegen nyelv tanításának célja a rendészet és közszolgálat ágazatban végzett munka során alkalmazandó szakkifejezések elsajátítása, gyakorlása komplex szituációkhoz kapcsolódóan az önálló, egyre magasabb szintű idegen nyelvi kommunikáció érdekében

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.
Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Külföldi állampolgárokkal való szakmai kommunikációja során alkalmazza az idegen nyelvű köszönéseket, udvariassági fordulatokat.	Ismeri az üdvözlések, köszönések, megszólítások, búcsúzás idegen nyelvi kifejezéseit, módbeli segédigéit.	Teljesen önállóan	Elfogadja a tanulási szituációkban alkalmazandó kommunikációs eszközök fontosságát. Törekszik a saját tanulási és munkatevékenységében a	

Kiválasztja a megfelelő idegen nyelvi formulákat útbaigazításhoz.	Megérti a segítséget, felvilágosítást kérő külföldi állampolgár kérdéseit. Alkalmazási szinten ismeri az útbaigazításhoz szükséges kifejezéseket, mondatokat.	Teljesen önállóan	fejlődésre. Tanulási helyzetekben, szituációs feladatokban nyitott a tudását növelő tevékenységekre.	
Udvarias felszólító mondatokat képez idegen nyelven. Képes idegen nyelven a rendészet és közszolgálat területén végzett munkához kötődő, együttműködésre ösztönző, kérő, felszólító kommunikációra. Felvilágosítást ad az intézkedés folyamatáról és menetéről. A jelentés elkészítéséhez adatot, információt gyűjt.	Ismeri a felszólító mód képzésének lehetőségeit idegen nyelven.	Teljesen önállóan		
Idegen nyelven a személyi adatokat kikérdezi és az okmányokat elkéri probléma esetén visszacsatolást fogalmaz meg	Ismeri az okmányellenőrzéshez kapcsolódó kifejezéseket.	Teljesen önállóan		
Idegen nyelven személy- és tárgyleírásokról torzulásmentes, valósághű adatokat gyűjt.	Tudja a személy-és tárgyleíráshoz kapcsolódó kifejezéseket.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Nyelvtani rendszerezés I.
Leggyakoribb igeidők ismétlése.
Múltra vagy jövőre vonatkozó kérdő mondatok szerkesztése, válaszadás.

Nyelvtani rendszerezés II.
Jelen, múlt és jövő idejű feltételes
mód. Módbeli segédigék használata.
Kérdésfeltevés, releváns válaszadás a szórendi, mondatszerkesztési szabályok betartásával, a prepozíciók és kötőszavak precíz használatával.

Udvariassági formulák, utasítások, kérések idegen nyelven Napszaknak megfelelő köszönés. Bemutatkozás.
Udvarias felszólító mondatok képzése.
A témakörhöz kapcsolódó komplex helyzetgyakorlatok

Felvilágosítás, segítségnyújtás, útbaigazítás

Gyakran előforduló kérdésekre adott válaszlehetőségek.

Külföldi személy útbaigazítása.
A témakörhöz kapcsolódó komplex helyzetgyakorlatok

Személy- és tárgyleírás
Személyleírásra vonatkozó kérdések állítása és válaszok értelmezése (eltűnt személy, támadó személy, stb. leírására történő rákérdezés, személyleírás felvétele).
Tárgyleírás szókincse (elveszett/ ellopott tárgy leírására vonatkozó kérdések). A témakörhöz kapcsolódó komplex helyzetgyakorlatok.

Okmányfajták
Okmányok ellenőrzése, okmányok nevei, az ezekben szereplő adatok megnevezése. Az okmányellenőrzéssel kapcsolatos intézkedéshez szükséges kifejezések.
Okmányok ellenőrzéséhez kapcsolódó felszólító mód és melléknévragozás elsajátítása, gyakorlása.

Speciális testnevelés megnevezésű tanulási terület a Közigazgatási ügyintéző szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 483/43 8 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tantárgy célja a tanulók fizikai állóképességének, erőnlétének fejlesztése, valamint a rendőri munka során alkalmazott önvédelmi technikák elsajátíttatása. A tanuló legyen képes a munka- végzéséhez kapcsolódó testi kényszer és kényszerítő eszközök szakszerű alkalmazására

Erő- állóképesség fejlesztés tantárgy 144/93 óra

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja a tanulók állóképességének folyamatos és szisztematikus javítása az életkori sajátosságok figyelembe vételével

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tartós, folyamatos önfejlesztő munkát végez a kötelező fizikai felmérések minél eredményesebb végrehajtása érdekében.	Alkalmazói szinten tisztában van az erő, állóképesség és gyorsaság fejlesztésének lehetőségeivel, módszereivel.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott a feladatok megértésére, és motivált azok sikeres végrehajtásában. Tudatosan alakítja életmódját, táplálkozását. Betartja az erő-állóképesség-fejlesztő gyakorlatok hatékony végrehajtásához szükséges szabályokat.	
Egészséges életmódot él, és ezzel együtt egészséges étrendet követ.	Ismeri az egészséges életmód alapelveit, az egészséges emberi test működését és az egészséges étrend összetevőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Saját testsúlyával, illetve társa segítségével edzi magát, amit súlyzós gyakorlatokkal is ki tud egészíteni	Elsajátítja a saját testsúlyos és a súlyzós edzésgyakorlatok hatékony végrehajtását.	Instrukció alapján részben önállóan		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A tantárgy témakörei

Fizikai állóképesség fejlesztés
Az életkorhoz tartozó fizikai állóképesség fejlesztéséhez szükséges ismeretek. Az egészséges életmód elvei. Az egészséges táplálkozás.
Erő- és állóképesség fejlesztése saját testsúllyal és társsal, kondicionáló gépekkel és egy,
illetve kétkezes súlyzókkal.
A rendvédelmi szerveknél és a Honvédségnél alkalmazott fizikai felmérések alapfeladatai- nak szabályos végrehajtási technikái: felülés, fekvőtámasz, helyből távolugrás, 4x10 m in- gafutás, 2000 m futás.

Önvédelem tantárgy óra **216/106**

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy tanulása során a tanuló képessé válik önmaga megvédésére, a saját magát és másokat ért jogtalan támadás kivédésére, az ellene támadók harcképtelenné tételére egyedül vagy társaival. Alkalmazói szinten megismeri az emberi test sérülékeny pontjait, és ezt az ismeretet használni tudja közelharcban

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Önmaga védelmében alkalmazza a szabadulás technikáit, munkája során megakadályozza az intézkedés alá vont személy szabadulását	Alkalmazói szinten ismeri a rendőri közelharc alaptechnikáit.	Teljesen önállóan	Nyitott a feladatok megértésére, motivált azok sikeres végrehajtásában. Járőrtársával történő együttműködés során elfogadja a kölcsönös függési helyzetet, és alkalmazkodik hozzá.	
Elhárítja az eszközös- és eszköz nélküli jogtalan támadásokat.	Ismeri a rendőri közelharc alaptechnikáit.	Teljesen önállóan		

Használja az aktív vagy a passzív ellenállás megtörésére kialakított technikákat. A helyzethez illeszkedő elvezetési fogásokat alkalmaz.	Ismeri a testi kényszer alkalmazásának technikáit.	Teljesen önállóan		
Különböző testhelyzetekben lévő személy bilincselését végre tudja hajtani	Tudja a szabályos bilincselési helyzet kialakításának technikáit.	Teljesen önállóan		
Rendőrbot alkalmazását igénylő intézkedései során szakszerű fogásokat, hárításokat hajt végre.	Ismeri a rendőrbot alkalmazásának technikáit.	Teljesen önállóan		
Személye vagy járőrpárja ellen indított támadásokat hatékonyan hárítja. Védekezési technikákat alkalmaz egyénileg vagy párban. Tevékenységét, magatartását társával összehangolja.	Ismeri az egyénileg és járőrpárban végrehajtott védekezés technikáit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Önvédelmi technikák

Az emberi test sérülékeny pontjai.
Gurulások, esések.
Esés- és dobásgyakorlatok.
Hajfogás, nyakfogás, csuklófogás hárítása. Alapütések és alaprúgások.
Ütések: egyenes ütések, körívesütések. Védések: fej, test és altest védése.
Rúgások: térddel, térdre, lábszárra, gyomorra. Bot támadás és védése

Közelharc alaptechnikák Szabadulás technikák.
Eszközös és eszköz nélküli támadások elhárítása. Földrevitel, szabályos bilincselési helyzet kialakítása.
Több ellenfél elleni védekezés egyénileg vagy járőrtárs segítségével

Lövészet tantárgy **123/139**
óra

A tantárgy tanításának fő célja
A lövészet tantárgy tanításának célja a fegyverek szakszerű kezeléséhez szükséges jártasság kialakítása és megszilárdítása. A változó viszonyok és helyzetek között megtanítani a tüzelés fogásait és szabályait, készséggé fejleszteni a célok gyors, pontos leküzdését különböző körülmények között más és más távolságokban, valamint tüzelési testhelyzetekben

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 75%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A folyamatok részekre bontásával képes a fegyelmezett és fókuszált lövészeti gyakorlásra fejlődése érdekében.	Elsajátítja a pontos találat eléréshez alkalmazható módszereket, mint a fegyver helyes elsütését szárazgyakorlás keretében.	Teljesen önállóan	Önmagára nézve kötelezőként fogadja el a lőkiképzés szabályrendszerét. A lőkiképzés minden feladathelyzetében felelősségtudattal tevékenykedik.	
Célzás, irányzás és az elsütés technikáit alkalmazva pontos lövés leadására törekszik.	Ismeri a pontos lövés leadásának befolyásoló tényezőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
A célok gyors, pontos leküzdésére hajtja végre különböző körülmények között, más és más távolságokban.	Összekapcsolja a lőfegyverekkel kapcsolatos ismereteit, tudásémákat komplex lőgyakorlatok végrehajtása során.	Instrukció alapján részben önállóan		
A lőfegyverek használatával kapcsolatos ismeretei pontosak, a lőgyakorlattal kapcsolatos biztonsági- és tiltó rendszabályokat munkavégzésére tekintettel értelmezi, alkalmazza.	Ismeri és betartja a biztonsági protokollokat.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A lőfegyverek fajtái, működési elvei
A légfegyverek megjelenése, helye a lőfegyverek körében.

A légfegyverek csoportosítása, működési elvei.
A légfegyverek fajtái.
A légfegyverek működése.
A légfegyverek működési mechanizmusuk alapján történő csoportosítása. A légfegyverek kalibere. Lövedék típusok.

Lőelmélet, ballisztika
Lövészeti alapismeretek

Célzás, lehetséges célzási hibák
A célzás közben elkövethető lehetséges hibák.
A célzást támogató légzéstechnika.

A pontos lövés feltételei, befolyásoló tényezők, az irányzék beállítása
A pontos találat eléréséhez alkalmazható módszerek.
A lövés pontosságát befolyásoló tényezők. Az irányzék beállítás jelentősége

Biztonsági és módszertani szabályok
A lőfegyverek használatával kapcsolatos biztonsági és tiltó szabályok

Vezényszavak és utasítások a lőgyakorlaton
A lőgyakorlaton elhangzó jellemző vezényszavak

A fegyver ellenőrzése
A fegyver ellenőrzése a lőgyakorlat előtt.
A fegyver ellenőrzése a lőgyakorlat befejezése után

Gyakorlati lőelőkészítő foglalkozás légfegyverrel
A lőgyakorlatok végrehajtása során alkalmazott védőeszközök anyagismerete. A lőgyakorlatok végrehajtására vonatkozó szabályok.
Lőgyakorlat végrehajtása álló helyzetből, légpuska céllapra és bukó célra.

Lőgyakorlat airsoft maroklőfegyverre
Pontossági lőgyakorlatok.
Gyorsasági lőgyakorlatok.
Komplex lőgyakorlatok tárcserével, fedezékhasználattal, egykezes fegyverfogással, erősebbik, gyengébbik kézzel.
Lőgyakorlat zavaró körülmények között

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Magánbiztonság és vagyonvédelem – Közigazgatási ügyintéző megnevezésű tanulási terület a Közigazgatási ügyintéző szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 108/10

8 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület fő célja, hogy bevezesse a tanulókat a magánbiztonság területére, megértsék a közbiztonság, biztonság, magánbiztonság fogalmát, átlássák és megismerjék az állampolgárok saját biztonságuk érdekében és nem állami szervezetek működése keretében ellátható, biztonságukat védő vagy biztonsági szintjüket magasabb szintre emelő tevékenységeinek körét. A személy- és vagyonvédelem c. tantárgy a civil vagyonvédelmi alapok körében a magánbiztonság alapfogalmaival, főbb jogi szabályozóival, a magánbiztonsági piaci szolgáltatást nyújtókkal szembeni elvárásokkal foglalkozik. A személy- és vagyonvédelmi tevékenységek körében az egyes technikai és személyerős tevékenységeket és gyakorlásuk szakmai elvárásait tárgyaljuk.

Személy- és vagyonvédelem - Közigazgatási ügyintéző tantárgy óra **108/108**

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy a magánbiztonság alapfogalmaival (közrend, biztonság, közbiztonság, veszély, kockázat, veszélyeztetettség, biztonságérzet), főbb jogi szabályozóival (Alaptörvény, a sze- mély- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény, 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről személyiségi jogok, tulajdonjogi szabályai) ismertet meg a közrend és közbiztonság, biztonság fenntartása iránti elkötelezettség kialakítása érdekében. A vagyonőr általános feladatai (bűnmegelőzés, megbízó jogos érdekeinek képviselete), általános etikai elvárások, szakmai követelmények ismerete a pontos és piac által elvárt feladatvégzéshez szükséges.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A megbízó által meghatározott tartalmú őrutasítás alapján az őrzött létesítménybe történő be- és kiléptetést a személyek azonosításával, csomagjuk és/vagy gépjárművek átvizsgálásával végzi.	Ismeri a magánbiztonsági szolgáltatások rövid történetét, a jellemző rendvédelmi és rendészeti tevékenységeket (személy- és vagyonvédelem) főbb jogi szabályozóit, az egyes tevékenységek gyakorlásának főbb feltételeit. Alkalmazói szinten ismeri a személy be- és kiléptetés szabályait, az tevékenység végzéséhez alkalmazott IKT eszközök használatát. Ismeri a kulcsnyilvántartás szerepét, a kiadás- és visszavételezés jellemzőit és dokumentálását, a kulcs felvételi-jogosultság vizsgálatára vonatkozó szakmai szabályokat. Alkalmazói szinten ismeri a gépjármű átvizsgálás szabályait be-és kilépés esetére. Alkalmazói szinten ismeri a csomag-, szállítmány-, és áruellenőrzés és átvizsgálás szabályait.	Teljesen önállóan	Feladatát éberen és kritikus szemlélettel végzi. A lehetséges riasztási eseményeket éber és kritikus módon figyeli. Az eszközök adatait folyamatosan frissíti. Ismeri a járőrszolgálat ellátására vonatkozó jogi és szakmai szabályokat. Ismeri a helyszínbiztosítás szakmai elvárásait. A szolgálat átadása és átvétele fegyelmezetten, precízen és szabályosan dokumentáltan történik. Szolgálati elöljáróival és társaival tisztelettel kommunikál. Szolgálatát kulturáltan, az alaki előírásoknak megfelelően látja el. Tiszteletben tartja és elfogadja a feladatellátásra vonatkozó elvárásokat, szabályokat. A hierarchikus szervezeti kultúrára értékként tekint. Precizitás, kritikus szemlélet, éberség a munkavégzés során. Nagyfokú együttműködés a végrehajtásban résztvevők között. Elkötelezett a biztonság fenntartása és megőrzése iránt. Kész a tetten ért személy ellen szabályosan fellépni.	
Az összeköttetésre szolgáló és a telepített biztonságtechnikai eszközök, rendszerek kezelésével objektumot őriz.	Ismeri a főbb objektumvédelmi rendszereket és megoldásokat, a védelmi szinteket, a rádióforgalmazás eszközeit és szabályait.	Teljesen önállóan		

Belső és közterületi járőrszolgálatot lát el, valamint helyszínellenőrzést végez a riasztásra kivonuló szolgálat tagjaként.	Ismeri a járőrszolgálat ellátására vonatkozó jogi és szakmai szabályokat. Ismeri a helyszínbiztosítás szakmai elvárásait.	Teljesen önállóan	Kész saját vagy mások védelmében kényszerítő testi erő vagy kényszerítő eszköz használatával fellépni. Elkötelezett a támadás elhárítása során a fokozatosság, eredményesség, szükségesség és arányosság elveinek betartásában. Az élet- és testi épség védelmét szem előtt tartja az intézkedés során. Pártatlan és szabályos munkavégzés a rend fenntartásának érdekében.	
A megbízó és a foglalkoztató által előírt rendben átadja és átveszi a szolgálatot.	Ismeri a szolgálat ellátásnak szabályait (szolgálat átadása és átvétele, információk rögzítése a szolgálati dokumentumokban, szolgálati érintkezés szabályai, szolgálat ellátására vonatkozó alaki szabályok.) Tisztában van a megbízó és a foglalkoztató fogalmával, a megbízás és a munkaszerződés, hivatásos szolgálati viszony főbb jellemzőivel, a munkavégzésre vonatkozó munka-, baleset- és környezetvédelmi szabályokkal. Ismeri a tűzvédelmi és tűzmegelőzési szabályokat, a tűzoltó készülék használatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Pénz- és értékszállítást végez, szállítmányt kísér.	Ismeri és alkalmazza a pénz- és értékszállításra vonatkozó biztonsági követelményeket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elsősegélyt nyújt és újraélesztést végez szükség esetén.	Ismeri az elsősegélynyújtás eszközeit és használatuk módját. Ismeri az újraélesztési technikákat és módszertant.	Teljesen önállóan		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL SZAKGIMNÁZIUM

A hatóság egyidejű értesítése mellett a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt elfogja, a hatóság kiérkezéséig visszatartja és a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetéséhez használt, az elkövető birtokában lévő támadásra alkalmas eszközt elveszi.	Ismeri a közigazgatási hatósági és szabálysértési eljárások alapvető szabályait (hatásköri és illetékességi szabályok, ügyfél és hatóság fogalma, főbb eljárási cselekmények és határozat, jogorvoslat). Ismeri a legjellemzőbb szabálysértési és büntető tényállásokat (köznyugalom elleni, vagyon elleni, vagyon elleni erőszakos cselekmények, élet-és testi épség elleni cselekmények, emberi szabadság és méltóság elleni, valamint hivatalos és közfeladatot ellátó személyek elleni cselekmények). Tisztában van a közveszély fogalmával és a közveszély helyszínének fogalmával. Ismeri a tulajdon, a birtok, a birtokvédelem és a jogos önhatalom fogalmát. Felismeri a jogos védelmi és a végszükség helyzetet. Ismeri a jogtalan támadás elhárítására használt eszközök használati módját (gumibot, vegyi eszköz, lőfegyver), a kényszerítő testi erő alkalmazásának módját, és az azok alkalmazására vonatkozó jogszabályi és szakmai, taktikai előírásokat.	Teljesen önállóan		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
TAGISKÁLLÓ

Tevékenysége végzése során a rendvédelmi szervekkel, a biztosításban résztvevő biztonsági szolgálatokkal, szervezőkkel együttműködik.	Ismeri a rendvédelmi szervek (rendőrség, katasztrófavédelem, büntetés-végrehajtás), más rendészeti jogkörrel ellátott társszervek feladatait, hatáskörét.	Teljesen önállóan		
Rendezvények (kulturális, sport, egyéb tömeg rendezvények) biztosítását végzi, eltávolítja a rendezvényt akadályozó, zavaró személyeket.	Ismeri a rendezvény szervezésének, engedélyezésének főbb szabályait, a szervezők és résztvevők főbb jogait és kötelességeit.	Teljesen önállóan		
Kereskedelmi-logisztikai létesítményeket őriz a megbízó és a foglalkoztató utasítása szerint.	Ismeri a mechanikus és elektronikus védelmi eszközöket.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A civil vagyonvédelem alapjai
A civil vagyonvédelem kialakulása, közbiztonság-magánbiztonság fogalma, elhatárolása (azonosságok, különbségek), a közrend, biztonság, közbiztonság, veszély, kockázat, veszélyeztetettség, biztonságérzet fogalmai
A biztonság állampolgári megteremtésének és fenntartásának jogi alapjai (Alaptörvény, a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (SzVMt.), a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tör- vény)
A vagyonőr általános feladatai (bűnmegelőzés, megbízó jogos érdekeinek képviselete), a személy-, és vagyonvédelmi tevékenység ellátásának szabályai, általános etikai elvárások, szakmai követelmények, az SzVMt. hatálya, alkalmazási feltételek, adatkezelés, titoktartás, a tevékenység hatósági ellenőrzése, vagyonőri intézkedéssel szembeni elvárások

A személy- és vagyonvédelmi tevékenységek
A személy- és vagyonvédelmi tevékenységek célja, struktúrája és a szolgálat ellátása A személy- és vagyonvédelmi tevékenységek főbb területei:

- Közterületnek nem minősülő létesítmény őrzése (személyek ki- és beléptetése, csomag és gépjármű átvizsgálás, ruházat átvizsgálás, áru- és szállítmány ellenőrzése, kulcsok kiadása, ittasság ellenőrzés, tiltott tárgy bevitele)
- Rendezvények biztosítása (rendező, szervező, részt vevők jogai és kötelezettségei, intézkedések), sportrendezvények külön szabályai
- Pénz-, és értékszállítás és kísérés
- Biztonsági rendszerek révén végzett tevékenységek (távfelügyelet)
- Kereskedelmi egységek védelme

A vagyonőri intézkedések (felhívás, felszólítás, tiltás, tájékoztatás, arányos mérvű testi erő alkalmazása, tetten ért személy elfogása és visszatartása, ruházat átvizsgálása, rendkívüli

események esetén történő intézkedések, közveszély és közveszély helyszínének fogalma,

elhatárolása, helyszínbiztosítás szabályai)

Támadáselhárító eszközök (támadás, jogos védelem, végszükség fogalma, közös szabályok, gumibot, vegyi eszköz, őrkutya, lőfegyver alkalmazásának külön szabálya)

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MÁTÉ SZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

KÖZSZOLGÁLATI TECHNIKUS SZAKMA

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat
A szakma megnevezése: Közszolgálati technikus
A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01
A szakma szakmairányai: Közigazgatási ügyintéző, Rendészeti technikus
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Rendészet és közszolgálat alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 70,
Érettségire épülő oktatásban: 70 óra.

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység, valamint a munkaterület leírása

Szakmairány: Közigazgatási ügyintéző

A közigazgatási ügyintéző elsajátítja az alapvető rendészeti, a magánbiztonsági, valamint a köz- igazgatás felépítésére, működésének szabályaira vonatkozó legfontosabb szabályokat. A tudás- anyag birtokában az alapvető pszichológiai és szociológiai ismeretek segítségével határozottan és magabiztosan kommunikálva, munkatársaival és az állampolgárokkal együttműködve végzi feladatait.

A szakma birtokában a közigazgatási ügyintéző hierarchikus szervezetben, személyesen eljárva írásban, telefonon vagy elektronikus kommunikációs csatornákon fogadja az ügyfelek megkereséseit. A megkereső ügyfelek részére jogkörében eljárva felvilágosítást, tájékoztatást nyújt az elektronikus szolgáltatásokkal vagy a hatósági eljárásokkal kapcsolatosan, a kért igazolásokat, adatokat elektronikus vagy papír alapú dokumentumon kiadja. Közigazgatási eljárás vagy közigazgatási szerv működése keretén belül ügyeket kezel, eljárási jogkörében meghatározott eljárásokat folytat le a személyiségi jogok, adatvédelmi és információszabadságra vonatkozó szabályok adta keretek között. Gépírás, szövegszerkesztés tudás birtokában adminisztratív és dokumentációs feladatokat lát el. Ügyviteli feladatainak ellátása körében iratokat érkeztet, iktat és kezel papír alapon és elektronikus formában is az általános és a minősített iratokra vonatkozó szabályok figyelembevételével

A szakmához rendelt FEOR szám

Szakma szakmairányainak FEOR számai

Szakmairány megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Rendészeti technikus	5254	Vagyonőr, testőr
	5256	Közterület-felügyelő
	9238	Parkolóőr
	9231	Portás, telepőr, egyszerű őr

Közigazgatási ügyintéző	4229	Egyéb ügyfélkapcsolati foglal-kozású
	4136	Iratkezelő, irattáros
	4112	Általános irodai adminisztrátor
	3654	Hatósági engedélyek kiadásával foglalkozó ügyintéző

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

Alkalmassági követelmények
Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra:
Önvédelmi védőruházat
Tatamival borított önvédelmi terem
Elsősegély láda
Ambu sam gyakorló bábu újraélesztés gyakorlásához

Eszközjegyzék szakmairányokra

Közigazgatási ügyintéző:

Számítógép (asztali/ laptop)
Szkenner
Nyomtató
Fénymásoló
Telefon
Fax
Irodai szoftverek
Nyomtatványok
Iratmegsemmisítő
Hangrögzítő
DVD-jogtár
Internet hozzáférés
Irodaszerek
Hivatali nyomtatványok (másolatok)
Szakmai okmányok
Iktató könyv
Postakönyv
Iktató szoftver

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Kimeneti követelmények

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Összehasonlítja a közszolgálat főbb ágait, területeit (közigazgatás, rendvédelem, honvédelem), azok jogi szabályozói és az államszervezetben elfoglalt helyük alapján.
Kapott feladatainak végrehajtása során a hierarchikus szervezetekben elvárható módon képes együttműködni a szervezet tagjaival.
Megismerve az együttélés szabályozóit, felismeri a normatív szabályokat, alapszinten átlátja hierarchikus rendszerüket és elkötelezi magát a szabályok betartására és betartatására.
A közszolgálati szervezetnek az állampolgárokat közvetlenül érintő közhatalmi feladatellátása során alap- és konfliktushelyzetben, a tanult szociológiai és pszichológiai ismeretek alkalmazásával írásban és szóban kommunikál. Metakommunikációján belül testbeszédét verbális kommunikációjához tudatosan igazítja.
Előnyben részesíti az asszertív kommunikációt az agresszív, deviáns, antiszociális magatartás- formákat tanúsító személyekkel szemben.
Vezényszóra különböző alaki mozgásformákat hajt végre egyénileg és kötelékben. Tudatosan tervezi fizikai állóképességének fejlesztését.
A megismert önvédelmi fogásokkal megvédi saját testi épségét.

Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Összehasonlítja a közszolgálat főbb ágait azok jogi szabályozói és az államszervezetben elfoglalt helyük alapján.	Alapszinten ismeri Magyarország államszervezetét, a főbb államhatalmi ágakat.	Értékként tekint Magyarország alkotmányos és jogi berendezkedésére.	Önállóan megnevezi a közszolgálati ágakat, állami feladatokat, alkotmányos elveket, a rendvédelmi szerveket és főbb feladataikat.
		Ismeri a főbb állami feladatokat.		
		Alapszinten ismeri a jog alapfogalmait (jogi norma, jogszabály, jogforrás, jog- szabályi hierarchia, jogalkotás) és az alkotmányos alapelveket.		
		Azonosítja az egyes rendvédelmi szerveket és főbb feladataikat.		
		Ismeri a közszolgálat főbb jogi szabályozóit.		

2	Kapott feladatainak végrehajtása során, a hierarchikus szervezetekre jellemző alá- fölérendeltségi szabályok szerint működik együtt a szervezet tagjaival.	Ismeri a hierarchia fogalmát, céljait. Átlátja a hierarchikus szervezetek jellemző felépítését, a szolgálati érintkezés és a szolgálati út lényegi jellemzőit.	Elkötelezett a szervezeti célok iránt.	Felelősséget vállal a saját önálló, illetve a társakkal együtt-működésben végzett munkájáért.
		Tisztában van az állam, mint foglalkoztató szolgálatellátásra vonatkozó speciális elvárásaival (szolgálati kötelezettségek, korlátozott jogok).		
		Alkalmazói szinten ismeri az udvariassági szabályokat.	Kész az együttműködésre munkatársaival, más állami szervekkel.	
3	Írásban és szóban kommunikál, a kialakult konfliktushelyzetet hatásosan kezeli.	Azonosítja a kommunikációs partner érzelmi állapotát és az ahhoz társuló esetleges konfliktus-helyzetet.	Törekszik az eset- leges kommunikációs zavarok feloldására.	Felelősséget vállal a kijelentéseiért.
4	Metakommunikációján belül a testbeszédét verbális kommunikációjához tudatosan igazítja.	Érti a testbeszéd jeleit, alapszinten alkalmazza a metakommunikációs eszközöket.	Figyelemmel kíséri a kommunikáció menetét, törekszik az eredményes befejezésre.	Korrigálja a metakommunikációs hibákat
				Felelősséget vállal a nonverbális kommunikációjáért

5	Indulatait kontrollálva, előnyben részesíti az asszertív kommunikációt.	Megismeri önmagát és az egyes személyiségtípusokat	Előítéletektől mentesen kommunikál.	Érzelmi állapotának változásait felügyeli.
		Viselkedési jellemzőik alapján beazonosítja az egyes személyiségtípusokat.	Önuralmát megőrzi a kommunikációs folyamatban.	Kiáll a céljai és véleménye mellett.
		Alapszinten érti az asszertivitás fogalmát, kommunikációs technikáit.		Korrigálja kommunikációs hibáit.
6	Vezényszóra különböző alaki mozgás- formákat mutat be egyénileg és kötelékben.	Ismeri a rendvédelmi szerveknél elvárt alapvető alaki és tiszteletadási előírásokat.	Feltétel nélkül elfogadja az utasítások alapján történő mozgásváltoztatást.	Önállóan képes az alaki előírásoknak megfelelő megjelenésre és tisztelet-adásra.
		Alkalmazói szinten ismeri a raj és kötelék mozgásformákat.	Törekszik az összhang létrejöttére és fennmaradására.	Társaival együtt-működve, utasítás alapján képes az előírásszerű mozgásra.
7	Tudatosan tervezi és fejleszti fizikai állóképességét.	Ismeri a fizikai állóképesség összetevőit és fejlesztésének módszereit.	Elkötelezett és hajlandó fizikai állóképességét fejleszteni.	Betartja az állóképessége fejlesztésére kapott utasításokat.

		Ismeri az egészséges életmód jellemzőit.	Elkötelezett az Egészséges életmód kialakítása és fenntartása mellett.	Betartja az egészséges életmódra neve- lő szabályokat
8	A megismert önvédelmi fogásokkal megvédi saját testi épségét.	Alapszinten ismeri az alapvető önvédelmi technikákat (esések, gurulások, dobások).	Tudatosan alkalmazza önvédelmi helyzetekben a tanultakat.	Utasítás alapján, vagy segítséggel végrehajtja a kért önvédelmi gyakorlatot.

Szakmairányok közös szakmai követelményei

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmó-dok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	A megbízó által meg-határozott tartalmú őrutasítás alapján az őrzött létesítménybe történő be- és kiléptetést a személyek azonosításával, csomagjuk és/vagy gépjárművek átvizsgálásával végzi.	Ismeri a magán-biztonsági szolgál-tatások rövid történetét, a jellemző tevékenységeket (személy- és vagyonvédelem, magánnyomozás) főbb jogi szabályozóit, az egyes tevékenységek gyakorlásának főbb feltételeit.	Feladatát éberen és kritikus szemléletben végzi.	Írásbeli utasítások alapján önállóan jár el.
		Alkalmazói szinten ismeri a személy be- és kiléptetés szabályait, az tevékenység végzéséhez alkalmazott IKT eszközök használatát.		

		Alkalmazói szinten ismeri a gépjármű átvizsgálás szabályait be-és kilépés esetére.		
		Alkalmazói szinten ismeri a csomag-, szállítmány-, és áruellenőrzés szabályait be- és kiléptetés esetére vonatkozóan.		
2	Az összeköttetésre szolgáló és a telepített biztonságtechnikai eszközök, rendszerek kezelésével objektumot, kereskedelmi vagy logisztikai létesítményeket őriz.	Ismeri a főbb objektumvédelmi rendszereket, a védelmi szinteket, a rádióforgalmazás eszközeit és szabályait.	A lehetséges riasztási eseményeket éber és kritikus módon figyeli. Az eszközök adatait folyamatosan frissíti.	Írás- és szóbeli utasítások alapján önállóan látja el feladatát.
		Ismeri a kulcs-nyilvántartás sze-repét, a kiadás- és visszavételezés jellemzőit, a kulcs felvételi-jogosultság vizsgálatára vonatkozó szakmai szabályokat.	Részrehajlás-mentes feladatvég-zés az utasítások szerint.	Utasítások, elő-írások alapján önállóan végzi a feladatot.
		Ismeri a mechanikus és elektronikus védelmi eszközöket.	A megbízó utasításai szerint éberen, folyamatos körül- tekintéssel látja el munkáját.	Feladatát önállóan végzi.
3	Belső és közterületi járőrszolgálatot lát el, valamint helyszínellenőrzést végez a riasztásra kivonuló szolgálat tagjaként.	Ismeri a járőrszolgálat ellátására vonatkozó jogi és szakmai szabályokat. Ismeri a hely-színbiztosítási elvárásokat.	Szolgálatát alaposan és határozottan látja el, társaitól is precíz munkavégzést vár el.	Írás- és szóbeli utasítások alapján önállóan látja el feladatát.
		Ismeri a szolgálat ellátásnak szabályait (szolgálat átadása és átvétele, információk	A szolgálat átadása és átvétele precízen és szabályosan dokumentáltan	Őrutasítás alapján önállóan végzett tevékenység.

		rögzítése a szolgálati dokumentumokban, szolgálati érintkezés szabályai, szolgálat ellátására vonatkozó alaki szabályok.)	történik. Szolgálati elöljáróival és társaival tisztelettel kommunikál. Szolgálatát kulturáltan, az alaki előírásoknak megfelelően látja el.	
		Tisztában van a megbízó és a foglalkoztató fogalmával, a megbízás és a munkaszerződés, hivatásos szolgálati viszony főbb jellemzőivel, a munkavégzésre vonatkozó munka-, baleset- és környezetvédelmi szabályokkal.	Tiszteletben tartja és elfogadja a feladatellátásra vonatkozó elvárásokat, szabályokat. A hierarchikus szervezeti kultúrára értékként tekint.	Betartja a szolgálatellátásra, munka- és balesetvédelemre, eszközhasználatra vonatkozó szabályokat.
		Ismeri a tűzvédelmi és tűzmegelőzési szabályokat, a tűzoltó készülék használatát.		
4	Pénz- és értékszállítást végez, szállítmányt kísér.	Ismeri és alkalmazza a pénz- és értékszállításra vonatkozó biztonsági követelményeket.	Precizitás, kritikus szemlélet, éberség A munkavégzés során. Nagyfokú együttműködés a végrehajtásban résztvevők között.	Felelősséget vállal a saját önálló, illetve a társakkal együttműködésben végzett munkájáért.
5	Rendezvények (kulturális, sport, egyéb tömeg rendezvények) biztosítását végzi, eltávolítja a rendezvényt akadályozó, zavaró személyeket.	Ismeri a rendezvény szervezésének, engedélyezésének főbb szabályait, a szervezők és résztvevők főbb jogait és kötelességeit.	Pártatlan és szabályos munkavégzés a rend fenntartásának érdekében.	Betartja és betartatja a biztonsági rendszabályokat.
6	A hatóság egyidejű értesítése mellett a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt elfogja, a hatóság kiér-	Ismeri a közigazgatási hatósági és szabálysértési eljárások alapvető szabályait (hatásköri és illetékes-	Elkötelezett a biztonság fenntartása és megőrzése iránt.	Beavatkozási helyzetben önállóan jár el a hatósági szervekkel együttműködésben.

	kezéséig visszatartja és a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetéséhez használt, az elkövető birtokában lévő Támadásra alkalmas eszközt elveszi.	ségi szabályok, vétkesség és társadalomra veszélyesség, ügyfél és hatóság fogalma, főbb eljárási cselekmények és meghozható határozatok, szabálysértési és közigazgatási ügyekben).		
		Ismeri a legjellemzőbb szabálysértési (köznyugalom és tulajdon elleni, közlekedési és közterületre vonatkozó tényállások) és büntető tényállásokat (korrupciós, hivatali, köznyugalom elleni, vagyon elleni és vagyon elleni erőszakos cselekmények, élet-és teszi épség elleni cselekmények, emberi szabadság és méltóság elleni, valamint hivatalos és közfeladatot ellátó személyek elleni cselekmények). Tisztában van a közveszély fogalmával és a		
		közveszély helyszínének fogalmával.		
		Ismeri a főbb polgári jogi fogalmakat (tulajdon, a birtok, a birtokvédelem és a jogos önhatalom.		
		Ismeri a büntetőeljárás alapvető szabályait, az eljáró hatóságokat, az		

		eljárásban érintett személyeket.		
		Felismeri a jogos védelmi és a vég- szükség helyzetet.		
		Ismeri a jogtalan támadás elhárítására használt esz- közök (gumibot, vegyi eszköz, lő- fegyver) biztonságos használati módját, a kényszerítő testi erő alkalmazásának módját, és az azok alkalmazására vonatkozó jogszabályi és szakmai, taktikai előírásokat.		
		Ismeri a hatékony önvédelmi közel- harc elemeit, technikáit, az emberi test sérülékeny pontjait		
7	Irodatechnikai, információs és kommunikációs eszközöket, berendezéseket kezel, használ, adatrögzítést végez.	Alkalmazói szinten ismeri a hivatalos kommunikáció műfaji jellemzőit.		
		Ismeri az alapvető szerkesztési, adatnyilvántartási felületek felhasz-		
		Nálói funkcióit, lehetőségeit.		
		Azonosítja a különböző tevékenységekhez köthető nyomtatványsablono kat és tudja tartalmi egységeit értelmezni.		
8	A feladatkörében meg- tett intézkedésekről elöljárójának vagy felettesének írásbeli jelentést készít vagy szóban jelent a szervezeti előírások szerint.	Alkalmazói szinten ismeri a jelentés, jegyzőkönyv, feljegyzés fő tar- talmi követelményeire vonatkozó szakmai elvárásokat.		
		Ismeri a hierarchikus szervezet hivatalos		

		írásbeli és szóbeli kommunikációjára vonatkozó szabályokat, elvárásokat, a szakmai nyelv kifejezéseit.		
9	Tájékoztatja az ügyfeleket az általa végzendő intézkedés indokáról, a felhatalmazásáról, az intézkedés elleni panaszkezelési eljárásról.	Ismeri az ügyfelek és állam polgárok tájékoztatására vonatkozó jogszabályi kötelezettség tartalmát. Ismeri az ügyfelekkel történő kommunikációs szabályokat (köszönési és udvariassági szabályok, hivatalos nyelvezet).		
10	Elsősegélyt nyújt és újraélesztést végez szükség esetén.	Ismeri az elsősegélynyújtás eszközeit és használatuk módját.		
		Ismeri az újra-élesztési technikákat és módszetant.		

Szakmairányok szakmai követelményei

Közigazgatási ügyintéző szakmairány szakmai követelményei

Sorszám	**Készségek, képességek**	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**
1	Közigazgatási eljárás keretén belül hivatalból vagy kérelemre hatósági eljárást folytat, elektronikus ügyintézést végez, közigazgatási	Összefüggéseiben érti a végrehajtó hatalom helyét, szerepét, elkülöníti az államigazgatás és az önkormányzati igazgatás rendszerét.	Elkötelezett a közigazgatás szakmai és jogszabályi előírásainak maradéktalan betartása mellett. Figyelemmel kíséri a jogszabályi változásokat.	A feladatkörébe tartozó eljárási cselekményeket a szükséges segítséggel végrehajtja.

	ügyekben döntést készít elő, ügyfélkaput, hivatali kaput használ.	Ismeri az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény alapelveit, a hatósági eljárásokra, a hatósági ellenőrzésre a nyílt és titkos ügykezelési tevékenységre, az adatvédelemre és személyiségi jogokra vonatkozó előírásokat, a szabályozott- és a központi elektronikus ügyintézési szolgáltatások rendszerét, a magyarorszag.hu kormányzati portál szolgáltatásait.	A személyiségi és az információs önrendelkezési jogokat tiszteletben tartva kommunikál, a szervezetet képviselve meggyőzően érvel.	Dokumentumokat önállóan elkészít, a határidőket betartja, önellenőrzést végez, az elkövetett hibákat javítja.
		Ismeri a döntés előkészítés fázisait (adatbekérés, -elemzés, következtetés, javaslattétel).	Kiemelt figyelmet fordít az elvégzett tevékenység minőségére.	
		Ismeri a határvédelemmel kapcsolatos és a határforgalom ellenőrzés schengeni elveit, formáit, módjait, az utas kategóriákat, a Schengeni Információs Rendszer jelzéseit. Ismeri a személyek és gépjárművek okmányait, azok biztonsági jegyeit és hamisításuk jellemző megjelenési formáit.	Szem előtt tartja a részrehajlás mentes ügyintézést.	

	Ismeri a közleke-		
	dési alapfogalmakat, a közlekedésben való részvétel feltételeit (KRESZ alapismeretek).		
Az ügyfelekkel és szervezeten belül szóban, írásban és elektronikus formában kommunikál, kapcsolatot tart szükség esetén egy tanult idegen nyelven is.	Tisztában van az ügyfélszolgálati munkakörökkel és az ügyviteli feladatokkal.	Kellő empátiát tanúsít az ügyfelek irányába, a szükséges mértékben ön-kritikus.	Az ügyfelek részé-re, velük együtt-működve megoldási javaslatokat dolgoz ki.
	Ismeri az ügyfél-szolgálati elektronikus ügyintézéshez használt adatbázisokat és azok kezelési módját.		
Az ügyfelek személyes vagy írásos (papíralapú vagy elektronikus) meg- kereséseit (pl. panasz, reklamáció, kifogás) kivizsgálva a keletkezett ügyet megoldja és az ügyintézés folyamatában közre-működik.	Ismeri az ügyfél-kapcsolati speciális helyzetekhez illő kommunikációt (különböző nemű, életkorú, társadalmi helyzet).	Az ügyfelek véleményét tiszteletben tartva, törekszik a problémájuk hatékony megoldására.	Betartja és betartatja az ügyfelekkel történő kapcsolattartásra és a szervezeti integritásra vonatkozó szabályokat.
		A kommunikáció és a kapcsolattartás során az általa képviselt szervezet értékeit tartja szem előtt.	A feladat végzése során korrigálja saját vagy mások hibáit.

<u>Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai</u>

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Rendészet és közszolgálati elméleti

alapismeretek

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása

Az írásbeli vizsga-feladatlap összeállítása során az alábbi tudáselemekből kell kérdéseket összeállítani a feltüntetett értékelési súlyarány figyelembevételével:

Magyarország államszervezetével és a főbb államhatalmi ágakkal, a főbb állami feladatokkal kapcsolatos ismeretek	30 %
Jogi alapfogalmakkal és az alkotmányos alapelvekkel kapcsolatos ismeretek	30%
Rendvédelmi szervekkel és feladataikkal kapcsolatos ismeretek	30%
Az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok ismerete, valamint azok korlátozása a közszolgálatban.	10%

Az írásbeli vizsga feladatlapja tartalmazhat feleletválasztós, felelet kiegészítős, feleletalkotós, párosítási, csoportosítási, sorba rendezési feladatokat.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül:

20 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik.

A feladatsor megoldásával elérhető maximális pontszám: 100 pont.

Az értékelés százalékos formában történik. Az értékelésnek nem kell tudáselemenként elkülönülnie, az írásbeli vizsgafeladatlap egyben értékelhető.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Rendészet és közszolgálat gyakorlati alapismeretek

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása

A. Szituációs helyzetgyakorlat:

A vizsga fejlesztője/szervezője több alap- és konfliktushelyzetre adaptált, személyiségtípusokhoz rendelhető és tanult kommunikációs technikákra vonatkozó esetleírást állít össze (pl. különböző kommunikációs helyzetek felvázolása eltérő személyiségtípusú, maga- tartású ügyfelekkel, vagy munkahelyi kollégákkal), amelyből a vizsgázó egyet véletlen- szerűen kiválaszt és a szituációt önállóan vagy segítő személlyel megvalósítja.
A feladatok számát úgy kell meghatározni, hogy egy

vizsgahelyszínen/teremben egyidejűleg a vizsgázók számánál kettővel több feladat álljon rendelkezésre.

A vizsgafejlesztés során olyan esetleírásokat kell létrehozni, amelyek strukturáltan tartalmazzák:

- a megoldandó problémákat;
- a problémák megoldásához szükséges releváns információkat (pl. helyszín, nap- szak, egyéb, a feladat megoldását befolyásoló körülmény).
- A vizsgázó számára is értelmezhető értékelési szempontokat és értékeket.

B. Alaki gyakorlat:

A vizsgázók kötelékben és egyénileg alaki gyakorlatokat hajtanak végre.

Az alaki mozgások végrehajtásának színvonalát, a gyakorlati tevékenységhez rendszeresített formaruha/munkaruha szabályos viselését, az egyéni ápoltságot (megjelenés, ruházat, bakancs) és a szakmai kommunikációt értékelendő, így különösen

- a vigyázz, illetve pihenj állás végrehajtása,
- állóhelyben történő fordulatok (jobbra, balra át, hátra arc),
- kilépés az alakzatból („lépjen ki" vagy „hozzám" vezényszóra a tevékenység),
- vizsgán történő részvétel (belépés-távozás rendje, tiszteletadás, engedélykérés).

Az értékelés kitér az egyéni feladat-végrehajtáson túl a raj, illetve szakasz kötelékben végrehajtott mozgások (sorakozz, igazodj, tiszteletadás, menet, fordulatok álló helyben és menet közben) összhangjára is.

C. Fizikai felmérés:

Négy fizikai feladat (2000 m futás 15 percen belül, 20 db felülés 1 percen belül, 10 db fekvőtámasz, hajlított karú függés minimum 10 másodpercig) eredményes teljesítése.

D. Önvédelmi páros gyakorlat

A vizsga fejlesztője/szervezője több feladatleírást állít össze (önvédelmi esési, -dobási és gurulási technikák bemutatása egyedül vagy párban), amelyből a vizsgázó egyet véletlenszerűen kiválaszt és a feladatot önállóan vagy párban megvalósítja.
A feladatok számát úgy kell meghatározni, hogy egy vizsgahelyszínen/teremben egyidejű- leg a vizsgázók számánál

kettővel több feladat álljon rendelkezésre.

A vizsgafejlesztés során olyan esetleírásokat kell létrehozni, amely strukturáltan tartalmazza:

- a bemutatandó önvédelmi szituációt és technikát;
- a vizsgázó számára is értelmezhető értékelési szempontokat és értékeket, mint a végrehajtás szabályszerűsége, dinamikája, hatékonysága és a vizsgázó kommunikációja.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:
60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül:
80 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: az egyes gyakorlati vizsgarészeket önállóan kell értékelni 0-100%-ig. A vizsgatevékenység értékelése értékelő lapon (100 pontos pontozólap) történik az alábbi súlyozási szempontok figyelembevételével:

A.	Szituációs helyzetgyakorlat asszertivitása, nyelvhelyesség és adekvát kommunikációs megoldások	25%
B.	Alaki gyakorlat pontossága (Az értékelő lap kitér az egyéni feladat-végrehajtáson túl a kötelékben végrehajtott mozgások összhangjára is.)	25%
C.	Fizikai felmérés feladatelemei közül minimum három eredményes teljesítése (Az értékelés csak a feladat teljesítésére vagy nem teljesítésére vonatkozhat.)	25%
D.	Önvédelmi páros gyakorlat teljesítése (Az értékelő lap kitér a végrehajtás szabályszerűségére, dinamikájára, hatékonyságára és a vizsgázó kommunikációjára.)	25%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakmairány megnevezése: Közigazgatási ügyintéző

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:
valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes
teljesítése.
szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

Központi interaktív vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Közigazgatási ügyintéző elméleti ismeretek

A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása.

A központi interaktív vizsga két részből áll.

Az első vizsgarész (1. feladatsor) a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmaz:

- az egyes magánbiztonsági tevékenységek és azok körében ellátandó feladatok, főbb jogi szabályozók
- védelem fogalma, szintjei, főbb rendszermegoldások
- helyszínbiztosítás
- szolgálat ellátás szabályai
- hivatásos szolgálati jogviszony, megbízás, munkaviszony
- a munkavégzésre vonatkozó munka-, baleset-és környezetvédelmi szabályok
- tűzvédelmi és tűzmegelőzési szabályok
- legismertebb szabálysértési és büntető tényállások, jogos védelem és végszükség fogalma
- polgári jog alapfogalmai
- a büntetőeljárás alapvető szabályai
- az emberi test sérülékeny pontjai, az elsősegélynyújtás és újraélesztés technikái.

A második vizsgarész (2. feladatsor) a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudás- elemekből összeállított feladatokat tartalmaz:

- végrehajtó hatalom helye, szerepe, állami- és önkormányzati igazgatás
- szabálysértési és közigazgatási eljárás alapvető szabályai (hatáskör, illetékesség, alapelvek, résztvevő személyek, bizonyítás, határozat, jogorvoslat, ellenőrzés)
- adatvédelem, személyiségi jogok, nyílt és titkos ügykezelés
- elektronikus ügyintézési szolgáltatások, magyarország.hu portál
- határvédelem és határellenőrzés fogalma, főbb szabályai, főbb okmányfajták,
- közlekedési alapfogalmak, a közlekedésben való részvétel feltételei.

A feladatsorok minden tudáselemből legalább 1 feladatot tartalmaznak, a feladatok darabszáma nem haladhatja meg a vizsgarészenkénti 15 feladatot, de el kell érnie a 11-t. A feladatokon belül több kérdés is feltehető

Az 1. feladatsor megoldását követően azonnal kezdődik a 2. feladatsor, köztük szünetet nem kell biztosítani.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: feladatsoronként 45 perc, összesen 90 perc.

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 25 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
A vizsgarészenkénti 11-15, összesen 22-30 feladat értékelése pontszámokkal történik. Összesen a vizsgatevékenység két vizsgarészén 100 pont érhető el.
A vizsgarészek feladatlapjainak eredményét 50%-50% súllyal kell figyelembe venni a Központi interaktív vizsga eredményében. A vizsgatevékenység akkor megfelelő, ha mindkét vizsgarészben (feladatsor) külön-külön eléri a kapható pontszám legalább 40 %-át a vizsgázó.

Projektfeladat

A vizsgatevékenység megnevezése: Közigazgatási ügyintéző gyakorlati ismeretek**.**

A vizsgatevékenység vagy részeinek leírása:

A) Portfólió

A vizsgázó által összeállított portfólió elfogadható tartalma:

Kötelező elemként:

- Lőgyakorlat dokumentációja (lőlapok) önreflexióval

Tovább minimum kettő egyéb elem az alábbiakból:

- a tanév során elvégzett gyakorlati foglalkozás keretében megismert, az egyes kormányzati, hagyományos vagy mobil formában működő ügyfélszolgálati szolgáltatások dokumentált bemutatása ügyfelek véleményének, tapasztalatának kikérdezésével alá- támasztottan;
- a tanév során elvégzett gyakorlati foglalkozás keretében megismert igazgatási cselekményekről anonimizált dolgozatban történő beszámoló (pl. a fogyatékkal élő személyekkel való bánásmód bemutatása, akadálymentes ügyfélszolgálat ismertetése; a kormányhivatali szervezeti struktúra és rendszer bemutatása);
- a tanév során elvégzett gyakorlati foglalkozás keretében

megismert, egyes közigazgatási hatósági eljárási cselekmények anonimizált bemutatása az adott eljárási cselekményhez kapcsolódó dokumentum elkészítésével;

- tanulmányi versenyeredmények;
- legalább „B1" típusú államilag elismert komplex nyelvvizsga bizonyítvány, vagy rendészeti szaknyelvi nyelvvizsga;
- egyéb szakmai, sport vagy tanulmányi elismerések, díjak, jutalmak;
- a tanulmányai alatt készült, olyan szakmai tartalmú produktum, elért siker, melyet a tanuló saját fejlődése szempontjából értékesnek ítél meg;
- egyéb, a közszolgálati alapkompetenciák kialakulását, fejlesztését segítő tevékenységekről szóló igazolás (pl. polgárőri szolgálat, társadalmi felelősségvállalást erősítő önkéntes tevékenység – közösségi szolgálat, tartalékos katonai szolgálat stb.).

A tanuló mindegyik kiválasztott portfolióelemhez önreflexiót ad, hogy miért volt számára fontos vagy nagy kihívás, illetve mit tanult szakmailag, emberileg az adott elem megszerzése során.
A portfóliót a vizsgázó legfeljebb 10 percben bemutatja a vizsgabizottságnak.

Az értékelési célból összeállított portfólió olyan dokumentumok (papír alapú vagy digitális formátumú anyagok) gyűjteménye, amelyek rálátást engednek a tanulónak a rendészet és köz- szolgálat területen szerzett tudására, jártasságára, hozzáállására.

Dokumentálása a szakmai oktatást végző intézményben kiállított Igazoló lappal és a hozzá csatolt portfólió elemekkel történik. Az Igazoló lapra felvezetésre kerülnek az alábbi adatok:

I. rész: Vizsgázó neve, születési ideje, anyja neve, a szakmai oktatást végző intézmény neve, a segítő neve, a portfólió leadásának és az igazolólap kitöltésének dátuma.
II. rész: A portfólió dokumentumainak tételes felsorolása a keletkezésük dátumával.
III. rész: A segítő portfóliót hitelesítő aláírása.

A portfólió a vizsgázó teljes oktatási időszakát átölelheti.

B) vizsgarész: Komplex igazgatási szakmai feladat

A szituációs gyakorlati feladat végrehajtása a valóságos környezetet imitáló szituációs környezetben (szituációs szakkabinet vagy szituációs hivatali helyiség/ügyfélszolgálat) történik.
A vizsga fejlesztője/szervezője a tanulási eredményekben leírt tevékenységek valamelyikét megjelenítő szituációt tartalmazó esetleírást állít össze, amelyből a vizsgázó egyet véletlen- szerűen kiválaszt és a projektfeladat során gyakorlatban mutatja be az esetleírásban meghatározott, az eset megoldásához szükséges intézkedés vagy eljárási

cselekmény végrehajtását. A projektfeladat elvégzése során a szituációhoz kapcsolódó dokumentumot (pl. jegyzőkönyv,

feljegyzés, jelentés, szolgálati napló) önállóan elkészíti és az esetleírásban meghatározott paraméterek (főszám, alszám) szerint iktatja.

Az intézkedést vagy eljárási cselekményt szimuláló feladatban jelzők által támogatott feladat- végrehajtás történik.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc (20 perc szituációs feladat-végrehajtás, 10 perc szituációs feladathoz kötődő szakmai kikérdezés majd 60 perc dokumentálás). A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 75 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az „A" és „B" vizsgarész külön kerül értékelésre.
A teljes vizsgatevékenységen belül az „A" Portfólió 20%-os, a „B" Komplex igazgatási szakmai feladat 80%-os súllyal kerül beszámításra.

Az A) Portfólió értékelése során szempontként kell figyelembe venni a minimum három dokumentum meglétét. Abban az esetben, ha hiányzik az elvártak közül egy is, akkor a teljesítmény 0%-osra értékelendő.
A benyújtott portfólió értékelése során a formai igényességre és a tartalom szakmaiságára, azok mértékétől függően maximum 90 % adható.
Maximum 10 %-ig értékelhető a három minimálisan benyújtandó elemen túl becsatolt dokumentumok együttes darabszáma, elemenként 1%-al számolva.
A portfóliót bíráló az alábbi értékelési szempontokon keresztül vizsgálja azt, hogy milyen mértékű a szakmai oktatás során végzett tevékenységek bemutatásának mélysége, szakmaisága, milyen mértékű a tanuló saját munkájával kapcsolatos igényessége, önreflexiói alapján önértékelése.
- Mennyire tükrözi a benyújtott portfólió az elvárt közszolgálati alapkompetenciákat?
- A kiválasztott dokumentumok minősége (alaposság, szakmai hitelesség, pontosság, esztétikum).
- Az önreflexió mélysége, összetettsége, a korosztálytól elvárható megfogalmazása.
- Hivatkozások, forráshelyek megjelenítése (relevancia esetén).

A portfólió akkor fogadható el, ha a fenti szempontok szerint a vizsgaszervező által kidolgozandó részletes értékelési szempontrendszer alapján legalább 40 %-osra értékelhető.

Az „B" Komplex szakmai szituációs helyzetgyakorlat feladat értékeléséhez a vizsgaszervezőnek részletes értékelő lapot kell összeállítania az alábbi szempontok figyelembevételével:

A szituációs feladat végrehajtása 50% (Ezen belül értékelési szempont a feladat eredményes végrehajtása, végrehajtásának szakszerűsége és jogszerűsége, a vizsgázó kommunikációja, metakommunikációja, kommunikációjának udvariassága és asszertivitása.)

Dokumentum szakszerű elkészítése és iktatása 20% (Ezen belül értékelési szempont, hogy a dokumentum tartalma és a szituáció összhangban legyen egymással, valamint a dokumentumban szerepelnek-e a szituációhoz kapcsolódó kötelező tartalmi és formai elemek. Az iktatóprogram vagy iktatókönyv megfelelő használatával a dokumentumot iktatja.)

Szakmai kikérdezés során nyújtott elméleti ismeretszint 30%

A részletes, eset-leírásonként elkészítendő 100 pontos értékelőlap tartalmazza az egyes értékelési szempontok részletes súlyozását, a szóbeli kikérdezés lehetséges kérdéseit és a kérdésekre adható pontértékeket is. Amennyiben a szituációs gyakorlati feladat végrehajtása során valamely előre megfogalmazott kérdésre gyakorlatban jó választ adott a vizsgázó, akkor a kérdést nem kell feltenni, az adott pontérték jóváírható.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

-Az interaktív vizsga során biztosítani kell a számítógépes környezet folyamatos működőképességét rendszergazda segítségével.
-A projektfeladat szituációinak végrehajtásához a feladattól függő létszámú, a szituációkat élethűen eljátszani képes jelző személy szükséges. A szituációs feladathoz minimálisan biztosítandó jelzők száma kettő fő.
-A szituációhoz kötődő dokumentáció elkészítésének helyszínén a számítógépi rendszer folyamatos működését biztosító személy szükséges.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

-Számítógépterem a vizsgacsoport létszámának megfelelő gépszámmal internet-eléréssel.

-Szituációs helyszín (szituációs szakkabinet vagy szituációs hivatalos helyiség/ügyfélszolgálat) A szituációkhoz szükséges felszerelések, eszközök, anyagok, melyeket a vizsgaszervező a szituációs gyakorlati vizsgafeladatok élethű végrehajtása érdekében a vizsgázó és a szituációt megjelenítő jelzők számára a szakmai oktatáshoz előírt felszerelések közül biztosít.

-Számítógépes leíró helyiség.

A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapozó vizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: 15%

A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok

Az interaktív vizsgán segédeszköz nem használható.

A szituációs vizsgarészhez a vizsgáztató által biztosított eszközökön kívül más segédeszköz nem használható.

A RENDÉSZET-KÖZSZOLGÁLAT ÁGAZAT SZAKMAI TANTÁRGYAINAK ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A rendészet-közszolgálat ágazat minden szakmai tantárgyára vonatkozóan a **témazárók értékelése** az
alábbiak szerint történik:

0-39%: elégtelen (1)
40-59%: elégséges (2)
60-79%: közepes (3)
80-89%: jó (4)
90-100%: jeles (5)

Minden egyéb esetben (pl. röpdolgozat, házi dolgozat, projektmunka, házi feladat, beszámoló) a szaktanár dönt a ponthatárokról.

Az ágazati alapvizsga, valamint a szakmai vizsga értékelése a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően történik.

Projektoktatás:

A rendészet-közszolgálat ágazaton tanuló diákok a tanév során projektekben vesznek részt. A projektek az egyes ágazatok között vagy ágazaton belül szerveződnek.
Az ágazatközi projektek témájának meghatározása a tanév elején történik.

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

KÖZSZOLGÁLATI TECHNIKUS SZAKMA

1 **A szakma alapadatai**

1.1 Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

1.2 A szakma megnevezése: Közszolgálati technikus

1.3 A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01

1.4 A szakma szakmairányai: Közigazgatási ügyintéző, Rendészeti technikus

1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Rendészet és közszolgálat alapoktatás

1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -

1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 70, Érettségire épülő oktatásban: 70 óra.

2 **A szakma keretében ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység, valamint a munkaterület leírása**

2.1 Szakmairány: Rendészeti technikus

A rendészeti technikus elsajátítja a rendészeti, a magánbiztonsági tevékenység, valamint a rendvédelmi hivatásrendek legalapvetőbb szakmai ismeretanyagát. A képzési folyamat során megismert magánbiztonsági szolgáltató és az önkormányzati vagy más közösségi rendészeti, a büntetés-végrehajtási, a katasztrófavédelmi, valamint az általános rendőri rendvédelmi feladatok ellátásának ismeretében, a közrend, közbiztonság megőrzésében kialakuló elhivatottság birtokában vesz részt őrzési, megfigyelési, ellenőrzési és esetlegesen szükségessé váló intézkedési feladatai végrehajtásában, szükség esetén akár egy idegen nyelven kommunikálva is. A képzés során emelt szintű szakmai ismeretek elsajátítása révén kialakított, az intézkedések eredményes befejezéséhez szükséges állóképességi szint, önvédelmi és közelharc-technikák, valamint lövészeti jártassága birtokában végez őrzést különböző létesítményekben, belső és közterületi járőrszolgálatot lát el, szállítmánykísérési feladatokat végez, elfogja a szabálysértésen és bűncselekményen tetten ért személyt. A készség szinten elsajátított, határozott és magabiztos kommunikáció, valamint az alapvető pszichológiai és szociológiai ismeretek birtokában az állampolgárok részére tájékoztatást nyújt magyarul és egy idegen nyelven

egyaránt. Tevékenysége során a szakmai szabályok betartásával alkalmazni tudja a támadáselhárító eszközöket és a kényszerítő testi erőt.
A személyiségi jogokra, az adatvédelemre és információszabadságra vonatkozó szabályok betartásával jogi vagy természetes személyről, tárgyról információt szerez be, kutatást végez, adatokat összesít írásbeli jelentésben.
Feladatellátása során híradástechnikai, informatikai és más rendszeresített, a szolgálata ellátásához szükséges eszközöket használ. Szolgálati feladatainak teljesítése során hozott döntéseiért felelősséget vállal. Feladatát fizikális igénybevételen túl jelentős pszichikai megterhelés alatt végzi.

2.2 Szakmairány: Közigazgatási ügyintéző

A közigazgatási ügyintéző elsajátítja az alapvető rendészeti, a magánbiztonsági, valamint a közigazgatás felépítésére, működésének szabályaira vonatkozó legfontosabb szabályokat. A tudásanyag birtokában az alapvető pszichológiai és szociológiai ismeretek segítségével határozottan és magabiztosan kommunikálva, munkatársaival és az állampolgárokkal együttműködve végzi feladatait.
A szakma birtokában a közigazgatási ügyintéző hierarchikus szervezetben, személyesen eljárva írásban, telefonon vagy elektronikus kommunikációs csatornákon fogadja az ügyfelek megkereséseit. A megkereső ügyfelek részére jogkörében eljárva felvilágosítást, tájékoztatást nyújt az elektronikus szolgáltatásokkal vagy a hatósági eljárásokkal kapcsolatosan, a kért igazolásokat, adatokat elektronikus vagy papír alapú dokumentumon kiadja. Közigazgatási eljárás vagy közigazgatási szerv működése keretén belül ügyeket kezel, eljárási jogkörében meghatározott eljárásokat folytat le a személyiségi jogok, adatvédelmi és információszabadságra vonatkozó szabályok adta keretek között. Gépírás, szövegszerkesztés tudás birtokában adminisztratív és dokumentációs feladatokat lát el. Ügyviteli feladatainak ellátása körében iratokat érkeztet, iktat és kezel papír alapon és elektronikus formában is az általános és a minősített iratokra vonatkozó szabályok figyelembevételével.

3 **A szakmához rendelt FEOR szám**

Szakma szakmairányainak FEOR számai

Szakmairány megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Rendészeti technikus	5254	Vagyonőr, testőr
	5256	Közterület-felügyelő
	9238	Parkolóőr
	9231	Portás, telepőr, egyszerű őr
Közigazgatási ügyintéző	4229	Egyéb ügyfélkapcsolati foglalkozású
	4136	Iratkezelő, irattáros

	4112	Általános irodai adminisztrátor
	3654	Hatósági engedélyek kiadásával foglalkozó ügyintéző

A szakképzésbe történő belépés feltételei

3.1 Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség
3.2 Alkalmassági követelmények
3.2.1 Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
3.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat : nem szükséges

4 **A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek**

4.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

- Önvédelmi védőruházat
- Tatamival borított önvédelmi terem
- Elsősegély láda
- Ambu sam gyakorló bábu újraélesztés gyakorlásához

4.2 Eszközjegyzék szakmairányokra Közigazgatási ügyintéző:

- Számítógép (asztali/ laptop)
- Szkenner
- Nyomtató
- Fénymásoló
- Telefon
- Fax
- Irodai szoftverek
- Nyomtatványok
- Iratmegsemmisítő
- Hangrögzítő ● DVD-jogtár ● Internet hozzáférés
- Irodaszerek
- Hivatali nyomtatványok (másolatok)
- Szakmai okmányok
- Iktató könyv
- Postakönyv ● Iktató szoftver Rendészeti technikus:
- A gyakorlati jellegű tevékenységhez formaruházat (egyenruha / munkaruházat)
- 1 db helyszínelő táska
- 10 db megkülönböztető mellény
- Kézi detektor
- Kényszerítő, támadáselhárító eszközök (gyakorló bilincs, gumibot, vegyi eszköz)
- Légpuska
- Air soft maroklőfegyver
- Lőtermi berendezések (bukócélok, plasztik védőfal)
- Védőszemüveg lövészethez
- Lőlapok
- Rádió adó-vevő készlet
- Számítógép (asztali/ laptop)
- Szkenner
- Nyomtató
- Fénymásoló

- Irodai szoftverek
- Nyomtatványok
- Iratmegsemmisítő
- Hangrögzítő ● DVD-jogtár ● Internet hozzáférés
- Irodaszerek
- Hivatali nyomtatványok (másolatok)
- Szakmai okmányok
- Iktató könyv
- Iktató szoftver

5 Kimeneti követelmények

5.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Összehasonlítja a közszolgálat főbb ágait, területeit (közigazgatás, rendvédelem, honvédelem), azok jogi szabályozói és az államszervezetben elfoglalt helyük alapján.
Kapott feladatainak végrehajtása során a hierarchikus szervezetekben elvárható módon képes együttműködni a szervezet tagjaival.
Megismerve az együttélés szabályozóit, felismeri a normatív szabályokat, alapszinten átlátja hierarchikus rendszerüket és elkötelezi magát a szabályok betartására és betartatására.
A közszolgálati szervezetnek az állampolgárokat közvetlenül érintő közhatalmi feladatellátása során alap- és konfliktushelyzetben, a tanult szociológiai és pszichológiai ismeretek alkalmazásával írásban és szóban kommunikál. Metakommunikációján belül testbeszédét verbális kommunikációjához tudatosan igazítja.
Előnyben részesíti az asszertív kommunikációt az agresszív, deviáns, antiszociális magatartásformákat tanúsító személyekkel szemben.
Vezényszóra különböző alaki mozgásformákat hajt végre egyénileg és kötelékben.
Tudatosan tervezi fizikai állóképességének fejlesztését.
A megismert önvédelmi fogásokkal megvédi saját testi épségét.

5.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Összehasonlítja a közszolgálat főbb ágait azok jogi szabályozói és az államszervezetben elfoglalt helyük alapján.	Alapszinten ismeri Magyarország államszervezetét, a főbb államhatalmi ágakat. Ismeri a főbb állami feladatokat.	Értékként tekint Magyarország alkotmányos és jogi berendezkedésére.	Önállóan megnevezi a közszolgálati ágakat, állami feladatokat, alkotmányos elveket, a rendvédelmi

		Alapszinten ismeri a jog alapfogalmait (jogi norma, jogszabály, jogforrás, jogszabályi hierarchia, jogalkotás) és az alkotmányos alapelveket.		szerveket és főbb feladataikat.
		Azonosítja az egyes rendvédelmi szerveket és főbb feladataikat.		
		Ismeri a közszolgálat főbb jogi szabályozóit.		
2	Kapott feladatainak végrehajtása során, a hierarchikus szervezetekre jellemző aláfölérendeltségi szabályok szerint működik együtt a szervezet tagjaival.	Ismeri a hierarchia fogalmát, céljait. Átlátja a hierarchikus szervezetek jellemző felépítését, a szolgálati érintkezés és a szolgálati út lényegi jellemzőit.	Elkötelezett a szervezeti célok iránt.	Felelősséget vállal a saját önálló, illetve a társakkal együttműködésben végzett munkájáért.

		Tisztában van az állam, mint foglalkoztató szolgálatellátásra vonatkozó speciális elvárásaival (szolgálati kötelezettségek, korlátozott jogok).		
		Alkalmazói szinten ismeri az udvariassági szabályokat.	Kész az együttműködésre munkatársaival, más állami szervekkel.	
3	Írásban és szóban kommunikál, a kialakult konfliktushelyzetet hatásosan kezeli.	Azonosítja a kommunikációs partner érzelmi állapotát és az ahhoz társuló esetleges konfliktushelyzetet.	Törekszik az esetleges kommunikációs zavarok feloldására.	Felelősséget vállal a kijelentéseiért.

4	Metakommunikációján belül a testbeszédét verbális kommunikációjához tudatosan igazítja.	Érti a testbeszéd jeleit, alapszinten alkalmazza a metakommunikációs eszközöket.	Figyelemmel kíséri a kommunikáció menetét, törekszik az eredményes befejezésre.	Korrigálja a metakommunikációs hibákat
				Felelősséget vállal a nonverbális kommunikációjáért
5	Indulatait kontrollálva, előnyben részesíti az asszertív kommunikációt.	Megismeri önmagát és az egyes személyiségtípusokat	Előítéletektől mentesen kommunikál.	Érzelmi állapotának változásait felügyeli.
		Viselkedési jellemzőik alapján beazonosítja az egyes személyiségtípusokat.	Önuralmát megőrzi a kommunikációs folyamatban.	Kiáll a céljai és véleménye mellett.
		Alapszinten érti az asszertivitás fogalmát, kommunikációs technikáit.		Korrigálja kommunikációs hibáit.
6	Vezényszóra különböző alaki mozgásformákat mutat be egyénileg és kötelékben.	Ismeri a rendvédelmi szerveknél elvárt alapvető alaki és tiszteletadási előírásokat.	Feltétel nélkül elfogadja az utasítások alapján történő mozgásváltoztatást.	Önállóan képes az alaki előírásoknak megfelelő megjelenésre és tiszteletadásra.
		Alkalmazói szinten ismeri a raj és kötelék mozgásformákat.	Törekszik az összhang létrejöttére és fennmaradására.	Társaival együttműködve, utasítás alapján képes az előírásszerű mozgásra.
7	Tudatosan tervezi és fejleszti fizikai állóképességét.	Ismeri a fizikai állóképesség összetevőit és fejlesztésének módszereit.	Elkötelezett és hajlandó fizikai állóképességét fejleszteni.	Betartja az állóképessége fejlesztésére kapott utasításokat.
		Ismeri az egészséges életmód jellemzőit.	Elkötelezett az egészséges életmód kialakítása és	Betartja az egészséges életmódra nevelő szabályokat
			fenntartása mellett.	
8	A megismert önvédelmi fogásokkal megvédi saját testi épségét.	Alapszinten ismeri az alapvető önvédelmi technikákat (esések, gurulások, dobások).	Tudatosan alkalmazza önvédelmi helyzetekben a tanultakat.	Utasítás alapján, vagy segítséggel végrehajtja a kért önvédelmi gyakorlatot.

5.3 Szakmairányok közös szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	A megbízó által meghatározott tartalmú őrutasítás alapján az őrzött létesítménybe történő be- és kiléptetést a személyek azonosításával, csomagjuk és/vagy gépjárművek átvizsgálásával végzi.	Ismeri a magánbiztonsági szolgáltatások rövid történetét, a jellemző tevékenységeket (személy- és vagyonvédelem, magánnyomozás) főbb jogi szabályozóit, az egyes tevékenységek gyakorlásának főbb feltételeit.	Feladatát éberen és kritikus szemléletben végzi.	Írásbeli utasítások alapján önállóan jár el.
		Alkalmazói szinten ismeri a személy be- és kiléptetés szabályait, az tevékenység végzéséhez alkalmazott IKT eszközök használatát.		
		Alkalmazói szinten ismeri a gépjármű átvizsgálás szabályait be-és kilépés esetére.		
		Alkalmazói szinten ismeri a csomag-, szállítmány, és áruellenőrzés szabályait be- és kiléptetés esetére vonatkozóan.		

BUDAI SZAKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM

2	Az összeköttetésre szolgáló és a telepített biztonságtechnikai eszközök, rendszerek kezelésével objektumot, kereskedelmi vagy logisztikai létesítményeket őriz.	Ismeri a főbb objektumvédelmi rendszereket, a védelmi szinteket, a rádióforgalmazás eszközeit és szabályait.	A lehetséges riasztási eseményeket éber és kritikus módon figyeli. Az eszközök adatait folyamatosan frissíti.	Írás- és szóbeli utasítások alapján önállóan látja el feladatát.
		Ismeri a kulcsnyilvántartás szerepét, a kiadás- és visszavételezés jellemzőit, a kulcs felvételijogosultság vizsgálatára vonatkozó szakmai szabályokat.	Részrehajlásmentes feladatvégzés az utasítások szerint.	Utasítások, előírások alapján önállóan végzi a feladatot.
		Ismeri a mechanikus és elektronikus védelmi eszközöket.	A megbízó utasításai szerint éberen, folyamatos körültekintéssel látja el munkáját.	Feladatát önállóan végzi.
3	Belső és közterületi járőrszolgálatot lát el, valamint helyszínellenőrzést végez a riasztásra kivonuló szolgálat tagjaként.	Ismeri a járőrszolgálat ellátására vonatkozó jogi és szakmai szabályokat. Ismeri a helyszínbiztosítási elvárásokat.	Szolgálatát alaposan és határozottan látja el, társaitól is precíz munkavégzést vár el.	Írás- és szóbeli utasítások alapján önállóan látja el feladatát.
		Ismeri a szolgálat ellátásnak szabályait (szolgálat átadása és átvétele, információk rögzítése a szolgálati dokumentumokban, szolgálati érintkezés szabályai, szolgálat ellá-	A szolgálat átadása és átvétele precízen és szabályosan dokumentáltan történik. Szolgálati elöljáróival és társaival tisztelettel kommunikál. Szolgálatát kulturáltan, az alaki előírásoknak megfelelően látja el.	Őrutasítás alapján önállóan végzett tevékenység.

		tására vonatkozó alaki szabályok.)		
		Tisztában van a megbízó és a foglalkoztató fogalmával, a megbízás és a munkaszerződés, hivatásos szolgálati viszony főbb jellemzőivel, a munkavégzésre vonatkozó munka, baleset- és környezetvédelmi szabályokkal.	Tiszteletben tartja és elfogadja a feladatellátásra vonatkozó elvárásokat, szabályokat. A hierarchikus szervezeti kultúrára értékként tekint.	Betartja a szolgálatellátásra, munka- és balesetvédelemre, eszközhasználat-ra vonatkozó szabályokat.
		Ismeri a tűzvédelmi és tűzmegelőzési szabályokat, a tűzoltó készülék használatát.		
4	Pénz- és értékszállítást végez, szállítmányt kísér.	Ismeri és alkalmazza a pénz- és értékszállításra vonatkozó bizton-	Precizitás, kritikus szemlélet, éberség a munkavégzés során. Nagyfokú	Felelősséget vállal a saját önálló, illetve a társakkal

		sági követelmények et.	együttműködés a végrehajtásban résztvevők között.	együttműködés-ben végzett munkájáért.

5	Rendezvények (kulturális, sport, egyéb tö-meg rendezvények) biztosítását végzi, eltávolítja a rendezvényt akadályozó, zavaró személyeket.	Ismeri a rendezvény szervezésének, engedélyezésének főbb szabályait, a szervezők és résztvevők főbb jogait és kötelességeit.	Pártatlan és szabályos munkavégzés a rend fenntartásának érdekében.	Betartja és betartatja a biztonsági rendszabályokat.
6	A hatóság egyidejű értesítése mellett a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt elfogja, a hatóság kiérkezéséig visszatartja és a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetéséhez használt, az elkövető birtokában lévő támadásra alkalmas eszközt elveszi.	Ismeri a közigazgatási hatósági és szabálysértési eljá-rások alapvető szabályait (hatásköri és illetékességi szabályok, vétkesség és társadalomra veszélyesség, ügyfél és hatóság fogalma, főbb eljárási cse-lekmények és meghozható határozatok, szabálysértési és közigazgatási ügyekben).	Elkötelezett a biztonság fenntartása és megőrzése iránt.	Beavatkozási helyzetben önállóan jár el a hatósági szervekkel együttműködésben.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MATEMATIKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

		Ismeri a legjellemzőbb szabálysértési (köznyugalom és tulajdon elleni, közlekedési és közterületre vonatkozó tényállások) és büntető tényállásokat (korrupciós, hivatali, köznyugalom el-leni, vagyon elleni és vagyon elleni erőszakos cselekmények, élet- és teszi épség elleni cselekmények, emberi szabadság és méltóság elleni, valamint hivatalos és közfeladatot ellátó személyek elleni cselekmények). Tisztában van a közveszély fogalmával és a		
		közveszély helyszínének fogalmával.		
		Ismeri a főbb polgári jogi fogalmakat (tulajdon, a birtok, a birtokvédelem és a jogos önhatalom.	Kész a tetten ért személy ellen szabályosan fellépni.	Felelősséget vállal a meghozott döntéseiért.
		Ismeri a büntetőeljárás alapvető szabályait, az eljáró hatóságokat, az eljárásban érintett személyeket.		

MATESZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NÉVADÓ

		Felismeri a jogos védelmi és a végszükség helyzetet.	Kész saját vagy mások védelmében kényszerítő testi erő vagy kényszerítő eszköz használatával fellépni.	A jogos védelmi helyzet felismerése esetén dönt a szükséges és arányos mérvű beavatkozásról, fellépésről.
		Ismeri a jogtalan támadás elhárítására használt eszközök (gumibot, vegyi eszköz, lőfegyver) biztonságos használati módját, a kényszerítő testi erő alkalmazásának módját, és az azok alkalmazására vonatkozó jogszabályi és szakmai, taktikai előírásokat.	Elkötelezett a támadás elhárítása során a fokozatosság, eredményesség, szükségesség és arányosság elveinek betartásában. Az élet- és testi épség védelmét szem előtt tartja az intézkedés során.	Felelősen betartja a támadásel-hárító vagy kényszerítő eszközök használatára vonatkozó biztonsági és szakmai előírásokat.
		Ismeri a hatékony önvédelmi közelharc elemeit, technikáit, az emberi test sérülékeny pontjait		
7	Irodatechnikai, információs és kommunikációs eszközöket, berendezéseket kezel, használ, adatrögzítést végez.	Alkalmazói szinten ismeri a hivatalos kommunikáció műfaji jellemzőit.	Precízen, igényesen végzi dokumentációs tevékenységét.	Feladatait önállóan végzi.
		Ismeri az alapvető szerkesztési, adatnyilvántartási felületek felhasz-		
		nálói funkcióit, lehetőségeit.		

		Azonosítja a különböző tevékenységekhez köthető nyomtatványsablonokat és tudja tartalmi egységeit értelmezni.	Precízen, igényesen végzi dokumentációs tevékenységét.	Feladatait önállóan végzi.
8	A feladatkörében megtett intézkedésekről elöljárójának vagy felettesének írásbeli jelentést készít vagy szóban jelent a szervezeti előírások szerint.	Alkalmazói szinten ismeri a jelentés, jegyzőkönyv, feljegyzés fő tartalmi követelményeire vonatkozó szakmai elvárásokat.	Szakmai igényességre, szakszerűségre, pontosságra törekszik feladatellátása során.	A munkakör-ének megfelelő dokumentációt önállóan vezeti.
		Ismeri a hierarchikus szervezet hivatalos írásbeli és szóbeli kommunikációjára vonatkozó szabályokat, elvárásokat, a szakmai nyelv kifejezéseit.		
9	Tájékoztatja az ügyfeleket az általa végzendő intézkedés indokáról, a felhatalmazásáról, az intézkedés elleni panaszkezelési eljárásról.	Ismeri az ügyfelek és állampolgárok tájékoztatására vonatkozó jogszabályi kötelezettség tartalmát. Ismeri az ügyfelekkel történő kommunikációs szabályokat (köszönési és udvariassági szabályok, hivatalos nyelvezet).	Megegyezésre törekedve határozottan kommunikál.	Feladatát önállóan végzi.
10	Elsősegélyt nyújt és újraélesztést végez szükség esetén.	Ismeri az elsősegélynyújtás eszközeit és használatuk módját.	Kész az élet mentésére és testi épség védelmére.	Önállóan képes az elsősegélynyújtásra vagy újraélesztésre.
		Ismeri az újraélesztési technikákat és módszertant.		

5.4 Szakmairányok szakmai követelményei

5.4.1 Közigazgatási ügyintéző szakmairány szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Közigazgatási eljárás keretén belül hivatalból vagy kérelemre hatósági eljárást folytat, elektronikus ügyintézést végez, közigazgatási ügyekben döntést készít elő, ügyfélkaput, hivatali kaput használ.	Összefüggéseiben érti a végrehajtó hatalom helyét, szerepét, elkülöníti az államigazgatás és az önkormányzati igazgatás rendszerét.	Elkötelezett a közigazgatás szakmai és jogszabályi előírásainak maradéktalan betartása mellett. Figyelemmel kíséri a jogszabályi változásokat.	A feladatkörébe tartozó eljárási cselekményeket a szükséges segítséggel végrehajtja.
		Ismeri az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény alapelveit, a hatósági eljárásokra, a hatósági ellenőrzésre a nyílt és titkos ügykezelési tevékenységre, az adatvédelemre és személyiségi jogokra vonatkozó előírásokat, a szabályozott- és a központi elektronikus ügyintézési szolgálatások rendszerét, a magyarorszag.hu kormányzati portál szolgáltatásait.	A személyiségi és az információs önrendelkezési jogokat tiszteletben tartva kommunikál, a szervezetet képviselve meggyőzően érvel.	Dokumentumokat önállóan elkészít, a határidőket betartja, önellenőrzést végez, az elkövetett hibákat javítja.
		Ismeri a döntés előkészítés fázisait (adatbekérés, elemzés, következtetés, javaslattétel).	Kiemelt figyelmet fordít az elvégzett tevékenység minőségére.	

		Ismeri a határvédelemmel kapcsolatos és a határforgalom ellenőrzés schengeni elveit, formáit, módjait, az utas kategóriákat, a Schengeni Információs Rendszer jelzéseit. Ismeri a személyek és gépjárművek okmányait, azok biztonsági jegyeit és hamisításuk jellemző megjelenési formáit.	Szem előtt tartja a részrehajlás mentes ügyintézést.	
		Ismeri a közleke-		
2		dési alapfogalmakat, a közlekedésben való részvétel feltételeit (KRESZ alapismeretek).		
	Az ügyfelekkel és szervezeten belül szóban, írásban és elektronikus formában kommunikál, kapcsolatot tart szükség esetén egy tanult idegen nyelven is.	Tisztában van az ügyfélszolgálati munkakörökkel és az ügyviteli feladatokkal.	Kellő empátiát tanúsít az ügyfelek irányába, a szükséges mértékben önkritikus.	Az ügyfelek részére, velük együttműködve megoldási javaslatokat dolgoz ki.
		Ismeri az ügyfélszolgálati elektronikus ügyintézéshez használt adatbázisokat és azok kezelési módját.		

3	Az ügyfelek személyes vagy írásos (papíralapú vagy elektronikus) megkereséseit (pl. panasz, reklamáció, kifogás) kivizsgálva a keletkezett ügyet megoldja és az ügyintézés folyamatában közreműködik.	Ismeri az ügyfélkapcsolati speciális helyzetekhez illő kommunikációt (különböző nemű, életkorú, társadalmi helyzet).	Az ügyfelek véleményét tiszteletben tartva, törekszik a problémájuk hatékony megoldására.	Betartja és betartatja az ügyfelekkel történő kapcsolattartásra és a szervezeti integritásra vonatkozó szabályokat.
			A kommunikáció és a kapcsolattartás során az általa képviselt szervezet értékeit tartja szem előtt.	A feladat végzése során korrigálja saját vagy mások hibáit.

5.4.2 Rendészeti technikus szakmairány szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Megbízási szerződésben foglaltak alapján a megbízó utasítása szerint, de a személyiségi jogokra vonatkozó, az adatvédelemre és információszabadságra vonatkozó szabályok betartásával jogi vagy természetes személyről, tárgyról információt szerez be, kutatást végez, adatokat összesít és írásbeli jelentésben a megbízónak átadja.	Ismeri a személyiségi jogok védelmére vonatkozó szabályokat.	A rábízott adatokat, információkat bizalmasan kezeli, melyért felelősséget is vállal.	Egyéni feladatmegoldás esetén önállóan végzi munkáját.
		Ismeri a személyes, a különleges, és a közérdekű adatok fogalmát, az adatkezelés célhoz kötöttségét.	Munkáját precízen, fegyelmezetten végzi el a megbízó érdekeinek figyelembevételével, de a törvényesség keretein belül.	Csapatmunka esetén a vezető irányítása mellett, együttműködve a társakkal hozza meg döntéseit.
		Ismeri az állami, szolgálati, magán és üzleti titok megkülönböztető jellemzőit.	Az információszerzésben kitartó és kreatív.	
		Felhasználói szin-		

		ten ismeri az adatrögzítésre alkalmas eszközöket.		

2	A közterületek rendeltetésszerű használatnak felügyelete körében ellenőrzi a közterületen tevékenységet végzők (pl. árusok, zenészek, vendéglátók, plakátragasztók) engedélyét.	Ismeri a közterület, magánterület fogalmát, a közterület felügyeletre és a közterület felügyelő feladatkörére és intézkedési jogosultságaira vonatkozó szabályokat.	A közterület rendjének fenntartását tartja szem előtt.	Betartja és betartatja a közösségi együttélés szabályait.
3	Hatósági jogkörében eljárva a közterületen vagy jogszabályban meghatározott más területen (erdő, mező, természetvédelmi terület, szőlő, tó) elkövetett szabálytalankodóval szemben figyelmeztetést alkalmaz, helyszíni bírságot szab ki, feljelentést tesz vagy egyéb intézkedést foganatosít szükség esetén egy tanult idegen nyelven is a szabálytalanság megszüntetése érdekében.	Esetleírás vagy – tanulmány alapján felismeri az elkövetett szabálytalanságot.	Kezdeményezően lép fel a rend fenntartása érdekében.	A jogsértő cselekményeket önállóan felismeri, megelőzi, megszakítja, jogszerűen és szakszerűen intézkedik.
		Ismeri a közigazgatási alapfogalmakat (központi és területi igazgatás, közigazgatás felépítése), a hatósági és szabálysértési eljárások alapvető szabályait (hatásköri és illetékességi szabályok, vétkesség és társadalomra veszélyesség, ügyfél és hatóság fogalma, főbb eljárási cselekmények és meghozható határozatok, szabálysértési és közigazgatási ügyekben, jogorvoslat).	Törekszik a kommunikációs zavar elhárítására	

		Ismeri a legjellemzőbb szabálysértési (köznyugalom és tulajdon elleni, közlekedési és köztisztasági, állatvédelmi tényállások) és büntető tényállásokat (korrupciós, hivatali, köznyugalom elleni, va-	A rendelkezésre álló információk alapján az optimális döntést hozza meg.	
		gyon elleni és vagyon elleni erőszakos cselekmények, életés testi épség elleni cselekmények, emberi szabadság és méltóság elleni, valamint hivatalos és közfeladatot ellátó személyek elleni cselekmények). .		
4	Tevékenysége végzése során a rendvédelmi szervekkel együttműködik.	Ismeri a rendvédelmi szervek (rendőrség, katasztrófavédelem, büntetés-végrehajtás), más rendészeti jogkörrel ellátott társszervek (természetvédelmi, mezőőri, erdészeti, vadgazdálkodási, halászati, hegyközségi önkormányzatok és feljogosított személyzetük) feladatait, hatáskörét.		

		Tisztában van a rendőri intézkedés és a szolgálati fellépés alapkövetelményeivel.		

6 **Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai**

6.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Rendészet és közszolgálati elméleti alapismeretek

7.2.2 A vizsgatervékenység, vagy részeinek leírása

Az írásbeli vizsga-feladatlap összeállítása során az alábbi tudáselemekből kell kérdéseket öszszeállítani a feltüntetett értékelési súlyarány figyelembevételével:

Magyarország államszervezetével és a főbb államhatalmi ágakkal, a főbb állami feladatokkal kapcsolatos ismeretek	30 %
Jogi alapfogalmakkal és az alkotmányos alapelvekkel kapcsolatos ismeretek	30%
Rendvédelmi szervekkel és feladataikkal kapcsolatos ismeretek	30%
Az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok ismerete, valamint azok korlátozása a közszolgálatban.	10%

Az írásbeli vizsga feladatlapja tartalmazhat feleletválasztós, felelet kiegészítős, feleletalkotós, párosítási, csoportosítási, sorba rendezési feladatokat.

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc 7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 20 % 7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik. A feladatsor megoldásával elérhető maximális pontszám: 100 pont.

7.2.5.1 Az értékelés százalékos formában történik. Az értékelésnek nem kell tudáselemenként elkülönülnie, az írásbeli vizsgafeladatlap egyben értékelhető. Az értékelést a 7.2.2. pontban megadott súlyozás szerint elvégezni.

7.2.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Rendészet és közszolgálat gyakorlati alapismeretek

7.3.2 A vizsgatervékenység, vagy részeinek leírása A. Szituációs helyzetgyakorlat:

A vizsga fejlesztője/szervezője több alap- és konfliktushelyzetre adaptált, személyiségtípusokhoz rendelhető és tanult kommunikációs technikákra vonatkozó esetleírást állít összse (pl. különböző kommunikációs helyzetek felvázolása eltérő személyiségtípusú, magatartású ügyfelekkel, vagy munkahelyi kollégákkal), amelyből a vizsgázó egyet véletlenszerűen kiválaszt és a szituációt önállóan vagy segítő személlyel megvalósítja.
A feladatok számát úgy kell meghatározni, hogy egy vizsgahelyszínen/teremben egyidejűleg a vizsgázók számánál kettővel több feladat álljon rendelkezésre.

A vizsgafejlesztés során olyan esetleírásokat kell létrehozni, amelyek strukturáltan tartalmazzák:

- a megoldandó problémákat;
- a problémák megoldásához szükséges releváns információkat (pl. helyszín, napszak, egyéb, a feladat megoldását befolyásoló körülmény).
- A vizsgázó számára is értelmezhető értékelési szempontokat és értékeket.

B. Alaki gyakorlat:
A vizsgázók kötelékben és egyénileg alaki gyakorlatokat hajtanak végre.
Az alaki mozgások végrehajtásának színvonalát, a gyakorlati tevékenységhez rendszeresített formaruha/munkaruha szabályos viselését, az egyéni ápoltságot (megjelenés, ruházat, bakancs) és a szakmai kommunikációt értékelendő, így különösen
- a vigyázz, illetve pihenj állás végrehajtása,
- állóhelyben történő fordulatok (jobbra, balra át, hátra arc),
- kilépés az alakzatból („lépjen ki” vagy „hozzám” vezényszóra a tevékenység), - vizsgán történő részvétel (belépés-távozás rendje, tiszteletadás, engedélykérés).

Az értékelés kitér az egyéni feladat-végrehajtáson túl a raj, illetve szakasz kötelékben végrehajtott mozgások (sorakozz, igazodj, tiszteletadás, menet, fordulatok álló helyben és menet közben) összhangjára is.

C. Fizikai felmérés:
Négy fizikai feladat (2000 m futás 15 percen belül, 20 db felülés 1 percen belül, 10 db fekvőtámasz, hajlított karú függés minimum 10 másodpercig) eredményes teljesítése.

D. Önvédelmi páros gyakorlat
A vizsga fejlesztője/szervezője több feladatleírást állít össze (önvédelmi esési, -dobási és gurulási technikák bemutatása egyedül vagy párban), amelyből a vizsgázó egyet véletlenszerűen kiválaszt és a feladatot önállóan vagy párban megvalósítja.
A feladatok számát úgy kell meghatározni, hogy egy vizsgahelyszínen/teremben egyidejűleg a vizsgázók számánál kettővel több feladat álljon rendelkezésre.

A vizsgafejlesztés során olyan esetleírásokat kell létrehozni, amely strukturáltan tartalmazza:

- a bemutatandó önvédelmi szituációt és technikát;
- a vizsgázó számára is értelmezhető értékelési szempontokat és értékeket, mint a végrehajtás szabályszerűsége, dinamikája, hatékonysága és a vizsgázó kommunikációja.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc 7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 80 %

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az egyes gyakorlati vizsgarészeket önállóan kell értékelni 0-100%-ig. A vizsgatevékenység értékelése értékelő lapon (100 pontos pontozólap) történik az alábbi súlyozási szempontok figyelembevételével:

A.	Szituációs helyzetgyakorlat asszertivitása, nyelvhelyesség és adekvát kommunikációs megoldások	25%
B.	Alaki gyakorlat pontossága (Az értékelő lap kitér az egyéni feladat-végrehajtáson túl a kötelékben végrehajtott mozgások összhangjára is.)	25%
C.	Fizikai felmérés feladatelemei közül minimum három eredményes teljesítése (Az értékelés csak a feladat teljesítésére vagy nem teljesítésére vonatkozhat.)	25%
D.	Önvédelmi páros gyakorlat teljesítése (Az értékelő lap kitér a végrehajtás szabályszerűségére, dinamikájára, hatékonyságára és a vizsgázó kommunikációjára.)	25%

7.3.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.3.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	**FEOR-szám**	**FEOR megnevezése**	**Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek**
Rendészet és közszolgálat alapoktatás	-	-	-

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:–

8 <u>A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai</u>

8.1 Szakmairány megnevezése: Közigazgatási ügyintéző

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes

teljesítése.

8.2.2 szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Közigazgatási ügyintéző elméleti ismeretek

8.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása A központi interaktív vizsga két részből áll.

Az első vizsgarész (1. feladatsor) a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmaz:

- az egyes magánbiztonsági tevékenységek és azok körében ellátandó feladatok, főbb jogi szabályozók
- védelem fogalma, szintjei, főbb rendszermegoldások
- helyszínbiztosítás
- szolgálat ellátás szabályai
- hivatásos szolgálati jogviszony, megbízás, munkaviszony
- a munkavégzésre vonatkozó munka-, baleset-és környezetvédelmi szabályok
- tűzvédelmi és tűzmegelőzési szabályok
- legismertebb szabálysértési és büntető tényállások, jogos védelem és végszükség fogalma - polgári jog alapfogalmai
- a büntetőeljárás alapvető szabályai
- az emberi test sérülékeny pontjai, az elsősegélynyújtás és újraélesztés technikái.

A második vizsgarész (2. feladatsor) a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmaz:

- végrehajtó hatalom helye, szerepe, állami- és önkormányzati igazgatás
- szabálysértési és közigazgatási eljárás alapvető szabályai (hatáskör, illetékesség, alapelvek, résztvevő személyek, bizonyítás, határozat, jogorvoslat, ellenőrzés)
- adatvédelem, személyiségi jogok, nyílt és titkos ügykezelés
- elektronikus ügyintézési szolgáltatások, magyarország.hu portál
- határvédelem és határellenőrzés fogalma, főbb szabályai, főbb okmányfajták,
- közlekedési alapfogalmak, a közlekedésben való részvétel feltételei.

A feladatsorok minden tudáselemből legalább 1 feladatot tartalmaznak, a feladatok darabszáma nem haladhatja meg a vizsgarészenkénti 15 feladatot, de el kell érnie a 11-t. A feladatokon belül több kérdés is feltehető.

Az 1. feladatsor megoldását követően azonnal kezdődik a 2. feladatsor, köztük szünetet nem kell biztosítani.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: feladatsoronként 45 perc,

összesen 90 perc.

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 25 %

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgarészenkénti 11-15, összesen 22-30 feladat értékelése pontszámokkal történik. Összesen a vizsgatevékenység két vizsgarészén 100 pont érhető el.

A vizsgarészek feladatlapjainak eredményét 50%-50% súllyal kell figyelembe venni a Központi interaktív vizsga eredményében. A vizsgatevékenység akkor megfelelő, ha mindkét vizsgarészben (feladatsor) külön-külön eléri a kapható pontszám legalább 40 %-át a vizsgázó.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Közigazgatási ügyintéző gyakorlati ismeretek.

8.4.2 A vizsgatevékenység vagy részeinek leírása:

A) Portfólió

A vizsgázó által összeállított portfólió elfogadható tartalma:

Kötelező elemként:

- Lőgyakorlat dokumentációja (lőlapok) önreflexióval Továbbá minimum kettő egyéb elem az alábbiakból:
- a tanév során elvégzett gyakorlati foglalkozás keretében megismert, az egyes kormányzati, hagyományos vagy mobil formában működő ügyfélszolgálati szolgáltatások dokumentált bemutatása ügyfelek véleményének, tapasztalatának kikérdezésével alátámasztottan;
- a tanév során elvégzett gyakorlati foglalkozás keretében megismert igazgatási cselekményekről anonimizált dolgozatban történő beszámoló (pl. a fogyatékkal élő személyekkel való bánásmód bemutatása, akadálymentes ügyfélszolgálat ismertetése; a kormányhivatali szervezeti struktúra és rendszer bemutatása);
- a tanév során elvégzett gyakorlati foglalkozás keretében megismert, egyes közigazgatási hatósági eljárási cselekmények anonimizált bemutatása az adott eljárási cselekményhez kapcsolódó dokumentum elkészítésével;
- tanulmányi versenyeredmények;
- legalább „B1” típusú államilag elismert komplex nyelvvizsga bizonyítvány, vagy rendészeti szaknyelvi nyelvvizsga;
- egyéb szakmai, sport vagy tanulmányi elismerések, díjak, jutalmak;
- a tanulmányai alatt készült, olyan szakmai tartalmú produktum, elért siker, melyet a tanuló saját fejlődése szempontjából értékesnek ítél meg;
- egyéb, a közszolgálati alapkompetenciák kialakulását, fejlesztését segítő tevékenységekről szóló igazolás (pl. polgárőri szolgálat, társadalmi felelősségvállalást erősítő önkéntes tevékenység – közösségi szolgálat, tartalékos katonai szolgálat stb.).

A tanuló mindegyik kiválasztott portfolióelemhez önreflexiót ad, hogy miért volt számára fontos vagy nagy kihívás, illetve mit tanult szakmailag, emberileg az adott elem megszerzése során.
A portfóliót a vizsgázó legfeljebb 10 percben bemutatja a vizsgabizottságnak.

Az értékelési célból összeállított portfólió olyan dokumentumok (papír alapú vagy digitális formátumú anyagok) gyűjteménye, amelyek rálátást engednek a tanulónak a rendészet és közszolgálat területen szerzett tudására, jártasságára, hozzáállására.
Dokumentálása a szakmai oktatást végző intézményben kiállított Igazoló lappal és a hozzá csatolt portfólió elemekkel történik. Az Igazoló lapra felvezetésre kerülnek az alábbi adatok: I. rész: Vizsgázó neve, születési ideje, anyja neve, a szakmai oktatást végző intézmény neve, a segítő neve, a portfólió leadásának és az igazolólap kitöltésének dátuma.

II. rész: A portfólió dokumentumainak tételes felsorolása a keletkezésük dátumával. III. rész: A segítő portfóliót hitelesítő aláírása.

A portfólió a vizsgázó teljes oktatási időszakát átölelheti.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAGYARORSZÁGI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

B) vizsgarész: Komplex igazgatási szakmai feladat

A szituációs gyakorlati feladat végrehajtása a valóságos környezetet imitáló szituációs környezetben (szituációs szakkabinet vagy szituációs hivatali helyiség/ügyfélszolgálat) történik.

A vizsga fejlesztője/szervezője a tanulási eredményekben leírt tevékenységek valamelyikét megjelenítő szituációt tartalmazó esetleírást állít össze, amelyből a vizsgázó egyet véletlenszerűen kiválaszt és a projektfeladat során gyakorlatban mutatja be az esetleírásban meghatározott, az eset megoldásához szükséges intézkedés vagy eljárási cselekmény végrehajtását. A projektfeladat elvégzése során a szituációhoz kapcsolódó dokumentumot (pl. jegyzőkönyv, feljegyzés, jelentés, szolgálati napló) önállóan elkészíti és az esetleírásban meghatározott paraméterek (főszám, alszám) szerint iktatja.

Az intézkedést vagy eljárási cselekményt szimuláló feladatban jelzők által támogatott feladatvégrehajtás történik.

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc (20 perc szituációs feladat-végrehajtás, 10 perc szituációs feladathoz kötődő szakmai kikérdezés majd 60 perc dokumentálás).A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 75 %

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az „A” és „B” vizsgarész külön kerül értékelésre.

A teljes vizsgatevékenységen belül az „A” Portfólió 20%-os, a „B” Komplex igazgatási szakmai feladat 80%-os súllyal kerül beszámításra.

Az A) Portfólió értékelése során szempontként kell figyelembe venni a minimum három dokumentum meglétét. Abban az esetben, ha hiányzik az elvártak közül egy is, akkor a teljesítmény 0%-osra értékelendő.

A benyújtott portfólió értékelése során a formai igényességre és a tartalom szakmaiságára, azok mértékétől függően maximum 90 % adható.

Maximum 10 %-ig értékelhető a három minimálisan benyújtandó elemen túl becsatolt dokumentumok együttes darabszáma, elemenként 1%-al számolva.

A portfóliót bíráló az alábbi értékelési szempontokon keresztül vizsgálja azt, hogy milyen mértékű a szakmai oktatás során végzett tevékenységek bemutatásának mélysége, szakmaisága, milyen mértékű a tanuló saját munkájával kapcsolatos igényessége, önreflexiói alapján önértékelése.

1. Mennyire tükrözi a benyújtott portfólió az elvárt közszolgálati alapkompetenciákat?
2. A kiválasztott dokumentumok minősége (alaposság, szakmai hitelesség, pontosság, esztétikum).

3. Az önreflexió mélysége, összetettsége, a korosztálytól elvárható megfogalmazása.
4. Hivatkozások, forráshelyek megjelenítése (relevancia esetén).

A portfólió akkor fogadható el, ha a fenti szempontok szerint a vizsgaszervező által kidolgozandó részletes értékelési szempontrendszer alapján legalább 40 %-osra értékelhető.

Az „B" Komplex szakmai szituációs helyzetgyakorlat feladat értékeléséhez a vizsgaszervezőnek részletes értékelő lapot kell összeállítania az alábbi szempontok figyelembevételével:

- A szituációs feladat végrehajtása 50% (Ezen belül értékelési szempont a feladat eredményes végrehajtása, végrehajtásának szakszerűsége és jogszerűsége, a vizsgázó kommunikációja, metakommunikációja, kommunikációjának udvariassága és asszertivitása.)
- Dokumentum szakszerű elkészítése és iktatása 20% (Ezen belül értékelési szempont, hogy a dokumentum tartalma és a szituáció összhangban legyen egymással, valamint a dokumentumban szerepelnek-e a szituációhoz kapcsolódó kötelező tartalmi és formai elemek. Az iktatóprogram vagy iktatókönyv megfelelő használatával a dokumentumot iktatja.)
- Szakmai kikérdezés során nyújtott elméleti ismeretszint 30%

A részletes, esetleírásonként elkészítendő 100 pontos értékelőlap tartalmazza az egyes értékelési szempontok részletes súlyozását, a szóbeli kikérdezés lehetséges kérdéseit és a kérdésekre adható pontértékeket is. Amennyiben a szituációs gyakorlati feladat végrehajtása során valamely előre megfogalmazott kérdésre gyakorlatban jó választ adott a vizsgázó, akkor a kérdést nem kell feltenni, az adott pontérték jóváírható.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Az interaktív vizsga során biztosítani kell a számítógépes környezet folyamatos működőképességét rendszergazda segítségével.

A projektfeladat szituációinak végrehajtásához a feladattól függő létszámú, a szituációkat élethűen eljátszani képes jelző személy szükséges. A szituációs feladathoz minimálisan biztosítandó jelzők száma kettő fő.

A szituációhoz kötődő dokumentáció elkészítésének helyszínén a számítógépi rendszer folyamatos működését biztosító személy szükséges. 8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Számítógépterem a vizsgacsoport létszámának megfelelő gépszámmal, interneteléréssel. Szituációs helyszín (szituációs szakkabinet vagy szituációs hivatalos helyiség/ügyfélszolgálat) A szituációkhoz szükséges felszerelések, eszközök, anyagok,

melyeket a vizsgaszervező a szituációs gyakorlati vizsgafeladatok élethű végrehajtása érdekében a vizsgázó és a szituációt megjelenítő jelzők számára a szakmai oktatáshoz előírt felszerelések közül biztosít. Számítógépes leíró helyiség.

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapozó vizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: 15%

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok

Az interaktív vizsgán segédeszköz nem használható.

A szituációs vizsgarészhez a vizsgáztató által biztosított eszközökön kívül más segédeszköz nem használható.

A szituációs vizsgarészhez kötődő szakmai kérdések megválaszolásához segédeszköz nem használható.

8.10 Szakmairány megnevezése: **Rendészeti technikus**

8.11 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

8.11.1 szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

8.12 Központi interaktív vizsga

8.12.1 A vizsgatervékenység megnevezése: Rendészeti technikus elméleti ismeretek

8.12.2 A vizsgatervékenység, vagy részeinek leírása A központi interaktív vizsga két részből áll.

Az első vizsgarész (1. feladatsor) a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmaz:

- az egyes magánbiztonsági tevékenységek és azok körében ellátandó feladatok, főbb jogi szabályozók
- védelem fogalma, szintjei, főbb rendszermegoldások
- helyszínbiztosítás
- szolgálat ellátás szabályai
- hivatásos szolgálati jogviszony, megbízás, munkaviszony
- a munkavégzésre vonatkozó munka-, baleset-és környezetvédelmi szabályok
- tűzvédelmi és tűzmegelőzési szabályok
- legismertebb szabálysértési és büntető tényállások, jogos védelem és végszükség fogalma - polgári jog alapfogalmai
- büntető eljárás alapvető szabályai

- az emberi test sérülékeny pontjai, az elsősegélynyújtás és újraélesztés technikái

A második vizsgarész (2. feladatsor) a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmaz:

- közterület, magánterület fogalma, a közterület felügyelet, a közterület felügyelő feladatköre és intézkedései, a közveszély és közveszély helyszíne
- szabálysértési és közigazgatási eljárás alapvető szabályai (hatáskör, illetékesség, alapelvek, résztvevő személyek, bizonyítás, határozat, jogorvoslat, ellenőrzés)
- a rendőrség szervezeti tagozódása, főbb rendvédelmi feladatai
- a katasztrófavédelem szervezete és feladatai, katasztrófavédelmi intézkedések, tűzvédelem alapjai, tűzmegelőzés szabályai
- a rendőri szolgálati ismeretek és a rendőri intézkedéssel kapcsolatos ismeretek
- adatvédelem, információszabadság és személyiségi jogok
- a büntetés-végrehajtásra vonatkozó alapvető ismeretek

A feladatsorok minden tudáselemből legalább 1 feladatot tartalmaznak, a feladatok darabszáma nem haladhatja meg a vizsgarészenkénti 15 feladatot, de el kell érnie a 11-t.
A feladatokon belül több kérdés is feltehető.
Az 1. feladatsor megoldását követően azonnal kezdődik a 2. feladatsor, köztük szünetet nem kell biztosítani.

Az írásbeli vizsgatevékenység a tanulási eredmények mérése érdekében a fenti tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmaz a feltüntetett értékelési súlyarány figyelembevételével:
Az interaktív vizsga feladatlapja tartalmazhat feleletválasztós, feleletkiegészítős, párosítási, csoportosítási, sorba rendezési feladatokat. Emellett a második vizsgarész feladatsora tartalmazzon 1 darab, legalább a vizsgarészben kapható pontszám 30%-át kitevő komplex, azaz több tanulási eredmény elemet átfogó, többkérdéses, összefüggéseket feltáró, rendszerező, szövegelemzést vagy ábraértelmezést is igénylő feladatot.

8.12.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: feladatsoronként 45 perc, összesen 90 perc.

8.12.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 25 %

8.12.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgarészenkénti 11-15, összesen 22-30 feladat értékelése pontszámokkal történik. Öszszesen a vizsgatevékenység két vizsgarészén 100 pont érhető el.

A második vizsgarészben kötelező komplex feladat pontértéke legalább a vizsgarészben adható pontszámok 30%-át tegye ki.

A vizsgarészek feladatlapjainak eredményét 50%-50% súllyal kell figyelembe venni a Központi interaktív vizsga eredményében. A vizsgatevékenység akkor megfelelő, ha

mindkét vizsgarészben (feladatsor) külön-külön eléri a kapható pontszám legalább 40%-át a vizsgázó.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.13 Projektfeladat

8.13.1 A vizsgatervékenység megnevezése: Rendészeti technikus gyakorlati ismeretek

8.13.2 A vizsgatervékenység, vagy részeinek leírása

A) Portfólió

A vizsgázó által összeállított portfólió elfogadható tartalma:

Kötelező elemként:

- Lőgyakorlat dokumentációja (lőlapok) önreflexióval Továbbá minimum kettő egyéb elem az alábbiakból:
- B1, B2 vagy C1 típusú államilag elismert komplex nyelvvizsga bizonyítvány; vagy rendészeti szaknyelvi nyelvvizsga;
- „B" kategóriás gépjármű vezetésére jogosító vezetői engedély
- egyéb szakmai, sport vagy tanulmányi elismerések, díjak, jutalmak;
- a tanulmányai alatt készült, olyan szakmai tartalmú produktum, elért siker, melyet a tanuló saját fejlődése szempontjából értékesnek ítél meg;
- a tanuló által megírt önreflexiós beszámoló, amely a tanuló önvédelmi, közelharc, intézkedéstaktikai kompetenciának a fejlődését dokumentálja (testnevelő tanár vagy edző aláírásával ellátva);
- egyéb, a közszolgálati alapkompetenciák kialakulását, fejlesztését segítő tevékenységekről szóló igazolás (pl. polgárőri szolgálat, társadalmi felelősségvállalást erősítő önkéntes tevékenység – közösségi szolgálat, tartalékos katonai szolgálat stb.).

A tanuló mindegyik kiválasztott portfolióelemhez önreflexiót ad, hogy miért volt számára fontos vagy nagy kihívás, illetve mit tanult szakmailag, emberileg az adott elem megszerzése során.

A portfóliót a vizsgázó legfeljebb 10 percben bemutatja a vizsgabizottságnak.

Az értékelési célból összeállított portfólió olyan dokumentumok (papír alapú vagy digitális formátumú anyagok) gyűjteménye, amelyek rálátást engednek a tanulónak a rendészet és közszolgálat területen szerzett tudására, jártasságára, hozzáállására.

Dokumentálása a szakmai oktatást végző intézményben kiállított Igazoló lappal és a hozzá csatolt portfólió elemekkel történik. Az Igazoló lapra felvezetésre kerülnek az alábbi adatok: I. rész: Vizsgázó neve, születési ideje, anyja neve, a szakmai oktatást végző intézmény neve, a segítő neve, a portfólió leadásának és az igazolólap kitöltésének dátuma.

II. rész: A portfólió dokumentumainak tételes felsorolása a keletkezésük dátumával. III. rész: A portfóliót hitelesítő segítő aláírása.

A portfólió a vizsgázó teljes oktatási időszakát átölelheti.

B) Komplex szakmai szituációs helyzetgyakorlat

A szituációs gyakorlati feladat végrehajtása szituációs környezetben (szituációs szakkabinet vagy szituációs utca) történik.

A vizsga fejlesztője/szervezője több, a tanulási eredményekben leírt tevékenységek valamelyikét megjelenítő szituációt tartalmazó esetleírást állít össze, amelyből a vizsgázó egyet véletlenszerűen kiválaszt és a megoldás során gyakorlatban mutatja be az esetleírásban meghatározott, az eset megoldásához szükséges intézkedés végrehajtását.

A vizsgázó ezt követően az intézkedés nyomán keletkező dokumentálási kötelezettségének tesz eleget számítógépen az adekvát dokumentumban, illetve szóban/telefonon jelent a szolgálatvezetőnek.

Az intézkedést szimuláló feladatban jelzők által támogatott feladat-végrehajtás történik.

A feladatok számát úgy kell meghatározni, hogy egy vizsgahelyszínen/teremben egyidejűleg a vizsgázók számánál kettővel több feladat álljon rendelkezésre. Minden tanulási eredményben leírt tevékenységet legalább egy esetleírásban szükséges szerepeltetnie a vizsgaszervezőnek. Egy esetleírásban több tanulási eredményben leírt tevékenység is megjelenítésre kerülhet. 1-5 esetleírás tartalmazzon olyan szituációs helyzetet, amelyben a tanulási eredményekben leírt tevékenységek megjelenítése részben vagy egészben idegen nyelven történő intézkedés végrehajtásának bemutatásán keresztül történik.

8.13.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 20 perc szituációs feladatvégrehajtás, 10 perc szituációs feladathoz kötődő szakmai kikérdezés, majd 60 perc dokumentálás. Összesen 90 perc.

8.13.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 75 %

8.13.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Az A) és B) vizsgarész külön kerül értékelésre. A teljes vizsgatevékenységen belül az A) Portfólió 20%-os és a B) Komplex szakmai szituációs helyzetgyakorlat feladat 80%-os súllyal kerül beszámításra.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte és ezen belül a portfólió és a szakmai kikérdezésben nyújtott teljesítménye külön-külön önállóan is eléri a portfólióra és a szakmai kikérdezésre kapható pontok 40%-át.

Az A) Portfólió értékelése során szempontként kell figyelembe venni a minimum három dokumentum meglétét. Abban az esetben, ha hiányzik az elvártak közül egy is, akkor a teljesítmény 0%-osra értékelendő.

A benyújtott portfólió értékelése során a formai igényességre és a tartalom szakmaiságára, azok mértékétől függően maximum 90% adható.

Maximum 10%-ig értékelhető a három minimálisan benyújtandó elemen túl becsatolt dokumentumok együttes darabszáma, elemenként 1%-al számolva.

A portfóliót bíráló az alábbi értékelési szempontokon keresztül vizsgálja azt, hogy milyen mértékű a szakmai oktatás során végzett tevékenységek bemutatásának mélysége, szakmaisága, milyen mértékű a tanuló saját munkájával kapcsolatos igényessége, önreflexiói alapján önértékelése.

1. Mennyire tükrözi a benyújtott portfólió az elvárt közszolgálati alapkompetenciákat?
2. A kiválasztott dokumentumok minősége (alaposság, szakmai hitelesség, pontosság, esztétikum).
3. Az önreflexió mélysége, összetettsége, a korosztálytól elvárható megfogalmazása.
4. Hivatkozások, forráshelyek megjelenítése (relevancia esetén).

A portfólió akkor fogadható el, ha a fenti szempontok szerint a vizsgaszervező által kidolgozandó részletes értékelési szempontrendszer alapján legalább 40%-osra értékelhető.

A B) Komplex szakmai szituációs helyzetgyakorlat feladat értékeléséhez a vizsgaszervezőnek részletes értékelő lapot kell összeállítania az alábbi szempontok figyelembevételével:

- A szituációs feladat végrehajtása 45%
  (Ezen belül értékelési szempont
  - a feladat eredményes végrehajtása,
  - végrehajtásának szakszerűsége és jogszerűsége,
  - a releváns eszközök kiválasztása és -használata,
  - a vizsgázó magyar és / vagy idegen nyelvi kommunikációja, metakommunikációja, kommunikációjának udvariassága és asszertívitása.)
- Dokumentáció minősége 25%
- Szakmai kikérdezés során nyújtott elméleti ismeretszint 30%

A szituációban mérni kell a vizsgázó tanulási eredményekben meghatározott szabálysértési és büntetőjogi, kommunikációs, támadás-elhárításra és helyes eszközhasználatra vonatkozó ismeretei gyakorlatban történő alkalmazásának készségét és felkészültségét, továbbá a szolgálatteljesítés írásbeli dokumentálása vagy a szóbeli jelentéstétel minőségét. Ezeken belül értékelési szempont a feladat végrehajtásának szakszerűsége, a vizsgázó személyes társas és módszer kompetenciái.

A részletes, esetleírásonként elkészítendő 100 pontos értékelőlap tartalmazza az egyes értékelési szempontok részletes súlyozását, a szóbeli kikérdezés lehetséges kérdéseit és a kérdésekre adható pontértékeket is. Amennyiben a szituációs gyakorlati feladat végrehajtása során valamely előre megfogalmazott kérdésre gyakorlatban jó választ adott a vizsgázó, akkor a kérdést nem kell feltenni, az adott pontérték jóváírható.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.14 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:
Az interaktív vizsga során biztosítani kell a számítógépes környezet folyamatos működőképességét rendszergazda segítségével.
A projektfeladat szituációinak végrehajtásához a feladattól függő létszámú, a szituációkat élethűen eljátszani képes, idegen nyelven is kommunikálni tudó jelző személy szükséges.
A szituációs feladathoz minimálisan biztosítandó jelzők száma kettő fő.
A szituációhoz kötődő dokumentáció elkészítésének helyszínén a számítógépi rendszer folyamatos működését biztosító személy szükséges.

8.15 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:
Számítógépterem a vizsgacsoport létszámának megfelelő gépszámmal, interneteléréssel.
Szituációs helyszín (taktikai ház vagy szituációs kabinet vagy szituációs utca, tér).
A szituációkhoz szükséges szolgálati felszerelések, eszközök, anyagok, melyeket a vizsgaszervező a szituációs gyakorlati vizsgafeladatok élethű végrehajtása érdekében a vizsgázó és a szituációt megjelenítő jelzők számára a képzéshez előírt felszerelések közül biztosít. Számítógép, nyomtató, telefon.

8.16 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: –

8.17 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapozó vizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: 15%

8.18 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok
Az interaktív vizsgán segédeszköz nem használható. A szituációs gyakorlati feladathoz a vizsgázó a jegyzeteléshez, adatrögzítéshez saját íróeszközt és a vizsgaszervező által biztosított papírlapokat használhat, egyéb segédeszközt nem. A szituációs gyakorlati feladathoz kötődő számítógépes dokumentálás során szoftveres segédlehetőségek a vizsgázó által használhatóak, de egyéb segédeszköz nem. A szituációs vizsgarészhez kötődő szakmai kérdések megválaszolásához segédeszköz nem használható.

9,. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek
.

H E L Y I T A N T E R V

a

XXXVIII. RENDÉSZET ÉS KÖZSZOLGÁLAT

ágazathoz tartozó

54 345 01

KÖZSZOLGÁLATI ÜGYINTÉZŐ

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

(az 52 345 04 KÖZSZOLGÁLATI ÜGYKEZELŐ

mellék-szakképesítéssel)

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- a belügyminiszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint egyes, szakmai és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló 20/2013. (V. 28.) BM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 34501
Szakképesítés megnevezése: Közszolgálati ügyintéző
A szakmacsoport száma és megnevezése: 22. Rendészet, honvédelem és közszolgálat
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXVIII. Rendészet és közszolgálat
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év
Elméleti képzési idő aránya: 60%
Gyakorlati képzési idő aránya: 40%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 70 óra, a 11. évfolyamot követően 70 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
Bemeneti kompetenciák: —
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: –

IV.A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Foglalkoztatás I-II	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
Magánbiztonság és vagyonvédelem	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
Személy-és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai középfokú végzettség
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
Társadalomismeret és kommunikáció	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
Közszolgálati ügyintézői ismeretek	Állami középfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
Jogi ismeretek	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
Önvédelmi és intézkedéstaktikai gyakorlat	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai középfokú végzettség
Ügyviteli ismeretek	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
Rendészeti szakmai idegen nyelv	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
Rendészeti szakmai informatika	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség

Ügykezelési ismeretek	Állami felsőfokú végzettség vagy rendvédelmi szakmai felsőfokú végzettség
E-közigazgatási ismeretek	Állami felsőfokú végzettség vagy szakmai középfokú végzettség
Ügyfélszolgálati kommunikáció	Állami felsőfokú végzettség vagy szakmai középfokú végzettség
Ügyfélszolgálati panaszkezelés	Állami felsőfokú végzettség vagy szakmai középfokú végzettség

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		70 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		70 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2589 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11.

évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1063 óra/év
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2184 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**4**	**4**	**8**	**4**	**70**	**3**	**1**	**70**	**3**	**2,5**	**19**	**12**	**18**	**11,5**	**160**	**19**	**12**
	Összesen		**8**		**12**			**4**			**5,5**		**31**		**29,5**			**31**	
11655-16 Magánbiztonság közszolgálati ügykezelő számára	**Magánbiztonság és vagyonvédelem I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő						4											
	Magánbiztonság és vagyonvédelem II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő									1								
	Személy- és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat I.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő							1										
	Személy- és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő										1							
11553-16 Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	**Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.**	fő szakképesítés	4												4				
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	fő szakképesítés			8										8				
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	fő szakképesítés						2							2				
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	fő szakképesítés									1				1				
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat	fő szakképesítés				1										1			

11556-16 Társadalomismeret és szakmai kommunikáció	**Társadalomismeret és kommunikáció**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő							1										
11632-16 Közszolgálati ügyintéző alapfeladatok	**Közszolgálati ügyintézői ismeretek**	fő szakképesítés											6					6	
	Közszolgálati ügyintézői gyakorlat	fő szakképesítés										1,5		2		1,5			2
	Jogi ismeretek I.	fő szakképesítés						1							1				
	Jogi Ismeretek II.	fő szakképesítés									2				2				
11654-16 Rendvédelmi jog és közigazgatás	**Jogi ismeretek I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
11552-16 Önvédelem és intézkedéstaktika	**Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I.**	fő szakképesítés		4												4			
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II.	fő szakképesítés				3										3			
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III.	fő szakképesítés							1							1			
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV.	fő szakképesítés										1				1			
10069-12 Irodai asszisztensi feladatok	**Ügyviteli ismeretek II.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő										1							
10067-12 Gépírás, dokumentum készítés, iratkezelés	**Ügyviteli ismeretek I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő										1							
11657-16 Rendészeti szakmai idegen nyelv	**Rendészeti szakmai idegen nyelv**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő									1								
11658-16 Rendészeti szakmai informatika	**Rendészeti szakmai informatikai gyakorlat**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő							1										
11555-16 Ügykezelés a közszolgálatban	**Ügykezelési ismeretek I.**	fő szakképesítés											4					4	
	Ügykezelési ismeretek II.	fő szakképesítés												2,5					2,5

11559-16 E-közigazgatási ismeretek	**E-közigazgatás elmélete**	fő szakképesítés											4					4	
	E-közigazgatás gyakorlata	fő szakképesítés												2					2
11560-16 Ügyfélszolgálati kommunikáció magyar és idegen nyelven	**Ügyfélszolgálati kommunikáció**	fő szakképesítés											3					3	
	Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat	fő szakképesítés												3					3
11385-12 Magyar- és idegen nyelvű panaszkezelés	**Ügyfélszolgálati panaszkezelés**	fő szakképesítés											2					2	
	Ügyfélszolgálati panaszkezelés gyakorlat	fő szakképesítés												2,5					2,5
11553-16 Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	**Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
11552-16 Önvédelem és intézkedéstaktika	**Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	

	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint																		

A kerettanterv szakmai tartalma – a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés 9-12. o. összes óraszáma	Nem a főszakképesítésre fordítandó órakeret	Főszakképesítés 9-12. o. összes óraszáma	5/13.		Főszakképesítés 9-13. o. összes óraszáma	1/13.			2/14.		A két évfolyamos szakképzés összes óraszáma
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		e	gy	ögy	e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**144**	**144**	**288**	**144**	**70**	**108**	**36**	**70**	**93**	**78**	**1488**	**453**	**1035**	**589**	**372**	**1996**	**648**	**415**	**160**	**589**	**372**	**2024**
	Összesen		**288**		**432**			**144**			**171**					**961**			**1063**			**961**		
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 1222 óra (61,2%)																1237 óra (56,6%)					
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 774 óra (38,8%)																787 óra (43,4%)					
11655-16 Magánbiztonság közszolgálati ügykezelő számára	**Magánbiztonság és vagyonvédelem I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**144**	**0**		**0**	**0**	**144**	**144**	**0**	**0**	**0**	**144**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Általános vagyonvédelmi és szolgálati ismeretek							36					36					36					0	0
	Személy- és vagyonvédelmi alapismeretek I.							9					9					9					0	0
	Személy- és vagyonvédelmi alapismeretek II.							9					9					9					0	0
	Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: személy és gépjármű be- és kiléptetésének szabályai							16					16					16					0	0

	Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: recepciós szolgálat ellátásának szabályai	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő						10					10					10					0	0
	Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: bolti szolgálat ellátásának szabályai							10					10					10					0	0
	Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: szállítmányok kísérése							18					18					18					0	0
	Támadáselhárító eszközök							18					18					18					0	0
	Közterület-felügyelői ismeretek							18					18					18					0	0
	Magánbiztonság és vagyonvédelem II.		**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**31**	**31**	**0**	**0**	**0**	**31**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: járőrszolgálat szolgálat ellátásának szabályai										31		31					31					0	0

	Személy- és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat I.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**36**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Támadáselhárító eszközök gyakorlat I.								22				22					22					0	0
	Szállítmánykísérés gyakorlat								2				2					2					0	0
	Személyek ki- és beléptetése								4				4					4					0	0
	Közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat								4				4					4					0	0
	Személy- és vagyonőri intézkedések gyakorlása I.								4				4					4					0	0
	Személy- és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**31**	**31**	**31**	**0**	**0**	**0**	**31**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: a készenléti járőrszolgálat ellátásának szabályai és a speciális őrzés védelem											11	11					11					0	0
	Személy- és vagyonőri intézkedések gyakorlása II.											16	16					16					0	0
	Járőrszolgálat gyakorlat											4	4					4					0	0

11553-16 Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	**Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.**	fő szakképesítés	**144**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**	**0**	**144**	**0**	**0**	**144**	**144**	**0**		**0**	**0**	**144**
	A magyarországi rendvédelmi szervek története		36										36					36	36				0	36
	Rendvédelmi szervek alapismerete		12										12					12	12				0	12
	Munkavédelem és környezetvédelem		6										6					6	6				0	6
	Az egyes rendvédelmi szervek szervezete, feladatai, elhelyezkedésük a közigazgatási jogalkalmazás rendszerében		18										18					18	18				0	18
	A rendvédelmi szervek, személyek és egyéb rendészeti tevékenységet végző szervezetek intézkedései		24										24					24	24				0	24
	Közlekedési alapismeretek		30										30					30	30				0	30
	Büntetés-végrehajtási nevelési alapismeretek		18										18					18	18				0	18
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**288**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**288**	**0**	**288**	**0**	**0**	**288**	**288**	**0**		**0**	**0**	**288**
	Általános szolgálati ismeretek				36								36					36	36				0	36
	A szolgálatellátás általános szabályai				36								36					36	36				0	36
	Határrendészeti ismeretek				72								72					72	72				0	72

	Iparbiztonsági és katasztrófavédelmi alapismeretek				36							36					36	36				0	36
	Katasztrófavédelmi műszaki alapismeretek				36							36					36	36				0	36
	Tűzoltó és tűzmegelőzési ismeretek				72							72					72	72				0	72
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**72**	**0**		**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Rendőri szolgálati ismeretek							36					36					36	36				0	36
	A kényszerítő és a támadáselhárító eszközök							36					36					36	36				0	36
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**31**	**0**	**31**	**0**	**0**	**31**	**36**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Rendszerezés, ismétlés										31		31					31	36				0	36
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**0**	**36**	**0**	**36**	**0**	**0**	**36**	**0**	**36**		**0**	**0**	**36**
	Általános szolgálati ismeretek gyakorlat					16							16					16		16			0	16
	Tűzoltási alapismeretek gyakorlat					10							10					10		10			0	10
	Büntetés-végrehajtási alapismeretek gyakorlat					10							10					10		10			0	10

11556-16 Társadalomismeret és szakmai kommunikáció	**Társadalomismeret és kommunikáció**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**36**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Pszichológiai alapismeretek								10				10					10					0	0
	Szociológiai és szociálpszichológiai alapismeretek								6				6					6					0	0
	Kriminológia								5				5					5					0	0
	A szóbeli kommunikáció alapismeretei								6				6					6					0	0
	Metakommunikációs alapismeretek								4				4					4					0	0
	Önismeret fejlesztése								5				5					5					0	0
11632-16 Közszolgálati ügyintéző alapfeladatok	**Közszolgálati ügyintézői ismeretek**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**186**	**0**	**186**	**0**	**0**		**186**	**0**	**186**
	Kormányablak ügyintéző ismeretek												0			186		186				186	0	186
	Közszolgálati ügyintézői gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**47**	**47**	**0**	**47**	**0**	**62**	**109**	**0**	**55**		**0**	**62**	**117**
	Szakmai kommunikációt fejlesztő gyakorlatok											22	22					22		26			0	26
	Feladatellátásához nélkülözhetetlen személyes, társas és szakmai kompetenciák fejlesztésére											14	14					14		16			0	16
	Kormányablak ügyintéző gyakorlati ismeretek											11	11				62	73		13			62	75

	Jogi ismeretek I.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**	**36**	**0**	**36**	**0**	**0**	**36**	**36**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Jogi alapismeretek							6					6					6	6				0	6
	Állam-, alkotmány-, nemzetközi jogi, és munkavédelmi alapismeretek							10					10					10	10				0	10
	Polgári jog alapjai							10					10					10	10				0	10
	Kriminalisztika							10					10					10	10				0	10
	Jogi Ismeretek II.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**62**	**0**	**62**	**0**	**62**	**0**	**0**	**62**	**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Szabálysértési ismeretek										18		18					18	21				0	21
	Büntetőjog általános rész										12		12					12	14				0	14
	Büntetőjog különös rész										12		12					12	14				0	14
	Büntetőeljárás-jogi és büntetés-végrehajtási alapismeretek										12		12					12	14				0	14
	Speciális kommunikációs ismeretek										8		8					8	9				0	9
11654-16 Rendvédelmi jog és közigazgatás	**Jogi ismeretek I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Jogi alapismeretek							0					0					0					0	0
	Állam-, alkotmány-, nemzetközi jogi, és munkavédelmi alapismeretek							0					0					0					0	0
	Polgári jog alapjai							0					0					0					0	0
	Kriminalisztika							0					0					0					0	0

11552-16 Önvédelem és intézkedéstaktika	**Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I.**	fő szakképesítés	**0**	**144**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**	**0**	**144**	**0**	**0**	**144**	**0**	**144**		**0**	**0**	**144**
	Fizikai erőnlét fejlesztése I.			40									40					40		40			0	40
	Önvédelmi alapismeretek I.			26									26					26		26			0	26
	Önvédelmi fogások gyakorlása, rögzítése			42									42					42		42			0	42
	Fegyvertechnikai és lövészeti alapismeretek I.			36									36					36		36			0	36
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**108**		**0**	**0**		**0**	**0**	**108**	**0**	**108**	**0**	**0**	**108**	**0**	**108**		**0**	**0**	**108**
	Önvédelem és közelharc					28							28					28		28			0	28
	Önvédelem és közelharc fogások gyakorlása					30							30					30		30			0	30
	A fizikai alkalmassági követelményekre való felkészülés					32							32					32		32			0	32
	Lövészeti alapismeretek - a kiskaliberű tűzfegyverek					18							18					18		18			0	18
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**0**	**36**	**0**	**36**	**0**	**0**	**36**	**0**	**36**		**0**	**0**	**36**
	A testi kényszer alapjai								18				18					18		18			0	18
	A testi kényszer alaptechnikái								18				18					18		18			0	18

	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**31**	**31**	**0**	**31**	**0**	**0**	**31**	**0**	**36**		**0**	**0**	**36**
	A testi kényszer alaptechnikái és az intézkedések taktikai végrehajtása											31	31					31		36			0	36
10069-12 Irodai asszisztensi feladatok	**Ügyviteli ismeretek II.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**31**	**31**	**31**	**0**	**0**	**0**	**31**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Ügyviteli folyamatok											11	11					11					0	0
	Marketing ismeretek											8	8					8					0	0
	Időgazdálkodás											4	4					4					0	0
	Nyomtatvány és adatbázis-kezelés											8	8					8					0	0
10067-12 Gépírás, dokumentum készítés, iratkezelés	**Ügyviteli ismeretek I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**31**	**31**	**31**	**0**	**0**	**0**	**31**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Vakírás alapjai											25	25					25					0	0
	Dokumentumok szerkesztése, készítése											3	3					3					0	0
	Levelezési ismeretek											3	3					3					0	0
11657-16 Rendészeti szakmai idegen nyelv	**Rendészeti szakmai idegen nyelv**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**31**	**31**	**0**	**0**	**0**	**31**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Nyelvi alapozás										7		7					7					0	0
	Okmányfajták, gépjárművekhez kapcsolódó kifejezések										12		12					12					0	0
	Nyelvtani ismeretek és rendészeti szaknyelv fejlesztése										12		12					12					0	0

11658-16 Rendészeti szakmai informatika	**Rendészeti szakmai informatikai gyakorlat**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**36**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Rendészeti szövegszerkesztés alapjai								22				22					22					0	0
	Rendészeti nyilvántartó és ügyintéző programok, híradástechnikai eszközök								8				8					8					0	0
	Adminisztrációs tevékenység a rendészeti munkában								6				6					6					0	0
11555-16 Ügykezelés a közszolgálatban	**Ügykezelési ismeretek I.**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**124**	**0**	**124**	**0**	**0**		**124**	**0**	**124**
	Az ügyiratkezelés szabályozása												0			31		31				31	0	31
	Az ügyiratkezelés folyamata												0			31		31				31	0	31
	Adatvédelem és információszabadság												0			31		31				31	0	31
	A titkos ügykezelés alapismeretei												0			31		31				31	0	31
	Ügykezelési ismeretek II.	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**78**	**78**	**0**	**0**		**0**	**78**	**78**
	Iratminták fajtái												0				21	21					21	21
	Iratminták formai, tartalmi jellemzői												0				20	20					20	20
	Szövegszerkesztés, ikató program kezelése, elektronikus ügyintézés												0				19	19					19	19
	Iratminták készítése												0				18	18					18	18

11559-16 E-közigazgatási ismeretek	**E-közigazgatás elmélete**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**124**	**0**	**124**	**0**	**0**		**124**	**0**	**124**
	E-közigazgatás alapjai												0			62		62				62	0	62
	E-ügyvitel												0			31		31				31	0	31
	A közigazgatási hatósági eljárás szabályai az ügyek kezelés során												0			31		31				31	0	31
	E-közigazgatás gyakorlata	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**0**		**0**	**62**	**62**
	A közigazgatás informatikai támogatása												0				21	21					21	21
	Elektronikus közigazgatás												0				21	21					21	21
	Elektronikus ügyintézés												0				20	20					20	20
11560-16 Ügyfélszolgálati kommunikáció magyar és idegen nyelven	**Ügyfélszolgálati kommunikáció**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**93**	**0**	**93**	**0**	**0**		**93**	**0**	**93**
	Ügyfélszolgálati kommunikáció alapjai												0			31		31				31	0	31
	Ügyfélszolgálati kommunikáció magyar és idegen nyelven												0			31		31				31	0	31
	Kommunikációs technikák												0			31		31				31	0	31
	Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**93**	**93**	**0**	**0**		**0**	**93**	**93**
	Ügyfélszolgálati kompetenciák												0				31	31					31	31
	Ügyféltípusok, kommunikációs stílusok												0				31	31					31	31

	Ügyfélszolgálati kommunikációs gyakorlatok magyar és idegen nyelven												0				31	31					31	31
11385-12 Magyar- és idegen nyelvű panaszkezelés	**Ügyfélszolgálati panaszkezelés**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**	**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Az ügyfélközpontú problémakezelés szempontjai												0			22		22				22	0	22
	Az ügyfélszolgálati panaszügyek fajtái												0			30		30				30	0	30
	Reklamáció, panaszkezelés kommunikációja												0			10		10				10	0	10
	Ügyfélszolgálati panaszkezelés gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**77**	**77**	**0**	**0**		**0**	**77**	**77**
	Szóbeli panasz kezelése												0				28	28					28	28
	Írásbeli panasz kezelése												0				20	20					20	20
	Ügyfélszolgálati panaszkezelés gyakorlatok magyar és idegen nyelven												0				29	29					29	29
11553-16 Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	**Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	A magyarországi rendvédelmi szervek története												0					0					0	0
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Általános szolgálati ismeretek												0					0					0	0

	A szolgálatellátás általános szabályai												0					0					0	0
	Határrendészeti ismeretek												0					0					0	0
	Iparbiztonsági és katasztrófavédelmi alapismeretek												0					0					0	0
	Katasztrófavédelmi műszaki alapismeretek												0					0					0	0
	Tűzoltó és tűzmegelőzési ismeretek												0					0					0	0
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	Rendőri szolgálati ismeretek												0					0					0	0
	A kényszerítő és a támadáselhárító eszközök												0					0					0	0
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	Rendszerezés, ismétlés												0					0					0	0
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	Általános szolgálati ismeretek gyakorlat												0					0					0	0
	Tűzoltási alapismeretek gyakorlat												0					0					0	0

	Büntetés-végrehajtási alapismeretek gyakorlat												0					0						0	0
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	A magyarországi rendvédelmi szervek története												0					0						0	0
	Rendvédelmi szervek alapismerete												0					0						0	0
	Munkavédelem és környezetvédelem												0					0						0	0
11552-16 Önvédelem és intézkedéstaktika	**Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	Fizikai erőnlét fejlesztése I.												0					0						0	0
	Önvédelmi alapismeretek I.												0					0						0	0
	Önvédelmi fogások gyakorlása, rögzítése												0					0						0	0
	Fegyvertechnikai és lövészeti alapismeretek I.												0					0						0	0
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	Önvédelem és közelharc												0					0						0	0
	Önvédelem és közelharc fogások gyakorlása												0					0						0	0
	A fizikai alkalmassági követelményekre való felkészülés												0					0						0	0

	Lövészeti alapismeretek - a kiskaliberű tűzfegyverek											0					0					0	0	
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	A testi kényszer alapjai												0					0					0	0
	A testi kényszer alaptechnikái												0					0					0	0
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	A testi kényszer alaptechnikái												0					0					0	0
	A fizikai alkalmassági követelményekre való felkészülés III.												0					0					0	0
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**
	Fizikai erőnlét fejlesztése I.												0					0					0	0
	Önvédelmi alapismeretek I.												0					0					0	0
	Önvédelmi fogások gyakorlása, rögzítése												0					0					0	0
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint	**0**	**0**	**0**	**0**							**46**	**46**	**0**			**46**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3. számú táblázat

A nem a főszakképesítéshez kapcsolódó óraszámok megoszlása:

52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	407 óra
helyi tanterv szerint	46 óra

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A

11655-16 azonosító számú

Magánbiztonság közszolgálati ügykezelő számára. megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11655-16 azonosító számú Magánbiztonság közszolgálati ügykezelő számára megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Magánbiztonság és vagyonvédelem I.	Magánbiztonság és vagyonvédelem II.	Személy és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat I.	Személy és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat II.
FELADATOK				
Helyszínbiztosítást végez		x		
Kezeli az összeköttetésre szolgáló és tűzjelzést biztosító eszközöket	x			
Szolgálatot ad és vesz át az általános előírások szerint	x			
Végzi a személyek és gépjárművek be- és kiléptetését, parkolás-ellenőrzést végez			x	
Rendezvénybiztosítási feladatot lát el				x
Alapvető pénzintézeti biztosítást végez			x	
Végrehajtja a szállítmánykísérési utasításban meghatározott feladatokat		x		
Ellátja a közterületi járőrszolgálatot				x
A riasztásra kivonuló szolgálat tagjaként feladatot lát el				x
Megismeri a feladatot, információt gyűjt a védett személyről és környezetéről				x
Felméri a veszélyeztetettség szintjét, kockázatelemzést végez				x
Összeállítja a biztosítási tervet				x
Együttműködik a rendvédelmi szervekkel és a biztosításban részt vevő biztonsági szolgálatokkal, szervezőkkel				x
Intézkedik az életmentést szolgáló egészségügyi háttér biztosításáról				x
Ellátja a védett személy biztosításával kapcsolatos feladatokat.		x		
Polgárőri feladatokat lát el.				x
Ellenőrzi a közterület jogszerű, engedélyhez kötött használatát				x
Segíti a hajléktalan ellátás alapfeladatait				x

Közreműködik az önkormányzati vagyon védelmében, részt vesz az önkormányzat közterületi rendezvényein				x
Közreműködik az állategészségügyi és állatrendészeti feladatok ellátásában, valamint a köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésében				x
SZAKMAI ISMERETEK				
A magánbiztonsági tevékenységet végzők alkalmazási feltételei, a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyok	x			
Alapvető szakmai etikai, magatartási szabályok	x			
A helyszínbiztosítás alapszabályai		x		
A szolgálat átadásának, átvételének általános szabályai		x		
Az összeköttetésre szolgáló és tűzjelzést biztosító eszközök használatának szabályai		x		
Elsősegélynyújtás, újraélesztés	x			
Az őr feladatai az objektumvédelemben	x			
A parkolás szabályai közterületen				x
A rendezvénytípusok és biztosításának alapvető szabályai			x	
A pénz- és értékszállítás szabályai				x
A pénzintézeti biztosítás alapvető szabályai				x
A közterületi járőrözés szabályai		x		x
A személyvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásának szabályai			x	
Információbiztonság és adatvédelem	x			
A polgárőrség története				x
A polgárőrök által használt formanyomtatványok ismerete				x
A helyi önkormányzatokra vonatkozó rendelkezések				x
Ügyviteli, ügykezelési, titoktartási szabályok	x			
Az önkormányzati törvény				x
A közterületen történő intézkedés típusai és szabályai	x			
Az állatrendészeti intézkedések jogi feltételei				x
Szervezeti igazgatás	x			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Az összeköttetésre szolgáló, a védelmi és tűzjelzést biztosító eszközök használata	x	x	x	x
Beléptető, ellenőrző és jelző rendszerek, berendezések kezelése	x	x	x	x
Személyi védőeszközök használata	x	x	x	x

Információszerzés	x	x	x	x
Kooperatív munkavégzés	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Döntésképesség	x	x	x	x
Önfegyelem	x	x	x	x
Szervezőkészség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Határozottság	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x

1. Magánbiztonság és vagyonvédelem I. tantárgy 144 óra/-óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.29. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a személy- és vagyonvédelem szolgálatellátására vonatkozó általános szabályokat. Sajátítsák el, a személy- és vagyonvédelmi alapismereteket. Személy- és vagyonvédelmi ismereteiket bővítsék a személy és gépjármű be- és kiléptetésének, valamint a recepciós és bolti szolgálat ellátásának szabályaival. Ismerjék meg a szállítmányok kísérésének, továbbá a közterület-felügyelő tevékenység alapvető szabályait, az önkormányzati rendészeti feladatokat. Gyakorolják személy és gépjármű be- és kiléptetésének, valamint a recepciós és bolti szolgálat ellátásának szabályait. Gyakorolják a közterület-felügyelői tevékenység szabályait. A tanulók gyakorolják támadáselhárító és eszközök használatát.

33.30. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.31. Témakörök

33.31.1. Általános vagyonvédelmi és szolgálati ismeretek

A civil vagyonvédelem története, kialakulása Magyarországon.
A vagyonvédelmi szervek tevékenysége és működésük feltételei.
Alapfogalmak, jogszabályi környezet, jogi háttér.
Társaság alapítása.
A vagyon- és titokvédelemre vonatkozó szabályok.
A vagyonőrre vonatkozó általános és speciális szabályok.
A személy- és vagyonőr általános feladatai.
Az etikai szabályok kérdése a szakmai kamarában.
A törvényességi felügyelet.

33.31.2. Személy és vagyonvédelmi alapismeretek I.

A szolgálatokra való felkészülés, a szolgálat átadására, átvételére és teljesítésére vonatkozó szabályok, szolgálati okmányok.
A szolgálat ellátása során alkalmazható ellenőrző, átvizsgáló eszközök, azok jogszerű alkalmazása.
Az őr-, járőr-, bolti őr-, recepciós szolgálat alapelvei, végrehajtásának rendje és szabályai.
A terület (szállítmány) biztonságának elemeit befolyásoló tényezők.

33.31.3. Személy és vagyonvédelmi alapismeretek II.

A védelmi rendszer elemei.
Az elektronikai védelem, fogalma, elemei.
A mechanikai védelmi rendszerek.
A mechanikus védelem lehetőségei és feltételei.
Az objektumvédelem alapjai és fogalma.
Az objektumok csoportosítása, a komplex védelem.
A rendezvénybiztosítás fogalma, helye, szerepe a vagyonvédelemben.
A rendezvények fajtái és csoportosítása.

33.31.4. Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: személy és gépjármű be- és kiléptetésének szabályai

Személy be- és kiléptetés általános feladatai.
Elektronikai beléptető rendszerek.
A személyforgalmi őr tevékenysége rendellenesség, illetve szabálysértés észlelése esetén.
A személyforgalmi őr tevékenysége bűncselekmény észlelése esetén.
Gépjárművek be- és kiléptetésének rendje és szabályai.
Be- és kiléptetés általános feladatai.
A szállítmány ellenőrzésének szabályai.
A gépjármű ellenőrzésének szabályai.
Intézkedés tiltott anyagokkal rakott jármű beléptetése esetén.
Bűncselekmények megelőzése.
Az áruforgalmi őr tevékenysége rendellenesség, illetve szabálysértés észlelése esetén.
Az áruforgalmi őr tevékenysége bűncselekmény észlelése esetén.

33.31.5. Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: recepciós szolgálat ellátásának szabályai

Recepciós szolgálat ellátásának szabályai.
Be- és kiléptetés általános feladatai.
Ruházat, csomagellenőrzés szabályai.
A kulcsok kezelésének rendje, a telefonközpontos feladatai.
Intézkedés tűz, illetve egyéb katasztrófa észlelése esetén.
Az objektum kiürítésének rendje.
A recepciós tevékenysége rendellenesség észlelése esetén.
A recepciós tevékenysége szabálysértés, illetve bűncselekmény észlelése esetén.

33.31.6. Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: bolti szolgálat ellátásának szabályai

Bolti őrszolgálat ellátásának szabályai.
A dolgozók be- és kiléptetésének általános feladatai, szabályai.
A bolti őr viselkedésének alapvető szabályai.
Csomagátvizsgálás szabályai, be, illetve a kiszállítást végző gépjárművek ellenőrzése.

A bolt kiürítésének rendje.
Intézkedések a vásárlási szabályokat megsértő vásárlókkal szemben.
A bolti őr tevékenysége szabálysértés. illetve bűncselekmény észlelése esetén.

33.31.7. Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: szállítmányok kísérése

A különböző szállítmányok kísérése (veszélyes, vasúti, közúti, vízi- és légi).
A szállítmánykísérő őr feladatai, felszerelése.
A pénz- és értékszállítás, mint vagyonvédelmi tevékenység, jelentősége és fontossága.
A pénz- és értékszállítás gyalogosan, közterületen, tömegközlekedési eszközön. A pénz- és értékszállítás gépkocsival.
A szállításra vonatkozó szabályok, tilalmak.
Eljárás rendőri közúti ellenőrzéskor. Eljárás baleset esetén. Eljárás műszaki hiba esetén. Eljárás saját baleset esetén. Eljárás gyanús követés esetén.
Az értékszállítás befejezését követő feladatok. Különbségek a pénz- és értékszállítás, valamint a veszélyes szállítmányok őrzése terén.
A veszélyes szállítmányőrzés fogalma és területei.

33.31.8. A támadáselhárító eszközök

A rendvédelmi szervek kényszerítő eszköz-használata és a személy- és vagyonőri támadáselhárító eszközhasználat elhatárolása.
A jogtalan támadás, a jogos védelem, végszükség, mint a szakma alapjainak elhatárolása.
A támadáselhárító eszközök jogszerű és szakszerű alkalmazásának szabályai.
A testi kényszer és a gumibot alkalmazásának szabályai.
A vegyi eszköz (gázspray) alkalmazásának esetei, szabályai.
Az őrkutya alkalmazása.
A fegyveres munkavégzés jogszabályi feltételei.
A maroklőfegyver alkalmazásának esetei, feltételei és szabályai.

33.31.9. Közterület-felügyelői ismeretek

A közterület rendjének védelme
A közterület jogszerű, engedélyhez kötött használatának ellenőrzése
A hajléktalan ellátás alapfeladatainak segítése
Az önkormányzat közterületi rendezvényeinek védelme. Az önkormányzati tulajdonú közösségi tömegközlekedési eszközök rendeltetésszerű használatának ellenőrzés
Állategészségügyi és állatrendészeti feladatok ellátása
Köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzése
Részt vesz a szabálysértési és közigazgatási eljárások kezdeményezésében, lefolytatásában, törvény, illetve önkormányzati rendeletben meghatározott esetekben lefoglalást vagy elkobzást kezdeményez, illetve ruházat, csomag és gépjármű átvizsgálást végrehajt.

33.32. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy gyakorlótér

33.33. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Magánbiztonság és vagyonvédelem II. tantárgy **31 óra/-óra***

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.34. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a járőrszolgálat ellátásának szabályait.

33.35. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.36. Témakörök

33.36.1. Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: a járőrszolgálat ellátásának szabálya

A járőrszolgálat ellátásának szabályai, járőr általános feladatai.
A járőrszolgálat felszerelése.
A járőr útvonal és időterve.
Járőrözési módok.
Intézkedés tűz, illetve egyéb katasztrófa észlelése esetén.
A járőr intézkedése behatolásra utaló jelek észlelésekor, tevékenysége rendellenesség észlelése esetén. A járőr tevékenysége szabálysértés észlelése esetén.
A járőr tevékenysége bűncselekmény észlelése esetén.

33.37. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy gyakorlótér

33.38. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Személy és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat I. tantárgy36 óra/-óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.39. A tantárgy tanításának célja

A tanulók gyakorolják a támadáselhárító és eszközök használatát. Ismerjék meg a szállítmánykísérés végrehajtását. Gyakorolják a ki- és beléptetés, valamint a közterület-felügyelői tevékenység szabályait. Tovább mélyítsék személy- és vagyonvédelmi ismereteiket az intézkedések végrehajtásának gyakorlásával.

33.40. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.41. Témakörök

33.41.1. Támadáselhárító eszközök gyakorlat I.

A rendvédelmi szervek kényszerítő eszköz-használata és a személy- és vagyonőri támadáselhárító eszközhasználat elhatárolása.
A jogtalan támadás, a jogos védelem, végszükség, mint a szakma alapjainak elhatárolása.

A támadáselhárító eszközök jogszerű és szakszerű alkalmazásának szabályai.
A testi kényszer és a gumibot alkalmazásának szabályai.
A vegyi eszköz (gázspray) alkalmazásának esetei, szabályai.
A szolgálati kutya alkalmazása.
A fegyveres munkavégzés jogszabályi feltételei.
A maroklőfegyver alkalmazásának esetei, feltételei és szabályai.

33.41.2. Szállítmánykísérés gyakorlat

Szállítmányok kísérése
Az értékszállítás befejezését követő feladatok

33.41.3. Személyek ki és beléptetése

Személy be- és kiléptetés
Gépjárművek be- és kiléptetése
A szállítmány ellenőrzés
Ruházat, csomagellenőrzés

33.41.4. Közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat

A közterület rendjének védelme.
A közterület jogszerű, engedélyhez kötött használatának ellenőrzése.
A hajléktalan ellátás alapfeladatainak segítése.
Az önkormányzat közterületi rendezvényeinek védelme.
Részt vesz a szabálysértési és közigazgatási eljárások kezdeményezésében, lefolytatásában, törvény, illetve önkormányzati rendeletben meghatározott esetekben lefoglalást vagy elkobzást kezdeményez, illetve ruházat, csomag és gépjármű átvizsgálást végrehajt.Köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzése.
Az önkormányzati tulajdonú közösségi tömegközlekedési eszközök rendeltetésszerű használatának ellenőrzése.
Állategészségügyi és állatrendészeti feladatok ellátása.

33.41.5. Személy-és vagyonőri intézkedések gyakorlása I.

Személy be- és kiléptetés gyakorlása.
Gépjárművek be- és kiléptetésének gyakorlása.
A szállítmány ellenőrzés gyakorlása.
A járőrszolgálat ellátásának gyakorlása, teendők rendkívüli esemény bekövetkezésekor, kommunikáció.

33.42. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy gyakorlótér

33.43. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Személy és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat II. tantárgy31 óra/- óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.44. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a készenléti járőrszolgálatra valamint a speciális őrzés védelemre vonatkozó szabályokat a személy- és vagyonőri munkában. Gyakorolják a járőrszolgálat gyakorlati végrehajtásának szabályait. Ismerjék meg és sajátítsák el a járőrszolgálat gyakorlati szabályait.

33.45. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.46. Témakörök

33.46.1. Személy- és vagyonvédelmi ismeretek: a készenléti járőrszolgálat ellátásának szabályai és a speciális őrzés védelem

A készenléti (kivonuló) járőrszolgálat.
Készenléti járőr általános feladatai, felszerelése, útvonala és kivonulási útvonaltervei.
Kapcsolattartás a diszpécserrel.
Intézkedés tűz, illetve egyéb katasztrófa észlelése esetén.
A készenléti járőr intézkedése behatolásra utaló jelek észlelésekor, rendellenesség észlelése esetén.
A készenléti járőr tevékenysége szabálysértés, bűncselekmény észlelése esetén. Speciális őrzés védelem.
Lopások, zsebtolvajlások megelőzése, bizonyítása, és az ezekkel kapcsolatos intézkedések.
A rendkívüli események bekövetkezése esetén teendő intézkedések.
Intézkedési kötelezettségek szabálysértés, bűncselekmény észlelése esetén.
A bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy elfogása, kísérése és a hatóságnak történő átadása.

33.46.2. Személy-és vagyonőri intézkedések gyakorlása II.

Ruházat, csomagellenőrzés végrehajtásának gyakorlása.
Szállítmányok kísérésének gyakorlása.

33.46.3. Járőrszolgálat gyakorlat

A járőrszolgálat ellátása.
A készenléti (kivonuló) járőrszolgálat

33.47. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy gyakorlótér

33.48. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11553-16 azonosító számú

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11553-16 azonosító számú Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat
FELADATOK					
Ismeri és átlátja a magyarországi rendvédelmi feladatot ellátó szervek és a magánbiztonsági szervezetek rendeltetését, alapfeladatait, fellépéseit, intézkedéseit.	x				
Betartja a feladatellátásában a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetésvégrehajtás valamint a magánbiztonsági szervezetek szolgálatellátására vonatkozó jogszabályait és egyéb szabályzóit.	x				
magánbiztonsági	x				
Ismeri a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtás, valamint magánbiztonság erőit és eszközeit, valamint a feladatrendszerükhöz kapcsolódó egyéb tudnivalókat.			x		
Szolgálatot ad és vesz át az általános előírások szerint.			x		
Ellátja a fegyverek tárolásával és kiadásával kapcsolatos feladatokat.		x			
Átlátja az ügykezeléssel kapcsolatos fontosabb fogalmakat, az iratok védelmével kapcsolatos szabályokat.		x			
Ismeri a rendvédelmi és egyéb közszolgálati szerv tisztviselőjére, valamint a magánbiztonság alkalmazottjára vonatkozó etikai normákat.		x			
Betartja a rendvédelmi, és egyéb közszolgálati tisztviselőre, valamint a magánbiztonság alkalmazottjára vonatkozó etikai normákat.		x			
Szabályszerűen alkalmazza az adat- és titokvédelemre vonatkozó előírásokat, titoktartási szabályokat.	x				
Elvégzi a rendvédelmi és egyéb közszolgálati feladatellátáshoz szükséges			x		

egészségügyi, pszichikai és fizikai felméréseket.					
Alkalmazza a tűzvédelmi, munkavédelmi, környezetvédelmi és környezetgazdálkodási szabályokat.					x
SZAKMAI ISMERETEK					
A magyarországi rendvédelem történetének főbb szakaszai	x				
A rendvédelmi szervek felépítése, helye és szerepe a társadalomban, a működésüket meghatározó jogszabályok, a rendvédelem alapfogalmai	x				
A Magyarországon működő rendvédelmi feladatokat ellátó szervek irányítása	x				
A rendőrség feladatai, működése és szervezeti felépítése	x				
A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok szervezete és jogállása	x				
Az Országgyűlési Őrségre és a Nemzeti Adó- és Vámhivatalra vonatkozó legfontosabb ismeretek	x				
A katasztrófavédelem feladatai, működését meghatározó jogszabályok			x		
A büntetés-végrehajtás feladatai, működését meghatározó jogszabályok			x		
Együttműködés a rendvédelmi szervek között			x		
A rendészeti tevékenységet végző állami, önkormányzati és civil szervezetek			x		
A rendvédelmi szervek alapfeladatai és eljárások alapjai		x			
A rendvédelmi szervekre vonatkozó munka-, baleset, tűz-, környezetvédelmi, egészségvédelemi és az elsősegélynyújtási szabályok, előírások	x				
Adat- és titokvédelemre, valamint ügykezelésre vonatkozó előírások, titoktartási szabályok, adatkezelés	x				
A szolgálati viszony létesítése, tartalma, beosztási, rendfokozati előmeneteli rendszer, a rendvédelmi szerv tagját megillető jogosultságok és elvárások			x		
Alapvető közúti közlekedési fogalmak, jogszabályi előírások			x		
A kényszerítő eszközök és alkalmazásuk szabályai			x		
Az államhatárral kapcsolatos alapfogalmak és a feladatokat meghatározó főbb jogi szabályzók					x

Katasztrófavédelmi alapismeretek					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Rendvédelmi szervek alapfeladatainak ismerete	x	x	x	x	x
A rendvédelmi szervek munkáját meghatározó szabályrendszer ismerete	x	x	x	x	x
Együttműködés lehetőségei és formái a rendvédelmi szerveknél	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Megbízhatóság	x	x	x	x	x
Önfegyelem	x	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Empatikus készség	x	x	x	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x
Helyzetfelismerés	x	x	x	x	x

1. Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I. tantárgy 144 óra/144 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.49. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a magyarországi rendvédelmi szervek történetét az államalapítástól napjainkig. A tanuló ismerje meg a rendőrség, feladatát, működését, szervezeti felépítését. A tanuló ismerje meg a katasztrófavédelem és a büntetés-végrehajtás feladatát, működését, szervezeti felépítését és az Országgyűlési Őrség és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladatait. A tanulók ismerjék meg a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtás szolgálatellátására vonatkozó általános szabályokat. Ismerjék a munka-és környezetvédelem. A tanulók ismerjék meg a közlekedés alapfogalmait és a KRESZ alapvető szabályait, valamint a büntetés-végrehajtási nevelési alapelveket.

33.50. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.51. Témakörök

33.51.1. A magyarországi rendvédelmi szervek története

A magyarországi rendvédelem történetének főbb szakaszai.
Az államalapítástól a török kiűzéséig.
A hódoltsági területek sajátos közigazgatása (vilajet, kádik).
A török kiűzésétől 1848-ig.
Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc idején.
A dualizmus korában.
A két világháború között
Az 1945-1989 közötti időszakban.

A magyarországi rendvédelem nemzetközi együttműködéseinek kialakítása.
A modern rendfenntartó testületek felépítése, modellje.

33.51.2. Rendvédelmi szervek alapismerete

A rendvédelmi szervek helye és szerepe a társadalomban, a működésüket meghatározó jogszabályok.
A rendvédelem alapfogalmai.
A Magyarországon működő rendvédelmi szervek irányítása: a Belügyminisztérium.
A rendőrség feladatai. A rendőrség működése. A rendőrség szervezeti felépítése.
Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv, valamint a terrorizmust elhárító szerv felépítése, feladatai.

33.51.3. Munkavédelem és környezetvédelem

A munkavédelmi szabályok, előírások gyakorlati alkalmazása.
A környezetvédelmi szabályok gyakorlatban történő alkalmazása.

33.51.4. Az egyes rendvédelmi szervek szervezete, feladatai, elhelyezkedésük a közigazgatási jogalkalmazás rendszerében

A hivatásos katasztrófavédelmi szervre vonatkozó alapvető ismeretek.
A büntetés-végrehajtási szervezet felépítése, feladatai.
A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok szervezete és jogállása.
Az Országgyűlési Őrség és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal irányítása, tevékenységi körei, személyi állománya.
Együttműködés a rendvédelmi szervek között.

33.51.5. A rendvédelmi szervek, személyek és egyéb rendészeti tevékenységet végző szervezetek és személyek intézkedései

Magyarország biztonsága és biztonsági stratégiája.
A rendészeti tevékenységet végző állami, önkormányzati és civil szervezetek.
A rendőri intézkedések és eljárások alapjai.
Az egyes rendészeti tevékenységet végző személyek tevékenységének alapjai.
A katasztrófavédelmi intézkedések, eljárások alapjai.
A büntetés-végrehajtási szervek feladatai és eljárásai.

33.51.6. Közlekedési alapismeretek

A közlekedés fogalma szűkebb és tágabb értelemben.
A közlekedés ágazatai, valamint a közúti közlekedésben résztvevők jogai és kötelességei.
Alapvető közúti közlekedési fogalmak, jogszabályi előírások.
A KRESZ hatálya, a bizalmi elv lényege.
Az úttal, a járművekkel kapcsolatos fogalmak, jogszabályi előírások.
A közlekedésben résztvevőkre vonatkozó általános rendelkezések.
A közúti közlekedésben való részvétel személyi feltételei, a járművezetők legfőbb kötelességei.
A járművezetés személyi feltételei.
Kerékpárosra vonatkozó szabályok, közúti jelzőtáblákra vonatkozó közös rendelkezések.
Járművekre vonatkozó szabályok.
Megállás, várakozás, párhuzamos közlekedés.

33.51.7. Büntetés-végrehajtási nevelési alapismeretek

A büntetés-végrehajtás működését meghatározó jogszabályok.
A büntetés-végrehajtási nevelés pedagógiai hagyományai.
A büntetés-végrehajtási nevelés történeti-ideológiai változásai.
A szabadságvesztés-büntetés végrehajtása, célja.
A büntetés- végrehajtási nevelés fogalma, története.
A nevelés jogszabályi háttere,- eszközei, ösztönzés, fegyelmezés-jutalmazás.
Eltérő nevelési igényű csoportok (HSR körlet, KBK, fiatalkorúak, nők, első bűntényesek).
A reintegrációs programok, resztoratív elemek.

33.52. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy külső helyszín

33.53. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II. tantárgy 288 óra/288 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.54. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a szolgálatellátás általános szabályait. Sajátítsák el a tűzoltó és tűzmegelőzési, valamint a határrendészeti alapismereteket. A tanulók szerezzenek iparbiztonsági, illetve katasztrófavédelmi alapismereteket, katasztrófavédelmi műszaki ismereteket.

33.55. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.56. Témakörök

33.56.1. Általános szolgálati ismeretek

Adat- és titokvédelemre vonatkozó előírások, titoktartási szabályok, a fogvatartottak adatainak kezelése.
Az ügykezeléssel kapcsolatos fontosabb fogalmak.
Iratok védelmével kapcsolatos szabályok.
Egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasság vizsgálatára vonatkozó rendelkezések.
A szolgálati viszony tartalma.
Beosztási, rendfokozati előmeneteli rendszer.
A rendvédelmi szerv tagját megillető jogosultságok és elvárások.

33.56.2. A szolgálatellátás általános szabályai

A szolgálat ellátására vonatkozó általános rendelkezések.
Szolgálaton kívüli magatartási szabályok.
Rendőri Hivatás Etikai Kódexe, a Büntetés- végrehajtási szervezet Etikai Kódexe.
A hierarchia jelentősége és szerepe a rendvédelmi szerveknél.
A rendőr magatartására vonatkozó általános szabályok.

Parancs, utasítás fogalma, végrehajtásának rendje.
Alapvető alaki előírások: megjelenés, öltözködés, ápoltság.
Alaki fogások gyakorlása. Fordulatok, hátraarc.
Az egyenruha viselésének szabályai.
A fegyverek tárolásával és kiadásával kapcsolatos feladatok ellátásának szabályai.

33.56.3. Határrendészeti ismeretek

A Határőrség történetének rövid áttekintése.
A határrendészeti szolgálati ág fejlődése, helye, szerepe, feladatrendszere a Rendőrség szervezeti felépítésében.
A határrendészeti feladatok változásai az Európai Uniós csatlakozás és a Schengeni taggá válás következtében.
Az államhatárral kapcsolatos alapfogalmak.
A határrendészeti feladatokat meghatározó főbb jogi szabályzók.
A határrendészeti szolgálati ág felépítése.
A határrendészeti kirendeltség fogalma, felépítése, feladatai.
A határforgalom-ellenőrzés és a határőrizet meghatározása.
A határbiztonsági rendszer felépítése.
A határellenőrzéssel, határrend fenntartásával, a mélységi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok ellátásának rendje, az idegenrendészeti intézkedések és eljárások.
A kiegyenlítő intézkedések bevezetésének gyakorlati megvalósulása, akciók végrehajtásának rendje, a mélységi ellenőrzés technikai eszközei.

33.56.4. Iparbiztonsági és katasztrófavédelmi alapismeretek

Katasztrófák elleni védekezés alapjai.
A katasztrófavédelem hazai jogszabályi alapjai.
A nemzeti védekezés időszakai és rendszere.
A katasztrófák csoportosítása, jellemzői.
Magyarország jellemző katasztrófaveszélyeztetettsége.
Katasztrófavédelmi tervezés alapjai, a katasztrófavédelmi együttműködés alapelvei.
Helyreállítási és újjáépítési ismeretek.
Iparbiztonsági alapismeretek, az iparbiztonsági hatósági eljárások fajtái, hatásköri és illetékességi szabályai.
Veszélyes üzemekkel kapcsolatos feladatok rendszere.
Veszélyes anyagok közúti, vasúti, vízi és légi szállításának alapvető szabályai.

33.56.5. Katasztrófavédelmi műszaki alapismeretek

A katasztrófavédelem eszközei, felszerelései.
A katasztrófavédelmi felszerelések rendszerezése, csoportosítása.
A szakszerű, gazdaságos és biztonságos üzemeltetésű katasztrófavédelmi eszközök műszaki jellemzői.
A tűzoltó szakfelszerelések csoportosítása.
A tűzoltó fecskendők szívó- és nyomóoldali felszereléseinek műszaki jellemzői, használatuk lehetőségei.
A habképzés kiegészítő felszerelései.
A tűzoltó készülékekkel kapcsolatos alapfogalmak. A tűzoltó készülékek típusai, fő részeik és működésük.
Egyéb felszerelések általános jellemzése.
Katasztrófavédelem védőeszközei.
A védőeszközök fogalma és csoportosítása.

A légzésvédő eszközök feladata és csoportosítása.
A tűzoltóságnál használatos légzőkészülékek főbb szerkezeti részei és működésük. A hővédő-ruhák és vegyi anyagok ellen védő ruhák fajtái, jellemzésük és használatukra vonatkozó előírások.
A tűzoltási és műszaki mentési feladatoknál használatos egyéb védőeszközök fajtái, jellemzésük és a használatukra vonatkozó előírások.

33.56.6. Tűzoltó és tűzmegelőzési alapismeretek

Égéselmélet és oltóanyag alapismeret.
Az égés és a tűz általános jellemzése, fogalma, kialakulása, terjedése, osztályozása.
A tűz kísérő jelenségei, paraméterei zónái, veszélyei.
Az égés megszűntetésének módjai.
Tűzoltóanyagok jellemzése, csoportosítása, felhasználási lehetőségei.
A tűzoltó vízsugár képzése, formái és ezek jellemzése.
Tűzoltási és műszaki mentési alapismeretek.
Az ember, állat, tárgymentések jellemzése, sajátosságai.
Tűzoltási és műszaki mentési tevékenység vezetése.
A tűzmegelőzés helye, szerepe.
Személyek biztonságát szolgáló szabályok rendszere.
A tűzoltás alapvető feltételeit biztosító szabályok.
A tűzoltó készülékekkel kapcsolatos alapfogalmak.
A tűzoltó készülékek típusai, fő részeik és működésük.
Egyéb felszerelések általános jellemzése.

33.57. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy külső helyszín

33.58. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III. tantárgy 72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.59. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a rendőri szolgálatellátás szabályait és a kényszerítő, valamint a támadáselhárító eszközöket.

33.60. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.61. Témakörök

33.61.1. Rendőri szolgálati ismeretek

A szolgálati fellépés módja és tartalmi követelményei.
Az intézkedési kötelezettség.
A rendőri intézkedések fajtái, csoportosítása, a jogszerű és szakszerű rendőri intézkedés alapjai, a rendőri intézkedéssel szembeni követelmények, alapelvek megismerése.

A rendőri intézkedés akadályainak elhárítása, a segítség és eszközök igénybevételének szabályai.
A rendőri intézkedések közös elvei, szabályai, követelményei.
A kényszerítő eszközök alkalmazásának jelentősége, a kényszerítő eszközök fajtái.
A titoktartásra, az ajándék és jutalom elfogadására, valamint a nyilvános szereplésre vonatkozó szabályok.
Felvilágosítás adás és kérés szabályai.
Szolgálatok átadása-átvétele, beszámoltatás.

33.61.2. A kényszerítő és a támadáselhárító eszközök

A rendvédelmi szervek kényszerítő eszköz-használata és a személy- és vagyonőri támadáselhárító eszközhasználat elhatárolása.
Rendőri ismeretek:
A kényszerítő eszközök alkalmazásának közös szabályai.
A kényszerítő eszközök csoportosítása.
Testi kényszer.
Bilincs.
Vegyi eszköz, elektromos sokkoló eszköz, rendőrbot, kardlap, illetőleg más eszköz alkalmazása.
A szolgálati kutya alkalmazása.
Útzár, megállásra kényszerítés.
Lőfegyverhasználat szabályai.
Csapaterő, tömegoszlatás.
A büntetés- végrehajtásnál rendszeresített kényszerítő eszközök, alkalmazásuk eltérő szabályai.
Személy- és vagyonőri ismeretek:
A jogtalan támadás, a jogos védelem, végszükség, mint a szakma alapjainak elhatárolása.
A támadáselhárító eszközök jogszerű és szakszerű alkalmazásának szabályai.
A testi kényszer és a gumibot alkalmazásának szabályai.
A vegyi eszköz (gázspray) alkalmazásának esetei, szabályai.
A szolgálati kutya alkalmazása.
A fegyveres munkavégzés jogszabályi feltételei.
A maroklőfegyver alkalmazásának esetei, feltételei és szabályai.

33.62. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy külső helyszín

33.63. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV. tantárgy **31 óra/36 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.64. A tantárgy tanításának célja

A tanulók készüljenek fel az érettségi vizsgára.

33.65. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.66. Témakörök

33.66.1. Rendszerezés, ismétlés

Az egyes témakörök ismétlésével, elméleti és gyakorlati feladatok megoldásával felkészülés az érettségi vizsgára.

33.67. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy külső helyszín

33.68. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat tantárgy **36 óra/36 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.69. A tantárgy tanításának célja

A tanulók gyakorlatban is sajátítsák el a szolgálati ismeretekre vonatkozó legfontosabb szabályokat, a tűzoltási gyakorlati alapismereteket és betekintést nyerjenek a büntetés-végrehajtás alapismereteibe. Mélyítsék el a vonatkozó jogszabályi ismereteket.

33.70. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.71. Témakörök

33.71.1. Általános szolgálati ismeretek gyakorlat

Alaki és öltözködési szabályok.
Parancs és utasítás végrehajtási rendje, a rendfokozatok.
A fegyverek tárolásával és kiadásával kapcsolatos gyakorlati ismeretek.

33.71.2. Tűzoltási alapismeretek

A láng jellemzése, szerkezete, tulajdonságai.
A gázcsere fogalma, kialakulása, lefolyása.
A különböző halmazállapotú anyagok égésének sajátosságai, jellemzése.
Tűzoltóanyagokra vonatkozó gyakorlati ismeretek.
A tűzoltó készülékekkel kapcsolatos ismeretek.

33.71.3. Büntetés-végrehajtási alapismeretek

A börtön sajátos környezete, a börtön személyzete, a fogvatartotti hierarchia, informális háló.

33.72. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy külső helyszín

33.73. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A

11556-16 azonosító számú

Társadalomismeret és szakmai kommunikáció megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11556-16 azonosító számú Társadalomismeret és szakmai kommunikáció megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Társadalomismeret és kommunikáció
FELADATOK	
Ismeri a pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapfogalmakat és a rendvédelmi tevékenységhez kapcsolódó jellemzőit.	x
Érvényesíti és alkalmazza a kommunikáció speciális szabályait a rendvédelem és a magánbiztonság különböző területein	x
Alkalmazza a kapcsolatfelvétel és üzenetváltás speciális kommunikációs fordulatait	x
Kezeli a speciális feladatok ellátása során adódó konfliktusokat	x
Kommunikál szervezeten belül és szervezeten kívül	x
Tájékoztatást nyújt a szakmai munkavégzése során felmerülő panasz kivizsgálásáról.	x
Tájékoztatást ad az ügyfeleknek	x
Együttműködik a feladat-végrehajtásban érintett hatóságokkal	x
Személyeket hallgat meg, feljegyzést készít	x
Jelentést tesz az intézkedései során használt eszköz és a kényszerítő testi erő alkalmazásáról	x
Jegyzőkönyvet, összesített írásos beszámolót készít	x
Felismeri a kommunikációs zavarokat és alkalmazza a leküzdésére szolgáló technikákat	x
Alkalmazza a magán és a hivatalos nyelvi kommunikációt	x
Használja és értelmezi a non verbális és metakommunikációs jelzéseket	x
Alkalmazza a stressz- és konfliktuskezelés alapvető módszereit	x
Felismeri az előítéletes megnyilatkozásokat, kezelésükben használja megszerzett ismereteit	x
Az antiszociális magatartásformák kezelésében használja az asszertív kommunikációt	x
Átlátja a kriminológia rendszerét, bűnmegelőzésben betöltött szerepét	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A pszichológia fogalma, lelki jelenségek	x
A személyiség fogalma, jellemzői, kialakulása, fejlődését meghatározó tényezők.	x
A központi idegrendszerre, így a lelki jelenségekre is ható, azt károsító anyagok (dohány, alkohol, drog)	x
Az empátia és a türelem fejlesztése	x

A személyészlelés, a személyészlelési ítéletek pontosságának fejlesztése	x
Előítélet, az egyén és csoport viszonya	x
Az antiszociális magatartás észlelése	x
Az antiszociális magatartásformák	x
A deviancia fogalma, deviáns jelenségek	x
A szocializáció folyamata, szociális szerepek, a szereptanulás	x
Az érett személyiség jellemzői, önismeret	x
A kriminológia fogalma, tárgya, okok, megelőzés	x
A társadalom és az egyén viszonyai, társadalmi csoportok, konfliktusok, erőszak	x
A kisebbségek helyzete Magyarországon	x
A kommunikáció folyamata, jellemzői	x
A mindennapi kommunikáció és a rendvédelmi szervek kommunikációjának asonlóságai és különbözőségei	x
A kommunikáció speciális szabályai	x
A tömegkommunikáció és a médiumok hatása a személyiség fejlődésére.	x
.Az asszertív kommunikáció jellemzői.	x
A rendvédelmi szervek csak intézkedéseikor felmerülő tipikus helyzetek, személyes reakciók, ezek elemzése.	x
Kapcsolatfelvétel, üzenetváltás	x
A magán (személyes hangú) és hivatalos nyelvi kommunikáció jellemzői	x
A hivatalos szóbeli kommunikáció fejlesztése: nyilvános megnyilatkozás	x
A hivatalos témájú írásbeli kommunikáció fejlesztése: a hivatalos szöveg jellemzői.	x
A metakommunikáció jeleinek értelmezése	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
A társadalmi rétegeknek megfelelő sajátos kommunikáció alkalmazása	x
A konfliktushelyzetek felismerése, kezelése,	x
Kommunikációs zavarok megoldására alkalmas módszerek ismerete és alkalmazása	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfegyelem	x
Stressz tűrő képesség	x
Rugalmasság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Empatikus készség	x
Adekvát metakommunikáció	x
Kommunikációs rugalmasság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Gyakorlatias feladatértelmezés	x
Helyzetfelismerés	x
Következtetési képesség	x

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.74. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a pszichológiai, a szociológiai, a szociálpszichológiai alapfogalmakat, a személyiségfejlődés alapjait és a kriminológia alapvető szabályait.
A tanulók gyakorlatban sajátítsák el a szóbeli kommunikáció alapvető szabályait, a metakommunikáció alkalmazását, ismerjék meg az önismereti és személyiségfejlesztő gyakorlatokat.

33.75. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.76. Témakörök

33.76.1. Pszichológiai alapismeret

A pszichológia fogalma, lelki jelenségek.
A pszichológia feladata.
A központi idegrendszerre, így a lelki jelenségekre is ható, azt károsító anyagok (dohány, alkohol, drog).
A személyiség fogalma, jellemzői.
A személyiség kialakulása, fejlődését meghatározó tényezők.
Személyiségtípusok.
Az agresszív magatartás jellemzői, az indokolatlan agresszivitás.
Az asszertív magatartás jellemzői.
A tömegkommunikáció és a médiumok hatása a személyiség fejlődésére.

33.76.2. Szociológiai és szociálpszichológiai alapismeretek

A szociológia fogalma, tárgya; a társadalmi sokféleség.
A társadalom és az egyén viszonyai.
Társadalmi csoportok, konfliktusok, erőszak.
Változás és állandóság a társadalomban (pl. globalizáció, migráció). A városok és falvak jellemzői.
A kisebbségek helyzete Magyarországon.
A rendvédelmi szervek feladatai a társadalmi problémák kezelésében.
A Szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei.
Az előítélet.
Egyén és csoport viszonya.
Pozitív és negatív attitűd.
A magatartás fogalma, a legtipikusabb magatartásformák.
Az antiszociális magatartásformák.
A deviancia fogalma, deviáns jelenségek.

33.76.3. Kriminológia

A kriminológia fogalma, tárgya.
A bűnözés fogalma, kialakulásának tényezői.
A bűnözés szerkezete, az áldozatok szerepe a bűncselekmény megvalósulásában.

33.76.4. A szóbeli kommunikáció alapismeretei

A kommunikáció folyamata, jellemzői.
A kommunikációs zajok.
A hiteles kommunikáció jellemzői.
Kapcsolatteremtő és bizalomjátékok.
Kapcsolatfelvétel, üzenetváltás.
A magán (személyes hangú) és hivatalos nyelvi kommunikáció jellemzői.
A hivatalos szóbeli kommunikáció fejlesztése: nyilvános megnyilatkozás.

33.76.5. Metakommunikációs ismeretek

A testbeszéd helye és szerepe a kommunikációban.
A metakommunikáció jeleinek értelmezése.
A test, mint kommunikációs eszköz, testbeszéd gyakorlatok.
Térhasználat fejlesztése, a helyes térköz megválasztása.
Különböző élethelyzetek-szerepek megjelenítése gesztus, mimika, testtartás segítségével, felismerésük.
A kommunikációs zavarok leküzdésére szolgáló gyakorlatok (példák gyűjtése, megfigyelések, analizálások, egyéni és csoportos szituációs játékok).

33.76.6. Önismeret fejlesztése

Önismeret és énkép- a társadalom, a környezet elvárásai és a saját célok összhangja.
Élethelyzetek, reakciók, a tudatos életvezetés képessége - reális jövőkép.
Az önismeret – önértékelés – önbecsülés.
A siker, az elismerés és a kudarc megélése.
Az extrovertált és introvertált személyiség jellemzői.
Önismeretet és személyiséget fejlesztő gyakorlatok és játékok.
A csoport és egyén kapcsolatának nyitottabbá tétele, egymás elfogadásának erősítése játékos formában, az egészséges versenyszellem erősítése (activity, tabu, stb.).

33.77. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, tréning megtartására alkalmas tanterem

33.78. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11632-16 azonosító számú

Közszolgálati ügyintéző alapfeladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11632-16 azonosító számú Közszolgálati ügyintéző alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Közszolgálati ügyintézői ismeretek	Közszolgálati ügyintézői gyakorlat	Jogi ismeretek I.	Jogi ismeretek II.
FELADATOK				
Ismeri a közigazgatási eljárás alapelveit és folyamatát	x	x		
Szakszerűen kommunikál	x	x	x	x
Ügyféltípusokat kezel	x	x		
Jogszerűen jár el az ügyek kezelése során	x	x		
Kérelmet kezel	x	x		
Ismeri a hatósági döntésfolyamatokat	x	x		
Ügyfélszolgálat során etikusan jár el	x	x		
Ismeri a konfliktus- és stresszkezelés módszereit	x	x		
Ügyintézést, eljárást folytat le különböző ügyek kapcsán	x	x		
Ismeri a jogi alapfogalmakat és a jogalkotás alapjait			x	
Ismeri az Alaptörvény rendelkezéseit, az állampolgárságra vonatkozó szabályokat			x	
Ismeri az emberi jogi alapnormákat és a polgári jog alapjait			x	
Elsajátítja a büntetőjog általános rendelkezéseit, és az egyes bűncselekményekre vonatkozó különös szabályokat			x	
Ismeri a szabálysértések általános fogalmait, rendszerét és a szabálysértésekre vonatkozó különös szabályokat			x	
Alkalmazza a bűncselekményen, szabálysértésen tetten ért személy elfogására vonatkozó szabályokat				x
Beazonosítja és elhatárolja a bűncselekményeket és a szabálysértéseket				x
Bűncselekmény vagy szabálysértés megelőzésére, megszakítására, felderítésére hasznosítja az elsajátított tudását				x
Ismeri a szabálysértési eljárás általános szabályait és a jogorvoslati lehetőségeket.				x
Rendelkezik a helyszínbírságolásra vonatkozó ismeretekkel.				x
Ismeri a közigazgatás felépítését, működését, szervezetrendszerének sajátosságait			x	
Tudja a közigazgatási hatósági eljárás alapvető szabályait			x	

Ismeri a közszolgálat jellemzőit, a közigazgatási jogviszony elemeit			x	
Alkalmazza a tevékenységére közvetlenül, avagy közvetett módon vonatkozó jogszabályokat			x	
Ismeri a feladathoz kapcsolódó munkavédelmi, tűz és környezetvédelmi előírásokat			x	
Ismeri a közigazgatási szervezetek felépítését és sajátosságait				x
Ismeri az Európai Unió történetét, felépítését, célját				x
Alkalmazza az információbiztonság és adatvédelem szabályait				x
Ismeri a közigazgatási eljárás alapelveit és folyamatát				x
SZAKMAI ISMERETEK				
A kérelem és az általános eljárási szabályok	x	x	x	
A hatósági döntéshozatal és döntésfajták	x	x	x	
Jogorvoslat a közigazgatási hatósági eljárásban	x	x	x	
Végrehajtás a közigazgatási hatósági eljárásban	x	x	x	
Etikus ügyfélszolgálat, önismeret, kommunikáció	x	x	x	
Ügyféltípusok, ügyfélkezelés	x	x	x	
Konfliktuskezelés, stresszkezelés	x	x	x	
A kormányablakok működése, feladatai, hatáskörei	x	x		x
A kormányablak ügyintéző feladatai	x	x		x
Jogi alapismertek			x	
Az állam fogalma, kialakulása, rendeltetése, az alkotmányjog alapfogalmai				x
Magyarország Alaptörvényének célja, szerkezete, alapelvei				x
Az emberi jogok, nemzetközi jog és a diplomáciai mentesség szabályai				x
Polgári jogi alapismeretek				x
Büntetőjogi alapismeretek			x	
A katonákra vonatkozó rendelkezések			x	
Egyes bűncselekményekre vonatkozó szabályok			x	
Büntetőeljárás jogi alapismeretek			x	
A kriminalisztika alapfogalmai			x	
A szabálysértési alapismeretek			x	
A szabálysértési eljárás			x	
Szabálysértésekre vonatkozó különös szabályok			x	
Az intézkedési jogosultságok terjedelme és a kényszerítő eszközök használatának szabályai			x	
A lőfegyverek használatára és kezelésére vonatkozó jogszabályok				x
Polgárőr alapismeretek				x
Közigazgatás fogalma, felépítése, szervezetrendszere és működése				x
A közszolgálati tisztviselő magatartására vonatkozó szabályok, etikai kódex				x
A közszolgálat jellemzői				x

A közigazgatási jogviszony				x
Az ügykezelőkre vonatkozó szabályok és rendelkezések				x
A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályai				x
Munkavédelemről szóló törvény				x
Közigazgatási és jogi alapismeretek				x
Európai uniós alapismeretek			x	
Közigazgatási szervezetek felépítése, sajátosságai			x	
Nemzetpolitika fogalma, jellemzői			x	
Információbiztonság és adatvédelem			x	
A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény és a szakigazgatási normák egymáshoz való viszonya, a közigazgatási eljárásjogi szabályozás rendszere			x	
A közigazgatási eljárás alapelvei és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény hatálya			x	
A kérelem és az általános eljárási szabályok			x	
A hatósági döntéshozatal és döntésfajták				x
Jogorvoslat a közigazgatási hatósági eljárásban				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Kommunikációs készség	x	x		x
Szakmai szövegértés	x	x		
Irodai szoftverek használata	x	x		
Jogszabályok értelmezése alkalmazása	x	x		x
Olvasott szakmai szöveg megértése			x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése			x	x
Szakmai nyelvű beszédkészség			x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Felelősségtudat	x	x	x	x
Precizitás	x	x	x	x
Türelmesség	x	x	x	x
Önfegyelem			x	
Kitartás			x	
Megbízhatóság				x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kommunikációs rugalmasság	x	x		x
Kapcsolatteremtő készség	x	x		x
Empatikus készség			x	
Közérthetőség			x	
Kompromisszum készség			x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Rendszerező képesség	x	x		x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)			x	
Helyzetfelismerés			x	
Rendszerben való gondolkodás				x

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.79. A tantárgy tanításának célja

A tanulók sajátítsák el a kormányablak ügyintéző munkájához szükséges ügyfélkezelési ismereteket. Ismerjék meg a kormányablak ügyintéző gyakorlati feladatait, az elektronikus ügyintézés sajátosságait, és a hatósági ügyintézés menetét az egyedi ügyek tekintetében. Ismerjék meg a kormányablak ügyintéző feladatait, az elektronikus ügyintézés sajátosságait, és a hatósági ügyintézés menetét az egyedi ügyek tekintetében.

33.80. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.81. Témakörök

33.81.1. Kormányablak ügyintézői ismeretek

Közigazgatási alapismeretek.
Európai uniós alapismeretek.
Nemzetpolitika fogalma, jellemzői.
Információbiztonság és adatvédelmi alapismeretek.
Közigazgatás felépítése és működése.
Az igazgatás és a közigazgatás fogalma.
A közigazgatás feladata, funkciói.
A közigazgatás tevékenységi fajtái.
A közigazgatás szervezetrendszere és sajátosságai, az államigazgatás, önkormányzati igazgatás.

A központi államigazgatási szervek szervezete és működése.
A Kormány szerepe, szervezet, működése.
Kormánybizottságok (és egyéb, a kormány munkáját segítő szervek)
A minisztérium feladata és szervezete.
Az államigazgatás területi, helyi szerveinek szervezete és működése.
Az államigazgatási szervek feladat- és hatáskörére vonatkozó főbb szabályok.
Autonóm államigazgatási szervek, a kormányhivatalok, a központi hivatalok, a rendvédelmi szervek és az önálló szabályozó szervek.
A kormányhivatalok
A kormányhivatalok szervezete.
A kormányhivatal feladatai.

Az önkormányzatiság lényege.
Az önkormányzatok szervezetének és működésének főbb szabályai.
A helyi önkormányzatok típusai.
A helyi önkormányzatok egymás közötti kapcsolatai.
A helyi önkormányzatok feladat- és hatásköre.
A helyi rendészeti és közbiztonsággal kapcsolatos feladatok.
A területi (megyei) önkormányzatok feladatai.
A települési önkormányzatok szervezete és működésének alapvető szabályai.
A települési önkormányzatok szervezete.

A települési önkormányzatok működése.
A helyi önkormányzatok és az egyéb állami szervek kapcsolatának főbb elemei.

A közigazgatás személyzeti rendszere.
A közszolgálat jellemzői.
Közszolgálati etika és integritás.
A közigazgatási jogviszony.
Az ügykezelőkre vonatkozó szabályok és rendelkezések.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény és a szakigazgatási normák egymáshoz való viszonya, a közigazgatási eljárásjogi szabályozás rendszere.
A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény személyi, területi és időbeli hatálya.
A hatósági jogalkalmazás fogalma.
A hatósági cselekmények fontosabb típusai.
A hatósági ügy és az ügyfél fogalma.
Az eljáró hatóságok köre.
A közigazgatási eljárás szakaszai, azok célja és rendeltetése.
Az elsőfokú eljárás szabályai.
A kérelem és az általános eljárási szabályok.
A hatósági döntéshozatal és döntésfajták.
Jogorvoslat a közigazgatási hatósági eljárásban.
A fellebbezésre vonatkozó főbb szabályok.
A közigazgatási végrehajtás rendeltetése.
Végrehajtás a közigazgatási hatósági eljárásban.
A Kormányablakok működésének, feladatainak, hatásköreinek áttekintése.
Kormányablak ügyintézői feladatok.
Okmányirodai ügykörök.

33.82. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, informatika terem.

33.83. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Közszolgálati ügyintézői gyakorlat tantárgy 109 óra/117 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.84. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a hiteles és hatékony írásbeli és szakmai kommunikáció szabályait, valamint a rendvédelmi szervek feladatellátásához szükséges gyakorlati ismereteket. A tanulók sajátítsák el a speciális rendvédelmi kommunikáció szabályait, a konfliktus- és stressz-kezelési technikákat. Sajátítsák el a feladatellátásához nélkülözhetetlen személyes, társas és szakmai kompetenciákat. Sajátítsák el a kormányablak ügyintéző munkájához szükséges ügyfélkezelési ismereteket. Ismerjék meg a kormányablak ügyintéző gyakorlati

feladatait, az elektronikus ügyintézés sajátosságait, és a hatósági ügyintézés menetét az egyedi ügyek tekintetében.

33.85. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.86. Témakörök

33.86.1. Szakmai kommunikációt fejlesztő gyakorlatok

A mindennapi kommunikáció és a rendvédelmi szervek kommunikációjának hasonlóságai és különbözőségei.
A kommunikáció speciális szabályai.
A rendvédelmi szervek csak intézkedéseikor felmerülő tipikus helyzetek, személyes reakciók, ezek elemzése.
Konfliktuskezelés módszerei, azok alkalmazása.
A kommunikációs zavarok felismerése és a leküzdésére szolgáló technikák alkalmazása.
A non verbális és metakommunikációs jelzések értelmezése, azokra történő reagálás.
Az előítéletes megnyilatkozások felismerése, kezelésükre a megszerzett ismeretek alkalmazása.
Az antiszociális magatartásformák felismerése, kezelésükre az asszertív kommunikáció alkalmazása.
Stresszkezelési technikák megismerése és alkalmazása.

33.86.2. Feladatellátásához nélkülözhetetlen személyes, társas és szakmai kompetenciák fejlesztése

Figyelemösszpontosítást fejlesztő gyakorlatok, a gyors reakció, a rögtönzés.
Disputa: vita szervezése.
A kapcsolatok mélyítése: a figyelmes hallgatás, a segítő beszélgetés.
Az együttműködés – a kooperáció fejlesztését segítő gyakorlatok, a képesség fejlesztését segítő játékok.
Az empátia és a türelem fejlesztése.
A személyészlelés, a személyészlelési ítéletek pontosságának fejlesztése.
Az antiszociális magatartás észlelése.
Komplex gyakorlat: adott szituáció (rendőri intézkedés) „mintha” megélése.

33.86.3. Kormányablak ügyintéző gyakorlati ismeretek

Ügyfélszolgálati készségfejlesztés.
Etikus ügyfélszolgálat, önismeret, kommunikáció.
Ügyféltípusok, ügyfélkezelés.
Konfliktusok, interkulturális konfliktusok, interkulturális érzékenyítés.
Konfliktuskezelés, stresszkezelés.
Fogyatékkal élőkkel történő bánásmód.
Az elektronikus ügyintézés alapjai.
A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások.
A kormányablak ügyintézői feladatok ügymenetének gyakorlása.
Okmányirodai ügykörök gyakorlása.

33.87. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, informatika terem.

33.88. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Jogi ismeretek I. tantárgy **36 óra/36 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.89. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a jogi alapokkal kapcsolatos fogalmakat és a jogalkotás alapjait. Ismerjék meg az Alaptörvény rendelkezéseit, az állampolgárságra vonatkozó szabályokat, az emberi jogi alapnormákat, a polgári jog alapjait, a polgárőr alapismereteket és a kriminalisztika alapfogalmait, eszközeit, módszereit.

33.90. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.91. Témakörök

33.91.1. Jogi alapismeretek

Normák, értékek, erkölcsi szabályok, társadalmi szabályok, mint az emberi együttélés alapjai.
A jog kialakulása, szerkezete.
A jogi norma fogalma, jellemzői.
A jogkövetkezmény fajtái: joghatás, szankció.
A jogalkotás jellemzői, fajtái, szervei, szakaszai, folyamata.
A jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök.
A jogszabályok érvényessége és hatálya.
A jogalkalmazás fogalma, szakaszai, fajtái

33.91.2. Állam-, alkotmány-, nemzetközi jogi, és munkavédelmi alapismeretek

Az állam fogalma, kialakulása, rendeltetése.
Az alkotmányjog alapfogalmai.
Az alkotmányosság fogalma és követelményei.
Magyarország Alaptörvényének célja, szerkezete, alapelvei.
Az emberi jogok érvényesülésének sajátosságai a rendvédelmi szervek munkájában.
A nemzetközi jog fogalma, alapelvei, szerepe.
A diplomáciai mentesség fogalma, a diplomáciai és személyes mentességet élvező személyekre vonatkozó nemzetközi jogi rendelkezések.
Magyarország és az Európai Unió.
A humanitárius jog alapvető rendelkezései.
A Munkavédelmi törvény alapvető szabályai.

33.91.3. Polgári jog alapjai

A polgári jog fogalma.
A Polgári Törvénykönyv szerkezete.
A polgári jog alapelvei.
A személy fogalma.
Jogképesség, cselekvőképesség fogalma, az ember cselekvőképessége.
A személyhez fűződő jogok sérelmének esetei.
A személyhez fűződő jogok védelmének polgári jogi eszközei.
A szerződés fogalma.

A tulajdonjog alanya, tárgya és tartalma.
A birtok, a birtok fajtái.
Polgárőr alapismeretek, a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló törvény, a polgárőr szervezetek típusai, a polgárőr szolgálatellátásának feltételei, továbbá szabályai

33.91.4. Kriminalisztika

A kriminalisztika fogalma, tárgya, felosztása.
A krimináltechnika fogalma, rendszere.
A büntetőeljárási cselekményekkel kapcsolatos kriminál taktikai ajánlások és módszerek.

33.92. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem.

33.93. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Jogi ismeretek II. tantárgy 62 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.94. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a szabálysértési alapfogalmakat, az egyes bűncselekmények és szabálysértések főbb jellemzőit. Ismerjék meg a helyszínbírságra vonatkozó általános szabályokat. A tanulók ismerjék meg a büntetőjog általános részének rendelkezéseit, a büntetőeljárás és a büntetés - végrehajtási jog alapjait. Sajátítsák el a közigazgatási alapismereteket és ismerjék meg a közigazgatási hatósági eljárás főbb szabályait. A tanulók ismerjék meg a hiteles és hatékony írásbeli és szakmai kommunikáció szabályait, valamint a rendvédelmi szervek feladatellátásához szükséges gyakorlati ismereteket. A tanulók sajátítsák el a speciális rendvédelmi kommunikáció szabályait, a konfliktus- és stressz-kezelési technikákat. Sajátítsák el a feladatellátásához nélkülözhetetlen személyes, társas és szakmai kompetenciákat.

33.95. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.96. Témakörök

33.96.1. Szabálysértési ismeretek

Szabálysértési alapismeretek
A helyszínbírságra és egyes szabálysértésekre vonatkozó ismeretek.
Helyszíni bírságra vonatkozó általános szabályok. A helyszíni bírság kiszabására jogosultak köre. A helyszíni bírságolás alkalmazásának feltételei, kizáró okok. A helyszíni bírság összege. A helyszíni bírságolás gyakorlati végrehajtása. Szabálysértések. Rendzavarás. Garázdaság. Közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése. Veszélyes fenyegetés. A tulajdon elleni szabálysértés. Polgári felhasználású robbanóanyaggal és pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértés. Lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés. Koldulás. Csendháborítás. Köztisztasági szabálysértés. Veszélyeztetés tárgyak elhelyezésével, eldobásával. Kábítószer-rendészeti

szabálysértés. Szeszesital-árusítás, - kiszolgálás,- és fogyasztás tilalmának megszegése. A kitiltás, illetve az eltiltás szabályainak megszegése. Tiltott fürdés. Személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése. Külföldiek rendészetével kapcsolatos szabálysértés. Ittas vezetés. Az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése. A közúti közlekedés rendjének megzavarása. Engedély nélküli vezetés. Érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés. Vasúti átjárón áthaladás szabályainak megsértése. Versenytárs utánzása.

33.96.2. Büntetőjog általános rész

A büntetőjog fogalma, meghatározása tágabb és szűkebb értelemben.
A büntetőjog részei.
A büntetőjog alapelvei.
A büntetőjog jogforrásai.
A Büntető Törvénykönyv (Btk.) szerkezete.
A Btk. időbeli, területi és személyi hatálya.
A bűncselekmény fogalma, súly szerinti felosztása.
A bűncselekmény elkövetői, megvalósulási szakaszai.
Általános törvényi tényállás szerkezete, elemei.
Büntethetőségi akadályok rendszere.
A katonákra vonatkozó rendelkezések.

33.96.3. Büntetőjog különös rész

Az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények. Emberölés. Erős felindulásban elkövetett emberölés. Testi sértés. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés. Segítségnyújtás elmulasztása. Kényszerítés, személyi szabadság megsértése. Magánlaksértés. Magántitok megsértése. Rágalmazás. Becsületsértés. Közlekedési bűncselekmények. Közúti baleset okozása. Járművezetés ittas vagy bódult állapotban. Cserbenhagyás. Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények. Hamis vád. Hatóság félrevezetése. Hamis tanúzás, hamis tanúzásra felhívás. Bűnpártolás. Hivatali bűncselekmények. Bántalmazás hivatalos eljárásban. Kényszervallatás. A hivatalos személy elleni bűncselekmények. Vesztegetés. A közbiztonság elleni bűncselekmények. Terrorcselekmény. Közveszély okozása. Közérdekű üzem működésének megzavarása. Robbanóanyaggal vagy robbanószerrel visszaélés. Lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés. Állatkínzás. Közveszéllyel fenyegetés. Garázdaság. Közokirat-hamisítás. Kábítószer birtoklása. A vagyon elleni erőszakos bűncselekmények. Rablás. Kifosztás. Zsarolás. Önbíráskodás. A vagyon elleni bűncselekmények. Lopás. Sikkasztás. Csalás. Rongálás. Jogtalan elsajátítás. Orgazdaság. Jármű önkényes elvétele.

33.96.4. Büntető-eljárásjogi és büntetés-végrehajtási ismeretek

A büntető-eljárásjog fogalma, alapelvei.
A büntetőügyekben eljáró hatóságok.
Hatáskör, illetékesség, kizárás.
A büntető-eljárásalanyai.
A bizonyítás, célja, tárgy, eszközei.
A tanú és a gyanúsított kihallgatása.
Kényszerintézkedések
A büntető-eljárás szakaszai.

A büntetés-végrehajtási jog alapjai, a büntetés-végrehajtás célja, feladata, az elítéltek reintegrációja, a reintegrációs őrizet szabályai, az elítéltek jogai, azok korlátozása, szünetelése, kötelezettségeik, A büntetés-végrehajtás adatkezelése. A büntetések végrehajtása, a végrehajtás fokozatai. A büntetés-végrehajtás intézményei.

33.96.5. Speciális kommunikációs ismeretek

Kommunikál szervezeten belül és szervezeten kívül.
Tájékoztatást nyújt a szakmai munkavégzése során felmerülő panasz kivizsgálásáról.
Tájékoztatást ad az ügyfeleknek.
Együttműködik a feladat-végrehajtásban érintett hatóságokkal.
Személyeket hallgat meg.
Személyek meghallgatásáról jegyzőkönyvet készít.
Jelentést tesz az intézkedései során használt eszköz és a kényszerítő testi erő alkalmazásáról.
Jegyzőkönyvet, összesített írásos beszámolót készít.
Írásban is alkalmazza a magán és a hivatalos nyelvi kommunikációt.
A hivatalos témájú írásbeli kommunikáció fejlesztése: a hivatalos szöveg jellemzői.

33.97. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem.

33.98. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MAI ESZKÖZÖKKEL SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A

11654-16 azonosító számú

Rendvédelmi jog és közigazgatás megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11654-16 azonosító számú Rendvédelmi jog és közigazgatás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Jogi ismeretek I.
FELADATOK	
Ismeri a jogi alapfogalmakat és a jogalkotás alapjait	x
Ismeri az Alaptörvény rendelkezéseit, az állampolgárságra vonatkozó szabályokat	x
Ismeri az emberi jogi alapnormákat és a polgári jog alapjait	x
Elsajátítja a büntetőjog általános rendelkezéseit, és az egyes bűncselekményekre vonatkozó különös szabályokat	x
Ismeri a szabálysértések általános fogalmait, rendszerét és a szabálysértésekre vonatkozó különös szabályokat	x
Ismeri a közigazgatás felépítését, működését, szervezetrendszerének sajátosságait	x
Tudja a közigazgatási hatósági eljárás alapvető szabályait	x
Ismeri a közszolgálat jellemzőit, a közigazgatási jogviszony elemeit	x
Alkalmazza a tevékenységére közvetlenül, avagy közvetett módon vonatkozó jogszabályokat	x
Ismeri a feladathoz kapcsolódó munkavédelmi, tűz és környezetvédelmi előírásokat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Jogi alapismertek	x
Az állam fogalma, kialakulása, rendeltetése, az alkotmányjog alapfogalmai	x
Magyarország Alaptörvényének célja, szerkezete, alapelvei	x
Az emberi jogok, nemzetközi jog és a diplomáciai mentesség szabályai	x
Polgári jogi alapismeretek	x
Büntetőjogi alapismeretek	x
A katonákra vonatkozó rendelkezések	x
A kriminalisztika alapfogalmai	x
A lőfegyverek használatára és kezelésére vonatkozó jogszabályok	x
Polgárőr alapismeretek	x
Közigazgatás fogalma, felépítése, szervezetrendszere és működése	x
A közszolgálati tisztviselő magatartására vonatkozó szabályok, etikai kódex	x
A közszolgálat jellemzői	x
A közigazgatási jogviszony	x
Az ügykezelőkre vonatkozó szabályok és rendelkezések	x

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályai	x
Munkavédelemről szóló törvény	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x
Szakmai nyelvű beszédkészség	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfegyelem	x
Kitartás	x
Türelmesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Empatikus készség	x
Közérthetőség	x
Kompromisszum készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	x
Helyzetfelismerés	x
Rendszerben való gondolkodás	x
Rendszerező képesség	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x

Jogi ismeretek I. tantárgy **0 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.99. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a jogi alapokkal kapcsolatos fogalmakat és a jogalkotás alapjait. Ismerjék meg az Alaptörvény rendelkezéseit, az állampolgárságra vonatkozó szabályokat, az emberi jogi alapnormákat, a polgári jog alapjait, a polgárőr alapismereteket és a kriminalisztika alapfogalmait, eszközeit, módszereit.

33.100. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Jogi ismeretek I. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11632-16 azonosító számú Közszolgálati ügyintéző alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Jogi ismeretek I. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.101. Témakörök

33.101.1. Jogi alapismeretek

33.101.2. Állam-, alkotmány-, nemzetközi jogi, és munkavédelmi alapismeretek

33.101.3. Polgári jog alapjai

33.101.4. Kriminalisztika

33.102. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

33.103. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A

11552-16 azonosító számú

Önvédelem és intézkedéstaktika

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11552-16 azonosító számú Önvédelem és intézkedéstaktika megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I.	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II.	Önvédelem és intézkedéstaktika III.	Önvédelem és intézkedéstaktika IV.
FELADATOK				
Folyamatosan fejleszti fizikai állóképességét, önvédelmi alapismereteit, végrehajtja az éves fizikai felméréseket	x			
Légpuska lőgyakorlatot teljesít		x		
Ismeri és betartja a fegyverek és lőszerek használatával és tárolásával kapcsolatos előírásokat		x		
Rendészettechnikai eszközöket kezel, alkalmaz		x		
Személy- és tárgyleírást végez			x	
Szolgálat ellátása gyakorlása során a társ tevékenységét biztosítja				x
Testi kényszert, bilincset, vegyi eszköz, rendőrbot, alkalmazását gyakorolja.			x	
Biztosítási feladatokat gyakorol közlekedési baleset, bűncselekmény, rendkívüli esemény, rendezvény szimulált helyszínén				x
Feltartóztatja az intézkedés alá vont személyeket, átvizsgálja a ruházatot, csomagot, járművet				x
Felvilágosítást, tájékoztatást kér és ad, igazoltat, okmányokat ellenőriz, adatot, nyílt információt gyűjt és ellenőriz				x
Fokozott ellenőrzést gyakorol, ellenőrzi a kijelölt helyeket, meghatározott személyeket				x
Intézkedik saját elhatározásából, felkérésre vagy utasításra, melynek során betartja a jogszerűség, szakszerűség, arányosság, objektivitás, biztonság és eredményesség követelményeit				x
Intézkedést gyakorol személyi sérüléssel nem járó balesetnél			x	
Közúti ellenőrzést, személyazonosítást, speciális (Schengen) nyilvántartásokban történő ellenőrzést gyakorol			x	
Úti okmányok ellenőrzését, kezelését gyakorolja, felismeri az ezekkel kapcsolatos jogsértő cselekményeket			x	

Közveszély esetén a szakmai szabályok szerint intézkedik			x	
SZAKMAI ISMERETEK				
Az életkorhoz igazodó fizikai állóképesség fejlesztéséhez szükséges feltételek ismertetése	x			
Felvilágosítás a sérülésveszélyről, a tiltó és biztonsági rendszabályok	x			
Az önvédelem, közelharc meghatározása	x			
Önvédelmi alapismeretek	x			
Az intézkedések végrehajtásának jogi alapjai			x	x
Az intézkedések gyakorlati végrehajtása				x
Kommunikáció az intézkedés alá vont személlyel				x
Az intézkedő állás helyes alkalmazása; az intézkedő állás céljának (stabilitás, lágy részek védelme, a kisebb támadható felület) érvényesítése				x
A testi kényszer alaptechnikái.				x
Az alkohol, kábítószer és valamilyen pszichotrop anyag hatása alatt álló személlyel szembeni intézkedés veszélyei és következményei.				x
Lövészeti alapismeretek.		x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Rendvédelmi technikai eszközök, egyéni alapfelszerelések kezelése, használata	x	x	x	x
Kényszerítő eszközök felismerése, megkülönböztetése	x	x	x	x
Önvédelmi fogások alkalmazása	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfegyelem	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Empatikus készség	x	x	x	x
Konfliktus megoldó készség	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x
Helyzetfelismerés	x	x	x	x

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I. tantárgy 144 óra/144 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.104. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét fejlesztésének, az önvédelmi ismereteknek és légfegyver lövészetnek az alapjait. A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét fejlesztésének, az önvédelmi ismereteknek és légfegyver lövészetnek az alapjait.

33.105. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.106. Témakörök

33.106.1. Fizikai erőnlét fejlesztése

Az életkorhoz igazodó fizikai állóképesség fejlesztéséhez szükséges feltételek ismertetése.

Az egészséges életmód elvei, a rendszeres testedzés emberi szervezetre gyakorolt hatásai, valamint a rendszeres és egészséges táplálkozás szerepe a fizikai teljesítőképesség fokozásához.

Általános erősítő jellegű gimnasztika során saját testsúllyal és a társ testsúlyával végrehajtott gyakorlatok.

Felvilágosítás a sérülésveszélyről, a tiltó és biztonsági rendszabályok.

A saját testsúllyal és társsal végrehajtandó feladatok.

Aerob gyakorlatok végrehajtása a rövid-, a közép- és a hosszútávfutások nagy ismétlésszámban.

33.106.2. Önvédelmi alapismeretek I.

Az önvédelem, közelharc meghatározása, hivatalos rendészeti eljárásban való alkalmazásának lényege.

Az önvédelemi-közelharc pszichológiájának és anatómiájának jellemzése.

Az emberi test sérülékeny és érzékeny pontjai.

Önvédelmi alapismeretek: védekezés, támadás, fizikai törvényszerűségek ismeretének jelentősége az önvédelemben.

Állandó gyakorlatok. futás, esések és dobástechnikák, egyenes irányú ütés fejre és védése, egyenes irányú döfés és védése.

Ütések, rúgások és azok védése, hárítása.

33.106.3. Önvédelmi fogások gyakorlása, rögzítése

Állandó gyakorlatok: bemelegítés, gurulások, esések, alapütések, alap rúgások. Esés és dobástechnikák rögzítése, gyakorlása: gurulás előre, jobbra, balra, hátra, helyezkedés a talajon; csúsztatott esés jobbra, balra, hátra; zuhanás (esés) társon át jobbra, balra, hátra; csuklódobás; külső gáncsdobás; csípődobások; kitérések a támadási irányból; bot támadás és védései; egyenes irányú ütés fejre és védése, egyenes irányú döfés és védése.

Önvédelmi elemek rögzítése, gyakorlása.

Ütések, rúgások rögzítése, gyakorlása.

Védések rögzítése, gyakorlása.

A testi kényszer alaptechnikái.

Eszközös és eszköz nélküli támadások hárítása társsal.

33.106.4. Fegyvertechnikai és lövészeti alapismeretek

Légfegyverek megjelenése, helye a lőfegyverek körében, fajtái, működésük, szálpuskák jellemzése.
A légfegyverek működési mechanizmusuk alapján történő csoportosítása.
A légfegyverek kalibere, lövedék típusok.
Lövészeti alapismeretek.
Célzás csapott célgömbbel.
A lövés közben elkövethető célzási hibák; a célzást támogató légzéstechnika.
A pontos találat eléréshez alkalmazható módszerek.
A pontos lövés feltételei; a lövés pontosságát befolyásoló tényezők.
Az irányzék beállítás szerepe.
A lőgyakorlaton elhangzó jellemző vezényszavak és utasítások.
A fegyver ellenőrzése a lőgyakorlat befejezése után.
Lőgyakorlat végrehajtása, álló helyzetből légpuska céllapra és bukó célra

33.107. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület.

33.108. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II. tantárgy 108 óra/108 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.109. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét továbbfejlesztésének lehetőségeit. Önvédelmi és közelharc ismereteiket mélyítsék el, gyakorolják a már elsajátított technikákat. Ismerkedjenek meg a kiskaliberű tűzfegyverekkel. A tanulók kezdjék meg a felkészülést a rendvédelmi szervek fizikai alkalmassági követelményeire.

33.110. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

33.111. Témakörök

33.111.1. Önvédelem és közelharc

Rendszeresen ismételt bemelegítő - bevezető gyakorlatok: futás, lazítás, nyújtás; gurulások, esések, alap ütések és alap rúgások.
Esés- és dobásgyakorlatok.
Bot támadás és védése.
Önvédelem: hajfogás, nyakfogás, csuklófogás.
Ütések: egyenes ütések; köríves ütések.
Védések: fej, test, altest védése.
Rúgások: rúgások térddel, térdre, lábszárra, gyomorra; egyenes ütés védése

33.111.2. Önvédelem és közelharc fogások gyakorlása

Rendszeresen ismételt bemelegítő - bevezető gyakorlatok: futás, lazítás, nyújtás; gurulások, esések, alap ütések és alap rúgások.
A tanult esések és dobások gyakorlása, elmélyítése
A tanult bot támadás-védések gyakorlása, elmélyítése.
A tanult önvédelmi fogások gyakorlása, elmélyítése.
Ütések, védések, rúgások tanult fogásainak gyakorlása, elmélyítése.

33.111.3. A fizikai alkalmassági követelményekre felkészülés.

A rendvédelmi szervek fizikai alkalmassági követelményei gyakorlatainak ismertetése.
A gyakorlatok szabályos végrehajtásának és a gyakorlatokra történő hatékony felkészülés módjának ismertetése (fekvőtámaszban végrehajtott karhajlítás-nyújtás, felülés, fekve nyomás).
Fekvőtámaszban végrehajtott karhajlítás-nyújtás.
Felülés, fekve nyomás.
A feladatok végrehajtásához szükséges erőnlét fejlesztésére rávezető és erősítő gyakorlatok végrehajtása.

33.111.4. Lövészeti alapismeretek - a kiskaliberű tűzfegyverek

A kiskaliberű tűzfegyverek fajtái, működésük.
Az egylövetű kispuska fő részei, jellemző műszaki adatai, működése.
Az ismétlő rendszerű kispuska fő részei, jellemző műszaki adatai, működése.
A félautomata rendszerű kiskaliberű tűzfegyverek fő részei, jellemző műszaki adatai, működésük.
Lövészeti alapismeretek.
A lövés leadása; a pontos lövés leadását meghatározó feltételek, befolyásoló szubjektív és objektív tényezők.
A célzás, az irányzó berendezések, a célzás elemei.
Tüzelési alapismeretek.
A lőgyakorlat alaki követelményei, vezényszavak.

33.112. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület.

33.113. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III. tantárgy 36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.114. A tantárgy tanításának célja

Ismerkedjenek meg a testi kényszer és a rendőri intézkedések alapjaival. Sajátítsák el a személy- és vagyonőri intézkedések gyakorlatát. A tanulók folytassák a felkészülést a rendvédelmi szervek fizikai alkalmassági követelményeire. Bővítsék a testi kényszer alkalmazásával és a személy- és vagyonőri, valamint a közterület-felügyelői intézkedésekkel kapcsolatos gyakorlati tudásukat.

33.115. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.116. Témakörök

33.116.1. Testi kényszer alapjai

A testi kényszer jogszerű alkalmazása közben használt technikák.
A helyzetfelismerés és a megfelelő technikák alkalmazásának összhangja.
Az optimális távolság megállapítása.
Az intézkedés alá vont személy fizikai felépítésének, állapotának és pszichikai állapotának felmérése.
Az alkohol, kábítószer és valamilyen pszichotrop anyag hatása alatt álló személlyel szembeni intézkedés veszélyei és következményei.
Egyéb, testi kényszer alkalmazása során említést érdemlő tényező eszközös és eszköz nélküli támadás esetén.
Légpuska lövészeti gyakorlat.

33.116.2. A testi kényszer alaptechnikái

A testi kényszer alaptechnikái.
Alapfogások: csukló feszítése kifelé, csukló feszítése befelé (nyújtott karú), csukló feszítése (oldal irányú letöréssel), könyök feszítése befelé, könyök feszítése kifelé, könyök feszítése (nyújtott karú), váll ízület feszítése.
Elvezető fogások: nyújtott karú elvezető fogás, nyújtott karú elvezető fogás felső alkar kulccsal, mellső karbölcső, hátsó karbölcső, keresztkulcsos elvezető fogás. Az aktív és a passzív ellenállás megtörése: védekezések alkalmazásából végrehajtható elvezető fogások, vitális pontok és egyéb gyengítések alkalmazása. Alapfogásokból történő szabadulások: azonos oldali kézzel történő csuklófogásból történő szabadulás, ellentétes oldali kézzel történő csuklófogásból történő szabadulás, ruhafogásból történő szabadulás.
Alapfojtásokból történő szabadulások: hátsó fojtásból történő szabadulás, szemközti (két kézzel végrehajtott) fojtásból történő szabadulás.
Az alaptechnikák végrehajtása közben folyamatos értékelés a helyzetek és a technikák váltásáról. A fogások váltásának folyamatos gyakorlása.

33.117. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület

33.118. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV. tantárgy 31 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.119. A tantárgy tanításának célja

Tovább bővítsék a rendőri intézkedésekkel, a testi kényszer alkalmazásával és a személy- és vagyonőri, valamint a közterület-felügyelői intézkedésekkel kapcsolatos tudásukat. Mélyítsék el a vonatkozó jogszabályi ismereteket.

33.120. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.121. Témakörök

33.121.1. A testi kényszer alaptechnikái és az intézkedések taktikai végrehajtása.

A testi kényszer alaptechnikái.

Alapfogások: csukló feszítése kifelé, csukló feszítése befelé (nyújtott karú), csukló feszítése (oldal irányú letöréssel), könyök feszítése befelé, könyök feszítése kifelé, könyök feszítése (nyújtott karú), váll ízület feszítése.

Elvezető fogások: nyújtott karú elvezető fogás, nyújtott karú elvezető fogás felső alkar kulccsal, mellső karbölcső, hátsó karbölcső, keresztkulcsos elvezető fogás. Az aktív és a passzív ellenállás megtörése: védekezések alkalmazásából végrehajtható elvezető fogások, vitális pontok és egyéb gyengítések alkalmazása. Alapfogásokból történő szabadulások: azonos oldali kézzel történő csuklófogásból történő szabadulás, ellentétes oldali kézzel történő csuklófogásból történő szabadulás, ruhafogásból történő szabadulás.

Alapfojtásokból történő szabadulások: hátsó fojtásból történő szabadulás, szemközti (két kézzel végrehajtott) fojtásból történő szabadulás.

Az alaptechnikák végrehajtása közben folyamatos értékelés a helyzetek és a technikák váltásáról. A fogások váltásának folyamatos gyakorlása.

Fokozott ellenőrzést gyakorol, ellenőrzi a kijelölt helyeket, meghatározott személyeket.

Intézkedést gyakorol személyi sérüléssel nem járó balesetnél.

Közúti ellenőrzést, személyazonosítást, speciális (Schengen) nyilvántartásokban történő ellenőrzést gyakorol.

Úti okmányok ellenőrzését, kezelését gyakorolja, felismeri az ezekkel kapcsolatos jogsértő cselekményeket.

33.122. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület.

33.123. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10069-12 azonosító számú

Irodai asszisztensi feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 10069-12 azonosító számú Irodai asszisztensi feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Ügyviteli ismeretek II.
FELADATOK	
A szervezet napi adminisztrációs és ügyintézési feladatait végzi	x
Leíró- és dokumentumszerkesztési feladatokat végez az írástechnika magasabb szintjén (munkaügyi, pályázati dokumentációk, selejtezés, leltározás, szerződések, megállapodások, gazdasági, üzleti levelek stb.)	x
Külső és belső iratokat, leveleket fogalmaz tartalmi utasítás alapján	x
Információs (önéletrajz, hírlevél, felhívás, tájékoztató, reklám, prospektus, hirdetés stb.) és funkcionális (menetrend; jelenléti ív, étlap, címlista jegyzék stb.) dokumentumokat készít	x
Tájékoztató és reklámanyagokat, hírközlő iratokat készít a nyilvánosság és a média számára	x
Nyomtatványt, űrlapot tölt ki kézírással és számítógéppel	x
Körlevelet készít (körlevélkészítő technikával)	x
Postázáshoz kapcsolódó feladatokat végez; borítékot címez, címkét készít	x
Prezentációt készít	x
Weblapot tölt fel adatokkal	x
Döntésekhez szükséges információkat keres, rendszerez	x
Elkészíti és karbantartja a protokoll-listát (cím-, partner- és ügyféllistát)	x
Kezeli a bélyegzőket	x
Elkészíti a szervezet rendezvényeinek, programjainak (tárgyalások, megbeszélések, értekezletek, meetingek) dokumentációit	x
Betartja az iroda működésére kialakított rendet	x
Követi és betartja a határidőket	x
Kezeli a reprezentációval kapcsolatos eszközöket, irodai készleteket	x
A szervezet piackutatási, marketing- és reklámtevékenységének dokumentációs feladatait látja el	x
Nyilvántartást vezet a szervezet ügyviteli tevékenységéhez kapcsolódóan (pl. házipénztár kezelése, irodai készletek, tárgyi eszközök, reprezentáció, utazási, utaztatási költségek, rendezvények stb.)	x
Egyeztetést végez nyilvántartások alapján	x
Adatokat szolgáltat kimutatásokhoz jelentésekhez	x
Betartja a gazdálkodással kapcsolatos és a munkavégzésre vonatkozó alapvető jogi normákat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Írás, diktálás, hallás után és önállóan megfogalmazottak szerint	x

A szervezet működéséhez kapcsolódó, önállóan készített iratok, dokumentumok tartalmi elemei	x
Körlevélkészítés	x
A prezentáció készítésének elemei	x
Információkezelés (keresés, rendszerezés)	x
Személyes időmenedzsment	x
A szervezet hatékony vezetésének, irányításának és ellenőrzésének elemei	x
A programok, rendezvények fajtái, szervezésének folyamata, teendői	x
Az irodai munka megszervezésének teendői	x
A tárgyalás folyamata, elemei; felkészülés a tárgyalásra	x
Irodai gazdálkodás	x
Határidők kezelése	x
Bélyegzők kezelése	x
Projektmenedzsment	x
Szervezetek marketing- és reklámfeladatai	x
Nyilvántartások vezetése, követelményei	x
Integrált vállalatirányítási rendszer	x
Számítógépes ügyviteli programcsomag alkalmazása (dokumentumkezelésre, iktatásra, költségek, határidők, készletek, tárgyi eszközök nyilvántartására, számlázásra, házipénztár kezelésére, ügyfél- és partnerlisták kezelésére, névjegykártya-készítésre, boríték- és címkekészítésre stb.)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
tízujjas vakírás (150 leütés/perc)	x
Számítógépes irodai programok alkalmazása	x
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x
Írásbeli dokumentumok formázása	x
Információforrások kezelése (szabályok, előírások, rendelkezések)	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Önállóság	x
Precizitás	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Irányíthatóság	x
Közérthetőség	x
Visszacsatolási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Ismeretek helyén való alkalmazása	x
Kontroll (önellenőrzés)	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.124. A tantárgy tanításának célja

Az Ügyviteli ismeretek tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók megismerjék az ügyviteli folyamatokat, átlássák azokat, tisztában legyenek az ügyviteli renddel és annak fontosságával. Legyenek képesek adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok önálló elvégzésére, a különböző adatállományokból egyszerűbb beszámolók elkészítésére.
Tudják használni az irodatechnikai eszközöket és az ügyviteli folyamatot segítő berendezéseket. Ismertesse meg a tanulókkal a marketing feladatait, eszközeit, szerepét, helyét és célját a vállalkozás piaci működése során. A tanulók biztonsággal ismerjék fel a különböző események fontosságát, alkossanak belőlük önállóan preferencia sorrendet és legyenek képesek ezeket elhelyezni az időtáblában A tanuló önállóan képes legyen nyomtatványok kitöltésére megadott információk, illetve saját maga által előállított adatok alapján iratot készíteni, ismerje és alkalmazza a különböző dokumentumokat. Tudjon nyilvántartási rendszert használni és vezetni. A számítógépes adatbázist felhasználói szinten legyen képes kezelni.

33.125. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.126. Témakörök

33.126.1. Ügyviteli folyamatok

Ügyiratkezelés szakaszai. Ügyviteli folyamatot segítő berendezések, gépek alkalmazása (levélhajtogató, borítékoló, bérmentesítő, stb.).
Adó fogalma, fajtái, szerepe.
Adójogszabályok tartalmi elemei.
Betartja a pénzügyi, számviteli és adóelőírásokat.
Figyelemmel kíséri a munkájához kapcsolódó jogszabályok változásait.
Utaztatási költségelszámoltatást végez.
Útiköltség-elszámolás.
Kiküldetési rendelvény.
Számviteli bizonylat fogalma.
Készpénzfizetési számla kiállítása.
Átutalásos számla kiállítása.
Visszáru kezelése.
A gazdálkodási szakterületen gyakran előforduló bizonylatok kiállítása

33.126.2. Marketing ismeretek

A marketing fogalma, kialakulása, fejlődése, alkalmazási területe A piackutatás fajtái, módszerei, felhasználási területe, funkciói folyamata, módszerei. Kommunikációs politika fogalma, jelentősége. Marketingkommunikáció eszközrendszere.
A marketingkommunikáció lényege, a kommunikációs mix elemei.
Reklám fogalma, szerepe, fajtái. Tájékoztató és reklámanyagok készítése.
Hírközlő iratok készítése a nyilvánosság és a média számára. Protokoll lista készítése.

33.126.3. Időgazdálkodás

Időtábla jellemzői. Időtábla szerkesztése. Napi, heti, havi időterv készítése.
Feladatok tervezése, optimalizálása, rangsorolása. Határidők nyilvántartása. Határidők preferencia sorrendje. Határidők és gazdasági érdekek kapcsolata. Gazdasági határidők nyilvántartása. A vezető időbeosztása. Időmenedzselés. Határidők átütemezése (módosítás, felszólítás). Határidők elmulasztásának jogkövetkezményei

33.126.4. Nyomtatvány-, és adatbázis-kezelés

Nyomtatványok, űrlapok, egyéb dokumentumok készítése. Nyomtatvány, mint ügyirat.
Nyomtatványok típusai, rendszerezése. Űrlapok készítése számítógépen.
Elektronikus űrlapok kitöltése. Űrlapok kezelése webes felületen. Adatok feltöltése webes felületen. Körlevél, boríték, etikett készítése. Dokumentum-szerkesztés (üzleti, hivatali, ill. belső felhasználásra). Kézi nyomtatványok digitalizált tárolása.
Adatbázis-kezelés alapjai. Adatbázis létrehozása, feltöltése, karbantartása. Adatszolgáltatás adatbázisból. Adatbázis készítése, gyűjtött adatokból.

33.127. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, informatika szakterem

33.128. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A

10067-12 azonosító számú

Gépírás és dokumentumkészítés, iratkezelés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 10067-12 azonosító számú Gépírás és dokumentumkészítés, iratkezelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Ügyviteli ismeretek I.
FELADATOK	
Adatbeviteli feladatot végez a tízujjas vakírás technikájával	x
Kezeli a számítógépet és tartozékait	x
Dokumentumot szerkeszt szövegszerkesztő programmal	x
Diktálás után ír és a bevitt dokumentumot megszerkeszti	x
Kéziratról, javított, felülírt dokumentumról másol és megszerkeszti azt	x
Utasítások szerint elkészíti (megszerkeszti) a szervezet belső iratait	x
Üzleti levelet készít a hivatali, üzleti élet elvárásainak megfelelően	x
Táblázatba adatokat tölt fel és megszerkeszti a táblázatot	x
Kimutatást, diagramot készít, számításokat végez táblázatkezelő programmal	x
Adatbázist tölt fel és egyszerű szűréseket végez	x
Levelet fogad és továbbít elektronikusan	x
Betartja az adatfelhasználás szabályait, az adatvédelem előírásait	x
Idegen nyelvű dokumentumokat másol legalább egy idegen nyelven	x
Feladatvégzéséhez előkészíti a technikai és tárgyi feltételeket, valamint az egészséges és biztonságos munkakörülményeket	x
Irodatechnikai, információs és kommunikációs eszközöket kezel	x
Ügyirat- és dokumentumkezelési feladatokat végez (hagyományosan és elektronikusan)	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A tízujjas vakírás alapelvei, szabályai	x
A képernyős munkahelyek egészségügyi kockázatai	x
A biztonságos munkavégzés követelményei	x
A dokumentumok típusai, fajtái	x
A dokumentumszerkesztés követelményei	x
A táblázatkészítés műveletei	x
Az adatbázis készítésének műveletei	x
Az iratok fajtái; készítésük tartalmi, formai és nyelvi követelményei	x
Egyszerű ügyiratok	x
Szervezetek belső iratai	x
A hivatalos szervekkel való kapcsolattartás iratai	x
Az üzleti élet gazdasági, kereskedelmi levelei	x
A munkavállalással kapcsolatos iratok	x
A levelezés és elektronikus kapcsolattartás udvariassági szabályai	x
Adatvédelem és a biztonságos adathasználat szabályai	x
A számok, írásjelek, speciális karakterek írástechnikai és helyesírási szabályai	x

Irodafajták, irodatípusok, az iroda kialakításának ergonómiai követelményei	x
Környezetvédelmi szempontok az irodában	x
Az adat- és információkezelés folyamata az irodai munkában: információforrás, -szerzés, -rögzítés, -feldolgozás	x
Adatvédelem és a biztonságos adathasználat szabályai	x
Irodatechnikai, információs és kommunikációs eszközök működésének alapelvei, használatuk szabályai	x
Az ügyirat- és dokumentumkezelés alapelvei, folyamata	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
A tízujjas vakírás (150 leütés/perc)	x
Számítógépes irodai programok alkalmazása	x
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x
Írásbeli dokumentumok formázása	x
Információforrások kezelése (szabályok, előírások, rendelkezések)	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Mozgáskoordináció	x
Precizitás	x
Monotónia-tűrés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Irányíthatóság	x
Visszacsatolási készség	x
Motiválhatóság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Figyelemösszpontosítás	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x
Eredményorientáltság	x

Ügyviteli ismeretek I. tantárgy **31 óra/-óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.129. A tantárgy tanításának célja

Az ügyviteli ismeretek gyakorlati oktatás alapvető célja, hogy a tanulók sajátítsák el a vakírás technikáját és bármilyen szöveg- és adatbeviteli feladatokat el tudjanak végezni számítógépen és írógépen egyaránt. Legyenek képesek szövegszerkesztésre és tetszőleges forrás alapján dokumentumkészítésre. Ismerjék és alkalmazzák a különböző technikai és tárgyi feltételeket. Alkalmazzák az iratkezelési előírásokat. A tantárgy alapvető célja, hogy a tanulók megismerjék a hivatali, illetve hivatalos levélkészítés hagyományos és digitális formáját. Biztonsággal és önállóan tudjon levelezést folytatni a partnerekkel, ezt a levelezést kezdeményezni, bonyolítani, valamint lezárni. Legyen képes szóróanyagot, ismertetőket tervezni, összeállítani, alkalmazza a hivatali formai elvárásokat levélkészítés körben.

33.130. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.131. Témakörök

33.131.1. Vakírás alapjai

A tízujjas vakírás módszerei, a billentyűk kezelésének módja, szabálya.
Test-, kar-, kéz- és ujjtartás.
Számok, írásjelek, speciális karakterek írástechnikai és helyesírási szabályai.
Sebességfokozás különböző szövegek írásával, a gépíráskészség fokozása.
A betűk megtanulása különböző betűkapcsolási és szógyakorlatokkal, folyamatos mozdulatelemzéssel, másolással. Másolás kéziratról, Idegen nyelvű dokumentum másolása, Elektronikus írás szabályai. Hallás utáni írás technikája. Iratsablon szerkesztése.

33.131.2. 8.3.2. Dokumentumok szerkesztése, készítése, szövegszerkesztő programok

Dokumentumok típusai, fajtái.
Irat- és dokumentumszerkesztés szabályai.
Számítógépes nyomtatvány, űrlap és sablon szerkesztése.
Körlevélkészítés elemei, technikája.
Elektronikus címzés és etikett készítés gyakorlata.
Elektronikus levelezés technikája és szabályai.
Táblázatok készítése, kezelése.
Hivatkozások használata.

33.131.3. Levelezési ismeretek

Hivatalos levelek fajtái.
Levelezés hagyományos és digitális formában.
Jelentések, beszámolók.
Szerződések, járulékos levelezés.
Jegyzőkönyv formai, szerkezeti elemei.
Iratok iktatása, tárolása, őrzése.
Üzleti levelek formai követelményei.
Üzleti levél szerkesztése, készítése.
Irodatechnikai készülékek kezelése.
A levelezés és elektronikus kapcsolattartás szabályai.

33.132. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, informatika szaktanterem

33.133. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11657-16 azonosító számú

Rendészeti szakmai idegen nyelv megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11657-16 azonosító számú Rendészeti szakmai idegen nyelv megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Rendészeti szakmai idegen nyelv
FELADATOK	
Adatokat, információkat közöl idegen nyelven	x
Útbaigazítást, tájékoztatást ad idegen nyelven	x
Tanácsot ad, segítséget nyújt, problémát kezel idegen nyelven	x
Intézkedést végez idegen nyelven	x
Panaszt felvesz idegen nyelven	x
Segítséget nyújt baleset esetén idegen nyelven	x
Intézkedik a helyszínen idegen nyelven	x
Szakszerűen kiléptet, beléptet, igazoltat idegen nyelven	x
Okmányokat elkér, kérdéseket tesz fel idegen nyelven	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Legfontosabb okmányok megnevezései (személyi igazolvány, lakcímkártya, útlevél, vezetői engedély, forgalmi engedély, TAJ kártya, adókártya)	x
Személyi adatok, a rendőri munkához szükséges adatok megnevezése. Hivatalos bemutatkozás	x
Az okmányellenőrzés általános kifejezései, személy- és tárgyleírás, határrendészeti feladatok ellátása során használt kifejezések	x
Utazás, útbaigazítás, segítségnyújtás	x
Intézkedésekhez szükséges alapvető utasítások	x
Az egyes intézkedésekhez szükséges Igazoltatás általános kifejezései, okmányellenőrzés, utasítások, idegen nyelvi fordulatok	x
Gépjármű ellenőrzés, intézkedés közlekedési baleset, szabálysértés, bűncselekmény helyszínén	x
Panasz, bejelentés felvétele, ezzel kapcsolatos kifejezések	x
Személyek épületekbe történő ki- és beléptetése során használt kifejezések gyakorlása	x
Segítségnyújtáshoz szükséges alapvető kérdések a mentők, tűzoltóság értesítése érdekében	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai idegen nyelvű beszédkészség	x
Szakmai idegen nyelvű íráskészség	x
Idegen nyelvű hallott szakmai szöveg megértése	x
Idegen nyelvű olvasott szakmai szöveg megértése	x
Jól artikulált, tiszta beszéd	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Stressztűrő képesség	x

Rugalmasság	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Konfliktusmegoldó készség	x
Segítőkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Problémaelemzés,-feltárás	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x

Rendészeti szakmai idegen nyelv tantárgy **31 óra/-óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.134. A tantárgy tanításának célja

A tanuló tudásszintjének felmérése, kezdők esetében a rendészeti nyelv alapjainak lerakása, a tantárgy követelményeinek az ismertetése a kezdetektől a szakmai vizsgáig. Lexikai elemek: a környezet és az otthon. Intézkedés során szükséges szókincs elsajátítása és gyakorlása

33.135. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.136. Témakörök

33.136.1. Nyelvi alapozás

Hétköznapi szituációk gyakorlása, udvariassági fordulatok kifejezései.
Rendőri intézkedések során alkalmazandó szakkifejezések idegen nyelvű elsajátítása.
Idegen nyelvű okmányokban szereplő adatok értelmezése.
Közlekedési információk idegen nyelven való közlésének elsajátítása.
Kiejtés, intonáció, szövegértés gyakorlása, fejlesztése.

33.136.2. Okmányfajták, gépjárművekhez kapcsolódó kifejezések

Okmányok ellenőrzése, okmányok nevei, az ezekben szereplő adatok megnevezése.
Az okmányellenőrzéssel kapcsolatos intézkedéshez szükséges kifejezések.
A személy- és tárgyleírás kifejezései, a kifejezések helyes használata.
Okmányok ellenőrzéséhez kapcsolódó felszólító mód és melléknévragozás elsajátítása, gyakorlása.
Gépjárművekhez kapcsolódó kifejezések, a gépjárművek részeinek megnevezése.
Gépjárművek kötelező tartozékainak megnevezése.
Felvilágosítás, útbaigazítás, segítségnyújtás.
Gépjárművekkel kapcsolatos bejelentések, feljelentések rögzítéséhez szükséges kifejezések, szófordulatok.
Intézkedések körözésben szereplő személy, gépjármű esetén.

33.136.3. Nyelvtani ismeretek és a rendészeti szaknyelv fejlesztése

A korábban tanult nyelvtani készségek fejlesztése, rendvédelmi szófordulati elemek bővítése.
Személyleírás gyakorlása.
Személy- és vagyonőri intézkedések szókincsének gyakorlása.
Személyi adatok.
Gépjármű ellenőrzés.
Támadás elhárító eszközök alkalmazása.
Ruházat, csomag, jármű átvizsgálás.
Ki és beléptetés.
Panaszt, bejelentés felvétele.

33.137. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, nyelvi szaktanterem

33.138. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A

11658-16 azonosító számú

Rendészeti szakmai informatika

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11658-16 azonosító számú Rendészeti szakmai informatika megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Rendészeti szakmai informatika
FELADATOK	x
Irodai szoftvereket használ	x
Betartja a titokvédelmi előírásokat	x
Betartja az általános használati rendet	x
Betartja az adatvédelmi előírásokat	x
Használja a rendvédelmi dokumentum fajtákat	x
Használja a rendőrségi nyilvántartásokat	x
Adatokat felvisz a nyilvántartó rendszerekbe	x
Iratmintákat készít, használ	x
Szolgálati jegyet készít	x
Jelentést készít a megfelelő formai követelményeket betartva	x
Híradástechnikai eszközöket használ	x
TETRA rendszert használ	x
Adatot továbbít	x
Iktatási programokat használ	x
Vezeték nélküli infokommunikációs eszközöket célszerűen használ	x
Térfigyelő rendszert használ	x
Képrögzítést végez	x
Betartja a munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi, valamint a távközlési feladatokra vonatkozó előírásokat	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Információ, adat fogalma	x
Titokvédelemre vonatkozó szabályok	x
A rendvédelmi szerveknél rendszerben lévő informatikai-számítástechnikai eszközök és alkalmazásuk általános rendje	x
Számítógépes adatkezelés a rendvédelmi szerveknél, adatbiztonság, adatvédelem	x
Rendőrségi nyilvántartások, alkalmazások	x
Büntetés-végrehajtási nyilvántartás	x
A rendészeti munka során használt szövegszerkesztő programok használatának megismerése	x
Különböző rendvédelmi dokumentumfajták megismerése, csoportosítása	x
Alapvető rendészeti iratok készítése: tartalmi és formai elemek elsajátítása.	x
Szolgálati jegy, jelentés, feljelentés készítése elektronikus formában	x

Általános híradástechnikai alapismeretek, távközlés alapjai, híradó eszközök jelentősége	x
A rendőrség telefonhálózatának felépítése, a vezeték nélküli hírközlés, hírtovábbítás jellemzői	x
Adattovábbítás-forgalmazás vezetékes eszközön és rádió segítségével, eszközök kezelése, alkalmazása	x
Vezeték nélküli infokommunikációs eszközök használata	x
A kombinált készülékek által kínált lehetőségek megismertetése és gyakoroltatása	x
Rádiókészülék kezelőszerveinek megismerése és használata	x
Rádióforgalmazás	x
Képrögzítő és térfigyelő rendszerek működésének ismerete	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Képi és hang információs rendszerek alkalmazása	x
Adatbázis-kezelő és speciális szoftverek alkalmazása	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szorgalom, igyekezet	x
Önállóság	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Fogalmazó készség	x
Kezdeményezőkészség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerben való gondolkodás	x
Áttekintő képesség	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x

Rendészeti szakmai informatika tantárgy **36 óra/-óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.139. A tantárgy tanításának célja

Az informatika rendészeti tevékenységben betöltött szerepének megismerése.

33.140. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.141. Témakörök

33.141.1. Rendészeti szövegszerkesztés alapjai

A szövegszerkesztő programok.

A rendészeti munka során használt szövegszerkesztő programok kiemelése, alapfunkcióinak és lehetőségeinek megismertetése.

Különböző rendvédelmi dokumentumfajták megismerése csoportosítása.

A rendészeti munkában használt iratminták megismerése.

33.141.2. Rendészeti nyilvántartó és ügyintéző programok, híradástechnikai eszközök

A magyarországi rendvédelmi szerveknél rendszeresített nyilvántartó, iktató programok.
A RobotzsaruNeo, a HERR, a TETRA, a HERMON és a SIS programok rendeltetésének bemutatása.
A priorálás.
Híradástechnikai ismeretek. Rádióforgalmazás alapvető szabályai.

33.141.3. Adminisztrációs tevékenységek a rendészeti munkában

Eligazításon való részvétel.
Beszámolás a szolgálat végén.
Jelentésírás
A rendészeti szakterületen speciálisan alkalmazott számítástechnikai alkalmazás megismerése (GPS nyomkövetés, térfigyelő rendszer).

33.142. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Informatikai szaktanterem

33.143. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A

11555-16 azonosító számú

Ügykezelés a közszolgálatban.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11555-16 azonosító számú Ügykezelés a közszolgálatban megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Ügykezelési ismeretek I.	Ügykezelési ismeretek II.
FELADATOK		
Ügyviteli munkát végez	x	x
Ügyiratkezelést irányít, felügyel	x	
Iratokat kezel		x
Kormányzati ügyiratkezelő rendszert használ		x
Papíralapú küldeményeket átvesz	x	x
Elektronikus iratokat átvesz	x	x
Elektronikus ügyiratot érkeztet, kezel	x	x
Papíralapú küldeményeket bont	x	x
Elektronikus iratokat bont	x	x
Küldeményeket szerel, csatol	x	x
Papíralapú iktatókönyvbe iktat	x	x
Elektronikusan iktat	x	x
Szignált iratokat átad	x	x
Papíralapú dokumentumot sokszorosít	x	x
Elektronikus iratot sokszorosít	x	x
Iratokat továbbít (expediál)	x	x
Iratokat nyilvántart	x	x
Irattárba helyez	x	x
Irattári tervet készít	x	x
Iratokat kiad az irattárból	x	x
Selejtez, megsemmisít	x	x
Levéltárba ad	x	x
Minősített adatot felismer	x	x
Alkalmazza a tűzvédelmi, munkavédelmi, környezetvédelmi és környezetgazdálkodási szabályokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Az ügyviteli munka helye és szerepe a szervezetben	x	x
Az ügyviteli munka részei	x	x
Az ügyiratkezelés szabályozása, irányítása és felügyelete	x	x
Az iratok kezelésének általános követelményei	x	x
Az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer	x	x
Az ügyiratkezelés folyamata	x	
Küldemények átvétele	x	x
Papíralapú küldemények átvétele	x	x
Elektronikus iratok átvétele	x	x
Elektronikusan érkezett iratok átvétele, kezelése	x	x
Küldemények felbontása	x	x

Papíralapú küldemények bontása	x	x
Elektronikus iratok bontása	x	x
Küldemények szerelése, csatolása	x	x
Iktatásra vonatkozó szabályok	x	x
Szignált iratok átadása	x	x
Ügyirat készítése, kiadmányozás	x	x
Iratok sokszorosítása	x	x
Iratok továbbítása (expediálás)	x	x
Iratok határidő-nyilvántartása	x	x
Irattárba helyezés, irattári terv, iratok kiadása az irattárból	x	x
Selejtezés, megsemmisítés		x
Levéltárba adás	x	x
Az adatvédelem fogalma, fajtái	x	
Adatkezelés, adatbiztonság	x	
Információszabadság	x	
A nyilvánosság alól mentesülő nem nyilvános adatok	x	
A titkos ügykezelés elméleti alapismeretei	x	
A minősített adatokra vonatkozó szabályok	x	
Munka- és tűzvédelem, valamint a környezetvédelem és környezetgazdálkodás alapvető szabályai	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kommunikációs készség	x	x
Szakmai szövegértés	x	x
Irodai szoftverek használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat	x	x
Rugalmasság	x	x
Pontosság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Fogalmazó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerekben való gondolkodás	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x

Ügykezelési ismeretek I. tantárgy **124 óra/124 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.144. A tantárgy tanításának célja

Az Ügyviteli ismeretek elmélet tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók megismerjék az ügyviteli folyamatokat, átlássák azokat, tisztában legyenek az ügyviteli renddel és annak fontosságával. Legyenek képesek adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok önálló elvégzésére, a különböző adatállományokból egyszerűbb beszámolók elkészítésére. Biztonsággal igazodjanak el az adathalmazokból kiszűrhető információk között, valamint az információkat képesek legyenek rendszerezni. Sajátítsák el a biztonságos irat és adatkezelés jellemzőit, az irodatechnikai berendezések kezelését.

33.145. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.146. Témakörök

33.146.1. Az ügyiratkezelés szabályozása

Ügyviteli munka helye szerepe a szervezetben.
Ügyviteli munka részei.
Ügyiratkezelés szabályozása.
Az ügyiratkezelés irányítása, felügyelete.
Az iratok kezelésének általános követelményei.
Az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer.

33.146.2. Az ügyiratkezelés folyamata

A Küldemények átvétele.
Papíralapú küldemények átvétele.
Elektronikus iratok átvétele.
A KÉR-hez érkezett iratok átvétele, kezelése.
Küldemények felbontása.
Érkeztetés
Küldemények szerelése, csatolása.
Szignálás
Iktatás
Mutatózás
Szignált iratok átadása.
Ügyirat készítése, kiadmányozás.
Iratok sokszorosítása.
Iratok továbbítása (expediálás)
Papíralapú iratok továbbítása.
Elektronikus továbbítás.
Az Egységes Kormányzati Ügyiratkezelő Rendszer alapjai.
Iratok határidő-nyilvántartása.
Irattárba helyezés, irattári terv.
Iratok kiadása az irattárból.
Selejtezés, megsemmisítés.
Levéltárba adás.

33.146.3. Adatvédelem és információszabadság

Az adatvédelem tartalma.
Alapfogalmak
Az adatkezelés jogszerűsége, adatkezelés jogintézménye.
Az érintett rendelkezése az adatkezelés során.
Adatbiztonság, adatvédelem.
Információszabadság, információ biztonság.
Személyes adat, szenzitív adat.
Közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat.
A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság.
Nemzeti Biztonsági Felügyelet

33.146.4. A titkos ügykezelés alapismeretei

A titkos ügykezelés elméleti alapismerete.
Az adatok védelmének alapelvei.
A nyilvánosság alól mentesülő nem nyilvános adatok.
Adat fajták, minősítési szintek.
A minősítési eljárás szabályai, kármérték alapú minősítés.
Minősített adatok kezelése.
A minősítés felülvizsgálata.
A minősítés felülbírálata.
A minősített adatok büntetőjogi védelme.
A titkos ügykezelés gyakorlati alapismeretei.
A titkos ügykezelő foglalkoztatásának feltételei és feladatai.
A Nyilvántartó és a Kezelő pont
A NATO-NYEU Központi Nyilvántartó, valamint az EU Központi Nyilvántartó
A minősített adatok nyilvántartásának folyamata.
A minősített adatot tartalmazó adathordozó irattározása és a megsemmisítési eljárás.
Futárszolgálatok fajtái.

33.147. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

33.148. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Ügykezelési ismeretek II. tantárgy **78 óra/78 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.149. A tantárgy tanításának célja

Az Ügyviteli ismeretek gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók begyakorolják az ügyviteli folyamatokat, átlássák azokat, tisztában legyenek az ügyviteli iratok formai tartalmi felépítésével. Legyenek képesek iratmintákat elkészteni megfelelő formai és tartalmi követelmények betartásával. Adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok önálló elvégzése. Sajátítsák el a biztonságos irat és adatkezelés jellemzőit, az irodatechnikai berendezések kezelését. Biztonságosan tudjanak használni az ügykezeléshez szükséges szövegszerkesztő, és iktató programokat.

33.150. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.151. Témakörök

33.151.1. Iratminták fajtái

Iratminta fajták jellemzői.
Iratminta fajták csoportosítása különböző szempontok alapján.

33.151.2. Iratminták formai, tartalmi jellemzői

Iratminták formai és tartalmi jellemzői.
Iratminták csoportosítása ügytípusok szerint.
Iratminta sablonok.
Elektronikus űrlapok.

33.151.3. Szövegszerkesztés, iktató program kezelése, elektronikus ügyintézés

Az ügyviteli munka informatikai támogatása.
Az elektronikus iktatórendszerek típusai. Az elektronikus iktatás főbb jellemzői.
Elektronikus ügyintézés.
Az elektronikus rendszerek biztonsága.
Központi elektronikus szolgáltató rendszer.
Elektronikus tájékoztató szolgáltatás.
Kapcsolattartás egyéb elektronikus eszközökkel.

33.151.4. Iratminták készítése

Iratminták formai és tartalmi jellemzőinek megfelelő elkészítése.
Iratminta készítés ügyekhez, eseményekhez.
Iratminta gyűjtemény összeállítása.

33.152. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

33.153. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A

11559-16 azonosító számú

E-közigazgatási ismeretek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11559-16 azonosító számú E-közigazgatási ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	E-közigazgatás elmélete	E-közigazgatás gyakorlata
FELADATOK		
Elektronikusan iktat		x
Elektronikus iktatórendszereket használ	x	
Elektronikus rendszereket biztonságosan használ	x	x
Adatokat osztályba sorol	x	x
Biztonsági eseményeket felismer és kezel	x	x
Központi elektronikus szolgáltató rendszert használ		x
Ügyfélkapu, Hivatali Kapu –t használ		x
Elektronikus tájékoztató szolgáltatást használ		x
Kapcsolatot tart egyéb elektronikus eszközökkel		x
Az elektronikus ügyintézés részletes szabályait betartja,	x	
Elektronikus ügyindítást végez		x
Szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat használ		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Ügyviteli szoftverek fajtái, jellemzői	x	
Hálózatok fajtái, szerepe az ügyviteli feladatokban	x	
Adatbiztonság	x	
Elektronikus iktatás		x
Az elektronikus iktatórendszerek típusai, jellemzői	x	
Az elektronikus iktatás főbb jellemzői, szabályai	x	
Az elektronikus rendszerek biztonsága	x	
Az adatok osztályba sorolása, kapcsolódó tevékenységek és szabályok	x	
Felelősök, feladatok, felelősségi körök	x	
Biztonsági esemény és kezelése	x	x
Elektronikus közigazgatás	x	
Elektronikus ügyintézés	x	x
Elektronikus aláírás	x	x
Központi elektronikus szolgáltató rendszer	x	
Ügyfélkapu, Hivatali Kapu	x	
Elektronikus tájékoztató szolgáltatás	x	
Kapcsolattartás egyéb elektronikus eszközökkel	x	x
Az e-közigazgatás fogalma	x	
Az elektronikus ügyintézés részletes szabályai, az elektronikus ügyindítás	x	x
A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások	x	
Elektronikus iratkezelés, dokumentumkezelés, azonosítás	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kommunikációs készség	x	x

Szakmai szövegértés	x	x
Irodai szoftverek használata	x	x
Jogszabályok értelmezése alkalmazása	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat	x	x
Precizitás	x	x
Szervezőkészség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Hatékony kérdezés készsége	x	x
Konfliktus-megoldó készség	x	x
Tolerancia	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Eredményorientáltság	x	x

E-közigazgatás elmélete tantárgy **124 óra/124 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.154. A tantárgy tanításának célja

Az e-közigazgatás elmélete tantárgy során a tanulók megismerik a közigazgatás jelenlegi elektronikus szolgáltatásait. Megismerik az ügyindítás és ügyintézés lépéseit, az elektronikus irat és dokumentum kezelés szabályait. Megismerkednek az elektronikus ügyintézés szabályaival, az ügyfélkapu használatával kapcsolatos elméleti ismeretekkel.

33.155. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.156. Témakörök

33.156.1. E-közigazgatás alapjai

Közigazgatás fejlesztési stratégia.
E-közigazgatás fogalma.
Az elektronikus ügyintézés részletes szabályai, az elektronikus ügyindítás.
A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások.
Elektronikus iratkezelés, dokumentumkezelés, azonosítás.
Elektronikus ügyintézés.
Elektronikus aláírás.
Központi elektronikus szolgáltató rendszer.
Ügyfélkapu/Hivatali Kapu
Elektronikus tájékoztató szolgáltatás.
Kapcsolattartás egyéb elektronikus eszközökkel.
Az elektronikus ügyintézés részletes szabályai, az elektronikus ügyindítás.
A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások.
Elektronikus iratkezelés, dokumentumkezelés, azonosítás.

33.156.2. E-ügyvitel

Ügyviteli szoftverek fajtái, jellemzői.
Hálózatok fajtái, szerepe az ügyviteli feladatokban.

Adatbiztonság
Elektronikus iktatás
Az elektronikus iktatórendszerek típusai, jellemzői.
Az elektronikus iktatás főbb jellemzői, szabályai.
Az adatok osztályba sorolása, kapcsolódó tevékenységek és szabályok.
Biztonsági esemény és kezelése.

33.156.3. A közigazgatási hatósági eljárás szabályai az ügyek kezelése során

Egyes ügyek sajátosságainak megfelelő hatósági jogalkalmazás és eljárásjog.
Hatáskör, illetékesség az ügyek kapcsán.
A közigazgatási eljárás szakaszai a különböző ügyek kapcsán.
Az elsőfokú eljárás (alapeljárás), Jogorvoslati eljárás, Végrehajtási eljárás sajátosságai különböző ügyek kezelése során. Jogsegély igénybe vétele az eljárások során.

33.157. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, Informatika tanterem

33.158. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

E-közigazgatás gyakorlata tantárgy 62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.159. A tantárgy tanításának célja

Az e-közigazgatás gyakorlata tantárgy során a tanulók megismerik a közigazgatás jelenlegi elektronikus szolgáltatásait. Megismerik az ügyindítás és ügyintézés lépéseit, az elektronikus irat és dokumentum kezelés szabályait. Megismerkednek az elektronikus ügyintézés szabályaival, az ügyfélkapu használatának gyakorlatával.

33.160. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.161. Témakörök

33.161.1. A Közigazgatás informatikai támogatása

A közigazgatás informatikai ellátottsága, rendelkezésre álló eszközök.
Az elektronikus ügyintézés feltételrendszere.
Az ügyviteli munka informatikai támogatása.
A számítógép
Szoftverek
Hálózatok
Adatbiztonság, adatvédelem, adatkezelés szabályai.
Az elektronikus adatbázisok típusai az e-közigazgatásban.

33.161.2. Elektronikus közigazgatás

Elektronikus közigazgatás.
Elektronikus ügyintézés menete.
Elektronikus irat és dokumentum jellemzői, készítése, hitelesítése.

A Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság feladatai.
Az elektronikus rendszerek biztonsága.
Az adatok osztályba sorolása, kapcsolódó tevékenységek és szabályok.
Biztonsági esemény és kezelése a gyakorlatban, adatkezelési incidens.
Elektronikus aláírás.

33.161.3. Elektronikus ügyintézés

Elektronikus közigazgatási szolgáltatások.
Okmányirodai ügyintézés, az elektronikus ügyintézés folyamata, lépései.
Ügyfélkapu/Hivatali kapu használata.
A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások.

33.162. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, Informatika tanterem

33.163. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
GYAKORLATESZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A

11560-16 azonosító számú

Ügyfélszolgálati kommunikáció magyar és idegen nyelven megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11560-16 azonosító számú Ügyfélszolgálati kommunikáció magyar és idegen nyelven megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Ügyfélszolgálati kommunikáció	Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat
FELADATOK		
Alkalmazza az ügyfélszolgálati kommunikáció szabályait		x
Írásbeli feladatokat lát el magyar és egy idegen nyelven		x
Hivatalos levelezést folytat (papíralapú és elektronikus levél)		x
Hivatalos iratokat készít, szerkeszt feladatkörébe tartozó területeken		x
Hivatalos leveleket, dokumentumokat készít, szerkeszt		x
Szóbeli ügyfél-kommunikációs feladatokat lát el magyar és egy idegen nyelven		x
Fogadja és továbbítja a telefonüzeneteket magyar és egy idegen nyelven		x
Fogadja az ügyfeleket magyar és egy idegen nyelven		x
Felvilágosítást ad az ügyfeleknek magyar és egy idegen nyelven		x
Ügyfélszolgálati feladatokat lát el magyar és egy idegen nyelven		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Hivatalos levelek önálló fogalmazása magyar és idegen nyelven		x
A választott idegen nyelv nyelvhelyességi szabályai	x	x
A kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás, kapcsolatlezárás módjai magyar és egy idegen nyelven		x
Az ügyfélszolgálati kommunikáció szabályai	x	
Információszerzés és információnyújtás szolgáltatásokkal, ügyekkel kapcsolatban	x	x
Beszédtechnika és retorika	x	x
Kommunikációs stílusok az ügyfélszolgálaton	x	
A közvetlen és közvetett szóbeli kommunikáció nyelvi megformálásának módjai	x	
A telefonos kommunikáció technikái egy idegen nyelven	x	
Konfliktuskezelési technikák	x	
Asszertív kommunikáció módszerei	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Idegen nyelvű olvasott és hallott szöveg megértése	x	x
Magyar és idegen nyelvű fogalmazás írásban	x	x
Idegen nyelvű beszédkészség	x	x
Ügyfélszolgálati kommunikáció	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x

Önállóság	x	x
Döntésképesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kommunikációs rugalmasság	x	x
Fogalmazó készség	x	x
Nyelvhelyesség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x
Eredményorientáltság	x	x
Nyitott hozzáállás	x	x

Ügyfélszolgálati kommunikáció tantárgy **93 óra/93 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.164. A tantárgy tanításának célja

Az ügyfélszolgálati kommunikáció tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg az ügyfélszolgálati munkakörök fajtáit. Sajátítsák el a hivatalos levelek lényeges tartalmi elemeit, és sajátos kifejezési formáit magyar és egy idegen nyelven. Ismerje meg az ügyfél-kommunikáció szabályait, a különböző kommunikációs stílusokat. Tudjon az adott ügyféltípusnak megfelelően eredményesen kommunikálni szóban, írásban, telefonon.

33.165. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.166. Témakörök

33.166.1. Ügyfélszolgálati kommunikáció alapjai

Ügyfélszolgálati munkakörök fajtái.
Ügyfélfogadási stílusok.
Hivatalos levelek önálló fogalmazása magyar és idegen nyelven.
A közvetlen és közvetett szóbeli kommunikáció nyelvi megformálásának módjai, követelményei.
A választott idegen nyelv nyelvhelyességi szabályai.

33.166.2. Ügyfélszolgálati kommunikáció magyar és idegen nyelven

Az ügyfélszolgálati kommunikáció szabályai.
Információszerzés és információnyújtás szolgáltatásokkal, ügyekkel kapcsolatban.
Kommunikációs stílusok az ügyfélszolgálaton.
A kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás, kapcsolatlezárás módjai magyar és egy idegen nyelven.

33.166.3. Kommunikációs technikák

Beszédtechnika és retorika.
A közvetlen és közvetett szóbeli kommunikáció nyelvi megformálásának módjai, követelményei.
A telefonos kommunikáció technikái magyar és egy idegen nyelven.
Konfliktuskezelési technikák.
Asszertív kommunikáció módszerei.

33.167. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, tréning megtartására alkalmas terem

33.168. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Ügyfélszolgálati kommunikációgyakorlat tantárgy 93 óra/93 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.169. A tantárgy tanításának célja

Az ügyfélszolgálati kommunikációs gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ügyfélszolgálati feladatok ellátásához szükséges kompetenciáit fejlessze. A tanuló szituációs gyakorlatokon keresztül. gyakorolja be a különböző ügyféltípusoknál alkalmazható eredményes kommunikációs technikákat.

33.170. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.171. Témakörök

33.171.1. Ügyfélszolgálati kompetenciák

Ügyfélszolgálati kompetenciák fajtái, jellemzői.

Ügyfélszolgálati kompetenciákat fejlesztő gyakorlatok.

33.171.2. Ügyféltípusok, kommunikációs stílusok

Problémás ügyféltípusok.

Kommunikáció problémás ügyféllel.

33.171.3. Ügyfélszolgálati kommunikációs gyakorlatok magyar és idegen nyelven

Szóbeli, írásbeli, telefonos kommunikációs gyakorlatok, különböző ügyféltípusok szerinti csoportosításban.

33.172. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, tréning megtartására alkalmas terem

33.173. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11385-12 azonosító számú

Magyar– és idegen nyelvű panaszkezelés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11385-12 azonosító számú Magyar– és idegen nyelvű panaszkezelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Ügyfélszolgálati panaszkezelés	Ügyfélszolgálati panaszkezelés gyakorlat
FELADATOK		
Megnyugtatja az ügyfelet, megértést, segítőkészséget tanúsít		x
Azonosítja és pontosítja a reklamáció okát		x
Kompetenciájának megfelelően dönt a probléma kezeléséről		x
Tájékoztatást ad az ügyintézés további menetéről magyar és idegen nyelven		x
Meggyőződik a megoldás elfogadásáról		x
Dokumentálja az ügyfélpanasz megoldását		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A klasszikus ügyfélszolgálati feladatok fajtái	x	
A panaszügyek hatékony kezelésének módjai	x	
Az ügyféladatok gyűjtése, szegmentált ügyfélkezelés	x	
Az ügyfél-kommunikációs stratégia; alapelvek	x	
Az ügyfelek tipizálása	x	
A szolgáltatói attitűd, ügyfélközpontúság és szervezeti lojalitás	x	
A fogyasztói magatartás	x	
A fogyasztóvédelmi és termékfelelősségi törvény	x	
A jogérvényesítés	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű íráskészség	x	x
Köznyelvi beszédkészség	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x
Türelmesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konfliktusmegoldó készség	x	x
Empatikus készség	x	x
Segítőkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémaelemzés, -feltárás	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x
Lényegfelismerés (lényeglátás)	x	x

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.174. A tantárgy tanításának célja

Az Ügyfélszolgálati kommunikáció tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló elsajátítsa a panaszkezelés módszertanát. Tudjon az ügyfél felé, megértést, segítőkészséget tanúsítani. Tudja azonosítja és pontosítja a reklamáció okát. Képessé váljon dönteni a probléma kezeléséről. Tudjon tájékoztatást adni az ügyintézés további menetéről magyar és idegen nyelven. Ismerje az ügyfélpanasz dokumentálásának módjait. Ismerje meg a szóbeli a telefonos és az írásbeli panaszkezelés sajátosságait. Tisztában legyen a fogyasztói magatartás-formákkal, és a panaszügyek jogszabályi hátterével.

33.175. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.176. Témakörök

33.176.1. Az ügyfélközpontú problémakezelés szempontjai

A szolgáltatói attitűd, ügyfélközpontúság és szervezeti lojalitás.
A fogyasztói magatartás.
A fogyasztóvédelmi és termékfelelősségi törvény.
A jogérvényesítés.

33.176.2. Az ügyfélszolgálati panaszügyek fajtái

A klasszikus ügyfélszolgálati feladatok és panaszügyek fajtái.
A panaszügyek hatékony kezelésének módjai.

33.176.3. Reklamáció kezelés kommunikációja

Az ügyféladatok gyűjtése, szegmentált ügyfélkezelés.
Az ügyfél-kommunikációs stratégia; alapelvek.
Az ügyfelek tipizálása.

33.177. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, tréning megtartására alkalmas terem

33.178. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.179. A tantárgy tanításának célja

Az Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló begyakorolja a panaszkezelés kommunikációs technikáit, magyar és idegen nyelven. Kialakuljanak a megfelelő kompetenciák ahhoz, hogy az ügyfél felé, megértést, segítőkészséget tudjon tanúsítani, és kezelni tudja a problémát az ügyfél számára megnyugtató módon. Tudjon tájékoztatást adni az ügyintézés további menetéről magyar és idegen nyelven. Tudjon ügyfélpanasz dokumentálni. tudjon a szóban a telefonon és írásban is szakszerűen panaszt kezelni.

33.180. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

33.181. Témakörök

33.181.1. Szóbeli panasz kezelése

Ügyfélkezelési ismeretek, módszerek.
Empátia és asszertív készségek fejlesztése.
Konfliktus és konszenzus.
Problémakezelési módszerek.
Tájékoztatás módszertana az ügyintézés menetéről magyar és idegen nyelven.
Érvelés és meggyőzés technikák.
Telefonos ügyfélkapcsolat sajátosságai.
Telefonos panaszok kezelésének kommunikációs technikái.

33.181.2. Írásbeli panasz kezelése

Ügyfélkezelési módszerek írásbeli panasz esetén.
Empátia és asszertív írásbeli készségek fejlesztése.
Problémakezelési kommunikációs módszerek írásban.
Tájékoztatás módszertana az ügyintézés menetéről.
Írásbeli érvelés és meggyőzés technikák magyar és idegen nyelven.
Írásbeli panaszra válaszlevél formai és tartalmi elemei magyar és idegen nyelven.

33.181.3. Ügyfélszolgálati panaszkezelési gyakorlatok magyar és idegen nyelven

Írásbeli, telefonos és szóbeli panaszkezelési gyakorlatok magyar és idegen nyelven.

33.182. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, tréning megtartására alkalmas terem

33.183. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11553-16 azonosító számú

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11553-16 azonosító számú Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat
FELADATOK					
Ismeri és átlátja a magyarországi rendvédelmi feladatot ellátó szervek és a magánbiztonsági szervezetek rendeltetését, alapfeladatait, fellépéseit, intézkedéseit.	x				
Betartja a feladatellátásában a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtás	x				
valamint a magánbiztonsági szervezetek szolgálatellátására vonatkozó jogszabályait és egyéb szabályzóit.	x				
Ismeri a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtás, valamint magánbiztonság erőit és eszközeit, valamint a feladatrendszerükhöz kapcsolódó egyéb tudnivalókat.			x		
Szolgálatot ad és vesz át az általános előírások szerint.			x		
Ellátja a fegyverek tárolásával és kiadásával kapcsolatos feladatokat.		x			
Átlátja az ügykezeléssel kapcsolatos fontosabb fogalmakat, az iratok védelmével		x			
kapcsolatos szabályokat.		x			
Ismeri a rendvédelmi és egyéb közszolgálati szerv tisztviselőjére, valamint a magánbiztonság alkalmazottjára vonatkozó elvárásokat, átlátja és érvényesíti a jogosultságokat.		x			
Betartja a rendvédelmi, és egyéb közszolgálati tisztviselőre, valamint a magánbiztonság alkalmazottjára vonatkozó etikai normákat.		x			
Szabályszerűen alkalmazza az adat- és titokvédelemre vonatkozó előírásokat, titoktartási szabályokat.	x				
Elvégzi a rendvédelmi és egyéb közszolgálati feladatellátáshoz szükséges egészségügyi, pszichikai és fizikai felméréseket.			x		

Alkalmazza a tűzvédelmi, munkavédelmi, környezetvédelmi és környezetgazdálkodási szabályokat.					x
SZAKMAI ISMERETEK					
A magyarországi rendvédelem történetének főbb szakaszai	x				
A rendvédelmi szervek felépítése, helye és szerepe a társadalomban, a működésüket meghatározó jogszabályok, a rendvédelem alapfogalmai	x				
A Magyarországon működő rendvédelmi feladatokat ellátó szervek irányítása	x				
A rendőrség feladatai, működése és szervezeti felépítése	x				
A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok szervezete és jogállása	x				
Az Országgyűlési Őrségre és a Nemzeti Adó- és Vámhivatalra vonatkozó legfontosabb ismeretek	x				
A katasztrófavédelem feladatai, működését meghatározó jogszabályok			x		
A büntetés-végrehajtás feladatai, működését meghatározó jogszabályok			x		
Együttműködés a rendvédelmi szervek között			x		
A rendészeti tevékenységet végző állami, önkormányzati és civil szervezetek			x		
A rendvédelmi szervek alapfeladatai és eljárások alapjai		x			
A rendvédelmi szervekre vonatkozó munka-, baleset, tűz-, környezetvédelmi, egészségvédelemi és az elsősegélynyújtási szabályok, előírások	x				
Adat- és titokvédelemre, valamint ügykezelésre vonatkozó előírások, titoktartási	x				
szabályok, adatkezelés	x				
A szolgálati viszony létesítése, tartalma, beosztási, rendfokozati előmeneteli rendszer, a rendvédelmi szerv tagját megillető jogosultságok és elvárások			x		
Alapvető közúti közlekedési fogalmak, jogszabályi előírások			x		
A kényszerítő eszközök és alkalmazásuk szabályai			x		
Az államhatárral kapcsolatos alapfogalmak és a feladatokat meghatározó főbb jogi szabályzók					x
Katasztrófavédelmi alapismeretek					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Rendvédelmi szervek alapfeladatainak ismerete	x	x	x	x	x
A rendvédelmi szervek munkáját meghatározó szabályrendszer ismerete	x	x	x	x	x
Együttműködés lehetőségei és formái a rendvédelmi szerveknél	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Megbízhatóság	x	x	x	x	x

Önfegyelem	x	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Empatikus készség	x	x	x	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x
Helyzetfelismerés	x	x	x	x	x

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I. tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.184. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a magyarországi rendvédelmi szervek történetét az államalapítástól napjainkig.

33.185. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I. tantárgy ezen témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11553-16 azonosító számú Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I. tantárgy témakörének szakmai tartalmával.

33.186. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

33.187. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II. tantárgy **0 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.188. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a szolgálatellátás általános szabályait. Sajátítsák el a tűzoltó és tűzmegelőzési, valamint a határrendészeti alapismereteket. A tanulók szerezzenek iparbiztonsági, illetve katasztrófavédelmi alapismereteket, katasztrófavédelmi műszaki ismereteket.

33.189. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11553-16 azonosító számú Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.190. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem vagy külső helyszín

33.191. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III. tantárgy **0 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.192. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a rendőri szolgálatellátás szabályait és a kényszerítő, valamint a támadáselhárító eszközöket.

33.193. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11553-16 azonosító számú Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.194. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem vagy külső helyszín

33.195. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV. tantárgy **0 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.196. A tantárgy tanításának célja

A tanulók készüljenek fel az érettségi vizsgára.

33.197. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11553-16 azonosító számú Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.198. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat tantárgy **0 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.199. A tantárgy tanításának célja

A tanulók gyakorlatban is sajátítsák el a szolgálati ismeretekre vonatkozó legfontosabb szabályokat, a tűzoltási gyakorlati alapismereteket és betekintést nyerjenek a büntetés-végrehajtás alapismereteibe. Mélyítsék el a vonatkozó jogszabályi ismereteket.

33.200. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11553-16 azonosító számú Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.201. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem vagy külső helyszín

33.202. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Rendvédelmi szervek és alapfeladatok tantárgy **0 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.203. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a magyarországi rendvédelmi szervek történetét az államalapítástól napjainkig, továbbá a rendőrség, feladatát, működését, szervezeti felépítését.
A tanuló ismerje meg a katasztrófavédelem és a büntetés-végrehajtás feladatát, működését, szervezeti felépítését és az Országgyűlési Őrség és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladatait. A tanulók ismerjék meg a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtás szolgálatellátására vonatkozó általános szabályokat. Mélyítsék el a vonatkozó jogszabályi, a munkavédelmi és környezetvédelmi ismereteket.

33.204. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Rendvédelmi szervek és alapfeladatok tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11553-16 azonosító számú Rendvédelmi szervek és alapfeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.205. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem és /vagy külső helyszín

33.206. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

A

11552-16 azonosító számú

Önvédelem és intézkedéstaktika

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11552-16 azonosító számú Önvédelem és intézkedéstaktika megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I.	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II.	Önvédelem és intézkedéstaktika III.	Önvédelem és intézkedéstaktika IV.
FELADATOK				
Folyamatosan fejleszti fizikai állóképességét, önvédelmi alapismereteit, végrehajtja az éves fizikai felméréseket	x			
Légpuska lőgyakorlatot teljesít		x		
Ismeri és betartja a fegyverek és lőszerek használatával és tárolásával kapcsolatos előírásokat		x		
Rendészettechnikai eszközöket kezel, alkalmaz		x		
Személy- és tárgyleírást végez			x	
Szolgálat ellátása gyakorlása során a társ tevékenységét biztosítja				x
Testi kényszert, bilincset, vegyi eszköz, rendőrbot, alkalmazását gyakorolja.			x	
Biztosítási feladatokat gyakorol közlekedési baleset, bűncselekmény, rendkívüli esemény, rendezvény szimulált helyszínén				x
Feltartóztatja az intézkedés alá vont személyeket, átvizsgálja a ruházatot, csomagot, járművet				x
Felvilágosítást, tájékoztatást kér és ad, igazoltat, okmányokat ellenőriz, adatot, nyílt információt gyűjt és ellenőriz				x
Fokozott ellenőrzést gyakorol, ellenőrzi a kijelölt helyeket, meghatározott személyeket				x
Intézkedik saját elhatározásából, felkérésre vagy utasításra, melynek során betartja a jogszerűség, szakszerűség, arányosság, objektivitás, biztonság és eredményesség követelményeit				x
Intézkedést gyakorol személyi sérüléssel nem járó balesetnél			x	
Közúti ellenőrzést, személyazonosítást, speciális (Schengen) nyilvántartásokban történő ellenőrzést gyakorol			x	

Úti okmányok ellenőrzését, kezelését gyakorolja, felismeri az ezekkel kapcsolatos jogsértő cselekményeket			x	
Közveszély esetén a szakmai szabályok szerint intézkedik			x	
SZAKMAI ISMERETEK				
Az életkorhoz igazodó fizikai állóképesség fejlesztéséhez szükséges feltételek ismertetése	x			
Felvilágosítás a sérülésveszélyről, a tiltó és biztonsági rendszabályok	x			
Az önvédelem, közelharc meghatározása	x			
Önvédelmi alapismeretek	x			
Az intézkedések végrehajtásának jogi alapjai			x	x
Az intézkedések gyakorlati végrehajtása				x
Kommunikáció az intézkedés alá vont személlyel				x
Az intézkedő állás helyes alkalmazása; az intézkedő állás céljának (stabilitás, lágy részek védelme, a kisebb támadható felület) érvényesítése				x
A testi kényszer alaptechnikái.				x
Az alkohol, kábítószer és valamilyen pszichotrop anyag hatása alatt álló személlyel szembeni intézkedés veszélyei és következményei.				x
Lövészeti alapismeretek.		x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Rendvédelmi technikai eszközök, egyéni alapfelszerelések kezelése, használata	x	x	x	x
Kényszerítő eszközök felismerése, megkülönböztetése	x	x	x	x
Önvédelmi fogások alkalmazása	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfegyelem	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Empatikus készség	x	x	x	x
Konfliktus megoldó készség	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x
Helyzetfelismerés	x	x	x	x

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I. tantárgy **0 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.207. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét fejlesztésének, az önvédelmi ismereteknek és légfegyver lövészetnek az alapjait. A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét fejlesztésének, az önvédelmi ismereteknek és légfegyver lövészetnek az alapjait.

33.208. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11552-16 azonosító számú Önvédelem és intézkedéstaktika megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.209. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület.

33.210. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II. tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.211. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét továbbfejlesztésének lehetőségeit. Önvédelmi és közelharc ismereteiket mélyítsék el, gyakorolják a már elsajátított technikákat. Ismerkedjenek meg a kiskaliberű tűzfegyverekkel. A tanulók kezdjék meg a felkészülést a rendvédelmi szervek fizikai alkalmassági követelményeire.

33.212. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11552-16 azonosító számú Önvédelem és intézkedéstaktika megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.213. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület.

33.214. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III. tantárgy 0 óra/0 óra*

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.215. A tantárgy tanításának célja

Ismerkedjenek meg a testi kényszer és a rendőri intézkedések alapjaival. Sajátítsák el a személy- és vagyonőri intézkedések gyakorlatát. A tanulók folytassák a felkészülést a rendvédelmi szervek fizikai alkalmassági követelményeire. Bővítsék a testi kényszer alkalmazásával és a személy- és vagyonőri, valamint a közterület-felügyelői intézkedésekkel kapcsolatos gyakorlati tudásukat.

33.216. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11552-16 azonosító számú Önvédelem és intézkedéstaktika megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.217. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület.

33.218. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV. tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellékszakképesítéshez kapcsolódik.

33.219. A tantárgy tanításának célja

Tovább bővítsék a rendőri intézkedésekkel, a testi kényszer alkalmazásával és a személy- és vagyonőri, valamint a közterület-felügyelői intézkedésekkel kapcsolatos tudásukat. Mélyítsék el a vonatkozó jogszabályi ismereteket.

33.220. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV. tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11552-16 azonosító számú Önvédelem és intézkedéstaktika megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.221. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület.

33.222. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat tantárgy **0 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 04 azonosító számú Közszolgálati ügykezelő megnevezésű mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.223. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét fejlesztésének, az önvédelmi ismereteknek és légfegyver lövészetnek az alapjait.A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét fejlesztésének, az önvédelmi ismereteknek és légfegyver lövészetnek az alapjait.A tanulók ismerjék meg a fizikai erőnlét továbbfejlesztésének lehetőségeit. Önvédelmi és közelharc ismereteiket mélyítsék el, gyakorolják a már elsajátított technikákat. Ismerkedjenek meg a kiskaliberű tűzfegyverekkel. A tanulók kezdjék meg a felkészülést a rendvédelmi szervek fizikai alkalmassági követelményeire. Ismerkedjenek meg a testi kényszer és a rendőri intézkedések alapjaival. Sajátítsák el a személy- és vagyonőri intézkedések gyakorlatát.A tanulók folytassák a felkészülést a rendvédelmi szervek fizikai alkalmassági követelményeire. Bővítsék a testi kényszer alkalmazásával és a személy- és vagyonőri, valamint a közterület-felügyelői intézkedésekkel kapcsolatos gyakorlati tudásukat. Tovább bővítsék a rendőri intézkedésekkel, a testi kényszer alkalmazásával és a személy- és vagyonőri, valamint a közterület-felügyelői intézkedésekkel kapcsolatos tudásukat.Mélyítsék el a vonatkozó jogszabályi ismereteket.

33.224. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11552-16 azonosító számú Önvédelem és intézkedéstaktika megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I. tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

33.225. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, iskolaudvar, Tornaterem, sportpálya, lőtér, a légfegyver lövészethez biztonságosan elkülöníthető terület.

33.226. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

Ágazati szakmai kompetenciák erősítése

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Ágazati szakmai kompetenciák erősítése **46 óra**

Az ágazati szakmai kompetenciák erősítése a mellék-szakképesítésre meghatározott időkeretben történik.

33.227. Tanításának célja

E témakörben a szakképesítéshez kapcsolódó – a képző intézmény helyi sajátosságait figyelembe vevő – ágazati szakmai kompetenciák erősítését kell tanórai keretben végrehajtani.

33.228. Értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Összefüggő szakmai gyakorlat

I. Öt évfolyamos oktatás közismereti képzéssel
10. évfolyamot követően 70 óra
11. évfolyamot követően 70 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
Rendvédelmi tábor
35 óra
A rendvédelmi tábor célja: A 10. évfolyamon elsajátított Rendvédelmi szervek és alapfeladatok, valamint az Önvédelem és Intézkedéstaktika gyakorlat tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretek gyakorlása, elmélyítése.

Ajánlás a szakmai gyakorlat megszervezésére, folyamatára
A tanulók rendvédelmi tábori szakmai gyakorlata az iskolában vagy egy, a gyakorlat számára alkalmas (sportfoglalkozás és tantermi foglalkozás) kijelölt helyen kerüljön megszervezésre.
Javasolt a tanulóknak Foglalkozási naplót vezetni, és abba rögzíteni az elvégzendő feladatokat, és azok értékelését.
A szakmai feladatok:
Az alakiasság fejlesztése.
A fizikai állóképesség fejlesztése, az önvédelem, a légpuskahasználat gyakorlása. Elsősegélynyújtás gyakorlása.
Személy és vagyonőr munkájához kapcsolódó gyakorlatok.
A rendvédelmi szervek szóbeli és írásbeli kommunikációshoz kapcsolódó gyakorlatok.
Lehetőség esetén a rendvédelmi szervek (rendőrség, katasztrófavédelem, büntetés-végrehajtás) meglátogatása, munkájuk tanulmányozása, ennek hiányában a rendvédelmi szervek meghívott munkatársai előadásának meghallgatása.
Környezetvédelmi gyakorlat.

Katasztrófavédelmi összefüggő szakmai gyakorlat
35 óra
A katasztrófavédelmi szakmai gyakorlat célja: A katasztrófavédelmi szakmai, tűzoltásialapismeretek komplex gyakorlati alkalmazása, a szakmai gyakorlat során történő elsajátítása. A gyakorlati képzésen a tanulók az elméleti szakaszban a Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat tantárgy elsajátításával megszerzett ismereteire építve meghatározott feladatok végrehajtásával a katasztrófavédelmi munka végzéséhez szakmai gyakorlati tapasztalatokat szereznek.
Ajánlás a szakmai gyakorlat megszervezésére, folyamatára
A tanulók a szakmai gyakorlatot az iskolában vagy egy kijelölt katasztrófavédelmi szervnél hajtják végre.
Javasolt a tanulóknak Foglalkozási naplót vezetni, és abba rögzíteni az elvégzendő feladatokat, és azok értékelését.
A szakmai feladatok:
Elemek a katasztrófavédelmi műszaki alapismeretekből;
Tűzoltói és tűzmegelőzési alapismeretek elméleti anyaghoz kapcsolódó gyakorlat

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:
Rendvédelmi tábor
35 óra
A rendvédelmi tábor célja: A 11. évfolyamon elsajátított Személy- és vagyonvédelmi ismeretek gyakorlat, valamint az Önvédelem és Intézkedéstaktika gyakorlat tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretek gyakorlása, elmélyítése.
Ajánlás a szakmai gyakorlat megszervezésére, folyamatára
A tanulók rendvédelmi tábori szakmai gyakorlata az iskolában vagy egy, a gyakorlat számára alkalmas (sportfoglalkozás és tantermi foglalkozás) kijelölt helyen kerüljön megszervezésre.
Javasolt a tanulóknak Foglalkozási naplót vezetni, és abba rögzíteni az elvégzendő feladatokat, és azok értékelését.
A szakmai feladatok:
Az alakiasság fejlesztése.
A fizikai állóképesség fejlesztése, az önvédelem, a légpuskahasználat gyakorlása. Elsősegélynyújtás gyakorlása.
Személy és vagyonőr és a közterület-felügyelő munkához kapcsolódó gyakorlatok.
Testi kényszer alaptechnikáinak gyakorlása.
A rendvédelmi szervek szóbeli és írásbeli kommunikációshoz kapcsolódó gyakorlatok.
Lehetőség esetén a rendvédelmi szervek (rendőrség, katasztrófavédelem, büntetés-végrehajtás) meglátogatása, munkájuk tanulmányozása, ennek hiányában a rendvédelmi szervek meghívott munkatársai előadásának meghallgatása.
Környezetvédelmi gyakorlat.

Rendőrségi gyakorlat
35 óra
A rendőrségi szakmai gyakorlat célja: A rendvédelmi szervek szakmai alapismereteinek komplex gyakorlati alkalmazása, az új gyakorlati ismeretek szakmai gyakorlat során történő elsajátítása. A gyakorlati képzésen a tanulók az elméleti szakaszban a Rendvédelmi szervek és alapfeladatok tantárgy elsajátítása során megszerzett ismereteire építve meghatározott feladatok végrehajtásával a rendőri munka végzéséhez szakmai gyakorlati tapasztalatokat szereznek.
Ajánlás a szakmai gyakorlat megszervezésére, folyamatára:
A tanulók a szakmai gyakorlatot az iskolában vagy egy kijelölt rendőri szervnél hajtják végre.
Javasolt a tanulóknak Foglalkozási naplót vezetni, és abba rögzíteni az elvégzendő feladatokat, és azok értékelését.
A szakmai feladatok:
Az általános szolgálati, szolgálat-ellátási ismeretek gyakorlása.

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül
1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Ügykezelői gyakorlat
80 óra
Az ügykezelői gyakorlat célja: A 13. évfolyamon a Közszolgálati ügyintézői gyakorlat tantárgy tanulása során elsajátított, a közszolgálati szervek ügykezelési ismeretekhez kapcsolódó tudásanyag gyakorlása, elmélyítése.
Ajánlás a szakmai gyakorlat megszervezésére, folyamatára
A tanulók ügykezelési gyakorlata az iskolában egy szimulált ügykezelői-postázói helyiségben (irattár) vagy egy, a gyakorlat számára alkalmas közszolgálati szervnél kerüljön megszervezésre.
Javasolt a tanulóknak Foglalkozási naplót vezetni, és abba rögzíteni az elvégzendő feladatokat, és azok értékelését.
A szakmai feladatok:
Érkeztetés, iktatás, postázás, expediálás, irattárrendezés, iratselejtezés és egyéb az ügykezelői munkakörrel összefüggő feladatok gyakorlása, iktató programok megismerése, használatának gyakorlása.

Kormányablak-ügyintéző gyakorlat
80 óra
A kormányablak-ügyintéző szakmai gyakorlat célja: A szakmai alapismeretek komplex alkalmazása, az új szakmai ismeretek gyakorlat során történő elsajátítása. Az elméleti szakaszban a Közszolgálati ügyintézői gyakorlat tantárgy tanulása során megszerzett ismeretekre építve meghatározott feladatok végrehajtásával a kormányablak-ügyintézői munka végzéséhez szakmai gyakorlati tapasztalatokat szereznek.
Ajánlás a szakmai gyakorlat megszervezésére, folyamatára:
A tanulók a szakmai gyakorlatot kormányhivatali kormányablakban végzik.
Javasolt a tanulóknak Foglalkozási naplót vezetni, és abba rögzíteni az elvégzendő feladatokat, és azok értékelését.
A szakmai feladatok:
Kormányablakban asszisztensi feladatok ellátása. Kormányablak ügyintézők munkájának támogatása. Ügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátása Kormányablakban használt speciális az ügyek intézéséhez szükséges informatikai programok megismerése.”

RENDÉSZETI ÉS KÖZSZOLGÁLATI ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A rendészeti és közszolgálati ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy részletes érettségi vizsgakövetelményei a XXXVIII. Rendészet és közszolgálat ágazat következő szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 345 01 Közszolgálati ügyintéző,
- 54 861 01 Rendőr tiszthelyettes (2 tanéves képzési idővel), - 52 861 11 Rendészeti ügyintéző.

A) KOMPETENCIÁK

1. Szakmai szókincs, beszédkészség, kommunikáció

Témák	Követelmények	
	Középszinten	**Emelt szinten**
1.1. Fontosabb rendvédelmi szervek tevékenységével kapcsolatos legfontosabb alapfogalmak felismerése, azonosítása, meghatározása, fogalmak helyes használata	Legyen képes felismerni a fontosabb rendvédelmi szervek tevékenységével kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat meghatározás alapján. Legyen képes feladatokban alkalmazni a rendvédelmi szervek tevékenységéhez kapcsolódó szakszókincset.	Legyen képes definiálni a fontosabb rendvédelmi szervek tevékenységével kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat. Legyen képes szövegalkotásban használni a rendvédelmi szervek tevékenységéhez kapcsolódó szakszókincset.
1.2. Rendvédelmi szerveken belüli kommunikáció	Legyen képes felismerni és alkalmazni a rendvédelmi szerveknél előforduló leggyakoribb kommunikációs normákat.	Tudja bemutatni az elöljáró és alárendelt viszonyának kommunikációs szabályait a parancs, utasítás adásának érvényesülése során.

2. Ismeretek helyes és megfelelő alkalmazása

2.1. Releváns információk gyűjtése forrásokból	Legyen képes információkat gyűjteni a szöveges forrásból megadott szempontok szerint, összevetni az információkat ismereteivel.	Tudja értelmezni a szöveges forrásokat megadott szempontok szerint, és tudjon szövegesforrásokból gyűjtött információkra vonatkozó következtetéseket megfogalmazni.

2.2. Folyamatok, jelenségek, problémák bemutatása, értékelése szöveges források segítségével	Legyen képes értelmezni jelenségeket, problémákat szöveges források, képi ábrázolások, statisztikai táblázatok, diagramok, grafikonok, ábrák alapján. Legyen képes kiválogatni a rendelkezésre álló szöveges forrásokat megadott kérdés alapján.	Legyen képes kifejteni szöveges feladatokban megfogalmazott problémák megoldását.
2.3. A tanult ismeretek gyakorlati alkalmazásának lehetőségei	Legyen képes a szolgálati ismeretekkel, a szolgálatellátás szabályaival és a rendőri szolgálati ismeretekkel kapcsolatos szabályok ismertetésére.	Legyen képes a szolgálati ismeretekkel, a szolgálatellátás szabályaival és a rendőri szolgálati ismeretekkel kapcsolatos szabályok rendszerezésére és sokoldalú alkalmazására.
2.4. Általános szabályok alkalmazása konkrét esetekre	Legyen képes egy bemutatott esettel kapcsolatban a tanult jogszabályok és egyéb szakmai ismeretek alapján megállapításokat tenni.	Legyen képes az egyes rendvédelmi szervekkel kapcsolatos eseteket, problémákat értelmezni és értékelni a tanult szakmai ismeretei alapján.

3. Tájékozódás a jogszabályokban

3.1. Jogszabályi normák gyakorlati alkalmazása a rendvédelmi szervek munkájával kapcsolatos feladatok teljesítése során.	Legyen képes egy adott szituáció során a vonatkozó normák felsorolására és alkalmazására.	Legyen képes kapott feladatát a szabályoknak és előírásoknak megfelelően kidolgozni, törekedni a helyzethez leginkább illő jogi norma megválasztására, és annak körültekintő alkalmazására.
3.2. Jogi ismeretek	Legyen képes a vonatkozó normákat a felmerülő elméleti és szituációs feladatok, problémák megoldása során felsorolni, rendszerezni.	Legyen képes a vonatkozó normák rendelkezéseit problémamegoldás során alkalmazni.

3.3. Közlekedési alapismeretek	Legyen képes az alapvető közlekedési szabályok alkalmazására.	Tudja gyakorlati példák felsorolásával bemutatni a megkülönböztető jelzést használó járművekre vonatkozó szabályokat.

4. Problémaközpontú gondolkodás, együttműködési készség

4.1. Ok-okozati folyamatok megértése	Legyen képes mások helyzetének értelmezésére és figyelembevételére.	Legyen képes egy másik személy helyzetébe beleképzelni magát, figyelembe véve és megértve annak szempontjait is.
4.2. A rendvédelmi szervek feladatellátása során felmerült kommunikációs problémák megoldása	Legyen képes a mások megértésére és meghallgatására, a leggyakoribb nem verbális és metakommunikációs jelek értelmezésére.	Legyen képes a mások által ki nem mondott vagy csak részben kimondott szavak megértésére és meghallgatására, a leggyakoribb nem verbális és metakommunikációs jelek értelmezésére.
4.3. Konfliktuskezelés, együttműködés az intézkedés alá vont személyekkel	Ismerje és használja az intézkedések végrehajtása során alkalmazott fellépés alapvető szabályait és kommunikációs sémáit, a konfliktusok kezelésének módszereit.	Ismerje az asszertív kommunikációs technikákat.

B) TÉMAKÖRÖK

1. Intézkedések, fellépések és a szolgálatellátás alapjai

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszinten	**Emelt szinten**
1.1. Rendvédelmi szervek alapismerete		

1.1.1. A rendvédelmi szervek helye, szerepe, normák	Ismerje a rendvédelmi szervek helyét, szerepét és a működésüket meghatározó jogszabályokat.	Legyen képes bemutatni a rendvédelmi szervek irányításuk szerinti csoportosítását, helyüket, szerepüket a rendvédelmi szervek rendszerében és a működésüket meghatározó normákat.
1.1.2. Alapfogalmak	Legyen képes bemutatni a rendvédelmi szerveket.	Legyen képes bemutatni a rendvédelmi szerveket, és a hozzájuk kapcsolódó alapfogalmakat.

1.1.3. A rendvédelmi szervek, tagozódás, működésük felügyelete	Legyen képes ismertetni a Magyarországon működő rendvédelmi szerveket, ezek tagozódását, működésük felügyeletét.	Legyen képes bemutatni a Magyarországon működő rendvédelmi szerveket, ezek tagozódását, működésük felügyeletét, irányításukat.
1.1.4. Rendőrség	Legyen képes bemutatni a rendőrség szervezeti felépítését, feladatait, működését.	Legyen képes bemutatni a rendőrség részletes feladatait, működését, szervezeti felépítését.
1.1.5. Katasztrófavédelem	Legyen képes bemutatni a katasztrófavédelem szervezeti felépítését, feladatait, működését.	Legyen képes bemutatni a katasztrófavédelem részletes feladatait, működését, szervezeti felépítését.
1.1.6. Büntetésvégrehajtás	Legyen képes bemutatni a büntetés-végrehajtás szervezeti felépítését, feladatait, működését.	Legyen képes bemutatni a büntetés-végrehajtás részletes feladatait, felépítésüket és működésük rendjét.
1.1.7. Együttműködés a rendvédelmi szervek között	Ismerje a rendvédelmi szervek közötti együttműködés jellemzőit.	Legyen képes ismertetni a rendvédelmi szervek közötti együttműködést, kapcsolattartást, a civil kontroll megvalósulását.

1.2. A rendvédelmi szervek intézkedéseinek elhelyezése a közigazgatási jogalkalmazás rendszerében		
1.2.1. Rendvédelmi szervek intézkedéseinek és eljárásainak alapjai	Ismerje a rendőri, a katasztrófavédelmi és a büntetésvégrehajtási intézkedések és eljárások alapjait.	Legyen képes bemutatni a rendőri, a katasztrófavédelmi és a büntetés-végrehajtási intézkedések és eljárások alapjait.
1.2.2. Biztonság, Magyarország biztonságpolitikája		Legyen képes meghatározni a biztonság fogalmát, és bemutatni Magyarország biztonsági stratégiáját.
1.3. Általános szolgálati ismeretek		
1.3.1. Érvényes adat-, titokvédelmi, titoktartási és ügykezelési szabályok	Ismerje a rendvédelmi szerveknél érvényes adat-, titokvédelmi, titoktartási és ügykezelési szabályokat.	Legyen képes bemutatni a rendvédelmi szerveknél érvényes adat-, titokvédelmi, titoktartási és ügykezelési szabályokat.
1.3.2. Rendvédelmi szerv hivatásos állományába kerülés feltételei	Ismerje a rendvédelmi szerv hivatásos tagjává válás feltételeit.	Legyen képes ismertetni a rendvédelmi szerv hivatásos tagjává válás feltételeit, a

		járandóságokat, a juttatásokat, az elvárásokat.
1.3.3. A beosztási, előmeneteli rendszer.	Ismerje a beosztási, előmeneteli rendszert.	Legyen képes ismertetni a rendvédelmi szervek beosztási és előmeneteli rendszerét, valamint az előmeneteli lehetőségeket, az érdemek elismerése.

1.4. A szolgálatellátás általános szabályai		
1.4.1. A rendvédelmi szervek tagjait megillető jogosultságok és terhelő elvárások.	Ismerje a rendvédelmi szervek tagjait megillető jogosultságokat és terhelő elvárásokat.	Legyen képes bemutatni a rendvédelmi szervek tagjainak jogait és az elvárásokat a rendvédelmi szervek tagjaival szemben. Ismertesse a fegyelmi felelősségre vonás szabályait, a szolgálati viszony megszűnésének eseteit.
1.4.2. A rendvédelmi szerven belüli hierarchia	Ismerje a rendvédelmi szerven belüli hierarchia érvényesülését. Legyen képes bemutatni a parancs, az utasítás és a szolgálati út fogalmát, valamint végrehajtásának rendjét.	Legyen képes bemutatni a rendvédelmi szerven belüli hierarchia érvényesülését az elöljáró, alárendelt, feljebbvaló viszonylatában a parancs, utasítás érvényesülése során. Ismerje a parancs megtagadásának szabályozását.
1.4.3. Alakiság	Ismerje az alapvető alaki, megjelenési-öltözködési szabályait, magatartási elvárásokat.	Legyen képes bemutatni az alaki, megjelenési-öltözködési szabályokat, magatartási elvárásokat, az egyenruha viselésének szabályait.
1.5. Rendőri szolgálati ismeretek		
1.5.1. Rendőri intézkedések	Ismerje a rendőri intézkedések fajtáit, velük szemben támasztott követelményeket, alapelveket.	Legyen képes ismertetni a szolgálati fellépés tartalmi követelményeit. Ismertesse a rendőri intézkedések fajtáit, csoportosítását, a jogszerű és szakszerű rendőri intézkedés alapjait, a velük szemben

		támasztott követelményeket, alapelveket.
1.5.2. Az intézkedési kötelezettség	Ismerje a rendőr intézkedési kötelezettségeit.	Legyen képes ismertetni a rendőri intézkedési kötelezettséget, a rendőri

		intézkedés akadályainak elhárításának, a segítség és eszközök igénybevételének szabályait.
1.5.3. Szolgálatok átadása-átvétele, beszámoltatás	Ismerje szolgálatok átadásánakátvételének és a beszámoltatás szabályait.	Legyen képes ismertetni a rendőri intézkedések közös elveit, szabályait és követelményeit, valamint a szolgálatok átadásának-átvételének és a beszámoltatás szabályait.
1.6. Tűzoltó és tűzmegelőzési alapismeretek		
1.6.1. Égéselmélet, oltóanyag, tűzoltási és műszaki mentés	Tudja ismertetni az égéselméleti, oltóanyag, tűzoltási és műszaki mentési alapismereteket.	Tudja ismertetni az égéselméleti, oltóanyag, tűzoltási és műszaki mentési feladatokat.
1.6.2. A tűzoltási és műszaki mentési tevékenység vezetése		Tudja ismertetni a tűzoltási és műszaki mentési tevékenység vezetésének lényegét.

1.6.3. Tűzmegelőzés, a tűzoltás alapvető feltételei	Ismerje a tűzmegelőzés helyét és szerepét.	Tudja bemutatni a tűzmegelőzés helyét és szerepét, a személyek biztonságát szolgáló és a tűzoltás alapvető feltételeit biztosító szabályok rendszerét.
1.6.4. A tűzoltó anyagok jellemzői.	Tudja ismertetni a tűzoltó anyagok jellemzőit.	Tudja ismertetni a tűzoltó anyagokat, azok jellemzőit és alkalmazásukat.
1.7. Büntetésvégrehajtási nevelési alapismeretek		
1.7.1. A büntetésvégrehajtási nevelés fogalma, célja, történeti fejlődése	Tudja ismertetni a büntetésvégrehajtási nevelés fogalmát, célját.	Tudja ismertetni a büntetésvégrehajtási nevelés fogalmát, célját, történeti fejlődését, változásait.
1.7.2. A börtön sajátos környezete és személyzete	Legyen képes bemutatni a börtön sajátos környezetét, személyzetét.	Legyen képes bemutatni a börtön sajátos környezetét, a börtönélet deprivációit. A büntetés-végrehajtási szervezet állománya.
1.7.3. A büntetésvégrehajtás intézményeinek típusai	Tudja ismertetni a büntetésvégrehajtás intézményeinek típusait, nevelési lehetőségeit.	Tudja ismertetni a büntetésvégrehajtás intézményeinek típusait, nevelési lehetőségeiket. Ismerje a büntetés-végrehajtási szervezet reintegrációs tevékenységének rendszerét.
1.8. Közlekedési alapismeretek		

1.8.1. Közlekedési fogalmak, jogszabályi alapok, jelzőtáblák	Legyen képes ismertetni az alapvető közlekedési fogalmakat, jogszabályi alapokat, a jelzőtáblákra vonatkozó tartalmakat.	Legyen képes bemutatni a közlekedési fogalmakat, jogszabályi alapokat, a jelzőtáblák csoportosítását, tartalmukat.
1.8.2. A járművezetés személyi feltételei	Ismerje a járművezetés személyi feltételeit.	Tudja ismertetni a járművezetés személyi feltételeit, a járművezetők legfőbb kötelességeit.
1.8.3. Karjelzések	Ismerje fel a rendőri karjelzéseket.	Tudja ismertetni a rendőr karjelzéseit, megkülönböztető jelzéseket használó járművekre vonatkozó szabályok.
1.9. Polgári védelmi és iparbiztonsági, tűz- és katasztrófavédelmi hatósági alapismeretek		
1.9.1. A katasztrófák elleni védekezés alapjai.	Ismerje a katasztrófák elleni védekezés lehetőségeit. Tudja jellemezni a hazai katasztrófavédelem tevékenységét.	Legyen képes bemutatni a katasztrófák elleni védekezés lehetőségeit és a katasztrófavédelem hazai jellemzőit.
1.9.2. Katasztrófák csoportosítása és jellemzése	Tudja jellemezni a katasztrófákat.	Tudja csoportosítani és jellemezni a katasztrófákat.
1.9.3. Helyreállítási és újjáépítési feladatok.	Legyen képes ismertetni a katasztrófavédelem helyreállítási és újjáépítési feladatait.	Legyen képes ismertetni a katasztrófavédelem helyreállítási és újjáépítési feladatait, valamit legyen képes bemutatni a polgári védelem alapjait és feladatait.

1.9.4. Iparbiztonság	Ismerje az iparbiztonsági hatósági eljárások fajtáit, a veszélyes anyagok szállításának alapvető szabályait.	Legyen képes bemutatni az iparbiztonság alapjait. Tudja ismertetni az iparbiztonsági hatósági eljárások fajtáit, hatásköri és illetékességi szabályait, a veszélyes anyagok szállításának alapvető szabályait.

1.10. Határrendészeti ismeretek		
1.10.1. A határrendészeti szolgálati ág fejlődése, helye, szerepe	Tudja bemutatni a határrendészeti szolgálati ág fejlődését, helyét, szerepét.	Tudja bemutatni a határrendészeti szolgálati ág fejlődését, helyét, szerepét és feladatrendszerét a rendőrség szervezetében.
1.10.2. Az államhatárral kapcsolatos alapfogalmak	Ismerje az államhatárral kapcsolatos alapfogalmakat és a határrendészeti feladatokat meghatározó főbb jogi szabályzókat.	Tudja ismertetni az államhatárral kapcsolatos alapfogalmakat és a határrendészeti feladatokat meghatározó főbb jogi szabályzókat.
1.10.3. Határforgalomellenőrzés és az államhatár őrzése	Legyen képes bemutatni a határforgalom-ellenőrzés és az államhatár őrzés feladatait.	Legyen képes bemutatni a határforgalom-ellenőrzés és az államhatár őrzése közötti kapcsolatot és eltérést.
1.10.4. Határellenőrzés, határrend fenntartás, a mélységi ellenőrzés	Ismerje a határellenőrzéssel, a határrend fenntartásával, a mélységi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat.	Tudja ismertetni a határellenőrzéssel, a határrend fenntartásával, a mélységi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok ellátásának rendjét.

1.10.5. Idegenrendészeti intézkedések		Tudja ismertetni az idegenrendészeti intézkedések és eljárások rendjét.
1.10.6. Európai Uniós csatlakozás és a Schengeni taggá válás		Tudja bemutatni a határrendészeti feladatok megváltozását az európai uniós csatlakozás és a schengeni taggá válás következtében.
1.10.7. Határbiztonsági rendszer		Tudja ismertetni a határbiztonsági rendszer felépítését.
1.11. Katasztrófavédelmi műszaki alapismeretek		
1.11.1. A katasztrófavédelem eszközei, felszerelései	Ismerje a katasztrófavédelem eszközeit és alapfelszereléseit.	Legyen képes bemutatni a katasztrófavédelem eszközeit, felszereléseit.
1.11.2. Tűzoltó szakfelszerelések	Ismerje a tűzoltó szakfelszereléseket.	Legyen képes csoportosítani a tűzoltó szakfelszereléseket.
1.11.3. Készülékekkel kapcsolatos alapfogalmak	Ismerje a tűzoltó fecskendőkkel, készülékekkel kapcsolatos alapfogalmakat, azok jellemzőit.	Legyen képes ismertetni a tűzoltó fecskendőkkel, készülékekkel kapcsolatos alapfogalmakat, jellemzőket.
1.11.4. Egyéb felszerelések	Ismerje a katasztrófavédelemnél használt egyéb felszerelések jellemzőit.	Legyen képes bemutatni a katasztrófavédelemnél használt egyéb felszerelések általános jellemzését.

2. Jogszabályi és egyéb szabályzó előírások

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszinten	**Emelt szinten**

2.1. Jogi alapismeretek		
2.1.1. A jog fogalma	Legyen képes ismertetni a jog fogalmát.	Legyen képes bemutatni a jog kialakulását.
2.1.2. Jogi és erkölcsi normák	Legyen képes ismertetni a jogi normák helyét, szerepét, a jogszabályok hierarchiáját, érvényességük és hatályuk követelményeit.	Legyen képes ismertetni a jogi normák helyét, szerepét, az erkölcs és a jogi normák viszonyát, a jogszabályok hierarchiáját, a jogalkotás menetét, érvényességük és hatályuk szabályozását.
2.1.3. Jogellenesség, társadalomra való veszélyesség	Legyen képes bemutatni a jogellenesség és a társadalomra veszélyesség lényegét, jellemzőit.	
2.1.4. A jogalkotás		Legyen képes bemutatni a jogalkotás jellemzőit, fajtáit, szerveit, szakaszait, folyamatát.
2.2. Állam-, alkotmány- és nemzetközi jogi alapismeretek		
2.2.1. Alaptörvény bemutatása	Legyen képes bemutatni a magyar Alaptörvény helyét, szerepét, rendeltetését, az alkotmányossági elveket.	Legyen képes bemutatni a magyar Alaptörvény keletkezését és létrejöttét, helyét, szerepét, rendeltetését, az alkotmányossági elveket; hazánk és az EU kapcsolatát, a diplomáciai mentesség lényegét.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM

2.2.2. Az emberi, állampolgári jogok érvényesülése a rendvédelmi szerveknél	Ismerje az emberi, állampolgári jogok rendvédelmi szerveknél történő érvényesülését.	Legyen képes ismertetni az emberi (állampolgári) jogoknak a rendvédelmi szerveknél történő, majd a rendőri intézkedés során történő érvényesülését.
2.3. Büntetőjog általános rész		
2.3.1. Bűncselekmény fogalma, a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény (a továbbiakban: Btk.) szerkezete, időbeli, területi és személyi hatálya	Legyen képes ismertetni a bűncselekmény fogalmát, elkövetőit, valamint megvalósulási szakaszait, valamint a Btk. szerkezetét, időbeli, területi és személyi hatályát.	Legyen képes bemutatni a bűncselekmény fogalmát, a fogalmi elemeket, az elkövetők körét, valamint a bűncselekmény megvalósulási szakaszait, továbbá a Btk. szerkezetét, hatályát, a szankciórendszerét.
2.3.2. Bűncselekmények felosztása	Legyen képes ismertetni a bűncselekmények súlyuk szerint történő felosztását, megvalósításuk lehetséges következményeit. Legyen képes bemutatni a büntethetőségi akadályok rendszerét.	
2.3.3. Általános törvényi tényállás	Ismerje az általános törvényi tényállás szerkezetét, elemeit.	Legyen képes bemutatni az általános törvényi tényállás szerkezetét, és ismertetni annak elemeit.
2.4. Büntetőjog különös rész		

2.4.1. Bűncselekmények lényegi jegyei	Ismerje a rendőrség hatáskörébe tartozó leggyakoribb bűncselekmények lényegi jellemzőit.	Legyen képes ismertetni a rendőrség hatáskörébe tartozó leggyakoribb bűncselekmények lényegi jegyeit (kiemelten a közrend elleni, valamint az élet elleni, az államigazgatás, az igazságszolgáltatás és a közélet tisztasága elleni bűncselekményeket).
2.4.2. Emberölés, erős felindulásban elkövetett emberölés, lopás és rablás bűncselekménye	Legyen képes bemutatni az emberölés, az erős felindulásban elkövetett emberölés, a lopás és a rablás bűncselekményeket.	Legyen képes elhatárolni az emberölést, az erős felindulásban elkövetett emberöléstől, a lopást a rablástól a törvényi tényállások elemzésével. Tudja meghatározni a jogtalan támadás, a jogos védelem és a végszükség jellemzőit.

2.5. Szabálysértési alapismeretek		
2.5.1. Szabálysértés fogalma	Ismerje a szabálysértés fogalmát, bekövetkezésének lehetőségét, elkövetőit, az ezekkel járó felelősséget.	Legyen képes ismertetni a szabálysértés fogalmát, a szabálysértési felelősség megállapításának elemeit, az elkövetők körét, a kényszerintézkedéseket.
2.5.2. A szabálysértési felelősséget kizáró és megszüntető okok	Legyen képes ismertetni a szabálysértési felelősséget kizáró és megszüntető okokat. Tudja ismertetni a szabálysértési eljárás szakaszait, menetét, általános szabályait és a jogorvoslati lehetőségeket.	Legyen képes bemutatni a szabálysértési felelősséget kizáró és megszüntető okokat. Tudja a szabálysértési eljárás szakaszait, általános szabályait, a jogorvoslati lehetőségeket és a szabálysértési nyilvántartási rendszert.

2.6. Szabálysértési ismeretek: a helyszíni bírságra és egyes szabálysértésekre vonatkozó ismeretek		
2.6.1. Helyszíni bírságolás	Legyen képes ismertetni a helyszíni bírságolás, helyszíni bírságra vonatkozó általános szabályokat és alkalmazási feltételeiket. Tudja ismertetni a helyszíni bírság összegét.	Legyen képes bemutatni a helyszíni bírságolásra vonatkozó szabályokat és alkalmazási feltételeiket. Tudja ismertetni a bírság kiszabása során kitöltendő dokumentáció elemeit, szabályait, ismerje a kiszabható helyszíni bírság összegét.
2.6.2. Szabálysértés	Ismerje a leggyakrabban előforduló szabálysértéseket és az alkalmazható szankciókat. Ismerje a leggyakoribb közlekedési és tulajdon elleni szabálysértéseket és jogkövetkezményeiket.	Ismerje a leggyakrabban előforduló szabálysértéseket, az alkalmazható szankciókat, a szankció kiszabására jogosult szerveket. Ismerje az elzárással is sújtható szabálysértéseket, a tulajdon elleni és a közlekedési szabálysértéseket és jogkövetkezményeiket.
2.7. Büntetőeljárás és büntetésvégrehajtási jogi alapismeretek		
2.7.1. Büntetőeljárás jog jellemzői	Legyen képes bemutatni a büntetőeljárás jog rendeltetését, az alapvető rendelkezéseiben megfogalmazott alapelveket.	Legyen képes bemutatni a büntetőeljárás jog rendeltetését, az alapvető rendelkezéseiben megfogalmazott alapelveket, a
		büntetőeljárás szakaszait. Ismerje a büntetőeljárás és a nyomozás viszonyát.

2.7.2. Büntetőeljárás jogi alapismeretek	Legyen képes bemutatni az eljárásban résztvevő hatóságokat, személyeket, a bizonyítás eszközeit.	Legyen képes bemutatni az eljárásban résztvevő hatóságokat, személyeket, a bizonyítás eszközeit. Legyen képes bemutatni a szabadságvesztés-büntetést, a büntetés- végrehajtás intézmény típusait.

3. A rendvédelmi szervek tevékenysége során alkalmazható eszközök

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszinten	**Emelt szinten**
3.1. A kényszerítő eszközök		
3.1.1. A kényszerítő eszközök jellemzése	Ismerje a kényszerítő eszközök jellemzőit, szakszerű és jogszerű alkalmazásuk kritériumait.	Legyen képes a kényszerítő eszközök jellemzésére, szakszerű és jogszerű alkalmazásuk kritériumainak bemutatására az alapelvek ismertetésével.
3.1.2. Rendőrség által alkalmazható kényszerítő eszközök	Ismerje a rendőrség által alkalmazható kényszerítő eszközöket.	Tudja ismertetni a rendőrség által alkalmazható kényszerítő eszközöket, ismerje azok alkalmazásának jogszabályi alapjait valamint alkalmazásukat az arányosság elvének betartásával.
3.1.3. Büntetésvégrehajtásnál alkalmazható kényszerítő eszközök	Ismerje a büntetésvégrehajtásnál alkalmazható kényszerítő eszközöket.	Tudja ismertetni a büntetésvégrehajtásnál alkalmazható kényszerítő eszközöket.
3.1.4. Az alkalmazás követelményei	Ismerje a kényszerítő eszközök alkalmazásával szembeni alapkövetelményeket.	Tudja meghatározni a kényszerítő eszközök alkalmazásával szembeni követelményeket.

3.1.5. Jogtalan támadás, a jogos védelem és a végszükség jellemzői	Tudja meghatározni a jogtalan támadás, a jogos védelem és a végszükség jellemzőit.	
3.2. Fizikai erőnlét fejlesztése		
3.2.1. Az egészséges életmód elvei	Legyen képes ismertetni az egészséges életmód elveit, a rendszeres testedzés emberi szervezetre gyakorolt hatásait, a rendszeres és egészséges táplálkozás szerepét a fizikai teljesítőképesség fokozásában.	Legyen képes bemutatni az egészséges életmód elveit, a rendszeres testedzés emberi szervezetre gyakorolt hatásait, a rendszeres és egészséges táplálkozás szerepét a fizikai teljesítőképesség fokozásában.
3.3. Önvédelmi alapismeretek		
3.3.1. Önvédelemközelharc jellemzői	Legyen képes ismertetni az emberi test sérülékeny, érzékeny pontjait, az önvédelem-közelharc lényegét, lehetőségeit, a pszichológiai, anatómiai jellemzőit.	Legyen képes bemutatni az emberi test sérülékeny, érzékeny pontjait, az önvédelem-közelharc lényegét, lehetőségeit, a pszichológiai, anatómiai jellemzőit. Legyen képes bemutatni az emberi testre irányuló főbb támadások elleni védekezések módszereit, azoknak az emberi szervezetre gyakorolt hatásait.
3.4. Alaki mozgások gyakorlása		
3.4.1. Alaki szabályok, alakzatok, vezényszavak	Ismerje a rendvédelmi szervek tevékenysége során alkalmazandó alaki szabályok betartásának fontosságát, valamint ismerje a lehetséges vezényszavakat.	Legyen képes bemutatni a rendvédelmi szervek tevékenysége során alkalmazandó alaki szabályokat, alakzatokat, mozgásmódokat és a lehetséges vezényszavakat.

3.4.2. Tiszteletadás	Legyen képes ismertetni a tiszteletadás egyes formáit.	Legyen képes bemutatni a tiszteletadás formáit, valamint a fordulatokat állóhelyben.
3.5. Lövészeti alapismeretek - a kiskaliberű tűzfegyverek		
3.5.1. Lőfegyver fogalma	Ismerje a lőfegyverek fogalmát, csoportosítását, a légfegyver működési mechanizmusát.	Ismerje a lőfegyverek fogalmát, csoportosítását, a légfegyver működési mechanizmusát. Ismerje a lőfegyverekkel összefüggő ballisztikai
		alapfogalmakat, legyen képes bemutatni azok összefüggéseit.
3.5.2. Lőfegyver fő részei	Legyen képes bemutatni az egylövetű, az ismétlő rendszerű kispuska és a félautomata rendszerű kiskaliberű tűzfegyverek fő részeit, jellemző műszaki adatait és működését.	Legyen képes bemutatni az egylövetű, az ismétlő rendszerű kispuska és a félautomata rendszerű kiskaliberű tűzfegyverek fő részeit, jellemző műszaki adatait és működését. Ismerje és legyen képes bemutatni a tűzfegyvereknél alkalmazott célzástechnikai elemeket, a használatos célzó berendezéseket, valamint a célzást, a pontos lövés leadását segítő eszközöket.
3.5.3. A lőfegyverek használatával kapcsolatos biztonsági rendszabályok	Ismerje a lőfegyverek használatával kapcsolatos biztonsági rendszabályokat és a pontos célzás, lövéskiváltás lehetőségét.	Ismerje a lőfegyverek használatával kapcsolatos biztonsági rendszabályokat és a pontos célzás, lövéskiváltás lehetőségét. Ismerje a lőgyakorlatok végrehajtásának általános menetét, a lőgyakorlatokon elhangzó

		vezényszavakat, a lőtér biztonsági előírásait.
3.6. Szociológiai alapismeretek		
3.6.1. A szociológia fogalma	Ismerje a szociológia fogalmát és tárgyát.	Legyen képes bemutatni a szociológia fogalmát és tárgyát, a szocializáció folyamatát az egyén és a környezet viszonylatában. A társadalmi problémák, erőszak, előítélet, diszkrimináció, szegénység, munkanélküliség problémái a rendvédelmi szervek munkája során.
3.6.2. A társadalom és az egyén viszonya	Ismerje a társadalom és az egyén viszonyának jellemzőit.	Legyen képes bemutatni a társadalom és az egyén viszonyának jellemzőit, jellemezni a kisebbségi problémákat, konfliktusokat, ismertetni mindezek megelőzésének, kezelésének lehetőségeit, módszereit.

3.7. Pszichológiai alapismeretek		
3.7.1. A pszichológia fogalma	Ismerje a pszichológia fogalmát, alapfeladatait.	Legyen képes bemutatni a pszichológia fogalmát, alapfeladatait, a lélektan ágazatait.

3.7.2. A pszichológia tudományának megjelenése a rendvédelmi szervek tevékenysége során	Ismerje a pszichológia helyét és szerepét a rendvédelmi szervek szervezetében meglévő munkakörökben szereplő feladatok ellátása során.	Legyen képes bemutatni a pszichológia helyét és szerepét a rendvédelmi szervek szervezetében meglévő egyes meglévő munkakörökben szereplő feladatok ellátása során. Ismerje az antiszociális magatartás kialakulását és jellemzőit.
3.8. A személyiségfejlődés alapjai		
3.8.1. A személyiség fogalma	Ismerje a személyiség fogalmát és az alapvető személyiségtípusokat, valamint ismerje az agresszív és asszertív magatartás jellemzőit.	Legyen képes bemutatni a személyiség fogalmát és az alapvető személyiségtípusokat, valamint az agresszív és asszertív magatartás jellemzőit.
3.8.2. Személyiségtípusok	Ismerje az alapvető személyiségtípusokat. Legyen képes bemutatni az agresszív és asszertív magatartás jellemzőit.	Legyen képes bemutatni a személyiség fogalmát, az alapvető személyiségtípusokat, azok megalkotóit, az agresszív és asszertív magatartás jellemzőit.
3.8.3. Az agresszív magatartás jellemzői	Legyen képes ismertetni az agresszív magatartás elleni fellépés lehetőségeit.	Legyen képes ismertetni az agresszív magatartás típusait, az agresszív kriminális személyiségre jellemző tulajdonságokat, az agresszív magatartás elleni intézményesített fellépés lehetőségeit.
3.8.4. Az asszertív magatartás jellemzői	Legyen képes ismertetni az asszertív magatartás jellemzőit.	Legyen képes bemutatni az intézkedés alá vont személyek lehetséges reakcióira adható asszertív válaszokat, technikákat.

3.9. Szociálpszichológiai alapismeretek		
3.9.1. A szociálpszichológia alapfogalmai	Legyen képes bemutatni a szociálpszichológia alapfogalmait.	Legyen képes bemutatni a szociálpszichológia alapfogalmait és jellemzőit.
3.9.2. Az antiszociális magatartás felismerése	Legyen képes az antiszociális magatartás felismerésére, az ellenük való fellépés lehetőségeinek bemutatására.	Legyen képes az antiszociális magatartás felismerésére, az ellenük való fellépés lehetőségeinek bemutatására, a deviancia fogalmának és jellemzőinek meghatározására.

4. A rendvédelemhez kapcsolódó egyéb ismeretek

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszinten	**Emelt szinten**
4.1. Kriminalisztika, kriminológia		
4.1.1. A kriminalisztika jellemzői	Ismerje a kriminalisztika fogalmát.	Legyen képes ismertetni a kriminalisztika fogalmát, ágait és azok jelentőségét a büntetőeljárás során.
4.1.2. A kriminálтechnika.	Legyen képes ismertetni a kriminálтechnika fogalmát, rendszerét.	Legyen képes ismertetni a nyomrögzítés kriminálтechnikai módszereit és jelentőségét a büntetőeljárásban.
4.1.3. Kriminológia		Legyen képes bemutatni a kriminológia fogalmát, rendeltetését.
4.2. A magyarországi rendvédelmi szervek története		

4.2.1. Rendvédelmi szervek-története		Legyen képes bemutatni a magyarországi rendvédelmi szervek történetének főbb szakaszait és azok jellemzőit.
4.2.2. Modern rendfenntartó testület felépítése		Legyen képes bemutatni egy modern rendfenntartó testület felépítését és modelljét.
4.2.3. Rendvédelmi szervek etikai szabályzatai		Legyen képes ismertetni, elemezni és értelmezni a rendvédelmi szervek etikai szabályzatainak előírásait.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ SZAKMA

1. **A szakma alapadatai**

1.1 Az ágazat megnevezése: 09 Gazdálkodás és menedzsment

1.2 A szakma megnevezése: Pénzügyi-számviteli ügyintéző

1.3 A szakma azonosító száma: 5 0411 09 01

1.4 A szakma szakmairányai: -

1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment ágazati alapoktatás

1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése:

1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: -

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

A pénzügyi és számviteli tudása alkalmassá teszi, hogy aktív és meghatározó tagja legyen a gazdálkodó szervezet pénzügyi menedzsmentjének. Kompetenciái birtokában kulcsszerepet játszik a pénzügyi és számviteli (rész)feladatok elvégzésében, ellenőrzésében. Számítógépes programcsomagok, informatikai alkalmazások, irodai szoftverek és adatbázisok segítségével az előírásoknak megfelelően könyvelői, kontírozói, számlázási, ügyviteli és ügyintézői feladatokat végez, adóbevallást készít. Elvégzi a gazdálkodó szervezet adó- és járulékfizetési kötelezettségeihez kapcsolódó elektronikus ügyintézési feladatokat. Szóban és írásban a kapcsolatot tart a vállalkozás pénzforgalmi szolgáltatójával. A szabályoknak megfelelően intézi a számlákkal és házipénztárral kapcsolatos feladatokat, a ki- és befizetéseket, valamint az utalásokat. Nyilvántartja, kezeli a pénzügyi és számviteli bizonylatokat, iratanyagokat, megrendeléseket és szerződéseket. Egyezteti a bejövő és kimentő számlákat. A pénz és hitelműveletekkel kapcsolatos ügyintézést végez. Összegyűjti, rendszerezi az értékelő munkához szükséges adatokat és információkat, amelyre alapozva statisztikai összeállításokat, előterjesztéseket készít. Szakmai irányítással befektetési döntések, vállalkozásfinanszírozási feladatok adminisztratív teendőit végrehajtja. Kezdeményezője a felhőalapú pénzügyi szolgáltatások alkalmazásának. Felelős és precíz munkája során mindvégig ügyel az adatkezelés, az informatikai biztonság normáinak betartására és az üzleti titok megőrzésére.

3. A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	3611	Pénzügyi ügyintéző
	3614	Számviteli ügyintéző
	4121	Könyvelő (Analitikus)
	4122	Bérelszámoló
	4123	Pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátor
	4129	Egyéb számviteli foglalkozású
	4131	Készlet- és anyagnyilvántartó
	4136	Iratkezelő, irattáros

4. A szakképzésbe történő belépés feltételei

4.1 Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: nem szükséges

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

5. A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

- Számítógép, illetve mobil IT eszközök
- Internethozzáférés, wi-fi
- Nyomtató ● Scanner
- Projektor
- Fénymásoló
- Irodai szoftverek (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbáziskezelő, prezentációs)
- Iktatórendszer vagy dokumentumkezelő rendszer
- Irodatechnikai eszközök
- jogtár

5.2 Eszközjegyzék szakirányú oktatásra

- Számítógép, illetve online műveletek végzésére alkalmas mobil IT -eszközök ● Internet hozzáférés, Wi-fi
- Nyomtató
- Számítógépes szoftver (Integrált ügyviteli rendszer, amely magában foglalja a főkönyvi könyvelés, pénzügy, tárgyi eszköz, bér, készlet analitika területeket)
- ÁNYK

- Prezentációs eszközök és irodai szoftverek
- Jogtár

6. Kimeneti követelmények

6.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Tudatosan használja a gazdasági élettel kapcsolatos alapfogalmakat, felismeri a gazdasági élet szereplőit, azok kapcsolatrendszerét. Megadott szempontok alapján meghatározza a családi háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, megtervezik a háztartás pénzgazdálkodását. Magabiztosan tesz különbséget a vállalkozás belső és külső érintettjei és azok érdekeltségi rendszere között. Értelmezi a munkavállalók kapcsolatát a vállalkozással, feltárja a munkaviszony létesítésének fontosabb elemeit, azonosítja a munkaszerződés formai és tartalmi elemeit. Összehasonlítja a vállalkozási formákat, vállalkozások alapítását, működését, megszűnését. Megadott szempontok alapján képes kiválasztani a legmegfelelőbb vállalkozási formát. Megfogalmazza az egyéni vállalkozás alapításának feltételeit, az alapítás módját. Meghatározza a vállalkozások gazdasági feladatait, elkészít alapvető gazdasági számításokat és értelmezi a kapott eredményeket. Ismeri a leltár készítésének folyamatát, szabályait, a leltározás során alkalmazandó bizonylatokat és azok használatát. Értelmezi a különböző adózási alapfogalmakat, érti az alapvető adónemek lényegét.
Használja a vállalkozás működéséhez szükséges ügyfélkapu szolgáltatásokat. Bekapcsolódik online ügyintézés folyamatába. Használja a felhőszolgáltatások által biztosított lehetőségeket, létrehoz, módosít dokumentumokat. Adott szituációnak megfelelően tudatosan alkalmazza a viselkedéskultúra elvárásainak megfelelő kapcsolattartási szabályokat. Kezeli a vállalkozás adatait, rögzíti, tárolja azokat az előírásoknak megfelelően. Megbízható adatforrásokat használ. Szakmai útmutatásnak megfelelően elkészíti a hivatalos dokumentumokat.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Bemutatja a gazdasági élet szereplőit és különbséget tesz azok érdekeltségi rendszere között.	Azonosítja a gazdasági élet szereplőit, ismeri jellemzőiket. Megérti a szereplők közötti üzleti, pénzügyi kapcsolatok gazdaság működésére gyakorolt hatását.	Törekszik a gazdasági szereplők közötti kapcsolatok megértésére, érdeklődik ezen kapcsolatok gazdaságra gyakorolt hatása iránt.	Együttműködve másokkal azonosítja a gazdasági szereplők közötti kapcsolatokat.

2	Bemutatja a munkaviszony létesítésének fontosabb elemeit, feltételeit és a munkaszerződés formai és tartalmi követelményeit.	Megnevezi a munkaviszony létesítésének jogszabályi (formai és tartalmi) feltételeit.	Figyelemmel kíséri a munkaviszony létesítésére vonatkozó jogszabályok változását, elkötelezett a szabályos foglalkoztatásban.	Önálló véleményt formál a szerződés elfogadásáról vagy elutasításáról.
3	Összehasonlítja a vállalkozási formákat, megadott szempontok alapján kiválasztja a legalkalmasabb szervezeti formát az adott tevékenységi profilhoz. Munkája során felhasználja a vállalkozások alapítására, működésére, megszűnésére vonatkozó jogszabályi előírásokat.	Érti a vállalkozási formák közötti különbségeket, előnyöket és hátrányokat. Ismeri a vállalkozások alapításának, működésének és megszűnésének szabályait.	Törekszik a vállalkozásokkal összefüggő szabályok helyes és normakövető alkalmazására.	Önálló javaslatot fogalmaz meg egy szakmai ötlet megvalósítására legalkalmasabb vállalkozási formára.
4	Elvégzi a vállalkozás alapításával és működtetésével kapcsolatos adminisztratív teendőket.	Ismeri a vállalkozás alapításának dokumentumait, tudja az ügyintézés módját, helyét, feltételeit.	A vállalkozás alapítása során elfogadja a releváns jogszabályi előírásokat.	Ügyintézői feladatait a szakmai útmutatás alapján végzi.
5	Megfogalmazza az egyéni vállalkozás alapításának feltételeit és az alapítás módját.	Ismeri az egyéni vállalkozás jellemzőit, a vállalkozás alapításával, működésével és megszüntetésével kapcsolatos szakmai	Igénye van az egyéni vállalkozásokkal kapcsolatos feladatok és összefüggések helyes felismerésére.	Önálló véleményt alkot arról, hogy egy szakmai ötlet megvalósításához alkalmas forma-e az egyéni vállalkozás.

		és jogi információkat.		
6	Alapvető statisztikai számításokat végez és az eredményeket értelmezi.	Viszonyszámokat, középértékeket számol. Érti és értelmezi a kapott eredményeket, s a közöttük fennálló összefüggéseket.	Törekszik a megbízható adat- és információforrások használatára.	Felelősséget vállal saját számításainak eredményeiért.
7	Adatokat szolgáltat a statisztikai bevallás elkészítéséhez.	Ismeri az alapvető statisztikai számításokat, viszonyszámokat és középértékeket. Ismeri az elektronikus statisztikai adatszolgáltatási rendszer használatát.	Törekszik a megbízható adat- és információforrások használatára.	Felelősséget vállal saját számításainak eredményeiért.
8	Használja saját és a vállalkozás ügyeinek intézéséhez rendelkezésre álló ügyfélkapu és online szolgáltatásokat (ebevallás, efelvételi, erkölcsi bizonyítvány igénylés stb.).	Ismeri az ügyfélkapu és az online ügyintézés előnyeit.	Törekszik az ügyfélkapu és az online szolgáltatások nyújtotta lehetőségek mind szélesebb körének használatára.	Önállóan használja az ügyfélkaput és utasítás alapján elvégez online ügyintézési műveleteket.
9	Elvégzi a feladatkörébe tartozó leltározási feladatokat, amely során használja az előírt bizonylatokat.	Ismeri a leltár készítésének folyamatát, szabályait, a leltározás során alkalmazandó bizonylatokat és azok használatát.	A leltározás során törekszik a precíz munkavégzésre.	Betartja a leltározási folyamatra vonatkozó útmutatásokat.

10	Előkészíti a leltározás dokumentumait, részt vesz a leltározás lebonyolításában.	Ismeri a leltározás dokumentumait. Ismeri a leltározás menetét, lebonyolítási rendjét, a szükséges bizonylatokat.	Törekszik a leltározással összefüggő feladatok pontos elvégzésére.	Önállóan végzi a leltározás egyes részfeladatait.

11	Családi költségvetést készít. Megtervezi a saját céljai eléréhez szükséges bevételeket. Megtervezi egy családi projekt megvalósításának finanszírozását. Használja az online banki szolgáltatásokat.	Ismeri az online banki szolgáltatások körét.	Kritikusan szemléli a különböző forrásokból származó hitelintézeti ajánlatokat.	Önállóan intézi az életvezetéséhez kapcsolódó fizetési feladatokat.
12	Értelmezi a különböző adózási alapfogalmakat. Érti az alapvető adónemek lényegét.	Ismeri az adózás alapfogalmait, az alapvető adónemeket.	Belátja az adóval kapcsolatos szabályok követésének fontosságát.	Betartja az adóügyi szabályokat.
13	Közösen dolgozik felhő szolgáltatásokban társaival. Dokumentumot hoz létre, módosít, megosztott dokumentumokat kezel.	Ismeri a felhőszolgáltatások működését, a közös dokumentum kezelés használatának szabályait. Munkája során használja a papír nélküli kommunikációs formákat.	Elkötelezett a felhőszolgáltatások alkalmazása iránt.	Új felhőszolgáltatási megoldásokat kezdeményez.

14	Irodai szoftvereket használ.	Ismeri az irodai ügyviteli szoftvereket, a levelezés, az ügyirat- és szerződéskészítés követelményeit, valamint az iratmegőrzés szabályait.	Figyelemmel kíséri az ügyviteli folyamatokat támogató technikai újdonságokat.	A szakmai előírásoknak megfelelően végzi a levelezési és ügyiratkezelési feladatokat.
15	A dokumentumokat a tíz ujjas vakírás módszerével állítja elő.	Ismeri a vakírás módszerét, amelyet hatékonyán használ a dokumentumkészítés során.	Törekszik tartalmi és formai szempontból egyaránt igényes dokumentumok készítésére.	A tízujjas vakírás módszerével a szokásos időtartam alatt önállóan végzi feladatait.
16	Az előírásoknak megfelelően kezeli a vállalkozás adatait, rögzíti, tárolja azokat. Munkája során megbízható adatforrásokat használ. Kiválasztja a rendelkezésre álló információk közül a munkájához szükségeseket.	A számítógépet, illetve a mobil IT eszközöket szakszerűen használja a meghatározott hibahatáron belüli adatbevitelre. Alkalmazza a legfontosabb irodai programokat, ismeri azok alkalmazási területeit.	Nyitott az új adatkezelési, rögzítési, tárolási módszerek alkalmazására.	A rendelkezésre álló kereteken belül új megoldásokat kezdeményez az adatkezelési, adatrögzítési és tárolási feladatok megoldására.
17	Szakmai útmutatásnak megfelelően elkészíti a vállalkozás működéséhez szükséges hivatalos dokumentumokat.	Irodai dokumentumokat állít elő (hivatalos levelek, ajánlatkérés stb.).	Elkötelezett a pontos és szabályos munkavégzés mellett.	Vezetői utasítás alapján elkészíti a szükséges dokumentumokat.

18	Adott szituációnak megfelelően alkalmazza a kapcsolattartás kulturált szabályait.	Ismeri a hétköznapi és gazdasági életben használatos viselkedéskultúra alapvető szabályait.	Képviseli és tudatosan alkalmazza szituációhoz igazítottan a kulturált kapcsolattartás szabályait. Magára nézve is kötelezőnek tartja az udvarias viselkedés etikai szabályait.	Önállóan, felelősséggel használja a megtanult szabályokat, a kapott észrevételek, visszajelzések alapján folyamatosan fejleszti saját viselkedéskultúráját.

6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Azonosítja a vállalkozások gazdasági feladatait.	Megnevezi a vállalkozások számviteli, pénzügyi, adózási, ügyviteli feladatait. Felismeri a köztük lévő összefüggéseket.	Elfogadja a vállalkozásokkal összefüggő gazdasági feladatokat.	Betartja a vállalkozások gazdasági műveleteinek intézésére vonatkozó szabályokat.
2	Rendszerezi a vállalkozás vagyonát	Csoportosítja a vállalkozás vagyontárgyait. Ismeri a vállalkozás életében betöltött szerepüket. Felsorolja a mérlegtételeket. A vagyontárgyakat elhelyezi a mérlegben. Érti a mérleg összefüggéseit.	Elfogadja a vállalkozások vagyonával kapcsolatos jogszabályi előírásokat.	Betartja a vagyontárgyak mérlegtételekbe történő besorolásának szabályait.

3	Könyvelési feladatokat lát el könyvelőprogram segítségével a vállalkozás szabályzatának megfelelően.	Ismeri a könyvelés szabályait, a vállalkozás helyi számviteli rendjét.	Elfogadja a könyvelésre vonatkozó előírásokat és helyi szabályokat, valamint felettese ellenőrzését.	Vállalja a felelősséget könyvelési tevékenységéért.
4	Adatokat szolgáltat a számviteli beszámoló elkészítéséhez.	Ismeri a számviteli beszámoló fajtáit, annak részeit és a részek közötti összefüggéseket. Tudja, melyik részt milyen információkból lehet elkészíteni.	Elkötelezett a számviteli beszámoló pontos elkészítése mellett.	Felelősséget vállal a számviteli beszámolóhoz szolgáltatott adatokért.
5	Gazdasági eseményeket kontíroz, vezeti a főkönyvi és az analitikus nyilvántartásokat, könyvviteli feladásokat készít, egyeztet.	Ismeri és alkalmazza a kontírozás és a főkönyvi könyvelés szabályait. Ismeri a nyilvántartások rendszerét és sajátosságait, az alkalmazott bizonylatokat, azok kapcsolatát.	Elfogadja könyvelés szabályait. Szükség esetén belső ellenőrzést kezdeményez.	Önállóan végzi a kontírozást, a főkönyvi könyvelést és a feladásokat, a nyilvántartások vezetését.
6	Ellátja a vállalkozás adókötelezettségéhez kapcsolódó elektronikus ügyintézési feladatokat. Kezeli a nyomtatványkitöltő programot. Kitölti a megfelelő bevallási nyomtatványt. Kapcsolatba lép az ügyfélkapuval.	Ismeri a vállalkozást érintő adó- és járulékfizetési kötelezettségeket. Tudja a bevallási és befizetési határidőket. Ismeri a bevallási nyomtatványokat.	Belátja a bevallási és befizetési határidők betartásának fontosságát.	Szakmai irányítás mellett végzi a bevallási és befizetési feladatokat.
	Elektronikusan elküldi a nyomtatványt.			

7	Bemutatja a vállalkozások, hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások kapcsolatát.	Tisztában van a vállalkozások és hitelintézetek, illetve pénzügyi vállalkozások közötti kapcsolat tartalmával, alapvető sajátosságaival.	Érdeklődik a vállalkozások és hitelintézetek, illetve pénzügyi vállalkozások közötti kapcsolatok iránt.	Vezetői utasítás alapján vesz részt a vállalkozás, a hitelintézetek, illetve pénzügyi vállalkozások közötti kapcsolat alakításában.
8	Értelmezi a bankügyleteket és a pénzügyi szolgáltatásokat, beazonosítja a pénzforgalommal kapcsolatos eseményeket.	Ismeri a bankügyletek fogalmát, fajtáit, a különböző bankügyletek (aktív, passzív, semleges) jellemzőit, jelentőségét. Ismeri a pénzügyi szolgáltatásokat (pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások). Ismeri a pénzforgalom általános szabályait, a fizetési számlák fajtáit. Tudja az alapvető fizetési módokat.	Kritikusan szemléli a különböző forrásokból származó hitelintézeti ajánlatokat.	Önállóan intézi a munkájához kapcsolódó fizetési feladatokat.
9	Vezeti a házi pénztárt és rendszerezi, nyilvántartja, ellenőrzi a dokumentumokat.	Ismeri és betartja a házipénztár vezetésének jogszabályi előírásait.	Törekszik a házipénztárra vonatkozó szabályok pontos betartására.	Önállan végzi a házipénztár kezelését.
10	Előkészíti a banki utalásokat.	Ismeri a banki bizonylatokat és az ügyintésre használt elektronikus banki felületeket.	Szem előtt tartja az utalási határidőket.	Szakmai felügyelet mellett végzi a banki utalásokat.

11	Kapcsolatot tart a vállalkozás pénzforgalmi szolgáltatójával.	Ismeri a pénzforgalmi szolgáltatókat és a hivatali kapcsolattartás szabályait.	Elfogadja a pénzforgalmi szolgáltatóval kapcsolatos együttműködési szabályokat.	Betartja a pénzforgalmi szolgáltatóval folytatott kapcsolattartás szabályait.

12	Nyilvántartja a pénzügyi bizonylatokat.	Ismeri a szigorú számadású bizonylatok nyilvántartási szabályait.	Szem előtt tartja a számviteli és az adózás rendjére, valamint a bizonylatok nyilvántartására vonatkozó jogszabályi normákat.	Az előírásoknak megfelelően vezeti a pénzügyi nyilvántartásokat.
13	Külföldi gazdasági ügyletek során kiszámolja a valuta, deviza ügyletek árfolyamváltozásainak hatását.	Ismeri a nemzetközi pénzügyekkel kapcsolatos alapfogalmakat.	Belátja a nemzetközi pénzügyekkel kapcsolatos szabályok követésének fontosságát.	Vezetői utasítás alapján betartja a devizagazdálkodási szabályokat.
14	Használja a különböző biztosítási ágak szolgáltatásait.	Ismeri a biztosítással kapcsolatos alapfogalmakat és megkülönbözteti az élet- és nem életbiztosításokat.	Kritikusan szemléli a különböző biztosítási ajánlatokat.	Önállóan alkot adekvát kérdéseket a biztosítási termékekkel kapcsolatban.
15	Vezeti a vevői és szállítói nyilvántartásokat.	Tisztában van a vevők és szállítók nyilvántartási rendszerével.	Elkötelezett a nyilvántartások elvárások szerinti vezetése mellett.	Szakmai irányítás mellett végzi a nyilvántartások vezetését, a határidők figyelését, valamint a bejövő számlák tartalmi és alaki megfelelőségének vizsgálatát.

16	Számlázó programok segítségével számlázási, valamit a kapcsolódó adatszolgáltatási feladatokat lát el.	Tudja a számlakiállítás szabályait, az adóhatósághoz történő bejelentés és adatszolgáltatás módját. Ismeri a gépi és kézi számla tartalmi és formai kellékeit.	A kézi és gépi számlák készítése során szem előtt tartja a határidőket, valamint a számviteli és adójogszabályok vonatkozó normáit.	Szakmai irányítás mellett végzi a számlázási és adatszolgáltatással kapcsolatos feladatokat.
17	Kezeli az egyes projektekhez kapcsolódó iratanyagokat, dokumentumokat.	Ismeri a vállalat pályázati lehetőségeit. Tudja rendszerezni a pályázati dokumentációkat.	Elfogadja a határidőket és az elszámolás követelményeit.	Együttműködve a csapattagokkal látja el a projektek és pályázatok tevékenységeit.
18	Pénz- és hitelműveletekkel kapcsolatos ügyeket intéz. Jelen és jövő érték	Megérti a megtakarítások és hitelezések szükségességét.	Kritikusan szemléli a megtakarítási és hitelezési ajánlatokat.	Másokkal együttműködve vesz részt a hitelezési ügyletekben.
	számítást, illetve törlesztési tervet készít, gazdaságossági mutatókat számol.			
19	Adatokat szolgáltat a finanszírozási döntésekhez.	Ismeri a finanszírozási döntésekhez szükséges információforrásokat.	Belátja a megbízható információforrások fontosságát.	Felelősséget vállal a szolgáltatott adatok megbízhatóságáért.
20	Vezeti az értékpapír, a valuta és deviza nyilvántartásokat. Elvégzi az értékpapír, valuta és devizaműveletek pénzügyi és ügyviteli lebonyolítását.	Ismeri az értékpapírok fajtáit, kibocsátásuk, nyilvántartásuk módját. Ismeri az árfolyam és hozam számítás módját. Ismeri a valuta- és devizaárfolyamokat.	Elfogadja az értékpapír-, valuta- és deviza-nyilvántartásokra vonatkozó szabályokat.	Betartja és betartatja az értékpapír-, valuta- és deviza-nyilvántartásokra vonatkozó szabályokat.

21	Alkalmazza az adatszolgáltatásra, adatkezelésre és az információbiztonságra vonatkozó szabályokat.	Tisztában van az adatszolgáltatásra, az adatkezelésre és az információbiztonságra vonatkozó szabályokkal.	Figyelemmel kíséri az adatszolgáltatásra, adatkezelésre és az információbiztonságra vonatkozó változásokat.	Munkája során betartja az adatszolgáltatásra, az adatkezelésre és az információbiztonságra vonatkozó előírásokat.

7. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Gazdasági interaktív írásbeli alapvizsga

7.2.2 A vizsgatevékenység leírása

Számítógép alkalmazásával oldja meg a tanuló a feladatokat.

- 20 kérdés, a kérdések sorrendje véletlenszerű.
- Témakörök: 8 db kérdés a gazdaság működése és szereplői témához, 2 db kérdés ügyviteli, levelezési, kommunikációs ismeretek témához, 7 kérdés a vállalkozások működése, adózási alapfogalmak témához, 3 db kérdés statisztika, adatkezelés témához.
- Kérdés típusa:
  - feleletválasztás (alternatív választás, válaszok illesztése, igaz-hamis állítások, események sorrendjének megállapítása, ok-okozati összefüggések, eltérések, azonosságok, táblázat kitöltése vagy kiegészítése, hiányzó elemek, kapcsolatok kiegészítése),
  - feleletalkotás (kiegészítés, rövid válasz, egyszerű gazdasági eseményhez kapcsolódó esettanulmány értelmezése).

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- összes pontszám 40 pont ▪ feleletválasztás 2-2 pont, ▪ feleletalkotás 2-2 pont.
- ▪ Az értékelés javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. Teljes pontszám csak a hibátlan feladatmegoldásért adható.
- ▪ A javítás során a feleletalkotás típusú kérdéseknél részpont adható, de az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható. Ha a feladatnál többféle megoldás lehetséges, akkor a javítási útmutatóban közölt eljárástól eltérő megoldások is lehetnek teljes értékűek.

7.2.5 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Gazdasági interaktív gyakorlati alapvizsga

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

Számítógép alkalmazásával oldja meg a tanuló a feladatokat.

Lehetséges feladattípusok:

- bizonylatokhoz kapcsolódó feladatok pl. bizonylat kitöltése,
- egyszerű statisztikai elemzési eszközök használata, statisztika számítási feladatok viszonyszámok és középértékek témakörből, kapott eredmények értelmezése,
- költségekkel, profittal kapcsolatos számítási feladatok,
- leltározás bizonylatainak kitöltése, összesítés elvégzése, leltározás eredményének megállapítása,
- hivatalos munkaügyi irat (munkaszerződés) kitöltése, tartalmi elemeinek azonosítása, ● levél írása
- hivatalos levél készítése (megrendelés, ajánlat, meghívó), ügyfélkapu használata, elektronikus ügyintézés
- kapcsolattartás szabályai üzleti partnerekkel.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

7.3.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: legalább 6 különböző, a lehetséges feladattípusokat lefedő feladatok, összes pontszám – a feladatok között egyenlő arányban megosztva – 60 pont.

- Az értékelés javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik.

7.3.5 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Gazdálkodás és menedzsment ágazati alapoktatás	-	-	-

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:

8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének

szempontjai 8.1 Szakma megnevezése: Pénzügyi-számviteli ügyintéző

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Pénzügyi-számviteli ügyintéző központi interaktív szakmai vizsga

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása: **Központi interaktív vizsga:**

A vizsgatevékenység során jelenjenek meg a kérdésekben, feladatokban a következő tanulási eredmények:

- vállalkozások gazdasági feladatainak értelmezése
- pénzügyi rendszer, bankügyletek, pénzügyi szolgáltatások, belföldi és nemzetközi pénzforgalom lebonyolításával kapcsolatos fogalmak, események értelmezése
- értékpapírok és értékpapírpiacok jellemzőinek megkülönböztetése
- biztosítással kapcsolatos alapfogalmak, az élet- és nem életbiztosítások megkülönböztetése
- mérlegkészítéssel kapcsolatos fogalmak
- eredménykimutatással kapcsolatos fogalmak
- számviteli beszámoló részei, információtartalma
- adózással kapcsolatos fogalmak
- jövőértékszámítással, jelenértékszámítással kapcsolatos feladatok felismerése
- befektetési számítási feladatok felismerése
- értékpapír hozam, árfolyam számítási feladatok helyes megoldásának felismerése
- gazdasági események könyvelése, könyvelési tételek szerkesztése, felismerése, kiegészítése
- a finanszírozáshoz kapcsolódó fogalmak, formái
- adónemekhez kapcsolódó ismeretek (konkrét adónemek felsorolása)

Feladattípusok:

8.3.3 Feleletválasztás (vállalkozások gazdasági feladatai, pénzügyi rendszer, bankügyletek, pénzügyi szolgáltatások, belföldi és nemzetközi pénzforgalom lebonyolításával, biztosítással kapcsolatos fogalmak, események értelmezése, értékpapírok és értékpapírpiacok jellemzőinek megkülönböztetése, finanszírozási formák felismerése, azok lehetséges módjai, törlesztőtervhez kapcsolódó ismeretek, adózási fogalmak).

Feleletalkotás [rövid válasz, kiegészítés, gazdasági események könyvelése (tárgyi eszközökkel kapcsolatos elszámolások, vásárolt készletek, jövedelem-elszámolás,

költségelszámolás, saját termelésű készletekkel kapcsolatos elszámolások, pénzügyi és hitelműveletek, kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolások, eredmény megállapítása), finanszírozási alternatívák, döntési helyzetek és rövid pénzügyi, adó, számviteli témájú esettanulmány értelmezése].

8.3.4 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

8.3.5 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 30 % ▪ A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte. Az értékelés %-os formában történik.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Pénzügyi-számviteli ügyintéző projektfeladat 8.4.2 A vizsgatevékenység leírása:

A) Számítógépes könyvelés és analitika készítése: integrált könyvelési rendszer, pénzügyi, készlet, tárgyi eszköz alrendszer segítségével egy szimulált vállalkozás könyvelésének nyitása, és gazdasági eseményeinek főkönyvi és analitikus elszámolása feladatlap alapján az alábbi témakörökből: nyitás, nyitás utáni rendezés, számlák analitikus rögzítése, bankbizonylat rögzítése, pénztárbizonylatok rögzítése, bérfeladás, új dolgozó rögzítése és bérszámfejtése (határozatlan idejű munkaviszony és határozott idejű (megbízásos) munkaviszony), készletek analitikus nyilvántartása, tárgyi eszközök analitikus nyilvántartása.

B) Elektronikus bevallás gyakorlata: 2 nyomtatvány kitöltése a következő témakörökben, valamint a hozzájuk kapcsolódó számítási feladatok elvégzése:

- A munkáltató vagy a kifizető által foglalkoztatott biztosítottak adatairól szóló bejelentő és változásbejelentő adatlap (T1041)
- Bejelentő és változásbejelentő elektronikus adatlap az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény értelmében a 2010. augusztus 1-jét követően létesített egyszerűsített foglalkoztatás adatairól (T1042E)
- Havi bevallás a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adóról, járulékokról és egyéb adatokról, valamint a szakképzési hozzájárulásról (08-as bevallás)
- Bevallás a kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő egyéni vállalkozó és a mezőgazdasági őstermelő szociális hozzájárulási adó és járulék kötelezettségeiről (58-as) bevallás
- Átvezetési és kiutalási kérelem az adószámlán mutatkozó túlfizetéshez (17-es bevallás)
- Bevallás a személyi jövedelemadó, a járulék, az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, a szociális hozzájárulási adóról, mindezek helyesbítéséről, önellenőrzéséről (évszámSZJA)

- Bevallás egyes adókötelezettségekről az államháztartással szemben (01-es bevallás)
- A munkáltató, kifizető összesített igazolása a személyi jövedelemadó bevalláshoz (M30-as bevallás)
- ADAT ÉS VÁLTOZÁSBEJELENTŐ LAP egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére
  kötelezettek részére (T1011-es bevallás)
- Általános forgalmi adó bevallás (65-ös bevallás)
- Bevallás a helyi iparűzési adóról állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén (HIPA)
- Adatlap munkáltatótól származó jövedelemről, az adó és adóelőleg levonásáról a munkaviszony megszűnésekor (Adatlap évszám)
- A kisadózó vállalkozók tételes adójának éves bevallása (KATA)
- Nyilatkozat a nulla értékadatú bevallás kiváltásáról (NY-es bevallás)

C) Portfólió bemutatása

A tanuló a 11-13. évfolyam tanulmányi időszaka alatt készíti el a digitális portfóliót, amely bemutatja egyéni tanulási útját és személyiségének fejlődését. A portfólió célját, szempontjait és szerkezetét az érintett szaktanárral közösen, a 11. évfolyam elején kell egyeztetni, amely vezeti a tanulót a portfólió elkészítésében és az (ön)reflexiók megfogalmazásában. Egységbe szerkesztett digitális portfóliót egy megjelölt tárhelyre és időpontig kell feltölteni.

A portfólió tartalma:

- önéletrajz
- a tanulási eredményekhez kapcsolódó, a tanulói teljesítmények bizonyítékául szolgáló, a tanuló egyéniségét kifejező – az egyeztetett portfólió-struktúrával összhangban álló – elem feltöltése, pl.:
  - egy-egy önálló projektfeladat bemutatása, dokumentumai
  - vállalt kiselőadás(ok)bemutatása, dokumentumai és önreflexió megfogalmazása a reflexiós ciklus szerint (mi történt; mi volt jó, mi volt rossz; hogyan fogom legközelebb csinálni stb.)
  - a felhő-szolgáltatásokban és mobil alkalmazásokban való jártasság bemutatása, dokumentálása
  - szakmai rendezvényen, versenyen való részvétel bemutatása, dokumentálása és önreflexió megfogalmazása a reflexiós ciklus szerint

A 11-13. évfolyam minden félévében legalább 2 dokumentumnak kell elkészülnie.

A portfóliót a tanuló – előre meghatározott szempontrendszer alapján – kiselőadás (prezentáció)
formájában mutatja be.

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 170 perc

A) Számítógépes könyvelés és analitika készítése 90 perc
B) Elektronikus bevallás gyakorlata 60 perc
C) Portfólió bemutatása 20 perc

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 70%

A) Számítógépes könyvelés és analitika készítése aránya a vizsgatevékenységen belül: 40 %
B) Elektronikus bevallás gyakorlata aránya a vizsgatevékenységen belül: 30 % C) Portfólió bemutatása aránya a vizsgatevékenységen belül: 30 %

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az A) és B) vizsgatevékenységek javítása és értékelése a feladatsorokhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik.
A C) portfólió értékelésének szempontjai:

- Szakmai tartalom (megfelelés az előre meghatározott szakmai elvárásoknak): 60% ● Időgazdálkodás: 5%
- A kiselőadás felépítése (megfelelés az előre meghatározott szempontoknak): 5%
- A kiselőadás érthetősége, tagoltsága (bevezetés, tárgyalás, összegzés): 5%
- Szaknyelv használata: 10%
- A szemléltetés kreativitása: 5%
- Reflexió, a kérdésekre adott válaszok minősége: 10%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte, külön-külön valamennyi vizsgatevékenység esetén.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A központi interaktív vizsga és a projektfeladat bemutatásának teljes időtartama alatt – írásos felhatalmazással bíró – rendszergazda jelenléte szükséges.

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Központi interaktív vizsga	Számítógép, illetve mobil IT-eszközök Internet hozzáférés, Wi-fi Számológép, íróeszköz – a tanuló biztosítja

Projektfeladat	Számítógép, illetve online műveletek végzésére alkalmas IT -eszközök Internet hozzáférés, Wi-fi, projektor Nyomtató ÁNYK Pénzügyi, számviteli, könyvelési, bérügyi, adóbevallási, számlázási stb. műveletek elektronikus intézéséhez szükséges alkalmazások/szoftverek Jogtár

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 15 %, Szakmai vizsga: 85%

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

Interaktív vizsgán semmilyen segédeszköz nem használható. Számítógépes könyvelés és analitika készítése és Elektronikus bevallás gyakorlata során a feladatban meg kell nevezni a vonatkozó jogszabályrészletet (a hozzá tartozó képlettel) és – tájékoztató jelleggel – mellékelni kell az adott feladathoz.

A központi interaktív vizsga minden vizsgafeladatát a vizsgázók számítógépes tanteremben számítógépen készítik – írásos felhatalmazással bíró – felügyelő tanár jelenlétében. Az interaktív számítógépes vizsgafeladatok lebonyolításához minden vizsgázó részére biztosítani kell:

- saját vizsgahelyi útmutatót, mely figyelembe veszi a helyi körülményeket,
- vírusmentes és a korábbi gyakorlati feladatoktól megtisztított IT eszközöket,
- az elektronikus bevallások készítéséhez szükséges nyomtatványkitöltő keretprogramot, nyomtatványokat, valamint azok kitöltési útmutatóját, ● hálózati nyomtató használatát, dokumentálás célú használatra.

Az interaktív vizsgatevékenység és projektvizsga A) B) vizsgarészek befejezése után a vizsgázók munkáját név szerint archiválni kell (fájl-név szerint), ill. vizsgázók által elvégzett feladatokat külön-külön CD/DVD-re is el kell menti. Az elkészült feladatmegoldás(oka)t külön vizsgázók szerint ki kell nyomtatni (csak a feladatban meghatározott listákat), melynek minden oldalát a lap alján szignóval kell hitelesíteni. A nyomtatásnak és a mentésnek a gyakorlati vizsga befejezését követő 60 percen belül meg kell történnie.

9. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek:

Az illetékes szakminisztérium ajánlásokat fogalmazhat meg a projektfeladat mindhárom vizsgatevékenységének tartalmára.
A központi interaktív vizsga, valamint a projektfeladatok A) és B) részét célszerű egy vizsganapon végezni. A portfólió bemutatása másik vizsganapon történjen. A két vizsganap között 30 napnál több idő nem telhet el.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

KÖZGAZDASÁGI ISMERETEK
ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A közgazdasági ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy részletes érettségi vizsgakövetelményei a XXIV. Közgazdaság ágazat következő szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 343 01 Pénzügyi termékértékesítő (bank, befektetés, biztosítás),
- 54 344 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző,
- 54 344 02 Vállalkozási és bérügyintéző,
- 54 344 03 Vám -, jövedéki- és termékdíj ügyintéző,
- 54 344 04 Államháztartási ügyintéző,
- 54 340 11 Üzleti szolgáltatási munkatárs.

A) KOMPETENCIÁK

1. Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1. A szakmai fogalmak helyes használata	Legyen képes a fogalmak felismerésére meghatározás alapján, illetve a fogalmak definiálására. Tudja a szakmai fogalom lényegi sajátosságait.	Tudja használni a szakmai fogalmakat a megfelelő szövegkörnyezetben, legyen képes a fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetésére.
1.2. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, értelmezése	Legyen képes szövegkörnyezetben az egy témához kapcsolódó fogalmak kiválasztására, az összetartozó fogalmak együttes használatára szövegalkotásban.	Legyen logikusan felépített, következetes az előadása. Legyen képes önálló előadásmódra a szakmai kifejezések helyes alkalmazásával.

2. Precizitás, pontosság

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**

2.1. Pontos számítások, egyértelmű megfogalmazás, áttekinthető külalak	Önálló bizonylat vagy dokumentum elkészítésénél tudja alkalmazni az információ feldolgozásának és számítási módjának megismert eljárási szabályait.	Legyen igényes munkájára, kizárólag kifogástalan, egyértelmű, mellékszámításokkal alátámasztott, javítási szabályoknak megfelelő produktumot készítsen.
2.2. Precizitás	Legyen a munkája pontos, a szakmai követelményeknek megfelelő. Tartsa be a pénzügyi és számviteli bizonylat-dokumentáció kitöltési szabályait, kiemelten kezelve a szabályos javítás elsajátítását.	Minden számítást az elvárásokban megfogalmazott mértékig számítson ki (tizedes jegyek száma, kerekítés).
2.3. Felelősségteljes munkavégzés	Tudjon felelősséget vállalni az elvégzett munka tartalmáért és formájáért.	Vállaljon felelősséget az elvégzett munka tartalmáért és formájáért, valamint a kimondott, leírt információkért, azok időbeliségéért.

3. Áttekintő és rendszerező képesség

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
3.1. Információgyűjtés	Tudja kiválasztani a rendelkezésre álló információhalmazból az adott szakmai tartalomhoz kapcsolódó lényeges és kevésbé lényeges információt. Tudja adott szempont szerint csoportosítani, rendezni az információkat.	Tudja kiválasztani a rendelkezésre álló információhalmazból a lényeges és kevésbé lényeges információt. Tudja adott szempont szerint csoportosítani, rendezni az információkat.
3.2. Gyakorlatias feladatértelmezés	Legyen képes a gazdasági eseményeket rögzítő bizonylatokat egy adott vállalkozás és időszakasz köré rendezni.	Legyen képes a gazdasági eseményeket rögzítő bizonylatokat egy adott

		vállalkozás és időszakasz köré rendezni.
3.3. Szabálykövetés	Legyen képes az utasítások megértésére, a kiadott feladatok szerinti elvégzésére és a pontos munkavégzésre.	Legyen képes a tények és a jogszabályok közötti alapvető összefüggések felismerésére és az összefüggések alkalmazására.

4. Kapcsolatteremtő képesség

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1. Szakmai kommunikáció	A téma pontos, szabatos, lényegre törő kifejtése.	
4.2. Konfliktusmegoldó készség	Legyen képes munkakörében alkalmazni a helyes kommunikációs formát, ismerje a munkahelyi környezetben elvárt kulturált viselkedés szabályait, legyen képes azok betartására.	
4.3. Szervezőkészség	Legyen képes a lehetséges megoldások közül a legjobb kiválasztására és a választás indoklására.	Legyen képes a lehetséges megoldások közül a legjobb kiválasztására és a választás indokolására, a rendelkezésre álló erőforrások leggazdaságosabb felhasználására.

B) TÉMAKÖRÖK

1. Gazdasági és jogi alapismeretek

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

1.1. Mikrogazdasági alapok	Ismerje a szükséglet és a javak fogalmát, főbb csoportjait és kapcsolatait. Ismerje a gazdasági folyamat elemeit, a munkamegosztás szerepét. Ismerje a piaci alapfogalmakat és szereplőket. Ismerje a kereslet és kínálat kölcsönhatását, tudja összehasonlítani a különböző piaci állapotokat grafikus ábrázolás alapján. Tudja felsorolni fogyasztói döntést befolyásoló tényezőket.	Ismerje a gazdasági alapfogalmak, termelési tényezők, gazdasági körforgás elemeit és kapcsolatait. Ismerje a piaci alapfogalmakat és szereplőiket. Ismerje a kereslet és kínálat kölcsönhatását. Tudja bemutatni a piaci mechanizmus működését, tudja összehasonlítani a különböző piaci állapotokat grafikus ábrázolás alapján. Tudjon felsorolni fogyasztói döntést befolyásoló tényezőket, és ismerje azok hatásait a keresletre. Tudjon különbséget tenni az egyéni és a piaci kereslet között. Ismerje az ár- és a jövedelemváltozás hatásait egy-egy tipikus termék vagy szolgáltatás keresletére.
		Tudjon különbséget tenni rugalmas és rugalmatlan kereslet között.
1.2. A vállalat termelői magatartása és a kínálat	Ismerje a vállalat környezetét, piaci kapcsolatait, tevékenységének alapvető formáit. Ismerje a termelés költségeinek csoportosítását, összefüggéseit. Tudja megkülönböztetni az explicit, implicit, számviteli és gazdasági költségeket. Ismerje a számviteli profit, gazdasági profit és a normál profit összefüggéseit, tudja a közöttük lévő összefüggéseket értelmezni. Ismerje a piaci formákat és tudja összehasonlítani azokat.	Ismerje a vállalat környezetét, piaci kapcsolatait, tevékenységének alapvető formáit. Ismerje a termelés költségeinek csoportosítását, összefüggéseit, tudja a költségfüggvényeket jellemezni és ábrázolni. Tudja a különböző költségeket és profitokat kiszámolni, a közöttük lévő összefüggéseket értelmezni. Ismerje a piaci formákat és tudja összehasonlítani a kínálat meghatározásának módját a különböző piaci feltételek mellett. Ismerje a piacszabályozás indokait és hatásait.

1.3. A nemzetgazdaság	Ismerje a nemzetgazdaság fogalmát és ágazati rendszerét. Legyen képes jellemezni a gazdasági alanyok (szereplők) főbb csoportjait (vállalat, háztartás, állam, külföld). Ismerje az állam feladatait. Tudja értelmezni a nemzetgazdaság teljesítményét kifejező különböző kategóriákat. Tudjon különbséget tenni a nominális mérőszámok és a reálértéken meghatározott mérőszámok között.	Ismerje a nemzetgazdaság fogalmát és ágazati rendszerét. Legyen képes jellemezni a gazdasági alanyok (szereplők) főbb csoportjait (vállalat, háztartás, állam, külföld). Ismerje az állam gazdasági szerepvállalásának előnyeit és hátrányait. Legyen képes eligazodni a nemzetgazdasági ágak, ágazatok, alágazatok és szakágazatok rendszerében. Tudja értelmezni a nemzetgazdaság teljesítményét kifejező különböző kategóriákat. Tudjon különbséget tenni a nominális mérőszámok és a reálértéken meghatározott mérőszámok között. Legyen képes ezeket a mérőszámokat meghatározni és összehasonlítani.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MATÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

1.4. Jogi alapismeretek	Ismerje a jogszabályok szerkezetének, megjelenésének és érvényességének szabályait. Ismerje a kis- és középvállalkozások jellemzőit, az üzleti vállalkozás sajátosságait. Ismerje az egyéni vállalkozás és a társas vállalkozás jellemzőit, alapításának, szüneteltetésének és megszűnésének főbb szabályait. Legyen képes felsorolni és a felelősség szerint csoportosítani a gazdasági társaságok formáit. Tudja jellemezni az egyes társasági formákat. Tudjon különbséget tenni a csődeljárás és a felszámolási eljárás között. Ismerje a szerződés fogalmát, a szerződés érvényességének, létrejöttének, megszűnésének, módosításának és a követelések elévülésének feltételeit. Ismerje fel a leggyakoribb szerződések (adásvétel, bérlet, megbízás, vállalkozás, szállítás) tárgyát, alaki és formai követelményeit, Ismerje a szerződés megerősítése, biztosítékadás (foglaló, kötbér, kezesség) fajtáit. Ismerje a szerződés teljesítése és a szerződésszegés eseteit, következményeit.	Ismerje a jogalkotás hierarchikus rendszerét, a jogrend szerepét. Ismerje a jogszabályok szerkezetének, megjelenésének és érvényességének szabályait. Tudja értelmezni a gazdasággal összefüggő alapvető jogszabályokat. Ismerje a vállalkozás alapításának, működésének jogi kereteit. Ismerje az egyéni vállalkozás és a társas vállalkozás jellemzőit, alapításának, szüneteltetésének és megszűnésének főbb szabályait. Legyen képes felsorolni és a felelősség szerint csoportosítani a gazdasági társaságokat. Tudja jellemezni az egyes társasági formákat. Tudjon különbséget tenni a csődeljárás és a felszámolási eljárás között. Ismerje a szerződés fogalmát, a szerződés érvényességének, létrejöttének, megszűnésének, módosításának és a követelések elévülésének feltételeit. Legyen képes bemutatni a leggyakoribb szerződések (adásvétel, bérlet, megbízás, vállalkozás, szállítás, hitel- és kölcsönszerződés, bankszámlaszerződés) tárgyát, alaki és formai követelményeit, sajátosságait. Ismerje a szerződés megerősítése, biztosítékadás (foglalók, kötbér, kezesség) fajtáit. Ismerje a szerződés teljesítése és a szerződésszegés eseteit, következményeit.

1.5. Marketing	Ismerje a marketing fogalmát. Legyen képes bemutatni a marketing-mix elemeit.	Ismerje a marketing alapfogalmait. Legyen képes jellemezni a marketing szerepét a vállalkozásban. Ismerje a piackutatás lényegét, módjait. Legyen képes bemutatni a marketing-mix, a marketingstratégia elemeit.

2. Általános statisztika és statisztika gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
2.1. Statisztikai alapfogalmak	Ismerje - a statisztika fogalmát, - a sokaság fogalmát és azok jellemzőit, - az ismérv fogalmát és fajtáit, - a csoportosítás, a statisztikai sorok és a statisztikai táblák fajtáit, készítését. Tudja felismerni az információ forrásait.	Ismerje - a statisztika fogalmát, ágait, - a sokaság fajtáinak fogalmát, azok jellemzőit, - az ismérv fogalmát és fajtáit, - a csoportosítás, a statisztikai sorok és a statisztikai táblák fogalmát, fajtáit, készítését. Tudja felismerni az információ forrásait.
2.2. Viszonyszámok és alkalmazásuk	Tudja - a viszonyszám fogalmát és alkalmazási területét, - a dinamikus viszonyszámot és fajtáit, - a megoszlási viszonyszámot, - az intenzitási viszonyszám jellemzőit, leggyakoribb alkalmazási területeit. Megadott adatok alapján legyen képes a fenti mutatók kiszámítására. Legyen képes	Tudja - a viszonyszám fogalmát, alkalmazási területét, - a dinamikus viszonyszámot és fajtáit, összefüggéseiket, - a megoszlási és a koordinációs viszonyszámot, - az intenzitási viszonyszám jellemzőit, leggyakoribb alkalmazási területeit. Megadott adatok

	egyszerű értelmezések megfogalmazására a kiszámított adatokból.	alapján legyen képes a mutatók kiválasztására és kiszámítására. Legyen képes elemzések és következtetések levonására a kiszámított adatokból.
2.3. Középértékek és alkalmazásuk	Tudja - a középérték fogalmát, fajtáit és alkalmazási területét, - a számított középértékeket: számtani-, kronologikus-, mértani átlagot.	Tudja - a középérték fogalmát, fajtáit és alkalmazási területét, - a helyzeti középértékeket: móduszt, mediánt, valamint - a számított középértékeket:
	Legyen képes megadott adatok alapján a felsorolt mutatószámok számításainak elvégzésére, a kiszámított adatokból egyszerű értelmezések megfogalmazására.	számtani-, harmonikus-, négyzetes-, kronologikus-, mértani átlagot, a szóródás mutatóit. Legyen képes megadott adatok alapján számítások végzésére, a kiszámított adatokból elemzések és következtetések levonására.
2.4. Index számítás	Legyen képes egyedi és együttes érték-, ár- és volumenindexek valamint az aggregátumok különbségei számítására alapadatokból, ismerje az indexek közötti összefüggéseket, legyen képes a kiszámított eredményeket értelmezni.	Legyen képes egyedi és együttes érték-, ár- és volumenindexek (időszaki átlag számítása csak súlyozott számtani átlag formában), valamint az aggregátumok különbségei számítására alapadatokból, ismerje az indexek közötti összefüggéseket,

		legyen képes a kiszámított adatokból egyszerű elemzések és következtetések levonására.
2.5. Grafikus ábrázolás	Ismerje a grafikus ábrázolás célját, eszközeit, alkalmazási területeit.	

3. Pénzügyi alapismeretek

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
3.1. Pénzügyi intézményrendszer és a pénzügyi szolgáltatások	Tudja felsorolni és értelmezni a pénz funkcióit. Legyen képes felsorolni és értelmezni a passzív bankügyletek formáit (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, hitelfelvétel a jegybanktól és más banktól). Legyen képes felsorolni és értelmezni az aktív bankügyletek formáit (hitelezés), valamint a hitelbiztosítékok: tárgyi, dologi és személyi biztosíték alapismereteit. Legyen képes felsorolni a semleges bankügyletek formáit.	Ismerje a pénz fogalmát, tudja felsorolni és értelmezni a pénz funkcióit. Tudja a bankok fogalmát és a bankműveleteket. Legyen képes felsorolni és értelmezni a passzív bankügyleteket (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, hitelfelvétel a jegybanktól és más banktól) és tulajdonságaikat. Legyen képes felsorolni és értelmezni az aktív bankügyleteket (hitelezés, lízingügylet) és tulajdonságaikat, valamint a hitelbiztosítékok: tárgyi, dologi és személyi biztosíték alapismereteit. Legyen képes felsorolni és

	Legyen képes jellemezni a kétszintű bankrendszert. Ismerje a jelenlegi magyar pénzügyi intézményrendszer felépítését. Ismerje a magyar központi bank feladatait, a monetáris irányításban betöltött helyét. Tudja megkülönböztetni a monetáris és a fiskális politika fogalmakat. Tudja felsorolni a pénzügyi intézmények jellemzőit (hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások), és az általuk végzett pénzügyi szolgáltatásokat (pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások). Ismerje a nem monetáris közvetítőket és feladataikat (biztosítók, nyugdíjpénztárak). Ismerje a betétvédelmi szabályokat.	értelmezni a semleges bankműveleteket és tulajdonságaikat. Legyen képes megkülönböztetni az egy- és a kétszintű bankrendszer jellemzőit. Ismerje a jelenlegi magyar pénzügyi intézményrendszer felépítését. Ismerje a magyar központi bank feladatait, a monetáris irányításban betöltött helyét. Tudja megkülönböztetni a monetáris és a fiskális politika fogalmakat. Tudja felsorolni a pénzügyi intézmények jellemzőit (hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások), pénzügyi szolgáltatásokat és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásokat. Tudja bemutatni a nem monetáris közvetítőket és feladataikat (biztosítók, nyugdíjpénztárak). Ismerje a pénzintézetek felügyeletét és a befektetők védelmét szolgáló hazai intézményrendszert. Tudja bemutatni a legfontosabb nemzetközi pénzügyi intézményeket.

3.2. Pénzforgalom	Ismerje a pénzforgalom általános szabályait, a fizetési számlák fajtáit. Ismerje a fizetési számla megnyitása, fizetési számla feletti rendelkezés, valamint a pénzforgalmi szolgáltatások lebonyolításának lépéseit. Ismerje az alapvető banki titoktartási szabályokat. Legyen képes megkülönböztetni az alábbi fizetési módokat: - fizetési számlák közötti fizetés: átutalás, beszedés, a fizető fél által a kedvezményezett útján	Ismerje a pénzforgalom általános szabályait, a fizetési számlák fajtáit, a pénzforgalmi szolgáltatási keretszerződés formai és tartalmi követelményeit. Ismerje a fizetési számla megnyitása, fizetési számla feletti rendelkezés formája rendjét, valamint a pénzforgalmi szolgáltatások lebonyolításának jellemzőit. Ismerje a legfontosabb banki titoktartási szabályokat. Legyen képes megkülönböztetni az alábbi fizetési módokat: - fizetési számlák közötti fizetés: átutalás, beszedés, a fizető fél által
	kezdeményezett fizetés, - fizetési számlához kötődő készpénzfizetés: (készpénz-fizetésre szóló csekk kibocsátása és beváltása) készpénzbefizetés fizetési számlára, készpénzkifizetés fizetési számláról, - fizetési számla nélküli fizetés: készpénzátutalás, - készpénzfizetés. Ismerje a pénztár, a pénzkezelés és pénztári forgalom elszámolására vonatkozó és a pénzkezeléssel kapcsolatos feladatkörök legfontosabb alapvető elvárásait.	a kedvezményezett útján kezdeményezett fizetés, - fizetési számlához kötődő készpénzfizetés: készpénz-fizetésre szóló csekk kibocsátása és beváltása, készpénzbefizetés fizetési számlára, készpénzkifizetés fizetési számláról, - fizetési számla nélküli fizetés: készpénzfizetés. Ismerje a készpénzforgalom lebonyolításának helyére, valamint a pénztár, a pénzkezelés és pénztári forgalom elszámolására vonatkozó és a pénzkezeléssel kapcsolatos feladatkörök legfontosabb elvárásait.

3.3. Pénzügyi piac és termékei	Tudja csoportosítani a pénzügyi piacokat, felsorolni a részpiacok jellemzőit. Képes legyen felsorolni az értékpapírok megjelenési formáit és ismertetni főbb jellemzőiket (részvény, kötvény, állampapírok, banki értékpapírok).	Ismerje a pénzügyi piacok fogalmát, a gazdaságban betöltött szerepüket. Tudja csoportosítani a pénzügyi piacokat, felsorolni, felismerni a részpiacok jellemzőit. Ismerje az értékpapírok pénzügyi piacokon betöltött szerepét, az értékpapírok megjelenését, fogalmát, főbb csoportosítási szempontjait. Tudja a következő értékpapír ismereteket: - a kötvény fogalma, árfolyama és hozamai, jellemzői, fajtái és a vállalati kötvény pénzügyi piacon betöltött szerepe, - a részvény fogalma, árfolyama és hozamai, jellemzői, a részvények szerepe a gazdaságban, a részvények fajtái és jellemzői, - az állampapírok az állampapírok fajtái és jellemzői, - a banki értékpapírok jellemzői.
3.4. Biztosítási alapismeretek	Ismerje a biztosítási alapfogalmakat, a biztosítás szerepét, jelentőségét a modern gazdaságban.	Tudja a biztosítási ágazatok rendszereit, a biztosítási szerződés és a biztosítási díj alapismereteit.

4. Pénzügy gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1. Pénz időértéke	Legyen képes felismerni a jelen és jövőértékre vonatkozó feladatokat, elvégezni egyszerű diszkontálási és kamat (egyszerű és kamatos kamat) számítási feladatokat.	Értse a pénz időértékének fogalmát, jelentőségét. Legyen képes elvégezni a jelen és a jövőérték számításokat az időtényező táblázatok alkalmazásával, egyszerű

		diszkontálási és kamatos kamatszámítási feladatokat.
4.2. Értékpapírok értékelése		Ismerje az értékpapírok hozamdefinícióit (kamat, osztalék). Legyen képes egyszerű hozamszámítási feladatok végzésére a kötvény (névleges hozam, egyszerű hozam) és a részvény (várható hozam) számítása témakörében.
4.3. Valuta, deviza árfolyama	Ismerje és értse a valuta, a deviza és árfolyam fogalmakat, egyszerű konvertálási feladatokat legyen képes elvégezni.	Ismerje és értse a valuta, a deviza és árfolyam fogalmakat. Legyen képes alapvető valuta- és a devizaárfolyamokhoz kapcsolódó egyszerű számítási feladatokat elvégezni.

5. Adózási alapismeretek

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
5.1. Az államháztartás rendszere	Ismerje az állam szerepét a modern gazdaságban, a közfeladatok ellátásának szükségességét és a finanszírozási forrásait. Legyen képes felsorolni az államháztartás alrendszereit (központi és önkormányzati alrendszer). Legyen képes felsorolni a főbb költségvetési bevételeket, költségvetési kiadások fő tételeit, legyen képes értelmezni a költségvetés egyenlegét.	Ismerje az államháztartás alrendszereit (központi és önkormányzati alrendszer). Ismerje a költségvetési bevételek, költségvetési kiadások fő tételeit, legyen képes értelmezni a költségvetés egyenlegét.

5.2. Adózási alapfogalmak	Ismerje az adó és az adórendszer fogalmakat. Ismerje az adózási alapfogalmak: adóalany, adótárgy, adóalap, adómérték, adómentesség, adókedvezmény, adókötelezettség jelentését. Legyen képes az adókat csoportosítani: jövedelemadó, forgalmi típusú adó, vagyonadóztatás ismérv szerint.	Ismerje az adó és az adórendszer fogalmakat, jellemzőiket. Tudja az adózási alapfogalmak: adóalany, adótárgy, adóalap, adómérték, adómentesség, adókedvezmény, adókötelezettség jelentését. Ismerje a magyar adójog forrásait. Legyen képes az adókat csoportosítani: jövedelemadó, forgalmi típusú adó, vagyonadóztatás ismérv szerint.
5.3. Kiemelt adónemek	Ismerje a következő kiemelt adónemek főbb jellemzőit: - személyi jövedelemadó: alanyai, a jövedelem, bevétel és költség értelmezése, az adó mértéke, az összevont adóalap adóköteles jövedelmei (önálló tevékenységből származó, nem önálló tevékenységből származó), az adóalapot csökkentő kedvezmények, az összevont adóalap adója, az adókedvezmények, - általános forgalmi adó: az adóalany, az adó mértéke, a fizetendő adó megállapítása, az adó levonási jog, az adófizetési kötelezettség, - helyi adók csoportosítása különböző szempontok alapján	Ismerje a következő kiemelt adónemek alapvető fogalmait és összefüggéseit: - személyi jövedelemadó: alanyai, a jövedelem, bevétel, és költség értelmezése, az adó mértéke, az összevont adóalap adóköteles jövedelmei (önálló tevékenységből származó, nem önálló tevékenységből származó és egyéb jövedelem), a családi kedvezmény, az összevont adóalap adója, az adókedvezmények; - általános forgalmi adó: az áfa jellemzői, az adóalany, az adó mértéke, a fizetendő adó megállapítása, az adó levonási jog, az adófizetési kötelezettség, a számlázás (számla, nyugta adattartalma); - helyi adók, típusai: vagyoni típusú (építmény- és telekadó), kommunális jellegű adók (magánszemélyek kommunális adója és idegenforgalmi adó), helyi iparűzési adó.

6. Adózás gyakorlat

	VIZSGASZINTEK

TÉMÁK	Középszint	Emelt szint
6.1. Személyi jövedelemadó	Legyen képes az összevont adóalap értelmezésére és azt terhelő adó kiszámítására (feladatban megadott összegű adóalap csökkentő és adókedvezmény figyelembevételével).	Legyen képes az összevont adóalap értelmezésére és annak adószámítására (feladatban megadott családi kedvezmény és adókedvezmény figyelembevételével). Tudja meghatározni alapinformációkból az adóhatósággal adóbevalláskor rendezendő adó összegét.
6.2. Általános forgalmi adó	Tudja az adó összegét meghatározni az adóalap után, valamint, ha a számla összege a fizetendő adót is tartalmazza. Ismerjen az általános adókulcstól eltérő adó mértékeket. Legyen képes az értékesítések után felszámított fizetendő adó megállapítására, valamint a beszerzésekre jutó előzetesen felszámított adó kiszámítására. Legyen képes a vállalkozást terhelő áfa megállapítására (alapesetekben). Legyen képes az elszámolandó adó megállapítására, számla, nyugta kitöltésére.	Ismerjen az általános adókulcstól eltérő adómértékek alá tartozó termékeket és szolgáltatásokat, azok adómértékeit. Legyen képes az értékesítések után felszámított fizetendő adó megállapítására, valamint a beszerzésekre jutó előzetesen felszámított adó kiszámítására. Legyen képes a vállalkozást terhelő áfa megállapítására (alapesetekben). Legyen képes a megfizetendő adó megállapítására, számla, nyugta kitöltésére.
6.3. Helyi adók		Tudjon az egyes adótípusokra az adóalap és adómérték megadásával egyszerű adószámítási feladatokat elvégezni

7. Számviteli alapismeretek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

7.1. Számviteli törvény	Ismerje a számviteli bizonylatok szerepét, tudja csoportosítani a bizonylatokat, értelmezni a bizonylati elvet, ismerje az alapvető tartalmi és formai elvárásokat a bizonylatokkal szemben. Ismerje a számviteli beszámoló szerepét, tudja felsorolni fajtáit és a beszámoló részeit.	Tudja felsorolni a számvitel feladatait, területeit. Tudja megnevezni a számvitel szabályozásának alapdokumentumait (külső és belső szabályozás) és a közöttük levő különbségeket értelmezni. Ismerje a számviteli bizonylatok fogalmát, tudja csoportosítani a bizonylatokat, értelmezni a bizonylati elvet, ismerje az alapvető tartalmi és formai elvárásokat a bizonylatokkal szemben. Ismerje a számviteli beszámoló szerepét, fajtáit, tudja felsorolni a beszámoló részeit. Legyen képes értelmezni a beszámolás és könyvvezetés kapcsolatát.
7.2. Vállalkozás vagyona	Ismerje a leltár szerepét, jellemzőit. Ismerje a mérleg szerepét és jellemzőit Ismerje a mérlegfőcsoportok tartalmát és definícióját (az eszköz- és forrás csoportok). Ismerje az eredmény-kimutatás szerepét és jellemzőit, legyen képes megnevezni változatait.	Ismerje a leltár fogalmát, fajtáit, jellemzőit. Ismerje a mérleg fogalmát, fajtáit, jellemzőit. Ismerje a mérlegfőcsoportok tartalmát és definícióját (az eszköz- és forrás csoportok). Tudja az eredmény-kimutatás fogalmát, jellemzőit és változatait, képes ismertetni az eredmény-kimutatás kategóriáit és kapcsolataikat. Ismerje és értse a számvitelben a bekerülési érték és könyv szerinti érték fogalmakat.
7.3. Könyvelési tételek szerkesztése, a számlakeret	Ismerje a könyvviteli számlák fogalmait, ismerje az egységes számlakeret felépítését és szerkezetét. Ismerje a főkönyvi számlák nyitása, zárása, az idősoros és számlasoros	Ismerje a könyvviteli számlák fogalmait, az egységes számlakeret felépítését és szerkezetét. Legyen képes felsorolni a vállalati számlarend tartalmi elemeit.

	könyvelés alap lépéseit. Tudjon különbséget tenni a mérleg	Ismerje a főkönyvi számlák

	valamint a költség- és eredményszámlák között. Tudja értelmezni az analitikus és szintetikus könyvelés kapcsolatát.	nyitása, az idősoros és számlasoros könyvelés alapfogalmait. Tudjon különbséget tenni a mérleg valamint a költség- és eredményszámlák között. Tudja értelmezni az analitikus és szintetikus könyvelés kapcsolatát.
7.4. Tárgyi eszközök elszámolása	Legyen képes a tárgyi eszközök csoportosítására. Tudja a tárgyi eszközök értékelésére vonatkozó alapvető (csökkentő tételek nélkül) bekerülési érték szabályokat, legyen képes a fordulónapi mérlegérték megállapítására megadott adatokból. Ismerje az amortizáció megállapítása alapvető eljárásait (lineáris, teljesítményarányos). Legyen képes a belföldi beruházási szállítókkal kapcsolatos tételek könyvelésére saját pénzeszközből és hitelből finanszírozással. Legyen képes a tárgyi eszközök üzembehelyezése könyvelésére. Legyen képes a tárgyi eszközök értékcsökkenésének főkönyvi elszámolására.	Legyen képes a tárgyi eszközök csoportosítására. Tudja a tárgyi eszközök értékelésére vonatkozó alapvető bekerülési érték szabályokat, legyen képes a fordulónapi mérlegérték megállapítására. Ismerje az amortizáció elszámolása alapvető megoldásait (lineáris, teljesítményarányos). Legyen képes a belföldi beruházási szállítókkal kapcsolatos tételek könyvelésére (különböző finanszírozással). Legyen képes a tárgyi eszközök üzembe helyezése könyvelésére. Legyen képes a tárgyi eszközök értékcsökkenésének főkönyvi elszámolására.

7.5. Anyagkészletek elszámolása	Ismerje az anyagok fajtáit és jellemzőiket. Ismerje az anyagok raktári és analitikus nyilvántartásának alapvető információ tartalmát. Legyen képes az anyagbeszerzés könyvelése számla szerinti áron (tényleges beszerzési áron való nyilvántartásnál), a visszaküldés és az engedmény gazdasági események könyvelésére. Legyen képes az anyagkészlet csökkenések értékének számítására és a felhasználás könyvelésére átlagáron, csúsztatott átlagáron és FIFO- elv alapján. Legyen képes elvégezni a leltári eltérések számítását és könyvelését.	Ismerje a vásárolt készletek fajtáit és jellemzőiket. Legyen képes egyszerű esetekben a vásárolt készletek bekerülési értékének meghatározására. Ismerje az anyagok raktári és analitikus nyilvántartásának alapvető információtartalmát. Legyen képes az anyagbeszerzés könyvelése számla szerinti áron (tényleges beszerzési áron való nyilvántartásnál), a visszaküldés és az engedmény gazdasági események könyvelésére. Legyen képes az anyagkészlet csökkenések értékének számítására és a felhasználás könyvelésére átlagáron, csúsztatott átlagáron és FIFO- elv alapján. Ismerje a leltározás feladatait, a leltári eltérések számítását és könyvelését. Ismerje az áruk fogalmát, tudja csoportosítani, megkülönböztetni más készletektől.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

7.6. Jövedelem elszámolás	Ismerje a jövedelemmel kapcsolatos analitikus nyilvántartások információ tartalmát. Tudja felsorolni a jövedelem részeit, a levonásokat. Legyen képes a bérfeladás számítása és könyvelése, a levonások könyvelése feladatok elvégzésére. Tudja a bérek közterheinek számítását, könyvelését. Legyen képes a jövedelem kifizetése (készpénzes és folyószámlára történő átutalás) eseményeket könyvelni.	Ismerje a jövedelemmel kapcsolatos analitikus nyilvántartások információ tartalmát, a jövedelem részeit, a levonások keletkezését, nyilvántartását és könyvelését. Legyen képes a bérfeladás számítása, nyilvántartása és könyvelése feladatok elvégzésére. Tudja a bérek közterheinek számítását, nyilvántartását és könyvelését. Legyen képes a jövedelem kifizetése (készpénzes és folyószámlára történő átutalás) eseményeket értelmezni és könyvelni.
7.7. A saját termelésű készletek elszámolása	Tudja felsorolni a saját termelésű készletek fajtáit. Ismerje az önköltség alapvető elemeit. Ismerje a saját termelésű készletek analitikus és főkönyvi nyilvántartásának alapvető információtartalmát. Ismerje a termelési költségek típusait, a költségek könyvviteli elszámolását a költségnemek szerint. Legyen képes a saját termelésű készletek raktárra vételének könyvelésére összköltség eljárással.	Ismerje a saját termelésű készletek fogalmát, csoportosítását. Tudja a saját termelésű készletek értékelésének alapvető szabályait, ismerje az önköltség alapvető elemeit, legyen képes értelmezni az önköltség változását. Ismerje a saját termelésű készletek analitikus és főkönyvi nyilvántartásának alapvető információtartalmát. Ismerje a termelési költségek típusait, a költségek könyvviteli elszámolása költségnemek szerinti szabályait. Legyen képes a saját termelésű
		készletek állományban vétele, valamint a fordulónapi mérlegérték meghatározása számviteli feladatokra.

7.8. Termékértékesítés elszámolása	Ismerje az értékesítés bizonylatolása rendjét, a számla tartalmi elemeit. Tudja kiszámítani az értékesítéshez kapcsolódó bevétel, forgalmi adó és készletcsökkenés (átlagár, FIFO értelmezésben) összegeket. Legyen képes lekönyvelni az értékesítés, visszaküldés és minőségi engedmény tételeket összköltség eljárással.	Ismerje az értékesítés bizonylatolása rendjét, a számla tartalmi elemeit. Tudja kiszámítani az értékesítéshez kapcsolódó bevétel, forgalmi adó és készletcsökkenés (átlagár, FIFO értelmezésben) összegeket és legyen képes az esemény könyvelésére, valamint mindezt értelmezni és elvégezni a visszaküldés, a minőségi engedmény gazdasági események tekintetében. Legyen képes értelmezni a saját termelésű készletek állományváltozása (STKÁV) hozam értéket, legyen képes kiszámítani a tárgyévi eredmény meghatározása lépéseként is.

8. Számvitel gyakorlat

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
8.1. Pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok	Legyen képes alapinformációkból a következő bizonylatok elkészítésére vagy a bizonylatok tartalmi és formai elemei megjelenítésére: - kiadási és bevételi pénztárbizonylat, - készpénzfizetési számla, - bankhoz kötődő egyszerű gazdasági események bizonylatai.	

8.2. A tárgyi eszköz nyilvántartása	Legyen képes értelmezni a tárgyi eszköz egyedi nyilvántartó lap szerepét. Legyen képes elvégezni az időarányos lineáris és a teljesítményarányos amortizáció	Legyen képes értelmezni a tárgyi eszköz egyedi nyilvántartó és az üzembe helyezési okmány szerepét, felsorolni, kiegészíteni a tartalmi és formai elemek felsorolását.
	számításokat, az ezekhez kapcsolódó eszköz értéket meghatározni.	Legyen képes elvégezni az időarányos lineáris és a teljesítményarányos amortizáció számításokat, ezekhez kapcsolódó eszköz érték meghatározásokat.
8.3. A készletek (anyagok és saját termelésű készletek) bizonylatai	Legyen képes alapinformációkból a következő bizonylatok elkészítésére vagy a bizonylatok tartalmi és formai elemei megjelenítésére: - készlet bevételezési, kivételezési bizonylat, - készletnyilvántartó lap, - szállítólevél, - számla.	
8.4. A jövedelemelszámolás bizonylatai	Legyen képes a bérszámfejtő lap alapján a nettó bér megállapítására.	

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

5_C. SZ. MELLÉKLET:

2018-as kerettantervvel indult

Közgazdaság ágazat tanterve

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

2.132.

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a

XXIV. KÖZGAZDASÁG

ágazathoz tartozó

54 344 01

PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

(az 52 345 06 PÁLYÁZATI-TÁMOGATÁSI ASSZISZTENS

mellék-szakképesítéssel)

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 344 01
Szakképesítés megnevezése: Pénzügyi-számviteli ügyintéző
A szakmacsoport száma és megnevezése: 15. Közgazdaság
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXIV. Közgazdaság
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év
Elméleti képzési idő aránya: 70%
Gyakorlati képzési idő aránya: 30%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 0 óra, a 11. évfolyamot követően 0 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 0 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
Bemeneti kompetenciák: —
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: nincsenek
Pályaalkalmassági követelmények: nincsenek

IV.A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
–	–
–	–

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		0 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		0 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2449 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy.		0 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2077

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**4**	**4**	**10**	**2**	**0**	**3**	**2**	**0**	**3**	**2**	**21**	**10**	**20**	**10**	**0**	**21**	**10**
	Összesen		**8**		**12**			**5**			**5**		**31**		**30**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	**Gazdasági és jogi alapismeretek**	fő szakképesítés	4		2										6				
	Ügyviteli gyakorlatok	fő szakképesítés		4												4			
	Általános statisztika	fő szakképesítés			3										3				
	Pénzügyi alapismeretek	fő szakképesítés			3			1			2				6				
	Pénzügy gyakorlat	fő szakképesítés				1			1							2			
	Adózási alapismeretek	fő szakképesítés						1							1				
	Adózás gyakorlat	fő szakképesítés										1				1			
	Számviteli alapismeretek	fő szakképesítés			2			1			1				4				
	Számvitel gyakorlat	fő szakképesítés				1			1			1				3			

11884-16 Projekttervezés	**Támogatási alapismeretek**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens						2			1								
	Gazdálkodási statisztika	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens						2			1								
	Folyamat- és pénzügyi tervezés	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens										2							
11885-16 Támogatáskezelés	**Támogatási ügyvitel**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens						2			1								
	Támogatási menedzsment	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens										2							
10147-12 Gazdálkodási feladatok ellátása	**Gazdálkodási ismeretek**	fő szakképesítés											2,5					2,5	
11506-16 Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok	**Vállalkozásfinanszírozás**	fő szakképesítés											3					3	
	Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat	fő szakképesítés												1					1
	Adózás	fő szakképesítés											3					3	
	Elektronikus adóbevallás gyakorlata	fő szakképesítés												2					2
10149-12 Könyvvezetés és beszámolókészítés feladatai	**Számvitel**	fő szakképesítés											6					6	
11505-12 Könyvelés számítógépen	**Könyvelés számítógépen gyakorlat**	fő szakképesítés												4					4
11501-16 Projektfinanszírozás	**Projektfinanszírozás**	fő szakképesítés											2					2	
	Projektfinanszírozás gyakorlata	fő szakképesítés												2					2
11502-12 Projektfolyamatok követése	**Projektfolyamatok követése**	fő szakképesítés											2					2	
	Projekttervezés gyakorlata	fő szakképesítés												1					1

11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	**Gazdasági és jogi alapismeretek**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Ügyviteli gyakorlatok	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Általános statisztika	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Pénzügyi alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Pénzügy gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Adózási alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Adózás gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Számviteli alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Számvitel gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	

A kerettanterv szakmai tartalma – a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés 9-12. o. összes óraszáma	Nem a főszakképesítésre fordítandó órakeret	Főszakképesítés 9-12. o. összes óraszáma	5/13.		Főszakképesítés 9-13. o. összes óraszáma	1/13.			2/14.		A két évfolyamos szakképzés összes óraszáma
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		e	gy	ögy	e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**144**	**144**	**360**	**72**	**0**	**108**	**72**	**0**	**93**	**62**				**650**	**310**		**720**	**359**	**0**	**650**	**310**	
	Összesen		**288**		**432**			**180**			**155**					**960**			**1079**			**960**		
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 1355 óra (67,2%)										**1488**	**433**	**1055**			**2015**	1370 óra (67,2%)					**2039**
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 660 óra (32,8%)																669 óra (32,8%)					
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**15**	**0**	**15**	**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek												0			4		4	0	0		4	0	4
	Munkaviszony létesítése												0			4		4	0	0		4	0	4
	Álláskeresés												0			4		4	0	0		4	0	4
	Munkanélküliség												0			3		3	0	0		3	0	3
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**	**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1												0			8		8	0	0		8	0	8
	Nyelvtani rendszerezés 2												0			8		8	0	0		8	0	8
	Nyelvi készségfejlesztés												0			23		23	0	0		23	0	23
	Munkavállalói szókincs												0			23		23	0	0		23	0	23

11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	**Gazdasági és jogi alapismeretek**	fő szakképesítés	**144**	**0**	**72**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**216**	**0**	**216**	**0**	**0**	**216**	**216**	**0**		**0**	**0**	**216**
	Mikrogazdasági alapok		35										35					35	35	0		0	0	35
	A fogyasztói magatartás és a kereslet		35										35					35	35	0		0	0	35
	A vállalat termelői magatartása és a kínálat		39										39					39	39	0		0	0	39
	A vállalkozások alapítása, működése		35										35					35	35	0		0	0	35
	A makrogazdaság szereplői, az állam feladatai				12								12					12	12	0		0	0	12
	A nemzetgazdaság ágazati rendszere				16								16					16	16	0		0	0	16
	Marketing és áru-kódrendszer				14								14					14	14	0		0	0	14
	Jogi alapismeretek				12								12					12	12	0		0	0	12
	Tulajdonjog				6								6					6	6	0		0	0	6
	A kötelmi jog				12								12					12	12	0		0	0	12
	Ügyviteli gyakorlatok	fő szakképesítés	**0**	**144**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**144**	**0**	**144**	**0**	**0**	**144**	**0**	**144**		**0**	**0**	**144**
	Munkavédelmi ismeretek			4									4					4	0	4		0	0	4
	Tízujjas vakírás			108									108					108	0	108		0	0	108
	Szövegformázás			24									24					24	0	24		0	0	24
	Levelezés és iratkezelés			8									8					8	0	8		0	0	8
	Általános statisztika	fő szakképesítés	**0**	**0**	**108**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**108**	**0**	**108**	**0**	**0**	**108**	**108**	**0**		**0**	**0**	**108**
	A statisztika alapfogalmai				4								4					4	4	0		0	0	4
	Viszonyszámok és alkalmazásuk				32								32					32	32	0		0	0	32

	Középértékek és alkalmazásuk				32								32					32	32	0		0	0	32
	Indexszámítás				32								32					32	32	0		0	0	32
	Grafikus ábrázolás				8								8					8	8	0		0	0	8
	Pénzügyi alapismeretek	fő szakképesítés	**0**	**0**	**108**	**0**		**36**	**0**		**62**	**0**	**206**	**0**	**206**	**0**	**0**	**206**	**216**	**0**		**0**	**0**	**216**
	Pénzügyi szektor alapvetései				12								12					12	12	0		0	0	12
	Pénzügyi intézményrendszer és a pénzügyi szolgáltatások				48								48					48	48	0		0	0	48
	Pénzforgalom				48								48					48	48	0		0	0	48
	Pénzügyi piacok és termékei							36			27		63					63	67	0		0	0	67
	Biztosítási alapismeretek										35		35					35	41	0		0	0	41
	Pénzügy gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**36**		**0**	**36**		**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**0**	**72**		**0**	**0**	**72**
	Bankügyletek					18							18					18	0	18		0	0	18
	A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok					18							18					18	0	18		0	0	18
	A pénz időértéke								18				18					18	0	18		0	0	18
	Értékpapírok értékelése								12				12					12	0	12		0	0	12
	Valuta, deviza árfolyama								6				6					6	0	6		0	0	6
	Adózási alapismeretek	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**36**	**0**		**0**	**0**	**36**	**0**	**36**	**0**	**0**	**36**	**36**	**0**		**0**	**0**	**36**
	Az államháztartás rendszere							2					2					2	2	0		0	0	2
	Adózási alapfogalmak							2					2					2	2	0		0	0	2
	Kiemelt adónemek							32					32					32	32	0		0	0	32

	Adózás gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**31**	**31**	**0**	**31**	**0**	**0**	**31**	**0**	**35**		**0**	**0**	**35**
	Személyi jövedelemadó											14	14					14	0	16		0	0	16
	Általános forgalmi adó											14	14					14	0	16		0	0	16
	Helyi adók											3	3					3	0	3		0	0	3
	Számviteli alapismeretek	fő szakképesítés	**0**	**0**	**72**	**0**		**36**	**0**		**31**	**0**	**139**	**0**	**139**	**0**	**0**	**139**	**144**	**0**		**0**	**0**	**144**
	A számviteli törvény				10								10					10	10	0		0	0	10
	A vállalkozás vagyona				22								22					22	22	0		0	0	22
	A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése				16								16					16	16	0		0	0	16
	Tárgyi eszközök elszámolása				24								24					24	24	0		0	0	24
	A vásárolt készletek elszámolása							20					20					20	20	0		0	0	20
	A jövedelem elszámolása							16					16					16	16	0		0	0	16
	Saját termelésű készletek elszámolása										15		15					15	17	0		0	0	17
	Termékértékesítés elszámolása, az eredmény megállapítása										16		16					16	19	0		0	0	19
	Számvitel gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**36**		**0**	**36**		**0**	**31**	**103**	**0**	**103**	**0**	**0**	**103**	**0**	**108**		**0**	**0**	**108**
	Számviteli bizonylatok					8							8					8	0	8		0	0	8
	Könyvelési tételek szerkesztése					18							18					18	0	18		0	0	18
	A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok					2							2					2	0	2		0	0	2
	A tárgyi eszközök nyilvántartása					8							8					8	0	8		0	0	8
	A vásárolt készletek bizonylatai								20				20					20	0	20		0	0	20

	A jövedelemelszámolás bizonylatai								16			16					16	0	16		0	0	16
	Komplex számviteli esettanulmányok										20	20					20	0	23		0	0	23
	Pénzügyi analitika számítógépen										11	11					11	0	13		0	0	13
11884-16 Projekttervezés	**Támogatási alapismeretek**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**103**	**103**	**0**		**0**		**103**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Támogatások rendszerének áttekintése							36					36						36	0	0		0	0	0
	Támogatási lehetőségek elérhetősége							18					18						18	0	0		0	0	0
	Támogatások főbb jellemzői							18			10		28						28	0	0		0	0	0
	Támogatási felhívások értelmezése										21		21						21	0	0		0	0	0
	Gazdálkodási statisztika	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**103**	**103**	**0**		**0**		**103**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Vállalkozások minősítési rendszere							20					20						20	0	0		0	0	0
	Gazdálkodási mutatók számítása és tervezése							52					52						52	0	0		0	0	0
	A munkaerőgazdálkodás statisztikai vonzatai										31		31						31	0	0		0	0	0
	Folyamat- és pénzügyi tervezés	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**62**	**62**	**62**	**0**		**0**		**62**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	A folyamat fogalma, értelmezése											4	4						4	0	0		0	0	0
	Folyamatok ütemezése											28	28						28	0	0		0	0	0
	Pénzügyi tervezés											30	30						30	0	0		0	0	0

11885-16 Támogatáskezelés	**Támogatási ügyvitel**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**72**	**0**		**31**	**0**	**103**	**103**	**0**	**0**	**0**	**103**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Adminisztrációs alapfogalmak							25					25					25	0	0		0	0	0
	Támogatások ügyviteli rendje							31					31					31	0	0		0	0	0
	Folyamatok megvalósulásának nyomon követése							16			15		31					31	0	0		0	0	0
	Zárási és utánkövetési feladatok										16		16					16	0	0		0	0	0
	Támogatási menedzsment	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**62**	**62**	**62**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Irodai és infokommunikációs eszközök gyakorlati alkalmazása											16	16					16	0	0		0	0	0
	Elektronikus iktatás, elektronikus ügyintézés											30	30					30	0	0		0	0	0
	Támogatáskezelés online rendszerek alkalmazásával											16	16					16	0	0		0	0	0
10147-12 Gazdálkodási feladatok ellátása	**Gazdálkodási ismeretek**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**77**	**0**	**77**	**0**	**0**		**77**	**0**	**77**
	Gazdálkodás a befektetett eszközökkel												0			12		12	0	0		12	0	12
	Készletgazdálkodás, logisztikai rendszer												0			16		16	0	0		16	0	16
	Munkaerő és bérgazdálkodás												0			18		18	0	0		18	0	18
	Gazdálkodás, gazdaságosság												0			10		10	0	0		10	0	10
	A vállalkozás vezetése, szervezete és stratégiája												0			11		11	0	0		11	0	11
	A vállalkozás válsága												0			10		10	0	0		10	0	10

11506-16 Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok	**Vállalkozásfinanszírozás**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**93**	**0**	**93**	**0**	**0**		**93**	**0**	**93**
	A vállalkozás pénzügyi döntései												0			3		3	0	0		3	0	3
	A beruházások értékelése												0			36		36	0	0		36	0	36
	A forgóeszköz-ellátás												0			22		22	0	0		22	0	22
	A finanszírozás gyakorlata												0			22		22	0	0		22	0	22
	A vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérése												0			10		10	0	0		10	0	10
	Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**31**	**0**	**0**		**0**	**31**	**31**
	Beruházások pénzügyi döntései												0				12	12	0	0		0	12	12
	Forgóeszköz-szükséglet megállapítása												0				10	10	0	0		0	10	10
	A finanszírozás gyakorlata												0				6	6	0	0		0	6	6
	Pénzügyi teljesítményének mérése												0				3	3	0	0		0	3	3
	Adózás	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**93**	**0**	**93**	**0**	**0**		**93**	**0**	**93**
	Az adózás rendje, az adóigazgatási rendtartás												0			4		4	0	0		4	0	4
	Személyi jövedelemadózás és bért terhelő járulékok												0			26		26	0	0		26	0	26
	Egyéni vállalkozó jövedelemadózási formái												0			14		14	0	0		14	0	14
	Társaságok jövedelemadózása												0			16		16	0	0		16	0	16

	Általános forgalmi adó												0			21		21	0	0		21	0	21
	Helyi adók												0			9		9	0	0		9	0	9
	Gépjárműadó és cégautóadó												0			3		3	0	0		3	0	3
	Elektronikus adóbevallás gyakorlata	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**0**		**0**	**62**	**62**
	Gyakorlati előkészítés												0				3	3	0	0		0	3	3
	Elektronikus bevallás gyakorlata												0				56	56	0	0		0	56	56
	A bevallások ellenőrzése												0				3	3	0	0		0	3	3
10149-12 Könyvvezetés és beszámolókészítés feladatai	**Számvitel**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**186**	**0**	**186**	**0**	**0**		**186**	**0**	**186**
	A számviteli törvény, éves beszámoló												0			18		18	0	0		18	0	18
	A tárgyi eszközökkel kapcsolatos elszámolások												0			23		23	0	0		23	0	23
	Immateriális javakkal kapcsolatos elszámolások												0			8		8	0	0		8	0	8
	A vásárolt készletek elszámolása												0			29		29	0	0		29	0	29
	Jövedelemelszámolás												0			16		16	0	0		16	0	16
	Költségekkel kapcsolatos elszámolások												0			17		17	0	0		17	0	17
	Saját termelésű készletekkel kapcsolatos elszámolások												0			19		19	0	0		19	0	19
	Pénzügyi és hitelműveletekkel kapcsolatos elszámolások												0			23		23	0	0		23	0	23

	Kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolások											0			12		12	0	0		12	0	12
	A zárás, éves beszámoló											0			21		21	0	0		21	0	21
11505-12 Könyvelés számítógépen	**Könyvelés számítógépen gyakorlat**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**124**	**124**	**0**	**0**		**0**	**124**	**124**
	Szoftverjog és etika, adatvédelem											0				6	6	0	0		0	6	6
	A könyvelési programokkal kapcsolatos követelmények											0				6	6	0	0		0	6	6
	Főkönyvi és folyószámla könyvelési rendszer											0				36	36	0	0		0	36	36
	Tárgyieszköz-nyilvántartó program											0				18	18	0	0		0	18	18
	Készletnyilvántartó program											0				18	18	0	0		0	18	18
	Bérelszámoló program alkalmazása											0				18	18	0	0		0	18	18
	Integrált vállalati rendszerek											0				22	22	0	0		0	22	22
11501-16 Projektfinanszírozás	**Projektfinanszírozás**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**	**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Projektfinanszírozás alapjai											0			25		25	0	0		25	0	25
	A projektek pénzügyi tervezése											0			23		23	0	0		23	0	23
	A projekt-támogatások											0			14		14	0	0		14	0	14
	Projektfinanszírozás gyakorlata	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**0**		**0**	**62**	**62**
	Projektértékelés módszerei											0				14	14	0	0		0	14	14

	A projektek pénzügyi tervezése												0				14	14	0	0		0	14	14
	A projektfinanszírozás gyakorlata												0				34	34	0	0		0	34	34
11502-12 Projektfolyamatok követése	**Projektfolyamatok követése**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**	**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Projektmenedzsment alapok												0			16		16	0	0		16	0	16
	Projekt elemzése, tervezése												0			20		20	0	0		20	0	20
	Projekt irányítása, dokumentálása												0			16		16	0	0		16	0	16
	Közbeszerzési eljárás												0			10		10	0	0		10	0	10
	Projekttervezés gyakorlata	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**31**	**0**	**0**		**0**	**31**	**31**
	Projektirányítás számítógéppel												0				19	19	0	0		0	19	19
	Projektterv készítése												0				12	12	0	0		0	12	12
11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	**Gazdasági és jogi alapismeretek**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Mikrogazdasági alapok		0										0					0	0	0		0	0	0
	A fogyasztói magatartás és a kereslet		0										0					0	0	0		0	0	0
	A vállalat termelői magatartása és a kínálat		0										0					0	0	0		0	0	0
	A vállalkozások alapítása, működése		0										0					0	0	0		0	0	0
	A makrogazdaság szereplői, az állam feladatai				0								0					0	0	0		0	0	0
	A nemzetgazdaság ágazati rendszere				0								0					0	0	0		0	0	0

	Marketing és áru-kódrendszer				0								0					0	0	0		0	0	0
	Jogi alapismeretek				0								0					0	0	0		0	0	0
	Tulajdonjog				0								0					0	0	0		0	0	0
	A kötelmi jog				0								0					0	0	0		0	0	0
	Ügyviteli gyakorlatok	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Munkavédelmi ismeretek			0									0					0	0	0		0	0	0
	Tízujjas vakírás			0									0					0	0	0		0	0	0
	Szövegformázás			0									0					0	0	0		0	0	0
	Levelezés és iratkezelés			0									0					0	0	0		0	0	0
	Általános statisztika	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	A statisztika alapfogalmai				0								0					0	0	0		0	0	0
	Viszonyszámok és alkalmazásuk				0								0					0	0	0		0	0	0
	Középértékek és alkalmazásuk				0								0					0	0	0		0	0	0
	Indexszámítás				0								0					0	0	0		0	0	0
	Grafikus ábrázolás				0								0					0	0	0		0	0	0
	Pénzügyi alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Pénzügyi szektor alapvetései				0								0					0	0	0		0	0	0
	Pénzügyi intézményrendszer és a pénzügyi szolgáltatások				0								0					0	0	0		0	0	0
	Pénzforgalom				0								0					0	0	0		0	0	0
	Pénzügyi piacok és termékei							0			0		0					0	0	0		0	0	0
	Biztosítási alapismeretek										0		0					0	0	0		0	0	0

	Pénzügy gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Bankügyletek					0							0					0	0	0		0	0	0
	A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok					0							0					0	0	0		0	0	0
	A pénz időértéke								0				0					0	0	0		0	0	0
	Értékpapírok értékelése								0				0					0	0	0		0	0	0
	Valuta, deviza árfolyama								0				0					0	0	0		0	0	0
	Adózási alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Az államháztartás rendszere							0					0					0	0	0		0	0	0
	Adózási alapfogalmak							0					0					0	0	0		0	0	0
	Kiemelt adónemek							0					0					0	0	0		0	0	0
	Adózás gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Személyi jövedelemadó											0	0					0	0	0		0	0	0
	Általános forgalmi adó											0	0					0	0	0		0	0	0
	Helyi adók											0	0					0	0	0		0	0	0
	Számviteli alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	A számviteli törvény				0								0					0	0	0		0	0	0
	A vállalkozás vagyona				0								0					0	0	0		0	0	0
	A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése				0								0					0	0	0		0	0	0
	Tárgyi eszközök elszámolása				0								0					0	0	0		0	0	0
	A vásárolt készletek elszámolása							0					0					0	0	0		0	0	0

	A jövedelem elszámolása							0					0					0	0	0		0	0	0
	Saját termelésű készletek elszámolása										0		0					0	0	0		0	0	0
	Termékértékesítés elszámolása, az eredmény megállapítása										0		0					0	0	0		0	0	0
	Számvitel gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Számviteli bizonylatok					0							0					0	0	0		0	0	0
	Könyvelési tételek szerkesztése					0							0					0	0	0		0	0	0
	A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok					0							0					0	0	0		0	0	0
	A tárgyi eszközök nyilvántartása								0				0					0	0	0		0	0	0
	A vásárolt készletek bizonylatai								0				0					0	0	0		0	0	0
	A jövedelemelszámolás bizonylatai								0				0					0	0	0		0	0	0
	Komplex számviteli esettanulmányok											0	0					0	0	0		0	0	0
	Pénzügyi analitika számítógépen											0	0					0	0	0		0	0	0

BOGÁTI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BOGÁTI GIMNÁZIUM, TECHNIKUM ÉS SZAKKÖZÉPISKOLA
NAGYKÁLLÓ

3. számú táblázat

A nem a főszakképesítéshez kapcsolódó óraszámok megoszlása:

52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	433 óra

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II.megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

34. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a fő szakképesítéshez kapcsolódik.

34.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

34.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

34.3. Témakörök

34.3.1. Munkajogi alapismeretek

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés-módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték)

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, munkaidő, pihenőidők, szabadság

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

34.3.2. Munkaviszony létesítése

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

34.3.3. Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

34.3.4. Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) szervezetrendszerének felépítése (a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, a kormányhivatal, a járási hivatal feladatai).
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

34.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

34.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11498-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

35. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a fő szakképesítéshez kapcsolódik.

35.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

35.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

35.3. Témakörök

35.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múltra, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

35.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a tanuló a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a tanuló arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangozott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

35.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a tanuló rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a tanuló koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

35.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a tanuló folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

35.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

35.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11504-16 azonosító számú

Gazdálkodási alaptevékenység ellátása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11504-16 azonosító számú Gazdálkodási alaptevékenység ellátásamegnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gazdasági és jogi alapismeretek	Ügyviteli gyakorlatok	Általános statisztika	Pénzügyi alapismeretek	Pénzügy gyakorlat	Adózási alapismeretek	Adózás gyakorlat	Számviteli alapismeretek	Számvitel gyakorlat
FELADATOK									
Közreműködik a vállalkozás beindításához, átalakításához, megszűnéséhez szükséges adminisztratív teendők ellátásában	x								
Ellátja a marketingtevékenységhez kapcsolódó ügyintézői feladatokat	x								
Kapcsolatot tart a vevőkkel, szállítókkal	x								
Elkészíti a megrendeléseket	x								
Közreműködik a szerződéskötéseknél	x								
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x								
Kezeli a reklamációkat	x								
Elvégzi a bejövő és kimenő számlák egyeztetéseit a nyilvántartások alapján	x								
Ellenőrzi a vámtarifaszám (vtsz.) meglétét és formai helyességét	x								
Közreműködik a pénzforgalmi számla nyitásánál, kiállítja a pénzforgalmi nyomtatványokat, gondoskodik teljesítésükről, ki- és bevezeti a pénzforgalmi számlán megjelenő pénzügyi teljesítéseket				x					
Eljár a garancia, fedezetigazolás és akkreditív nyitás ügyében, követi a pénzforgalmi-számlakivonatok tartalmát, azok egyenlegeit.				x					
Vezeti a pénzforgalmi számla felett rendelkezésre jogosultak nyilvántartását				x					
Figyelemmel kíséri a választott devizaárfolyamokat				x	x				
Közreműködik a banki termékek (kamat, díj, jutalékok figyelembevételével) és a biztosítási termék kiválasztásában				x					

Informálódik a pénzügyi-piaci kondíciókról, nyilvántartja az értékpapírok árfolyamait, hozamait				x	x				
Gondoskodik a készpénzforgalom lebonyolításáról (pénznemenként), kezeli és feltölti a bankkártyákat				x					
Kiállítja a bevételi- és kiadási bizonylatokat, vezeti a pénztárjelentést, a pénztárnaplót és a szigorú számadású nyomtatványok analitikáját				x					
Felszereli a bankszámlakivonatot (bankszámlakivonat, valamint a mozgáshoz kapcsolódó bizonylatok).				x					
Megbízásából értékesített vagy vásárolt kötvényekre, részvényekre és egyéb értékpapírokra vonatkozó nyilvántartásokat vezeti				x	x				
Adatokat gyűjt a befektetési döntésekhez				x	x				
Előkészíti az adónyilvántartásokat az adóbevalláshoz						x			
Vezeti az adó- és vámnyilvántartásokat						x	x		
Nyilvántartja a bejövő és kimenő számlák áfa analitikáját						x	x		
Közreműködik a helyi adókkal kapcsolatos feladatok ellátásában						x	x		
Bizonylati renddel kapcsolatos feladatokat lát el (többek között: bizonylatok kiállítása, ellenőrzése, tárolása, továbbítása, szigorú számadás alá tartozó bizonylatokról nyilvántartás vezetése)								x	
Analitikus, főkönyvi könyvelésre előkészít, kontíroz								x	x
Közreműködik									
– a pénzforgalmi számlával kapcsolatos gazdasági események könyvelésében								x	x
– a vevőkkel kapcsolatos gazdasági események elszámolásában								x	x
– a szállítókkal kapcsolatos gazdasági események elszámolásában								x	x
– a termelési költség elszámolásában								x	x
– az értékesítéssel kapcsolatos gazdasági események könyvelésében								x	x
– a jövedelemelszámolással kapcsolatos gazdasági események könyvelésében								x	x
Közreműködik a leltárak felvételével, dokumentálásával kapcsolatos feladatok ellátásában								x	x

Értelmezi a mérleget és az eredménykimutatást								x	x
Adatokat, információkat gyűjt, rögzít, válogat, osztályoz, nyilvántart és iktat		x							
Betartja az adat- és titokvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, utasításokat		x							
Hagyományos és digitális dokumentumokat rendszerez		x							
Regisztrálja és karbantartja az ügyfélkapcsolatait		x							
Hivatalos levelezést folytat hagyományos és digitális formában		x							
Hivatalos okmányokat tölt ki		x							
A munkaköréhez kapcsolódó hivatalos ügyeket intéz (közigazgatási szerveknél)		x							
Rendszeres és eseti jelentéseket készít		x							
Az ügyiratok mozgását folyamatosan figyelemmel kíséri		x							
Adatbázisokat kezel, iratkezelést végez		x							
Az adatokat értelmezi, feldolgozza, rendszerezi és munkája során hasznosítja		x							
Határidőre eleget tesz az adatszolgáltatási kötelezettségnek		x							
Használja a szövegszerkesztő, táblázat- és adatbázis-kezelő számítógép programokat, a beépített függvényeket		x							
A termékhez, szolgáltatáshoz kapcsolódó kísérőokmányokat az illetékesekhez eljuttatja		x							
Kezeli a számítógépet és tartozékait (adathordozók, scanner, nyomtató stb.)		x							
Szöveget, táblázatot, prezentációt, excel grafikont készít, szerkeszt		x							
Telefont, fénymásoló gépet, scannert kezel		x							
Az elektronikus adatbázisok biztonságos mentési munkálatait ellátja, az anyagokat archiválja		x							
Betartja a munkaköréhez kapcsolódó munkabiztonsági, munka-egészségügyi, tűz és környezetvédelmi előírásokat		x							
SZAKMAI ISMERETEK									
A gazdasági élet alapvető területei (szükségletek, termelés, javak, munkamegosztás, gazdálkodás, piac, kereslet, kínálat)	x								

A nemzetgazdaság szereplői és kapcsolatai	x								
A nemzetgazdaság és ágazati rendszere	x								
A nemzetgazdaság teljesítmény-kategóriái és mérésük	x								
Az állam feladatai, költségvetési politika, az állami költségvetés legfontosabb bevételei és kiadásai	x								
A vállalat helye a nemzetgazdaságban	x								
A vállalkozások alapításának, működésének megszűnésének szabályai	x								
Gazdálkodás és gazdaságosság (költség, kiadás, ráfordítás, bevétel, fedezeti összeg, eredmény).	x								
A marketing működése	x								
Versenyszabályozás	x								
A hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x								
Vámtarifa (Nómenklatúra) feladata és rendeltetése	x								
Vámtarifaszám (vtsz.) felépítése és rendeltetése	x								
Vámtarifaszám a nemzeti jogszabályokban	x								
Környezettudatos gazdálkodás	x								
Jogi alapismeretek, jogszabályi hierarchia, szabályzati hierarchia	x								
A polgári jog alapjai	x								
A szerződés fogalma, érvényessége, létrejötte, megszűnése, és a követelések elévülésének feltételei. Az érvényes szerződés alaki és tartalmi követelményei. Egyes szerződéstípusok (adásvétel, csere, vállalkozás, megbízás, bizomány, bérlet) ismerete	x								
Garanciaszerződés, kezességi szerződés, zálogjog, engedményezés, kötelezettség-átvállalás	x								
A szerződések alapvető tartalmi és formai követelményei, jellemző szerződésfajták	x								
Gazdaságpolitika és a pénzügypolitika				x					
Jegybank és a monetáris szabályozás				x					
Pénzügyi intézményrendszer				x					
Pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások				x					

Passzív bankügyletek (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, forrásszerzés a jegybanktól és a bankközi piacon) és az aktív bankügyletek {hitelezés (biztosítékok), lízing, váltóleszámítolás, faktorálás, forfetírozás}				x	x				
A pénz időértéke (egyszerű kamat, kamatos kamat, annuitás számítása)				x	x				
A pénzforgalmi számlák fajtái.				x					
Fizetési megbízások lebonyolítása, a fizetési művelet során alkalmazható fizetési módok				x					
Pénzkezeléssel kapcsolatos feladatok a gazdálkodó szervezeteknél				x					
Nemzetközi pénzügyi rendszer és a nemzetközi pénzforgalom				x					
Valuta, deviza, árfolyam				x	x				
Pénzügyi piacok és termékei				x	x				
Értékpapírok csoportosítása				x					
Az értékpapírok jellemzői (kötvény, részvény, váltó, közraktárjegy, állampapírok, banki értékpapírok)				x	x				
A tőzsde				x					
A biztosítás szerepe				x					
Biztosítási szerződés, biztosítási ágak és ágazatok fajtái				x					
Likviditás, jövedelmezőség és hatékonyság				x					
Pénzügyi döntések				x	x				
Az államháztartás rendszere						x			
Adózási alapfogalmak						x			
A személyi jövedelemadó (összevontan adózó jövedelmek)						x	x		
Az általános forgalmi adó						x	x		
Helyi adók fajtái						x	x		
A számviteli törvény. A beszámoló és könyvvezetési kötelezettség								x	
A vállalkozás vagyona. A leltár és a mérleg								x	
A könyvelési tételek szerkesztése, a számlakeret								x	x
Az analitikus nyilvántartások vezetése								x	x
A tárgyi eszközökkel kapcsolatos alapesemények – beruházás, értékcsökkenés –elszámolása								x	x
Anyagvásárlás és felhasználás elszámolása								x	x
Az árubeszerzés és az értékesítés főkönyvi elszámolása								x	x

A bérköltség és a bért terhelő adók és járulékok elszámolása								x	x
Munkavállalót terhelő levonások elszámolása és a bérek kifizetése, átutalása								x	x
A saját termelésű készletek raktárba vételével kapcsolatos elszámolások								x	x
Termékértékesítéssel kapcsolatos elszámolások								x	x
Az eredmény megállapítása								x	x
A statisztika alapfogalmai			x						
Az információsűrítés legjellemzőbb módszerei, eszközei (statisztikai sorok, táblák, viszonyszámok, középértékek)			x						
Érték-, ár-, volumenindex			x						
Grafikus ábrázolás			x						
A levelezés (hagyományos és digitális) rendszerezésének, iktatásának menete, szabályai		x							
A vevő-, ügyfélkapcsolatok regisztrálásának, nyilvántartásának és kezelésének eljárási szabályai		x							
A hivatalos levelek elkészítésének (hagyományos és digitális) szabályai, jellegzetes formái		x							
A hivatalos okmányok kezelésének és felhasználásának szabályai		x							
Az adatbázis-kezelés, az iratkezelés, az időszakos jelentések elkészítésének szabályai		x							
A termékek és szolgáltatások kísérő okmányainak szerepe, kezelése, jellemző típusai		x							
A számítógép billentyűzetének szakszerű használata		x							
A számítógép és tartozékainak (adathordozók, scanner, nyomtató stb.) kezelése		x							
Prezentáció és excel grafikon-készítés, szerkesztés tartalmi és formai követelményei		x							
A táblázatok készítésének tartalmi és formai követelményei		x							
Az elektronikus ügyintézés, levelezés, az internet és az intranet használata		x							
Elektronikus adatbázisok biztonsági mentésének, archiválásának módjai		x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai kommunikáció	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jogforrások megfelelő alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szövegszerkesztés, táblázat és adatbázis-kezelés		x	x						
Információgyűjtés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Precizitás (pontosság)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szervezőkészség		x			x		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Meggyőzőkészség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Információgyűjtés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Áttekintő és rendszerező képesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x

36. Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy 216 óra/216 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

36.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulóval megismertesse a gazdasági élet különböző területeihez kapcsolódó fogalmakat és az azok közötti összefüggéseket, a vállalkozások és a nemzetgazdaság egyes területeinek több irányú kapcsolatát, a közgazdasági elmélet és a gyakorlati gazdasági élet összefüggéseit

36.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

36.3. Témakörök

36.3.1. Mikrogazdasági alapok

Gazdasági alapfogalmak: a szükséglet és a javak fogalma, főbb csoportjai és kapcsolatai, a gazdasági folyamat elemei, a munkamegosztás szerepe

Termelési tényezők típusai, jellemzői

Gazdasági körforgás, az újratermelési folyamat elemei

Piaci alapfogalmak: a piac fogalma, fajtái, szereplői, elemei, a keresleti és kínálati függvény, a piaci egyensúly és a piaci mechanizmus

36.3.2. A fogyasztói magatartás és a kereslet

A fogyasztói döntést befolyásoló tényezők

A fogyasztó döntési mechanizmusa, a racionalizálási elv érvényesülése a fogyasztói magatartásban

Az egyéni és a piaci kereslet jellemzői

36.3.3. A vállalat termelői magatartása és a kínálat

A vállalat környezete, piaci kapcsolatai, célrendszere, formái
Az idő szerepe a gazdaságban, a termelés költségeinek csoportosítása, összefüggései
Költség, kiadás, bevétel, profit fogalma, a számviteli profit, gazdasági profit és a normál profit összefüggései
A vállalkozás gazdálkodásának eredménye
Az egyes piacformák jellemzői és sajátosságaik

36.3.4. A vállalkozások alapítása, működése

A vállalkozásokról általában, a mikro-, kis- és középvállalkozások jellemzője, az üzleti vállalkozás sajátosságai
Az egyéni vállalkozás jellemzői, alapítása, szüneteltetése, megszűnése
A társas vállalkozások formái, sajátosságai
A társas vállalkozások alapítása, működése
A táras vállalkozások megszűnése
Cégnyilvántartás
Csődeljárás, felszámolási eljárás

36.3.5. A makrogazdaság szereplői, az állam feladatai

A makrogazdaság szereplői, a gazdasági szférák jellemzői
Makrogazdasági fogalmak, gazdasági folyamatok, a gazdasági körforgás
A makrogazdaság piacai
Az állam feladatai, az állam gazdasági szerepe, az államháztartás rendszere

36.3.6. A nemzetgazdaság ágazati rendszere

Nemzetgazdaság fogalma és ágazati rendszere
A nemzetgazdaság teljesítménykategóriái és mérésük, az egyes SNA mutatószámok közötti kapcsolatok
A nemzetgazdaság teljesítménykategóriák nominál- és reálértéke
A gazdasági növekedés és tényezői

36.3.7. Marketing és áru-kódrendszer

Marketing alapfogalmak
A marketing szerepe a vállalkozásban
Marketingstratégia
Piackutatás
Marketingmix és elemei
A reklámtevékenység jogi eszközei
Versenyszabályozás
Fogyasztóvédelmi alapismeretek
Piacfelügyeleti alapfogalmak
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók
Vámtarifa (Nómenklatúra) szerepe az árubesorolásban és a kereskedelemben
Vámtarifák kialakulásának története
VET (brüsszeli) Nómenklatúra
HR Nómenklatúra

Kombinált Nómenklatúra
Közös Vámtarifa
TARIC
A magyar nemzeti vámtarifa kialakulása
Vámtarifa felépítése
Vámtarifaszám jelentősége
Vámtarifaszám a nemzeti jogszabályokban
Nómenklatúra időállapota
Áruosztályozás és áruismeret kapcsolata
Közösségi jogalkotás szerepe az áruosztályozással kapcsolatosan
Európai Bizottság
Vámkódex Bizottság
Komitológiai ülések

36.3.8. Jogi alapismeretek

A jog lényege, fogalma, funkciói
A jogforrás és jogforrási hierarchiája
A jogviszony
A jogi norma lényege és szerkezete
A jogalkotás, a jogszabályok.
A jogrendszer felépítése, tagozódása, a jogalkalmazás, a jogszabályok értelmezése
A gazdaság és a jog közötti viszony, a jogrend szerepe a gazdaságban

36.3.9. Tulajdonjog

A tulajdon fogalma, tartalma, a tulajdonost megillető jogosultságok
A birtoklás és birtokvédelem
A használat és hasznok szedése
A rendelkezés joga
A tulajdonjog korlátozásai
Eredeti és származékos tulajdonszerzés

36.3.10. A kötelmi jog

Szerződések fogalma, fajtái
A szerződésekre vonatkozó közös szabályok: szerződéskötés
A szerződés érvénytelensége, módosítása, megszűnése
A szerződés teljesítése, a szerződés megszegése
A szerződés megerősítése (foglalók, kötbér, jogvesztés kikötése, jótállás), biztosítékadás (kezesség, óvadék, zálogjog).
A szerződések legfontosabb szabályai: adásvétel, bérlet, megbízás, vállalkozás, szállítás, fuvarozás

36.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

36.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

37. Ügyviteli gyakorlatok tantárgy 144 óra/144 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

37.1. A tantárgy tanításának célja

Az ügyvitel gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók

- képesek legyenek ügyiratok kitöltésére, és készítésére, hivatalos levelek formai és tartalmi megfogalmazására, az irodatechnikai eszközök használatára,
- a tízujjas vakíráson alapuló helyes írástechnikát elsajátítsák, képessé tegye a tanulókat szakmai szöveg másolására, a szövegszerkesztővel történő adatbevitelre.

37.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelvtan helyesírási szabályainak ismerete, alkalmazása, szövegalkotás

Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy keretében elsajátított alapfogalmak felhasználása az üzleti levél elkészítése során.

37.3. Témakörök

37.3.1. Munkavédelmi ismeretek

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkahelyek kialakításának általános szabályai

A munkahelyek kialakítása az ügyintézői, ügyviteli munkakörökben

Alapvető feladatok a tűz megelőzése érdekében

37.3.2. Tízujjas vakírás

Tízujjas vakírással a betűk, számok, jelek és kezelőbillentyűk kapcsolása a homogén gátlás pszichológiai elvének érvényesítésével

Szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása sortartással.

A jelek szabályai

A kiemelési módok önálló meghatározásának gyakorlása a szövegösszefüggés ismérvei alapján

A gépelt levél adott időszakban érvényes szabályai

37.3.3. Szövegformázás

A szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása betűk, számok, jelek írásának adott időszakban érvényes szabályai

Szövegformázás, másolás, áthelyezés, kiemelés, felsorolás, tabulátor, szöveg igazítása, előfej, élőláb stb.

Táblázatkészítés, formázás, szegély, mintázat stb.
Szimbólumok, képek beszúrása, formázása
Prezentáció és Excel grafikonkészítés
Az elektronikus adatbázisok biztonságos mentési munkálatai, az anyagok archiválása

37.3.4. Levelezés és iratkezelés

A levél fajtái, formai ismérvei
A hivatalos levelek fogalmazásának tartalmi szempontjai
A beadványok (kérvény, kérelem, fellebbezés, stb.)
Az egyszerű ügyiratok fajtái (nyugta, elismervény, meghatalmazás, stb.
A projektdokumentumok, nyomtatványok, irat- és szerződésminták értelmezése
Közigazgatási szerv, intézmény, gazdálkodó szervezet, levelei (értesítés, meghívó, igazolás, engedély stb.), a szerződésekkel kapcsolatos ügyiratok.
A vállalkozások, szervek, intézmények belső, levelei (jegyzőkönyv, emlékeztető, feljegyzés, stb.)
Üzleti levelezés (ajánlat, megrendelés, teljesítés, a teljesítés zavarai, szállítás stb.)
Munkaviszonnyal kapcsolatos levelek (önéletrajz, pályázat, munkaszerződés, stb.)
Az alkalmazott irodatechnikai eszközök használata
Az ügyiratkezelés alapfogalmai
Az irattározás kellékei, eszközei
Az iratkezelés gyakorlata (postabontás, érkeztetés, iktatás, stb.)

37.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

számítógépterem, vagy taniroda

37.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

38. Általános statisztika tantárgy 108 óra/108 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

38.1. A tantárgy tanításának célja

Az Általános statisztika tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló alapvető ismeretekkel rendelkezzen a leggyakrabban használt statisztikai feldolgozási eszközökről, a grafikus ábrázolás alkalmazási módszereiről, az adatok szolgáltatásának lehetőségéről. A megtanult ismereteket a mindennapi gazdasági életet érintő média-információin keresztül értelmezni tudja. Fejlessze a tanulók számarányérzékét a mikro- és makrogazdaság legfontosabb valós mutatóinak bemutatásával, megismertetésével, alkalmaztatásával, és ösztönözze a tanulókat a megfelelő összefüggések feltárására, a helytálló, valós következtetések megállapítására, levonására, azáltal is, hogy az elemzéshez a grafikus módszereket alkalmazza

38.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti, kiemelten a matematika és a gazdasági és jogi alapismeretek általános szakmai tartalmaira épül.

38.3. Témakörök

38.3.1. A statisztika alapfogalmai

A statisztika fogalma, ágai
A statisztikai sokaság fogalma, fajtái, jellemzői
A statisztikai ismérv és fajtái
Az információk forrásai, az információszerzés eszközei
A statisztikai sor fogalma, fajtái, készítésének szabályai
A statisztikai tábla fogalma, statisztikai táblák típusai
A táblázatok készítésének tartalmi és formai követelményei

38.3.2. Viszonyszámok és alkalmazásuk

A viszonyszámokról általában: fogalma, fajtái, számítása, a leggyakrabban használt viszonyszámok jellemzői, alkalmazási területei
dinamikus viszonyszám, bázis- és láncviszonyszám, és ezek összefüggései
megoszlási viszonyszám és összefüggései
intenzitási viszonyszám fogalma, fajtái, jellemzői, összefüggések
a gazdasági életben használt néhány legfontosabb intenzitási viszonyszám

38.3.3. Középértékek és alkalmazásuk

A középértékek fogalma, fajtái, számítása
Számított középértékek
a mennyiségi sorok elemzése számított közép-értékekkel
számtani átlag, harmonikus, négyzetes
idősorok elemzése középértékekkel
kronologikus átlag
mértani átlag
Helyzeti középértékek: módusz és medián

38.3.4. Indexszámítás

A termelési, forgalmi érték meghatározása, nagyságára ható tényezők
Az értékindex számítása és értelmezése
Az árindex számítása és értelmezése
A volumenindex számítása és értelmezése
Összefüggés az indexek között

38.3.5. Grafikus ábrázolás

Grafikus ábrázolás célja, eszközei
Az ábrázolás alkalmazási területei

38.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

38.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

39. Pénzügyi alapismeretek tantárgy 206 óra/216 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

39.1. A tantárgy tanításának célja

A pénzügyi alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló legyen képes a gazdasági folyamatokat pénzügyi aspektusból vizsgálni, érdeklődjön a mindenkori gazdaságpolitikai és pénzügy-politikai célok és megvalósításának módjai iránt, eligazodjon a pénzügyi intézményrendszerében és ismerje az alapvető pénzügyi szolgáltatásokat. Alkalmas legyen meghatározni és kiválasztani a pénzforgalom lebonyolításának vállalkozás számára leginkább megfelelő módját, és segítsen eligazodni a pénzügyi piacon kínált értékpapírok fajtái között. A tanuló megismerje a nemzetközi elszámolási eszközök árfolyam-alakulásának hatását a gazdasági szférára.

39.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a gazdasági és jogi alapismeretek általános szakmai tartalmaira épül.

39.3. Témakörök

39.3.1. Pénzügyi szektor alapvetései

A pénz fogalma és fajtái, a pénz funkciói (értékmérő, forgalmi eszköz, fizetési eszköz, kincsgyűjtés, felhalmozás, vagyontartás)
A pénz kialakulása: árupénz, pénzhelyettesítők, a mai pénz
Gazdaságpolitika, pénzügypolitika (fogalma, eszközei)
A pénzügyek, pénzügyi viszonyok,
A pénzügyi rendszer feladatai, jellegzetes intézményei

39.3.2. Pénzügyi intézményrendszer és a pénzügyi szolgáltatások

A bankok kialakulása, fogalma és a bankműveletek
Az egyszintű és a kétszintű bankrendszer jellemzői
A jelenlegi magyar pénzügyi intézményrendszer felépítése
Jegybank és a monetáris szabályozás
Az MNB szervezeti felépítése
A magyar központi bank feladatai, a monetáris irányításban betöltött helye
A pénzügyi intézmények jellemzői (hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások)
Nem monetáris közvetítők és feladataik (biztosítók, nyugdíjpénztárak)
Magyar Bankszövetség, OBA, BEVA
Pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások
Passzív bankügyletek (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, hitelfelvétel a jegybanktól és más banktól)
Aktív bankügylet (hitelezés, váltóleszámítolás, lízingügylet, faktorálás, forfetírozás), hitelbiztosítékok: tárgyi, dologi biztosíték és személyi biztosíték
Semleges bankműveletek
A nemzetközi pénzügyi intézmények és feladataik

39.3.3. Pénzforgalom

A pénzforgalom általános szabályai
A fizetési számlák fajtái
Banki titoktartási szabályok

Fizetési módok:

- fizetési számlák közötti fizetés: átutalás, beszedés, a fizető fél által a kedvezményezett útján kezdeményezett fizetés, az okmányos meghitelezés (akkreditív)
- fizetési számlához kötődő készpénzfizetés: készpénzfizetésre szóló csekk kibocsátása és beváltása, készpénzbefizetés fizetési számlára, készpénzkifizetés fizetési számláról
- fizetési számla nélküli fizetés: készpénzátutalás
- készpénzfizetés

A készpénzforgalom lebonyolítása
A pénztár, pénzkezelés és pénztári forgalom elszámolása
A pénzkezeléssel kapcsolatos feladatkörök
A nemzetközi fizetések általános szabályai

39.3.4. Pénzügyi piacok és termékei

Pénzügyi piacok fogalma, gazdaságban betöltött szerepe
Pénzügyi piacok csoportosítása
A részpiacok jellemzői
Az értékpapírok pénzügyi piacokon betöltött szerepe
Értékpapírok megjelenése, fogalma (főbb csoportosítási szempontjai)
Az értékpapírok főbb fajtái

- a kötvény fogalma, jellemzői, fajtái
  vállalati kötvény pénzügyi piacon betöltött szerepe
- a részvény fogalma, fajtái, jellemzői
  a részvények szerepe a gazdaságban
- a közraktárjegy fogalma, jellemzői

a váltó, mint a kereskedelmi hitelezés egyik eszköze
váltótípusok: saját és idegenváltó

- váltóműveletek
- az állampapírok
  az állampapírok és a monetáris politika kapcsolata
  az állampapírok fajtái és jellemzői
- a banki értékpapírok

A tőke- és pénzpiaci ügyletek: prompt és termin ügyletek

39.3.5. Biztosítási alapismeretek

Biztosítási alapfogalmak
A biztosítás szerepe, jelentősége
A biztosítás módszere
Biztosítási ágazatok rendszerei
Biztosítási szerződés és a biztosítási díj

39.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

39.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

40. Pénzügy gyakorlat tantárgy 72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

40.1. A tantárgy tanításának célja

A Pénzügyi gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméletben elsajátított ismereteket a bank aktív, passzív és semleges bankügyletek szabályairól és lebonyolításáról alkalmazni tudja. Ismerje a hitelezési folyamatot, legyen képes hitelkérelmekkel kapcsolatos ügyintézői feladatok ellátására. A tanuló megértse és a mindennapi életben alkalmazni is tudja, hogy a pénznek időértéke van a különböző időpontokban esedékes pénzáramok tekintetében, akár a betétgyűjtés, akár hitelfelvételhez kapcsolódóan. Legyen képes a tanuló egyszerű értékpapír árfolyam és hozamszámításon keresztül döntést hozni vásárlási-eladási szándékról. A valuta- és devizaárfolyamok ismeretében gazdálkodási tevékenységhez kapcsolódóan számításokat végezni.

40.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként és az adott évfolyamon megjelölt Pénzügyi alapismeretek tantárgy pénzforgalom, valamint pénzügyi piaci és termékei témakörök szakmai tartalmaira épül.

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: Pénzügyi intézményrendszer
Tartalmak: Passzív bankügyletek (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, hitelfelvétel a jegybanktól és más banktól)
Aktív bankügylet (hitelezés, lízingügylet, faktorálás, forfetírozás), hitelbiztosítékok: tárgyi, dologi biztosíték és személyi biztosíték

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: A pénzforgalom
Tartalmak: A nemzetközi fizetések általános szabályai

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: A pénzügyi piac és termékei
Tartalmak: Az értékpapírok jellemzői

40.3. Témakörök

40.3.1. Bankügyletek

Bankválasztási szempontok a gyakorlatban
A pénzforgalmi szolgáltatási keretszerződés, formai és tartalmi követelményei
A pénzforgalmi számla nyitása
A pénzforgalmi szolgáltatások lebonyolításának lépései
A bank passzív bankműveletei, megtakarítási számlák
A bank aktív bankműveletei, hitelezés folyamata
A bank semleges bankműveletei, az egyes fizetési módok bankbizonylatai

40.3.2. A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok

A bizonylatok adattartalmának értelmezése:
Kiadási és bevételi pénztárbizonylat
Időszaki pénztárjelentés

Készpénzfizetési számla
Szigorú számadású bizonylatok nyilvántartása

40.3.3. A pénz időértéke

A pénz időértékének fogalma, jelentősége
A jelen és a jövőérték számítás időtényező táblázatok alkalmazásával
Egyszerű, kamatos kamatszámítás
Diszkontálás
A váltóval kapcsolatos műveletek
Váltókibocsátás, váltóforgatás, leszámítolás

40.3.4. Értékpapírok értékelése

A kötvény értékelése:

A klasszikus kötvény reális árfolyamának (elméleti árfolyamának) becslése, valamint összevetése a piaci árfolyammal és a vásárlási-eladási szándék megállapítása
A kötvények hozamának számítása: névleges hozam, egyszerű hozam

A részvény értékelése:

A törzsrészvény és az elsőbbségi részvény reális árfolyamának (elméleti árfolyamának) becslése, valamint összevetése a piaci árfolyammal és a vásárlási-eladási szándék megállapítása
A részvények várható hozamának számítása

40.3.5. Valuta, deviza árfolyama

Valuta, deviza és -árfolyam fogalma
A valuta- és a devizaműveletekkel kapcsolatos gazdálkodási feladatok
A valuta-, devizaárfolyamokhoz kapcsolódó számítások

40.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

40.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

41. Adózási alapismeretek tantárgy 36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

41.1. A tantárgy tanításának célja

Az Adózási alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulókkal megismertesse a magyar államháztartás rendszerét, az alrendszerek költségvetését, gazdálkodási szabályait. Felkészítse a tanulókat a legalapvetőbb adójogszabályok alkalmazására. Rámutasson a magánszemélyek személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségére, az arányos közteherviselés szükségességére. Bemutassa az általános forgalmi adó szerepét, s ezen ismeretek birtokában a tanulók legyenek képesek a piacgazdaság árképzési rendszerében részben eligazodni.

41.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy:
A gazdasági élet szereplői, az állam feladatai

41.3. Témakörök

41.3.1. Az államháztartás rendszere

Az állam szerepe a modern gazdaságban
A közfeladatok ellátásának szükségessége és finanszírozási forrásai
Az államháztartás alrendszere (központi és önkormányzati alrendszer)
A költségvetési bevételek, költségvetési kiadások, költségvetés egyenlege

41.3.2. Adózási alapfogalmak

Az adó és az adórendszer fogalma, jellemzői
Adózási alapfogalmak: adóalany, adótárgy, adóalap, adómérték, adómentesség, adókedvezmény, adókötelezettség
A magyar adójog forrásai.
Az adók csoportosítása: jövedelemadó, forgalmi típusú adó, vagyonadóztatás

41.3.3. Kiemelt adónemek

Személyi jövedelemadó
- A személyi jövedelemadó alanyai
- A jövedelem, bevétel, költség
- Az adó mértéke
- Összevont adóalap adóköteles jövedelmei (önálló tevékenységből származó, nem önálló tevékenységből származó és egyéb jövedelem)
- Családi kedvezmény, első házasok kedvezménye
- Összevont adóalap adója
- Adókedvezmények

Általános forgalmi adó
- Az áfa jellemzői
- Az adóalany
- Az adó mértéke
- A fizetendő adó megállapítása
- Az adó levonási jog
- Adólevonási jog korlátozása (alapeset)
- Adófizetési kötelezettség
- Számlázás (számla, nyugta adattartalma)

A helyi adók
- A helyi adók típusai: vagyoni típusú (építményadó és telekadó), kommunális jellegű adók (magánszemélyek kommunális adója és idegenforgalmi adó), helyi iparűzési adó
- Az egyes típusok adóalanyai
- Az adó alapja és mértéke
- Az adókötelezettség teljesítése

41.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

41.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

42. Adózás gyakorlat tantárgy 31 óra/35 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

42.1. A tantárgy tanításának célja

Az Adózás gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy felkészítse a tanulókat az adóelőleg- és adószámítási feladatok elvégzésére, egyszerű adattartalmak alapján adóbevallások készítésére, ezáltal útmutatást adjon az adóbevallások elkészítésének gyakorlatához.

42.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Adózási alapismeretek tantárgy megtanult témaköreinek mindegyikére épül.

42.3. Témakörök

42.3.1. Személyi jövedelemadó

Összevont adóalap és annak adószámítása (családi kedvezmény, első házasok kedvezménye, családi járulékkedvezmény és adókedvezmény figyelembevételével)
Adóelőleg megállapítása
Nettó bér kiszámítás
Adóbevallás elkészítéséhez szükséges alapadatok

42.3.2. Általános forgalmi adó

A nettó ár és a fogyasztói ár közötti eltérés
Adó mértéke az adóalap után, valamint a bruttó árra vetítve
Az általános adókulcstól eltérő adómértékek alá tartozó termékek és szolgáltatások
Az értékesítések után felszámított fizetendő adó megállapítása
A beszerzésekre jutó előzetesen felszámított áfa
A vállalkozást terhelő áfa megállapítása (alapeset)
A fizetendő adó megállapítása
Számla, nyugta kitöltése

42.3.3. Helyi adók

Az egyes adótípusokra egyszerű adószámítási feladatok az adóalap és adómérték megadásával
Vagyoni típusú adó
Kommunális adó
Helyi iparűzési adó

42.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

42.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

43. Számviteli alapismeretek tantárgy 139 óra/144 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

43.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje meg a vállalkozás vagyonát, a vállalkozások beszámolási kötelezettségét, a számviteli jogi szabályozását. Alkalmazza az analitikus és szintetikus könyvelés módszereit.
Bizonylatok alapján tudja könyvelni az egyszerű gazdasági eseményekkel kapcsolatos tételeket.

43.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy
Témakör: A vállalkozások alapítása, működése
Tartalmak: a teljes tartalma

Általános statisztika tantárgy
Témakör: Viszonyszámok és középértékek
Tartalmak: teljes tartalma

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: A pénzforgalom
Tartalmak: teljes tartalma

43.3. Témakörök

43.3.1. A számviteli törvény

A számvitel feladatai, területei
A számvitel szabályozása (külső és belső szabályozás), alapdokumentumok
A számviteli törvény - számviteli alapelvek - számviteli politika összefüggései
A beszámoló szerepe, a beszámoló részei
A beszámolók formái
A számviteli bizonylatok és csoportosításuk
Bizonylati elv értelmezése
Szigorú számadású kötelezettség
Szigorú számadású bizonylatok nyilvántartása

43.3.2. A vállalkozás vagyona

A leltár fogalma, szerepe, jellemzői
A mérleg fogalma, jellemzői
A mérlegfőcsoportok, mérlegtételek tartalma, definíciója
Az eredménykimutatás fogalma

43.3.3. A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése

A könyvviteli számlák
Az egységes számlakeret felépítése és szerkezete
A számlák nyitása, zárása
Idősoros és számlasoros könyvelés
Mérlegszámlák, költség- és eredményszámlák
Az analitikus és szintetikus könyvelés kapcsolata

43.3.4. Tárgyi eszközök elszámolása

Tárgyi eszközök csoportosítása.
Tárgyi eszközök értékelése, mérlegérték megállapítása
Az amortizáció elszámolása (lineáris, teljesítményarányos)
Belföldi beruházási szállítókkal kapcsolatos tételek könyvelése (különböző finanszírozással)
Tárgyi eszközök üzembe helyezése
Tárgyi eszközök értékcsökkenésének főkönyvi elszámolása
Tárgyi eszközök értékesítésének főkönyvi elszámolása

43.3.5. A vásárolt készletek elszámolása

A vásárolt készletek fajtái és jellemzőik
A vásárolt készletek bekerülési értéke
Anyagok fajtái, jellemzői
Az anyagok raktári és analitikus nyilvántartása
Anyagbeszerzés könyvelése számla szerinti áron (tényleges beszerzési áron való nyilvántartásnál), visszaküldés és az engedmény könyvelése
Anyagfelhasználás számítása és könyvelése átlagáron, csúsztatott átlagáron és FIFO elv alapján
A leltározás feladatai, a leltári eltérések számítása és könyvelése
Az áruk fogalma, csoportosítsa, analitikus nyilvántartása
A nagykereskedelmi árubeszerzés, visszaküldés engedmény könyvelése tényleges beszerzési áras nyilvántartásnál, áruértékesítés
A kiskereskedelmi árubeszerzés, visszaküldés és engedmény könyvelése
Kiskereskedelmi áruértékesítés kiszámlázással és készpénzért, a leltári eltérések bizonylatolása és könyvelése
A göngyöleg fogalma, csoportosítása analitikus nyilvántartása
Az idegen göngyöleg beérkezése és visszaküldése

43.3.6. A jövedelem elszámolása

A jövedelemmel kapcsolatos analitikus nyilvántartások, a jövedelem részei
A levonások keletkezése és könyvelése
A bérfeladás számítása és könyvelési feladatai
A bérek közterheinek számítása és könyvelése
A jövedelem kifizetése (készpénzes és folyószámlára történő átutalás), könyvelése
Az elszámolásra kiadott összegekkel kapcsolatos könyvelési feladatok
A fel nem vett jövedelemmel kapcsolatos könyvviteli elszámolások

43.3.7. Saját termelésű készletek elszámolása

A saját termelésű készletek fogalma, csoportosítása
A saját termelésű készletek analitikus és főkönyvi nyilvántartása
A közvetlen önköltség alapvető elemei, számítása
Termelési költségek típusai, a költségek könyvviteli elszámolása (költségnem)
A saját termelésű készletek állományban vétele (összköltség eljárással)

43.3.8. Termékértékesítés elszámolása, az eredmény megállapítása

Az értékesítés bizonylatolása, a számla tartalmi elemei
Az értékesítés könyvelése, árbevétel, fizetendő áfa, készletcsökkenés kiszámítása, és könyvelése

A visszáru és minőségi engedmény számítása és könyvelése
A kiszámlázott szolgáltatás elszámolása, könyvelése
A saját termelésű készletek állományváltozása
Az eredménykimutatás fajtái, eredménykategóriák
Összköltséges és a forgalmi költséges eredménykimutatás összeállítása könyvelt adatok alapján

43.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

43.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

44. Számvitel gyakorlat tantárgy 103 óra/108 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

44.1. A tantárgy tanításának célja

A számviteli alapismeretek tantárgyban elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazása. A bizonylati rendszer, a kézi és gépi analitika alkalmazása.

44.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Számviteli alapismeretek tantárgy:
Témakör: A számviteli törvény
Tartalmak: a számviteli bizonylatok és csoportosításuk

Témakör: A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése
Tartalmak: Idősoros és számlasoros könyvelés
Az analitikus és szintetikus könyvelés kapcsolata

Témakör: Tárgyi eszközök elszámolása
Tartalmak: Az amortizáció elszámolása (lineáris, teljesítményarányos)
Tárgyi eszközök üzembe helyezése

Témakör: A jövedelem elszámolása
Tartalmak: A levonások keletkezése és könyvelése
A jövedelem kifizetése (készpénzes és folyószámlára történő átutalás), könyvelése
Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: Pénzforgalom
Tartalmak: Pénztár, pénzkezelés, pénzforgalom elszámolása

44.3. Témakörök

44.3.1. Számviteli bizonylatok

Bizonylatok tartalmi és formai követelményei
Bizonylatok kiállítása, helyesbítése, megőrzése
A vállalkozások által leggyakrabban használt bizonylatok

44.3.2. önyvelési tételek szerkesztése

Az egységes számlakeret felépítése és szerkezete
Analitikus és szintetikus könyvelés a gyakorlatban:
- Idősoros és számlasoros könyvelés

44.3.3. A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok

Bizonylatok tartalmi és formai kellékei.

Kiadási és bevételi pénztárbizonylat
Időszaki pénztárjelentés
Készpénzfizetési számla
Bizonylatok kiállítása megadott adatok alapján:
- Készpénzforgalomhoz kötődő egyszerű gazdasági események bizonylatainak elkészítése (komplex feladat megoldása)
- Bankhoz kötődő egyszerű gazdasági események bizonylatainak elkészítése (komplex feladat megoldása)

Könyvelési tételek szerkesztése pénztári és banki bizonylatok alapján

44.3.4. A tárgyi eszközök nyilvántartása

Tárgyi eszköz egyedi nyilvántartó karton
Üzembe helyezési okmány
Selejtezési jegyzőkönyv
Amortizáció számítása (lineáris és teljesítményarányos), eszköz értékének meghatározása

44.3.5. A vásárolt készletek bizonylatai

Bizonylatok tartalmi és formai kellékei.
Bizonylatok kiállítása megadott adatok alapján:
- Készlet bevételezési, kivételezési bizonylat.
- Készletnyilvántartó lap
- Szállítólevél
- Számla

Könyvelési tételek szerkesztése a vásárolt készletek bizonylatai alapján

44.3.6. A jövedelemelszámolás bizonylatai

Bérszámfejtő lap alapján nettó bér megállapítása
Bérfizetési jegyzék
Könyvelési tételek szerkesztése bérfizetési jegyzék alapján

44.3.7. Komplex számviteli esettanulmányok

Tárgyi eszközökkel, vásárolt és saját termelésű készletekkel, jövedelemelszámolással kapcsolatos komplex gazdasági események főkönyvi elszámolása
A beszámoló (egyszerűsített éves beszámoló mérleg, eredménykimutatás) készítése könyvelt adatok alapján

44.3.8. Pénzügyi analitika számítógépen

Pénztár könyvelése bizonylatok alapján
Bankszámla forgalom könyvelése bankszámla kivonat alapján
Listák, lekérdezések a pénzügyi programból
Pénzügyi analitika készítése (komplex feladat megoldása témakör részletes kifejtése

44.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Taniroda, számítógépterem

44.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11884-16 azonosító számú

Projekttervezés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11884-16 azonosító számú Projekttervezés.megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Támogatási alapismeretek	Gazdálkodási statisztika	Folyamat- és pénzügyi tervezés
FELADATOK			
Felméri a munkáltató szervezet gazdasági- és szervezeti adottságait	x	x	
Feltárja a szervezet számára elérhető támogatási lehetőségeket	x		
Feltárja a szervezet számára az elérhető visszterhes források körét és kondícióit	x	x	x
Prezentálja az igénybevehető támogatási lehetőségek körét a szervezet vezetősége számára	x		
Összeállítja a támogatás igénybevételéhez szükséges elvégzendő feladatok körét	x		
Összeállítja a támogatás igénybevételéhez szükséges dokumentumok jegyzékét	x		
Részt vesz a projekt költség- és forrástervének összeállításában		x	x
Részt vesz a projekt pénzügyi-, humánerőforrás-, kommunikációs-, beszerzési/közbeszerzési-, esélyegyenlőségi-, környezeti fenntarthatósági- és kockázatkezelési tervének elkészítésében		x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A gazdaság szereplői (versenyszféra, non-profit szektor, államigazgatás)	x		
Kis és középvállalkozások minősítése	x		
Vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének elemzése (árbevétel, saját tőke, mérlegfőösszeg, adózott eredmény)		x	
Munkaszervezeti alapfogalmak	x		
Gazdálkodási és munkaügyi statisztikák és alapfogalmak (FEOR-, TEÁOR rendszer, munkavállalói statisztikák)		x	
Támogatási rendszerek (EU strukturális alapok, Magyarországi operatív programok, egyéb hazai támogatások, területi együttműködési támogatások, közvetlen EU források)	x		
Online támogatási információs rendszerek és tájékoztató felületek	x		

Támogatásokhoz kapcsolódó alapfogalmak (támogatási felhívások értelmezése)	x		
Vissza nem térítendő támogatások, visszatérítendő támogatások, hitelek	x		
Projektismereti alapok	x		
Mérföldkő fogalma	x		
Megvalósíthatósági alternatívák fogalma és tartalmi elemei	x		
Költségvetés tervezés			x
Megvalósítási ütemterv készítése			x
Közbeszerzési alapismeretek (KBT, ajánlatkérők köre, eljárások fajtái, közbeszerzési értékhatárok)	x		
Indikátor fogalma	x		
Humánerőforrás tervezés	x	x	x
Projektek megvalósításához kapcsolódó kommunikációs ismeretek	x		
Esélyegyenlőség fogalma és alkalmazási területei	x		
Környezeti fenntarthatóság fogalma és alkalmazási területei	x		
Kockázatok azonosítása és kezelése	x	x	x
Projekttervezés számítógépen (szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés, kiadványszerkesztés alapfokon)			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Támogatási rendszerek áttekintése	x		
Támogatási felhívások értelmezése	x		
Szervezetek támogathatósági minősítése	x	x	
Fejlesztési változatok kidolgozása		x	x
Projekttervezés számítógéppel			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x		x
Önállóság		x	x
Döntésképesség	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Kezdeményezőkészség		x	x
Meggyőzőkészség	x		x
Prezentációs készség		x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Áttekintő képesség	x	x	x
Tervezés			x
Rendszerekben való gondolkodás	x		x

45. Támogatási alapismeretek tantárgy 103 óra/0óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

45.1. A tantárgy tanításának célja

A támogatási alapismertek tantárgy elsajátításával ismerje meg az aktuális támogatási lehetőségek feltérképezési módszereit.
Képes lesz a pályázatok nyomonkövetésére, a projektek kommunikálásra.
Képes eligazodni az online támogatási információs rendszerekben.

45.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy összes témaköre

45.3. Témakörök

45.3.1. Támogatások rendszerének áttekintése

A gazdaság szereplői (versenyszféra, non-profit szektor, államigazgatás
A kis és középvállalkozások fogalma, jelentősége
Kapcsolt vállalkozások fogalma, típusai
Azonos és szomszédos piac ismérvei
Támogatási rendszerek
- EU strukturális alapok
- Magyarországi operatív programok
- Egyéb hazai támogatások
- területi együttműködési támogatások
- közvetlen EU források

Munkaszervezeti alapfogalmak

45.3.2. Támogatási lehetőségek elérhetősége

Online támogatási információs rendszerek
Pályázati keresők használata
Tájékoztató felületek
Tájékozódás az aktuális pályázati lehetőségek között

45.3.3. Támogatások főbb jellemzői

Projektismereti alapok
Projekt indikátorok
Projektek megvalósításához kapcsolódó kommunikációs ismeretek
Visszatérítendő, vissza nem térítendő támogatások
Támogatható és nem támogatható tevékenységek
Elszámolható és nem elszámolható költségek
Kötelező vállalások
Fenntartási kötelezettség
Időbeli behatároltság
Önerő, pályázati előleg
Támogatási intenzitás (területi szabályok)
Adatgyűjtés és adatszolgáltatás köre
Helyettesítő és szinten tartó beruházás
Projekt kockázatok azonosítása, kezelése

Közbeszerzési alapismeretek:
- közbeszerzés jogi szabályozása
- beszerzés fogalma
- ajánlatkérők köre
- árajánlat bekérésének, letöltésének lehetősége
- árajánlat kérés tartalmi és formai követelményei
- árajánlatok tartalmi és formai követelményei
- ajánlatkérők köre
- eljárások fajtái
- közbeszerzési értékhatárok
- bírálat és döntéshozatal kritériumai

45.3.4. Támogatási felhívások értelmezése

Támogatásokkal kapcsolatos fogalmak
Támogatási felhívások tanulmányozása, értékelése
Esélyegyenlőség fogalma, alkalmazási területei
Környezeti fenntarthatóság fogalmak, alkalmazási területei
Online támogatási információs rendszerek alkalmazása

45.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

45.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

46. Gazdálkodási statisztika tantárgy 103 óra/0óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

46.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje meg a gazdálkodás statisztikai elemzésének módszerét.
Tudja alkalmazni a statisztikai módszereket a projektek tervezésében.

46.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános statisztika tantárgy:

Témakör: összes témakör
Tartalmak: teljes tartalom

Számviteli alapismeretek tantárgy:

Témakör: A vállalkozás vagyona
Tartalmak: teljes tartalom

46.3. Témakörök

46.3.1. Vállalkozások minősítési rendszere

A vállalkozások vizsgálatára alkalmazott statisztikai módszerek

Gyakorlati példák a kis és középvállalkozások minősítésére

46.3.2. Gazdálkodási mutatók számítása és tervezése

A vállalkozások gazdálkodásának elemzése:
- vagyoni helyzet elemzése
- pénzügyi helyzet elemzése
- jövedelmi helyzet elemzése
- költségek elemzése
- bevételek elemzése

Hatékonyság elemzése
Kockázatok elemzése
Üzleti terv készítése
Komplex feladatok megoldása a vállalkozások gazdálkodásának elemzésével kapcsolatban.

46.3.3. A munkaerőgazdálkodás statisztikai vonzatai

Munkaügyi statisztikai alapfogalmak
Statisztikai állományi létszám
Létszámgazdálkodás elemzése
A humánerőforrás hatékonyságának elemzése
FEOR-, TEÁOR rendszer
Munkaügyi statisztikák készítése

46.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

46.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

47. Folyamat- és pénzügyi tervezés tantárgy 62 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

47.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje a költségtervezés, projekt ütemterv készítés módszereit, tudja alkalmazni a gyakorlatban.
Képes legyen számítógép segítségével folyamat és pénzügyi tervek készítésére.

47.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Támogatási alapismeretek tantárgy:

Témakör: az összes témakör
Tartalmak: a teljes tartalom

47.3. Témakörök

47.3.1. A folyamat fogalma, értelmezése

A folyamat fogalma

A projektek időterve, erőforrásterve
Idő és erőforrás tervezési módszerek

47.3.2. Folyamatok ütemezése

Mérföldkő fogalma
Folyamatok ütemezésének tervezése
Idő és erőforrás tervek készítése
Megvalósítási ütemterv készítése
Folyamattervek készítése számítógépen

47.3.3. Pénzügyi tervezés

Projekt költségvetés
Projekt költségvetés készítése
Költség-haszon elemzés ismeretei
Projektek finanszírozása (saját erő, támogatás, hitel)
Pénzforgalmi, finanszírozási terv készítése
Pénzügyi tervek készítése számítógépen

47.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

számítógépterem, taniroda

47.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A

11885-16 azonosító számú

Támogatáskezelés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11885-16 azonosító számú Támogatáskezelés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Támogatási ügyvitel	Támogatás menedzsment
FELADATOK		
Részt vesz a támogatáshoz kapcsolódó feladatok ütemtervének kialakításában	x	x
Kialakítja a támogatás lehívásához szükséges adminisztrációs rendet	x	
Rendszerezi és iktatja a támogatás lehívásához kapcsolódó számviteli bizonylatokat és egyéb dokumentumokat		x
Nyilvántartásokat készít a releváns gazdálkodási-, szervezeti statisztikákról		x
Előkészíti a pénzügyi és előrehaladási jelentésekhez szükséges dokumentumokat		x
Előkészíti a beszerzésekhez/közbeszerzésekhez kapcsolódó dokumentációt		x
Közreműködik a beszerzések/közbeszerzések lebonyolításában és adminisztrációjában	x	
Közreműködik a támogatáshoz kapcsolódó kommunikációs feladatok ellátásában		x
Nyomonköveti a horizontális elvek érvényesülését	x	
Ellátja a projektmonitoringhoz kapcsolódó feladatokat	x	
Ellenőrzi a projekt megvalósításához kapcsolódó beszámolókat és kifizetési igényléseket tartalmi és formai szempontból	x	
Részt vesz a hiánypótlási felhívások összeállításában		x
Kezeli az elektronikus támogatási rendszert		x
Részt vesz a projekt zárásához kapcsolódó feladatokban	x	
Ellátja a projekt fenntartási időszakban esedékes adminisztrációs feladatokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Ütemterv készítése számítógéppel		x
Támogatási adminisztrációs ismeretek (projektazonosító, záradékolás, hitelesített másolatok készítése)	x	
A projektek elszámolásához kapcsolódó bizonylatok típusai(eredeti példányok kezelésének módja)	x	
Dokumentumok elektronikus kezelése és iktatása		x
Gazdálkodási és munkaügyi monitoring mutatók számítása	x	
Beszámolók, jelentések formai és tartalmi követelményei	x	
Támogatási igénylések formai és tartalmi követelményei	x	
Elektronikus beszámolók készítése és benyújtása		x
Ellenőrzési nyomvonal fogalma	x	
Árajánlatkérők formai és tartalmi követelményei	x	

Kommunikációs terv (elemei, formai és tartalmi elvárások)	x	
Esélyegyenlőségi vállalások mérése	x	
Környezeti fenntarthatósági vállalások mérése	x	
Kockázatmenedzsment fogalma	x	
Fizikai megvalósítás fogalma	x	
Projekt zárás fogalma	x	x
Projektmonitoring fogalma	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Árajánlatkérők elkészítése	x	
Projektdokumentáció iktatása papír alapon és elektronikus formában		x
Támogatások lehívásának előkészítése és ellenőrzése	x	x
Beszámolók és jelentések előkészítése és ellenőrzése	x	x
Projektek megvalósulásának nyomonkövetése	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Monotónia-tűrés		x
Precizitás	x	
Szervezőkészség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	
Visszacsatolási készség		x
Konfliktusmegoldó készség	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Értékelés		x
Rendszerező képesség	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás		x

48. Támogatási ügyvitel tantárgy 103 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

48.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje meg a támogatási ügyvitel rendjét, a pályázati folyamatok megvalósulásának nyomon követését.
Legyen tisztában a pályázatok zárási és utánkövetési feladataival.

48.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Támogatási alapismeretek tantárgy:

Témakör: összes témakör
Tartalmak: teljes tartalom

48.3. Témakörök

48.3.1. Adminisztrációs alapfogalmak

Támogatási adminisztrációs ismeretek

- projektazonosító

- záradékolás
- hitelesített másolatok

A projektek elszámolásához kapcsolódó bizonylatok típusai
A bizonylatok kezelése

48.3.2. Támogatások ügyviteli rendje

Beszámolók formai és tartalmi követelményei
Jelentések formai és tartalmi követelményei
Támogatási igénylések formai és tartalmai követelményei
Árajánlatkérők tartalmi és formai követelményei
Árajánlatok tartalmi és formai követelményei
Árajánlatokról szóló döntés tartalmi és formai követelményei
Kommunikációs terv elemei, tartalmi és formai elvárásai
Záró beszámoló és záró támogatási igénylések formai és tartalmi követelményei

48.3.3. Folyamatok megvalósulásának nyomon követése

A projekt fizikai megvalósítása
Kockázatmenedzsment
Ellenőrzési nyomvonal
Esélyegyenlőségi vállalások mérése
Környezeti fenntarthatósági vállalások mérése

48.3.4. Zárási és utánkövetési feladatok

Projektzárás folyamata, teendői
Fenntartás
Fenntartási jelentések tartalmi és formai követelményei
Projektmonitoring fogalma, a monitoring tevékenység feladatai

48.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

48.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

49. Támogatási menedzsment tantárgy 62 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

49.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje a támogatások szabályos lehívásához kapcsolódó bizonylati rendet
Képes legyen a beszámolók és jelentések elkészítésére.

49.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Támogatási ügyvitel:

Témakör: összes témakör

Tartalmak: teljes tartalom

49.3. Témakörök

49.3.1. Irodai és infokommunikációs eszközök gyakorlati alkalmazása

Irodai eszközök használata (fénymásoló, spirálozó, vágógép)
Infokommunikációs eszközök alkalmazása (szkenner, digitális kamera, nyomtató, prezentációs szoftver, képkezelő alkalmazások, Internet)

49.3.2. Elektronikus iktatás, elektronikus ügyintézés

Iktató rendszer használta
Dokumentumok elektronikus kezelése, iktatása
Ütemterv készítése szoftver segítségével
Gazdálkodási mutatók számítása
Munkaügyi monitoring mutatók számítása
Elektronikus beszámolók készítése

49.3.3. Támogatáskezelés online rendszerek alkalmazásával

Online elektronikus űrlapok alkalmazása
Tartalék összeg kezelése
Költségvetés átcsoportosítás esettanulmány alapján
Változás bejelentő készítése esettanulmány alapján
Támogatási szerződés módosítása esettanulmány alapján
Elektronikus beszámolók készítése esettanulmány alapján, a beszámolók benyújtása
Elektronikus jelentések készítése esettanulmány segítségével

49.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

taniroda, számítógépterem

49.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

A
10147-12 azonosító számú

Gazdálkodási feladatok ellátása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 10147-12. azonosító számú Gazdálkodási feladatok ellátása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gazdálkodási ismeretek
FELADATOK	
Ellátja az eszközgazdálkodással kapcsolatos feladatokat	x
Ellátja a bér- és létszámgazdálkodással kapcsolatos feladatokat	x
Részt vesz a vállalkozási tevékenység gazdaságosságának, a termelési tényezők hatékony felhasználásának vizsgálatában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A befektetett eszközökkel való gazdálkodás	x
Készletgazdálkodás, a logisztikai rendszer	x
A munkaerő, mint emberi erőforrás	x
Bérpolitika, bérrendszerek	x
Gazdálkodás és gazdaságosság	x
A vállalkozás vezetése és szervezete	x
A vállalkozás stratégiája	x
A vállalkozás válsága	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Szakmai kommunikáció	x
Jogforrások megfelelő alkalmazása	x
Hallott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Döntésképesség	x
Megbízhatóság	x
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Meggyőzőkészség	x
Konfliktusmegoldó készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x
Hibaelhárítás	x

50. Gazdálkodási ismeretek tantárgy 77 óra/77 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

50.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulóval megismertesse a befektetett eszközökkel való gazdálkodás, a forgóeszköz- és készletgazdálkodás, a munkaerő és bérgazdálkodás elemzésének módszereit, legfontosabb mutatóinak kiszámítását. A módszerek felhasználásával képes legyen a tanuló a vállalkozás belső és külső környezetében bekövetkező változások követésére, alkalmazkodási javaslatok kidolgozására.

50.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:

Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy
Témakör: Mikrogazdasági alapok
Tartalmak: a témakör teljes tartalma

Témakör: A vállalkozások alapítása, működése
Tartalmak: a témakör teljes tartalma

Számviteli alapismeretek tantárgy
Témakör: A vállalkozás vagyona
Tartalmak: a témakör teljes tartalma

Témakör: A jövedelem elszámolása
Tartalmak: A jövedelem részei, bérek közterhei

50.3. Témakörök

50.3.1. Gazdálkodás a befektetett eszközökkel

Az innováció lényege és szerepe a vállalkozásnál
A tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása
A tárgyi eszközök üzemfenntartásának szerepe
A beruházás szerepe a vállalkozásnál
A beruházások gazdaságossági vizsgálata
A beruházás folyamata

50.3.2. Készletgazdálkodás, logisztikai rendszer

A vállalkozási logisztika lényege és szerepe
A logisztika területei, a logisztika anyagi és információs folyamatai
A logisztikai rendszer szerkezete
A logisztika stratégiai kérdései
A logisztikai rendszer működése
A forgóeszközök fogalma, főbb csoportjai (vásárolt és saját termelésű készletek)
A készletgazdálkodás, struktúra kialakítása, készletnormák, anyagnormák
A teljes forgóeszköz állománnyal való gazdálkodás (optimális összetétel, hatékonyság, igényesség, forgási sebesség)

50.3.3. Munkaerő és bérgazdálkodás

A munkaerő és bérgazdálkodás feladatai
A vállalkozás munkaerő-szükségletének biztosítása (szükséglet meghatározása, biztosítása, hatékony foglalkoztatás)
Munkajogi alapismeretek, (munkaviszony, munkaviszony létesítése, megszűnése, megszüntetése, munkavállaló és munkáltató jogai és kötelességei, munkaszerződés)
Bérgazdálkodás, ösztönzés, érdekeltségei rendszer
A kereseti arányok kialakítása
A beosztott és vezető munkavállalók belső érdekeltségi rendszere
A vállalaton belüli szervezeti egységek érdekeltségi rendszere

50.3.4. Gazdálkodás, gazdaságosság

A vállalkozás eszközei és ráfordítások
Az árbevétel és a jövedelem
A jövedelem és jövedelmezőség
Az árbevétel és profit, fedezeti pont és üzemszüneti pont
Az eredményesség javításának főbb útjai
A vállalkozás vagyoni helyzete
A vállalati pénzgazdálkodás tartalma, főbb elemei
A befektetés és finanszírozás összefüggése
A vállalkozás külső és belső pénzügyi kapcsolatai

50.3.5. A vállalkozás vezetése, szervezete és stratégiája

A vezetés lényege és funkciói
A vezetői döntések, a vállalkozás szervezete
A tervezés szerepe, fajtái a vállalkozásnál
A vállalati stratégia szerepe, a stratégiai tervezés folyamata
A vállalkozási stratégia főbb elemei, fajtái, megvalósítása
Az üzleti terv felépítése és tartalma

50.3.6. A vállalkozás válsága

A vállalati válság lényege, kialakulásának okai
A vállalati válság szakaszai és típusai
A vállalati válság leküzdése
Válságkezelő stratégiák
A csődeljárás
A felszámolási eljárás
A végelszámolás

50.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

50.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11506-16 azonosító számú

Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11506-16 azonosító számú Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok .megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Vállalkozásfinanszírozás	Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat	Adózás	Elektronikus adóbevallás gyakorlata
FELADATOK				
A teljesítések alapján elkészíti, nyilvántartja és továbbítja a számlákat, nyilvántartja és egyezteti a vevők analitikáját (követelések, teljesítések, késedelmi kamat, behajtási költségátalány)	x			
Figyelemmel kíséri a fizetési határidőket, elkészíti és elküldi a fizetési felszólításokat, kiszámolja a késedelmi kamatokat, intézi a reklamációkat	x			
Teljesítést igazoltat és ellenőrzi (alaki és tartalmi szempontból) a számlákat, a hibás számlákat egyezteti a partnerekkel, intézi a reklamációt. Vezeti és egyezteti a szállítói analitikát (kötelezettségek, teljesítések)	x			
Vezeti a beruházási nyilvántartásokat, adatokat szolgáltat a beruházások gazdaságossági számításához	x	x		
A forgóeszköz-szükséglet megállapításához számításokat végez.	x	x		
Közreműködik az éves státusz és az éves pénzforgalmi terv összeállításában	x	x		
Közreműködik a vállalkozás pénzügyi elemzésénél alkalmazott legfontosabb pénzügyi mutatók kiszámításánál		x		
Közreműködik a pótlólagos forrásszükséglet meghatározásában, adatokat szolgáltat a hitelkérelem összeállításához		x		
Gondoskodik a törlesztőrészletek kifizetéséről, figyeli a hitelkamatot és a hitelkeretet	x	x		
Figyelemmel kíséri a zálogjogok törlését	x			
Ellátja a váltóműveletekkel kapcsolatos teendőket	x			
Vezeti az általános forgalmi adóval kapcsolatos elszámolásokat			x	x
Közreműködik a személyi jövedelemadó elszámolásával összefüggő nyilvántartási kötelezettség teljesítésében, elvégzi a személyi jövedelemadóval kapcsolatos elszámolásokat			x	x

Elvégzi a munkaviszonyból származó jövedelmet és a megbízási jogviszony alapján kifizetett megbízási díjat terhelő adókkal és járulékokkal kapcsolatos elszámolásokat, megállapítja az adó- és járulékfizetési kötelezettséget, kapcsolatot tart az egészségügyi- és nyugdíjpénztárakkal			x	x
Közreműködik a vállalkozások jövedelemtípusú adóinak megállapításánál (pl. vállalkozói személyi jövedelemadó, egyszerűsített vállalkozói adó, KATA, KIVA, társasági adó)			x	x
Nyilvántartja a helyi adókat és az egyéb fizetési kötelezettségeket (pl. szakképzési hozzájárulás, környezetvédelemmel kapcsolatos díjak)			x	x
Gépjárműadó, cégautóadó és kapcsolata			x	x
Adónaptárt vezet és figyelemmel kíséri azt, adó- és járulékbevallásokat készít, adó- és járulék-folyószámlát egyeztet, kezel, valamint kezdeményezi az adók pénzügyi rendezését			x	x
Közreműködik az ellenőrzésre jogosult szervek részére történő adatszolgáltatásban				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Pénzügyi döntések célja, tartalma, típusai	x			
Befektetési és finanszírozási döntések	x	x		
Beruházási döntések gazdaságossági számításai (statikus, dinamikus számítások)	x	x		
A beruházások finanszírozási forrásai	x	x		
A tőkeköltség	x	x		
Befektetés a forgóeszközökbe	x			
Forgóeszköz finanszírozás		x		
Pénzügyi tervezés (státusz, forgalmi szemléletű terv)	x	x		
Pénzügyi elemzések legfontosabb mutatói	x	x		
Az adózás rendje (adóhatóságok, adókötelezettség, ellenőrzés, jogkövetkezmények)			x	x
Személyi jövedelemadózás, az egyéni vállalkozó adózási formái, társaságok jövedelemadózása a hatályos jogszabályok szerint			x	x
Általános forgalmi adó (adófizetési kötelezettség keletkezése, adómentesség, előzetesen felszámított adó, és megosztása)			x	x
Helyi önkormányzat által kivetett adók			x	x
Munkaviszonyból származó jövedelmet és a megbízási jogviszony alapján kifizetett megbízási díjat terhelő adó- és járulékfizetési kötelezettség			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x
Kész szoftverek használata				x

Jogszabály-alkalmazás készsége	x	x	x	x
Adóbevallások-, elektronikus adó- és járulékbevallások készítésének gyakorlata			x	x
Adónaptár-kezelés készsége			x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önállóság	x	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x			x
Visszacsatolási készség	x	x	x	x
Irányíthatóság		x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Rendszerező képesség	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x
Információgyűjtés		x		x
Kontroll (ellenőrzőképesség)		x		x

51. Vállalkozásfinanszírozás tantárgy 93 óra/93 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

51.1. A tantárgy tanításának célja

A Vállalkozásfinanszírozás tantárgy tanításának célja, hogy bemutassa a pénzügyi befektetések jelentőségét, hatását a gazdaságra, a beruházási döntések során elsajátított ismeretek és a finanszírozási döntésekben megszerzett kompetenciák alapján. Felkészítse a tanulókat a vállalkozások pénzügyi helyzetének alapvető elemzésére alkalmas mutatók megállapítására és a mutatóérték tartalmának egyszerű magyarázatára. Megismerje a tanuló a státusz és az éves pénzforgalmi terv szerepét a pénzügyi tervezés során.

51.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:

Számviteli alapismeretek tantárgy
Témakör: A vállalkozás vagyona
Tartalmak: A mérleg fogalma, A mérlegfőcsoportok tartalma
Az eredménykimutatás fogalma

Témakör: Tárgyi eszközök elszámolása
Tartalmak: Tárgyi eszközök csoportosítása
Az amortizáció elszámolása

Témakör: A vásárolt készletek elszámolása
Tartalmak: A vásárolt készletek fajtái és jellemzőik

Témakör: A saját termelésű készlettek elszámolása
Tartalmak: A saját termelésű készletek fogalma, csoportosítása

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: Pénzügyi intézményrendszer és a pénzügyi szolgáltatások
Tartalmak: Aktív bankügylet (hitelezés, váltóleszámítolás, lízingügylet, faktorálás, forfetírozás), hitelbiztosítékok: tárgyi, dologi biztosíték és személyi biztosíték

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: Pénzügyi piacok és termékei
Tartalmak: a váltó, mint a kereskedelmi hitelezés egyik eszköze
Tartalmak: A kötvény fogalma, jellemzői, fajtái; vállalati kötvény pénzügyi piacon betöltött szerepe

Pénzügy gyakorlat tantárgy
Témakör: A pénz időértéke
Tartalmak: A pénz időértékének fogalma, jelentősége
A jelen és a jövőérték számítás időtényező táblázatok alkalmazásával
A váltóval kapcsolatos műveletek
Váltókibocsátás, váltóforgatás, leszámítolás

51.3. Témakörök

51.3.1. A vállalkozás pénzügyi döntései

Pénzügyi döntések célja, tartalma, típusai
Befektetési és finanszírozási döntések
Hosszú és rövid távú döntések

51.3.2. A beruházások értékelése

A beruházásokkal kapcsolatos fogalmak
Befektetés és a beruházás közötti különbség
Beruházások csoportosítása a beruházás szintje, a beruházás jellege, a beruházás összetétele, a megvalósítás finanszírozási forrása, a kivitelezés módja, a gazdasági műszaki hatás, a beruházás célja, az egymáshoz való kapcsolata és kölcsönhatása szerint
A beruházások pénzáramai, típusai (kezdő pénzáram, működési pénzáram és végső pénzáram) és tartalmuk
A beruházások gazdaságossági számításai: statikus és dinamikus számítások
A statikus számítások mutatói: megtérülési idő, jövedelmezőségi mutató, beruházási pénzeszközök forgási sebessége
A dinamikus számítások mutatói: nettó jelenérték, belső kamatláb, és jövedelmezőségi index
Döntési szabályok a beruházás megvalósítására, vagy elutasítására vonatkozóan
A beruházás megvalósítása, üzembehelyezése

51.3.3. A forgóeszköz-ellátás

A forgóeszközök gazdálkodásban betöltött szerepe
A forgóeszköz körforgás, a beszerzés, a termelés és az értékesítés tevékenységek során a forgóeszközök megjelenési formája
A forgóeszköz csökkentés jelentősége
A készletek csoportosítása
A készletek értékelése forgási mutatók alapján
A forgóeszköz szükséglet megállapítása (forgási mutatók, mérlegmódszer alkalmazásával)

Az átmeneti és a tartós forgóeszköz közötti különbség, jellemzőik

51.3.4. A finanszírozás gyakorlata

A finanszírozás fogalma, jellemzői
A finanszírozás formái: belső és külső finanszírozás
A finanszírozási alapelvek: rentabilitás, normativitás, rugalmasság, biztonság, önállóság)
Finanszírozási stratégiák, az illeszkedési elv
- Tartós forgóeszköz-lekötés és átmeneti forgóeszköz lekötés finanszírozása
- Az illeszkedési elv értelmezése
- Finanszírozási stratégiák: szolid, konzervatív, agresszív

A beruházások finanszírozási forrásai
- Önfinanszírozás, vagy külső finanszírozás
- A hitel, mint idegen finanszírozási forma
  - A hitelfajták
  - A hitelezési eljárás menete
  - Hitelbiztosítékok
- Sajátos finanszírozási források: lízing és a támogatás
- A vállalati tőkeköltség, mint a finanszírozási források ára

Forgóeszköz-finanszírozás
- Jellemző finanszírozási források
  - Rövid lejáratú bankhitel és típusai
  - Kereskedelmi hitel (vevőktől kapott előleg és áruhitel), váltótartozás
  - Faktoring lényege, és igénybevételének jellemzői
  - Tartós passzívák

Üzletfinanszírozás
- Pénzügyi tervezés és a tervek csoportjai
- Állományi (státusz) és forgalmi szemléletű terv
  - Az állományi szemléletű terv: a mérlegterv jellemzői
  - Forgalmi szemléletű terv: a likviditási terv jellemzői

A pénzügyi tervek egyenlegének ismeretében hozott intézkedések

51.3.5. A vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérése

A teljesítménymutatókból nyerhető információk
Elemzés állományi és folyamatszemléletben
A pénzügyi mutatók főbb fajtái
Vagyon – és tőkestruktúra mutatók
- Hatékonysági mutatók
- Jövedelmezőségi mutatók
- Eladósodási mutatók
- Pénzügyi egyensúly mutatói
- Piaci érték mutatók

A mutatók kiszámításának értelmezése

51.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

51.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

52. Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat tantárgy 31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

52.1. A tantárgy tanításának célja

A Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a beruházási és hosszú távú pénzügyi döntések elméleti ismeretanyagára építve a tanuló alkalmas legyen a beruházások megvalósítási döntéseihez kapcsolódó egyszerűbb számítások elvégzésre és a következtetések levonására, valamint a forgóeszközök szükségeltének megállapítására és az azokhoz rendelhető finanszírozási források felkutatására.
Felkészítse a tanulókat a vállalkozások pénzügyi helyzetének alapvető elemzésére azáltal, hogy közreműködik a státusz és az éves pénzforgalmi terv összeállításában.

52.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tárgy a Vállalkozásfinanszírozás tantárgy elméleti ismereteire alapoz az egyes témakörök tartalma vonatkozásában.
A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:

Pénzügy gyakorlat tantárgy
Témakör: A pénz időértéke
Tartalmak: A pénz időértékének fogalma, jelentősége
A jelen és a jövőérték számítás időtényező táblázatok alkalmazásával
A váltóval kapcsolatos műveletek
Váltókibocsátás, váltóforgatás, leszámítolás

Általános statisztika tantárgy
Témakör: Viszonyszámok és középértékek
Tartalmak: a teljes tananyagtartalom

52.3. Témakörök

52.3.1. Beruházások pénzügyi döntései

A beruházások gazdaságossági számításainak gyakorlása feladatok megoldásával:
A statikus számítások mutatói: megtérülési idő, jövedelmezőségi mutató, beruházási pénzeszközök forgási sebessége
A dinamikus számítások mutatói: nettó jelenérték és jövedelmezőségi index, a belső megtérülési ráta (számítás nélkül, csak értelmezés szintjén)
Döntési szabályok ismeretében a beruházás megvalósítására, vagy elutasítására vonatkozóan magyarázat megfogalmazása

52.3.2. Forgóeszköz-szükséglet megállapítása

A forgóeszköz szükségelt megállapítása feladatok megoldásával a forgási mutatók és a mérlegmódszer alkalmazásával
A forgási idő és fordulatok száma közötti összefüggés értelmezése
Kronologikus átlag alkalmazása az átlagkészlet meghatározásánál

52.3.3. A finanszírozás gyakorlata

Kölcsöntörlesztés, hiteldíj
Nettó forgótőke kiszámítása

Feladatok a finanszírozás stratégiák megállapítására, és annak értelmezésére
Döntési feladatok finanszírozásra pl. rövid lejáratú hitelfelvétel, vagy váltó diszkontálás
Likviditási terv összeállítása alapadatokkal (egyszerű séma alapján), pótlólagos forrásszükséglet meghatározásával

52.3.4. Pénzügyi teljesítményének mérése

Vagyon – és tőkestruktúra mutatók, hatékonysági mutatók, jövedelmezőségi mutatók, eladósodási mutatók, pénzügyi egyensúly mutatói, piaci érték mutatók képletének felismerése.
A mutatók kiszámítása konkrét adatok ismeretében.
A mutatók értékének egyszerű magyarázata, levont következtetések megfogalmazása

52.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Taniroda, tanterem

52.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

53. Adózás tantárgy 93 óra/93 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

53.1. A tantárgy tanításának célja

Az Adózás tantárgy tanításának célja, hogy felkészítse a tanulókat a kiemelt adójogszabályok alkalmazására az adózás rendjében meghatározottak figyelembevételével a jövedelem típusú adók és forgalmi adó, valamint a helyi adók tekintetében. A tanulóknak egyszerűbb adózási feladatok megoldásában jártasságot kell szerezni, és ki kell tudni számolni az egyes adónemek kapcsán a fizetendő adóelőlegeket, valamint tudni kell elkészíteni írásban az éves bevallásokat

53.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:
Számviteli alapismeretek tantárgy
Témakör: Termékértékesítés elszámolása, az eredmény megállapítása
Tartalmak: Az eredménykimutatás fajtái, eredménykategóriák
Adózási alapismeretek tantárgy
Témakör: Adózási alapfogalmak
Tartalmak: Adózási alapfogalmak: adóalany, adótárgy, adóalap, adómérték, adómentesség, adókedvezmény, adókötelezettség
Témakör: Kiemelt adónemek
Tartalmak: a témakör teljes tartalma

53.3. Témakörök

53.3.1. Az adózás rendje, az adóigazgatási rendtartás

Az adókötelezettség szabályai
Az adómegállapítási módok
A bevallás, adófizetés és adóelőleg fizetés szabályai

A bizonylat kiállítás és a nyilvántartás szabályai
Adatszolgáltatás, pénzforgalmi számlanyitási kötelezettség
Adótitok, adóhatósági adatszolgáltatás
Fizetési kedvezmények, elévülés
Jogkövetkezmények, intézkedések
Az adózó és az adóhatóságok
Az adóhatóságok hatásköre és illetékessége
Ellenőrzés célja, és fajtái
Az ellenőrzés megindítása és lefolytatása, az ellenőrzés befejezése
Jogorvoslat
Eljárási költség

53.3.2. Személyi jövedelemadózás és bért terhelő járulékok

Az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére vonatkozó szabályok a személyi jövedelemadó törvény alapján (az adó megállapítása, adónyilatkozat, egyszerűsített bevallás, adófizetés)
Az adóköteles és az adómentes bevételek, az adóköteles bevételek legfőbb jellemzői
A bevételek jövedelemtartalmának megállapítása: az összevonásra kerülő jövedelmek (kiemelten a munkaviszonyból származó jövedelmekre, a megbízási díjakra, és a vállalkozói „kivétre")
Az adóelőleg megállapítása, bevallása és megfizetése
A bért terhelő járulékok
A szociális hozzájárulási adó
Adóelőleg számítása és az éves adóbevallás elkészítése, a kifizetendő havi bér megállapítása gyakorló feladatokon keresztül
A különadózó jövedelmek adóztatása kiemelten az ingóság és az ingatlan értékesítés adóztatása, a kamatjövedelem, az osztalékból származó jövedelem
Feladatok megoldása az összevonásra kerülő és a különadózó jövedelmekre, esettanulmány elkészítése kiscsoportos keretben

53.3.3. Egyéni vállalkozó jövedelemadózási formái

Az egyéni vállalkozók adózási szabályai a személyi jövedelemadóban
A vállalkozói személyi jövedelemadó
- A vállalkozói kivét, a vállalkozói nyereség és a vállalkozói osztalékalap adózási szabályai
- Az átalányadózás szabályai

Az egyszerűsített vállalkozói adó
- Az adónem választásának feltételei
- Az egyszerűsített vállalkozói adó alapjának meghatározása
- Az egyszerűsített vállalkozói adó mértéke.
- Az egyszerűsített vállalkozói adó által kiváltott adónemek

A kisadózó vállalkozások tételes adója
- Az adónem választásának feltételei
- A KATA alapjának meghatározása
- A KATA mértéke (főállású kisadózó, főállásúnak nem minősülő kisadózó)
- A KATA által kiváltott adónemek

További adónemek a hatályos jogszabályok alapján: adóalany, adóalap, adómérték, az általuk kiváltott adók
Egyszerűbb feladatok megoldása a vállalkozói személyi jövedelemadó, valamint az egyszerűsített vállalkozói adó és a kisadózó vállalkozások tételes adója körében, esettanulmány elkészítése kiscsoportos keretben

53.3.4. Társaságok jövedelemadózása

A társasági adó alanyai
Az adófizetési kötelezettség
A társasági adóalap meghatározása
Az adózás előtti eredmény, az adóalap és a jövedelem(nyereség) minimum összefüggései
Az adóalap-korrekciós tételek jelentősége
Az adóalapot módosító tételek csoportjai:
az adóalapot jogcímében (egyszerre) növelő és csökkentő tételek
az adóalapot csak csökkentő tételek
az adóalapot csak növelő tételek
Az adó mértéke
Az alapvető adókedvezmények
Az adózás utáni eredmény
Az egyszerűsített vállalkozói adó alanyai
Az adónem választásának feltételei
Az egyszerűsített vállalkozói adó alapjának meghatározása
A kisadózó vállalkozások tételes adója alanyai
Az adónem választásának feltételei
A KATA alapjának meghatározása
A kisvállalati adó alanyai
Az adónem választásának feltételei
A KIVA vállalkozói adó alapja és mértéke
További adónemek a hatályos jogszabályok alapján: adóalany, adóalap, adómérték, az általuk kiváltott adók
Egyszerűbb feladatok megoldása a társasági adófizetési kötelezettség és az adózott eredmény megállapítása területén a legjellemzőbb adóalap korrekciós tételek alapján, KATA adóalany fizetési kötelezettségének meghatározása

53.3.5. Általános forgalmi adó

Az általános forgalmi adó alanyai
A gazdasági tevékenység fogalma
A termék értékesítésének és szolgáltatás nyújtásának esetei a tv. értelmében
A termék közösségen belüli beszerzés és a termék importja
A teljesítés helye a termék értékesítése és a szolgáltatások nyújtása esetében az általános szabályok értelmében
Az adófizetési kötelezettség keletkezése, a fizetendő adó megállapítása
Az adó alapja termék értékesítése és a szolgáltatások nyújtása esetében
Az adó lapjának utólagos csökkentése
Az adó mértéke
Az adó alóli mentességek szabályai
Az adólevonási jog keletkezése
Az előzetesen felszámított adó megosztása
Az adólevonási jog korlátozása
Adófizetési kötelezettség megállapítása
A számlázás szabályai
Feladatok megoldása az általános forgalmi adó fizetendő adójának megállapítására, a vállalkozást terhelő általános forgalmi adó és az előzetesen felszámított adó megosztására vonatkozóan az adó alóli mentességek és az adómértékek több kulcsára tekintettel

53.3.6. Helyi adók

A helyi adók típusai: vagyoni típusú (építményadó és telekadó), kommunális jellegű adók (magánszemélyek kommunális adója és idegenforgalmi adó), helyi iparűzési adó
Az egyes típusok adóalanyai
Az adó alapja és mértéke
Az adókötelezettség teljesítése
Egyszerűbb feladatok megoldása a helyi adótörvényben meghatározott adónemekre

53.3.7. Gépjárműadó és cégautóadó

A gépjárműadó
A belföldi gépjárművek adójának alanya és az adókötelezettség keletkezése
Mentesség az adó alól
Az adó alapja és mértéke személyszállító gépjármű és tehergépjármű esetén
Az adó mértéke és az adó kedvezmények
A cégautóadó
A cégautóadó alanyai.
A cégautóadó fizetési kötelezettség keletkezése (bérlet, lízing, kiküldetés, stb.)
Az adó mértéke
A gépjárműadó és a cégautóadó összevezetésének feltételei
Egyszerűbb feladatok megoldása a gépjárműadóra, a cégautóadóra

53.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, taniroda

53.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

54. Elektronikus adóbevallás gyakorlata tantárgy 62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

54.1. A tantárgy tanításának célja

Az Elektronikus adóbevallás gyakorlata tantárgy célja, hogy kialakítsa a tanulóban az egyes kiemelt adónemek, valamint az adatszolgáltatások elektronikus bevallásának készségét. A tanuló a tantárgy elsajátítása után alkalmas legyen adókkal, járulékokkal kapcsolatos bevallásokat készíteni és kijelölésre elküldeni a NAV keretprogramjai alkalmazásával. A tanuló legyen képes a bevalláshoz szükséges adatokat begyűjteni, ismerve azok számviteli, illetve pénzügyi területének forrásait. Alkalmassá váljék a hibás bevallásban a hiba megkeresésére és kijavítására. Ismerje a bevallások gyakoriságát, határidejét, szerkezetét.

54.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:
Adózás gyakorlat tantárgy
Témakör: Minden témakör
Tartalmak: a témakörök teljes tartalma

54.3. Témakörök

54.3.1. Gyakorlati előkészítés

A munka előkészítésének menete:
NAV honlapján tájékozódás
Keretprogram letöltés, a kiválasztott nyomtatványok és kitöltési útmutatójuk letöltése
A számítógépen a nyomtatványkitöltő rendszerben a kiválasztott bevallás megnyitása
A törzsadatok kitöltése

54.3.2. Elektronikus bevallás gyakorlata

Az elkészítendő bevallások fajtái:

A dolgozók be- és kijelentésének elkészítése, adatváltozások bejelentése, valamint az egyszerűsített dolgozói bejelentés (T1041, T1042E)
Bevallás elkészítése a foglalkoztató, kifizetőhely havi szja, szociális hozzájárulási adó és járulék kötelezettségéről a munkavállalók és minden egyéb jogviszonyban foglalkoztatott személy munkavégzésével kapcsolatosan (08-as és 08E bevallás)
A kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő egyéni vállalkozó (jövedelme szerint adózó és átalányadózó) és a biztosított mezőgazdasági őstermelő szociális hozzájárulási adó és járulék kötelezettségeiről (58-as) bevallás elkészítése, alkalmazásának esetei
Az eva bevalláshoz szükséges adatállomány, a bevallás elkészítése egyéni- és társas vállalkozás esetén (43-as bevallás)
Az átvezetési kérelem elkészítése az adónemek közötti adók átvezetése és a visszaigénylendő adó, járulék illetve az esetleges adókiutalás (17-es bevallás)
A személyi jövedelemadó bevallásához szükséges igazolások begyűjtése után magánszemély, illetve egyéni vállalkozó - (jövedelme szerint adózó, átalányadózó, ekhós adóalany) - 53-as (évszámSZJA) bevallásának elkészítése
Bevallás egyes adókötelezettségekről az államháztartással szemben (01-es bevallás)
Az éves adatszolgáltatás teljesítése a dolgozó felé a munkavállaló éves munkájával kapcsolatos bevételeinek, levont adójának, járulékainak bevallására (M30-as bevallás)
Az egészségügyi szolgáltatási járulék alá való ki- és bejelentés (T1011-es bevallás)
Általános forgalmi adó bevallás készítése (65-ös bevallás)
Egyéni vállalkozó, társaság éves iparűzési adójának a bevallása (HIPA)
Az adatlap elkészítése a kilépő dolgozó időszaki béradatainak összesítésére (Adatlap évszám)
A kisadózó vállalkozók tételes adójának éves bevallása (KATA)
Nyilatkozat elkészítése a nulla értékadatú bevallás kiváltásáról (NY-es bevallás)
A bevallási nyomtatványok tartalma akkor is számon kérhető, ha időközben más szám, vagy elnevezés alatt kell a bevallást elkészíteni.

54.3.3. A bevallások ellenőrzése

A kész bevallások áttekintése
Szükség esetén a kitöltési útmutató használata
Ellenőrzési funkció futtatása
Jelzett hibák javítása
Mentés
A hibátlan bevallás kijelölése elektronikus elküldésre

54.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Taniroda, számítógépterem

54.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10149-12 azonosító számú

Könyvvezetés és beszámolókészítés feladatai megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 10149-12 azonosító számú Könyvvezetés és beszámolókészítés feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Számvitel
FELADATOK	
A bizonylatokat előkészíti a könyveléshez	x
Könyveli az immateriális javakkal és tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági eseményeket	x
Könyveli a vásárolt készletekkel és a szállítókkal kapcsolatos gazdasági eseményeket	x
Könyveli a saját termelésű készletekkel kapcsolatos gazdasági eseményeket	x
Könyveli a jövedelemelszámolással és a munkabérek közterheivel kapcsolatos gazdasági eseményeket	x
Elszámolja az értékesítéssel és vevőkkel kapcsolatos gazdasági eseményeket	x
A készpénzforgalommal és a betétszámlákkal kapcsolatos gazdasági eseményeket elszámolja	x
Elszámolja a hitel- (kölcsön) felvételekkel, -törlesztésekkel és a kamatokkal kapcsolatos gazdasági eseményeket	x
Vezeti az immateriális javak és tárgyi eszközök analitikus nyilvántartásait	x
Vezeti a befektetett pénzügyi eszközök és az értékpapírok analitikus nyilvántartásait	x
Vezeti a vásárolt és a saját termelésű készletek analitikus nyilvántartásait	x
Vezeti a jövedelemelszámoláshoz kapcsolódó analitikus nyilvántartásokat	x
Vezeti a pénzeszközökkel kapcsolatos analitikus nyilvántartásokat	x
Vezeti a követelések és a kötelezettségek analitikus nyilvántartásait	x
Vezeti az időbeli elhatárolások analitikus nyilvántartásait	x
Költségeket számol el a költségnemenkénti elszámolás módszerével	x
Gazdasági események hatását könyveli a költség- és ráfordításszámlákon	x
Önköltségszámítási szabályzat alapján kalkulációkat készít	x

Általános forgalmi adóval és személyi jövedelemadóval kapcsolatos elszámolásokat végez	x
Zárlati munkálatokat végez	x
Közreműködik a mérleg és az eredménykimutatás összeállításában	x
Eredménykategóriák számításához adatokat szolgáltat	x
Közreműködik a különféle szabályzatok elkészítésében	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A számviteli törvény	x
A tárgyi eszközökkel kapcsolatos elszámolások	x
Az immateriális javakkal kapcsolatos elszámolások	x
A vásárolt és saját termelésű készletek elszámolása	x
Jövedelemelszámolás	x
Pénzügyi és hitelműveletekkel kapcsolatos elszámolások	x
A kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolások	x
Az aktív és passzív időbeli elhatárolások	x
A költségekkel kapcsolatos elszámolások	x
A készletek értékesítésével és kiszámlázott szolgáltatással kapcsolatos elszámolások	x
A könyvviteli zárlat és az éves beszámoló	x
Mérlegkészítés, az eredmény megállapítása	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
Hallott szakmai szöveg megértése	x
Jogszabály alkalmazás készsége	x
Szakmai kommunikáció	x
Szakmai szoftverek használata	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Precizitás	x
Önállóság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Irányíthatóság	x
Konfliktuskerülő készség	x
Visszacsatolási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x
Információgyűjtés	x
Rendszerező képesség	x

55. Számvitel tantárgy 186 óra/186 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

55.1. A tantárgy tanításának célja

A könyvvezetés és beszámolókészítés tananyagára építve a 2000. évi C. törvény alapján kell a gazdálkodóknak könyveiket vezetni és beszámolóikat elkészíteni, ezért cél, hogy ismerjék meg és sajátítsák el a kettős könyvvitel rendszerében történő eljárásokat és módszereket. Az előírásoknak megfelelően a gazdasági élet vállalkozási területén a bizonylatok kitöltésétől kezdve az analitikus nyilvántartáson keresztül a gazdasági műveletek könyvelésén át képes lesz a vállalkozás eredményének és vagyonának megalapítására.

55.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:

Számviteli alapismeretek tantárgy
Témakörök: az összes témakör tartalmai

Számvitel gyakorlat tantárgy
Témakörök: az összes témakör tartalma

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: A pénzügyi piacok és termékei
Tartalmak: Az értékpapírok főbb fajtái

Pénzügygyakorlat tantárgy

Témakör: A pénz időértéke
Tartalmak: a teljes tartalma

55.3. Témakörök

55.3.1. A számviteli törvény, éves beszámoló

A számviteli a törvény célja és hatálya, főbb fejezetei
A számvitel fogalma és részei, számviteli alapelvek
A különböző beszámolási formák alkalmazásának feltételei, az áttérések szabályai
A közzététel, letétbe helyezés és a könyvvizsgálat
A könyvvitel fogalma, feladatai
A vállalkozás eszközei, az eszközök csoportosítása
A források és csoportosításuk
A leltár fogalma, fajtái, leltárkészítés
A mérleg fogalma, fajtái (A típusú mérleg), mérlegkészítés (egyszerűsített éves beszámoló mérlege)
A bizonylatok fogalma, csoportosítása, tartalmi és formai, kellékei, a bizonylati elv, a bizonylati fegyelem, a bizonylatok útja, a bizonylatok javítása
Az egységes számlakeret
A vállalti számlarend, fogalma, felépítése és szerkezete

55.3.2. A tárgyi eszközökkel kapcsolatos elszámolások

A tárgyi eszközök és fajtáik, állomány- és értékváltozásaik, analitikus nyilvántartásuk
A tárgyi eszközök értékelése (bekerülési érték fogalma, nyilvántartási érték)
A tárgyi eszközök terv szerinti és terven felüli értékcsökkenése, a használatba vételkor egy összegben elszámolt eszközök
A tárgyi eszközök amortizáció számítása degresszív eljárásokkal (nettó érték alapú, évek száma összeg módszer, szorzószámos módszer)
A tárgyi eszközök piaci értékelése, az értékhelyesbítés
A belföldi, közösségi és import beruházás könyvelése (különböző finanszírozással)
A felújítás és könyvelése
A saját előállítású tárgyi eszközökkel kapcsolatos elszámolások
A beruházás és felújítás analitikája
Állományváltozások elszámolása (terven felüli értékcsökkenési leírás, selejtezés, értékesítés, térítés nélküli átadás, átvétel, apportkénti bevitel és átvétel, hiány, káresemény, értékhelyesbítés.)

55.3.3. Immateriális javakkal kapcsolatos elszámolások

Az immateriális javak és fajtái, állomány és értékváltozások, analitikus nyilvántartásuk
Az immateriális javak beszerzésének könyvelése (vagyon értékű jog, szellemi termék)
Az immateriális javak terv szerinti értékcsökkenése és értékcsökkenési leírásának számítása és könyvelése, terven felüli értékcsökkenés
Az immateriális javak (vagyon értékű jogok és szellemi termékek) selejtezése, térítés nélküli átadása és átvétele, apportkénti bevitele és értékesítésének könyvelése, selejtezés és hiány elszámolása

55.3.4. A vásárolt készletek elszámolása

A vásárolt készletek fajtái és jellemzőik, a bekerülési érték és tartalma
Az anyagok raktári és analitikus nyilvántartása
Az anyagokban bekövetkezett változások könyvelése, ha a vállalat évközben folyamatos értéknyilvántartást nem vezet
Anyagbeszerzés könyvelése számla szerinti áron történő, illetve tényleges beszerzési áron való nyilvántartásnál, visszaküldés és az engedmény könyvelése
Anyagfelhasználás számítása és könyvelése átlagáron, csúsztatott átlagáron és FIFO elv alapján
Az anyagértékesítés, káresemény és gazdasági társaságba bevitt anyagokkal kapcsolatos gazdasági események könyvelése
A leltározás feladatai, a leltári eltérések számítása és könyvelése, az értékvesztés számítása és könyvelése
Az áruk fogalma, csoportosításuk, az áruk analitikus nyilvántartása
Nagykereskedelmi árubeszerzés, visszaküldés engedmény könyvelése tényleges beszerzési áras nyilvántartásnál, áruértékesítés
Kiskereskedelmi árubeszerzés, visszaküldés és engedmény könyvelése, az árrés
Kiskereskedelmi áruértékesítés kiszámlázással és készpénzért, a leltári eltérések bizonylatolása és könyvelése
A göngyöleg fogalma, csoportosítása analitikus nyilvántartása
Az idegen göngyöleg beérkezése és visszaküldése
A saját göngyöleg beszerzése és kiszámlázása, a kiszámlázott göngyöleg visszaérkezésének könyvelése
A göngyölegek kiselejtezése
A közvetített szolgáltatás fogalma, a leszámlázott közvetített szolgáltatás
A kiszámlázott közvetített szolgáltatás

55.3.5. Jövedelemelszámolás

A jövedelemmel kapcsolatos analitikus nyilvántartások, a jövedelem részei
A bérfeladás számítása, nyilvántartása és könyvelési feladatai (bér, betegszabadság)
A levonások keletkezése, nyilvántartása és könyvelése
A bérek közterheinek számítása, nyilvántartása és könyvelése (SZOCHO, SZAHO)
A jövedelem kifizetése (készpénzes és folyószámlára történő átutalás)
A bérszámfejtésből származó kötelezettségek átutalása
Az elszámolásra kiadott összegekkel kapcsolatos könyvelési feladatok
A fel nem vett jövedelemmel kapcsolatos könyvviteli elszámolások

55.3.6. Költségekkel kapcsolatos elszámolások

A költség, közvetlen költség, közvetett költség fogalma
A termelési költségek elszámolásának lehetőségei (költségnem, költséghely, költségviselő)
A költségnemek részletes tartalma és a költségnemek könyvelése Költségmódosító tételek
Költségek időbeli elhatárolása
Az értékesítési, igazgatási költség és az egyéb általános költség tartalma
Az önköltség fogalma, részei
Önköltségszámítás, kalkulációs séma
Önköltségszámítási szabályzat

55.3.7. Saját termelésű készletekkel kapcsolatos elszámolások

A saját termelésű készletek fogalma, fajtái és értékelésük
A saját termelésű készletek közvetlen önköltségének meghatározása
Raktárra vétellel kapcsolatos számítások és könyvelésük
A saját termelésű készletek állományváltozásainak meghatározása
A késztermékek leltári különbözetének elszámolása
Az értékesítés bizonylatolása, a számla tartalmi elemei
Az értékesítés könyvelése, árbevétel, fizetendő áfa, készletcsökkenés kiszámítása és könyvelése
Visszáru és minőségi engedmény számítása és könyvelése
A kiszámlázott ipari szolgáltatás elszámolása, könyvelése
Az közösségi értékesítés és az export elszámolása, könyvelése

55.3.8. **Pénzügyi és hitelműveletekkel kapcsolatos elszámolások**

A bankszámlát és a pénztárszámlát érintő gazdasági események
A bankszámla és a pénztárszámla vezetésére vonatkozó szabályok
A bankszámlát és a pénztárszámlát érintő legfontosabb gazdasági események könyvelése
Az adott kölcsönökkel kapcsolatos elszámolások
A váltóval kapcsolatos gazdasági műveletek
A kapott váltóval kapcsolatos gazdasági események, számítások és könyvelések (váltóelfogadás, váltóleszámítolás, váltóforgatás)
Az értékpapírok, befektetett pénzügyi eszközök könyvelése,
A forgatási célú kötvények beszerzésének, értékesítésének és beváltásának könyvviteli elszámolása
A részvényvásárlás, a részvényértékesítés valamint a kapott osztalék könyvelése,
A költségvetési kiutalási igények és teljesítésük

A kamatok aktív és passzív időbeli elhatárolásának könyvelése

55.3.9. Kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolások

A kötelezettségek fajtái és jellemzőjük, analitikus nyilvántartásuk
A hitel és a kölcsöntartozás keletkezése és megszűnése
A saját váltó kibocsátásának és kifizetésének könyvelési feladatai
A kötvénykibocsátás és törlesztés könyvviteli elszámolása
A költségvetési kapcsolatok számviteli elszámolása, költségvetési befizetési kötelezettségek, az általános forgalmi adóval kapcsolatos számviteli feladatok
A szállítókkal és más rövidlejáratú kötelezettségekkel kapcsolatos könyvviteli elszámolások

55.3.10. A zárás, éves beszámoló

A könyvviteli zárlat célja és feladatai
A havi és negyedévi zárás feladatai, az év végi zárlati teendők
A beszámolókészítés, a beszámoló részei
A vagyonrészek értékelése a mérlegben
Az éves beszámoló eredménykimutatása, összköltség-eljárású, forgalmi költségeljárású eredménykimutatás („A” változat)
Az egyéb ráfordítások és az egyéb bevételek tartalma,
A pénzügyi eredmény (a pénzügyi ráfordítások és pénzügyi bevételek)
Társasági adó, osztalék elszámolása
Az adózott eredmény meghatározása
A kiegészítő melléklet készítésének célja és tartalma
A témakör részletes kifejtése

55.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

55.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MATESZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A

11505-12 azonosító számú

Könyvelés számítógépen

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11505-12 azonosító számú Könyvelés számítógépen megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Könyvelés számítógépen
FELADATOK	
Főkönyvi könyvelési rendszer segítségével rögzítési munkákat végez, információkat szolgáltat archivál	x
Analitikus készletnyilvántartó program segítségével rögzítési munkákat végez, nyilvántartásokat vezet, feladásokat és listákat készít	x
Analitikus tárgyieszköz-nyilvántartó program segítségével rögzítési munkákat véges, egyedi nyilvántartást vezet, feladásokat, listákat készít	x
Bérelszámoló program segítségével munkavállalót nyilvántartásba vesz, bérszámfejtést végez, bérfizetési jegyzéket, bérkartont készít	x
Adatokat szolgáltat a vállalkozási tevékenység elemzéséhez	x
Határidőre eleget tesz az adatszolgáltatási kötelezettségnek	x
Dokumentumokat, egyszerű táblázatos elrendezéseket, adatállományból jelentést készít	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Szoftverjog és etika, adatvédelem	x
Programokkal kapcsolatos követelményrendszer, programok közötti kapcsolatok	x
Főkönyvi és folyószámla könyvelő program	x
Készletnyilvántartó program	x
Tárgyieszköz-nyilvántartóprogram	x
Integrált vállalati rendszer	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai szoftverek használata	x
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x
Szövegszerkesztés	x
Táblázatkezelés	x
Jogszabály alkalmazás készsége	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	x
Felelősségtudat	x

Precizitás	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Kommunikációs rugalmasság	x
Kapcsolatteremtő képesség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x
Rendszerező képesség	x
Emlékező képesség	x

56. Könyvelés számítógépen gyakorlat tantárgy 124 óra/124 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

56.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló megismerhesse a pénzügyi-számviteli ügyintézői szakmában alkalmazható az érvényes számviteli előírások alapján működő, főkönyvi és folyószámla kezelő program, bérelszámoló, tárgyi-eszköz nyilvántartó és készletnyilvántartó program használatát.

56.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:

Számviteli alapismeretek tantárgy
Témakör: a témakörök teljes ismerettartalma

Adózási alapismeretek tantárgy
Témakör: A kiemelt adónemek
Tartalmak: a teljes tartalma

56.3. Témakörök

56.3.1. Szoftverjog és etika, adatvédelem

A szerzői jogról szóló törvény főbb szabályai
Az adatok felhasználási korlátai
Adatvédelem, személyes adatok védelme
A számítógépes vírusok, a vírusok elleni védelem
Rendszerbiztonság, adatbiztonság, a mentés archiválás alapjai

56.3.2. A könyvelési programokkal kapcsolatos követelmények

Információs piramis
A feldolgozással szemben támasztott igények meghatározása
A feldolgozásból származó információ fontossága
A könyvelő programok csoportosítása, jellemzői
A könyvelő rendszerek használati jogai, licencek sajátosságai
A könyvelő rendszerek saját gépes és hálózati telepítése

56.3.3. Főkönyvi és folyószámla könyvelési rendszer

A törzsadatok felvitele
A programok beállítása, paraméterezése

A rendszer feladási kapcsolatai
Nyitás-zárási műveletek
Bizonylatok rögzítése (számlák, pénztárbizonylat, bankszámlakivonat, feladások)
Lekérdezések a főkönyvi rendszerből (napló, főkönyvi karton, főkönyvi kivonat, folyószámla kivonat, áfa kimutatás, mérleg, eredménykimutatás, lejárt számlák listája, lejáró számlák listája)
Komplex feladatok megoldása főkönyvi és folyószámla kezelő rendszerekben

56.3.4. Tárgyieszköz-nyilvántartó program

Tárgyi eszközök analitikus nyilvántartásának sajátosságai
Törzsadatok felvitele, a rendszer beállítása
Beruházás, tárgyi eszköz állományba vétel rögzítése
Amortizáció elszámolása
A tárgyi eszközök kivezetése (selejtezés, értékesítés)
Lekérdezések (karton, leltár lista)
Főkönyvi feladások a tárgyi eszköznyilvántartó rendszerből

*56.3.5. Készletnyilvántartó progra***m**

A készletnyilvántartás sajátosságai
A törzsadatok felvitele, a program beállítása, értékelési eljárások alkalmazása
Raktári bevételezések, kiadások bizonylatok alapján (vásárlás, felhasználás, értékesítés, hiány, selejtezés)
A leltár előkészítése, leltári kimutatások készítése
Listák lekérdezések (analitikus napló, készlet karton)
Főkönyvi feladások a készletnyilvántartó rendszerből

56.3.6. Bérelszámoló program alkalmazása

A bérszámfejtő rendszer sajátosságai
Törzsadatok felvitele
A munkavállaló felvétele, munkaügyi nyilvántartás elkészítése
Bérszámfejtés, bérjegyzék készítése
Listák, lekérdezések (adó, járulékok, bérkarton, tb és adó igazolás)
Főkönyvi feladás a bérelszámoló rendszerből

56.3.7. Integrált vállalati rendszerek

A hálózati és a web-alapú rendszerek sajátosságai
A felhasználók és jogosultságok
A rendszer törzsadatai, a törzsadatok felvitele
A rendszer részrendszereinek (moduljainak) alkalmazása
A részrendszerek közötti kapcsolatok, feladások megteremtése
Listák, lekérdezések a rendszerből
Összefüggő feladatok megoldása integrált vállalati rendszerekben

56.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Taniroda, számítógépterem

56.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11501-16 azonosító számú

Projektfinanszírozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11501-16 azonosító számú Projektfinanszírozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Projektfinanszírozás	Projektfinanszírozás gyakorlata
FELADATOK		
Közreműködik a projektek kidolgozásában a finanszírozási források felkutatásával	x	x
Részt vesz a pályázatok elkészítésében a finanszírozási források lehetőségeinek bemutatásával	x	x
Projektköltségvetést készít	x	x
A projekttervezés szakaszában pénzügyi számításokat végez	x	x
Javaslatot tesz a menedzsmentnek a projektfinanszírozás megvalósítására	x	x
Megvizsgálja a projektfinanszírozás garanciáit, kockázati tényezőit	x	x
A projektmonitoring tevékenységet a projektértékelés módszerével segíti	x	x
Részt vesz a pályázatok megírásában a finanszírozási terv bemutatásával	x	x
Elkészíti a projekthez tartozó elszámolásokat, összeállítja a kifizetési kérelmeket	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A projektek és projektfinanszírozás fogalma, jellemzői	x	x
A projektfinanszírozás szereplői	x	x
A projektfinanszírozás csatornái	x	x
A projektfinanszírozás menete	x	x
A projektfinanszírozási struktúrájának kialakítása (finanszírozási mix)	x	x
PPP, a köz- és magánszféra partnersége	x	
A projektfinanszírozási ügylet megvalósításának menete	x	x
A pénzügyi döntések és a finanszírozás összefüggése, tőkeáttétel, forrás- és tőkeszerkezetre jellemző mutatószámok; finanszírozási alapelvek és azok értelmezése a projektekre	x	x
Finanszírozási források jellemzése, a tőkeköltség értelmezése, becslése.	x	x
Saját erő formái	x	x

A projektfinanszírozás helye a banki finanszírozásban	x	x
Hitel/saját erő arány vizsgálata	x	x
Finanszírozási kockázatok, a kockázatok kezelése	x	x
A biztosítékrendszer (a biztosítékok formái, szerepe, jellemzői)	x	x
Garanciaintézmények szerepe és az állami szerepvállalás a projektek finanszírozásában, a garanciák típusai	x	
Kockázatelemzés és kockázatkezelés	x	x
A projektértékelés általánosan használt módszerei. Cash flow elemzés, NPV, IRR, PI, ROI	x	x
A projektek pénzügyi tervezésének alapjai (munkaterv, humánerőforrásterv)	x	
A pénzügyi terv kidolgozása (mérlegterv, eredményterv, likviditási terv)		x
A projektköltségvetés készítésének folyamata és módszerei (cash flow, likviditástervezés, költség-haszon elemzés)	x	x
Projektdokumentáció	x	x
A projektfinanszírozás jövője, és a lehetséges változások.	x	x
Az EU támogatások intézményrendszere és az EU támogatási források	x	x
A pályázatírás és a pénzügyi tervezés kapcsolata	x	x
Projektfinanszírozás és projektciklus-menedzsment (PCM)	x	x
Indikátorok definiálása, SMART és QQTTP elv	x	
A végrehajtáshoz kapcsolódó monitoring és pénzügyi ellenőrzés	x	x
Kifizetési kérelmek tartalmi és formai elemei	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x
Kész szoftverek használata		x
Dokumentumok, formanyomtatványok, irat- és szerződésminták értelmezése és kitöltése	x	x
Szakmai kifejezések használata magyar és idegen nyelven	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Önállóság		x
Szervezőkészség	x	
Megbízhatóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	
Visszacsatolási készség	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Információgyűjtés, tervezés,	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		

57. Projektfinanszírozás tantárgy **62 óra/62 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

57.1. A tantárgy tanításának célja

Projektfinanszírozás tantárgy tanításának célja, hogy a projektek finanszírozásához kapcsolódó elméleti ismeretanyag birtokában a tanuló értelmezni tudja a projekteket és azok lehetséges finanszírozási forrásait. A tanuló alkalmas legyen projektek értékeléséhez rendelkezésre álló információforrást használva a projektek finanszírozási forrásait felkutatni.
Felkészítse a tanulókat, hogy kísérje végig a pályázati ügyletet a pályázatok megindításától azok lezárásáig a megfelelő dokumentációk nyomon követésével.

57.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Számviteli alapismeretek tantárgy
Témakör: A vállalkozás vagyona
Tartalmak: A mérleg fogalma, A mérlegfőcsoportok tartalma
Az eredménykimutatás fogalma

Témakör: Tárgyi eszközök elszámolása
Tartalmak: Tárgyi eszközök csoportosítása
Az amortizáció elszámolása

Témakör: A vásárolt készletek elszámolása
Tartalmak: A vásárolt készletek fajtái és jellemzőik

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: Pénzügyi intézményrendszer
Tartalmak: aktív banküglylet (hitelezés, váltóleszámítolás, lízingügylet, faktorálás, forfetírozás)

Pénzügy gyakorlat tantárgy
Témakör: A pénz időértéke
Tartalmak: A pénz időértékének fogalma, jelentősége
A jelen és a jövőérték számítás időtényező táblázatok alkalmazásával

Vállalkozásfinanszírozás tantárgy
Témakör: A beruházások értékelése
Tartalmak: A témakör teljes tartalma

Vállalkozásfinanszírozás tantárgy
Témakör: A finanszírozás gyakorlata
Tartalmak:
Finanszírozási stratégiák, az illeszkedési elv

Tartós forgóeszközlekötés és átmeneti forgóeszköz lekötés finanszírozása
Az illeszkedési elv értelmezése
Finanszírozási stratégiák: szolid, konzervatív, agresszív
A beruházások finanszírozási forrásai
Önfinanszírozás, vagy külső finanszírozás
A hitel, mint idegen finanszírozási forma
A hitelfajták
A hitelezési eljárás menete
Hitelbiztosítékok
Sajátos finanszírozási források: lízing és a támogatás
A vállalati tőkeköltség, mint a finanszírozási források ára

Témakör: Üzletfinanszírozás
Tartalmak:
Pénzügyi tervezés és a tervek csoportjai
Állományi (státusz) és forgalmi szemléletű terv
Az állományi szemléletű terv: a mérlegterv jellemzői
Forgalmi szemléletű terv: a likviditási terv jellemzői
A pénzügyi tervek egyenlegének ismeretében hozott intézkedések

Témakör: A vállalkozás pénzügyi teljesítményének mérése
Tartalmak:
A pénzügyi mutatók főbb fajtái
Vagyon– és tőkestruktúra mutatók
Hatékonysági mutatók
Jövedelmezőségi mutatók
Eladósodási mutatók
Pénzügyi egyensúly mutatói
Piaci érték mutatók
A mutatók kiszámításának értelmezése

Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat tantárgy
Minden témakör tartalma

57.3. Témakörök

57.3.1. ***Projektfinanszírozás alapja*i**

A projektek és projektfinanszírozás fogalma, jellemzői
A projektfinanszírozás szereplői
A projektfinanszírozás csatornái
A projektfinanszírozás menete
A projektfinanszírozási struktúrájának kialakítása (finanszírozási mix)
PPP, a köz- és magánszféra partnersége
A projektfinanszírozásban használt tőke- és hitelfajták jellemzése. A projektfinanszírozásban használt pénzügyi eszközök
A pénzügyi döntések és a finanszírozás összefüggése, tőkeáttétel, forrás- és tőkeszerkezetre jellemző mutatószámok;
Finanszírozási alapelvek és azok értelmezése a projektekre
Finanszírozási források jellemzése, a tőkeköltség értelmezése, becslése.
Saját erő formái
A projektfinanszírozás helye a banki finanszírozásban

Hitelminősítés, hitelezés folyamata

A projektfinanszírozás garanciái (nagy és nemzetközi projekt). A garanciák típusai. A projektfinanszírozás kockázati tényezői. Kockázati szakaszok, finanszírozók, tényezők

Főbb kockázati típusok a projektfinanszírozásban. Üzleti, hitelezői, nemzetközi finanszírozás kockázatai

A biztosítékrendszer (a biztosítékok formái, szerepe, jellemzői)

Garanciaintézmények szerepe és az állami szerepvállalás a projektek finanszírozásában, a garanciák típusai

A projektértékelés általánosan használt módszerei. Cash flow elemzés, NPV, IRR, PI, ROI

Projektkockázatok becslése (Szcenário elemzés, érzékenységi elemzés, Monte-Carlo szimuláció, fedezeti-pont elemzés), a kockázatok kezelése

57.3.2. A projektek pénzügyi tervezése

A projektek pénzügyi tervezésének alapjai (munkaterv, humánerőforrás-terv)

A pénzügyi terv kidolgozása (mérlegterv, eredményterv, likviditási terv)

A projektköltségvetés készítésének folyamata és módszerei (cash flow, likviditástervezés, költség-haszon elemzés)

Projektdokumentáció (megvalósíthatósági tanulmány, szerződésvázlat, hitelszerződés és projektszerződés)

A projektfinanszírozás jövője, és a lehetséges változások

57.3.3. A projekt-támogatások

Kis- és középvállalkozások gazdaságfejlesztést szolgáló támogatásai

Az EU támogatások intézményrendszere és az EU támogatási források

A pályázatírás és a pénzügyi tervezés kapcsolata

Projektfinanszírozás és projektciklus-menedzsment (PCM)

Indikátorok definiálása, SMART és QQTTP elv

A végrehajtáshoz kapcsolódó monitoring és pénzügyi ellenőrzés

Kifizetési kérelmek tartalmi és formai elemei

57.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

57.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

58. Projektfinanszírozás gyakorlata tantárgy 62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

58.1. A tantárgy tanításának célja

A Projektfinanszírozás gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a projektek finanszírozásához kapcsolódó elméleti ismeretanyagra építve a tanuló alkalmas legyen projektek értékeléséhez rendelkezésre álló információforrást használva számításokat végezni és következtetéseket levonni, valamint a projektek pénzügyi forrásait felkutatni.

Esettanulmányon keresztül pályázati kiíráshoz anyagokat gyűjteni és egyszerűbb pályázatok készítésénél közreműködni, kiemelten annak pénzügyi folyamatára.

58.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Számviteli alapismeretek tantárgy
Témakör: A vállalkozás vagyona
Tartalmak: A mérleg fogalma, a mérlegfőcsoportok tartalma
Az eredménykimutatás fogalma

Témakör: Tárgyi eszközök elszámolása
Tartalmak: Tárgyi eszközök csoportosítása
Az amortizáció elszámolása

Témakör: A vásárolt készletek elszámolása
Tartalmak: A vásárolt készletek fajtái és jellemzőik

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: Pénzügyi intézményrendszer
Tartalmak: aktív banküglylet (hitelezés, váltóleszámítolás, lízingügylet, faktorálás, forfetírozás)

Pénzügy gyakorlat tantárgy
Témakör: A pénz időértéke
Tartalmak: A pénz időértékének fogalma, jelentősége
A jelen és a jövőérték számítás időtényező táblázatok alkalmazásával

Vállalkozásfinanszírozás tantárgy
Témakör: A beruházások értékelése
Tartalmak: A témakör teljes tartalma

Témakör: A finanszírozás gyakorlata
Tartalmak:
Finanszírozási stratégiák, az illeszkedési elv
Tartós forgóeszközlekötés és átmeneti forgóeszköz lekötés finanszírozása
Az illeszkedési elv értelmezése
Finanszírozási stratégiák: szolid, konzervatív, agresszív
A beruházások finanszírozási forrásai
Önfinanszírozás, vagy külső finanszírozás
A hitel, mint idegen finanszírozási forma
A hitelfajták
A hitelezési eljárás menete
Hitelbiztosítékok
Sajátos finanszírozási források: lízing és a támogatás
A vállalati tőkeköltség, mint a finanszírozási források ára

Témakör: Üzletfinanszírozás
Tartalmak:
Pénzügyi tervezés és a tervek csoportjai
Állományi (státusz) és forgalmi szemléletű terv
Az állományi szemléletű terv: a mérlegterv jellemzői

Forgalmi szemléletű terv: a likviditási terv jellemzői
A pénzügyi tervek egyenlegének ismeretében hozott intézkedések

Témakör: A vállalkozás pénzügyi teljesítményének mérése
Tartalmak:
A pénzügyi mutatók főbb fajtái
Vagyon– és tőkestruktúra mutatók
Hatékonysági mutatók
Jövedelmezőségi mutatók
Eladósodási mutatók
Pénzügyi egyensúly mutatói
Piaci érték mutatók
A mutatók kiszámításának értelmezése

Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat tantárgy
Minden témakör tartalma

58.3. Témakörök

58.3.1. Projektértékelés módszerei

Az elméleti órán megtanult projektértékelési módszerek alkalmazása a gyakorlatban, figyelemmel a kockázati tényezőkre a projektkockázatok becslését alkalmazva. Felkutatott finanszírozási források költségének megállapítása, a forrásokhoz rendelhető biztosítékok megadása.

58.3.2. A projektek pénzügyi tervezése

Projekttervek kidolgozása konkrét feladatok alapján. A tervezésnél a számítógépes programokat alkalmazva állítsunk össze pénzügyi terveket. Esettanulmány készítése, projektdokumentáció összeállítása.

58.3.3. A projektfinanszírozás gyakorlata

A gyakorlaton a tanulók előre megadott feltételek alapján esettanulmányt készítenek, melyhez az elméleti ismereteiket, a gyakorlati készségüket használják fel. Az esettanulmányok kapcsolódjanak mindenkori pályázati finanszírozási forrásokhoz. A jelöltek a projekt értékelést a tanult módszerek alapján végezzék, figyelemmel a kockázati hatásokra. Az esettanulmány a projektdokumentációk követéséhez is kapcsolódjon. Az esettanulmány kidolgozásánál használja a tanuló a projekt-számítógépes programokat.

A gyakorlati órán készítsük fel a tanulókat egy komplex projektfolyamat kidolgozására, mely a finanszírozáson kívül a projekttervezési folyamatokat is magába foglalja. Ezzel a módszerrel a vizsgakövetelményben előírt esettanulmány összeállítását alapozzuk meg.

58.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépterem, taniroda

58.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11502-12 azonosító számú

Projektfolyamatok követése

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11502-12 azonosító számú Projektfolyamatok követése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Projektfolyamatok követése	Projekttervezés gyakorlata
FELADATOK		
Közreműködik a projektpályázatok elkészítésében	x	
Részt vesz a vevő és minden érdekelt fél projekttel kapcsolatos elvárásainak felmérésében	x	
Az igényfeltárás alapján hozzájárul projektcélok és a projekt szervezetének kialakításához	x	
Részt vállal a projektcélok munkafolyamatokra, fázisokra, szakaszokra, illetve projekttevékenységekre bontásában	x	x
Közreműködik a felelősök és munkavégzők kijelölésében, a feladatok elosztásában, a kockázatok feltárásában, a mérföldkövek kijelölésében, valamint a költségvetés és projektzárás megtervezésében	x	
Részt vállal a „kritikus folyamat” felismerésében és elemzésében	x	x
Alkalmazza az erőforrás-, idő- és minőségtervezésre vonatkozó projektszabványokat.	x	x
Közreműködik a projekt kommunikációs tervének, a partneri kapcsolattartás menetének és a jelentéskészítés rendjének megalkotásában	x	
Közreműködik a változáskezelés menetének és rendszerének kialakításában	x	x
Részt vesz a projektszervezést érintő munkafolyamatok szabályozásában és az ügyviteli, illetve dokumentációs rendszer kialakításában	x	
Elkészíti a projekttervezés dokumentumait	x	x
Ellátja a projekttervezéssel összefüggő ügyviteli, nyilvántartási és adminisztrációs feladatokat		x
Alkalmazza a projekttervezést támogató szoftvereket		x
Részt vesz a projekt megvalósításában, különös tekintettel az idő- és költségelőirányzatokra, valamint a projekttermék minőségi jellemzőire	x	

A projektterv szerint elvégzi a rá háruló tevékenységek kivitelezését, illetve a kommunikációs, ügyviteli, nyilvántartási és adminisztrációs feladatokat	x	
Részt vesz a projekttevékenységek kivitelezéséhez szükséges erőforrások biztosításában	x	x
Elősegíti a szállítók kiválasztását, a szükséges közbeszerzési folyamatok (közbeszerzési pályázatok kiírásának) szervezését, valamint a szállítói szerződések megkötését	x	x
Támogatja a projektek sikeres megvalósítását szolgáló csapatmunka kialakulását és fenntartását, az egyéni teljesítmények értékelését	x	x
Segíti a projekt működéséhez szükséges információáramlást és az információk naprakész kezelését		x
Részt vesz a projektmonitoring munkájában, az előrehaladás nyomon követésében, a projektmunka eredményeinek értékelésében	x	
Dokumentálja a projekt-tevékenységek végrehajtását és befejezését	x	
Támogatja az eltérések hatásainak és okainak feltárását	x	
Közreműködik a projekttermék átadásában, a szükséges dokumentációk előkészítésében, a projekt lezárásában, a projekttermék átadásában	x	
Elősegíti a projektekre vonatkozó folyamatszabályozás, ügyviteli és dokumentációs rendszer fenntartását	x	
Kezeli a projektmenedzsmentet támogató az irodatechnikai eszközöket		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Projekt és projektszervezet	x	
A projektmenedzsment funkciói és területei	x	
Projektstandard, projekt életgörbéje és fázisai	x	
A projektben érdekelt szereplők, illetve jogszabályi és más normatív előírások	x	
Projekttermék meghatározása	x	
Projektciklus menedzsment, projektelemzés, problémaelemzés	x	
Projekttervezés, célkitűzés, tevékenységdiagram	x	
Erőforrás tervezés, idő és költségterv elkészítése	x	
Projektmenedzsment csoport kiválasztása, munkamegosztás	x	
Tervlezárás és kockázatelemzés	x	
Projekttervek jóváhagyása	x	

Projektmenedzsment (idő-, költség-, minőség-, emberi erőforrás, kockázat- és kommunikációs menedzsment)	x	
Projektirányítás dokumentumai	x	x
Projekttervezés és irányítás számítógépes programmal		x
A projekt lezárása, értékelése	x	
Projekt monitoring, nyomon követési eljárások, eltérések elemzése	x	
A közbeszerzési eljárás, szállítók kiválasztása, szerződéskötés		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
A projekttervezést és megvalósítást támogató szoftver használata		x
Projekttervezési és menedzsment dokumentumok, formanyomtatványok, irat- és szerződésminták értelmezése és kitöltése	x	x
Szakmai kifejezések használata magyar és idegen nyelven	x	
A projekttervezéssel, a végrehajtással, az előrehaladással, illetve eltérésekkel összefüggő nyilvántartás vezetése és archiválás	x	x
Információgyűjtés, jelentéskészítés	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Megbízhatóság, önállóság	x	x
Pontosság	x	x
Szervezőkészség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Visszacsatolási készség	x	x
Adekvát kérdezéstechnika alkalmazásának készsége	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Logikus gondolkodás, rendszerező képesség	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés, helyzetfelismerés	x	x

59. Projektfolyamatok követése tantárgy **62 óra/62 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

59.1. A tantárgy tanításának célja

Az európai uniós projektek könyvviteli elszámolása, pénzügyi finanszírozása több esetben az egész projektmenedzsment támogatása, ügyintézése a pénzügyi-számviteli területen dolgozó ügyintézők feladatává vált. A tantárgy segítséget ad a projekttel kapcsolatos fogalmak, a projekttervezés, a projektmenedzselés, a projektzárás, projektdokumentumok megismeréséhez.

59.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:

Gazdálkodási ismeretektantárgy
Témakör: Gazdálkodás, gazdaságosság
Tartalmak: A témakör teljes tartalma

Gazdálkodási ismeretektantárgy
Témakör: A vállalkozás vezetése, szervezete és stratégiája
Tartalmak: Az üzleti terv felépítése és tartalma

Vállalkozásfinanszírozás tantárgy
Témakör: A beruházások értékelése
Tartalmak: A témakör teljes tartalma

59.3. Témakörök

59.3.1. Projektmenedzsment alapok

A projekt fogalma, a projektek csoportosítása
A projektben érdekelt szereplők
A projekt szervezeti formái
A projektmenedzsment funkciói és területei
Projektstandard, a projekt életgörbéje, fázisa
Projekttermék meghatározása
Projektciklus menedzsment
Nagyvállalati projektmenedzsment

59.3.2. Projekt elemzése, tervezése

Problémaelemzés, célok meghatározása, SWOT analízis
Projekttervezés, célkitűzés, tevékenységfa, logikai keretmátrix
A projekt időtervének elkészítése (Gannt-diagram, hisztogram, hálótervezés)
Kritikus út meghatározása
A projekt költségtervének elkészítése
Kockázatelemzés (érzékenység elemzés, valószínűség vizsgálat)
Projektegyensúly kialakítása
Projektbecslés módszerei
Projekttervek jóváhagyása
A projekt definiálás dokumentumai
A projekttervezés dokumentuma

59.3.3. Projekt irányítása, dokumentálása

A projektmenedzsment csoport kiválasztása, munkamegosztás
A projektmenedzselés folyamata
Idő, költség, és minőség menedzsment
Emberi erőforrás, kockázat és kommunikációs menedzsment
A projektirányítás dokumentumai
A projektzárás (szakmai és pénzügyi zárás)
A lezárt projekt elemzése, értékelése
Projektmonitoring, nyomon követési eljárások, eltérések elemzése
A projektzárás és értékelés dokumentumai

59.3.4. Közbeszerzési eljárás

A közbeszerzési törvény, a törvény hatálya alá tartozó beszerzések
A közbeszerzési eljárások típusai
Közbeszerzési terv, szabályzat
Ajánlattételi felhívás, műszaki dokumentáció
Közbeszerzési döntés folyamata, az ajánlatok értékelése
Szerződéskötés, pénzügyi elszámolás sajátosságai
A közbeszerzési eljárás dokumentumai

59.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, taniroda

59.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

60. Projekttervezés gyakorlata tantárgy 31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

60.1. A tantárgy tanításának célja

A projekttervezés gyakorlata lehetőséget teremt a tanulónak arra, hogy megismerje a projekttervezés is irányítás munkáját segítő számítógépes szoftvereket. Önálló és csoportos munkaformában szituációs gyakorlatként projekteket tervez.

60.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a következő szakmai tárgyak témaköreihez és azok tartalmához kapcsolódik:

Projektfolyamatok követése
Témakör: Projektmenedzsment alapok, Projekt elemzése tervezése, A projekt irányítása, dokumentálása
Tartalmak: A témakörök teljes tartalma

60.3. Témakörök

60.3.1. Projektirányítás számítógéppel

A projekt szoftver sajátosságai
A szoftver alapbeállításai
Projekt adatok meghatározása
Tevékenységek felvitele, kapcsolatok megadása
Tevékenység hierarchia rögzítése
Tevékenységek törlése, mozgatása, beszúrása
Kritikus út lekérdezése
Erőforrások felvitele, beállítások, túlterhelt erőforrások, simítás
Naptárak, munkarendek
Költségek tervezése (arányos és fix költségek)
Költségtáblák, jelentések
Mintafeladatok megoldása a projekt szoftverrel

60.3.2. Projektterv készítése

A tanuló önálló munkában projekttervezés esettanulmányt készít a projekt szoftver támogatásával
Projekt kiválasztása
Projekt célkitűzés, tevékenységfa, logikai keretmátrix elkészítése
Projekt időterv elkészítése
Projekt költségterv elkészítése
A projekt definiálás és tervezés dokumentumai

60.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépterem, taniroda

60.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A

11504-16 azonosító számú

Gazdálkodási alaptevékenység ellátása megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A 11504-16 azonosító számú Gazdálkodási alaptevékenység ellátása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gazdasági és jogi alapismeretek	Ügyviteli gyakorlatok	Általános statisztika	Pénzügyi alapismeretek	Pénzügy gyakorlat	Adózási alapismeretek	Adózás gyakorlat	Számviteli alapismeretek	Számvitel gyakorlat
FELADATOK									
Közreműködik a vállalkozás beindításához, átalakításához, megszűnéséhez szükséges adminisztratív teendők ellátásában	x								
Ellátja a marketingtevékenységhez kapcsolódó ügyintézői feladatokat	x								
Kapcsolatot tart a vevőkkel, szállítókkal	x								
Elkészíti a megrendeléseket	x								
Közreműködik a szerződéskötéseknél	x								
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x								
Kezeli a reklamációkat	x								
Elvégzi a bejövő és kimenő számlák egyeztetéseit a nyilvántartások alapján	x								
Ellenőrzi a vámtarifaszám (vtsz.) meglétét és formai helyességét	x								
Közreműködik a pénzforgalmi számla nyitásánál, kiállítja a pénzforgalmi nyomtatványokat, gondoskodik teljesítésükről, ki- és bevezeti a pénzforgalmi számlán megjelenő pénzügyi teljesítéseket				x					
Eljár a garancia, fedezetigazolás és akkreditív nyitás ügyében, követi a pénzforgalmi-számlakivonatok tartalmát, azok egyenlegeit.				x					
Vezeti a pénzforgalmi számla felett rendelkezésre jogosultak nyilvántartását				x					
Figyelemmel kíséri a választott devizaárfolyamokat				x	x				
Közreműködik a banki termékek (kamat, díj, jutalékok figyelembevételével) és a biztosítási termék kiválasztásában				x					

Informálódik a pénzügyi-piaci kondíciókról, nyilvántartja az értékpapírok árfolyamait, hozamait				x	x				
Gondoskodik a készpénzforgalom lebonyolításáról (pénznemenként), kezeli és feltölti a bankkártyákat				x					
Kiállítja a bevételi- és kiadási bizonylatokat, vezeti a pénztárjelentést, a pénztárnaplót és a szigorú számadású nyomtatványok analitikáját				x					
Felszereli a bankszámlakivonatot (bankszámlakivonat, valamint a mozgáshoz kapcsolódó bizonylatok).				x					
Megbízásából értékesített vagy vásárolt kötvényekre, részvényekre és egyéb értékpapírokra vonatkozó nyilvántartásokat vezeti				x	x				
Adatokat gyűjt a befektetési döntésekhez				x	x				
Előkészíti az adónyilvántartásokat az adóbevalláshoz						x			
Vezeti az adó- és vámnyilvántartásokat						x	x		
Nyilvántartja a bejövő és kimenő számlák áfa analitikáját						x	x		
Közreműködik a helyi adókkal kapcsolatos feladatok ellátásában						x	x		
Bizonylati renddel kapcsolatos feladatokat lát el (többek között: bizonylatok kiállítása, ellenőrzése, tárolása, továbbítása, szigorú számadás alá tartozó bizonylatokról nyilvántartás vezetése)								x	
Analitikus, főkönyvi könyvelésre előkészít, kontíroz								x	x
Közreműködik									
– a pénzforgalmi számlával kapcsolatos gazdasági események könyvelésében								x	x
– a vevőkkel kapcsolatos gazdasági események elszámolásában								x	x
– a szállítókkal kapcsolatos gazdasági események elszámolásában								x	x
– a termelési költség elszámolásában								x	x
– az értékesítéssel kapcsolatos gazdasági események könyvelésében								x	x
– a jövedelemelszámolással kapcsolatos gazdasági események könyvelésében								x	x
Közreműködik a leltárak felvételével, dokumentálásával kapcsolatos feladatok ellátásában								x	x

Értelmezi a mérleget és az eredménykimutatást								x	x
Adatokat, információkat gyűjt, rögzít, válogat, osztályoz, nyilvántart és iktat		x							
Betartja az adat- és titokvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, utasításokat		x							
Hagyományos és digitális dokumentumokat rendszerez		x							
Regisztrálja és karbantartja az ügyfélkapcsolatait		x							
Hivatalos levelezést folytat hagyományos és digitális formában		x							
Hivatalos okmányokat tölt ki		x							
A munkaköréhez kapcsolódó hivatalos ügyeket intéz (közigazgatási szerveknél)		x							
Rendszeres és eseti jelentéseket készít		x							
Az ügyiratok mozgását folyamatosan figyelemmel kíséri		x							
Adatbázisokat kezel, iratkezelést végez		x							
Az adatokat értelmezi, feldolgozza, rendszerezi és munkája során hasznosítja		x							
Határidőre eleget tesz az adatszolgáltatási kötelezettségnek		x							
Használja a szövegszerkesztő, táblázat- és adatbázis-kezelő számítógép programokat, a beépített függvényeket		x							
A termékhez, szolgáltatáshoz kapcsolódó kísérőokmányokat az illetékesekhez eljuttatja		x							
Kezeli a számítógépet és tartozékait (adathordozók, scanner, nyomtató stb.)		x							
Szöveget, táblázatot, prezentációt, excel grafikont készít, szerkeszt		x							
Telefont, fénymásoló gépet, scannert kezel		x							
Az elektronikus adatbázisok biztonságos mentési munkálatait ellátja, az anyagokat archiválja		x							
Betartja a munkaköréhez kapcsolódó munkabiztonsági, munka-egészségügyi, tűz és környezetvédelmi előírásokat		x							
SZAKMAI ISMERETEK									
A gazdasági élet alapvető területei (szükségletek, termelés, javak, munkamegosztás, gazdálkodás, piac, kereslet, kínálat)	x								
A nemzetgazdaság szereplői és kapcsolatai	x								
A nemzetgazdaság és ágazati rendszere	x								

A nemzetgazdaság teljesítmény-kategóriái és mérésük	x								
Az állam feladatai, költségvetési politika, az állami költségvetés legfontosabb bevételei és kiadásai	x								
A vállalat helye a nemzetgazdaságban	x								
A vállalkozások alapításának, működésének megszűnésének szabályai	x								
Gazdálkodás és gazdaságosság (költség, kiadás, ráfordítás, bevétel, fedezeti pont, eredmény).	x								
A marketing működése	x								
Versenyszabályozás	x								
A hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x								
Vámtarifa (Nómenklatúra) feladata és rendeltetése	x								
Vámtarifaszám (vtsz.) felépítése és rendeltetése	x								
Vámtarifaszám a nemzeti jogszabályokban	x								
Környezettudatos gazdálkodás	x								
Jogi alapismeretek, jogszabályi hierarchia, szabályzati hierarchia	x								
A polgári jog alapjai	x								
A szerződés fogalma, érvényessége, létrejötte, megszűnése, és a követelések elévülésének feltételei. Az érvényes szerződés alaki és tartalmi követelményei. Egyes szerződéstípusok (adásvétel, csere, vállalkozás, megbízás, bizomány, bérlet) ismerete	x								
Garanciaszerződés, kezességi szerződés, zálogjog, engedményezés, kötelezettség-átvállalás	x								
A szerződések alapvető tartalmi és formai követelményei, jellemző szerződésfajták	x								
Gazdaságpolitika és a pénzügypolitika				x					
Jegybank és a monetáris szabályozás				x					
Pénzügyi intézményrendszer				x					
Pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások				x					
Passzív bankügyletek (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, forrásszerzés a jegybanktól és a bankközi piacon) és az aktív bankügyletek {hitelezés (biztosítékok), lízing, váltóleszámítolás, faktorálás, forfetírozás}				x	x				

A pénz időértéke (egyszerű kamat, kamatos kamat annuitás számítása)				x	x				
A pénzforgalmi számlák fajtái.				x					
Fizetési megbízások lebonyolítása, a fizetési művelet során alkalmazható fizetési módok				x					
Pénzkezeléssel kapcsolatos feladatok a gazdálkodó szervezeteknél				x					
Nemzetközi pénzügyi rendszer és a nemzetközi pénzforgalom				x					
Valuta, deviza, árfolyam				x	x				
Pénzügyi piacok és termékei				x	x				
Értékpapírok csoportosítása				x					
Az értékpapírok jellemzői (kötvény, részvény, közraktárjegy, állampapírok, banki értékpapírok)				x	x				
A tőzsde				x					
A biztosítás szerepe				x					
Biztosítási szerződés, biztosítási ágak és ágazatok fajtái				x					
Likviditás, jövedelmezőség és hatékonyság				x					
Pénzügyi döntések				x	x				
Az államháztartás rendszere						x			
Adózási alapfogalmak						x			
A személyi jövedelemadó (összevontan adózó jövedelmek)						x	x		
Az általános forgalmi adó						x	x		
Helyi adók fajtái						x	x		
A számviteli törvény. A beszámoló és könyvvezetési kötelezettség								x	
A vállalkozás vagyona. A leltár és a mérleg								x	
A könyvelési tételek szerkesztése, a számlakeret								x	x
Az analitikus nyilvántartások vezetése								x	x
A tárgyi eszközökkel kapcsolatos alapesemények – beruházás, értékcsökkenés –elszámolása								x	x
Anyagvásárlás és felhasználás elszámolása								x	x
Az árubeszerzés és az értékesítés főkönyvi elszámolása								x	x
A bérköltség és a bért terhelő adók és járulékok elszámolása								x	x
Munkavállalót terhelő levonások elszámolása és a bérek kifizetése, átutalása								x	x

A saját termelésű készletek raktárba vételével kapcsolatos elszámolások								x	x
Termékértékesítéssel kapcsolatos elszámolások								x	x
Az eredmény megállapítása								x	x
A statisztika alapfogalmai			x						
Az információsűrítés legjellemzőbb módszerei, eszközei (statisztikai sorok, táblák, viszonyszámok, középértékek)			x						
Érték-, ár-, volumenindex			x						
Grafikus ábrázolás			x						
A levelezés (hagyományos és digitális) rendszerezésének, iktatásának menete, szabályai		x							
A vevő-, ügyfélkapcsolatok regisztrálásának, nyilvántartásának és kezelésének eljárási szabályai		x							
A hivatalos levelek elkészítésének (hagyományos és digitális) szabályai, jellegzetes formái		x							
A hivatalos okmányok kezelésének és felhasználásának szabályai		x							
Az adatbázis-kezelés, az iratkezelés, az időszakos jelentések elkészítésének szabályai		x							
A termékek és szolgáltatások kísérő okmányainak szerepe, kezelése, jellemző típusai		x							
A számítógép billentyűzetének szakszerű használata		x							
A számítógép és tartozékainak (adathordozók, scanner, nyomtató stb.) kezelése		x							
Prezentáció és excel grafikon-készítés, szerkesztés tartalmi és formai követelményei		x							
A táblázatok készítésének tartalmi és formai követelményei		x							
Az elektronikus ügyintézés, levelezés, az internet és az intranet használata		x							
Elektronikus adatbázisok biztonsági mentésének, archiválásának módjai		x							
SZAKMAI KÉSZSÉGEK									
Olvasott és hallott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai kommunikáció	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jogforrások megfelelő alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szövegszerkesztés, táblázat és adatbázis-kezelés		x	x						

Információgyűjtés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK									
Precizitás (pontosság)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szervezőkészség		x			x		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK									
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Meggyőzőkészség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK									
Információgyűjtés	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Áttekintő és rendszerező képesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x	x

61. Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

61.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulóval megismertesse a gazdasági élet különböző területeihez kapcsolódó fogalmakat és az azok közötti összefüggéseket, a vállalkozások és a nemzetgazdaság egyes területeinek több irányú kapcsolatát, a közgazdasági elmélet és a gyakorlati gazdasági élet összefüggéseit.

61.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

61.3. Témakörök

61.3.1. Mikrogazdasági alapok

Gazdasági alapfogalmak: a szükséglet és a javak fogalma, főbb csoportjai és kapcsolatai, a gazdasági folyamat elemei, a munkamegosztás szerepe

Termelési tényezők típusai, jellemzői

Gazdasági körforgás, az újratermelési folyamat elemei

Piaci alapfogalmak: a piac fogalma, fajtái, szereplői, elemei, a keresleti és kínálati függvény, a piaci egyensúly és a piaci mechanizmus

61.3.2. A fogyasztói magatartás és a kereslet

A fogyasztói döntést befolyásoló tényezők

A fogyasztó döntési mechanizmusa, a racionalizálási elv érvényesülése a fogyasztói magatartásban

Az egyéni és a piaci kereslet jellemzői

61.3.3. A vállalat termelői magatartása és a kínálat

A vállalat környezete, piaci kapcsolatai, célrendszere, formái
Az idő szerepe a gazdaságban, a termelés költségeinek csoportosítása, összefüggései
Költség, kiadás, bevétel, profit fogalma, a számviteli profit, gazdasági profit és a normál profit összefüggései
A vállalkozás gazdálkodásának eredménye
Az egyes piacformák jellemzői és sajátosságaik

61.3.4. A vállalkozások alapítása, működése

A vállalkozásokról általában, a mikro-, kis- és középvállalkozások jellemzője, az üzleti vállalkozás sajátosságai
Az egyéni vállalkozás jellemzői, alapítása, szüneteltetése, megszűnése
A társas vállalkozások formái, sajátosságai
A társas vállalkozások alapítása, működése
A táras vállalkozások megszűnése
Cégnyilvántartás
Csődeljárás, felszámolási eljárás

61.3.5. A makrogazdaság szereplői, az állam feladatai

A makrogazdaság szereplői, a gazdasági szférák jellemzői
Makrogazdasági fogalmak, gazdasági folyamatok, a gazdasági körforgás
A makrogazdaság piacai
Az állam feladatai, az állam gazdasági szerepe, az államháztartás rendszere

61.3.6. A nemzetgazdaság ágazati rendszere

Nemzetgazdaság fogalma és ágazati rendszere
A nemzetgazdaság teljesítménykategóriái és mérésük, az egyes SNA mutatószámok közötti kapcsolatok
A nemzetgazdaság teljesítménykategóriák nominál- és reálértéke
A gazdasági növekedés és tényezői

61.3.7. Marketing és áru-kódrendszer

Marketing alapfogalmak
A marketing szerepe a vállalkozásban
Marketingstratégia
Piackutatás
Marketingmix és elemei
A reklámtevékenység jogi eszközei
Versenyszabályozás
Fogyasztóvédelmi alapismeretek
Piacfelügyeleti alapfogalmak
Kereskedelmi törvény fogyasztóvédelmi rendelkezései
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók
Vámtarifa (Nómenklatúra) szerepe az árubesorolásban és a kereskedelemben
Vámtarifák kialakulásának története
- VET (brüsszeli) Nómenklatúra
- HR Nómenklatúra
- Kombinált Nómenklatúra
- Közös Vámtarifa
- TARIC

A magyar nemzeti vámtarifa kialakulása
Vámtarifa felépítése
Vámtarifaszám jelentősége
Vámtarifaszám a nemzeti jogszabályokban
Nómenklatúra időállapota
Áruosztályozás és áruismeret kapcsolata
Közösségi jogalkotás szerepe az áruosztályozással kapcsolatosan
Európai Bizottság
Vámkódex Bizottság
Komitológiai ülések

61.3.8. Jogi alapismeretek

A jog lényege, fogalma, funkciói
A jogforrás és jogforrási hierarchiája
A jogviszony
A jogi norma lényege és szerkezete
A jogalkotás, a jogszabályok.
A jogrendszer felépítése, tagozódása, a jogalkalmazás, a jogszabályok értelmezése
A gazdaság és a jog közötti viszony, a jogrend szerepe a gazdaságban

61.3.9. Tulajdonjog

A tulajdon fogalma, tartalma, a tulajdonost megillető jogosultságok
A birtoklás és birtokvédelem
A használat és hasznok szedése
A rendelkezés joga
A tulajdonjog korlátozásai
Eredeti és származékos tulajdonszerzés

61.3.10. A kötelmi jog

Szerződések fogalma, fajtái
A szerződésekre vonatkozó közös szabályok: szerződéskötés
A szerződés érvénytelensége, módosítása, megszűnése
A szerződés teljesítése, a szerződés megszegése
A szerződés megerősítése (foglalók, kötbér, jogvesztés kikötése, jótállás), biztosítékadás (kezesség, óvadék, zálogjog).
A szerződések legfontosabb szabályai: adásvétel, bérlet, megbízás, vállalkozás, szállítás, fuvarozás

61.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

61.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

62. Ügyviteli gyakorlatok tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

62.1. A tantárgy tanításának célja

Az ügyvitel gyakorlatok tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók

- képesek legyenek ügyiratok kitöltésére, és készítésére, hivatalos levelek formai és tartalmi megfogalmazására, az irodatechnikai eszközök használatára,

a tízujjas vakíráson alapuló helyes írástechnikát elsajátítsák, képessé tegye a tanulókat szakmai szöveg másolására, a szövegszerkesztővel történő adatbevitelre.

62.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Ügyviteli gyakorlatok tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Ügyviteli gyakorlatok tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

Magyar nyelvtan helyesírási szabályainak ismerete, alkalmazása, szövegalkotás
Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy keretében elsajátított alapfogalmak felhasználása az üzleti levél elkészítése során.

62.3. Témakörök

62.3.1. Munkavédelmi ismeretek

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkahelyek kialakításának általános szabályai

A munkahelyek kialakítása az ügyintézői, ügyviteli munkakörökben

Alapvető feladatok a tűz megelőzése érdekében

62.3.2. Tízujjas vakírás

Tízujjas vakírással a betűk, számok, jelek és kezelőbillentyűk kapcsolása a homogén gátlás pszichológiai elvének érvényesítésével

Szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása sortartással.

A jelek szabályai

A kiemelési módok önálló meghatározásának gyakorlása a szövegösszefüggés ismérvei alapján

A gépelt levél adott időszakban érvényes szabályai

62.3.3. Szövegformázás

A szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása betűk, számok, jelek írásának adott időszakban érvényes szabályai
Szövegformázás, másolás, áthelyezés, kiemelés, felsorolás, tabulátor, szöveg igazítása, előfej, élőláb stb.
Táblázatkészítés, formázás, szegély, mintázat stb.
Szimbólumok, képek beszúrása, formázása
Prezentáció és Excel grafikonkészítés
Az elektronikus adatbázisok biztonságos mentési munkálatai, az anyagok archiválása

62.3.4. Levelezés és iratkezelés

A levél fajtái, formai ismérvei
A hivatalos levelek fogalmazásának tartalmi szempontjai
A beadványok (kérvény, kérelem, fellebbezés, stb.)
Az egyszerű ügyiratok fajtái (nyugta, elismervény, meghatalmazás, stb.
A projektdokumentumok, nyomtatványok, irat- és szerződésminták értelmezése
Közigazgatási szerv, intézmény, gazdálkodó szervezet, levelei (értesítés, meghívó, igazolás, engedély stb.), a szerződésekkel kapcsolatos ügyiratok.
A vállalkozások, szervek, intézmények belső, levelei (jegyzőkönyv, emlékeztető, feljegyzés, stb.)
Üzleti levelezés (ajánlat, megrendelés, teljesítés, a teljesítés zavarai, szállítás stb.)
Munkaviszonnyal kapcsolatos levelek (önéletrajz, pályázat, munkaszerződés, stb.)
Az alkalmazott irodatechnikai eszközök használata
Az ügyiratkezelés alapfogalmai
Az irattározás kellékei, eszközei
Az iratkezelés gyakorlata (postabontás, érkeztetés, iktatás, stb.)

62.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

számítógépterem, vagy taniroda

62.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

63. Általános statisztika tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

63.1. A tantárgy tanításának célja

Az Általános statisztika tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló alapvető ismeretekkel rendelkezzen a leggyakrabban használt statisztikai feldolgozási eszközökről, a grafikus ábrázolás alkalmazási módszereiről, az adatok szolgáltatásának lehetőségéről. A megtanult ismereteket a mindennapi gazdasági életet érintő média-információin keresztül értelmezni tudja. Fejlessze a tanulók számaránygyérzékét a mikro- és makrogazdaság legfontosabb valós mutatóinak bemutatásával, megismertetésével, alkalmaztatásával, és ösztönözze a tanulókat a megfelelő összefüggések feltárására, a helytálló, valós következtetések megállapítására, levonására, azáltal is, hogy az elemzéshez a grafikus módszereket alkalmazza.

63.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Általános statisztika tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Általános statisztika tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti, kiemelten a matematika és a gazdasági és jogi alapismeretek általános szakmai tartalmaira épül.

63.3. Témakörök

63.3.1. A statisztika alapfogalmai

A statisztika fogalma, ágai
A statisztikai sokaság fogalma, fajtái, jellemzői
A statisztikai ismérv és fajtái
Az információk forrásai, az információszerzés eszközei
A statisztikai sor fogalma, fajtái, készítésének szabályai
A statisztikai tábla fogalma, statisztikai táblák típusai
A táblázatok készítésének tartalmi és formai követelményei

63.3.2. Viszonyszámok és alkalmazásuk

A viszonyszámokról általában: fogalma, fajtái, számítása, a leggyakrabban használt viszonyszámok jellemzői, alkalmazási területei
dinamikus viszonyszám, bázis- és láncviszonyszám, és ezek összefüggései
megoszlási viszonyszám és összefüggései
intenzitási viszonyszám fogalma, fajtái, jellemzői, összefüggések
a gazdasági életben használt néhány legfontosabb intenzitási viszonyszám

63.3.3. Középértékek és alkalmazásuk

A középértékek fogalma, fajtái, számítása
Számított középértékek
a mennyiségi sorok elemzése számított közép-értékekkel
számtani átlag, harmonikus, négyzetes
idősorok elemzése középértékekkel
kronologikus átlag
mértani átlag
Helyzeti középértékek: módusz és medián

63.3.4. Indexszámítás

A termelési, forgalmi érték meghatározása, nagyságára ható tényezők
Az értékindex számítása és értelmezése
Az árindex számítása és értelmezése
A volumenindex számítása és értelmezése
Összefüggés az indexek között

63.3.5. Grafikus ábrázolás

Grafikus ábrázolás célja, eszközei
Az ábrázolás alkalmazási területei

63.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

63.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

64. Pénzügyi alapismeretek tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

64.1. A tantárgy tanításának célja

A pénzügyi alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló legyen képes a gazdasági folyamatokat pénzügyi aspektusból vizsgálni, érdeklődjön a mindenkori gazdaságpolitikai és pénzügy-politikai célok és megvalósításának módjai iránt, eligazodjon a pénzügyi intézményrendszerében és ismerje az alapvető pénzügyi szolgáltatásokat. Alkalmas legyen meghatározni és kiválasztani a pénzforgalom lebonyolításának vállalkozás számára leginkább megfelelő módját, és segítsen eligazodni a pénzügyi piacon kínált értékpapírok fajtái között. A tanuló megismerje a nemzetközi elszámolási eszközök árfolyam-alakulásának hatását a gazdasági szférára.

64.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pénzügyi alapismeretek tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Pénzügyi alapismeretek tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és a gazdasági és jogi alapismeretek általános szakmai tartalmaira épül.

64.3. Témakörök

64.3.1. Pénzügyi szektor alapvetése

A pénz fogalma és fajtái, a pénz funkciói (értékmérő, forgalmi eszköz, fizetési eszköz, kincsgyűjtés, felhalmozás, vagyontartás)
A pénz kialakulása: árupénz, pénzhelyettesítők, a mai pénz
Gazdaságpolitika, pénzügypolitika (fogalma, eszközei)
A pénzügyek, pénzügyi viszonyok,
A pénzügyi rendszer feladatai, jellegzetes intézményei

64.3.2. Pénzügyi intézményrendszer és a pénzügyi szolgáltatások

A bankok kialakulása, fogalma és a bankműveletek
Az egyszintű és a kétszintű bankrendszer jellemzői
A jelenlegi magyar pénzügyi intézményrendszer felépítése
Jegybank és a monetáris szabályozás
Az MNB szervezeti felépítése
A magyar központi bank feladatai, a monetáris irányításban betöltött helye
A pénzügyi intézmények jellemzői (hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások)
Nem monetáris közvetítők és feladataik (biztosítók, nyugdíjpénztárak)
Magyar Bankszövetség, OBA, BEVA
Pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások

Passzív bankügyletek (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, hitelfelvétel a jegybanktól és más banktól)
Aktív bankügylet (hitelezés, váltóleszámítolás, lízingügylet, faktorálás, forfetírozás), hitelbiztosítékok: tárgyi, dologi biztosíték és személyi biztosíték
Semleges bankműveletek
A nemzetközi pénzügyi intézmények és feladataik

64.3.3. Pénzforgalom

A pénzforgalom általános szabályai
A fizetési számlák fajtái
Banki titoktartási szabályok
Fizetési módok:

- fizetési számlák közötti fizetés: átutalás, beszedés, a fizető fél által a kedvezményezett útján kezdeményezett fizetés, az okmányos meghitelezés (akkreditív)
- fizetési számlához kötődő készpénzfizetés: készpénzfizetésre szóló csekk kibocsátása és beváltása, készpénzbefizetés fizetési számlára, készpénzkifizetés fizetési számláról
- fizetési számla nélküli fizetés: készpénzátutalás
- készpénzfizetés

A készpénzforgalom lebonyolítása
A pénztár, pénzkezelés és pénztári forgalom elszámolása
A pénzkezeléssel kapcsolatos feladatkörök
A nemzetközi fizetések általános szabályai

64.3.4. Pénzügyi piacok és termékei

A Pénzügyi piacok fogalma, gazdaságban betöltött szerepe
Pénzügyi piacok csoportosítása
A részpiacok jellemzői
Az értékpapírok pénzügyi piacokon betöltött szerepe
Értékpapírok megjelenése, fogalma (főbb csoportosítási szempontjai)
Az értékpapírok főbb fajtái

- a kötvény fogalma, jellemzői, fajtái
  vállalati kötvény pénzügyi piacon betöltött szerepe
- a részvény fogalma, fajtái, jellemzői
  a részvények szerepe a gazdaságban
- a közraktárjegy fogalma, jellemzői

a váltó, mint a kereskedelmi hitelezés egyik eszköze
váltótípusok: saját és idegenváltó

- váltóműveletek
- az állampapírok
  az állampapírok és a monetáris politika kapcsolata
  az állampapírok fajtái és jellemzői
- a banki értékpapírok

A tőke- és pénzpiaci ügyletek: prompt és termin ügyletek

64.3.5. Biztosítási alapismeretek

A Biztosítási alapfogalmak
A biztosítás szerepe, jelentősége
A biztosítás módszere

Biztosítási ágazatok rendszerei
Biztosítási szerződés és a biztosítási díj

64.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

64.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

65. Pénzügy gyakorlat tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

65.1. A tantárgy tanításának célja

A Pénzügyi gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméletben elsajátított ismereteket a bank aktív, passzív és semleges bankügyletek szabályairól és lebonyolításáról alkalmazni tudja. Ismerje a hitelezési folyamatot, legyen képes hitelkérelmekkel kapcsolatos ügyintézői feladatok ellátására. A tanuló megértse és a mindennapi életben alkalmazni is tudja, hogy a pénznek időértéke van a különböző időpontokban esedékes pénzáramok tekintetében, akár a betétgyűjtés, akár hitelfelvételhez kapcsolódóan. Legyen képes a tanuló egyszerű értékpapír árfolyam és hozamszámításon keresztül döntést hozni vásárlási-eladási szándékról. A valuta- és devizaárfolyamok ismeretében gazdálkodási tevékenységhez kapcsolódóan számításokat végezni.

65.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Adózási alapismeretek tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Adózási alapismeretek tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként és az adott évfolyamon megjelölt Pénzügyi alapismeretek tantárgy pénzforgalom, valamint pénzügyi piaci és termékei témakörök szakmai tartalmaira épül.

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: Pénzügyi intézményrendszer
Tartalmak: Passzív bankügyletek (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, hitelfelvétel a jegybanktól és más banktól)
Aktív bankügylet (hitelezés, lízingügylet, faktorálás, forfetírozás), hitelbiztosítékok: tárgyi, dologi biztosíték és személyi biztosíték

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: A pénzforgalom
Tartalmak: A nemzetközi fizetések általános szabályai

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: A pénzügyi piac és termékei
Tartalmak: Az értékpapírok jellemzői

65.3. Témakörök

65.3.1. Bankügyletek

Bankválasztási szempontok a gyakorlatban
A pénzforgalmi szolgáltatási keretszerződés, formai és tartalmi követelményei
A pénzforgalmi számla nyitása
A pénzforgalmi szolgáltatások lebonyolításának lépései
A bank passzív bankműveletei, megtakarítási számlák
A bank aktív bankműveletei, hitelezés folyamata
A bank semleges bankműveletei, az egyes fizetési módok bankbizonylatai

65.3.2. A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok

A bizonylatok adattartalmának értelmezése:
- Kiadási és bevételi pénztárbizonylat
- Időszaki pénztárjelentés
- Készpénzfizetési számla
- Szigorú számadású bizonylatok nyilvántartása

65.3.3. A pénz időértéke

A pénz időértékének fogalma, jelentősége
A jelen és a jövőérték számítás időtényező táblázatok alkalmazásával
Egyszerű, kamatos kamatszámítás
Diszkontálás
A váltóval kapcsolatos műveletek
Váltókibocsátás, váltóforgatás, leszámítolás

65.3.4. Értékpapírok értékelése

A kötvény értékelése:
- A klasszikus kötvény reális árfolyamának (elméleti árfolyamának) becslése, valamint összevetése a piaci árfolyammal és a vásárlási-eladási szándék megállapítása
- A kötvények hozamának számítása: névleges hozam, egyszerű hozam

A részvény értékelése:
- A törzsrészvény és az elsőbbségi részvény reális árfolyamának (elméleti árfolyamának) becslése, valamint összevetése a piaci árfolyammal és a vásárlási-eladási szándék megállapítása

A részvények várható hozamának számítása

65.3.5. Valuta, deviza árfolyama

Valuta, deviza és -árfolyam fogalma
A valuta- és a devizaműveletekkel kapcsolatos gazdálkodási feladatok
A valuta-, devizaárfolyamokhoz kapcsolódó számítások

65.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

65.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

66. Adózási alapismeretek tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

66.1. A tantárgy tanításának célja

Az Adózási alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulókkal megismertesse a magyar államháztartás rendszerét, az alrendszerek költségvetését, gazdálkodási szabályait. Felkészítse a tanulókat a legalapvetőbb adójogszabályok alkalmazására. Rámutasson a magánszemélyek személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségére, az arányos közteherviselés szükségességére. Bemutassa az általános forgalmi adó szerepét, s ezen ismeretek birtokában a tanulók legyenek képesek a piacgazdaság árképzési rendszerében részben eligazodni.

66.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Adózási alapismeretek tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Adózási alapismeretek tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

A Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy:
A gazdasági élet szereplői, az állam feladatai

66.3. Témakörök

66.3.1. Az államháztartás rendszere

Azállam szerepe a modern gazdaságban
A közfeladatok ellátásának szükségessége és finanszírozási forrásai
Az államháztartás alrendszere (központi és önkormányzati alrendszer)
A költségvetési bevételek, költségvetési kiadások, költségvetés egyenlege

66.3.2. Adózási alapfogalmak

Az adó és az adórendszer fogalma, jellemzői
Adózási alapfogalmak: adóalany, adótárgy, adóalap, adómérték, adómentesség, adókedvezmény, adókötelezettség
A magyar adójog forrásai.
Az adók csoportosítása: jövedelemadó, forgalmi típusú adó, vagyonadóztatás

66.3.3. Kiemelt adónemek

Személyi jövedelemadó
A személyi jövedelemadó alanyai
A jövedelem, bevétel, költség
Az adó mértéke
Összevont adóalap adóköteles jövedelmei (önálló tevékenységből származó, nem önálló tevékenységből származó és egyéb jövedelem)
Családi kedvezmény, első házasok kedvezménye
Összevont adóalap adója
Adókedvezmények
Általános forgalmi adó
Az áfa jellemzői
Az adóalany

Az adó mértéke
A fizetendő adó megállapítása
Az adó levonási jog
Adólevonási jog korlátozása (alapeset)
Adófizetési kötelezettség
Számlázás (számla, nyugta adattartalma)

A helyi adók

A helyi adók típusai: vagyoni típusú (építményadó és telekadó), kommunális jellegű adók (magánszemélyek kommunális adója és idegenforgalmi adó), helyi iparűzési adó
Az egyes típusok adóalanyai
Az adó alapja és mértéke

Az adókötelezettség teljesítése

66.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

66.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

67. Adózás gyakorlat tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

67.1. A tantárgy tanításának célja

Az Adózás gyakorlat tantárgy tanításának célja, hogy felkészítse a tanulókat az adóelőleg- és adószámítási feladatok elvégzésére, egyszerű adattartalmak alapján adóbevallások készítésére, ezáltal útmutatást adjon az adóbevallások elkészítésének gyakorlatához.

67.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az Adózás gyakorlat tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Adózás gyakorlat tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

Az Adózási alapismeretek tantárgy megtanult témaköreinek mindegyikére épül.

67.3. Témakörök

67.3.1. Személyi jövedelemadó

Összevont adóalap és annak adószámítása (családi kedvezmény, első házasok kedvezménye, családi járulékkedvezmény és adókedvezmény figyelembevételével)
Adóelőleg megállapítása
Nettó bér kiszámítás
Adóbevallás elkészítéséhez szükséges alapadatok

67.3.2. Általános forgalmi adó

A nettó ár és a fogyasztói ár közötti eltérés
Adó mértéke az adóalap után, valamint a bruttó árra vetítve

Az általános adókulcstól eltérő adómértékek alá tartozó termékek és szolgáltatások
Az értékesítések után felszámított fizetendő adó megállapítása
A beszerzésekre jutó előzetesen felszámított áfa
A vállalkozást terhelő áfa megállapítása (alapeset)
A fizetendő adó megállapítása
Számla, nyugta kitöltése

67.3.3. Helyi adók

Azegyes adótípusokra egyszerű adószámítási feladatok az adóalap és adómérték megadásával
Vagyoni típusú adó
Kommunális adó
Helyi iparűzési adó

67.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

67.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

68. Számviteli alapismeretek tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

68.1. A tantárgy tanításának célja

Ismerje meg a vállalkozás vagyonát, a vállalkozások beszámolási kötelezettségét, a számviteli jogi szabályozását. Alkalmazza az analitikus és szintetikus könyvelés módszereit.
Bizonylatok alapján tudja könyvelni az egyszerű gazdasági eseményekkel kapcsolatos tételeket.

68.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Számviteli alapismeretek tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Számviteli alapismeretek tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy
Témakör: A vállalkozások alapítása, működése
Tartalmak: a teljes tartalma

Általános statisztika tantárgy
Témakör: Viszonyszámok és középértékek
Tartalmak: teljes tartalma

Pénzügyi alapismeretek tantárgy
Témakör: A pénzforgalom
Tartalmak: teljes tartalma

68.3. Témakörök

68.3.1. A számviteli törvény

A számvitel feladatai, területei
A számvitel szabályozása (külső és belső szabályozás), alapdokumentumok
A számviteli törvény - számviteli alapelvek - számviteli politika összefüggései
A beszámoló szerepe, a beszámoló részei
A beszámolók formái
A számviteli bizonylatok és csoportosításuk
Bizonylati elv értelmezése
Szigorú számadású kötelezettség
Szigorú számadású bizonylatok nyilvántartása

68.3.2. A vállalkozás vagyona

A leltár fogalma, szerepe, jellemzői
A mérleg fogalma, jellemzői
A mérlegfőcsoportok, mérlegtételek tartalma, definíciója
Az eredménykimutatás fogalma

68.3.3. A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése

A könyvviteli számlák
Az egységes számlakeret felépítése és szerkezete
A számlák nyitása, zárása
Idősoros és számlasoros könyvelés
Mérlegszámlák, költség- és eredményszámlák
Az analitikus és szintetikus könyvelés kapcsolata

68.3.4. Tárgyi eszközök elszámolása

Tárgyi eszközök csoportosítása.
Tárgyi eszközök értékelése, mérlegérték megállapítása
Az amortizáció elszámolása (lineáris, teljesítményarányos)
Belföldi beruházási szállítókkal kapcsolatos tételek könyvelése (különböző finanszírozással)
Tárgyi eszközök üzembe helyezése
Tárgyi eszközök értékcsökkenésének főkönyvi elszámolása
Tárgyi eszközök értékesítésének főkönyvi elszámolása

68.3.5. A vásárolt készletek elszámolása

A vásárolt készletek fajtái és jellemzőik
A vásárolt készletek bekerülési értéke
Anyagok fajtái, jellemzői
Az anyagok raktári és analitikus nyilvántartása
Anyagbeszerzés könyvelése számla szerinti áron (tényleges beszerzési áron való nyilvántartásnál), visszaküldés és az engedmény könyvelése
Anyagfelhasználás számítása és könyvelése átlagáron, csúsztatott átlagáron és FIFO elv alapján
A leltározás feladatai, a leltári eltérések számítása és könyvelése
Az áruk fogalma, csoportosítsa, analitikus nyilvántartása
A nagykereskedelmi árubeszerzés, visszaküldés engedmény könyvelése tényleges beszerzési áras nyilvántartásnál, áruértékesítés

A kiskereskedelmi árubeszerzés, visszaküldés és engedmény könyvelése
Kiskereskedelmi áruértékesítés kiszámlázással és készpénzért, a leltári eltérések bizonylatolása és könyvelése
A göngyöleg fogalma, csoportosítása analitikus nyilvántartása
Az idegen göngyöleg beérkezése és visszaküldése

68.3.6. A jövedelem elszámolása

A jövedelemmel kapcsolatos analitikus nyilvántartások, a jövedelem részei
A levonások keletkezése és könyvelése
A bérfeladás számítása és könyvelési feladatai
A bérek közterheinek számítása és könyvelése
A jövedelem kifizetése (készpénzes és folyószámlára történő átutalás), könyvelése
Az elszámolásra kiadott összegekkel kapcsolatos könyvelési feladatok
A fel nem vett jövedelemmel kapcsolatos könyvviteli elszámolások

68.3.7. Saját termelésű készletek elszámolása

A saját termelésű készletek fogalma, csoportosítása
A saját termelésű készletek analitikus és főkönyvi nyilvántartása
A közvetlen önköltség alapvető elemei, számítása
Termelési költségek típusai, a költségek könyvviteli elszámolása (költségnem)
A saját termelésű készletek állományban vétele (összköltség eljárással)

68.3.8. Termékértékesítés elszámolása, az eredmény megállapítása

Azértékesítés bizonylatolása, a számla tartalmi elemei
Az értékesítés könyvelése, árbevétel, fizetendő áfa, készletcsökkenés kiszámítása, és könyvelése
A visszáru és minőségi engedmény számítása és könyvelése
A kiszámlázott szolgáltatás elszámolása, könyvelése
A saját termelésű készletek állományváltozása
Az eredménykimutatás fajtái, eredménykategóriák
Összköltséges és a forgalmi költséges eredménykimutatás összeállítása könyvelt adatok alapján

68.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

68.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

69. Számvitel gyakorlat tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

69.1. A tantárgy tanításának célja

A számviteli alapismeretek tantárgyban elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazása. A bizonylati rendszer, a kézi és gépi analitika alkalmazása.

69.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Számvitel gyakorlat tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása modulhoz tartozó Számvitel gyakorlat tantárgy témaköreinek szakmai tartalmával.

Számviteli alapismeretek tantárgy:
Témakör: A számviteli törvény
Tartalmak: a számviteli bizonylatok és csoportosításuk

Témakör: A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése
Tartalmak: Idősoros és számlasoros könyvelés
Az analitikus és szintetikus könyvelés kapcsolata

Témakör: Tárgyi eszközök elszámolása
Tartalmak: Az amortizáció elszámolása (lineáris, teljesítményarányos)
Tárgyi eszközök üzembe helyezése

Témakör: A jövedelem elszámolása
Tartalmak: A levonások keletkezése és könyvelése
A jövedelem kifizetése (készpénzes és folyószámlára történő átutalás), könyvelése

Pénzügyi alapismeretek
Témakör: Pénzforgalom
Tartalmak: Pénztár, pénzkezelés, pénzforgalom elszámolása

69.3. Témakörök

69.3.1. Számviteli bizonylatok

Bizonylatok tartalmi és formai követelményei
Bizonylatok kiállítása, helyesbítése, megőrzése
A vállalkozások által leggyakrabban használt bizonylatok

69.3.2. Könyvelési tételek szerkesztése

Az egységes számlakeret felépítése és szerkezete
Analitikus és szintetikus könyvelés a gyakorlatban:
Idősoros és számlasoros könyvelés

69.3.3. A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok

Bizonylatok tartalmi és formai kellékei.
Kiadási és bevételi pénztárbizonylat

Időszaki pénztárjelentés
Készpénzfizetési számla
Bizonylatok kiállítása megadott adatok alapján:
- Készpénzforgalomhoz kötődő egyszerű gazdasági események bizonylatainak elkészítése (komplex feladat megoldása)
- Bankhoz kötődő egyszerű gazdasági események bizonylatainak elkészítése (komplex feladat megoldása)

Könyvelési tételek szerkesztése pénztári és banki bizonylatok alapján

69.3.4. A tárgyi eszközök nyilvántartása

Tárgyi eszköz egyedi nyilvántartó karton
Üzembe helyezési okmány
Selejtezési jegyzőkönyv
Amortizáció számítása (lineáris és teljesítményarányos), eszköz értékének meghatározása

69.3.5. A vásárolt készletek bizonylata

Bizonylatok tartalmi és formai kellékei.
Bizonylatok kiállítása megadott adatok alapján:
- Készlet bevételezési, kivételezési bizonylat.
- Készletnyilvántartó lap
- Szállítólevél
- Számla

Könyvelési tételek szerkesztése a vásárolt készletek bizonylatai alapján

69.3.6. A jövedelemelszámolás bizonylata

Bérszámfejtő lap alapján nettó bér megállapítása
Bérfizetési jegyzék
Könyvelési tételek szerkesztése bérfizetési jegyzék alapján

69.3.7. Komplex számviteli esettanulmányok

Tárgyi eszközökkel, vásárolt és saját termelésű készletekkel, jövedelemelszámolással kapcsolatos komplex gazdasági események főkönyvi elszámolása
A beszámoló (egyszerűsített éves beszámoló mérleg, eredménykimutatás) készítése könyvelt adatok alapján

69.3.8. Pénzügyi analitika számítógépen

Pénztár könyvelése bizonylatok alapján
Bankszámla forgalom könyvelése bankszámla kivonat alapján
Listák, lekérdezések a pénzügyi programból
Pénzügyi analitika készítése (komplex feladat megoldása témakör részletes kifejtése

69.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

69.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

5_C. SZ. MELLÉKLET:

2020-as programtantervvel indult Gazdálkodás és menedzsment ágazat tanterve

P R O G R A M T A N T E R V

a
09. GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT ágazathoz tartozó 5 0411 09 01 PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment
1.2 A szakma megnevezése: Pénzügyi-számviteli ügyintéző
1.3 A szakma azonosító száma: 5 0411 09 01
1.4 A szakma szakmairányai: —
1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment ágazati alapoktatás
1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra sza- badon felhasználható időkeretet (szabad sáv).
A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolya- monkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig aján- lás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantár- gyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**454**	**456**	**753**	**2239**	**1119**	**974**	**2093**
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	**Gazdasági és jogi alapismeretek**	**108**	**108**	**0**	**0**	**0**	**216**	**108**	**0**	**108**
	Gazdasági alapfogalmak	24					24	10		10
	A háztartások gazdálkodása	26					26	6		6
	Fogyasztói magatartás	8					8	6		6
	A vállalat termelői magatartása	50					50	28		28
	Az állam gazdasági szerepe, feladatai		56				56	12		12
	A nemzetgazdaság ágazati rendszere		13				13	10		10
	Nemzetközi gazdaság kapcsolatok		6				6	4		4
	Marketing alapfogalmak		5				5	4		4
	Jogi alapismeretek		10				10	10		10
	Tulajdonjog		8				8	8		8

	Kötelmi jog		10				10	10		10
	Vállalkozások működtetésének alapis-meretei	**0**	**144**	**0**	**0**	**0**	**144**	**114**	**0**	**114**
	A vállalkozások gazdálkodása		27				27	20		20
	A gazdálkodási folyamatok eredménye		27				27	22		22
	Statisztikai alapismeretek		54				54	36		36
	Banki alapismeretek		18				18	18		18
	Könyvvezetési alapok		18				18	18		18
	Tanulási terület összóraszáma	108	252	0	0	0	360	222	0	222
Üzleti kultúra és információkezelés	**Kommunikáció**	**36**	**0**	**0**	**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**36**
	Kapcsolatok a mindennapokban	10					10	10		10
	A munkahelyi kapcsolattartás szabályai	10					10	10		10
	Kommunikációs folyamat	8					8	8		8
	Ön- és társismeret fejlesztése	8					8	8		8
	Digitális alkalmazások	**90**	**72**	**0**	**0**	**0**	**162**	**162**	**0**	**162**
	Munkavédelmi ismeretek	4					4	4		4
	Tízujjas, vakon gépelés	68	36				104	104		104
	Levelezés és iratkezelés		18				18	18		18
	Digitális alkalmazások	18	18				36	36		36
	Tanulási terület összóraszáma	126	72	0	0	0	198	198	0	198
Vállalkozások gazdálkodási fel- adatai	**Gazdálkodási ismeretek**	**0**	**0**	**66**	**54**	**36**	**156**	**72**	**73**	**145**
	A vállalkozások gazdasági feladatai			12			12	12		12
	Gazdálkodás a befektetett eszközökkel			36			36	26		26
	Készletgazdálkodás, logisztikai rendszer			18	26		44	34	9	43
	Munkaerő és bérgazdálkodás				28	10	38		38	38

	A vállalkozás vezetése, szervezete és stratégiája					14	14		14	14
	A vállalkozások válsága					12	12		12	12
	Gazdasági számítások	**0**	**0**	**18**	**36**	**0**	**54**	**36**	**18**	**54**
	Pénzügyi számítások				18		18	18	18	36
	Statisztikai számítások			18	18		36	18		18
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	84	90	36	210	108	91	199
Pénzügyi ügyintézői feladatok	**Pénzügy**	**0**	**0**	**162**	**166**	**67**	**395**	**214**	**160**	**374**
	A pénzügyi intézményrendszer			20			20	18		18
	Bankügyletek			24			24	22		22
	A pénz időértéke			26			26	25		25
	A pénzforgalom			18			18	18		18
	A pénzkezelés bizonylatai			36			36	31		31
	A vállalkozások finanszírozása			20	25		45	42		42
	A vállalkozások pénzügyi teljesítményé- nek mérése			18	11		29	22		22
	Nemzetközi pénzügyek				20		20		18	18
	Pénzügyi piacok és termékeik				50	7	57		50	50
	Befektetések értékelése				50	6	56		50	50
	Biztosítási alapismertek				10		10		10	10
	Komplex pénzügyi feladatok					54	54	36	32	68
	Irodai szoftverek alkalmazása	**0**	**0**	**0**	**0**	**93**	**93**	**0**	**93**	**93**
	Irodai szoftverek szakmai alkalmazása					93	93		93	93
	Adózás	**0**	**0**	**0**	**36**	**92**	**128**	**69**	**59**	**128**

	Az államháztartás rendszere				8		8	8		8
	Az adózás rendje, az adóigazgatási rend-tartás				12		12	12		12
	Személyi jövedelemadózás és bért terhelő járulékok				16	15	31	31		31
	Az egyéni vállalkozó jövedelemadózási formái					18	18	18		18
	Társaságok jövedelemadózása					18	18		18	18
	Általános forgalmi adó					18	18		18	18
	Helyi adók					15	15		15	15
	Gépjárműadó és cégautóadó					8	8		8	8
	Elektronikus bevallás	**0**	**0**	**0**	**0**	**109**	**109**	**0**	**109**	**109**
	A gyakorlat előkészítése					8	8		8	8
	Az elektronikus bevallás gyakorlata					93	93		93	93
	A bevallások ellenőrzése					8	8		8	8
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	162	202	361	725	283	421	704

MÁTÉSZALKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BÓLYAI NAGY ANDRÁS TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Könyvvezetés és beszámolókészítés feladatai	**Számvitel**	**0**	**0**	**136**	**128**	**114**	**378**	**218**	**184**	**402**
	A számviteli törvény és az éves beszámoló			36			36	36		36
	A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése			52			52	52		52
	Tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal kapcsolatos elszámolás			48			48	48		48
	Vásárolt készletek elszámolása				36		36	46		46
	Jövedelemelszámolás				36		36	36		36
	Kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolások				28		28		30	30
	Költségekkel kapcsolatos elszámolások				28		28		30	30
	Saját termelésű készletekkel kapcsolatos elszámolások és eredménymegállapítás					31	31		31	31
	Pénzügyi és hitelműveletekkel kapcsolatos elszámolások					31	31		31	31
	A zárás, az éves beszámoló					52	52		62	62
	Számviteli esettanulmányok	**0**	**0**	**72**	**36**	**36**	**144**	**72**	**72**	**144**
	Számviteli bizonylatok			24			24	24		24
	Könyvelési tétel szerkesztése			24			24	24		24
	A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok			12			12	12		12
	Tárgyi eszközök nyilvántartása			12			12	12		12
	Vásárolt készletek bizonylatai				20		20		20	20

	Jövedelemelszámolás bizonylata				16		16		16	16
	Komplex számviteli esettanulmányok					36	36		36	36
	Számítógépes könyvelés	**0**	**0**	**0**	**0**	**144**	**144**	**0**	**144**	**144**
	Szoftverjog és etika, adatvédelem					4	4		4	4
	A könyvelési programokkal kapcsolatos követelmények					4	4		4	4

	Főkönyvi és folyószámla-könyvelési rend-szer					31	31		31	31
	Tárgyieszköz-nyilvántartó program					31	31		31	31
	Készletnyilvántartó program					31	31		31	31
	Bérelszámoló program alkalmazása					31	31		31	31
	Integrált vállalati rendszerek					12	12		12	12
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	208	164	294	666	290	400	690
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	0	0			0	

BUDA MÁTÉS BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

3A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 18/1

8 óra A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, megha- tározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy óra 18/18

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavál- laláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafo-	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan	gott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közal- kalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony
A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége
Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munka- viszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)
Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, ön- kéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai
A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő
A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei A munkaszerződés módosítása
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése Munkaidő és pihenőidő
A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái
Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzé- sek, utazásiköltség-támogatások)
Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák ese- tén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

62/6

2 óra A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az ál- lásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy óra 62/62

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósí- tani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, meg- értsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak szá- molni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolato- san kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak ke- retében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a mun- kavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyama-	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és foga-

tának figyelembevételével.			helyzetnek megfelelni.	dása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).
Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés kö- vetelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egysze- rűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.
Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fej- lesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompeten- ciákat fejlesztünk (íráskészség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipi- kus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.
Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelmé- nyeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gya- kori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompe- tenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek le- gyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez pasz- szoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épüle- ten belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.
Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.
A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel

kapcsolatosan.
A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran hasz- nált kifejezéseket.
A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.
A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze. A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 360/222 óra
A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulók az alapvető gazdasági ismeretek elsajátítása után ismerjék és értsék a gazdasági élet- tel kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat, összefüggéseket. A tanulási terület kiemelt célja, hogy lehetőséget biztosítson a gazdálkodási tevékenységek ellátásához kapcsolódó önálló pro- jektfeladatok, produktumok elkészítésére, kommunikációs és prezentációs képességeik fejlesz- tésére.

3.3.1 Gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy 216/108 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja
Fejlessze a tanulók ismereteit a gazdasági élet alapvető területeiről (szükségletek, javak, gaz- dasági körforgás, termelés, termelési tényezők, munkamegosztás, gazdálkodás, piac), megis- mertesse a gazdasági élet szereplőit és kapcsolataikat.
A tanulók ismerjék a háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, a háztartás pénzgazdálkodását. Példákon keresztül mutassák be a háztartás bevételeinek és kiadásainak szerkezetét.
Tudják jellemezni a vállalkozások és a többi gazdasági szereplő kapcsolatát és megkülönböz- tetni az egyes vállalkozási formákat.
A tanulók képesek legyenek bemutatni az állam feladatait, felsorolni az állami költségvetés legfontosabb bevételeit és kiadásait, ismerjék az személyi jövedelemadó és általános forgalmi adó lényegét.
Megszerzett ismereteik alapján értsék a jogi fogalmakat és példákon keresztül mutassák be az alapvető fogyasztói jogokat. Legyenek tisztába a tulajdonjog és kötelmi jog területével.
Ismerjék a nemzetközi gazdasági kapcsolatok alapvető formáit. Értsék a nemzetgazdaság ága- zati rendszerét és teljesítménykategóriáit.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A tanulók nem rendelkeznek előzetes szakmai tudással, a tantárgy tanítását a közismereti tantárgyak, illetve a tananyag feldolgozását a tanulók saját, családi

tapasztalatszerzése se- gíti. Ezek például a matematikai módszerek, számítások, a történelmi, földrajzi ismeretek, a család gazdálkodási és jogi tapasztalatai.

3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az egyes alapfogalom csoportok jellegzetességeit.	Ismeri a legfontosabb gazdasági alapfogalmak jellemzőit, fajtáit.	Teljesen önállóan		Adatok, információk keresése digitális eszközön vagy interneten, az eredmények kiválasztása és feldolgozása útmutató alapján.
Példákon keresztül bemutatja a háztartások legfontosabb bevételeit, kiadásait és értelmezi a költségvetés egyenlegét.	Ismeri a háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, a háztartás pénzgazdálkodását	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja az egyes vállalkozási formákat és elemzi azok előnyeit és hátrányait.	Tisztában van az egyes vállalkozási formák jellemzőivel.	Teljesen önállóan		
Példákon keresztül bemutatja az állami költségvetés legfontosabb bevételeit, kiadásait.	Ismeri az állam feladatait, az államháztartás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan	Belátja a gazdaság működési szabályainak fontosságát.	
Értelmezi a különböző adózási alapfogalmakat. Ismerteti az alapvető adónemek lényegét.	Ismeri az adózás alapfogalmait, az alapvető adónemeket.	Teljesen önállóan		
Példákon keresztül bemutatja az alapvető fogyasztói jogokat.	Ismeri a fogyasztóvédelemmel összefüggő jogi alapfogalmakat.	Instrukció alapján részben önállóan		

Azonosítja a marketing-eszközöket.	Ismeri a marketing fogalmát és eszközrendszerét.	Instrukció alapján részben önállóan		
Bemutatja a nemzetközi kereskedelemből származó előnyöket.	Ismeri a nemzetközi kereskedelem alapvető formáit.	Teljesen önállóan		

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Gazdasági alapfogalmak

A szükséglet és a javak fogalma, főbb csoportjai és kapcsolatai, a gazdasági körforgás, a termelés, a munkamegosztás szerepe
Termelési tényezők típusai, jellemzői
A gazdaság szereplői. Gazdasági rendszerek, a piacgazdaság kialakulása Piaci alapfogalmak: a piac fogalma, fajtái, szereplői, elemei.
Kereslet és kínálat kapcsolata és a piaci ár Piac és pénz

3.3.1.6.2 A háztartások gazdálkodása A család fogalma és funkciói
Munkamegosztás a háztatásokban. Időgazdálkodás
A háztartások bevételei és kiadásai. A háztartások költségvetése
A háztartások pénzgazdálkodása, a megtakarítások és a hitelek szerepe. A háztartások va- gyona

3.3.1.6.3 Fogyasztói magatartás

A fogyasztói döntést befolyásoló tényezők Fogyasztóvédelmi alapismeretek
A fogyasztók alapvető jogai
Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók
Fogyasztóvédelmi szervezetek, fogyasztóvédelmi rendelkezések, fogyasztói jogok gyakor- lása
Fenntartható fejlődés, fenntartható fogyasztás

3.3.1.6.4 A vállalat termelői magatartása

Háztartás és vállalat. Vállalat és vállalkozás. A vállalat környezete, piaci kapcsolatai, cél- rendszere, csoportjai
Vállalkozási formák
Az egyéni vállalkozások jellemzői, alapítása, szüneteltetése, megszűnése
A társas vállalkozások alapításának, működésének közös vonásai. A társas vállalkozások megszűnése. A társas vállalkozások formái, sajátosságai

3.3.1.6.5 Az állam gazdasági szerepe, feladatai Az állam feladatai. Az állami szerepvállalás változása
Az állam gazdasági szerepe, a gazdasági beavatkozás alapvető területei

Az állam gazdálkodása, az államháztartás rendszere. A központi költségvetés
Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerének kiemelt bevételei és kiadása Az adózási alapfogalmak
Kiemelt adónemek (személyi jövedelemadó, általános forgalmi adó) csak a megértés szint- jén

3.3.1.6.6 A nemzetgazdaság ágazati rendszere Nemzetgazdaság fogalma és ágazati rendszere
A nemzetgazdaság teljesítménykategóriái és mérésük, az egyes SNA mutatószámok kö- zötti kapcsolatok
A nemzetgazdaság teljesítménykategóriák nominál- és reálértéke
A gazdasági növekedés és tényezői
A gazdasági egyensúly és egyensúlytalanság Az infláció fogalma és fajtái
A munkaerőpiac működése. A munkanélküliség fogalma és fajt

3.3.1.6.7 Nemzetközi gazdasági kapcsolatok
A nemzetközi gazdasági kapcsolatok szükségessége, a nemzetközi munkamegosztás Kereskedelempolitikai irányzatok
A gazdasági integrációk szerepe és típusai Az Európai Unió fejlődése és működése

3.3.1.6.8 Marketing-alapfogalmak A marketing szerepe a vállalkozásban Marketingstratégia
Marketingmix és elemei

3.3.1.6.9 Jogi alapismeretek A jog lényege, fogalma, funkciói
A jogforrás és a jogforrási hierarchia A jogviszony.
A jogalkotás, a jogszabályok
A jogszabályok érvényessége és hatályossága
A jogrendszer felépítése, tagozódása, a jogszabályok értelmezése

3.3.1.6.10 Tulajdonjog
A tulajdon fogalma, tartalma, a tulajdonost megillető jogosultságok A birtoklás és birtokvédelem
A használat és hasznok szedése A rendelkezés joga
A tulajdonjog korlátozásai
Eredeti és származékos tulajdonszerzés

3.3.1.6.11 A kötelmi jog Szerződések

fogalma, fajtái
A szerződésekre vonatkozó közös szabályok:
szerződéskötés A szerződés érvénytelensége,
módosítása, megszűnése
A szerződés teljesítése, a szerződés megszegése
A szerződés megerősítése (foglalók, kötbér, jogvesztés kikötése, jótállás), biztosítékadás (kezesség, óvadék, zálogjog).
A szerződések legfontosabb szabályai: adásvétel, bérlet, megbízás, vállalkozás, szállítás, fuvarozás

3.3.2 A vállalkozások működtetésének alapismeretei tantárgy óra 144/114

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Tudatosítsa, hogy a vállalkozások piaci viszonyok között tevékenykednek, a javak előállítását profitszerzés érdekében végzik, és valamennyi döntésük kockázattal jár.
A tanulók megismerik az alapvető gazdálkodási folyamatokat a vállalkozáson belül, és be tud- ják mutatni, hogy a zavartalan működés milyen tevékenységek összehangolását követeli meg. A tanulók be tudják mutatni, hogy mikor tekinthető nyereségesnek egy vállalkozás. Ismerjék a költségek csoportosítását és az alapvető gazdasági, statisztikai számításokat. A tanuló érdek- lődjön a mindenkori gazdaságpolitikai és pénzügypolitikai célok és megvalósításuk módjai iránt, eligazodjon a pénzügy intézményrendszerében, ismerje az alapvető szolgáltatásait, a lel- tározás folyamatát és helyét az gazdasági elszámolás rendszerében.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gazdasági és jogi alapismeretekben elsajátított vállalkozási formák ismerete.

3.3.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Prezentálja a beszerzés, termelés, értékesítés jellegzetességeit.	Ismeri a gazdálkodási folyamat legfontosabb elemeit, jellemzőit.	Teljesen önállóan		Adatok, információk keresése digitális eszközön vagy interneten, az eredmények kiválasztása és feldolgozása útmutató alapján.

Meghatározza a vállalkozás gazdálkodásának eredményét.	Ismeri a költségek fajtáit és érti az árbevétel és a költségek kapcsolatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Átlátja a bankrendszer folyamatát és általa végzett alapvető szolgáltatásokat.	Ismeri a bankok alakulását, a pénz szerepét és funkcióit, az alapvető banki szolgáltatásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos, áttekinthető munkavégzésre.	
Meghatározza és értelmezi a középértékeket (számtani és mértani átlag) és a viszonyszámokat (megoszlási és dinamikus viszonyszám).	Ismeri a statisztikai adatok megbízhatóságának jelentőségét.	Teljesen önállóan		
Elvégzi a feladatkörébe tartozó leltározási feladatokat, amely során használja az előírt bizonylatokat.	Ismeri a leltár készítésének folyamatát, szabályait, a leltározás során alkalmazandó bizonylatokat és azok használatát.	Teljesen önállóan		
Előkészíti a leltározás dokumentumait, részt vesz a leltározás lebonyolításában.	Ismeri a leltározás dokumentumait. Ismeri a leltározás menetét, lebonyolítási rendjét, a szükséges bizonylatokat.	Teljesen önállóan		

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 A vállalkozások gazdálkodása

A gazdálkodási folyamat elemei

Beszerzési folyamat

Termelési folyamat

Értékesítési folyamat

A gazdálkodási folyamathoz kapcsolható dokumentumok, bizonylatok megismerése, ke- zelése

3.3.2.6.2 A gazdálkodási folyamatok eredménye

Költség, kiadás, bevétel, profit fogalma, a számviteli profit, gazdasági profit és a

normál profit összefüggései
A vállalkozás gazdálkodásának eredménye, a nyereségre ható tényezők Az árak szerepe a gazdasági döntésekben

3.3.2.6.3 Statisztikai alapfogalmak A statisztika fogalma, ágai
A statisztikai sokaság fogalma, fajtái, jellemzői A statisztikai ismérv és fajtái
Az információk forrásai, az információszerzés eszközei A statisztikai sor fogalma, fajtái, készítésének szabályai A statisztikai tábla fogalma, statisztikai táblák típusai
A táblázatok készítésének tartalmi és formai követelményei A statisztikai adatok ábrázolása
A statisztikai adatok összehasonlítása: viszonyszámok és alkalmazásuk A viszonyszámok csoportosítása
A dinamikus viszonyszámok és összefüggéseik A megoszlási viszonyszám és összefüggései
Középértékek és alkalmazásuk
Számított középértékek (számtani átlag, kronológikus átlag, mértani átlag) Helyzeti középértékek: módusz, medián
Indexek és alkalmazásuk
Indexszámítás

3.3.2.6.4 Banki alapismeretek
A pénz fogalma és fajtái, a pénz funkciói (értékmérő, forgalmi eszköz, fizetési eszköz, kincsgyűjtés, felhalmozás, vagyontartás)
A pénz kialakulása: árupénz, pénzhelyettesítők, a mai pénz
Gazdaságpolitika, pénzügypolitika (fogalma, eszközei) A pénzügyek, pénzügyi viszonyok
A pénzügyi rendszer feladatai, jellegzetes intézményei A bankok kialakulása, fogalma és a bankműveletek Az egyszintű és a kétszintű bankrendszer jellemzői
A legjellemzőbb banki szolgáltatások
E-banking szolgáltatások fogalma, lehetőségei
Biztonsági tanácsok az elektronikus banki szolgáltatáshoz kapcsolódóan

3.3.2.6.5 Könyvvezetési alapok A számvitel feladatai, területei
A számvitel szabályozása (külső és belső szabályozás), alapdokumentumok
A számviteli törvény - számviteli alapelvek - számviteli politika összefüggései A beszámoló szerepe, a beszámoló részei
A beszámolók formái
A számviteli bizonylatok és csoportosításuk Bizonylati elv

értelmezése
Szigorú számadású kötelezettség
Szigorú számadású bizonylatok nyilvántartása Bizonylatok tartalmi és formai követelményei Bizonylatok kiállítása, helyesbítése, megőrzése
A vállalkozások által leggyakrabban használt bizonylatok A leltár fogalma, szerepe, jellemzői
A mérleg fogalma, jellemzői
A mérlegfőcsoportok, mérlegtételek tartalma, definíciója Az eredménykimutatás fogalma
A könyvviteli számlák
Az egységes számlakeret felépítése és szerkezete A számlák nyitása, zárása
Idősoros és számlasoros könyvelés
Mérlegszámlák, költség- és eredményszámlák
Az analitikus és szintetikus könyvelés kapcsolata

3.4 Üzleti kultúra és információkezelés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 198/19

8 óra A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Bemutatja a hétköznapi viselkedési formákat, elemzi az alapvető és a szolgáltató szakmákban különösen fontos magatartási, illetve viselkedésformák szerepét, jelentőségét. A tanulók elsa- játítják és tudatosan alkalmazzák a helyes beszédtechnikát, valamint az írásbeli kommunikáció alapszabályait. Fontos a személyiségfejlesztés, az egyéni és a szakmai sikerek elérésének kom- munikációs eszközökkel történő elősegítése. Lehetőséget biztosít a tanulók számára az üzleti kultúra és információkezelés feladataihoz kapcsolódó önálló projektfeladatok, produktumok el- készítésére, a kommunikációs és prezentációs képességeik fejlesztésére.

3.4.1 Kommunikáció tantárgy óra 36/36

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja
Megismerteti a tanulókkal az ön- és emberismeret jelentőségét, az alapvető viselkedési formá- kat. Fejleszti az empatikus készségeket. Legyenek tisztában az emberi érintkezés kultúrájának fontosságával. Ismerjék meg önmagukat, és sajátítsák el a közvetlen és tágabb értelemben vett környezetükhöz való alkalmazkodás képességét. Legyenek képesek a konfliktusok elkerülésére vagy helyes kezelésére, a családi, baráti és későbbi munkakapcsolatok helyes alakítására.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Magyar nyelvtan, a helyesírás szabályainak ismerete, alkalmazása, szövegalkotás

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adott szituációnak megfelelően alkalmazza a kapcsolattartás kulturált szabályait.	Ismeri a viselkedéskultúra alapvető szabályait.	Teljesen önállóan	Törekszik az üzleti partnerekkel és munkatársakkal való udvarias kommunikációra írásban és szóban egyaránt.	Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása a netikett egyszerű szabályainak betartásával
Adott szituációnak megfelelően alkalmazza a munkahelyi kapcsolatokat meghatározó szabályokat.	Tisztában van a munkahelyi kapcsolatokat meghatározó szabályokkal.	Instrukció alapján részben önállóan		Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása a netikett egyszerű szabályainak betartásával
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelően levelet készít, használja a helyes beszédtechnikai módokat.	Ismeri az írásbeli és a szóbeli kommunikáció legelterjedtebb formáit.	Teljesen önállóan		Digitális tartalmak létrehozása, átalakítása, formázása, szerkesztése a szerzői jogok figyelembevételével
Megadott kommunikációs helyzet elemzésével megfogalmazza a kommunikációs probléma okát, megoldására javaslatot tesz: kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését, érvel, indokol, magyaráz, tanácsol.	Ismeri a legfontosabb kommunikációs technikákat és a kommunikációs zavarok okait.	Instrukció alapján részben önállóan		Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása a netikett egyszerű szabályainak betartásával

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Kapcsolatok a mindennapokban

A viselkedéskultúra alapjai, illem, etikett, protokoll értelmezése

A köszönés, megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, társalgás, vita, konfliktusmegoldás fo- galmainak bemutatása és gyakorlati alkalmazása, elmélyítése a kulturált viselkedésben

A mindennapi, a hivatali és az alkalmi öltözködés megismerése Gasztronómiai alapismeretek, alapelvárások megismerése

3.4.1.6.2 A munkahelyi kapcsolattartás szabályai

Pontos munkavégzés, csoportközi viszonyok, a vezető és a beosztott viszonya, generációs problémák a munkahelyen, azok kezelése

A társasági élet speciális lehetőségei (névjegy és névjegyhasználat, telefonhasználat, do- hányzás, ajándékozás) és gyakorlati alkalmazási lehetőségük, lehetőleg életközeli helyze- tekben

3.4.1.6.3 Kommunikációs folyamat A kommunikáció alapfogalmai

A verbális jelek, a nem verbális jelek, a kommunikációs kapcsolatok, az írásbeli és szóbeli kommunikáció fajtái

A kommunikációs zavarok, a kommunikációs technikák gyakorlása

3.4.1.6.4 Ön-és társismeret fejlesztése

Önelemzés, önkifejezés, érzések, érzelmek, gondolatok kifejezése A kommunikációs stílusok használata

A hatékony, sikeres kommunikáció akadályai, konfliktuskezelés

3.4.2 Digitális alkalmazások tantárgy óra 162/162

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók magabiztosan használják a digitális eszközöket, a számítógép billentyűzetét, legye- nek képesek dokumentumok megnyitására, mentésére, nyomtatására, tabulálására, a betűtípus megválasztására. Ismerjék a levelek formai kialakításának szokásait, a kiemelési módokat.

Képesek legyenek ügyiratok kitöltésére és készítésére, hivatalos levelek formai és tartalmi meg- fogalmazására, az irodatechnikai eszközök használatára. Alkalmazzák a tízujjas, vakon gépelé- sen alapuló helyes írástechnikát. Képesek legyenek szakmai szöveg másolására, a szövegszer- kesztővel történő adatbevitelre, a táblázatkezelő használatára, önállóan egyszerű hivatalos levél elkészítésére.

Ismerjék az online kommunikációt biztosító szolgáltatásokat. Képzés javasolt helyszíne: számítógépterem.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A magyar nyelvtan és a helyesírás szabályainak ismerete, alkalmazása, szövegalkotás. A gazdasági és jogi alapismeretek tantárgy keretében elsajátított alapfogalmak felhasználása az üzleti levél elkészítése során pl. Kötelmi jogi ismeretek. Az informatikai készségek és tevékenységi formák használata felhasználói szinten.

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Számítógépes dokumentumokat megnyit, ment, nyomtat.	Számítógépes felhasználói ismeretek, szövegszerkesztő és táblázatkezelő kezelése.	Teljesen önállóan	Törekszik a pontos, áttekinthető munkavégzésre.	Biztonságos jelszavak megválasztása, megfelelően előre beállított szoftverek, eszközök használata az IKT-biztonság növelése céljából
Megadott szempontok szerint szövegszerkesztő szoftverrel dokumentumot formáz.	Ismeri a szövegformázás alapvető szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális eszköz be-, kikapcsolása Alapvető funkciók beállítása, módosítása A gyakran előforduló, legegyszerűbb problémahelyzetek megoldása
Megadott szempontok szerint táblázatkezelő szoftverrel táblázatokat, diagramokat készít.	Ismeri a táblázatkezelő program alapvető felhasználási lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása a netikett egyszerű szabályainak betartásával

Megadott szempontok szerint prezentációt készít.	Ismeri a prezentáció készítő program alapvető felhasználási lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Egyszerű digitális tartalmak létrehozása és módosítása a szellemi tulajdon védelme érdekében hozott legalapvetőbb szabályok (szerzői jogok) figyelembevételével
Megadott szempontok szerint információt keres az interneten, kiválasztja és feldolgozza.	Ismeri a biztonságos internet használat szabályait, és a digitális, online kommunikáció eszközeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Adatok, információk keresése digitális eszközön vagy az interneten, az eredmények közül a megfelelő(k) kiválasztása és feldolgozása útmutatás alapján
Tíz perc alatt legalább 900 leütés terjedelmű, összefüggő szöveget másol.	Ismeri a tízujjas, vakon gépelés technikáját.	Teljesen önállóan		Egyszerű digitális tartalmak létrehozása és módosítása a szellemi tulajdon védelme érdekében hozott legalapvetőbb szabályok (szerzői jogok) figyelembevételével
Használja saját és a vállalkozás ügyeinek intézéséhez rendelkezésre álló ügyfélkapu és online szolgáltatásokat (e-bevallás, e-felvételi, erkölcsi bizonyítvány igénylés stb.).	Ismeri az ügyfélkapu és az online ügyintézés előnyeit.	Teljesen önállóan		Ügyfélkapu és online szolgáltatások ismerete
Megadott szempontok szerint iratkezelés és levelezési feladatokat végez.	Ismeri a levelek fajtáit, az üzleti levelezés szabályit.	Teljesen önállóan		Digitális funkciók alkalmazása.

MÁTÉSZALKAI LÁSZLÓ
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Munkavédelmi ismeretek A munkavédelem lényege és területei
A munkahelyek kialakításának általános szabályai
A munkahelyek kialakítása az ügyintézői, ügyviteli munkakörökben Alapvető feladatok a tűz megelőzése érdekében

3.4.2.6.2 Tízujjas, vakon gépelés
Tízujjas, vakon gépeléssel a betűk, számok, jelek és kezelőbillentyűk kapcsolása a homogén gátlás pszichológiai elvének érvényesítésével
Szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása sortartással A jelek szabályai
A kiemelési módok önálló meghatározásának gyakorlása a szövegösszefüggés ismérvei alapján A gépelt levél adott időszakban érvényes szabályai
Tízperc alatt legalább 900 leütés terjedelmű, összefüggő szöveg másolása

3.4.2.6.3 Levelezés és iratkezelés A levél fajtái, formai ismérvei
A hivatalos levelek fogalmazásának tartalmi szempontjai A beadványok (kérvény, kérelem, fellebbezés stb.)
Az egyszerű ügyiratok fajtái (nyugta, elismervény, meghatalmazás stb.
A pályázati dokumentumok, nyomtatványok, irat- és szerződésminták értelmezése
Közigazgatási szerv, intézmény, gazdálkodó szervezet, levelei (értesítés, meghívó, igazolás, engedély stb.), a szerződésekkel kapcsolatos ügyiratok.
A vállalkozások, szervek, intézmények belső, levelei (jegyzőkönyv, emlékeztető, feljegyzés stb.)
Üzleti levelezés (ajánlat, megrendelés, teljesítés, a teljesítés zavarai, szállítás stb.) Munkaviszonnyal kapcsolatos levelek (önéletrajz, pályázat, munkaszerződés stb.) Az alkalmazott irodatechnikai eszközök használata
Az ügyiratkezelés alapfogalmai Az irattározás kellékei, eszközei
Az iratkezelés gyakorlata (postabontás, érkeztetés, iktatás stb.)

3.4.2.6.4 Digitális alkalmazások
A szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása betűk, számok, jelek írásának adott időszakban érvényes szabályai szerint
Szövegformázás, másolás, áthelyezés, kiemelés, felsorolás, tabulátor, szöveg igazítása, élőfej, élőláb stb.
Táblázatkészítés, formázás, szegély, mintázat stb. Prezentációkészítés
Az elektronikus adatbázisok biztonságos mentési munkálatai, az anyagok archiválása
Az online kommunikációt biztosító szolgáltatások használata (e-mail, azonnali üzenetküldés, hang-és videóalapú kommunikáció)
Személyes és céges online ügyintézés ügyfélkapun

keresztül Adat és információ fogalma
Az adat- és információkezelés, -védelem szabályozása
Az adat- és információkezelés körébe tartozó fogalmak, értelmezésük A személyes adatok védelme

3.5 Vállalkozások gazdálkodási feladatai megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 210/19

9 óra A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulók megismerik a készlet és a befektetett eszközgazdálkodás lényegét. Megismerik a munkaerő-gazdálkodás feladatait. Megértik a döntés szerepét a gazdálkodásban, a tervezés és a vezetés kapcsolatát, a konfliktusfeloldás lényegét, az érdekkülönbségeket. A tanulási terület kiemelt célja, hogy lehetőséget biztosítson a tanulók számára a vállalkozások gazdálkodási fel- adataihoz kapcsolódó önálló projektfeladatok, produktumok elkészítésére, kommunikációs és prezentációs képességeik fejlesztésére.

3.5.1 Gazdálkodási ismeretek tantárgy óra 156/145

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerik a vállalati gazdálkodás területeit, a vállalati vezetés és tervezés szerepét, a logisztika, a készletgazdálkodás, a munkaerő- és bérgazdálkodás elemzésének módszereit. A módszerek felhasználásával képesek lesznek a vállalkozás belső és külső környezetében bekö- vetkező változások követésére, alkalmazkodási javaslatok kidolgozására.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A gazdasági és jogi alapismertek és a vállalkozások működtetésének alapismeretei tantár- gyak témakörei

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adatokat szolgáltat a befektetett eszközök elszámolásához	Ismeri a befektetett eszközök fogalmát, a vállalkozás életében betöltött szerepét.	Irányítással	A megadott utasítá-	

Ellátja a logisztikai feladatokhoz kapcsolódó gazdasági adminisztrációs feladatokat.	Ismeri a logisztikai rendszer működési területeit.	Instrukció alapján részben önállóan	sok alapján törekszik felkutatni a vállalkozás számára legelőnyösebb ajánlatot. A gazdálkodás során mindig a vállalkozás érdekeit helyezi előtérbe.	
Ellátja a bér- és létszámgazdálkodással kapcsolatos gazdasági adminisztrációs feladatokat.	Ismeri az emberierőforrás-gazdálkodás működési területeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 A vállalkozások gazdasági feladatai A termelés és a szolgáltatás tartalma
A termelés jellemzői
A szolgáltatások jellemzése
A termelés és szolgáltatás megvalósítása A minőségbiztosítás szerepe
A vállalkozások gazdasági feladatai (számviteli, pénzügyi, adózási, ügyviteli feladatok és köztük lévő összefüggések)

3.5.1.6.2 Gazdálkodás a befektetett eszközökkel Az innováció lényege és szerepe a vállalkozásnál
A tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása
A tárgyi eszközök üzemfenntartásának szerepe A beruházás szerepe a vállalkozásnál
A beruházás folyamata

3.5.1.6.3 Készletgazdálkodás, logisztikai rendszer A vállalkozási logisztika lényege és szerepe
A logisztika területei, a logisztika anyagi és információs folyamatai A logisztikai rendszer szerkezete
A logisztika stratégiai kérdései A logisztikai rendszer működése
A forgóeszközök fogalma, főbb csoportjai (vásárolt és saját termelésű készletek) A készletgazdálkodás, struktúra kialakítása, készletnormák, anyagnormák
A teljes forgóeszköz állománnyal való gazdálkodás (optimális összetétel, hatékonyság, igé- nyesség, forgási sebesség)

3.5.1.6.4 Munkaerő és bérgazdálkodás A munkaerő és bérgazdálkodás feladatai
A vállalkozás munkaerő-szükségletének biztosítása (szükséglet meghatározása, biztosí- tása, hatékony foglalkoztatás)

Munkajogi alapismeretek, (munkaviszony, munkaviszony létesítése, megszűnése, megszüntetése, munkavállaló és munkáltató jogai és kötelességei, munkaszerződés)
Bérgazdálkodás, ösztönzés, érdekeltségei rendszer
A kereseti arányok kialakítása
A beosztott és vezető munkavállalók belső érdekeltségi rendszere A vállalaton belüli szervezeti egységek érdekeltségi rendszere

3.5.1.6.5 A vállalkozás vezetése, szervezete és stratégiája A vállalati folyamatok funkcionális területei
A vezetés lényege és funkciói A vállalkozás szervezete
A tervezés szerepe, fajtái a vállalkozásnál
A vállalati stratégia szerepe, a stratégiai tervezés folyamata

3.5.1.6.6 A vállalkozások válsága
A vállalati válság lényege, kialakulásának okai A vállalati válság szakaszai és típusaiA vállalati válság leküzdése
Válságkezelő stratégiák
A vállalkozások megszűnése (csődeljárás, felszámolási eljárás, végelszámolás)

3.5.2 Gazdasági számítások tantárgy óra **54/54**

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja
Fejlessze a tanulók gazdasági-pénzügyi kompetenciáit, logikai készségeit. Megalapozza, támo- gassa és elmélyítse a tanulók gazdasági jellegű gondolkodását, a pénzügyi-számviteli és sta- tisztikai logika megértését, amellyel a szakmai tárgyak eredményessége növelhető. Fejlessze az önálló és rendszerezett gondolkodást.
Javasolt a tantárgy csoportbontásban történő tanítása.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A gazdasági és jogi alapismeretek tantárgyháztartások gazdálkodása, a vállalat termelői magatartása témakörei
A vállalkozások működtetése tantárgystatisztikai alapfogalmak témaköre A pénzügy tantárgy kamatszámítások témaköre
Matematika: egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A statisztikai kimutatásokat kritikusan értelmezi.	Ismeri a statisztikai adatgyűjtés feldolgozási módjait, az alapvető statisztikai mutatószámokat.	Teljesen önállóan		
Különböző banki befektetési ajánlatok közül kiválasztja a kedvezőbb ajánlatot.	Alkalmazza a különböző kamatszámítási módszereket.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Pénzügyi számítások Egyszerű kamatozás
Kamatos kamatozás
Vegyes kamatozású konstrukció alkalmazása Törlesztő tervek típusai
Kölcsöntörlesztés, hiteldíj

3.5.2.6.2 Statisztikai számítások Egyszerű, súlyozott átlag alkalmazása Módusz, medián, terjedelem
Számított és helyzeti középértékek fajtái Nevezetes közepek
Diagramok. Kör-, vonal-, oszlop- és sávdiagramok értelmezése, készítése. Annak eldön- tése, hogy mikor, milyen diagramot érdemes készíteni
Viszonyszámok. Százalékszámítás. A viszonyítási számok helyes megtalálása a szöveg alapján. Százalékfogalmak magabiztos ismerete. A nettó ár és a fogyasztói ár közötti elté- rés meghatározása különböző adókulcsok mellett

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM MATÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

3.6 Pénzügyi ügyintézői feladatok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 725/70

4 óra A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulók megismerik a pénzügy, a vállalkozásfinanszírozás és az adózás alapösszefüggéseit, az elszámolások információtartalmát, a gazdasági események eredményre, vállalkozásműködé- sére gyakorolt hatását. Képesek értékelni a finanszírozás, a befektetés alapvető formáit, értik a likviditás biztosításának fontosságát. Lehetőséget biztosít a tanulók számára a pénzügyi ügyin- tézői feladatokhoz kapcsolódó önálló projektfeladatok, produktumok elkészítésére, kommuni- kációs és prezentációs képességeik fejlesztésére.

3.6.1 Pénzügy tantárgy óra 395/374

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló érdeklődjön a mindenkori gazdaságpolitikai és pénzügypolitikai célok és megvalósí- tásuk módjai iránt, eligazodjon a pénzügy intézményrendszerében és ismerje az alapvető pénz- ügyi szolgáltatásokat. Alkalmas legyen arra, hogy meghatározza és kiválassza a pénzforgalom lebonyolításának a vállalkozás számára leginkább megfelelő módját, és segítsen eligazodni a pénzügyi piacon kínált értékpapírok fajtái között. A tanuló megismerje a nemzetközi elszámo- lási eszközök árfolyam-alakulásának hatását a gazdasági szférára. A tanuló megértse és a min- dennapi életben alkalmazni is tudja, hogy a pénznek időértéke van a különböző időpontokban esedékes pénzáramok tekintetében, akár a betétgyűjtéshez, akár a hitelfelvételhez kapcsoló- dóan. Legyen képes a tanuló egyszerű befektetési, értékpapírárfolyam- és hozamszámításon keresztül dönteni a beruházás megvalósításáról, a vásárlási-eladási szándékról.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak A gazdasági számítások tantárgy témakörei

Matematika: egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Példákon keresztül bemutatja a mai pénz fajtáit, a pénzügyi viszonyokat.	Tisztában van a pénzügyi rendszer feladataival.	Teljesen önállóan	Fogékony az új információk befogadására. A minőségi munkavégzés érdekében követi a szakmájával kapcsolatos jogszabályi változásokat. Törekszik a pontos, áttekinthető, munkavégzésre.	Digitális tartalmak létrehozása, átalakítása, formázása, szerkesztése változatos programok, alkalmazások együttes használatával
Példákon keresztül értelmezi a monetáris szabályozó eszközök hatásait a pénzforgalomra.	Érti a kétszintű bankrendszer lényegét és a jegybank monetáris irányításban betöltött szerepét.	Teljesen önállóan		
Tájékozódik a pénzügyi piaci kondíciókról. Közreműködik a banki termékek (kamat, díj, jutalékok figyelembevételével) kiválasztásában.	Különbséget tud tenni monetáris és nem monetáris közvetítők között. Ismeri a bankügyletek típusait.	Instrukció alapján részben önállóan		Összetett információgyűjtés és -tárolás, kreatív megoldásokkal, egyszerű struktúrában
Adatokat szolgáltat a hitelkérelem összeállításához. Gondoskodik a törlesztőrészletek kifizetéséről, figyeli a hitelkamatot és a hitelkeretet.	Tudja a hitelezési eljárás menetét. Ismeri a kölcsöntörlesztéssel, hiteldíjjal kapcsolatos számításokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása, programok összetettebb funkcióival, a netikett szabályainak betartásával
Kiállítja a pénzforgalmi nyomtatványokat, gondoskodik a teljesítésükről.	Ismeri a fizetési számlák fajtáit.	Teljesen önállóan		Számlázóprogramot használ.
Lebonyolítja a készpénzforgalmat, kezeli a bankkártyákat.	Ismeri a készpénzforgalom típusait.	Teljesen önállóan		
Kiállítja a bevételi és kiadási bizonylatokat, vezeti a pénztárjelentést, a pénztárnaplót és a szigorú számadású nyomtatványok analitikáját.	Tisztában van a házipénztár működési szabályaival.	Teljesen önállóan		Digitális tartalmak létrehozása, átalakítása, formázása, szerkesztése változatos programok, alkalmazások együttes használatával
Közreműködik a bankgarancia, a fedezetigazolás és az akkreditív nyitás	Ismeri a nemzetközi elszámolások eszközeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

ügyében.				
Elvégzi az alapvető befektetési számításokat.	Ismeri a pénzügyi piacok működését és az értékpapírok típusait. Érti az alapvető befektetési számítások alkalmazási lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Közreműködik a biztosítási termékek kiválasztásában.	Ismeri a biztosítási termékeket.	Instrukció alapján részben önállóan		Összetett információgyűjtés és -tárolás, kreatív megoldásokkal, egyszerű struktúrában
Adatokat szolgáltat a finanszírozási döntésekhez.	Ismeri a finanszírozási döntésekhez szükséges információforrásokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Közreműködik a befektetési döntések előkészítésében.	Ismeri a beruházások pénzügyi forrás lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a pályázatok, projekttámogatások készítésében, nyilvántartásában, elszámolásában.	Ismeri a projektek támogatásiforrás-lehetőségeit.	Irányítással		

3.6.1.6 A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 A pénzügyi intézményrendszer

A jelenlegi magyar pénzügyi intézményrendszer felépítése Jegybank és a monetáris szabályozás
Az MNB szervezeti felépítése
A magyar központi bank feladatai, a monetáris irányításban betöltött helye
A pénzügyi intézmények jellemzői (hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások) Nem monetáris közvetítők és feladataik (biztosítók, nyugdíjpénztárak) Magyar Bankszövetség, OBA, BEVA
Pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások

3.6.1.6.2 Bankügyletek

Passzív bankügyletek (betétgyűjtés, értékpapírok kibocsátása, hitelfelvétel a jegybanktól és más banktól)
Aktív bankügyletek, a hitelezés folyamata (hitelek típusai, lízingügylet, faktorálás, forfetírozás). A hitelezési eljárás menete
Hitelbiztosítékok: tárgyi, dologi biztosíték és személyi biztosíték Semleges bankműveletek

3.6.1.6.3 A pénz időértéke

Javasolt a témakört csoportbontásban feldolgozni. A pénz időértékének fogalma, jelentősége
A jelen- és a jövőérték-számítás időtényező-táblázatok alkalmazásával Az egyszerű és a kamatos kamatszámítása
Diszkontálás
A bank passzív bankműveletei, megtakarítási számlák, befektetési számítások
A bank aktív bankműveletei, a hitelezés folyamata, hiteltörlesztési módok számítása

3.6.1.6.4 A pénzforgalom

A pénzforgalom általános szabályai. Banki titoktartási szabályok A fizetési számlák fajtái
Fizetési módok:

- fizetési számlák közötti fizetés: átutalás, beszedés, okmányos meghitelezés (akkre- ditív)
- fizetési számlához kötődő készpénzfizetés: készpénzfizetésre szóló csekk kibocsá- tása és beváltása, készpénzbefizetés fizetési számlára, készpénzkifizetés fizetési számláról
- fizetési számla nélküli fizetés: készpénzátutalás
- készpénzfizetés

A készpénzforgalom lebonyolítása
A pénztár, a pénzkezelés és a pénztári forgalom elszámolása A pénzkezeléssel kapcsolatos feladatkörök

3.6.1.6.5 A pénzkezelés bizonylatai

Javasolt a témakört számítógépteremben, csoportbontásban feldolgozni. Bankválasztási szempontok a gyakorlatban
A pénzforgalmi szolgáltatási keretszerződés formai és tartalmi követelményei A pénzforgalmi számla nyitása
A pénzforgalmi szolgáltatások lebonyolításának lépései A pénzkezelési szabályzat
A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok A bizonylatok adattartalmának értelmezése:

- kiadási és bevételi pénztárbizonylat
- időszaki pénztárjelentés
- készpénzfizetési számla
- szigorú számadású bizonylatok nyilvántartása

Pénzügyi bizonylatok (számla) kiállítása számlázóprogram használatával Fizetési számlák közötti fizetési megbízások elektronikus kiállítása

3.6.1.6.6 A vállalkozások finanszírozása A finanszírozás fogalma, jellemzői
A finanszírozás formái: belső és külső finanszírozás Finanszírozási stratégiák, az illeszkedési elv
A beruházások finanszírozási forrásai

- belső forrásból történő finanszírozás

- külső forrásból történő finanszírozás
- lízingfinanszírozás jellemzői, a lízing típusai
- projekttámogatások: kis- és középvállalkozások gazdaságfejlesztést szolgáló támo- gatásai

EU-s támogatási források. A pályázatírás és a pénzügyi tervezés kapcsolata Pályázati adminisztráció, iratanyagok, dokumentumok kezelése Forgóeszköz-finanszírozás
Forgóeszköz-szükséglet megállapításának módjai (forgási mutatók, mérlegmódszer alkal- mazásával)
Jellemző finanszírozási források Rövid lejáratú bankhitel és típusai
Kereskedelmi hitel (vevőktől kapott előleg és áruhitel), váltótartozás
Faktoring lényege, és igénybevételének jellemzői
Tartós passzívák
Üzletfinanszozás
Pénzügyi tervezés és a tervek csoportjai
Állományi (státusz) és forgalmi szemléletű terv
Az állományi szemléletű terv: a mérlegterv jellemzői
Forgalmi szemléletű terv: a likviditási terv jellemzői
A pénzügyi tervek egyenlegének ismeretében hozott intézkedések

3.6.1.6.7 A vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérése A teljesítménymutatókból nyerhető információk
Elemzés állományi és folyamatszemléletben

A pénzügyi mutatók főbb fajtái

- vagyon – és tőkestruktúra mutatók
- hatékonysági mutatók
- jövedelmezőségi mutatók
- eladósodási mutatók
- pénzügyi egyensúly mutatói
- piaci érték mutatók

A mutatók kiszámításának értelmezése

3.6.1.6.8 Nemzetközi pénzügyek
A nemzetközi fizetések általános szabályai A nemzetközi elszámolások eszközei
A valuta, a devizaárfolyama, az árfolyamok jegyzése
A valuta- és a devizaműveletekkel kapcsolatos gazdálkodási feladatok A valuta-, a devizaárfolyamokhoz kapcsolódó számítások
A nemzetközi fizetések általános szabályai
Fizetési módok a nemzetközi kereskedelemben (devizaátutalás, okmányos inkasszó, akk- reditív)
A nemzetközi pénzügyi intézmények és feladataik

3.6.1.6.9 Pénzügyi piacok és termékeik
A pénzügyi piacok fogalma, gazdaságban betöltött szerepe Pénzügyi piacok csoportosítása
Az értékpapírok pénzügyi piacokon betöltött szerepe
Az értékpapírok megjelenése, fogalma (főbb csoportosítási

szempontjai) Az értékpapírok főbb fajtái:

- a kötvény fogalma, jellemzői, fajtái, a vállalati kötvény pénzügyi piacon betöltött szerepe
- a részvény fogalma, fajtái, jellemzői, a részvények szerepe a gazdaságban
- a közraktárjegy fogalma, jellemzői
- az állampapírok jellemzői és fajtái
- a banki értékpapírok
- váltóismeretek

A pénzügyi piacok, a tőzsde működése
A tőke- és pénzpiaci ügyletek: prompt és termin ügyletek

3.6.1.6.10 Befektetések értékelése
Javasolt a témakört csoportbontásban
feldolgozni. Befektetési döntések típusai
A beruházások pénzáramai, típusai (kezdő pénzáram, működési pénzáram és végső pénz- áram) és tartalmuk
Tőkebefektetési számítások: a beruházások gazdaságossági számításai – statikus és dina- mikus számítások
A statikus számítások mutatói: megtérülési idő, jövedelmezőségi mutató, beruházási pénz- eszközök forgási sebessége.
A dinamikus számítások mutatói: nettó jelenérték, jövedelmezőségi index, belső megtérü- lési ráta (számítás nélkül, csak értelmezés szintjén)
Döntési szabályok a beruházás megvalósítására vagy elutasítására
vonatkozóan A kötvény értékelése:

A klasszikus kötvény reális árfolyamának (elméleti árfolyamának) becslése, összevetése a piaci árfolyammal, valamint a vásárlási-eladási szándék megállapítása
A kötvények hozamának számítása: névleges hozam, egyszerű
hozam A részvény értékelése:
A törzsrészvény és az elsőbbségi részvény reális árfolyamának (elméleti árfolyamának) becslése, összevetése a piaci árfolyammal, valamint a vásárlási-eladási szándék megálla- pítása
A részvények várható hozamának
számítása Tőzsdei ügyletek értékelése

3.6.1.6.11 Biztosítási
alapismertek Alapfogalmak
A biztosítás szerepe, jelentősége, módszere
A biztosítási ágazatok rendszerei, biztosítási
formák Biztosítási szerződés és biztosítási díj
Biztosítási esemény bekövetkezése, kárrendezés

3.6.1.6.12 Komplex pénzügyi
feladatok Komplex pénzügyi feladatok
online megoldása
Javasolt a témakört csoportbontásban, számítógépteremben feldolgozni.

3.6.2 Irodai szoftverek alkalmazása tantárgy óra **93/93**

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja, hogy a tanulók gyakorlati ismereteket szerezzenek a vállalati

gazdálkodás üz- leti folyamatainak az irodai szoftverekkel való támogatásának működési folyamataiban.
Betekintést nyerjenek az irodai szoftverek szakmai alkalmazásába.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.6.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A pénzügy tantárgy bankügyletek és pénzforgalom témakörei A számvitel tantárgy témakörei
Az adózás tantárgy témakörei

3.6.2.4 A képzés órakeretének 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megadott szempontok táblát, diagramot készít. Megadott szempontok szerint kamatszámítást és hiteltörlesztő tervet készít. Megadott szempontok alapján kiszámolja a tárgyi eszközök értékcsökkenését.	Ismeri az adott területhez kapcsolódó pénzügyi, finanszírozási, számviteli szabályokat	Instrukció alapján részben önállóan	Fogékony az új információk befogadására. A minőségi munkavégzés érdekében követi a szakmájával kapcsolatos jogszabályi változásokat. Pontosságra, precizitásra törekszik.	Digitális tartalmak létrehozása, átalakítása, formázása, szerkesztése változatos programok, alkalmazások együttes használatával

3.6.2.6 A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 Irodai szoftverek szakmai alkalmazása Táblázatkezelőben végzett feladatok:

- statisztikai (táblák, számítások, diagrammok)
- pénzügyi (kamatszámítás, jelenérték, jövőérték táblák)
- vállalkozásfinanszírozási (hiteltörlesztés, pénzforgalmi terv, mutatók, diagram- mok)
- számviteli (écs. számítás, készletérték számítás, önköltség kalkuláció)
- adózási (áfa bevallás, bérkalkuláció)

Szövegszerkesztő szakmai használata (kimutatás készítés, körlevél stb.)

3.6.3 Adózás tantárgy óra 128/128

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerik a magyar államháztartás rendszerét, az alrendszerek költségvetését, gaz- dálkodási szabályait. Felkészíti a tanulókat a kiemelt adójogszabályok alkalmazására az adózás rendjében és az adóigazgatási rendtartásban meghatározottak figyelembevételével, a jövedelem típusú adók és a forgalmi adó, valamint a helyi adók tekintetében. Rámutat a magánszemélyek személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségére, az arányos közteherviselés szükségességére. A tanulóknak egyszerűbb adózási feladatok megoldásában jártasságot kell szerezniük, ki kell számolniuk az egyes adónemek kapcsán a fizetendő adóelőlegeket, valamint írásban elkészíteni az éves bevallásokat.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Gazdasági ismeretek tantárgy, Számvitel tantárgy

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adónaptárt vezet és figyelemmel kíséri azt. Adó- és járulékbevallásokat készít, adó- és járulékfolyószámlát egyeztet, kezel, valamint kezdeményezi az adók pénzügyi rendezését.	Ismeri az adózás rendjének jogszabályi előírásait (adóhatóságok, adókötelezettség, ellenőrzés, jogkövetkezmények).	Teljesen önállóan	Fogékony az új információk befogadására. A minőségi munkavégzés érdekében követi a szakmájával kapcsolatos jogszabályi változásokat. Pontosságra, precizitásra törekszik.	Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése és fogadása programok összetettebb funkcióival, a netikett szabályainak betartásával
Közreműködik a személyi jövedelemadó elszámolásával összefüggő nyilvántartási kötelezettség teljesítésében, elvégzi a személyi jövedelemadóval kapcsolatos elszámolásokat.	Ismeri a személyi jövedelemadózás elszámolási szabályait a hatályos jogszabályok szerint.	Teljesen önállóan		

Elvégzi a bért terhelő adókkal és járulékokkal kapcsolatos elszámolásokat, megállapítja az adó- és járulékfizetési kötelezettséget.	Ismeri a bért terhelő adók és járulékok elszámolási szabályait a hatályos jogszabályok szerint.	Teljesen önállóan		
Közreműködik a vállalkozások jövedelemtípusú adóinak megállapításánál (pl. vállalkozói személyi jövedelemadó, társasági adó).	Ismeri az egyéni vállalkozó adózási formáit, a társaságok jövedelemadózása elszámolási szabályait a hatályos jogszabályok szerint.	Teljesen önállóan		
Nyilvántartja a helyi adókat és az egyéb fizetési kötelezettségeket (pl. szakképzési hozzájárulás, környezetvédelemmel kapcsolatos díjak).	Ismeri a helyi adók elszámolási szabályait a hatályos jogszabályok szerint.	Teljesen önállóan		
Közreműködik a gépjárműadó és cégautóadó megállapításánál.	Ismeri a gépjárműadó és cégautóadó elszámolási szabályait a hatályos jogszabályok szerint.	Teljesen önállóan		

3.6.3.6 A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1 Az államháztartás rendszere

A költségvetési bevételek, költségvetési kiadások, a költségvetés egyenlege Az adó és az adórendszer fogalma, jellemzői

A magyar adójog forrásai

Az adók csoportosítása: jövedelemadó, forgalmi típusú adó, vagyonadóztatás

3.6.3.6.2 Az adózás rendje, az adóigazgatási rendtartás Az adókötelezettség szabályai

Az adómegállapítási módok

A bevallás, adófizetés és adóelőleg-fizetés szabályai A bizonylatkiállítás és a nyilvántartás szabályai

Adatszolgáltatás, pénzforgalmi számlanyitási kötelezettség Adótitok, adóhatósági adatszolgáltatás

Fizetési kedvezmények, elévülés

Jogkövetkezmények, intézkedések

Az adóhatóságok hatásköre és illetékessége Az ellenőrzés célja és fajtái

Az ellenőrzés megindítása és lefolytatása, az ellenőrzés befejezése Jogorvoslat és eljárási költség

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

3.6.3.6.3 Személyi jövedelemadózás és bért terhelő járulékok

Az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére vonatkozó szabályok a személyi jö- vedelemadó törvény alapján (az adó megállapítása, adónyilatkozat, egyszerűsített bevallás, adófizetés)

Az adóköteles és az adómentes bevételek, az adóköteles bevételek legfőbb jellemzői

A bevételek jövedelemtartalmának megállapítása: az összevonásra kerülő jövedelmek (ki- emelten a munkaviszonyból származó jövedelmekre, a megbízási díjakra és a vállalkozói „kivétre")

Családi kedvezmény, első házasok kedvezménye, négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye

Adókedvezmények

Az adóelőleg megállapítása, bevallása és megfizetése A bért terhelő járulékok

A szociális hozzájárulási adó

Adóelőleg számítása és az éves adóbevallás elkészítése, a kifizetendő havi bér megállapí- tása gyakorlófeladatokon keresztül

A különadózó jövedelmek adóztatása, kiemelten az ingóság- és az ingatlanértékesítés adóz- tatása, a kamatjövedelem, az osztalékból származó jövedelem

Feladatok megoldása az összevonásra kerülő és a különadózó jövedelmekre, esettanul- mány elkészítése kiscsoportos keretben

3.6.3.6.4 Az egyéni vállalkozó jövedelemadózási formái

Az egyéni vállalkozók adózási szabályai a személyi jövedelemadóban A vállalkozói személyi jövedelemadó:

- A vállalkozói kivét, a vállalkozói jövedelem és a vállalkozói osztalékalap adózási szabályai
- Az átalányadózás szabályai

A kisadózó vállalkozások tételes adója, az adónem választásának feltételei:

- A kata alapjának meghatározása
- A kata mértéke (főállású kisadózó, főállásúnak nem minősülő kisadózó)
- A kata által kiváltott adónemek

További adónemek a hatályos jogszabályok alapján: adóalany, adóalap, adómérték, az ál- taluk kiváltott adók

Egyszerűbb feladatok megoldása a vállalkozói személyi jövedelemadó, és a kisadózó vál- lalkozások tételes adója körében, esettanulmány elkészítése kiscsoportos keretben

3.6.3.6.5 Társaságok jövedelemadózása

A társasági adó alanyai, az adófizetési kötelezettség

A társasági adóalap meghatározása, az adózás előtti eredmény, az adóalap és a jövede- lem(nyereség)minimum összefüggései

Az adóalap-korrekciós tételek jelentősége Az adóalapot módosító tételek csoportjai:

- az adóalapot jogcímében (egyszerre) növelő és csökkentő tételek
- az adóalapot csak csökkentő tételek
- az adóalapot csak növelő

tételek Az adó mértéke

Az alapvető adókedvezmények Az adózás utáni eredmény

A kisadózó vállalkozások tételes adója alanyai

- Az adónem választásának feltételei

- A kata alapjának meghatározása
- A kisvállalati adó alanyai
- Az adónem választásának

feltételei A kiva vállalkozói adó alapja
és mértéke
További adónemek a hatályos jogszabályok alapján: adóalany, adóalap, adómérték, az ál- taluk kiváltott adók
Egyszerűbb feladatok megoldása a társasági adófizetési kötelezettség és az adózott ered- mény megállapítása területén a legjellemzőbb adóalap-korrekciós tételek alapján, kata adó- alany fizetési kötelezettségének meghatározása

3.6.3.6.6 Általános
forgalmi adó Az általános forgalmi
adó alanyai
A gazdasági tevékenység fogalma
A termék értékesítésének és szolgáltatás nyújtásának esetei a törvény
értelmében A termék Közösségen belüli beszerzése és a termék importja
A teljesítés helye a termék értékesítése és a szolgáltatások nyújtása esetében az általános szabályok értelmében
A teljesítés ideje
Az adófizetési kötelezettség keletkezése, a fizetendő adó
megállapítása Az adó alapja termék értékesítése és a szolgáltatások
nyújtása esetében Az adó alapjának utólagos csökkentése
Az adó mértéke, az adó alóli mentességek
szabályai Az adólevonási jog keletkezése
Az előzetesen felszámított adó
megosztása Az adólevonási jog
korlátozása
Adófizetési kötelezettség
megállapítása A számlázás
szabályai
Feladatok megoldása az általános forgalmi adó fizetendő adójának megállapítására, a vál- lalkozást terhelő általános forgalmi adó és az előzetesen felszámított adó megosztására vo- natkozóan, az adó alóli mentességek és az adómértékek több kulcsára tekintettel
Speciális elszámolási módok (fordított áfa, pénzforgalmi elszámolás)

3.6.3.6.7 Helyi adók
A helyi adók típusai: vagyoni típusú (építményadó és telekadó), kommunális jellegű adók (magánszemélyek kommunális adója és idegenforgalmi adó), helyi iparűzési adó, telepü- lési adó
Az egyes típusok
adóalanyai Az adó
alapja és mértéke
Az adókötelezettség teljesítése
Egyszerűbb feladatok megoldása a helyiadókról szóló törvényben meghatározott adóne- mekre

3.6.3.6.8 Gépjárműadó és
cégautóadó A gépjárműadó

A belföldi gépjárművek adójának alanya és az adókötelezettség keletkezése, mentesség az adó alól
Az adó alapja és mértéke személyszállító gépjármű és tehergépjármű esetén, az adó mér- téke és az adókedvezmények
A cégautóadó

- A cégautóadó alanyai
- A cégautóadó-fizetési kötelezettség keletkezése (bérlet, lízing, kiküldetés stb.)
- Az adó mértéke

A gépjárműadó és a cégautóadó összevezetésének feltételei
Egyszerűbb feladatok megoldása a gépjárműadóra, a cégautóadóra

3.6.4 Elektronikus bevallás tantárgy 109/109óra

3.6.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

Kialakítja a tanulókban az egyes kiemelt adónemek, valamint az adatszolgáltatások elektroni- kus bevallásának készségét. A tanulók a tantárgy elsajátítása után alkalmasak legyenek adókkal, járulékokkal kapcsolatos bevallásokat készíteni és kijelölésre elküldeni a NAV keretprogram- jainak alkalmazásával. A tanulók képesek legyenek a bevalláshoz szükséges adatokat begyűj- teni, ismerve azok számviteli, illetve pénzügyi területének forrásait. Alkalmassá váljanak a hi- bás bevallásban a hiba megkeresésére és kijavítására. Ismerjék a bevallások gyakoriságát, ha- táridejét, szerkezetét.
A tantárgy képzésének helyszíne: számítógépterem.

3.6.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.6.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Az adózás tantárgy minden témaköre

3.6.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Képes betartani a digitális eszközökre vonatkozó használati, munkavédelmi szabályokat.	Ismeri a digitális eszközökre vonatkozó használati, munkavédelmi szabályokat.	Teljesen önállóan		ÁNYK program, nyomtatványok telepítése, frissítése

Elkészíti a dolgozók be- és kijelentésének, adatváltozásának nyomtatványait.	Ismeri a dolgozók be- és kijelentésének elkészítési, az adatváltozások bejelentési szabályait a hatályos jogszabályok szerint.	Teljesen önállóan	Fogékony az új információk befogadására. A minőségi munkavégzés érdekében követi a szakmájával kapcsolatos jogszabályi változásokat. Pontosságra, precizitásra törekszik.	ÁNYK program szakszerű használata
Bevallást készít a foglalkoztató, kifizetőhely havi szja-, szociális hozzájárulási adó- és járulékkötelezettségéről.	Ismeri a foglalkoztató, kifizetőhely havi szja-, szociális hozzájárulási adó- és járulékkötelezettségének szabályait.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza az adatszolgáltatásra, adatkezelésre és az információbiztonságra vonatkozó szabályokat.	Tisztában van az adatszolgáltatásra, az adatkezelésre és az információbiztonságra vonatkozó szabályokkal.	Teljesen önállóan		
A szükséges igazolások begyűjtése után szja-bevallást készít magánszemély, ill. egyéni vállalkozó részére.	Ismeri az szja-bevallás szabályait magánszemély, ill. egyéni vállalkozás esetén.	Teljesen önállóan		
Elkészíti az általános forgalmi adó bevallását.	Ismeri az áfabevallás szabályait.	Teljesen önállóan		
Elkészíti az egyéni vállalkozó, társaság éves iparűzési adójának a bevallását (hipa).	Ismeri a hipabevallás szabályait.	Teljesen önállóan		
Elkészíti a kisadózó vállalkozók tételes adójának éves bevallását.	Ismeri a katabevallás szabályait.	Teljesen önállóan		

3.6.4.6 A tantárgy témakörei

3.6.4.6.1 A gyakorlat előkészítése A munka előkészítésének menete: Tájékozódás a NAV honlapján
Keretprogram letöltése, a kiválasztott nyomtatványok és kitöltési útmutatójuk letöltése A számítógépen a nyomtatványkitöltő rendszerben a kiválasztott bevallás megnyitása A törzsadatok kitöltése

3.6.4.6.2 Az elektronikus bevallás gyakorlata Az elkészítendő bevallások fajtái:

A munkáltató vagy a kifizető által foglalkoztatott biztosítottak adatairól szóló bejelentő és változásbejelentő adatlap (T1041)
Bejelentő és változásbejelentő elektronikus adatlap az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény értelmében a 2010. augusztus 1-jét követően létesített egy- szerűsített foglalkoztatás adatairól (T1042E)
Havi bevallás a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adóról, járulékokról és egyéb ada- tokról, valamint a szakképzési hozzájárulásról (08-as bevallás)
Bevallás a kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő egyéni vállalkozó és a me- zőgazdasági őstermelő szociális hozzájárulási adó és járulék kötelezettségeiről (58-as) be- vallás
Átvezetési és kiutalási kérelem az adószámlán mutatkozó túlfizetéshez (17-es bevallás) Bevallás a személyi jövedelemadó, a járulék, az egyszerűsített közteherviselési hozzájáru- lás, a szociális hozzájárulási adóról, mindezek helyesbítéséről, önellenőrzéséről (évszám- SZJA)
Bevallás egyes adókötelezettségekről az államháztartással szemben (01-es bevallás)
A munkáltató, kifizető összesített igazolása a személyi jövedelemadó bevalláshoz (M30- as bevallás)
ADAT ÉS VÁLTOZÁSBEJELENTŐ LAP egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezettek részére (T1011-es bevallás)
Általános forgalmi adó bevallás (65-ös bevallás)
Bevallás a helyi iparűzési adóról állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén (HIPA) Adatlap munkáltatótól származó jövedelemről, az adó és adóelőleg levonásáról a munka- viszony megszűnésekor (Adatlap évszám)
A kisadózó vállalkozók tételes adójának éves bevallása (KATA)
Nyilatkozat a nulla értékadatú bevallás kiváltásáról (NY-es bevallás)

3.6.4.6.3 A bevallások ellenőrzése
A kész bevallások áttekintése, szükség esetén a kitöltési útmutató használata Ellenőrzési funkció futtatása, a jelzett hibák javítása
Mentés, a hibátlan bevallás kijelölése elektronikus elküldésre

3.7 Könyvvezetés és beszámolókészítés feladatai megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:666/690 óra
A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A könyvvezetés és beszámolókészítés tanulási terület tananyagában a tanuló megismeri, hogy a számviteli törvény alapján kell a gazdálkodóknak könyveiket vezetni és beszámolóikat elké- szíteni, ezért cél, hogy ismerjék meg és sajátítsák el a kettős könyvvitel rendszerében történő eljárásokat és módszereket. Az előírásoknak megfelelően a gazdasági élet vállalkozási területén a bizonylatok kitöltésétől kezdve az analitikus nyilvántartáson keresztül a gazdasági műveletek könyvelésén át képes lesz a vállalkozás eredményének és vagyonának megalapítására. Bizto- sítson lehetőséget a tanulók számára a könyvvezetés és beszámolókészítés feladataihoz kapcso- lódó önálló projektfeladatok, produktumok elkészítésére, kommunikációs és prezentációs ké- pességeik fejlesztésére.

3.7.1 Számvitel tantárgy óra 378/402

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Ismerje meg a vállalkozás vagyonát, a vállalkozások beszámolási kötelezettségét, a számvitel jogi szabályozását. Alkalmazza az analitikus és szintetikus könyvelés módszereit. Bizonylatok alapján tudja könyvelni a vállalkozásoknál jellemzően előforduló gazdasági eseményekkel kap- csolatos tételeket.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Könyvvezetési alapok és a Pénzügy, adózás tantárgyak témakörei

3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bizonylatokat készít elő a könyveléshez.	Ismeri a számviteli törvény előírásait.	Teljesen önállóan	Szakmai kommunikációjában az ügyfelekkel és a vállalati vezetőkkel együttműködésre törekszik Munkájában követi a jogszabályi változásokat.	Interneten keres, adatot rögzít.
Könyvelési tételeket szerkeszt a szabályoknak megfelelően.	Ismeri a számviteli törvény előírásait.	Teljesen önállóan		
Könyveli a tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal kapcsolatos gazdasági eseményeket.	Ismeri a tárgyi eszközök elszámolását.	Teljesen önállóan		
Könyveli a vásárolt készletekkel és a szállítókkal kapcsolatos gazdasági eseményeket.	Ismeri a vásárolt készletek elszámolását.	Teljesen önállóan		
Könyveli a jövedelem-elszámolással és a munkabérek közterheivel kapcsolatos gazdasági eseményeket.	Ismeri a jövedelemelszámolás szabályait.	Teljesen önállóan		
Könyveli a saját termelésű készletekkel kapcsolatos gazdasági eseményeket.	Ismeri a termelési költségek és a saját termelésű készletek elszámolását.	Teljesen önállóan		

Elszámolja a hitel (kölcsön) felvételével, a törlesztésekkel és a kamatokkal kapcsolatos gazdasági eseményeket.	Ismeri a kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolásokat.	Teljesen önállóan		
Közreműködik a zárlati feladatok elkészítésében.	Ismeri a mérlegkészítés, eredménymegállapítás módját.	Teljesen önállóan		

3.7.1.6 A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 A számviteli törvény és az éves beszámoló A számviteli törvény célja és hatálya, főbb fejezetei
A számvitel fogalma és részei, számviteli alapelvek
A különböző beszámolási formák alkalmazásának feltételei A közzététel, a letétbe helyezés és a könyvvizsgálat
A könyvvitel fogalma, feladatai
A vállalkozás eszközei, az eszközök
csoportosítása A források és csoportosításuk
A mérleg fogalma, fajtái (A típusú mérleg), mérlegkészítés (egyszerűsített éves beszámoló mérlege)
A bizonylatok fogalma, csoportosítása, tartalmi és formai kellékei, a bizonylati elv, a bizonylati fegyelem, a bizonylatok útja, a bizonylatok javítása

3.7.1.6.2 A számlakeret, könyvelési tételek szerkesztése A könyvviteli számlák
Az egységes számlakeret felépítése és szerkezete A számlák nyitása, zárása
Idősoros és számlasoros könyvelés Mérlegszámlák, költség- és eredményszámlák
Az analitikus és szintetikus könyvelés kapcsolata

3.7.1.6.3 Tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal kapcsolatos elszámolás A tárgyi eszközök és fajtáik, állomány- és értékváltozásaik, analitikus nyilvántartásuk A tárgyi eszközök értékelése (bekerülési érték fogalma, nyilvántartási érték)
A tárgyi eszközök terv szerinti és terven felüli értékcsökkenése, a használatba vételkor egy összegben elszámolt eszközök
A tárgyi eszközök amortizációszámítása degresszív eljárásokkal (nettó érték alapú, évek száma összeg módszer, szorzószámos módszer)
A tárgyi eszközök piaci értékelése, az értékhelyesbítés
A belföldi beruházás könyvelése (különböző
finanszírozással) A felújítás és könyvelése
A saját előállítású tárgyi eszközökkel kapcsolatos
elszámolások A beruházás és felújítás analitikája
Állományváltozások elszámolása (terven felüli értékcsökkenési leírás, selejtezés, értékesí- tés, térítés nélküli átadás, átvétel, lízingbe vett eszköz bevitele és átvétele, hiány, kárese- mény, értékhelyesbítés)
Az immateriális javak és fajtái, állomány és értékváltozások, analitikus
nyilvántartásuk Az immateriális javak beszerzésének könyvelése (vagyon értékű

jog, szellemi termék)
Az immateriális javak terv szerinti értékcsökkenése és értékcsökkenési leírásának számí- tása és könyvelése, terven felüli értékcsökkenés
Az immateriális javak (vagyon értékű jogok és szellemi termékek) selejtezése, térítés nél- küli átadása és átvétele, selejtezés és hiány elszámolása

3.7.1.6.4 Vásárolt készletetek elszámolása
A vásárolt készletek fajtái és jellemzőik, a bekerülési érték és tartalma Az anyagok raktári és analitikus nyilvántartása
Az anyagokban bekövetkezett változások könyvelése, ha a vállalat évközben folyamatos értéknyilvántartást nem vezet
Anyagbeszerzés könyvelése számla szerinti áron történő, illetve tényleges beszerzési áron való nyilvántartásnál, a visszaküldés és az engedmény könyvelése
Anyagfelhasználás számítása és könyvelése átlagáron, csúsztatott átlagáron és FIFO-elv alapján
Az anyagértékesítés, a káresemény és gazdasági társaságba bevitt anyagokkal kapcsolatos gazdasági események könyvelése
A leltározás feladatai, a leltári eltérések számítása és könyvelése, az értékvesztés számítása és könyvelése
Az áruk fogalma, csoportosításuk, az áruk analitikus nyilvántartása
Nagykereskedelmi árubeszerzés, visszaküldés, engedmény könyvelése tényleges beszer- zési áras nyilvántartásnál, áruértékesítés
Kiskereskedelmi árubeszerzés, visszaküldés és engedmény könyvelése, az árrés
Kiskereskedelmi áruértékesítés kiszámlázással és készpénzért, a leltári eltérések bizonyla- tolása és könyvelése
A göngyöleg fogalma, csoportosítása, analitikus nyilvántartása Az idegen göngyöleg beérkezése és visszaküldése
A saját göngyöleg beszerzése és kiszámlázása, a kiszámlázott göngyöleg visszaérkezésé- nek könyvelése
A göngyölegek kiselejtezése
A közvetített szolgáltatás fogalma, a leszámlázott közvetített szolgáltatás A kiszámlázott közvetített szolgáltatás

3.7.1.6.5 Jövedelemelszámolás
A jövedelemmel kapcsolatos analitikus nyilvántartások, a jövedelem részei
A bérfeladás számítása, nyilvántartása és könyvelési feladatai (bér, betegszabadság) A levonások keletkezése, nyilvántartása és könyvelése
A bérek közterheinek számítása, nyilvántartása és könyvelése (szocho, szaho) A jövedelem kifizetése (készpénzes és pénzforgalmi számlára történő utalás) A bérszámfejtésből származó kötelezettségek átutalása
Az elszámolásra kiadott összegekkel kapcsolatos könyvelési feladatok A fel nem vett jövedelemmel kapcsolatos könyvviteli elszámolások

3.7.1.6.6 Kötelezettségekkel kapcsolatos elszámolások A kötelezettségek fajtái és jellemzői, analitikus nyilvántartásuk A hitel- és a kölcsöntartozás keletkezése és megszűnése
A költségvetési kapcsolatok számviteli elszámolása, költségvetési befizetési kötelezettsé- gek, az általános forgalmi adóval kapcsolatos számviteli feladatok
A szállítókkal és más rövidlejáratú kötelezettségekkel kapcsolatos könyvviteli elszámolá- sok

3.7.1.6.7 Költségekkel kapcsolatos elszámolások A költség, közvetlen költség, közvetett költség fogalma
A termelési költségek elszámolásának lehetőségei (költségnem, költséghely, költségviselő) A költségnemek részletes tartalma és a költségnemek könyvelése
Költségmódosító tételek Költségek időbeli elhatárolása
Az értékesítési, igazgatási költség és az egyéb általános költség tartalma Az önköltség fogalma, részei
Önköltségszámítás, kalkulációs séma Önköltségszámítási szabályzat

3.7.1.6.8 Sajáttermelésű készletekkel kapcsolatos elszámolások és eredménymegál- lapítás
A saját termelésű készletek fogalma, fajtái és értékelésük
A saját termelésű készletek közvetlen önköltségének meghatározása Raktárra vétellel kapcsolatos számítások és könyvelésük
A saját termelésű készletek állományváltozásainak meghatározása A késztermékek leltári különbözetének elszámolása
Az értékesítés bizonylatolása, a számla tartalmi elemei
Az értékesítés könyvelése, árbevétel, fizetendő áfa, készletcsökkenés kiszámítása és köny- velése
Visszáru és minőségi engedmény számítása és könyvelése A kiszámlázott ipari szolgáltatás elszámolása, könyvelése
Eredménymegállapítás számítása esettanulmány formájában

3.7.1.6.9 Pénzügyi és hitelműveletekkel kapcsolatos elszámolások A bankszámlát és a pénztárszámlát érintő gazdasági események
A bankszámla és a pénztárszámla vezetésére vonatkozó szabályok
A bankszámlát és a pénztárszámlát érintő legfontosabb gazdasági események könyvelése Az adott kölcsönökkel kapcsolatos elszámolások
Az értékpapírok, befektetett pénzügyi eszközök könyvelése
A forgatási célú kötvények beszerzésének, értékesítésének és beváltásának könyvviteli el- számolása
A részvényvásárlás, a részvényértékesítés, valamint a kapott osztalék könyvelése A költségvetési kiutalási igények és teljesítésük
A kamatok aktív és passzív időbeli elhatárolásának könyvelése

3.7.1.6.10 A zárás, az éves beszámoló A könyvviteli zárlat célja és feladatai
A havi és negyedévi zárás feladatai, az év végi zárlati teendők A beszámolókészítés, a beszámoló részei
A vagyonrészek értékelése a mérlegben
Az éves beszámoló eredménykimutatása, összköltség-eljárású, forgalmiköltség-eljárású eredménykimutatás
Az egyéb ráfordítások és az egyéb bevételek tartalma
A pénzügyi eredmény (a pénzügyi ráfordítások és a pénzügyi bevételek) Társasági adó,

osztalék elszámolása
Az adózott eredmény meghatározása
A kiegészítő melléklet készítésének célja és tartalma

3.7.2 Számviteli esettanulmányok tantárgy óra 144/144

3.7.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A számvitel tantárgyban elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazása. A bizonylati rendszer kialakítása, a kézi és gépi analitika alkalmazása. Komplex feladatokon keresztül az elméleti ismeretek elmélyítése. Könyvelési tételek szerkesztése a gyakorlatban, naplóban és főkönyvben történő könyvelés. Az analitikus bizonylatok és a főkönyvi könyvelés kapcsolata.
A tantárgy oktatását javasolt csoportbontásban megvalósítani.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak témakörei

Számvitel, pénzügy, adózás tantárgyak

3.7.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kiállítja és ellenőrzi a számviteli bizonylatokat.	Ismeri a bizonylati rend és fegyelem szabályait.	Teljesen önállóan	Fogékony az új információk befogadására. A minőségi munkavégzés érdekében követi a szakmájával kapcsolatos jogszabályi	Irodai szoftvereket használ.
Megszerkeszti és lekönyveli az adott könyvelési tételeket.	Ismeri a számlakeret felépítését.	Teljesen önállóan		

Kiállítja és ellenőrzi a pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatokat.	Ismeri a pénzforgalmi bizonylatokat.	Teljesen önállóan	változásokat. Pontosságra, precizitásra törekszik.	
Tanult elméleti ismeretek alapján tárgyieszköz-nyilvántartó kartont vezet.	Ismeri a tárgyi eszközök értékelési elveit.	Teljesen önállóan		
Készletnyilvántartást vezet.	Ismeri a készletekkel kapcsolatos elszámolásokat.	Teljesen önállóan		Analitikus készletnyilvántartó programot használ.
Elkészíti a bérköltségek és a bért terhelő adók elszámolását.	Ismeri a jövedelemelszámolással kapcsolatos szabályokat.	Teljesen önállóan		Bérszámfejtő programot használ.
Bizonylatok alapján elvégzi a komplex könyvelési feladatokat.	Ismeri a gazdasági események könyvelését.	Teljesen önállóan		Irodai szoftvereket használ.

3.7.2.6 A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1 Számviteli bizonylatok
A bizonylatok tartalmi és formai követelményei Bizonylatok kiállítása, helyesbítése, megőrzése
A vállalkozások által leggyakrabban használt bizonylatok
3.7.2.6.2 Könyvelési tétel szerkesztése Az egységes számlakeret felépítése és szerkezete
Analitikus és szintetikus könyvelés a gyakorlatban Idősoros és számlasoros könyvelés
3.7.2.6.3 A pénzkezeléshez kapcsolódó bizonylatok Bizonylatok tartalmi és formai kellékei
Kiadási és bevételi pénztárbizonylat Időszaki pénztárjelentés Készpénzfizetési számla
Bizonylatok kiállítása megadott adatok alapján:

- Készpénzforgalomhoz kötődő egyszerű gazdasági események bizonylatainak elké- szítése (komplex feladat megoldása)
- Bankhoz kötődő egyszerű gazdasági események bizonylatainak elkészítése (komp- lex feladat megoldása)

Könyvelési tételek szerkesztése pénztári és banki bizonylatok alapján
3.7.2.6.4 Tárgyi eszközök nyilvántartása Tárgyi eszköz egyedi nyilvántartó karton Üzembehelyezési okmány
Selejtezési jegyzőkönyv
Amortizáció számítása (lineáris és teljesítményarányos), eszköz értékének meghatározása
3.7.2.6.5 Vásárolt készletek bizonylatai Bizonylatok tartalmi és formai kellékei

Bizonylatok kiállítása megadott adatok alapján:
- készletbevételezési, -kivételezési bizonylat
- készletnyilvántartó lap
- szállítólevél
- számla

Könyvelési tételek szerkesztése a vásárolt készletek bizonylatai alapján

3.7.2.6.6 Jövedelemelszámolás bizonylata Bérszámfejtő lap alapján nettó bér megállapítása Bérfizetési jegyzék
Könyvelési tételek szerkesztése bérfizetési jegyzék alapján

3.7.2.6.7 Komplex számviteli esettanulmányok
Tárgyi eszközökkel, vásárolt és saját termelésű készletekkel, jövedelemelszámolással, költségekkel, sajáttermelésű készletekkel kapcsolatos komplex gazdasági események fő- könyvi elszámolása. Pénzügyi és hitelműveletek és a kötelezettségekkel kapcsolatos elszá- molások alkalmazása a folyamatos könyvelési munkában
A beszámoló (egyszerűsített éves beszámoló, mérleg, eredménykimutatás) készítése köny- velt adatok alapján

3.7.3 Számítógépes könyvelés tantárgy óra **144/144**

3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló megismerhesse a pénzügyi-számviteli ügyintézői szakmában alkalmazható, az érvé- nyes számviteli előírások alapján működő főkönyvi és folyószámla-kezelő program, bérelszá- moló, tárgyieszköz-nyilvántartó és készletnyilvántartó program használatát.
A tantárgy képzésének helyszíne: számítógépterem.

3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

3.7.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Számvitel, pénzügy, elektronikus bevallás

3.7.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Főkönyvi könyvelési program segítségével rögzítési munkát végez.	Ismeri a könyvelési tétel szerkesztésének módját.	Teljesen önállóan	Önállóan használ szakmai szoftvereket. Munkájában törekszik a pontosságra, a határidők betartására.	Könyvelőprogramok ismerete
Kezeli az analitikus készletnyilvántartó programokat.	Ismeri az analitikus készletnyilvántartás bizonylatait.	Teljesen önállóan		Készletnyilvántartó program ismerete.
Rögzíti az adatokat a tárgyieszköz-nyilvántartó program segítségével.	Ismeri a tárgyieszköz-nyilvántartás feladatait.	Teljesen önállóan		Tárgyieszköz-nyilvántartó program ismerete
Bérelszámoló program segítségével elkészíti a bérszámfejtést.	Ismeri a jövedelemelszámolás eseményeit.	Teljesen önállóan		Bérszámfejtő program ismerete
Adatokat szolgáltat a vállalkozási tevékenység elemzéséhez.	Ismer integrált vállalatirányítási rendszert.	Teljesen önállóan		Integrált programok ismerete

3.7.3.6 A tantárgy témakörei

3.7.3.6.1 Szoftverjog és etika, adatvédelem A szerzői jogról szóló törvény főbb szabályai
Az adatok felhasználási korlátai
Adatvédelem, személyes adatok védelme
A számítógépes vírusok, a vírusok elleni védelem
Rendszerbiztonság, adatbiztonság, a mentés, az archiválás alapjai

3.7.3.6.2 A könyvelési programokkal kapcsolatos követelmények Információs piramis
A feldolgozással szemben támasztott igények meghatározása A feldolgozásból származó információ fontossága
A könyvelőprogramok csoportosítása, jellemzői
A könyvelőrendszerek használati jogai, licencek sajátosságai A könyvelőrendszerek saját gépes és hálózati telepítése

3.7.3.6.3 Főkönyvi és folyószámla-könyvelési rendszer A törzsadatok felvitele
A programok beállítása, paraméterezése A rendszer feladási kapcsolatai
Nyitási-zárási műveletek
Bizonylatok rögzítése (számlák, pénztárbizonylat, bankszámlakivonat, feladások)
Lekérdezések a főkönyvi rendszerből (napló, főkönyvi karton, főkönyvi kivonat, folyó- számla-kivonat, áfakimutatás, mérleg, eredménykimutatás, lejárt számlák listája, lejáró számlák listája)
Komplex feladatok megoldása főkönyvi és folyószámla-kezelő rendszerekben

3.7.3.6.4 Tárgyieszköz-nyilvántartó program
A tárgyi eszközök analitikus nyilvántartásának sajátosságai Törzsadatok felvitele, a rendszer beállítása
Beruházás, tárgyi eszköz állományba vételének rögzítése Amortizáció elszámolása
A tárgyi eszközök kivezetése (selejtezés, értékesítés) Lekérdezések (karton, leltárlista)
Főkönyvi feladások a tárgyieszköz-nyilvántartó rendszerből

3.7.3.6.5 Készletnyilvántartó program A készletnyilvántartás sajátosságai
A törzsadatok felvitele, a program beállítása, értékelési eljárások alkalmazása
Raktári bevételezések, kiadások bizonylatok alapján (vásárlás, felhasználás, értékesítés, hi- ány, selejtezés, idegen göngyölegekkel kapcsolatos elszámolások)
A leltár előkészítése, leltári kimutatások készítése
Listák, lekérdezések (analitikus napló, készletkarton) Főkönyvi feladások a készletnyilvántartó rendszerből

3.7.3.6.6 Bérelszámoló program alkalmazása A bérszámfejtő rendszer sajátosságai
Törzsadatok felvitele
A munkavállaló felvétele, munkaügyi nyilvántartás elkészítése Bérszámfejtés, bérjegyzék készítése
Listák, lekérdezések (adó, közterhek és levonások, bérkarton, tb- és adóigazolás) Főkönyvi feladás a bérelszámoló rendszerből

3.7.3.6.7 Integrált vállalati rendszerek
A hálózati és a webalapú rendszerek sajátosságai A felhasználók és jogosultságok
A rendszer törzsadatai, a törzsadatok felvitele
A rendszer részrendszereinek (moduljainak) alkalmazása
A részrendszerek közötti kapcsolatok, feladások megteremtése Listák, lekérdezések a rendszerből
Összefüggő feladatok megoldása integrált vállalati rendszerekben

4
RÉSZSZAK
MA

—

5 EGYEBEK

5_D. sz. melléklet, a Turizmus-vendéglátás ágazat és Turisztika ágazat (kifutó) képzésekhez

MÁTÉSZALKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

TURISZTIKAI TECHNIKUS SZAKMA

1. A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése:Turizmus-vendéglátás

1.2 A szakma megnevezése: Turisztikai technikus

1.3 A szakma azonosító száma: 5 1015 23 07

1.4 A szakma szakmairányai: Idegenvezető, Turisztikai szervező

1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Turizmus-vendéglátás ágazati alapkoktatás

1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -

1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 375 óra, Érettségire épülő oktatásban: 200 óra

2. A SZAKMA KERETÉBEN ELLÁTHATÓ LEGJELLEMZŐBB TEVÉKENYSÉG, VALAMINT A MUNKATERÜLET LEÍRÁSA

2.1 Szakmairány: Idegenvezető

Az idegenvezető a külföldi és belföldi turistáknak bemutatja az adott ország természeti és kulturális értékeit, társadalmi, gazdasági és politikai helyzetét. A megrendelő igényei szerint tárlatvezetést végez, túrákat vezet, szórakoztató programokon vesz részt. Magas szintű magyar és idegen nyelv tudásával segíti a turistákat programjaik alatt, egyes esetekben tolmácsol. Munkáját gyalogosan, illetve többfajta közlekedési eszközön végzi. Minden tevékenységéhez alaposan felkészül a desztinációból, attrakciókból és programokból, széleskörű műveltségét folyamatosan fejleszti. Telepített idegenvezetőként fogadja a turistákat és ott-tartózkodásuk ideje alatt fakultatív programokat ajánl, szervez és lebonyolít. Az idegenvezető az út során felelős a csoportért és az utazókért, rendkívüli eseményeket szakszerűen, a szabályok betartásával kezel, jegyzőkönyvet készít. Az egész túra alatt kapcsolatot tart az utazás szervezőjével, partnerekkel és szolgáltatókkal. Munkájának célja,

hogy a rábízott turistákat élményekkel teli, tartalmában az elvárásoknak megfelelő utazáson kísérje, vezesse. Az utazás, illetve programok alatt szakmailag helyesen kezeli a különböző utas típusokat, nyitott, elfogadó, udvarias és toleráns magatartásával törekszik a kellemes hangulat kialakítására és fenntartására. Az utazással kapcsolatos elő és utómunkálatokat elvégzi: információkat gyűjt, szelektál, rendszerez a csomagtúrához, az utazás után idegenvezetői jelentést ír, elszámol a rábízott pénzeszközökkel, egyéb javakkal, tapasztalatait, ötleteit megosztja az utazás szervezőjével. Öltözete, megjelenése mindig az út jellegéhez és az időjárási viszonyokhoz igazodik, személyi higiéniája kifogástalan.

2.2 Szakmairány: Turisztikai szervező

A turisztikai szervező több területen találkozik a turistával. Utazási irodában információt nyújt, útitervet készít, menetjegyet, szállást foglal, és csoportos utazást szervez. Marketing és értékesítési tevékenységet végez, külföldi és belföldi partnerekkel kapcsolatot tart, be- és kiutazásokat szervez, értékesít. Információkat gyűjt különféle közlekedési eszközökről és szálláshelyekről, ügyfelei igényeinek felmérése után tájékoztatást nyújt utazásuk lebonyolításával kapcsolatban. Útiterveket állít össze, menetjegyeket, vouchereket állít ki. A turista ott-tartózkodásának ideje alatt bemutatja az adott desztináció turisztikai palettáját, segít a turista tájékoztatásában, programjainak szervezésében. Széleskörű és naprakész tudással rendelkezik szakterületén. A turista rajta keresztül ismeri meg az adott desztinációt, hagyományait, gasztronómiáját, kultúráját. A turisztikai szervező kiválóan kommunikál magyar és idegen nyelven is. Könnyen alakít ki emberi kapcsolatokat, konfliktushelyzeteket jól kezel.

3. A SZAKMÁHOZ RENDELT FEOR SZÁM

Szakmairány megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Idegenvezető	5233	Autóbuszos idegenvezető
	5233	Barlangi idegenvezető
	5233	Halászati idegenvezető
	5233	Helyi idegenvezető
	5233	Múzeumi idegenvezető
	5233	Telepített idegenvezető
	5233	Túravezető
	5233	Vállalati idegenvezető
	5233	Városnéző idegenvezető
Turisztikai szervező	4221	Utazásszervező, tanácsadó

4. A SZAKKÉPZÉSBE TÖRTÉNŐ BELÉPÉS FELTÉTELEI

4.1 Iskolai előképzettség:
Alapfokú iskolai végzettség

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat: szükséges

5. A SZAKMAI OKTATÁS MEGSZERVEZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRGYI FELTÉTELEK

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

- Informatikai eszközök (számítógép, alapvető irodai szoftverek)
- Munkabiztonsági eszközök
- Egyéni védőfelszerelések
- Szakács kézi szerszámok
- Konyhai gépek, kisgépek (sütő, gőzpároló)
- Meleg és hidegkonyhai felszerelések, eszközök
- Tálaló eszközök, tálak, tányérok, csészék, sosier
- Cukrász kéziszerszámok, eszközök
- Rozsdamentes üstök, - gyorsforralók, - formák
- Műanyag tálak, mérőedények
- Rozsdamentes, falapos munkaasztalok
- Főzőberendezések
- Mikrohullámú melegítő
- Mérőberendezések
- Hűtő, fagyasztó, sokkoló
- Asztali gyúró, keverő, habverő, gép
- Sütő, berendezések
- Étterem bútorai, berendezései, gépei, textíliák
- Eszpresszó kávégép gőzölővel és kávédarálóval ellátva
- Alapterítéshez szükséges eszközök, poharak
- Báreszközök, italkeveréshez szükséges eszközök
- Flambír kocsi vagy asztali flambír állvány
- Újrahasznosítható természetben lebomló, papír eszközök

5.2 Eszközjegyzék szakirányú oktatásra

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

- Szakmai szoftverek (útvonaltervező)
- Irodai eszközök (számítógép, nyomtató, scanner)
- Internetkapcsolat Projektor
- Autóbusz, mikrobusz
- Mikrofon, mikroport
- Turisztikai szoftver (egyfajta szállodai szoftver, számlázó programmal kiegészítve, egyfajta utazási irodai szoftver, számlázó programmal kiegészítve),

6. KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

6.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák tevékenységébe. Megkülönbözteti, felhasználás előtt alkalmassá teszi, előkészíti a termékkészítéshez a nyersanyagokat, ügyel a minőségükre. Kiválasztja a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket. A cukrászati termékkészítés során, tésztákat gyúr, kever, habot ver, kinyújtja, darabolja, kikeni, nyomózsákkal alakítja, megsüti, betölti, díszíti a termékeket. Az ételkészítés során, főz, párol, pirít, grillez, süt zárt térben és bő zsiradékban, kialakítja a termékek ízét, állagát, megjelenését. A vendégtérben éttermi alapterítést végez, a vendég előtt desszerteket, salátákat, alkoholmenetes kevert italokat készít. Megkülönbözteti a szálláshelytípusokat, a régió turisztikai szolgáltatóit, ajánlja a vendégeknek a saját turisztikai régióját, természeti adottságait. Fogadja a vendéget, ismerteti, felszolgálja a rendelkezésre álló ételeket és italokat. Munkatevékenysége során betartja a munkabiztonsági, egészségvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat. Az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál a munkatársaival, a vendégekkel, betartja, a viselkedési szabályokat, elfogadja a különböző nemzeti kultúrák sajátosságait. Feladataihoz munkája során szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat használ, szakmai információgyűjtéshez a világhálón tájékozódik és hagyományos információs forrásokat felhasznál.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke

1	Napi munkatevékenysége során az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál magyar és legalább egy idegen nyelven a munkatársaival, a vendégekkel.	Ismeri az alapvető nyelvi, írásos és szóbeli kommunikációs elvárásokat és normákat magyar és a tanult idegen nyelven.	Empatikus munkatársaival és a vendégekkel szemben, nyitott és érzékeny a kommunikációs elvárásokra.	Betartja az alapvető kommunikációs és viselkedési szabályokat.
2	Munkaviszony létesítésekor, munkavégzéskor és felmondáskor érvényesíti munkavállalói jogait, a munkaszerződésének megfelelően.	Ismeri a munkaszerződés, lényegét, tartalmi elemeit, a Munka Törvénykönyvének a munkavállalóra vonatkozó kötelezettségeit és jogait.	Törekszik a munkaszerződésében foglaltak pontos megvalósulására, kötelezettségeit az előírásoknak megfelelően betartja, munkavégzése során együttműködik munkáltatójával.	Betartja a munkaügyi szabályokat és felelősséget vállal a saját munkavégzésért. Munkaszerződésben foglaltakat képes önállóan értelmezni.
3	A világhálón tájékozódva szakmai tartalmakat keres.	Felhasználói szinten ismeri a vendéglátásturisztikához kapcsolódó internetes szakmai felületeket.	Magabiztosan kezeli a programokat. Pontosan, precízen rögzít adatokat, ügyel a helyesírás szabályainak, formai követelmények betartására.	Önállóan készíti el az instrukciók alapján kiadott feladatot, táblázat alkotásával, szövegszerkesztő program használatával. A világhálón önállóan tud tájékozódni, a releváns szakmai tartalmakat értelmezni.
4	Információkat, adatokat számítógépes szoftverek használatával rendszerez.	Tisztában van a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programok kínálta lehetőségekkel.		
5	Kiválasztja és használja a vendéglátás munkafolyamatai hoz szükséges megfelelő eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket.	Ismeri a vendéglátásban használt kézi szerszámokat, gépeket, berendezéseket és eszközöket, valamint azok használati lehetőségeit.	Társas helyzetekben figyel a körülötte lévőkre.	Betartja a vendéglátó kézi szerszámokra, gépekre, berendezésekre vonatkozó balesetvédelmi előírásokat, képes a balesetveszélyes helyzeteket

				megelőzni és elhárítani.

6	Napi munkáját a vendéglátásra és turisztikára vonatkozó munka- és tűzvédelmi, egészségvédelmi, környezetvédelmi szabályok, előírások alapján végzi.	Ismeri a vendéglátásturizmus tevékenységeire vonatkozó munka- és tűzvédelmi, környezetvédelmi előírásokat és teendőket.	Munkavégzés közben felelősségteljesen viselkedik, probléma esetén higgadtan hajtja végre a szükséges teendőket.	Saját tevékenysége közben betartja a munkavédelmi, balesetelhárítási tűzbiztonsági környezetvédelmi előírásokat.
7	Az élelmiszerek tárolását a FIFO elvek alapján végzi.	Alapszinten ismeri a FIFO elv lényegét.	Figyelemmel kíséri a szavatossági időt a nyersanyagok szakosított tárolásánál.	Instrukciók alapján végzi a nyersanyagok helyes, szakszerű tárolását.
8	A receptúrában szereplő mennyiségeket kiméri.	Ismeri a tömeg és űrtartalom mértékegységeket, a mértékegységek átváltását, a tárázás helyes alkalmazását, a mérés műveletét.	Törekszik a receptúrában szereplő mértékegységek pontos betartására.	Felelősségteljesen és önállóan végzi mérési feladatait.
9	Szálláshelyet ajánl a vendég igényei alapján, a saját régiójában.	Azonosítja a szálláshelyek különböző típusait.	Törekszik a szálláshelyek minél szélesebb kínálatának a megismerésére, elsősorban saját régiójában	Az igény alapján kiválasztott szálláshelyet és szolgáltatásait önállóan bemutatja.

10	Saját turisztikai régiójában megtalálható turisztikai, vonzerőiket és adottságokat megkülönböztet. Ajánlja a saját régiójában megtalálható legjelentősebb nemzetközi turisztikai vonzerővel rendelkező helyszíneket, rendezvényeket.	Ismeri az ország és saját régiójának turisztikai attrakcióit, vonzerőit, a régiót meghatározó természeti adottságokat, különös tekintettel a gyógyturizmusra, fesztiválokra, gasztronómiára.	Törekszik tudásának horizontális és vertikális bővítésére a turisztikai látványosságok területén.	Iránymutatás alapján, előzetes felkészülés után, önállóan vagy társaival együttműködve projektmunka keretében bemutatja turisztikai régiójának egy-egy jellemző attrakcióját, vonzerejét (rendezvényt, fesztivált, gyógyturisztikai attrakciót).
11	Éttermi alapterítést végez a szakmai előírások alapján.	Ismeri az alapterítés előírásait, a terítés lépéseit, a terítéshez használt eszközöket.	Törekszik az előírások szerinti, hibátlan terítésre.	Az előzetesen begyakorolt műveletek alapján, önállóan készíti az alapterítéket.
12	Fogadja a vendéget, ismerteti az ételeket és italokat, az elkészített ételeket és italokat svájci felszolgálási módban felszolgálja.	Ismeri a vendéglátó üzletben a vendégfogadás és a svájci felszolgálási mód szabályait.	Törekszik a vendégekkel szemben a lehető legudvariasabb magatartást tanúsítani.	Betartja a szakma szabályait kommunikációja, vendégfogadás és az étel- és ital felszolgálás során.
13	Receptúra alapján alkoholmentes kevert italokat készít.	Ismeri (Lucky Driver; Shirley Temple; Alkoholmentes Mojito; Alkoholmentes Pińa Colada) elkészítésének módját, alapanyait, a kevert ital készítés lépéseit.	Törekszik a termék receptúrájának megfelelő anyagot kiválasztani. Törekszik az elkészített ételek és italok recept szerinti hibátlan elkészítésre, odafigyel a	Az előzetesen begyakorolt műveletek alapján, önállóan készíti el a kevert italokat.

14	Vendég előtt ételek készít (desszertkészítés, salátakeverés).	Ismeri a vendég előtt készíthető desszerteket és salátákat, az elkészítésükhöz használt eszközöket.	technológiai lépések pontos betartására.	Az előzetesen begyakorolt műveletek alapján, önállóan készíti a megismert ételeket.
15	A cukrászati készítményekhez használt alap és járulékos anyagokat, íz, illat, és állomány, alapján megkülönbözteti.	Ismeri a cukrászati termékkészítéshez használt nyersanyagok, járulékos anyagok általános és érzékszervi tulajdonságait, a nyersanyagromlás jellemzőit.		Betartja a nyersanyagokra, járulékos anyagokra vonatkozó minőségi követelményeket.
16	Kiválasztja a zöldség és gyümölcs előkészítéshez, daraboláshoz szükséges eszközöket, kézi szerszámokat.	Ismeri a zöldség és gyümölcs előkészítéshez és daraboláshoz használt, konyhai kéziszerszámokat, eszközöket és azok biztonságos használatát.	Végrehajtja a kiszabott feladatot, gazdasásosan és esztétikusan végez előkészítő és tisztító műveleteket.	A balesetvédelmi és munkavédelmi előírások betartása mellett, önállóan dolgozik.
17	Cukrászati alapműveleteket végez (előkészítő műveleteket, tésztakészítő, tésztafeldolgozó sütő, töltelékkészítő, befejező műveleteket).	Ismeri az anyagok, eszközök előkészítő műveleteit, az egyszerűbb technológiájú cukrászati tészták készítését, (a gyúrt omlós, kevert omlós, forrázott tészta, felvert tészták) feldolgozását, sütését és az ezekből készült	Rendszerezi, feladatait összefűzi a tevékenységeket, fogékony az információk befogadásra, odafigyel a cukrászati termékek helyes technológiájára.	Előzetesen begyakorolt cukrászati alapműveletek alapján önállóan készíti a megismert termékeket.
		egyszerűbb termékek előállítását. Ismeri a termékekhez tartozó töltelékek készítését, felhasználását, a termék betöltését, befejező műveleteit a kreatív díszítés alapjait.		

18	Konyha-technológiai alapműveleteket (sütés, főzés, párolás, pirítás, grillezés) végez.	Ismeri a konyhatechnológiai alapműveleteket	Az étel jellegének megfelelő ízesítésre, fűszerezésre törekszik.	Az előzetesen begyakorolt konyhatechnológiai műveleteket önállóan elvégzi a megismert ételek esetében.
19	Ételek elkészítéséhez használatos fűszereket, ízesítőket felismeri, arányosan használja, megkülönbözteti azokat.	Az ételkészítés során használt fűszerek, ízesítők tulajdonságaival, íz jellemzőivel tisztában van.	Ügyel a nyersanyagok, ízesítő anyagok szakszerű kezelésére tárolására, a minőségük megőrzésére. Kizárólag megfelelő minőségű fűszereket használ.	Ellenőrzi használat előtt a fűszerek frissességét és szavatossági idejüket.
20	Konyha-technológiai műveleteket (előkészítő, elkészítő, kiegészítő, befejező) végez.	A tanuló ismeri az alapanyagok megfelelő előkészítését, az ételek elkészítéséhez tartozó teljeskörű munkafolyamatokat.	Különféle konyhatechnológiai eljárásokkal ételeket készít, tálalásig igény szerint melegen tartja, hűti az ételt. Az étkezés típusának jellegének megfelelően tálal és díszít, betartja a munka- és balesetvédelmi, HACCP, környezetvédelmi, valamint más hatósági előírásokat, tisztán tartja a munkahelyét, gépeket, berendezéseket és kéziszerszámokat.	Munkáját idő és műveleti sorrend szerint pontosan áttekinti, logikusan megtervezi, és előkészíti a szükséges alapanyagokat és eszközöket, törekszik az alapanyagok gazdaságos felhasználására. Munkáját gyakorlati szempontból logikus sorrendben, gyorsan, időre, határozottan, csak a szükséges eszközöket használva, tisztán elvégzi.

6.3 Szakmairányok közös szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Az utazási vállalkozás árukínálata, árualapja szerint összeállít egy konkrét utazási ajánlatot a megrendelő igényei alapján.	Ismeri az utazásszervezés és az utazásközvetítés fogalmait, különbségeit, a szervezés munkafázisait, a piaci kereslet hatását az árukínálatra.	Törekszik a szakszerű utazásszervezésre, a kapcsolatos ismeretek elsajátítására. A megrendelő igényeinek alapos feltérképezése után precíz, pontos információgyűjtést végez, azok alapján megfontoltan és magabiztosan állít össze a keresletnek megfelelő ajánlatot.	Önállóan végez adatgyűjtő tevékenységet, az ajánlat tartalmáról egyeztet szakmai partnereivel, az elkészült ajánlatért felelősséget vállal a szabad helyek, illetve az ajánlatban rögzített árfolyamig.
2	Elkészíti az utassal kötendő szerződést.	Ismeri a szerződéskötésre vonatkozó jogi előírásokat, tisztában van a szerződések kötelező tartalmi és formai elemeivel.	Szakszerűen és precízen kitölti a szerződéssablonokat, az adatrögzítés során teljes pontosságra törekszik.	Betartja és betartatja a szerződéskötésekre vonatkozó jogi és belső vállalati szabályokat. A megkötendő szerződést ellenőrzi, szükség esetén egyeztet, adatot pontosít. Az elvégzett munkáért teljes körű felelősséget vállal.

3	Használja a menetrendtervezőket, a szállásfoglaló portálokat, globális helyfoglalási rendszereket.	Ismeri az általános menetrendtervező programokat országon belül és európai viszonylatban egyaránt. Ismeri a hazai és európai szállásfoglaló portálokat és kapcsolódó szolgáltatásaikat, a globális helyfoglalási rendszereket.	A szakmai programok és szoftverek használata során törekszik a pontos adatkezelésre, az információk széleskörű felkutatására. Ismereteit folyamatosan bővíti, figyelemmel követi az új, munkáját segítő tervező programok megjelenését.	Betanítás után önállóan, használja az útvonaltervező, menetrendszervező, szállásfoglaló oldalakat.
4	Az utasok, partnercégek megrendelése alapján repülőjegyet foglal a megrendelésben rögzített adatok alapján.	Különbséget tesz a diszkont és a hagyományos menetrend szerinti légitársaságok között. Ismeri a repülőjegy foglalás módját, menetét, a repülőjegy értékesítéshez kapcsolódó szolgáltatások foglalásának lehetőségeit.	Törekszik a repülőjegy értékesítési piacon megjelenő új lehetőségek, légitársaságok, desztinációk folyamatos feltérképezésére, azokat munkájába beilleszti.	Önállóan, illetve kollégáival együttműködve foglal repülőjegyet, kapcsolódó szolgáltatásokat az utas számára.

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUMI ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

5	Az utazási irodában megtalálható információs és segédanyagok segítségével felvilágosítást ad a potenciális utasoknak, támogatja őket a számukra legkedvezőbb döntés meghozatalában. Az utasokkal való kommunikációja során, szükség esetén, kezeli a stressz- és konfliktushelyzeteket.	Ismeri az utazási katalógusok kötelező tartalmi elemeit, felépítését, használatát. Ismeri a mindennapi munkája során használható különböző stresszkezelési technikákat. Ismeri az erkölcsi szabályokat, normákat, a viselkedéskultúra szabályait az üzleti életben.	Törekszik ismereteinek folyamatos mélyítésére, minél több desztináció/úti cél és azok attrakcióinak megismerésére. Adott információt megkeres, élményszerűen átad, „eladja” az utat. Szem előtt tartja az utas bizalmának elnyerését, elégedettségének elérését. Tudatosan törekszik a konfliktushelyzetek minden fél számára kielégítő rendezésére.	Önállóan kezeli az adott konfliktushelyzeteket, döntéseket hoz, azokért felelősséget vállal. Betartja és betartatja az erkölcsi szabályokat, normákat, a viselkedéskultúra szabályait az üzleti életben. Önállóan eligazodik az utazási iroda nyomtatott és digitális segédanyagai között.
6	Biztosítást köt, valutát vált, városkártyákat értékesít, vízumügyintézéssel foglalkozik a vendégek kérése, megrendelése alapján.	Ismeri az utazási irodák egyéb tevékenységeit, az azokhoz kapcsolódó ügyintézés munkafolyamatait.	Törekszik ismereteinek folyamatos bővítésére, a tevékenységek elvégzéséhez szükséges végzettségek megszerzésére, ismereteinek rendszeres használatára.	Tevékenységét önállóan vagy egyes esetekben együtt-működésben végzi. Betartja és betartatja a bizonylatolásra vonatkozó jogi és belső szabályzati előírásokat, rendszeresen ellenőrzi azokat. Teljes anyagi és erkölcsi felelősséget vállal a kitöltött és elkészített dokumentumokért. Betanítás után önállóan képes használni az adott szállodai és utazási irodai szoftvert.
7	Pénzforgalmi dokumentumokat, nyomtatványokat, bizonylatokat kezel hagyományos és elektronikus formában, készpénzes és	Ismeri a bizonylatolásra vonatkozó jogi előírásokat, a vállalat belső szabályozását. Alkalmazói szinten ismer legalább egy értékesítéshez	Törekszik a szabálykövető, precíz, pontos munkavégzésre, szoftverek kezelése közben az adatok pontos kezelésére.	
	készpénzkímélő eszközökkel fizettet.	használt szoftvert.		

8	Az utazási csomagok összeállításához a programtervek alapján előkalkulációt készít, meghatározza az árakat, majd utókalkulációt készít az eredményesség meghatározása céljából.	Ismeri az utazásszervezéshez kapcsolódó számítások szabályait, a szolgáltatások sorrendjét, különféle szolgáltatások ellenértékének számítási módját. Ismeri az utazási szakterületen érvényes különleges adózási (ÁFA) szabályokat.	Törekszik a kalkuláció során a szakszerű, pontos számítások elvégzésére.	Önállóan készít előkalkulációt és utókalkulációt a belföldi programszervezésre, kiutaztatásra és beutaztatásra, ellenőrzi számításait, hiba esetén korrigálja azt.
9	Elvégzi az elszámolásokhoz kapcsolódó feladatokat.	Ismeri az elszámolásra vonatkozó szabályokat az idegenvezetővel, a szolgáltatásokat biztosító partnerekkel. Ismeri a számlák kiegyenlítésére vonatkozó szabályokat és azok kiegyenlítésének lehetséges módjait.	Törekszik a pontos elszámolások elvégzésére.	Önállóan, illetve a kapcsolódó szolgáltatókkal együttműködve végzi az elszámolást. Munkájáért teljes és bizonyos esetekben anyagi felelősséget vállal. A számlázáshoz kapcsolódó jogi és vállalati belső szabályzatokat betartja és betartatja.
10	Gazdasági elemzéseket végez az utókalkuláció alapján. Megtervezi a következő évi árualap összeállítását. Tervezéskor az eddigi eredményeket veszi alapul. Kiszámolja az utazási iroda nyereségét.	Hatékonysági mutatók kiszámításának menetét ismeri. Ismeri az árualap összeállítását befolyásoló külső gazdasági tényezőket.	Az nyereségességi számításai során precíz munkát végez, pontos adatokat rögzít, szem előtt tartja, hogy az eredmények megalapozzák a vállalkozás jövőbeni tevékenységét.	Önállóan végzi el az árrés és az általános forgalmi adó kiszámítását. Az elvégzett számításokért teljes mértékű felelősséget vállal. Az elvégzett számítások alapján döntést hoz az utak megismétléséről, egyes programelemek megváltoztatásáról, vagy

				veszteségtermelés esetén annak törléséről.

11	Előkészíti a partner-szerződéseket szövegszerkesztő, táblázatkezelő programok használatával magyar és a tanult idegen nyelven.	Ismeri az utazásközvetítői szerződések fogalmát, tartalmi és formai elemeit, az abban foglalt jogokat és kötelezettségeket.	Alapos, precíz munkát végez, igényes a helyesírásra, a szövegek tagolásra.	Az előkészített szerződéseket többször ellenőrzi, egyeztet szakmai partnereivel. Az elvégzett munkáért felelősséget vállal.
12	Forgatókönyvet készít a csoportkísérő / idegenvezető számára, kiutazó, beutazó és belföldi programra vetítve. A forgatókönyv készítése közben a szolgáltatókkal és az idegenvezetővel szakmai egyeztetéseket végez.	Ismeri a forgatókönyv fogalmát, fontosságát, tartalmát, az elkészítéséhez szükséges szakmai egyeztetések szerepét.	Részletekbe menő alapossággal meghatározva készíti el a forgatókönyvet. Ügyel az adatok megfelelő rögzítésére, alaposan felkészíti az idegenvezetőt / utaskísérőt.	Önállóan készíti el a forgatókönyvet, miután egyeztette a szükséges adatokat, információkat a szolgáltató partnereivel.

13	Az értékesített szolgáltatásokhoz, utazási csomagokhoz részvételi jegyet készít és ad át, tájékoztatást nyújt az utasoknak elutazás előtt.	Ismeri a részvételi jegyek kötelező tartalmi elemeit, és az egyéb utazási dokumentumokat, azok tartalmát. Ismeri az adott úti célra vonatkozó beutazási szabályokat, szükséges úti okmányokat, vízumot, oltásokat.	Adatrögzítés során maximális pontosságra törekszik. Ügyel, hogy az utas minden szükséges utazási dokumentumot megkapjon. Pontos tájékoztatást ad az úti célról, szükséges utazási dokumentumokról, esetenként oltásokról, éghajlatról, vallási, étkezési szokásokról.	Szolgáltatói partnerekkel együttműködve egyezteti a megrendelt szolgáltatásokat, a visszaigazolások alapján, ellenőrzi azokat. A részvételi jegyek átadásakor önállóan tájékoztatja az utast a szükséges tudnivalókról.
14	A csoportos vagy egyéni utazások során bekövetkező vis major eseteket kezeli.	Ismeri a helyszíni jegyzőkönyv felvételének folyamatát, tartalmi, formai követelményeit.	Törekszik a pontos, jól érthető megfogalmazásra, a károsult utas megnyugtatására, a káresemény enyhítésére legjobb tudása szerint.	Betartja és betartatja a nem várt, vis major esetekre vonatkozó vállalti protokollt, szükség esetén együttműködik a hatóságokkal.
15	Előkészíti egy szervezett út reklámkampányát. Használja a modern kommunikációs eszközöket (közösségi média) a turisztikai vállalkozás marketing tevékenysége közben. Értékesítési akciókat hirdet és bonyolít le.	Átfogóan ismeri a marketing tevékenységet és annak minden elemét (marketingkommunikáció, reklám, eladásösztönzés, Public Relation). Ismeri a közösségi média szerepét, felhasználási lehetőségeit a média felületek felhasználói szintű használatát.	Törekszik a kreativitásra az előkészítés során, figyeli a konkurencia ötleteit. Folyamatos önfejlesztést végez, a reklám és vásárlásösztönzés, eladásösztönzés területén. Törekszik az ATL és a BTL eszközök közül a megfelelő kiválasztására és használatára, a közösségi média lehetőségeinek kihasználásra a marketingtevékenység során.	Munkatársaival együttműködve dolgozza ki a kampányt a megadott instrukciók alapján. Önálló ötleteit egyezteti vezetőjével, munkatársaival.

16	Közvetlenül kommunikál a potenciális vendéggel magyar és a tanult idegen nyelven.	Ismeri a személyes eladás jellemzőit, formáit, létjogosultságát, a személyes eladás lehetőségeit a turizmusban.	A protokoll és az üzleti élet szabályai szerint kommunikál. Törekszik a szabatos, pontos, élményszerű megfogalmazásra, a vendéggel empatikusan bánik, döntésében támogatóan segíti.	Önállóan kommunikál, a vállalati belső szabályzatot és a protokoll kommunikációra vonatkozó előírásait betartja.
17	A vállalat marketing stratégiájának megtervezésében, felépítésében és a kapcsolati rendszer szélesítésében részt vesz, megfogalmazza a stratégiai célokat.	Ismeri a marketing stratégia fogalmát és marketing menedzsment folyamatát, a marketing-mix elemeit, azok alkalmazási lehetőségeit a turisztika területén.	Mélyreható kutatások alapján segíti a vállalat marketing tervezését, munkájára igényes, pontos, precíz, alapos. A marketing stratégia kialakítása során törekszik a célok szakszerű megfogalmazására, a stratégiák kialakításakor messzemenőkig figyelembe veszi a külső és belső tényezőket, azokhoz alkalmazkodik.	Instrukció alapján önállóan vagy kollégáival együttműködve végez kutatásokat, felelősségteljesen javasol különböző stratégiákat.
18	A turisztikai vállalkozás üzleti stratégiájának megtervezéséhez piackutatást végez a potenciális utasok körében.	Ismeri a piackutatás fogalmát, az információgyűjtési módszereket, az adatokra vonatkozó adatvédelmi szabályokat.	Törekszik a piac mélyreható megismerésére, melyet folyamatosan frissít, naprakész információkkal rendelkezik róla. Az információgyűjtés során törekszik a pontosságra, a piackutatási kérdések összeállításakor azonosul a megkérdezettek attitűdjeivel.	Instrukció alapján önállóan vagy kollégáival együttműködve végez kutatásokat, készít kérdőívet mélyinterjúhoz, fókuszcsoportnak.

19	Egy turisztikai cég, vállalkozás marketing tevékenységének megtervezésében feladatokat vállal. A marketingtervet a cég piaci környezetéhez igazítja, folyamatosan figyeli a régió, a térség, a város adottságait és jellemzőit.	Ismeri a marketingterv elkészítésének lépéseit, tartalmát befolyásoló tényezőit. Ismeri a turizmusra vonatkozó speciális marketingterv készítés jellemzőit (Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia, Turisztikai Desztinációs Menedzsment).	Törekszik a megjelenő Magyarország Brand-et építő tartalmak követésére, azok területeit figyelemmel kíséri. Elfogadja és azonosul az állami irányítás által meghatározott célokkal, a vállalat marketing stratégiáját igyekszik ehhez igazítani.	Instrukció alapján önállóan vagy kollégáival együttműködve végez felelősségteljes vállalati marketing tervezést.
20	Alkalmazza a mindennapokban az etikett és protokoll szabályait magyar és a tanult idegen nyelven, szóban és írásban. Bemutatja az étkezési kultúrára, nyilvános szereplésre, az öltözködésre vonatkozó előírásokat protokolláris szempontból saját példája alapján.	Ismeri az alapvető udvariassági formákat. Ismeri a nem verbális kommunikáció jelzéseit. Ismeri az írásbeli kapcsolattartásra vonatkozó protokoll szabályokat. Ismeri a megjelenésre vonatkozó előírásokat az interneten (NETikett).	Teljes mértékben azonosul az etikett és a protokoll előírásaival, azokat igyekszik minden élethelyzetben alkalmazni. Törekszik erre vonatkozó tudásának folyamatos bővítésére, különböző kultúrák felfedezésére, az általuk meghatározott protokollt tiszteletben tartja.	Teljes mértékű etikai, erkölcsi felelősséget vállal viselkedéséért szóban és írásban, magyar és a tanult idegen nyelven. Betartja és betartatja a protokoll és az etikett szabályait.
21	Közreműködik hazai és nemzetközi turisztikai rendezvények megszervezésében és lebonyolításában.	Ismeri a különböző rendezvények protokollját, különböző kultúrák, nemzetek érintkezési formáit, viselkedési normákat a magyarok által leginkább látogatott európai és Európán kívüli desztinációkban.	Teljes mértékben azonosul az etikett és a protokoll előírásaival, azokat igyekszik minden élethelyzetben alkalmazni. Törekszik erre vonatkozó tudásának folyamatos bővítésére, különböző kultúrák felfedezésére, az általuk	Teljes mértékű etikai, erkölcsi felelősséget vállal viselkedéséért szóban és írásban, magyar és a tanult idegen nyelven. Együttműködik munkatársaival, beszállítókkal, szakmai partnerekkel. Különböző

			meghatározott	rendezvényeket szervez, ahol,
			protokollt tiszteletben tartja.	lelkiismeretesen betartja a résztvevőkre vonatkozó előírásokat, betartja hagyományaikat.
22	A tanult idegen nyelven kommunikál szóban és írásban.	Ismeri az adott idegen nyelv nyelvtani szabályait, szófordulatait, kifejezéseit, alkalmazza azokat szóban és írásban.	Törekszik nyelvi tudásának folyamatos fejlesztésére, újabb idegen nyelvek elsajátítására.	Önállóan, közép szinten kommunikál legalább egy idegen nyelven szóban és írásban.
23		Ismeri az utazásszervezésre vonatkozó jogi előírásokat. Érti a vagyoni biztosíték és az inszolvencia biztosítás fogalmát.	Törekszik a szakszerű, a jogi előírásoknak megfelelő munkavégzésre, a szabályozás változásainak folyamatos nyomon követésére, és azok alkalmazására.	Betartja és betartatja az utazásszervezésre vonatkozó jogi előírásokat és a vállalat belső szabályzatát.

6.4.2 Turisztikai szervező szakmairány szakmai követelményei

Sorszám	**Készségek, képességek**	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**

1	Az utazási vállalkozás bevételeit megtervezi, az azokhoz kacsolódó költségeket és kiszámolja a várható eredményt, figyelembe véve a vállalkozás eddigi gazdasági tevékenységét.	Ismeri a bevétel lehetséges elemeit, a hozzájuk tartozó költségeket és az eredményszámítás menetét. Ismeri a bevétel és a kiadások bizonylatait, a pénzügyi elszámolás menetét, a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó szakhatóságok ellenőrzési feladatait.	Precízen, pontosan tölti ki a bizonylatokat, szabálykövetően végzi a munkáját az elszámoltatás, fizettetés területein.	Betartja és betartatja a jogi és a vállalat belső szabályait a gazdálkodási tevékenység során. Szakhatósági ellenőrzés alkalmával együttműködik a hatóság emberével.
2	Belföldi utazásszervezés során beépíti a programok közé Magyarország kulturális turizmusának, egészségturizmusának bor-és gasztroturizmusának bemutatását, a hungarikumokat kiemelten kezeli a programszervezésk or.	Ismeri a Magyarországon megjelenő turisztikai termékeket, azok jellemzőit, azonosságait és különbözőségüket, az attrakciókat és az azokhoz kapcsolódó programokat. Ismeri a különböző turisztikai ágazatokban résztvevő turisták motivációit, igényüket.	Kiemelten érdeklődik saját hazája turisztikai adottságai és lehetőségei iránt kiemelve a következő területeket: városi, örökség, rendezvény, gyógy-, bor- és gasztroturizmus és hazánk hungarikumai. Vállalja mindennapi munkája közben az ország attrakcióinak és adottságainak a népszerűsítését.	Önállóan mutatja be az ügyfelek számára az általuk kiválasztott desztináció jellemzőit, programjait és turisztikai attrakcióit.

3	Tematikus utakat, városlátogatásokat szervez, szervezéskor láncra fűzi Magyarország vonzerőit, turisztikai termékeit.	Ismeri a fontosabb, városlátogatások alkalmával bemutatott attrakciókat, vidéki tematikus utakat és azok vonzerőit.	Törekszik ismereteinek folyamatos bővítésére és mélyítésére, illetve személyes meglátogatásukkal is saját önfejlesztését szolgálja.	Önállóan vagy kollégáival együttműködve szervez tematikus és városlátogató utakat, szolgáltatói partnereivel együttműködve bonyolítja le azokat.
4	Utazásszervezési tevékenységet végző vállalatot vezet, meghatározza üzletpolitikáját és a cél érdekében megtervezi konkrét feladatait, a szervezet felépítését és irányítja azt.	Érti a vezetés fontosságát, a szervezeti struktúrákat, a szervezetirányítási lehetőségeket. Ismeri a működési sztenderdeket, azok kidolgozását és ellenőrzését. Ismeri és alkalmazza a csapatépítés, tréningek, motiváció lehetőségeit.	Vezetőként törekszik a lehető leghatékonyabb szervezet felépítésére a lehető legalacsonyabb költségekkel. Jól ismeri és azonosul a dolgozók munkahelyi problémáival, azokat megfelelően igyekszik kezelni.	A jó hangulatú, motiváló munkahelyi légkör kialakítása és a legjobb vállalati eredmények elérése érdekében együttműködik kollégáival, munkájukat irányítja, meghozza a megfelelő döntéseket, azokért teljes mértékű felelősséget vállal.
5	Megszervezi egy új turisztikai vállalkozás működéséhez szükséges személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeket, a vonatkozó jogszabályok szerint, elindítja a tervezett vállalkozást.	Ismeri a vállalkozás indításának folyamatát, a vállalkozási formákat, azok létrehozásának feltételeit. Ismeri a turisztikai vállalkozások fajtáit, sajátosságait, működésük lehetőségeit.	Törekszik a jogi környezetben elérhető legmegfelelőbb vállalkozási forma kiválasztására.	A vállalkozás indítása során együttműködik a hatóságokkal, jogszolgálati, könyvelői szolgáltatást vesz igénybe. A kapott tanácsok alapján önállóan meghatározza az alapítandó vállalkozás formáját. Önállóan vagy szakmai segítséget igénybe véve elkészíti egy turisztikai vállalkozás koncepcióját.

6	Kapcsolatot alakít ki és tart fent az adekvát hatóságokkal.	Azonosítja a hatóságokat, amelyek a turisztikai szervezetek működését befolyásolják, meghatározzák.	A hatóságokkal maximálisan együttműködik.	A jogszabályokat és a hatósági előírásokat betartja és betartatja a kollégáival.
		Ismeri az egyes hatóságok jogkörét, intézkedési területeit.		
7	A személyi feltételek biztosítása végett álláshirdetés szövegét megfogalmazza az adott munkakör leírásával. A beérkező pályázók önéletrajzát és motivációs levelét elemzi.	Ismeri a munkaviszony létesítésének és megszüntetésének, folyamatait, dokumentumait. Ismeri a munkaszerződés fogalmát, a benne foglalt kötelező tartalmi elemeket. Ismeri a munkabeosztás, a munkavállalók védelmének fogalmát, a bérezés alapjait, a bérköltségek tervezésének egyszerű folyamatait.	Szakmájában törekszik a maximális pontosságra, ismereteinek kellő mértékű bővítésére és mélyítésére. Munkáltatójával szemben él a jogaival.	Betartja és betartatja a munkaviszony létesítésére vonatkozó jogi szabályokat. A felelős vezetővel közösen hoz döntést a munkavállalók felvételéről vagy elutasításáról, konkrét indoklás alapján.

7. ÁGAZATI ALAPVIZSGA LEÍRÁSA, MÉRÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: -

7.2.2 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: nem releváns

7.2.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: -

7.2.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: -

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Turizmus-vendéglátás ágazati alapvizsga gyakorlata

7.3.2 A vizsgatervékenység leírása

A) vizsgarész: Konyhatechnológiai tevékenység:

Szakmai területenként meghatározott műveletek, munkafeladatok önálló elvégzése. A munkaterület birtokbavétele, ellenőrzése. Egy megadott étel elkészítéséhez szükséges alapanyagok előkészítése, az étel konyhatechnológiai úton történő elkészítése, esztétikus tálalása, az étel jellegének megfelelően történő díszítése 3 normál adagban. A munkaterület, munkavégzés utáni alapos tisztítása, beleértve a vizsga során használt eszközöket, berendezéseket is. A vizsgázó a vizsgatevékenység alatt folyamatosan figyel a vele párhuzamosan dolgozó tanulótársaira, a többi vizsgázóra. A tűz-, munka- és balesetvédelmi előírásokat szigorúan betartja.

Időtartam: 90 perc

A vizsgázó az alábbi ételek közül egy ételt készít el:

1) Zöldséges rizottó
2) Hal tempura (magyar fehérhúsú halból), friss kevertsalátával, citrusos vinagrette öntettel
3) Natúr csirkemell filé, tejszínes gombamártással, párolt rizzsel
4) Parajkrém leves, buggyantott tojással

B) vizsgarész: Cukrászati termékkészítés

A vizsgázó megadott cukrászati termékek közül egyet készít el a tanult technológia és a rendelkezésre álló receptúra szerint.

Cukrászati termékek:

1) 10 szelet piskóta rolád barackízzel töltve,
2) 10 db linzerkarika barackízzel töltve
3) 500 gramm fánkocska ízesített tejszínhabbal töltve forrázott tésztából
4) 500 gramm barackízzel töltött Néró teasütemény

Időtartam: 90 perc

C) vizsgarész: Értékesítési tevékenység:

A vizsgázó előkészíti az éttermet, majd megterít 2 főre, fogadja a vendégeket, készít a részükre 2 adag alkoholmentes kevert italt, és 2 adag főételt, 2 adag desszertet felszolgál a vendégeknek. A vizsgázó 1 alkoholmentes kevert italt készít el 3 adagban (2 adagot a vendégek, 1 adagot a vizsgabizottság részére kóstolás céljából) a tanult receptúra szerint:

Elkészíthető alkoholmentes kevert italok:

1) Lucky Driver
2) Shirley Temple
3) Alkoholmentes Mojito
4) Alkoholmentes Piña Colada

A felsorolt alkoholmentes kevert italok receptúrái megtalálhatók az érvényben lévő IBA listán.

Időtartam: 60 perc

D) vizsgarész: Portfólió készítése

A vizsgázó az iskola székhelye szerinti régióban megtalálható, a tanuló által választott egy turisztikai attrakciót és egy szálláshelyet és annak szolgáltatásait bemutatja. A bemutatót elektronikus formában, szövegszerkesztő program használatával készíti el, a vizsgát szervező szakképző intézmény által megadott határidőre és e-mail címre beadja. Az elkészített dokumentum formai követelményei: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus:Times New Roman/Arial , betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetőek a minimum terjedelmen felül.

A vizsga keretében szóban és PPT formátumban prezentálja.

Időtartam: nem releváns

A vizsgatevékenységek között szünetet kell biztosítani a vizsgázók részére, amely nem képezi a vizsgatevékenység részét.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:
250 perc 7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán
belül: 100 % 7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik.

Vizsgarész/közös értékelési szempont	Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A) Konyhatechnológiai tevékenység	Érzékszervi szempontok alapján történő értékelés: Illat, kinézet, íz. Ételkészítési szabályok szempontjai szerint: Az étel hőmérséklete, állaga, hőkezelésének megfelelősége. Tálalási szabályok szempontjai szerint: Megfelelő arányban vannak a fogás elemei. Esztétikus elrendezés és díszítés. Tányér épsége, tisztasága.	25
B) Cukrászati termékkészítés	A tésztakészítés technológiájának betartása a feldolgozás egyenletessége. A kisült tészta állaga. A késztermék termék íze, megjelenése, tálalása.	25
C) Értékesítési tevékenység	Ügyel a kommunikációra, szakmailag meggyőző, előadása figyelemfelkeltő, élményteli.	25
D) Portfólió készítés	Tartalmi követelmények: a régió földrajzi elhelyezkedésének bemutatása; a régió társadalmi, gazdasági, természeti, kulturális, gasztronómiai adottságainak bemutatása; a turisztikai régió választott attrakciójának átfogó bemutatása; a szálláshely és szolgáltatásainak átfogó bemutatása; Formai követelmények: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus:Times New Roman/Arial , betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetőek a minimum terjedelmen felül.	25
Összesen		100

7.3.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.3.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 61 %-át elérte.

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Turizmusvendéglátás ágazati alapoktatás	---	---	---

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:--

8. A SZAKMAI VIZSGA LEÍRÁSA, MÉRÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

8.7 Szakmairány megnevezése: Turisztikai szervező

8.8 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.11.1 valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

8.11.2 szakmához kötődő további sajátos követelmények: a tanult idegen nyelvből B2 (középfokú) komplex nyelvvizsga vagy idegenforgalmi-vendéglátóipari szaknyelvi B2 (középfokú) komplex nyelvvizsga a szakmai vizsga megkezdésekor

8.12 Központi interaktív vizsga

8.12.1 A vizsgatevénység megnevezése: Idegenforgalmi alapok

8.12.2 A vizsgatervékenység, vagy részeinek leírása:

A viszgatevékenység a tanuló globális gondolkodását méri: ismeretét adott terület, régió látványosságairól, sajátosságairól, a turisztikai termékekről. Emellett méri a protokoll és (N)etikett szabályainak ismeretét és alkalmazását, valamint a marketing elméleti és gyakorlati lehetőségeinek alkalmazását a turizmusban feleletválasztó feladatokkal.

8.12.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:
60 perc 8.12.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán
belül: 20 % 8.12.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
terület, régió látványosságainak ismerete
20% turisztikai termékek ismerete

20% egy adott tematikus út összeállítása
20% protokollszabályok, (N)etikett ismerete
20% marketingtevékenység, fogalma, részei, gyakorlati alkalmazása 20%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.13 Projektfeladat

8.13.1 A vizsgatevénység megnevezése: Utazásszervezés

8.13.2 A vizsgatervékenység, vagy részeinek leírása: a vizsgázó egy komplett, három, egymásra épülő feladattípusból álló feladatot hajt végre az alábbiak szerint:

1. Egy beutazó, vagy kiutazó, vagy belföldi csoport 3-4 napos programcsomagjához előkalkuláció készítése.
2. A programcsomaghoz kapcsolódó forgatókönyv készítés az idegenvezető részére.
3. A programcsomaghoz tartozó ajánlattévő levél elkészítése a külföldi partner részére a tanult idegen nyelven.
   A számítógépen elkészített munkáját a vizsgázó az általa létrehozott, saját nevével ellátott mappába menti el.

8.13.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 150 perc

8.13.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %

8.13.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Vizsgarész feladattípusa	Értékelési szempontok	Maximális pontszám

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

1. Egy beutazó, kiutazó vagy belföldi csoport 3-4 napos programcsomagjához előkalkuláció készítése.	- tartalmazza a túra azonosításához szükséges adatokat - felépítése logikus, áttekinthető, megfelel a tartalmi, formai követelményeknek, helyesírás - a csomagban szereplő valamennyi szolgáltatást tartalmazza, összehangban van a programmal - szállásdíj helyes megállapítása 1 főre vetítve - egyágyas felár helyes kiszámítása - programok, belépők helyes felszámítása 1 főre - az idegenvezető költségeit helyesen számította fel 1 főre vetítve (ellátás, programok, ellátmány a belépőkre, - vállalkozói díj a napokra + ÁFA) - osztólétszám helyes megállapítása (tervezett létszám -10%) felszámítandó haszonkulcs mértéke reális - (20-35%), alkalmazkodik a piaci helyzethez felszámolandó ÁFA mértéke helyes, alkalmazása szabályszerű - kiajánlási ár megaállapítása helyes 1 főre vetítve Ft-ban. kiajánélási ár átszámítása adott valutára helyes 1 főre vetítve árfolyam alkalmazása helyes - számolási hibától mentes, a kerekítés szabályait helyesen alkalmazta	**30**
2. A programcsomaghoz kapcsolódó forgatókönyv készítés az idegenvezető részére	**a csoport azonosítására szolgáló legfontosabb adatok feltüntetése**	**10**
	- a fogadó iroda adatai - a küldő iroda adatai - az idegenvezető neve, telefonszáma - az utazás időpontját, napok/éjszakák száma - a csoport azonosító száma/ pozíciószáma - a túra elnevezése/útvonala/típusa - a csoport létszáma - érkezés/elutazás helye, időpontja, közlekedési eszköz - szállás helye, címe, szobamegoszlás - ellátás módja, első/utolsó szolgáltatás	
	részletes program napra, órára bontva, információkkal	**10**

	- a csoporttal való találkozás módja, helye, ideje - szálláshely elfoglalalása szobalista alapján - programok időpontja, transzeferek, kirándulások kezdete, vége - vezetett túráknál, előre foglalt, időponthoz kötött programoknál találkozás időpontja, helye, kontaktszemély feltüntetve - az árban szereplő belépők helyszínen történő fizetése ellátmányból	
	fontos információk, utasítások, átadott anyagok	**10**
	- rendkívüli esetekben (baleset, betegség, káresemény, stb) intézkedés, referens értesítése, jegyzőkönyv feltétele – ha szükséges, külön figyelem a különleges bánásmódot igénylő utasoknak (VIP, ételintolerancia, mozgáskorlátozott) - fontos címek, telefonszámok listája – referens éjjel/nappal, konzulátus, rendőség, sürgősségi ellátás, mentők, stb. - átadott anyagok, mellékletek listája (megrendelők másolatai, utaslista, szobalista, ellátmány, készenléti pénz, utalványok/jegyek, nyomtatványok, térképek, stb)	
3. A programcsomaghoz tartozó ajánlattévő levél elkészítése a külföldi partner részére a tanult idegen nyelven.	**Ajánlattévő levél külföldi partnernek idegen nyelven**	**20**

	- céges levél készítése a formai követelmények alapján - az üzleti levél előírásainak megfelelő címzés, a levél tárgyának, ügyintéző nevének feltüntetése - a bevezető gondolatsor után a levél a feladatban leírtak alapján tartalmazza a programajánlatot a partner részére - a konkrét ajánlatra vonatkozó adatok (időpont, létszám, szálláskategóriája és minősége, elhelyezés, ellátás, idegenvezetés, csomagár valutában) szerepelnek a levélben - tartalmazza a szerződés szerinti együttműködésre vonatkozó információkat (megrendelés, opció, fizetési és lemondási feltételek) - a turisztikai szakmában használatos kifejezéseket, nyelvi fordulatokat helyesen alkalmazza	
A számítógépen elkészített munkáját a vizsgázó által létrehozott, saját nevével ellátott mappába elmenti	- Mappa létrehozása - Mappa elnevezése a vizsgafeladatban megadottak szerint - fájlok mentése	
4. Szituációs gyakorlat: az elkészített programcsomag alapján az út értékesítése „ügyfélnek”, azaz a vizsgabizottságnak a tanult idegen nyelven	- Ismerteti az utazás legfontosabb jellemzőit: időpont, utazás módja, utazási eszköz szálláshely típusa, ellátás típusa, stb. - Bemutatja a program során meglátogatott attrakciókat, programokat, fakultatív programlehetőségeket - Ismerteti az utazás árát, az előleg és a hátralék befizetésére vonatkozó időpontokat, információkat. - Felhívja a figyelmet – kiutazás esetében – a szükséges útiokmányok fajtáira, azok érvényességi idejének szabályaira. - Amennyiben repülős kiutazás, a reptérre való érkezés ideje, a poggyászokra vonatkozó szabályokra a figyelem felhívása, az idegenvezetővel való találkozás helye, ideje.	**20**
mindösszesen elérhető pontszám		**100**

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.14 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A számítógépek üzemképességét biztosító szakember/rendszergazda

8.15 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:
számítógép és internetkapcsolat.

8.16 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:-

8.17 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapozó vizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: 20%

8.18 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes
szabályok: -

9. A VIZSGATEVÉKENYSÉGEK MEGSZERVEZÉSÉRE, AZOK VIZSGAIDŐPONTJAIRA, A VIZSGAIDŐSZAKOKRA VONATKOZÓ SAJÁTOS FELTÉTELEK: --

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

VENDÉGTÉRI SZAKTECHNIKUS SZAKMA

1. A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Turizmus-vendéglátás

1.2 A szakma megnevezése: Vendégtéri szaktechnikus

1.3 A szakma azonosító száma: 5 1013 23 08

1.4 A szakma szakmairányai: -

1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Turizmus vendéglátás ágazati alapoktatás

1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -

1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 375 óra, Érettségire épülő oktatásban: 200 óra

2. A SZAKMA KERETÉBEN ELLÁTHATÓ LEGJELLEMZŐBB TEVÉKENYSÉG, VALAMINT A MUNKATERÜLET LEÍRÁSA

A vendéglátó egységben a beszerzési-raktározási, termelési, értékesítési tevékenységet végzi, irányítja. Kialakítja a vendéglátó üzlet üzletpolitikáját és marketing stratégiáját, ápolja az üzleti és vendégkapcsolatokat, folyamatosan gondoskodik a megfelelő árukészletről. Megtervezi, vezeti, koordinálja és ellenőrzi a vendéglátó egység működését. Kínálatot tervez, étlap- itallapot állít össze. Irányítja az üzlet gazdálkodását. Biztosítja az üzemelés tárgyi feltételeit. Kialakítja, fenntartja és fejleszti az üzleti arculatot. Ajánlatot készít a megrendelők részére. Rendezvényeket tervez, szervez és bonyolít le. Részt vesz az árubeszerzésben, kialakítja az árakat. Tárgyal az ügyfelekkel. Kialakítja a dolgozók munkabeosztását, betanítja és felügyeli az éttermi személyzetet. Nyomon követi az aktuális trendeket, nyitott az újdonságok megismerésére.

3. A SZAKMÁHOZ RENDELT LEGJELLEMZŐBB FEOR SZÁM

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Vendégtéri szaktechnikus	**5131**	**Vendéglős**
	1332	**Vendéglátó tevékenységet folytató egység vezetője**

4. A SZAKKÉPZÉSBE TÖRTÉNŐ BELÉPÉS FELTÉTELEI

4.1 Iskolai előképzettség:
Alapfokú iskolai végzettség

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: Szükséges

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat: Szükséges

5. A SZAKMAI OKTATÁS MEGSZERVEZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRGYI FELTÉTELEK

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

- Informatikai eszközök (számítógép, alapvető irodai szoftverek)
- Munkabiztonsági eszközök
- Egyéni védőfelszerelések
- Szakács kézi szerszámok
- Konyhai gépek, kisgépek (sütő, gőzpároló)
- Meleg és hidegkonyhai felszerelések, eszközök
- Tálaló eszközök, tálak, tányérok, csészék, sosier
- Cukrász kéziszerszámok, eszközök
- Rozsdamentes üstök, - gyorsforralók, - formák
- Műanyag tálak, mérőedények
- Rozsdamentes, falapos munkaasztalok
- Főzőberendezések
- Mikrohullámú melegítő
- Mérőberendezések
- Hűtő, fagyasztó, sokkoló
- Asztali gyúró, keverő, habverő, gép
- Sütő, berendezések
- Étterem bútorai, berendezései, gépei, textíliák
- Eszpresszó kávégép gőzölővel és kávédarálóval ellátva

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
MAGYARÁLLÓ

- Alapterítéshez szükséges eszközök, poharak
- Báreszközök, italkeveréshez szükséges eszközök
- Flambír kocsi vagy asztali flambír állvány
- Újrahasznosítható természetben lebomló, papír eszközök

5.2 Eszközjegyzék szakirányú oktatásra

- Étterem bútorai
- Étterem berendezései, gépei
- Éttermi textíliák
- Eszpresszó kávégép gőzölővel és kávédarálóval ellátva
- Alapterítéshez szükséges eszközök poharak
- Báreszközök, italkeveréshez szükséges eszközök
- Flambír kocsi vagy asztali flambír állvány
- Újrahasznosítható természetben lebomló, papír eszközök
- Számítógép nyomtatóval, pénztárgép
- Választékközlő eszközök (étlap, itallap, menükártya)
- Díszterítéshez szükséges eszközök
- Kávékülönlegességek készítéséhez szükséges különleges barista eszközök
- Evőeszközök és tálalóeszközök
- Kevert ital készítéshez szükséges eszközök (különböző shaker-ek, keverőpohár, a kevert italok tálalásához előírt poharak, báreszközök,)
- Különleges éttermi eszközök
- Tálaló eszközök az angol felszolgálási módban tálalt fogásokhoz (Tálak, tálalóeszközök, tálmelegítő, tányérmelegítő, szervízkocsi)
- Borfelszolgáláshoz és dekantáláshoz szükséges eszközök
- Elektronikus rendelés rögzítő rendszer
- Éttermi szoftver készletprogrammal és nyomtatóval

6. KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

6.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák tevékenységébe. Megkülönbözteti, felhasználás előtt alkalmassá teszi, előkészíti a termékkészítéshez a nyersanyagokat, ügyel a minőségükre. Kiválasztja a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket. A cukrászati termékkészítés során, tésztákat gyúr, kever, habot ver, kinyújtja, darabolja, kikeni, nyomózsákkal alakítja, megsüti, betölti, díszíti a termékeket. Az ételkészítés során, főz, párol, pirít, grillez, süt zárt térben és bő zsiradékban, kialakítja a termékek ízét, állagát, megjelenését. A vendégtérben éttermi alapterítést végez, a vendég előtt desszerteket, salátákat, alkoholmenetes kevert italokat készít. Megkülönbözteti a szálláshelytípusokat, a régió turisztikai szolgáltatóit, ajánlja a

vendégeknek a saját turisztikai régióját, természeti adottságait. Fogadja a vendéget, ismerteti, felszolgálja a rendelkezésre álló ételeket és italokat. Munkatevékenysége során betartja a munkabiztonsági, egészségvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat. Az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál a munkatársaival, a vendégekkel, betartja, a viselkedési szabályokat, elfogadja a különböző nemzeti kultúrák sajátosságait. Feladataihoz munkája során szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat használ, szakmai információgyűjtéshez a világhálón tájékozódik és hagyományos információs forrásokat felhasznál.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Napi munkatevékenysége során az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál magyar és legalább egy idegen nyelven, a munkatársaival, a vendégekkel.	Ismeri az alapvető nyelvi, írásos és szóbeli kommunikációs elvárásokat és normákat, magyar és a tanult idegen nyelven.	Empatikus munkatársaival és a vendégekkel szemben, nyitott és érzékeny a kommunikációs elvárásokra.	Betarja az alapvető kommunikációs és viselkedési szabályokat.
2	Munkaviszony létesítésekor, munkavégzéskor és felmondáskor érvényesíti munkavállalói jogait, a munkaszerződésének megfelelően.	Ismeri a munkaszerződés, lényegét, tartalmi elemeit, a Munka Törvénykönyvének a munkavállalóra vonatkozó kötelezettségeit és jogait.	Törekszik a munka-szerződésében foglaltak pontos megvalósulására, kötelezettségeit az előírásoknak megfelelően betartja, munkavégzése során együttműködik munkáltatójával.	Betartja a munkaügyi szabályokat és felelősséget vállal a saját munkavégzésért. Munkaszerződésben foglaltakat képes önállóan értelmezni.
3	A világhálón tájékozódva szakmai tartalmakat keres.	Felhasználói szinten ismeri a vendéglátásturisztikához	Magabiztosan kezeli a programokat.	Önállóan készíti el az instrukciók alapján kiadott

		kapcsolódó internetes szakmai felületeket.	Pontosan, precízen rögzít adatokat, ügyel a helyesírás szabályainak, formai követelmények betartására.	feladatot, táblázat alkotásával, szövegszerkesztő program használatával. A világhálón önállóan tud tájékozódni, a releváns szakmai tartalmakat értelmezni.
4	Információkat, adatokat számítógépes szoftverek használatával rendszerez.	Tisztában van a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programok kínálta lehetőségekkel.		
5	Kiválasztja és használja a vendéglátás munka-folyamataihoz szükséges megfelelő eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket.	Ismeri a vendéglátásban használt kézi szerszámokat, gépeket, berendezéseket eszközöket, azok használati lehetőségeit.	Társas helyzetekben figyel a körülötte lévőkre.	Betartja a vendáglátó kézi szerszámokra, gépekre, berendezésekre vonatkozó balesetvédelmi előírásokat, képes a balesetveszélyes helyzeteket megelőzni és elhárítani.
6	Napi munkáját a vendéglátásra és turisztikára vonatkozó munka- és tűzvédelmi, egészségvédelmi, környezetvédelmi szabályok, előírások alapján végzi.	Ismeri a vendéglátásturizmus tevékenységeire vonatkozó munka- és tűzvédelmi, környezetvédelmi előírásokat és teendőket.	Munkavégzés közben felelősségteljesen viselkedik, probléma esetén higgadtan hajtja végre a szükséges teendőket.	Saját tevékenysége közben betartja a munkavédelmi, balesetelhárítási tűzbiztonsági környezetvédelmi előírásokat.

7	Az élelmiszerek tárolását a FIFO elvek alapján végzi.	Alapszinten ismeri a FIFO elv lényegét.	Figyelemmel kíséri a szavatossági időt a nyersanyagok szakosított tárolásánál.	Instrukciók alapján végzi a nyersanyagok helyes, szakszerű tárolását.

8	A receptúrában szereplő mennyiségeket, kiméri.	Ismeri a tömeg és űrtartalom mértékegységeket, a mértékegységek átváltását, a tárázás helyes alkalmazását, a mérés műveletét.	Törekszik a receptúrában szereplő mértékegységek pontos betartására.	Felelősségteljesen és önállóan végzi mérési feladatait.
9	Szálláshelyet ajánl a vendég igényei alapján, a saját régiójában.	Azonosítja a szálláshelyek különböző típusait.	Törekszik a szálláshelyek minél szélesebb kínálatának a megismerésére, elsősorban saját régiójában.	Az igény alapján kiválasztott szálláshelyet és szolgáltatásait önállóan bemutatja.
10	Saját turisztikai régiójában megtalálható turisztikai, vonzerőiket és adottságokat megkülönböztet. Ajánlja a saját régiójában megtalálható legjelentősebb nemzetközi turisztikai vonzerővel rendelkező helyszíneket, rendezvényeket.	Ismeri az ország és saját régiójának turisztikai attrakcióit, vonzerőit, a régiót meghatározó természeti adottságokat, különös tekintettel a gyógyturizmusra, fesztiválokra, gasztronómiára.	Törekszik tudásának horizontális és vertikális bővítésére a turisztikai látványosságok területén.	Iránymutatás alapján, előzetes felkészülés után, önállóan vagy társaival együttműködve projektmunka keretében bemutatja turisztikai régiójának egyegy jellemző attrakcióját, vonzerejét (rendezvényt, fesztivált, gyógyturisztikai attrakciót).
11	Éttermi alapterítést végez a szakmai előírások alapján.	Ismeri az alapterítés előírásait, a terítés lépéseit, a terítéshez használt eszközöket.	Törekszik az előírások szerinti, hibátlan terítésre.	Az előzetesen begyakorolt műveletek alapján, önállóan készíti az alapterítéket.
12	Fogadja a vendéget, ismerteti az ételeket és italokat, az elkészített ételeket és italokat svájci felszolgálási módban felszolgálja.	Ismeri a vendéglátó üzletben a vendégfogadás és a svájci felszolgálási mód szabályait.	Törekszik a vendégekkel szemben a lehető legudvariasabb magatartást tanúsítani.	Betartja a szakma szabályait kommunikációja, vendégfogadás és az étel- és ital felszolgálás során.

13	Receptúra alapján alkoholmentes kevert italokat készít.	Ismeri (Lucky Driver; Shirley Temple; Alkoholmentes Mojito; Alkoholmentes Pińa Colada) elkészítésének módját, alapanyait, a kevert ital készítés lépéseit.	Törekszik a termék receptúrájának megfelelő anyagot kiválasztani. Törekszik az elkészített ételek és italok recept szerinti hibátlan elkészítésre, odafigyel a technológiai lépések pontos betartására.	Az előzetesen begyakorolt műveletek alapján, önállóan készíti el a kevert italokat.
14	Vendég előtt ételek készít (desszertkészítés, salátakeverés).	Ismeri a vendég előtt készíthető desszerteket és salátákat, az elkészítésükhöz használt eszközöket.		Az előzetesen begyakorolt műveletek alapján, önállóan készíti a megismert ételeket.
15	A cukrászati készítményekhez használt alap és járulékos anyagokat, íz, illat, és állomány, alapján megkülönbözteti.	Ismeri a cukrászati termékkészítéshez használt nyersanyagok, járulékos anyagok általános és érzékszervi tulajdonságait, a nyersanyagromlás jellemzőit.		Betartja a nyersanyagokra, járulékos anyagokra vonatkozó minőségi követelményeket.
16	Kiválasztja a zöldség és gyümölcs előkészítéshez, daraboláshoz szükséges eszközöket, kézi szerszámokat.	Ismeri a zöldség és gyümölcs előkészítéshez és daraboláshoz használt, konyhai kéziszerszámokat, eszközöket és azok biztonságos használatát.	Végrehajtja a kiszabott feladatot, gazdasásosan és esztétikusan végez előkészítő és tisztító műveleteket.	A balesetvédelmi és munkavédelmi előírások betartása mellett, önállóan dolgozik.

17	Cukrászati alapműveleteket végez (előkészítő műveleteket, tésztakészítő, tésztafeldolgozó sütő, töltelékkészítő, befejező műveleteket).	Ismeri az anyagok, eszközök előkészítő műveleteit, az egyszerűbb technológiájú cukrászati tészták készítését, (a gyúrt omlós, kevert omlós, forrázott tészta, felvert tészták) feldolgozását, sütését és az ezekből készült egyszerűbb termékek előállítását. Ismeri a termékekhez tartozó töltelékek készítését, felhasználását, a termék betöltését, befejező műveleteit a	Rendszerezi feladatait, összefűzi a tevékenységeket, fogékony az információk befogadásra, odafigyel a cukrászati termékek helyes technológiájára.	Előzetesen begyakorolt cukrászati alapműveletek alapján önállóan készíti a megismert termékeket.
		kreatív díszítés alapjait.		
18	- alapműveleteket (sütés, főzés, párolás, pirítás, grillezés) végez.	Ismeri a konyhatechnológiai alapműveleteket.	Az étel jellegének megfelelő ízesítésre, fűszerezésre törekszik.	Az előzetesen begyakorolt konyha-technológiai műveleteket önállóan elvégzi a megismert ételek esetében.
19	Ételek elkészítéséhez használatos fűszereket, ízesítőket felismeri, arányosan használja, megkülönbözteti azokat.	Az ételkészítés során használt fűszerek, ízesítők tulajdonságaival, íz jellemzőivel tisztában van.	Ügyel a nyersanyagok, ízesítő anyagok szakszerű kezelésére, tárolására, a minőségük megőrzésére. Kizárólag megfelelő minőségű fűszereket használ.	Ellenőrzi használat előtt a fűszerek frissességét és szavatossági idejüket.

20	Konyha-technológiai műveleteket (előkészítő, elkészítő, kiegészítő, befejező) végez.	A tanuló ismeri az alapanyagok megfelelő előkészítését, az ételek elkészítéséhez tartozó teljeskörű munkafolyamatokat.	Különféle konyha-technológiai eljárásokkal ételeket készít, tálalásig igény szerint melegen tartja, hűti az ételt. Az étkezés típusának jellegének megfelelően tálal és díszít, betartja a munka- és balesetvédelmi, HACCP, környezetvédelmi, valamint más hatósági előírásokat, tisztán tartja a munkahelyét, gépeket, berendezéseket és kéziszerszámokat.	Munkáját idő és műveleti sorrend szerint pontosan áttekinti, logikusan megtervezi, és előkészíti a szükséges alapanyagokat és eszközöket, törekszik az alapanyagok gazdaságos felhasználására. Munkáját gyakorlati szempontból logikus sorrendben, gyorsan, időre, határozottan, csak a szükséges eszközöket használva, tisztán elvégzi.

6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei

Sorszám	**Készségek, képességek**	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**
1.	Vendéglátó üzletet vezet a területre vonatkozó hatályos jogszabályok alapján.	Ismeri a különböző vendéglátó üzlettípusokra vonatkozó szakmai és jogi szabályokat.	Jog követően, a szabályokat maximálisan betartva alakítja ki az üzlet saját működési szabályzatát.	Önállóan képes eligazodni a központi és helyi vendéglátó tevékenységekre vonatkozó szabályozók között.

2.	Az üzlet termelő és értékesítő tevékenységének zavartalan biztosítása érdekében szervezi az áruforgalmi folyamatokat.	Ismeri a beszerzés, raktározás, termelés és értékesítés tevékenységeinek szakmai számítását, ezek képleteit, az árurendelés szabályait, módszereit, az élelmi anyagok kémiai, fizikai, biológiai jellemzőit, összetételét, a biztonságos tárolás termelés és értékesítés érdekében.	Törekszik arra, hogy a tevékenységek során megbízható számításokat végezzen, az árurendelésnél nyitott az új megoldásokra is, a raktározásnál, termelésnél, értékesítésnél maximálisan szem előtt tartja a magas fokú élelmiszerbiztonságot.	Betartja és betartatja a raktározás, termelés és értékesítés szakmai, és élelmiszerbiztonság -technikai szabályait, önállóan hozza meg a tevékenységekkel kapcsolatos döntéseket.
3.	Piackutatáson alapuló igények alapján vendéglátó vállalkozást tervez.	Behatóan ismeri a vendéglátó vállalkozások alapításának folyamatát, annak jogi kereteit és lehetőségeit. Megérti a piackutatás fontosságát a tervezési folyamatban.	Törekszik a vendéglátásra vonatkozó jogszabályok betartására a vállalkozás elindítása során.	A különböző engedélyeket kiadó hatóságok útmutatásával, velük együttműködve végzi a vállalkozás tervezését.
4	Felkutatja a vállalkozás működéséhez szükséges anyagi/pénzügyi fedezet biztosításának lehetőségeit, szükség esetén feltérképezi a hitel és pályázati forrásokat.	Felismeri a vendéglátó vállalkozás pénzügyi tervezésének, valamint a hitelek és pályázati források felhasználásának fontosságát.	Elkötelezett az új lehetőségek, megoldások irányában a pénzügyi tervezésnél, értékként tekint a friss és hiteles információforrásokra.	Önállóan vezeti, irányítja és ellenőrzi a vállalkozást, lehetőség szerint a saját vállalkozását.

5	Megrendelések leadása, felvétele, rendezvényszervezés során üzleti levelezést folytat, szükség esetén idegen nyelven.	Részletesen ismeri az üzleti kommunikáció írásbeli formáit, ennek kötött szabályrendszerét, idegen nyelven is.	Tiszteletben tartja az üzleti partnerek kívánságait, messzemenően szem előtt tartja azok érdekeit.	Önállóan kommunikál írásban az üzleti partnerekkel.
6	Megtervezi az üzleti kínálatot, étlapot, itallapot állít össze a vendéglátó egység számára, figyelembe véve az üzlet adottságait és lehetőségeit, a vendégkör igényét.	Behatóan ismeri az étlap és itallapírás szakmai szabályait, tudja az üzletek különböző kategóriájának megfelelő kínálat kialakításának lehetőségeit, módszereit.	Elfogadja az új szakmai trendeket az étlap, itallap összeállítására vonatkozóan.	Teljesen önállóan, kreatívan, elektronikus eszközöket használva tervezi az üzleti kínálatot, étlapot, itallapot.
7.	Alkalmazza az allergén összetevőkre, és az alapvető élelmiszerbiztonságra vonatkozó szabályokat az egység üzemeltetése során.	Teljeskörűen ismeri a vendéglátás működése során előforduló allergéneket, ezek felhasználásának szabályait, a termelő és értékesítő egységben.	Munkája során végig szem előtt tartja a vendégek allergénekre vonatkozó kéréseit, fokozottan figyelemmel kíséri az ételek és italok megfelelő összeállítását.	Felelősségteljesen hoz döntéseket az allergének jelzésével kapcsolatosan.
8.	Figyelemmel kíséri az árukészlet változásait, a beszerzéseket a változások alapján intézi.	Ismeri az árukészlet változásainak mutatószámait, tudja ezek számítási módszereit, a kapott eredmények értelmezését.	Munkájában törekszik az árukészlet optimális mennyiségének beállítására.	Kollégáival történő előzetesen egyeztetés után, önállóan hozza meg a döntéseket az árukészletek mennyiségét illetően.
9.	Megköti a szállítási szerződéseket, leadja a megfelelő megrendeléseket az üzleti partnereknek, kapcsolatot tart a szállítókkal.	Ismeri a szállítási szerződésekre és az árubeszerzésre vonatkozó jogi szabályokat, a szerződések megkötésének folyamatát.	A szerződések megkötésekor és az árurendelések leadásánál szem előtt tartja az üzleti érdekeket.	Vezetői, tulajdonosi útmutatással önállóan végzi a szerződések megkötését és az árurendelésket. Képes az önellenőrzésre és az esetleges hibák kijavítására.

10.	Gazdasági mutatókat számol az üzlet működésére vonatkoztatva, a kapott értékek adatok alapján beavatkozik a napi munkafolyamatokba.	Ismeri a gazdálkodás folyamatának mutatószámait, ezek kiszámításának szükségességét, módjait.	Kezdeményezi az új módszerek bevezetését a gazdálkodás folyamatába és a nyilvántartás ellenőrzésébe.	A vezetők, tulajdonosok iránymutatásával, önállóan hozza meg döntéseit a gazdálkodással kapcsolatban.
11.	Biztosítja az üzemeltetés személyi és tárgyi feltételeit a vendéglátó üzletek különböző típusaiban.	Ismeri a vendéglátó üzletek típusainak létszámigényét és a különböző egységek munka-szervezetének hierarchikus felépítését, struktúráját, valamint az egységek munkájához szükséges tárgyi feltételeket.	Munkája során törekszik arra, hogy az adott egységben a munka mennyiségének megfelelő személyzet és tárgyi eszköz álljon rendelkezésre, szem előtt tartva a tulajdonosi érdekeket.	A vezetői, és a tulajdonos útmutatása alapján a személyi és tárgyi eszközök biztosítását önállóan végzi.
12.	Kialakítja és fenntartja az üzleti arculatot, népszerűsíti az üzletet a potenciális vendégkör felé.	Ismeri az üzleti arculat tervezésének szakmai szabályait, tisztában van a marketing tevékenység területeivel, tervezésének lépéseivel.	A tulajdonossal, vezetőivel, kollégáival együttműködve alakítja ki az üzlet arculatát, marketingstratégiáját, figyelemmel kíséri a legújabb reklám trendeket úgy a médiában, mint a közösségi oldalakon.	Új megoldásokat kezdeményez, önállóan, kreatívan alakítja a marketingstratégiát.
13.	Különböző étel-ital ajánlatot készít a megrendelők részére a vendéglátó üzletben.	Behatóan ismeri az étel és italpárosítás, ajánlás, szakmai szabályait, tudja az üzletek különböző kategóriájának megfelelő kínálat kialakításának lehetőségeit, módszereit.	Figyelemmel kíséri az új szakmai trendeket az étel-ital párosításra, ajánlásra vonatkozóan.	Teljesen önállóan, kreatívan tervezi az ajánlatait, figyelembe véve a vendégek igényeit.

14.	Bartender, barista, sommelier tapasztalatait felhasználva italokat ajánl és készít vendégei számára, valamint ételt készít a vendég asztalánál.	Ismeri a bartender, barista, sommelier tevékenységek szabályrendszerét, tisztában van a vendég előtti ételkészítés lehetőségeivel, szabályaival.	Munkája során törekszik arra, hogy a különböző tevékenységek során a tevékenységre jellemző szabályokat és receptúrákat betartsa, folyamatosan figyelemmel követi az új szakmai trendeket.	Önállóan végzi a bartender, barista, sommelier műveleteket, valamint a vendég előtti ételkészítést.
15.	Lebonyolítja az általa tervezett, szervezett rendezvényeket a megrendelő igényei alapján. Felméri az ehhez szükséges munkaerőt és eszközigényt.	Ismeri a rendezvények lebonyolításának szakmai szabályait, a lebonyolítás folyamatát.	Törekszik a rendezvény lebonyolításának tökéletességére, minőségorientáltan irányítja a dolgozókat.	Teljesen önállóan, kreatívan szervezi a rendezvényeket, figyelembe véve a vendégek különleges igényeit.

16.	Kialakítja a beszerzett áruk üzleti árát a vendéglátóipari egységben.	Ismeri az árképzés típusait, módszereit, és tudja a mutatószám kiszámításához szükséges képleteket, műveleteket.	Az árak kialakításánál szem előtt tartja az üzlet karakterét, gazdasági környezetét és a vendégkör lehetőségeit.	A vezető, és a tulajdonos útmutatása alapján, önállóan végzi az árképzést, folyamatosan ellenőrzi és korrigálja a napi árakat.
17.	Nyilvántartja a készleteket, elvégzi és felügyeli a pénzügyi tranzakciókat, a vállalkozás készleteivel kapcsolatban. Elszámoltat.	Ismeri a készletgazdálkodás módszereit, a hagyományos és elektronikus nyilvántartás lehetőségeit, az ehhez kapcsolódó dokumentumok fajtáit, tudja az erre vonatkozó mutatószámok kiszámításához szükséges képleteket. Ismeri a pénzügyi tranzakciók végrehajtásának szabályos módjait.	Munkája során törekszik arra, hogy a jogszabályban meghatározott dokumentációt használja a készletnyilvántartás és a pénzügyi tranzakciók végrehajtása során. Készpénzkímélő fizetési módszereket alkalmaz.	A vállalkozás könyvelőjével együttműködve végzi a munkaköri leírásban meghatározott feladatát, képes az önellenőrzésre és az esetleges hibák önálló javítására.

18.	Napi tevékenysége során munkatársaival, vezetőivel, üzleti partnereivel szakmai megbeszélést folytat az aktuális feladatokról, együttműködésről, szükség esetén legalább egy idegen nyelven is.	Magabiztosan ismeri a szakmai, üzleti kommunikáció verbális formáit, ennek szabályrendszerét, a tárgyalási retorikákat legalább egy idegen nyelven. Ismeri a protokoll előírásait a vendéglátó üzlet mindennapi működésére vonatkozóan.	A kommunikáció során munkatársaival, és az üzleti partnerekkel empatikusan, udvariasan viselkedik, szem előtt tartva az üzlet érdekeit.	Betartja és kollégáival betartatja a szakmai kommunikációra vonatkozó írott és íratlan szabályokat.
19.	Kialakítja a dolgozók munkabeosztását a vendéglátó egységben a zavartalan működés biztosítása érdekében.	Teljeskörűen ismeri a munkaidő beosztásra vonatkozó jogi szabályozást és a vendéglátásban elfogadott munkaidő rendszereket.	A beosztások kialakításánál a törvények betartása mellett törekszik az egyenlőségre és az igazságosságra.	A munka-időbeosztásokat a dolgozókkal együttműködve alakítja ki, a lehető legmesszemenőbb határig figyelembe veszi a személyes kéréseket.

20.	Betanítja és felügyeli az éttermi és konyhai személyzetet.	Részletesen ismeri a különböző, vendéglátásban megtalálható munkaköröket, ezek munkaköri leírásait, a munkavállalóktól elvárható munka minőségét és mennyiségét.	A betanítás és felügyelet, irányítás során empatikusan viselkedik a munkavállalókkal.	Teljes mértékben, önállóan vállal felelősséget a munkavállalók által végzett munkáért.

21.	Folyamatosan nyomon követi az aktuális trendeket a vendéglátásban, megszerzi a szakmában megjelenő új információkat.	Ismeri a vendéglátás szakirodalmát, hagyományos nyomtatott és internetes felületen megjelenő információkat, az információkhoz való hozzájutás és releváns felhasználási módjait.	Motivált az önképzésre, hajlandó az élethosszig tartó tanulásra, nyitott a szakmai innovációra, újdonságokra.	Korrigálja a saját, vagy beosztottjainak szakmai hibáit, támogatja őket a hiányosságaik pótlásában.
22.	Napi munkáját a vendéglátásra vonatkozó munkavédelmi, balesetvédelmi, tűz- és környezetvédelmi, szabályok, előírások alapján végzi.	Ismeri a munkavédelmi, balesetvédelmi, tűz és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat.	Törekszik a munkavédelmi, balesetvédelmi, tűz és környezetvédelmi előírások figyelembevételére munkája során.	Felelősségteljesen tartja be, és tartatja be a munkavédelmi, balesetvédelmi, tűz és környezetvédelmi előírásokat.

7. ÁGAZATI ALAPVIZSGA LEÍRÁSA, MÉRÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: -

7.2.2 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

- 7.2.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: -

7.2.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: -

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése:

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása:

A) vizsgarész: Konyhatechnológiai tevékenység:

Szakmai területenként meghatározott műveletek, munkafeladatok önálló elvégzése. A munkaterület birtokbavétele, ellenőrzése. Egy megadott étel elkészítéséhez szükséges alapanyagok előkészítése, az étel konyhatechnológiai úton történő elkészítése, esztétikus tálalása, az étel jellegének megfelelően történő díszítése 3 normál adagban. A munkaterület, munkavégzés utáni alapos tisztítása, beleértve a vizsga során használt eszközöket, berendezéseket is. A vizsgázó a vizsgatevékenység alatt folyamatosan figyel a vele párhuzamosan dolgozó tanulótársaira, a többi vizsgázóra. A tűz-, munka- és balesetvédelmi előírásokat szigorúan betartja.

Időtartam: 90 perc

A vizsgázó az alábbi ételek közül egy ételt készít el:

1) Zöldséges rizottó
2) Hal tempura (magyar fehérhúsú halból), friss kevertsalátával, citrusos vinagrette öntettel
3) Natúr csirkemell filé, tejszínes gombamártással, párolt rizzsel
4) Parajkrém leves, buggyantott tojással

B) vizsgarész: Cukrászati termékkészítés

A vizsgázó megadott cukrászati termékek közül egyet készít el a tanult technológia és a rendelkezésre álló receptúra szerint.

Cukrászati termékek:

1) 10 szelet piskóta rolád barackízzel töltve,
2) 10 db linzerkarika barackízzel töltve
3) 500 gramm fánkocska ízesített tejszínhabbal töltve forrázott tésztából
4) 500 gramm barackízzel töltött Néró teasütemény

Időtartam: 90 perc

C) vizsgarész: Értékesítési tevékenység:

A vizsgázó előkészíti az éttermet, majd megterít 2 főre, fogadja a vendégeket, készít a részükre 2 adag alkoholmentes kevert italt, és 2 adag főételt, 2 adag desszertet felszolgál a vendégeknek. A vizsgázó 1 alkoholmentes kevert italt készít el 3 adagban (2 adagot a vendégek, 1 adagot a vizsgabizottság részére kóstolás céljából) a tanult receptúra szerint:

Elkészíthető alkoholmentes kevert italok:

1) Lucky Driver

2) Shirley Temple

3) Alkoholmentes Mojito 4) Alkoholmentes Piña Colada A felsorolt alkoholmentes kevert italok receptúrái megtalálhatók az érvényben lévő IBA listán.

Időtartam: 60 perc

D) vizsgarész: Portfólió készítése

A vizsgázó az iskola székhelye szerinti régióban megtalálható, a tanuló által választott egy turisztikai attrakciót és egy szálláshelyet és annak szolgáltatásait bemutatja. A bemutatót elektronikus formában, szövegszerkesztő program használatával készíti el, a vizsgát szervező szakképző intézmény által megadott határidőre és e-mail címre beadja.
Az elkészített dokumentum formai követelményei: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus:Times New Roman/Arial , betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetőek a minimum terjedelmen felül. A vizsga keretében szóban és PPT formátumban prezentálja.

Időtartam: nem releváns

A vizsgatevékenységek között szünetet kell biztosítani a vizsgázók részére, amely nem képezi a vizsgatevékenység részét.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:
250 perc 7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 100 % 7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik.

Vizsgarész/közös értékelési szempont	Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A) Konyhatechnológiai tevékenység	Érzékszervi szempontok alapján történő értékelés: Illat, kinézet, íz. Ételkészítési szabályok szempontjai szerint: Az étel hőmérséklete, állaga, hőkezelésének megfelelősége. Tálalási szabályok szempontjai szerint: Megfelelő arányban vannak a fogás elemei. Esztétikus elrendezés és díszítés. Tányér épsége, tisztasága.	25

B) Cukrászati termékkészítés	A tésztakészítés technológiájának betartása a feldolgozás egyenletessége. A kisült tészta állaga. A késztermék termék íze, megjelenése, tálalása.	25
C) Értékesítési tevékenység	Ügyel a kommunikációra, szakmailag meggyőző, előadása figyelemfelkeltő, élményteli.	25
D) Portfólió készítés	Tartalmi követelmények: a régió földrajzi elhelyezkedésének bemutatása; a régió társadalmi, gazdasági, természeti, kulturális, gasztronómiai adottságainak bemutatása; a turisztikai régió választott attrakciójának átfogó bemutatása; a szálláshely és szolgáltatásainak átfogó bemutatása; Formai követelmények: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus:Times New Roman/Arial , betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetőek a minimum terjedelmen felül.	25
Összesen		100

7.3.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.3.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 61 %-át elérte.

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás	**FEOR-szám**	**FEOR megnevezése**	**Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek**
megnevezése			
Turizmusvendéglátás ágazati alapoktatás	---	---	---

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8. A SZAKMAI VIZSGA LEÍRÁSA, MÉRÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

8.1 Szakma megnevezése: Vendégtéri szaktechnikus

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevénység megnevezése: A vendéglátó gazdálkodással, vezetéssel, és marketingtevékenységgel összefüggő feladatok

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgafeladatban az üzleti menedzsment, marketing és protokollhoz kapcsolódó ismereteket méri.

- Jövedelmezőségi tábla elemzése
- Anyag-, eszközgazdálkodás
- Létszám és bérgazdálkodás
- Elszámoltatás
- Bizonylatkezelés
- Árképzés
- Vezetés a gyakorlatban Marketing
- Viselkedés és üzleti protokoll

A vizsgafeladat megoldása akkor eredményes, ha végrehajtása legalább 40 %-osra értékelhető.

8.3.3 A teljes vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20 %

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai

1.) Jövedelmezőségi tábla elemzése	feleletalkotó feladat számítás	15%
2.) Anyag-, eszközgazdálkodás	feleletalkotó feladat számítás	5%
3.) Létszám és bérgazdálkodás	feleletalkotó feladat számítás	5%

4.) Elszámoltatás	feleletalkotó számítás	10%
5.) Bizonylatkezelés	feleletválasztós feladat, többszörös választás, választások illesztése	10%
6.) Árképzés	feleletalkotó számítás	10%
7.) Vezetés a gyakorlatban	feleletválasztós feladat, többszörös választás, választások illesztése	15%
8.) Marketing	feleletválasztós feladat, többszörös választás, választások illesztése	15%
9.) Viselkedés és üzleti protokoll	feleletválasztós feladat, többszörös választás, választások illesztése	15%

A vizsga százalékos aránya a vizsgatevékenységen belül: 100%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevénység megnevezése: Vendégtéri szaktechnikus gyakorlati vizsgafeladata

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása:

A vizsgatevékenység két részből áll:

A.) Vizsgarész: Portfólió
B.) Vizsgarész: Gyakorlat helyszínén végzett tevékenység, vizsgaproduktum készítése

A. VIZSGARÉSZ: PORTFÓLIÓ

A vizsgázónak a vizsgára portfóliót kell készítenie. A portfóliót a következő elemekből kell összeállítani:

1) Fényképek munkahelyi rendezvényekről, a munkahely és a munkahelyi étel-ital választék bemutatása.
2) Saját munkatevékenység bemutatása, példakép bemutatása, szakmai továbbfejlődés lehetőségének leírása.
3) Önéletrajz.
4) Szakmai versenyek, szakmai kiállítások képei, tapasztalatai.
5) Külföldi szakmai gyakorlatok, külföldön szerzett szakmai tapasztalatok bemutatása idegen nyelven.
6) Önreflexió az egész portfólióra vonatkozóan: jövőkép, saját tanulási folyamat önértékelése és erre reflektálás.

A vizsgázó minimum 4 dokumentumot köteles beépíteni a felsoroltak közül a portfólióba.

Formája: PDF dokumentum összeállítása szöveges anyagokból, képekből.
Terjedelem: Minimum 12, maximum 15 db A4-es oldal, fedlap (téma megnevezése, készítő neve, dátum), tartalomjegyzék és mellékletek nélkül). A képek mellékletben szerepeltethetők a minimum terjedelmen felül, ezeket a szöveg megfelelő helyén kell meghivatkozni Betűforma és nagyság: Times New Roman betűtípus 12-es betűnagyság. A portfólió elkészítésére rendelkezésre álló idő: 6 hónap.
A portfólió leadási határidejét a vizsgaszervező határozza meg.

A vizsgarész akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

B. Vizsgarész: Gyakorlat helyszínén végzett tevékenység, vizsgaprodukt készítése

1. feladat**:** Ételsor és a hozzá illő italsor összeállítása, díszterítés:

A vizsgázó egy ötfogásos ételsort és hozzá illő italsort állít össze egy, a vizsgabizottság által meghatározott rendezvényre. A vizsgabizottság a vizsgaszervező által összeállított 812 alkalomból a helyszínen választ.

A vizsgaszervező az alkalmak összeállításánál, az alábbi szempontokat vegye figyelembe:

- a régióra jellemző gasztronómiai adottságok kerüljenek meghatározásra
- a régió meghatározó rendezvényei szerepeljenek
- a régió meghatározó alapanyagai használhatóak legyenek
- a szokások és hagyományok bemutatására sor kerülhessen

- a rendezvény helyszíne a vizsgaszervező környezetében megtalálható kiemelt
  minőségű szolgáltatást nyújtó egység legyen

A vizsgázó az általa összeállított menüsorhoz magyar és idegen nyelvű menükártyát készít számítógépen és bemutató terítést végez az adott alkalomhoz 2 főre.

A vizsgázó a vizsga során bemutatja a rendezvényt, a megterített asztalt, az ajánlott ételek és italok elkészítését, tálalását és felszolgálását, a rendezvény lebonyolításához szükséges eszközöket. Tájékoztatást nyújt a rendezvény jellegéről, előkészületéről, lebonyolításának menetéről, valamint a befejező műveletekről.

A vizsgabizottság szakmai beszélgetést végez a vizsgázóval, mely során meggyőződik a vizsgázó általános szakmai elméleti tudásáról is. (Értékesítési ismeretek, vendégtéri ismeretek, étel-ital ismeretek, rendezvényszervezés, üzleti menedzsment és marketingprotokoll).

Időtartam: 90 perc

2. feladat: Élőmunka bemutatása

A vizsgázó élőmunkát végez, mely során a tanult idegen nyelven kommunikál a vendégekkel és a vizsgabizottsággal.

- Megterít a vizsgaszervező által összeállított három fogásos menüsorra, 2 főre, (a terítés nem képezi a vizsgatevékenység részét, a terítés munkafolyamatára fordított idő nem a vizsgatevékenység időtartamának része).
- Fogadja és hellyel kínálja a vendégeket.
- A vizsga folyamán a vizsgázó étvágygerjesztőként 2 adag kevert italt készít és szolgál fel, amely lehet alkoholos és alkoholmentes is.
- Ismerteti, majd felszolgálja a háromfogásos menüsort svájci felszolgálási módban, illetve az élőmunka során az asztalnál készült ételt angol felszolgálási módban. A menüsorhoz ásványvizet kínál, bort ajánl és szolgál fel, majd az étkezés végén kávét, kávékülönlegességet, ajánl, készít és szolgál fel.
- A felszolgálás során a vizsgázó folyamatosan méri a vendégek elégedettségét.
- A felszolgálási és készítési folyamatokat, a kész termékeket a vizsgabizottság értékeli.

- Az étkezés végén a vizsgázó kiállítja a gépi (éttermi szoftverrel) készülő számlát.
- Elköszön a vendégtől

Vizsgaszervezésre vonatkozó előírások:

A vizsgaszervező köteles legalább 8-12 vizsgafeladatot készíteni.

Minden vizsgafeladatban más-más asztalnál készíthető ételt kötelező beépíteni az alábbiakban felsorolt tevékenységekből: flambírozás, (ebből legalább egy előétel vagy főétel, és egy desszert kerüljön beépítésre) hússzeletelés, salátakeverés salátabárból, tatár beefsteak, lazac tatár keverés, füstölt hal szeletelés, gyümölcstál készítés darabolással, formázással, tányérdesszert készítése desszertkocsiról, sajtkínálás sajtkocsiról.
Az elkészült italokat, és a kész termékeket a vizsgabizottság kóstolással értékeli.

Időtartam: 150 perc.

A „B” vizsgarész végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 240 perc

8.4.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül:
80% 8.4.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

„A” vizsgarész, portfólió értékelés szempontjai:

Mennyire (jól) dokumentált a tanulási folyamat és a szakmai és személyes fejlődés bemutatása?

- A „bizonyító” dokumentumok relevánsak-e? Az elvárt minimum elemeket tartalmazza-e?
- A portfolió struktúrája megfelelő-e, logikus-e?
- Egyéni kreativitás megjelenik-e?
- Az önreflexiók mélysége, összetettsége a korosztálytól elvárhatóan van-e megfogalmazva?
- A nyelvi megformálás (szakmai nyelv és köznyelv megfelelő használata, nyelvhelyesség, helyesírás) és a portfólió igényessége (a tartalmi részek milyen mértékben kidolgozottak, alaposak, igényesek?)
- A portfólió külső megjelenésének igényessége, kivitelezése, esztétikussága megfelelő-e? Idegen nyelvű anyagokban a nyelvhasználata az elvárásoknak megfelelő-e?

A portfólió a projektfeladaton belül 20%-os arányt képvisel.

„B” vizsgarész értékelési szempontjai:

A „B” vizsgarész, 1-es és 2-es feladattípusainak végrehajtása során a vizsgabizottság értékelési szempontjai a következők:

- a vizsgázó személyi higiéniája, öltözködése 10 %
- a munkakörnyezet tisztán tartása a munkafolyamatok közben; 5 %
- munkaszervezés, munkavégzés alaposssága, pontossága; 10 %
- a szakmai szabályok ismerete, ezek alkalmazása a terítés, felszolgálás, termékkészítés során; 25 %
- a vizsgázó szakmai elméleti tudása; 20 %
- kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció minősége, helyessége; 20 %
- udvariasság; 10 %

A „B” vizsgarész a projektfeladaton belül 80 %-os arányt képvisel.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%át elérte.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:-

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:- Étterem bútorai

- Étterem berendezései, gépei
- Éttermi textíliák
- Eszpresszó kávégép gőzölővel és kávédarálóval ellátva
- Alapterítéshez szükséges eszközök poharak
- Báreszközök, italkeveréshez szükséges eszközök
- Flambír kocsi vagy asztali flambír állvány
- Újrahasznosítható természetben lebomló, papír eszközök
- Számítógép nyomtatóval, pénztárgép
- Választékközlő eszközök (étlap, itallap, menükártya)
- Díszterítéshez szükséges eszközök
- Kávékülönlegességek készítéséhez szükséges különleges barista eszközök Evőeszközök és tálalóeszközök
- Kevert ital készítéshez szükséges eszközök (különböző shaker-ek, keverőpohár, a kevert italok tálalásához előírt poharak, báreszközök,)
- Különleges éttermi eszközök
- Tálaló eszközök az angol felszolgálási módban tálalt fogásokhoz (Tálak, tálalóeszközök, tálmelegítő, tányérmelegítő, szervízkocsi)
- Borfelszolgáláshoz és dekantáláshoz szükséges eszközök
- Elektronikus rendelés rögzítő rendszer

- Éttermi szoftver készletprogrammal és nyomtatóval

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 20%, Szakmai vizsga: 80 %

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -

9 **A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek:**--

MATESZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

TURISZTIKAI ISMERETEK
ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

Érvényes a 2020. május-júniusi vizsgaidőszaktól

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A turisztikai ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy részletes érettségi vizsgakövetelményei a XXVIII. Turisztika ágazat következő szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 812 01 Idegenvezető,
- 54 812 03 Turisztikai szervező, értékesítő.

A) KOMPETENCIÁK

1. Szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1. A szakmai fogalmak helyes használata	Legyen képes a szakmai fogalmakat a megfelelő helyen és módon alkalmazni. Tudja megkülönböztetni a fogalmak jelentésváltozatait.	
1.2. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, értelmezése	Legyen képes a szakmai kifejezések helyes alkalmazásával önállóan előadást tartani.	
1.3. Kommunikáció szakmai nyelven		Legyen képes a téma pontos, szabatos, lényegre törő kifejtésére a szakmai nyelv használatával.

2. Rendszerező képesség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**

2.1. Lényegkiemelés	Legyen képes a lényeges és kevésbé lényeges szempontok megkülönböztetésére. Legyen képes az információk szétválogatására szakmai szempontok alapján.	
2.2. Elvonatkoztatás képessége		Tudjon tények és törvényszerűségek közötti összefüggéseket felismerni, alkalmazni.

3. Logikus gondolkodás

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
3.1. Logikai képesség	Legyen képes felismerni a meglévő információk közötti összefüggéseket.	
3.2. Konvertáló képesség		Tudjon a meglévő tudása átalakításával új ismereteket alkalmazni.
3.3. Kombinatív képesség		Legyen képes a meglévő információk alapján a lehetőségek számbavételére.

4. Gyakorlatias feladatmegoldás képessége

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1. Ismereteit alkalmazza a gyakorlatban	Tudja a különböző elméleti ismereteket átültetni a gyakorlatba.	
4.2. Gyakorlatias problémamegoldás		Legyen képes az esetlegesen felmerült szakmai gyakorlati problémát elméleti ismereteinek

		alkalmazásával hatékonyan megoldani.

5. Kommunikációs rugalmasság

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
5.1. Az adott szakmai szituációhoz alkalmazkodó verbális kommunikáció	Legyen képes felismerni a tárgyalási helyzetek változását. Tudja betartani az etikai és viselkedési normákat.	Tudja alkalmazni az eltérő ember- és vendégtípusok kezeléséhez szükséges ismereteit.
5.2. Az adott szakmai szituációhoz alkalmazkodó nem verbális kommunikáció	Legyen képes a nonverbális kommunikáció eszközeinek kontrollálására és alkalmazására.	

B) TÉMAKÖRÖK

Turisztikai erőforrások bemutatása

1. Turizmusföldrajz

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
1.1. Turizmusföldrajz fogalma	Tudja meghatározni a turizmusföldrajz fogalmát.	
1.2. Magyarország általános idegenforgalmi-természetföldrajzi adottságai	Ismerje hazánk domborzati viszonyait, vízrajzát, éghajlatát, növény és állatvilágának jellemzőit, jelentősebb barlangjainkat, arborétumainkat.	Tudja felsorolni nemzeti parkjainkat és jellemezni őket néhány mondattal.

	Tudja felsorolni nemzeti parkjainkat.	
1.3. Magyarország kulturális, történelmi és egyéb adottságai	Ismerje Magyarország kulturális hagyományait és jelentősebb kultúrtörténeti értékeit (múzeumok, gyűjtemények, könyvtárak, skanzenek). Legyen képes tájékoztatást adni a legjelentősebb hazai kulturális rendezvények, fesztiválok tartalmáról.	
1.4. Magyarország világörökségei	Ismerje a világörökségi listán szereplő helyszíneket, azok fő sajátosságait.	Ismerje a világörökségi listán szereplő helyszínek turisztikai hasznosulásának lehetőségeit. Legyen tájékozott a várományosi listáról.
1.5. A közlekedés szerepe az idegenforgalomban	Ismerje a hazai közlekedési viszonyokat, lehetőségeket, a közlekedés szerepét a turizmusban.	
1.6. Topográfiai gyakorlat	Tudja elhelyezni hazánk térképén a turisztikai régiókat, nemzeti parkokat, világörökségi helyszíneket, nagy tájegységeket, fő folyóinkat, tavainkat, autópályáinkat.	
1.7. Magyarország régióinak turizmusföldrajzi adottságai	Legyen tisztában a hazai turisztikai régiók fő jellemzőivel, tipikus kínálati elemeivel, turisztikai vonzerőivel.	

2. Kultúr- és vallástörténet

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK

	Középszint	Emelt szint
2.1. Világvallások	Legyen képes tájékoztatást adni a jelentősebb, Magyarországon jelen lévő vallási felekezetekről (központok, zarándokhelyek, étel- és italfogyasztási előírások, ünnepek, épületeik, szertartásaik).	Legyen képes tájékoztatást adni a világvallásokról (központok, zarándokhelyek, étel- és italfogyasztási előírások, ünnepek, épületeik, szertartásaik). Ismerje ezek turisztikai jelentőségét, hazai megjelenését.
2.2. Művészeti stílusok	Ismerje az egyes művészettörténeti korszakokhoz kapcsolódó legfontosabb épületeinket, emlékeinket.	
2.3. Műalkotások elemzése		Legyen képes stílusjegyek alapján korszakokat felismerni.

3. Vendégfogadás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Vendéglátás alapjai	Ismerje a vendéglátás feladatát.	
3.2. Vendéglátás tevékenységi köre, tárgyi és személyi feltételei		Ismerje a vendéglátás személyi és tárgyi feltételeit.
3.3. A vendéglátás üzlethálózata	Igazodjon el a vendéglátás piaci kínálatában. Ismerje hazánk leghíresebb vendéglátóegységeit.	Ismerje a vendéglátás üzlettípusait és jellemzőit.
3.4. Étel-, italismeret	Ismerje a menü- és italsorok összeállításának szempontjait, a terítési és felszolgálási szabályokat.	

3.5. Magyar és nemzetközi gasztronómia	Legyen képes bemutatni a hungarikumokat. Ismerje a tradicionális és aktuális étkezési szokásokat, a jellegzetes hazai ételeket és italokat.	Ismerje a hazai tájegységek gasztronómiai jellegzetességeit. Legyen tájékozott a hazai jelentősebb gasztronómiai rendezvények, fesztiválok kínálatáról.
3.6. Magyarország borvidékei	Ismerje Magyarország borvidékeit és a hazai borok jellemzőit.	Legyen tájékozott a borturisztikai termékek között (pl. borutak, bortúrák, bor fesztiválok, borkóstolók). Legyen tisztában a borok gasztronómiában betöltött szerepével. Ismerje Európa legjelentősebb borvidékeit, azok kínálatát.
3.7. Szállodaipar, szállodák	Ismerje a szálláshely szolgáltatás jogszabályi hátterét, a szálláshelyek fajtáit, a védjegyrendszert. Ismerje a szálláshelyek tárgyi és személyi feltételeit, a szállodai munkaköröket.	
3.8. Szállodai tevékenység	Ismerje a szálláshelyek alap és kiegészítő szolgáltatásait, azok tárgyi és személyi feltételeit. Legyen képes ismertetni a vendégfogadás folyamatát.	
3.9. Szállodaipar piaca	Ismerje a szállodaipari trendeket.	

Kommunikáció a turizmusban

4. Üzleti protokoll

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

4.1. Kommunikáció gyakorlata		Ismerje a kommunikáció fogalmát és folyamatát.
4.2. Protokoll és etikett	Legyen képes a protokoll szabályai szerint kommunikálni.	Legyen képes a protokoll szabályai szerint kommunikálni magyar és idegen nyelven.
4.3. Protokoll rendezvények, vendégfogadás	Ismerje a protokollrendezvények sajátosságait, szabályait, a VIP vendégkísérés szabályait.	
4.4. Nemzetközi protokoll	Legyen képes a kapcsolattartás különböző formáira külföldi partnerekkel.	
4.5. Az interperszonális kommunikáció fajtái	Legyen tisztában a hivatalos levelek fajtáival, ezek formai és tartalmi követelményeivel. Legyen képes hagyományos és digitális formában hivatalos levelek (pl. ajánlat kérés, árajánlat adása, tájékoztatás, információkérés) megírására. Tudja kezelni a konfliktushelyzeteket.	Legyen képes a kapcsolattartás különböző formáira a partnerekkel. Tudjon tárgyalásokat folytatni, ismerje a tárgyalási technikákat.
4.6. Üzleti kapcsolatok	Legyen képes infokommunikációs eszközöket használni. Legyen tisztában az üzleti tárgyalásokon való megjelenés követelményeivel.	

Gazdasági folyamatok a turizmusban

5. Turizmus rendszere

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

5.1. Gazdaság rendszere	Ismerje a gazdaság szereplőit és a gazdasági ágakat. Legyen képes elhelyezni a turizmust az ágazatok között.	
5.2. Turizmus elmélete	Ismerje a turizmus kialakulásának történetét, a turisztikai alapfogalmakat. (A turizmus formái és fajtái. Adottság. Fogadóképesség. Kínálat.)	
	Tudja összefoglalni a turizmus gazdasági és társadalmi jelentőségét.	
5.3. Turizmus rendszere	Ismerje a turisztikai piac kategóriáit (kereslet, kínálat, árak) és legyen képes bemutatni ezek jellemzőit. Tudja megkülönböztetni és jellemezni a turizmus formáit, ágait. Tudja értelmezni a turisztikai adottság és fogadóképesség fogalmát, és be tudja mutatni a hazai turizmus természeti és ember alkotta kínálatát. Ismerje a nemzetközi trendeket.	Igazodjon el a turizmus intézmény és szervezeti rendszerében, és tudja értelmezni a szereplők kapcsolatrendszerét. Tudjon kapcsolatot kiépíteni más szolgáltatókkal. Legyen képes jellemezni a turisztikai keresletet, különböztesse meg az eltérő motivációkkal utazók sajátosságait, utazási szokásait. Tudja értékelni a turizmus gazdasági és társadalmi jelentőségét, hatásait. Legyen képes értelmezni a turisztikai statisztikai mutatókat, adatokat. Legyen tájékozott a nemzetközi és hazai turisztikai trendekben, és a turizmus stratégia főbb irányaiban.

6. Marketing

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**

6.1. Marketing alapjai	Tudja ismertetni a marketing fogalmát, szerepét és alkalmazási területeit. Tudja értelmezni a marketingmix elemeit. Értse a piacszegmentálás lényegét és ismérveit. Ismerje a piackutatás folyamatát, módszereit. Ismerje az idegenforgalmi marketing sajátosságait és a marketing-mix eszközrendszerét. Ismerje az árpolitika kialakításának alapvető szempontjait.	Tudja alkalmazni a piackutatásról tanultakat kérdőív készítéséhez, primer és szekunder kutatások elvégzéséhez.

6.2. Marketingkommunikáció gyakorlata	Ismerje a turisztikai reklám fogalmát, szerepét és fajtáit. Legyen tisztában a PR, az eladás ösztönzés és a direkt marketing fogalmával, jellemzőivel.	Tudjon példát mondani a turizmus területéről.
6.3. Marketing a turizmus gyakorlatában	Legyen képes értelmezni az ország-imázs jellemzőit.	Ismerje az arculat fogalmát, annak tartalmi és formai elemeit. Ismerje a nemzeti marketing szervezet tevékenységét. Ismerje a desztinációs marketing jelentőségét és eszközeit.

6.4. Fizetési tranzakciók	Ismerje a valuta és deviza fogalmát, jellemzőit. Tudja felsorolni a fizetési módokat és eszközöket. Legyen képes a tranzakciókhoz kapcsolódó bizonylatokat kitölteni.	Legyen tisztában az árfolyamhoz kapcsolódó feladatokkal és alapvető számításokkal. Legyen képes számot adni a készpénzforgalmi tevékenység fogalmáról, jellemzőiről. Legyen tisztában a pénzügyi tranzakciók fajtáival és bizonylataival, ismerje ezek tartalmi elemeit és kitöltésükre vonatkozó szabályokat.
6.5. Ügyviteli folyamat	Ismerje a turisztikai szektor ügyviteli folyamatait és a biztonságos adat- és iratkezelés jellemzőit. Ismerje a különféle ügyviteli bizonylatok fajtáit, felhasználási területét. Legyen tisztában a szigorú számadású bizonylatokkal kapcsolatos feladatokkal. Ismerje a turisztikai ügyviteli munkafolyamatokhoz használt informatikai eszközöket és programokat. Legyen képes információgyűjtésre különféle adatállományokból.	Legyen képes egyszerű statisztikai kimutatások értelmezésére és készítésére.

Infokommunikációs technológia a gyakorlatban

7. IKT gyakorlata a turizmusban

TÉMÁK	**VIZSGASZINTEK**	
	Középszint	**Emelt szint**
7.1. Információtechnológia alkalmazása	Ismerje a szövegszerkesztés, a táblázatkezelés és az internet használat alapjait.	Tudja használni az internetes helyfoglalási rendszereket és értékesítési rendszereket.

	Tudja használni az internetes helyfoglalási rendszereket.	
7.2. Weblapok használata, készítése	Tudjon prezentációt készíteni.	Ismerje a közösségi portálok hasznosításának lehetőségeit a turizmusban.
7.3. Digitális technológia alkalmazása		Legyen tisztában az internet és mobilapplikációk jelentőségével a marketingben. Ismerje a digitális vendégfogadás lehetőségeit, szállodai szoftvereket, navigációs rendszereket.

5_D. SZ. MELLÉKLET:

2018-as kerettantervvel indult

Turisztika ágazat tanterve

2. 172.

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a

XXVIII. TURISZTIKA

ágazathoz tartozó

54 812 03

TURISZTIKAI SZERVEZŐ, ÉRTÉKESÍTŐ

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

(az 52 812 01 SZÁLLODAI RECEPCIÓS

mellék-szakképesítéssel)

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 812 03
Szakképesítés megnevezése: Turisztikai szervező, értékesítő
A szakmacsoport száma és megnevezése: 18. Vendéglátás-turisztika
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXVIII. Turisztika
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év
Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: —
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: nincsenek
Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Kultúr- és vallástörténet	Középiskolai történelem vagy/és művészettörténet vagy/és magyar nyelv és irodalom szakos tanár

Tárgyi feltételek
A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2729 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**4**	**3**	**4**	**7**	**140**	**2**	**2**	**140**	**3**	**3**	**12**	**19**	**13**	**15**	**160**	**12**	**19**
	Összesen		**7**		**11**			**4**			**6**		**31**		**28**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
11714-16 Turisztikai erőforrások	**Turizmus földrajz**	fő szakképesítés		1		1			1			1				4			
	Kultúr- és vallástörténet	fő szakképesítés				1			1			1				3			
	Vendégfogadás	fő szakképesítés	1		1						1				3				
11715-16 Kommunikáció a turizmusban	**Üzleti protokoll**	fő szakképesítés		1		2										3			
	Szakmai idegen nyelv	fő szakképesítés	2		2			2			2		3		8			3	
11716-16 Gazdasági folyamatok a turizmusban	**Turizmus rendszere**	fő szakképesítés	1		1										2				
	Marketing	fő szakképesítés				2						1				3			
11717-16 Infokommunikációs technológia a turizmusban	**IKT a turizmusban**	fő szakképesítés		1		1										2			
10064-16 Turisztikai termékkínálat	**Utazásszervezés**	fő szakképesítés											5,5					5,5	
	Turisztikai árualap	fő szakképesítés												8					8
10065-16 Turisztikai vállalkozások	**Vállalkozási alapismeretek**	fő szakképesítés											1					1	
	Turisztikai üzletágak	fő szakképesítés												11					11

11300-12 Szállodai adminisztráció	**Szállodai adminisztráció**	52-812-01 Szállodai recepciós							1			2								
11301-12 Szállodai kommunikáció	**Szállodai kommunikáció**	52-812-01 Szállodai recepciós							1											
11302-12 Szállodai tevékenységek	**Szállodai tevékenységek**	52-812-01 Szállodai recepciós							3			3								
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	52-812-01 Szállodai recepciós																		
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint																		

A kerettanterv szakmai tartalma – a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés 9-12. o. összes óraszáma	Nem a főszakképesítésre fordítandó órakeret	Főszakképesítés 9-12. o. összes óraszáma	5/13.		Főszakképesítés 9-13. o. összes óraszáma	1/13.			2/14.		A két évfolyamos szakképzés összes óraszáma
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		e	gy	ögy	e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**144**	**108**	**144**	**252**	**140**	**72**	**72**	**140**	**93**	**93**				**372**	**589**		**468**	**540**	**160**	**372**	**589**	
	Összesen		**252**		**396**			**144**			**186**					**960,5**			**1008**			**960,5**		
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 824,5 óra (37,2%)										**1431**	**453**	**978**			**1938,5**	839,5 óra (39,4%)					**1968,5**
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 1114 óra (62,8%)																1129 óra (60,6%)					
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**15**	**0**	**15**	**0**	**0**		**15**	**0**	**15**
	Munkajogi alapismeretek												0			4		4				4		4
	Munkaviszony létesítése												0			4		4				4		4
	Álláskeresés												0			4		4				4		4
	Munkanélküliség												0			3		3				3		3
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**	**0**	**0**		**62**	**0**	**62**
	Nyelvtani rendszerezés 1												0			8		8				8		8
	Nyelvtani rendszerezés 2												0			8		8				8		8
	Nyelvi készségfejlesztés												0			23		23				23		23
	Munkavállalói szókincs												0			23		23				23		23

11714-16 Turisztikai erőforrások	**Turizmus földrajz**	fő szakképesítés	**0**	**36**	**0**	**36**		**0**	**36**		**0**	**31**	**139**	**0**	**139**	**0**	**0**	**139**	**0**	**144**		**0**	**0**	**144**
	Turizmus földrajz fogalma			5									5					5		5			0	5
	Magyarország általános idegenforgalmi-természeti adottságai			16									16					16		16			0	16
	A közlekedés szerepe az idegenforgalomban			8									8					8		8			0	8
	Topográfiai gyakorlat			7		5							12					12		12			0	12
	Magyarország kulturális, történelmi és egyéb adottságai					12							12					12		12			0	12
	Magyarország világörökségei					10							10					10		10			0	10
	Magyarország régióinak turizmusföldrajzi adottságai					9			36			31	76					76		81			0	81
	Kultúr- és vallástörténet	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**36**		**0**	**36**		**0**	**31**	**103**	**0**	**103**	**0**	**0**	**103**	**0**	**108**		**0**	**0**	**108**
	Művészettörténeti stílusok					25			25				50					50		50			0	50
	Műalkotások elemzése					11			11				22					22		22			0	22
	Világvallások											31	31					31		36			0	36
	Vendégfogadás	fő szakképesítés	**36**	**0**	**36**	**0**		**0**	**0**		**31**	**0**	**103**	**0**	**103**	**0**	**0**	**103**	**108**	**0**		**0**	**0**	**108**
	Vendéglátás alapjai		9										9					9	9				0	9
	Vendéglátás tevékenységi köre, tárgyi és személyi feltételei		9										9					9	9				0	9
	A vendéglátás üzlethálózata		9										9					9	9				0	9
	Étel-, italismeret		9										9					9	9				0	9
	Szállodaipar, szállodák				20								20					20	20				0	20
	Szállodai tevékenység				10								10					10	10				0	10

	Szállodaipar piaca				6								6					6	6				0	6
	Magyar és nemzetközi gasztronómia										18		18					18	21				0	21
	Magyarország borvidékei										13		13					13	15				0	15
11715-16 Kommunikáció a turizmusban	**Üzleti protokoll**	fő szakképesítés	**0**	**36**	**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**0**	**108**	**0**	**108**	**0**	**0**	**108**	**0**	**108**		**0**	**0**	**108**
	Kommunikáció gyakorlata			13									13					13		13			0	13
	Protokoll és etikett			23									23					23		23			0	23
	Protokollrendezvények, vendégfogadás					20							20					20		20			0	20
	Nemzetközi protokoll					20							20					20		20			0	20
	Interperszonális kommunikáció fajtái					16							16					16		16			0	16
	Üzleti kapcsolatok					16							16					16		16			0	16
	Szakmai idegen nyelv	fő szakképesítés	**72**	**0**	**72**	**0**		**72**	**0**		**62**	**0**	**278**	**0**	**278**	**93**	**0**	**371**	**288**	**0**		**93**	**0**	**381**
	Társalgás, információ közvetítés idegen nyelven		72		36			72			62		242			93		335	252			93	0	345
	Tárgyalástechnikák, üzleti levelezés				36								36					36	36				0	36
11716-16 Gazdasági folyamatok a turizmusban	**Turizmus rendszere**	fő szakképesítés	**36**	**0**	**36**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**		**0**	**0**	**72**
	Gazdaság rendszere		16										16					16	16				0	16
	Turizmus elmélete		20										20					20	20				0	20
	Turizmus rendszere				36								36					36	36				0	36
	Marketing	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**72**		**0**	**0**		**0**	**31**	**103**	**0**	**103**	**0**	**0**	**103**	**0**	**108**		**0**	**0**	**108**
	Marketing alapjai					18							18					18		18			0	18
	Marketingkommunikáció gyakorlata					18							18					18		18			0	18
	Fizetési tranzakciók					18							18					18		18			0	18
	Ügyviteli folyamat					18							18					18		18			0	18
	Marketing a turizmus gyakorlatában											31	31					31		36			0	36

11717-16 Infokommunikációs technológia a	**IKT a turizmusban**	fő szakképesítés	**0**	**36**	**0**	**36**		**0**	**0**		**0**	**0**	**72**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**0**	**72**		**0**	**0**	**72**
	Információ-technológia alkalmazása			16									16					16		16			0	16
	Web lapok használata, készítése			20									20					20		20			0	20
	Digitális technológia alkalmazása					36							36					36		36			0	36
10064-16 Turisztikai termékkínálat	**Utazásszervezés**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**171**	**0**	**170,5**	**0**	**0**		**171**	**0**	**170,5**
	Utaztatási árualap előállítása												0			77,5		77,5				77,5	0	77,5
	Utaztatási árualap értékesítése												0			31		31				31	0	31
	Európa fő turisztikai vonzerői												0			31		31				31	0	31
	Európán kívüli területek turizmusa												0			31		31				31	0	31
	Turisztikai árualap	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**248**	**248**	**0**	**0**		**0**	**248**	**248**
	Az értékesítés folyamata, dokumentációi												0				155	155					155	155
	Gazdasági számítások												0				93	93					93	93
10065-16 Turisztikai vállalkozások	**Vállalkozási alapismeretek**	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**0**	**31**	**0**	**0**		**31**	**0**	**31**
	Vállalkozások működtetése												0			21		21				21	0	21
	Vállalkozások dokumentációja												0			10		10				10	0	10
	Turisztikai üzletágak	fő szakképesítés	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**341**	**341**	**0**	**0**		**0**	**341**	**341**
	Utazásszervezés üzletágai												0				217	217					217	217
	Rendezvényszervezés												0				124	124					124	124

11300-12 Szállodai adminisztráció	**Szállodai adminisztráció**	52-812-01 Szállodai recepciós	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**62**	**98**	**98**	**0**	**0**	**0**	**98**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Gazdasági számítások								36				36					36					0	0
	Szállodai informatika											15	0					0					0	0
	Szállodai ügyvitel											16	0					0					0	0
	Üzleti levelezés idegen nyelven											31	0					0					0	0
11301-12 Szállodai kommunikáció	**Szállodai kommunikáció**	52-812-01 Szállodai recepciós	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**36**		**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**36**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Vendégkapcsolatok								18				18					18					0	0
	Szállodai marketing								18				18					18					0	0
11302-12 Szállodai tevékenységek	**Szállodai tevékenységek**	52-812-01 Szállodai recepciós	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**108**		**0**	**93**	**201**	**201**	**0**	**0**	**0**	**201**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Szállodai ismeretek								18				18					18					0	0
	Vendégciklus I.								36				36					36					0	0
	Vendégciklus II.								36				36					36					0	0
	Vendégciklus III.											62	62					62					0	0
	Vendégciklus IV.											31	31					31					0	0
	Munkahelyi egészség és biztonság								18				18					18					0	0
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	52-812-01 Szállodai recepciós	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
	Munkahelyi egészség és biztonság								0				0					0					0	0
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint	**0**	**0**	**0**	**0**							**118**	**118**	**0**	**0**	**0**	**118**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

3. számú táblázat

A nem a főszakképesítéshez kapcsolódó óraszámok megoszlása:

52-812-01 Szállodai recepciós	335 óra
helyi tanterv szerint	118 óra

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

70. Foglalkoztatás II. tantárgy 15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

70.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

70.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

70.3. Témakörök

70.3.1. Munkajogi alapismeretek

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés-módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték)

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, munkaidő, pihenőidők, szabadság

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

70.3.2. Munkaviszony létesítése

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselet szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

70.3.3. Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.
Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).
Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

70.3.4. Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.
Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkozatás célcsoportja, közfoglalkozatás főbb szabályai
Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) szervezetrendszerének felépítése (a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, a kormányhivatal, a járási hivatal feladatai).
Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).
Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.
A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

70.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

70.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11498-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

71. Foglalkoztatás I. tantárgy 62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

71.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

71.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

71.3. Témakörök

71.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múltra, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

71.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a tanuló a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a tanuló arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangozott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

71.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a tanuló rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a tanuló koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

71.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a tanuló folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

71.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

71.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11714-16 azonosító számú

Turisztikai erőforrások
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11714-16 azonosító számú Turisztikai erőforrások megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Turizmus-földrajz	Kultúr- és vallástörténet	Vendégfogadás
FELADATOK			
Szakmai kapcsolatrendszert épít ki a különböző turisztikai szolgáltatókkal (szálloda, étterem, közlekedési vállalat, utazási iroda stb.)			x
Figyelemmel kíséri az aktuális turisztikai trendeket és az utazási szokások változásait	x	x	x
Tájékoztat a közlekedési lehetőségekről, gyakorlati tudnivalókról	x		
Információt nyújt a magyar világörökségi helyszínekről, szellemi, kulturális örökségelemekről, valamint a nemzeti (és kiemelt nemzeti) emlékhelyekről és a történelmi emlékhelyekről	x	x	
Programlehetőségekre hívja fel a figyelmet Magyarország természetvédelmi területein (nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek stb.)	x		
Információt nyújt Magyarország művészeti és kultúrtörténeti értékeiről		x	
Tájékoztatást ad a Magyarországon jelenlévő vallási felekezetekről és a legfontosabb zarándokhelyekről		x	
Megismertet a Hungarikumokkal és a Nemzeti Értéktár elemeivel	x	x	x
Népszerűsíti az egészségturisztikai helyszínek kínálatát	x		x
Fakultatív szabadidős programokat ajánl (kerékpáros, lovas, természetjáró stb.)	x		
Információt nyújt a szálláshelyek kínálatáról és szolgáltatási köréről			x
Vendégeit megismerteti a magyar és a nemzetközi gasztronómia jellegzetes ételeivel, italaival			x
Információkat nyújt a magyar utasok által kedvelt külföldi turisztikai desztinációkról	x		
SZAKMAI ISMERETEK			
Utazási motivációk, a turizmus fajtái, formái (szabadidős és hivatásturizmus)	x		
Nemzetközi és hazai turizmustrendek	x		
A szálláshelyek típusai, minősítési rendszere és azok jellegzetességei			x
Szállodai munkafolyamatok, tevékenységi körök			x
Magyarország turisztikai régiói	x		

Magyarország közlekedésföldrajza Világörökség, természeti, kulturális és szellemi világörökségek Világörökségi helyszínek, szellemi kulturális örökségelemek, valamint a nemzeti (és kiemelt nemzeti) emlékhelyek és a történelmi emlékhelyek	x		
Magyarország természetvédelmi területei, tájvédelmi körzetei és nemzeti parkjai	x		
Művészettörténeti stílusok Kultúr- és vallástörténeti értékek Magyarországon Kulturális rendezvények, fesztiválok		x	
Egészségturizmus	x		
Aktív turizmus	x		
Hungarikumok, Magyar Nemzeti Értéktár		x	x
Magyar és nemzetközi gasztronómia			x
Magyarország borvidékei és jellegzetes borai. Európa híres borvidékei, nemzetközi italkínálat			x
Európai és Európán kívüli célterületek turizmusföldrajza	x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai olvasott szöveg megértése	x	x	x
Szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség	x	x	x
Turisztikai statisztikák, diagramok olvasása, értelmezése			x
Turisztikai honlapok információtartalmának felhasználása	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	x
Türelmesség	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Visszacsatolási készség	x	x	x
Kapcsolatfenntartó készség			x
Kommunikációs rugalmasság			x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Rendszerezőképesség	x	x	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x

72. Turizmusföldrajz tantárgy 139 óra/144 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

72.1. A tantárgy tanításának célja

Tanításának célja, hogy a korábban szerzett ismeretanyagra támaszkodva és a vele párhuzamosan tanult ismeretekkel összekapcsolva gyarapítsa és bővítse a hallgatók általános és szakmai műveltségét, segítse elő a megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazását. Specifikus célkitűzés, hogy a tanulók általános képet nyerjenek a földrajz és a turizmus kapcsolatáról, megismerkedjenek azon régiók, kistérségek idegenforgalmi földrajzával, ahol, mint idegenforgalmi szakemberek fognak tevékenykedni, vendégeket fogadni és kísérni. Fontos, hogy a tanulók képesek legyenek a tananyaghoz kapcsolódó információs anyagok felkutatására, és azok rendszerezésére is

72.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

72.3. Témakörök

72.3.1. Turizmusföldrajz fogalma

Az idegenforgalmi földrajz fogalma, tárgya, kapcsolata más tudományágakkal A természetföldrajzi környezet (fekvés, domborzat, éghajlat, vízrajz, növény és állatvilág, egyéb adottságok) A gazdaságföldrajzi környezet hatása az idegenforgalomra (népesség, települések, ipar, mezőgazdaság, kereskedelem) Egyéb társadalmi adottságok szerepe (történelmi-, művészettörténeti emlékek, néprajzi sajátosságok, zenekultúra) Az idegenforgalmi adottságok csoportosítása: természeti, gazdasági-társadalmi, egyéb

72.3.2. Magyarország általános idegenforgalmi-természeti adottságai

Természeti adottságok: az ország fekvése, domborzati viszonyok, vízrajz, gyógy- és termálvizek, éghajlat, növényzet és állatvilág, egyéb természeti adottságok (nemzeti parkok, természetvédelmi területek, arborétumok, barlangok stb.)

72.3.3. A közlekedés szerepe az idegenforgalomban

A magyarországi közlekedés főbb jellemzői. A közlekedéshálózat jellemzői, közlekedési ágak szerepe az idegenforgalomban, fontosabb hazai és hazánkon átmenő nemzetközi közlekedési vonalak, határállomások

A közlekedés ágazatai: közúti-, vasúti- és légi- és víziközlekedés, illetve ezek speciális lehetőségei az idegenforgalomban

72.3.4. Topográfiai gyakorlat

Magyarország domborzata, vízrajza, közúthálózata, idegenforgalmilag kiemelkedő települései

72.3.5. Magyarország kulturális, történelmi és egyéb adottságai

Nemzeti kultúránk értékei: közgyűjtemények, múzeumok, könyvtárak, néprajzi-népművészeti rendezvények; országos rendezvények, fesztiválok; sportesemények...

72.3.6. Magyarország világörökségei

Természeti világörökség: Aggteleki- Karszt, Hortobágyi Nemzeti Park Kulturális világörökség: Budapest Duna-menti panorámája és az Andrássy út, Hollókői Ófalu, Pannonhalmi Bencés Főapátság, Pécsi Ókeresztény Sírkamrák Kulturtáj: Fertő-Hanság Nemzeti Park, Tokaji Borvidék Szellemi világörökség: Mohácsi busójárás, Mátyás Corvinák

72.3.7. Magyarország régióinak turizmusföldrajzi adottságai

Régiók általános bemutatása, fő turisztikai terméktípusaik:
Budapest idegenforgalmi adottságai
A Nyugat-Dunántúl turisztikai adottságai
A Balaton és környékének turisztikai adottságai
A Dél-Dunántúl és Dél-Nyugat-Dunántúl (Őrség, Göcsej) idegenforgalmi adottságai
A Duna-kanyar idegenforgalmi adottságai
Észak-Magyarország: Nógrád és Heves megye idegenforgalmi adottságai. Borsod-Abaúj-Zemplén megye történelmi emlékei, kulturális adottságai. A tokaji borvidék. A Duna-Tisza köze. Dél-Alföld idegenforgalmi adottságai. A Közép-Tisza vidék. Hortobágy és Debrecen. Felső-Tiszavidék idegenforgalmi látnivalói

72.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

72.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

73. Kultúr- és vallástörténet tantárgy 103 óra/108 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

73.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy a Föld népességének vallási hovatartozásával, a különböző térségek, országok vallási viszonyaival, továbbá a természeti-társadalmi jelenségek és a vallások kölcsönös kapcsolataival, térségi problémáival foglalkozik. Célja megismertetni a tanulókkal azokat a helyszíneket a világban és Magyarországon, amelyek a vallások központjai, zarándokhelyei. A tantárgy másik részének alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák a művészeti korszakokra jellemző ismereteket, azok jellemzőit az építészet, festészet, szobrászat és képzőművészet egyéb területén.

73.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

73.3. Témakörök

73.3.1. Művészettörténeti stílusok

Művészettörténeti stílusok megjelenési formái az építészetben, képzőművészetben:
- Őskori művészet
- Ókori keleti művészet
- Az antik korok művészete: görög, római
- Románkori művészet

- A gótika jellegzetességei
- A reneszánsz kor
- Barokk művészet
- Klasszicista művészet
- Szecesszió művészete
- Romantikus művészet
- Modern művészet

73.3.2. Műalkotások elemzése

Egyes művészettörténeti korszakokhoz tartozó műalkotások elemzése

73.3.3. Világvallások

A vallásos hit eredete, a vallások kialakulása és csoportosítása
A világvallások térben és időben
• brahmanizmus vagy hinduizmus
• buddhizmus
• kínai univerzizmus
• kereszténység
• iszlám
A világvallásokhoz kapcsolódó legfontosabb központok, zarándokhelyek
Egyházak és vallások a mai Magyarországon

73.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

73.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

74. Vendégfogadás tantárgy 103 óra/108 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

74.1. A tantárgy tanításának célja

A Vendégfogadás tantárgy alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák a vendéglátással kapcsolatos alapfogalmakat, a vendéglátás üzlethálózatát és a vendéglátó tevékenységet. Legyenek tisztában a vendéglátás tárgyi és személyi feltételeivel. Ismerjék a vendéglátás fejlődésének szakaszait, a szakjelleg szerinti csoportosítását és az üzlettípusok jellemzőit. Igazodjanak el a vendéglátás piaci kínálatában. Továbbá fontos, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az ételek-italok elkészítésének, szervírozásának és fogyasztásának tudományába. Ismerjék a különböző nemzetek étkezési kultúráját és étkezési szokásait. Legyenek tisztában és alkalmazzák az étkezésre vonatkozó vallási előírásokat, és a menüsor összeállításának ismérveit. Ismerjék meg Magyarország borvidékeit, borútjait. Biztonsággal igazodjanak el a magyarországi tájegységek kulináris sajátosságai között, ismerjék azok speciális jellegét. Ismerjék és ajánlják a hungarikumokat. A tantárgy szálláshelyismereti részében a tanulók megismerik a szálláshelyek típusait, azok jellegzetességeit és minősítési rendszerét. Legyenek tisztában a szállodai munkafolyamatokkal, tevékenységi körökkel, és a szállodai munkakörökkel. Ismerjék meg

a szálláshelyek tárgyi és személyi feltételrendszerét. Biztonsággal igazodjanak el a szállodaipar piacán és ismerjék a szállodapiaci trendeket.

74.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

74.3. Témakörök

74.3.1. Vendéglátás alapjai

A vendéglátás történeti kialakulása
Vendéglátás fogalma, feladatai és formái
Vendéglátás helye a nemzetgazdaságban

74.3.2. Vendéglátás tevékenységi köre, tárgyi és személyi feltételei

Árubeszerzés, raktározás, termelés, értékesítés, szolgáltatások
Vendéglátás tárgyi feltételei
Vendéglátás személyi feltételei
A vendéglátás dolgozóival szemben támasztott követelmények

74.3.3. A vendéglátás üzlethálózata

Üzlethálózat szakjelleg szerinti csoportosítása, fogalmak: üzlet, üzletkör, üzlettípus
Vendéglátó üzletkörök és azok jellemzői
Vendéglátó üzlettípusok jellemzői
Hazai vendéglátás piacának jellemzői

74.3.4. Étel-, italismeret

Ételkészítés szerepe a táplálkozásban
Ételismeret, ételválaszték, konyhatechnológiai alapismeret
Étkezési szokások, terítékek, terítés szabályai
Felszolgálás szabályai
Italismeret

74.3.5. Szállodaipar, szállodák

Szálláshelyek fogalma
Szálláshely szolgáltatás jogszabályi háttere
Szálláshelyek fajtái, típusai, jellemzői
Szálláshelyek minősítési rendszere
Szálláshelyek tárgyi és személyi feltételei, szállodai munkakörök

74.3.6. Szállodai tevékenység

Szállodai üzemelés területei
Szálláshelyek szolgáltatásai
Környezetvédelem a szállodaiparban

74.3.7. Szállodaipar piaca

A szállodapiac keresleti trendjei

74.3.8. Magyar és nemzetközi gasztronómia

Magyar konyha. Kulináris sajátosságok Magyarországon
Hungarikumok, Nemzeti Értéktár

Ünnepekhez kapcsolódó étkezési szokások
Gasztronómiai rendezvények, fesztiválok
Nemzetek konyhái és étkezési szokásai, nemzeti kulináris sajátosságok
Vallási étkezési előírások
Aktuális gasztronómiai trendek

74.3.9. Magyarország borvidékei

Magyarország borvidékei, jellemzői. Magyar borutak, borturizmus
Európa híres borvidékei

74.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem. Szaktanterem. Tanműhely. Számítógépes terem

74.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11715-16 azonosító számú

Kommunikáció a turizmusban megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11715-16 azonosító számú Kommunikáció a turizmusban megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Üzleti protokoll	Szakmai idegennyelv
FELADATOK		
A protokoll szabályai szerint magyarul és idegen nyelven kommunikál	x	x
Üzleti kapcsolatokat teremt hivatalos partnerekkel, vendégekkel	x	x
Tárgyalási technikákat alkalmaz	x	x
Hivatalos leveleket készít (pl. rendezvényekkel kapcsolatos tájékoztatások, megbízások, önéletrajz, motivációs levél) magyar és idegen nyelven	x	x
Infokommunikációs eszközöket kezel (pl. telefon- és videokonferencia)	x	x
Konfliktusokat kezel	x	
Alkalmazza a protokollszabályokat. Alkalmazza a különböző kultúrák érintkezési formáit	x	x
Használja a kapcsolódó szakterületek szakmai nyelvét (gasztronómia, szállodai értékesítés, turizmus, stb.)	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Társalgás, információközvetítés magyar és idegen nyelven. Interperszonális kommunikáció		x
Üzleti kommunikáció. Tárgyalástechnika Üzleti levelezés magyar és idegen nyelven	x	x
Infokommunikációs eszközök	x	
Prezentációs technikák. Nyilvánosság előtt történő szereplés, moderátori feladatok	x	x
Protokoll- és etikett szabályok ismerete Protokollrendezvények ismerete	x	x
Kultúrközi kommunikáció	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Kommunikációs készség	x	x
Szervezőkészség	x	
Szakmai nyelv használata	x	x
Szakmai nyelvű íráskészség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Külső megjelenés	x	
Felelősségtudat	x	
Önállóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Prezentációs készség	x	x
Meggyőzőkészség	x	

Konfliktusmegoldó képesség	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Áttekintő képesség	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	
Helyzetfelismerés	x	

75. Üzleti protokoll tantárgy 108 óra/108 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

75.1. A tantárgy tanításának célja

Az Üzleti protokoll oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák az etikett, illem, protokoll szabályait a kommunikáción különböző területén. Kellő magabiztossággal és udvariassággal tudjanak kapcsolatot teremteni, kommunikálni a vendégekkel és a potenciális ügyfelekkel szóban és írásban. Biztonsággal igazodjanak el a különböző kultúrák érintkezési formái között. Alkalmazzák a vendégfogadás és rendezvények protokollját. A tantárgy kommunikációs részének alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák és alkalmazzák a különböző tárgyalási technikákat. Ismerjék az üzleti kapcsolat építésének módszereit és a kapcsolattartás eszközeit. Legyenek képesek önállóan különböző hivatalos leveleket készíteni és ehhez kapcsolódóan felhasználói szinten kezelni az infokommunikációs eszközöket.

75.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

75.3. Témakörök

75.3.1. Kommunikáció gyakorlata

Kommunikáció fogalma, fajtái és folyamata
A kommunikáció funkciói
A kommunikáció alapformái
Információ fejlődése a hatására

75.3.2. Protokoll és etikett

Viselkedéskultúra jelentősége, erkölcs társadalmi szerepe
Jogrendszer, erkölcs, illemszabály, etikett, protokoll fogalmi tisztázása
Egyes korok, társadalmak illemszabályai
Nyelvi illemtan, üdvözlés, bemutatkozás, bemutatás
Illemtan a kommunikáció különböző területén. Illemtani kulturáltságot meghatározó tényezők
Viselkedés nyilvánosság előtt
Öltözködés, ajándékozás illemtana

75.3.3. Protokollrendezvények, vendégfogadás

Vendégfogadás viselkedési szabályai
Rendezvények protokollja
Étkezési kultúra
Protokollrendezvények
Vendégfogadás rendezvényeken

V.I.P. vendégek fogadása

75.3.4. Nemzetközi protokoll

Különböző kultúrák, nemzetek érintkezési formái

75.3.5. Interperszonális kommunikáció fajtái

Tárgyalási technikák
Kapcsolattartás különböző partnerekkel
Hivatalos levelezés magyar és idegen nyelven
Konfliktuskezelés

75.3.6. Üzleti kapcsolatok

Üzleti kapcsolat építésének módszerei
Az üzleti tárgyalásokon való megjelenés
Infokommunikációs eszközök használata

75.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem. Taniroda. Számítógépes terem. Szaktanterem

75.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

76. Szakmai idegennyelv tantárgy 371 óra/381 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

76.1. A tantárgy tanításának célja

A Szakmai idegen nyelv oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák szakterületük szakmai nyelvezetét. Ezen szakmai nyelven legyenek képesek levelezést lebonyolítani, valamint bármilyen szintű kommunikációt folytatni. Biztonsággal használják a protokolláris érintkezés szabályait idegen nyelven is.

76.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül

76.3. Témakörök

76.3.1. Társalgás, információ közvetítés idegen nyelven

Turisztikai szakterületek szakmai nyelve
Gasztronómiai szakmai nyelv
Szállodai szakmai nyelv
Közlekedési szakmai nyelv
Utazási irodák szakmai nyelve
Speciális területek: egészségturizmus, kultúra és örökség, sport, stb.

76.3.2. Tárgyalástechnikák, üzleti levelezés

Tárgyalási technikák, tárgyaláson használt szakmai nyelvezet, nemzeti sajátosságok
Üzleti levelezés szakmai nyelve

Levelezés idegen nyelven
Hivatalos kapcsolattartás idegen nyelven

76.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem. Számítógépes terem internetkapcsolattal. Nyelvi labor

76.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11716-16 azonosító számú

Gazdasági folyamatok a turizmusban megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11716-16 azonosító számú Gazdasági folyamatok a turizmusban megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Turizmus rendszere	Marketing
FELADATOK		
Eligazodik a turizmus rendszerében	x	
Tájékoztat a közlekedési lehetőségekről, gyakorlati tudnivalókról	x	
Eligazodik a turizmus intézményrendszerében, figyelemmel kíséri a turizmust érintő jogszabályi változásokat	x	
Értelmezi a turisztikai piac alapvető kategóriáit és azok jellemzőit	x	x
Figyelemmel kíséri a turisztikai trendeket és az utazási szokások változásait	x	x
Alakítja a turisztikai termékkínálatot	x	x
Ügyviteli munkát végez. Iratkezeléssel kapcsolatos feladatokat lát el	x	
Hivatalos levelet készít (árajánlat, árkérés, tájékoztató levél, szerződések, megállapodások stb.) hagyományos és digitális formában	x	x
Készpénzforgalmi tevékenységet végez. Közönséges banki műveleteket végez, szigorú számadású nyomtatványokat kezel és irattáraz		x
Bizonylatokat, formanyomtatványokat tölt ki		x
Adatszolgáltatást, adatellenőrzést végez, gondoskodik az adatok biztonságos kezeléséről. Adatállományból egyszerűbb jelentést készít		x
Irodatechnikai berendezéseket kezel (fax, telefon, nyomtató, szkenner, laminálló stb.)		x
Elszámolást, elszámoltatást végez		x
Ismeri és alkalmazza a vállalkozás jogkövető működése érdekében a fogyasztóvédelmi előírásokat	x	x
Ismeri és alkalmazza a marketing mix elemeit. Marketing tervet készít. Marketingkommunikációs eszközöket alkalmaz		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A turizmus rendszere. Turisztikai infra- és szuprastruktúra	x	
A turizmus fajtái, formái	x	
Turisztikai termék, utazási motivációk	x	x
A turisztikai piac szereplői, a turizmus intézményrendszere	x	x
Nemzetközi és hazai turizmustrendek	x	x
Ügyviteli folyamatok, ügyviteli rend, ügyviteli bizonylatok, hivatalos levelezés		x

Elszámolás, elszámoltatás. A készpénz, készpénzkímélő és a készpénz nélküli pénzforgalom és számlázás lebonyolításának szabályai		x
Statisztikai mutatók, statisztikai adatok elemzése		x
Irodai munkát segítő szoftverek, eszközök		x
A gazdálkodás fogalma, folyamata	x	x
A képzéshez illeszkedő hazai és európai uniós fogyasztóvédelmi előírások	x	x
A marketing fejlődése, fogyasztói magatartás. Piackutatás. A marketingmix elemei, eszközei		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség, szövegértés	x	x
Piacorientált szemlélet	x	x
Turisztikai statisztikák, diagramok értelmezése. Turisztikai piac helyzetének elemzése	x	x
Irodai szoftverek, irodatechnikai berendezések használata		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x
Szervezőkészség		x
Precizitás, pontosság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kezdeményezőkészség		x
Motiváló készség		x
Udvariasság	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x
Következtetési képesség	x	x

77. Turizmus rendszere tantárgy 72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

77.1. A tantárgy tanításának célja

A turizmus rendszere tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók a gazdasági folyamatokon keresztül megismerjék a turizmus rendszerének összefüggéseit. Elsajátítsák a turizmus alapfogalmait, formáit és az utazási szokások változásait. Ismerjék a turizmus intézményrendszerét, kövessék a turisztikai piac trendjeit, tendenciáit. Legyenek tisztában az ország turisztikai termékkínálatával és turisztikai fejlesztési lehetőségeivel.

77.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

77.3. Témakörök

77.3.1. Gazdaság rendszere

Gazdasághoz kapcsolódó alapfogalmak, szükséglet és gazdaság összefüggése
Gazdasági javak

Gazdaság szereplői, gazdasági ágazatok

77.3.2. Turizmus elmélete

Turizmus kialakulása, története
Turizmushoz kapcsolódó fogalmak
Utazási szokások, motivációk
Turizmus gazdasági és társadalmi hatása, jelentősége

77.3.3. Turizmus rendszere

Turizmus rendszere, annak elemei
Kereslet, kínálat
Turisztikai termék
Turisztikai fogadóképesség
Turizmus formái
Turizmus intézmény és kapcsolatrendszere
Hazai turizmus helyzete. Turisztikai trendek, tendenciák.
Fenntarthatóság
Fogyasztóvédelem

77.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

77.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

78. Marketing tantárgy 103 óra/108 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

78.1. A tantárgy tanításának célja

A Marketing gyakorlat tantárgy oktatásának célja, hogy közvetítse és rendszerezze azokat az ismereteket, amelyek segítségével a tanulók képesek a marketing gazdasági szerepének, helyzetének meghatározására. Ismertesse meg a tanulókkal a marketing feladatait, eszközeit, helyét és célját a vállalkozás piaci működése során. Tudatosítsa a tanulókban a marketing szerepét. A tanulók ismerjék meg a marketing jelentőségét, történeti kialakulását, a kereskedelmi marketing lényegét, eszközeit. A tanulók legyenek képesek a marketingkommunikáció eszközrendszerének alkalmazására. A tanulók ismerjék meg az imázs és vállalati arculat lényegét, kialakításának fontosságát, tartalmi és formai elemit. Az ügyvitel oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók megismerjék a turisztikai szektorban az ügyviteli folyamatokat, átlássák azokat, tisztában legyenek az ügyviteli renddel és annak fontosságával. Legyenek képesek adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok önálló elvégzésére, a különböző adatállományokból egyszerűbb beszámolók elkészítésére. Sajátítsák el a biztonságos irat és adatkezelés jellemzőit, az irodatechnikai berendezések kezelését. Legyenek képesek banki és készpénzes tranzakciók bonyolítására.

78.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

78.3. Témakörök

78.3.1. Marketing alapjai

Marketing fogalma, történeti kialakulása, fejlődési korszakok
Piac, célpiaci marketing, szegmentáció
Fogyasztói magatartás vizsgálata
Marketingkutatás gyakorlata
Marketing eszköztár, Marketing-Mix (7 P)
Termékpolitikai döntések
Árpolitikai döntések
Elosztási politika, elosztás

78.3.2. Marketingkommunikáció gyakorlata

Marketingkommunikáció kialakítása, alkalmazása. Reklám. PR. Sales Promotion. Personal Selling

78.3.3. Fizetési tranzakciók

Pénznemek, valuta, deviza
Árfolyamok alkalmazása
Készpénzforgalmi tevékenység
Pénzügyi tranzakciók, fajtái, bizonylatai

78.3.4. Ügyviteli folyamat

Ügyviteli folyamat. Ügyviteli rend kialakítása, szerepe
Ügyviteli bizonylatok fajtái, felhasználásuk
Készletkezelés
Irodatechnikai eszközök alkalmazása

78.3.5. Marketing a turizmus gyakorlatában

Szolgáltatásmarketing
Desztinációs marketing
Marketingtervezés
Országimázs, nemzeti marketing

78.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem. Számítógépes terem internetkapcsolattal. Taniroda

78.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11717-16 azonosító számú

Infokommunikációs technológia a turizmusban megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11717-16 azonosító számú Infokommunikációs technológia a turizmusban megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	IKT a turizmusban
FELADATOK	
Ügyviteli munkát végez informatikai programok használatával. Szöveges dokumentumokat és egyszerű táblázatokat készít. Adatállományból jelentést készít	x
Szóróanyagot, programismertetőt tervez és állít össze	x
Digitális, elektronikai technológiát alkalmaz	x
Online eszközöket, felületeket ismer és használ. Ügyfélszolgálati web alapú felületeket használ. Web alapú szoftvereket kezel	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Irodai munkát, szakmai tevékenységet segítő szoftverek	x
Internet alapú források, adatállományok	x
Digitális technológia	x
Web alapú szoftverek	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Elektronikus adatállomány kezelése, értelmezése	x
Digitális technológia felhasználása	x
Szoftverek ismerete, használata	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
Önállóság	x
Precizitás	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Közérthetőség	x
Nyelvhelyesség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerekben való gondolkodás	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x
Ismeretek helyén való alkalmazása	x

79. IKT a turizmusban tantárgy 72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

79.1. A tantárgy tanításának célja

Az IKT a turizmusban oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók a közoktatásban megszerzett számítástechnikai tudásukra építve megismerjék a turisztikai ügyviteli munkafolyamatokhoz kapcsolódó informatikai programokat, és önállóan dönteni tudjanak azok aktuális használatáról. Legyenek képesek adatállományokat kezelni, kimutatásokat készíteni, web-alapú szoftvereket használni.

79.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

79.3. Témakörök

79.3.1. Információ-technológia alkalmazása

Adatbáziskezelés, táblázatkezelés, szövegszerkesztés
Internetes foglalások típusai, fajtái
Helyfoglalási rendszerek használata (globális, szállodai, stb.)
WINDOWS, LINUX alkalmazása

79.3.2. Weblapok használata, készítése

Grafika alapjai
Prezentációkészítés
Weblap készítésének alapjai, készítése
Közösségi portálok helye, szerepe a turizmusban
Internetes etika

79.3.3. Digitális technológia alkalmazása

Multimédiás rendszerek
Navigációs rendszerek
Mobil technológia
Cloud Computing
Social networks
Internet, mint marketingeszköz
Digitalizált vendégfogadás

79.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépes terem

79.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10064-16 azonosító számú

Turisztikai termékkínálat
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10064-16 azonosító számú Turisztikai termékkínálat megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Utazás-szervezés	Turisztikai árualap
FELADATOK		
Ismeri az utazásszervezés, utazásközvetítés jogszabályi hátterét	x	x
A turisztikai piacon kereslet- és kínálat elemzést végez	x	x
A turisztikai piac sajátosságainak ismeretében programokat kínál, utazási csomagot állít össze	x	x
Kalkulációt készít, árat képez a magyarországi árualap értékesítéséhez	x	x
Forgatókönyvet készít	x	x
Megrendeléseket és visszaigazolásokat készít	x	x
Üzletszerzői tevékenységet folytat	x	x
Partnerekkel kapcsolatot ápol és szerződéseket köt	x	x
Az utazásszervezéshez kapcsolódó kiegészítő tevékenységeket végez	x	x
Magyarországi szálláshelyek, programok értékesítésére belföldi katalógust készít		x
Utazási programokhoz kapcsolódó dokumentumokat készít, tölt ki és kezel (voucher, biztosítási kötvény, részvételi jegy stb.)		x
Utazásközvetítői tevékenységet végez		x
Az elszámoláshoz kapcsolódó gazdasági műveleteket végez	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Az utazási ügynökség, utazási iroda, turisztikai szolgáltató iroda, utazásszervezés fogalomrendszere, jogszabályi háttere	x	x
Az utazásszervezés- és közvetítés folyamatai	x	x
A kereslet-kínálat felmérése, a piackutatás módszerei	x	x
A magyarországi partnerek tevékenységei, kapcsolódó jogszabályi háttér (pénzügyi jogszabályok, valutára, devizára vonatkozó előírások, menetjegykiadáshoz kapcsolódó előírások, stb.)		x
Kiutaztatási, beutaztatási árualap	x	x
Árualap beszerzésének módjai	x	x
Programcsomag összeállításának követelményei	x	x
A kalkulációkészítés, árképzés szabályai	x	x
Ajánlati levél, forgatókönyv, szerződések tartalmi és formai követelményei	x	x
Megrendelések és visszaigazolások tartalmi és formai követelményei	x	x
A kiegészítő tevékenységek és végzésük feltételei	x	x

Belföldi katalógus összeállításának szempontjai	x	x
Az értékesítési tevékenység területei, a nyilvántartási rendszer		x
A programokhoz kapcsolódó utazási dokumentumok kezelésének szabályai	x	x
Az utazásközvetítő tevékenység végzésének feltételei	x	x
Az elszámoláshoz kapcsolódó gazdasági műveletek jellemzői	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Önálló irodai adminisztráció	x	x
Az üzleti kommunikáció szabályainak alkalmazása, tárgyalástechnika	x	x
Piacorientált gondolkodás	x	x
Elemző gondolkodás, matematikai készség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőkészség	x	x
Döntésképesség	x	x
Megbízhatóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő, -fenntartó készség		x
Interperszonális rugalmasság	x	x
Meggyőzőkészség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Lényeglátás	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x
Helyzetfelismerés	x	x

80. Utazásszervezés tantárgy **170,5 óra/170,5 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

80.1. A tantárgy tanításának célja

Az utazásszervezés elméleti oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák az utazásszervezés sajátosságait, legyenek tisztában az utazásszervező és az utazásszervezés fogalmakkal, a ’tour operator’ megnevezés hazai sajátosságaival. Az egymásra épülő szakmai követelménymodulokban elsajátított tudásanyag alkalmazásával tudjanak belföldi, beutaztatási és kiutaztatási árualapot összeállítani, szálláshelyet és menetjegyet foglalni, kalkulálni, ismerjék az utasbiztosítások fajtáit és tudjanak utasbiztosítást kötni. Naprakészen ismerjék az utazásszervezési munkában aktuálisan felhasználható eseményeket, kulturális rendezvényeket, programokat. Sajátítsák el mind a különféle árualapok, mind az utazási csomag rendszerezésének módját és dokumentációit. Ismerjék meg az utazásszervezésre és értékesítésre vonatkozó jogszabályokat és az utazási szerződés követelményeit. Ismerjék meg az árualap kiajánlási lehetőségeit, módszereit és szabályait. Munkájuk során alkalmazzák a szálláshelyek, programok és egyéb turisztikai termékek foglalási rendszereit. Ismerjék a turisztikai szolgáltatókkal kötendő szerződések típusait, formáit, felépítését és tartalmát. Tudjanak utazási dokumentumokat előállítani, továbbá ajánlatkéréseket, megrendeléseket és visszaigazolásokat készíteni, nyomtatványokat kitölteni és kezelni.

80.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

80.3. Témakörök

80.3.1. Utaztatási árualap előállítása

- Az utazásszervezés fejlődése, fogalma, jogszabályi háttere
- Az utazásszervezés fajtái, jellemzői
- Az utazásszervezés humán erőforrásai
- Az utazásszervezés folyamata, feltételei, jellegzetességei
- Tervezett utak típusai
- Csoportos és egyéni utak jellemzői
- Magyar piac alakulása
- Kereslet-kínálat elemzésének lehetőségei, vizsgálata, piackutatás
- Az árualap fajtái, beszerzésének lehetőségei, jellemzői (szállás, étkezés, közlekedés, programok, utasbiztosítás, stb.)
- Utazási csomag összeállításának szempontjai
- Az utazási csomagban szereplő szolgáltatások fajtái, kategóriái a célcsoportok alapján
- Belföldi árualap, belföldi árualap, Széchenyi Pihenőkártya, szakmai szervezetek
- Beutaztatási árualap
- Kiutaztatási árualap
- Garantált programok, fakultatív programok
- Szálláshelyek árképzésének lehetőségei, árkalkuláció
- Szállásfoglalási rendszerek
- Kiegészítő szállodai szolgáltatások igénybevétele
- Utazási iroda és szálláshely közti szerződések lehetséges fajtái
- Légi, szárazföldi és vízi közlekedés fajtái
- Közlekedési fajtánként menetrendi tájékozódás
- Közlekedési fajtánként helyfoglalási lehetőségek és módok
- Szerződések más szolgáltatókkal
- Eladási ár képzése, előkalkuláció
- Idegenvezető alkalmazásának feltételei, jogszabályi háttér
- Forgatókönyv készítése
- Kiajánlás, ajánlati levél
- Utazásszervezés előkészítése (szolgáltatások beszerzése, szerződések partnerekkel, előkalkuláció, forgatókönyv, utaslista, stb.)
- Utazás lebonyolítása (utazás közben felmerülő problémák kezelése, reklamáció, elszámolás szolgáltatókkal, stb.)
- Elszámolás, utókalkuláció, értékelés
- Fizetési kötelezettségek
- Árualap nyilvántartási rendszere

80.3.2. Utaztatási árualap értékesítése

Az utazásszervezői árualap értékesítésének lehetőségei
Árualap önálló hatáskörű értékesítési rendszerének jellemzői
A viszonteladó fogalma, a viszonteladás jogi szabályozása
A viszonteladói értékesítési rendszer
Utazásszervező-viszonteladó közötti szerződés tartalmi összetevői
Utazási szerződés

Az értékesítési tevékenység nyilvántartása, dokumentumai
A voucher szerepe, jelentősége
Az értékesítési pénzforgalom
Elszámolások
Statisztikai adatszolgáltatás
Kiajánlási módszerek
Fogyasztóvédelem kérdései

80.3.3. Európa fő turisztikai vonzerői

A mediterrán régió turisztikai adottságai
NY-Európa turisztikai adottságai
Közép- és Kelet-Európa turisztikai adottságai. Szomszédjaink
É-Európa turisztikai adottságai.

80.3.4. Európán kívüli területek turizmusa

Az amerikai kontinens fő turisztikai attrakciói
Ausztrália fő turisztika vonzerői
Afrika fő turisztika vonzerői
Ázsia fő turisztikai vonzerői

80.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

80.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

81. Turisztikai árualap tantárgy 248 óra/248 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

81.1. A tantárgy tanításának célja

A Turisztikai árualap értékesítése gyakorlat oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók megismerjék és gyakorolják az értékesítési tevékenységhez kapcsolódó feladatokat. A gyakorlati foglalkozásokon legyen lehetőség az utazásszervezés tárgy keretében tanultak gyakorlására konkrét szituációs feladatok alapján. Értsék és alkalmazzák mind az utazásszervező saját árualapjának értékesítési, mind a viszonteladás értékesítési feladatait, munkaköreit. Értelmezzék a viszonteladói lehetőségeket, legyenek tisztában a vonatkozó jogszabályokkal. Saját árualap értékesítéséhez legyenek képesek kalkulációt készíteni, valamint az elszámolásokhoz kapcsolódó gazdasági műveleteket elvégezni. Ismerjék az utazási iroda és a turisztikai szolgáltató iroda közti különbséget és ezek árualapját. Ismerkedjenek meg a lehetséges utaztatási szolgáltatások értékesítési követelményeivel (szálláshely, étkezés, közlekedés, utasbiztosítás, útikönyvek, térképek, stb.). Ismerjék meg a turisztikai szoftvereket. Sajátítsák el a megrendelések és a visszaigazolások, kapcsolódó szerződések tartalmi és formai követelményeit, és a gyakorlatban alkalmazzák ezek dokumentációit.

81.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

81.3. Témakörök

81.3.1. Az értékesítés folyamata, dokumentációi

- Az értékesítési tevékenység területei
- Turisztikai nyilvántartási rendszerek
- Szálláshely, menetjegy, utasbiztosítás, étkezés, garantált- és fakultatív programok, pénzváltás, autóbérlés és egyéb kiegészítő szolgáltatások értékesítési folyamata
- Turisztikai szolgáltató irodák értékesítési lehetőségei (rendezvény jegyek, turisztikai kártyák, stb.)
- Az értékesítés üzemszervezési és kereskedelmi logisztikája
- Utazásszervező árualapjának (saját hálózatban történő) értékesítési dokumentumai
- A viszonteladói árualap beszerzésének, értékesítésének, nyilvántartásának módja, dokumentumai
- For fait árualap jellemzői, értékesítése
- Az értékesítési, pénzforgalmi dokumentumok kezelése
- Számlázási ismeretek
- Turisztikai szoftverek kezelése
- Megrendelések, visszaigazolások kezelése, bizonylatok kiállítása
- Szituációs feladatok megoldása

81.3.2. Gazdasági számítások

- Gazdasági számítások az utazásszervezés során, jogszabályi háttér
- Gazdasági számítások matematikai alapjai
- Az utas javára vásárolt szolgáltatások értéke
- Jutalék, nettó- és bruttó összegek fogalma, számításának módja
- A turizmus különböző területein alkalmazott ÁFA ismerete
- Elő- és utókalkuláció készítése (beutaztatási, kiutaztatási)
- Hatékonysági mutatók
- Gazdasági elemzések
- Esettanulmányok

81.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítógépterem

81.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10065-16 azonosító számú

Turisztikai vállalkozások megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10065-16 azonosító számú Turisztikai vállalkozások megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Vállalkozási alapismeretek	Turisztikai üzletágak
FELADATOK		
Közreműködik a turisztikai vállalkozás alapításánál, a vállalati tevékenység tervezésénél.		
Közreműködik a turisztikai vállalkozás szervezeti felépítésének és tevékenységi köreinek kialakításában		
Részt vesz a turisztikai vállalkozás személyi és tárgyi feltételeinek meghatározásában (munkatársak kiválasztása, munkakörök kialakítása, munkaköri leírás készítése, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása stb.)		
Segíti a vállalkozással kapcsolatban álló bankokkal, pénzintézetekkel történő együttműködést	x	
Közreműködik a vállalkozás tevékenységéhez kapcsolódó értékpapírok körének kiválasztásában	x	
Alkalmazza az adózással kapcsolatos előírásokat	x	
Vevőkörelemzést, termékfejlesztést végez		x
		x
Közreműködik a turisztikai vállalkozás üzleti stratégiájának kialakításában		x
Közreműködik az üzleti terv elkészítésében és pályázati anyagok összeállításában	x	x
Kiutaztató üzletágat működtet		x
Beutaztató üzletágat működtet		x
Az eredmény kimutatáshoz szükséges műveleteket végez	x	x
Megszervezi és ellenőrzi a turisztikai vállalkozás tevékenységeihez kapcsolódó munkafolyamatokat		x
Továbbképzéseket, tréningeket szervez és vezet	x	
Képviseli a turisztikai vállalkozást		x
Üzleti kapcsolatokat épít ki és folyamatos együttműködést alakít ki a turisztikai piac szereplőivel		x
Ellenőrzi és betartatja a munka-, környezet-, vagyon-, tűz-, balesetvédelmi és egészségügyi előírásokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A nemzetgazdaság felépítése, működési törvényszerűségei, KKV szektor	x	
A pénz. Alapvető pénzpiaci műveletek, készpénzkímélő eszközök, eljárások	x	
Egyszintű- kétszintű bankrendszer, a pénzintézetek típusai, jellemzői	x	

Az értékpapírok fajtái, jellemzői.	x	
A tőzsdék típusai, működésük		
Adózási szabályok, adók csoportosítása, az adózás funkciói	x	
A vállalkozások főbb típusai, jellemzői A vállalkozások alapításának feltételei	x	
A vállalkozások jogi és szervezeti formái		
A turisztikai vállalkozások szervezeti felépítése, tevékenysége, valamint személyi és tárgyi feltételei		x
Az üzleti stratégia kialakításának szempontjai, eszközei; az üzleti célok meghatározása (versenytárs-elemzés, vevőkörelemzés, termékfejlesztés, árképzés, kapcsolattartás)		x
Árpolitika, árképzés, vagyon, mérleg, eredménykimutatás, nyereségérdekeltség		x
Ki- és beutaztató üzletágak működtetése		x
Ki- és beutaztatási árualap értékesítési csatornái és követelményei		x
Üzleti- és marketingterv, valamint szakmai pályázatok készítésének szempontjai		x
Eredmény kimutatás, nyereségérdekeltség		x
A turisztikai vállalkozás munkafolyamataihoz kapcsolódó szervezési-vezetési technikák		x
Szakmai továbbképzések, tréningek területeinek meghatározása	x	x
Munka-, környezet-, vagyon-, tűz- és balesetvédelmi, valamint egészségügyi szabályok	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Stratégiai gondolkodás	x	x
Önérvényesítés, tárgyalástechnika		x
Csapatépítés		x
Idővel és energiákkal való gazdálkodás		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat	x	x
Döntőképesség	x	x
Stressztűrő képesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kezdeményező készség	x	x
Interperszonális rugalmasság		x
Konfliktuskezelés	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Ellenőrző képesség	x	x
Eredményorientáltság	x	x

82. Vállalkozási alapismeretek tantárgy 31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

82.1. A tantárgy tanításának célja

A Vállalkozási alapismeretek oktatásának alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók gazdálkodási gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a piacgazdaság működésének megértéséhez, tegye képessé a tanulókat a munka világának, ezen belül a vállalkozások jellemzőinek, alapítási folyamatának, működtetésének és működésének megértésére. Segítsen magyarázatot adni a turizmus rendszere környezeti elemeinek változásaira, egyes eseményekre, hogy felelősséggel tudják értékelni a gazdaságpolitikai folyamatokat, gazdasági döntéseket. Biztosítsa, hogy a tanulók gondolkodásának részévé váljon a gazdálkodási racionalitás. A tanulók ismerjenek meg vállalkozásokat az idegenforgalom különféle területeiről, Sajátítsák el egy tetszőlegesen választott idegenforgalmi vállalkozás alapításának folyamatát. Legyen rálátásuk a jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekre. Tudatosodjon bennük az idegenforgalmi vállalkozások gazdaságos működtetésének és működésének követelménye.

82.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

82.3. Témakörök

82.3.1. Vállalkozások működtetése

- Vállalkozás, vállalkozó alapfogalmak
- A gazdálkodó szervezetek fajtái és jellemzői a tulajdonforma, a tevékenység jellege, a méret és a társasági forma szerint
- Vállalkozások alapítására vonatkozó jogi szabályozás, adatszolgáltatási kötelezettségek
- Okmányirodák és cégbíróság vállalkozással kapcsolatos feladatai Vállalkozó tevékenységi kör meghatározása
- A gazdasági szervezeti formák közötti választás szempontjai
- A vállalkozás módosítására, megszűnésére és megszüntetésére vonatkozó jogi szabályozás, adatszolgáltatási kötelezettségek.
- A KKV-k szerepe a turizmusban.
- Üzlet működéséhez szükséges szerződések, engedélyek, hatóságok.
- A tevékenységformának megfelelő telephely kiválasztása
- Az üzlet helyiségei, kialakításának megtervezésének szempontjai. Az alapterület hatékony kihasználásának szempontjai.
- A vállalati tevékenység tervezésének fontossága
- A tervezés, mint vállalati tevékenység és a döntések előkészítésének eszköze.
- Az üzleti terv fogalma, készítéséhez felhasználható információk. Az üzleti terv felépítése, tartalma.
- A vállalkozás finanszírozása.
- Pályázati lehetőségek felkutatása: magyar és Európai Uniós pályázatok elérhetősége.
- Finanszírozási lehetőségek.
- Pénzügyi tervezés
- A vállalkozás erőforrásai.

- A vagyon fogalma.
- A vállalat eszközei, forrásai.
- A mérleg.
- Az eredmény kimutatása
- Munkaerő szükséglet és munkakör meghatározása. Munkaerő felvétel, béralku
- Munkavállalóval kapcsolatos be- és kijelentési kötelezettségek.
- A bérgazdálkodás szempontjai.Bérszámfejtés és bérkifizetés bizonylatai, tartalma.
- A munkabér után fizetendő adók, járulékok
- A tevékenység végzéséhez szükséges felszerelések, berendezési tárgyak körének meghatározása, azok beszerzési lehetőségei
- Munka-, környezet-, vagyon-, tűz- és balesetvédelmi, valamint egészségügyi szabályok a turisztikai vállalkozások esetében.

82.3.2. Vállalkozások dokumentációja

- Alapítással kapcsolatos dokumentumok
- Vállalkozások képviselete.
- Jogszabályon alapuló egyéb dokumentumok
- Szerződések
- Az üzleti adminisztráció legfontosabb dokumentumai
- Működéssel kapcsolatos dokumentumok
- Nyilvántartással kapcsolatos dokumentumok
- Az egyes adónemek jellemzői, alanya, tárgya, mértéke.
- Az adókötelezettséghez kapcsolódó dokumentumok

82.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

82.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

83. Turisztikai üzletágak tantárgy 341 óra/341 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

83.1. A tantárgy tanításának célja

A turisztikai üzletágak működtetése gyakorlat oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók a korábban megszerzett ismereteiket szintetizálva el tudják végezni a turisztikai vállalkozások munkafolyamatait, képesek legyenek áttekinteni a turisztikai vállalkozások szervezeti felépítését, az egyes üzletágak egymáshoz való viszonyát, a munka kapcsolatokat, és az egyes területek munkafolyamatait. Biztonsággal építsék ki és fejlesszék az üzleti kapcsolatokat a turisztikai piacon. Legyenek képesek együttműködni más piaci szereplőkkel. Ismerjék meg a reklámpiacot, és tevékenyen vállaljanak részt a marketingkommunikációban is. Ismerjék meg és tudják alkalmazni a kiutaztató, a beutaztató, a belföldi és egyéb üzletágak specialitásait, követelményeit és az értékesítési csatornákat. Olyan szemlélet birtokába kerüljenek, hogy eleget tudjanak tenni az utaztatási tevékenység folyamatosan változó követelményeinek. Legyenek képesek a kínálat megteremtésére nem csupán a vakációs turizmus, hanem a MICE szegmens számára is.

83.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

83.3. Témakörök

83.3.1. Utazásszervezés üzletágai

- Belföldi üzletág jellemzői
- Belföldi referenstől elvárt ismeretek, a tevékenység követelményei
- Beutaztató üzletág jellemzői.
- Beutaztató referenstől elvárt ismeretek, a tevékenység követelményei
- Kiutaztató üzletág jellemzői
- Kiutaztató referenstől elvárt ismeretek, a tevékenység követelményei
- Üzleti utaztatás
- Incentive utak
- Szerződés fajták
- A bizalmas tarifa értelmezése
- Piaci kapcsolatok, stratégia, árpolitika, termékfejlesztés

83.3.2. Rendezvényszervezés

- Rendezvények típusai
- Rendezvényhelyszínek
- Rendezvényszervezés folyamata

83.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Taniroda, számítógépes terem

83.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11300-12 azonosító számú

Szállodai adminisztráció
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11300-12 azonosító számú Szállodai adminisztráció megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szállodai adminisztráció
FELADATOK	
Informatikai programokat alkalmaz	X
Irodatechnikai berendezéseket kezel (fax, telefon, nyomtató, szkenner, laminálló)	X
A vendég be-kijelentkezésével és ott tartózkodásával kapcsolatos adminisztrációt végzi	X
Információt szolgáltat a különböző részlegek felé	X
Árajánlatot, visszaigazolást készít és megrendelést rögzít	X
Ellátmányt kezel	X
Elszámol a bevétellel	X
Közönséges banki műveleteket végez	X
Napi jelentéseket készít	X
Bizonylatolja a pénzforgalmat	X
Szigorú számadású nyomtatványokat kezel	X
Betartja és betartatja a biztonsági előírásokat	X
Szükség esetén munkavédelmi, tűzvédelmi, balesetvédelmi jegyzőkönyvet készít	X
Károkozás esetén rögzíti az eseményt	X
SZAKMAI ISMERETEK	
Irodai munkát segítő szoftverek felhasználói szintű használata	X
Ügyviteli feladatok	X
Üzleti adminisztráció	X
Jegyzőkönyvek tartalmi és formai elemei	X
Készpénz, készpénzkímélő és készpénz nélküli pénzforgalom és számlázás lebonyolításának szabályai	X
Pénzügyi tevékenységek	X
A hazai és az EU-s fogyasztóvédelmi szabályok. A fogyasztói jogorvoslati lehetőségek	X
Balesetvédelem, tűzvédelem, munkavédelem	X
A fogyasztói jogorvoslati lehetőségek	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Tájékozódás	X
Szakmai beszédkészség	X
Ügyviteli szoftverek felhasználói szintű használata	X
Irodatechnikai eszközök használata	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Megbízhatóság	X
Precizitás	X

TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	X
Udvariasság	X
Empatikus készség	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Problémamegoldás, hibaelhárítás	X
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	X
Figyelem-összpontosítás	X

84. Szállodai adminisztráció tantárgy 98 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 812 01 Szállodai recepciós mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

84.1. A tantárgy tanításának célja

A szállodai adminisztráció tantárgy célja, hogy a tanulók elsajátítsák mindazon informatikai programokat, informatikai gépek és berendezések használatát, melyek a vendéggel és a belső részlegekkel történő információ átadást biztosítják.
Elsajátítják a bizonylatolás rendjét, különös tekintettel a szigorú számadású bizonylatokra.
A pénztár kezelés szabályait megismerjék. Gazdasági számításokat tudjanak végezni, a szálloda működésével kapcsolatos mutatókat el tudják készíteni, számlát és nyugtát tudjanak a törvényi előírások szerint kiállítani.
Szükség esetén a különböző jegyzőkönyveket el tudják készíteni.
A hallgatók statisztikai ismeretekre tegyenek szert, amelyek a szálláshely kötelező adatszolgáltatásaihoz szükségesek. (KSH, helyi önkormányzat)

84.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

84.3. Témakörök

84.3.1. Gazdasági számítások

- Számviteli ismeretek
- Pénzforgalom bizonylatolása
- Bevétellel való elszámolás
- Ellátmánnyal való elszámolás
- SZÉP kártya elfogadás szabályai, bizonylatolása
- Pénzügyi ismeretek
- Szállodai statisztikák, jelentőségük
- Statisztikai adatok elemzése, értelmezése
- Szállodai mutatók és számításuk

84.3.2. Szállodai informatika

- Szövegszerkesztő, táblázatkezelő programok használata
- Szállodai szoftverek használata (Front Office, kapcsolat más részlegekkel)
- Elektronikus levelezés használata, árajánlatok készítése
- Megrendelések rögzítése
- Napi jelentések készítése
- On-line foglalási rendszerek használata A témakör részletes kifejtése

84.3.3. Szállodai ügyvitel

- Irodatechnikai gépek, berendezések kezelése, használata (telefax, telefon, számítógép, szkenner, laminálló stb.) témakör részletes kifejtése
- Szállodai ajánlatok készítése magyar nyelven
- Visszaigazolások készítése magyar nyelven
- Rendkívüli esetek kezelése a szállodában. Jegyzőkönyve felvétele. Vásárlók könyvének kitöltése, kezelése
- Baleset-, munka-, tűzvédelem. A kapcsolódó jegyzőkönyvek és egyéb nyomtatványok kitöltése.

84.3.4. Üzleti levelezés idegen nyelven

- Árajánlatok készítése idegen nyelven
- Visszaigazolások készítése idegen nyelven
- Megrendelések rögzítése idegen nyelven
- Jegyzőkönyvek készítése idegen nyelven
- Szállodai elégedettség mérő kérdőívek készítése idegen nyelven
- Vásárlók könyvéről tájékoztatás adása idegen

84.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítógépes terem

84.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11301-12 azonosító számú

Szállodai kommunikáció
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11301-12 azonosító számú Szállodai kommunikáció megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szállodai kommunikáció
FELADATOK	
Vendégeket fogad, üdvözöl	X
Programokra intézi a regisztrációt	X
Információt ad a szolgáltatásokról	X
Programokat, szolgáltatásokat ajánl és értékesít	X
Kapcsolatot tart a vendéggel, a szálloda részlegeivel és a vezetéssel	X
Rendkívüli eseményekben intézkedik	X
Ügyfél-elégedettségi felmérést végez	X
Idegen nyelven beszél	X
Alkalmazza az üzleti kommunikáció szabályait	X
SZAKMAI ISMERETEK	
Interperszonális kommunikáció	X
Levelezés magyar és idegen nyelven	X
Társalgás, információ átadása magyar és idegen nyelven	X
Kommunikációs eszközök használata	X
Kommunikációs technikák	X
Konfliktuskezelés	X
Környezetvédelem (természet-, föld-, víz-, levegő-, műemlék-, települési környezet védelme, zöld szálloda program)	X
Ügyfél-elégedettség mérési technikák	X
Online értékesítés	X
GDS - Global Distribution System	X
Munkabiztonsági előírások	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Olvasott köznyelvi szöveg megértése	X
Tiszta artikuláció	X
Szakmai nyelvű beszédkészség	X
Idegen nyelvű beszédkészség	X
Turizmusban jellemző piktogramok értelmezése	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	X
Külső megjelenés	X
Elhivatottság, elkötelezettség	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Interperszonális rugalmasság	X
Udvariasság	X
Fogalmazó készség	X

MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Kreativitás, ötletgazdagság	X
Áttekintő képesség	X
Figyelemmegosztás	X

85. Szállodai kommunikáció tantárgy **36 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 812 01 Szállodai recepciós mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

85.1. A tantárgy tanításának célja

A szállodai kommunikáció tantárgy célja, hogy a tanulók elsajátítsák azon ismereteket, melynek segítségével a vendég részére értékesíteni tudják a szálloda saját szolgáltatásait, és más egyéb szolgáltatásokat. A vendéggel és a belső részlegekkel történő információ átadást biztosítják. Elsajátítják a kommunikáció alapvető szabályait és technikáit. Rendkívüli esetekben a vendég és a szálloda érdekeit is szem előtt tartva tudnak intézkedni. Szükség esetén a különböző jegyzőkönyveket el tudják készíteni.

85.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

85.3. Témakörök

85.3.1. Vendégkapcsolatok

- A vendégfogadás, üdvözlés, telefonálás szabályai az egyes szállodákban
- Nonverbális kommunikáció fontossága, használatának szabályai
- Piktogramok a szállodákban
- Kapcsolattartás szabályai a vendéggel és a szálloda különböző részlegeivel
- Eljárási rend rendkívüli események esetén
- A szálloda és a vendégek kártérítési felelőssége
- Vendégtípusok és kezelésük
- Konfliktuskezelési módok
- Szituációs gyakorlatok

85.3.2. Szállodai marketing

- A szálloda, mint termék (épület, szolgáltatások, személyzet, Corporate Identity)
- Szállodai árképzés, árpolitika
- Értékesítési csatornák a szállodaiparban
- Szállodák kommunikációs politikája
- Ügyfélelégedettség mérése, próbavásárlások, kérdőívek
- Környezetvédelem, mint a szállodai PR egyik eszköze

85.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítógépes terem

85.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11302-12 azonosító számú

Szállodai tevékenységek
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11302-12 azonosító számú Szállodai tevékenységek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szállodai tevékenységek
FELADATOK	
Tájékoztatást nyújt a szálloda árairól.	X
Alkalmazza a kedvezményeket, elfogadja a kedvezményt nyújtó kártyákat	X
Ellenőrzi a foglalásokat	X
Ellenőrzi a szobafoglaltsági táblát	X
Naprakészen tartja az értékesítéssel kapcsolatos információkat	X
Lejelenti a No Show szobákat	X
Ellenőrzi az összes szolgáltatás igénybevételét	X
Kapcsolatot tart és egyeztet a Housekeeping-gel	X
Koordinálja a bekészítést és szobaszervizt	X
Éttermet ajánl, specialitásokat ismertet	X
Kapcsolatot tart az étteremmel	X
Valutát vált, pénzt kezel, pénztárt zár	X
Vendégmegbízásokat, portáskiadást intéz	X
Felügyeli a szálloda rendjét	X
Csomagokkal, levelekkel kapcsolatos feladatokat intéz	X
Vendégáthelyezést bonyolít	X
Műszakot átad, átvesz	X
Telefonközpontot kezel, ébreszt, üzeneteket továbbít	X
Betartja a törvényi rendelkezéseket, minőségbiztosítási rendszert alkalmaz	X
SZAKMAI ISMERETEK	
Szálloda kialakításának tárgyi feltételei	X
Szálloda személyi feltételei, szervezeti felépítés	X
Szállodák kategorizálása	X
Vendégkör, vendégtípusok	X
Gasztronómia	X
Üzemeltetés	X
Minőségbiztosítási rendszer	X
Vendégkapcsolatok	X
Szállodai gazdálkodás mutatói, előrejelzések	X
A vendégekkel kapcsolatos információk	X
Értékesítés, az értékesítés új formái	X
Árképzés formái	X
Etika	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Szakmai szoftverek használata	X
Köznyelvi beszédkészség	X

Idegen nyelvű beszédkészség	X
Információforrások kezelése	X
Számolási készség	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önállóság	X
Terhelhetőség	X
Türelmesség	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Megbízhatóság	X
Határozottság	X
Udvariasság	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Problémamegoldás, hibaelhárítás	X
Áttekintő képesség	X
Gyakorlatias feladatértelmezés	X

86. Szállodai tevékenységek tantárgy **201 óra/0 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 812 01 Szállodai recepciós mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

86.1. A tantárgy tanításának célja

A Szállodai tevékenység tantárgy célja, hogy a tanulók elsajátítsák mindazon ismereteket, melyek alapján a vendégek részére információkat tudnak nyújtani a szálloda szolgáltatásairól, azokat értékesíteni is tudják. A vendég szállodában történő tartózkodásával kapcsolatos feladatokat végre tudják hajtani. Ismerjék a szállodák kialakításának feltételeit, a szervezeti felépítést, munkaköröket. Ismerjék az értékesítés új formáit, az árpolitika fajtáit és a minőségbiztosítás új rendszerét. A vendégpanaszok, észrevételek, rendkívüli események esetén szükségszerűen tudják kezelni. Szükség esetén a különböző jegyzőkönyveket el tudják készíteni.

86.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy az adott évfolyamba lépés feltételeiként megjelölt közismereti és szakmai tartalmakra épül.

86.3. Témakörök

86.3.1. Szállodai ismeretek

- Szálláshelyszolgáltatás jelentősége
- Érdekképviselet nemzetközi és hazai szervezetei
- Szállodák üzembehelyezése
- Integráció a szállodaiparban
- Szállodák üzemeltetési konstrukciói
- Minőségbiztosítási rendszerek a szállodákban

86.3.2. Vendégciklus I.

Érkezés előtti teendők és a munkafolyamatok bizonylatolása (ajánlat, foglalás, rendelésfelvétel, visszaigazolás, módosítások, rögzítés a szoftverben, VIP lista készítése, bekészítések, foglaltsági előrejelzés készítése, …)

86.3.3. Vendégciklus II.

Check-in folyamata és bizonylatolása (bejelentőlap, kulcskártya, kulcs, számlanyitás)

86.3.4. Vendégciklus III.

Vendégtartózkodás feladatai, a különböző szolgáltatásokhoz kapcsolódó bizonylatolási feladatok (információnyújtás, portás megbízatások, postai küldemények kezelése, talált tárgyak kezelése, ébresztő szolgálat, üzenetátadás, vendégáthelyezés, pénzváltás, kapcsolat a részlegek között, számlaterhelés, rendezvényszervezés…)

86.3.5. Vendégciklus IV.

Utaztatás feladati és bizonylatolása (utaztatási jegyzék vezetése, számla lezárása, fizettetés, kulcsok, széfkulcsok átvétele, londíner szolgáltatás, transzfer, reggeli csomag, vendégelégedettség mérése …)

86.3.6. Munkahelyi egészség és biztonság

A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei
A munkavédelem fogalma, területei, feladatai
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei
Munkaeszközök a munkahelyeken
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken
Munkavédelmi szakemberek igénybevétele és feladatai a munkahelyeken
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet
Tűzvédelmi alapismeretek. Tűzvédelem speciális esetei a szállodákban
Balesetvédelem.
Vagyonvédelem. Szállodák kártérítési felelőssége

86.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, Számítógépes terem

86.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek igénybevétele és feladatai a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselet	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

87. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy tantárgy 0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 812 01 Szállodai recepciós mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

87.1. A tantárgy tanításának célja

A biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek elsajátítása.

87.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

87.3. Témakörök

87.3.1. Munkahelyi egészség és biztonság

A munkahelyi egészség és biztonság tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 11302-12 Szállodai tevékenységek modulhoz tartozó Szállodai tevékenységek tantárgy Munkahelyi egészség és biztonság témakörének szakmai tartalmával.

Ágazati szakmai kompetenciák erősítése

88. Ágazati szakmai kompetenciák erősítése 118 óra

Az ágazati szakmai kompetenciák erősítése a mellék-szakképesítésre meghatározott időkeretben történik.

88.1. Tanításának célja

E témakörben a szakképesítéshez kapcsolódó – a képző intézmény helyi sajátosságait figyelembe vevő – ágazati szakmai kompetenciák erősítését kell tanórai keretben végrehajtani.

88.2. Értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

5_D. SZ. MELLÉKLET:

2020-as programtantervvel indult

Turizmus-vendéglátás ágazat tanterve

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

P R O G R A M T A N T E R
V

a
23. TURIZMUS-
VENDÉGLÁTÁS
ágazathoz tartozó
5 1015 23 07
Turisztikai technikus
SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Turizmus-vendéglátás
1.2 A szakma megnevezése: Turisztikai technikus
1.3 A szakma azonosító száma: 5 1015 23 07
1.4 A szakma szakmairányai: Turisztikai szervező
1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás
1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).
A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként a Turisztikai szervező szakmairány számára

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**468**	**432**	**682**	**2158**	**1152**	**1006**	**2158**
Munkavállalói ismere-tek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Turizmus-vendéglátás alapozás	**A munka világa**	**54**	**0**	**0**	**0**	**0**	**54**	**54**	**0**	**54**
	Alapvető szakmai elvárások	9					9	9		9
	Kommunikáció és vendégkapcsolatok	36					36	36		36
	Munkabiztonság és egészségvédelem	9					9	9		9
	IKT a vendéglátásban	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	Digitális eszközök a vendéglátásban	36					36	36		36
	Digitális tananyagtartalmak alkalmazása		9				9	9		9
	Digitális eszközök a turizmusban		27				27	27		27

	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**144**	**288**	**0**	**0**	**0**	**432**	**432**	**0**	**432**
	A cukrászati termelés alapjai	36	72				108	108		108
	Az ételkészítés alapjai	36	72				108	108		108
	A vendégtéri értékesítés alapjai	36	72				108	108		108
	A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai	36	72				108	108		108
	Tanulási terület összóraszáma	234	324	0	0	0	558	558	0	558
Turisztikai technikus - középszintű képzés	**Beszerzés és értékesítés**	**0**	**0**	**72**	**36**	**0**	**108**	**108**	**0**	**108**
	Utazásszervezés			8			8	8		8
	Utazásszervezés - kereslet és kínálat			12			12	12		12
	Turisztikai árualap			22			22	22		22
	A közelekdés szerepe az idegenforgalomban, menetrend és útvonaltervezők			6	9		15	15		15
	Globális helyfoglalási rendszerek			6	9		15	15		15
	Szállásközvetítő oldalak			6	9		15	15		15
	Fapados és hagyományos menetrend szerinti légitársaságok			6	9		15	15		15
	Magyarország világörökségi helyszínei			6			6	6		6
	Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás	**0**	**0**	**216**	**252**	**0**	**468**	**216**	**252**	**468**
	Árualapok az utazásszervezésben			72			72	72		72
	A gazdálkodás, üzleti irányítás tevékenységei			36			36	36		36
	Pénzforgalmi dokumentumok			24			24	24		24
	Az áfa a turizmus különböző területein			24			24	24		24

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

	Az utazásszervezés számításai			36	108		144	36	108	144
	Elszámolások			24	18		42	24	18	42
	Utókalkuláció				108		108		108	108
	Gazdasági elemzések				18		18		18	18

	Speciális szolgáltatások	**0**	**0**	**72**	**36**	**0**	**108**	**108**	**0**	**108**
	Bevezetés a pszichológiába			18	9		27	27		27
	Erkölcs, üzleti etikett és kommunikáció			18	9		27	27		27
	Fogyasztói magatartás			36	18		54	54		54
	Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfél-kapcsolatok	**0**	**0**	**36**	**72**	**0**	**108**	**36**	**72**	**108**
	Marketingkommunikáció			6			6	6		6
	Reklám			8			8	8		8
	Személyes eladás			6	12		18	6	12	18
	Eladásösztönzés			16			16	16		16
	PR - Public Relation				8		8		8	8
	Modern marketingkommunikációs eszkö-zök				18		18		18	18
	Direkt marketing				6		6		6	6
	Közösségi média				28		28		28	28
	Adminisztráció és elszámolás	**0**	**0**	**72**	**36**	**0**	**108**	**72**	**36**	**108**
	Nyilvántartások			12	12		24	12	12	24
	Szerződések			12	12		24	12	12	24
	Forgatókönyv			18	12		30	18	12	30
	Jegyzőkönyv			12			12	12		12
	Idegenvezetői jelentés			9			9	9		9
	Részvételi jegy			9			9	9		9

	Tanulási terület összóraszáma	0	0	468	432	0	900	540	360	900
Turisztikai technikus - Turisztikai szervező	**Üzleti menedzsment a turizmusban**	**0**	**0**	**0**	**0**	**279**	**279**	**36**	**243**	**279**
	Bevételgazdálkodás					88	88	36	52	88
	Létszám- és bérgazdálkodás					88	88		88	88
	Vezetés a gyakorlatban					10	10		10	10
	Vállalkozás indítása					93	93		93	93
	Turizmusmarketing és protokoll	**0**	**0**	**0**	**0**	**124**	**124**	**0**	**124**	**124**
	A marketing alapjai					7	7		7	7
	Marketing stratégia					9	9		9	9
	Szervezeti marketing					7	7		7	7
	Piackutatás					7	7		7	7
	Brandmarketing					7	7		7	7
	Turizmus marketing					31	31		31	31
	Etikett és protokoll					41	41		41	41
	Protokolláris rendezvények és nemzetközi protokoll					15	15		15	15
	Országismeret magyar nyelven	**0**	**0**	**0**	**0**	**217**	**217**	**0**	**217**	**217**
	Kulturális turizmus					31	31		31	31
	Egészségturizmus					31	31		31	31
	Bor- és gasztroturizmus					31	31		31	31
	Hungarikumok					42	42		42	42
	Vonzerők, turisztikai termékek csoportosítása tematikus utak, városlátogatások mentén					82	82		82	82
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	0	620	620	36	584	620
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	175	200			200		

BUDAI NAGY ANTAL SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkaválla- láshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismere- te, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

62/6

2 óra A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy óra 62/62

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.

Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan	beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincscsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Turizmus-vendéglátás alapozás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:558/558 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az alapképzésben részt vevő tanulók az ágazathoz tartozó szakmák (szakács, cukrász, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember) integrált ismereteit sajátítják el.

A képzés során olyan tapasztalatokat, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül melyik szakirányon, milyen képzési szinten (szakképzési vagy technikusi) kívánják folytatni tanulmányaikat.

Az alapképzés tantárgyaiban, témaköreiben, tananyagtartalmaiban elsajátított (szakmaspecifikus) ismeretek célja, hogy ezt a döntést megalapozzák.

3.3.1 A munka világa tantárgy 54/54 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a tanulószerződés megkötéséhez, a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretekkel, legyenek tisztában a vendéglátásban történő munkavégzés alapvető szakmai elvárásaival, a munkavégzés sajátosságaival.

A tantárgy keretében a tanulók elsajátítják a vendégekkel, ügyfelekkel történő kapcsolatfelvétel és kommunikáció szabályait, a munkatársakkal történő együttműködés alapjait.

A tantárgy további célja, hogy a tanulók olyan munkavédelmi, balesetvédelmi ismeretek birtokába jussanak, amelyeket a hétköznapi életben is hasznosítani tudnak.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kommunikáció, magyar nyelv és irodalom, történelem, társadalomismeret

3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megnevezi és leírja a tanulószerződés és a munkaszerződés tartalmát.	A tanulószerződés és a munkaszerződés formai és tartalmi követelményei	Irányítással	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Munkája során információcserére és munkatársaival együttműködésre kész, hozzáállásában igyekvő. Udvarias és előzékeny. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	Hatékonyan tudja álláskereséshez és munkaszerződésminták felkutatásához használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelő álláshirdetéseket kiválasztani.
Szóban az elvárásoknak megfelelően kommunikál.	Alapvető nyelvi, szóbeli kommunikációs elvárások és normák	Instrukció alapján részben önállóan		
Megnevezi és leírja a vendéglátás munkavállalóival szemben támasztott szakmai követelményeit és elvárásait.	A vendéglátás szakmai, viselkedésbeli követelményei	Instrukció alapján részben önállóan		
Betartja a munkabiztonsági szabályokat.	Tudja a munkakörnyezetére vonatkozó munkabiztonsági szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Betartja a higiéniai és környezetvédelmi szabályokat.	Ismeri a higiéniai és a környezetvédelmi követelményeket.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Alapvető szakmai elvárások

Munkaegészségügyi előírások, szakmai követelmények, etikai, erkölcsi elvárások

3.3.1.6.2 Kommunikáció és vendégkapcsolatok

Alapvető szakmai kommunikációs elvárások magyar és idegen nyelven: szakkifejezések használata a munkahelyen, kommunikáció a vendégekkel, kommunikáció írásban, telefonon és digitális eszközök felhasználásával

3.3.1.6.3 Munkabiztonság és egészségvédelem

Munkabiztonsági, balesetelhárítási, tűzbiztonsági előírások gyakorlati oktatása, ismerete; teendők rendkívüli esetekben (balesetek, tűzesetek stb.); elsősegélynyújtási alapismeretek a gyakorlatban

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

3.3.2 IKT a vendéglátásban tantárgy óra 72/72

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók legyenek képesek a vendéglátás és turizmus területén alkalmazott informatikai eszközöket használni, s így betekintést kapjanak a vendéglátás- ban és a turizmusban használt készletgazdálkodási, ügyviteli, számlázási szoftverek működés- ének alapelveibe. Megismerjék a turizmus és a szálláshely-szolgáltatás területén alkalmazott informatikai eszközök használatát, legyenek tisztában a különböző hotelprogramok, foglalási és nyilvántartási rendszerek alapelveivel.

További cél a tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztése annak érdekében, hogy meglévő ismereteiket a leghatékonyabban tudják alkalmazni a vendéglátó egység marketing-, értékesítési és ügyviteli elemző tevékenysége során.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, informatika, termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek

3.3.2.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A vendéglátáshoz kapcsolódó táblázatokat és szöveges dokumentumokat készít és módosít.	Informatikai alapismeretek, szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftverek ismerete	Teljesen önállóan	Az irodatechnikai és infokommunikációs eszközöket rendeltetésszerűen, a vagyonvédelmi, munkavédelmi elvárásoknak megfelelően kezeli, használja. Az internetről összegyűjtött információk felhasználása során betartja az adatvédelemre és a szerzői jogokra vonatkozó előírásokat.	Irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő) készségszinten használ.
Alapvető műveleteket végez a számlázás és készletmozgás témakörében.	Számlázási, készletezési alapfogalmak, műveletek ismerete Az üzletben használt számítógépes programok ismerete	Irányítással		Az üzletben alkalmazott szakmai szoftverek alapvető összefüggéseit ismeri, a szoftvereket alapszinten kezeli.
Információt gyűjt és rendszerez a vendéglátáshoz és a turisztikához kapcsolódóan.	Internethasználat	Instrukció alapján részben önállóan		Az internetes böngészőket és közösségi oldalakat hatékonyan tudja információgyűjtésre használni.

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Digitális eszközök a vendéglátásban

A digitális eszközök gyakorlati alkalmazása (pl.: készletek nyilvántartása, elszámoltatás, rendelésfelvétel, számlázás, e-tranzakciók stb.)
A POS-terminál használatának alapjai
Az éttermi szoftverek használatának alapjai

3.3.2.6.2 Digitális tananyagtartalmak alkalmazása

Digitális tananyagok és kapcsolódó információk keresése magyar és nemzetközi weboldalakon, valamint felhasználásuk, feldolgozásuk, kezelésük
Rendszerszintű gondolkodás (tudja az információkat rendszerezni, tárolni)

3.3.2.6.3 Digitális eszközök a turizmusban

A turizmus és a szálláshely-szolgáltatás területén alkalmazott informatikai eszközök megismerése, gyakorlati alkalmazásuk
A digitális turizmus lényege, informatikai eszközei, technológiái
Szállodai szoftverek: különböző hotelprogramok, helyfoglalási rendszerek A szállodai gazdálkodás informatikai alapjai

3.3.3 Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tantárgy óra 432/432

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az átadott ismeretek alapvető célja, hogy az alapozó képzés többi tantárgyával összhangban a tanulók olyan megalapozott szakmai ismeretek birtokába jussanak, amelyeket – további tanulmányaikat követően – a gyakorlatban is alkalmazni tudnak.
Az alapképzésben a tanulók olyan integrált ismereteket, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül mely szakirányon (szakács, cukrász, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember), milyen képzési szinten (szakképzési vagy technikusi) kívánják folytatni tanulmányaikat.
A tantárgy tartalmainak elsajátítása során a tanulók a szakmacsoportba tartozó szakmákban (cukrász, szakács, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember) egységes, integrált, általános, alapozó szakmai ismereteket szereznek.

3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.3.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.3.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3335 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megnevezi és leírja a vendégtérben és a termelőknél alkalmazott gépek és berendezések alapvető funkcióit és működtetési módjait.	A vendégtér, a szerviztér és a termelők gépeinek és berendezéseinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Empátia, odafigyelés másokra Konfliktuskezelés Kooperativitás Tolerancia Önállóság Céltudatosság Kudarctűrés A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	Online katalógust használ.
Kiválasztja a feladat megoldására alkalmas eszközöket a vendégtér, a szerviztér és a termelők egyszerű eszközei közül és használja azokat.	A vendégtér, a szerviztér és a termelők egyszerű eszközeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		
A vendégteret felteríti egyszerű terítéssel, és a szervizteret felkészíti az üzemeltetésre.	Az éttermi alapterítés formái és a szerviztér előkészítésének műveletei	Instrukció alapján részben önállóan		
Vendéget fogad és a vendég asztalánál játékos formában egyszerű ételt és italt készít.	Vendégfogadás Egyszerű, a vendég előtt végezhető művelet	Instrukció alapján részben önállóan		
Megismeri, felismeri, megnevezi és leírja az alapfűszereket és az alapízeket.	Szárított és friss fűszernövények, ízesítők	Instrukció alapján részben önállóan		
Megismeri, megnevezi és leírja az alapvető konyhatechnológiai műveleteket, eljárásokat.	Ételkészítési alapműveletek	Instrukció alapján részben önállóan		

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Felhasználás előtt ellenőrzi a nyersanyagok tárolását és minőségét. A nyersanyagokat a receptúrának megfelelően kiméri.	Cukrászati nyersanyagok tárolása Minőségre vonatkozó követelmények Mérési műveletek Tömeg, űrtartalom, mértékegységek átváltása Tárazás	Instrukció alapján részben önállóan		
Cukrászati alapműveleteket (előkészítő, tésztakészítő, tésztafeldolgozó, sütő, töltelékkészítő, befejező) végez.	Anyagok és eszközök előkészítő műveletei Egyszerűbb technológiájú cukrászati tészták készítése, feldolgozása, sütése (gyúrt omlós, kevert omlós, forrázott tészta, felvert tészta) A termékekhez tartozó töltelék készítése, betöltése, díszítése	Instrukció alapján részben önállóan		
Bemutatja Magyarország turisztikailag meghatározó természeti adottságait és egy választott turisztikai régiót, valamint Magyarország turisztikai fejlesztési tervét.	Természeti adottságok: az ország fekvése, domborzati viszonyok, vízrajz, gyógy- és termálvizek, nemzeti parkok, arborétumok, barlangok, Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 – Magyarország kiemelten támogatott fejlesztési területei	Instrukció alapján részben önállóan		Prezentációs program használata.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Bemutatja az adott szálláshely szolgáltatásait, elvégzi a vendégérkeztetéssel kapcsolatos tevékenységeket, és informálja a vendégeket a szálláshelyen található vendéglátó üzletekről.	Szálláshelyek kínálata az ott-tartózkodás alatt Szálláshelyek szolgáltatásai Szolgáltatások csoportosítása Vendégbejelentkezéssel kapcsolatos teendők Cardex, kulcskártya Szállodabemutatás Szálláshelyek ellátási tevékenysége és az azokhoz kapcsolódó helyiségek és munkakörök	Instrukció alapján részben önállóan		

3.3.3.6 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 A cukrászati termelés alapjai A cukrászüzem helységei, munkaterületei
A cukrászati termelés élelmiszerbiztonsági és környezetvédelmi követelményei
A cukrászati termékkészítéshez alkalmazott nyersanyagok minősége, tárolása, idegen nyelvű elnevezései
A cukrászati termelés eszközei, berendezései, gépei, balesetvédelmi előírásai Cukrászati alapműveletek idegen nyelvű elnevezései
Cukrászati alapműveletek gyakorlása:

- Megadott receptúra alapján a nyersanyagok mérése, előkészítése
- Egyszerűen előállítható cukrászati tészták (gyúrt omlós, kevert omlós, forrázott és felvert tészta) készítése, tésztalazító műveletek, tésztafeldolgozás
- Töltelékkészítés a termékekhez: főzés, keverés, adagolás
- Cukrászati termékek alakítása: felcsavarás, darabolás, szúrás, lekenés
- Sütés: a sütő beállítása, a sütőlemez behelyezése, forró lemezek, a termékek balesetmentes mozgatása, a termékek kisülésének ellenőrzése, sütés utáni teendők
- Befejező műveletek: az elkészített termékek egyszerű díszítése, tálalása, formázott díszek készítése, bemutatása

3.3.3.6.2 Az ételkészítés alapjai Baleset- és tűzvédelmi szabályok Higiéniai és környezetvédelmi szabályok
A szakács szakma felépítése (tanuló, szakács, chef)
A konyha felépítése (konyhai hierarchia, feladatkörök, technikai felépítés, helyiségkapcsolatok)
Pályakép (a múlt és főleg a jelen mértékadó szakemberei)
Íz- és illatérzékelés (friss és szárított fűszernövények tulajdonságai, íz- és

illatjellemzőjük) Alapvető konyhatechnológiai alapműveletek és ételkészítési eljárások, valamint ezek idegen nyelvű elnevezései

3.3.3.6.3 A vendégtéri értékesítés alapjai

Baleseti források, a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályok Higiéniai előírások Egyszerű, vendéggel érintkező és egyéb munkaeszközök
Vendégtéri gépek, berendezések, bútorzat, textíliák és ezek idegen nyelvű elnevezései Az egyszerű alapterítés formái
A vendég- és szervizterek előkészítésének alapműveletei
A szakma iránti érdeklődés felkeltésének érdekében játékos szituációkat oldanak meg és a tananyag későbbi részeit gyakorolják alapszintű, egyszerűsített formában: alkoholmentes koktélokat kevernek és egyszerű, asztalnál elkészíthető ételeket készítenek.

3.3.3.6.4 A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai

A turisztikai és szálláshelyi alapismereteken belül a tanuló megismeri a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 alapján a kiemelt turisztikai fejlesztési térségeket és a turisztikai termékek hazai trendjeit. A cél, hogy a tanuló tudjon példát hozni a trendek alapján a kiemelt területekről, például:

- Balaton – egészségturizmus = Hévíz
- Sopron-Fertő térség – rendezvényturizmus = VOLT Fesztivál
- Tokaj, Felső-Tisza és Nyírség – bor- és gasztronómiai turizmus = Tokaj-hegyaljai borvidék
- Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy, Tisza-tó – aktív turizmus = Tisza-tó
- Budapest – hivatásturizmus

A kiemelt végcél, hogy a tanuló általános műveltsége gazdagodjon, a térképen való tájékozódása javuljon. Az oktatás során ajánlott egy-egy helyszín felkeresése. Az oktatás során bemutatásra kerülnek a különböző szálláshelytípusok. A szálláshelyi alapismeretek elsajátítása lehetőséget ad arra, hogy a tanuló a vendégcikluson keresztül megismerkedjen a szál- láshelyek működésével.
A turizmushoz kapcsolódó fogalmak magyar és idegen nyelven Kiemelt turisztikai fejlesztési térségek:

- Balaton
- Sopron-Fertő térség
- Tokaj, Felső-Tisza és Nyírség térség
- Dunakanyar térség
- Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy, Tisza-tó térség

A nevesített kiemelt turisztikai fejlesztési térségeken kívüli területek:

- Budapest
- Világörökségi helyszínek Turisztikai termékek hazai trendjei Egészségturizmus

Kulturális turizmus
Bor- és gasztronómiai turizmus Hivatásturizmus Rendezvényturizmus
Aktív és természeti turizmus
A szálláshelyek csoportosítása és minősítése
A szállásfoglalással, vendégfogadással kapcsolatos tevékenységek (foglalás, bejelentkezés, csoportos foglalás)
A vendégfogadás helyiségei és munkakörei a vendégcikluson keresztül
Szálláshelyi szolgáltatások (szolgáltatások csoportosítása) helyiségei és az azokhoz kapcsoló- dó munkakörök
Szálláshelyek ellátási tevékenysége és az azokhoz kapcsolódó helyiségek és munkakörök

3.4 Turisztikai technikus – középszintű képzés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:900/900 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A középszintű idegenvezetői képzés keretein belül a tanuló megismeri az utazásszervezés különböző területeit az út előkészítésétől az út lebonyolításán keresztül a befejező műveletekig, valamint a különböző vásárlásösztönző eszközöket és fogyasztói magatartásokat. Cél a korszerű, gyakorlatorientált tudásátadás.

3.4.1 Beszerzés és értékesítés tantárgy óra 108/108

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók elsajátítsák az utazásszervezés speciális ismere- teit, tisztában legyenek az utazásszervezéshez kapcsolódó fogalmakkal, és el tudják helyezni azt a turizmus rendszerében. Megismerjék az utazásszervezésre vonatkozó jogszabályokat, az utazási szerződés elemeit, a turisztikai szolgáltatókkal kötendő szerződések fajtáit, tartalmát, és képesek legyenek ezeket önállóan létrehozni. El tudják készíteni az utazáshoz kapcsolódó dokumentumokat (ajánlatkérés, megrendelés, visszaigazolás, forgatókönyv, utaslista, programterv stb.). További cél, hogy a kapcsolódó modulokban szerzett ismeretek alapján megtanulják termékké alakítani Magyarország turisztikai attrakcióit és egyéb kínálati elemeit, s ezekből belföldi, beutaztatási turisztikai árualapot, a magyarok által leglátogatottabb desztinációk attrakcióiból pedig kiutaztatási árualapot tudjanak létrehozni és értékesíteni.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Turizmus szakos közgazdász és/vagy idegenvezetői és/vagy turisztikai szervezői/utazási ügyintézői végezettség

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Földrajz, desztinációs ismeretek – Magyarország turisztikai attrakciói

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ajánlatot állít össze a megrendelő igényei alapján.	Az utazásszervezés fajtái: beutaztatás, kiutaztatás, belföldi utazásszervezés, csoportos és egyéni utak Az utazásszervezés folyamata, feltételei	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Munkája során kész az információcseré-	Hatékonyan tudja információgyűjtésre használni az internetes böngészőket és közösségi oldalakat.

Elkészíti az utassal kötendő szerződést.	Utazási szerződés Az utazási csomag összeállításának szempontjai A csomagban szereplő szolgáltatások fajtái, kategóriái célcsoportok szerint	Teljesen önállóan	re és a munkatársaival való együttműködésre. Hozzáállásában igyekvő Udvarias, előzékeny Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	Készségszinten használ irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő).
Utazást tervez menetrendtervezőkkel, szállást foglal szállásfoglaló portálokon keresztül.	Menetrend- és útvonaltervezők használata Szállásközvetítő oldalak használata Légitársaságok weboldalainak használata	Teljesen önállóan		Készségszinten használ internetes útvonal- és menetrendtervező programokat, szállásfoglaló portálokat.
Információt nyújt az ügyfeleknek az utazási irodai segédanyagok alapján.	Utazási prospektusok, programfüzetek, műsorfüzetek szakszerű ismerete	Teljesen önállóan		

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Utazásszervezés Az utazásszervezés története
Az utazásszervezés fogalma, jogszabályi háttere, személyi feltételei, humán erőforrásai A vagyoni biztosíték jelentősége és formái
Az utazásszervezés fajtái: beutaztatás, kiutaztatás, belföldi utazásszervezés; csoportos és egyéni utak
Az utazásszervezés folyamata, feltételei
Csoportos és egyéni utak jellemzői, tematikus utak Bizományosi/ügynöki szerepek

3.4.1.6.2 Utazásszervezés – kereslet és kínálat
A magyar piac alakulása beutazó/kiutazó csoportosításban Turisztikai fogadóképesség: infra- és szuprastruktúra
A kereslet és kínálat elemzése Magyarországon
A kapcsolattartás protokollja a szolgáltató partnerekkel, study tour

3.4.1.6.3 Turisztikai árualap
Az árualap fajtái, jellemzői, beszerzési lehetőségei (szállás, étkezés, programok, közlekedés, kapcsolódó egyéb szolgáltatások beszerzése)
Az utazási csomag összeállításának szempontjai, a csomagban szereplő szolgáltatások fajtái, kategóriái célcsoportok szerint
Utazásszervezés/utazásközvetítés Utazási szerződés (utassal kötött)
Az utazási ajánlat piacra vitelének lehetőségei
Egyéb tevékenységek az utazási irodában: biztosítás, valutaváltás, városkártyák, vízumügyintézés (beutazási engedélyek, ESTA, ETA)

3.4.1.6.4 A közlekedés szerepe az idegenforgalomban, menetrend- és útvonaltervezők

A magyarországi közlekedés főbb jellemzői

A közlekedéshálózat jellemzői, a közlekedési ágak szerepe az idegenforgalomban, fontosabb hazai és hazánkon átmenő nemzetközi közlekedési vonalak, határállomások

A közlekedés ágazatai: közúti, vasúti, légi és vízi közlekedés, speciális lehetőségeik az idegenforgalomban

Menetrend- és útvonaltervezők: Google Maps, Elvira, BKK (menetrendek.hu), skyscanner.hu, momondo.com, bud.hu stb.

3.4.1.6.5 Globális helyfoglalási rendszerek

Globális helyfoglalási rendszerek és jelentőségük: Galileo, Amadeus, Sabre, Bistro, Traffics

3.4.1.6.6 Szállásközvetítő oldalak

A legjelentősebb nemzetközi és hazai szállásközvetítő oldalak: Booking.com, szallas.hu, expedia.com és leányvállalatai, GoGlobal, Rate Hawk és kapcsolódó szolgáltatásaik Bedbankok megjelenése, rendszerhez való kapcsolhatósága, dinamikus csomagolás

3.4.1.6.7 Fapados és hagyományos menetrend szerinti légitársaságok A repülőjegy-foglalás módja, menete

A repülőjegy értékesítéshez kapcsolódó szolgáltatások foglalásának lehetőségei (autóbér- lés, biztosítás, szállásfoglalás)

3.4.1.6.8 Magyarország világörökségi helyszínei

Természeti világörökség: az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai; Hortobágyi Nemzeti Park – Puszta

Kulturális világörökség: Budapest Duna-parti látképe, a Budai Várnegyed, az Andrássy út és történelmi környezete; Hollókő ófalu és táji környezete; az Ezeréves Pannonhalmi Ben- cés Főapátság és közvetlen természeti környezete; pécsi ókeresztény sírkamrák

Természeti/kulturális világörökség: Fertő/Neusiedlersee kulturtáj; tokaji történelmi borvidék

Szellemi kulturális örökség: mohácsi busójárás

Világemlékezet Lista: Mátyás korvinái (Bibliotheca Corviniana)

3.4.2 Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás tantárgy óra **468/468**

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék az utazásszervezéshez kapcsolódó gazdasági számításokat, ezek matematikai alapjait, a jutalék, a nettó és bruttó összeg fogalmát, számításának módját, az üzleti számítások jelentőségét, a turizmus területein alkalmazott áfa mértékét, a garanciák és kontingensek előnyeit, hátrányait.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Turizmus szakos közgazdász és/vagy idegenvezetői és/vagy turisztikai szervező/utazási ügyintéző végzettség

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Matematika – a négy alapművelet, százalékszámítás

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a saját és a közvetített árualapot.	Saját és közvetített utak	Instrukció alapján részben önállóan	Figyelem, odafigyelés másokra Alkalmazkodás Céltudatosság Önállóság Konfliktuskezelés Tolerancia Kooperativitás Időgazdálkodás Önkifejezés	
Létrehoz egy fiktív vállalkozást.	A gazdálkodás és üzleti irányítás tevékenységei	Teljesen önállóan		
Pénzügyi kalkulációt készít a hatályban lévő áfatörvénynek megfelelően.	Áfa az utazásszervezésben – különleges adózás	Teljesen önállóan		Készségszinten használ irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő).
Elkészíti az út előkalkulációját.	Előkalkuláció készítése: kiutaztatás, beutaztatás, belföldi utazásszervezés	Instrukció alapján részben önállóan		
Elkészíti az út utókalkulációját, elemzi az eredményeket.	Az utókalkuláció fontossága, elemei, készítése kiutaztatásra és beutaztatásra, belföldi programra vetítve	Instrukció alapján részben önállóan		
Megtervezi a következő évi árualapot.	Gazdasági elemzés utókalkuláció segítségével, az árualaptervezés módszerei	Instrukció alapján részben önállóan		

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Árualapok az utazásszervezésben Saját és közvetített utak
Nem alaptevékenységű üzletágak az utazási irodában A biztosítások fajtái
A valutaváltás szabályai

3.4.2.6.2 A gazdálkodás, üzleti irányítás tevékenységei Vállalkozási formák
Utazási iroda alapítása, működtetése, megszüntetése, felfüggesztése

3.4.2.6.3 Pénzforgalmi dokumentumok
Nyomtatványok ismerete, használata, iktatása, megőrzése

3.4.2.6.4 Az áfa a turizmus különböző területein

Áfa az utazásszervezésben – különleges adózás, tevékenységek TEÁOR-számai

3.4.2.6.5 Az utazásszervezés számításai

A számítások szabályai, a számításokban szereplő szolgáltatások

A szolgáltatások sorrendje, a különféle szolgáltatások számításának módja

Az előkalkuláció fogalma, fontossága, elkészítése – kiutaztatás, beutaztatás, belföldi utazásszervezés

3.4.2.6.6 Elszámolások

Elszámolás az idegenvezetővel, szolgáltatásokat biztosító partnerekkel – közlekedés, szállás, vendéglátás, programok

Számlák ellenőrzése, kiegyenlítése, módszerek

3.4.2.6.7 Utókalkuláció

Az utókalkuláció fontossága, elemei, elkészítése elméletben és gyakorlatban, kiutaztatásra és beutaztatásra, belföldi programra vetítve

Árrés kiszámítása – áfa

Jutalék, ügynöki jutalék számítása, elszámolása – áfa

3.4.2.6.8 Gazdasági elemzések

Hatékonysági mutatók készítése utókalkulációk segítségével Gazdasági elemzések utókalkulációk segítségével

A következő évi árualap összeállításának megtervezése a saját eredmények és a külső tényezők fényében

3.4.3 Speciális szolgáltatások tantárgy óra **108/108**

3.4.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának fő célja, hogy a tanuló megismerje az emberi kapcsolatok pszichológiáját, tisztában legyen a fogyasztói magatartástípusokkal, képes legyen kapcsolatot teremteni, az ügyfél számára legmegfelelőbb ajánlatot elkészíteni, mindezt az üzleti etikett és a társadalmi normák elvárásai szerint.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Marketing- és/vagy pszichológiai végzettség

3.4.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.4.3.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Utazási ajánlat bemutatása során a megrendelés felé tereli a potenciális ügyfeleket.	Fogyasztótípusok Fogyasztói magatartást befolyásoló tényezők	Instrukció alapján részben önállóan	Alkalmazkodás Empátia Decentrálás Nézőpontváltás Kooperativitás Kezdeményező-készség Önkifejezés	
Szakmai partnereivel korrekt együttműködést alakít ki.	Viselkedéskultúra az üzleti életben Üzleti titoktartás	Instrukció alapján részben önállóan		
Kezeli a stresszhelyzeteket.	Az emberi kapcsolatok pszichológiai alapjai	Instrukció alapján részben önállóan		

3.4.3.6 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Bevezetés a pszichológiába

A gondolkodás folyamata, intelligencia, kreativitás, érzelmek, motiváció, önismeret, stresszkezelés, a személyiségfejlődés lépései

3.4.3.6.2 Erkölcs, üzleti etikett és kommunikáció Erkölcsi szabályok, normák

Viselkedéskultúra az üzleti életben

Üzleti kommunikáció tervezése, szóbeli és írásbeli formái

Az időgazdálkodás mint kommunikációs jellemző: időpont, időtartam, időbeosztás

A beszédmód és a szereppartnerrel való viszony (magán és nyilvános): szókincs, stílus

Köszönéstől a kapcsolattartásig (a formális és az informális kommunikáció jellemzői szóban és írásban)

Megjelenés

Probléma- és konfliktushelyzetek kezelése

3.4.3.6.3 Fogyasztói magatartás Fogyasztótípusok

Fogyasztói magatartást befolyásoló tényezők

Magyarok által látogatott európai és Európán kívüli desztinációk: Mediterráneum – a Földközi-tenger országai, Magyarország szomszédos országai, Észak-Afrika, Törökország, Egyesült Arab Emírségek, Jordánia, Európa fő- és nagyvárosai

3.4.4 Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok tantárgy óra 108/108

3.4.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja megismertetni a tanulóval, hogy a különböző turisztikai termékeket hogyan, milyen módon tudja eljuttatni a fogyasztóhoz, illetve a közvetítő partnerekhez.

3.4.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Marketingvégzettség

3.4.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Kommunikáció és vendégkapcsolatok

3.4.4.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Előkészíti egy elképzelt út reklámkampányát.	A reklám fogalma, fajtái, tervezése Az eladásösztönzés lehetőségei a turizmusban	Instrukció alapján részben önállóan	Figyelem, odafigyelés másokra Alkalmazkodás Céltudatosság Önállóság Konfliktuskezelés Tolerancia Önbemutatás Kooperativitás Időgazdálkodás Önkifejezés	Készségszinten használ irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő).
Reklámkampányban használja a közösségi média eszköztárát.	Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, Youtube, Google+, Tripadvisor használata	Teljesen önállóan		Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, Youtube, Google+, Tripadvisor használata.
Értékesítési akciókat hirdet és lebonyolít.	Az értékesítésösztönzés tervezése, a direkt marketing módszere	Instrukció alapján részben önállóan		A közösségi média eszközeinek használata.
Közvetlenül kommunikál a potenciális vendéggel.	A személyes eladás jellemzői, formái, létjogosultsága, lehetőségei a turizmusban	Teljesen önállóan		

3.4.4.6 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 Marketingkommunikáció A marketingkommunikáció célja, eszközei

3.4.4.6.2 Reklám

A reklám fogalma, fajtái, tervezése

A reklám gazdasági és társadalmi hatásai Reklámtorta

3.4.4.6.3 Személyes eladás

A személyes eladás jellemzői, formái, létjogosultsága A személyes eladás lehetőségei a turizmusban

3.4.4.6.4 Eladásösztönzés

Fogyasztókra és kereskedőkre irányuló eszközök Az értékesítésösztönzés tervezése Eladásösztönzés lehetőségei a turizmusban

3.4.4.6.5 PR – Public Relation A PR fogalma, célcsoportjai

Belső és külső PR Corporate Identity

3.4.4.6.6 Modern marketingkommunikációs eszközök

ATL- (above the line) eszközök: nyomtatott sajtó, szabadtéri eszközök, rádió, televízió, mozi, internet

BTL- (below the line) eszközök: direkt marketing, vásárlásösztönzés, vásárláshelyi reklám, eseménymarketing, rendezvények vásárok, kiállítások, szponzorálás, személyes eladás, public relations

3.4.4.6.7 Direkt marketing

A direkt marketing sajátosságai, módszerei Az adatbázis szerepe

GDPR – Adatvédelem

3.4.4.6.8 Közösségi média

A közösségi média szerepe a turizmus területén A PESO-modell

A közösségi média lehetőségei: Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, Youtube, Google+, Tripadvisor

3.4.5 Adminisztráció és elszámolás tantárgy óra **108/108**

3.4.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a leendő turisztikai technikusok elsajátítsák azokat az adminisztrációs módszereket, amelyeket munkavégzésük során napi szinten használniuk kell majd.

3.4.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Turizmus szakos közgazdász és/vagy idegenvezetői és/vagy turisztikai szervezői/utazási ügyintézői végzettség

3.4.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, beszerzés és értékesítés, üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás

3.4.5.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Előkészíti a partnerszerződéseket.	Az utazási szerződés fogalma, tartalmi elemei, jogok és kötelezettségek Utazásközvetítői szerződések	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására.	Készségszinten használ irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő).
Forgatókönyvet készít.	Forgatókönyv fogalma, fontossága, készítése kiutazó, beutazó és belföldi programra vetítve	Teljesen önállóan	Munkája során kész az információcserére és a munkatársaival való együttműködésre.	
Jegyzőkönyvet készít egy fiktív utazási szituációról.	A jegyzőkönyv készítésének tartalmi és formai követelményei	Instrukció alapján részben önállóan	Hozzáállásában igyekvő Udvarias, előzékeny Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	

3.4.5.6 A tantárgy témakörei

3.4.5.6.1 Nyilvántartások

Nyilvántartások kezelése (digitális, papíralapú, szálloda, utazási iroda stb. – szituációs gyakorlatok

3.4.5.6.2 Szerződések

Az utazási szerződés fogalma, tartalmi elemei, jogok és kötelezettségek Utazásközvetítői szerződések

Értékesítési szerződések: szolgáltatókkal, szálláshelyekkel, közlekedési vállalkozóval, idegenvezetővel

3.4.5.6.3 Forgatókönyv

Forgatókönyv fogalma, fontossága, készítése kiutazó, beutazó és belföldi programra vetítve

3.4.5.6.4 Jegyzőkönyv Vis major esetek kezelése

A jegyzőkönyv készítésének tartalmi, formai követelményei

A helyszíni jegyzőkönyv felvétele, tartalmi, formai követelményei, a hazaérkezést követő intézkedések

Szituációs gyakorlatok

3.4.5.6.5 Idegenvezetői jelentés

Az idegenvezetői jelentés fogalma, jelentősége Szituációs feladatok

3.4.5.6.6 Részvételi jegy

Részvételi jegyek, mint utazási dokumentumok Részvételi jegy készítése elméletben és gyakorlatban

Szituációs feladatok – úti okmányok kiadása, utasok tájékoztatása elutazáskor

3.5 Turisztikai technikus – Turisztikai szervezés megnevezésű tanulási terület a Turisztikai szervező szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:620/620 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A turisztikai szervezői képzés során az emelt szintű szakmai ismereteken belül a tanuló elsajátítja az üzleti menedzsmenthez, marketinghez és protokollhoz szükséges tudásanyagot. A speciális szakmai kompetenciák tantárgyon belül a globális gondolkodásra kell hangsúlyt fektet- ni. Cél, hogy a tanuló a megszerzett ismereteket használni tudja a gyakorlatban, képes legyen a különböző turisztikai termékeket, desztinációkat a különböző célcsoportok számára utazási csomaggá alakítani.

3.5.1 Üzleti menedzsment a turizmusban tantárgy 279/279 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló megismeri a bevétel-gazdálkodás területeit, folyamatait. A létszám- és bérgazdálkodás témakörben elsajátítja a munkavállalás lépéseit, választ kap a bérezés fontos kérdéseire. Megismeri a turisztikai vállalkozások fajtáit, sajátosságait. A cél az, hogy a tanuló az üzleti menedzsment tantárgyon belül minden olyan szükséges információt és tudást megszerezzen, amely segíti, megkönnyíti a munkavállalást, munkavégzést.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Turizmus szakos végzettség

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A turizmus rendszere és szervezete, üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás, adminisztráció, elszámolás

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
	A bevétel elemei			

Elkészíti a bevételi bizonylatokat, elszámoltat.	A bevételtervezés folyamata A bevétel bizonylatai Elszámoltatás Fizetési módok Pénzügyi elszámolás	Instrukció alapján részben önállóan	Kooperativitás Szabálykövetés Önállóság Céltudatosság Összefüggések felismerése	Készségszinten használ irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő).
Kialakítja és fenntartja a kapcsolatot a hatóságokkal.	Szakhatósági ellenőrzés	Instrukció alapján részben önállóan		
Fiktív vállalkozást indít.	Vállalkozási formák A vállalkozás indításának folyamata Vezetés – szervezés Szervezeti felépítés	Teljesen önállóan		
Bemutatja és leírja a munkavállalás és foglalkoztatás területeit és lépéseit.	Álláshirdetések Munkaszerződés A munkavállalás folyamatai Bérezés, bérköltségek	Instrukció alapján részben önállóan		

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Bevételgazdálkodás A bevétel elemei, részei
A bevételtervezés egyszerű folyamata A bevétel bizonylatai, elszámoltatása Fizetési módok
A nyugta- és számlaadás gépi eszközei Pénzügyi elszámolás
Szakhatósági ellenőrzés

3.5.1.6.2 Létszám- és bérgazdálkodás Álláshirdetés
Munkaviszony létesítése és megszüntetése, a belépés-kilépés folyamatai, dokumentumai Munkaszerződés
Kölcsönzött munkaerő Munkabeosztás
A munkavállalók védelme A bérezés alapjai
A bérköltségek tervezésének egyszerű folyamatai

3.5.1.6.3 Vezetés a gyakorlatban Vezetés fogalma
Szervezeti felépítés
Működési sztenderdek kidolgozása és ellenőrzése Csapatépítés, tréningek, motiváció

3.5.1.6.4 Vállalkozás
indítása Vállalkozási formák
Vállalkozás indításának folyamata (jogszolgálat és könyvelői szolgálat igénybevétele) A turisztikai vállalkozások fajtái, sajátosságai, működése
Egy szálloda, egy utazási iroda, egy turisztikai egyesület vállalkozási koncepciója

3.5.2 Turizmusmarketing és protokoll tantárgy óra 124/124

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók elsajátítsák a protokoll és az etikett szabályait. Kellő magabiztossággal és udvariasan tudjanak kapcsolatot teremteni és tartani, kommunikálni a vendégekkel és a potenciális ügyfelekkel szóban és írásban. Biztonsággal eligazodjanak a különböző kultúrák érintkezési formái között. A marketing oktatása során a fő cél, hogy a tanulók megismerjék a marketing feladatait, eszközeit, helyét és céljait, a piac működését. A tananyag súlypontját a vendéglátás és a turizmusmarketing jelenti.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Marketingvégzettség

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kommunikáció és vendégkapcsolatok, reklám és vásárlásösztönzés

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bemutatja, megnevezi és leírja a marketing feladatait, eszközeit, helyét és céljait.	A marketingmix elemei: 7P-4C, piacszegmentáció, marketingmenedzsment	Instrukció alapján részben önállóan	Figyelem másokra Alkalmazkodás Céltudatosság Önállóság Konfliktuskezelés Tolerancia Kooperativitás Időgazdálkodás Önkifejezés	
Jellemzi és leírja Magyarország aktuális helyzetét turizmusmarketing szempontjából.	Ország- és régiómarketing Országimázs	Teljesen önállóan		
Az etikett és a protokoll szabályainak betartásával kommunikál szóban és írásban, megjelenése is ezekhez igazodik.	Általános magatartási normák Az írásbeli és szóbeli kapcsolattartás normái A nyilvános szereplés normái	Instrukció alapján részben önállóan		
Marketingtervet készít egy képzelt vállalkozáshoz.	A marketingtervezés folyamatának hét lépése A marketingmenedzsment folyamatai	Teljesen önállóan		Készségszinten használ irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő).

Megtervez egy protokolláris rendezvényt.	A vendégfogadás szabályai Hivatalos ceremóniák Étkezéssel egybekötött rendezvények protokollja	Teljesen önállóan		Készségszinten használ irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő).

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 A marketing alapjai A marketing fogalma
Piacszegmentáció: a piac és ismérveinek meghatározása, szegmentumok kialakítása, elemzése, célcsoportkezelés, pozicionálás
Marketingmix: termékek és termékpolitika, árazás és árpolitika, értékesítés és termékelhelyezés, hirdetés és reklámpolitika, emberi tényező, környezeti és tárgyi elemek, folyamat, szolgáltatások minősége
4C: fogyasztói igény, költség, kommunikáció, kényelem

3.5.2.6.2 Marketing stratégia Marketing alap- és részstratégia
A marketingmenedzsment folyamata: helyzetelemzés, célok megfogalmazása, stratégiák meghatározása, programkialakítás, -végrehajtás és -ellenőrzés
A marketingtervezés folyamatának hét lépése Marketingterv

3.5.2.6.3 Szervezeti marketing
Szervezeti vásárlók, szervezeti piacok fajtái és sajátosságai Beszerzési helyzetek, ipari vevők, viszonteladók
A viszonteladók csoportosítása

3.5.2.6.4 Piackutatás A piackutatás fogalma
Információgyűjtési módszerek: kvantitatív és kvalitatív, primer és szekunder, kérdőíves megkérdezés, mélyinterjú, fókuszcsoport, próbavásárlás

3.5.2.6.5 Brandmarketing Branding fogalma
Márkaépítés: célközönség meghatározása, márka küldetése A márka értékének és különlegességének azonosítása
Vizuális megjelenés, az arculat beépítése a márka összes megjelenésében Hűség a márka értékeihez

3.5.2.6.6 Turizmus marketing HIPI-elv
Szegmentáció a turizmus területén Utazási döntés folyamata, modellje A turisztikai termék életgörbéje
Turisztikai imázs, elosztási csatornák a turizmusban

Országmarketing, régiómarketing, TDM (desztinációs marketing), regionális turizmusmarketing
Szállodai marketing, HORECA

3.5.2.6.7 Etikett és protokoll
Alapvető udvariassági formák (köszönés, bemutatkozás, megszólítás)
Nem verbális kommunikáció (testmozgás, térközszabályozás, kulturális emblémák) Írásbeli kapcsolattartás (hivatalos és elektronikus levelezés, meghívó)
Megjelenés az interneten – a netikett
Étkezési kultúra, nyilvános szereplés, öltözködés protokolláris szempontból

3.5.2.6.8 Protokolláris rendezvények és nemzetközi protokoll
A vendégfogadás szabályai, hivatalos ceremóniák (állami rendezvények, diplomáciai szintű rendezvények, tudományos és társadalmi rendezvények)
Étkezéssel egybekötött rendezvények (álló-ültető rendezvények) Rendezvények protokollja
Különböző kultúrák, nemzetek érintkezési formái, viselkedés a magyarok által leginkább látogatott európai és Európán kívüli desztinációkra utazáskor

3.5.3 Országismeret magyar nyelven tantárgy óra **217/217**

3.5.3.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló tisztában legyen Magyarország területeinek, régióinak látványosságaival, sajátosságaival, attrakcióival; turisztikai termékeit képes legyen egy útvonalra felfűzni, kerülve az elaprózódást (például Somogy, Tolna és Baranya megyét tekintve meg tudjon határozni négy-ötféle turisztikai attrakciót: egy gyógy- és/vagy termálfürdőt, egy élményközpontot, egy borvidéket pincészettel, egy hungarikumot. A tantárgy témakörei közül az első négy az attrakciókat, az utolsó pedig ezek egymásra épülését, egymásra fűzésének módját tárgyalja. Az utolsó témakör esetében lehet az intézmény székhelyét felölelő desztinációra vagy régióra és Budapestre koncentrálni.

3.5.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Idegenvezetői OKJ-végzettség, desztinációs ismeretek tanára

3.5.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Desztinációs ismeretek, speciális szolgáltatások, kommunikáció és vendégkapcsolatok

3.5.3.4 A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja és leírja Magyarország kulturális értékeit.	A városi, műemlék-, örökség- és vallási turizmus helyszínei	Instrukció alapján részben önállóan	Figyelem, odafigyelés másokra Alkalmazkodás Céltudatosság Önállóság Konfliktuskezelés Tolerancia Kooperativitás Időgazdálkodás Önkifejezés	Hatékonyan használja információgyűjtésre az internetes böngészőket és közösségi oldalakat.
Ismerteti és leírja az egészségturizmus helyszíneit Magyarországon.	Gyógyturizmus: gyógyvizek, gyógytényezők elhelyezkedése, jellemzői, hozzájuk kapcsolódó szegmensek	Teljesen önállóan		
Bortúrát szervez.	Borvidékek ismerete Az adott borvidék kínálata bor- és gasztroturizmus szempontjából	Instrukció alapján részben önállóan		
Megalkot és felépít egy tematikus utat a szegmenseknek megfelelően.	Fogyasztók csoportosítása, a fogyasztótípusokhoz igazodó turisztikai termék, a választott desztináció földrajzi ismerete, turisztikailag lényeges vonzerők ismerete, az útvonaltervezés módja és szempontjai	Teljesen önállóan		Készségszinten használ internetes útvonal- és menetrendtervező programokat.

3.5.3.6 A tantárgy témakörei

3.5.3.6.1 Kulturális turizmus Városi turizmus – Az 5A-modell Turisztikai infra- és szuprastruktúra
Kastély-, műemlék- és örökségturizmus: turisztikai jelentőséggel bíró múzeumok, várak, kastélyok, történelmi emlékhelyek
Vallási turizmus: szakrális helyszínek, vallási nevezetességek, turisztikailag frekventált templomok, vallási rendezvények, Magyarország zarándokútjai
Rendezvényturizmus: turisztikailag jelentős fesztiválok, rendezvények Kulturális élményszerzés

3.5.3.6.2 Egészségturizmus

Gyógyturizmus Budapesten és vidéken: Hévíz, Hajdúszoboszló, Sárvár, Bük, Zalakaros, Gyula

Gyógytényezők Magyarországon: gyógygázok, gyógyiszapok, ásványvizek, gyógybarlang, klimatikus helyek

Wellnessturizmus

3.5.3.6.3 Bor- és gasztroturizmus Borvidékek: a 22 magyar borvidék

Borturizmus: a bor, mint turisztikai termék: pincelátogatás, borkóstoló, borút, borfesztivál, borestek

Gasztroturizmus: a gasztroturizmusban részt vevők csoportosítása, gasztrofesztiválok

3.5.3.6.4 Hungarikumok

4 Hungarikumok és hagyományok, amelyek nemzeti és turisztikai szempontból is értékelhető vonzerőt jelentenek

Területek: agrár-élelmiszergazdaság, kulturális örökség stb.

4.1.1.1.1 Vonzerők, turisztikai termékek csoportosítása tematikus utak, városlátogatások keretében

A városlátogatások alkalmával bemutatott attrakciók, vidéki tematikus utak és azok vonzerői: Hop on Hop off városnéző buszok és gyalogos vezetések Budapesten Városbemutató kisvonatok Villány-siklósi borút Palóc út stb.

4

RÉSZSZAK

MA

—

5 EGYEBEK

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

P R O G R A M T A N T E R V

a
23. Turizmus-vendéglátás
ágazathoz tartozó
5 1013 23 08
Vendégtéri szaktechnikus
SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Turizmus-vendéglátás

1.2 A szakma megnevezése: Vendégtéri szaktechnikus

1.3 A szakma azonosító száma: 5 1013 23 08

1.4 A szakma szakmairányai: —

1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás

1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).
A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja,

és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**460**	**442**	**625**	**2103**	**1080**	**1023**	**2103**
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv technikus szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
	A munka világa	**54**	**0**	**0**	**0**	**0**	**54**	**54**	**0**	**54**
	Alapvető szakmai elvárások	9					9	9		9
	Kommunikáció és vendégkapcsolatok	36					36	36		36
	Munkabiztonság és egészségvédelem	9					9	9		9

Turizmus-vendéglátás alapozás	**IKT a vendéglátásban**	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	Digitális eszközök a vendéglátásban	36					36	36		36
	Digitális tananyagtartalmak alkalmazása		9				9	9		9
	Digitális eszközök a turizmusban		27				27	27		27

	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**144**	**288**	**0**	**0**	**0**	**432**	**432**	**0**	**432**
	A cukrászati termelés alapjai	36	72				108	108		108
	Az ételkészítés alapjai	36	72				108	108		108
	A vendégtéri értékesítés alapjai	36	72				108	108		108
	A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai	36	72				108	108		108
	Tanulási terület összóraszáma	234	324	0	0	0	558	558	0	558
Vendégtéri szakember - középszintű képzés	**Rendezvényszervezési ismeretek**	**0**	**0**	**108**	**62**	**0**	**170**	**108**	**62**	**170**
	Rendezvények típusai, fajtái			35			35	35		35
	Értékesítés folyamata			25			25	25		25
	Kommunikáció a vendéggel			12			12	12		12
	Rendezvény logisztika			20			20	20		20
	Rendezvény bonyolítása			16	22		38	16	22	38
	Elszámolás, fizettetés				40		40		40	40
	Vendégtéri ismeretek	**0**	**0**	**72**	**62**	**0**	**134**	**72**	**62**	**134**

	Felszolgálási ismeretek			36	28		64	36	28	64
	Felszolgálás lebonyolítása			36	28		64	36	28	64
	Fizetési módok				6		6		6	6
	Étel és italismeret	**0**	**0**	**172**	**225**	**0**	**397**	**180**	**217**	**397**
	Konyhatechnológiai alapismeretek			15			15		15	15
	Ételkészítési ismeretek			76	46		122	30	92	122
	Betekintés a csúcsgasztronómia világába, fine dining				15		15	15		15
	Étterem értékelő és minősítő rendszerek a világban				15		15	15		15
	Italismeret és felszolgálásuk szabályai			81	89		170	60	110	170
	Italok készítésének szabályai				20		20	20		20
	Ételek és italok párosítása, étrend összeállítás				25		25	25		25
	Étel és ital érzékenységek, intoleranciák, allergiák				15		15	15		15
	Értékesítési ismeretek	**0**	**0**	**36**	**62**	**0**	**98**	**36**	**62**	**98**
	Étlap és itallap szerkesztésének marketing szempontjai			36			36	36		36
	A bankett kínálat kialakításának szempontjai				28		28		28	28
	A Séf (táblás) ajánlat kialakításának szempontjai				6		6		6	6
	Sommelier feladatának marketing vonatkozásai				5		5		5	5
	Vendéglátó egységek online tevékenységének elemzése				13		13		13	13
	Gasztroesemények az online térben				6		6		6	6

	Hírlevelek szerkesztése és marketing vonatkozásai				4		4		4	4
	Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	**0**	**0**	**72**	**31**	**0**	**103**	**72**	**31**	**103**
	Beszerzés			8			8	8		8
	Raktározás			8			8	8		8
	Termelés			8			8	8		8
	Ügyvitel a vendéglátásban			8			8	8		8
	Százalék számítás, mértékegység átváltások			4			4	4		4
	Árképzés			20			20	20		20
	Jövedelmezőség				15		15		15	15
	Elszámoltatás				16		16		16	16
	Vállakozási formák			8			8	8		8
	Alapvető munkajogi és adózási formák			8			8	8		8
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	460	442	0	902	468	434	902

	Üzleti menedzsment	**0**	**0**	**0**	**0**	**253**	**253**	**36**	**217**	**253**
	Gazdálkodás a bevételekkel					36	36	36		36
	A gazdálkodással összefüggő bizonylatkezelési ismeretek					26	26		26	26
	Anyag- és készlet- és eszközgazdálkodás					116	116		116	116
	Létszám- és bérgazdálkodás					28	28		28	28
	Vezetés a gyakorlatban					18	18		18	18
	Vállalkozás indítása					29	29		29	29

Vendégtéri szaktechnikus – emelt szintű képzés	**Marketing és protokoll**	**0**	**0**	**0**	**0**	**93**	**93**	**0**	**93**	**93**
	Marketing					60	60		60	60
	Viselkedés és üzleti protokoll					33	33		33	33
	Speciális szakmai kompetenciák	**0**	**0**	**0**	**0**	**217**	**217**	**0**	**217**	**217**
	A vendég asztalánál készíthető ételek					109	109		109	109
	Munkaszervezés az értékesítés lehetséges helyszínein					108	108		108	108
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	0	563	563	36	527	563
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	175	200			200		

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében viszszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.
A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő
A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei
A munkaszerződés módosítása
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése
Munkaidő és pihenőidő
A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái
Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)
Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)
Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 62/62 óra
A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett

kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.

A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan	nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CVsablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, emailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincscsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		

Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania. A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Turizmus-vendéglátás alapozás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 558/558 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az alapképzésben részt vevő tanulók az ágazathoz tartozó szakmák (szakács, cukrász, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember) integrált ismereteit sajátítják el.

A képzés során olyan tapasztalatokat, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül melyik szakirányon, milyen képzési szinten (szakképzési vagy technikusi) kívánják folytatni tanulmányaikat.

Az alapképzés tantárgyaiban, témaköreiben, tananyagtartalmaiban elsajátított (szakmaspecifikus) ismeretek célja, hogy ezt a döntést megalapozzák.

3.3.1 A munka világa tantárgy 54/54 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a tanulószerződés megkötéséhez, a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretekkel, legyenek tisztában a vendéglátásban történő munkavégzés alapvető szakmai elvárásaival, a munkavégzés sajátosságaival.

A tantárgy keretében a tanulók elsajátítják a vendégekkel, ügyfelekkel történő kapcsolatfelvétel és kommunikáció szabályait, a munkatársakkal történő együttműködés alapjait.

A tantárgy további célja, hogy a tanulók olyan munkavédelmi, balesetvédelmi ismeretek birtokába jussanak, amelyeket a hétköznapi életben is hasznosítani tudnak.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kommunikáció, magyar nyelv és irodalom, történelem, társadalomismeret

3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megnevezi és leírja a tanulószerződés és a munkaszerződés tartalmát.	A tanulószerződés és a munkaszerződés formai és tartalmi követelményei	Irányítással	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására. Munkája során információcserére és munkatársaival együttműködésre kész, hozzáállásában igyekvő. Udvarias és előzékeny. Törekszik a munkavédelmi előírások maradéktalan betartására.	Hatékonyan tudja álláskereséshez és munkaszerződésminták felkutatásához használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelő álláshirdetéseket kiválasztani.
Szóban az elvárásoknak megfelelően kommunikál.	Alapvető nyelvi, szóbeli kommunikációs elvárások és normák	Instrukció alapján részben önállóan		
Megnevezi és leírja a vendéglátás munkavállalóival szemben támasztott szakmai követelményeit és elvárásait.	A vendéglátás szakmai, viselkedésbeli követelményei	Instrukció alapján részben önállóan		
Betartja a munkabiztonsági szabályokat.	Tudja a munkakörnyezetére vonatkozó munkabiztonsági szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Betartja a higiéniai és környezetvédelmi szabályokat.	Ismeri a higiéniai és a környezetvédelmi követelményeket.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Alapvető szakmai elvárások

Munkaegészségügyi előírások, szakmai követelmények, etikai, erkölcsi elvárások

3.3.1.6.2 Kommunikáció és vendégkapcsolatok

Alapvető szakmai kommunikációs elvárások magyar és idegen nyelven: szakkifejezések használata a munkahelyen, kommunikáció a vendégekkel, kommunikáció írásban, telefonon és digitális eszközök felhasználásával

3.3.1.6.3 Munkabiztonság és egészségvédelem

Munkabiztonsági, balesetelhárítási, tűzbiztonsági előírások gyakorlati oktatása, ismerete; teendők rendkívüli esetekben (balesetek, tűzesetek stb.); elsősegélynyújtási alapismeretek a gyakorlatban

3.3.2 IKT a vendéglátásban tantárgy 72/72 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók legyenek képesek a vendéglátás és turizmus területén alkalmazott informatikai eszközöket használni, s így betekintést kapjanak a vendéglátásban és a turizmusban használt készletgazdálkodási, ügyviteli, számlázási szoftverek működésének alapelveibe. Megismerjék a turizmus és a szálláshely-szolgáltatás területén alkalmazott informatikai eszközök használatát, legyenek tisztában a különböző hotelprogramok, foglalási és nyilvántartási rendszerek alapelveivel.

További cél a tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztése annak érdekében, hogy meglévő ismereteiket a leghatékonyabban tudják alkalmazni a vendéglátó egység marketing-, értékesítési és ügyviteli elemző tevékenysége során.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, informatika, termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek

3.3.2.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A vendéglátáshoz kapcsolódó táblázatokat és szöveges dokumentumokat készít és módosít.	Informatikai alapismeretek, szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftverek ismerete	Teljesen önállóan	Az irodatechnikai és infokommunikációs eszközöket rendeltetésszerűen, a	Irodai alapszoftvereket (táblázatkezelő, szövegszerkesztő) készségszinten használ.

Alapvető műveleteket végez a számlázás és készletmozgás témakörében.	Számlázási, készletezési alapfogalmak, műveletek ismerete Az üzletben használt számítógépes programok ismerete	Irányítással	vagyonvédelmi, munkavédelmi elvárásoknak megfelelően kezeli, használja. Az internetről összegyűjtött információk felhasználása során betartja az adatvédelemre és a szerzői jogokra vonatkozó előírásokat.	Az üzletben alkalmazott szakmai szoftverek alapvető összefüggéseit ismeri, a szoftvereket alapszinten kezeli.
Információt gyűjt és rendszerez a vendéglátáshoz és a turisztikához kapcsolódóan.	Internethasználat	Instrukció alapján részben önállóan		Az internetes böngészőket és közösségi oldalakat hatékonyan tudja információgyűjtésre használni.

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Digitális eszközök a vendéglátásban

A digitális eszközök gyakorlati alkalmazása (pl.: készletek nyilvántartása, elszámoltatás, rendelésfelvétel, számlázás, e-tranzakciók stb.) A POS-terminál használatának alapjai

Az éttermi szoftverek használatának alapjai

3.3.2.6.2 Digitális tananyagtartalmak alkalmazása

Digitális tananyagok és kapcsolódó információk keresése magyar és nemzetközi weboldalakon, valamint felhasználásuk, feldolgozásuk, kezelésük

Rendszerszintű gondolkodás (tudja az információkat rendszerezni, tárolni)

3.3.2.6.3 Digitális eszközök a turizmusban

A turizmus és a szálláshely-szolgáltatás területén alkalmazott informatikai eszközök megismerése, gyakorlati alkalmazásuk

A digitális turizmus lényege, informatikai eszközei, technológiái

Szállodai szoftverek: különböző hotelprogramok, helyfoglalási rendszerek A szállodai gazdálkodás informatikai alapjai

3.3.3 Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek tantárgy 432/432 óra

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az átadott ismeretek alapvető célja, hogy az alapozó képzés többi tantárgyával összhangban a tanulók olyan megalapozott szakmai ismeretek birtokába jussanak, amelyeket – további tanulmányaikat követően – a gyakorlatban is alkalmazni tudnak.

Az alapképzésben a tanulók olyan integrált ismereteket, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül mely szakirányon (szakács, cukrász, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember), milyen képzési szinten (szakképzési vagy technikusi) kívánják folytatni tanulmányaikat.
A tantárgy tartalmainak elsajátítása során a tanulók a szakmacsoportba tartozó szakmákban (cukrász, szakács, pincér – vendégtéri szakember, turisztikai szakember) egységes, integrált, általános, alapozó szakmai ismereteket szereznek.

3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.3.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.3.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megnevezi és leírja a vendégtérben és a termelőknél alkalmazott gépek és berendezések alapvető funkcióit és működtetési módjait.	A vendégtér, a szerviztér és a termelők gépeinek és berendezéseinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Empátia, odafigyelés másokra Konfliktuskezelés Kooperativitás Tolerancia Önállóság Céltudatosság Kudarctűrés A szakma írott és íratlan szabályainak a tiszteletben tartása	Online katalógust használ.
Kiválasztja a feladat megoldására alkalmas eszközöket a vendégtér, a szerviztér és a termelők egyszerű eszközei közül és használja azokat.	A vendégtér, a szerviztér és a termelők egyszerű eszközeinek ismere-te	Instrukció alapján részben önállóan		
A vendégteret felteríti egyszerű terítéssel, és a szervizteret felkészíti az üzemeltetésre.	Az éttermi alapterítés formái és a szerviztér előkészítésének műveletei	Instrukció alapján részben önállóan		

Vendéget fogad és a vendég asztalánál játékos formában egyszerű ételt és italt készít.	Vendégfogadás Egyszerű, a vendég előtt végezhető művelet	Instrukció alapján részben önállóan		
Megismeri, felismeri, megnevezi és leírja az alapfűszereket és az alapízeket.	Szárított és friss fűszernövények, ízesítők	Instrukció alapján részben önállóan		
Megismeri, megnevezi és leírja az alapvető konyhatechnológiai műveleteket, eljárásokat.	Ételkészítési alapműveletek	Instrukció alapján részben önállóan		
Felhasználás előtt ellenőrzi a nyersanyagok tárolását és minőségét. A nyersanyagokat a receptúrának megfelelően kiméri.	Cukrászati nyersanyagok tárolása Minőségre vonatkozó követelmények Mérési műveletek Tömeg, űrtartalom, mértékegységek átváltása Tárazás	Instrukció alapján részben önállóan		
Cukrászati alapműveleteket (előkészítő, tésztakészítő, tésztafeldolgozó, sütő, töltelékkészítő, befejező) végez.	Anyagok és eszközök előkészítő műveletei Egyszerűbb technológiájú cukrászati tészták készítése, feldolgozása, sütése (gyúrt omlós, kevert omlós, forrázott tészta, felvert tészta) A termékekhez tartozó töltelék készítése, betöltése, díszítése	Instrukció alapján részben önállóan		
Bemutatja Magyarország turisztikailag meghatározó természeti adottságait és egy választott turisztikai régiót, valamint Magyarország turisztikai fejlesztési tervét.	Természeti adottságok: az ország fekvése, domborzati viszonyok, vízrajz, gyógy- és termálvizek, nemzeti parkok, arborétumok, barlangok, Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 – Magyarország kiemelten támogatott fejlesztési területei	Instrukció alapján részben önállóan		Prezentációs program használata.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI BÁNYÁSZATI SZAKGIMNÁZIUM TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA

Bemutatja az adott szálláshely szolgáltatásait, elvégzi a vendégérkeztetéssel kapcsolatos tevékenységeket, és informálja a vendégeket a szálláshelyen található vendéglátó üzletekről.	Szálláshelyek kínálata az otttartózkodás alatt Szálláshelyek szolgáltatásai Szolgáltatások csoportosítása Vendégbejelentkezéssel kapcsolatos teendők Cardex, kulcskártya Szállodabemutatás Szálláshelyek ellátási tevékenysége és az azokhoz kapcsolódó helyiségek és munkakörök	Instrukció alapján részben önállóan		

3.3.3.6 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 A cukrászati termelés alapjai

A cukrászüzem helységei, munkaterületei

A cukrászati termelés élelmiszerbiztonsági és környezetvédelmi követelményei

A cukrászati termékkészítéshez alkalmazott nyersanyagok minősége, tárolása, idegen nyelvű elnevezései

A cukrászati termelés eszközei, berendezései, gépei, balesetvédelmi előírásai
Cukrászati alapműveletek idegen nyelvű elnevezései Cukrászati alapműveletek gyakorlása:

– Megadott receptúra alapján a nyersanyagok mérése, előkészítése
– Egyszerűen előállítható cukrászati tészták (gyúrt omlós, kevert omlós, forrázott és felvert tészta) készítése, tésztalazító műveletek, tésztafeldolgozás
– Töltelékkészítés a termékekhez: főzés, keverés, adagolás
– Cukrászati termékek alakítása: felcsavarás, darabolás, szúrás, lekenés
– Sütés: a sütő beállítása, a sütőlemez behelyezése, forró lemezek, a termékek balesetmentes mozgatása, a termékek kisülésének ellenőrzése, sütés utáni teendők
– Befejező műveletek: az elkészített termékek egyszerű díszítése, tálalása, formázott díszek készítése, bemutatása

3.3.3.6.2 Az ételkészítés alapjai Baleset- és tűzvédelmi szabályok

Higiéniai és környezetvédelmi szabályok

A szakács szakma felépítése (tanuló, szakács, chef)

A konyha felépítése (konyhai hierarchia, feladatkörök, technikai felépítés, helyiségkapcsolatok)

Pályakép (a múlt és főleg a jelen mértékadó szakemberei)

Íz- és illatérzékelés (friss és szárított fűszernövények tulajdonságai, íz- és illatjellemzőjük) Alapvető konyhatechnológiai alapműveletek és ételkészítési eljárások, valamint ezek idegen nyelvű elnevezései

3.3.3.6.3 A vendégtéri értékesítés alapjai

Baleseti források, a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályok

Higiéniai előírások

Egyszerű, vendéggel érintkező és egyéb munkaeszközök

Vendégtéri gépek, berendezések, bútorzat, textíliák és ezek idegen nyelvű elnevezései

Az egyszerű alapterítés formái

A vendég- és szervizterek előkészítésének alapműveletei

A szakma iránti érdeklődés felkeltésének érdekében játékos szituációkat oldanak meg és a tananyag későbbi részeit gyakorolják alapszintű, egyszerűsített formában: alkoholmentes koktélokat kevernek és egyszerű, asztalnál elkészíthető ételeket készítenek.

3.3.3.6.4 A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai

A turisztikai és szálláshelyi alapismereteken belül a tanuló megismeri a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 alapján a kiemelt turisztikai fejlesztési térségeket és a turisztikai termékek hazai trendjeit. A cél, hogy a tanuló tudjon példát hozni a trendek alapján a kiemelt területekről, például:

– Balaton – egészségturizmus = Hévíz
– Sopron-Fertő térség – rendezvényturizmus = VOLT Fesztivál
– Tokaj, Felső-Tisza és Nyírség – bor- és gasztronómiai turizmus = Tokaj-hegyaljai borvidék
– Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy, Tisza-tó – aktív turizmus = Tisza-tó – Budapest – hivatásturizmus

A kiemelt végcél, hogy a tanuló általános műveltsége gazdagodjon, a térképen való tájékozódása javuljon. Az oktatás során ajánlott egy-egy helyszín felkeresése. Az oktatás során bemutatásra kerülnek a különböző szálláshelytípusok. A szálláshelyi alapismeretek elsajátítása lehetőséget ad arra, hogy a tanuló a vendégcikluson keresztül megismerkedjen a szálláshelyek működésével.

A turizmushoz kapcsolódó fogalmak magyar és idegen nyelven Kiemelt turisztikai fejlesztési térségek:

– Balaton
– Sopron-Fertő térség
– Tokaj, Felső-Tisza és Nyírség térség

– Dunakanyar térség

– Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy, Tisza-tó térség

A nevesített kiemelt turisztikai fejlesztési térségeken kívüli területek:

– Budapest

– Világörökségi helyszínek

Turisztikai termékek hazai trendjei

Egészségturizmus

Kulturális turizmus

Bor- és gasztronómiai turizmus

Hivatásturizmus

Rendezvényturizmus

Aktív és természeti turizmus

A szálláshelyek csoportosítása és minősítése

A szállásfoglalással, vendégfogadással kapcsolatos tevékenységek (foglalás, bejelentkezés, csoportos foglalás)

A vendégfogadás helyiségei és munkakörei a vendégcikluson keresztül

Szálláshelyi szolgáltatások (szolgáltatások csoportosítása) helyiségei és az azokhoz kapcsolódó munkakörök

Szálláshelyek ellátási tevékenysége és az azokhoz kapcsolódó helyiségek és munkakörök

3.4 Vendégtéri szakember – középszintű képzés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 902/902 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A vendégtéri szaktechnikus a képzés során olyan ismeretek birtokába kerül, amik segítségével a vendégeket mindenkor az elvárásainak megfelelően, a lehető legmagasabb szinten szolgálják ki. A képzés célja, hogy a szakembert felkészítsük a 21. század kihívásaira és lehetőségeire.

3.4.1 Rendezvényszervezési ismeretek tantárgy 170/170 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló ismereteket szerezzen a vendéglátásban előforduló rendezvényekkel kapcsolatban, különös tekintettel az alábbiakra: előkészületek, eszköz- és munkaerőigény meghatározása, helyszínek, alkalmak, terítések, étel- és italválaszték, felszolgálási módok, rendezvénylogisztika, elszámoltatás, a jövő rendezvényei.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Legalább 5 év rendezvényszervezési és lebonyolítási tapasztalattal, szakoktatói végzettséggel vagy minimum érettségivel és középfokú szakmai végzettséggel, vagy kamarai mestervizsgával rendelkező személy

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvi ismeretek
Vendégtéri ismeretek
Étel- és italismeret
Értékesítési ismeretek

3.4.1.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megtervezi a különböző rendezvények menetét, megszervezi a munkát a saját területén.	Teljes mértékben ismeri a különböző rendezvények munkafolyamatait, a munkaszervezési alapelveket.	Teljesen önállóan	Keresi az együttműködés lehetőségét a kollégáival és az együttműködés során elfogadja a kölcsönös függőségi helyzeteket. Törekszik arra, hogy a felmerülő problémákat a többiekkel együttmű-	Internet, speciális éttermi IKTeszközöket és szoftverek használata
Rendezvénytípustól függően alkalmazza a különböző értékesítési formákat és alakítja ki a munkaköröket.	Teljes mértékben ismeri az értékesítés formáit és a rendezvényekhez szükséges munkaköröket.	Teljesen önállóan		
Kommunikál a vendéggel, felveszi a rendezvény adatait, asztalt foglal.	Teljes mértékben ismeri a rendezvényadatok felvétele és az asztalfoglalás szabályait.	Teljesen önállóan	ködve oldja meg.	Rendezvény-nyilvántartó és asztalfoglaló szoftverek készségszintű ismerete

Felméri az adott rendezvény eszközigényét, technikai hátterét és munkaerő-szükségletét.	Teljes mértékben ismeri a rendezvény lebonyolításához szükséges gépek, berendezések, eszközök, speciális rendezvénytechnikai felszerelések használatát és a munkaerő-beosztás lehetőségeit, szabályait.	Teljesen önállóan		A rendezvényhez szükséges eszközállomány, technikai háttér és munkaerőszükséglet rögzítéséhez szükséges éttermi szoftverek készségszintű ismerete
Lebonyolítja a rendezvényt a tanult szakmai szabályok szerint.	Teljes mértékben ismeri a rendezvények lebonyolításának menetét, szabályait.	Teljesen önállóan		
A rendezvény végén fizetteti a vendéget, majd elszámol a bevétellel az egység felelős vezetője felé.	Teljes mértékben ismeri a különböző fizettetési módokat és lehetőségeket, valamint az elszámolás jogi, ügyviteli folyamatát, szabályrendszerét és az ide vonatkozó szakmai számításokat.	Teljesen önállóan		Fizettető és elszámoltató éttermi szoftverek készségszintű ismerete

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Rendezvények típusai, fajtái

A vendégfogadás szabályai

Étkezéssel egybekötött rendezvények: díszétkezések, állófogadások, koktélparti, ültetett állófogadások, esküvők és egyéb családi rendezvények, protokollfogadások, egyéb társas rendezvények

Rendezvények protokollja

3.4.1.6.2 Az értékesítés folyamata

Munkakörök, értékesítési formák

Értékesítés munkakörei (üzletvezető, teremfőnök, pincér, sommelier, pultos, bartender, vendéglátó eladó, kávéfőző/barista)

Értékesítési rendszerek, értékesítési módszerek

Felszolgálás általános szabályai

Üzletnyitás előtti előkészületek

Vendég fogadása, ajánlási technikák, vendég segítése, tanácsadás

Számla kiegyenlítése, fizetési módok

Zárás utáni teendők

Standolás, standív elkészítése, elszámolás

3.4.1.6.3 Kommunikáció a vendéggel

Általános kommunikációs szabályok

Kommunikáció az „à la carte” értékesítés során

Kommunikáció a társas étkezéseken

Kommunikáció a büfé/koktélparti étkezéseken

Kommunikáció a családi eseményeken és egyéb ünnepélyes eseményeken

Rendezvényfelvétel, asztalfoglalás folyamata, lehetőségei, adminisztrálása

Etikett és protokoll szabályok

Megjelenés

Probléma- és konfliktushelyzetek kezelése

3.4.1.6.4 Rendezvénylogisztika

Rendezvények típusai, fajtái, értékesítési módjai (bankett, koktélparti, díszétkezések, álló/ültetett fogadás)

Eszközigény, technikai háttér, munkaerő-szükséglet

3.4.1.6.5 Rendezvény lebonyolítása

Nyitás előtti előkészítő műveletek

Szervizasztal felkészítése

Gépek üzembe helyezése

Rendezvénykönyv ellenőrzése

Vételezés raktárból, készletek feltöltése

Terítés (asztalok beállítása, letörlése, abroszok szakszerű felhelyezése, terítés sorrendjének betartása)

Alkalmi rendezvényekre való terítés adott és saját összeállítású étrend alapján (részvétel étel- és italsor összeállításában), szerviz asztal és kisegítő asztal szakszerű felkészítése

Rendezvényen való felszolgálás (bankett, koktélparti, álló/ültetett fogadás, díszétkezések) eszközök csomagolása, szállítása, helyszín berendezése, asztalok elrendezése, lebonyolítás, elszámolás)

Lebonyolítás dokumentumai (forgatókönyv, diszpozíció)

3.4.1.6.6 Elszámolás, fizettetés

Bankkártyás, készpénzes, átutalásos fizettetés menete, előleg, előlegbekérő, foglaló, kötbér, lemondási feltételek, lemondás stb.

3.4.2 Vendégtéri ismeretek tantárgy 134/134 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja a vendég érkezésétől távozásáig előforduló összes munkafolyamat, illetve a vendéglátó üzlet szakmaspecifikus, különleges eszközeinek, felszereléseinek, bútorainak, gépeinek bemutatása és megismertetése.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Legalább 5 év pincéri, vendégtéri tapasztalattal, gyakorlattal, szakoktatói végzettséggel vagy minimum érettségivel és középfokú szakmai végzettséggel, vagy kamarai mestervizsgával rendelkező személy

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvi ismeretek
Étel- és italismeret
Értékesítési ismeretek
Rendezvényismeret

3.4.2.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a nyitás előtti műveleteket, fogadja a vendégeket, ételt-italt ajánl a számukra a felszolgálóval szemben támasztott követelményeknek és a felszolgálás általános	Teljes mértékben ismeri a felszolgálóval szemben támasztott követelményeket, a felszolgálás általános szabályait, a nyitás előtti műveleteket, a vendég fogadása és	Teljesen önállóan	Udvariasan, megértően viselkedik a vendégekkel, kollégáival folyamatosan keresi az együttműködés lehetőségét. Fokozottan figyeli a problémák	Használja az éttermi szoftvereket a rendelésfelvételnél, illetve a rendelés konyha és söntés felé való továbbításánál.

szabályainak megfelelően.	az ajánlás szakmai követelményeit.		kialakulásának kritikus pontjait, és megfelelő módon kezeli a problémákat a vendég érkezésétől távozásáig.	
Lebonyolítja a felszolgálást a tanult felszolgálási módokon. Alkalmazza a számítási ismereteit a felszolgálás folyamatának lebonyolítása során.	Teljes mértékben ismeri a felszolgálási módokat, a felszolgálás menetét, a számítások képleteit és gyakorlati alkalmazását.	Teljesen önállóan		Ellenőrzi és használja a digitális számlázóprogramot a vendég fizettetésénél.
Fizetteti a vendéget a tanult lehetőségek alapján, majd elszámol a munkáltató felé a bevétellel.	Teljes mértékben ismeri a különböző fizettetési módokat és lehetőségeket, valamint az elszámolás jogi, ügyviteli folyamatát, szabályrendszerét és az ide vonatkozó szakmai számításokat.	Teljesen önállóan		Ellenőrzi és használja a megfelelő éttermi szoftvert a vendég fizettetésénél és az elszámolásnál.

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Felszolgálási ismeretek

A felszolgálóval szemben támasztott követelmények, a felszolgálás általános szabályai, nyitás előtti műveletek, vendég fogadása, ajánlás

3.4.2.6.2 A felszolgálás lebonyolítása

Felszolgálási módok, folyamatok

Étlap szerinti főétkezések lebonyolítása

Alkalmi rendezvényekre való terítés

Rendezvényen való felszolgálás

Szobaszerviz feladatok ellátása

3.4.2.6.3 Fizetési módok

Bankkártyás és egyéb készpénzkímélő fizetési módok, készpénzes, átutalásos fizettetés menete

3.4.3 Étel- és italismeret tantárgy 397/397 óra

3.4.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja az ételek, italok, alapanyagok, technológiák és a nemzetek konyháinak megismertetése, az alkoholmentes és alkoholos italok származásának, készítésének, felszolgálásának bemutatása, az alapfokú bartender-, barista- és sommelier- ismeretek elsajátíttatása.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Legalább 5 év pincéri, vendégtéri tapasztalattal, gyakorlattal, szakoktatói végzettséggel vagy minimum érettségivel és középfokú szakmai végzettséggel, vagy kamarai mestervizsgával rendelkező személy

3.4.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvi ismeretek
Étel- és italismeret
Értékesítési ismeretek
Rendezvényismeret

3.4.3.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A vendég kérésének megfelelően elmagyarázza egy adott étel vagy ital össze-tételét, közben alkalmazza konyhatechnológiai alapismereteit.	Teljes mértékben ismeri az ételek és italok összetevőit, a darabolási, bundázási, sűrítési, dúsítási és hőkezelési módokat, a konfitálást, a szuvidálást és egyéb újszerű konyhatechnológiai eljárásokat.	Teljesen önállóan	Értőn alkalmazza a csúcsgasztronómia újdonságait. Megérti és átérzi, komolyan veszi a vendég esetleges betegségeit, allergiáit, intoleranciáit, különleges kéréseit. Segítőkészen	Használja a digitális választékközlő eszközökben rejlő lehetőségeket a különböző ételek és italok ajánlásánál.

Ételeket ajánl, közben alkalmazza a hideg előételek, levesek, meleg előételek, főzelékek, köretek, mártások, saláták, dresszingek, főételek, befejező fogások elkészítésének hagyományos és újszerű ismereteit.	Teljes mértékben ismeri a hideg előételek, levesek, meleg előételek, főzelékek, köretek, mártások, saláták, dresszingek, főételek, befejező fogások hagyományos és újszerű elkészítési módjait.	Teljesen önállóan	viselkedik, tudásával segíteni próbálja a vendégeket a számukra megfelelő ételek és italok gasztronómiai és egészségügyi szempontból helyes kiválasztásában.	Magabiztosan használja a megbízható internetes forrásokat és az új digitális tananyagokat a tanulás folyamán.
Az étel- és italajánlásnál értelmezi és alkalmazza a csúcsgasztronómia világában megjelenő fejlesztéseket.	Teljes mértékben ismeri a csúcsgasztronómia világát, a fine dining fogalmát, a világ éttermi besorolási rendszereit, a csúcsgasztronómia újdonságait, érdekességeit.	Teljesen önállóan		Önfejlesztésre használja a megbízható internetes forrásokat, szakmai anyagokat, szakcikkeket.
Ismeri, követi az étteremértékelő és minősítő rendszereket a világban.	Teljes mértékben ismeri a világ étte-remértékelő és -minősítő rendszereit (Michelin, Gault&Millau, Tripadvisor, Facebook, Google stb.)	Teljesen önállóan		
Italokat készít és szolgál fel, közben alkalmazza az italok készítésének ismereteit és felszolgálásuk szabályait.	Teljes mértékben tudja a borok, szénsavas borok, sörök, párlatok, likőrök, kávék-kávékülönlegességek, teák, üdítők, Ásványvizek készítésének módjait, felszolgálásuk szabályrendszerét	Teljesen önállóan		Digitális tananyagot, internetet használ tanulásra, önfejlesztésre.
Kevert italokat, kávékat, kávékülönlegességeket és teákat készít az italok készítésének szabályai szerint.	Teljes mértékben ismeri a kevert italok, kávék, kávékülönlegességek, teák készítésének szabályait.	Teljesen önállóan		
Ételeket és italokat párosít, értelmezi és alkalmazza az ételital összeállítás szabályait, étrendeket állít össze.	Teljes mértékben ismeri az aperitif és digestif italok, valamint az étrendhez tartozó borok, egyéb italok párosításának hagyományos és modern elméletét.	Teljesen önállóan		

BUDAI BÉLA NAGY ANTAL MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Figyelemmel követi az étel- és italérzékenységek, -intoleranciák, -allergiák kezelését a vendéglátásban alkalmazott ételekkel és italokkal kapcsolatban.	Teljes mértékben ismeri az ételek és italok összetevőit, különös tekintettel a vendéglátás területén előforduló allergénekre.	Teljesen önállóan		

3.4.3.6 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Konyhatechnológiai alapismeretek

Darabolási, bundázási módok, sűrítési, dúsítási eljárások

A hőközlési eljárások, konfitálás, szuvidálás és egyéb modern konyhatechnológiai eljárások fogalma, rövid, szakszerű magyarázata

3.4.3.6.2 Ételkészítési ismeretek

Hideg előételek, levesek, meleg előételek, főzelékek, köretek, mártások, saláták, dresszingek, főételek, befejező fogások

3.4.3.6.3 Betekintés a csúcsgasztronómia világába, fine dining

A világ éttermi besorolási rendszerei, a csúcsgasztronómia újdonságai, érdekességei

3.4.3.6.4 Étteremértékelő és -minősítő rendszerek a világban Michelin, Gault&Millau, Tripadvisor, Facebook, Google stb.

3.4.3.6.5 Italok ismerete és felszolgálásuk szabályai

Italok csoportosítása, ismertetése (borok, szénsavas borok, sörök, párlatok, likőrök, kávék, kávékülönlegességek, teák, üdítők, ásványvizek) Borvidékek, jellemző szőlőfajták, borok, borászatok

Aperitif és digestiv italok, kevert báritalok

3.4.3.6.6 Italok készítésének szabályai

Kevert italok, kávék és kávékülönlegességek, teák készítése

3.4.3.6.7 Ételek és italok párosítása, étrend összeállítása

Aperitif és digestif italok, italajánlás

Étlap fajtái (állandó, napi, alkalmi vagy szűkített)

Étlap szerkesztésének szabályai

Itallap/borlap szerkesztésének szabályai

Alkalmi étrend összeállítás szempontjai, menükártya szerkesztés szabályai Alkalmi menüsorok összeállítása, étrendek és a hozzá illő italok ajánlása

3.4.3.6.8 Étel- és italérzékenységek, -intoleranciák, -allergiák

A vendéglátásban alkalmazott ételekben és italokban előforduló 14 féle allergén anyag

3.4.4 Értékesítési ismeretek tantárgy 98/98 óra

3.4.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja a vendégek tökéletes kiszolgálásához, a professzionális kommunikációhoz, valamint a konfliktus- és reklamációkezeléshez szükséges ismeretek átadása.

3.4.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Legalább 5 év pincéri, vendégtéri tapasztalattal, gyakorlattal, szakoktatói végzettséggel vagy minimum érettségivel és középfokú szakmai végzettséggel, vagy kamarai mestervizsgával rendelkező személy

3.4.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvi ismeretek

Étel- és italismeret

Vendégtéri ismeretek

Rendezvényismeret

3.4.4.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Étlapot és itallapot szerkeszt a marketingszempontok figyelembevételével.	Tökéletesen tisztában van az étlap, itallap, ártábla, táblás ajánlat, elektronikus választékközlő eszközök, fagylaltlap, borlap és egyéb specifikus választékközlő eszközök szerkesztésének szakmai elvárásaival.	Teljesen önállóan	Szakmai alázat, udvariasság, felelős panaszkezelés, nyitottság, marketing és reklám fejlesztési készség, felkészültség, önfejlesztés az internet lehetőségével.	Digitális tananyagot, internetet használ tanulásra, önfejlesztésre.
Értelmezi és alkalmazza a bankettkínálat kialakításának szakmai szempontjait.	Teljes mértékben ismeri a különböző vendégigényeket, a szezonalitásra, alkalomra, technológiára, gépesítettségre, helyszínre és a rendelkezésre álló személyzet szakképzettségére vonatkozó szakmai protokollt.	Teljesen önállóan		Elektronikus választékközlő rendszereket programoz, tartalmat frissít.
Táblás ajánlatot („séf ajánlata”) dolgoz ki.	Teljes mértékben ismeri a séf lehetőségeinek, személyes ételeinek alapján kialakítható választék fogalmát, ennek gyakorlati alkalmazását.	Teljesen önállóan		
Borokat ajánl, közben használja és alkalmazza a sommelier-ismereteket, feladatának marketingvonatkozásait.	Teljes mértékben ismeri az összes magyar és néhány kiemelt külföldi borvidéket, a hazai borászatokat, ezek főbb termékeit, az ajánlási technikákat.	Teljesen önállóan		
Megnevezi és használja a vendéglátó egységek online megjelenésére, elemzésére, tevékenységére vonatkozó tevékenységeket.	Teljes mértékben ismeri a vendéglátó egységek online megjelenésére, elemzésére vonatkozó főbb szabályokat.	Teljesen önállóan		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
GYAKÁLLÓ

Gasztronómiai eseményeket szervez az online térben.	Teljes mértékben ismeri a különböző gasztronómiai események, vacsoraestek szervezését, lebonyolítását, protokoll szerinti megjelenítését az online térben, közösségi oldalakon.	Teljesen önállóan		Különböző internetes felületeket használ a gasztronómiai események szervezésére.
Hírleveleket szerkeszt a marketingszempontoknak megfelelően.	Teljes mértékben ismeri a hírlevelek szerkesztésének szabályait, küldésének szempontjait, a célcsoportok helyes megválasztásának szabályait az online protokoll szerint.	Teljesen önállóan		Számítógépen hírlevelet szerkeszt, interneten keresztül továbbítja.

3.4.4.6 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 Az étlap és itallap szerkesztésének marketingszempontjai

Étlap, itallap, ártábla, táblás ajánlat, elektronikus választékközlő eszközök, fagylaltlap, borlap, egyéb specifikus választékközlő eszközök

3.4.4.6.2 A bankettkínálat kialakításának szempontjai

Vendégigények, szezonalitás, alkalom, technológia, gépesítettség, helyszín, rendelkezésre álló személyzet szakképzettsége

3.4.4.6.3 A „séf ajánlata” (táblás ajánlat) kialakításának szempontjai

Ajánlatok kialakítása a séf lehetőségei és ítéletei alapján

3.4.4.6.4 Sommelier feladatának marketingvonatkozásai

Borvidékek, borászatok ismerete, borászok termékeinek ismerete, ajánlási technikák

3.4.4.6.5 Vendéglátó egységek online tevékenységének elemzése

Étterem megjelenése az online térben Étteremhonlap felépítése, admin-feladatok Twitter, Facebook, Waze, Google Maps stb.

3.4.4.6.6 Gasztroesemények az online térben

Események szervezése, vacsoraestek lebonyolításának megjelenése az online protokoll szerint a közösségi oldalakon

3.4.4.6.7 Hírlevelek szerkesztése és marketing vonatkozásai

A hírlevelek szerkesztésének szabályai, küldésének szempontjai, célcsoportok helyes megválasztása az online protokoll szerint

3.4.5 Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek tantárgy 103/103 óra

3.4.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja az üzletben folyó gazdálkodási, adminisztrációs és elszámolási folyamatok megismertetése.

3.4.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Turizmus-vendéglátás szakos közgazdász mestertanári végzettség

3.4.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvi ismeretek Matematika
Étel- és italismeret

3.4.5.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megrendeli, beszerzi az árukat az árurendelés és beszerzés szabályai szerint.	Tisztában van a beszerzés, árurendelés szabályaival.	Teljesen önállóan	Matematikai logikai gondolkodásmód Szabálykövetés, a munkaügyi, adózási jogszabályok betartása és betartatása	Ismeri és használja a beszerzés, árurendelés szoftvereit.
Raktározza az árukat az áruátvétel szempontjai szerint.	Teljes mértékben ismeri az áruátvétel szabályait, eszközeit, a raktárak típusait, kialakításuk szabályait, és a selejtezés szabályait.	Teljesen önállóan		Használja a digitális rendszereket az áruátvételnél és a raktározásnál.

Alkalmazza a termeléshez szükséges anyagok vételezésének ismeretanyagát, szabályait és szempontrendszerét.	Teljes mértékben ismeri a termelés és a vételezések szabályait, szempontrendszerét.	Teljesen önállóan		Használja az egység termelési és vételezési célra kifejlesztett szoftvereit.
Bizonylatokat állít ki, számlákat állít ki, leltározik.	Teljes mértékben ismeri a bizonylatok, számlák, leltári dokumentációk szabályozását.	Teljesen önállóan		Használja az egység bizonylatolásra, számlázásra és leltározásra alkalmazott szoftvereit.

Értelmezi és alkalmazza a százalékszámítást, a mértékegység-átváltások, megoszlási viszonyszámok számításait, és a kerekítési szabályokat.	Teljes mértékben ismeri a százalékszámítást, a mértékegység-átváltások, megoszlási viszonyszámok számításait, és a kerekítési szabályokat.	Teljesen önállóan		
Árat képez az árképzési modellnek megfelelően.	Teljes mértékben ismeri az árpolitika, az árkialakítások nemzetközi formáit, valamint az alábbi fogalmakat és az ezekhez kapcsolódó számításokat: intuitív árképzés, food cost, beverage cost, árrés, ELÁBÉ, haszonkulcs, ELÁBÉ-szint, árrésszint, árengedmények fajtái, áfaegyenleg, bruttó és nettó beszerzési ár, bruttó és nettó eladási ár.	Teljesen önállóan		Használja a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat.
Költséggazdálkodást, költségelemzést végez, kiszámítja az adózás előtti eredményt. Költségszintet, eredményszintet számít, egyszerű jövedelmezőségi táblát számít ki.	Teljes mértékben ismeri a jövedelmezőségi tábla összeállítását, a költség, eredmény, adózás előtti eredmény, költségszint, eredményszint fogalmát és számítását.	Teljesen önállóan		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Leltároz és elszámoltat az ezekhez kapcsolódó számításoknak megfelelően. Leltárhiányt és -többletet értelmez.	Teljes mértékben ismeri az alábbi fogalmakat, az ezekhez kapcsolódó elemeket és számításokat: elszámolta-tás, leltározás, többlet, normalizált hiány, forgalmazási veszteség, raktár elszámoltatása, értékesítés elszámoltatása.	Teljesen önállóan		
Ismeri, megnevezi és leírja a különböző általános, illetve a vendéglátásra jellemző vállalkozási formákat, típusokat, ezek alapításának feltételeit.	Teljes mértékben ismeri az általános, illetve a vendéglátásra jellemző vállalkozási formákat, típusokat, ezek alapításának módját, feltételeit, dokumentumait.	Teljesen önállóan		
Értelmezi és alkalmazza az alapvető munkajogi és adózási ismereteket.	Teljes mértékben ismeri a munkáltató és a munkavállaló jogi kapcsolatrendszerét, a munka-szerződés fogalmát, tartalmát, jellemzőit, a munkavállaló és munkáltató jogait és kötelességeit, a munkaköri leírás fogalmát, tartalmát, az adó fogalmát, alanyát és tárgyát, az adózás alapelveit, funkcióit, az adók csoportosítását, a főbb adófajták (áfa, szja, jövedéki adó, osztalékadó, nyereségadó, kata, kiva, helyi adók) jellemzőit és fizetésük szabályait.	Teljesen önállóan		

3.4.5.6 A tantárgy témakörei

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

3.4.5.6.1 Beszerzés

Árurendelési és beszerzési típusok

Nyersanyagok beszerzési követelményei

3.4.5.6.2 Raktározás

Az áruátvétel szempontjai és eszközei

Raktárak típusai, kialakításának szabályai

Üzemi, üzleti terméktárolás szabályai

A selejtezés szabályai

3.4.5.6.3 Termelés

Vételezések szabályai

Vételezések szempontjai: pillanatnyi készlet, várt forgalom, szakosított előkészítés

Termelés helyiségei

3.4.5.6.4 Ügyvitel a vendéglátásban

Bizonylatok, számlák, leltározás

Bizonylatok típusai, szigorú számadású bizonylatok jellemzői

Készletgazdálkodás a vendéglátásban

3.4.5.6.5 Százalékszámítás, mértékegység-átváltások Megoszlások számítása, kerekítési szabályok

3.4.5.6.6 Árképzés

Árpolitika, árkialakítások nemzetközi formái, food cost, beverage cost, ELÁBÉ, árrés, haszonkulcs, ELÁBÉ-szint, árrésszint, árengedmények fajtái, bruttó és nettó beszerzési ár, bruttó és nettó eladási ár, áfa fogalma és számításuk módja

3.4.5.6.7 Jövedelmezőség

A költség és az eredmény fogalma

Költséggazdálkodás, költségelemzés, adózás előtti eredmény, költségszint és eredményszint számítása, egyszerű jövedelmezőségi tábla felállítása

3.4.5.6.8 Elszámoltatás

A leltárhiány és -többlet értelmezése

Normalizált hiány, forgalmazási veszteség, raktár elszámoltatása, értékesítés elszámoltatása

3.4.5.6.9 Vállalkozási formák

Vállalkozási formák, típusok (egyéni és társas vállalkozások, kkt., bt., kft., rt.)

Vendéglátásra jellemző vállalkozási típusok jellemzői (egyéni, bt., kft. alapítása, alapításának feltételei, dokumentumai, tagjai, tagok felelőssége, tagok jogai, vállalkozások vagyona, megszűntetési módjai, belső és külső ellenőrzése, NAV)

3.4.5.6.10 Alapvető munkajogi és adózási ismeretek

Munkáltató és munkavállaló kapcsolata (munkaszerződés fogalma, tartalma, jellemzői)

Munkavállaló és munkáltató jogai és kötelességei

Munkaköri leírás célja, tartalma

Adó fogalma, alanya, tárgya, adózás alapelvei, funkciói

Adók csoportosítása, főbb adófajták jellemzői (szja, jövedéki adó, osztalékadó, nyereségadó, kata, kiva, helyi adók, áfafizetés szabályai)

3.5 Vendégtéri szaktechnikus – emelt szintű képzés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 563/563 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A képzés során a vendéglátóipari képzéshez tartozó szakirányokban tanulók (vendégtéri, szakács és cukrász szaktechnikusok) az emelt szintű ismereteken belül elsajátítják az alapvető szakmai ismereteket, tudást, készségeket, képességeket. A sikeres vizsgát követően rendelkezni fognak azokkal a szakmai kompetenciákkal, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy egyéni életútjuk, céljaik megvalósítása érdekében a szakmai, gazdasági és társadalmi környezet kihívásait megfelelően tudják értelmezni, kezelni, és azokhoz rugalmasan tudjanak alkalmazkodni. Az oktatás során kiemelt szempont, hogy a tanulók az ismereteket ne csak hagyományos pedagógiai módszerek alkalmazásával, hanem az IKT-technológiák felhasználásával szerezzék meg.

Az emelt szintű ismeretekhez tartozó tantárgyak témaköreinek elsajátításával a sikeres vizsgát tett tanulók

– tanulmányaikat a szakirányú egyetemeken folytathatják,

– a szakmában dolgozhatnak (szakács, cukrász, vendégtéri szakember), – egyéni vállalkozást indíthatnak, társas vállalkozások szakmai vezetői lehetnek,

– a szakmai tapasztalatok megszerzését követően az üzleti menedzsmentben, a marketing- és protokollismereteket igénylő hazai és nemzetközi vállalkozásokban vezetőként dolgozhatnak.

3.5.1 Üzleti menedzsment tantárgy 253/253 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók elsajátítsák a vendéglátás fő- és mellékfolyamataival összefüggő vezetési, szervezési, ellenőrzési feladatokhoz szükséges ismereteket. Tanulmányaik során – szaktechnikusi szinten – megismerkedjenek a bevételgazdálkodás, az anyag- és készletgazdálkodás, a létszám- és bérgazdálkodás, valamint az eszközgazdálkodás alapjaival, megszerezzék a munkaviszony létesítésével és megszüntetésével kapcsolatos ismereteket, megismerjék a vendéglátásban leggyakrabban előforduló vállalkozási formákat, azok indításának jogszabályi előírásait.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika A munka világa

IKT a vendéglátásban

A vendéglátás alapjai

Termelési és értékesítési alapismeretek

Pénzügyi és vállalkozói ismeretek

Szakmai idegen nyelv

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A beszerzési árakból az árrésre vonatkozó elvárásoknak megfelelően kiszámítja az eladási árat, figyelembe véve a nettó árat, a bruttó árat és az áfamegosztást.	Ismeri a nettó és bruttó bevétel, az áfa, valamint a felszolgálási díj fogalmát és alkalmazásának szabályait.	Teljesen önállóan	A számítások során pontosságra, a szervezeti egységek munkatársaival pedig konstruktív együttműködésre törekszik. Beosztott munkatársai	Az árak beállítását számítógépes alkalmazással végzi.

A bevétel és a beszerzési érték adataiból kiszámítja a költségszinteket.	Ismeri a költségszintekre vonatkozó számításokat.	Teljesen önállóan	irányában támogató, következetes és motiváló. A törvények és a munkahely belső szabályainak betartására törekszik, és ebben példát mutat beosztottainak és a szervezet többi tagjának. Keresi a hatóságokkal történő együttműködés legmegfelelőbb formáját.	Irodai alkalmazásban kiszámítja a költségszinteket.
Számítógépes alkalmazásban megtervezi a bevételt.	Ismeri a tervezés egységekre és időtávokra vonatkozó számításait.	Teljesen önállóan		Irodai alkalmazásban megtervezi a bevételt.
Az értékesítés során a számla- és nyugtaadás bizonylatait kiállítja, a pénzeszközöket a szabályok szerint kezeli és elszámolja. Elszámolja a készpénzt és a pénzkímélő eszközöket.	Ismeri a számla- és nyugtaadás, a pénzkezelés, valamint az átvett bevétel elszámolásának szabályait.	Teljesen önállóan		A számlázó- és kasszagépek, valamint a banki POSterminálok segítségével végzi el a feladatokat.
A rendezvényértékesítés szerződéses feltételeinek megfelelően hitelszámlát készít.	Ismeri a halasztott fizetésre, előlegre, és a rendezvényértékesítés során alkalmazott egyéb szerződéses feltételekre vonatkozó jogokat és kötelezettségeket.	Teljesen önállóan		Számítógépes alkalmazást használ a hitelszámla elkészítésére.
Szakhatósági ellenőrzés során együttműködik a hatósággal.	Ismeri a szakhatósági ellenőrzés menetét.	Teljesen önállóan		
A szükséges eszközökkel állást keres, illetve részt vállal a munkatársak megtalálásában, kiválasztásában, és betanításában. A foglalkoztatás törvényi szabályainak betartásával készíti el a beosztott munkavállalók munka- és szabadságbeosztását. Megtervezi a béreket.	Ismeri az álláskeresés és a munkaerő pótlásának eszköz- és szabályrendszerét, a foglalkoztatás törvényi előírásait, valamint a bérekre vonatkozó számításokat és törvényi szabályozást.	Teljesen önállóan		Számítógép, irodai alkalmazások és a világháló segítségével oldja meg az álláskeresés és a toborzás, kiképzés feladatait. Az internet segítségével követi a törvényi szabályozás változásait.
Beosztott munkatársait irányítja és motiválja. Csapatot épít.	Ismeri a vezetési alapelveket.	Teljesen önállóan		
Elkészíti a területe üzemelési sztenderdjeit, és ellenőrzi a végrehajtásukat.	Ismeri a sztenderdizálás folyamatát.	Teljesen önállóan		Irodai alkalmazásokat használ.

MÁTÉ SALKA SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS GIMNÁZIUM NAGYKALLÓ

Vállalkozást indít jogi és könyvelői szolgáltatások igénybevételével.	Ismeri a vállalkozás indításához szükséges előírásokat, a jogi és könyvelői segítség igénybevételének lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Gazdálkodás a bevételekkel

A bevétel fogalma, egyszerű számviteli alapjai; az árral és kialakításával összefüggő alapismeretek: nettó, bruttó, áfa, felszolgálási díj; az árak kezelése a számlázó munkaállomásban: árucikk felvétele, árucikk hozzárendelése értékesítőhelyhez, ármeghatározás, érvényességi határidők beállítása, engedmények beállítása; az árrés fogalma, szintmutatók; a bevételtervezés egyszerű folyamata: a tervezés alapjai, a bevétel bontása egységekre, időtávokra

3.5.1.6.2 A gazdálkodással összefüggő bizonylatkezelési ismeretek

A bevétel bizonylatai, elszámoltatás; a számla alaki, tartalmi követelményei, gépi és kézi kiállítása, sztornózása; a nyugta alaki, tartalmi követelményei, kézi és gépi nyugta, eljárások a pénztárgép üzemzavara, meghibásodása esetén, sztornózás; fizetési módok: készpénz, bankkártya, készpénz-helyettesítők, banki átutalás; banki POS-terminál használata; a nyugta- és számlaadás gépi eszközei: számlázó munkaállomások kezelése (asztalnyitás, blokkolás, asztalbontás, cikk áthelyezése, tétel sztornózása, számla sztornózása, előlegszámla, előlegfelhasználás, hitelszámla, engedményadás); értékesítési szerződés; a szállodai bankett és a catering bevételeinek elszámolása; fizetési határidők, a halasztott fizetés feltételei, előleg, foglaló, kaució; pénzügyi elszámolás: bevétel feladása az ügyvitel felé (pénzösszesítő kiállítása); számlázó munkaállomás, kasszagépek és banki POS-terminálok elszámolási bizonylatai; felszolgálási díj kifizetése; tip kifizetése; szakhatósági ellenőrzés (Fogyasztóvédelmi Főosztály): számla- és nyugtaadási kötelezettség, borravaló kezelése, nyilvántartása; az elviteles és helyben fogyasztott termékeknél alkalmazott áfaszámítás szabályának alkalmazása; az ártájékoztatás eszközei

3.5.1.6.3 Anyag-, készlet- és eszközgazdálkodás

Az áruforgalmi mérlegsor elemei; kalkuláció – az anyaghányad-számítás alapjai (egységek, mennyiségek, veszteségek); ételköltség, italköltség, egyéb költség (fogalmak, szintmutatók értelmezése); számítógépes kalkulációs alkalmazás kezelése: alapanyagok felvétele, többszintes működés használata, tápanyagértékre, transzzsírokra és allergénekre vonatkozó információk

bevitele, alapkalkulációk elkészítése, kalkulációk eladási cikkekhez rendelése; beszerzés: beszállítók kiválasztása, árajánlatkérés, ajánlatok összehasonlítása, beszállítók értékelése, minősítése, egyszerű szállítói szerződés; raktározás: raktár kialakítása (szakosított tárolás, speciális szabályok: ergonómia, munkavédelmi, tűzrendészeti előírások; készletmozgások (bevételezés, kiadás): készletnyilvántartási számítógépes alkalmazás kezelése: belső mozgásbizonylatok kiállítása; a készletgazdálkodás alapfogalmai: minimum-, maximum-, biztonsági készlet; számítógépes készletnyilvántartási alkalmazás kezelése, készletstatisztikák készítése; anyagi felelősség; elszámolás a készletekkel: a standolás és a leltározás gyakorlata, számítógépes alkalmazásainak elsajátítása; az alap eszközcsoportok ismerete: üzemelési, tárgyi eszközök; leltározással összefüggő ismeretek: leltártípusok, eszközleltár

3.5.1.6.4 Létszám- és bérgazdálkodás

Álláshirdetések; álláskeresés: önéletrajz, motivációs levél, álláskereső portálok, személyes interjú, bemutatkozás; toborzás, munkatársak keresése, kiválasztás: módszerek, a cég bemutatása; tréningek: orientációs tréning, szakmai tréningek; munkaviszony létesítése és megszüntetése; a belépés és kilépés folyamata, dokumentumai; munkaszerződés kötelező elemei, időbeli hatálya (határozott, határozatlan), próbaidő, felmondási idő; kölcsönzött munkaerő, állásmegosztás; munkabeosztás szabályozása: szabadidő, pihenőidő, osztott munkaidő, munkaidő hossza, a beosztáskészítés időbeli korlátai; heti beosztás tervezése, éves szabadság tervezése; munkaidő-nyilvántartás: jelenléti ív vezetése, teljesítménylap kitöltése; a munkavállalók jogi védelme: szakszervezet, üzemi tanács, A munka törvénykönyve, hatóságok; munkakörök és szükséges képzettségek; munkaköri leírások; a bérezés alapjai: bérelemek (alapbér, jutalékok, prémiumok, egyéb bér jellegű juttatások); adózás (szja, járulékok, borravaló és tip speciális szabályozása); a bérköltségek tervezésének egyszerű folyamatai: a bérek tervezésének alapjai (a bérek bontása egységekre, időtávokra, munkakörökre); szakhatósági ellenőrzés (Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség)

3.5.1.6.5 Vezetés a gyakorlatban

Az oktatók esettanulmányokon illusztrálják az elméleti áttekintést. A tanulók gyakorlati példákon keresztül megismerik a vezetés aktuális metodikáját, a korszerű gazdasági gyakorlatra épülő vezetést.

3.5.1.6.6 Vállalkozás indítása

Vállalkozási formák (egyéni, társas) alapítása, működtetése; a vállalkozás indításának folyamata (jogi és könyvelői szolgálat igénybevétele); a vendéglátó üzlet indításának jogszabályi előírásai

3.5.2 Marketing és protokoll tantárgy 93/93 óra

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy két témakört fog egybe. A marketing témakör oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék és a gyakorlatban alkalmazni tudják a marketingtevékenység fogalom- és eszközrendszerét, információkat tudjanak szerezni a piaci környezetről, képesek legyenek a vállalkozás céljainak megfogalmazására, az üzlet arculatának megfelelő (digitális) reklámeszközök készítésére, az eladást ösztönző promóciók megvalósítására.

A protokoll témakör oktatásának célja a kommunikáció alapjainak megismertetése és gyakorlati alkalmazása, valamint a viselkedéskultúra, az illem alapszabályainak elsajátíttatása. További cél, hogy a leendő szaktechnikusok kellő magabiztossággal és udvariasan tudjanak kapcsolatot teremteni és tartani, kommunikálni a vendégekkel és a potenciális ügyfelekkel, megismerjék az üzleti protokoll előírásait, és képesek legyenek ismereteiket a mindennapi életben és szakmai szituációkban alkalmazni.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A munka világa

Történelem Etika

Informatika

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A marketingmix elemeivel megtervezi és végrehajtja az üzletszerzési tevékenységet.	Ismeri a virtuális közösségi terek működését, felhasználhatóságát, az üzlet marketingcéljait.	Teljesen önállóan	Törekszik ismereteinek naprakészen tartására. Külső kommunikációjában mindenkor az üzlet érdekeinek és a társadalmi elvárásoknak megfelelő	Információszerzés, szűrés és rendszerezés online forrásokból
Használja a digitális marketing legújabb eszközeit és módszereit.	Ismeri a tudásának szinten tartásához szükséges csatornákat.	Teljesen önállóan		

Az online és közösségi média csatornáin népszerűsíti az üzletet és kapcsolatot tart a vendégekkel, partnerekkel.	Ismeri a virtuális közösségi terek működését, felhasználhatóságát, az üzlet marketingcéljait.	Teljesen önállóan	magatartásra törekszik. Példamutató hozzáállással viszonyul a munkája során felmerülő különböző vallási, nemzeti és nemzetiségi	
A társadalmi elvárásoknak megfelelően viselkedik és kommunikál.	Ismeri a viselkedési és illemszabályokat.	Teljesen önállóan	kérdésekhez. Személyes felelősséget érez a kiemelt vendégek kiszolgálásának panaszmentes lebonyolításában.	
A protokoll szabályrendszerének megfelelően bonyolítja a vendégtéri üzemeltetést.	Ismeri a protokolláris előírásokat.	Teljesen önállóan		
A kiemelt vendégekkel személyesen tart kapcsolatot, kiszolgálásukra személyesen ügyel.	Ismeri a kiemelt vendégekkel történő kapcsolattartás és kiszolgálásuk szabályait.	Teljesen önállóan		
Munkája során ügyel a vallási, nemzeti, nemzetiségi előírások és szokások betartására és betartatására.	Ismeri a főbb vallási, nemzeti és nemzetiségi előírásokat és szokásokat.	Teljesen önállóan		

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Marketing

Termékpolitika: a választék kialakításának szempontjai; árpolitika: az árképzés korszerű gyakorlati ismeretei; disztribúciós politika (beszerzési, értékesítési csatornák); az értékesítéssel összefüggő marketing alapismeretek: a reklám alaptípusai (márkareklám, cégreklám, termékreklám); reklámhordozók (elektronikus média, nyomtatott sajtó, plakátok, levelek stb.); üzleten belüli és üzleten kívüli reklámeszközök a vendéglátásban; ATL, BTL, gerillamarketing (sokkoló reklámok); online marketing: internet, közösségi média (Facebook, Twitter, Instagram, blogok, egyéb közösségimédia-felületek); online elégedettségvisszajelző rendszerek; kommunikáció a közösségi oldalakon: netikett; a virtuális (VR) és a kiterjesztett valóság (AR) használata; személyes eladás; felülértékesítés (upsell), keresztértékesítés (cross sell); eladásösztönzés: akciók, promóciók, kuponok, vásárlói hűségkártyák, utazási lehetőségek, nyeremények, árengedmények, bizonyos napszakokban adott engedmények (happy hours), törzsvásárlói programok; vendégkapcsolat (PR): a PR jellegzetes eszközei; belső PR –

szervezeti kultúra; a piackutatás módszerei, konkurenciavizsgálat; üzleti kommunikáció: árajánlat kérése, adása, üzleti levél, egyszerű szerződés

3.5.2.6.2 Viselkedés és üzleti protokoll

A protokoll fogalma és értelmezése; viselkedés, magatartási jellemvonások (jó modor, tiszteletadás, határozottság, pontosság stb.); szóbeli kommunikáció a vendéggel, partnerekkel; köszönés (a négyes szabály értelmezése); kézfogás; egyéb köszönési formák, elköszönés; tegeződés, magázódás; kommunikáció telefonon; a bemutatás, bemutatkozás szabályai; öltözködési szabályok (dress code); ültetési rendek ismerete; ültetőkártyák, ültetési tablók készítésének és elhelyezésének szabályai; a kiszolgálás protokolláris sorrendje; a kiemelt (VIP) vendégek kezelésének speciális szabályai; a vallási, nemzeti, nemzetiségi fogyasztási előírások, szokások ismerete

3.5.3 Speciális szakmai kompetenciák tantárgy 217/217 óra

3.5.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A szakma speciális területeinek megismertetése.

3.5.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Legalább 5 év pincéri, vendégtéri tapasztalattal, gyakorlattal, szakoktatói végzettséggel, vagy minimum érettségivel és középfokú szakmai végzettséggel, vagy kamarai mestervizsgával rendelkező személy

3.5.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvi ismeretek

Étel- és italismeret

Vendégtéri ismeretek

Rendezvényismeret

3.5.3.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.)

kell lebonyolítani.

3.5.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

A vendég asztalánál ételeket készít a megfelelő eszközökkel.	Teljeskörűen ismeri az asztalnál készíthető ételek típusait, technológiáit, a flambírozási formákat és az új trendeket.	Teljesen önállóan	Felelősségteljes, biztonságos munkavégzés Udvariasság, megfelelő kommunikáció Empátia, megértő, elfogadó hozzáállás	Digitális hőközlő berendezések kezelése
A vendég asztalánál ételeket készít hőbehatásra képes eszközzel.	Tökéletesen tisztában van a szükséges hőközlő berendezések működésével, biztonságos kezelésével.	Teljesen önállóan		Indukciós eszközök használata, programozása
Megszervezi a munka folyamatát, meghatározza az optimális munkaidőt, beosztásokat ír, gazdálkodik a rendelkezésére álló létszámmal, összehangolja a saját és a kölcsönzött munkaerő munkáját.	Teljes mértékben ismeri a különböző munkaszervezési formákat, optimális munkaidő-beosztásokat, a létszámgazdálkodás szabályait és számításait, valamint a munkaerőkölcsönzés szabályait, jogi hátterét.	Teljesen önállóan		Megfelelő számítógépes szoftverek használata

3.5.3.6 A tantárgy témakörei

3.5.3.6.1 A vendég asztalánál készíthető ételek

Az asztalnál készíthető ételek típusai, technológiái, flambírozási formák, új trendek

3.5.3.6.2 Munkaszervezés az értékesítés lehetséges helyszínein

Munkaszervezési formák, optimális munkaidő-beosztások, létszámgazdálkodás, kölcsönzött és saját munkaerő munkájának összehangolása

4 RÉSZSZAKMA

—

5 EGYEBEK

5_E_sz. melléklet:
Informatika és távközlés ágazat
Képzési és kimeneti követelménye, valamint Programtanterve

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAI ÉSZ – SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

INFORMATIKAI RENDSZER- ÉS ALKALMAZÁS-ÜZEMELTETŐ TECHNIKUS SZAKMA

1. A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Informatika és távközlés
1.2 A szakma megnevezése: Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus
1.3 A szakma azonosító száma: 5-0612-12-02
1.4 A szakma szakmairányai: -
1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Informatika és távközlés ágazati alapoktatás
1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: -

2. A SZAKMA KERETÉBEN ELLÁTHATÓ LEGJELLEMZŐBB TEVÉKENYSÉG, VALAMINT A MUNKATERÜLET LEÍRÁSA

Informatikai, illetve hálózati ismeretei birtokában csapatban és önállóan dolgozva kis- és közepes méretű hálózatok tervezésében, telepítésében és üzemeltetésében vesz részt. Együttműködik a rendszerszervezőkkel, szoftverfejlesztőkkel, egyszerűbb problémákat az internetet felhasználva önállóan megold. Felelősségi körébe tartozhat többek között a vállalatnál működő, illetve felhőszolgáltatásként igénybe vett informatikai hálózati eszközök, különböző operációs rendszerű szerverek és munkaállomások, alkalmazások összehangolt működésének és frissítésének biztosítása, a felhőszolgáltatásokhoz kapcsolódás biztosítása. Segítséget nyújt kollégáinak alkalmazások használatában, alkalmazás üzemeltetési feladatokat lát el. Projektek keretében informatikai biztonsági eszközöket, tűzfalakat, vírusvédelmi szoftvereket telepít és konfigurál, virtualizált kiszolgálói környezetet üzemeltet. Programozási alapismeretek birtokában, alkalmazói, illetve webes feladatokat old meg, webes kiszolgálói rendszert üzemeltet, adatbázisokat kezel. Szakmai témákban hatékonyan kommunikál magyarul és angolul egyaránt.

3. A SZAKMÁHOZ RENDELT LEGJELLEMZŐBB FEOR SZÁM

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus	3143	Számítógéphálózat- és rendszertechnikus

4. A SZAKKÉPZÉSBE TÖRTÉNŐ BELÉPÉS FELTÉTELEI

4.1 Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: Nem szükséges

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat: Nem szükséges

5. A SZAKMAI OKTATÁS MEGSZERVEZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRGYI FELTÉTELEK

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

Fizikai eszközök:

- Diákonként 1 db korszerű asztali PC, Windows asztali operációs rendszerrel, internet kapcsolattal, minimum 22”-os monitorral. A PC hardverparamétereit tekintve meg kell felelnie az alábbi elvárásoknak:
  - alkalmasnak kell lennie a képzéshez használt valamennyi szoftver optimális futtatására;
  - hardveres virtualizációt támogató CPU-val kell rendelkeznie;
  - a CPU teljesítményének, valamint a memória és a háttértár kapacitásának alkalmasnak kell lennie az aktuálisan legszélesebb körben használt operációs rendszerek bármelyikét használó virtuális gép futtatására.
- Tanulócsoportonként:
  - 1db projektor, interaktív panel vagy Webex Board
  - 1 db multifunkciós hálózati nyomtató
  - Hálózati szereléshez szükséges szerszámok és szerelési anyagok (pl. krimpelőfogó, UTP-kábel, csatlakozó)
  - Elektronikai áramkörök szereléséhez szükséges szerszámok (pl. forrasztópáka)
  - Elektronika játékos formában történő oktatására alkalmas készlet (LabVIEW, Arduino készlet vagy ezekhez hasonló funkcionalitású készlet)
  - IoT eszközök és alkatrészek (pl. próbapanel, LED, ellenállás, szenzor)
  - 6 tanulónként ○ 1 db WiFi router (vezeték nélküli forgalomirányító) ○ 1 db korszerű laptop ○ 1 db korszerű, iOS operációs rendszert futtató mobiltelefon vagy tablet ○ 1 db korszerű, Android operációs rendszert futtató mobiltelefon vagy tablet ○ 2 db kis- és közepes vállalati hálózatok forgalomirányítási feladataira és internetkapcsolatának biztosítására alkalmas IOS-t futtató, integrált forgalomirányító
  - 2 db kis- és közepes vállalati hálózatok kapcsolási feladataira alkalmas, IOS-t futtató, VLAN-képes, menedzselhető kapcsoló

Szoftverek:

Az oktatás során használt tanulói PC-k mindegyikére az alábbi listában szereplő szoftverekből a legfrissebb verziójú változatnak, a szoftvertípusokból pedig az ágazatban legszélesebb körben használt szoftvereknek kell rendelkezésre állnia.

- Irodai szoftvercsomag (pl. Microsoft Office)
- Weblapkészítéshez használható korszerű fejlesztőkörnyezet (pl. Microsoft Visual Studio Code)
- Python programozási nyelvhez használható korszerű fejlesztőkörnyezet (pl. PyCharm)
- Virtualizációhoz szükséges szoftver:
  - virtualizációs szoftver (pl. Hyper-V, VMWare Workstation)
  - konténer technológiát megvalósító szoftverek (pl. Docker, Kubernetes)
  - Windows és Linux operációs rendszerek telepítőkészlete
- Packet Tracer hálózati szimulációs szoftver
- Hálózatmonitorozó szoftver (pl. Nagios)
- Forgalomfigyelő szoftver (pl. Wireshark)
- Git

5.2 Eszközjegyzék szakirányú oktatásra

Fizikai eszközök:

- Diákonként ○ 1 db korszerű asztali PC, Windows asztali operációs rendszerrel, internet kapcsolattal, minimum 22”-os monitorral. A PC hardverparamétereit tekintve meg kell felelnie az alábbi elvárásoknak:
  - alkalmasnak kell lennie a képzéshez használt valamennyi szoftver optimális futtatására;
  - hardveres virtualizációt támogató CPU-val kell rendelkeznie;
  - a CPU teljesítményének, valamint a memória és a háttértár kapacitásának alkalmasnak kell lennie legalább három, az aktuálisan legszélesebb körben használt szerver vagy kliens operációs rendszerek bármelyikét (Windows, Linux stb.) használó virtuális gép párhuzamos futtatására.
- Tanulócsoportonként:
  - 1db projektor, interaktív panel vagy Webex Board
  - 1 db multifunkciós hálózati nyomtató
  - Hálózati szereléshez szükséges szerszámok és szerelési anyagok (pl. krimpelőfogó, UTP-kábel, csatlakozó)
  - 6 tanulónként
    - 1 db WiFi router (vezeték nélküli forgalomirányító)
    - 1 db korszerű laptop
    - 1 db korszerű, iOS operációs rendszert futtató mobiltelefon vagy tablet
    - 1 db korszerű, Android operációs rendszert futtató mobiltelefon vagy tablet

- 3 db kis- és közepes vállalati hálózatok forgalomirányítási feladataira és internetkapcsolatának biztosítására alkalmas, IOS-t (Internetwork Operating System) futtató, hálózatbiztonsági funkcionalitással is rendelkező integrált forgalomirányító
- 3 db kis- és közepes vállalati hálózatok kapcsolási feladataira alkalmas, IOS-t futtató, VLAN-képes, menedzselhető kapcsoló
- 2 db ASA (Adaptive Security Appliance) operációs rendszert futtató, hardveres tűzfaleszköz

Szoftverek:

Az oktatás során használt tanulói PC-k mindegyikére az alábbi listában szereplő szoftverekből a legfrissebb verziójú változatnak, a szoftvertípusokból pedig az ágazatban legszélesebb körben használt szoftvereknek kell rendelkezésre állnia.

- Irodai szoftvercsomag (pl. Microsoft Office)
- Python programozási nyelvhez használható korszerű fejlesztőkörnyezet (pl. PyCharm)
- Virtualizációhoz szükséges szoftver:
  - virtualizációs szoftver (pl. Hyper-V, VMWare ESXi)
  - konténer technológiát megvalósító szoftverek (pl. Docker, Kubernetes)
  - Windows és Linux operációs rendszerek telepítőkészlete
- Packet Tracer hálózati szimulációs szoftver
- Hálózatmonitorozó szoftver (pl. Nagios)
- Forgalomfigyelő szoftver (pl. Wireshark)
- Git

6. KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

6.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Az alapoktatás olyan általános és széleskörű tudás és képesség megszerzését biztosítja, ami egyaránt szükséges és hasznos minden ágazati szakmában betöltött munkakör esetén. Az alapoktatás végén a tanulók rálátással rendelkeznek az ágazat minden fontos részterületére, ami biztosítja számukra, hogy megalapozott döntést hozzanak arról, hogy melyik szakmában szeretnék folytatni a tanulmányaikat. Ennek megfelelően mindenki tisztában lesz alapszinten a számítógép és a mobil eszközök működésével, szükség esetén szétszed és összeszerel egy számítógépet, telepíti az operációs rendszert, otthoni vezetékes- és vezeték nélküli hálózatot állít be, elkészít egy weblapot, kisebb alkalmazásokat kódol, elektronikai kapcsolásokat állít össze, valamint betekintést nyer a mesterséges intelligencia és más jövőbe mutató technológiák felhasználási lehetőségeibe. Az alapvető szakmai készségeken túl kiemelt szerep jut az alapoktatásban a társas és kommunikációs készségek fejlesztésének is, a tanulók képessé válnak egymással együttműködve, csapatban, projekt alapon dolgozni.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Adott kapcsolási rajz alapján egyszerűbb áramköröket épít próbapanel segítségével vagy forrasztásos technológiával.	Ismeri az elektronikai alapfogalmakat, kapcsolódó fizikai törvényeket, alapvető alkatrészeket és kapcsolásokat.	A funkcionalitás biztosítása mellett törekszik az esztétikus kialakításra (pl. minőségi forrasztás, egyenletes alkatrész sűrűség, olvashatóság).	Az elektromos berendezésekre vonatkozó munka- és balesetvédelmi szabályokat a saját és mások testi épsége érdekében betartja és betartatja.
2	Alapvető villamos méréseket végez önállóan a megépített áramkörökön.	Ismeri az elektromos mennyiségek mérési metódusait, a mérőműszerek használatát.		
3	Elvégzi a számítógépen és a mobil eszközökön az operációs rendszer (pl. Windows, Linux, Android, iOS), valamint az alkalmazói szoftverek telepítését, frissítését és alapszintű beállítását. Grafikus felületen, valamint parancssorban használja a Windows, és Linux operációs rendszerek alapszintű parancsait és	Ismeri a számítógépen és a mobil informatikai eszközökön használt operációs rendszerek telepítési és frissítési módjait, alapvető parancsait és szolgáltatásait, valamint alapvető beállítási lehetőségeit.	Törekszik a felhasználói igényekhez alkalmazkodó szoftverkörnyezet kialakítására.	Önállóan elvégzi a kívánt szoftverek telepítését, szükség esetén gondoskodik az eszközön korábban tárolt adatok biztonsági mentéséről.
	szolgáltatásait (pl. állomány- és könyvtárkezelési műveletek, jogosultságok beállítása, szövegfájlokkal végzett műveletek, folyamatok kezelése).			

4	Elvégzi a PC perifériáinak csatlakoztatását, szükség esetén új alkatrészt szerel be vagy alkatrészt cserél egy számítógépben.	Ismeri az otthoni és irodai informatikai környezetet alkotó legáltalánosabb összetevők (PC, nyomtató, mobiltelefon, WiFi router stb.) szerepét, alapvető működési módjukat. Ismeri a PC és a mobil eszközök főbb alkatrészeit (pl. alaplap, CPU, memória) és azok szerepét.	Törekszik a végrehajtandó műveletek precíz és előírásoknak megfelelő elvégzésére.	Az elektromos berendezésekre vonatkozó munka- és balesetvédelmi szabályokat a saját és mások testi épsége érdekében betartja és betartatja.
5	Alapvető karbantartási feladatokat lát el az általa megismert informatikai és távközlési berendezéseken (pl. szellőzés és csatlakozások ellenőrzése, tisztítása).	Tisztában van vele, hogy miért szükséges az informatikai és távközlési eszközök rendszeres és eseti karbantartása. Ismeri legalapvetőbb karbantartási eljárásokat.	A hibamentes folyamatos működés elérése érdekében fontosnak tartja a megelőző karbantartások elvégzését.	
6	Otthoni vagy irodai hálózatot alakít ki WiFi router segítségével, elvégzi WiFi router konfigurálását, a vezetékes- és vezeték nélküli eszközök (PC, mobiltelefon, set-top box stb.), csatlakoztatását és hálózati beállítását.	Ismeri az informatikai hálózatok felépítését, alapvető technológiáit (pl. Ethernet), protokolljait (pl. IP, HTTP) és szabványait (pl. 802.11-es WiFi szabványok). Ismeri az otthoni és irodai hálózatok legfontosabb összetevőinek (kábelezés, WiFi router, PC, mobiltelefon stb.) szerepét, jellemzőit, csatlakozási módjukat és alapszintű hálózati beállításait.	Törekszik a felhasználói igények megismerésére, megértésére, és szem előtt tartja azokat a hálózat kialakításakor.	

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
BUDAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

7	Néhány alhálózatból álló kis- és közepes vállalati hálózatot alakít ki forgalomirányító és kapcsoló segítségével, elvégzi az eszközök alapszintű hálózati beállításait (pl. forgalomirányító interfészeinek IP-cím beállítása, alapértelmezett átjáró beállítása).	Ismeri a kis- és közepes vállalati hálózatok legfontosabb összetevőinek (pl. kábelrendező szekrény, kapcsoló, forgalomirányító) szerepét, jellemzőit, csatlakozási módjukat és alapszintű hálózati beállításait.		
8	Alkalmazza a hálózatbiztonsággal kapcsolatos legfontosabb irányelveket (pl. erős jelszavak használata, vírusvédelem alkalmazása, tűzfal használat).	Ismeri a fontosabb hálózatbiztonsági elveket, szabályokat, támadás típusokat, valamint a szoftveres és hardveres védekezési módszereket.		
9	Megkeresi és elhárítja az otthoni és kisvállalati informatikai környezetben jelentkező hardveres és szoftveres hibákat.	Ismeri az otthoni és kisvállalati informatikai környezetben leggyakrabban felmerülő hibákat (pl. hibás IPbeállítás, kilazult csatlakozó) és azok elhárításának módjait.		Önállóan behatárolja a hibát. Egyszerűbb problémákat önállóan, összetettebbeket szakmai irányítással hárít el.
10	Internetes források és tudásbázisok segítségével követi, valamint feladatainak elvégzéséhez lehetőség szerint alkalmazza a legmodernebb információs technológiákat és trendeket (virtualizáció, felhőtechnológia, IoT, mesterséges intelligencia, gépi tanulás stb.).	Naprakész információkkal rendelkezik a legmodernebb információs technológiákkal és trendekkel kapcsolatban.	Nyitott és érdeklődő a legmodernebb információs technológiák és trendek iránt.	Önállóan szerez információkat a témában releváns szakmai platformokról.

MÉTÉSZALKALMI SZAKKÉPZŐ BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

11	Szabványos, reszponzív megjelenítést biztosító weblapokat hoz létre és formáz meg stíluslapok segítségével.	Ismeri a HTML5, a CSS3 alapvető elemeit, a stíluslapok fogalmát, felépítését. Érti a reszponzív megjelenítéshez használt módszereket, keretrendszerek előnyeit, a reszponzív webdizájn alapelveit.	A felhasználói igényeknek megfelelő funkcionalitás és design összhangjára törekszik.	Önállóan létrehozza és megformázza a weboldalt.
12	Munkája során jelentkező problémák kezelésére vagy folyamatok automatizálására egyszerű alkalmazásokat készít Python programozási nyelv segítségével.	Ismeri a Python nyelv elemeit, azok céljait (vezérlési szerkezetek, adatszerkezetek, változók, aritmetikai és logikai kifejezések, függvények, modulok, csomagok). Ismeri az algoritmus fogalmát, annak szerepét.	Jól átlátható kódszerkezet kialakítására törekszik.	Önállóan készít egyszerű alkalmazásokat.
13	Git verziókezelő rendszert, valamint fejlesztést és csoportmunkát támogató online eszközöket és szolgáltatásokat (pl.: GitHub, Slack, Trello, Microsoft Teams, Webex Teams) használ.	Ismeri a Git, valamint a csoportmunkát támogató eszközök és online szolgáltatások célját, működési módját, legfontosabb funkcióit.	Törekszik a feladatainak megoldásában a hatékony csoportmunkát támogató online eszközöket kihasználni.	A Git verziókezelőt, valamint a csoportmunkát támogató eszközöket és szolgáltatásokat önállóan használja.
14	Társaival hatékonyan együttműködve, csapatban dolgozik egy informatikai projekten. A projektek végrehajtása során társaival tudatosan és célirányosan kommunikál.	Ismeri a projektmenedzsment lépéseit (kezdeményezés, követés, végrehajtás, ellenőrzés, dokumentáció, zárás).	Más munkáját és a csoport belső szabályait tiszteletben tartva, együttműködően vesz részt a csapatmunkában.	A projektekben irányítás alatt, társaival közösen dolgozik. A ráosztott feladatrészt önállóan végzi el.

15	Munkája során hatékonyan használja az irodai szoftvereket.	Ismeri az irodai szoftverek főbb funkcióit, felhasználási területeit.		
16	Az elkészült termékhez prezentációt készít és bemutatja, előadja azt munkatársainak, vezetőinek, ügyfeleinek.	Ismeri a hatékony prezentálás szabályait, a prezentációs szoftverek lehetőségeit.	Törekszik a tömör, lényegre törő, de szakszerű bemutató összeállítására.	A projektcsapat tagjaival egyeztetve, de önállóan elkészíti az elvégzett munka eredményét

6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Használja a Git verziókezelő rendszert, valamint a fejlesztést támogató csoportmunkaeszközöket és szolgáltatásokat (pl. GitHub, Slack, Trello, Microsoft Teams, Webex Teams)	Ismeri a legelterjedtebb csoportmunkaeszközöket, valamint a Git verziókezelőrendszer szolgáltatásait.	Igyekszik munkatársaival hatékonyan, igazi csapatjátékosként együtt dolgozni. Törekszik a csoporton belül megkapott feladatok precíz, határidőre történő elkészítésére, társai segítésére.	Hálózatfejlesztési projektekben, valamint hálózat és alkalmazásüzemeltetési folyamatokban irányítás alatt dolgozik, a rábízott részfeladatok önállóan is elvégzi, a megvalósításért felelősséget vállal.

2	A megfelelő kommunikációs forma (e-mail, chat, telefon, prezentáció stb.) kiválasztásával munkatársaival és az ügyfelekkel hatékonyan kommunikál műszaki és egyéb információkról magyarul és angolul.	Ismeri a különböző kommunikációs formákra (e-mail, chat, telefon, prezentáció stb.) vonatkozó etikai és belső kommunikációs szabályokat. Angol nyelvismerettel rendelkezik (KER B1 szint). Ismeri a gyakran használt szakmai kifejezéseket angolul.	Kommunikációjában konstruktív, együttműködő, udvarias. Feladatainak a felhasználói igényeknek leginkább megfelelő, minőségi megoldására törekszik.	Felelősségi körébe tartozó feladatokkal kapcsolatban a vállalati kommunikációs szabályokat betartva, önállóan kommunikál az ügyfelekkel és munkatársaival.
3	Hálózat- és alkalmazásüzemeltet és során felmerülő problémákat old meg és hibákat hárít el webes kereséssel, valamint internetes tudásbázisok használatával.	Ismeri a hibakeresés szisztematikus módszereit, a problémák elhárításának lépéseit. Ismeri a munkájához kapcsolódó internetes keresési módszereket és tudásbázisokat.	Törekszik a problémák kezeléséhez a weben talált megoldásokat alkalmazni, implementálni.	Internetes információszerzés sel önállóan old meg problémákat és hárít el hibákat.
4	Munkája során cél szerint alkalmazza a legmodernebb információs technológiákat és trendeket (virtaulizáció, felhőtechnológia, IoT, mesterséges intelligencia, gépi tanulás stb.).	Alapszintű alkalmazási szinten ismeri a legmodernebb információs technológiákat és trendeket (virtualizáció, felhőtechnológia, IoT, mesterséges intelligencia, gépi tanulás stb.).	Nyitott az új technológiák megismerésére, és törekszik azok hatékony, a felhasználói igényeknek és a költséghatékonysági elvárásoknak megfelelő felhasználására a hálózatfejlesztési és -üzemeltetési feladatokban.	–

5	Üzemeltetési feladatok ellátásához relációs adatbázist tervez és hoz létre, többtáblás lekérdezéseket készít.	Ismeri a relációs adatbázisok létrehozásának, felhasználásának lépéseit. Alkalmazási szinten ismeri az SQL alapjait.	Törekszik a redundanciamentes, tiszta szerkezetű adatbázis kialakítására.	Néhány táblából álló adatbázist és egyszerű SQL lekérdezéseket önállóan hoz létre.
6	Munkája során hatékonyan használja az irodai szoftvereket, segítségükkel műszaki tartalmú dokumentumokat és bemutatókat készít.	Ismeri az irodai szoftverek haladó szintű szolgáltatásait.	Precízen készíti el a műszaki tartalmú dokumentációkat, prezentációkat. Törekszik arra, hogy a dokumentumok könnyen értelmezhetők és mások által is szerkeszthetők legyenek.	Felelősséget vállal az általa készített műszaki tartalmú dokumentációkért.
7	Elvégzi a számítógépek és mobil informatikai eszközök operációs rendszerének és alkalmazói szoftvereinek felhasználói igényeknek megfelelő telepítését, beállítását.	Ismeri a számítógép és a mobil informatikai eszközök felépítését (főbb komponenseket, azok feladatait) és működését. Ismeri az eszközök operációs rendszerének és alkalmazói szoftvereinek telepítési és beállítási lehetőségeit.	Törekszik a felhasználói igényeknek leginkább megfelelő szoftveres környezet kialakítására.	A felhasználói igényeknek megfelelő szoftverkörnyezet működőképességéért, funkcionalitásáért felelősséget vállal.
8	Alkalmazásokat üzemeltet, központi frissítéseket, biztonsági mentéseket végez. Felhasználói szoftverekhez kapcsolódó L2-es szintű hibaelhárítást végez, hibajegyeket kezel.	Ismeri az L1-es és L2-es hibaelhárítás szintjeit, feladatait. Ismeri az alkalmazás változások (verziókezelés, migrálás) nyomon követésének folyamatát, dokumentálását. Ismeri a biztonsági mentések típusait, alkalmazási módjait.	Törekszik a folyamatos üzembiztonság fenntartására, a bejelentett hibák mielőbbi precíz megoldására.	L1-es szinten önállóan, L2-es szinten szakmai irányítással oldja meg az alkalmazások kapcsán felmerülő problémákat.

9	IPv4 és IPv6 címzési rendszert használva hálózati berendezéseket és végponti eszközöket konfigurál.	Ismeri az IPv4 és IPv6 címzési rendszerét. Ismeri a végponti berendezések IP-beállítási és hibaelhárítási lehetőségeit.	A végponti berendezések konfigurálását precízen végzi. Törekszik a későbbi hálózatüzemeltetési és -hibaelhárítási feladatokat megkönnyítő teljeskörű dokumentálásra.	Hálózatfejlesztési projektekben, valamint üzemeltetési folyamatokban a kapott utasításoknak és tervdokumentáció knak megfelelően végzi a beállításokat.
10	Otthoni és kisvállalati hálózatokban működő kapcsolókat és forgalomirányítókat telepít és konfigurál.	Ismeri az otthoni és kisvállalati hálózatokban működő kapcsolók és forgalomirányítók szolgálatásait, azok beállításának módszereit.	A legújabb szabványoknak és iparági ajánlásoknak megfelelő hálózati beállításokra törekszik. Igyekszik jól átlátható rendszert létrehozni.	Otthoni és kisvállalati hálózatokban kapcsolók és forgalomirányítók alapszolgáltatásait önállóan konfigurálja. Irányítással összetett kivállalati hálózati beállításokat végez.
11	OSI modell szerinti második rétegbeli redundanciát tartalmazó hálózatot alakít ki (pl. STP, Link Aggregation segítségével).	Ismeri az OSI modell szerinti második rétegbeli hurok, a szórási vihar kialakulásának okát, annak megszüntetési módjait. Ismeri a hibatűrő második rétegbeli redundancia biztosításához a Spannig Tree Protocolt (STP) és a Link Aggregation (pl: EtherChannel) technológiát.	Törekszik az üzemfolytonosság érdekében a magas rendelkezésre állású hálózatok kialakítására.	A Spanning Tree Protocolt és az Link Aggregation-t (mint például az EtherChannelt) önállóan üzembe helyezi, konfigurálja.

12	Több kapcsolót tartalmazó hálózatban virtuális helyi hálózatokat (VLAN) alakít ki. Megvalósítja a VLAN-ok közötti forgalomirányítást, forgalomirányító vagy többrétegű kapcsoló használatával.	Ismeri a VLAN-ok célját, azok kialakításának módjait. Ismeri a trönkölés lényegét, valamint a VLAN-ok közötti forgalomirányítás megvalósításának módját forgalomirányítóval vagy harmadik rétegbeli kapcsoló segítségével.	Törekszik a hálózat szegmentálására VLAN-ok kialakításával a megfelelő adatbiztonság megteremtése és a szórási tartomány csökkentése céljából.	Egyszerűbb, VLAN-okat tartalmazó hálózatokat tervez, alakít ki önállóan a felhasználói, adatforgalmi és adatbiztonsági elvárásoknak megfelelően. Összetettebb hálózatokat valósít meg más által készített hálózati tervek alapján.
13	OSI modell szerinti harmadik rétegbeli redundanciát megvalósító hálózatot tervez és valósít meg például FHRP protokoll segítségével.	Ismeri a harmadik rétegbeli redundancia fogalmát, előnyeit. Ismeri a megvalósításban használt technikák egyikét (FHRP, VRRP, HSRP, GLBP).	Törekszik a hálózati üzembiztonság fenntartására ISO modell szerinti harmadik rétegbeli redundancia alkalmazásával.	Egyszerűbb esetekben harmadik rétegbeli redundanciát biztosító hálózatot tervez és valósít meg önállóan. Összetettebb hálózatok esetén mások által tervezett harmadik rétegbeli redundanciát valósít meg önállóan.
14	Vezeték nélküli hálózatot alakít ki kis- és nagyvállalati környezetben.	Ismeri az elektromágneses hullámok fizikai alapjait, a vezeték nélküli hálózatok működésének elvét, szabványait, hitelesítési módjait, tipikus topológiáit és eszközeit. Tisztában van a leggyakoribb vezeték nélküli támadási módokkal és azok megelőzésének módszereivel.	Nyomon követi a legfrissebb vezeték nélküli technológiákat és biztonsági ajánlásokat.	Önállóan tervez meg és konfigurál kisvállalati vezeték nélküli hálózatokat. Szakmai irányítás mellett mások által megtervezett vezeték nélküli hálózatokat alakít ki és konfigurál nagyvállalati környezetben.

15	Felderíti és elhárítja a hálózati biztonsági problémákat, megelőzi a támadásokat.	Ismeri az elterjedten használt hálózattámadási módokat, az azok elleni védekezés lépéseit. Felhasználói szinten ismeri a hálózati forgalom figyelésére, sérülékenység felderítésére alkalmas eszközöket.	Törekszik a biztonságos hálózati környezet fenntartására.	Kisebb hálózatokban a hálózatbiztonsági és tűzfal beállításokat önállóan végzi el. Nagyvállalati környezetben szakmai irányítás mellett végez el hálózatbiztonsági beállításokat.
16	Statikus és dinamikus forgalomirányítást valósít meg a helyi hálózaton.	Ismeri a statikus forgalomirányítás fogalmát és megvalósítási módját. Ismeri a dinamikus forgalomirányítást végző RIP és OSPF protokollokat és azok beállításának módját.	Törekszik a forgalomirányítási ismereteinek felhasználásával biztosítani a hálózati infrastruktúra folyamatos rendelkezésre állását.	Kisebb hálózatokban önállóan valósítja meg a forgalomirányítást. Nagyvállalati környezetben szakmai irányítás mellett végez el forgalomiránytást megvalósító beállításokat.
17	Statikus és dinamikus címfordítást valósít meg.	Ismeri a belső helyi cím, belső globális cím, külső helyi cím, külső globális cím, a statikus NAT, dinamikus NAT, túlterheléses NAT, porttovábbítás szerepét, jelentőségét. Ismeri a NAT és PAT konfigurálásának módjait.	–	NAT és PAT konfigurálást önállóan végez.

18	WAN-szintű kapcsolatokat és forgalomirányítást valósít meg.	Ismeri a WAN összetevőket és eszközöket, a publikus és privát WAN technológiákat, a PPP és PPPoE protokollok működését, lehetőségeit, a forgalomirányítók közötti PPP kapcsolat kialakítását és ezek ellenőrzésének módjait. Tisztában van az eBGP forgalomirányítási protokoll szerepével, fontosabb tulajdonságaival, működésével.	–	Telephelyek közötti PPP kapcsolatot önállóan konfigurál. Hálózatok közötti WAN forgalomirányítást szakértői támogatással végez.
19	Biztonságos és hitelesített kapcsolatot épít ki telephelyek között.	Ismeri a VPN technológiákat, azok alkalmazási lehetőségeit. Ismeri az SSH kapcsolat kiépítésének lehetőségeit.	Törekszik a felhasználói adatok védelme érdekében a biztonságos és hitelesített adattovábbítás kialakítására.	SSH és VPN kapcsolatot önállóan alakít ki két végpont között.
20	Virtuális gépeket, konténereket hoz létre egyszerű beállításokat elvégez, felhőalkalmazásokat kezel.	Ismeri a számítógép virtualizáció megvalósítási módjait, a szerver és kliens oldali virtualizáció eszközeit, a virtualizációs megoldásokat (pl. Hyper-V, KVM, VMware). Tisztában van a felhőszolgáltatások felhasználási lehetőségeivel, ismeri a SaaS megoldásokat, a PaaS, IaaS jellemzőit, megvalósításukat és ismeri legalább egy	Törekszik a felhasználói igényeknek megfelelő költséghatékony, skálázható, hibatűrő szervermegoldások alkalmazására. Nyitott az új technológiák megismerésére, azok informatikai infrastruktúrába integrálására.	Önállóan hoz létre virtuális gépeket, konténereket. A felhőszolgáltatásokat a felhasználói igényeknek megfelelően integrálja, kezeli.

		konténer megvalósítást, valamint a konténerek alkalmazásának, létrehozásának és menedzselésének lehetőségeit.		
21	Szerverszolgáltatásokat telepít, üzemeltet Windows és Linux operációs rendszer alatt.	Ismeri a gyakran használt szerverszolgáltatásokat (pl. fájl- és nyomtatókiszolgáló, webkiszolgáló, címtárszolgáltatás) Windows és Linux operációs rendszer alatt.	Törekszik a felhasználói elvárásoknak megfelelően működő szerverszolgáltatások beállítására, üzemeltetésére akár Windows akár Linux szerver esetén.	Egyszerűbb szerverszolgáltatásokat önállóan konfigurál, üzemeltet.
22	Hálózati monitorozást, hálózatfelügyeleti feladatokat lát el (pl. aktív, inaktív eszközök állapotfigyelése, terhelés és kihasználtság követése).	Ismeri a hálózatmonitorozás és hálózatfelügyelet alapfogalmait, protokolljait (pl. CDP / LLDP, SNMP, Syslog, NetFlow).	–	Egyszerűbb hálózatmonitorozási feladatokat önállóan, összetettebb feladatokat irányítással lát el.
23	Kis- és közepes méretű hálózatot tervez, hálózati hibaelhárítást végez. Szakmai tudásával támogatja a felhasználót igényeinek megfelelő definiálásában.	Ismeri a kis- és közepes hálózatok tervezési alapelveit (konvergált hálózat, háromrétegű hierarchikus hálózati modell, hálózati dokumentáció) Ismeri a hálózati hibadetektálás (OSI modell rétegein alapuló hibafelderítési eljárások, viszonyítási alap) és a hibaelhárítás lépéseit.	Szakmai tudására és tapasztalataira támaszkodva segíti ügyfeleit a valós felhasználói igények kialakításában. Törekszik a felmerülő hiba mielőbbi, szisztematikus detektálására, annak precíz dokumentálására.	Kis- és közepes méretű hálózatokat önállóan tervez. Hálózati hibákat önállóan azonosít. A kompetenciájába eső hibaelhárításokat elvégzi, az azon túlmutató esetekben tapasztaltabb szakember segítségét kéri, ehhez a detektálás eddigi lépéseiről pontos leírást ad.

24	IoT eszközöket kezel, az eszközökből származó adatokat felhőszolgáltatásokhoz csatlakoztatja. Az új IoT eszközök kezelését leírások alapján megismeri, azokat feladataihoz felhasználja.	Érti a dolgok internetének (IoT) koncepcióját. Ismeri az IoT eszközökből származó adatok összegyűjtésének lehetőségeit, az IoT eszközök vezérlését.	Nyomon követi az IoT terület fejlődését, törekszik ezeket munkájában mielőbb adaptálni (pl.: a megjelenő eszközöket, szabványokat, biztonsági előírásokat).	Önállóan tervez és épít meg egyszerű IoT megoldásokat.
25	Munkája során jelentkező problémák kezelésére vagy hálózati folyamatok automatizálására programokat készít Python vagy más hasonló célú programozási nyelv segítségével.	Ismeri a Python (vagy más hasonló célú programozási nyelv) nyelvi elemeit és alapvető moduljait. Tisztában van a REST API architektúrával, ismeri az API és RESTful API célját és működését. Ismeri a RESTCONF és NETCONF protokollokat.	A hálózati eszközök programozási lehetőségeit kihasználva törekszik a hálózati változásokhoz és más körülményekhez jól igazodó infrastrukturális környezet kialakítására.	–

7. ÁGAZATI ALAPVIZSGA LEÍRÁSA, MÉRÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Informatikai és távközlési alapok interaktív teszt

7.2.2 A vizsgatervékenység leírása

A vizsgatevékenység 15 db, számítógépen megoldandó tesztfeladatból áll. A teszt feladatai lehetnek feleletválasztós feladatok (egyszeres választás, többszörös választás, válaszok illesztése), valamint kiegészítést igénylő feleletalkotó feladatok. A teszt értékelésének automatizálhatónak kell lennie.

A teszt témaköreit és az egyes témakörökhöz tartozó kérdésszámot az alábbi táblázat tartalmazza:

Témakör	Kérdések száma

Elektronikai alapfogalmak, kapcsolódó fizikai törvények, alapvető elektronikai alkatrészek, elektromos mennyiségek mérési metódusai.	1
Számítógépeken és mobil informatikai eszközökön használt operációs rendszerek telepítési és frissítési módja, alapvető beállítási lehetőségei.	3
Az otthoni és irodai informatikai környezetet alkotó legáltalánosabb összetevők szerepe, alapvető működési módjaik, a PC és a mobil eszközök főbb alkatrészei és azok szerepe.	2
Informatikai és távközlési berendezések alapvető karbantartási eljárásai és azok szükségességének okai.	1
Az informatikai hálózatok felépítése, alapvető technológiái, protokolljai és szabványai. Az otthoni és irodai hálózatok legfontosabb összetevőinek szerepe, jellemzői, csatlakozási módjaik és alapszintű hálózati beállításaik.	1
A kis- és közepes vállalati hálózatok legfontosabb összetevőinek (pl. kábelrendező szekrény, kapcsoló, forgalomirányító) szerepe, jellemzői, csatlakozási módjaik és alapszintű hálózati beállításaik.	1
A fontosabb hálózatbiztonsági elvek, szabályok, támadás típusok, valamint szoftveres és hardveres védekezési módszerek.	1
A legmodernebb információs technológiák és trendek.	3
A Git, valamint a csoportmunkát támogató eszközök és online szolgáltatások célja, működési módjai, legfontosabb funkciói.	1
Projektmenedzsment	1
Összesen:	**15**

A vizsgához segédanyag nem használható.

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 10%

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelésben minden feladat 2 pontot ér. Részleges megoldásért részpontszám adható. Maximális pontszám nem adható, amennyiben a feladatra adott megoldás hibás választ is tartalmaz.

7.2.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.2.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Weboldalak kódolása, programozás, hálózatok gyakorlat

7.3.2 A vizsgatervékenység leírása

A gyakorlati vizsgatevékenység és az írásbeli vizsgatevékenység külön napon kerül megrendezésre.

A vizsgázó a gyakorlati vizsgatevékenység megkezdésekor mindhárom feladatrész leírását megkapja.

A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő egybefüggő 180 perc, azon belül az egyes feladatrészek megoldására fordított idő a vizsgázó döntése, az egyes feladatrészek megoldására javasolt időkeret 60-60 perc.

A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához internetkapcsolat áll a vizsgázók rendelkezésére. Az internetkapcsolat biztosításának módját és formáját az adott vizsgafeladathoz kiadott útmutató tartalmazza. Ennek megfelelően az internetkapcsolat korlátozódhat meghatározott internetes címekre és/vagy hozzáférési időtartamra, de mindenképpen biztosítani kell, hogy az internetkapcsolatot a diákok kizárólag általános keresésre használhassák, mással történő kommunikációra vagy a vizsgához célirányosan elkészített anyagok letöltésére ne.

A gyakorlati vizsgatevékenység során három feladatrészből álló feladatsort kell megoldaniuk a vizsgázóknak.

A) Weboldalak kódolása feladatrész

A feladatrészben egy egyszerű, de reszponzív weblapot kell elkészíteniük a vizsgázóknak. A weblap elkészítéséhez vázszerkezeti rajz (wireframe), forrásszövegek, képek és a formai kialakításra, illetve formázásra vonatkozó elváráslista áll a vizsgázók rendelkezésére. A HTML oldalnak tartalmaznia kell a témaköröknél megadott összes alapvető és szemantikai HTML-elemet. A formázásokat csatolt CSS fájl segítségével kell elvégezni.

Az elkészült oldalt HTML-validáló eszközzel kell ellenőriznie a vizsgázónak.

A feladatrész az alábbi témakörökhöz kapcsolódó gyakorlati készségeket méri:

- HTML5-oldalszerkezet kialakítása alapvető- (!DOCTYPE, html, head, body, meta) és szemantikus (header, nav, main, section, footer) HTML-elemek alkalmazásával

- HTML5 leíró nyelv legfontosabb strukturális elemeinek alkalmazása (p, title, h1-h6, img, a, link, strong, em, figure, figcaption, div, span)
- HTML5-tagek legfontosabb attribútumainak alkalmazása (href, target, src, alt, lang, charset, style).
- HTML-listák készítése (ul, ol, li).
- HTML-táblázatok kialakítása (table, tr, td, th, caption).
- stílusok definiálása és alkalmazása különböző módokon (inline, internal és external CSS).
- stílusok definiálása CSS3-szelektorokhoz (univerzális, elem, azonosító, osztály)
- CSS3-jellemzők alkalmazása (color, opacity, background*, border*, box-shadow, box-sizing, margin*, padding*, overflow, display, float, z-index, rel, width*, height*, top, bottom, left, right, position, line-height, text-align, vertical-align, textjustify, texttransform, font, font-family, font-size, font-style, text-decoration, list-style*, cursor, letter-spacing, viewport, white-space, float,) (a *-gal jelölt elemek több jellemzőt tartalmaznak, pl. margin-left, margin-right)
- CSS-függvények alkalmazása (url(), rgb(), rgba(), calc())
- médialekérdezések, törési pontok, viewport alkalmazása
- abszolút és relatív hosszmértékegységek (em, rem, százalék, vw, vh) alkalmazása
- Bootstrap keretrendszer alapszintű használata (tipográfiai elemek, konténerek, reszponzív viselkedést biztosító rácsok, szövegek elrendezése, listák formázása, táblázatok formázása, képek kezelése, tartalom elkülönítése, panelek formázása, gombok kialakítása és formázása)

B) Programozás Pythonban feladatrész

A feladatrész során három, egymástól függetlenül is megoldható feladatot kell megoldaniuk a vizsgázóknak Python nyelv segítségével. A feladatok fokozatosan nehezednek, a legegyszerűbb megoldása pár perc alatt elkészíthető, de a legnehezebb feladat megoldása sem okozhat különösebb nehézséget egy átlagos képességű, de jól felkészült diák számára. Elvárás lehet teljesen önállóan létrehozott alkalmazás készítése, de lehet olyan feladat is, amiben egy készen kapott kódot kell a vizsgázóknak kiegészíteniük.

A feladatrész az alábbi témakörökhöz kapcsolódó gyakorlati készségeket méri:

- önálló alkalmazás készítése, készen kapott alkalmazás kiegészítése, módosítása saját kóddal
- összetett kifejezések készítése aritmetikai, relációs és logikai operátorok segítségével
- saját függvény definiálása (paraméterezés, visszatérési érték meghatározás) és hívása
- modulok felhasználása
- saját osztály definiálása, saját vagy készen kapott osztály példányosítása

- szöveges fájlból adatbeolvasás, a beolvasott adatok tárolása egyszerű vagy összetett adatszerkezetben, adatok kiírása szöveges fájlba
- egyszerűbb problémák megoldására algoritmus készítése és megvalósítása

C) Otthoni és kisvállalati hálózatok kialakítása feladatrész

A feladatrészben Packet Tracer szimulációs környezetben kell hálózati feladatokat elvégeznie a vizsgázóknak. A feladatrész során a vizsgázóknak vagy teljesen önállóan kell létrehozniuk és beállítaniuk az elvárásoknak megfelelően egy otthoni vagy egy kisebb vállalati hálózatot, vagy egy részben már kialakított hálózatban kell beállítaniuk a hálózati eszközöket, elvégezniük a vezetékes- és vezeték nélküli eszközök csatlakoztatását, konfigurálását és hálózatbiztonsági beállítását.

A feladatrész az alábbi témakörökhöz kapcsolódó összes gyakorlati készséget méri:

- kliens eszközöket és hálózati berendezéseket hozzáadása a szimulált hálózathoz
- vezetékes összeköttetések kialakítása a megfelelő kábelek kiválasztásával
- kliens eszközök IP-beállítása
- hálózati berendezések alapszintű IP-beállítása
- SOHO forgalomirányító (WiFi router) segítségével otthoni vagy irodai hálózat kialakítása és internethez csatlakoztatása
- SOHO forgalomirányítón vezeték nélküli hálózat nevének és biztonsági paramétereinek beállítása
- SOHO forgalomirányítón címkiosztási szolgáltatás beállítása
- a számítógépek és mobil eszközök vezeték nélküli hálózathoz csatlakoztatása
- sávon kívüli (konzol) kapcsolatot létesít egy kliens eszköz és egy hálózati berendezés között konfigurálási céllal
- kis- vagy közepes vállalat helyi hálózatán alhálózatok kialakítása, az alhálózatok között forgalomirányítás megvalósítása
- működő IP-hálózaton biztonságos sávon kívüli kapcsolatot (SSH) létesítése egy kliens eszköz és egy hálózati berendezés között konfigurálási céllal
- hálózati hibakeresést és -javítás

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 180 perc

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 90%

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A gyakorlati vizsgatevékenységen összesen 120 pontot lehet szerezni, ebből a részfeladatok mindegyike 40-40-40 pontos.

Az egyes feladatrészek értékelése az alábbi módon történik:

A.) Weboldalak kódolása

Az elérhető 40 pontot legalább 25 értékelési elemre kell bontani, elemenként maximálisan 2 pont adható.

B.) Programozás Pythonban

A vizsgarész három, egyre bonyolultabb felépítésű feladata közül az első legkönnyebb, minimum szintű feladat 8 pontos, a közepes bonyolultságú feladat 14 pontos és a legösszetettebb feladat 18 pontos. A három feladatból áll össze a maximálisan elérhető 40 pont.

A vizsgarész egyes feladatai csak abban az esetben értékelhetők, ha a beadott fájlok között a forráskódot tartalmazó állomány vagy állományok is megtalálhatók. A pontozás során futási hibás vagy részlegesen jó megoldást is értékelni kell. A részpontszám akkor jár, ha az adott értékelési elemhez tartozó kódrészlet hibátlan.

C.) Otthoni és kisvállalati hálózatok kialakítása

Az elérhető 40 pontot legalább 25 értékelési elemre kell bontani, elemenként maximálisan 2 pont adható. A vizsgarész leírásánál felsorolt valamennyi tanulási eredményhez legalább egy értékelési szempontnak kell tartoznia.

7.3.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.3.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Informatika és távközlés	-	-	-

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8. A SZAKMAI VIZSGA LEÍRÁSA, MÉRÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

8.1 Szakma megnevezése: Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

8.2.2 szakmához kötődő további sajátos követelmények:

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevénység megnevezése: Infomatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltetés interaktív teszt 8.3.2 A vizsgatervékenység leírása

A vizsgatevékenység 20 db, számítógépen megoldandó tesztfeladatból áll. A teszt feladatai lehetnek feleletválasztós feladatok (egyszeres választás, többszörös választás, válaszok illesztése), valamint kiegészítést igénylő feleletalkotó feladatok. A teszt értékelésének automatizálhatónak kell lennie.

A teszt az alábbi témakörök mindegyikéből egy-egy kérdést tartalmaz:

- Csoportmunkaeszközök, Git
- Kommunikációs formák, kommunikációs szabályok
- Hibakeresés módszerei, hibaelhárítás lépései, internetes keresés
- Legmodernebb információs technológiák, trendek, IoT koncepció, Python, REST API
- Relációs adatbázisok, irodai szoftverek
- Informatikai eszközök felépítése, operációs rendszerek és alkalmazói szoftverek telepítése, beállítása
- Alkalmazás-üzemeltetés
- IPv4 és IPv6 címzési rendszer
- Kapcsolók, forgalomirányítók alapszolgáltatásai
- Második rétegbeli redundancia
- Virtuális LAN-ok
- Harmadik rétegbeli redundancia
- Vezeték nélküli hálózatok
- Hálózati forgalom figyelése, támadások elleni védekezés
- Statikus és dinamikus forgalomirányítás, címfordítás
- WAN technológiák, forgalomirányítás, VPN és SSH kapcsolatok
- Virtualizáció, felhőszolgáltatások
- Windows és Linux szerverek szolgáltatásai
- Hálózatmonitorozás, -felügyelet
- Kis- és közepes hálózatok tervezési alapelvei

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc 8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 10%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelésben minden feladat 2 pontot ér. Részleges megoldásért részpontszám adható. Maximális pontszám nem adható, amennyiben a feladatra adott megoldás hibás választ is tartalmaz.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevénység megnevezése: Informatikai hálózat- és alkalmazás-üzemeltetés

8.4.2 A vizsgatervékenység leírása

A) Hálózattervezési és kivitelezési vizsgaremek

A vizsgázóknak minimum 2, maximum 3 fős informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető csapatot alkotva kell a vizsgát megelőzően egy komplex informatikai rendszerfejlesztési projektet megvalósítaniuk. A projekt egy valós vagy elképzelt vállalat hálózatának tervezését, a hálózat egy működő prototípusának gyakorlati kivitelezését, valamint a prototípus működésének tesztelését foglalja magában.

A vizsgaremeknek az alábbi elvárásoknak kell megfelelni:

- a hálózati infrastruktúrának legalább 3 telephelyet vagy irodát kell lefednie
- legalább egy telephelyen több VLAN kialakítását foglalja magában
- tartalmaz második és harmadik rétegbeli redundáns megoldásokat
- IPv4 és IPv6 címzési rendszert egyaránt használ
- Vezeték nélküli hálózatot is tartalmaz
- statikus és dinamikus forgalomirányítást egyaránt megvalósít
- statikus és dinamikus címfordítást alkalmaz
- WAN-összeköttetéseket is tartalmaz
- virtuális magánhálózati kapcsolatot (VPN) is megvalósít
- programozott hálózatkonfigurációt is használ
- forgalomirányítón megvalósított biztonsági funkciókat tartalmaz (pl. ACL-ek)
- hardveres tűzfaleszközt is alkalmaz
- Minimum 1-1 Linux és Windows kiszolgálót tartalmaz, melyek legalább az alábbi szolgáltatásokat nyújtják:
    - Címtár (pl. Active Directory)
    - DHCP ○ DNS ○ HTTP/HTTPS
    - Fájl- és nyomtató megosztás
    - Automatizált mentés
    - Kliens számítógépekre automatizált zoftvertelepítés

A vizsgaremek benyújtásának módja:

A projekt teljes anyagát elektronikus formában a vizsga előtt minimum 14 nappal kell a vizsgabizottsághoz benyújtani. A benyújtott anyagnak tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a hálózat tervét, működésének leírását tartalmazó dokumentáció
- a hálózat tesztelésének dokumentációja
- A prototípus működésének, tesztelésének dokumentálása egy 2-5 perc hosszúságú videóval

A vizsgafeladat során a vizsgázó gyakorlati bemutatóval összekapcsolt szóbeli előadás formájában mutatja be a

- a hálózat tervezését
- műszaki megvalósítását
- működésének bemutatását
- a csapaton belüli munkamegosztást, a csapatban betöltött szerepét, a fejlesztés során használt projektszervezési eszközöket.

A fentieken túl 2-3 perces angol nyelven tartott szóbeli előadás formájában összefoglalót ad a projektről, valamint szükség esetén angolul válaszol a vizsgáztató maximum 2-3 tisztázó jellegű kérdésére.

Amennyiben a munkacsapat más tagjai is azonos csoportban vizsgáznak, akkor a bemutatót közösen is megtarthatják, de ebben az esetben is biztosítani kell, hogy minden vizsgázó egyenlő arányban vegyen részt a bemutatóban, illetve minden vizsgázónak önállóan kell bemutatnia a saját feladatrészét magyarul és angolul egyaránt.

A vizsgaremek elkészítésére rendelkezésre álló idő:
A vizsgaremeket a záróvizsga tanévében kell a vizsgázónak elkészítenie.

A vizsgaremek bemutatására és megvédésére maximum 30 perc áll a vizsgázó rendelkezésére.

B) A gyakorlat helyszínén végzett vizsga

A vizsgafeladat megnevezése: Hálózatok és szerverek telepítése és beállítása feladatsor

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során három részfeladatból álló feladatsort kell megoldaniuk a vizsgázóknak. A vizsgázók a feladataik elvégzéséhez internetelérés áll rendelkezésre, ott szakmai oldalakon információkat kereshetnek, de a feladat megoldása közben külső személy segítségét nem vehetik igénybe. Ennek ellenőrzése a vizsgabizottság tagjainak feladata a teljes vizsgafeladat alatt.

I) Hálózatok telepítése és beállítása

A feladatrész során a vizsgázónak egy előre részben előkésztett, néhány szolgáltatást már nyújtó komplex hálózat beállítását kell elvégeznie. A hálózati eszközökön kell megvalósítani a feladatsorban meghatározott hálózati beállításokat, szolgáltatások konfigurálását, hibaelhárítási feladatokat. A feladatsor az alábbiakból legalább öt témakörhöz tartozó, különböző nehézségű feladatot tartalmaz:

- VLAN-ok használata, VLAN-ok közti forgalomirányítás
- Második rétegbeli redundancia
- Dinamikus címkiosztás IPv4 környezetben
- IPv6 címzés és dinamikus címkiosztás IPv6 környezetben
- Harmadik rétegbeli redundancia
- Hálózatbiztonság, kapcsoló biztonságossá tétele
- Vezeték nélküli technológiák
- Forgalomirányítási alapok, statikus forgalomirányítás
- Dinamikus forgalomirányítási ismeretek
- Hálózatbiztonság
- Hozzáférési listák használata
- Statikus és dinamikus címfordítás lehetőségei
- WAN technológiák
- Virtuális magánhálózat (VPN) kialakítása
- Minőségbiztosítási alapok, hálózatfelügyelet megvalósítása
- Hálózattervezés, hibaelhárítás
- Hálózat virtualizáció, hálózat automatizáció
- Komplex hálózat tervezése, kialakítása

A vizsgázó a feladatsorban található logikai topológia vagy utasítások alapján kiépíti, kibővíti a hálózatot, elvégzi a jelölt hálózati eszközök és végberendezések csatlakoztatását. Terminál emulációs szoftver használatával csatlakozik a használt hálózati eszközökhöz, és a kapott feladatutasítás alapján elvégzi a hálózati eszközök konfigurálását. Ellenőrzi az általa kiépített és konfigurált hálózat megfelelő működését, és elvégzi az esetlegesen felmerülő hibák elhárítását. A feladat megoldásához a vizsgatevékenység lebonyolításához szükséges tárgyi feltételeknél részletezett eszközök közül a következő hálózati eszközök használhatóak: legfeljebb 3 db forgalomirányító, 3 db menedzselhető kapcsoló, 2 db ASA, 1 db WiFi router, 1 db laptop, 1 db asztali PC.

A vizsgafeladatrész megoldására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

II.) Szerverek telepítése és beállítása

A feladatrész során a vizsgázónak szerverek és munkaállomások beállítását kell elvégeznie előre telepített, és részben konfigurált virtuális gépeken.

A feladatsor az alábbiakból legalább három-három témakörhöz tartozó, különböző nehézségű feladatot tartalmaz, mind a Windows, mind a Linux szervert érintve:

Windows:

- Hitelesítés, jogosultságok, engedélyek kezelése
- Fájlrendszerek, fájlműveletek, partíciók, szoftveres RAID
- DHCP, DNS, DFS szolgáltatások
- Rendszerfelügyelet (pl. MMC konzol, Server Manager)
- Active Directory tartományvezérlő telepítés, konfigurálás
- Címtárszolgáltatás objektumainak kezelése
- Csoportházirend szolgáltatások konfigurálása
- PowerShell szkript
- Windows Server Backup Távmenedzsment (pl. RSAT)
- VPN kapcsolat konfigurálás
- IIS

Linux:

- Betöltési folyamatok, boot manager
- Futási szintek
- Particionálás, fájlrendszerek, fájlműveletek, linkek
- Fájlhozzáférések, ACL-ek
- Shell-beállítások, alapvető segédprogramok, pipeline
- DHCP, DNS szolgáltatások
- Forgalomirányítás, címfordítás
- Web- és adatbázis-kiszolgálók telepítése, beállítása
- Tűzfal, proxy
- Shell-szkriptek
- Levelezési szolgáltatások telepítése, beállítása

A vizsgázó a kapott megrendelői műszaki specifikáció alapján virtualizációs környezetben elvégzi az előre telepített vagy a feladat részeként általa telepítendő Windows, illetve Linux operációs rendszert futtató szerverek és munkaállomások beállításait. A feladat 2 vagy 3 virtuális gép használatával valósítja meg szerverszolgáltatások nyújtását és igénybevételét. A feladat megoldásához a vizsgatevékenység lebonyolításához szükséges tárgyi feltételeknél részletezett eszközök közül 1 db virtualizáció megvalósítására alkalmas PC használandó. A vizsgázó a feladat megvalósítása során folyamatosan ellenőrzi a szervereken beállított szolgáltatások megfelelő működését, és elhárítja az esetlegesen felmerülő hibákat. A feladatrész megoldására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

III.) Felhőszolgáltatás telepítése és beállítása

A feladatrész során a vizsgázónak az általa választott felhőszolgáltóhoz (pl. AWS, Azure, Google Cloud) kapott előfizetés segítségével kell egy hálózati szolgáltatást (pl. web, adatbázis, DNS) létrehoznia és beállítania.

A feladatsor az alábbiakból legalább három témakörhöz tartozó, különböző nehézségű feladatot tartalmaz:

- SaaS (Software as a Service) (pl. Onedrive, Dropbox, Google Apps, Office 365))
- PaaS (Platform as a Service) (pl. Google App Engine, Apache Stratos)
- IaaS (Infrastructure as a Service) (pl. Amazon EC2, Windows Azure)
- Felhő címtárszolgáltatás (pl. Azure Active Directory)
- Virtuális gép és konténer létrehozása, menedzselése a felhőben

A vizsgán választható felhőszolgáltatók felsorolását (legalább kettő, legfeljebb három szolgáltató) a mindenkori vizsga évét megelőzően nyilvánosságra hozott szoftverlista tartalmazza. A feladat megoldásához a vizsgatevékenység lebonyolításához szükséges tárgyi feltételeknél részletezett eszközök közül 1 db interneteléréssel rendelkező PC használandó. A feladatrész megoldására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 210 perc

Ezen belül:

A) Hálózattervezési és kivitelezési vizsgaremek vizsgarész 30 perc
B) Hálózatok és szerverek telepítése és beállítása feladatsor 180 perc

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 90%

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység során összesen 120 pontot lehet elérni az alábbi bontásban:

A.) Hálózattervezési és kivitelezési vizsgaremek vizsgarész:

A projekt átfogó értékelése (a választott megoldás életszerűsége, a tervezés átgondoltsága és szakszerűsége, a prototípus kidolgozottsága és funkcionális működése stb.)	18
A hálózattervezés	2
VLAN kialakítás	1
Második és harmadik rétegbeli redundancia	1
IPv4 és IPv6 címzési rendszer	2
Vezeték nélküli hálózati megoldás	2
Statikus és dinamikus forgalomirányítás	2
Statikus és dinamikus címfordítás	2
WAN-összeköttetések	1
Virtuális magánhálózati kapcsolat (VPN)	2
Programozott hálózatkonfigurációs megoldás	1
Forgalomirányítón megvalósított biztonsági funkciók	2

Hardveres tűzfaleszköz alkalmazása	2
Linux és Windows kiszolgálón megvalósított szolgáltatások	15
Tesztelés dokumentálás	2
A csapatmunka megvalósítása	3
Angol nyelvű kommunikáció	2
Összesen	**60**

B.) Hálózatok és szerverek telepítése és beállítása feladatsor

A gyakorlati feladatsorban mindhárom feladatban 20-20-20 pontot lehet elérni. A pontok további bontását – legalább kétpontos szintig részletezve – a konkrét vizsgafeladat javítási-, értékelési útmutatója tartalmazza.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A vizsga lebonyolításához a vizsgabizottság tagjait a vonatkozó rendelet alapján kell kijelölni. A vizsgabizottság egyik tagjának angol nyelvből kommunikációképesnek kell lennie. A vizsga során 15 vizsgázónként legalább 1 rendszergazdának rendelkezésre kell állnia.

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Fizikai eszközök:

- Hálózatok és szerverek telepítése és beállítása feladatsorhoz vizsgázónként:
  - 1 db korszerű asztali PC, Windows asztali operációs rendszerrel, internet kapcsolattal, minimum 22”-os monitorral. A PC hardverparamétereit tekintve meg kell felelnie az alábbi elvárásoknak:
    - alkalmasnak kell lennie a vizsgán használt valamennyi szoftver optimális futtatására;
    - hardveres virtualizációt támogató CPU-val kell rendelkeznie;
    - a CPU teljesítményének, valamint a memória és a háttértár kapacitásának alkalmasnak kell lennie legalább három, az aktuálisan legszélesebb körben használt szerver vagy kliens operációs rendszerek bármelyikét (Windows, Linux stb.) használó virtuális gép párhuzamos futtatására.
    - 1 db WiFi router (vezeték nélküli forgalomirányító)
    - 1 db korszerű laptop

- 1 db korszerű, iOS operációs rendszert futtató mobiltelefon vagy tablet
- 1 db korszerű, Android operációs rendszert futtató mobiltelefon vagy tablet
- 3 db kis- és közepes vállalati hálózatok forgalomirányítási feladataira és internetkapcsolatának biztosítására alkalmas, IOS-t (Internetwork Operating System) futtató, hálózatbiztonsági funkcionalitással is rendelkező integrált forgalomirányító
- 3 db kis- és közepes vállalati hálózatok kapcsolási feladataira alkalmas, IOS-t futtató, VLAN-képes, menedzselhető kapcsoló
- 2 db ASA (Adaptive Security Appliance) operációs rendszert futtató, hardveres tűzfaleszköz

- Hálózattervezési és kivitelezési vizsgaremek bemutatásához:
  - 1 db korszerű asztali PC, Windows asztali operációs rendszerrel, internet kapcsolattal, minimum 22”-os monitorral. A PC hardverparamétereit tekintve meg kell felelnie az alábbi elvárásoknak:
    - alkalmasnak kell lennie a vizsgán használt valamennyi szoftver optimális futtatására;
    - hardveres virtualizációt támogató CPU-val kell rendelkeznie;
    - a CPU teljesítményének, valamint a memória és a háttértár kapacitásának alkalmasnak kell lennie legalább három, az aktuálisan legszélesebb körben használt szerver vagy kliens operációs rendszerek bármelyikét (Windows, Linux stb.) használó virtuális gép párhuzamos futtatására.
  - 1db projektor, interaktív panel vagy Webex Board
- A vizsga tanévében nyilvánosságra hozott szoftverlista szerinti szoftverek és felhőszolgáltatások.

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga: 10 %, Szakmai vizsga: 90 %

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok

A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához internetkapcsolat áll a vizsgázók rendelkezésére. Az internetkapcsolat biztosításának módját és formáját az adott vizsgafeladathoz kiadott útmutató tartalmazza. Ennek megfelelően az internetkapcsolat korlátozódhat meghatározott internetes címekre és/vagy hozzáférési időtartamra, de mindenképpen biztosítani kell, hogy az internetkapcsolatot a diákok kizárólag általános

keresésre használhassák csak, mással történő kommunikációra vagy a vizsgához célirányosan elkészített anyagok letöltésére ne.

9. A VIZSGATEVÉKENYSÉGEK MEGSZERVEZÉSÉRE, AZOK VIZSGAIDŐPONTJAIRA, A VIZSGAIDŐSZAKOKRA VONATKOZÓ SAJÁTOS FELTÉTELEK

Az Informatikai hálózat- és alkalmazás-üzemeltetés projektfeladat vizsgatevékenység szervezésekor a Hálózattervezési és kivitelezési vizsgaremek vizsgarész, valamint a Hálózatok és szerverek telepítése és beállítása feladatsor vizsgarészt külön napokra kell megszervezni.

Az Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltetés interaktív teszt központi interaktív vizsga és a Hálózattervezési és kivitelezési vizsgaremek vizsgarész megszervezése a vizsgaszervező döntése alapján történhet egy napon vagy két különböző napon is. Amennyiben egy napon belül szervezik a két vizsgatevékenységet, úgy a két vizsgatevékenység között legalább 30 perc szünetet kell hagyni a vizsgázók számára.

MÁTÉSZALKÁI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Szakmai Program (Helyi program)

12. INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS

ágazathoz tartozó

5 0612 12 02

INFORMATIKAI RENDSZER- ÉS ALKALMAZÁSÜZEMELTETŐ TECHNIKUS

MAI ESZ A KAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Tartalomjegyzék

1. Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület 1729

1. Munkavállalói ismeretek ..... 18 óra 1730

Álláskeresés 1731

Munkajogi alapismeretek 1731

Munkaviszony létesítése 1731

Munkanélküliség 1732

2. Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén) 1732

2. Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra 1732

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések 1735

Önéletrajz és motivációs levél 1735

„Small talk” – általános társalgás 1735

Állásinterjú 1736

3. A jelen és a jövő infokommunikációja megnevezésű tanulási terület 1736

3. Informatikai és távközlési alapok I. ..... 108 óra 1737

Bevezetés az elektronikába 1740

A PC részei, PC szét- és összeszerelése, bővítése 1743

Megelőző karbantartás és hibakeresés 1744

Laptopok és más eszközök tulajdonságai, hibakeresés 1745

Nyomtatók és egyéb perifériák 1745

Virtualizáció és felhőtechnológiák 1746

Windows telepítése és konfigurációja 1747

A dolgok internete 1748

4. Informatikai és távközlési alapok II. ..... 144 óra 1748

Gépi tanulás, neuronhálózatok, mesterséges intelligencia 1750

Informatikai és távközlési hálózatok napjainkban 1751

Hálózati protokollok és modellek, végponti eszközök hálózati beállítása 1751

Kapcsolás Ethernet hálózatokon, a kapcsoló alapszintű beállítása 1752

A hálózati réteg, IPv4-es és IPv6-os címzés, a forgalomirányító alapszintű beállítása 1753

A szállítási és az alkalmazási réteg 1755

Otthoni és kisvállalati hálózat építése és beállítása 1756

IT-biztonság 1757

Egyéb operációs rendszerek (mobil és MacOS) 1758

Linux alapok 1758

4. Programozási alapok megnevezésű tanulási terület 1759

5. Programozási alapok ..... 72/72 óra 1760

Bevezetés a programozásba (játékos programozás) 1764

Webszerkesztési alapok 1765

Hibakeresés weboldalakon, verziókezelő és csoportmunka-eszközök 1766

Weboldalak formázása 1766

Reszponzív weboldalak 1767

Ismerkedés a JavaScripttel 1768

Bevezetés a Python programozásba 1768

A Python programozási nyelv alapjai 1768

Modulok, objektumok, fájlkezelés Pythonban 1770

5. Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I. megnevezésű tanulási terület 1771

6. IKT projektmunka I. ..... 54/108 óra 1772

Önismereti és kommunikációs készségek fejlesztése I. 1774

Csapatmunka és együttműködés I. 1775

Prezentációs készségek fejlesztése I. 1777

Projektszervezés és -menedzsment I. 1778

Csapatban végzett projektmunka I. 1779

6. Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka II. megnevezésű tanulási terület 1779

7. IKT projektmunka II. tantárgy 108/90 óra 1780

Önismereti és kommunikációs készségek fejlesztése II.1783

Csapatmunka és együttműködés II. 1784

Prezentációs készségek fejlesztése II. 1785

Projektszervezés és -menedzsment II. 1786

Csapatban végzett projektmunka II. 1788

7. Hálózatok megnevezésű tanulási terület 1788

8. Hálózatok I. ..... 162/144 óra 1788

Hálózati eszközök alapszintű konfigurációja 1791

Kapcsolási alapok 1792

VLAN-ok használata, VLAN-ok közti forgalomirányítás 1793

Második rétegbeli redundancia 1794

Dinamikus címkiosztás IPv4-környezetben 1796
IPv6-os címzés és dinamikus címkiosztás IPv6-környezetben 1796
Harmadik rétegbeli redundancia 1798
Hálózatbiztonság, a kapcsoló biztonságossá tétele 1798
Vezeték nélküli technológiák 1799
Forgalomirányítási alapok, statikus forgalomirányítás 1801
9. Hálózatok II. tantárgy ..... 310 óra
1801
Dinamikus forgalomirányítási ismeretek 1804
Hálózatbiztonság 1805
Hozzáférési listák használata 1807
Statikus és dinamikus címfordítás lehetőségei 1808
WAN-technológiák 1809
Virtuális magánhálózat (VPN) kialakítása 1809
Minőségbiztosítási alapok, hálózatfelügyelet megvalósítása 1810
Hálózattervezés, hibaelhárítás 1812
Hálózatvirtualizáció, hálózatautomatizáció 1813
Komplex hálózat tervezése, kialakítása 1813
10. Hálózat programozása és IoT tantárgy ..... 93 óra
1813
Programozási alapok Pythonban 1815
REST API kliensprogram készítése Pythonban 1815
Hálózatok programozása 1816
IoT – a dolgok internete 1816
8. Hálózati operációs rendszerek és felhőszolgáltatások megnevezésű tanulási terület 1817
11. Szerverek és felhőszolgáltatások tantárgy ..... 108/248 óra
1817
Virtualizáció és felhőtechnológiák 1817
Virtualizáció és konténerek 1819
Windows szerver telepítése és üzemeltetése 1819
Linux szerver telepítése és üzemeltetése 1821
Linux és Windows rendszerek integrációja 1822
Felhőszolgáltatások 1823
Alkalmazások üzemeltetése 1823
9. Adatbázis-kezelés alapjai megnevezésű tanulási terület 1824

12. Adatbázis-kezelés I. tantárgy..... 72 óra

1824

Az adatbázis-tervezés alapjai 1825

Adatbázisok létrehozása 1826

Adatok kezelése 1826

Lekérdezések 1826

Adatbázisok mentése és helyreállítása 1827

10. Szakmai angol megnevezésű tanulási terület1827

13. Szakmai angol tantárgy .....72/72 óra

1828

Hallás utáni szövegértés 1829

Szóbeli kommunikáció 1829

Szóbeli kommunikáció IT-környezetben projekt alapon I. 1830

Írásos angol nyelvű szakmai anyagok feldolgozása 1830

Angol nyelvű szövegalkotás – e-mail 1831

Keresés és ismeretszerzés angol nyelven 1831

Szóbeli kommunikáció IT-környezetben projekt alapon II. 1832

MATÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

1. MUNKAVÁLLALÓI ISMERETEK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói

jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek 18 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében viszszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

A tantárgy témakörei

Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

2. MUNKAVÁLLALÓI IDEGEN NYELV MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET (TECHNIKUS SZAKMÁK ESETÉN)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az

állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek

megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség,	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CVsablon, vagy

önéletrajzot fogalmaz.	formai követelményeit.		valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, emailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincscsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		

A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja

a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania. A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3. A JELEN ÉS A JÖVŐ INFOKOMMUNIKÁCIÓJA MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 252 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja kettős. Egyrészt pályaorientációs céllal, népszerű tudományos stílusban nyújt átfogó képet az informatika és a távközlés területéről, a mindennapi életünket meghatározó legfontosabb infokommunikációs technológiákról és az azokhoz kapcsolódó munkakörökről, másrészt elmélyíti azokat az informatikai eszközhasználati készségeket, amelyeket a tanulók az általános iskolából hoztak magukkal. A tanulási terület bemutatja a jelent és a jövőt meghatározó legfrissebb informatikai technológiákat is (virtualizáció, felhőtechnológiák, mesterséges intelligencia stb.).

Informatikai és távközlési alapok I. 108 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulási terület kizárólag az informatikai és távközlési alapok tantárgyat tartalmazza, így a tantárgy célja megegyezik a tanulási terület tartalmi összefoglalójában megadott célokkal. Az elméleti anyag elsajátítása közvetlenül a gyakorlati példákon keresztül valósul meg. A tananyag kisebb részekre tagolódik, és minden részhez példák, gyakorló feladatok tartoznak. Az elméleti rész időszükséglete: 20%, a gyakorlati rész időszükséglete: 80%

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Közismereti tartalom: a 9. évfolyamos kerettanterv komplex természettudomány tantárgyának elektromosság, mágnesesség témaköre

Szakmai tartalom: az egyenáram fogalma; az Ohm-törvény alkalmazása; az elektromos energia és teljesítmény fogalma

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az elektronikai eszköz fejlesztői környezetét alapszinten használja.	Ismeri a block diagram és a front panel fogalmát Felismeri az alapvető grafikus program építőelemeit	Teljesen önállóan	Legyen nyitott az új ismeretekre, új megoldásokra. Törekedjen saját tanulási céljainak megfogalmazására.	Információkeresés az interneten
Programot készít az elektronikai eszköz fejlesztői környezetében.	Algoritmizálási ismeretek Programozási ismeretek Műveletek az adatokkal Szekvenciák, Ciklusok Adatfolyamelv ismerete	Teljesen önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	A megfelelő szenzor kiválasztása internetes információk alapján Megfelelő paraméterek beállítása a jellemzők alapján
Kész elektronikai programokat értelmez, illetve programot módosít az adott feladatnak megfelelően.	Algoritmizálási ismeretek Programozási ismeretek Műveletek az adatokkal Szekvenciák, Ciklusok Adatfolyamelv alkalmazása	Teljesen önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	Támogató-, szimulációs-, diagnosztikai- és vizualizációs rendszerek alkalmazása
Megfelelő mérési környezetet épít fel az elektronikai feladataként kitűzött problémának.	Az iparban alkalmazható ellenállásváltozáson alapuló szenzorok működési elve, alkalmazhatósága	Teljesen önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	Az elvárások ismeretében megfelelő szenzor keresése a feladatra az interneten, az adatlap értelmezése A megfelelő szenzor kiválasztása, jellemzőknek megfelelő paraméterek beállítása
Felismeri, megnevezi és leírja a számítógép részegységeit, az asztali és mobil informatikai eszközöket és felépítésüket.	Hardvereszközök jellemzői, paramé-terei	Teljesen önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	PC és mobileszközök alapszintű használata Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése

Felismeri, megnevezi és leírja a szoftverek, kiemelten az operációs rendszerek jellemzőit és azok kiválasztási szempontjait.	Operációs rendszerek jellemzői, típusai Partíció és fájlrendszer fogalma, típusai	Teljesen önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	Igények és technológiai válaszok megfogalmazása
Alkalmazza az IKTeszközökkel végzett munka során felmerülő munka- és környezetvédelmi irányelveket.	Munkabiztonsági előírások Elektronikus eszközök biztonságos szerelési és kezelési irányelvei	Instrukció alapján részben önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	A digitális eszközök egészségre gyakorolt lehetséges hatásainak ismerete Az IKT-eszközök megsemmisítéséről szóló környezetvédelmi szabályok ismerete
Szakszerűen szétszereli és összerakja a számítógépet. Ismeri és használja a megelőző karbantartás és alapvető hibaelhárítás műveleteit.	Számítógépszerelés folyamata Eszközbővítés, perifériák üzembe helyezési folyamata Megelőző karbantartás és hibakezelés lépései	Instrukció alapján részben önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	Az IKTeszközökkel kapcsolatos technikai problémák megoldása
Különböző operációs rendszereket telepít, kezel és tart karban.	Operációs rendszerek telepítési és beállítási lehetőségei	Teljesen önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	Az IKTeszközökkel kapcsolatos technikai problémák megoldása Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése
Számítógépet hálózathoz csatlakoztat és alapvető konfigurációs beállításokat végez.	Hálózati eszközök jellemzői, csatlakozási módok IP-cím beállítása	Teljesen önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	Interakció digitális technológiákon keresztül
Felismeri, megnevezi és leírja a fontosabb IT biztonsági elveket, a támadásokat és a védekezési módszereket.	Támadástípusok Biztonsági beállítások, biztonsági módszerek	Teljesen önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	Az IKT-eszközök védelme A személyes adatok és a magánélet védelme a digitális térben
Felismeri, megnevezi és leírja a legmodernebb információs technológiákat és trendeket. Kijelöli az érdeklődésének megfelelő további fejlődési irányokat.	Virtualizáció fogalma, megoldásai Felhőtechnológiák alapfogalmai A mesterséges intelligencia fogalma	Instrukció alapján részben önállóan	Érdeklődjön az adott téma iránt	Adatok, információk és digitális tartalmak böngészése, keresése és szűrése

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ MŰSZAKI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

A tantárgy témakörei

Bevezetés az elektronikába

A tantárgy oktatásának alapvető célja azoknak az ismereteknek a megalapozása, gyakorlatba ültetése, amelyek képessé teszik a tanulót arra, hogy megértse a szakmájában előforduló elektronikai alkatrészek alkalmazásának célját és működési elvét. A tanuló a tantárgy tanulása során biztos alapokat szerez alapvető elektronikai kapcsolások értelmezéséhez, valamint adott probléma és a megoldásához vezető út felismeréséhez. A téma feldolgozása során a tanulók megismerik a környezeti jellemzők számítógépes megfigyelésének lehetőségeit, az adott jelenséghez megfelelő érzékelők kiválasztásának szempontjait. Jártasságot szereznek a számítógépes mérésekben, valamint megismerkednek a virtuális műszerek felépítésével és alkalmazásával. A foglalkozássorozat vége felé megjelenő, közvetlenül kipróbálható kísérletek az adatátviteli technikák megismerését készítik elő, amikről a tanulók a későbbiekben tanulnak majd. Ebben a tanulási egységben nem az a cél, hogy a diákok megismerjék az alkalmazott elektronikai alkatrészek működésének fizikai alapjait, hanem hogy megtapasztalják, léteznek bizonyos elektronikai építőelemek, amelyek segítségével a környezet paraméterei mérhetők, vagy amelyek befolyásolni tudják a környezet jellemzőit. Az elsődleges cél az alkotás, a megtapasztalás, a vizsgálódás. A mért adatok értelmezési, kiértékelési képességének kialakulása, a következtetések levonása megalapozza további szakmai tanulmányaikat. A tantárgy oktatásának fontos feladata az is, hogy fejlessze a tanulók problémamegoldó készségét, kialakítsa bennük az új ismeretek megszerzése iránti igényt és az azok elsajátításához szükséges készségeket. Minden témakört – még az alapismereteket is – célszerű méréssel szemléltetni, hogy a tanulók átlássák a feldolgozandó téma gyakorlati jelentőségét és kapcsolatát a választott szakmával. A tanulók megismerkednek alap áramköri elemekkel (ellenállás, kondenzátor, tranzisztor, LED stb.) ezekből előre elkészített (próba) panelen egyszerűbb áramköröket építenek forrasztásos technológiával. Ezen áramkörökön végeznek méréseket bizonyítva az elektronika alaptörvényeit.

A tananyag kifejtése során jól alkalmazhatók a National Instruments iskolák számára elérhető hardver-, illetve szoftvereszközei, a tematika is ezekhez igazodik. A feldolgozási egységek azonban csak minták, szabadon átültethetők Raspberry Pi, Arduino környezetre és az ezekhez kapható készletekre. A mintaként kidolgozott tematika segíti a tanulókat, hogy iparban is alkalmazott megoldásokat ismerhessenek meg.

A mintatematika szerint haladva minden foglalkozás esetében szükséges eszközök az osztálytermi LabVIEW-fejlesztő és -futtató környezet, diákonként egy myDAQ hardver és szenzorkészlet, csavarhúzó, multiméter. A foglalkozási egységek hozzájárulnak a munkaerőpiacon elvárt

készségek kialakulásához, a szakmai szókincs, valamint a csapatmunkára való képesség fejlődéséhez.

A tanulók megismerkednek a jelek, jelhordozók szerepével, a jelek megjelenési formáival, a jelkondicionálás szükségességével. Megismerik a villamos feszültség fogalmát és feldolgozását, a nem villamos jelek elektronikus feldolgozhatóságát, a jelátalakítók szerepét. Megtanulnak információs egységet létrehozni és vezetékes formában továbbítani. Megismerik a vezeték nélküli jelátvitel lehetőségét, a vivőfrekvencia szerepét. Az adatmegjelenítők alkalmazásával megtanulják értelmezni a beolvasott jelek alakját, a változások jellemzőit, és következtetéseket tudnak levonni a környezeti jellemzők változásait követő jelalakok alapján.

A témakörhöz az alábbi eszközök használata javasolt: felszerelt és internet-hozzáféréssel rendelkező számítógéplabor (aktív tábla, számítógép, projektor), amelyben rendelkezésre állnak a témakör tanításához szükséges szoftverek (LabVIEW), valamint a vonatkozó hardverelemek (myDAQ, szenzorkészlet, csavarhúzó, multiméter). Arduino valamint

RaspberryPI esetén az eszköz honlapján megtalálható, szabadon letölthető fejlesztői környezetek, valamint az eszközhöz kapható kit szerelési egységcsomagok.

A témakörben az alábbi ismeretek és gyakorlati készségek elsajátítására kerül sor:

Egyszerűbb áramkör építése:

- Forrasztóállomás megismerése, a forrasztás eszközei
- Egyszerűbb áramkör építése próbapanelen
- Paraméterek mérése multiméterrel Bevezetés a LabVIEW grafikus programozásba:
- A hőmérő szenzor bemutatása, a számítógépes mérés elvégzése, a mérőszoftver elemeinek értelmezése, a jelváltozások megfigyelése
- A méréshez szükséges hardverelemek és azok feladatának megismerése
- A javasolt elektronikus tananyagtartalmaknál felsorolt webcastok megtekintése (Bevezetés a myDAQ használatába)

A LabVIEW környezet megismerése:

- A VI felépítése
- Adattípusok, adatvezetékek

- Matematikai műveletek Control, Indicator szerepe
- „Hello World!” típusú program készítése, futtatása (két szám összegének meghatározása, téglalap kerületének, területének kiszámítása)
- Egyszeres lefutás összevetése az iparban alkalmazott LOOP-megvalósítással – VI indítása, STOP funkció

A grafikus programfejlesztés építőelemei:

- Algebrai műveletek
- Relációk
- Logikai műveletek
- Különféle LOOP-ok
- Elágazások, a SELECT-, illetve a CASE-szerkezetek – Numeric Control, Boolean Indicator
- Waveform Chart, Waveform Graph

Mérés a myDAQ használatával:

- Hőfokfüggő ellenállás alkalmazása
- Fotoellenállás alkalmazása
- Audiobemenet alkalmazása
- Analóg-, illetve digitális jelek a műszaki gyakorlatban
- Időzítési lehetőségek

Jelkondicionálás:

- Filter
- Express VI-ok
- Pulzusmérő létrehozása

Virtuális mérőműszerek működtetése:

- Audio input, audio output használata
- Gyorsulásmérő alkalmazása
- Mintavételi frekvencia megváltoztatása
- A myDAQ alkalmazása multiméterként

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Prezentáció Projektfeladatok:

Javasolt, hogy a tanulók párban, esetleg három fős csoportokban dolgozzanak, és a csapatok más-más projektfeladatot kapjanak.

Lehetséges projekttémák:

- Hőmérséklet-szabályzás (hőmérő, valamint ventilátor alkalmazása)
- Termodinamikai egyensúly megfigyelése
- Erőmérés (rezisztív szenzor a szenzorcsomagban)
- Súrlódási együttható meghatározása lejtő segítségével
- Gépek rezgése (gyorsulásmérő alkalmazásával)
- Alkonykapcsoló
- Egyenletes-, illetve gyorsuló mozgás paramétereinek vizsgálata (optikai érzékelő a szenzorcsomagban)
- Hangsebesség mérése mikrofonnal (myDAQ-hoz csatlakoztatható mikrofon a szenzorcsomagban) – Különféle színű tárgyak válogatása reflexiós optikai érzékelővel
- (érzékelő a szenzorcsomagban)
- Savas, lúgos kémhatású oldatok vizsgálata indikátorfolyadékkal, optikai érzékelővel

A PC részei, PC szét- és összeszerelése, bővítése

A témakörben a tanulók áttekintik a számítógépek és mobileszközök, főbb perifériák és adathordozók felépítését. A témakör elsajátítása után a tanuló:

- Ismeri a számítógép általános felépítését, a számítógépházak, tápegységek, alaplapok, processzortípusok, foglalatok jellemzőit, tulajdonságait.
- Ismeri a CPU-típusokat (RISC, CISC), a tokozási módokat, a processzor hűtési módszerét.
- Ismeri a memóriák fő típusait (RAM, ROM) és altípusaikat. Képes felismerni a különböző memóriamodulokat (DIP, SIMM, DIMM, SODIMM).
- Fel tudja sorolni a fontosabb illesztőkártya-típusokat (hálózati, audio, video stb.) és alaplapi csatlakozási felületeiket (PCI, AGP stb.).
- Ismeri a háttértárak típusait, a merevlemezek és SSD-k csatolófelületeit; a mágneses és félvezető elven működő tárolókat; a redundáns adattárolás fogalmát, képes a fontosabb RAID-verziók működésének megértésére. – Fel tudja sorolni az optikai meghajtók típusait és azok fontosabb jellemzőit.

- Képes felismerni a portok és csatlakozók típusait és csatlakoztatni a megfelelő eszközöket, meg tudja különböztetni a belső és külső kábeltípusokat.
- Tudja a BIOS és az UEFI feladatát, képes azok beállítására és jelszóval való védelmére.
- Képes a gép firmware-ének frissítésére.
- Képes a speciális célú számítógépes rendszerek (CAD/CAM, virtualizáció, játék, HTPC) jellemzőinek felsorolására, ezek alapján az adott célra megfelelő hardver kiválasztására.
- Ismeri a vastag- és vékonykliensek közti különbségeket, valamint a hálózati adattároló eszközök (NAS-ok) célját.
- Képes a számítógép szakszerű szétszerelésére, az ehhez szükséges szerszámok kiválasztására és használatára.
- Képes a pontos számítógép-konfiguráció meghatározására, a megfelelő alkatrészek kiválasztására.
- Ismeri a számítógép szakszerű összeszerelésének folyamatát, és el is tudja végezni azt.
- Képes memória és tárhely bővítésére asztali számítógépben és laptopban.
- Tudja, hogyan lehet számítógép-alkatrészeket cserélni, frissíteni a hardverkomponenseket. – Ismeri a szünetmentes tápegységek (UPS) célját, típusait, és képes UPS üzembe helyezésére.

Megelőző karbantartás és hibakeresés

A témakörben a tanulók a hardveres és szoftveres karbantartásról, illetve az alapvető hibaelhárításról tanulnak, és megismerkednek a legfontosabb munka- és környezetvédelmi ismeretekkel. A témakör elsajátítását követően a tanuló: – Tisztában van a megelőző karbantartás céljával, jelentőségével.

- Képes alkatrészek, perifériák szakszerű tisztítására, pormentesítésére a megfelelő eszközökkel.
- Ismeri a számítógépek működésének környezeti feltételeit, a hőmérséklet és a páratartalom hatását a számítógép működésére.
- Képes szoftveres karbantartási feladatok elvégzésére: az operációs rendszer frissítésére, víruskereső adatbázisának naprakészen tartására, nem használt alkalmazások törlésére, lemezek hibaellenőrzésére.
- Ismeri és alkalmazza a hibakeresési folyamat lépéseit, képes a kézenfekvő problémák kiszűrésére.
- Képes speciális karbantartásra és hibakeresésre mobileszközöknél és nyomtatóknál – Ismeri és alkalmazza az általános munkabiztonsági előírásokat, szabályokat.

- Tisztában van a számítógépek és nyomtatók szerelésének érintésvédelmi irányelveivel.
- Ismeri a tűzvédelmi irányelveket, képes elektromos tüzek oltására.
- Tisztában van az elektrosztatikus kisülés (ESD) veszélyeivel, a védekezés lehetőségeivel.
- Ismeri a tápfeszültség anomáliáit és veszélyeit, képes túlfeszültség-védelmi eszközök használatára.
- Ismeri a számítógép-részegységek biztonságos megsemmisítésének célját és módozatait, valamint a lehetséges újrahasznosítási lehetőségeket.

Laptopok és más eszközök tulajdonságai, hibakeresés

A témakörben a tanulók a laptopok és más mobileszközök (pl. okostelefonok) jellemzőivel, felépítésével, alapszintű beállításaival és hibaelhárításával kapcsolatos ismereteket sajátítanak el. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a hordozható eszközök típusait (laptop, okostelefon, tablet, e-book-olvasó stb.).
- Fel tudja sorolni a laptopok összetevőit, megjelenítőeszközeit és hogy miben különböznek az asztali gépekétől.
- Ismeri a laptopon található bővítőhelyeket, képes memóriabővítés elvégzésére.
- Képes a laptopok felhasználó, illetve szerviz által cserélhető alkatrészeinek megkülönböztetésére.
- Ismeri a dokkolóállomás és a portismétlő funkciót, képes csatlakoztatni és használni azokat. – Ismeri az energiagazdálkodási beállítások célját és képes azok konfigurálására. – Tudja, milyen vezeték nélküli csatlakozási módok léteznek, és képes használni azokat.
- Meg tudja különböztetni az okostelefonok részegységeit, azok vezetékes és vezeték nélküli hálózati csatlakozási lehetőségeit.
- Fel tudja sorolni az ismertebb viselhető és egyéb okoseszközöket, valamint azok jellemzőit.

Nyomtatók és egyéb perifériák

A témakörben a tanulók a nyomtatók típusaival, jellemzőivel, telepítésével és beállításaival ismerkednek meg, és képet alkotnak a további ki- és beviteli perifériákról is. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Fel tudja sorolni a hagyományos és a modern beviteli eszközöket, és képes azok használatára.
- Ismeri a nyomtatók típusait, működési elvét, és össze tudja hasonlítani azokat.
- Képes lapolvasásra és nyomtatásra multifunkciós nyomtatókkal.

- Képes nyomtatókat és lapolvasókat telepíteni, beállítani és hálózaton megosztani.
- Ismeri a nyomtatószerverek alkalmazási lehetőségeit, és használni is tudja azokat. Képes a nyomtatók teljesítményének javítására szoftveres beállításokkal, valamint memóriabővítéssel.
- Ismeri a virtuális nyomtatókat és képes azok használatára, valamint ismeri a 3D nyomtatók működési elvét.
- Fel tudja sorolni a szkennerek típusait, tisztában van a működési elvükkel, és képes dokumentumok beolvasására.
- Ismeri a megjelenítők típusait, paramétereit és alapvető működési elvét.
- Ismeri a virtuális valóság (VR és AR) megjelenítőeszközeit.
- Ismeri a hangeszközök beállításait, a hangszórók csatlakoztatási módját.

Virtualizáció és felhőtechnológiák

A témakör feladata, hogy megismertesse a tanulókat a virtualizáció céljával és megvalósítási módjaival, valamint a felhőtechnológiákkal (cloud computing). A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a virtualizáció célját, fel tudja sorolni előnyeit a dedikált szerveres telepítési móddal szemben.
- Tudja, mi a különbség a szerver- és kliensoldali virtualizáció között.
- Ismeri a hypervisor jelentését, meg tudja különböztetni az 1-es és 2-es típusú hypervisort, és tud példákat mondani rájuk. – Tudja, milyen erőforrásigényt jelent a virtualizáció megvalósítása.
- Képes virtuális gép telepítésére valamilyen elterjedt virtualizációs programban (pl. Virtualbox, VMWare): be tudja állítani a virtuális hardver paramétereit, és képes image-fájlból operációs rendszert telepíteni.
- Ismeri a konténer fogalmát, tudja, hogy miben különbözik a virtuális gépektől, képes konténert indítani és leállítani valamilyen elterjedt módszer (pl. Docker) segítségével.
- Ismeri a számítási felhő (cloud computing) fogalmát, és tudja, hogy mire használható.
- Fel tudja sorolni a gyakoribb felhőszolgáltatások (SaaS, PaaS, IaaS) jellemzőit, tud rájuk példát mondani, és használni is képes azokat (pl. Office 365, Gmail, Google Drive, Dropbox, OneDrive stb.).
- Ismeri a felhőmodelleket (privát, publikus, hibrid), azok jellemzőit, és konkrét példákat tud mondani a használatukra.

Windows telepítése és konfigurációja

A témakör célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a Windows operációs rendszer jellemzőivel, telepítési módozataival, valamint a napi használathoz szükséges konfigurálásával.

A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri az operációs rendszer fogalmát, fel tudja sorolni annak feladatait.
- Tudja, milyen típusú operációs rendszerek léteznek, ismeri a GPL, multiuser, multitask fogalmát.
- Tudja, mi a különbség a GUI és CLI felhasználói felületek között, és képes azok használatára.
- Tudja, milyen szempontok alapján lehet kiválasztani adott célnak megfelelő operációs rendszert. – Ismeri a partíció fogalmát, típusait, tud adott séma alapján merevlemezt particionálni.
- Ismeri a fontosabb fájlrendszerek (FAT, NTFS, ext2/3/4) tulajdonságait, esetleges korlátait, és képes adott fájlrendszert létrehozni a lemezen.
- Képes az operációs rendszerek hardverkövetelményeinek meghatározására.
- Képes az operációs rendszer hardverkompatibilitásának ellenőrzésére.
- Képes telepíteni a Windows operációs rendszert telepítőmédiumról (DVD, pendrive).
- Képes meghajtóprogramokat telepíteni adott hardvereszközhöz, képes azokat frissíteni, esetlegesen letiltani.
- Képes frissítések és hibajavító csomagok telepítésére az operációs rendszerhez, tudja kezelni a Windows Update-et.
- Képes az operációs rendszer verziófrissítésére (upgrade), a felhasználói adatok más gépre való költöztetésére.
- Ismeri a Windows lemezkezelési lehetőségeit, a lemezkezelő alkalmazást, illetve a lemezkarbantartási műveleteket (töredezettségmentesítés, hibaellenőrzés).
- Képes multiboot rendszerek beállítására többféle operációs rendszer indításához ugyanazon a gépen.
- Ismeri a Windows speciális telepítési módjait, pl. unattended mód – Ismeri a lemezklónozás célját, képes kezelni valamilyen klónozó programot (pl. Clonezilla).
- Ismeri a Windows betöltési folyamatát, képes váltani a betöltési módok között rendszerindításkor.
- Képes alkalmazások és folyamatok indítására, leállítására, adataik lekérdezésére a Feladatkezelő használatával.

- Képes alkalmazások, programok telepítésére és eltávolítására.
- Ismeri a fájlkezelési műveleteket az Intéző segítségével, illetve parancssorból.
- Képes konfigurálási műveletek elvégzésére a Vezérlőpultban és a Gépházban található beállítások segítségével.
- Képes felhasználói fiókokat hozzáadni, törölni, típusukat megváltoztatni és beállítani a jelszavakat.
- Képes illesztőprogramok frissítésére az Eszközkezelő használatával.
- Képes konfigurálni a területi és nyelvi beállításokat.
- Képes az Eseménynapló segítségével adatokat keresni eseményekről, és képes felhasználni ezeket hibakereséshez.
- Tudja monitorozni a rendszer erőforrásait, képes szolgáltatások indítására és leállítására. – Ismeri a regisztrációs adatbázis célját, és képes abban beállításokat végezni a Regedit programmal.
- Felismeri a CLI jelentőségét, és képes parancssori eszközöket használni a gyakoribb feladatokra (fájlműveletek, hálózatkezelés, felhasználókezelés stb.).

A dolgok internete

A témakör célja az IoT (dolgok internete) fogalmának és gyakorlati megvalósítási lehetőségeinek bemutatása. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri az IoT fogalmát, alkalmazási lehetőségeit, a szenzorok, mikrokontrollerek és beavatkozóelemek különböző típusait.
- Képes prototípus készítésére a megvalósítandó IoT-projekthez.
- Ismeri a Big Data és az automatizáció fogalmát.
- Képes egyszerű IoT-projektek szimulációjára (Packet Tracerben) és megvalósítására valós eszközökkel (Arduino, Raspberry Pi).

Informatikai és távközlési alapok II. 144 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a hálózati alapfogalmakkal, és képesek legyenek otthoni vagy kisebb vállalati hálózatok alapszintű telepítésére és beállítására. A tárgy kitér az IT-biztonság, valamint a gépi tanulás és a mesterséges intelligencia területére, valamint a Linux operációs rendszer alapszintű használatára is. A tanulók részegységenként, közvetlenül gyakorlati példákon keresztül sajátíthatják el az elméleti tananyagot.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Közismereti tartalom: Matematika – Számrendszerek témakör

Szakmai tartalom: Informatikai és távközlési alapok I. témakörei (Megelőző karbantartás és hibakeresés; Laptopok és más eszközök tulajdonságai, hibakeresés; Windows telepítése és konfigurációja)

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Besorolja az OSI- és a TCP/IPrétegmodell megfelelő rétegébe a hálózati eszközöket.	Hálózati eszközök OSI-modell TCP/IP-modell	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Figyelmesnek és óvatosnak kell lennie a kábelkészítési műveletek közben. Érdeklődjön az adott téma iránt. Együttműködőnek és kommunikatívnak kell lennie.	
Elvégzi a kapcsoló és forgalomirányító alapkonfigurációját.	Hálózati eszközök elérése Hálózati operációs rendszerek konfigurációs parancsainak felépítése, súgója Kapcsolók alapkonfigurációja Forgalomirányító alapkonfigurációja	Teljesen önállóan		Terminálemulációs szoftver használata
Ethernet-kábelt készít.	TIA/EIA-568 szabvány	Teljesen önállóan		
Azonosítja az ARPfolyamat üzeneteit adatforgalom elfogására alkalmas szoftver használatával.	ARP-protokoll	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Figyelmesnek és óvatosnak kell lennie a kábelkészítési műveletek közben. Érdeklődjön az adott téma iránt. Együttműködőnek és kommunikatívnak kell lennie.	Adatforgalom elfogására alkalmas szoftver használata
Számrendszerek között átváltást végez. Adott méretű alhálózatot alakít ki (VLSM).	Decimális, bináris, hexadecimális számrendszer IPv4-cím VLSM	Teljesen önállóan		Digitális tartalmak keresése és szűrése Alhálózatkalkulátor használata
Értelmezi és felhasználja a forgalomirányítók	IPv4 irányítótábla szerepe, felépítése	Teljesen önállóan		

IPv4 és IPv6 irányítótáblájában található bejegyzéseket.	IPv6 irányítótábla szerepe, felépítése			
Alapértelmezett átjárót határoz meg és állít be kliensek számára.	Alapértelmezett átjáró fogalma, szerepe	Teljesen önállóan		PC- és mobileszközök alapszintű használata. Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése
Teszteli a hálózat működését ping és traceroute parancsok használatával.	ICMP-protokoll	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Figyelmesnek és óvatosnak kell lennie a kábelkészítési műveletek közben. Érdeklődjön az adott téma iránt. Együttműködőnek és kommunikatívnak kell lennie.	Számítógép parancssorának használata
Elvégzi a SOHO router alapbeállításait, vezeték nélküli klienseket csatlakoztat.	Wifi szabványok SOHO router elérése és alapkonfigurációja	Teljesen önállóan		Hálózatszimulációs szoftver használata SOHO router konfigurációs felületének használata
Vezetékes és vezeték nélküli állomásokat tartalmazó kisvállalati vagy otthoni hálózatot épít.		Teljesen önállóan		Hálózat szimulációs szoftver használata. Terminálemulációs szoftver használata
Windows operációs rendszerben jogosultságokat és tűzfalszabályokat állít be.	Fájl- és mappajogosultságok típusai Tűzfalszabályok típusai	Teljesen önállóan		A Fájlkezelő és a Windows tűzfal használata
Vezeték nélküli forgalomirányítón hitelesítést és titkosítást állít be.	WPA/WPA2 biztonsági módszer	Teljesen önállóan		A SOHO router konfigurációs felületének használata
Alkalmazásokat indít, felhasználói és biztonsági beállításokat hajt végre Androidot és iOS-t futtató eszközökön.	iOS beállítási lehetőségei Android beállítási lehetőségei	Teljesen önállóan		Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése

A tantárgy témakörei

Gépi tanulás, neuronhálózatok, mesterséges intelligencia

A témakör célja a gépi tanulás és a mesterséges intelligencia (AI) jellemzőinek, aktuális helyzetének és felhasználási módjainak bemutatása. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a mesterséges intelligencia (AI) fogalmát, rövid történetét.

- Tudja, mit jelent a gépi tanulás, és fel tud sorolni példákat az alkalmazására (beszéd- és alakfelismerés, célzott reklámok stb.).
- Ismeri a neuronhálózatok fogalmát, kapcsolódását a gépi tanuláshoz.
- Ismeri a gépi látás segítségével megoldható problémákat, a gépilátás-rendszerek összetevőit.

Informatikai és távközlési hálózatok napjainkban

A témakör célja annak bemutatása, mire használhatók a távközlési hálózatok, illetve milyen aktuális és várható trendek figyelhetők meg ezen a területen. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Tisztában van a hálózat fogalmával, céljával. Ismeri a hálózatok legfontosabb alkotóelemeit.
- Tisztában van a hálózatok mindennapjainkra gyakorolt hatásával.
- Ismeri a fizikai és logikai topológia fogalmát, jellemzőit. Képes megkülönböztetni egymástól a fizikai és a logikai topológiát. Tudja értelmezni a topológiai ábrákat.
- Ismeri a LAN-okban használható logikai topológiákat (sín, gyűrű, fa, csillag, kiterjesztett csillag) és ezek jellemzőit. Tisztában van a különböző topológiák előnyeivel és hátrányaival.
- Tudja, mi szükséges az internethez való kapcsolódáshoz, képes csatlakozni a helyi hálózathoz és az internethez.
- Tisztában van napjaink hálózati trendjeivel (BYOD, SDN stb.).
- Tisztában van a hálózatokat érő fenyegetések és támadások veszélyeivel, érti a hálózatbiztonság szerepét, jelentőségét.

Hálózati protokollok és modellek, végponti eszközök hálózati beállítása

A témakör célja, hogy a tanuló megismerje a leggyakrabban használt hálózati eszközöket és a rétegmodelleket, az átviteli közegek jellemzőit, valamint képes legyen Ethernet-kábel készítésére. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a kommunikációs szabályok jelentőségét, szerepét. Tisztában van a protokollok jelentőségével, szükségességével.
- Ismeri a referenciamodellek szerepét.
- Tisztában van az OSI-modell jelentőségével, ismeri annak rétegeit, és a rétegek szerepét.
- Tisztában van a TCP/IP-modell jelentőségével, ismeri annak rétegeit, és a rétegek szerepét.

- Képes az OSI- és TCP/IP-modell egymásnak való megfeleltetésére.
- Ismeri az adatbeágyazás fogalmát, szerepét. Tisztában van azzal, hogyan történik a helyi és a távoli erőforrások elérése a rétegmodellben.
- Ismeri a fizikai réteg szerepét, feladatát. Tisztában van az adatok fizikai közegen történő átvitelének lehetőségeivel.
- Ismeri a jelek továbbítási módjait (szinkron, aszinkron), a sávszélesség, az átbocsátóképesség és a késleltetés fogalmát. Képes végberendezésen a pillanatnyi átbocsátóképesség lekérdezésére.
- Tisztában van a vezetékes hálózatban használható közegekkel (rézalapú, optikai kábelek), és ismeri ezek jellemzőit.
- Tudja, hogy miért van szükség keresztkötésű és egyeneskötésű Ethernet-kábelre.
- Képes megállapítani, hogy adott eszközök között melyik típusú kábel (keresztkötésű, egyeneskötésű) használata szükséges.
- Ismeri a TIA/EIA-568-A és a TIA/EIA-568-B színsorrendet, és ezek alapján képes keresztkötésű és egyeneskötésű Ethernet-kábel készítésére.
- Ismeri a vezeték nélküli átviteli közegeket, és ezek jellemzőit, felhasználási területüket.
- Képes vezetékes és vezeték nélküli hálózathoz csatlakoztatni a végberendezést.
- Ismeri a decimális, bináris és hexadecimális számrendszert, és képes az ezen számrendszerek közti átváltásra.

Kapcsolás Ethernet hálózatokon, a kapcsoló alapszintű beállítása

A témakör feldolgozásával a tanulók megismerik az adatbeágyazás menetét, az Ethernettechnológia jellemzőit és a kapcsolók működési elvét. Cél, hogy elsajátítsák legalább egy terminálemulációs szoftver használatát, és elvégezzék a második rétegbeli kapcsoló alapkonfigurációját. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Tisztában van az adatbeágyazás fogalmával, működésével.
- Képes az adatbeágyazás vizsgálatára adatforgalom elfogására alkalmas szoftver segítségével.
- Ismeri az Ethernet-technológia jellemzőit, működési elvét, tisztában van az Ethernetkeret felépítésével.
- Képes az Ethernet-keret fejlécelemeinek azonosítására, elfogott keret esetén adatforgalom elfogására alkalmas szoftverrel.
- Tisztában van a MAC-cím jelentőségével, szerepével, felépítésével.

- Képes a végberendezés hálózatikártya-információinak megjelenítésére, MACcímének lekérdezése.
- Tisztában van a félduplex és a teljes duplex kommunikáció működésével.
- Ismeri a kapcsoló felépítését, képes felismerni a kapcsoló összetevőit.
- Tisztában van a kapcsoló feladatával, jelentőségével, működési elvével.
- Ismeri a MAC-tábla fogalmát, szerepét. Tudja, hogyan kerülnek a bejegyzések a kapcsoló MAC-táblájába.
- Ismeri a kapcsoló továbbítási módjait, tisztában van az elárasztásos továbbítás fogalmával, működésével.
- Érti a MAC-táblában található bejegyzéseket, a MAC-tábla tartalma alapján képes eldönteni, hogy a kapcsoló mely portjain továbbítja az adott keretet.

A hálózati réteg, IPv4-es és IPv6-os címzés, a forgalomirányító alapszintű beállítása

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a hálózati réteg feladatát és a logikai címzés szerepét; az IPv4-címek szerkezetét, jellemzőit. Megértsék a címmeghatározó protokollok működését IPv4-környezetben és képesek legyenek a címmeghatározó folyamat üzeneteinek azonosítására, adatforgalom elfogására alkalmas szoftver használatával. Átlássák az alhálózatok kialakításának lépéseit, és képesek legyenek adott méretű alhálózatok kialakítására. Forgalomirányítási alapismereteket szerezzenek, értelmezni tudják az irányítótábla bejegyzéseit IPv4-környezetben. Megismerjék a forgalomirányítók működését, szerepét, el tudják végezni a forgalomirányító alapkonfigurációját. Tisztában legyenek az alapértelmezett átjáró szerepével, és be tudjanak állítani alapértelmezett átjárót a klienseszközökön, kapcsolókon. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Tisztában van a hálózati réteg szerepével, feladatával, jelentőségével. Ismeri a hálózati rétegben található eszközöket, protokollokat.
- Ismeri az IP protokollfeladatát, jellemzőit, érti az összeköttetés-mentes csomagtovábbítás folyamatát.
- Ismeri az IPv4-csomag fejlécének fontosabb mezőit (forrás- és cél-IPv4-cím, TTL, következő fejléc stb.)
- Ismeri az IPv4-címek felépítését, szerkezetét, tisztában van az alhálózati maszk fogalmával, szerepével.
- Ismeri az IPv4-címzés típusait (unicast, multicast, broadcast).
- Ismeri az IPv4-címosztályokat, azok jellemzőit, képes megállapítani egy adott IPv4címről, hogy melyik címosztályba tartozik.

- Tisztában van a publikus és privát címek szerepével, használatával. Ismeri a publikus és privát IPv4-címeket, képes megállapítani egy adott IPv4-címről, hogy az publikus vagy privát.
- Képes végberendezés IPv4-konfigurációjának statikus beállítására.
- Ismeri az IPv4-es környezetben használt címmeghatározó protokollt (ARP) és üzeneteit. Tisztában van a címmeghatározó protokoll működésével és használatának szükségességével.
- Képes végberendezés és hálózati eszköz ARP-táblájának megjelenítésére, a tábla sorainak törlésére.
- Adatforgalom elfogására alkalmas szoftverrel képes nyomon követni az ARPprotokoll működését.
- Tisztában van az egyenlő méretű és változó méretű alhálózatok kialakításának lépéseivel IPv4-környezetben.
- Képes IPv4-környezetben egyenlő méretű és változó méretű alhálózatok (VLSM) kialakítására, és képes megállapítani, hogy több IPv4-cím egy alhálózathoz tartozike.
- Képes adott alhálózat esetén a hálózati azonosító, a szórási cím és a kioszthatő címtartomány megállapítására.
- Ismer IPv4-alhálózat számolására alkalmas szoftvereket, webhelyeket, és képes legalább egy ilyen alkalmazás vagy webhely használatára.
- Képes IPv4-környezetben az igényekhez igazodó címzési terv készítésére.
- Tisztában van a forgalomirányító felépítésével, működésével.
- Ismeri a forgalomirányító összetevőit, azok feladatát, és képes az összetevők beazonosítására.
- Ismeri a forgalomirányító rendszerindítási folyamatát.
- Képes konzolkapcsolatot kialakítani számítógép és forgalomirányító között. Ismer legalább egy terminálemulációs szoftvert, és annak használatával képes hozzáférni a forgalomirányító konfigurációs felületéhez.
- Tisztában van az IOS elérési lehetőségeivel, az iOS konfigurációs felületén használható parancsok felépítésével, szintakszisával.
- Tisztában van a forgalomirányítóban található memóriák fajtájával, szerepével. Tudja, hogy melyik memóriában mit tárol a forgalomirányító, és képes a memóriák tartalmának megjelenítésére.
- Tisztában van a futó és kezdeti konfiguráció szerepével, valamint a felhasználásuk közti különbséggel.

- Képes a futó konfiguráció mentésére.
- Tisztában van a forgalomirányító kezdeti konfigurációját megvalósító parancsokkal (például eszköz neve, privilegizált mód jelszava, vonali jelszavak, bejelentkezési és napi üzenet, parancselőzmények száma, vonali tétlenségi idő, naplóüzenetek szinkronmegjelenítése stb.), és használni tudja ezeket a parancsokat.
- Képes a forgalomirányító interfészeinek konfigurálására (IP-cím és alhálózati maszk beállítása, leírás megadása, interfész engedélyezése és tiltása).
- Tisztában van az alapértelmezett átjáró fogalmával, képes megállapítani az eszközön használandó alapértelmezett átjárót.
- Képes a végberendezés alapértelmezett átjárójának beállítására.
- Ismeri az ipconfig parancsot, és képes annak használatával megjeleníteni és értelmezni a végberendezések IPv4-beállításait.
- Tisztában van a végberendezések csomagtovábbítási döntéseinek folyamatával.
- Tisztában van a forgalomirányító csomagtovábbítási döntéseinek folyamatával.
- Képes a forgalomirányító irányítótáblájának megjelenítésére, és tudja értelmezni a közvetlenül csatlakozó hálózatokat jelölő sorokat.
- Ismeri a közvetlenül csatlakozó útvonalak irányítótáblába kerülésének folyamatát és az irányítótábla szerepét.
- Képes ellenőrizni a közvetlenül csatlakozó hálózatok elérhetőségét.
- Tisztában van az alapértelmezett útvonal szerepével, képes alapértelmezett útvonal létrehozására a forgalomirányítón.
- Tisztában van az ICMPv4-protokoll szerepével, használatával, ismeri a protokoll által használt üzeneteket.
- Ismeri a ping és traceroute parancsokat, tisztában van azok használatával, képes kapcsolatok ellenőrzésére ping és traceroute parancsok segítségével.
- Képes hibaelhárítást végezni nem megfelelően működő, közvetlenül csatlakozó hálózatok között. Észreveszi a hálózatelérési hibát okozó téves konfigurációt, és képes annak korrigálására.

A szállítási és az alkalmazási réteg

A témakör célja a szállítási réteg két fő protokollja, a TCP és a UDP ismertetése. Bemutatja a TCP/IP-modell alkalmazási rétegének célját és a benne használt protokollokat, különös tekintettel a DNS- és DHCP-protokollokra, a webes és elektronikus levelezési, valamint fájlmegosztási protokollokra. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Tisztában van a szállítási réteg szerepével, érti a szállítási réteg feladatát, jelentőségét. Ismeri a szállítási réteg főbb protokolljait (TCP, UDP).
- Ismeri a szegmens fogalmát, tisztában van a portszámok szerepével és három csoportjával (jól ismert portok, regisztrált portok, privát portok).
- Ismeri a TCP-protokoll szerepét, jellemzőit, főbb alkalmazási területeit.
- Ismeri az UDP-protokoll szerepét, jellemzőit, főbb alkalmazási területeit.
- Tisztában van TCP- és az UDP-protokollok előnyeivel és hátrányaival.
- Képes a TCP- és az UDP-protokollok összehasonlítására.
- Ismeri a TCP kommunikációs folyamat által használt kapcsolat felépítésének (háromfázisú kézfogás) és lebontásának lépéseit.
- Tisztában van a megbízható szállítás jelentőségével és az adatfolyam-vezérlés szerepével. Tudja, hogyan működik az adatfolyam-vezérlés TCP-protokoll esetén.
- Ismeri az ablakméret és a nyugtázás fogalmát.
- Adatfolyam elfogására alkalmas szoftver segítségével képes a TCP-folyamat felépülésének és lebontásnak vizsgálatára.
- Tisztában van a sorszámozás szerepével, és TCP esetén érti a sorszámok változását (sequence number, acknowledgement number). – Ismeri az alkalmazási, megjelenítési és viszonyréteg funkcióit.
- Tisztában van az egyenrangú hálózat fogalmával, működésével, jelentőségével, előnyeivel és hátrányaival. Ismer olyan alkalmazásokat, amelyek egyenrangú hálózatokban használatosak.
- Tisztában van a szerver-kliens alapú hálózat fogalmával, működésével, jelentőségével, előnyeivel és hátrányaival. Ismeri a jelentősebb szerver-kliens alapú alkalmazásokat.
- Tisztában van a webszolgáltatás által használt HTTP- és HTTPS-protokoll jelentőségével, működésével.
- Tisztában van a levelezési protokollokkal (SMTP, IMAP, POP3), azok működésével.
- Tisztában van az e-mail-letöltő protokollok közti különbséggel.
- Ismeri a DHCP- és a DNS-protokollok szerepét, jelentőségét, működését. Ismeri a fájlmegosztási protokollokat, tisztában van azok működésével.

Otthoni és kisvállalati hálózat építése és beállítása

A témakör célja, hogy a tanulók az eddigi ismereteik felhasználásával képesek legyenek otthoni és kivállalati hálózat összetevőinek azonosítására, kisméretű hálózat fizikai kiépítésére, IP-címzés

beállítására, és az alapvető kapcsolódási hibák elhárításra. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Tisztában van az otthoni, illetve kisvállalti hálózatban használható eszközökkel, azok főbb jellemzőivel.
- Képes azonosítani egy otthoni vagy kisvállalati hálózat összetevőit.
- Képes azonosítani a kisvállalati hálózatban használt főbb protokollokat, alkalmazásokat.
- Képes ping és traceroute parancsok használatával a kapcsolat működésének ellenőrzésére. Tudja értelmezni a válaszként megjelenő sorokban szereplő információkat.
- Ismeri azokat a show parancsokat, amelyekkel lekérdezhető a hálózati eszköz futó és kezdeti konfigurációja, valamint az IOS-, illetve hardverösszetevők paraméterei.
- Képes otthoni és irodai hálózat eszközeinek kiválasztására, összekötésére és az IPcímzés beállítására.
- Ismeri az alapvető hálózati hibaelhárítás lépéseit, képes alapszintű kapcsolódási hibák megtalálására és elhárítására.

IT-biztonság

A témakör a számítógépes biztonsággal foglalkozik. Célja, hogy a tanulók megismerjék a legfontosabb támadási módokat, a kártevők típusait és az azok elleni védekezést. Tudják, milyen hálózati támadások léteznek, milyen biztonsági irányelveket kell követni az adatok védelme érdekében. Megismerjék a Windows operációs rendszerben található biztonsági segédeszközöket és beállításokat. Képesek legyenek vezeték nélküli eszközök biztonságos beállítására. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a malware fogalmát, a kártevő szoftverek típusait, működési elveit.
- Ismeri a kártevők elleni védekezés lehetőségeit, és képes azokat alkalmazni.
- Tudja, mi a hálózatok elleni támadások célja, és milyen módszerei vannak.
- Ismeri a megtévesztési technikák (social engineering) jellemzőit, képes felismerni azokat.
- Tisztában van a biztonsági házirendek jelentőségével.
- Képes adatmentéseket végezni, a megfelelő típus kiválasztásával.
- Képes fájlok és mappák jogosultságainak, illetve titkosításának beállítására.
- Képes adatok biztonságos törlésére a teljes megsemmisítés céljából.
- Képes a számítógép védelmét jelszavakkal fokozni: BIOS, felhasználói jelszavak.
- Képes korlátozások beállítására a Windows helyi házirendjei segítségével.
- Tud felhasználókat és csoportokat létrehozni, módosítani, törölni.

- Tudja módosítani a Windows tűzfal beállításait.
- Ismeri és tudja alkalmazni az elterjedtebb webböngészők biztonsági beállításait (pl. privát böngészés).
- Tudja telepíteni az operációs rendszer hibajavításait és frissítéseit.
- Képes hitelesítés és titkosítás konfigurálására vezeték nélküli eszközökön.
- Képes a firmware frissítésére SOHO forgalomirányítókon. Képes port-továbbítás beállítására SOHO routeren.

Egyéb operációs rendszerek (mobil és MacOS)

A témakör a mobileszközökön elterjedt két legfontosabb operációs rendszer, az Android és az iOS jellemzőit tárgyalja. A tanulóknak ismerniük kell a két rendszer kezelőfelületét, az alapvető beállításokat és szolgáltatásokat (pl. GPS, virtuális asszisztensek, VPN stb.), valamint az alapvető biztonsági beállításokat is. Ezenfelül a macOS operációs rendszer alapvető tulajdonságaival is tisztában kell lenniük. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri az Android és az iOS operációs rendszerek jellemzőit, képes azok összehasonlítására.
- Ismeri és használni tudja az Android és az iOS kezelőfelületét.
- Használni tudja a közös szolgáltatásokat, pl.: képernyőforgatás, kalibráció, GPS, wifihívás, VPN, virtuális asszisztensek.
- Ismeri a mobileszközök biztonsági beállításait, lehetőségeit.
- Ismeri és használni tudja a mobileszközökön elérhető felhőszolgáltatásokat.
- Ismeri a macOS jellemzőit, összehasonlítva a többi operációs rendszerrel.
- Ismeri és kezelni tudja a macOS grafikus és parancssori felületét az alapvető műveletekhez.
- Képes biztonsági mentésre, ismeri a lemezkezelés lehetőségeit és segédprogramjait.
- Képes időzített és ütemezett feladatok végrehajtására.
- Képes a macOS frissítésére.

Linux alapok

A témakör célja a Linux operációs rendszer legalapvetőbb kezelési, üzemeltetési feladatainak bemutatása. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a Linux szerepét, helyét az IT-iparban.
- Ismeri a CLI-parancsok felépítését, az argumentumok megadási módját.
- Ismeri a könyvtárkezelési parancsokat: mkdir, rmdir.

- Képes fájlok listázására különböző szempontok szerint.
- Képes parancsok kiadására rendszergazdai üzemmódba átlépve is.
- Képes a számítógép szabályos leállítására.
- Tisztában van az alapvető fájl-jogosultságokkal (read, write, executable), azok beállításával (chmod)
- Képes fájlokat másolni, mozgatni, törölni parancssorban.
- Képes szövegfájlok tartalmának megtekintésére.
- Képes szövegekben történő keresésre, különböző feltételek szerint.
- Ismeri az alapvető reguláris kifejezések célját és felhasználásukat szövegillesztéshez.
- Képes egy szövegszerkesztő (vi, nano) használatára.
- Be tudja állítani a gép IP-címzését.
- Képes a futó folyamatok listázására, különböző szempontok szerint.
- Ismeri az I/O-átirányítások szerepét, és tudja használni azokat.
- Tisztában van az alapvető csomagkezelési parancsokkal, képes csomagok telepítésére és eltávolítására is.
- Ismeri a jelszavak jelentőségét, képes megfelelő erősségű jelszavak beállítására.

4. PROGRAMOZÁSI ALAPOK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 144 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A kódolás és a programozás képessége ma már nemcsak a szoftverfejlesztők számára nélkülözhetetlen, az összes egyéb területen dolgozó informatikus és távközlési szakember számára elengedhetetlen. Ezért fontos, hogy a közös alapozás jegyében minden tanuló megszeresse a kódolást, fejlett problémamegoldó és algoritmizáló képességre tegyen szert, és egyszerűbb problémák kezelését végző alkalmazásokat tudjon készíteni. Elengedhetetlen, hogy minden tanuló képes legyen webes környezetben dolgozni. A tanulási terület oktatásának fontos feladata az is, hogy a tanulókat megtanítsa csapatban dolgozni, valamint képessé tegye a közös munkát segítő forráskódkezelők és a csoportmunkát támogató online eszközök kezelésére.

A tanulási terület az alábbi főbb témákat érinti:

- Bevezetés a programozásba – Játékos kódolás a programozás megszerettetéséhez
- HTML-oldalak kódolása – A weboldalak készítésének és formázásának alapjai, rövid betekintéssel a JavaScript világába
- Python – Kezdő lépések a programozás területén az egyik legelterjedtebb és legkönnyebben tanulható nyelv segítségével

Programozási alapok 72/72 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy a közös ágazati alapozás részeként olyan programozási és kódolási alapkészségeket ad, amelyek minden informatika és távközlési ágazatban tanuló fiatal számára szükségesek.

A tantárgy az alábbi főbb témákat érinti:

- Bevezetés a programozásba – Játékos kódolás a programozás megszerettetéséhez
- HTML-oldalak kódolása – A weboldalak készítésének és formázásának alapjai, rövid betekintéssel a JavaScript világába, melynek során a tanulók megismerkednek a weboldalak (HTML-oldalak) felépítésével, a HTML5 és a CSS3 alapjaival, megértik a reszponzív weboldalak kialakításának lehetőségeit, valamint a JavaScriptet használó dinamikus HTML-oldalak működése mögötti logikát.
- Python – Kezdő lépések a programozás területén az egyik legelterjedtebb és legkönnyebben tanulható nyelv segítségével

Az elméleti anyag elsajátítása közvetlenül a gyakorlati példákon keresztül valósul meg. A tananyag kisebb részekre tagolódik, és minden részhez példák, gyakorló feladatok tartoznak.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Egyszerű webolda- lakat hoz létre és szerkeszt online, valamint helyi telepítésű fejlesztőeszközökkel és a HTML5-nyelv alapvető elemeinek felhasználásával.	Ismeri a HTML5nyelv alapvető elemeit és attribútumait.	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadásá ra és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt	Legalább egy online fejlesztői környezet használata (pl. CodePen, JSBin, Plunker) HTML-, CSS- és JavaScript kód szerkesztésre szolgáló fejlett editor (pl. VS Code, Atom, Brackets) és bővítményeinek használata
Használja a HTMLoldalak hibakeresési eszközeit, a fejlesztést támogató csoportmunkaeszközöket, valamint a Git verziókezelő rendszert.	Ismeri a Git célját, működési módját és legfontosabb funkcióit.	Instrukció alapján részben önállóan		HTML-oldalak validációjára szolgáló eszköz használata (pl. HTML Validator for Chrome, W3C Markup Validation Service, Nu HTML5 Validator) Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából
HTML-oldalakat formáz stílusok és stíluslapok segítségével.	Ismeri a stílusok és stíluslapok (CSS) célját, működési mechanizmusát, valamint a legfontosabb stíluselemeket.	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadásá ra és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt	Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából

CSSállományokban hibát keres és javít CSSvalidáló eszköz használatával.	Ismeri a CSS fogalmát, szerepét és jellemzőt (style attribútum, CSSszabályok szintaxisa, szelektor fogalma, szelektorok fajtái, CSS-tulajdonságok és értékek, CSSszabályok kiértékelési sorrendje).	Teljesen önállóan		CSS-keretrendszer használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából
Megfelelő HTMLoldalszerkezetet (layoutot) alakít ki a HTML5 szemantikus elemeinek megfelelő alkalmazására, valamint különböző elemek pozicionálására stílusok alkalmazásával.	Ismeri HTML5 szemantikus elemeit és azok célját.	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadásá ra és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt	CSS-keretrendszer használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából
Dokumentáció vagy webes információgyűjtés segítségével egyszerűbb reszponzív weboldalakat alakít ki Bootstrap keretrendszer segítségével.	Ismeri a reszponzív webdesign alapelveit és a CSSkeretrendszerek használatának előnyeit.	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadásá ra és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt	Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából
Önállóan alkalmazást készít a Python programozási nyelv használatával.	Ismeri a Pythonban használt egyszerű és összetett adatszerkezeteket (változókat), illetve vezérlési szerkezeteket. Tudja, mi az algoritmus, ismeri annak szerepét.	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadásá ra és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt	A Python programozási nyelv és legalább egy fejlesztői környezet használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából

Összetett kifejezéseket készít a Python programozási nyelv használatával.	Ismeri a Pythonban használt aritmetikai, relációs és logikai operátorokat és kifejezéseket, a kifejezések kiértékelésének szabályait.	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadásá ra és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt	A Python programozási nyelv és legalább egy fejlesztői környezet használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow)
Saját függvényt definiál (paraméterezés, visszatérési érték meghatározása) és hív meg a Python programozási nyelv használatával.	Ismeri a függvény fogalmát, célját és jellemzőit.	Teljesen önállóan		A Python programozási nyelv és legalább egy fejlesztői környezet használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából
Saját Python programban modulokat használ fel. Saját modult definiál és használ fel a Python programozási nyelv használatával	Ismeri a modulok és csomagok (package) szerepét a Python programban. Ismeri az alábbi Python modulok lehetőségeit: math, random, platform modul.	Instrukció alapján részben önállóan		A Python programozási nyelv és legalább egy fejlesztői környezet használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából
Python programban hibakezelést és kivételkezelést végez.	Ismeri a hibakezelés és kivételkezelés módját Python programban. Ismeri az asset() függvény felhasználási lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		A Python programozási nyelv és legalább egy fejlesztői környezet használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából

Saját osztályt definiál és példányosít Pythonban.	Ismeri az osztály (class) fogalmát, tulajdonságait. Ismeri a példányosítás célját.	Instrukció alapján részben önállóan		A Python programozási nyelv és legalább egy fejlesztői környezet használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából
Szöveges fájlból adatot olvas be Pythonban, a beolvasott adatokat eltárolja egyszerű vagy összetett adatszerkezetben, az adatokat kiírja szöveges fájlba.	Ismeri a szöveges fájlok kezelésére szolgáló alapvető eszközöket a Python programban (open(), readline(), readlines(), write()).	Teljesen önállóan		A Python programozási nyelv és legalább egy fejlesztői környezet használata Hatékony internetes keresés és részvétel a legfontosabb szakmai közösségi platformokon (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából

A tantárgy témakörei

Bevezetés a programozásba (játékos programozás)

A témakör elsődleges célja a tanulói érdeklődés felkeltése, a motiváció erősítése a programozás tantárgy tanulására. A tanulók megismerkednek az egyéni tanulás és önfejlesztés lehetőségeivel is.

A témakör első fele bemutatja a kódolás játékos elsajátítását célzó eszközöket és oktatási portálokat. Ennek keretében az alábbi tevékenységekre kerül sor:

- Legalább három eszköz bemutatása, és a kiválasztott eszközökkel egyszerűbb feladatok, problémák megoldásának szemléltetése
- Legalább három kódolás oktatását célzó portál áttekintése, egy-két rövidebb kurzus közös elvégzése valamelyik kiválasztott portálon

Javasolt eszközök (a kör tetszőlegesen bővíthető hasonló célú eszközökkel):

- Scratch
- Kodu
- Minecraft

- Lego vagy más hasonló oktatórobot
- Arduino
- MIT AppInventor 2

Javasolt oktatási portálok (a kör tetszőlegesen bővíthető hasonló célú portálokkal):

- Code.org
- freeCodeCamp
- Codacademy
- Khan Academy
- Udacity

A témakör második részében valamely kiválasztott eszközzel néhány egyszerűbb probléma, feladat közös, játékos formában történő megoldására kerül sor.

Webszerkesztési alapok

A témakör célja, hogy a tanuló képessé váljon egyszerűbb weboldalak létrehozására és szerkesztésére online és helyi telepítésű fejlesztőeszközökkel. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri az online fejlesztői környezetek (pl. CodePen, JSBin, Plunker) szolgáltatásait, és legalább egy ilyen környezetben képes a weboldalakat létrehozni, módosítani és formázni.
- Ismeri legalább egy ingyenes HTML-, CSS- és JavaScript kód szerkesztésre szolgáló fejlett editor (pl. VS Code, Atom, Brackets) alapvető szolgáltatásait és képes azok használatára (javasolt editor: VS Code).
- Képes a választott editorban a hatékony munkát lehetővé tevő bővítmények (pl. Emmet, Prettier, HTML CSS Support) kiválasztására, telepítésére és azok használatára.
- Ismeri a HTML-oldalak alapvető elemeit, képes új HTML-oldal létrehozására ezeknek a szerepeltetésével (!DOCTYPE, html, head, body, meta).
- Ismeri a HTML5-oldalakat leíró nyelv legfontosabb strukturális elemeit, és képes azok alkalmazásával HTML-oldalak kialakítására (p, title, h1-h6, img, a, link, strong, em, figure, figcaption, div, span).
- Ismeri és tudja alkalmazni a HTML5-tagek legfontosabb attribútumait (href, target, src, alt, lang, charset, style). – Ismeri a HTML-listák típusait és képes ilyen listák készítésére (ul, ol, li). – Ismeri a táblázatok szerepét a HTML-lapokon és képes táblázatok kialakítására (table, tr, td, th, caption).

Hibakeresés weboldalakon, verziókezelő és csoportmunka-eszközök

A témakör célja, hogy a tanuló képessé váljon a HTML-oldalak hibakeresési eszközei, a fejlesztést támogató csoportmunka-eszközök, valamint a Git verziókezelő rendszer használatára. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismer legalább egy, a HTML-oldalak validációjára szolgáló eszközt (pl. HTML Validator for Chrome, W3C Markup Validation Service, Nu HTML5 Validator) és képes annak használatára.
- Ismeri a böngészőprogramok beépített fejlesztőeszközeinek alapvető szolgáltatásait és képes azok gyakorlati használatára (javasolt eszköz: Chrome DevTools).
- Képes a Git verziókezelő rendszer helyi telepítésére, ismeri a Git célját és alapvető szolgálatásait.
- Képes használni a lokális repository kezelésére szolgáló legfontosabb parancsokat (init, add, commit, branch, checkout, merge, status).
- Képes a GitHub szolgáltatás használatával távoli (remote) repositoryk létrehozására és kezelésére, tudja használni a távoli repositoryk kezelésével összefüggő legfontosabb Git-parancsokat (clone, pull, push).
- Ismeri a csoportmunkában végzett fejlesztést támogató online eszköz legfontosabb szolgáltatásait és képes annak használatára (javasolt eszköz: Slack).

Weboldalak formázása

A témakör célja, hogy a tanuló képessé váljon HTML-oldalak formázására stílusok és stíluslapok segítségével. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a stílusok és stíluslapok (CSS) szerepét, valamint a CSS3-leírók és szabályok szintaxisát.
- Ismeri és tudja használni a stílusok definiálásnak és alkalmazásának különböző módozatait (inline, internal és extrernal CSS).
- Ismeri a CSS-szabályok kiértékelési sorrendjét, a stílusokat ennek figyelembevételével definiálja és alkalmazza.
- Ismeri a CSS3-szelektorok típusait (univerzális, elem, azonosító, osztály, pszeudo és speciális szelektorok), képes a megfelelő szelektor kiválasztásával stílus definiálására.
- Ismeri a legfontosabb CSS3-jellemzőket (color, opacity, background*, border*, boxshadow, box-sizing, margin*, padding*, overflow, display, float, z-index, rel, width*, height*, top, bottom, left, right, position, line-height, text-align, verticalalign, textjustify,

texttransform, font, font-family, font-size, font-style, textdecoration, list-style*, cursor, letter-spacing, viewport, white-space), és ezek segítségével képes elvégezni a megfelelő formázási műveleteket (a *-gal jelölt elemek több jellemzőt tartalmaznak, pl. margin-left, margin-right).

- Ismeri a legfontosabb CSS-függvényeket (url(), rgb(), rgba(), hsl(), hsla(), calc()), és képes alkalmazni azokat.
- Ismeri a CSS-resets célját és használatának módját.
- Ismeri a HTML5-lapszerkezet (layout) kialakítására szolgáló szemantikus elemeket (header, nav, section, article, aside, footer, main), és képes alkalmazni azokat. – Ismeri a float tulajdonság működését és képes alkalmazni a célnak megfelelő értékekkel (left, right, none).
- Ismeri a display-tulajdonság működését, és képes alkalmazni a célnak megfelelő értékekkel (inline, block, inline-block, none).
- Ismeri a box modell és a box-sizing tulajdonság működését, és képes alkalmazni a célnak megfelelő értékekkel (content-box, border-box).
- Ismeri a position tulajdonság működését, és képes alkalmazni a célnak megfelelő értékekkel (relative, fixed, absolute).
- Ismeri a z-index tulajdonság működését, és képes alkalmazni a célnak megfelelően.
- Ismeri a clearfix technika működését, és képes annak alkalmazására.

Reszponzív weboldalak

A témakör célja, hogy a tanuló megismerje a reszponzív webdizájn alapelveit, és képes legyen webes információgyűjtés vagy dokumentáció révén egyszerűbb reszponzív viselkedésű weboldalak kialakítására, Bootstrap keretrendszer segítségével. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a reszponzív webdizájn célját és alapelveit (mobile first elv, progressive enhancement).
- Ismeri a médialekérdezések, törési pontok, viewport tulajdonság szerepét.
- Ismeri az abszolút és relatív hosszmértékegységeket, tudja alkalmazni a relatív hosszmértékegységeket (em, rem, százalék, vw, vh).
- Ismeri a CSS-keretrendszerek használatának előnyeit.

Webes információgyűjtés vagy dokumentáció segítségével képes Bootstrap eszközök felhasználásával az alábbi feladatok elvégzésére: tipográfiai elemek használata, konténerek

(container) és reszponzív viselkedést biztosító rácsok (gridek) létrehozása, rácsok egymásba ágyazása, szövegek elrendezése, listák formázása, táblázatok formázása, képek kezelése, tartalom elkülönítése (jumbotron), panelek formázása, gombok kialakítása és formázása.

Ismerkedés a JavaScripttel

A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a JavaScript nyelv szerepét, fontosabb tulajdonságait.
- Képes JavaScript kód beágyazására weboldalba.
- Képes „Hello World!” típusú alkalmazás készítésére alert() függvény segítségével.
- Képes külső fájlban elhelyezett JavaScript kód csatolására a weboldalhoz.

Bevezetés a Python programozásba

A témakör célja, hogy a tanulók megtanulják a Python programozás megkezdéséhez szükséges alapokat, telepítéssel, fejlesztői környezet megismerésével és egyszerű programok készítésével. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a számítógépes program működésének elvét, tudja, mi a különbség a fordított és interpretált kódok között.
- Ismeri a Python programozási nyelv jellemzőit.
- Képes Python programok készítésére szolgáló hatékony fejlesztési környezet kialakítására (Python letöltése és telepítése, a választott fejlesztői környezetek kiválasztása, telepítése, konfigurálása).
- Képes „Hello World!” típusú program készítésére és futtatására. – Képes az egyszerű, tipikus programhibák megkeresésére és javítására.

A Python programozási nyelv alapjai

A témakör célja, hogy a tanulók az életből (akár iskolai életből) vett példák alapján egyszerűbb programokat írjanak Python program segítségével, melyekben találkozhatnak a különböző típusú literálokkal, aritmetikai operátorokkal, matematikai függvényekkel, illetve megismerhetik a változók használatát is. A témakör elsajátítása lehetővé teszi, hogy a különböző típusú adatok, összetett adatszerkezetek célszerű választásával képesek legyenek megoldani problémákat, szükség esetén saját függvényeket tudjanak készíteni, használni.

A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a print() függvény működését és képes alkalmazni azt (print függvény paraméterezése, escape és új sor vezérlőkarakterek).
- Ismeri a paraméterátadás fajtáit (positional, keyword).
- Ismeri a literál fogalmát, az egész, valós, karakterlánc és logikai típusú literálokat.
- Típuskonverziót végez, alkalmazza a típuskényszerítést.
- Használja az alapvető aritmetikai operátorokat, a rövidített értékadást (+=, /=, %=, =, **=). – Alkalmazza a kifejezéseket és a kifejezések kiértékelési szabályait.
- Ismeri és feladatában alkalmazza a változók azonosítását, deklarálását, értékadását, valamint a foglalt szavakat.
- Képes egyszerű matematikai problémák megoldására változók felhasználásával.
- Ismeri a megjegyzéseket, azokat célszerűen használja.
- Ismeri és használni tudja az input() függvényt.
- Ismeri és használni tudja a karakterláncokon értelmezett operátorokat, karakterláncok összefűzését és replikációját. – Ismeri a relációs operátorokat.
- Használni tudja az (egy- és többágú) elágazásokat egy programban.
- Ismeri és használni tudja az elágazások egymásba ágyazását, az elif utasítást.
- Ismeri a ciklusokat, adott feladatnál célszerűen tud közülük választani (while és for).
- Ismeri a végtelen ciklus fogalmát.
- Ismeri és használni tudja a range() függvényt.
- Képes megfelelően használni a logika operátorokat (and, or, not).
- Ismeri a bitműveleteket.
- Ismeri az összetett adatszerkezet fogalmát, hasznosságát.
- Ismeri a lista fogalmát, jellemzőit.
- Ismeri az index fogalmát (a negatív és nem negatív értékek szerepét), listák indexelését.
- Ismeri a függvények és metódusok közötti különbséget a Python programozási nyelvben.
- Ismeri és használni tudja a listametódusokat: append() és insert().
- Képes bejárni a listákat, felcserélni az elemeiket, darabolni azokat és műveleteket végezni velük.
- Képes a lista elemeinek rendezésére, ismeri a buborékrendezés algoritmusát.
- Ismeri és célnak megfelelően használja az in és not in operátorokat.
- Képes megkeresni a minimum és a maximum értéket egy listában.
- Felismeri és érti a megszámlálás, kiválogatás, eldöntés algoritmusát.
- Képes listákat egymásba ágyazni.
- Ismeri a függvény fogalmát, jellemzőit.

- Ismeri a függvények működését és tud függvényeket definiálni, paraméterezni, meghívni.
- Ismeri és meg tudja határozni a visszatérési értéket – Ismeri a None kulcsszó szerepét.
- Képes saját függvényeket definiálni.
- Ismeri a láthatósági szint fogalmát (scope) és tudja alkalmazni azt.
- Ismeri és használni tudja az érték szerinti paraméterátadást a Pythonban.
- Ismeri a rekurzió fogalmát.
- Ismeri a karakter és karakterlánc (sztring) fogalmát.
- Ismeri a karakterek kódolását, tudja használni az UTF-8 kódolást.
- Képes műveleteket végezni karakterláncokkal, ismeri és használni tudja az ord() és chr() függvényeket.
- Ismeri és használni tudja a karakterláncok indexelését és darabolását.
- Képes használni az in és not in operátorokat sztringek esetében.
- Ismeri a sztringek módosításának lehetőségeit.
- Ismeri és használni tudja a min(), max(), index(), list() függvényeket.
- Ismeri a következő sztring-metódusokat: capitalize(), center(), endswith(), find(), isalnum(), isalpha(), islower(), join(), lower(), lstrip(), replace(), rfind(), rstrip(), split(), startswith(), strip(), swapcase(), title(), upper().
- Képes karakterláncokat összehasonlítani, rendezni.
- Képes összetettebb feladatok megoldására karakterláncokkal.
- Ismeri a sor (tuple) fogalmát, képes definiálni, használni a fontosabb függvényeket és metódusokat.
- Ismeri a szótár fogalmát, képes definiálni, használni a fontosabb függvényeket és metódusokat.

Modulok, objektumok, fájlkezelés Pythonban

A témakörben a tanulók megismerik a Python programozási nyelv moduljait és csomagjait. Néhány alapvető beépített modul használata után saját modulokat és csomagokat is készítenek. Megismerik a kivétel fogalmát és a kivételkezelés technikáját, valamint az objektumorientált programozás alapjait, aminek hatására képesek lesznek objektumokat használni és saját egyszerű objektumokat készíteni a Python nyelven megírt programjukban. A témakör zárásaként megismerkednek a szöveges fájlok kezelésével. A témakör elsajátítását követően a tanuló:

- Ismeri a modul fogalmát, képes importálni azt. – Ismeri és használni tudja a math modult.
- Ismeri a * karakter és az as kulcsszó szerepét, valamint az álnevek használatát.

- Ismeri a dir() függvényt.
- Ismeri és használja a random modult.
- Ismeri a platform modult és használatát.
- Ismeri a Python Module Indexet és tud keresni benne.
- Tud saját modult készíteni.
- Ismeri a csomag (package) fogalmát és a saját csomag készítésének módját.
- Ismeri a különböző hibafajtákat, az egyszerűbb hibákat képes javítani.
- Ismeri a kivétel fogalmát.
- Képes megoldani egyszerűbb kivételkezelési feladatokat.
- Tudja használni a beépített kivételeket.
- Tud saját kivételt készíteni.
- Ismeri az objektumorientált programozás (OOP) koncepcióját.
- Ismeri a procedurális és az objektumorientált megközelítés különbségeit.
- Ismeri az osztály (class) fogalmát.
- Ismeri az osztályhierarchia szerepét.
- Ismeri az objektum fogalmát.
- Képes létrehozni egyszerű saját osztályt és objektumot.
- Tud szöveges fájlokat kezelni.
- Ismeri a fájlkezelés közben fellépő hibákat, és tudja javítani azokat.
- Ismeri és célnak megfelelően alkalmazza az open(), readline(), readlines() és write() függvényeket.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM

5. HATÉKONY TANULÁS, ÖNFEJLESZTÉS ÉS CSOPORTMUNKA I. MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 162 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület azoknak a „soft skill”-eknek az átadására hivatott, amelyekkel a fiatalok többsége nem rendelkezik még ebben a korban, de a munkaerőpiaci elvárások szerint fontos lesz számukra.

Az IKT az a terület, ahol a folyamatos tanulás és önfejlesztés, valamint az angol nyelv ismerete nélkül nem lehet boldogulni, így a fiatalokat meg kell tanítani az örömöt adó, önálló ismeretszerzésre. A munka világában elengedhetetlen a projektszemléletű, együttműködésen alapuló csapatmunka. A tanulási terület célja, hogy az alapozás időszakában ezen az úton elindítsa a tanulókat.

IKT projektmunka I. 54/108 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy – szervesen beleépülve a szakmai tananyag tartalmába – segít elmélyíteni a többi tantárgyhoz és a szakmához kapcsolódó soft kompetenciákat az alapozás időszakában.

Módszertanát tekintve a „tudáslépcső” szintjein haladva (azonosítás, tudásmegszerzés, fejlesztés, megosztás, megőrzés, felhasználás) fejleszti a szükséges kompetenciákat.

Mindezek gyakorlatorientáltan, a témák egymásra épülésével valósulnak meg, olyan digitális kompetenciák, illetve eszközök felhasználásának segítségével, mint amilyen a szövegszerkesztés, a táblázatkezelés, az adatbáziskezelés, a webes alkalmazások fejlesztése, a felhőalapú szoftverek és a prezentációkészítő szoftverek használata.

A képzés során minden kompetenciafejlesztési témakör újra meg újra előkerül, tartalmilag és gyakorlati szempontból kibővítve, míg a diákok készségszinten el nem sajátítják a skilleket.

Valamennyi témakör minden évben része a kiadott feladatoknak, 4 tudásszintre bontva az

alábbiak szerint:

1. szakasz (5 évfolyamos képzésben 9. évfolyam, 2 évfolyamos képzés esetén az 1/13. évfolyam első negyedéve): az adott skill elméleti ismeretinek megismerése, megtanulása, gyakorlatban történő kipróbálása, részletes tanári instrukció alapján.

2. szakasz (5 évfolyamos képzésben 10. évfolyam, 2 évfolyamos képzés esetén az 1/13. évfolyam második negyedéve): ezen skillek gyakorlása egyénileg és kiscsoportosan részletes instrukciók alapján, feladatkiosztással, közös előkészülettel, de már önálló munkával és az eredmények plenáris prezentálásával, majd tanári kiértékeléssel, fejlesztői visszajelzésekkel.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakmai tantárgyat oktató tanár vagy szakmai végzettséggel rendelkező oktató. Előnyt jelent, ha a pedagógus vagy oktató pszichológiai, pedagógiai ismeretekkel is rendelkezik vagy részt vett személyiségfejlesztő, coaching vagy mentoring képzésen.

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Gondolatait világosan fogalmazza meg és adja át.	Kommunikációs formák és azok hatásainak alapfokú ismerete Asszertív kommunikáció fogalmának és felépítésének alapfokú ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Képes az információk megfelelő szintetizálására önállóan, az adott feladat, megoldás szóban és írásban világos és közérthetően kifejtésére. Képes másokkal összehangoltan együttműködni, segítség, támogatás nélkül is. Partneri és együttműködő hozzáállás jellemzi kapcsolatteremtését a feladatok megoldása keretében.	Általános: az adott tanulási szakaszban releváns elvárásoknak megfelelően képes egy prezentáció elkészítésére, az előadás technikai kezelésére és prezentálására. Szakmai: képes az adott projektben kommunikációra használt eszközön közölt szakmai feladat megértésére, a feladatot igénylő írásos minőségi szakmai kommunikációra. Képes szakmai kérdések és érvek világos, tömör és egyértelmű megfogalmazására.
A saját céljait összszehangolja másokéval.	Interakciós fajták alapfokú ismerete Konfliktusok forrásainak beazonosítása és a megoldási technikák alapvető ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Képes legyen digitális eszközök asználatával felkészülni, bemutatni, előadni (szóban és irányban egyaránt) egy adott témát vagy feladatot. Képes legyen gazdálkodni az erőforrásokkal és megfelelően szervezni azokat, adott keretek betartása mellett konkrét	Általános és szakmai: Projektmunkára használt digitális platformon képes a saját részfeladatával kapcsolatos területek kezelésére, projektbe integrálására, együttműködve más projekt résztvevőkkel. Képes a projektmunkára használt digitális platformon felmerült probléma beazonosítására és megoldására.

			redményességi mutatókkal.	
Prezentációt készít és bemutatja, előadja azt.	Előadás felépítésének módja Verbális és nonverbális kommunikáció	Irányítással		Általános és szakmai: Képes elektronikus forráskeresésre és forráskezelésre a prezentációhoz, megfelelően tudja kezelni a prezentációra használt programot, platformot. Előadói képességét hatékonyan tudja ötvözni a demonstrációhoz szükséges digitális platform kezelésével.
Projektmenedzsment: Használja a projektciklusokat és azok fázisait, üzemelteti a folyamatokat.	Projektmenedzsment lépései: Kezdeményezés Követés Végrehajtás Ellenőrzés, dokumentáció Zárás	Irányítással		Általános és szakmai: Képes célorientáltan használni a projekt szervezését, koordinálását segítő szoftveres eszközöket, beleértve a hatékony időkezelést és feladatkezelést segítő digitális eszközöket.
A projektmunka során kiválasztja és használja a célnak megfelelő irodai szoftvereket.	Irodai szoftverek alkalmazásának ismerete (pl. szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációkészítő)	Instrukció alapján részben önállóan		Irodai szoftverek használata Szakmai: projekthez szükséges eszközök használata
A projektmunka során kiválasztja és használja a célnak megfelelő szakmai eszközöket (pl. programozási nyelv, hálózati eszközök, elektronikai eszközök, távközlési eszközök stb.)	Szakmai eszközök, eszközpark megválasztásának és használatának szabályai	Irányítással		Szakmai: projekthez szükséges eszközök használata

A tantárgy témakörei

Önismereti és kommunikációs készségek fejlesztése I.

A témakör elsődleges célja, hogy a tanulók megfelelő önismerettel rendelkezzenek, fel tudják mérni saját képességeiket, és azokhoz mérten tudatosan használják a kommunikáció alapeszköztárát a gyakorlatban, ezzel is elősegítve digitális kompetenciáik fejlődését. Megismerjék és begyakorolják a hatékony és asszertív kommunikáció fajtáit, és készségszinten is elsajátítsák

azokat. A kommunikációs készségek fejlesztése révén készségszintű kommunikációra lesznek képesek a szakmai vizsgán, vagyis vizsgafeladatuk előadása során anélkül tudnak megfelelő kommunikációs stílust és eszközöket alkalmazni, hogy az figyelmet és energiát vonna el a szakmai tartalomtól.

- Önismeret: (1-2. szakasz)
- 1. szakasz
    - Önbemutatás alapjai és gyakorlata
    - Önérvényesítés és önkifejezés ismérvei, módozatai
    - Kommunikáció alapjai, szerepe, fogalmak megismerése
    - Kommunikációs csatornák ismerete, szándék-hatás megkülönböztetése, ezek begyakorlása konkrét feladatokon keresztül
- 2. szakasz
    - Önmeghatározás gyakorlása helyzetfüggően
    - Önszabályozás: érzelmi és indulati kontroll azonosítása, azok tudatos használata
- Kommunikáció: (1-2. szakasz folyamatosan)
    - 1-2. szakasz
    - Kommunikációs hibák azonosítása és felismerése
    - Egyirányú és kétirányú kommunikáció ismérvei
    - Kommunikáció viszonylagosságának értelmezése
    - Kommunikációs értékek azonosítása

Csapatmunka és együttműködés I.

A témakör elsődleges célja, hogy a diákok képesek legyenek csapatban dolgozni, megismerjék a hatékony együttműködés területeit, módszereit és ezen ismereteken keresztül a többi témakörben is hatékonyan tudjanak feladatot megoldani. Tisztában legyenek a csapatban betöltött szerepükkel és annak megfelelően dolgozzanak. A témakörben fejlesztett készségek felkészítik a tanulókat a valós munkakörnyezetre, így a munkaerőpiacra belépve nem jelent majd kihívást számukra egy adott csapatba való beilleszkedés, illetve már zajló projektbe való bekapcsolódás.

Az alábbi témakörök, tematikák mind a négy szakaszban folyamatosan visszatérnek. Míg az első szakaszban több az elméleti ismeret, addig a következő szakaszokban a tanulók saját egyéni kompetenciájukat fejlesztve, különféle feladatokon keresztül tudják megérteni, megismerni, majd egyre önállóban, készségszinten elsajátítani az alábbiakat.

Csapatmunka: (1-2. szakaszban folyamatosan)

Valamennyi téma minden évben előkerül, egyre gyakorlatiasabb jelleggel. A diákok kezdetben több oktatói instrukciót kapnak, később önállóbban dolgoznak. A témakörben az alábbi ismeretek és gyakorlati készségek elsajátítására kerül sor:

- Csapaton belüli lehetséges szerepek felismerése és feldolgozása
- Csapatkompetenciák és felmérésük
- Saját csapat erősségeinek és gyengeségeinek összesítése
- Meglévő csapaton belüli szerepek azonosítása
- Saját motivációs profil feltérképezése
- Motivációs tényezők értelmezése és egyeztetése
- Belső motivációs elmélet és alkalmazása

Együttműködés (1-2. szakaszban folyamatosan)

A témakörben az alábbi ismeretek és gyakorlati készségek elsajátítására kerül sor:

- Együttműködés feltételei a feladatmegoldás során
- Együttműködés és a versengés különbségének feldolgozása
- Eltérő nézőpontok hatása
- Csapaton belüli információáramlás nehézségei
- Utasítások utóélete, felelősségvállalás, felelősségáthárítás
- Konfliktuskezelési források, módok
- Egyéni konfliktuskezelési preferenciák azonosítása, előnyök-hátrányok feldolgozása
- Változásokhoz való hozzáállás, változási görbe ismerete, gyakorlatban való felismerése

1-2. szakasz:

Problémamegoldás lépései:

- Problémamegoldás lépéseinek feldolgozása
- Egyéni problémamegoldási technikák azonosítása

Problémamegoldás típusai:

- Reaktív problémamegoldás jellemzőinek feldolgozása

- Proaktív problémamegoldás jellemzőinek feldolgozása

Ötletgenerálási technikák:

Megoldások azonosításának technikái – csoportos szellemi alkotótechnikák megismerése és használatuk megtapasztalása

Prezentációs készségek fejlesztése I.

A témakör célja, hogy a tanulók megértsék és begyakorolják az oktatási tananyaghoz kapcsolódó előadásmódok alapvető szabályait, megtanuljanak gazdálkodni az idővel és képesek legyenek beosztani a felkészülés és a prezentálás arányát. Könnyedén fel tudják építeni és meg tudják szerkeszteni egy előadás vázlatát, majd képesek legyenek azt élőszóban bemutatni és felhasználni a projektmunka során is. Mivel egy projekttel kapcsolatos prezentáció elkészítése a tanulói csoportnak önmagában egy önálló feladatot jelent, az előkészítési feladatok hatékony megoldásához a tanulóknak meg kell ismerniük a megfelelő időgazdálkodási és egyéb tervezési metódusokat. A prezentációs készségek elsajátításával a tanulóknak nem okoz majd gondot a szakmai vizsgafeladat formai összeállítása és előadása, és valós projektkörnyezetben is képesek lesznek az elvárásoknak megfelelően bemutatni feladataikat.

1. szakaszban:

Személyes hatékonyság:

- Dimenziói
- Tényezők, amelyek meghatározzák a személyes hatékonyságot
- Saját személyes teljesítmény értékelése

2. szakasz:

Hatékony feladattervezés és -szervezés:

- Tervezés hatása a munkavégzésre
- Tervezés és megvalósítás helyes aránya
- Feladatok elvégzésének megszervezése – párhuzamosságok, egymásra építkezés, szűk keresztmetszet

Felkészülés a prezentációs anyagok előkészítésére:

Feladatok priorizálása:

- Priorizálási szempontok a feladatok megvalósítása során
- Sürgős-fontos mátrix

Időgazdálkodás:

- – Időrabló tevékenységek összegyűjtése
- – Megoldási lehetőségek azonosítása

Váratlan helyzetek kezelése:

- Nem tervezett események típusai
- Nem tervezett, váratlan események kezelése
- „Újratervezés”

Prezentáció megtervezése

- Prezentációra való felkészülés
- A „jó előadás” szabályai
- Írásos prezentáció alapvető szabályai, tartalmi elemei, kinézete
- Moderációs technikák megismerése
- Prezentáció

Verbális gyakorlatok a jó előadói készség elsajátításához.

Projektszervezés és -menedzsment I.

A projektmenedzsment elméletének ismeretével és gyakorlati elsajátításával a tanulók képessé válnak csapatban előkészíteni, feldolgozni és prezentálni egy-egy konkrét projektmunkát. Az alábbiakban felsorolt témák ismerete lehetővé teszi a tanulók számára, hogy akár a duális képzésbe, akár tanulmányaikat követően a munkaerőpiacra belépve hatékonyan közreműködjenek valós projektekben is.

Projektmenedzsment alapjai 1-2. szakaszban folyamatosan

Projekt fogalma:

- Projekt fogalmának tisztázása

- Projekt és feladat elkülönítése

Projektéletciklus elemei:

- Projektek általános életciklusának bemutatása
- Az életciklus-elemek jellemzőinek feldolgozása

Projektek kezdeményezése és definiálása:

- A projektötlettől a projektek elfogadásáig
- Projektek terjedelmének dimenziói

Projekttervezés és erőforrás-tervezés:

- Feladattervek meghatározása
- Projektfeladatok ütemezése – egymásra épülés, párhuzamosságok, szűk keresztmetszetek kezelése
- Erőforrások típusai és tervezésük

Projektszervezet felállítása:

- Projektszervezet felépítése
- A projektszervezet tagjainak feladatai és felelőssége
- Projektcsapat tagjainak kiválasztása

Csapatban végzett projektmunka I.

A témakörben a tanulók kis csoportokban végzett, szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó projektek megvalósítása közben gyakorolják és mélyítik el szakmai készségeiket és a soft skilleket. A csapatban végzett projektmunka következetes dokumentálása lehetőséget teremt a diákok számára a karrierjük szempontjából is fontos szakmai portfólió építésére.

6. HATÉKONY TANULÁS, ÖNFEJLESZTÉS ÉS CSOPORTMUNKA II. MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 198 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület azoknak a „soft skill”-eknek az átadására hivatott, amelyekkel a fiatalok többsége nem rendelkezik még ebben a korban, de a munkaerőpiaci elvárások szerint fontos lesz számukra. Az IKT az a terület, ahol a folyamatos tanulás és önfejlesztés, valamint az angol nyelv ismerete nélkül nem lehet boldogulni, így a fiatalokat meg kell tanítani az örömöt adó, önálló ismeretszerzésre. A munka világában elengedhetetlen a projektszemléletű, együttműködésen alapuló csapatmunka. A tanulási terület célja, hogy az alapozás utáni időszakban segítse ezen az úton a tanulókat.

IKT projektmunka II. tantárgy 108/90 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy – szervesen beleépülve a szakmai tananyag tartalmába – segít elmélyíteni a többi tantárgyhoz és a szakmához kapcsolódó soft kompetenciákat az alapozás utáni időszakban. Módszertanát tekintve a „tudáslépcső” szintjein haladva (azonosítás, tudásmegszerzés, fejlesztés, megosztás, megőrzés, felhasználás) fejleszti a szükséges kompetenciákat.

Mindezek gyakorlatorientáltan, a témák egymásra épülésével valósulnak meg, olyan digitális kompetenciák, illetve eszközök felhasználásának segítségével, mint amilyen a szövegszerkesztés, a táblázatkezelés, az adatbáziskezelés, a webes alkalmazások fejlesztése, a felhőalapú szoftverek és a prezentációkészítő szoftverek használata.

A képzés során minden kompetenciafejlesztési témakör újra meg újra előkerül, tartalmilag és gyakorlati szempontból kibővítve, míg a diákok készségszinten el nem sajátítják a skilleket.

Valamennyi témakör minden évben része a kiadott feladatoknak, 2 tudásszintre bontva az alábbiak szerint:

3. szakasz (5 évfolyamos képzésben 11. évfolyam, 2 évfolyamos képzés esetén az 1/13. évfolyam harmadik negyedéve): Előre kiadott keretek szerinti feladatvégrehajtás, önálló munkamegosztással, háttérmunkákkal és megoldás prezentálásával, tanári kiértékeléssel az eddig tanult összes módszer beépítésével és gyakorlásával.

4. szakasz (5 évfolyamos képzésben 12. évfolyam, 2 évfolyamos képzés esetén az 1/13. évfolyam negyedik negyedéve): Önálló feladat értelmezése, megoldáskeresés műhelymunkában

(csoportosan, egyénileg), feladatok egymást közti kiosztása, delegálás, kivitelezés, felkészülés a prezentálásra, beszámolás, közös kiértékelés, visszajelzés tanártól, egymástól.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakmai tantárgyat oktató tanár vagy szakmai végzettséggel rendelkező oktató. Előnyt jelent, ha a pedagógus vagy oktató pszichológiai, pedagógiai ismeretekkel is rendelkezik vagy részt vett személyiségfejlesztő, coaching vagy mentoring képzésen.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Gondolatait világosan fogalmazza meg és adja át.	Kommunikációs formák és azok hatásainak ismerete Asszertív kommunikáció fogalmának és felépítésének ismerete	Teljesen önállóan	Képes az információk megfelelő szintetizálására önállóan, az adott feladat, megoldás szóban és írásban világos és közérthetően kifejtésére. Képes másokkal összehangoltan együttműködni, segítség, támogatás nélkül is. Partneri és együttműködő hozzáállás jellemzi kapcsolatteremtését a feladatok megoldása keretében.	Általános: az adott tanulási szakaszban releváns elvárásoknak megfelelően képes egy prezentáció elkészítésére, az előadás technikai kezelésére és prezentálására. Szakmai: képes az adott projektben kommunikációra használt eszközön közölt szakmai feladat megértésére, a feladatot igénylő írásos minőségi szakmai kommunikációra. Képes szakmai kérdések és érvek világos, tömör és egyértelmű megfogalmazására.

A saját céljait összszehangolja másokéval.	Interakciós fajták ismerete Konfliktusok forrásainak beazonosítása és a megoldási technikák alapvető ismerete	Teljesen önállóan	Képes legyen digitális eszközök használatával felkészülni, bemutatni, előadni (szóban és irányban egyaránt) egy adott témát vagy feladatot. Képes legyen gazdálkodni az erőforrásokkal és megfelelően szervezni azokat, adott keretek betartása mellett konkrét eredményességi mutatókkal.	Általános és szakmai: Projektmunkára használt digitális platformon képes a saját részfeladatával kapcsolatos területek kezelésére, projektbe integrálására, együttműködve más projekt résztvevőkkel. Képes a projektmunkára használt digitális platformon felmerült probléma beazonosítására és megoldására.
Prezentációt készít és bemutatja, előadja azt.	Előadás felépítésének módja Verbális és nonverbális kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		Általános és szakmai: Képes elektronikus forráskeresésre és forráskezelésre a prezentációhoz, megfelelően tudja kezelni a prezentációra használt programot, platformot. Előadói képességét hatékonyan tudja ötvözni a demonstrációhoz szükséges digitális platform kezelésével.
Projektmenedzsment: Használja a projektciklusokat és azok fázisait, üzemelteti a folyamatokat.	Projektmenedzsment lépései: Kezdeményezés Követés Végrehajtás Ellenőrzés, dokumentáció Zárás	Instrukció alapján részben önállóan		Általános és szakmai: Képes célorientáltan használni a projekt szervezését, koordinálását segítő szoftveres eszközöket, beleértve a hatékony időkezelést és feladatkezelést segítő digitális eszközöket.

A projektmunka során kiválasztja és használja a célnak megfelelő irodai szoftvereket.	Irodai szoftverek alkalmazásának ismerete (pl. szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációkészítő)	Teljesen önállóan		Irodai szoftverek használata Szakmai: projekthez szükséges eszközök használata
A projektmunka során kiválasztja és használja a célnak megfelelő szakmai eszközöket (pl. programozási nyelv, hálózati eszközök, elektronikai eszközök, távközlési eszközök stb.)	Szakmai eszközök, eszközpark megválasztásának és használatának szabályai	Instrukció alapján részben önállóan		Szakmai: projekthez szükséges eszközök használata

A tantárgy témakörei

Önismereti és kommunikációs készségek fejlesztése II.

A témakör elsődleges célja, hogy a tanulók megfelelő önismerettel rendelkezzenek, fel tudják mérni saját képességeiket, és azokhoz mérten tudatosan használják a kommunikáció alapeszköztárát a gyakorlatban, ezzel is elősegítve digitális kompetenciáik fejlődését. Megismerjék és begyakorolják a hatékony és asszertív kommunikáció fajtáit, és készségszinten is elsajátítsák azokat. A kommunikációs készségek fejlesztése révén készségszintű kommunikációra lesznek képesek a szakmai vizsgán, vagyis vizsgafeladatuk előadása során anélkül tudnak megfelelő kommunikációs stílust és eszközöket alkalmazni, hogy az figyelmet és energiát vonna el a szakmai tartalomtól.

- Kommunikáció: (3-4. szakasz folyamatosan) 3-4. szakasz
- Kommunikációs hibák azonosítása és felismerése
- Egyirányú és kétirányú kommunikáció ismérvei
- Kommunikáció viszonylagosságának értelmezése
- Kommunikációs értékek azonosítása

4. szakasz

- Kérdezéstechnika módszereinek elsajátítása és önálló használata
- SCARF-modell elméleti háttere
- SCARF-modell alkalmazása a gyakorlatban
- Kérdezéstechnikai alapok
- A nonverbális kommunikáció eszköztára és használata a gyakorlatban

Csapatmunka és együttműködés II.

A témakör elsődleges célja, hogy a diákok képesek legyenek csapatban dolgozni, megismerjék a hatékony együttműködés területeit, módszereit és ezen ismereteken keresztül a többi témakörben is hatékonyan tudjanak feladatot megoldani. Tisztában legyenek a csapatban betöltött szerepükkel és annak megfelelően dolgozzanak. A témakörben fejlesztett készségek felkészítik a tanulókat a valós munkakörnyezetre, így a munkaerőpiacra belépve nem jelent majd kihívást számukra egy adott csapatba való beilleszkedés, illetve már zajló projektbe való bekapcsolódás.

Az alábbi témakörök, tematikák mind a négy szakaszban folyamatosan visszatérnek. Míg az első szakaszban több az elméleti ismeret, addig a következő szakaszokban a tanulók saját egyéni kompetenciájukat fejlesztve, különféle feladatokon keresztül tudják megérteni, megismerni, majd egyre önállóban, készségszinten elsajátítani az alábbiakat.

Csapatmunka: (3-4. szakaszban folyamatosan)

Valamennyi téma minden évben előkerül, egyre gyakorlatiasabb jelleggel. A diákok kezdetben több oktatói instrukciót kapnak, később önállóbban dolgoznak. A témakörben az alábbi ismeretek és gyakorlati készségek elsajátítására kerül sor:

- Csapaton belüli lehetséges szerepek felismerése és feldolgozása
- Csapatkompetenciák és felmérésük
- Saját csapat erősségeinek és gyengeségeinek összesítése
- Meglévő csapaton belüli szerepek azonosítása
- Saját motivációs profil feltérképezése
- Motivációs tényezők értelmezése és egyeztetése
- Belső motivációs elmélet és alkalmazása

Együttműködés (3-4. szakaszban folyamatosan)

A témakörben az alábbi ismeretek és gyakorlati készségek elsajátítására kerül sor:

- Együttműködés feltételei a feladatmegoldás során
- Együttműködés és a versengés különbségének feldolgozása
- Eltérő nézőpontok hatása
- Csapaton belüli információáramlás nehézségei
- Utasítások utóélete, felelősségvállalás, felelősségáthárítás
- Konfliktuskezelési források, módok
- Egyéni konfliktuskezelési preferenciák azonosítása, előnyök-hátrányok feldolgozása
- Változásokhoz való hozzáállás, változási görbe ismerete, gyakorlatban való felismerése

3-4. szakasz:

Problémaelemzési technikák:

- Problémák lehetséges okainak feltárása
- A felmerülő problémák gyökérokainak azonosítása Ötletgenerálási technikák:

Megoldások azonosításának technikái – csoportos szellemi alkotótechnikák megismerése és használatuk megtapasztalása

Prezentációs készségek fejlesztése II.

A témakör célja, hogy a tanulók megértsék és begyakorolják az oktatási tananyaghoz kapcsolódó előadásmódok alapvető szabályait, megtanuljanak gazdálkodni az idővel és képesek legyenek beosztani a felkészülés és a prezentálás arányát. Könnyedén fel tudják építeni és meg tudják szerkeszteni egy előadás vázlatát, majd képesek legyenek azt élőszóban bemutatni és felhasználni a projektmunka során is. Mivel egy projekttel kapcsolatos prezentáció elkészítése a tanulói csoportnak önmagában egy önálló feladatot jelent, az előkészítési feladatok hatékony megoldásához a tanulóknak meg kell ismerniük a megfelelő időgazdálkodási és egyéb tervezési metódusokat. A prezentációs készségek elsajátításával a tanulóknak nem okoz majd gondot a szakmai vizsgafeladat formai összeállítása és előadása, és valós projektkörnyezetben is képesek lesznek az elvárásoknak megfelelően bemutatni feladataikat.

3-4. szakasz:

Hatékony feladattervezés és -szervezés:

- Tervezés hatása a munkavégzésre
- Tervezés és megvalósítás helyes aránya
- Feladatok elvégzésének megszervezése – párhuzamosságok, egymásra építkezés, szűk keresztmetszet

Felkészülés a prezentációs anyagok előkészítésére:

Feladatok priorizálása:

- Priorizálási szempontok a feladatok megvalósítása során – Sürgős-fontos mátrix Időgazdálkodás:
- Időrabló tevékenységek összegyűjtése
- Megoldási lehetőségek azonosítása

Váratlan helyzetek kezelése:

- – Nem tervezett események típusai
- – Nem tervezett, váratlan események kezelése
- – „Újratervezés”

Prezentáció megtervezése

- Prezentációra való felkészülés
- A „jó előadás” szabályai
- Írásos prezentáció alapvető szabályai, tartalmi elemei, kinézete
- Moderációs technikák megismerése
- Prezentáció

Verbális gyakorlatok a jó előadói készség elsajátításához.

Projektszervezés és -menedzsment II.

A projektmenedzsment elméletének ismeretével és gyakorlati elsajátításával a tanulók képessé válnak csapatban előkészíteni, feldolgozni és prezentálni egy-egy konkrét projektmunkát. Az alábbiakban felsorolt témák ismerete lehetővé teszi a tanulók számára, hogy akár a duális képzésbe, akár tanulmányaikat követően a munkaerőpiacra belépve hatékonyan közreműködjenek valós projektekben is.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Projektmenedzsment alapjai 3-4. szakaszban folyamatosan

Projekt fogalma:

- Projekt fogalmának tisztázása
- Projekt és feladat elkülönítése

Projektéletciklus elemei:

- Projektek általános életciklusának bemutatása
- Az életciklus-elemek jellemzőinek feldolgozása

Projektek kezdeményezése és definiálása:

- A projektötlettől a projektek elfogadásáig
- Projektek terjedelmének dimenziói

Projekttervezés és erőforrás-tervezés:

- Feladattervek meghatározása
- – Projektfeladatok ütemezése – egymásra épülés, párhuzamosságok, szűk keresztmetszetek kezelése
- – Erőforrások típusai és tervezésük

Projektszervezet felállítása:

- – Projektszervezet felépítése
- – A projektszervezet tagjainak feladatai és felelőssége
- – Projektcsapat tagjainak kiválasztása

3-4. szakaszban

Projektmenedzsment haladó szinten:

- – Projektek megvalósítása, megvalósítás-mentoring
- – Projektmegvalósítás feladatai
- – Monitoring és beszámolás a projektmegvalósítás során
- – Érdekcsoportok kezelése (stakeholder management)
- – Projektekhez kapcsolódó érdekcsoportok

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM

- – „Stakeholder-térkép” készítése

Projektcsapatok vezetése:

- – Hierarchián kívüli irányítás jellemzői
- – Projektcsapat irányítása
- – Kommunikáció a projektcsapaton belül
- – Projektcsapat motiválása

Csapatban végzett projektmunka II.

A témakörben a tanulók kis csoportokban végzett, szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó projektek megvalósítása közben gyakorolják és mélyítik el szakmai készségeiket és a soft skilleket. A csapatban végzett projektmunka következetes dokumentálása lehetőséget teremt a diákok számára a karrierjük szempontjából is fontos szakmai portfólió építésére.

7. HÁLÓZATOK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 709 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Mivel ma már ott is infokommunikációs hálózat működik a háttérben, ahol nem is gondolnánk, a jövő szakembereinek szakmai alapkészségeihez hozzátartozik, hogy ismerjék a legfontosabb hálózati technológiákat, és képesek legyenek a kommunikációban részt vevő eszközök beállítására és alapszintű hibaelhárítására. A jövő szakemberei ismerjék meg a használt hálózati technológiákat, protokollokat, és legyenek képesek komplex, redundáns hálózat tervezésére, kialakítására, WAN-eszközök alapszintű kezelésére.

Hálózatok I. 162/144 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók képesek legyenek egy helyi hálózatot megtervezni, megvalósítani és konfigurálni. Továbbá képesek legyenek a második és harmadik rétegben redundancia tervezésére és megvalósítására. Képesek legyenek a hálózati igényeknek megfelelő VLAN-ok tervezésére és kialakítására, a VLAN-ok közötti forgalom irányításának megvalósítására, konfigurálására. A tanulók ismerjék meg a statikus forgalomirányítást, és

legyenek képesek kis méretű hálózatban IPv4-es és IPv6-os statikus forgalomirányítás konfigurálására. A tanulók ismerkedjenek meg a vezeték nélküli technológiákkal, és legyenek képesek otthoni és nagyvállalati, vezeték nélküli hálózat kialakítására, üzemeltetésére. Ismerkedjenek meg a leggyakoribb biztonsági problémákkal, támadási típusokkal, és tanulják meg ezek lehetőség szerinti megelőzését, elhárítását.

A tantárgy oktatása során az elméleti anyag tanítása közvetlenül gyakorlati példákon keresztül valósulhat meg, az elméleti anyag kisebb részekben történő ismertetése és annak azonnali, gyakorlati példákon, feladatokon történő gyakorlása útján.

Az elméleti rész időszükséglete: 30%; a gyakorlati rész időszükséglete: 70%

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

Hálózatok I. tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Hálózati eszközökkel sávon kívüli és sávon belüli kapcsolatot létesít és kapcsolók, illetve forgalomirányítók alapszintű konfigurációját végzi.	A sávon kívüli és a sávon belüli kapcsolódás lehetőségei CLIparancsok szintaxisa	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt. Együttműködőnek és kommunikatívnak kell lennie a csoportosan végezhető tevékenységek közben.	Hálózati szimulációs szoftver és valós hálózati eszközök használata Hatékony internetes keresés
A kapcsoló MAC-tábláját megjeleníti, kiüríti, a MAC-tábla bejegyzéseit nyomon követi, az ütközési és a szórási tartományt összehasonlítja és megkülönbözteti.	MAC-cím MAC-tábla MAC-tábla felépítése Elárasztásos továbbítás Töredékmentes továbbítás Gyorstovábbítás Tárol-és-továbbít módszer Ütközési tartomány Szórási tartomány	Teljesen önállóan		

Több kapcsolót tartalmazó hálózatban VLANokat alakít ki. A kialakított VLAN-ok között a forgalmat forgalomirányító és többrétegű kapcsoló használatával egyaránt irányítja.	VLAN VLAN-ok típusai Hozzáférési és trönk port 802.1q protokoll VTP A VLAN-ok közti forgalomirányítás lehetőségei	Teljesen önállóan		
Második rétegbeli redundanciát tartalmazó hálózatot alakít ki, a felmerülő hibákat elhárítja. EtherChannel kapcsolatot alakít ki, a felmerülő hibákat elhárítja.	Redundancia Szórási vihar MACtábla-instabilitás Többszörös kerettovábbítás Feszítőfa protokoll BPDU Bridge ID Gyökérponti híd Portszerepek (gyökérponti, kijelölt, nem kijelölt) Portösszevonás EtherChannel	Teljesen önállóan		
DHCPv4-protokollt konfigurál forgalomirányítón, DHCPv4-protokollt használ.	DHCPv4 DHCPv4 üzenetek Kiosztható címtartomány Kizárás Bérleti idő Fenntartás DHCP-közvetítő	Teljesen önállóan		
Hálózatban alkalmazza az IPv6os címzési rendszert. IPv6-környezetben forgalomirányítón dinamikus címigénylést konfigurál és használ.	IPv6-os cím Nibble Prefix Prefix hossz EUI-64 IPv6 egyedi címek NDP ICMPv6 SLAAC Állapotmentes DHCPv6 Állapottartó DHCPv6 DHCPv6 üzenetei	Teljesen önállóan		
Harmadik rétegbeli redundanciát tervez és valósít meg FHRP-protokoll konfigurálásával.	Harmadik rétegbeli redundancia FHRP Virtuális router Virtuális IP-cím Virtuális MAC-cím	Teljesen önállóan		

BUDAI MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Felismeri LANkörnyezetben a leggyakoribb biztonsági problémákat és támadási típusokat. Ismeri a védekezési és megelőzési módokat.	Hálózatbiztonság Biztonsági problémák és támadási típusok (MAC-címelárasztás, ARPtámadás, DHCP-kiéheztetés és hamisítás, Telnettámadások, Brute force jelszótámadás) Portbiztonság DHCP snooping ARP inspection (DAI) SSH	Teljesen önállóan		
Vezeték nélküli hálózatot alakít ki kis- és nagyvállalati környezetben. Ismeri a leggyakoribb biztonsági problémákat és támadási módszereket, valamint azok védekezési és megelőzési módszereit.	WLAN 802.11 szabványok Vezeték nélküli összetevők Rádiófrekvencia Frekvenciasáv CSMA/CA Menedzsmentkeretek Vezérlő keretek Vezeték nélküli támadási módok WLC Lightweight AP CAPWAP	Teljesen önállóan		
Értelmezi az irányítótábla bejegyzéseit IPv4- és IPv6környezetben. A statikus forgalomirányítás lehetőségeinek, működésének figyelembevételével, kisebb hálózatban statikus forgalomirányítást konfigurál.	Irányítótábla Legjobb útvonal Alapértelmezett útvonal Lebegő statikus útvonal Összevont útvonal	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Hálózati eszközök alapszintű konfigurációja

A témakör célja, hogy a tanulók képesek legyenek hálózati eszközökkel sávon kívüli és sávon belüli kapcsolatot létesíteni, és kapcsolók, illetve forgalomirányítók alapszintű konfigurációját elvégezni.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Képes konzolkapcsolatot kialakítani számítógép és hálózati eszköz (kapcsoló, forgalomirányító) között. Ismer legalább egy terminálemulációs szoftvert, és képes annak használatával a hálózati eszköz konfigurációs felületéhez hozzáférni.
- Tisztában van a kapcsoló kezdeti konfigurációját megvalósító parancsokkal, és képes ezen parancsok használatára. Képes a kapcsoló alapszintű konfigurációját elvégezni (eszköznév beállítása, privilegizált mód és vonali jelszavak beállítása, bejelentkezési és nap üzenetének beállítása, parancselőzmények számának korlátozása).
- Képes kapcsolón felügyeleti IP-cím és alapértelmezett átjáró beállítására.
- Képes kapcsolón telnet és SSH-kapcsolat konfigurálására. Tisztában van a telnet és az SSH-protokollok közötti különbséggel. Adatforgalom elfogására alkalmas szoftver használatával képes telnet forgalom elfogására és az elfogott csomagok elemzésére.
- Tisztában van a forgalomirányító kezdeti konfigurációját megvalósító parancsokkal, és képes ezen parancsok használatára.
- Képes forgalomirányító interfészeinek konfigurálására (IP-cím és alhálózati maszk beállítása, leírás megadása, interfész engedélyezése és tiltása).
- Képes forgalomirányító tábla megjelenítésére, és tudja értelmezni a közvetlenül csatlakozó hálózatokat jelölő sorokat.
- Képes végberendezéseket csatlakoztatni a hálózati eszközökhöz, és képes azok IPkonfigurációját elvégezni.
- Képes ellenőrizni a közvetlenül csatlakozó hálózatok elérhetőségét.
- Képes hibaelhárítást végezni nem megfelelően működő, közvetlenül csatlakozó hálózatok között. Észreveszi a hálózatelérési hibát okozó téves konfigurációt, és képes annak korrigálására.

Kapcsolási alapok

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a kapcsoló működését, a kapcsolási módokat. A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van a második rétegbeli kerettovábbítás folyamatával. Tudja, hogy a kapcsoló esetében mire szolgál a MAC-tábla. Ismeri a MAC-tábla felépítésének folyamatát, és használatának módját. Képes a kapcsoló MAC-tábláját megjeleníteni, kiüríteni.

- Adatforgalom elfogására alkalmas szoftver vagy szimulációs szoftver használatával képes a kapcsoló MAC-táblájának felépítését nyomon követni.
- Ismeri a kapcsolási módokat (töredékmentes továbbítás, gyorstovábbítás, tároléstovábbít módszer), és képes azok összehasonlítására.
- Tisztában van az ütközési tartomány és a szórási tartomány fogalmával. Képes az ütközési és a szórási tartomány összehasonlítására és megkülönböztetésére. Adott topológián képes az ütközési és a szórási tartományok megállapítására.

VLAN-ok használata, VLAN-ok közti forgalomirányítás

A témakör célja, hogy a tanulók ismerjék meg a VLAN-ok szerepét, legyenek képesek VLAN-ok kialakítására, és legyenek tisztában a trönk kapcsolatok szerepével. A tanulók ismerkedjenek meg a VLAN-ok közti forgalomirányítás lehetőségeivel, és legyenek képesek VLAN-ok közti forgalomirányítást megvalósítani.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni.

- Tisztában van a VLAN-ok szerepével, jelentőségével. Érti a VLAN-ok használatának célját.
- Ismeri a VLAN-ok fontosabb típusait: adat, hang, felügyeleti és natív VLAN, és tisztában van a VLAN-ok megvalósításának módjaival.
- Tisztában van a VLAN ID fogalmával, szerepével. Ismeri a normál és kiterjesztett VLAN létrehozására használható VLAN ID-tartományt. Érti a normál és a kiterjesztett VLAN közötti különbségeket.
- Képes VLAN-ok létrehozására, törlésére, módosítására.
- Tisztában van a kapcsoló portjainak lehetséges működési módjaival (hozzáférési, trönk), érti a két működési mód közötti különbséget. Adott topológián önállóan meg tudja határozni, hogy a szereplő kapcsolóportoknak melyik módban kellene működniük.
- Képes a kapcsoló portjait hozzáférési módúra konfigurálni és VLAN-hoz rendelni. – Képes a kapcsoló portjait trönk módúra konfigurálni, azon a natív és az átengedett VLAN-okat beállítani.
- Ismeri a 802.1q protokollt, és adatforgalom elfogására alkalmas szoftverrel vagy szimulációs szoftverrel képes 802.1q keret elemzésére.
- Képes egy adott kapcsolón a hozzáférési portként működő portok és a hozzájuk rendelt VLAN-ok megjelenítésére. Képes egy kapcsolón a trönkként működő portok

megjelenítésére. Képes arra, hogy egy kapcsoló portján ellenőrizze a működési módot (hozzáférési, trönk).

- Képes a hozzáférési és a trönk portok hibaelhárítására.
- Ismeri a VTP-protokollt, tisztában van a VTP-protokoll használatával. Érti a VTPmódok (kliens, szerver, transzparens) feladatát, működését.
- Képes VTP-t konfigurálni kapcsolók közé.
- Képes a VTP-protokoll hibafelderítésére és elhárítására.
- Képes többkapcsolós hálózatban VLAN-ok kialakítására.
- Képes VLAN-ok között hagyományos forgalomirányítás megvalósítására.
- Képes VLAN-ok között "router-on-a-stick" forgalomirányítás megvalósítására.
- Képes többrétegű kapcsolón routed port konfigurálására. Képes VLAN-ok közötti hagyományos forgalomirányítás megvalósítására többrétegű kapcsolóval.
- Képes többrétegű kapcsolón VLAN-ok létrehozására, SVI-interfészeken IP-cím beállítására, fizikai porton trönk működési mód beállítására. Képes többrétegű kapcsolón trönk port és SVI-interfészek használatával VLAN-ok közti forgalomirányítás konfigurálására.
- Képes VLAN-ok közötti forgalomirányítás hibakeresésére és -elhárítására.

Második rétegbeli redundancia

A témakör célja, hogy a tanulók felismerjék az első és második rétegben a redundancia szükségességét, és tisztában legyenek a redundancia okozta problémákkal. Ismerjék meg a feszítőfa-protokoll szerepét, és legyenek képesek feszítőfa-protokoll használatára, konfigurálására. A tanulók értsék meg a portösszevonás működését, és legyenek képesek kapcsolók közötti portösszevonás konfigurálására, hibaelhárítására.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van az első és második rétegbeli LAN-redundancia szerepével, szükségességével.
- Érti a redundánsan kialakított hálózatok esetén felmerülő problémákat (szórási vihar, MAC-tábla-instabilitás, többszörös kerettovábbítás).
- Képes a redundánsan kialakított hálózat problémáit szimulációs szoftver segítségével bemutatni, modellezni. – Ismeri a feszítőfa-protokollt, tisztában van annak szerepével, feladatával.

- Ismeri a feszítőfa-protokoll működését, tudja az idekapcsolódó fogalmakat
- (gyökérponti híd, Bridge ID, BPDU, gyökérponti port, kijelölt port, nem kijelölt port).
- Ismeri a Bridge ID tartalmát, felépítését.
- Tisztában van a gyökérponti híd választásának folyamatával, és képes azt befolyásolni prioritás használatával.
- Ismeri a feszítőfa-protokoll által használt vonali költségeket. Képes egy topológián megállapítani, hogy melyik kapcsoló tölti be a gyökérponti híd szerepét, a többi kapcsoló esetén képes a gyökérponti hídtól való költség megállapítására. Képes eldönteni, hogy melyik port milyen szerepet tölt be (gyökérponti, kijelölt, nem kijelölt).
- Képes megjeleníteni egy kapcsolón a jelenleg használt feszítőfa-protokollt, a györkérponti híd és a saját Bridge ID-t, a gyökérponti hídtól vett költséget és a feszítőfa-protokollban részt vevő portok szerepét és költségét.
- Tudja, hogy egy port felkapcsolása esetén milyen állapotváltozások (lezárt, figyelő, tanuló, továbbító, letiltott) mennek végbe, és képes ezeket jellemezni.

- Ismeri a feszítőfa-protokoll változatait (STP, RSTP, PVST+, rapid PVST+, MSTP), érti a működésbeli eltéréseket.
- Tisztában van a portfast, a BPDU-filter és a BPDU-guard szerepével, és képes ezeket beállítani globálisan és portonként is.
- Képes a feszítőfa-protokoll hibakeresésére és hibaelhárítására.
- Tisztában van a második rétegbeli portösszevonás szükségességével, és ismeri annak lehetőségeit.
- Ismeri a portösszevonás előnyeit, a feszítőfa- protokollra vonatkozó jelentőségét.
- Tudja, mi szükséges ahhoz, hogy a portösszevonás működőképesen megvalósuljon.
- Ismer legalább egy protokollt, amely portösszevonást valósít meg (LACP, PAgP), tisztában van ezen protokoll működésével és a használt portmódokkal (kezdeményező, várakozó).
- Képes az általa ismert protokollal EtherChannel kapcsolat kialakítására.
- Képes egy kapcsolón létrehozott EtherChannel kapcsolatok megjelenítésére, a beletartozó portok kilistázására.
- Képes EtherChannel kapcsolatok hibakeresésére és hibaelhárítására.

Dinamikus címkiosztás IPv4-környezetben

A témakör célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a dinamikus címkiosztással IPv4környezetben. A tanulók legyenek képesek DHCPv4-kiszolgáló konfigurálására forgalomirányítón.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni: – Ismeri a dinamikus címigénylés lehetőségeit IPv4-környezetben.

- Ismeri a DHCPv4-protokoll működését, az általa használt üzeneteket (DHCPDISCOVER, DHCPOFFER, DHCPREQUEST, DHCPACK, DHCPNAK).
- Képes a DHCP által használt üzenetek jellemzésére.
- Adatforgalom elfogására használt szoftverrel vagy szimulációs szoftverrel képes a DHCP-folyamat üzeneteit megjeleníteni és azokat értelmezni. Képes a DHCPfolyamat végigkövetésére, adatforgalom elfogására alkalmas szoftver használatával.
- Képes forgalomirányítón DHCP-szolgáltatás engedélyezésére és tiltására. Képes forgalomirányítón DHCP-hatókör konfigurálására, mely a legszükségesebb elemeket tartalmazza (kiosztható hálózat, alapértelmezett átjáró, DNS-kiszolgáló, kiosztásból kizárt címek).
- Képes forgalomirányítón DHCP-fenntartás konfigurálására és a bérleti idő beállítására.
- Képes forgalomirányítón DHCP-közvetítő használatára.
- Képes végberendezéseken és hálózati eszközökön DHCP-protokoll használatával dinamikus címigénylés beállítására.
- Képes DHCPv4 esetén hibafelderítést és hibaelhárítást végezni.

IPv6-os címzés és dinamikus címkiosztás IPv6-környezetben

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék az IPv6-cím szerepét, szerkezetét, tisztában legyenek használatának szükségességével. A tanulók ismerjék meg az IPv6-címek típusait, és legyenek képesek IPv6-os címzés használatára forgalomirányítókon és végberendezéseken. A tanulók értsék meg a címmeghatározó protokoll szerepét IPv6környezetben. A tanulók ismerkedjenek meg a dinamikus címkiosztás lehetőségeivel IPv6környezetben. A tanulók legyenek képesek SLAAC használatára és DHCPv6-kiszolgáló konfigurálására forgalomirányítón. A tanulók ismerjék fel a dinamikus címkiosztás során felmerülő tipikus hibákat, és legyenek képesek azok elhárítására.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van az IPv6-os címzés kialakulásának szükségességével és időszerűségével.
- Ismeri az IPv6-csomag fejlécének fontosabb mezőit (forrás és cél IPv6-cím, ugráskorlát, következő fejléc).
- Ismeri az IPv6-címek felépítését, szerkezetét, tisztában van a nibble, a prefix és a prefixhossz fogalmával.
- Ismeri az IPv6-cím rövidítésének szabályait, és azokat a gyakorlatban is tudja alkalmazni.
- Ismeri az IPv6-os címzés típusait (unicast, multicast, anycast).
- Ismeri az IPv6 egyedi címek legfontosabb fajtáit (globális egyedi cím, link-local cím, visszacsatolási cím, meghatározatlan cím, egyedi helyi cím).
- Tisztában van a globális egyedi cím szerkezetével (globális forgalomirányító előtag, alhálózat-azonosító, interfész-azonosító).
- Ismeri az EUI-64 módszert, és tetszőleges MAC-cím esetén képes előállítani az interfészazonosítót EUI-64 használatával.
- Képes hálózati eszközökön és végberendezéseken statikus IPv6-cím beállítására, linklocal cím beállítására, használatára.
- Képes IPv6-kapcsolat kialakítására és tesztelésére ping és traceroute parancsok használatával.
- Ismeri az ICMPv6-protokoll működését és lehetséges üzeneteit. – Képes forgalomirányítón az IPv6-forgalomirányítás engedélyezésére.
- Ismeri az IPv6-környezetben használt címmeghatározó protokollt (NDP), és annak üzeneteit (RA, RS, NA, NS). Tisztában van a címmeghatározó protokoll működésével és használatának szükségességével. Ismeri a címfeloldás és a duplikáltcímfelderítés menetét és a használt NDP-üzeneteket.
- Képes IPv6-környezetben alhálózatok kialakítására, és képes megállapítani, hogy több IPv6-cm egy alhálózathoz tartozik-e.
- Képes IPv6-környezetben címzési terv készítésére.
- Képes IPv6-hálózat működésének ellenőrzésére és az alapvető hibák elhárítására.
- Ismeri a dinamikus címkiosztás lehetőségeit IPv6-környezetben, és tisztában van a címigénylés folyamatával SLAAC, állapotmentes és állapottartó DHCPv6 esetén.
- Ismeri az NDP protokoll üzeneteit (RA, RS, NA, NS), tisztában van azok jelentőségével a dinamikus címkiosztás vonatkozásában.
- Ismeri a DHCPv6-folyamat legfontosabb üzeneteit (Solicit, Advertise, Request, Information-Request, Reply stb.), tisztában van azzal, hogy melyik üzenet mire szolgál.

- Képes a dinamikus címigénylési folyamat üzeneteinek megtekintésére és elemzésére egy adatforgalom elfogására alkalmas szoftverrel. Tudja értelmezni az elfogott üzeneteket.
- Képes forgalomirányítón dinamikus IPv6-címkiosztást konfigurálni SLAAC, állapotmentes és állapottartó DHCPv6 használatával.
- Képes kliens eszközökön (végberendezés és forgalomirányító) dinamikus címigénylést használni IPv6-os környezetben.
- Felismeri a leggyakoribb hibákat a dinamikus címkiosztás során IPv6környezetben, és képes ezeknek a hibáknak az elhárítására.

Harmadik rétegbeli redundancia

A témakör célja, hogy a tanulók felismerjék a harmadik rétegben a redundancia szükségességét, és tisztában legyenek a redundancia okozta problémákkal. A tanulók tudjanak harmadik rétegbeli redundanciát tervezni, és megvalósítani FHRP protokoll konfigurálásával. A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van a harmadik rétegbeli redundancia szükségességével és megvalósításának lehetőségeivel.
- Képes harmadik rétegbeli redundanciát tartalmazó hálózat tervezésére.
- Ismeri a First Hop Redundancy Protocols (FHRP) általános működési elvét.
- Érti a virtuális router, a virtuális IP-cím és a virtuális MAC-cím jelentőségét, megfelelően tudja használni a virtuális IP-címet.
- Tisztában van legalább egy FHRP-protokoll működésével (Virtual Router Redundancy Protocol [VRRP], Hot Standby Router Protocol [HSRP], Gateway Load Balancing
- Protocol [GLBP]). – Képes az általa tanult FHRP-protokoll hatékony működésének konfigurálására.
- Képes az általa tanult FHRP-protokoll beállításainak, valamint a forgalomirányító protokollbeli aktuális szerepének a megjelenítésére.
- Felismeri az általa tanult FHRP-protokoll konfigurációs hibáit, és képes azok elhárítására.

Hálózatbiztonság, a kapcsoló biztonságossá tétele

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a leggyakoribb biztonsági problémákat és támadási típusokat LAN-környezetben, és megtanulják, hogyan lehet ellenük védekezni, illetve megelőzni őket.

- A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:
- Érti az alapvető biztonsági beállítások szükségességét a hálózati eszközökön.
- Ismeri a LAN-okban előforduló leggyakoribb biztonsági problémákat, támadási lehetőségeket (MAC-cím-elárasztás, ARP-támadás, DHCP-kiéheztetés és hamisítás, Telnet-támadások, Brute force-jelszó-támadás).
- Tisztában van a leggyakrabban használt biztonsági módszerek szerepével, működési elvével.
- Érti a MAC-cím-elárasztásos támadás folyamatát és az általa okozott működési problémákat.
- Tisztában van a portbiztonság működésével, és használatának lehetőségeivel. Érti a portbiztonság megsértésével kiváltott állapotok közti különbségeket.
- Képes kapcsolón portbiztonság konfigurálására.
- Képes ellenőrizni a portbiztonsággal konfigurált kapcsolóportok állapotát, és képes a lekapcsolt portok helyreállítására.
- Ismeri a DHCP-snooping-technikát, annak működését. Tisztában van a megbízható és nem megbízható port fogalmával.
- Képes kapcsolón DHCP-snooping konfigurálására.
- Tudja, mi célt szolgál a DHCP 82-es opciója, és képes ennek használatát engedélyezni, illetve tiltani.
- Képes ARP-inspection (DAI)konfigurálásra az ARP-támadások megelőzésére.
- Képes kapcsoló és forgalomirányító távoli elérését SSH-protokoll használatával biztosítani.
- Képes az SSH-elérés során fellépő hibák felismerésére és elhárítására.

Vezeték nélküli technológiák

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a vezeték nélküli szabványokat, a WLAN topológiákat és a WLAN-ok működését. A tanulók legyenek képesek vezeték nélküli hálózat kialakítására kis- és nagyvállalati környezetben. A tanulók legyenek tisztában a leggyakoribb biztonsági problémákkal, támadási módszerekkel, és tanulják meg, hogyan lehet ellenük védekezni, azokat megelőzni.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Képes a vezetékes és vezeték nélküli hálózatok összehasonlítására, előnyeinek és hátrányainak megállapítására.
- Ismeri a vezeték nélküli LAN (WLAN) szabványokat, technológiákat. Tisztában van azzal, hogy mely 802.11 szabványok kompatibilisek egymással.
- Tisztában van a rádiófrekvencia és a frekvenciacsatorna fogalmával, a 802.11 szabványok által használt rádiófrekvencia-sávval és -csatornákkal.
- Tudja, hogy milyen összetevők szükségesek vezeték nélküli hálózat kialakításához (vezeték nélküli hálózati kártya, vezeték nélküli hozzáférési pont, vezeték nélküli forgalomirányító), és tisztában van ezek feladatával.
- Ismeri a vezeték nélküli hálózatok esetén használatos topológiákat (ad hoc mód, infrastruktúra mód).
- Ismeri a vezeték nélküli hálózat működései elvét, tisztában van a CSMA/CA közeghozzáférés-vezérléssel.
- Ismeri a legfontosabb menedzsmentkeretek és vezérlőkeretek feladatát (beacon frame, association request frame, authentication frame, RTS, CTS). – Tisztában van a vezeték nélküli kliens és az AP társítási folyamatának lépéseivel.
- Képes otthoni, vezeték nélküli hálózat kialakítására, konfigurálására. Képes vezeték nélküli kliens eszközökkel vezeték nélküli hálózathoz csatlakozni.
- Ismeri a leggyakoribb vezeték nélküli támadási módokat (DOS-támadások, hamis APk, közbeékelődéses támadás).
- Ismeri a vezeték nélküli hitelesítési módokat, és képes azok konfigurálására, használatára.
- Képes vezeték nélküli forgalomirányító konfigurálására (például: DHCPkiszolgáló, SSID, hitelesítés, MAC-cím-szűrés, porttovábbítás, távoli felügyelet, adminisztrátori jelszó).
- Képes vezeték nélküli forgalomirányítót az internethez csatlakoztatni, megfelelő IPcímzést konfigurálni.
- Ismeri a nagyvállalati, vezeték nélküli hálózati megoldások során használt eszközöket (Wireless LAN Controller, Lightweight Access Point).
- Tisztában van a CAPWAP-protokoll működésével.
- Képes WLC-hez csatlakozni és annak GUI-felületét használni. Képes WLC-n a legalapvetőbb beállítások elvégzésére (WLAN létrehozása, beállításai, APcsoportok kezelése).
- Képes a vezeték nélküli hálózatokban előforduló leggyakoribb hibák felismerésére és elhárítására.

Forgalomirányítási alapok, statikus forgalomirányítás

A témakör célja, hogy a tanulók szerezzenek forgalomirányítási alapismereteket, tudják értelmezni az irányítótábla bejegyzéseit IPv4- és IPv6-környezetben. A tanulók ismerjék meg a statikus forgalomirányítás lehetőségeit, működését, és legyenek képesek kisebb hálózatban statikus forgalomirányítást konfigurálni.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van az irányítótábla szerepével, az irányítótáblában található sorok felépítésével IPv4- és IPv6-környezetben.
- Képes a forgalomirányító IPv4- és IPv6-irányítótábláját megjeleníteni, a benne található sorokat értelmezni.
- Képes IPv4- és IPv6-irányítótábla alapján a forgalomirányító döntési folyamatát ismertetni.
- Tisztában van a statikus forgalomirányítás szerepével, megvalósításának lehetőségével.
- Ismeri a statikus forgalomirányítás előnyeit és hátrányait.
- Ismeri a statikus útvonalak megadási módjait (teljesen meghatározott, kimenő interfészt használó, következő ugrás címét használó útvonalak).
- Ismeri a statikusan létrehozott útvonalak fajtáit, és tisztában van ezek szerepével (alapértelmezett statikus útvonal, lebegő statikus útvonal, hagyományos statikus útvonal, összevont statikus útvonal).
- Képes kis méretű hierarchikus hálózatban hatékony IPv4 és IPv6 statikus forgalomirányítást tervezni, megvalósítani.
- Képes IPv4 és IPv6 alapértelmezett statikus útvonalat konfigurálni.
- Képes hagyományos és lebegő statikus útvonalakat létrehozni IPv4 és IPv6 környezetben. Ismeri a lebegő statikus útvonal szerepét, tisztában van annak használatával.
- Képes IPv4-és IPv6-környezetben útvonalösszevonást meghatározni, és ennek megfelelően összevont statikus útvonalat konfigurálni.

Hálózatok II. tantárgy 310 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók képesek legyenek egy nagyobb és összetettebb hálózatot tervezni, megvalósítani és konfigurálni úgy, hogy a hálózatban egy eszköz vagy kapcsolat

meghibásodása a legkisebb kiesést okozza. Továbbá ismerjék a WAN-hálózatokra fókuszálva a technológiák, a hálózatokban szükséges eszközök és alkalmazások telepítésének, üzemeltetésének lehetőségeit, valamint a hálózatbiztonság, a hálózatmonitorozás és a hibaelhárítás elméleti alapjait és gyakorlati megvalósításait. Képesek legyenek a hálózat méreteinek megfelelő forgalomirányítás megtervezésére, a protokoll kiválasztására, konfigurálására. A tantárgy további célja az elméleti szakmai ismeretek elsajátítása mellett az, hogy a kapcsolódó ipari minősítés megszerzésére is felkészítse a tanulókat.

A tantárgy oktatása során az elméleti anyag tanítása közvetlenül a gyakorlati példákon keresztül valósulhat meg, az elméleti anyag kisebb részekben történő ismertetése és annak azonnali, gyakorlati példákon, feladatokon történő gyakorlása során.

Az elméleti rész időszükséglete: 30%; a gyakorlati rész időszükséglete: 70%

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
LAN-ban dinamikus forgalomirányítást tervez és valósít meg.	Irányítótábla Dinamikus forgalomirányítás, Távolságvektoralapú és kapcsolatállapotalapú forgalomirányító protokoll OSPF DR BDR Router ID	Teljesen önállóan	Fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Érdeklődik az adott téma iránt. Együttműködő és kommunikatív a csoportosan végezhető tevékenységek közben.	Hálózati szimulációs szoftver és valós hálózati eszközök használata Hatékony internetes keresés

Radius hitelesítést alkalmaz.	Biztonsági fenyegetések és a védekezési, megelőzési lehetőségek RADIUS-hitelesítés Szimmetrikus és aszimmetrikus kulcsú titkosítás	Teljesen önállóan	Fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Érdeklődik az adott téma iránt. Együttműködő és kommunikatív a csoportosan végezhető tevékenységek közben.	
Érti a forgalomszűrés jelentőségét, forgalomszűrést valósít meg IPv4 környezetben.	Forgalomszűrés Normál hozzáférési lista Kiterjesztett hozzáférési lista	Teljesen önállóan		
Érti a címfordítás szükségességét, típusait, statikus és dinamikus címfordítást megvalósít meg.	Belső helyi cím Belső globális cím Külső helyi cím Külső globális cím Statikus NAT Dinamikus NAT Túlterheléses NAT Porttovábbítás	Teljesen önállóan		
WAN-szintű kap-csolatokat és forgalomirányítást valósít meg.	WAN-technológiák WAN-összetevők PPP eBGP	Teljesen önállóan		
Site-to-site és remote-access VPN-t konfigurál.	Virtuális magánhálózat IPSec Remote-Access VPN Site-to-Site VPN	Teljesen önállóan		
Hálózatmonitorozást és hálózatfelügyeletet végez.	Alapszintű minőségbiztosítási isme- retek QoS CDP / LLDP NTP SNMP Syslog NetFlow TFTP	Teljesen önállóan	Fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Érdeklődik az adott téma iránt. Együttműködő és kommunikatív a csoportosan végezhető tevékenységek közben.	
Hálózatot tervez, hálózati hibaelhárítást végez.	Konvergált hálózat Háromrétegű hierarchikus hálózati modell Hálózati dokumentáció OSI-modell rétegein alapuló hibafelderítési eljárások Viszonyítási alap	Teljesen önállóan		

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM

Értelmezi és megnevezi a hálózatvirtualizáció és -automatizáció alapjait és előnyeit.	Cloud computing Virtualizáció API REST	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Dinamikus forgalomirányítási ismeretek

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a dinamikus belső forgalomirányítás lehetőségeit, a forgalomirányító protokollok működését, és megértsék a forgalomirányító protokollok közt lévő különbségeket. Képesek legyenek a hálózat méreteinek megfelelő forgalomirányítás megtervezésére, a protokoll kiválasztására, konfigurálására, hibaelhárítására. A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Látja a statikus és dinamikus forgalomirányítás közti különbséget, mindkét esetben tisztában van az előnyökkel és a hátrányokkal.
- Tisztában van a dinamikus belső forgalomirányító protokollok működési elvével. Képes a dinamikus forgalomirányító protokollok csoportosítására osztályosság (osztály nélküli, osztályalapú), a felhasználás helye (külső, belső), működési mód (távolságvektor-alapú, kapcsolatállapot-alapú) szerint.
- Ismer legalább egy távolságvektor-alapú dinamikus forgalomirányító protokollt (pl. RIP, RIPv2, EIGRP), és tisztában van a működésével. Képes az általa ismert távolságvektor-alapú forgalomirányító protokoll konfigurálására, működésének ellenőrzésére, hibaelhárítására.
- Tisztában van a távolságvektor-alapú és a kapcsolatállapot-alapú forgalomirányító protokollok közti különbségekkel. Ismeri a kapcsolatállapot-alapú forgalomirányító protokollok működési elvét.
- Ismeri az OSPFv2 és OSPFv3 forgalomirányító protokollok működését, a forgalomirányítók közötti szomszédság kialakulásának feltételeit és folyamatát.
- Ismeri az OSPF által használt üzenettípusokat (Hello, DBD, LSR, LSU, LSAck) és azok szerepét.
- Tisztában van a hello és a halott időzítők szerepével, és képes azok értékét megváltoztatni.
- Ismeri az OSPF-hálózattípusokat (pont-pont, szórásos többes hozzáférés, nem szórásos többes hozzáférés, pont-többpont, virtuális összeköttetés), és tisztában van a többes

hozzáférésű hálózatok kihívásaival (többszörös hozzáférési viszonyok, túlzott LSA-elárasztás).

- Tisztában van a router ID, a DR és a BDR fogalmával és szükségességével a többes hozzáférésű hálózatokban.
- Ismeri a router ID megválasztásának folyamatát, és képes a router ID értékét beállítani, illetve ennek hiányában meghatározni.
- Ismeri a DR/BDR-választás folyamatát, és képes azt befolyásolni interfészprioritás, illetve router ID módosításával.
- Ismeri a passzív interfészek szerepét, és képes megállapítani, hogy egy forgalomirányító mely interfészét kell passzívként konfigurálni. Képes OSPFv2 és OSPFv3 esetén passzív interfész beállítására.
- Képes alapértelmezett útvonal továbbhirdetésére egyterületű OSPFv2 és OSPFv3 esetén.
- Képes egyterületű OSPFv2 és OSPFv3 konfigurálására, illetve már meglévő OSPFv2- és OSPFv3-terület kiegészítésére.
- Képes hibaelhárítást végezni egyterületű OSPFv2 és OSPFv3 esetén, ismeri a hibaelhárítás során használatos legfontosabb parancsokat.
- Tisztában van az OSPF-területek jelentőségével, a többterületű OSPFv2 és OSPFv3 működésével.
- Képes többterületű OSPFv2 és OSPFv3 konfigurálására, illetve már meglévő konfiguráció kiegészítésére, módosítására.
- Képes alapértelmezett útvonalat behirdetni többterületű OSPFv2 és OSPFv3 hálózatokba.
- Képes többterületű OSPFv2 és OSPFv3 működésének ellenőrzésére, hibaelhárítására.

Hálózatbiztonság

A témakör célja, hogy a tanulók megértsék hálózatbiztonság fontosságát. Tisztában legyenek a támadási technikákkal, és képesek legyenek ezek lehetőség szerinti megelőzésére, kivédésére. A tanulók ismerjék meg a központi hitelesítés szerepét, használatának lehetőségeit, és legyenek képesek RADIUS-hitelesítés megvalósítására. A tanulók ismerjék meg a kriptográfia alapjait.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van napjaink hálózati fenyegetéseivel, a CyberSecurity jelenlegi állapotával.

- Ismeri a fenyegetés, sebezhetőség és kockázat fogalmát, a kockázatkezelés módszereit.
- Tisztában van a hacker fogalmával, fajtáival, lehetséges indítékaival.
- Ismeri az etikus hacker fogalmát és az etikus hacker által használt eszközöket (pl. jelszófeltörő programok, hálózatmonitorozó programok, csomagelfogó programok stb.)
- Ismeri a malware fogalmát, fajtáit (vírus, féreg, trójai, spyware, adware, scareware, phishing, rootkits, ransomware). Érti az egyes fajták közti különbségeket.
- Ismeri a hálózati támadások fontosabb típusait (felderítés, jogosultságmegszerzés, social engineering, szolgáltatásmegtagadás).
- Ismeri az IP-, ICMP-, TCP-, UDP-, ARP-, DNS- és DHCP-protkollok sebezhetőségeit.
- Ismeri a webes és levelezési szolgáltatások sebezhetőségeit.
- Ismeri az adatbázisok elleni támadások lehetőségeit (pl. SQL-injection).
- Képes egy kapcsolón a porttükrözés beállítására (SPAN), a hálózati forgalom megfigyelése céljából.
- Tisztában van a hálózatbiztonsági házirend fontosságával. Tisztában van az egyes támadástípusok esetén használható megelőzési és hatástalanítási technikákkal.
- Ismeri a forgalomirányító védelmének három területét (fizikai biztonság, az operációs rendszer biztonsága, router hardening).
- Ismeri a forgalomirányítón létrehozható felhasználói szinteket, érti ezek működését, és képes forgalomirányítón különböző szintű felhasználókat létrehozni, hozzájuk jogosultságokat rendelni.
- Tisztában van a role-based CLI-hozzáféréssel, a root view, a CLI-view és a superview fogalmával, működésével. Képes forgalomirányítón superview, root view és CLIview létrehozására, működésének ellenőrzésére.
- Tisztában van a szállítási réteg sebezhetőségével, ismeri a TCP- és UDP-protokoll elleni támadásokat.
- Ismeri az AAA fogalmát, összetevőit.
- Tisztában van a külső központi szerveren történő hitelesítés és hozzáférés-kezelés jelentőségével, fontosságával.
- Tisztában van a RADIUS-protokoll működésével, szerepével.
- Képes forgalomirányítón AAA megvalósítására, használatára. Képes forgalomirányító távoli eléréséhez RADIUS-hitelesítést használni.
- Képes vezeték nélküli hálózatban RADIUS-hitelesítés konfigurálására, használatára.
- Tisztában van a hitelesítés, sértetlenség és megbízhatóság (authentication, integrity, confidentiality) jelentésével, érti a köztük lévő különbségeket.

- Érti a kriptográfia jelentőségét, ismer egyszerűbb titkosítási algoritmusokat (Vigenerekódolás, Ceasar-kódolás).
- Tisztában van a titkos kulcs és a nyilvános kulcs fogalmával.
- Tisztában van a szimmetrikus kulcsú és az aszimmetrikus kulcsú titkosítás működési elvével. Ismer szimmetrikus kulcsú és aszimmetrikus kulcsú titkosítási eljárásokat (DES, AES, RSA).
- Tisztában van a hash algoritmusok feladatával, ismeri a leginkább használt hashképző algoritmusokat (MD5, SHA).

Hozzáférési listák használata

A témakör célja, hogy a tanulók megértsék a forgalomszűrés jelentőségét, és legyenek képesek forgalomszűrést megvalósítani IPv4-környezetben.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van a forgalomszűrés szükségességével, és meg is tudja azt valósítani hozzáférési listák alkalmazásával.
- Érti a hozzáférési listák használatának célját és működését.
- Tisztában van a helyettesítő maszk szerepével a hozzáférési listák vonatkozásában, és képes a helyes helyettesítő maszk meghatározására.
- Ismeri a normál hozzáférési lista nyújtotta forgalomszűrési lehetőségeket.
- Képes meghatározni a normál hozzáférési lista alkalmazásának legmegfelelőbb helyét.
- Képes számozott és nevesített normál hozzáférési listát készíteni IPv4környezetben.
- Képes nevesített normál hozzáférési lista szerkesztésére, módosítására.
- Képes ellenőrizni a normál hozzáférési lista működését, az átengedett és eldobott csomagok számát.
- Képes normál hozzáférési listákon hibakeresést és hibaelhárítást végezni.
- Ismeri a kiterjesztett hozzáférési lista nyújtotta forgalomszűrési lehetőségeket.
- Képes meghatározni a kiterjesztett hozzáférési lista alkalmazásának legmegfelelőbb helyét.
- Képes számozott és nevesített kiterjesztett hozzáférési listát készíteni IPv4 környezetben.
- Képes nevesített kiterjesztett hozzáférési lista szerkesztésére, módosítására.
- Képes ellenőrizni a kiterjesztett hozzáférési lista működését, az átengedett és eldobott csomagok számát.
- Képes kiterjesztett hozzáférési listákon hibakeresést és hibaelhárítást végezni.

- Tisztában van a távoli elérést biztosító VTY-vonalak védelmének jelentőségével.
- Képes normál és kiterjesztett hozzáférési lista segítségével a VTY-vonalak védelmére.
- Képes a VTY-vonalakra alkalmazott normál, illetve kiterjesztett hozzáférési lista működésének ellenőrzésére és hibaelhárítására.

Statikus és dinamikus címfordítás lehetőségei

A témakör célja, hogy a tanulók megértsék a címfordítás szükségességét, típusait, és legyenek képesek statikus és dinamikus címfordítás megvalósítására.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van az IPv4-címfordítás (NAT) szükségességével. Ismeri a címfordítás előnyeit és hátrányait.
- Ismeri a címfordítás nyújtotta lehetőségeket, és ismeri a címfordítás fajtáit (statikus címfordítás, dinamikus címfordítás, portcímfordítás, porttovábbítás).
- Tisztában van a címfordítás fajtái közötti különbségekkel.
- Tisztában van a címfordításhoz kapcsolódó címek négy típusával (belső helyi cím, belső globális cím, külső helyi cím, külső globális cím).
- Képes a megfelelő címfordítási típus kiválasztására.
- Képes a belső és külső hálózat határának megállapítására.
- Képes annak megállapítására, hogy melyik eszközön szükséges címfordítás kialakítása.
- Képes statikus címfordítás konfigurálására, ellenőrzésére és hibaelhárítására.
- Képes dinamikus címfordítás konfigurálására, ellenőrzésére és hibaelhárítására.
- Képes túlterheléses dinamikus címfordítás vagy portcímfordítás (PAT) konfigurálására, ellenőrzésére és hibaelhárítására.
- Képes port továbbítás konfigurálására, ellenőrzésére és hibaelhárítására.
- Képes a címfordítási tábla (NAT-tábla) megjelenítésére, ellenőrzésére, kiürítésére. Érti a NAT-táblában szereplő bejegyzéseket.
- Szimulációs szoftver segítségével végig tudja kísérni egy címfordítást használó adatcsomag harmadik rétegbeli fejlécének változását.

WAN-technológiák

A témakör célja, hogy a tanulók ismerjék a WAN-hálózatokra fókuszálva a technológiák, a hálózatokban szükséges eszközök és alkalmazások telepítésének, üzemeltetésének elméleti alapjait és gyakorlati megvalósításait. A tanulók ismerjék meg a WAN-ok esetén használt második rétegbeli protokollokat, és ismerjék meg a WAN-okban használt forgalomirányítás alapjait és gyakorlati megvalósítását.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van a WAN- és az OSI-modell kapcsolatával. Érti a WAN fogalmát, használatának célját.
- Ismeri a WAN-összetevőket és -eszközöket.
- Érti a WAN működését, üzemeltetését.
- Képes megállapítani a LAN és a WAN határát.
- Ismeri a publikus és privát WAN-technológiákat, képes azok összehasonlítására és adott szempontok szerint a legmegfelelőbb technológia kiválasztására.
- Tisztában van a soros pont-pont kapcsolat kommunikációs szabványaival.
- Ismeri a PPP-protokoll működését, lehetőségeit.
- Adatforgalom elfogására alkalmas szoftverrel képes PPP-keret elfogására, és ismeri a keret fejlécének részeit.
- Képes forgalomirányítók között PPP-kapcsolat kialakítására, ellenőrzésére, hibaelhárítására.
- Képes PPP-kapcsolaton hitelesítés (PAP, CHAP) használatára. Érti a hitelesítési módok működését, és tisztában van a két hitelesítési mód közötti különbségekkel.
- Képes PPP-kapcsolaton konfigurált hitelesítés működésének ellenőrzésére, hibaelhárítására.
- Tisztában van az eBGP forgalomirányító protokoll szerepével, fontosabb tulajdonságaival, működésével.
- Képes az eBGP-protokoll alapszintű konfigurálására.

Virtuális magánhálózat (VPN) kialakítása

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a virtuális magánhálózat (VPN) működését, használatának előnyeit és fajtáit. A tanulók legyenek képesek Site-to-site és Remote-access VPN konfigurálására.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van a virtuális magánhálózat szükségességével, szerepével, alapvető funkcióival.
- Érti a virtuális magánhálózat nyújtotta lehetőségeket, előnyeit és hátrányait.
- Ismeri a legelterjedtebb VPN-technológiákat (Remote-Access VPN, Site-to-Site VPN).
- Ismeri az IPSec-technológiát, érti az IPSec-keretrendszer működését, összetevőit.
- Tisztában van a Remote-Access VPN nyújtotta lehetőségekkel, alkalmazási területeivel.
- Ismeri a Remote-Access VPN összetevőit.
- Képes Remote-Access VPN-konfigurálásra forgalomirányítón.
- Képes Remote-Access VPN-kapcsolat kialakítására végberendezésen.
- Ismeri a Remote-Access VPN-kapcsolat ellenőrzéséhez ajánlott parancsokat, és képes azok megfelelő használatával a Remote-Access VPN-kapcsolat működésének ellenőrzésére.
- Tisztában van a Site-to-Site VPN nyújtotta lehetőségekkel, alkalmazási területeivel. – Ismeri a Site-to-Site VPN összetevőit.
- Képes Site-to-Site VPN-konfigurálásra forgalomirányítón.
- Képes Site-to-Site VPN-kapcsolat kialakítására forgalomirányítók között.
- Ismeri a Site-to-Site VPN-kapcsolat ellenőrzéséhez ajánlott parancsokat, és képes azok megfelelő használatával a Site-to-Site VPN-kapcsolat működésének ellenőrzésére.

Minőségbiztosítási alapok, hálózatfelügyelet megvalósítása

A témakör célja, hogy a tanulók alapszintű ismereteket szerezzenek a minőségbiztosítás területén, elsajátítsák a hálózatmonitorozás és a hálózatfelügyelet elméleti alapjait és gyakorlati megvalósításait.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Érti, hogy a hálózati forgalom milyen hatással van az átvitel minőségére.
- Képes meghatározni a különböző típusú forgalom (hang, adat, videó) számára szükséges minimális hálózati követelményeket.
- Ismeri a hálózati eszközök által használt, sorba rendező algoritmusokat.
- Ismeri a különböző szolgáltatásminőségi (QoS) modelleket.
- Tisztában van azzal, hogy a QoS által használt mechanizmusok hogyan biztosítják az átvitel megfelelő minőségét.

- Képes alapszintű QoS konfigurálására forgalomirányítón.
- Ismer legalább egy második rétegbeli protokollt, mely képes a szomszédos eszközök felfedezésére (CDP, LLDP).
- Tisztában van a hálózatfelderítő protokollok működésével, használatuk előnyeivel, hátrányaival.
- Képes az általa ismert hálózatfelderítő protokoll konfigurálására és használatára.
- Képes az általa ismert hálózatfelderítő protokoll használatával a hálózat feltérképezésére.
- Ismeri a Network Time Protocol (NTP) működését, szerepét. Tisztában van az NTP használatának szükségességével.
- Képes forgalomirányítót NTP-szerverként és NTP-kliensként konfigurálni.
- Képes két eszköz között NTP-kliens és NTP-szerver-kapcsolatot kialakítani.
- Képes hitelesítést alkalmazni az NTP-protokoll használata során.
- Képes megjeleníteni az NTP működésének állapotát forgalomirányítón.
- Képes NTP esetén hibaelhárítást végezni.
- Ismeri a Simple Network Management Protocol (SNMP) működését, szerepét, használatának lehetőségeit. – Tisztában van az SNMP esetén előforduló fogalmak jelentésével (SNMP manager, SNMP agent, MIB, trap).
- Ismeri az SNMP-verziókat, tisztában van a köztük lévő főbb különbségekkel.
- Képes forgalomirányítón SNMP alapszintű konfigurálására. Képes az SNMP használatára, segítségével konfigurációs adatok lekérdezésére, módosítására.
- Ismeri a Syslog-protokoll működését, szerepét. Tisztában van a Syslog-protokoll által használt üzenetformátummal. Ismeri a súlyossági szinteket, és tudja azok jelentését.
- Képes forgalomirányítón Syslog konfigurálására. Képes Syslog-szerverként funkcionáló eszközön nyomon követni a forgalomirányító által küldött naplóüzeneteket.
- Képes ezekben az üzenetekben szűrést, keresést, rendezést végrehajtani.
- Ismeri a NetFlow-protokoll működését, szerepét, verzióit. Tisztában van a NetFlow által használt adatfolyam jelentésével.
- Képes forgalomirányítón NetFlow konfigurálására, ellenőrzésére, forgalmi statisztika megjelenítésére.
- Ismeri a kapcsolók és forgalomirányítók által használt konfigurációk fajtáit (kezdeti konfiguráció, futó konfiguráció). Tisztában van ezek szerepével, tárolási helyével. –
- Ismeri a TFTP-protokoll működését, képes annak használatára.
- Képes forgalomirányító és kapcsoló futó, illetve kezdeti konfigurációjának mentésére, külső szerverre történő mentésére TFTP-protokoll használatával.

- Képes forgalomirányító és kapcsoló futó, illetve kezdeti konfigurációjának helyreállítására, visszaállítására TFTP-protokoll használatával.
- Ismeri az IOS fogalmát, szerepét, tárolási helyét, működés közbeni tárolási helyét.
- Tisztában van a különböző IOS-verziókkal, és ismeri az aktuális IOS-verzió jellemzőit, sajátosságait.
- Képes forgalomirányítón és kapcsolón IOS-frissítés végrehajtására.
- Ismeri a jelszóhelyreállítás lépéseit forgalomirányítón és kapcsolón.
- Képes jelszóhelyreállítást végezni forgalomirányítón és kapcsolón. A témakör részletes kifejtése

Hálózattervezés, hibaelhárítás

A témakör célja, hogy a tanulók elsajátítsák a hálózattervezés és a hálózati hibaelhárítás elméleti alapjait és gyakorlati megvalósításait.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Tisztában van a konvergált hálózat fogalmával, jelentőségével.
- Ismeri a háromrétegű hierarchikus hálózati modellt (hozzáférési réteg, elosztási réteg, központi réteg), és tisztában van az egyes rétegek feladatával, ajánlott eszközeivel.
- A háromrétegű modell használatával képes kis- és közepes méretű kapcsolt hálózat tervezésére.
- Tisztában van a kapcsoló hardverjellemzőivel, a kapcsolók fajtáival (moduláris, fix kiépítésű, stackelhető), és képes a hálózat követelményeit figyelembe véve a megfelelő kapcsoló kiválasztására.
- Tisztában van a forgalomirányító hardverjellemzőivel, és képes a hálózat követelményeit figyelembe véve a megfelelő kapcsoló kiválasztására.
- Tisztában van a hálózati dokumentáció tartalmával, jelentőségével. Képes hálózati dokumentáció készítésére. Tudja, hogyan érdemes a hálózati dokumentációt felhasználni a hibakeresés során.
- Tisztában van a hibaelhárítás folyamatával.
- Ismeri az OSI-modell rétegein alapuló hibafelderítési eljárásokat (fentről lefelé, lentről felfelé, oszd-meg-és-uralkodj), és képes ezek alapján hibafelderítést végezni.
- Ismeri a hibafelderítéshez használható hardveres és szoftveres eszközöket, és képes ezek használatára.

- Képes a hálózati hibák tüneteinek, következményeinek és a hiba által érintett területnek a meghatározására.
- Képes a hálózati hibák megfelelő dokumentálására.
- Tisztában van a viszonyítási alap jelentőségével, tudja, hogyan és mikor érdemes viszonyítási alapot készíteni.

Hálózatvirtualizáció, hálózatautomatizáció

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a hálózatvirtualizáció és -automatizáció alapjait, előnyeit. A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni: – Tisztában van a cloud computing és a virtualizáció fontosságával, jelentőségével.

- Ismeri a hálózati eszközök és a hálózat virtualizálásának lehetőségeit.
- Ismeri a szoftveralapú hálózati megoldásokat.
- Ismeri a hálózatautomatizáció alapjait.
- Ismeri a használható adatformátumokat (JSON, YAML, XML), és képes ezek összehasonlítására.
- Tisztában van az API- és a REST-szoftverarchitektúra működésével.
- Ismeri a különböző konfigurációs menedzsmenteszközöket (Puppet, Chef, Ansible, SaltStack).

Komplex hálózat tervezése, kialakítása

A témakör tanításának célja, hogy a tanulók képesek legyenek egy nagyobb és összetettebb hálózatot tervezni, megvalósítani és konfigurálni úgy, hogy a hálózatban egy eszköz vagy kapcsolat meghibásodása a legkisebb kiesést okozza. A tanulók eddigi ismereteik alapján végezzék el egy komplex hálózat tervezését, dokumentálását, majd szimulációs szoftverben a hálózat működésének tesztelését. A tanulók végül fizikai eszközök használatával valósítsák meg a tervezett hálózatot. A témakör tanítása során csoportos projektmunka javasolt.

Hálózat programozása és IoT tantárgy 93 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a diákok képesek legyenek REST API kliensprogram készítésére Pythonban, hálózatok programozására, IoT-megvalósítások prototípusainak létrehozására, valamint IoT-eszközök programozott beállítására szimulációs és valós eszközökkel.

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Használja a legfontosabb szakmai közösségi platformokat (pl. GitHub, Stack Overflow) tudásszerzés és megosztás céljából.	Ismeri a CoP-ben (Communities of Practice) rejlő előnyöket és lehetőségeket.	Teljesen önállóan	Nyitott az újdonságokra és új technológiákra, szereti a kihívásokat, érdekli új dolgok létrehozása, szeret csapatban dolgozni, precíz, munkájára igényes	Hatékony internetes keresés
Egyszerűbb problémák megoldására szolgáló Python programot hoz létre.	Ismeri a Python nyelv szintaxisát és nyelvi elemeit.	Teljesen önállóan		Python programozási nyelv használata
Pythonban készített REST API klienst hoz létre.	Ismeri az API és a RESTful API fogalmát és célját, valamint a JSON- és XMLformátumokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Python program segítségével hálózati eszközök dinamikus konfigurációját végzi.	Ismeri a szoftver által definiált hálózat (SDN, Software Defined Network), illetve modell alapú programozás (Model Driven Programmability) alapelvét, érti a YANG-adatmodell, valamint a RESTCONF- and NETCONF-protokollok célját.	Instrukció alapján részben önállóan		Python programozási nyelv, hálózati szimulációs szoftver és valós hálózati eszközök használata
IoT-megvalósítások prototípusait hozza létre.	Érti a dolgok internetének koncepcióját.	Instrukció alapján részben önállóan		

Python segítségével IoT-eszközökből származó adatokat dolgoz fel és tárol, valamint IoTeszközöket állít be, felhőszolgáltatásokhoz csatlakoztatja őket.	Ismeri a releváns felhőszolgáltatásokat és felhő alapú szolgáltatást tud konfigurálni.	Instrukció alapján részben önállóan		Python programozási nyelv és IoTeszközök használata

A tantárgy témakörei

Programozási alapok Pythonban

A témakör célja, hogy a tanulók felfrissítsék és kibővítsék a szakmai alapozás során a Programozási alapok tantárgy keretében megszerzett programozási ismereteiket és a Python nyelvben szerzett gyakorlati készségeiket.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Ismeri a gyakorlati tapasztalatok közösségi tudásmegosztásában (CoP, Communities of Practice) rejlő előnyöket, képes hatékonyan használni CoPforrásokat (pl. GitHub, Stack Overflow, Cisco DevNet), képes saját jó gyakorlatainak közösségi megosztására.
- Képes Python-alkalmazás létrehozására, ismeri a Python nyelvi elemeit, alapvető moduljait, képes a nyelvi elemek felhasználásával felhasználói adatok feldolgozására, fájlok olvasására és írására.

REST API kliensprogram készítése Pythonban

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a REST API architektúrát, és képesek legyenek egyszerű REST API kliens készítésére Pythonban, valamint a JSON-fájlok kezelésére, feldolgozására. A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Ismeri az API és a RESTful API fogalmát és célját.
- Érti a webszolgáltatások során használt HTTP-kérések működését.
- Ismeri a JSON- és XML-formátumok felépítését, képes JSON-formátumú adatok feldolgozására (parsing) Pythonban.
- Képes publikus API-k dokumentációjának értelmezésére.

- Képes Pythonban készített REST API kliens segítségével publikusan elérhető APIk használatára, a visszakapott adatok feldolgozására.
- Ismeri a RESTful kérések legfontosabb authentikációs metódusait (basic, token, OAuth).

Hálózatok programozása

A témakör célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek, illetve alapszintű gyakorlatot szerezzenek a hálózatok programozása területén.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Ismeri a hálózatok dinamikus kialakítását és konfigurálását lehetővé tévő szoftver által definiált hálózat (SDN, Software Defined Network), illetve modellalapú programozás (Model Driven Programmability) alapelvét.
- Érti a YANG-adatmodellt használó RESTCONF- and NETCONF-protokollok célját.
- Képes YANG-adatmodell integrálására és használatára Python programban.
- Képes Python programban RESTCONF- és NETCONF-protokollokat használva hálózati eszközök dinamikus konfigurációját elvégezni.

IoT – a dolgok internete

A témakör célja, hogy betekintést adjon a dolgok internetének világába, valamint képessé tegye a tanulókat IoT-megvalósítások prototípusainak létrehozására, IoT-eszközök programozott beállítására szimulációs és valós eszközökkel (pl. Arduino, Rasberry Pi) egyaránt.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Érti a dolgok internetének kialakulásához vezető digitális transzformáció koncepcióját, a folyamatban rejlő lehetőségeket és kihívásokat.
- Képes megtervezni és szimulációs eszköz segítségével lemodellezni egyszerű IoTmegoldásokat.
- Képes megtervezni, illetve elektronikai alkatrészek, mikrokontrollerek (pl. Arduino) és hitelkártya méretű számítógépek (pl. Raspberry Pi) segítségével prototípusként megépíteni egyszerű IoT-megoldásokat.
- Képes Python program segítségével összegyűjteni, feldolgozni, analizálni, vizualizálni és SQL-adatbázisban eltárolni szenzorokból származó adatokat.

- Képes Python program segítségével befolyásolni az IoT-eszközök viselkedését.
- Képes Python program segítségével az IoT-eszközöket felhőszolgáltatásokhoz kapcsolni API-kon keresztül.

8. HÁLÓZATI OPERÁCIÓS RENDSZEREK ÉS FELHŐSZOLGÁLTATÁSOK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 356 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület tanításának célja a Windows és Linux szerverekkel megvalósított helyi- és internetszolgáltatások, valamint a felhőszolgáltatások telepítéséhez, üzemeltetéséhez szükséges ismeretek elsajátítása. További cél a Windows- és Linux-alapú rendszerek integrációjának, valamint a virtualizációs technológiáknak a megismerése.

Szerverek és felhőszolgáltatások tantárgy 108/248 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulási terület a Szerverek és felhőszolgáltatások tantárgyat tartalmazza csak, így a tantárgy célja megegyezik a tanulási terület tartalmi összefoglalójában megadott célokkal. A tantárgy oktatása során az elméleti anyag tanítása közvetlenül a gyakorlati példákon keresztül valósulhat meg, az elméleti anyag kisebb részekben történő ismertetése és annak azonnali, gyakorlati példákon, feladatokon történő gyakorlása során.

Az elméleti rész időszükséglete: 20%; a gyakorlati rész időszükséglete: 80%

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Informatikai és távközlési alapok I. tantárgy

Virtualizáció és felhőtechnológiák

A Windows telepítése és konfigurációja

A dolgok internete témakörei

Informatikai és távközlési alapok II. tantárgy témakörei

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A virtualizáció és a konténertechnológia alapjainak ismeretében virtuális gépeket és konténereket kezel.	Hypervisorok típusai Virtualizációs szoftver kezelése	Teljesen önállóan	Legyen fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt.	Adatok, információk és digitális tartalmak böngészése, keresése és szűrése Digitális technológiák kreatív alkalmazása
Windows és Linux operációs rendszereket telepít és szerverként üzemeltet.	Windows- és Linuxalkalmazások kezelése Parancsok ismerete	Teljesen önállóan		Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése Technikai problémák megoldása
Vegyes környezetben szerveroperációs rendszereket üzemeltet.	Címtárak fogalma és jellemzői Fájlmegosztási beállítások	Instrukció alapján részben önállóan		
Konkrét felhőalkalmazásokat kezel, a felhőtechnológia alkalmazási lehetőségeinek ismeretében.	Felhőszolgáltatások alapfogalmai	Instrukció alapján részben önállóan		Adatok, információk és digitális tartalmak kezelése Digitális technológiák kreatív alkalmazása
Alkalmazásokat üzemeltet, központi frissítéseket, biztonsági mentéseket végez. Felhasználói szoftverekhez kapcsolódó L2-es szintű hibaelhárítást végez, hibajegyeket kezel.	Ismeri az L1-es és L2-es hibaelhárítás szintjeit, feladatait. Ismeri az alkalmazás változások (verziókezelés, migrálás) nyomon követésének folyamatát, dokumentálását. Ismeri a biztonsági mentések típusait, alkalmazási módjait.	L1-es szinten önállóan, L2-es szinten szakmai irányítással oldja meg az alkalmazások kapcsán felmerülő problémákat.		

A tantárgy témakörei

Virtualizáció és konténerek

A témakör célja az ismertebb virtualizációs technológiák mélyebb megismerése, a konténertechnológiákat is beleértve, valamint ezek segítségével virtuális gépek és konténerek létrehozása és menedzselése.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Ismeri a virtualizáció megvalósítási módjait, a szerver- és kliensoldali virtualizáció eszközeit.
- Képes virtuális gépek telepítésére, hardverparamétereik beállítására, pillanatképek létrehozására.
- Ismeri a konténer fogalmát, alkalmazási lehetőségeit.
- Ismeri a különböző virtualizációs megoldások használatát: Hyper-V, KVM, VMware.
- Ismeri néhány ismertebb konténertechnológia használatát (pl. Docker, LXC), képes konténert létrehozni, indítani, hálózati elérését konfigurálni.

Windows szerver telepítése és üzemeltetése

A témakörön belül a tanulók a Windows szerverek verzióival, telepítési módjaival és az üzemeltetésük során felmerülő tipikus feladatokkal ismerkednek meg.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Ismeri a Windows Server különböző kiadásainak fontosabb jellemzőit és licencelési módját.
- Képes a telepítéshez szükséges hardverkövetelmények meghatározására.
- Ismeri a különböző telepítési módokat, beleértve a hálózatról történőt is.
- Ismeri a Windowsban használatos fájlrendszereket, a partíciók jellemzőit.
- Tud Windows Servert telepíteni fizikai és virtuális gépre.
- Képes az operációs rendszer frissítésére, verzióléptetésére.
- Képes szerepkörök és tulajdonságok megtekintésére és telepítésére a Server Manager segítségével.
- Képes állapotlekérdezésre és üzemeltetési feladatok ellátására a Server Manager segítségével.

- Ismeri a PowerShell alapvető használatát, képes egyszerű adminisztrátori feladatok ellátására PowerShell szkriptek írásával.
- Képes a rendszerfelügyeleti eszközök használatára (MMC).
- Képes az állomány-kiszolgáló szerepkör beállítására (megosztások, tárolók létrehozása, kvóták és szűrések beállítása).
- Képes a nyomtatószolgáltatás, nyomtatási sorok beállítására, kezelésére.
- Képes DHCP-, DNS-, DFS- és WINS-szerver telepítésére és adott paraméterekkel történő beállítására.
- Ismeri a biztonsági megfontolásokat a Windows operációs rendszerekben (hitelesítés, engedélyezés, fájlrendszer-jogosultságok, Windows-tűzfal, felhasználók felügyelete).
- Tisztában van a címtárszolgáltatás alapfogalmaival, céljával, ismeri az Active Directory elemeit, felépítését (erdő, fa, tartomány).
- Képes az Active Directory tartományvezérlő telepítésére és beállítására új és meglévő tartományban egyaránt.
- Képes kliensgépeket tartományba léptetni, illetve onnan kiléptetni.
- Ismeri a címtárszolgáltatás objektumait (felhasználók, csoportok, számítógépfiókok és szervezeti egységek) és azok kezelési feladatait.
- Tud csak olvasható tartományvezérlőt telepíteni.
- Ismeri a csoportházirendek célját, lehetőségeit, felépítését, a szabályok öröklődését.
- Képes csoportházirendek segítségével a tartományi gépek és felhasználók számára a működési környezetet központilag beállítani.
- Ismeri a szerver távoli elérési módjait, tudja használni a Távoli asztal szolgáltatást.
- Képes Web- és FTP-szerver telepítésére, beállítására és üzemeltetésére.
- Ismeri a Server Core telepítési változat jellemzőit, és képes azt telepíteni.
- Tudja kezelni a szerverek távoli menedzselését segítő alkalmazást (RSAT).
- Tudja telepíteni a Windows Server Backup szolgáltatást, és képes biztonsági mentések készítésére.
- Képes VPN-kapcsolat konfigurálására.
- Képes vírusirtó szoftvert telepíteni, kezelni és naprakészen tartani.
- Ismeri a tanúsítvány fogalmát, célját, és képes különböző célokra készült tanúsítványok létrehozására és telepítésére.

Linux szerver telepítése és üzemeltetése

A témakör célja a Linux szerverek telepítési és menedzselési feladatainak, a tipikus szerverszolgáltatások beállításának megismertetése.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Képes a Linux szerver telepítéséhez szükséges hardverkövetelmények meghatározására.
- Tud Linux szervert telepíteni fizikai és virtuális gépre.
- Ismeri a szerver betöltési folyamatát, a hagyományos és a systemd által vezérelt módot is. Tudja, mi a boot manager feladata, képes annak telepítésére és beállítására.
- Ismeri a futási szintek jellemzőit, képes váltani a futási szintek között, képes újraindítani, leállítani a szervert.
- Ismeri a Linux fájlrendszerek jellemzőit, képes adott fájlrendszert létrehozni a lemezen.
- Ismeri a Linux rendszereknél használt lemezparticionálási módokat, a szükséges segédprogramokat.
- Ismeri a fájlok és könyvtárak tulajdonságait, képes fájlkezelési műveletek elvégzésére.
- Ismeri a megosztott és a rendszerkönyvtárak szerepét, helyét a rendszerben.
- Képes a fájlrendszer integritásának fenntartására, lemezellenőrzésre, tisztában van a lemez monitorozásának alapjaival.
- Ismeri a fájlhozzáférés beállítási lehetőségeit, képes a jogokat konfigurálni, az alapjogokon kívül ACL-ek segítségével is.
- Képes lemezkvóták beállítására és ellenőrzésére.
- Ismeri a hardlink és a szimbolikus link fogalmát, képes ilyeneket létrehozni, törölni.
- Ismeri a csomagkezelés elterjedtebb módszereit (RPM, APT), képes a csomagkezelő programok használatával telepíteni és törölni alkalmazásokat, illetve azok adatait lekérdezni. – Képes programok telepítésére forráskódból is.
- Ismeri a parancssori munkához szükséges shellbeállításokat és a napi munkához szükséges alapvető segédprogramokat.
- Képes szövegfeldolgozásra szövegszerkesztővel és segédprogramokkal is
- (grep, cut, sed stb.). – Ismeri az alapvető reguláris kifejezéseket, és képes azokkal szövegillesztésre.
- Ismeri a szabványos bemenet, szabványos kimenet, szabványos hibacsatorna fogalmát, az átirányítási módokat, csővezetékek (pipeline) kialakítását összetett feladatok ellátásához.

- Képes felhasználók és csoportok létrehozására, menedzselésére és törlésére.
- Képes a folyamatok, processzek listázására, leállítására, jelzések küldésére, prioritás megváltoztatására.
- Ismeri a rendszernaplózás célját, tudja kezelni a helyi naplófájlokat, és képes hálózaton keresztüli naplózásra is.
- Ismeri egy elterjedt grafikus felhasználói felület beállításait.
- Képes időzített és ütemezett folyamatokat létrehozni és módosítani (at, cron).
- Képes a nyomtatás beállítására, nyomtatási sor kezelésére.
- Képes a szerver hálózati címzésének és alapszolgáltatásainak beállítására.
- Képes DHCP-kliens és -szerver beállítására.
- Ismeri a névfeloldás működését, képes DNS-szervert telepíteni és konfigurálni. – Ismeri a hálózati címfordítás működését, képes címfordításokat megvalósítani (SNAT, DNAT, port forwarding).
- Ismeri a biztonságos adattovábbítás lehetőségeit (OpenSSH, GnuPG, X11 tunnels), és képes azokat használni. – Képes forgalomirányítás beállítására Linux szerver segítségével (quagga).
- Képes biztonsági mentést végezni a rendszer és a felhasználók adatairól, képes rendszervisszaállítás elvégzésére biztonsági mentésből.
- Képes webkiszolgáló telepítésére és konfigurálására (Apache, Nginx), háttéradatbázis-kiszolgálóval és PHP-támogatással.
- Képes adatbázis-kiszolgáló telepítésére és beállítására (MySQL, MariaDB, PostgreSQL).
- Képes tűzfalszabályok létrehozására és módosítására, valamint proxyszolgáltatások konfigurálására (iptables, squid).
- Képes levelezési szolgáltatások telepítésére és konfigurálására helyi és hálózatközi levelezéshez (SMTP-protokoll, postfix, sendmail, exim, POP3, IMAP).
- Képes egyszerűbb shell-szkriptek megírására, ismeri az ezekben alkalmazható vezérlési szerkezeteket.

Linux és Windows rendszerek integrációja

A témakörben a két legelterjedtebb hálózati operációs rendszer egy hálózaton belüli integrált alkalmazásának és együttműködésének néhány fontosabb lehetőségét ismerhetik meg a tanulók.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Ismeri a Windows és Linux rendszerek együttműködésének lehetőségeit.
- Képes a számítógépen multiboot üzemmód beállítására.
- Képes címtárszolgáltatások beállítására vegyes szerver-kliens környezetben (LDAP).
- Képes fájlkiszolgáló, illetve fájlmegosztás használatára vegyes szerver-kliens környezetben (Samba).
- Képes levelezési szolgáltatás üzemeltetésére vegyes szerver-kliens környezetben (Exchange szerver elérése Linux alól).

Felhőszolgáltatások

A témakör célja a felhőtechnológia jellemzőinek, felhasználási lehetőségeinek bemutatása. A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Ismeri a privát felhő, a nyilvános felhő és a hibrid felhő jellemzőit.
- Ismeri az adatközpontok jellemzőit, felépítésüket, a fizikai és az adatbiztonság kívánalmait.
- Ismeri és tudja kezelni a népszerű SaaS megoldásokat (pl. Onedrive, Dropbox, Google Apps, Office 365).
- Ismeri a PaaS jellemzőit és legalább egy konkrét megvalósítását (pl. Google App Engine, Apache Stratos). – Ismeri az IaaS jellemzőit és legalább egy konkrét megvalósítását (pl. Amazon EC2, Windows Azure).
- Ismeri a publikus felhőszolgáltatás címtármegoldásait (pl. Azure Active Directory).
- Képes virtuális gépek és konténerek létrehozására és menedzselésére a felhőben (AWS, Azure vagy egyéb felhőszolgáltatásban).

Alkalmazások üzemeltetése

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék a hálózati környezetben működő alkalmazások telepítésének, karbantartásának alapvető módjait, valamint az ezzel kapcsolatos hibakeresés és elhárítás lépéseit.

A témakör elvégzését követően a tanuló az alábbi ismeretekkel és gyakorlati készségekkel fog rendelkezni:

- Alkalmazások telepítése
- Alkalmazások verziófrissítése, migrációja
- Biztonsági mentések elvégzése

- Szoftverüzemeltetéshez kapcsolódó L2-es szintű hibaelhárítás, hibajegykezelés

9. ADATBÁZIS-KEZELÉS ALAPJAI MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 72 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület feladata, hogy elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtson az adatbáziskezelő alkalmazások készítéséhez. Ennek keretében elsősorban az adatbázisok alkalmazásból történő elérésének, lekérdezésének és manipulálásának technikájára koncentrál. Kiemelt jelentőségű az SQL lekérdező nyelv hatékony használatának bemutatása.

Adatbázis-kezelés I. tantárgy 72 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy feladata, hogy elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtson az adatbázis-kezelő rendszerek használatához, ami szükséges minden informatika ágazatban tanuló fiatal számára. Kiemelt jelentőséget kap az SQL lekérdező nyelv hatékony használatának bemutatása. A tantárgy áttekinti a legfontosabb tervezési alapelveket, de azt csak a praktikum szintjén, a gyakorlatban közvetlenül nem alkalmazható ismeretek mellőzésével.

A tantárgy oktatása során az elméleti anyag tanítása közvetlenül a gyakorlati példákon keresztül valósulhat meg, az elméleti anyag kisebb részekben történő ismertetése és annak azonnali, gyakorlati példákon, feladatokon történő gyakorlása során.

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Irányítás mellett egyszerű relációs adatbázisokat tervez.	Ismeri az adatbázistervezéshez szükséges fogalmakat. Ismeri az ER-Modell használatát egyszerű relációs adatbázisok tervezéséhez.	Instrukció alapján részben önállóan	Legyen fogékony az információk befogadására és alkalmazására. Érdeklődjön az adott téma iránt.	Adatbázis-kezelő rendszer használata.
Egyszerű adatbázisokat hoz létre.	Ismeri az SQLnyelv legfontosabb adatdefiníciós (DDL) utasításait, a mezőtípusok fajtáit és jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Adattáblák adatait kezeli (létrehozza, módosítja, törli őket).	Ismeri az SQL nyelv legfontosabb adatmanipulációs (DML) utasításait.	Teljesen önállóan		
Egyszerű, többtáblás lekérdezéseket készít.	Ismeri a SELECT utasítás használatát egyszerűbb lekérdezési feladatok végrehajtására.	Teljesen önállóan		
Relációs adatbázisokon egyszerű adminisztrációs feladatokat végez.	Ismeri az adatbázisok archiválásának és helyreállításának szerepét és legfontosabb módszereit.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Az adatbázis-tervezés alapjai

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék az adatbázis-tervezés alapfogalmait és az ERModellen alapuló adatbázis-tervezés egyszerű lépéseit.

A témakör elvégzését követően a tanuló képes lesz irányítással egyszerű relációs adatbázisok tervezésére.

- Ismeri az adatbázis-tervezés fogalmait.
- Ismeri a redundancia szerepét, káros következményeit.
- Ismeri az anomáliák fajtáit.
- Ismeri a redundancia csökkentésére alkalmazható dekompenzáció szerepét.
- Ismeri az ER-Modell szerepét és jelölésrendszerét.
- Ismeri az relációs adatbázisok legfontosabb jellemzőit (elsődleges kulcs, idegen kulcs, rekord, mező, kapcsolattípusok stb.).

- Ismeri az ER-Modell relációs modellre való átalakításának szabályait.

Adatbázisok létrehozása

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék az adatbázis-kezelésnél használt DDLparancsok használatát, a legfontosabb mezőtípusok és záradékok alkalmazását.

A témakör elvégzése után a tanuló képes lesz egyszerű adatbázisok létrehozására:

- Használja a CREATE utasítást adatbázisok és táblák létrehozására.
- Ismeri a választott SQL-szerver legfontosabb adattípusait.
- Ismeri a táblák létrehozásánál alkalmazható mezőszintű és táblaszintű záradékokat (NULL, NOT NULL, UNIQUE, PRIMARY KEY, REFERENCES stb.).
- Ismeri az indexek szerepét és létrehozását.
- Használja a DROP utasítást adatbázisok, táblák és indexek törlésére. – Használja az ALTER utasítást adatbázisok, táblák és indexek módosítására.

Adatok kezelése

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék az adatbázis-kezelésnél használt legfontosabb DML-parancsok használatát.

A témakör elvégzése után a tanuló képes lesz ezen parancsok alkalmazására:

- Ismeri az INSERT utasítást rekordok hozzáadására.
- Ismeri az UPDATE utasítást az adatok módosítására.
- Ismeri a DELETE utasítást rekordok törlésére.

Lekérdezések

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék az adatok lekérdezésére használt SELECT parancs használatát.

A témakör elvégzése után a tanuló képes lesz egyszerű, többtáblás lekérdezések készítésére:

- Ismeri a SELECT utasítás szerepét, szintaxisát.
- Ismeri az adatsorok szűrésére használt WHERE záradék használatát, a záradékban használható operátorokat (=, <=, >=, <>, >, <, !=, ^=, BETWEEN, IN, LIKE, IS NULL, IS NOT NULL, AND, OR, NOT) és alkalmazásukat.

- Ismeri az adatsorok rendezésre használt ORDER BY záradékot, képes egy- vagy többkulcsos rendezési sorrendet beállítani.
- Ismeri az álnevek szerepét és használatát a lekérdezésekben.
- Ismeri a helyettesítő (wildcard) karaktereket és alkalmazásukat.
- Ismeri az ismétlődő sorok elnyomását, a DISTINCT záradék alkalmazását. – Ismeri a táblák összekapcsolása során alkalmazott záradékokat (INNER, LEFT, RIGHT JOIN).
- Ismeri az adatok csoportosítására szolgáló GROUP BY záradék használatát. – Ismeri a csoportosított adatok szűrése során használt HAVING záradékot. – Ismeri a megjelenő adatsorok limitálása során használt záradékot (például TOP/LIMIT).
- Ismeri a számított mezők készítésének módját.
- Ismeri az aggregált függvények (COUNT(), MIN(), MAX(), SUM(), AVG()) használatát.
- Ismeri a lekérdezésben használt egyéb függvények (CONCAT(), FORMAT(), LENGTH(), SUBSTR(), REPLACE(), TRUNC(), ROUND() stb.) használatát.

Adatbázisok mentése és helyreállítása

A témakör célja, hogy a tanulók megismerjék az adatbázisok archiválásának szerepét, a mentéshez és a helyreállításhoz használt parancsok alkalmazását.

A témakör elvégzése után a tanuló képes lesz adatbázisok archiválására és helyreállítására.

- Ismeri a teljes és az inkrementális mentés szerepét, valamint a választott SQLszerveren a mentéshez alkalmazott parancsokat.
- Ismeri a helyreállítás típusait, a helyreállításhoz használt parancsokat.

10. SZAKMAI ANGOL MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 144/134 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A műszaki területen általában, de az informatikában különösen fontos szerepe van az angol nyelvnek. Egy informatikus esetében sem a tanulási folyamat, sem pedig a munkavégzés nem lehet hatékony a megfelelő szintű angol nyelvi tudás nélkül. Az IT-munkahelyeken egyértelmű elvárás az angol nyelvtudás, ennek hiányában még erős szakmai ismeretek birtokában is szinte lehetetlen elhelyezkedni.

A tanulási terület elsődleges célja nem az, hogy speciális informatikai kifejezéseket tanuljanak meg a tanulók, hanem az, hogy hozzájáruljon megfelelő szintű angol nyelvi kompetencia kialakulásához.

Szakmai angol tantárgy 72/72 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy elsődleges célja az, hogy hozzájáruljon olyan szintű angol nyelvi kompetencia kialakulásához, amivel a tanulók IT-munkakörnyezetben is képesek lesznek angolul szóban és írásban magabiztosan kommunikálni, valamint könnyedén megérteni és feldolgozni az írásos, hang- vagy videó alapú szakmai anyagokat.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkatársakkal és ügyfelekkel angol nyelven kommunikál szóban és írásban egyaránt.	Munkatársakkal és ügyfelekkel angol nyelven kommunikál szóban és írásban egyaránt.	Teljesen önállóan	Szorgalom Igyekezet Fejlődőképesség Önfejlesztés	Irodai szoftverek (pl. szövegszerkesztő) és elektronikus levelezés használata
Szakmai témában angol nyelvű prezentációt készít.		Teljesen önállóan		Prezentálás (módszertan, szoftver, technika)
Angol nyelvű általános és speciális	Keresőkifejezések, beállítások ismerete	Teljesen önállóan		Hatékony internetes keresés

informatikai kifejezéseket használva keres az interneten.	Keresőmotorok ismerete			
Olvassa és értelmezi az interneten elérhető angol nyelvű szakmai anyagokat.	Internetes szakmai portálok ismerete	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Hallás utáni szövegértés

A témakör elsődleges célja, hogy az angol nyelvű hallás utáni szövegértést fejlessze, és felkészítsen a későbbi önálló szóbeli kommunikációra. A tanulók számára az informatika területe vonzó és könnyen befogadható közeg, az IT nyelve rengeteg nemzetközi kifejezést és a tanulók által a hétköznapi tevékenységeik során már korábban megismert angol nyelvű kifejezést tartalmaz. Ez könnyebbé teszi számukra az ilyen típusú hallott szövegek megértését. A témakör során bevezető szintű szakmai ismereteket feldolgozó angol nyelvű videót néznek meg, szükség szerinti ismétléssel. A videó kiválasztásánál ügyelni kell arra, hogy valóban csak nagyon egyszerű, alapszintű szakmai ismeretek tartalmazzon, megértése egy laikus számára se okozzon nehézséget. Célszerű olyan anyagot használni, ahol mód van feliratozásra is, illetve ahol a megértést a videón látható képi megjelenítés (pl. prezentáció, élő bemutató) is segíti. A videó kiváltható hasonló szakmai szintet feldolgozó, animációval ellátott és narrációval vagy párbeszéddel kísért interaktív elektronikus tananyaggal is. A videók többszöri megtekintése közben és után természetesen szükség van azok megbeszélésére, a nehezebben érthető kifejezések tisztázására.

Szóbeli kommunikáció

A témakör célja, hogy a beszédkészséget fejlessze. Míg az előző témakör során nem feltét lenül kellett megszólalniuk a tanulóknak, ebben a részben a legfontosabb feladat, hogy ön állóan beszéljenek egy témáról angolul, illetve hétköznapi, munkahelyi vagy más, informatikához kapcsolódó környezetben zajló szituációban párbeszédet folytassanak.

A tanulók adjanak elő rövidebb bemutatót általuk választott szakmai témában, vagy kiválaszthatnak egy előző témakörben feldolgozott videót, és annak egy részét ismétlik el, adják elő újra. Időt kell adni az önálló gyakorlásra, és csak akkor kérni az osztály előtti meg szólalást, ha

a tanuló már magabiztosan képes a bemutató pár perces szövegét előadni. Legyen lehetőség kiegészítő eszközök, pl. prezentáció használatára is, mert ez megkönnyítheti az előadást, és segít legyőzni a kezdeti szorongást.

A témakör második részében egyszerű szituációkban kell párbeszédet folyatniuk a tanulóknak egymással vagy a tanárral. Olyan témaköröket és szituációs helyzeteket érdemes keresni, amelyek közel állnak a tanulókhoz. Például megbeszélhetik egymással kedvenc PC-s játékuk új kiadásának újdonságait vagy egyeztethetik, hogy mikor fognak aznap este közösen játszani. Fogódzóként érdemes néhány gyakori és jól használható fordulatot és ki fejezést előre megbeszélni, és kérni a tanulókat, hogy ezeket építsék be a dialógusokba.

A témakör során nem az a cél, hogy összetettebb nyelvi szerkezeteket vagy nagyon választékos szókincset használjanak, a hangsúly a magabiztos megszólaláson van.

Szóbeli kommunikáció IT-környezetben projekt alapon I.

Az első két témakörben a hallott szakmai szöveg megértésére és a szóbeli kommunikációra fektettük a hangsúlyt. Ebben a témakörben a két készség elmélyítését végezzük, egy izgalmas projekt keretében. A tanulóknak három-négy fős csoportban egy általuk kiválasztott informatikai termék gyártójának vagy forgalmazójának szerepét kell felvállalniuk. A projekt végeredménye két, saját készítésű, pár perces videó lesz. Az egyiken bemutatják a terméket (mintaként az első témakörben megtekintett videók szolgálhatnak). A csoport minden tagjának szerepelnie kell és meg kell szólalnia a videón. Javasolt megoldás, hogy a bemutató stúdióbeszélgetésként, párbeszédes formában folyjon (ilyenre is számtalan példát lehet találni a videó megosztókon és oktatási portálokon). A másik videón egy videókonferencia-beszélgetés zajlik. A csapat egyik része a cég eladásért felelős részlegét képviseli, míg a többiek vevőként, illetve ügyfélként vesznek részt a beszélgetésben. A cél itt is a termék bemutatása, az ár és a terméktámogatás részleteinek megbeszélése. A kidolgozás során a tanulók minden rendelkezésre álló technikai eszközt használhatnak, így például a videót akár saját mobiltelefonjukkal vagy tabletjükkel is rögzíthetik. Ügyeljünk ugyanakkor arra, hogy ne a technika játssza a főszerepet. Nem szabad hagyni, hogy a rendelkezésre álló idő nagyobb részét a technikai kivitelezés töltse ki.

Írásos angol nyelvű szakmai anyagok feldolgozása

Ebben a témakörben az írásos angol nyelvi szakmai szöveg megértésére helyezzük a hangsúlyt, ami az egyik legfontosabb készség egy informatikus esetében. A megszerzett tudás rendkívül gyorsan elavul, csak az képes jó szakemberré válni (és megmaradni annak), aki folyamatosan tanul és képzi magát. Bár magyar nyelven is szép számmal érhetők el szak mai anyagok, ezek száma meg sem közelíti az angolul elérhető anyagokét. Egy-egy speciális problémára többnyire csak angol nyelvű portálokon és fórumokon lehet megtalálni a választ.

A cél érdekében különböző, angol nyelvű szakmai anyagokat fognak a tanulók tanulmányozni és értelmezni. Az alábbi területekről javasolt angol nyelvű segédanyagokat válasz tani:

- IT-alapismeretek, programozás vagy weblapkészítés témakörben, a szakmai tanulmányaikhoz kapcsolódó bevezető jellegű elektronikus tananyag
- Termékleírás, kézikönyv
- IT-trendekkel, újdonságokkal, hírekkel foglalkozó portál

Ügyelni kell arra, hogy egyszerű nyelvezetű és akár laikusok által is befogadható szakmai mélységű anyagot dolgozzanak fel a tanulók. Nem cél, hogy szó szerinti, írásbeli fordítás készüljön, a lényeg a szöveg jelentésének megértése. Hagyjunk időt a tanulóknak az önálló szövegértelmezésre, engedjük, hogy egy-egy szó jelentését önállóan keressék meg egy online szótárban, de semmiképpen ne engedjük, hogy online fordítót használjanak. Az olvasott szövegről kérhetünk értelmező jellegű, rövid, magyar nyelvű összefoglalót.

Angol nyelvű szövegalkotás – e-mail

A legtöbb IT-cég nemzetközi környezetben dolgozik, így általánosnak mondható az a szituáció, amely során különböző országokban élő, különböző anyanyelvű munkatársaknak kell közös projekten dolgozniuk. Ilyen esetben szinte mindig az angol a munkanyelv. Leg gyakoribb az e-mail-kommunikáció, de eléggé elterjedt az azonnali üzenetküldő szolgálta tások (chat) használata is. A témakör során ezek használatát fogják a tanulók gyakorolni.

Az e-mail esetében először röviden át kell tekinteni az angol nyelvű e-mail formai szabályait (megszólítás, köszönetnyilvánítás, elköszönés) és általános formuláit. Érdemes a gyakran előforduló élethelyzetek kezelésére (pl. hogyan kell elnézést kérni késedelem miatt) vonatkozó általános formulákat is megismertetni a tanulókkal. Minél több ilyen építő kockát ismernek, annál könnyebben és magabiztosabban fogalmazzák majd meg saját leveleiket. Mutassunk be példaként informatikai témájú levélváltásokat. A témakör során a tanulók több saját e-mail-t írjanak meg. Kezdetben rövid és egyszerű e-mailek készüljenek.

A témakör végén már várjunk el 10–12 mondatból és érdemi információkból álló leveleket. Az e-mailes feladatokat két-három fős csoportban végezzék a tanulók, és minden esetben találjanak ki egy életszerű szituációt, majd ebben osszák szét a szerepeket. A levélváltásokra másolatban mindig tegyék rá a tanárt is, aki így nyomon követheti és tanácsaival segítheti a tevékenységet.

Keresés és ismeretszerzés angol nyelven

A célirányos ismeretszerzés és információhoz jutás különösen jellemző a gyakorló informatikus szakemberekre. A végtelennek tekinthető internetes tudástár és a hatékony kereső eszközök lehetőséget biztosítanak, hogy az összes általánosan előforduló problémára és a legtöbb speciális kérdésre is perceken belül megtaláljuk a választ. Ezen tevékenységünk hatékonysága nagyban függ

attól, hogy mennyire célszerűen tudjuk összeállítani angol nyelvű keresőkérdéseinket, valamint, hogy milyen gyorsan tudjuk a találati lista értelmezésével kiválasztani a számunkra legrelevánsabb elemeket. Előbbihez nem csupán angol nyelvi kompetenciák szükségesek, legalább olyan fontos, hogy a kulcsszavakat célirányosan tudja kiválasztani az információt kereső személy.

A témakörnek nem célja, hogy a keresési stratégiákba mélyebb betekintést nyújtson. A mai internetes keresőeszközök már kellő intelligenciával rendelkeznek ahhoz, hogy akár szavak felsorolásával vagy mondat formájában megfogalmazott kérdésekre is jól használható találati listával válaszoljanak. A témakör során a válaszok értelmezését helyezzük a fókuszba.

A tanulók találjanak ki maguknak egy miniprojektet egy olyan szakmai területen, ahol még nem rendelkeznek számottevő ismeretekkel, majd keressenek minden lépés megtételéhez megfelelő internetes forrást vagy leírást. A feladat könnyebb megértéséhez egy lehetséges miniprojekt:

A tanulók egy egyszerű weblapot fognak elkészíteni, melynek keretében az alábbi kérdésekre keresnek választ.

- Mi az a HTML?
- Hogyan készíthetünk egyszerű weblapot?
- Hogyan formázzunk félkövér stílussal szöveget?
- Hogyan helyezhetünk el hivatkozást egy weboldalon?
- Hogyan helyezhetek el egy képet a weboldalon?
- Hogyan készíthetek főcímet és alcímet?

Habár nagyon könnyű olyan forrást találni, ahol minden kérdésre egy helyen megtalálják a választ, kérjük meg a tanulókat, hogy ezúttal minden lépés megtételéhez új forrást használjanak. A tanulók dokumentálják a folyamatot. Fogalmazzák meg egyszerű angol mondat formájában, hogy mire keresnek választ, majd tegyék mellé a keresőben használt keresőkifejezést, valamint azt, hogy a találati lista hányadik elemében találták meg a választ.

Szóbeli kommunikáció IT-környezetben projekt alapon II.

Az utolsó témakörben ismét egy nagyobb projekten dolgozhatnak a tanulók, amellyel az olvasott szöveg értelmezésének, az önálló szövegalkotásnak, valamint az írásbeli kommunikációnak a készségeit mélyítik el izgalmas, játékos formában. A projekt célszerűen lehet a harmadik témakörben végzett videós projekt folytatása is, de a tanulók választhatnak új projekttémát is maguknak. A feladat ezúttal egy termék vagy szolgáltatás bemutatására szolgáló brosúra elkészítése. A projektet egy kutatási résszel kezdik a csapatok, ahol igyekeznek mindenféle információt begyűjteni a népszerűsítendő termékről. A begyűjtött információk rendszerezése után önálló szövegalkotással készítsék el a brosúrát. Hívjuk fel a tanulók figyelmét arra, hogy szövegrészletek szó szerinti átvétele a meglévő angol nyelvű forrásokból nem megengedett. A projektcsoportok igyekezzenek újszerű formában és megközelítésben elkészíteni az ismertetőt. Az

elkészült dokumentumot angol nyelvű kísérő e-mail csatolmányaként küldjék el a tanáruknak. A projekt kidolgozása során minden rendelkezésre álló technikai eszközt használhatnak a tanulók, de a korábbi projektfeladathoz hasonlóan ügyelni kell arra, hogy most se a technikai megvalósítással teljen el az idő

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

5_F_sz. melléklet Kisgyermekgondozó, -nevelő szakma (Szociális ágazat) Képzési és kimeneti követelménye valamint a Programtanterve

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAI ESZKÖZÖKKEL SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ SZAKMA

1. A szakma alapadatai

1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális ágazat

1.2 A szakma megnevezése: Kisgyermekgondozó, - nevelő

1.3 A szakma azonosító száma: 5 0922 22 02

1.4 A szakma szakmairányai: ----

1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás

1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: ---

1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 200 óra, Érettségire épülő oktatásban: 200 óra

2. A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

A kisgyermekgondozó, -nevelő a 0-3 éves korú gyermekek nevelését – gondozását az erre a korosztályra szakosodott gyermekintézményekben önállóan végzi. Nevelő-gondozó munkáját a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjára és az intézménye Szakmai Programjára alapozza. Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekekért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és nevelői tevékenységének következményeiért. A nevelésben partnerként támogatja a szülőt. Empátiával képes fordulni a gyermekekhez és családjaikhoz, szakmai felkészültsége alapján, kongruensen tudja a családok felé közvetíteni a szakmai ismereteit. Egészséges életmódra nevel. Fejleszti a társas kompetenciákat, csoportnormákat. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújt, az önálló próbálkozást és a kreativitást támogatja. Fejlődési és magatartászavarok észlelése esetén bevonja

a megfelelő szakembereket. A gyermek fejlődésének rögzítésére digitálisan, esetenként manuálisan dokumentációt vezet.

3. A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Kisgyermekgondozó, -nevelő	2432	Kisgyermekgondozó, - nevelő

4. A szakképzésbe történő belépés feltételei

4.1 Iskolai előképzettség:
Alapfokú iskolai végzettség

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: Szükséges

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat: Szükséges

5. A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

Oktatótermi/csoportfoglalkozáshoz alkalmas eszközök, szolgáltatások

- Digitális-, okos-, interaktív (smart)-, flipchart tábla
- Audiovizuális eszközök (állókép-, diavetítő, episzkóp, mozgókép-, film vetítők, CD-, DVD lejátszó, rádió)
- Asztali számítógép, laptop (web 1.0, 2.0), tablet, projektor
- Internet szolgáltatás, tv (központi, zártláncú),

Elsősegélynyújtáshoz alkalmas eszközök: (Tanműhelyben kialakított demonstrációs terem)

- gyorstapasz
- gyorskötöző-, kötözőpólya, vágott mull-lap (kicsi, nagy, közepes)
- kötöző kendő
- kompressziós pólya
- rögzítő pólya
- háromszögkendő
- alumínium bevonatú elsősegély takaró
- hajlított elsősegélyolló
- fertőtlenítő oldat/spray
- egyszer használatos kesztyű
- kéztisztító (folyékony)
- defibrillátor
- seb imitáló
- ambubaba

Alapápolás és a gondozás eszközei: (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- konyhabútor, mikrohullámú sütő
- edénykészlet (lapos-, mély-, kis tányér, felnőtt/gyermek részére, speciális pl. öntapadós tányérok)
- az étkezéshez szükséges egyéni tálcás rendszer bemutatásának eszközei
- étkészlet (kanál, villa, kés, klb. kiskanalak, felnőtt/gyermek méretben, speciális kanalak)
- pohárkészlet (normál, mércézett), szívószál, betegitató pohár, csésze-, pohártartó, fogó
- szalvéta és szalvétatartó
- tálca
- kancsó
- konyhatechnikai eszközök: pépesítésre alkalmas eszköz (aprító, daráló, passzírozó, turmix gép)
- papírtörlő, egyszerhasználatos terítő
- háztartási tisztító-, takarítószerek (mosogató, felmosó, súroló-, fertőtlenítőszerek, szivacs, törlő-, takarítókendők, súrolókefe, vödör, seprő, lapát stb.) papírtörlő, fertőtlenítő törlőkendő
- pedálos szemeteskuka
- fürdőszoba, fürdőkádra illeszthető-, zuhanyozóban használható fürdető szék, gurulós fürdető szék
- manikűr-, pedikűr készlet (körömcsipesz, köröm-, pedikűr olló) hajmosó sapka, körömkefe
- nylon köpeny, védőruha
- ágynemű (nagy-, kispárna, pléd, paplan)
- háztartási textíliák: (nagy- és harántlepedő, kis- és nagypárna-, paplan huzat, vízhatlan és légáteresztő ágynemű- és matrachuzatok, ágy- és matracvédő lepedő), textília borogatáshoz, egyszer használatos és hagyományos mosdókesztyű, törölköző
- egyszer használatos betegápolási eszközök
- hálóing/pizsama, köntös
- papucs
- egyszerhasználatos kesztyű, szájmaszk
- prevenciós és betegkényelmi eszközök: sarok és könyökgyűrű, lábtámasz stb.
- házi patika, gyógyszeres szekrény/gyógyszertároló-, adagolók, gyógyszerek, bőrfertőtlenítő, tápláló és illóolajok, intelligens és hagyományos kötszerek ● eszközfertőtlenítő szerek
- felkaros automata RR mérő, lázmérő, inhaláló készülék, gyógylámpák (infra, polarizált, fényterápiás eszközök)
- vizeletvizsgáló tesztcsíkok, vizeletgyűjtő zsák, inkontinencia betét (különféle), egyéb eszközök az inkontinens beteg ellátásához
- emésztőrendszeri gyorstesztek, anus-prea tartály
- vércukor monitorozásához és az inzulin beadásához szükséges eszközök (vércukor mérő eszköz, tesztcsík, PEN, egyszer használatos fecskendő, tű)
- hely-, helyzetváltoztatás eszközei (ékpárna, bot, támbot, járókeret, kerekesszék, rollátor, kapaszkodók)
- életminőséget javító, segítő eszközök: kézhosszabbító, ágytálca, bútormagasító

- decubitust megelőző és kialakult decubitus esetén használatos eszközök

Foglalkoztatás és az aktivitás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- audiovizuális eszközök (TV, video, DVD, PC, projektor, vetítővászon, CD lejátszó, kamera, rádió)
- író, rajz filctollak, flipchart tábla, papír
- kül-, és beltéri társasjátékok
- textil kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál stb.) egyéb anyagféleségekkel végzett kézműves foglalkozások eszközei (pl.: papír, karton, festék, ecset, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)
- kül-, és beltéri sporteszközök

5.2 Eszközjegyzék szakmára

Állóeszközök

- 2 db csecsemőágy matraccal
- 2 db gyermekágy matraccal
- 2 db pólyázó
- 2 db nyitott játékpolc
- 1 db gyógyszerszekrény
- 1 db tálalószekrény
- 2 db gyermekasztal
- 8 db gyermekszék
- 1 db karosszék
- 1 db kisgyermeknevelői asztal
- 1 db csecsemőmérleg
- 1 db mérlegasztal
- 1 db személymérleg
- 1 db hosszmérő
- 1 db magasságmérő
- 2 db csecsemő fürdőkád, állvánnyal
- 4 db hőmérő
- 4 db demonstrációs csecsemőbaba
- 4 db kötött cipő
- 4 pár zokni

Textíliák

Textíliák – csecsemőágyhoz:

- 4 db matrachuzat
- 4 db lepedő
- 4 db takaróhuzat
- 4 db pléd

Egyéb textília:

- 4 db angol pólya
- 4 db hálózsák ● 4 db body
- 4 db rugdalózó
- 4 db bébi sapka nyári
- 4 db bébi sapka téli
- 3 db kocsikabát
- 3 db levegőztető zsák
- 4 db kesztyű, sál
- 30 db textilpelenka
- 4 db fürdőlepedő
- 4 db fürdőkesztyű ● 4 db törölköző
- 8 db előke (textil)
- 4 db asztalterítő

Gyermekágyhoz:

- 4 db matrachuzat
- 4 db lepedő
- 4 db pléd
- 4 db huzat

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ MATÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Tisztálkodási-gondozási eszközök és szerek

- 2 db badella (lengőfedeles)
- 2 db badella (pedálos)
- 4 db kancsó, mércézett
- 2 db szappantartó
- 4 db fésű
- 2 db hajkefe
- 2 db körömvágó olló
- 2 db talkum szóró
- 2 db szobahőmérő
- 2 db vízhőmérő
- 2 db vattatartó
- vesetál
- baba- törlőkendő
- tálca
- szappan
- sampon
- krém
- tálkák

Az étkezés eszközei

- 4 db tápszeres üveg
- 8 db mércés üvegpohár
- 4 db kancsó
- 8 db mokkáskanál
- 8 db teáskanál
- 8 db gyermekkanál
- 8 db evőkanál
- 3 db merőkanál
- 8 db durit vagy presszós pohár (150 ml.)
- szendvics csipesz
- 2 db szeletelő kés
- 8 db porcelán étkészlet (gyermek)
- 8 db gyermek üveg kompótos tálka
- 3 db rozsdamentes tál (□ 20 cm), 2 db r.m. tál fedővel (1,2 liter)
- 6 db tálca
- 2 db szalvétatartó, szalvéta
- kanáltartó

Játékeszközök

- a különböző életkoroknak pedagógiai és higiéniai szempontból megfelelő játékok
- játékok finommozgások fejlesztéséhez
- játékok nagymozgások fejlesztéséhez
- utánzó, szerepjáték játékeszközei
- a különböző életkoroknak megfelelő gyermekkönyvek
- ütős, húros és fúvós gyermekhangszerek
- bábok, paraván
- alkotó tevékenység eszközei (gyöngy, textil, filc, fonal, gyurma, karton, festék, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)

Egyéb eszközök

- 2 db tűzoltó készülék
- Tanterem elmozdítható asztalokkal
- Tankönyvlista szerinti tankönyvek
- Felszerelt számítástechnika terem
- Internet hozzáférés

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

- Projektor
- Laptop
- TV
- DVD
- Video

6. **Kimeneti követelmények**

6.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi alap-, és szakosított ellátások különböző intézményeiben kompetenciájának megfelelő esetekben önállóan, és/vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával képes a segítségre szoruló egyén/család/csoport/közösség életvitelét támogató segítséget nyújtani. Tanulmányai alapján az egyéni, csoportos és a közösségi térben fellépő működési mechanizmusokat felismerve az indokolt és szükséges segítségnyújtási formára javaslatot tesz, a végrehajtásban önállóan vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával tevékenyen közreműködik. Krízis-, rendkívüli és katasztrófahelyzetben a szükséges beavatkozásokban utasítás szerint, kompetenciájának megfelelően részt vesz. Ismeri és ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások adminisztrációs feladatait. Munkájában a mindenkori jogszabályokban, szabályozókban, protokollokban, módszertani útmutatókban, illetve a szociális munka etikai kódexében előírtakat követve tevékenykedik. Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, alapvető köznyelvi kommunikációt folytat. Munkájában nagy gondot fordít a prevenciós munkára, ehhez kapcsolódóan ismeretterjesztő előadásokat, foglalkozásokat szervez infokommunikációs és digitális eszközök segítségével.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	**Készségek, képességek**	**Ismeretek**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Önállóság és felelősség mértéke**

1	Kapcsolatot tart és együttműködik a szociális és/vagy gyermekvédelmi ápolás, gondozás, szervezés, tervezés folyamatában az érintett szakemberekkel, ellátottakkal, gondozottakkal és családtagjaikkal.	Ismeri a humán szolgáltatások rendszerét, a kapcsolatfelvétel, a kapcsolatfenntartás és kapcsolatlezárás lehetőségeit.	Törekszik az érzelmi stabilitása megtartására és a kiegyensúlyozott munkavégzésre.	Szakmai segítséggel kiválasztja az ellátottak és gondozottak érdekében a legmegfelelőbb együttműködési formát.
2	Útmutatás alapján	Ismeri az ellátottak	Empátiával fordul az	Felelős az

	az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, alkotó tevékenységéhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő, rekreációs) eszközöket készít, előkészít és használ.	és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez, rekreációjához felhasználható (szemléltető, rekreációs, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai jellemzőket.	ellátottak és gondozottak, valamint családtagjaik felé.	erőforrások hatékony felhasználásáért, figyelembe veszi az anyagi, személyi és tárgyi erőforrásokat a foglalkozások előkészítésében és megtartásában.
3.	Szakmai irányítás mellett a jogszabályok és a módszertani útmutatók alapján szakmai (adat- és információrögzítési, elemzési, tervezési) dokumentációkat készít papír alapon és elektronikusan.	Ismeri a szakmai dokumentációk (pl. sablonok, nyomtatványok, elemzési, fejlődést követő és tervezési dokumentumok) készítésének, kitöltésének formai és tartalmi követelményeit.	Törekszik a feladat megértésére, határidőre történő elkészítésére, motivált a végrehajtására, értékelve és mérlegelve, kritikusan kezeli és használja az információforrásokat.	Az adminisztrációs feladatokat önállóan, felelősséggel, a határidők betartásával végzi, önellenőrzéssel értékeli saját munkáját.

4	A munkavégzés során alkalmazza a munka- és balesetvédelmi, (köz) egészségügyi valamint a tűzvédelmi előírásokat. Szükség szerint elsősegélyben részesíti a rászorulókat.	Ismeri a munka- és balesetvédelmi, a tűzvédelmi, valamint az elsősegély és közegészségügyi előírásokat.	A munkavégzése során a munka- és balesetvédelmi, (köz) egészségügyi valamint a tűzvédelmi előírásokat, szabályokat betartja.	Munkára képes és alkalmas állapotban, szabálykövető módon vesz részt a munkavégzésben. Felelősséget vállal a veszélyhelyzet megoldásában.
5	A tanulmányai és a munkavégzés során a birtokába került személyes adatokat a jogszabályok és a szociális munka etikai kódexe vonatkozó pontjainak megfelelően kezeli, a gondozással kapcsolatos titoktartási kötelezettségeket betartja.	A személyes adatok védelmével kapcsolatos adatvédelmi és adatbiztonsági szabályokat ismeri, a jogszabályban foglalt titoktartási kötelezettségeinek eleget tesz.	Tiszteletben tartja az állampolgári jogokat, a védelem alá eső adatok, információk birtokosaként, elkötelezett azok megőrzése iránt. Alkalmazza az “integritás és bizalmas jelleg” alapelvet	Felelős munkavégzése során és a magánéletében, a tudomására jutott adatok, információk megőrzéséért és kezeléséért.
6	Felismeri a különböző életkorok élettani, fejlődés-lélektani sajátosságait és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat.	Ismeri a különböző életkorok élettani, fejlődés-lélektani jellemzőit, egészségügyi rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Kész a közös munkára, másokkal megosztja szakmai elméleti és gyakorlati tudását, felhalmozott tapasztalatait.	Felelős az ellátottak és a gondozottak életkori, mentális állapota és fejlettségi szintje szerinti ellátás, gondozás megválasztásáért, az alkalmazott beavatkozásokért.

7	Felismeri és azonosítja a személyeket és csoportokat veszélyeztető helyzeteket, ezeket jelzi közvetlen felettesének	Ismeri a krízis, krízisintervenció fogalmát és a konfliktuskezelés módszereit.	Keresi az együttműködés lehetőségét, és felismeri a helyzetből fakadó szerepét.	Maradéktalanul betartja a szociális munka etikai kódexét, viselkedéskultúráját al azt képviseli.
8	Érthetően kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival.	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban.	Véleményét, szakmai álláspontját felelősséggel képviseli.	Egyéni és team munkában a saját kompetenciahatárain ak figyelembe vételével végzi feladatait.
9	Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat.	Ismeri a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet-típusait, a kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs eszközöket.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze. Asszertív módon kommunikál.	Az ellátottak, gondozottak egészségi, életkorbeli és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről.
10	Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, egyszerűbb	Ismeri legalább egy idegen nyelv alapvető szakmai kommunikációs formuláit. Alapvető	Nyitott, érdeklődő az adott nyelv alapismereteinek elsajátítása iránt.	Egészségügyi dokumentáció értelmezésében és a saját tevékenysége dokumentálásában az

	kérdésekre válaszol, képes munkakörének legfontosabb idegen nyelvi szakmai kifejezéseit azonosítani.	szókinccsel, nyelvtani tudással rendelkezik.		orvosi latin szakkifejezéseket megfelelően használja.

11	Megérti és alkalmazza a szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.	Ismeri a szakmájához kapcsolódó alapvető szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.	Nyitott a személyiségfejlesztésre. Szakmailag elhivatott, magatartása szabálykövető.	Az irányadó szociális ágazati és intézményi iránymutatások szerint végzi saját tevékenységét.
12	A saját és az ellátottak / gondozottak érdekeit munkavégzése során képviseli. Alkalmazza az érdekérvényesítés módszereit.	Ismeri a szakmai érdekképviselet szintjeit és fórumait. Ismeri az alapvető emberi, gyermeki ellátotti és betegjogokat. Ismeri az érdekérvényesítés módszereit.	Elhivatott az emberi jogok védelmére és azok érvényesítésére.	Önállóan felismeri a jogsérelmet, kompetenciájába tartozóan teszi meg javaslatait a sérelem megszüntetésére.
13	Megérti és alkalmazza az énvédelmi technikákat és módszereket. Jelzést ad, segítséget kér szakmai érintettsége esetén.	Ismeri az énvédő mechanizmusokat, a rekreációs technikákat és módszereket. Rendelkezik alapvető önismerettel, reális önképpel.	Nyitott önmaga megismerésére. Fogékony a személyiségtípusok azonosítására.	Képes az önálló személyiségfejlődésre az elsajátított módszerek és technikák alapján. Lelki egészsége karbantartására, különböző rekreációs technikákat alkalmaz és gyakorol.
14	Alapvető digitális kompetenciái és információkezelési képessége alapján táblázatokat használ, szövegeket szerkeszt, levelez. Konstruktívan és tudatosan használja az online kommunikációs eszközöket, csatornákat.	Ismeri az online kommunikációs eszközöket, formákat és módszereket, tisztában van az etikus médiahasználat szabályaival.	Törekszik a mindennapi munkája során a használt informatikai eszközöket kezelni, alkalmazni, beállítani. A jelentkező problémákat közvetlen felettesének jelezni.	Munkája során betartja az etikus médiahasználat szabályait, eszerint jár el. Betartja az adatkezelési szabályokat.

15	Szakmai dokumentációkat, szabályozókat, protokollokat értelmez és használ munkavégzése során.	Átlátja az alapvető szociális és gyermekvédelmi ellátási formákat.	Elsődlegesnek tartja az ellátottak szükségleteinek kielégítését.	Betartja a szakmai előírásokat, naprakészen, pontosan vezeti az előírt dokumentációkat.
16	Digitális kompetenciái birtokában az online térben is tájékozódva képes az önképzésre.	Ismeri a folyamatos képzés, továbbképzés, lehetőségeit, az élethosszig tanulás célját.	Nyitott és fogékony a szakmai és a környezetében zajló változásokra.	Másokkal együttműködve járul hozzá a szakma, az intézmény fejlődéséhez.
17	Azonosítja az életmód átalakulásával kapcsolatos kockázatokat és dilemmákat.	A társadalomismereti, szociológiai ismeretei alapján egyének, családok, közösségek működésében a különböző életmódok hatásait ismeri.	Nyitott a különböző élethelyzetek, életformák megismerésére, tiszteletére.	Felelősséget vállal a segítő tevékenység során végzett munkájáért.
18	Értelmezi a társadalomban megjelenő gyakori betegségekről készült kimutatásokat és a betegségek rizikófaktorait. Háromdimenziós anatómiai atlasz segítségével modellezi az emberi test felépítését.	Ismeri a társadalom leggyakoribb népbetegségeit, azok rizikófaktorait, a társadalomban kialakult egészségkultúrát, az egészségmegőrzés módszereit. Ismeri a háztartások számára ajánlott házipatika összetételét. Ismeri az emberi test holisztikus egyensúlyát (testi, lelki, mentális területek).	Környezete számára mintát mutatva egészségtudatosan és környezettudatosan él. Törekszik saját maga és közvetlen környezete megóvására. Törekszik a saját testi, lelki és mentális egészségének megőrzésére.	Instrukciók alapján adatokat keres a társadalom egészség kultúrájáról, környezettudatos magatartásáról, és a népbetegségekről.

6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Értelmezi, és a gyakorlatban alkalmazza a gyermekvédelmi törvénnyel kapcsolatos jogszabályokat és szakirodalmat.	Ismeri a gyermekjólétre, gyermekvédelemre és kisgyermekellátásra vonatkozó jogszabályi és szakmai előírásokat, módszertani leveleket.	Érdeklődő, nyitott a szakmája iránt. Példát mutat az infokommunikációs eszközök bölcsődei ellátásban lehetséges alkalmazására.	Önállóan képes a digitális térben tájékozódni és információt gyűjteni.
2	Tudatosan alakít olyan helyzeteket, választ olyan módszereket, amelyek lehetővé teszik a bölcsődei korosztály számára a megfelelő viselkedésminta, kommunikáció, együttműködés elsajátítását. Segíti a gyermeket konfliktusmegoldási készségek fejlődésében.	Ismeri a csoportdinamika, a társkapcsolatok fejlődésének jellemzőit. Tisztában van a konfliktuskezelési módszerekkel.	Modellnyújtó szerepében segítőkész, együttműködő. Kommunikációjával állandó értékrendet adó, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, elfogadó légkört teremt.	Tevékenységeiben következetes és szabálykövető.
3	Felismeri a kisgyermek fejlődési nehézségeit, adekvát nevelésigondozási hátteret nyújt.	Ismeri a csecsemő- és kisgyermekellátás folyamatát, eszközeit és gyakorlatát.	Segítőkész, az együttműködést rendszerszemlélettel tervezi.	Felelős a gyermekek ellátásával összefüggő problémák megoldásáért saját hatáskörében. Betartja kompetenciájának határait.

4	Pontosan tájékozódik szakterületének sajátosságaiban, működési mechanizmusaiban.	Ismeri a család és a szociális rendszer működési mechanizmusát, ennek megfelelően végzi munkáját.	A családot rendszernek tekinti, ezért a gyermekeken kívül a szülőket is támogatja nevelői kompetenciáik erősítésében.	Felelős munkájának legeredményesebb módon történő elvégzéséért.
5	Alkalmazkodik a gyermekek különböző élethelyzetéhez. A gyermekek szociokulturális hátterét a kapcsolattartási formákon keresztül megismeri. Preventív és korrektív segítséget nyújt a kisgyermekkori családi életciklus sajátosságainak és kríziseinek ismeretében.	A családpedagógia elmélete alapján átlátja a kisgyermeknevelő családi életciklus sajátosságaival járó élethelyzeteket, javaslatot tesz az elmaradások korrigálására.	Figyel a gyermek egyéni fejlődési ütemére, amelyet fejlődési naplóban dokumentál.	Felelős a rábízott gyermekek életkorhoz igazodó fejlesztéséért.
6	Felismeri és értelmezi a csoportdinamikai jelenségeket. A gyermek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlődéséhez mintát és segítséget nyújt.	Ismeri Moréno elméletét, amely alapján feltérképezi a csoportok működését, szerkezetét és jellemzőit.	Tiszteletben tartja az egyének autonómiáját.	Felelős a gyermekek együttműködésének kialakításáért az eredményes munkavégzés érdekében.

7	Nevelési stílusával, kommunikációjával bizonyítja a családokkal fennálló nevelői partnerségét.	Ismeri a gyermekek fejlődéslélektani folyamatait, a Bölcsődei Alapprogram nevelési elveit. Tisztában van a hivatása szerepelvárásaival.	Motivált a szakmai tudásának folyamatos fejlesztésére. A nevelést tervszerű, tudatos tevékenységnek tekinti, és mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel gyakorolja, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.	Nevelői magatartásával a rábízott kisgyermekek önállóságát, pozitív énképét felelősen alakítja.
8	Szokásokat alakít ki a gyermekeknél gondozási tevékenységek közben.	Ismeri a gondozásnevelés egységének elvét és a gondozás módszertani protokollját, és ez alapján végzi a gondozási tevékenységeket.	Önmaga modellszerepére is tekintettel betartja a munka- és balesetvédelmi előírásokat.	Felelős a Bölcsődei Alapprogram elveinek megfelelő, országosan egységes gondozási protokollok következetes betartásában.
9	Felismeri a gyermekek viselkedésének motivációit, és ennek figyelembevételével tervezi és szervezi	Ismeri a kisgyermek sajátos szükségleteit és alkalmazza a koragyermekkori intervenció szemléletét.	Kooperatív a gyermek magatartási problémáinak megoldásában, tudatosan és kezdeményezően	Felelős a segítőkész kapcsolat megteremtéséért.
	a beavatkozási stratégiákat, gondozási sorrendet.		együttműködik a szülőkkel, munkatársakkal, segítő szakemberekkel, szakmai partnerekkel.	

10	Összeállítja a szülőcsoport beszélgetési tematikáját a szakmai elvárásoknak megfelelően.	Ismeri azokat a pedagógiai adatforrásokat és a beszélgetésvezetési módszereket, amelyek a családok nevelési ismereteinek gazdagítására alkalmasak.	Motivált tudásának és digitális képességeinek fejlesztésére.	Kötelezőnek tartja a szakmai nevelési elvek figyelembevételét és megosztását a családokkal.
11	A gyermek fejlődését fejlődési naplóban dokumentálja és elemzi.	Ismeri a tematikus kisgyermekmegfigyelés módszerét és szempontjait.	Elhivatott a gyermek reális, objektív értékelése iránt.	Felelősséget érez a gyermek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő fejlettségéért.
12	Munkája során segíti a kisgyermekek fiziológiai és szociális fejlődését. Saját kisgyermeknevelő rendszerben elégíti ki a kisgyermekek alapvető szükségleteit.	Maslow szükségletelmélete alapján ismeri a gyermekek verbális és nonverbális jelzéseit.	Hivatástudattal végzi a gyermekek jelzéseit értelmezve a gondozási, nevelési feladatokat.	Felelős a gyermekek egészséges fiziológiai és szociális fejlődéséért.
13	Képes a családokkal szimmetrikus, nevelőpartneri kapcsolatot ápolni.	A családközpontú nevelés gyakorlatát ismeri.	Tájékoztatási kötelezettségére a hitelesség és tapintat jellemző.	Felelősséget érez az objektív, tudatos megfigyelésekkel alátámasztott tájékoztatásra.
14	Szakmai tevékenységét, elképzeléseit, eredményeit bemutatja, valamint párbeszédet folytat szakmai közösségével, a társszakmák képviselőivel,	Ismeri a munkakörével járó kötelezettségeket.	A gyermekek érdekeit, ellátását szem előtt tartva toleráns. Rugalmas és konszenzuskereső a gyermekekkel kapcsolatos váratlan helyzetek megoldásában.	A munkaköri leírásában megfogalmazott utasításokat elfogadja, végrehajtja. Munkáját pontosan, szorgalommal, figyelmének megosztásával

	szakértőkkel. Szakmai álláspontját érvekkel alátámasztva képviseli vitahelyzetben, együttműködés során képes a konfliktuskezelésre.			végzi.
15	A gyermekekről való gondoskodás során alkalmazza az egyéni bánásmód elvét, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítését.	Ismeri a koragyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.	Konstruktív a gyermek ismeretén alapuló differenciált fejlesztésben.	Felelős a gondozás-nevelés összhangjának érvényesítéséért.
16	Csoportjában a beteg kisgyermek tüneteit felismeri, lázat csillapít.	Egészségügyi alapismeretei biztosak a beteg gyermek ápolása körüli teendőkről.	Magatartására a tapintat és a kooperativitás jellemző.	Vezetőjével, szülővel való egyeztetés alapján dönt a tüneti kezelésről.
17	A csoportjában lévő gyermekek személyiségét, szükségletét tiszteletben tartva tudatosan tervezi, szervezi a kisgyermekek, adaptációját, napirendjét.	Megfelelő tárgyi és módszertani tudással rendelkezik.	Nyitott ismereteinek bővítésére.	Felelős a rábízott gyermekek érzelmi, értelmi, szociális fejlődéséért.

18	Egyénre szabottan, a bölcsődei korosztály szükségleteihez, képességeihez illeszkedve, valamint pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretei alapján meghatározza a megfelelő nevelési célokat, tartalmakat, folyamatokat.	Alkalmazói szinten ismeri a kisgyermeknevelő tevékenységét szabályozó dokumentumokat. (Bölcsődei nevelésgondozás országos alapprogramja, módszertani levelek, az intézmény szakmai programja).	A munkáját kevés hibával végzi. Fogalomhasználata pontos, adekvát. Toleráns és együttműködő vezetőjével, munkatársaival és a gyermekek szüleivel. Kommunikációja kongruens.	Differenciált szakmai ismereteit alkalmazza a kisgyermek-ellátás területén, munkája eredményét elemzi, és ha szükséges, korrigálja. Munkáját az etikai elvárások mentén felelősséggel végzi.
	Mindezek alapján nevelési tervet készít.			

7. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: A segítő foglalkozás alapismeretei

7.2.2 A vizsgatevékenység leírása

Az írásbeli vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer,
- szociológia (devianciák, diszkrimináció, előítélet),
- jogi ismeretek,
- szervezeti magatartás, szervezés,
- a szociális munka elmélete (problémamegoldási modell, eszközök, módszerek, humán ökorendszer)
- pszichológia (fejlődéslélektan, személyiség-elméletek, kommunikáció-elméletek, krízisintervenció)
- mentálhigiéné (segítő kapcsolat, személyiség-védelem, burnout megelőzés)
- ápolás, gondozás,
- szabadidő-szervezés, foglalkoztatás
- adminisztráció,
- munka-, baleset-, tűzvédelem, elsősegélynyújtás, közegészségügyi ismeretek.

Az írásbeli vizsga egy feleletválasztós és feleletalkotós tesztsor (tesztlap), amely tartalmazzon 30 kérdést az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként 5-5 feladat):

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.)
- Asszociáció (Fogalmak és állítások találhatók, amelyek között ki kell találni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A"), a másik („ B"), illetve mindkét fogalomra („C") vagy egyik fogalomra sem („D") igazak.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek a betűjelét kell bekarikázni.). ● Igaz-hamis egyszerű feleletválasztás (Öt egyszerűen megfogalmazott kérdéshez öt-öt darab válasz lehetőség tartozik, ezek közül meg kell határozni, hogy melyik válasz igaz és melyik hamis. A felsorolt állítások mögé „I" (igaz) vagy „H" (hamis) betűt
  kell írni.)

- Mondatkiegészítés (A mondatkiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melyeknek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az egy-egy beillesztendő szó teszi szakmailag, tartalmilag értelmezhetővé a mondatokat.)

- Fogalom meghatározása (5 darab definíciót kifejtése).

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 30 %

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik. Az egyes feladattípusok aránya és értékelése:

- szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer: 10 %
- szociológia (devianciák, diszkrimináció, előítélet): 10 %
- jogi ismeretek: 5 %
- szervezeti magatartás, szervezés: 5 %
- szociális munka elmélete (problémamegoldási modell, eszközök, módszerek, humán ökorendszer): 15 %
- pszichológiai (fejlődés lélektan, személyiségelméletek, kommunikáció elmélet, krízisintervenció): 15 %
- mentálhigiéné (segítő kapcsolat, személyiségvédelem, burnout megelőzés): 10 %
- ápolás, gondozás: 10 %
- szabadidő-szervezés, foglalkoztatás:10 %
- adminisztráció: 5 %
- munka-, baleset-, tűzvédelem, elsősegélynyújtás, közegészségügyi témakörök: 5 %

7.2.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.2.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: A szociális és gyermekvédelmi ellátás tevékenységformái

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A gyakorlati vizsgatevékenység két vizsgarészből áll.

1. vizsgarész: Portfólió: A vizsgázó szóbeli előadással kísért prezentáció keretében bemutatja a személyes érdeklődését és motivációját az ágazat, valamint a szociális és gyermekvédelmi segítő szakmák iránt. A prezentációt előzetesen megküldi a vizsgaszervező számára, a vizsga előtt 10 nappal. A vizsgabizottság a vizsgázó számára a maximum 5 kérdést küld, a vizsga előtt 2 nappal, melyet a vizsgázó a vizsgán köteles megválaszolni.
2. vizsgarész: Demonstráció: Az ágazati alapoktatásban elsajátított szociális ágazati ismeretei alapján a szakképző intézmény által összeállított tevékenységlistából választva bemutatja a leírt feladat végrehajtását (demonstráció).

1. vizsgarész leírása: Portfólió

- Minimum 10, maximum 15 diából álló prezentáció elkészítése, melyet a vizsgázó a vizsga előtt 15 nappal lead az ágazati alapvizsgát szervező szakképző intézménynek.
- A vizsgázó a prezentációt a vizsga során személyesen, a vizsgabizottság előtt bemutatja, legfeljebb 30 percben. A vizsgabizottság, értékelése kialakításához, a prezentáció bemutatása előtt feltett kérdésekre kapott válaszokat is értékeli, melyekre a vizsgázó legfeljebb 10 percben válaszol.

Elvárás, hogy fotódokumentáció, szkennelt dokumentum csak abban az esetben szerepeljen, ha az releváns és szükséges az előadás szempontjából. Nem a vizsgázóról készült fénykép, személy(ek)et ábrázoló fotó, szerzői jog, szabadalom, védjegy alatt álló művek esetén a forrás, illetve hozzájárulás megjelölése szükséges.

A prezentáció elsődlegesen a vizsgázók személyes érdeklődését, attitűdjét, kommunikációs készségét, képességét hivatott bemutatni. A vizsgázónak a vizsgabizottsággal folytatott szakmai kommunikációja egészíti ki a gyakorlati vizsgatevékenységet.

A 2. vizsgarész leírása: Demonstráció

Az ágazati alapoktatásban elsajátított ápolás, gondozás, szabadidő-szervezés, foglalkoztatás, adminisztráció, elsősegélynyújtás és közegészségügyi tanulási eredmények alapján a vizsgázó, a szakképző intézmény által összeállított tevékenységlistából választva, bemutatja egy leírt feladat végrehajtását (demonstráció) tantermi körülmények között. A tevékenységlistának legalább 20 eleműnek kell lennie. Egy adott tevékenység legalább 2, legfeljebb 4 témakör ismereteit és képességeit tartalmazza.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 40 perc (1. vizsgarész 20 perc, 2. vizsgarész 20 perc)

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 70 % A vizsgarészek aránya a projekttevékenységen belül:

1. vizsgarész: 30%
2. vizsgarész: 70 %

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az 1. vizsgarész értékelési szempontjai: Portfólió

Értékelési szempontok:

- Szakmai tartalom minősége: szakszerűség, tényszerűség, tárgyszerűség, érdeklődést keltő jelleg. Mértéktartóan saját tapasztalat/élmény/vélemény is helyet kap(hat) a szakmai tartalom kifejtésében. A prezentáció megfelelő hozzászólásokra, a vizsgázó a kérdésekre tartalmi válaszokat ad, a vizsgázó reagálásainak minősége. (50 %)

- Előadói stílus: felkészültségével, alkalomhoz illő megjelenésével, magatartásával, előadásmódjával, érdeklődésével, kérdésekre adott válaszaival kifejezi a vizsgázó a bemutatott prezentáció tartalmával való azonosulását, előadása közben a szaknyelvet használja. (25 %)

- Prezentáció/szemléltetés: a diaképek rendezettsége, funkcionalitása, a színek és betűméret megfelelősége, a verbális kommunikáció támogatja a prezentációt/szemléltetést; helyesírás, nyelvhelyesség, a prezentáció összképe, igényessége. (25 %)

A 2. vizsgarész értékelési szempontjai: Demonstráció

Az alábbi szempontsor mentén szükséges megfigyelni és értékelni a gyakorlati munkavégzés szakszerűségét, minőségét, eredményességét:

- a munkaterület előkészítése, a munkavégzéshez való előkészületek és felkészülés minősége (15 %);

- higiéniai szabályok betartása (15 %);
- kivitelezés/megvalósítás módjának és ütemezésének megválasztása, szakszerű kivitelezése (20 %);
- megismert szakmai protokoll betartása (15 %);
- a kommunikáció formája, módja, minősége, a verbális és nonverbális kommunikáció összhangja (15 %);
- odafigyelés, türelem, udvariasság, empátia (10 %);
- kompetenciahatárok betartása (5 %);
- a szükséges dokumentáció vezetése (5 %).

7.3.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.3.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Szociális ágazati alapoktatás	---	---	---

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: Nincs

8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Szakma megnevezése: Kisgyermekgondozó, - nevelő

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése, az ágazati alapvizsga letétele

8.2.2 szakmához kötődő további sajátos követelmények: Nincs

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: A kisgyermekgondozó, -nevelő szakma tanulási eredményeit felmérő központi interaktív vizsga

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

Az online vagy írásbeli vizsga egy feleletválasztós és feleletalkotós tesztsor (tesztlap), amely tartalmazzon 35 kérdést az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként 5-5 feladat):

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a megfelelőnek

tartott választ, illetve annak betűjelét) 5 darab kérdés, ○ Az egyszerű feleletválasztásos kérdéssor a gyermekjóléti és gyermekvédelmi kisgyermekellátásra vonatkozó jogszabályi és szakmai tanulási eredményeket méri.

- Asszociáció (Fogalmak és állítások között kell megtalálni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A"), a másik ("B"), illetve mindkét fogalomra („C") vagy egyik fogalomra sem igazak („D") 5 darab feladat, ○ Az asszociációs kérdéssor a család, a családpedagógia, a csoportdinamika tanulási eredményeire fókuszál.

- Relációanalízis (A tesztkérdés helyes megválaszolásához gondosan el kell olvasni az összetett mondatot, amelynek az első része egy állítást tartalmaz, mely lehet igaz állítás, de lehet hamis is. A mondat második része pedig egy indoklást tartalmaz, mely ugyancsak lehet igaz és hamis. Mindezek figyelembevételével az összefüggés-elemző, illetve relációanalízis típusú tesztkérdésekben öt kombináció adódik, melyeket meg kell találni és betűjelüket megadni) 5 darab feladat. ○ A relációanalízis kérdéssor a bölcsődei alapprogramra vonatkozó tanulási eredményeke fókuszál.

- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek betűjelét kell bekarikázni.) 5 darab kérdés. ○ A hibakereső kérdéssor a gondozás-nevelés módszertani protokollját érintő tanulási eredményekre fókuszál.

- Mondatkiegészítés (A mondatkiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melyeknek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az ezek helyére beillesztendő szó teszi igazzá a mondatokat.) 5 darab kiegészítendő mondat. ○ A mondatkiegészítéses feladatsorba beilleszti a koragyermekkori intervenció és koragyermekkori fejlődés kapcsán megszerzett ismereteit.

- Igaz-hamis (egy-egy állítás, amelynél eldöntendő, hogy Igaz (I) vagy Hamis (H)) 5 darab feladat.
  - ○ Az igaz-hamis eldöntendő feladat az egészségügyi vonatkozású tanulási eredményeket méri.

- Fogalomdefiníció:

○ A vizsgázó a szakterület teljes fogalomtárából kiválasztott 5 db fogalmat definiál.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20 %

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
Egyszerű feleletválasztásos kérdéssor: 10 %

Asszociációs kérdéssor: 10 %

Relációanalízis: 20 %

Hibakereső egyszerű feleletválasztás: 20 %

Mondatkiegészítés: 10 %

Igaz – hamis állítás: 10 %

Fogalomdefiníció: 20 %

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevénység megnevezése:

A projektfeladat 2 vizsgarészből áll:

1. vizsgarész: Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

2. VIZSGARÉSZ: NAPI GONDOZÁSI, NEVELÉSI FELADATOK ELLÁTÁSA GYERMEKINTÉZMÉNYBEN

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása:

1. Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

Bölcsődében gondozott-nevelt kisgyermek fejlődésének tematikus megfigyelése és fejlődési naplójának elkészítése, az eredmények elemzése, értékelése, a prevencióra és korrekcióra történő javaslatok megfogalmazása.

1. Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

A portfólió készítésének célja, hogy a vizsgázó bizonyítsa, megfelelő képességgel rendelkezik ahhoz, hogy egy gyermek fejlődésmenetét tanulmányozza, összefüggéseit átlássa, megoldási javaslatot tegyen, illetve a szakterülethez kapcsolódó szakkifejezéseket helyesen alkalmazni tudja. A portfóliót a *„kisgyermek megfigyelése”* módszertan alapján kell elkészíteni.

Tartalma: egy, a bölcsődei gyakorlat alatt kiválasztott kisgyermek anamnézisének bemutatása, jellemzése és fejlődésének értékelése, továbbá a vizsgázó javaslata a megfigyelt gyermek fejlődésének támogatására. A személyiségi jogokat, az

adatvédelem vonatkozó jogszabály előírásait betartja, ez alapján állítja össze a dokumentumot.

Szempontok:

- Bölcsődei intézmény és gyermekcsoport bemutatása
- Kiválasztott gyermek szociokulturális háttere
- Anamnézis
- A család szerkezete
- A család nevelési stílusa, gondozási gyakorlata
- Nagymozgás
- Finommotorika ● Kognitív funkciók
- Szociális-érzelmi fejlettség
- Kommunikáció
- Játék
- Egyéni szokások
- Összegzés
- Javaslatok a gyermek fejlődésének támogatására
- Önreflexió

Javasolt formátum:

- Microsoft World formátum
- Times New Roman betűtípus,
- 12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, sorkizárt forma
- Margók: 2,5 cm
- Terjedelem: 7-10 oldal, amelynek nem része az előlap

A portfóliót a vizsgaközpont rendelkezésére kell bocsátani (digitális formában), a vizsgát megelőzően legalább 10 nappal, amely értékeli a portfóliót a KKK-ban meghatározott értékelési szempontok alapján. A portfólió a szakmai vizsgán nem kerül bemutatásra. A felkészítést végző intézmény aláírásával kell igazolja, hogy a portfólióban megjelenő adatok, információk a vizsgára jelentkező által kerültek összegyűjtésre, illetve a vizsgára jelentkező készítette el a portfóliót.

2. Napi gondozási-nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben

A vizsgázó a gyakorlati vizsgára kijelölt bölcsődei csoportban, vizsgabizottság előtt ad számot a tanultak alapján a gyermekekkel való egyéni bánásmódról, a bölcsődei gondozási-nevelési feladatokról, a megszerzett szakmai ismereteiről, szakmai készségeiről, képességeiről, személyes és társas kompetenciáiról.

Fontos, hogy a csoportban a vizsgabizottság tagjai úgy helyezkedjenek el, hogy legkevésbé zavarják a gyermekek és a tanuló tevékenységét. Egy bölcsődei csoportban maximum 2 tanuló vizsgázhat.

A vizsgafeladat – tételekre bontva – egy időintervallumot (pl. 9:00 h – 10:00 h) és a gyermekek napirendjéhez igazodó gondozási-nevelési tevékenységeket határoz meg. Az 1 órán belüli 30 perc felkészülési idő: a tanuló, az általa kihúzott tételben szereplő időintervallumban a gyermekcsoportban integrálódik a napi tevékenységekbe. A második 30 percben vizsgabizottság előtt folytatja a megkezdett, napirendbe illeszkedő tevékenységet. Például ha 9-10 óra között van a gyermekcsoportban – ami a szabad játéktevékenység ideje –, akkor az első 30 percben kapcsolatot keres a gyerekekkel, ráhangolódik a csoport dinamikájára. A második 30 percben ténylegesen bekapcsolódik a gyerekek megkezdett játéktevékenységébe, ötleteivel, tanácsaival segíti a kreativitást, kérdéseivel a továbbgondolást. Alkotótevékenységet készít elő (rajzolás, ragasztás, papírtépés), és az érdeklődőknek (a részvétel önkéntes) támogatást nyújt a „művészeti tevékenységhez".

Bölcsődei napirend, vizsgaszituációk

- 7:30-8:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat! Az érkező gyermekek bevétele, játéktevékenység.
- 8:00-8:30: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat.
  Reggeliztetés: előkészítés, lebonyolítás, befejezés.
- 8:30-9:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelő tevékenységek biztosítása. Utánzó- és szerepjátékok, Konstruálás, Alkotó tevékenységek (ragasztás – tészta, papír, termések, festés – ujjal, ecsettel, nyomdázás, papírtépés, gyurmázás, egyéni ötletek). Mese, ének, mondóka.
- 9:00-9:30: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. Játék a szobában.
- Udvarra menetel előtti fürdőszobai tevékenység (pelenkaváltás, WC-használat).
  - vetkőztetés - öltöztetés
- 9:30-10:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelő tevékenységek biztosítása. Udvari játék: (homokozás, nagymozgásos játékok, labda). Utánzó- és szerepjátékok, Konstruálás, Alkotó tevékenységek (ragasztás – tészta, papír, termések, festés –

ujjal, ecsettel, nyomdázás, papírtépés, gyurmázás, egyéni ötletek). Mese, ének, mondóka.

- 10:00-10:30: Végezze el csoportjában a gondozási nevelési feladatokat. Tízóraiztatás. A gyermekek önálló játéktevékenységének biztosítása.
- 10:30-11:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelő tevékenységek biztosítása. Udvari játék: homokozás, nagymozgásos játékok, labda.
- 11:00-11:30: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat. Udvari játék. Bejövetel, vetkőzés, átöltözés, fürdőszobai tevékenység (pelenkaváltás, WC használat), játék a szobában.
- 11:30-12:00: Végezze el csoportjában a gondozási-nevelési feladatokat.
  - Előkészítés ebédeltetéshez.
  - Ebédeltetés
  - Folyamatos fektetés

A vizsgázónak a vizsgatevékenysége előtt 30 perc felkészülési időt kell biztosítani, melyben

az általa kihúzott tételben szereplő időintervallumban a gyermekcsoportban integrálódik

a napi tevékenységekbe.

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

1. vizsgarész: Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: a portfólió a szakmai vizsgán nem kerül bemutatásra.

2. vizsgarész: Napi gondozási-nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc/vizsgázó (ebből

felkészülési idő: 30 perc)

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %

1. Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről

A vizsgarész aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 30 %

2. Napi gondozási nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben A vizsgarész aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 70 %

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

1. vizsgarész: Portfólió készítése egy kisgyermek fejlődéséről A vizsgarész értékelésének szempontjai:

Az értékelés százalékos formában történik.

Az összesített pontszám értékelésébe kerül:

- Az intézményt és a gyermek megismeréséhez alkalmazott módszereket bemutatja: 10 %
- A megfigyelésének (érzelmi állapot, felnőttekhez való viszony, kisgyermeknevelővel való kapcsolat, más felnőttel való kapcsolat, gondozással kapcsolatos magatartás, mozgás, értelmi fejlődés, figyelem, érdeklődés, beszéd, társkapcsolat, szobatisztaság, egyéni megnyilvánulások) eredményeit értékeli: 60 % ● A gyermek fejlődésére javaslatokat tesz, önreflexió: 30 %

2. vizsgarész: Napi gondozási nevelési feladatok ellátása gyermekintézményben A vizsgarész értékelésének szempontjai:

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgafeladathoz rendelt értékelő lap értékelési szempontjai:

		Kritériumok	
Szempont	**Eredmény %**	**Kitűnő**	**Nem elfogadható**
Tudatosan alakít olyan helyzeteket, választ olyan módszereket, amelyek lehetővé teszik a bölcsődei korosztály számára a megfelelő viselkedés, kommunikáció, együttműködés, elsajátítását.	30 %	Eredményesen kezeli a gyermekek között kialakult konfliktusokat. Támogatja a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját. Mintát nyújt.	A gyermekek között kialakult konfliktusok kezelésére nem megfelelő stratégiát választ. Nevelési stílusa autokrata.

Felismeri a kisgyermek fejlődési nehézségeit, adekvát nevelésigondozási hátteret nyújt.	40 %	A gyermek fejlődését önmagához viszonyítja, kiválasztja a megfelelő eszközöket. Kommunikációja empatikus. A gyermekekről való gondoskodás során alkalmazza az egyéni bánásmód elvét, a gyermek pozitív önállósági törekvéseit,	Nem jól ítéli meg a gyermek fejlődési szükségletét. Kommunikációja bíráló, nem bátorítja tevékenységre a gyermeket. A gyermek önállóságra való törekvését gátolja,
		önértékelését erősíti.	minősít.
A gyermek társas- és érzelmi kompetenciáinak fejlődéséhez mintát és segítséget nyújt.	10 %	A bölcsődei korosztály társkapcsolati formációit ismerve tervezi meg az együttműködés helyzeteit.	Nem veszi figyelembe a spontán érés egyéni különbségeit.
A gyermekek viselkedésének, motivációinak figyelembevételével tervezi és szervezi a beavatkozási stratégiákat, gondozási sorrendet.	20 %	A gyermek aznapi pszichikai és fizikai állapotát felismerve kezdeményez tevékenységet.	A gyermek jelzéseit nem érti, a tevékenységek nem illeszkednek a gyermek pszichikai állapotához.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Vizsgabizottsági tagot delegáló szakmai szervezet megnevezése: Magyar Bölcsődék Egyesülete Módszertani Szervezet 8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: A Magyar Bölcsődék Egyesülete által gyakorlati helynek minősített, egy épületen belül minimum 2 egységgel (4 csoportszoba) működő bölcsőde gyermekcsoportjában, azzal a kitétellel, hogy családi és mini bölcsődében szakmai vizsga nem szervezhető.

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja és feltételei: Nincs

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi aránnyal kell beszámítani: 10 %, (Szakmai vizsga: 90 %)

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: Nincs

9. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

---

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

P R O G R A M T A N T E R V

a
22. Szociális
ágazathoz tartozó
5 0922 22 02
Kisgyermekgondozó, -nevelő
SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális
1.2 A szakma megnevezése: Kisgyermekgondozó, -nevelő
1.3 A szakma azonosító száma: 5 0922 22 02
1.4 A szakma szakmairányai: —
1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás
1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).
A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

MATESZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**442**	**431**	**666**	**2115**	**1131**	**984**	**2115**
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv technikus szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
	Szakmai személyiségfejlesztés	**72**	**72**	**0**	**0**	**0**	**144**	**144**	**0**	**144**
	Kommunikációs készségfejlesztés	18	26				44	44		44
	Viselkedéskultúra	36					36	36		36
	A reális énkép ismerete	18	28				46	46		46
	Konfliktuskezelés		18				18	18		18

Szociális ágazati alapképzés	**Pszichológia**	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	Általános és személyiséglélektani ismeretek	16					16	16		16
	Fejlődéslélektani alapok	12	12				24	24		24
	Szociálpszichológiai alapismeretek	8	12				20	20		20
	Családi mentálhigiéné		12				12	12		12
	Egészségügyi ismeretek	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	Az emberi test felépítése	26					26	26		26
	Népegészségtani alapismeretek		12				12	12		12
	Gyógyszertani alapok	10					10	10		10
	Egészségkultúra		12				12	12		12
	Környezetvédelem és fenntarthatóság		12				12	12		12
	Elsősegélynyújtás alapismeretei	**32**	**22**	**0**	**0**	**0**	**54**	**54**	**0**	**54**
	Az elsősegélynyújtás alapjai	4	2				6	6		6
	Elsődleges teendők vészhelyzetekben	4	2				6	6		6
	A segélyhívás folyamata, újraélesztés	4	2				6	6		6
	Eszméletlen sérült	4	6				10	10		10
	Baleseti sérülések	4	2				6	6		6
	Mérgezések	4	2				6	6		6
	Belgyógyászati állapotok és ellátásuk	8	6				14	14		14
	Társadalomismeret	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	A mai magyar társadalom	18					18	18		18

	Demográfia és népesedés		18				18	18		18
	Család és háztartás		18				18	18		18
	Az emberi szükségletek rendszere	18					18	18		18
	Szociális ismeretek	**22**	**122**	**0**	**0**	**0**	**144**	**144**	**0**	**144**
	Szociális ellátórendszer ismerete	12					12	12		12
	A szociális segítés etikája		22				22	22		22
	Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel		24				24	24		24
	Krízis- kitől kérhetek segítséget	10					10	10		10
	Függőség - szenvedély		26				26	26		26

	Humán szolgáltatások		26				26	26		26
	Szociális gondoskodás		24				24	24		24
	Tanulási terület összóraszáma	234	324	0	0	0	558	558	0	558
Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek	**A gyermekek védelmének rendszere**	**0**	**0**	**0**	**36**	**62**	**98**	**0**	**98**	**98**
	A gyermekvédelem kezdetei				24		24		24	24
	A gyermekvédelmi törvény jogi alapjai				12	5	17		17	17
	A gyermekek védelmének rendszere					15	15		15	15
	Gyermekvédelmi beavatkozást igénylő problémák					12	12		12	12
	A gyermekvédelem gyakorlata					15	15		15	15
	Csoportos problémamegoldó workshop					15	15		15	15
	A bölcsődei ellátás szervezési feladatai	**0**	**0**	**0**	**50**	**22**	**72**	**50**	**22**	**72**
	A bölcsőde működésének személyi feltételei				12		12	12		12

	A bölcsődei ellátás tárgyi feltételei				16		16	16		16
	A bölcsőde működésének feltételei				22		22	22		22
	A bölcsődei szolgáltatások működésének feltételei					22	22		22	22
	Otthont nyújtó ellátások	**0**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**51**	**21**	**72**
	Átmeneti gondozás lehetőségei			12			12	12		12
	A gyermek nevelésbe vétele			12			12	12		12
	Örökbefogadás			5			5	5		5
	Az otthont nyújtó ellátások személyi és tárgyi feltételei			43			43	22	21	43
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	72	86	84	242	101	141	242

	Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlatok	**0**	**0**	**31**	**0**	**0**	**31**	**31**	**0**	**31**
	A tanulást befolyásoló külső és belső tényezők			5			5	5		5
	A hatékony tanulás külső és belső tényezői			4			4	4		4
	Tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban			8			8	8		8
	A mai kor tanulási módszerei			5			5	5		5
	Saját élményű tanulás, élménypedagógia			4			4	4		4
	Szakmai tanulás a terepen, a professzionizmus modellje			5			5	5		5
	A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában	**0**	**0**	**16**	**0**	**46**	**62**	**10**	**52**	**62**
	A segítő hivatás és hatása a személyiségre			6			6	6		6
	Carl Rogers humanisztikus pszichológiája					12	12		12	12

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése	A Gordon módszer alkalmazása a kisgyermeknevelő munkájában					22	22		22	22
	Ericson fejlődésmodellje					12	12		12	12
	A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe			10			10	4	6	10
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	47	0	46	93	41	52	93
A csecsemő és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata	**Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése**	**0**	**0**	**95**	**0**	**13**	**108**	**59**	**49**	**108**
	Az egészséges és átlagostól eltérő fejlődés megítélése			8		8	16	8	8	16
	Méhen belüli fejlődés szakaszai és a fejlődést befolyásoló tényezők			5			5	5		5
	Méhen kívüli fejlődést befolyásoló tényezők			8		5	13	8	5	13
	A testi fejlődés nyomon követésének és mérésének gyakorlata			20			20	10	10	20
	A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése			16			16	8	8	16

	A csecsemő és kisgyermek kognitív fejlődése			20			20	10	10	20
	A csecsemő és kisgyermek érzelmi fejlődése			18			18	10	8	18
	A játéktevékenység fejlődése	**0**	**0**	**0**	**97**	**47**	**144**	**97**	**47**	**144**
	A játék elméleti megközelítése				12		12	12		12
	Játékelméletek				22		22	22		22
	A játék fejlődése				26	12	38	26	12	38
	Nehézségek a játékban				10		10	10		10
	A játékpedagógia elvi alapjai				10		10	10		10
	A kisgyermeknevelő feladata a játéktevékenységgel kapcsolatban				12		12	12		12
	A szülők bevonása a játékba				5	5	10	5	5	10
	Első lépések a művészetek felé					30	30		30	30
	A kisgyermek gondozása	**0**	**0**	**0**	**78**	**102**	**180**	**78**	**102**	**180**
	A gondozás fogalma, célja, feltételei				14		14	14		14
	A gondozás, mint tevékenység				26	32	58	26	32	58
	A gyermeki kompetenciafejlődés támogatása				12	22	34	12	22	34
	Folyamatos napirend a bölcsődében					22	22		22	22
	A gondozási tevékenység módszertana				26	26	52	26	26	52
	A kisgyermek táplálása	**0**	**0**	**62**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**
	A táplálék útja			8			8	8		8
	A táplálás metodikája, a természetes táplálás			8			8	8		8

	A táplálás metodikája, a mesterséges táplálás			8			8	8		8
	A kevert táplálás és az elválasztás folyamata			10			10	10		10
	A tápanyag összetevői			8			8	8		8
	Az evést is tanulni kell			8			8	8		8
	A táplálási tevékenység módszertana			7			7	7		7
	A beteg gyermek táplálása			5			5	5		5
	Beteg gyermek ápolása a bölcsődében	**0**	**0**	**48**	**48**	**12**	**108**	**48**	**60**	**108**
	A beteg megfigyelése			12			12	12		12
	Az ápolás fogalma és folyamata			16			16	16		16
	Lázas beteg ellátása, lázcsillapítás			8			8	8		8
	Emésztőrendszeri és anyagcsere betegségek				12		12		12	12
	Veleszületett és szerzett betegségek				12		12		12	12
	Gyermekkori betegségek				24		24		24	24
	Szűrővizsgálatok és védőoltások					12	12		12	12
	Balesetek gyermekintézményekben			12			12	12		12
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	205	223	174	602	344	258	602
Differenciált szakmai ismeretek	**Gyógypedagógiai ismeretek**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Gyógypedagógiai alapismeretek					20	20		20	20
	Gyógypedagógia területei					18	18		18	18
	Specifikus ellátási szükségletek					24	24		24	24
	Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai	**0**	**0**	**0**	**46**	**93**	**139**	**46**	**93**	**139**

	A bölcsőde működésével kapcsolatos dokumentáció				12	20	32	12	20	32
	A kisgyermeknevelő szakmai dokumentációs feladatai				12	22	34	12	22	34
	Gyermekotthoni dokumentáció ismeretei					20	20		20	20
	A kisgyermek megfigyelése				22	31	53	22	31	53
	Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában	**0**	**0**	**0**	**58**	**37**	**95**	**23**	**72**	**95**
	A pedagógiai kutatás jellemzői				12		12	12		12
	A pedagógiai kutatás lépései				12	10	22	7	15	22
	Hogyan készítsek portfóliót?				12	7	19	4	15	19
	Szociometria készítésének gyakorlata				22	20	42		42	42
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	104	192	296	69	227	296
Családpedagógiai ismeretek	**Pszichológiai és pedagógiai ismeretek**	**0**	**0**	**26**	**0**	**46**	**72**	**0**	**72**	**72**
	A személyiség fejlődéséről tanult alapismeretek összefoglalása			26			26		26	26
	Szociálpszichológiai ismeretek					46	46		46	46
	Családi mentálhigiéné	**0**	**0**	**82**	**10**	**0**	**92**	**0**	**92**	**92**
	A családról szerzett alapismeretek összefoglalása			22			22		20	20
	Családi mentálhigiéné			22			22		20	20
	A család elégtelen működése			12			12		10	10
	A kisgyermekkori nevelés gyakorlata			26	10		36		42	42
	Családközpontú nevelés a bölcsődében	**0**	**0**	**10**	**8**	**62**	**80**	**0**	**80**	**80**

	A nevelés-gondozás alapelvei					20	20		20	20
	A szülői kompetencia támogatása			10	8	12	30		30	30
	Kapcsolattartási formák					30	30		30	30
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	118	18	108	244	0	244	244
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	200			200		

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 MUNKAVÁLLALÓI ISMERETEK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében viszszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 MUNKAVÁLLALÓI IDEGEN NYELV MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET (TECHNIKUS SZAKMÁK ESETÉN)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek

használja a kapcsolati tőkéjét.			Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CVsablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, emailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincscsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk" – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania. A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze. A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 SZOCIÁLIS ÁGAZATI ALAPOKTATÁS MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 558/558 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

3.3.1 Szakmai személyiségfejlesztés tantárgy 144/144 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmának, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított

gyakorlati ismereteket és készségeket a saját életükben és a segítés területén is hasznosítani tudják. A személyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejlesztésével.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - énismeret, társismeret. A tanulóknak a családjukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái	Teljesen önállóan	Vállalja az önprezentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására. Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai	Digitális kommunikációs eszközök használata
Ismerteti és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.	Teljesen önállóan		Online felületek ismerete, használata.
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.	Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		

Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan	illetékessége határait.	
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.	A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	Konfliktuselméletek.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Kommunikációs készségfejlesztés

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái

A verbális kommunikáció

A nem verbális kommunikáció

Metakommunikációs jelek

Kongruencia a kommunikációban

Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése

Saját kommunikáció reális észlelése

Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése

Társak visszajelzéseinek fogadása

Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

3.3.1.6.2 Viselkedéskultúra

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben

A mindennapi viselkedéskultúra alapnormáinak elsajátítása

Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai

Bizalmi légkör kialakítása

Kapcsolatteremtés szabályai

Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai

Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége

Köszönési formák

Telefonálás illemtana

Írásbeli, szóbeli közlések illemtana

A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében

A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái

A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése

A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

3.3.1.6.3 A reális énkép ismerete

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai

A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása

A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások

A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere

Agresszió fogalma és kezelése

A személyes kompetencia hatása a környezetre

A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői

Rekreációs lehetőségek

3.3.1.6.4 Konfliktuskezelés

A konfliktus fogalma, felismerése

Konfliktuskezelési stratégiák

Kommunikáció konfliktushelyzetekben

Konfliktuskezelő stratégiák felmérése és a stratégiák összefüggései

A hatékony konfliktuskezelés gyakorlata

A konfliktuskezelés a családi kapcsolatokba

A konfliktuskezelés a baráti kapcsolatokban

A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazás

3.3.2 Pszichológia tantárgy 72/72 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógia szakos tanár

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret. Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

3.3.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a másságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny,	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése

Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan	következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút-térképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infógrafika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infógrafika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL SZAKGIMNÁZIUM

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Általános és személyiség-lélektani ismeretek

A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiség-lélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei

A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere

Az érzelmek világa

A cselekvés lélektana

A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői

Személyiségelméletek

3.3.2.6.2 Fejlődés-lélektani alapok

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismereteket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.

A fejlődés zavarai.

Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.

A kötődés és szeparáció.

Kötődéselméletek, kötődési mintázatok. Hospitalizmus

A játék pedagógiája és pszichológiája

3.3.2.6.3 Szociálpszichológiai alapismeretek

A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója

Személyészlelés

Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.

Csoportlélektan

A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok Konformitás,

norma, deviancia.

3.3.2.6.4 Családi mentálhigiéné A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik. Ismeretet nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.
Az alábbi témákat dolgozza fel:

A család fejlődési életciklusai

Családi szerepek, családi konfliktusok

A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben
A család lelki egészségének összetevői
Krízishelyzetek a családban.
A család elégtelen, hibás működése

Prevenciós eszközök és technikák

3.3.3 Egészségügyi ismeretek tantárgy 72/72 óra

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

3.3.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

3.3.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatásmechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszer-csoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete, használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

3.3.3.6 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 Az emberi test felépítése

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Síkok és irányok

Sejtek és szövetek

Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.

Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer. Érzékszervek és az idegrendszer.

3.3.3.6.2 Népegészségtani alapismeretek

A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az életmód és a betegségek összefüggésével foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Életmód és betegség.

Népbetegségek – nem fertőző betegségek

Járványtani alapismeretek

Fertőző betegségek

3.3.3.6.3 Gyógyszertani alapok

A témakör a gyógyszertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa

A gyógyszerek adagolása

Gyógyszerformák

Gyógyszercsoportok

3.3.3.6.4 Egészségkultúra

A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői Az egészség megőrzését szolgáló területek

Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök

A szenvedélyek világa

Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet

Prevenció témakör részletes kifejtése

3.3.3.6.5 Környezetvédelem és fenntarthatóság

Környezetvédelem

Fenntartható fejlődés

A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet

A környezetvédelem feladata, alapelvei
Természetvédelem törvényi háttere Globális
környezeti problémák:
Légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai

Légkörhöz kapcsolódó globális problémák

Vízszennyezés, talajszennyezés

Hulladékgazdálkodás alapelvei

Hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)

Hulladékok környezetkárosító hatásai

Hulladékhierarchia / hulladékpiramis/

Hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

3.3.4 Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy 54/54 óra

3.3.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozására az orvosi segítség megérkezéséig.

3.3.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Orvos, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

3.3.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása témakör

Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

3.3.4.4 A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a beteg/sérült életének	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását önállóan megkezdi. Szabad légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.
Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan	megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a	

Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan	környezetben lévő minden más személyt.	
Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatását.	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, méreginformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata.
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanu-lás, prezentációs technikák

3.3.4.6 A tantárgy témakörei

3.3.4.6.1 Az elsősegélynyújtás alapjai

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete

Motiváló és gátló tényezők

Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc

Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

3.3.4.6.2 Elsődleges teendők vészhelyzetben

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül

feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: Észlelés, a segítség szükségességének felismerése

A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése

Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet) Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

3.3.4.6.3 A segélyhívás folyamata, újraélesztés

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:

A szakszerű segítségkérés

Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

3.3.4.6.4 Eszméletlen sérült

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Az eszméletlenség okai

Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk

Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek

Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

3.3.4.6.5 Baleseti sérülések

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: A sérülések csoportosítása

Sebzés fogalma, típusai

Vérzések típusai

Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás

Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái

Égési, fagyási sérülések ellátása

Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

3.3.4.6.6 Mérgezések

A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete

Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek

ABCDE algoritmus alkalmazása

Specifikus ellátás

3.3.4.6.7 Belgyógyászati állapotok és ellátásuk

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:

Agyi vérellátási zavarok

Mellkasi panaszok

Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása

Rovar-, kullancscsípés ellátása

Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása

Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

3.3.5 Társadalomismeret tantárgy 72/72 óra

3.3.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

3.3.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú végzettségű szociális szakember

3.3.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 től

3.3.5.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok

Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egymásra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

3.3.5.6 A tantárgy témakörei

3.3.5.6.1 A mai magyar társadalom

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel: A társadalom fogalmi meghatározása

A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek

A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)

A mai magyar társadalom térbeli jellemzői

A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal

Az egyén társadalmi meghatározottsága

A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai.

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

3.3.5.6.2 Demográfia és népesedés

A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel: A társadalom összetételét mutató adatok

Demográfia, korfa értelmezése

A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra

Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta Népesedés - népmozgalom - értelmezése Népszámlálás, mikrocenzus.

3.3.5.6.3 Család és háztartás

A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:

A család fogalmi meghatározásai

A család funkciói

A család szerepe, jelentősége a társadalomban

Család szerkezete, ábrázolása

Háztartás fogalmi meghatározása

Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

3.3.5.6.4 Az emberi szükségletek rendszere

A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:

A szükségletek értelmezése

Hiány-, és növekedésalapú szükségletek

Szükségletek egymásra épülésének elve

A rendszer komplexitása

Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

3.3.6 Szociális ismeretek tantárgy 144/144 óra

3.3.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

3.3.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

3.3.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kommunikáció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás

3.3.6.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat. Érzékeny a társa-	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	dalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemlé-letben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

3.3.6.6 A tantárgy témakörei

3.3.6.6.1 Szociális ellátórendszer ismerete

Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek

A jogi szabályozás alapelvei

A szociális jólét tartalma,

A szociális háló fogalma

3.3.6.6.2 A szociális segítés etikája

A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra.

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A szociális szakember szerepei, felelőssége

Együttműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén Az előítéletek hatása a szociális segítésben Kommunikációs "sorompók". Akadályok az együttműködésben.

3.3.6.6.3 Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel

Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben

Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése

Reflexiók készítése prezentációs formában

3.3.6.6.4 Krízis - kitől kérhetek segítséget

A Krízis fogalma, típusai

A bántalmazás folyamata

A segítő, támogató hozzáállás

Rendszerabuzús

Kríziskezelő intézményrendszer

Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

3.3.6.6.5 Függőség - szenvedély

A szenvedélybetegség fogalma, típusa

A függőség felismerése, hatása az egyénre

A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei

Prevenciós lehetőségek

Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

3.3.6.6.6 Humán szolgáltatások Mi a humán szolgáltatás?
Intézményesült humán szolgáltatások
Szocializációs és korrekciós rendszerek

3.3.6.6.7 Szociális gondoskodás
Az ember szociális szükségletei
Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai
Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban
A család idősgondozó funkciója és felelőssége
Ápolás-gondozás alapfogalmai
A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz
A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

3.4 GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI ISMERETEK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 242/242 óra
A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a gyermekek védelemhez kapcsolódó tudások elsajátítására ad lehetőséget. Elmélyíti azokat az ismereteket, amelyek a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben alkalmazott munkaformákra, módszerekre, a kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okokra, következményekre világítanak rá. Feltárja és értelmezi a segítő folyamatok feltételrendszerét és működését, különös tekintettel a napközbeni kisgyermekellátásra vonatkozóan.

3.4.1 A gyermekek védelmének rendszere tantárgy 98/98 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A hazai gyermekjóléti ellátások és a gyermekvédelem fejlődési tendenciáinak megismertetése. A gyermekvédelmi törvény és annak gyakorlatának elemzése. Prevenciós lehetőségek, módszerek, eljárások alkalmazása a gyermekvédelem területén. Alapvető információk nyújtása

a gyermeki és szülői jogokkal, kötelezettségekkel kapcsolatban. Rendszerszemlélet tudatosítása.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember.

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9-10 évfolyam társadalmi és szociális ismeretek tantárgy teljes témakörei.

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felhasználja a gyermekvédelem történetisége alatt felhalmozott tapasztalatok, mában használható értékeit.	A gyermekvédelem történetisége, értékei.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitottság, a gyermeki személyiség tisztelete. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival, családokkal, munkatársakkal. Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi Saját	
Ismerteti a gyermekek és szülők jogait, mely alapján végzi nevelési feladatait.	A gyermekek védelmének rendszerét és az azt meghatározó dokumentumokat ismeri.	Instrukció alapján részben önállóan		Jogtár és szövegszerkesztő használata.
Bemutatja a rendszerben való gondolkodást, szervezést.	Szociális intézmények feladatainak, funkcióinak ismerete.	Teljesen önállóan	szakmai, pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti. Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	Az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
Szaktudományos ismereteit munkája során beépíti a tevékenységébe, gondolkodásába)	Szakmódszertani tudás.	Teljesen önállóan		Online fellehető szakmai anyagok kutatása.

A szakterületéhez tartozó információforrásokat etikusan kezeli.	Ismeri szakterületének információfor-rásait	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső funkciók etikus használata.
Szakszerűen alkalmazza a gyermekvédelem fogalomtá-rát	Ismeri a gyermekvédelem fogalomtá-rát	Teljesen önállóan		Digitális fogalomtárak használata.
Tisztában van a jelzőrendszeri kötelezettségeit. Felelősségteljesen azonosítja a gyermekvédelmi problémát, és jelzi azt..	A gyermekvédelmi törvény ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Gyermekvédelmi dokumentációs rendszert alkalmaz.
Ismerteti, rendszerezi, bemutatja a rendelkezésére álló szakmai, módszertani anyagokat, eszközöket. Ezeket kritikusan értékeli és megfelelően használja.	Ismeri a szakmai módszertani eszközöket.	Teljesen önállóan		
Megérti a gyermekszegénység okait és hatásait a gyermek fejlődésére. Ismerteti a problémák kezelésének intézményeit, intézkedéseit.	Szociális és társadalompolitikai ismeretek. A szükséglet elméletek.	Teljesen önállóan		Digitális szociális térkép használata.
Átlátja a személyiség fejlődésére befolyásoló hatásokat.	Életinterjú készítésének formai, tartalmi követelményei.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használata

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 A gyermekvédelem kezdetei

A témakör a gyermekvédelem kialakulásával, történetiségével ismerteti meg a diákot. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Gyermekkép a különböző korokban és napjainkban

A gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői

Gyermekvédelem nemzetközi története

A hazai gyermekvédelem története az első gyermekvédelmi törvénytől napjainkig

A jóléti állam felelőssége és szerepvállalása az Alaptörvény értelmezésében

3.4.1.6.2 A gyermekvédelmi törvény jogi alapjai

A témakör a gyermekvédelmi törvény alapjául szolgáló Alaptörvényben, és más törvényekben megfogalmazott, a személyiséget megillető jogok összességét dolgozza fel az alábbiak szerint.

Az állam fogalma és funkciói

A jogszabályok hierarchiája

Alapvető emberi jogok

A gyermekek jogai és védelme

A szülői jogok és kötelezettségek

A gyermekjogi képviselő feladatai

Gyermekjóléti és a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott szakemberek jogainak védelme

Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai.

3.4.1.6.3 A gyermekek védelmének rendszere

A témakör a gyermekvédelmi törvény felépítését, szereplőit, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások célját és formáit taglalja. Részletezi a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait az alábbiak szerint:

A gyermekvédelmi rendszer célja, működtetői

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

Hatósági intézkedések

3.4.1.6.4 Gyermekvédelmi beavatkozást igénylő problémák

A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai

Az alapvető szükségletek hiánya

A kielégítetlen szükségletek hatása a gyermek fejlődésére - gyermekszegénység

Elhanyagolás, veszélyeztetettség fogalma, hatása a gyermek személyiségére

Krízisek a családban

A gyermekvédelmi jelzőrendszer működése

3.4.1.6.5 A gyermekvédelem gyakorlata

A témakör célja élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek lelki hatásairól, valamint a kommunikációs technikák alkalmazásáról, a másik emberre való figyelés, meghallgatás képességének kialakításáról.

Az alábbi témákon keresztül kerül feldolgozásra: Az

interjú, mint kutatásmódszertani eszköz

A személyiséget ért hatások befolyásoló szerepe

Az életút interjú készítésének szempontjai

Életút interjú és reflexiójának készítése

3.4.1.6.6 Csoportos problémamegoldó workshop

A probléma rendszerszemléletben történő definiálása (kinek a problémája, mi a valódi probléma)

A jelzőrendszer működése, résztvevői

A kisgyermeknevelő szerepei, felelőssége

A különböző szakemberek és intézmények együttműködése és szakmai kompetenciahatáraik ismerete

A segítés és a nevelői partnerség etikai összefüggései

Kommunikáció a folyamatban

3.4.2 A bölcsődei ellátás szervezési feladatai tantárgy 72/72 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekek napközbeni ellátását részletezi. Célja, hogy a tanulók legyenek tisztában a bölcsődei ellátás jogszabályban meghatározott működési elveivel, szakmai feladataival és az ellátások típusaival. Tudjanak párhuzamot vonni és különbséget tenni a bölcsőde intézményei és a bölcsődei szolgáltatást nyújtók között.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus intézetvezető, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő é s kisgyermeknevelő BA szak)

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret és Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti a települési önkormányzat és az állam bölcsődei ellátás feladatait.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz. Továbbképzéseken fejleszti tudását. Követi a jogszabályi, módszertani környezet változásait és annak megfelelően alakítja feladatait. A szakmai közösség munkájában kezdeményezően és aktívan, együttműködően részt vállal.	Digitális jogtár alkalmazása.
A bölcsőde ellátás formáinak ismeretében határozza meg feladatait, kompetenciáit.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár alkalmazása
Bemutatja, hogy az egyes ellátási formák, milyen szemé- lyi és tárgyi feltételekkel működhetnek.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan		Digitális jogtár alkalmazása.
A Szakmai Program céljának és szakmai elveinek megfelelően végzi nevelő -gondozó munkáját.	A bölcsődei nevelés -gondozás országos alapprogramjának ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső funkció használata.
Ismerteti munkakörének feladatait, jogait és kötelezettségeit.	Kjt. szakmaterületre vonatkozó passzusainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár.
Elektronikus információs rendszert működtet.	KENYSZI ismerete.	Teljesen önállóan		A program felhasználói ismerete.

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 A bölcsőde működésének személyi feltételei

A tantárgy bemutatja, hogy a kisgyermeknevelő, - gondozó végzettséggel milyen munkakörök tölthetők be és milyen jövőkép rajzolható, az alábbi témakörökben: A bölcsőde működéséhez szükséges személyi feltételek jogszabályi előírásai

Közalkalmazotti jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése

A kisgyermekgondozó, - nevelő tevékenységi köre és munkaköri leírása

A kisgyermeknevelő jogszabályban előírt bérezése és juttatásai

A szakmaterület ismeretében bővülő kompetenciák

A szaktudás fejlesztésének lehetőségei

Pedagógus életpálya a bölcsődében

3.4.2.6.2 *A* bölcsődei ellátás tárgyi feltételei

A tantárgy bemutatja az egyes bölcsőde típusok alapvető építészeti előírásaira és tárgyi felszereltségére vonatkozó követelményeket. A tanulók monitorozással ismerjék meg és értelmezzék, milyen azonosságok és eltérések mutatkoznak az egyes ellátási formáknál. A tantárgyon belül ezt, az alábbi témákban dolgozza fel:

A bölcsőde formái, típusai

A kisgyermekellátást szolgáló helyiségek kialakításának feltételei

A csoportszoba, gyermekfürdőszoba, gyermeköltöző berendezése, egészségügyi és pedagógiai szempontjai

Egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi eszközök és előírások

Játszóudvarra, teraszra vonatkozó kialakítási feltételek

Intézmény látogatás

3.4.2.6.3 A bölcsőde működésének feltételei

A témakör a jogszabályban egységesen bölcsődének nevezett intézményi és szolgáltatást nyújtó gyermekellátási formák működésének feltételeit taglalja. A témák ennek értelmében:

A bölcsőde fogalma, funkciója

Működésének formái: bölcsőde intézményei, bölcsődei szolgáltatást nyújtók

A működés engedélyezésének feltételei a különböző formákban

A Szakmai Program tartalma

Bölcsőde működésének finanszírozása

Normatív támogatások, kedvezmények rendszere

Elektronikus információs rendszer működtetése

3.4.2.6.4 A bölcsődei szolgáltatások működésének feltételei

Bölcsődei szolgáltatások alatt a családi bölcsődei ellátást, a munkahelyi bölcsődei ellátást, a napközbeni gyermekfelügyeletet és az alternatív napközbeni ellátást értjük. Ennek értelmében a téma foglalkozik:

– a bölcsődei szolgáltatás fogalom meghatározásával, funkciójával
– a bölcsődei szolgáltatás létesítés feltételeivel
– fenntartói típusokkal, köztük a családi bölcsőde hálózattal
– a működési engedély eljárásrendjével
– a finanszírozás rendjével
– a munkaadói és munkavállalói kötelezettségekkel, foglalkoztatási formákkal
– a bölcsőde funkcionális egységeivel
– a nevelőmunkát segítő játék- és eszközkészlettel
– a felnőttek munkavégzését segítő eszközökkel
– egészség és munkavédelmi eszközökkel

3.4.3 Otthont nyújtó ellátások tantárgy **72/72 óra**

3.4.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A cél, hogy a diák megismerje azokat az intézménytípusokat és feladataikat, amelyek bizonyos munkakörei kisgyermeknevelő, - gondozó képesítéssel betölthetők. Ilyen intézménytípusok a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások gyermekek és családok átmeneti gondozását, ill. a gyermekvédelmi szakellátások körébe tartozó ellátásokat továbbá tárgyalja a nevelőszülői hálózat működését és az örökbefogadás rendjét.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú szociális szakképzettséggel rendelkező pedagógus, legalább 3 év gyakorlattal rendelkező a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakképzettséggel rendelkező szociális szakember

3.4.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret, Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

3.4.3.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Komplex módon veszi figyelembe a gondozási, nevelési, fejlesztési folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a gyermekek, családjaik meglévő tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az ellátási környezet lehetőségeit, korlátait, problémáit.	A gyermekvédelem elsődleges céljának ismerete. Gyermekvédelmi törvény ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	Figyelembe veszi a gyermekek, családjaik aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és a szükségletek felmérése alapján választja meg nevelői attitűdjét. Igyekszik kialakítani az együttműködés igényét, támogató, következetes, határozott, a nevelési stílusát adekvátan	
Felméri a gyermekek, családjaik meglévő állapotát, szükségletét, az eddigi gondozási, nevelési, fejlesztési folyamat eredményeit, és erre építi szakmai tevékenységét.	Családpedagógia, szociálpszichológia ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	választja meg.	Digitális dokumentáció használata.
A célok meghatározásához figyelembe veszi a szakmai előírásokat, az intézmény Szakmai Programját.	Intézményi működési dokumentáció ismerete. Otthont nyújtó ellátások sajátosságainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.4.3.6 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Átmeneti gondozás lehetőségei

A témakör célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyermekvédelmi törvény azon intézkedéseit, melyek az átmenetileg vagy tartósan nehéz helyzetbe került családok és gyermekek támogatását szolgálja. Ezekben a témákban tárgyalja:

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása

Gyermekjóléti szolgáltatás tartalma

A gyermekvédelmi jelzőrendszer kompetenciái

A védelembevételt megelőző családsegítés módszerei

A védelembevétel elrendelésének jogszabályai, okai, az elhelyezés lehetőségei

Az egyéni gondozási- nevelési terv az esetmenedzser feladatai

Gyermekek átmeneti gondozása (befogadó-, helyettes szülő, gyermekek-, családok átmeneti otthona

A teljes körű ellátás fogalma és összetevői

A családokkal való kapcsolattartás módjai és lehetőségei, a szülői felügyeleti jog kérdései

3.4.3.6.2 A gyermek nevelésbe vétele

A téma azokat a kérdésköröket tárja fel, amikor olyan okok állnak fenn, melyek a családból való kiemelést szükségessé teszik a gyermek érdekében.

Ezen belül tárgyalja:

A gyermekvédelem dilemmái a családból való kiemelésre és az ellátási típusokra vonatkozóan

Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat feladata

A gyermek nevelésbe vételének célja

Az otthont nyújtó ellátások formái, szabályai

A speciális otthont nyújtó ellátás értelmezése formái, és feladatai

A szülői felügyeleti jog érintettsége nevelésbe vétel esetén. A kapcsolattartás lehetőségei, szabályai, korlátozásának feltételei

A gyermek gyámsága és törvényes képviselete a nevelésbe vétel után

Az esetmenedzser feladatai nevelésbe vétel esetén

A nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének, ill. megszüntetésének okai és lehetőségei

Az esetmenedzser feladatai a családból kiemelt gyermek visszahelyezése, családba fogadásának elősegítése esetén. Utógondozói ellátás

3.4.3.6.3 Örökbefogadás

A téma az örökbefogadás területét az alábbi témakörökben dolgozza fel:

Az örökbefogadás célja

Az örökbefogadás jogi lehetőségei és etikai dilemmái

Az örökbefogadás formái és jellemzői

TEGYESZ feladatai az örökbefogadás folyamatában

Az örökbefogadás előkészítésével és után követésével kapcsolatos feladatok Családi szerepek az örökbefogadó családba

3.4.3.6.4 Az otthont nyújtó ellátások személyi és tárgyi feltételei

A témakör részletesen kifejti, milyen feltételei vannak a gyermekvédelmi intézmények létrehozásának szakmai és fenntartói szempontból. Cél, hogy a tanulók ismerjék meg azt a belső életteret, mely a családjukból kiemelt gyermekek környezetét alkotja. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Otthon létesítése, típusai, fenntartói jogviszonyok.

Működési és elhelyezési feltételek

Tárgyi feltételek, berendezések, személyes életterek kialakítása, saját tulajdonú tárgyak az otthonban

Személyi feltételek az otthonokban

Az otthonok házirendje, a gyermek személyes szabadságának korlátozása a speciális ellátásban

A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon és az ideiglenes befogadó férőhely feltételei

3.5 SZAKMAI KÉSZSÉGFEJLESZTÉS ÉS A KOMMUNIKÁCIÓ GYAKORLATI MEGKÖZELÍTÉSE MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 108/108 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szakmai készségfejlesztés tanulási terület arra világít rá és arra ad gyakorlatot, hogy a gondozó-nevelő munka tudatosságot, folyamatos önismereti és önfejlesztési munkát igénylő hivatás, mert a bölcsődei ellátásban dolgozó a saját személyiségével támogatja a gyerekek fejlődését, a családok gyermeknevelési attitűdjeit. Segítő kapcsolataiban a saját élményű

tanulás- tanítás eszközeit használja. Rendszerszemléletű látásmódjában felismeri az oksági összefüggéseket, a lényeglátást, a felelősségvállalás és elkötelezettség értelmezését.

3.5.1 Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlat tantárgy 36/36 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló megismerje az elemei tanulási módszerekre épülő hatékony tanulási technikákat, melyek megkönnyítik az ismeretszerzés folyamatát. Segítséget adnak abban, hogy a szövegértést, lényeglátást, kreativitást fejlesszék és az ismereteket komplex módon, élményalapú tanulási formában sajátítsák el.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás rendszerében legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus,felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy.

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Középiskola 9-11 évfolyam, magyar nyelv és irodalom, amely tudatosítsa a diákokban a nyelv változó, fejlődő rendszerét, mely elengedhetetlen a világról való tudás megszerzéséhez és a hatékony kifejezőképesség fejlesztéséhez.

Alapképzés személyiségfejlesztés, szociális ismeretek tantárgy.

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Feldolgozza a tananyagot, információs anyagot	Ismeri és a tanult anyaghoz adekvát módon alkalmazza a különböző tanulási technikákat	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit, tanulási technikáit folyamatosan fejlessze. Nyitott a	IKT eszközt használ.

A tanult technikák segítségével kiemeli és rögzíti a lényeget.	Ismeri a kulcsfogalmakat	Instrukció alapján részben önállóan	személyiségfejlesztésre. Szakmailag elhivatott, érdeklődik a	Kereső oldalakat etikusan használ.
Ismerteti személyes készségeinek, képességeinek és tudásának erősségeit, gyengeségeit Ezek birtokában kiválasztja a tanulási technika legmegfelelőbb formáját	Önismeret	Instrukció alapján részben önállóan	szakmai irányelvek és gyakorlatok iránt, magatartása szabálykövető.	Szakmai segítséggel kiválasztja a tananyag vagy információs anyag legmegfele-lőbb elsajátítási formáját.
Értő módon kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival, a gyermekek szüleivel	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban	Teljesen önállóan		
Az eltérő szituációkban adekvátan alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat.	Ismeri a kommunikációs alapelveket, ismeri a legfontosabb alapfogalmakat, működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet típusait, emellett kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs jegyeket	Instrukció alapján részben önállóan		
Változtat tanulási szokásain és motiváltságán	Ismeri a saját személyiségéhez és a tananyagtartalomhoz alkalmas feldolgozási technikákat	Teljesen önállóan		Az elemei tanulási technikák mellé új technikákat csatol
A digitális eszközök használatával kulcsszavak ismeretében hát-téranyagokat önállóan feltár.	A digitális tér célirányos használatának ismerete.	Teljesen önállóan		Önállóan képes a digitális térben tájékozódni és információt gyűjteni.

MATÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 A tanulást befolyásoló külső és belső tényezők

A témakör a tanulás definíciójával, a tanulást befolyásoló tényezők pszichikus, oktatási és szociokultúrális összetevőivel foglalkozik. gyermekek védelmének rendszerével foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A tanulást befolyásoló biológiai és pszichikus (kognitív és affektív) tényezők

Oktatási környezet, szociokulturális tényezők

Előfeltételi tudások

Általános intellektuális képességek, teljesítmények és a tanulási technikák összefüggése

A tanuláshoz való viszony, az egyén motívumrendszere

Családi és munkahelyi jellegzetességek befolyásoló hatása

3.5.1.6.2 A hatékony tanulás külső és belső tényezői

A témakör a hatékony tanulási stratégiákra teszi a hangsúlyt annak érdekében, hogy a tanulók önismeretük és képességeik birtokában saját maguk tervezhessék, szervezhessék, szabályozhassák tanulási folyamataikat.

Feldolgozandó témák:

A tanulás külső és belső optimális feltételeinek megteremtése

A tanulással kapcsolatos önértékelések, elképelések, attitűdök

A tanulás motivációja

Önállóság és felelősségérzet

Az egyéni hatékony módszerek és stratégiák

3.5.1.6.3 Tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

A témakör olyan, széles körben elfogadott és használt eljárásokat tár fel, amelyek megkönnyítik az ismeretszerzés folyamatát. A módszerek elsajátításával együtt a tanulók a gyakorlatok során képességet is szereznek azok használatában.

Az alábbi témák feldolgozása történik:

Elemi tanulási technikák

Kozéki és Entwistle tanulási stratégiái és gyakorlata

Komplex tanulási stratégiák

Tanulási orientációs kérdőívek kitöltése és értelmezése

3.5.1.6.4 A mai kor tanulási módszerei

A témakör azokat a tanulástechnikai elemeket ismerteti a tanulókkal, mely elsősorban a csoportos tanulás módszerét alkalmazza, ezzel segítve a jobb megértést, elmélyítést, közös gondolkodást és a véleményalkotást. Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:

A MURDER módszer

A Cornell módszer

A PQ4R módszer

Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása

Interaktív tanulási módszerek gyakorlata

Terepmunkán alapuló helyzetelemzések

3.5.1.6.5 Saját élményű tanulás, élménypedagógia

A témakör a tapasztalati nevelés egyik formáját, az élménypedagógiát dolgozza fel, amely kivezeti a tanulókat a való világba, hogy próbára tegyék értékeiket, tudásukat, képességeiket és kreatív gondolkodásukat. Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:

Élményalapú tanulás és formái

Optimalizációs stratégiák

Kooperatív tanulás

Tanítási dráma

Projektmódszer

Interkulturális nevelés

3.5.1.6.6 Szakmai tanulás a terepen, a professzionizmus modellje

A tanuló a téma feldolgozása során ismerje meg a szociális munkában a szakmai és munkakörrel kapcsolatos kompetenciák sajátosságait, az elmélet és gyakorlat integrációját. Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:

Jessup szakmai kompetenciáinak meghatározása

A tanulási eredmények használata

Praktikus, racionális, reflektív szakértelem

Szakmai tanulás a terepen - a bizonytalanság, a tudás, az értékek szerepe

A professzionizmus modellje- a kliensekkel való kapcsolat, a szakmai fejlődés módszere, altruisztikus szakmai törekvések

Középpontban a tapasztalati tanulás

3.5.2 A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában tantárgy 72/72 óra

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az alapozó képzésen megtanult önismeret, önismeretfejlesztés megszilárdítása mellett fontos a kisgyermeknevelő-gondozó szakmai énképének, hivatásának, empatikus készségének, segítő kapcsolatainak feltérképezése, a konkrét munkában történő gyakorlati alkalmazás készség szintű elsajátítása.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás rendszerében legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő és kisgyermeknevelő BA szak)

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapozó képzés önismeret, önfejlesztés témaköre

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Helyesen értelmezi a szakmai énkép, önismeret, önértékelés, önreflexió, önbecsülés fogalmát	Ismeri a témához tartozó területek elméleti hátterét	Instrukció alapján részben önállóan	Nevelői magatartásával a rábízott kisgyermekek önállóságát, pozitív énképét felelősen alakítja. A családokkal és munkatársaival való kommunikációja során	Fénykép, videofelvétel elemzés
Különbséget tesz a tények és a személyes vélemény kö- zött	Ismeri a problémamegoldás különböző módszereit	Teljesen önállóan		

A nevelést tervszerű tudatos tevékenységnek tekinti, és mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.	Megfelelő szaktárgyi tudással rendelkezik. Ismeri a gyermekek fejlődéslélektani folyamatait, az Alapprogram nevelési elveit.	Teljesen önállóan	megértést és empátiát tanúsít	
Segítő feladata során hatékonyan használja a megtanult kommunikációs technikákat	Ismeri a kliensközpontú terápia módszerét	Teljesen önállóan		

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 A segítő hivatás és hatása a személyiségre

A téma a szociális segítővel, mint személyiséggel, és más személyekre gyakorolt hatásával foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A személyes hatékonyság, a hatékony segítő jellemzői, a segítő magatartás összetevői

A segítés kapcsolat külső és belső feltételei, motivációja

Az empátia és a segítés kapcsolata

A segítő magatartás társadalmi megítélése

Professzionális segítő

Segítő foglalkozások, pályaszocializáció, a szocializáció folyamata A segítők segítése

A segítés folyamata, helyzetfelismerés és helyzetgyakorlatok a kisgyermeknevelői munkában

3.5.2.6.2 Carl Rogers humanisztikus pszichológiája

A téma kapcsán a tanulók a személyiség humánközpontú megközelítésének értelmezéséről kapnak ismeretet. A tananyag ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A rogersi emberkép, Rogers személyiségelmélete

Rogers központi fogalmai: énfogalom, énideál

A humanisztikus terápiás szemlélet: a kliensközpontú terápia

A segítő kapcsolat alappillérei

A segítő beszélgetések

3.5.2.6.3 A Gordon módszer alkalmazása a kisgyermeknevelő munkájában

Valamennyi kapcsolattartási téren, de különösen a gyermekkel és családjukkal foglakozók számára rendkívül fontos az erőszakmentes kommunikációs technikák elsajátítása és alkalmazása. A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:

Thomas Gordon által kidolgozott módszerek

Sikeres kommunikáció, pozitív kapcsolatok

A gondolat és közlés közötti összhang

Veszteség nélküli konfliktusmegoldások, a vereségmentes kommunikáció

Az elfogadás ereje és nyelve

A hallgatás és meghallgatás művészete

3.5.2.6.4 Ericson fejlődésmodellje

Ericson modelljében a kora gyermekkori anya-gyerek kapcsolat meghatározó az identitás fejlődés szempontjából a későbbi kapcsolati rendszerekben, ezért fontos a kisgyermeknevelő számára a modell ismerete és a szülői kompetencia és a pszichoszociális krízis összevetése.

A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:

Bizalom vagy bizalmatlanság

Autonómia vagy szégyen, kétely

Kezdeményezés vagy bűntudat

Iparkodás vagy kisebbrendűség Identitás

vagy szerepzavar

Bensőségesség vagy elszigetelődés

Generativitás vagy megrekedés

Énteljesség vagy kétségbeesés

3.5.2.6.5 A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes.

A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:

Családközpontú szemléletű szakember

A családok támogatása, a bevonódás háttértényezői

Professzionális és felelős kommunikáció

Szülői hatékonyság támogatása

A családok bevonódása, a bölcsődei nevelésben való részvételük elősegítése.

Családközpontú gyakorlat a koragyermekkori fejlődésben, nevelésben és gondozásban

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

3.6 A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata megnevezésű tanulási TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 646/641 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az OECD országokban egyre nagyobb politikai figyelem irányul a kisgyermekkori gondozásra, nevelésre, tanulásra, mert a gyermek szempontjából az egész életen át tartó tanulás megalapozásának tekintik a korai fejlődési szakaszt. A 3 évesnél fiatalabbak ellátásában konkrét célkitűzés az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása, az értelmi, érzelmi és szociális támogatás valamennyi gyermek számára. Ahhoz, hogy a fenti feltételek teljesüljenek, a kisgyermekgondozó, - nevelőnek ismernie kell az emberi fejlődés csecsemő és kisgyermekkori sajátosságait.

3.6.1 Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy 108/108 óra

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A WHO meghatározása szerint az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya. A tantárgy e három terület összefüggésére és megítélésének szempontjaira világít rá a fejlődés összes területének érintésével.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az egészséges kisgyermek testi fejlődésének állomásait	Ismeri a fejlődés állomásait	Irányítással	A kisgyermekekről való gondoskodás során tapintatosan figyeli a fejlődési ütemüket. Elmaradás esetén felettesével, majd a szülővel konzultál a beavatkozási módokról.	
Felismeri az egészséges fejlődés fogalmán belül az "átlagostól eltérő" fejlődést	Tisztában van az "átlagostól eltérő" kifejezés fogalmával	Irányítással		
Felismeri és értelmezi a megkésett fejlődés tüneteit és okait	Ismeri a fejlődési állomások szakaszait	Irányítással	A kisgyermeknevelő mozgást támogató attitűdjével jó hangulatot teremt, fenntartja a gyerekek érdeklődését, magatartása támogató, megerősítő, ösztönző, indirekt.	
Felismeri és regisztrálja a csecsemők és kisgyermekek testi fejlődését	Ismeri az életkorhoz kötött testi fejlettség jellemzőit és dokumentálásuk módját	Teljesen önállóan		
Értelmezi az egyéni sajátosságokat és különbözőségeket a mozgásfejlődésben	Ismeri a mozgásfejlődés fázisait	Teljesen önállóan		
Felméri a beavatkozás szükségességét az egyéni differenciált fejlődésben.	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Irányítással		
A gyerekek környezetét a szabad mozgásfejlődésnek megfelelően alakítja ki	Ismeri a csoportjába tartozó gyermekek mozgásfejlettségi szintjét	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja az életkori sajátosságok fejlesztéséhez szükséges eszközigényt	A csoportszobát a gyerekek életkori fejlettségéhez szükséges eszközökkel rendezi be	Instrukció alapján részben önállóan		

3.6.1.6 A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 Az egészséges és átlagostól eltérő fejlődés megítélése

A témakör az "egészség" fogalmi meghatározásával, az átlagos és eltérő fejlődésmenettel és a fejlődést befolyásoló tényezőkkel foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
WHO egészség fogalmának meghatározását
Az egészséges fejlődés megítélésének szempontjait
A lassú fejlődésű, a megkésett fejlődésű, a kóros fejlődésű fogalmakat
A fejlődést befolyásoló tényezőket, mint az öröklés, az érés, a személyi, a tárgyi környezet

3.6.1.6.2 Méhen belüli fejlődés szakaszai és a fejlődést befolyásoló tényezők A témakör a magzati élet és a születés sajátosságaival foglalkozik. Ezen belül tárgyalja:
A megtermékenyítés
A magzati élet
Biológiai és környezeti tényezők
A születés folyamata

3.6.1.6.3 Méhen kívüli fejlődést befolyásoló tényezők
A témakör a megszületés pillanatától követi nyomon a testi fejlődés jellemzőit. Ezen belül tárgyalja:
Az érett újszülött jellemzői
A testtömeg fejlődése
A testhossz változása
Testarányok változásai
A csontozat (csontok, koponya, fogazat) fejlődése
A testi fejlődés nyomon követése, mérése

3.6.1.6.4 A testi fejlődés nyomon követésének és mérésének gyakorlata
A kisgyermeknevelő munka fontos összetevője a gyermek fejlődésének rögzítése. A téma ezen belül tárgyalja:
A testtömeg mérésére szolgáló eszközöket, a növekedési referencia értékeket és percentilis görbéket, a különböző életkorok testtömeg alakulását
A testmagasság mérésére szolgáló eszközöket, referencia és percentilis értékeket a különböző életkorokban
A testtömeg index referencia átlagának és percentilis értékének alakulását és számítását

A fejkörfogat mérését, referencia és percentilis átlagok alakulását különböző életkorokban Mellkaskerület mérését és referencia és percentilis átlagok alakulását különböző életkorokban

3.6.1.6.5 A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése

A beszéd és a nyelvi fejlődés szoros kapcsolatban áll a mozgásfejlődéssel, a mozgás a kommunikáció első formájaként jelenik meg. A csecsemők és kisgyermekek mozgásfejlődését egységes egésznek kell tekinteni, hiszen a mozgás az idegrendszer összetett működésének eredménye, a tanulás eszköze. A harmonikus fejlődéshez minden fázisnak fontos szerepe van, ezért a gyermekeket nevelőnek ismernie kell a fejlődés fázisait és esetleges elakadásait.

A téma felosztása:

Fogalmi meghatározások, kulcsszavak

A mozgásfejlődés menete, szakaszai

Alaphelyzetek, hely-és helyzetváltoztató mozgások

A finommozgások fejlődése az egyes szakaszokban

A mozgásfejlődés összefüggése egyéb fejlődési területekkel

Atipikus mozgásfejlődés

A mozgás és a környezet kapcsolata, tárgyi feltételek

A mozgásfejlődéshez kapcsolódó nevelési kérdések és gyakorlatok

3.6.1.6.6 A csecsemő és kisgyermek kognitív fejlődése

Az életkori sajátosságok megismerése segíti a kisgyermeknevelőt abban, hogy az elvárásokat, a kognitív képességeket igénylő feladatokat a kisgyerekek életkorából adódó fejlettségi szinthez tudja igazítani.

A témakör felosztása:

A fejlődés meghatározói és jellemzői

Fejlődési szakaszok a különböző elméletekben, kiemelten Piaget kognitív fejlődéselmélete

Beszédfejlődés; hangadás, beszédészlelés, interakció, fenológiai, szemantikai fejlődés, beszédelmaradások, beszédhibák

3.6.1.6.7 A csecsemő és kisgyermek érzelmi fejlődése

Az egészséges személyiség alapja az érzelmi kötődés, mely az idegrendszeri fejlődést, a magatartás kialakulását alapvetően meghatározza.

A témakör felosztása:

A korai anya-gyermek kapcsolat és a kötődés jelentősége

Imprinting kutatások, kötődéselméletek

Kötődési mintázatok

Az érintés fizikai kapcsolati formái

A korai anya-gyerek kapcsolat kommunikációs sémája

A szeretetkapcsolat hiánya

Az apa szerepe az érzelmi fejlődésben

A kompetens csecsemő

A család elsődleges szocializációs szerepe

A proszociális viselkedés fejlődése és fejlesztése kisgyermekkorban

A gyermek érzelmi fejlődésének modellje

Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége a későbbi fejlődésben

3.6.2 A játéktevékenység fejlődése tantárgy 178/173 óra

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

3.6.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Vizuális kultúra 9-10, művészetek 11-12, ének-zene 9-10. osztály.

3.6.2.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez megfelelőeszközö-ket biztosít	Ismeri a gyermekek életkori sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan	az elhivatottság és elkötelezettség mellett a játéktevé-kenység során a kapcsolatteremtő, konfliktusmegoldó, kreatív, ötletgazdag	
A családokkal konzultál a gyermek játéktevékenységéről, esetleges fejlődésbeli elmaradásairól	Ismeri a családkonzultációs módszereket	Irányítással		
A gyakorlatban alkalmazza a gyermekirodalmi isme-reteit	Ének-zenei ismeretek	Teljesen önállóan		
Felismeri a különböző életkorok élettani sajátosságait, és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, alkotó tevékenységéhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket készít, előkészít és használ.	Ismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai ismereteket	Teljesen önállóan		internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Értő módon kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival.	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban	Teljesen önállóan		

3.6.2.6 A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 A játék elméleti megközelítése

A játék jelentős mértékben támogatja a gyermek fejlődésének minden aspektusát- a játék ablak a világra

A témakör részletes kifejtése

A játék definíciója, funkciója,

A játék alapelvei

A játék alapfogalmai

A játék és "nem játék", mint a kisgyermekkori tanulás egyik legfontosabb színtere

3.6.2.6.2 Játékelméletek

A játék természetét és motivációját illetően szinte a legtöbb elmélet született

A témakör részletes kifejtése

Usinszkij - a játék a valóság tükrözése

Leontyev a játéknak három lényeges vonása: motívum a folyamatban, elsődleges tevékenység, szabályszerűség a játék fejlődésében

Vigotszkij - a társas környezet meghatározó

Nelson forgatókönyv elmélete

Piaget -szimbólumképzés a gyermekkorban

3.6.2.6.3 A játék fejlődése

A játék fejlődése összefügg a mozgással, a kognitív, a literációs fejlődéssel és a társas kapcsolatok fejlődésével A témakör részletes kifejtése

Játékfejlődés életkori szakaszonként az első három évben

Manipuláció

Kezdeti konstruálás

Konstruálás, utánzás

Kezdeti szerepjáték, alkotótevékenység

Az önálló, szabad játék jelentősége

3.6.2.6.4 Nehézségek a játékban

A gyerekek, ha nem játszhatnak, jelentős fizikai és pszichés hátrányokat szenvednek A témakör részletes kifejtése

Fejlődésükben lemaradt gyerekek játéka

Sajátos nevelési igényű gyermekek játéka

Harcias játékok

Játékdepriváció

Játékterápia

Oktatófilmek elemzése

3.6.2.6.5 A játékpedagógia elvi alapjai

A felnőtt fejlődést támogató tevékenysége, viselkedése a késztetés- segítés tengelye mentén alakul, több tényező által befolyásoltan

A témakör részletes kifejtése

A kompetenciaalapú nevelés értelmezése

A fejlődés

A felnőtt szerepe, feladata a fejlődés támogatásában

A jóllét és a bevonódás, mint a gyermeki kompetenciák fejlődésének együttes feltétele A játék tervezése, tervezhetősége

A kisgyermeknevelő játszókompetenciája

Kompetencia térkép rajzolása

3.6.2.6.6 A kisgyermeknevelő feladata a játéktevékenységgel kapcsolatban

A felnőttnek fontos szerepe van a feltételek megteremtésében és a tevékenység támogatásában

A témakör részletes kifejtése

A bölcsődei nevelés gondozás országos alapprogramja 10 nevelési elve és a játéktevékenység kapcsolata

A játék feltételeinek megteremtése egészségügyi, pedagógiai, kivitelezési, elrendezési szempontból

Alapjátékok, korcsoportok játékai, a játékkészlet összeválogatása

A gyermek játékának segítése: támogatás és részvétel

A kisgyermeknevelő és a gyermek együtt játszása: kezdeményezés, megerősítés, együtt játszás, segítségnyújtás, ötletadás, információadás, viselkedési szabályok, konfliktusmegoldások

Megfigyelések, elemzések a játékhoz kapcsolódóan adott szempontok alapján

3.6.2.6.7 A szülők bevonása a játékba

A szülők játékkal kapcsolatos kompetenciájának támogatásában a kisgyermeknevelő sokat tehet

A témakör részletes kifejtése

A szülő játékhoz való viszonyának feltárása

A szülők játék iránti pozitív attitűdjének, játszókedvének erősítése

Fókuszcsoportos beszélgetések a játékról

Egyéni tanácsadás a játékkal kapcsolatban

Szülőcsoportos beszélgetés szituációs gyakorlata

3.6.2.6.8 Első lépések a művészetek felé

A gyermekirodalom, ének-zene, vizuális nevelés, alkotótevékenység a bölcsődéskorú kisgyermekek mindennapjainak fejlesztő eleme A témakör részletes kifejtése:

A bölcsődei zenei nevelés története Kodálytól Forrai Katalinig

Milyen készségek szükségesek a kisgyermekkori művészeti neveléshez

Énekhelyzetek a kisgyermeknevelő munkájában

A kisgyermeknevelő daltára - kívánatos és nemkívánatos dalok

Mondóka és daltár készítése a gyakorlatban

A kisgyermeknevelő hangszerismerete – a furulya, mint alaphangszer megismerése

A kisgyermekek személyiségfejlesztése, önkibontakoztatása énekes-zenei tevékenységeken keresztül

A mese és a képeskönyv a legkisebbek életében, fejlődésében

Kapcsolatépítés, fenntartás, információszerzés, élményszerzés, önkifejezés és képességfejlesztés a zene és vizualitás kapcsán

Irodalomközvetítés kisgyermekkorban a kortárs mondókákkal, versekkel

Élmények és tanulás határán - tudástartalmak az alkotó tevékenységekben

Egyszerű, népi gyermekjátékok és saját kreativitás alapján kitaláltak elkészítése

Alkotótevékenységek tervezése és gyakorlati kivitelezése

3.6.3 A kisgyermekek gondozása tantárgy 180/180 óra

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A kisgyermekek gondozása nem egyszerű technikai tevékenység, hanem a fizikai, érzelmi biztonság, az önállósodás, az önkifejezés, a testséma megismerésének területe. A kisgyermeknevelői munkában többnyire az egyszemélyes bánásmód terepe, ahol bensőséges,

interakciós helyzetekben a kapcsolat teremtés lehetőséget ad rendkívül gazdag nevelési feladatok megvalósítására is. Ezért a gondozás-nevelés elválaszthatatlan egységet alkot.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a gondozási munkába épített nevelési feladatait	Ismeri a három év alatti kisgyermek gondozási feladatát	Teljesen önállóan	A gondozási teendőket empátiával, előítélet mentesen, tapintatosan, a gondozás-nevelés szabályainak betartásával végzi	
Kialakítja a kisgyermekek napirendjét	Ismeri a gyermek életkori sajátosságait	Teljesen önállóan		
Megteremti a gondozás feltételeit	Ismeri a bölcsőde tárgyi felszereltségét	Teljesen önállóan		
A gondozási tevékenységet a gyermek fejlettségéhez igazítja	Ismeri az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődé-sét	Teljesen önállóan		
Figyelembe veszi a gyermek önállósodási törekvéseit	Ismeri a kisgyermek nevelését	Teljesen önállóan		
Elvárásait a gyermek kognitív	Ismeri a egészséges csecsemő és	Teljesen önállóan		

fejlettségéhez igazítja	kisgyermek fejlődését			
Tájékoztatja a szülőt a gyermek önállósodás területén elért eredményeiről	Kommunikációs, kapcsolatépítési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

3.6.3.6 A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1 A gondozás fogalma, célja, feltételei

A témakör a gondozás fogalmát és alapvető célját különböző aspektusokból járja körül, különös tekintettel a neveléssel való kapcsolatára.

Részletesen kifejti:

A gondozás fogalmának komplex megközelítése, a humán gondozás

A gondozás és gondoskodás minőségi vonatkozásai

A test jólétének biztosítása

A gondozás céljai és az alapszükségletek (Maslow piramiselméletével összevetve) A gondozás egyéni és társadalmi céljai

A gondozás formái a hétköznapi gyakorlatban

A célok elérésének eszközei

A gondozás formái és jellemzői

A gondozás és gondoskodás minőségi vonatkozásai

3.6.3.6.2 A gondozás, mint tevékenység

A gondozás, mint tevékenység a csecsemő és kisgyermek alapvető szükségleteit elégíti ki és meghatározza a gyermek önmagához, a környezetéhez, és másokhoz való viszonyát.

Részletesen kifejti:

Gondozás a családban, gondozás az intézményben

A fürdetés módja, menete

A pelenkázás, tisztába tevés formái és folyamata a különböző életszakaszokban

A szobatisztaság folyamata, érési feltételei

A mosakodás folyamata, a szokásrendszer kialakítása

Az öltöztetés folyamata a különböző életkorokban, az önállósodás feltételeinek megteremtése

Alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási teendők. Szokáskialakítás, átmeneti tárgyak használata

Levegőztetés, napozás

A gondozás szerepe a mozgásfejlődésben

A csecsemő és kisgyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek használata

Szituációs helyzetek gyakorlása az egyes gondozási műveleteben, különös tekintettel a tapintatos gondozásra és a kommunikációra

3.6.3.6.3 A gyermeki kompetenciafejlődés támogatása

A bölcsődei alapelvek szerint a biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerése fokozza az önállósodás és aktivitás iránti vágyat.

A téma részletesen kifejti:

A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A bölcsődei nevelés alapelvei - a gyermeki kompetenciafejlődés támogatása- értelmezése

Alapvető és magasabb rendű szükségletek (szándék, kompetenciaigény) keletkezése és kielégítése

A gondozás és a szocializáció kapcsolata

A gondozás-nevelés egységének, az egyéni bánásmód, az állandóság, az aktivitás, önállósodás segítése, a pozitívumokra támaszkodás, az egységes nevelőhatások, a rendszeresség és a fokozatosság elvének értelmezése Nevelési feladatok a bölcsődében

A nevelés, gondozás alapkövetelményei

A gondozás és nevelés egységének megvalósítása feltételrendszere (tárgyi, személyi)

A rossz gondozás következményei

Szituációs helyzetgyakorlatok, a gondozás-nevelés egysége és a kompetenciafejlődés támogatására filmek, fényképek elemzése

3.6.3.6.4 Folyamatos napirend a bölcsődében

Az élet biológiai ritmusát követve egy-egy napon belül a szükségletek szabályos rendszerességgel lépnek fel, ezáltal alakul ki a napirend. A helyes ritmusú, szabályos napirend megkönnyíti a gyermek számára az alkalmazkodást, a megszokást, fokozza biztonságérzetét és nyugalmát. A kisgyermeknevelőnek ismernie kell a napirendszervezés szabályait és jelentőségét.

A téma részletesen tárgyalja:

A folyamatos napirend kialakításának általános elveit

A napirend összeállításának gyakorlati szempontjait

A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje és a napirend kapcsolatát A napirend fajtáit

A folyamatos napirend megvalósítását az egyes korcsoportokban

A házirend és a napirend kapcsolatát

Különböző életkorok és évszakok napirendjének elemzése, gyakorlati összeállítása, értékelése

3.6.3.6.5 A gondozási tevékenység módszertana

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A kisgyermek ebben a védett helyzetben könnyen tanul és alkalmazkodik a családon kívüli élethelyzetekhez.

A téma részletesen tárgyalja:

A napközbeni ellátásban részesülő gyermek tárgyi környezete

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A saját kisgyermeknevelő rendszer

Gyermekcsoportok szervezése

Szerepjátékok, esetelemzések, szituációs feladatok gyakorlata

3.6.4 A kisgyermek táplálása tantárgy 72/72 óra

3.6.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A csecsemő és kisgyermek testi, mozgás, érzelmi és értelmi fejlődésének alapvető feltétele a helyes táplálás. Az anya - gyermek kapcsolat első legfontosabb színtere. De a másodlagos szocializáció során szerzett tapasztalat is kihathat a gyermek későbbi táplálkozási szokásaira, így a kisgyermeknevelő számára rendkívül fontos az étkezés jelentőségének, metodikájának ismerete

3.6.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Gyermekorvos, diétetikus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

3.6.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9-11 évfolyam közismerete tárgyak - biológia

3.6.4.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Biztosítja a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelő, az egészséges fejlődést biztosító napi étkezést	Az egészséges táplálkozás alapismere-tei	Instrukció alapján részben önállóan	A kisgyermekek étkeztetésére, különösen a beteg gyermekére a segítőkészség, a tapintat, a koncentrált	
Ismerteti, milyen tárgyi feltételek szükségesek a gyermek fejlettségének függvényében az étkezéshez	Kisgyermek gondozása témakör	Instrukció alapján részben önállóan	figyelem és a és az igényekhez való igazodás jellemző	
Figyel a gyermek étvágyára, étkezési technikáira	Kisgyermekgondozási témakör	Instrukció alapján részben önállóan		
Étkezési problémák esetén együttműködik a családdal, a dietetikussal	Szakmai készségfejlesztés	Instrukció alapján részben önállóan		
Az étkezések idejét az egyéni igényekhez igazítja	Fejlődéslélektani ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
A gyermeket a fejlettségi szintjének megfelelően táplálja	Ismeri a testi fejlődés jellemzőit	Instrukció alapján részben önállóan		

3.6.4.6 A tantárgy témakörei

3.6.4.6.1 A táplálék útja

Az emberi szervezet felépítése, a táplálék feldolgozása Ezen
belül tárgyalja:
Az ember emésztőszerv rendszere, a táplálék haladási iránya, a tápcsatorna felépítése Rágás, emésztés, fogak és a légzés szerepe, perisztaltikus mozgások, az emésztőnedvek szerepe
Táplálék feldolgozása a szájüregben, a nyál szerepe,
Az enterális idegrendszer
A táplálékfelvétel szabályozása
Táplálkozási piramis
A helyes táplálkozás alappontjai
Táplálkozási arányok, káros hatások a szervezetre
A mai kor táplálkozásának legfőbb problémái
Prezentációk bemutatása, szituációs helyzetek (egymás táplálása),

3.6.4.6.2 A táplálás metodikája, a természetes táplálás

A természetes táplálás a táplálás olyan módja, amikor az anya újszülöttje, csecsemője számára a legideálisabb táplálékot az anyatejet biztosítja szoptatás vagy lefejt anyatej adásával. A témakör tárgyalja:
A WHO/UNICEF állásfoglalása az anyatejes táplálással kapcsolatban, tíz lépés a sikeres szoptatás érdekében
A szoptatás kiemelt jelentősége a baba és az immunrendszer fejlődése szempontjából Az anyatej összetétele
A szoptatás és az anyatej előnyei
A szoptatás hosszú távú hatása a baba egészségére
Az első hónapok, meddig szopjon a baba
Szopási, szoptatási akadályok, nehézségek
Higiénés szabályok a szoptatás idején

3.6.4.6.3 A táplálás metodikája, a mesterséges táplálás

Mesterséges táplálásról akkor beszélünk, ha az anya valamilyen oknál fogva nem, vagy nem tud szoptatni, és helyette a csecsemő mesterséges táplálással tápszert kap.
A témakör részletes kifejtése:

A mesterséges táplálás okai és indokai

Anyatejpótló tápszerek alkalmazása, humanizált tápszerek

A tápszerek felosztása

A tehéntejes táplálás hátrányai

3.6.4.6.4 A kevert táplálás és az elválasztás folyamata

A kevert táplálásnál a csecsemő az anyatej mellé más táplálékot is kap. Az elválasztás vagy elválasztódás az anya vagy a csecsemő döntése alapján születik. A témakör részletes kifejtése

Az elválasztás és az elválasztódás közötti különbség és lélektani hatása az anya és a csecsemő szempontjából

Az anyatejes táplálás és a hozzátáplálás mikéntjei, folyamata az életkor függvényében

Szolidok az anyatejes táplálás mellett (gyümölcsök, cereáliák, főzelékek, komplettáló anyagok)

Tápanyag összetevők, gyarapodási index számolása, értékelése a csecsemő súlyfejlődéséhez viszonyítva

3.6.4.6.5 A tápanyag összetevői

A szervezet működéséhez energiára van szükség. A felvett energia mozgásra, izommunkára, növekedésre és az alapvető életfunkciók fenntartására fordítódik.

A témakör részletes kifejtése

A legfontosabb testépítők a fehérjék

A fő energiaszállítók a zsírok

Szénhidrátból származik a leggyorsabban mozgósítható energia

Az élelmi rostok szerepe a táplálkozásban

A folyadékszükséglet

A vitaminok, ásványi anyagok szerepe

Ízesítő és fűszeranyagok

A közétkeztetésre vonatkozó előírások (37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet

Gyakorlati feladatok: prezentációk a táplálékallergiás tünetekről, ételreceptek összeállítása, étlap összeállítás és elemzés (összevetése a közétkeztetésre vonatkozó rendelettel)

3.6.4.6.6 Az evést is tanulni kell

A bölcsődei kisgyermeknevelő feladata a különböző életkorú gyermekek táplálásában A témakör részletes kifejtése:

Táplálkozási irányelvek, alapelvek (mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű, biztonságos, s higiénés követelményeknek megfelelő, megfelelő konyhatechnológiai eljárásokkal készült és élvezhető)

A gyermekélelmezés célja, feladata és feltételrendszere

Az élelmezés, táplálkozás jelentősége a gyermek fejlődésében

A helyes táplálkozási szokások kialakítása és segítése, példamutatás

A rágásra tanítás folyamata

A gyermek ízlésének, étkezési kultúrájának formálása és elfogadása, a színvonalas étkezés szabályai

A csecsemőtáplálás szabályai intézményes keretek között. A tejkonyha működtetése

A korszerű, minőségi étkeztetés követelményei

Étrendtervezés a bölcsődében, az étlapkészítés szabályai

A HACCP rendszer működtetése, az étkeztetés közegészségügyi szabályai

Gyermekközösségben alkalmazható diéták, a vegetáriánus étkezés

Táplálkozási problémák, gyógyélelmezés

3.6.4.6.7 A táplálási tevékenység módszertana

A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége a gyermekek táplálásában is meg kell, hogy mutatkozzon A témakör részletes kifejtése:

Az egyéni bánásmód érvényesítése, a fokozatosság megvalósulása, a kisgyermeki személyiség tisztelete alapelvek és a táplálás kapcsolata

A cumisüvegből való táplálás és szabályai

Az ölben etetés módszertana

Pohárból való itatás, az ivás technikájának megtanítása

Kanállal történő táplálás, a kétkanalas módszer

Asztalnál történő táplálás, az önálló étkezésre nevelés, a csoportos étkezés rendje, szabályai

Kultúrhigiénés szokások kialakítása

Az étkezés tárgyi feltételei, az eszközök használata

A táplálkozással kapcsolatos problémák (válogatás, rossz evés, étvágytalanság,) és kezelése

Családokkal való kapcsolattartás az étkezés szintjén

Szituációs helyzetek, filmelemzések, bölcsődei gyakorlati tapasztalatok megvitatása, elemzése, javaslatok megfogalmazása

3.6.4.6.8 A beteg gyermek táplálása

A beteg gyermek táplálása főként a család feladata, de előfordulhat, hogy a megbetegedés az intézményben történik, ilyenkor a kisgyermeknevelő különös gondot kell, hogy fordítson a betegre

A témakör részletes kifejtése

A folyadékpótlás jelentősége és szabályai a betegségtípusok függvényében, a kiszáradás veszélyei

Speciális étrendek

Divatdiéták

Sajátos nevelési igényű gyermekek sajátos táplálása

3.6.5 Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy 108/108 óra

3.6.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A kisgyermeknevelő gondozó alapvetően egészséges gyermekeket gondoz, nevel, de adódhatnak olyan körülmények, amikor betegek, sérült gyermek ápolására is sor kerülhet. Az egészségügyi ismeretekkel rendelkező gondozó, ha időben észleli a betegség tüneteit, segítheti a gyógyulást, illetve a szövődmények kialakulását.

3.6.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Gyermekorvos, védőnő, egészségtanár, vagy más, felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkező szakember,

3.6.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Alapozó képzés elsősegélynyújtás, egészségügyi ismeretek

3.6.5.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri bizonyos fertőző betegségek tüneteit	Egészségügyi ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	a beteg gyermekkel kapcsolatban fokozott empátiás készséget tanúsít, ellátását a legnagyobb gonddal és odafigyeléssel végzi	internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Sebeket, sérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer	Ismeri az eljárás protokollját, az elsősegélyláda felszerelését	Instrukció alapján részben önállóan		
Ismerteti a fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárásokat	Egészségügyi alapismeretek	Teljesen önállóan		
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés szokásokat betartatja.	Bölcsőde higiénés szabályai	Teljesen önállóan		
Beteg gyermeket ellát	Ismeri az ellátás folyamat szabályozását	Teljesen önállóan		
Lázás, beteg gyermek szüleit értesíti	Bölcsődei alapszabályok ismerete	Teljesen önállóan		

3.6.5.6 A tantárgy témakörei

3.6.5.6.1 A beteg megfigyelése

A megfigyelés jelentősége abban áll, hogy segít a diagnózis felállításban és a gyógykezelés megítélésben

A témakör részletes kifejtése:

A megfigyelés területei

A tünet

A megfigyelés lehetőségei: általános megfigyelés, testrészenkénti megfigyelés

A fájdalom típusai és jelző értéke

Testtömeg, magatartás, testváladék megfigyelése

3.6.5.6.2 Az ápolás fogalma és folyamata

Az ápolás feladata az egészség elősegítése, megőrzése és megvédése. Az alapápolás az alapvető szükségletek kielégítésére irányuló tevékenység.

A témakör részletes kifejtése:

Az egészség és a betegség fogalma

Az ápolás fogalma, célja, folyamata

Betegvizsgálat, az ápoló személy feladatai a betegvizsgálat alatt a vizsgálatok függvényében

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

3.6.5.6.3 Lázas beteg ellátása, lázcsillapítás

A láz a szervezet védekezőreakciója, gyermekkorban a betegségek gyakori kísérő tünete.

A témakör részletes kifejtése:

A láz szervezetre gyakorolt hatása

A hőmérőzés formái és szabályai

A lázcsillapítás formái és szabályai

A kisgyermeknevelő feladata lázas gyermek esetén, különösen lázas eclamsia esetén A betegmegfigyelés, betegvizsgálat alatti teendők, lázcsillapítási módok és dokumentációs feladatok gyakorlata

3.6.5.6.4 Emésztőrendszeri és anyagcsere betegségek

Az emésztőrendszeri és anyagcsere betegségek lehetnek veleszületett vagy szerzett rendellenességek

A téma részletes kifejtése:

A tápcsatorna vele született rendellenességei

A bélrendszer fejlődési rendellenességei

Anyagcsere betegségek - enzimopathiák, PKU, galactosaemia, pajzsmirigy hormon hiány, felszívódási zavarok, diabetes, tehéntej allergia, coeliakia, mucoviscidosis, anafilaxia A táplálkozással kapcsolatos problémák (elhízás, alultápláltság, kóros soványság, fogszuvasodás, hasmenés, székrekedés, hányás, táplálékallergiák)

Tüneti felismerések gyakorlata, szituációs helyzetek (pl. beteg kikérdezése és diagnózis felállítása)

3.6.5.6.5 Veleszületett és szerzett betegségek

A gyermekbetegségek lehetnek örökletes és környezeti tényezők, szülési sérülések, fejlődési rendellenességek és szerzett betegségek

A témakör részletes kifejtése

Veleszületett örökletes betegségek és fejlődési rendellenességek

Az idegrendszer fejlődési rendellenességei

Szülési sérülések

Újszülött hemolitikus betegségei

Újszülöttkori fertőzések

Prezentációk, fényképek, filmek bemutatása a fenti betegségek illusztrálására

3.6.5.6.6 Gyermekkori betegségek

A kisgyermeknevelők ismerjék meg a gyermekkori kórképek tüneteit, különös tekintettel a bölcsődében gyakran előforduló felső légúti megbetegedések kísérőjeleit.

A témakör részletes kifejtése

A szív betegségei

A vérképzőrendszer betegségei

A vesék és húgyutak betegségei

Az idegrendszer gyulladásos betegségei Görccsel

járó betegségek

Bőrbetegségek - fertőzéses, nem fertőzéses

Felsőlégúti betegségek formái, tünetei, kezelésük

Alsólégúti betegségek formái, tünetei, kezelésük

Tartósan beteg ellátása a bölcsődében

3.6.5.6.7 Szűrővizsgálatok és védőoltások

Az EMMI módszertani levele minden évben megjelenteti a védőoltásokkal kapcsolatos tájékoztatóját

A témakör részletes kifejtése

Oltásokkal kapcsolatos kontraindikációk

Speciális csoportok egyedi elbírálást igénylő védőoltásai

Külföldi állampolgárságú gyermekek védőoltásai

Évi oltási naptár

Életkorhoz kötött kötelező védőoltások - folyamatos és kampányoltások

Különböző védőoltások adása között betartandó legrövidebb időközök

Életkorhoz kötött gyermekkori szűrővizsgálatok- szülészeti intézményben, alapellátásban, csecsemőkori, kisdedkori, iskoláskori

3.6.5.6.8 Balesetek gyermekintézményekben

Gyermekintézményekben a gondozó legnagyobb körültekintése mellett is előfordulhatnak balesetek.

A témakör részletes kifejtése

A baleset fogalma

Sérülések típusai, beavatkozási módok

Balesetek megelőzése

A kisgyermeknevelő feladata a megelőzésben és a baleset bekövetkeztekor

Munkavédelmi feladatok a balesetek megelőzésére

Az orvos értesítése és a mentőhívás szabályai

Környezet kialakítása a balesetek megelőzése érdekében

Dokumentációs feladatok baleset esetén

Szülők értesítésének szabályai és módjai

Gyakorlatok a gyermekbalesetek ellátására, a dokumentáció kezelésre, szituációs gyakorlatok az orvos, a mentő és a család értesítésére

3.7 DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 336/327 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális intézmények, köztük kiemelten a bölcsődék, a családok elsődlegességét tisztelve meghatározóak a gyermekek fizikai, érzelmi, társas, erkölcsi, szellemi fejlődésének biztosításában, a környezeti nevelés alapjainak lerakásában. A kisgyermeknevelő differenciált szakmai ismeretekkel kell rendelkezzen a sajátos nevelési igényű kisgyermekek ellátásához, az egyéni bánásmód biztosításához, a dokumentáció vezetéséhez.

3.7.1 Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy 62/62 óra

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékosság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.

Ismerjék meg a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit és ebben saját szerepüket. Képesek legyenek a kisgyermekek fejlesztése érdekében együttműködni a szülőkkel, szakemberekkel, intézményekkel.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus,

3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra Fejlődéslélektan, a csecsemő és kisgyermek fejlődése
A társadalomismeret, természetismeret műveltségterületek közismereti tartalmai, továbbá a pszichológia tárgyak elméleti tartalmai.

3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az inkluzív környezetben nevelődő kisgyermek játéktevékenységéhez az az egyéni képességeknek megfelelő eszközöket biztosít.	A csecsemő és kisgyermek fejlődése. Játékpedagógia.	Teljesen önállóan	Pozitív visszajelzéseivel, személyi állandóságával képes érzelmi biztonságot nyújtó légkör kialakítására. Támaszkodik az SNI-s gyermekek erősségeire, a közvetlen megtapasztaláson alapuló isme-	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés.
Saját szerepének megfelelően részt vesz a fejlesztési folyamatban	A fejlesztési folyamat ismerete	Teljesen önállóan		
Munkáját az eltérő fejlődésmenetű/ sajátos nevelési igényű kisgyermek szükségleteinek figyelembevételével, a beavatkozás eredményességét szem előtt tartva tervezi meg.	Gyógypedagógiai ismeretek. Kisgyermek gondozása-nevelése. Habilitációs feladatok ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	retszerzési lehetőségeket tudatosan tervezi, biztosítja. Empátia, tolerancia kifejezett elvárás a gyermek és szüleivel szemben. A gyermekek jelzéseit megérti, figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai, érzelmi állapotát.	
Tervező tevékeny-ségében épít a társas helyzetekben rejlő szociális tanulási lehetőségekre.	Szociálpszichológia ismeretei. Társas kapcsolatok formációi és jellemzői bölcsődei csoportban.	Teljesen önállóan		
A fejlesztő szakem-ber útmutatása alapján tervezi meg az egyéni fejlődést segítő helyzeteket.	Az eltérő nevelési igényű gyermeknevelési - gondozási specifikumai.	Instrukció alapján részben önállóan		

A kora gyermekkori intervenció lehetőségeinek figyelembevételével bevonja a gyermekeket a nevelés, gondozás helyzeteibe.	A gyermeki kompetencia támogatásának módjai. Gondozási protokollok ismerete.	Teljesen önállóan		
Szakértői véleményekhez, egyéni fejlesztési tervekhez igazodó specifikus fejlesztési módszereket, eljárásokat alkalmaz.	Differenciált nevelési, fejlesztési módszerek.	Teljesen önállóan		IKT eszközök, digitális tartalmak.
Az eltérő fejlődésmenetű/ sajátos nevelési igényű gyermekek szociokulturális hátterére alapján végez gondozást	Család rendszerének ismerete.	Teljesen önállóan		
A gyermekek szükségleteit felismeri, adekvát ellátást választ.	Szükséglet elméletek. Megfigyelés módszere.	Teljesen önállóan		
Felismeri a kis-gyermekek fejlődési folyamatában tapasztalható nehézségeket, akadályokat.	Csecsemő és kisgyermek fejlődése. Az eltérő fejlődés jellemzői.	Teljesen önállóan		

3.7.1.6 A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 Gyógypedagógia alapismeretek

A gyógypedagógia fogalma, szakemberei

Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak és ezek hatása a magzatra

Öröklött fejlődési rendellenességek

A fejlődés tempójának zavarai

A nagymozgások és finommotorika fejlődése és fejlesztése, a lateralizáció kialakulása és jelentősége Az SNI fogalma

A szakértői bizottságok feladata

A nevelési terv tartalma: a szakértői bizottsági vélemény ajánlásai, a diagnosztikus mérés tapasztalatai, a pedagógus megfigyelései alapján

A korai intervenciós intézményrendszer

Pedagógiai szakszolgálatok működése

A korai fejlesztés speciális helyzete az ágazaton belül

A bölcsődei korosztály sajátos jogszabályi környezete

SNI-s / tartós beteg gyermek a családban

Az eltérő fejlődésből eredő nehézségek: a gyermek énképe

Az egyéni szükségletek kielégítésének lehetőségei csoportkörülmények között A bizalom és az elfogadás szerepe a kisgyermeknevelő munkájában

3.7.1.6.2 Gyógypedagógia területei

A témakör megismerteti a sérülések típusait, kialakulásuk okait, jellemzőit, az alábbi témakörökben: Az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői

A látásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői

A hallásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői

A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői

A beszédfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői

Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői

A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői

Az ADHD fogalma, okai, jellemzői

A magatartászavar fogalma, okai jellemzői

Eltérő ütemben fejlődő és vegyes életkorú gyermekek a csoportban A mozgásfejlődés és értelmi fejlődés kapcsolata, az atipikus vagy megkésett mozgásfejlődésben rejlő potenciális veszélyek, és a korrekció lehetőségei

Magatartási és beilleszkedési nehézségek és zavarok

Nevelési, szocializációs ártalom, szorongás és agresszivitás, válsághelyzetek a gyermek életében

A bántalmazott gyerek viselkedése, viselkedészavarai

3.7.1.6.3 Specifikus ellátási szükségletek

A habilitáció, rehabilitáció meghatározása

A habilitációt segítő és akadályozó tényezők

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek fejlesztésének lehetőségei, bölcsődében személyi, tárgyi feltételei

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek aktivitási lehetőségei, speciális eszközei, feltételei

Integráció, inklúzió, a differenciált nevelés fogalma, tartalma

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátásához kapcsolódó, jogszabályokban előírt dokumentáció

A szociális tanulás lehetőségei

Specifikus digitális tartalmak

A külvilággal kapcsolat megteremtését lehetővé tevő infokommunikációs eszközök alkalmazása

Állatterápiák a bölcsődében

Projektfeladatban digitális forráskutatás a magyarországi állatterápia és állatasszisztált terápia témakörben

A gondozási folyamatban elvárt kisgyermeknevelői magatartás, kommunikáció

A hatékony kommunikációt gátló tényezők

Együttműködés a szülőkkel, fejlesztő szakemberekkel, munkatársakkal

3.7.2 Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai tantárgy 139/139 óra

3.7.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló képes legyen az intézmény működési dokumentációjának áttekintésére és vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak, és az ellátás minőségét emeljék.

A tantárgy továbbá felkészíti a tanulót, az elméletet gyakorlatban elsajátítható szakmai dokumentáció egyénre lebontott, hiteles vezetésére, digitális kompetenciáinak fejlesztésére.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni, illetve a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező szakember.

3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.7.2.4 A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	Adatvédelmi jogszabályok ismerete.	Teljesen önállóan	A gyermeki jogok és a fejlődésbe vetett hit határozza meg a dokumentáció vezetését. Megbízható, rendszeres, tisztában van vele, hogy dokumentációjának minősége részben meghatározza a szakmaiságáról alkotott képet.	Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer rögzítési ismerete.
Rögzíti a gyermek fejlődéséről megfigyelési tapasztalatait	Csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy ismerete. Kutatásmódszertani ismeretek.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Objektívan, tényekre alapozva vezeti a szakmai dokumentációt.	Megfigyelési jegyzőkönyv készítésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Elemzi az intézménye működéséhez szükséges alapvető dokumentumokat.	Intézményi dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		
Átlátja a közalkalmazotti jogviszonynyal kapcsolatos munkáltatói és munkavállalói dokumentációs feladatokat.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Gyermekotthonban a gyermek élettörténeti könyvének elkészítésében és vezetésében részt vesz.	Élettörténeti könyv vezetésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYRÁLLÓ

Dokumentálja a gyermek egyéni fejlődését	Csecsemő és gyermekfejlődé-se.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű gyakorlati ismerete. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Ismerteti a váratlan helyzetek rögzítésének kötelezettségét és szabályait.	Adekvát jogszabályok ismerete	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
A gyermek fejlődését az előző megfigyeléseire alapozva elemzi. Kiválasztja a fejlődést támogató egyéni bánásmód szerinti neveléstgondozást.	Fejlődéslélektan, gyógypedagógia, megfigyelési módszerek ismerete.	Teljesen önállóan		

3.7.2.6 A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1 A bölcsőde működésével kapcsolatos dokumentáció

A témakör a bölcsőde működését meghatározó dokumentumokat mutatja be. Mintadokumentumok elemzésén keresztül megismerik a diákok a szakmai tartalmak formai és tartalmi követelményeit. A témakört az alábbi témákban tárgyalja: Az adatvédelem jogi szabályai és alkalmazásuk a bölcsődében

Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program

Érdekképviseleti Fórum Szabályzata

Házirend

Munkarend

Adatvédelem szabályai

Kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések

Fertőző betegségekről kimutatás

Oltásokról kimutatás;

Tetvességi nyilvántartás

Munka és tűzvédelmi napló vezetése

Napi jelenlét nyilvántartásai

3.7.2.6.2 A kisgyermeknevelő szakmai dokumentációs feladatai

A dokumentáció szerepe a kisgyermeknevelő munkájában

A dokumentáció vezetésének alapelvei

A dokumentáció vezetésére vonatkozó adatvédelmi szabályok Csoportnapló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája

A bölcsődei gyermek fejlődési dokumentáció egységes rendszere

Bölcsődei törzslap vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája

Fejlődési napló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája

Családi füzet vezetésének célja, tartalma, formája

Beteg, sérült gyermek állapotának írásbeli rögzítése Jegyzőkönyv készítés formai és tartalmi szabályai.

Mintadokumentumok készítése

3.7.2.6.3 Gyermekotthoni dokumentáció ismeretei

A gyermekotthon alapdokumentációja, szabályzatai

A gyermek fejlődésének dokumentálása

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéből

Élettörténeti könyv vezetése

Információszerzés módjai, a hiányzó adatok pótlásának lehetőségei

Az eseménynapló vezetésének szabályai

Különleges események jelzése, dokumentálása

A kapcsolattartás dokumentációja

Pénzkezelési dokumentáció a gyermekotthonban

A gyermekvédelmi nyilvántartási dokumentációs rendszer megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai, gyakorlata

3.7.2.6.4 A kisgyermek megfigyelése

A témakör a bölcsődei nevelés során az egyéni bánásmódot biztosító módszerét tárgyalja. A gyermekekre lebontott egyéni szintű nevelési tervezés alapja a gyermek megfigyelése és a tények fejlődési naplójában való rögzítése. A témakört az alábbi témákban kerül feldolgozásra:

Tervezés értelmezése a bölcsődei nevelésben

Csoportra irányuló tervezés célja, szereplői, tartalma, rögzítése

Az egyénre irányuló tervezés célja, szereplői

A megfigyelés fogalma

A megfigyelő személye

A megfigyelés technikai eszközei

A megfigyelés, mint az egyéni bánásmód eszköze

A megfigyelés feltételei

A megfigyelést segítő anamnézis felállítására szolgáló módszerek

A szülővel való találkozás során a gyermek megismerését elősegítő kérdések

A család nevelési stílusát, szokásainak megismerését segítő kérdések

A gyermek és a család megismerését nehezítő körülmények

A gyermek megismerését és a kapcsolatfelvételt nehezítő és segítő körülmények

A megfigyelés területei, szempontsora a bölcsőde szakmai dokumentációjának útmutatója alapján

Fejlődési napló vezetése, elemzés, reflexió

Támogató lehetőségek a különböző fejlődési területeken

Csoportbontásokban mintadokumentum készítése egy 8-, 24-, és 36 hónapos gyermekről, amit csoportos módszertani feldolgozás követ.

3.7.3 Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy 135/126 óra

3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy olyan készségek elsajátítását célozza meg, amelyek birtokában a tanulók képessé válhatnak az önmenedzselésre, záródolgozatok megírására, a csoport kohézió megismerésére, az erre alkalmazott módszerek etikus alkalmazására, az eredmények tényekre alapozott elemzésére, közlésére, továbbá az önálló adatfeldolgozásra, reflexióra.

3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú szociális vagy pedagógus végzettséggel, valamint bölcsődei gyakorlattal rendelkező pedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus

3.7.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

9-10. évi magyar nyelv és irodalom nyelvi tartalmai

3.7.3.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat.	A gyermekellátással kapcsolatos adatok kezelése és a tények rögzítési technikája.	Teljesen önállóan	Nyitott és befogadó a kisgyermeknevelés területének és gyakorlatának új eredményei iránt. Objektíven a tényekre alapozva végez adatelemzést. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesz-	Digitális jogtár használata.
Kutatási tervet készít	Adatforrások ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.
Ismerteti, bemutatja azokat a pedagógiai adat-forrásokat, amelyeket prezentációinak, dolgozatainak készítésekor használhat.	Könyvtárhasználat, digitális forrásoldalak ismerete.	Teljesen önállóan	tésére, erre munkatársait is motiválja, támogatja.	Kereső szolgáltatások használata.
Portfóliót készít	Informatika	Teljesen önállóan		Digitális képek, prezentáció készítése.
Kérdőívet szerkeszt.	Kérdőív készítésének szempontjai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.

3.7.3.6 A tantárgy témakörei

3.7.3.6.1 A pedagógiai kutatás jellemzői

A témakör rávilágít a tudatos objektív, tényekre alapozott kutatás jellemzőire, a téves következtetések veszélyére, az alábbi témákon keresztül:

A tudatos és rögtönzött megismerés

Tapasztalati valóság

Konszenzuális valóság

Általánosítás és sztereotípia

Fantázia és realitás szerepe a megfigyelésben

A kutatás etikai vonatkozásai

Érzelmi intelligenciát fejlesztő élménytechnikák (kártyák, filmek)

3.7.3.6.2 A pedagógiai kutatás lépései

A témakör sorra veszi a kutatás lépéseit.

A kutatás céljának meghatározása

Módszerválasztás

Hipotézis a kutatásban

Kutatási terv készítése

Mintavétel, adatvédelem

Forráskutatás

Adatok feldolgozása

Összegzés, reflexió készítésének szempontjai

IKT eszközökkel támogatott könyvtári élményalapú kutatás: A kisgyermeknevelés története témakörben

3.7.3.6.3 Hogyan készítsek portfóliót

A témakör célja megtanítani a diákokat önmaguk képviseletére, erősségeik hangsúlyozására az alábbi témákon keresztül:

A portfólió fogalma, célja

Digitális portfólió

A portfólió lehetséges képi tartalmai Készítsünk portfóliót! szempontjai:

Önmagamról - bemutatkozás

Céljaim, vágyaim

Büszke vagyok arra…

Tanulmányaimban fontos

Reflexió

3.7.3.6.4 Szociometria készítésének gyakorlata Mi a szociometria? Alapelvei Nyílt és zárt kérdések Kérdőív összeállításának szempontjai

Csoportszerkezet típusai

Szerepek a csoportban

A népszerűséget meghatározó tényezők

Bölcsődei csoportra jellemző kapcsolatok

Szociometria készítése bölcsődei csoportban

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

3.8 CSALÁDPEDAGÓGIAI ISMERETEK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 284/258 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése, annak a hitvallásnak a közvetítése, amelyben a bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A család a társadalom legkisebb, meghatározó egysége. A család jelene, értékrendje, viselkedési normái és hagyományai a jövőbeni generáció életének meghatározói. A tanulási terület fókuszában a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja áll. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését - gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. A tanulási terület első tantárgya felidézi az alapképzésben tanultakat, ezt követően a családot, mint rendszert tárgyalja, amelyből rávezeti a diákot a felelős kapcsolattartási módszerek alkalmazására.

3.8.1 Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy 72/72 óra

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az alapképzésben tanult ismeretekre építve bővíteni a diák ismereteit az emberi pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az alapképzés személyiségfejlesztés viselkedéskultúra témaköre.

Egészségügyi alapismeretek: Egészségkultúra, család és szociálpszichológia témaköre

3.8.1.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a személyiség fejlődésének összetevőit, alapvető össze-függéseit a szocializációs hatásokkal.	Személyiségpszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, lelki egészségének megőrzésére, és ehhez	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák
A szakmai szerepek és feladatok, jogszabályok és etikai normák ismeretében megfogalmazza saját szerepvállalását.	A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	Teljesen önállóan	nyitott a környezet visszajelzéseire. A személyiségfejlődés sajátosságainak ismeretében képes olyan nevelési helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.	
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	Társadalompolitikai és szociálpolitikai ismeretek.	Teljesen önállóan		
A szakterülete szempontjából fontos információforrásokat és azok felhasználásának lehetőségeit, etikus alkalmazását végzi.	Szakirodalmi jegyzék használata.	Teljesen önállóan		Online kereső funkciók használata.
Életkori sajátosságok, egyéni képességek figyelembevételével be tudja vonni a gyermeket a mindennapi tevékenységekbe, segíti a pozitív önértékelés fejlődését.	Fejlődéslélektan. A nevelés hatása a gyermek személyiségének fejlődésére.	Teljesen önállóan		

3.8.1.6 A tantárgy témakörei

3.8.1.6.1 A személyiség fejlődéséről tanult alapismeretek összefoglalása

A szocializáció fogalma

Az ember életkori fejlődésének szakaszai

Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata

A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete

Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében

A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete

A személyiség fogalma

Személyiségtípusok

A szükségletek rendszere

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárscsoport hatására

Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai

Személyiségzavarok és a deviáns viselkedés

Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők

3.8.1.6.2 Szociálpszichológiai ismeretek

A szociálpszichológia témaköre a diák számára egy felismerése annak, hogy a körülményeknek és főleg a társas tényezőknek meghatározó szerepük van az ember fejlődésében, viselkedésében. Az alábbi témákon keresztül kerül feldolgozásra:

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre

A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása

A csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban

Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok

Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás

A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák

Élménypedagógia játszmaelemzés: Eric Berne: Emberi játszmák

Az előítélet kialakulása és okai

Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása

Az egyéniség elvesztése a csoportban

Társas kölcsönhatás és befolyásolás lélektani folyamatai Az attitűd fogalma, funkciói.

A kognitív disszonancia elmélete (Festinger).

Elhárító mechanizmusok (S. Freud és Anna Freud).

Az egyéni bánásmód jelentősége a nevelésben

3.8.2 Családi mentálhigiéné tantárgy 108/93 óra

3.8.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy megismertesse a diákot, a család lelki egészségének alapfogalmaival, megalapozza a mentálhigiénés szemléletmódot.

A család lelki egészségének feltétele, hogy valamennyi – reprodukciós, gazdasági, szocializációs, érzelmi és gondoskodási – funkcióját megfelelően ellássa és lelkileg gazdagító, biztonságos fészket biztosítson.

3.8.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

3.8.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a nevelés elméleti tartalmakhoz.

3.8.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Reális képet alakít ki a gyermekekről és környezetükről.	Kisgyermekkori nevelési ismeretek.	Teljesen önállóan	A szakmai feladatok megoldásában együttműködik a családdal, munkatársaival, szakemberekkel. Tisztában van személyiségének sajátosságaival, szakmai felkészültségével és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz. Szakmai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan végzi. Elhivatott a munkáját meghatározó intézményi dokumentumok megismerésében, alakításában. Munkáját mindig a gyermeki személyiség tisztelete határozza meg.	
Felismeri a nevelési folyamat pszichológiai, szociológiai, kulturális meghatározottságát, és adaptív módon felhasználja a gyermek fejlődésének támogatásában.	Nevelési ismeretek.	Instrukció alapján részben önállóan		
Tervei készítése során figyelembe veszi a szakmai és az intézményi belső elvárásokat, valamint a nevelési területeket.	Szakmai program tartalma. Napirend módszertani levél.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztés, ppt készítése.
Ismerteti a sajátos igényekhez igazodó változatos személyiségfejlesztési módszereket, technikákat.	Nevelési módszerek.	Instrukció alapján részben önállóan		
A szakterületét érintő szakszövegek pontos értelmezése alapján szakmai megbeszélést folytat.	Alapprogram ismerete	Teljesen önállóan		Digitális elérhető szakanyagok felkutatása, használata.
Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a tevékenységek, mind a tanácsadási folyamat során.	Kommunikációs ismeretek	Teljesen önállóan		Online kapcsolattartási formák alkalmazása.

3.8.2.6 A tantárgy témakörei

3.8.2.6.1 A családról szerzett alapismeretek összefoglalása

A család fogalma

Család típusok, szerepek

A család rendszere

A család reprodukciós funkciója

A család gazdasági funkciója

A család szocializációs funkciója

A család érzelmi támogató funkciója

A család idősgondozó funkciója

A család életciklusai és folyamatai

3.8.2.6.2 Családi mentálhigiéné

A mentálhigiéné fogalma

Házasság, döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál

A család, mint a mentálhigiéné tárgya

A család lelki egészségének összetevői

Szülővé válás

Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban

Családi kommunikáció, szabályok

A család társadalmi lelki támogatása (családi életre nevelés, várandósgondozás, gyermek nevelését segítő preventív, korrektív ellátások, kríziskezelés)

3.8.2.6.3 A család elégtelen működése

Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása

A válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek) hatása a személyiségre

Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás

Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichoszomatikus jelzések

A gyermekbántalmazás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, tünetei témakör részletes kifejtése

A gyermekvédelmi jelzőrendszer feladatai, működése

A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek

A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái

A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában

A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedése

3.8.2.6.4 A kisgyermekkori nevelés gyakorlata

A nevelés fogalma, célja, feladatai

A nevelési folyamat törvényszerűségei

A nevelési folyamat résztvevői

Nevelési módszerek

Nevelési stílusok és hatásuk a gyermekre

A kettős nevelés fogalma, következménye

A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására A családi nevelés fontossága és elsődlegessége Az erkölcs kialakulása, fejlődése. Az erkölcsi fejlődés szakaszai (Piaget, Kohlberg).

A szabálytudat fejlődése

A szerep szociálpszichológiai elemzése. Státusz és szerep. Szerepelvárások és szerepkonfliktusok.

Nemi szerepek és a pszichoszexuális fejlődés

Társkapcsolatok a bölcsődében

Tudatos tervezés és rugalmasság a nevelőmunkában

A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései

A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya

3.8.3 Családközpontú nevelés a bölcsődében tantárgy 104/93 óra

3.8.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A kisgyermeknevelő nevelői munkája csak akkor lehet eredményes, ha megismeri a családi hátteret, feltérképezi a család erősségeit, gyengeségeit. Munkájában a család erősségeire épít, szükség esetén tapintatosan korrigálja, alakítja a helytelen szokásokat, téves ismereteket. Mindezek megvalósításához ismernie kell a szülői kompetencia támogatásának módszereit, elveit.

3.8.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, családpedagógus.

3.8.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (kommunikáció) a társadalomismeret (család) tartalmaihoz.

3.8.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A csoport sajátosságainak ismeretében támogatja a családokat és segíti a gyermekeket a szocializációban.	Szocializáció folyamata, színterei. A családdal történő kapcsolattartás formái	Instrukció alapján részben önállóan	Szakmai tevékenysége során biztonságos, elfogadó légkör megteremtésére törekszik A családok felé egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre vonatkozó értékeket közvetít A családot partnernek tekinti a nevelésben, a gyermek jogai elsődleges számára. Törekszik arra, hogy személyét a gyermek elfogadja. Megbeszéléseket tervez, szervez, tudatosan alakít közösséget.	
Szakszerűen és eredményesen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit.	Szociálpszichológia konfliktus témaköre.	Teljesen önállóan		
A kisgyermekek nevelése, során a közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzeteket teremt.	Kisgyermekkori nevelés módszerei. Nevelési terv készítése.	Teljesen önállóan		Word szövegszerkesztő és Excel táblázatkezelő használata.
Tevékenységében a kisgyermekek életkorából és ellátási szükségletéből következő fejlődéslélektani jellemzők tudása tükröződik.	Fejlődéslélektan	Teljesen önállóan		

A gyermek szüleinek adott visszajelzései rendszeresek a gyermek személyiségének elfogadását tükrözik.	Kommunikációs ismeretek. Kongruencia, asszertivitás témakör. Kapcsolattartás módszerei, etikája.	Teljesen önállóan		
Tisztában van a fejlődési folyamatok alapelveivel, és képes saját munkamódszereit ezek figyelembevételével végezni.	Alapprogram ismerete.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a szakterületi protokollokat.	Szakterületi protokollok ismerete.	Teljesen önállóan		
Felismeri a családok kommunikációs sajátosságait, és ehhez igazodva alakítja ki kommunikációját.	Kommunikáció ismeretei.	Teljesen önállóan		Közösségi kommunikációs oldalak használatá.
Különböző szituációkban nyílt és hiteles kommunikációt folytat, felismeri és értelmezi kommunikációs nehézségeit, és ezen a téren önmagát fejleszti.	Kommunikáció ismeretei. Kapcsolatfelvétel formái, szabályai	Teljesen önállóan		
Ismerteti a család megfigyelésének szempontjait	A családdal történő kapcsolattartás szükségessége, jelentősége.	Teljesen önállóan		

3.8.3.6 A tantárgy témakörei

3.8.3.6.1 A nevelés-gondozás alapelvei

A témakör a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja alapján tárgyalja a 10 alapelvet és adaptálását a gyakorlatban, az alábbi témakörökben:

Az Alapprogram célja

Az Alapprogram szemlélete

A család rendszerszemléletű megközelítése

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadás

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A biztonság és a stabilitás megteremtése

Fokozatosság megvalósítása

Egyéni bánásmód érvényesítése

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

3.8.3.6.2 A szülői kompetencia támogatása

Partnerség a kisgyermek nevelésében

Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselete

A szakmai tudás és az önismeret szerepe a kisgyermeknevelő hivatásában, kompetenciák

A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana

Kapcsolattartás jelentőség

A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása

A saját kommunikáció kontrolálása és hatótényezőinek felismerése

A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása

A metakommunikációs jelek értelmezése

A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

A kapcsolattartás dilemmái: együttműködés elvárása - gyermek érdekeinek képviselete

Szituációs feldolgozás: Szülők és kisgyermeknevelők csoportja érvel egymással a reggeli közben való érkezés dilemmájáról.

3.8.3.6.3 Kapcsolattartási formák

A témakör a bölcsődei módszertani levelekben és a standardban leírt szülőkkel történő kapcsolati formációkat tárgyalja, az alábbi témakörökben:

A gyermek jogai a bölcsődei nevelésben

A szülő jogai és kötelessége - az együttműködés lélektana

Első találkozás a bölcsődében

Szülői értekezlet a bölcsődében

Családlátogatás

Szülővel történő beszoktatás

Napi találkozások

Szülőcsoportos beszélgetés

Egyéni beszélgetés

Közös programok a családokkal

Családi füzet vezetése

Tájékoztatás és információ adás formái, kisgyermeknevelő kompetenciája

A gyermekek ellátásában kompetens dolgozók összehangolt munkájának jelentősége

A modern technikai eszközök használatának előnyei

IKT eszközök etikus használata a kapcsolattartásban

A szülői érdekképviseleti fórum működése

4 RÉSZSZAKMA

5 EGYEBEK

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MAI ESZKÖZÖKKEL SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

Heti óraterv 2020-tól érvényes felmenő rendszerben – Technikum

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0	*525*
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3	*597*
	Matematika	4	4	3	3	0	*489*
	Történelem	3	3	2	2	0	*350*
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	*31*
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0	*36*
	Testnevelés	4	4	3	3	0	*504*
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	*175*
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	*108*
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl.fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv	0	2 1 Biológia 1 Földrajz	2 1 Biológia 1 Földrajz	0	0	*144*
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2 1 Történelem 1 Magyar nyelv és irodalom	2 1 Történelem 1 Magyar nyelv és irodalom	0	*144*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	*36*
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4	*3139*
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	*576*
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	*1752*
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3 1 Informatika 1 Művészet 1Komplex term.tud.	1 1 Informatika	1 1 Informatika	2 1 Informatika 1 Matematika	6 2 Informatika 4 Idegennyelv	*438*
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**	**5905**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**34**	**34**	**34**	**34**	**34**	

Tantárgyak	13. évf.	14. évf.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			*0*
Szakmai órakeret	35	35	*2345*
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1085**	***2345***

BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ
MÁTÉ SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

6. Melléklet a Szakmai Programban

PROJEKTOKTATÁSI ADATLAP

_____/____ TANÉV

PROJEKT NEVE:_____

A PROJEKT FŐBB ISMÉRVEI	A PROJEKTCSOPORT ÁLTAL MEGFOGALMAZOTT MEGHATÁROZÁSOK
Projekt elvárt/tervezett eredménye:	
Projekt neve:	
Projekt célja:	
Projektbe bevont tantárgyak:	- - - -
Projektben közreműködő oktatók:	1. 2. 3. 4.
Projektben alkalmazott oktatási módszerek:	
Projektben résztvevő osztályok, csoportok, évfolyamok:	
A projekt lebonyolításának ideje (naptári napok kijelölése tól-ig):	
A projekt lebonyolításának időtartama: (hét)	
Projekt lebonyolításához szükséges eszközök, szolgáltatások:	

A projekt lebonyolításához szükséges eszközök, szolgáltatások költségigénye (Ft):	
Egyéb közlendő:	

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

7. Melléklet a Szakmai Programban

Órahálók

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

2016		Nappali tagozat																		Esti tagozat				
Pedagógiai- és családsegítő munkatárs		9.		10.			11.			12.		5/13		1/13			2/14			1/13			2/14.	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.											0,5					0,5						0,3	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.											2					2						1	
11464-16 Pedagógiai és pszichológiai feladatok	Pedagógia											8,5		7			8,5			3,5			4,3	
	Pedagógiai gyakorlat												11,5		11,5			11,5			7,0			7,0
	Bevezetés a pszichológiába											2		3			2			1,5			1	
11676-16 Családpedagógiai alapismeretek	Pedagógiai szociológia											2		4			2			2			1	
	Mentálhigiéniai alapismeretek											1		2			1			1			0,5	
11687-16 Program és szabadidő szervezés	Szabadidő szervezés											1		1,5			1			0,8			0,5	
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció és viselkedéskultúra											1		1			1			0,5			0,5	
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	Gondozási és egészségnevelési alapismeretek	1		1			1			1		1		1			1			0,5			0,5	
11470-16 Óvodai nevelési feladatok	A nevelés elméleti alapjai	1		1			2			2														
	Nevelési gyakorlat		3		4			2			4													
11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében	Konyhai és udvari feladatok	1		1																				
11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében	Takarítási ismeretek	1		1																				
12070-16 Speciális gondozás és egészségvédelem	Gyógypedagógiai egészségtan	1		1			2			2														
	Gyógypedagógiai egészségtan gyakorlat		1		1			2																
11465-16 Általános gyógypedagógiai feladatok	Gyógypedagógiai alapismeretek	2		2																				
11684-16 Gyógypedagógiai kommunikáció	Sérülés-specifikus kommunikáció						2			1														
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság											0,5					0,5						0,3	
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	7	4	7	5	140	7	3	140	6	4	19,5	11,5	19,5	11,5	160	19,5	11,5		9,75	7	80	9,75	7
	Összesen	11		12			10			10		31		31			31			16,75			16,75	

Szakmai óraterv 2016-tól Pedagógia

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

SZAKMAI PROGRAM A PEDAGÓGIA ÁGAZAT OKTATÁSÁHOZ
a Szakképzési kerettanterv 2016. szeptember 1-jétől hatályos szakmai tartalmához

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**7**	**4**	**7**	**5**	**140**	**7**	**3**	**140**	**6**	**4**	**19,5**	**11,5**	**19,5**	**11,5**	**160**	**19,5**	**11,5**
	Összesen	**11**		**12**			**10**			**10**		**31**		**31**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**											**0,5**					**0,5**	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**											**2**					**2**	
11464-16 Pedagógiai és pszichológiai feladatok	**Pedagógia**						**2***	**1***		**2***		**8,5**		**7**			**8,5**	
	Pedagógiai gyakorlat										**4***		**11,5**		**11,5**			**11,5**
	Pszichológia						**2***			**3***		**2**		**3**			**2**	
11676-16 Családpedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia**											**2**		**4**			**2**	
	Mentálhigiéniai alapismeretek											**1**		**2**			**1**	
11687-16 Program és szabadidő szervezés	**Szabadidő szervezés**											**1**		**1,5**			**1**	**0**
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	**Kommunikáció és viselkedéskultúra**											**1**		**1**			**1**	**0**

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)

Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	**Gondozási és egészségnevelési alapismeretek**	**1**		**1**			**1**			**1**		**1**		**1**			**1**	
11470-16 Óvodai nevelési feladatok	**A nevelés elméleti alapjai**	**1**		**1**			**2**											
	Nevelési gyakorlat		**3**		**4**			**2**										
11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Konyhai és udvari feladatok**	**1**		**1**														
11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Takarítási ismeretek**	**1**		**1**														
12070-16 Speciális gondozás és egészségvédelem	**Gyógypedagógiai egészségtan**	**1**		**1**														
	Gyógypedagógiai egészségtan gyakorlat		**1**		**1**													
11465-16 Általános gyógypedagógiai feladatok	**Gyógypedagógiai alapismeretek**	**2**		**2**														
11684-16 Gyógypedagógiai kommunikáció	**Sérülés-specifikus kommunikáció**																	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**											**0,5**					**0,5**	

*A tanulók számára a 11. évfolyamon a májusi-júniusi vizsgaidőszakban kerül megszervezésre a 32 140 01 Óvodai dajka mellék-szakképesítés szakmai vizsga. A 11-12. évfolyam tantárgyai és óraszámai a választott mellék-szakképesítés alapján kerültek módosításra.

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Tantárgyak és témakörök a Szakképzési kerettanterv 2016. szeptember 1-jétől hatályos szakmai tartalmához a 9-12. évfolyamra vonatkozóan:

Pedagógia tantárgy

Éves óraszám: 11. évfolyamon 72 óra elmélet - 36 óra gyakorlat, 12. évfolyamon: 62 óra

Témakörök:

1. **Általános pedagógia és neveléstörténet**

A pedagógia fogalma, tárgya, célja, feladata
A pedagógia a tudományok rendszerében, tudományközi kapcsolatai
A pedagógia területei
A nevelés áttekintő történeti vázlata: az egyes korszakok főbb jellemzői, kiemelkedő képviselői; nevelés az őskorban, spártai nevelés, athéni nevelés, görög nevelés, római nevelés, nevelés a középkorban, reneszánsz és humanizmus, nevelés az újkorban, Magyarország neveléstörténete 1616-1806 között: Pázmány Péter, I. Ratio Educationis, Tessedik Sámuel reformjai, II. Ratio Educationis, alternatív pedagógiai irányzatok: reformpedagógiai irányzatok, alternatív intézmények a hazai köznevelésben

2. **Neveléselmélet**

A nevelés fogalma, célja, feladata
A nevelés folyamata
A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások kölcsönhatása
Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.
A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere
Az érték és norma a nevelés folyamatában.
A nevelés feladat- és eszközrendszere
A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

A nevelési módszer fogalma, típusai; meggyőzés módszerei, tevékenység megszervezésének módszerei, magatartásra ható módszerek
Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
A nevelő, mint modell. A pedagógus szerepe a nevelés folyamatában
A vezetési stílusok

A nevelési színterek: család, óvoda, iskola
A szocializáció fogalma, színterei
A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere
A család, a család szerkezete, funkciója, típusai, a családi nevelés
A köznevelés intézményei
A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái
A kortársak szerepe a szocializációban

3. **Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló**

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló
SNI fogalma, területei
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő fogalma

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Kiemelten tehetséges fogalma, a tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai
Hátrányos helyzet fogalma
Halmozottan hátrányos helyzet fogalma
Veszélyeztetett gyermek
Szegregáció, integráció, inklúzió
Nehezen nevelhetőség
Együttműködés a családdal, szakemberekkel

4. Didaktika

A didaktika fogalma, tárgya
A didaktika alapfogalmai: tanulás, tanítás, oktatás, ismeret, tudás, adottság, képesség, készség, jártasság
A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata
Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok: NAT fogalma, jellemzői; Kerettantervek fogalma, jellemzői; Irányelvek; Pedagógiai Program fogalma és jellemzői; Helyi tanterv fogalma és jellemzői; tanmenet fogalma és jellemzői; tematikus terv fogalma és jellemzői; óratervezet fogalma és jellemzői

Az oktatási folyamat fogalma, fázisai
Az oktatás módszerei
Az oktatási módszer kiválasztásának szempontjai
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei
Az oktatás szervezeti és munkaformái

5. Kommunikáció és konfliktuskezelés (gyakorlat)

A kommunikáció fogalma, funkciói
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
A verbális kommunikáció
A nonverbális kommunikáció
A kommunikációs technikák
Az eredményes közlés folyamata, feltételei
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A kapcsolatteremtés és kapcsolattartás szabályai
A közvetett kommunikáció formái

A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái
A konfliktuskezelési stratégiák
Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

Pedagógiai gyakorlat tantárgy

Éves óraszám: 12. évfolyamon: 124 óra

Témakörök:

89. A gyermek megismerésének lehetőségei
A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.
A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

90. A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése
A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség.
A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői.
Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés.
A tanórán kívüli foglalkozások.
Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.
Oktatástechnikai eszközök használata
Az iskolán kívüli programok, lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása.
A játék, munka, tanulás kapcsolata
A játék, a szabadidős tevékenységek feltételei, irányítása
A pedagógus és a gyermek, valamint a tanuló együttműködése

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek.
A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése.
A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem.
A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló sajátosságai a gyakorlatban
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

91. Ének-zene foglalkozás (ajánlás)
A pedagógia gyakorlat tantárgy keretében ének-zenei foglalkozás heti 2 órában.
Az ének-zene foglalkozások célja, hogy elősegítse az óvodai foglalkozásokra való eredményes felkészülést, valamint hozzájáruljon a felsőoktatásban továbbtanulók sikeres felvételi vizsgájához.

A pedagógiai gyakorlat tantárgy oktatása:
A tantárgy oktatása részben iskolai keretben történik, illetve alkalomszerűen az adott témakörhöz kapcsolódóan külső szakmai intézmények látogatására is sor kerül a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. Az intézménylátogatások helyszínét az iskola maga választhatja meg. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek, tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melyek tartalmazhatják az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Pszichológia tantárgy

Éves óraszám: 11. évfolyamon 72 óra, 12. évfolyamon: 93 óra

Témakörök

5. Általános és személyiséglélektani ismeretek

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai
A pszichológia vizsgálati módszerei
A pszichológia helye a tudományok rendszerében
A megismerési folyamatok
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Adottság, rátermettség, hajlam, temperamentum, érdeklődés, képesség, tehetség, kreativitás
Az emberi szükségletek rendszere

6. Fejlődéslélektani alapok

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei
A fejlődést befolyásoló tényezők
Az életkori szakaszok, az egyes fejlődési szakaszok jellemzői (méhen belüli fejlődés és a csecsemőkor, kisgyermekkor és az óvodáskor, iskoláskor és a serdülőkor, felnőtt- és az időskor)
A gyermek és gondozója közötti kapcsolat
A kötődés
A korai anya-gyermek kapcsolat
Harlow kísérletei
Az Ainswort és az „Idegen helyzet kísérlet”
A kötődés mintázatai (biztonságos kötődés, elkerülő kötődés, ambivalens kötődés, dezorganizált kötődés)
Az én felfedezése
A hospitalizmus
Az apa- gyermek kapcsolat jelentősége, szerepe a fejlődésben

7. Szociálpszichológiai alapismeretek

A szociálpszichológia fogalma
A szociálpszichológia tárgya, területei
A csoport fogalma, fajtái és szerveződésük alapja
A csoportfejlődés szakaszai
A szerep és a státusz
Az előítélet és a sztereotípia fogalma, és kapcsolatuk
A deviancia fogalma, típusai
A társas hatás fogalma
A szociális interakció fogalma, jellemzői
A szerep, az érték fogalma
A konfliktusok fajtái
A kommunikáció fogalma, fajtái
A verbális és nonverbális közlés viszonya

8. Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai
A kortárscsoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria

Gondozási és egészségnevelési alapismeretek tantárgy

Éves óraszám: 9.-10.-11.: évfolyamon: 36 óra, 12. évfolyamon: 31 óra

Témakörök

3. Egészségnevelés

Az egészség fogalma
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata
Az egészségnevelés fogalma, célja
Az egészségnevelés feladata, területei
A táplálkozás egészségtana
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben
A helyes életritmus és érzelmi biztonság megteremtésének feltételei
A nyugodt pihenés, alvás környezeti feltételei
A nyugodt pihenés, alvás pszichés feltételei
Aktív és passzív pihenés jelentősége

4. Személyi gondozás

A személyi gondozás fogalma
A személyi gondozás területei
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
A higiénés szokások kialakításának területei
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
A kulturált étkezési szokások kialakítása
A lázas gyermek a közösségben
Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

A nevelés elméletei alapjai tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyam: 36 óra, 10. évfolyam: 36 óra, 11. évfolyam: 72 óra

A tantárgy tanításának célja olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló az óvodapedagógus közvetlen irányítás mellett képes segítséget nyújtani az óvodai napirend megvalósulásában.

Témakörök

5. Az óvodai nevelés alapjai

Nevelés fogalma, célja
Szocializáció fogalma, színterei

Az óvodai nevelés célja, feladata
Az óvodai nevelés alapelvei
Az óvodai élet megszervezésének elvei
Az óvodai élet tevékenységi formái és azok jellemzői
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
Az SNI –s gyermek az óvodában, inklúzió, integráció, szegregáció
Nevelési problémák az óvodában, agresszív és szorongó gyermek a csoportban
Az egyéni bánásmód az óvodai dajka tevékenységében
Társas kapcsolatok az óvodáskorban
A helyes életritmus jelentősége az óvodában
Az óvodai napirend sajátosságai
Az óvoda kapcsolatrendszere
Az óvodai dajka, mint modell

6. Játékpedagógia

A játék fogalma
A játék feltételei
A játék fajtái és azok jellemzői
A játék szerepe a személyiségfejlődésben
A játéktevékenység fejlődése az egyes életkori szakaszokban
Az óvodai dajka szerepe a biztonságos játék feltételeinek megteremtésében

7. Munka jellegű tevékenységek az óvodában

Munka jellegű tevékenységek az óvodában
A munka, mint a személyiségfejlesztés eszköze
A játék és a munka kapcsolata
Az önkiszolgálás és a naposi munka jelentősége az óvodáskorban
Munkalehetőségek az óvoda udvarán
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvodában
Az óvodai dajka munkatevékenységekkel kapcsolatos feladatai

8. Programok az óvodában

Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában
Óvodai ünnepélyek típusai
Ünnepélyek előkészítési és lebonyolítási feladatai, valamint a lebonyolítást követő feladatok
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk az óvodával
Kulturális programok az óvodában
Óvodai kirándulás, előkészítése, szervezése, lebonyolítása
Óvodán kívüli programok és azok feladatai
Szülői értekezletek jelentősége

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Nevelési gyakorlat tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyam: 108 óra, 10. évfolyam: 144 óra, 11. évfolyam: 72 óra

Témakörök

5. **Az óvodáskorú gyermek tevékenységeinek megfigyelése és segítése (9. és 10. évfolyamon)**
   A gyerekek külső megjelenése
   Beszoktatás
   Részvétel a foglalkozásokon
   Érdeklődés
   Aktivitás
   Gyerek kötelezettségei
   Kérésre, utasításra való reagálás
   Gyerek-pedagógus együttműködése
   Gyerek-gyerek együttműködése
   A pedagógus reakcióinak megfigyelése

6. **A kisiskoláskorú gyermek tevékenységeinek megfigyelése és segítése (11. évfolyamon)**
   Az iskolaérett gyermek
   A pedagógus szerepe, személyisége
   Az alsó tagozatos tanítás szervezési formái
   A napközi otthon és tevékenységei
   Szabadidős tevékenységek a napköziben, a tevékenységek célja
   Szabadidős tevékenységek előkészítése, segítése, vezetése

7. Ének-zene foglalkozás (ajánlás) – csak 10. évfolyamon
   A nevelési gyakorlat tantárgy keretében ének-zenei foglalkozás heti 1 órában. Az ének-zene foglalkozások célja, hogy elősegítse az óvodai és iskolai foglalkozásokra való eredményes felkészülést, valamint hozzájáruljon a felsőoktatásban továbbtanulók sikeres felvételi vizsgájához.

8. Rajz foglalkozás (ajánlás) – csak 10 évfolyamon
   A nevelési gyakorlat tantárgy keretében rajz foglalkozás heti 1 órában. A rajz foglalkozások célja, hogy elősegítse az óvodai és iskolai foglalkozásokra való eredményes felkészülést.

A nevelési gyakorlat tantárgy oktatása:
A nevelési gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodáskorú és kisiskoláskorú gyermekeket nevelő intézmények szakmai munkájába. A gyakorlat során megfigyelhetik a gyermekek különböző tevékenységeit, segíthetik az ott folyó gondozó-nevelő munkát, bekapcsolódhatnak az egyes tevékenységek/programok előkészítésébe, szervezésébe, lebonyolításába.
A tantárgy oktatása részben iskolai keretben történik, illetve alkalomszerűen az adott témakörhöz kapcsolódóan külső szakmai intézmények látogatására is sor kerül a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek, tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

Konyhai és udvari feladatok tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 36 óra, 10. évfolyamon: 36 óra

Témakörök

3. A tálalás, kiszolgálás szabályai

Az óvoda konyhája, étkeztetéssel kapcsolatos higiénés előírások, a konyhában tartózkodás rendje
A beszállítás és az ételek átvételének szabályai
A tálalókonyha
Az ételek szakszerű tárolása és tálalása az óvodában
Az étel hőmérséklete, maghőmérséklet, maghőmérő a melegítés szabályainak betartása
A hűtés szabályai
A hűtési lánc
A tálalás, kiszolgálás szabályai az óvodában
A csoportban történő tálalás szabályai
A mosogatás higiénéje, szabályai, lépései, a mosogatógép használatának szabályai
Két- illetve háromfázisú mosogatás szabályai
Mosogatószerek tárolásának szabályai
Az ételmaradék tárolása
A keresztszennyeződés elkerülése
Az ételminta-vétel szabályai, lépései, eszközei
A hűtőszekrényben elhelyezett ételek tárolásának szabályai
A konyha takarításának szabályai
Veszélyhelyzetek az óvoda konyhájában

4. Az óvodaudvar karbantartása

Az óvoda udvarának tagolása
Növények az óvoda udvarán
Mérgező növények veszélyei
Hinták, csúszdák, mászókák, homokozó az óvoda udvarán
Az udvari játékok karbantartásának szabályai
A biztonságos udvari játék megteremtésének feltételei
Évszakokhoz kapcsolódó feladatok az óvoda udvarán
A gyermekek körében végezhető tevékenységek az óvoda udvarán

Takarítási ismeretek tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 36 óra, 10. évfolyamon: 36 óra

Témakörök

2. Takarítási technikák

Az óvoda rendje, tisztasága
A takarítás fogalma, fajtái
A tisztító- és ápolószerek típusa, a tisztító- és ápolószerek felhasználási területei
A takarítás során használt anyagok, eszközök, hagyományos tisztítószerek

A tisztítószerek tárolásának, használatának szabályai, a veszélyek figyelemkeltő jelölései
A gyermekek körében végezhető munkatevékenységek
A gyermekek körében nem végezhető munkatevékenységek
Elektromos kisgépek biztonságos használata, érintésvédelmi szabályok az óvodában
A textíliák mosása, vasalása
A porszívózás szabályai
Növénygondozás a csoportszobában
A szennyező anyagok kezelése, tárolása
A takarítás során használt védőruházat

Gyógypedagógiai egészségtan tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 36 óra, 10. évfolyamon: 36 óra

Témakörök

2. **Sérülés-specifikus gondozási feladatok**

A sajátos nevelési igényű gyermek testi fejlődésének sajátosságai
A személyi higiéné jelentősége
Cukorbeteg gyermek
Epilepsziás gyermek
Az akadálymentesítés fogalma, formái
A tanulásban akadályozottak speciális egészségtana
Az értelmileg akadályozottak speciális egészségtana
Az önálló életvitel lehetőségei
A látási fogyatékosok speciális egészségtana, iskolai higiénéje
A látási fogyatékosság hatása a személyiségfejlődésére
A látásfogyatékos gyermek önkiszolgáló tevékenysége, higiénés szokásainak sajátosságai
A hallási fogyatékosok speciális egészségtana, fülészeti gondozása
A hallási fogyatékosság hatása a gyermek személyiségfejlődésére
A műtéti úton helyreállított hallás
A hallási fogyatékos gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai
A mozgásszervi fogyatékosok speciális egészségtana
A mozgásszervi fogyatékosok gyógyászati és rehabilitációs eszközei
A mozgásszervi fogyatékosság hatása a személyiség fejlődésére
A mozgásszervi fogyatékos gyermekek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai
Logopédiai munka higiénéje
Az autizmus spektrum zavarral élő személyek speciális egészségtana
A protetikus környezet fogalma, eszközei, higiénéje
A pszichés fejlődési zavar higiénéje

Gyógypedagógiai egészségtan gyakorlat tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 36 óra, 10. évfolyamon: 36 óra

Témakörök

2. **A gondozási tevékenységek sérülés-specifikus kérdései**

Kapcsolatfelvétel, együttműködés az intézmény gyógypedagógusaival, nevelőivel, gondozóival.

Az intézmény működése, jellege, cél, feladatrendszere, működésének személyi és tárgyi feltételei.
Az intézmény által gondozott/nevelt/oktatott személyek megfigyelése, kapcsolatfelvétel a személlyel.
Gondozási tevékenység megfigyelése, elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján.
Speciális módszerek, eszközök, eljárások megfigyelése.
A sérült személy testi szükségleteinek megfigyelése, bekapcsolódás a szükségletek kielégítésébe.
A sérült személy mozgásigényének megfigyelése, bekapcsolódás az összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésébe.
A sérült személy higiénés szokásrendszerének megfigyelése, bekapcsolódás a higiénés szokásrendszer kialakításába.
A sérült személy önkiszolgáló folyamatainak megfigyelése, bekapcsolódás az önkiszolgálás folyamatába

A gyógypedagógiai egészségtan gyakorlat tantárgy oktatása
A tantárgy oktatása iskolai keretben történik, illetve alkalomszerűen külső intézmények látogatására is sor kerül, amikor a tanulók betekintést nyernek az integráltan nevelt fogyatékos gyermekek mindennapjaiba vagy a sérülteket nevelő-oktató intézményrendszerbe.

Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy

Éves óraszám: 9. évfolyamon: 72 óra, 10. évfolyamon: 72 óra

Témakörök

3. Bevezetés a gyógypedagógiába

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében
A különleges gondozáshoz való jog
Az SNI fogalma
Integráció, inklúzió, szegregáció
A fogyatékosságok okai
A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők
Gyógypedagógiai diagnózis felállítása
A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere
Fogyatékos gyermek a családban

4. A gyógypedagógia területei

A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
A látásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A hallásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői
A beszédfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői
A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A diszlexia, diszgráfia, és a diszkalkulia fogalma, okai, jellemzői
A hiperaktivitás fogalma, okai, jellemzői
A figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői
A magatartási zavar fogalma, okai, jellemzői

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Mellékszakképesítésre vonatkozó óraszámok és egyéb szakképzéssel kapcsolatos rendelkezések - a 2016/2017. és 2017/2018. tanévekben indult évfolyamokra

A szakgimnázium a főszakképesítés tanítására biztosított órakereten túli órakeretben, a szakmai képzés során két tanulási lehetőséget ajánl fel a tanulói választás céljából. A főszakképesítés megszerzése mellett a szakgimnázium az alábbi két lehetőséget biztosítja a tanulóknak:

1. mellékszakképesítés megszerzése
2. ágazati, szakmai érettségire történő felkészítés.

Ágazat	1.LEHETŐSÉG: A MELLÉK-SZAKKÉPESÍTÉS MEGSZERZÉSE ÉRDEKÉBEN AZ ÓRASZÁMOK	2.LEHETŐSÉG: AZ ÁGAZATI, SZAKMAI ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉS
Pedagógia	**Óvodai dajka** (óraszámok a kerettantervben)	Pszichológia 3 óra/hét
Közgazdaság	**Pályázati-támogatási asszisztens** (óraszámok a kerettantervben)	Számvitel 3 óra/hét
Rendészet és közszolgálat	**Közszolgálati ügykezelő** (óraszámok a kerettantervben)	Ügyviteli ismeretek 1 óra/hét és ügyviteli gyakorlatok 2 óra/hét

A mellékszakképesítés megszerzésére irányuló vizsgák ideje:
- Pedagógia ágazaton: 11. évfolyam tanév május-júniusi vizsgaidőszakban.
- Közgazdaság ágazaton: 12. évfolyam februári vizsgaidőszakban.
- Rendészet és közszolgálat ágazaton: 12. évfolyam februári vizsgaidőszakban.

A szakképzési kerettantervben keletkező, a Pedagógiai Programban rögzítendő óraszámok és tananyagtartalmak az alábbiak:
- Pedagógia: rögzítve az előző fejezetben
- Közgazdaság: nincs az óraszámokban választható mozgástér.
- Rendészet és közszolgálat: nincs az óraszámokban választható mozgástér.

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Közismereti kerettanterv a szakgimnáziumok részére 2018/2019. tanévtől

26/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet szerint

TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK A SZAKGIMNÁZIUMI TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMAI

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.	Tantárgyak	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.	9-12.évf. óraszám összes	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
2.	Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
3.	Idegen nyelv	4	4	4	4	556	-	-
4.	Matematika	3	3	3	3	417	-	-
5.	Történelem	2	2	3	3	345	-	-
6.	Etika	-	-	-	1	31	-	-
7.	Informatika	2	2	-	-	144	-	-
8.	Művészetek*	1	-	-	-	36	-	-
9.	Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
10.	Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
11.	Kötelező komplex természettudományos tantárgy**	3	-	-	-	108	-	-
12.	Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy (alábbi táblázat)***	2	2	2	-	216	-	-
13.	Kötelezően választható tantárgy (Érettségi tantárgy, Idegen nyelv, Természettudományos tantárgy, Informatika, Szakmai tantárgy) ****	-	-	2	2	134	-	-
14.	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
15.	Szakmai tárgyak órakerete	8	12	11	12	1488	31	961
16.	Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	-	-	4	124
17.	Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	-	35	-
18.	Tanítási hetek száma	36	36	36	31	-	31	-
19.	Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

*Művészetek (8. sor): rajz és vizuális kultúra.

**11. sorhoz:

Ágazat	Kötelező komplex természettudományos tantárgy
Közgazdaság és Turizmus	fizika, kémia, biológia
Pedagógia és Rendészet és közszolgálat	fizika, kémia, földrajz

***Ágazatokhoz kapcsolódó természettudományos tárgyak a fenti rendelet szerint (12. sor):**

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Ágazat	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy	Kötelezően választható természettudományos tárgy
Közgazdaság és Turizmus	földrajz	fizika
Pedagógia és Rendészet és közszolgálat	biológia	földrajz

****13. sor (Kötelezően választható tantárgy): 11. és 12. évfolyamon: 1-1 óra Matematika és Történelem.

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

Szakmai kerettantervek a szakgimnáziumok részére 2018/2019. tanévtől az egyes ágazatokban

5/2018. (VII. 9.) ITM rendelet szerint a következők:

Minden ágazat tartalmazza a mellékszakképesítés választása esetén fennmaradó órakeretek kitöltésére vonatkozó intézményi döntést. Ha a tanuló nem választja a mellékszakképesítés megszerzésének lehetőségét, a szakmai óraszámok szakmai tartalma is feltüntetésre került az alábbiakban.

MAI ESZKÖZÖKKEL A SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL
TECHNIKUM ÉS
SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

1. Pedagógia ágazat: Pedagógiai és családsegítő munkatárs szakképesítéshez, Óvodai dajka mellékszakképesítéshez

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**6**	**2**	**7,5**	**4,5**	**140**	**3**	**1,5**	**140**	**3,5**	**1,5**	**20**	**11**	**20**	**9,5**	**160**	**20**	**11**
	Összesen		**8**		**12**			**4,5**			**5**		**31**		**29,5**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
11464-16 Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia**	fő szakképesítés	3		3			1,5			1,5		1,5		9			1,5	
	Pszichológia	fő szakképesítés	3		2,5			1,5			2		1,5		9			1,5	
	Pedagógiai gyakorlat	fő szakképesítés		2		2,5			1,5			1,5		10		7,5			10
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	**Gondozás és egészségnevelés**	fő szakképesítés			2										2				
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	**Kommunikáció**	fő szakképesítés				2							1			2		1	
	Kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés												1					1
111676-16 Családpedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia**	fő szakképesítés											5					5	
	Mentálhigiéné	fő szakképesítés											3					3	
11687-16 Program- és szabadidő-szervezés	**Szabadidő-szervezés**	fő szakképesítés											5					5	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11470-16 Óvodai nevelési feladatok	**Az óvodai nevelés**	3214001 Óvodai dajka						1,5											
11544-16 Konyhai és udvari feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Higiénés ismeretek**	3214001 Óvodai dajka						2											
11543-16 Takarítási feladatok az óvodai dajka tevékenységében	**Higiénés ismeretek**	3214001 Óvodai dajka																	
11688-16 Gondozás és egészségnevelés	**Gondozás és egészségnevelés**	3214001 Óvodai dajka																	

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv
Mellékszakképesítés összes óraszáma: **451 óra**

ebből, az oktatott mellékszakképesítés óraszáma

3214001 Óvodai dajka	126 óra

a **fennmaradó: 325 óra felosztása**:

11. évfolyam	1 óra Pedagógia 1 óra Pedagógia gyakorlat 1 óra Pszichológia	3 óra/hét 108 óra/tanév
12. évfolyam	1,5 óra Pedagógia 4,5 óra Pedagógia gyakorlat (Ének, testnevelés, rajz tantárgy-pedagógiát is tartalmazhat, az ágazati képzés igényeinek függvényében) 1 óra Pszichológia	7 óra/hét 217 óra/tanév

Ha mellékszakképesítést nem tanul, az óraszámok felosztása:

Óraszám: 451 óra

11. évfolyam	2 óra Pedagógia 2 óra Pedagógia gyakorlat 2,5 óra Pszichológia	6,5 óra/hét 234 óra/tanév
12. évfolyam	1,5 óra Pedagógia 4,5 óra Pedagógia gyakorlat (Ének, testnevelés, rajz tantárgy-pedagógiát is tartalmazhat, az ágazati képzés igényeinek függvényében) 1 óra Pszichológia	7 óra/hét 217óra/tanév

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)

Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

2. Rendészet és közszolgálat ágazat: Közszolgálati ügyintéző szakképesítéshez, Közszolgálati ügykezelő mellékszakképesítéshez

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**4**	**4**	**8**	**4**	**70**	**3**	**1**	**70**	**3**	**2,5**	**19**	**12**	**18**	**11,5**	**160**	**19**	**12**
	Összesen		**8**		**12**			**4**			**5,5**		**31**		**29,5**			**31**	
11655-16 Magánbiztonság közszolgálati ügykezelő számára	**Magánbiztonság és vagyonvédelem I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő						4											
	Magánbiztonság és vagyonvédelem II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő									1								
	Személy- és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat I.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő							1										
	Személy- és vagyonőri és közterület-felügyelői ismeretek gyakorlat II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő										1							
11553-16 Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	**Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.**	fő szakképesítés	4												4				
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	fő szakképesítés			8										8				
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	fő szakképesítés						2							2				
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	fő szakképesítés									1				1				
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat	fő szakképesítés				1										1			
11556-16 Társadalomismeret és szakmai kommunikáció	**Társadalomismeret és kommunikáció**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő							1										
11632-16 Közszolgálati ügyintéző alapfeladatok	**Közszolgálati ügyintézői ismeretek**	fő szakképesítés											6					6	
	Közszolgálati ügyintézői gyakorlat	fő szakképesítés										1,5		2		1,5			2
	Jogi ismeretek I.	fő szakképesítés						1							1				
	Jogi Ismeretek II.	fő szakképesítés									2				2				

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)

Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

11654-16 Rendvédelmi jog és közigazgatás	**Jogi ismeretek I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																	
11552-16 Önvédelem és intézkedéstaktika	**Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I.**	fő szakképesítés		4													4		
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II.	fő szakképesítés				3											3		
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III.	fő szakképesítés							1								1		
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV.	fő szakképesítés										1					1		
10069-12 Irodai asszisztensi feladatok	**Ügyviteli ismeretek II.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő										1							
10067-12 Gépírás, dokumentum készítés, iratkezelés	**Ügyviteli ismeretek I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő										1							
11657-16 Rendészeti szakmai idegen nyelv	**Rendészeti szakmai idegen nyelv**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő									1								
11658-16 Rendészeti szakmai informatika	**Rendészeti szakmai informatikai gyakorlat**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő							1										
11555-16 Ügykezelés a közszolgálatban	**Ügykezelési ismeretek I.**	fő szakképesítés											4					4	
	Ügykezelési ismeretek II.	fő szakképesítés												2,5					2,5
11559-16 E-közigazgatási ismeretek	**E-közigazgatás elmélete**	fő szakképesítés											4					4	
	E-közigazgatás gyakorlata	fő szakképesítés												2					2
11560-16 Ügyfélszolgálati kommunikáció magyar és idegen nyelven	**Ügyfélszolgálati kommunikáció**	fő szakképesítés											3					3	
	Ügyfélszolgálati kommunikáció gyakorlat	fő szakképesítés												3					3
	Ügyfélszolgálati panaszkezelés	fő szakképesítés											2					2	

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)

Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

11385-12 Magyar- és idegen nyelvű panaszkezelés	**Ügyfélszolgálati panaszkezelés gyakorlat**	fő szakképesítés													2,5					2,5
11553-16 Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	**Rendvédelmi szervek és alapfeladatok I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok III.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok IV.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok gyakorlat	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
11552-16 Önvédelem és intézkedéstaktika	**Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat I.**	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat II.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat III.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat IV.	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
	Önvédelem és intézkedéstaktika gyakorlat	52 345 04 Közszolgálati ügykezelő																		
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint																		

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv
Mellékszakképesítés összes óraszáma: **453 óra**

ebből, az oktatott mellékszakképesítés óraszáma

52 345 04 Közszolgálati ügykezelő	407 óra

a **fennmaradó: 46 óra felosztása**:

12. évfolyam	1,5 óra Ágazati, szakmai kompetenciák erősítése (az adott évfolyamok képességeinek függvényében)	1,5 óra/hét 46 óra/tanév

Ha mellékszakképesítést nem tanul, az óraszámok felosztása:

Óraszám: 453 óra

11. évfolyam	2 óra Rendvédelmi szervek és alapfeladatok 2 óra Ügyviteli ismeretek I. 1 óra Jogi ismeretek 2 óra Önvédelem és intézkedéstaktika	7 óra/hét 252 óra/tanév
12. évfolyam	2 óra Rendvédelmi szervek és alapfeladatok 2 óra Közszolgálati ügyintézői ismeretek 0,5 óra Jogi ismeretek 2 óra Önvédelem és intézkedéstaktika	6,5 óra/hét 201 óra/tanév

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)

Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

3. Közgazdaság ágazat: Pénzügyi-számviteli ügyintéző szakképesítéshez, Pályázati-támogatási asszisztens mellékszakképesítéshez

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

4.

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**4**	**4**	**10**	**2**	**0**	**3**	**2**	**0**	**3**	**2**	**21**	**10**	**20**	**10**	**0**	**21**	**10**
	Összesen		**8**		**12**			**5**			**5**		**31**		**30**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	**Gazdasági és jogi alapismeretek**	fő szakképesítés	4		2										6				
	Ügyviteli gyakorlatok	fő szakképesítés		4												4			
	Általános statisztika	fő szakképesítés			3										3				
	Pénzügyi alapismeretek	fő szakképesítés			3			1			2				6				
	Pénzügy gyakorlat	fő szakképesítés				1			1							2			
	Adózási alapismeretek	fő szakképesítés						1							1				
	Adózás gyakorlat	fő szakképesítés										1				1			
	Számviteli alapismeretek	fő szakképesítés			2			1			1				4				
	Számvitel gyakorlat	fő szakképesítés				1			1			1				3			

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)

Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

11884-16 Projekttervezés	**Támogatási alapismeretek**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens						2			1									
	Gazdálkodási statisztika	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens						2			1									
	Folyamat- és pénzügyi tervezés	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens										2								
11885-16 Támogatáskezelés	**Támogatási ügyvitel**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens						2			1									
	Támogatási menedzsment	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens										2								
10147-12 Gazdálkodási feladatok ellátása	**Gazdálkodási ismeretek**	fő szakképesítés											2,5					2,5		
11506-16 Vállalkozásfinanszírozási és adózási feladatok	**Vállalkozásfinanszírozás**	fő szakképesítés											3					3		
	Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat	fő szakképesítés												1						1
	Adózás	fő szakképesítés											3					3		
	Elektronikus adóbevallás gyakorlata	fő szakképesítés												2						2
10149-12 Könyvvezetés és beszámolókészítés feladatai	**Számvitel**	fő szakképesítés											6					6		
11505-12 Könyvelés számítógépen	**Könyvelés számítógépen gyakorlat**	fő szakképesítés												4						4
11501-16 Projektfinanszírozás	**Projektfinanszírozás**	fő szakképesítés											2					2		
	Projektfinanszírozás gyakorlata	fő szakképesítés												2						2
11502-12 Projektfolyamatok követése	**Projektfolyamatok követése**	fő szakképesítés											2					2		
	Projekttervezés gyakorlata	fő szakképesítés												1						1

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)

Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

11504-16 Gazdálkodási alaptevékenység ellátása	**Gazdasági és jogi alapismeretek**	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Ügyviteli gyakorlatok	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Általános statisztika	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Pénzügyi alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Pénzügy gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Adózási alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Adózás gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Számviteli alapismeretek	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	
	Számvitel gyakorlat	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens																	

TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv
Mellékszakképesítés összes óraszáma: **433 óra**

ebből, az oktatott mellékszakképesítés óraszáma

52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	433 óra

a **fennmaradó: 0 óra felosztása** (nem keletkezik felosztható óraszám)

évfolyam	0	0

Ha mellékszakképesítést nem tanul, az óraszámok felosztása:

Óraszám: 433 óra

11. évfolyam	2 óra Számvitel 2 óra Pénzügy 2 óra Statisztika	6 óra/hét 216 óra/tanév
12. évfolyam	2 óra Számvitel 2 óra Pénzügy 1 óra Statisztika 2 óra Adózás	7 óra/hét 217 óra/tanév

MÁTÉSZALKAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BUDAI
BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM
NAGYKÁLLÓ

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

4. Turisztika ágazat: Turisztikai szervező, értékesítő szakképesítéshez, Szállodai recepciós mellékszakképesítéshez

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**4**	**3**	**4**	**7**	**140**	**2**	**2**	**140**	**3**	**3**	**12**	**19**	**13**	**15**	**160**	**12**	**19**
	Összesen		**7**		**11**			**4**			**6**		**31**		**28**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
11714-16 Turisztikai erőforrások	**Turizmus földrajz**	fő szakképesítés		1		1			1			1				4			
	Kultúr- és vallástörténet	fő szakképesítés				1			1			1				3			
	Vendégfogadás	fő szakképesítés	1		1						1				3				
11715-16 Kommunikáció a turizmusban	**Üzleti protokoll**	fő szakképesítés		1		2										3			
	Szakmai idegen nyelv	fő szakképesítés	2		2			2			2		3		8			3	
11716-16 Gazdasági folyamatok a turizmusban	**Turizmus rendszere**	fő szakképesítés	1		1										2				
	Marketing	fő szakképesítés				2						1				3			
11717-16 Infokommunikációs technológia a turizmusban	**IKT a turizmusban**	fő szakképesítés		1		1										2			
10064-16 Turisztikai termékkínálat	**Utazásszervezés**	fő szakképesítés											5,5					5,5	
	Turisztikai árualap	fő szakképesítés												8					8
10065-16 Turisztikai vállalkozások	**Vállalkozási alapismeretek**	fő szakképesítés											1					1	
	Turisztikai üzletágak	fő szakképesítés												11					11
11300-12 Szállodai adminisztráció	**Szállodai adminisztráció**	52-812-01 Szállodai recepciós							1			2							
11301-12 Szállodai kommunikáció	**Szállodai kommunikáció**	52-812-01 Szállodai recepciós							1										
11302-12 Szállodai tevékenységek	**Szállodai tevékenységek**	52-812-01 Szállodai recepciós							3			3							
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	52-812-01 Szállodai recepciós																	
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint																	

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv
Mellékszakképesítés összes óraszáma: **453 óra**

ebből, az oktatott mellékszakképesítés óraszáma

52-812-01 Szállodai recepciós	335 óra

a **fennmaradó: 118 óra felosztása**:

9. évfolyam	1 óra Kultúr- és vallástörténet	1 óra/hét 36 óra/tanév
10. évfolyam	1 óra IKT	1 óra/hét 36 óra/tanév
11. évfolyam	1 óra Vendégfogadás 1 óra Turizmus rendszere	2 óra/hét 72 óra/tanév
12. évfolyam	1 óra Ágazati, szakmai kompetenciák erősítése (az adott évfolyamok képességeinek függvényében)	1 óra/hét 31óra/tanév

A fennmaradó 118 órához +57 óra kerül hozzáadásra, mert a szakmai tárgyak órakerete (EMMI rendelet szerint) évfolyamonként így kerül kitöltésre.

Ha mellékszakképesítést nem tanul, az óraszámok felosztása:

Óraszám: 453 óra

11. évfolyam	1 óra Kultúr- és vallástörténet 2 óra Vendégfogadás 2 óra Szakmai idegen nyelv 1 óra Turizmus rendszere 1 óra Marketing	7 óra/hét 252 óra/tanév
12. évfolyam	1 óra Turizmusföldrajz 1 óra IKT 2 óra Üzleti protokoll 2 óra Turizmus rendszere	6 óra/hét 186 óra/tanév

Összesített órahálók a 2020-tól érvényes tantervek szerint, a KKK-hoz igazodva, ágazatonként

Pedagógiai munkatárs nappali	9	10	11	12	13	1/13	2/14
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4			
Idegen nyelv	4	4	4	4	4		
Matematika	3	3	4	3			
Történelem	3	3	3	3			
Művészettörténet				1			
Digitális kultúra	2	2	1				
Művészetek/Ének			1	1			
Művészetek/Rajz	1	1					
Testnevelés/néptánc	5	5	5	5			
Közösségi nevelés	1	1	1	1			
Biológia		1	1				
Földrajz	x						
Fizika	x						
Kémia	x						
Kötelező komplex természettudomány	3						
Pedagógia	3	3	3	4	2	8	4
Pszichológia	3	3	3	4	1	8	4
Pedagógia gyakorlat	2	2	2	4	10	8	8
Gondozás és egészségnevelés		2			1	4	
Kommunikáció			2		1	3	
Pedagógiai szociológia					4		4
Mentálhigiéné					4		4
Játékpedagógia					3		3
Szabadidő- és programszervezés					5		4
	34	**34**	**34**	**34**	**35**	**31**	**31**

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Pedagógiai munkatárs esti képzés

Esti 1 éves	
Pedagógia	3
Pszichológia	3
Pedagógia gyakorlat	2
Gondozás és egészségnevelés	3
Kommunikáció és viselkedéskultúra	1
Családpedagógiai ismeretek	3
Szabadidő pedagógia	3
Szakmai gyakorlat	5

Kisgyermekgondozó, -nevelő 2020.	9	10	11	12	13	1/13	2/14
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	0
Munkavállalói idegen nyelv					2	0	2
Szakmai személyiségfejlesztés	2	2				4	0
Pszichológia	1	1				2	0
Egészségügyi ismeretek	1	1				2	0
Elsősegélynyújtás alapismeretei	1	0,5				1	0
Társadalomismeret	1	1				2	0
Szociális ismeret	0,5	3,5				4	0
A gyermekek védelmének rendszere				1	2		3
Bölcsődei ellátás szervezési feladatai				1,5	1	1,5	0,5
Otthont nyújtó ellátások			2			1,5	0,5
Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlatok			1			1	
A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában			0,5		2	0,5	2
Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése			3		1	1,5	2
A játéktevékenység fejlődése				3	2	2,5	2
A kisgyermek gondozása				2	3	2	3
A kisgyermek táplálása			2			2	
Beteg gyermek ápolása a bölcsődében			2	1,5	1	1,5	2
Gyógypedagógiai ismeretek					2	0	2
Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai				2	3	1,5	3
Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában				2	1	1	2
Pszichológiai és pedagógiai ismeretek			1		2	0	2
Családi mentálhigiéné			2	0,5		0	3
Családközpontú nevelés a bölcsődében			0,5	0,5	2	0	3
	7	**9**	**14**	**14**	**24**	**32**	**32**

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei

(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

2020 / Gazdálkodás és menedzsment	9	10	11	12	13	1/13	2/14
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	4			
Idegen nyelv	4	4	3	3	7		
Matematika	4	4	3	4			
Történelem	3	3	3	3			
Állampolgári ismeretek				1			
Informatika/digitális kultúra	2	1	1	1	2		
Művészetek/Rajz	1						
Testnevelés/néptánc	4	4	3	3			
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1
Biológia	x	1	1				
Földrajz	x	1	1				
Fizika	x						
Kémia	x						
Kötelező komplex természettudomány	4						
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1					
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0	0,5	
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2		2
Gazdasági és jogi alapismeretek	3	3	0	0		3	
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	0	4	0	0		3	
Kommunikáció	1	0	0	0		1	
Digitális alkalmazások	2,5	2	0	0		4,5	2
Gazdálkodási ismeretek	0	0	2	2	1	2	2
Gazdasági számítások	0	0	1	1		1	1
Pénzügy	0	0	5	5	2	6	5
Irodai szoftverek alkalmazása	0	0	0	0	3		3
Adózás	0	0	0	1	3	2	2
Elektronikus bevallás	0	0	0	0	3,5		3,5
Számvitel	0	0	4	4	3,5	6	6
Számviteli esettanulmányok	0	0	2	1	1	2	2
Számítógépes könyvelés	0	0	0	0	5		4,5
	34	**34**	**34**	**34**	**34**	**32**	**34**

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

2020PTT/ Turisztika vendéglátás	9	10	11	12	13	1/13	2/14
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	4			
Idegen nyelv	4	4	3	3	7		
Matematika	4	4	3	4			
Történelem	3	3	3	3			
Állampolgári ismeretek				1			
Informatika/digitális kultúra	2	1	1	1	2		
Művészetek/Rajz	1						
Testnevelés/néptánc	4	4	3	3			
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1	1		
Biológia	x	1	1				
Földrajz	x	1	1				
Fizika	x						
Kémia	x						
Kötelező komplex természettudomány	4						
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1					
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	
Munkavállalói idegen nyelv					2		2
A munka világa	1,5					1,5	
IKT a vendéglátásban	1	1			2	2	
Termelési értékesítési és turisztikai alapismeretek	4	8				12	
Beszerzés és értékesítés			2	1,5		3	
Üzleti kalkuláció és költséggazdálkodás			6	8		6	8
Speciális szolgáltatások			2	1		3	
Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok			2	2		1	2
Adminisztráció és elszámolás			2	1,5		2	1
Üzleti menedzsment a turizmusban					9	1	8
Turizmusmarketing és protokoll					4	0	4
Országismeret magyar nyelven					7		7
	34	**34**	**34**	**34**	**34**	**32**	**32**

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Vendégtéri szaktechnikus 2020	9	10	11	12	13	1/13	2/14
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	
Munkavállalói idegennyelv					3		2
A munka világa	1,5					1,5	
IKT a vendéglátásban	1	1				2	
Termelési értékesítési és turisztikai alapismeretek	4	8				12	
Rendezvényszervezési ismeretek			3	2		3	2
Vendégtéri ismeretek			2	2		2	2
Étel és italismeret			5	6		5	6
Értékesítési ismeretek			2	2		2	2
Gazdálkodási és ügyviteli ismeretek			2	2		2	2
Üzleti menedzsment					9	2	7
Marketing és protokoll					4		3
Speciális szakmai kompetenciák					8		7
	7	**9**	**14**	**14**	**24**	**32**	**33**

Egybefüggő szakmai gyakorlat			175	200		200	

BUDAI NAGY ANTAL TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ
BUDAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Rendészet és közszolgálat 2020	9	10	11	12	13	1/13	2/14
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	4			
Idegen nyelv	4	4	3	3	7		
Matematika	4	4	3	4			
Történelem	3	3	3	3			
Állampolgári ismeretek				1			
Informatika/digitális kultúra	2	1	1	1	2		
Művészetek/Rajz	1						
Testnevelés/néptánc	4	4	3	3			
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1	1		
Biológia	x	1	1				
Földrajz	x	1	1				
Fizika	x						
Kémia	x						
Kötelező komplex természettudomány	4						
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1					
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	
Munkavállalói idegen nyelv					2		2
Közszolgálati alapismeretek	2	1,5				3,5	
Kommunikációs gyakorlatok	1	1				2	
Kommunikációs ismeretek		1				1	
Pszichológiai szociológiai és kriminológiai alapismeretek		2				2	
Speciális testnevelés és önvédelem	3,5	3,5				7	
Közigazgatási ismeretek					13		13
Jogi ismeretek				3	2		5,5
Szakmai kommunikáció					1		1
Szakmai kommunikáció gyakorlat			2	2	1,5	3	3
Digitális kommunikáció és gépírás			4	1	2	5	2
Szakmai kommunikáció idegen nyelven					2		2
Erő- állóképesség fejlesztés			2	2			3
Önvédelem			4	2		4	2
Lövészet			2	1	0,5	3	1
Személy- és vagyonvédelem				3		3	
	34	**34**	**34**	**34**	**34**	**34**	**35**

BUDAI NAGY ANTAL SZAKGIMNÁZIUM NAGYKÁLLÓ

7. sz. melléklet: A 2016. és 2018. tantervi követelményei
(a 2016. tanterv befejeződik a 2021/2022. tanévben, míg a 2018. tanterv befejeződik a 2023/2024. tanévben)
Felmenő rendszerben a 2020-tól bevezetésre kerülő technikumi tanterv

Informatika és távközlés 2020	9	10	11	12	13	1/13	2/14
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	4			
Idegen nyelv	4	4	3	3	7		
Matematika	4	4	3	4			
Történelem	3	3	3	3			
Állampolgári ismeretek				1			
Informatika/digitális kultúra	2	1	1	1	2		
Művészetek/Rajz	1						
Testnevelés/néptánc	4	4	3	3			
Osztályfőnöki/Közösségi nevelés	1	1	1	1	1		
Biológia	x						
Földrajz	x						
Fizika	x	2	2				
Kémia	x						
Kötelező komplex természettudomány	4						
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1					
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	
Munkavállalói idegen nyelv					2		2
Informatikai távközlési alapok I.	3					3	
Informatikai távközlési alapok II.		4				4	
Programozási alapok	2	2				4	
IKT projektmunka I.	1,5	3				3	
IKT projektmunka II.			3	3			7
Hálózatok I.			5	4		8,5	
Hálózatok II.					10		10
Hálózat programozása és i to					4		3
Szerverek és felhőszolgáltatások				4	8	3	8
Adatbáziskezelés I.			4			4	
Szakmai angol			2	3		2	2
	34	**34**	**34**	**34**	**34**	**32**	**32**